Bundel - Raadsvergadering van 23 april 2024

1 Opening en vaststellen agenda

2 Rondvraag
Raadsleden kunnen tot uiterlijk de maandag voorafgaand aan de raadsvergadering voor 12.00 uur korte en duidelijke vragen stellen aan het college van burgemeester en wethouders. Indien er geen vragen zijn vervalt de rondvraag.

Rondvraag Beter Rheden over aanvraag omgevingsvergunning Buitenplaats Beekhuizen

2.a Raadsvoorstel benoeming en installatie van de heer B. (Bart) Kamps tot raadslid
Voorstel om:
De heer B. (Bart) Kamps toe te laten en te beëdigen als raadslid voor de resterende raadsperiode 2022-2026.

Raadsvoorstel toelating en beëdiging B. Kamps (24.26)

2.b BESPREEKSTUKKEN (waarover debat en besluitvorming plaatsvindt)

3 Verzoek om ontheffing woonplaatsbeginsel wethouder Hofman (24.19)
Voorstel om:
1. de heer P.L.P.S. (Paul) Hofman, wonende te Drempt, ontheffing te verlenen van het vereiste van ingezetenschap van de gemeente Rheden;
2. de ontheffing te verlenen voor de duur van één jaar, te weten van 31 mei 2024 tot31 mei 2025.

Raadsvoorstel Verzoek om ontheffing woonplaatsbeginsel wethouder Hofman (24.19)
Verzoek tot ontheffing woonplaatsvereiste wethouder Hofman 2024 (24.19)

3.a Motie vreemd aan de orde van de dag' Eerlijkere eigen bijdrage WMO'

Motie vreemd GL wmo eigen bijdrage

3.b Motie vreemd aan de orde van de dag 'Natuur voor en bij inwoners'.

Motie vreemd VVD natuur voor en bij inwoners

3.c HAMERSTUKKEN (waarover alleen besluitvorming plaatsvindt)

4 Vaststellen (gewijzigd) bestemmingsplan Landelijk gebied, locatie Harderwijkerweg 5 en 7 en Priesnitzlaan 2 en 2a te Laag-Soeren (24.17)

Raadsvoorstel vaststellen (gewijzigd) bestemmingsplan Landelijk gebied, locatie Harderwijkerweg 5 en 7 en Priesnitzlaan 2 en 2a te Laag-Soeren (24.17)
Bijlage I Nota van wijzigingen (24.17)
Verbeelding NL.IMRO.0275.BPLG55-VA01 (24.17)
Bestemmingsplan Toelichting incl alle Bijlagen bij de toelichting_Redacted
Bestemmingspl. Landelijk Gebied, locatie Harderwijkerw. 5 en 7 en Priesnitzlaan 2 en 2a Laag-Soeren Regels (24.17)

5 Vaststellen (gewijzigd) bestemmingsplan Landelijk Gebied, locatie langs de spoorlijn tussen Biljoen en Zutphensestraatweg 5b (24.18)

Raadsvoorstel vaststellen (gewijzigd) bestemmingsplan Landelijk Gebied, locatie langs de spoorlijn tussen Biljoen en Zutphensestraatweg 5b (24.18)
Nota van wijzigingen langs de spoorlijn tussen Biljoen en Zutphstrwg 5b (24.18)
Bestemmingsplan Biljoen_Zutphensestraatweg 5b Regels (24.18)
Bestemmingsplan Biljoen_Zutphensestraatweg 5b Toelichting (24.18)
Bijlagen bij het bestemmingsplan (24.18)
NL.IMRO.0275.BPLG54-VA01 Verbeelding (24.18)

6 Voorstel behoud naamgeving station Rheden (24.20)

Raadsvoorstel Naamswijziging station Rheden (24.20)
Bijlage naamswijziging station Rheden (24.20)

7 Aanpassing Verordening maatschappelijke ondersteuning gemeente Rheden (24.21)

Raadsvoorstel Aanpassing verordening Wet maatschappelijke ondersteuning gemeente Rheden 2023

8 Vaststelling advies werkgroep verbonden partijen (24.22)

Voorstel om:
1 Kennis te nemen van het proces en de werkzaamheden van de werkgroep verbonden partijen.
2 De volgende samenwerkingsverbanden te prioriteren:
a De Groene Metropoolregio.
b Modulaire regeling sociaal domein.
c De Connectie.
d De ODRA.
3 Voorafgaand aan een formele vergadering, structureel een informeel moment in te plannen en voor te bereiden door de griffie voor de vier geprioriteerde verbonden partijen met deelname van de ambtelijk contactpersoon, de portefeuillehouder en twee raadsrapporteurs;
4 De volgende twee raadsrapporteurs per geprioriteerd samenwerkingsverband uit het midden van de raad aan te wijzen:
a De Groene Metropoolregio
i De heer M.T. (Theo) Kooijmans.
ii De heer B.G.M. (Boudewijn) van de Geijn.
b Modulaire regeling sociaal domein
i Mevrouw M. (Marlena) Noorland.
ii Mevrouw N.T. (Nienke) Overvliet.
c De Connectie
i De heer T. (Tim) Endeveld.
ii De heer F.L. (Frans) Kooistra.
d De ODRA
i De heer D.J.P. (Daan) Appels.
ii De heer H. (Hendri) Witteveen
5 De heer J.G. (Sjir) Hanssen aan te wijzen als coördinator raadsrapporteurs.

Raadsvoorstel Vaststelling advies werkgroep verbonden partijen (24.22)
Bijlage 1 Advies werkgroep verbonden partijen DEF (24.22)
Bijlage 2 Overzicht en prioritering samenwerkingsverbanden DEF (24.22)
Bijlage 3 Zienswijze werkgroep Verbonden Partijen 19 mrt 2024 (24.22)

9 Vaststelling Plan van Aanpak 'Slagkracht in Samenwerking' (24.23)
Voorstel om:
het Plan van Aanpak 'Slagkracht in Samenwerking' vast te stellen.

Raadsvoorstel Vaststelling Plan van Aanpak slagkracht in samenwerking (24.23)
Plan van Aanpak Slagkracht in Samenwerking definitief (24.23)
Bijlage 1 Motie bij het Onderzoek rekenkamercommissie (24.23)
Bijlage 2 presentatie orienterende vergadering 5 maart (24.23)

10 Besluitenlijst van de raadsvergadering van 26 maart 2024
De raad wordt gevraagd de besluitenlijst vast te stellen.

Besluitenlijst raadsvergadering 26 maart 2024

11 Ingekomen brieven
Onderstaand de verzamellijst van ingekomen brieven van de afgelopen maand met een voorstel ter afhandeling. De raad wordt gevraagd deze afhandelvoorstellen vast te stellen.

Brievenlijst raadsvergadering 23 april 2024

12 Stukken ter kennisname
Onderstaand de stukken van het college van burgemeester en wethouders aan de raad. De raad wordt gevraagd kennis te nemen van deze stukken.

12.a Voorstel Inkoop Sociaal Domein Centraal Gelderland aanpassing tarieven ambulante Wmo en Jeugdhulp

Raadsinformatiebrief Tariefstijgingen en proces tarievenonderzoek ambulante jeugdhulp en Wmo
BW voorstel tarievenonderzoek tbv BCI8-3-2024
Bijlage 3 Tarieven 2024 Inkoop Zorg

12.b Kenniscampus Regio Arnhem

b&w voorstel ambitiedocument en sok kenniscampus regio Arnhem-Velp
Bijlage SOK aangepaste titel
Ambitiedocument_Kenniscampus-Regio-Arnhem VELP

12.c Zienswijze college op Advies werkgroep Verbonden Partijen

BWvoorstel-2 zienswijze werkgroep Verbonden Partijen 19 mrt 2024

12.d Beantwoording aan Adviesraad sociaal domein Rheden en Rozendaal over advies wachttijden WMO-voorzieningen

Brief Adviesraad Sociaal Domein Ongevraagd advies over de wachttijden Wmo
Antwoordbrief college n.a.v. de brief van de Adviesraad

12.e Raadsbrief Ontwikkelingen NK Wielrennen 2024

Raadsbrief Ontwikkelingen NK Wielrennen 2024
Mail bij Raadsbrief Ontwikkelingen NK Wielrennen 2024

12.f Ontheffingsaanvraag van Albert Heijn Rheden

Raadsinformatiebrief verzoek AH Rheden

12.g Afhandeling aanvraag ontheffing zondagopenstelling Albert Heijn Rheden

Collegevoorstel AH Rheden van rechtswege ontheffing

12.h Afdoening (punt 1 en 2) van motie 'Toegankelijkheid en Veiligheid station Dieren'
- Raadsbrief afdoening motie Toegankelijkheid en Veiligheid bij Station Dieren
- B&W-voorstel Raadsinformatiebrief afhandeling motie
- Bijlage Storingsoverzicht liften station Dieren 2023

12.i Aanbesteding verwerking GFT
- 2024 - Aanbesteding GFT-verwerking - instemmen uitgangspunten - B&W-voorstel

12.j Achtervangovereenkomst WSW
- 240325 Collegevoorstel achtervangovereenkomst WSW 2024
- Bijlage 1 Brief nieuwe achtervangovereenkomst Gemeente Rheden
- Bijlage 2 - Toelichting bij AO Nieuw
- Bijlage 3 - AO Nieuw WSW-Gemeente
- Bijlage 4 endorsement-letter-landsadvocaat-over-wsw

12.k Raadsinformatiebrief Motie 'de Jeugd heeft de toekomst' jongeren en de politiek
- Raadsinformatiebrief motie de jeugd heeft de toekomst DEF
- Memo BCO jongerenparticipatie politiek

12.l Convenant Pilot "BBL-maatwerkopleiding helpende niveau 2 Oekraïners en statushouders"
- 14.03.2024 - collegevoorstel - convenant BBL maatwerkopleiding opm MW Opm RB GO
- 2024.03.14 - Convenant - BBL maatwerk nieuwkomers - MW - WdK - 3.0 opm RB

12.m Kadernota begroting ODRA 2025
- BW-voorstel - kadernota begroting ODRA 2025
- Kadernota 2025 vs 1.1 - informerend raden en Staten
- 231220 - Modelbrief voor het aanbieden van de kadernota 2025 aan raden en Staten ter informatie
- 885276 reactie ODRA brief wethouders financien regio Arnhem Aanloop begroting 2025

12.n Oude hockeyvelden, Adm.Helfrichlaan, Intentieovereenkomst met Vivare
- B&W voorstel 12-2-24 Intentieovk Vivare-Gemeente Adm Helfrichlaan
- 20240212 intentieovereenkomst Vivare gemeente
- Bijlage 1 behorend bij IOK Vivare adm helfrichlaan Dieren_
- Bijlage 2 PvE iok vivare-gemeente 20-2-2024

12.o Toestemmingen imkers n.a.v. resultaten onderzoek Honingbijen en wilde bestuivers op het Rozendaalse Veld
- B en W-voorstel
- Definitieve rapportage Honingbijen en wilde bestuivers op het Rozendaalse Veld (lage resolutie)

12.p Vragenlijst ministerie OCW wettelijke taken onderwijsachterstanden 2023
- BW-voorstel Vragenlijst ministerie voorschoolse educatie en lea 2023
- Bijlage Vragenlijst jaarverantwoording LEA vve 2023

12.q Wijziging van de nadere regels uitvoeringsvoorschriften
- Collegevoorstel en bijlage

13 Sluiting

Rondvraag Beter Rheden over aanvraag omgevingsvergunning Buitenplaats Beekhuizen

Aanleiding:
Op 19 november 2023 heeft Beter Rheden schriftelijke vragen gesteld aan het college over de ontwikkelingen van de vergunningaanvraag voor Buitenplaats Beekhuizen. Op 21 november heeft het college de vragen als" beantwoord" bestempeld zonder dat er op 1 van de 9 vragen een inhoudelijk antwoord op is gekomen. Hier hebben wij het college in de wandelgangen op gewezen en de suggestie werd gedaan dat hier opnieuw naar gekeken zou worden en de raad tijdig geïnformeerd zou worden.

Op 1 februari 2024 heeft het college een reactie en antwoord gestuurd naar de initiatiefnemer Introvast met een afwijzing van de aanvraag en een aanpassingsverzoek voor een nieuwe aanvraag.
Eén van de aanpassingsverzoeken betreft een voorstel voor het omheinen van het gehele projectgebied zodat wild in dit gebied geweerd wordt.
Een ander aanpassingsverzoek betreft het voorstel voor het afsluiten van een nieuwe erfpachtovereenkomst.

Door deze ontwikkelingen heeft Beter Rheden de volgende vragen aan het college:

Vraag 1. Wat is de huidige situatie en status van de vergunningaanvraag m.b.t. Buitenplaats Beekhuizen?

Vraag 2. Is het college nog voornemens onze vragen, nu er zelfs al op de aanvraag is gereageerd naar de initiatiefnemer, vanuit haar actieve informatieplicht alsnog inhoudelijk te beantwoorden?

Vraag 3. En in hoeverre is het college van plan de raad te betrekken in het sluiten van de in de brief voorgestelde nieuwe erfpachtovereenkomst met deze partij?

gemeente Rheden

Raadsvoorstel

portefeuillehouder
Burgemeester

begrotingsprogramma
3 Bestuur en organisatie

b en w-vergadering
N.v.t.

agendapunt

bijlage(n) ter inzage
1

rol raad
Ter besluitvorming

soort document
Raadsvoorstel en -besluit

voorbereidende vergadering
N.v.t.

agendapunt

raadsvergadering
23 april 2024

agendapunt

onderwerp
Toelating en beëdiging raadslid de heer B. (Bart) Kamps

INHOUD VOORSTEL
De heer B. (Bart) Kamps toe te laten en te beëdigen als raadslid voor de resterende raadsperiode 2022-2026

1 Wat is de aanleiding?
In verband met de terugtreding van raadslid M. (Marc) van Heijgen is een tussentijdse vacature ontstaan in de gemeenteraad.

2 Wat is het bestaand beleid c.q. kader?
De heer M. (Marc) van Heijgen stond bij de gemeenteraadsverkiezingen van 16 maart 2022 op de kandidatenlijst voor GroenLinks en heeft de eerste maanden ook voor deze fractie zitting gehad in de gemeenteraad. Enige tijd later heeft de heer Van Heijgen ervoor gekozen om zich af te splitsen van fractie GroenLinks en zelfstandig door te gaan als fractie Beter Rheden.

Nu de heer Van Heijgen de gemeenteraad verlaat wordt de opengevallen vacature vervuld door de kandidaat die het hoogst staat op de lijst waarop het vertrekkende lid is verkozen, te weten GroenLinks. Hierbij gaat het centraal stembureau uit van de lijstvolgorde zoals die na de verkiezing is vastgesteld, daarbij rekening houdend met voorkeursstemmen. Dit is geregeld in afdeling IV, artikel W1 eerste lid van de Kieswet. Op grond hiervan heeft de voorzitter van het centraal stembureau de heer Kamps benoemd verklaard. De heer Kamps heeft op 1 april 2024 laten weten dat hij zijn benoeming aanneemt.

De Kieswet bepaalt voorts dat het aan uw raad is voorbehouden, om tot toelating van het nieuwe kandidaat-raadslid over te gaan, nadat de geloofsbrieven zijn onderzocht en in orde zijn bevonden. Het raadslid zal aansluitend in handen van de voorzitter van de gemeenteraad de eed of de verklaring en belofte afleggen conform het bepaalde in artikel 14 Gemeentewet.

3 Wat willen wij bereiken?
Met de toelating en beëdiging van de heer Kamps tot raadslid wordt voorzien in de tussentijdse vacature die is ontstaan door het vertrek van de heer Van Heijgen.

4 Wat gaan wij ervoor doen?

1. De voorzitter heeft een commissie onderzoek geloofsbrieven ingesteld, bestaande uit drie leden: de heer S. Hanssen (voorzitter), de heer F. Kooistra en de heer P. van Heumen (leden).
2. De commissie onderzoekt de geloofsbrieven en de daarop betrekking hebbende stukken van het nieuw te benoemen raadslid en brengt in deze vergadering advies uit aan de raad over zijn toelating tot raadslid.
3. Op voorstel van de commissie geloofsbrieven laat de raad de heer Kamps toe als lid van de raad, waarna hij door de voorzitter zal worden beëdigd.

5 Wat gaat het kosten?

Bezoldiging en tegemoetkoming in de onkosten vindt plaats conform het bepaalde in het Rechtspositiebesluit Decentrale Politieke Ambtsdragers. Aan dit toelatingsbesluit zijn geen extra kosten verbonden.

Velp, 15 april 2024

J.P.M. Leenders,
plv. griffier

gemeente Rheden

Raadsvoorstel

portefeuillehouder	begrotingsprogramma	draagt bij aan Global Goal(s)
N.v.t.	3 Bestuur en organisatie	
b en w-vergadering	**agendapunt**	**bijlage(n) ter inzage**
N.v.t.		1
rol raad	**soort document**	
Ter besluitvorming	Raadsvoorstel- en besluit	
voorbereidende vergadering	**agendapunt**	
N.v.t.		
raadsvergadering	**agendapunt**	
23 april 2024		

onderwerp
Verzoek om ontheffing woonplaatsbeginsel wethouder Hofman.

INHOUD VOORSTEL
1 De heer P.L.P.S. (Paul) Hofman, wonende te Drempt, ontheffing te verlenen van het vereiste van ingezetenschap van de gemeente Rheden;
2 de ontheffing te verlenen voor de duur van één jaar, te weten van 31 mei 2024 tot 31 mei 2025.

1 Wat is de aanleiding?
Bij zijn installatie tot wethouder van de gemeente Rheden op 31 mei 2022 heeft de gemeenteraad de heer P.L.P.S. (Paul) Hofman ontheffing verleend van het vereiste van ingezetenschap van de gemeente Rheden, ook wel het woonplaatsbeginsel genoemd. Deze ontheffing gold voor de duur van 1 jaar. Bij besluit van 23 mei 2023 heeft de gemeenteraad besloten om deze ontheffing met een jaar te verlengen. Aangezien dit jaar binnenkort verloopt heeft de wethouder hiervoor opnieuw een verzoek om ontheffing ingediend.

2 Wat is het bestaand beleid c.q. kader?
Artikelen 10 en 36a van de Gemeentewet.

3 Wat willen wij bereiken?
Eén van de vereisten voor het wethouderschap is dat diegene ingezetene is van die gemeente. Op grond van artikel 36a, derde lid, van de Gemeentewet kan de gemeenteraad, in bijzondere gevallen, voor de duur van ten hoogste een jaar ontheffing verlenen van dit vereiste. Deze ontheffing kan telkens met een periode van maximaal een jaar worden verlengd.

De heer Hofman is woonachtig buiten de gemeente. Evenals een jaar geleden verzoekt hij de gemeenteraad om hem ontheffing te verlenen van dit woonplaatsbeginsel.
In zijn verzoek geeft de wethouder aan dat hij zich graag inzet voor het dagelijks bestuur van de gemeente Rheden. Verhuizen naar de gemeente in deze collegeperiode is echter voor hem niet wenselijk, gezien de negatieve impact die een verhuizing zou hebben op zijn gezin en de werkzaamheden van zijn partner met werkruimte aan huis. De afstand tussen zijn woonplaats en de gemeente Rheden is daarnaast beperkt (ca. 3 km).

4 Wat gaan wij ervoor doen?
Het is aan de raad om te beoordelen of hier sprake is van een bijzonder geval, zoals artikel 36a Gemeentewet voorschrijft. Indien de raad hiertoe van mening is, dan kan opnieuw ontheffing worden verleend van dit woonplaatsbeginsel voor de duur van één jaar.

Aangezien de huidige ontheffing loopt tot 31 mei 2024 wordt voorgesteld om de ontheffing ook vanaf die datum te laten ingaan. De ontheffing geldt dan van 31 mei 2024 tot 31 mei 2025.

gemeente Rheden

5 Wat gaat het kosten?
Aan het voorstel zijn geen kosten verbonden.

Velp, 13 maart 2024

Sjaak Leenders
plv. griffier.

Gemeenteraad

Betreft: Verzoek tot ontheffing vereiste van ingezetenschap
Datum: 13 maart 2024

Geachte Gemeenteraad,

Op 31 mei 2022 heeft u ingestemd met mijn benoeming tot wethouder van de gemeente Rheden. Ik ben geen ingezetene van de gemeente, daarom heb ik jaarlijks een door u verleende ontheffing nodig om mijn werk te kunnen voortzetten. Meest recent heeft u op 23 mei 2023 mij deze ontheffing verleend. Daarom wil ik u nu verzoeken om mij ook voor het komende jaar een ontheffing te verlenen.

Waarom niet verhuizen?

Ik zet mij graag in voor het dagelijks bestuur van de gemeente Rheden. Verhuizen naar de gemeente in deze collegeperiode is echter voor mij niet wenselijk, gezien de negatieve impact die een verhuizing zou hebben op mijn gezin en de werkzaamheden van mijn partner met werkruimte aan huis. De afstand tussen mijn woonplaats en de gemeente Rheden is daarnaast beperkt (ca. 3 km).

Hoe zit het met de eis voor het ingezetenschap?

Conform artikel 36a lid 1 van de Gemeentewet (GW) dient een wethouder te voldoen aan dezelfde voorwaarden als een lid van de gemeenteraad, waaronder de eis dat deze ingezetene dient te zijn van de gemeente. De wetgever heeft u als gemeenteraad echter de bevoegdheid gegeven in artikel 36a lid 3 GW om ontheffing te verlenen van deze eis, telkens voor de periode van één jaar. Dit vereist een besluit van u als Gemeenteraad.

Ik hoop u hiermee voldoende geïnformeerd te hebben en zie uw besluit graag tegemoet.

Hoogachtend,

Paul L. P. S. Hofman

MOTIE VREEMD AAN DE ORDE VAN DE DAG

Eerlijkere eigen bijdrage WMO

De raad van de gemeente Rheden, in vergadering bijeen op 23 april 2024,

Constaterende dat:

1. Voor de voorzieningen in het kader van de WMO, bijvoorbeeld huishoudelijke hulp, in een aantal gevallen een eigen bijdrage geldt.
2. Voor de eigen bijdrage wettelijk een vast tarief geldt van thans maximaal € 20,60 per maand.
3. Dit vaste tarief onafhankelijk van het inkomen en vermogen geldt.
4. Deze eigen bijdrage in de wet het abonnementstarief genoemd wordt.
5. Het abonnementstarief sinds de invoering op 1 januari 2020 bij hogere inkomensgroepen een grote aanzuigende werking heeft gekregen voor de WMO-voorzieningen, met name voor de huishoudelijke hulp.
6. Door deze aanzuigende werking het vaste abonnementstarief volgens het kabinet de toegankelijkheid van de WMO-voorzieningen juist voor kwetsbare groepen onder druk zet.
7. Het vaste abonnementstarief de gemeenten, ook Rheden, veel geld kost.

Voorts constaterende dat:

8. Het kabinet het wetsvoorstel ‘Wet afschaffing abonnementstarief Wmo 2015’ heeft ingediend om vanaf 1 januari 2026 de eigen bijdrage voor de WMO-voorzieningen aan te passen naar een eerlijkere eigen bijdrage waarbij rekening wordt gehouden met het inkomen en het vermogen.
9. Dit wetsvoorstel van het huidige demissionaire kabinet door de Tweede Kamer niet controversieel verklaard is.
10. De VNG positief is over een inkomens- en vermogenstoets voor de WMO-voorzieningen.
11. De VNG er niet van overtuigd is dat het wetsvoorstel leidt tot gedragsverandering van mensen met voldoende eigen middelen zodat zij zelf hun ondersteuning/hulp regelen en betalen.
12. De VNG door het wetsvoorstel per saldo negatieve financiële consequenties voor gemeenten voorziet.

Verzoekt het college:

1. Een motie in te dienen namens de gemeente Rheden tijdens de Algemene Ledenvergadering (ALV) van de VNG op woensdag 26 juni 2024.
2. Met daarin de oproep aan het kabinet, namens de VNG, om in het wetsvoorstel ‘Wet afschaffing abonnementstarief WMO 2015’ te waarborgen dat mensen met voldoende eigen middelen de ondersteuning/hulp zelf regelen en betalen.
3. Met daarin tevens de oproep aan het kabinet, namens de VNG, om te waarborgen dat dit wetsvoorstel per saldo vanaf de invoering geen negatieve financiële consequenties voor de gemeenten heeft.
4. De raad ter kennisname de bij de VNG ingediende motie te sturen en te informeren over het besluit hierover van de ALV van de VNG.
5. Bij een positief besluit van de ALV van de VNG over de ingediende motie ook zelf bij het kabinet aan te dringen op een wetsvoorstel met dezelfde verbeteringen.

En gaat over tot de orde van de dag.

GroenLinks	PvdA	Volkspartij Politiek Rheden
Jan Verhoeven	Mehmet Sahan	Theo Kooijmans

Motie vreemd aan de orde van de dag

Natuur voor en bij inwoners

De gemeenteraad van Rheden in vergadering bijeen op dinsdag 23 april 2024,

Constaterende dat:

1. De natuur kwetsbaar is en moet worden beschermd.
2. Er natuurwaarden op de Veluwezoom zijn die meer dan voorheen onder druk staan.
3. Om deze natuurwaarden te beschermen de toegang van de Veluwezoom steeds verder wordt beperkt.
4. Activiteiten als de Avondvierdaagse en Lammetjesdag niet meer in de vorm zijn zoals voorheen worden toegestaan.
5. Hierover bij inwoners onvrede ontstaat.

Overwegende dat:

1. Bescherming van de natuur afhankelijk is van het draagvlak onder de inwoners.
2. Dit in het bijzonder geldt voor plannen om de natuur verder te beschermen.
3. Draagvlak wordt versterkt door mogelijkheden om de natuur te ervaren.
4. Bepaalde evenementen en georganiseerde activiteiten hieraan bij kunnen dragen.
5. Het Nationaal Park Veluwezoom bezoeken, om welke reden dan ook, bijdraagt aan ervaring van schoonheid van de natuur.
6. Er voor de inwoners van de stedelijke en verstedelijkende omgeving in de regio ruimte moet zijn voor recreatie en recreatieve evenementen.
7. Bewegen en in de natuur verblijven elkaar versterken en goed zijn voor de gezondheid.

Verzoekt het College:

1. Met alle natuureigenaren in overleg te treden om samen een visie te ontwikkelen op evenementen en activiteiten met een lokaal en regionaal karakter.

2. Als gemeente met terreineigenaren en zo mogelijk de provincie een overleg op te starten over vergunningverlening met als doel lokale en regionale activiteiten te faciliteren.

Rob Koekkoek	Hendri Witteveen	Theo Kooijmans	Cyril Weijers
VVD	ChristenUnie	Volkspartij Rheden	CDA

gemeente Rheden

Raadsvoorstel

portefeuillehouder Paul Hofman	**begrotingsprogramma** 2. Leefomgeving	**draagt bij aan Global Goal(s)** 15 Leven op het land
b en w-vergadering 12 maart 2024	**agendapunt** 5	**bijlage(n) ter inzage** Bestemmingsplan; ontwerp raadsbesluit; Nota van wijzigingen
rol raad Ter besluitvorming	**soort document** Raadsvoorstel en -besluit	
voorbereidende vergadering 9 april 2024	**agendapunt**	
raadsvergadering 23 april 2024	**agendapunt**	

onderwerp
Vaststellen (gewijzigd) bestemmingsplan Landelijk gebied, locatie Harderwijkerweg 5 en 7 en Priesnitzlaan 2 en 2a te Laag-Soeren

INHOUD VOORSTEL
- Vaststellen de Nota van wijzigingen behorende bij het besluit tot vaststelling bestemmingsplan Landelijk gebied, locatie Harderwijkerweg 5 en 7 en Priesnitzlaan 2 en 2a te Laag-Soeren;
- Gewijzigd vaststellen het bestemmingsplan Landelijk gebied, locatie Harderwijkerweg 5 en 7 en Priesnitzlaan 2 en 2a te Laag-Soeren, conform bijgevoegd ontwerpraadsbesluit;
- Geen exploitatieplan vaststellen.

1 Waartoe is het voorstel gedaan?
Door vaststelling van het bestemmingsplan worden de samenvoeging van bedrijfsbestemmingen, de vormverandering ervan en andere functiewijzigingen planologisch-juridisch mogelijk gemaakt.

2 Wat is de aanleiding?
Initiatiefnemers hebben de gemeente verzocht om medewerking voor het wijzigen van het vigerende bestemmingsplan 'Landelijk Gebied' ten behoeve van het samenvoegen van de bedrijfsbestemmingsvlakken aan de Priesnitzlaan 2a en Harderwijkerweg 5 en 7 te Laag-Soeren tot één bedrijfsbestemmingsvlak, alsook de functiewijziging van de bedrijfswoningen aan de Priestnitzlaan 2 en 2a naar reguliere woningen.

Aan de Harderwijkerweg 5 en 7 is het grondverzet- en aannemingsbedrijf Van Eijbergen B.V. gevestigd. Het bedrijf heeft de bedrijfslocatie van Priesnitzlaan 2a overgenomen en wenst voor haar bedrijfsvoering de twee bedrijfsbestemmingsvlakken samen te voegen tot één bestemmingsvlak. De oppervlakte blijft gelijk aan de twee huidige, afzonderlijke bestemmingsvlakken en het maximum oppervlakte aan toegestane bedrijfsbebouwing blijft ook gelijk. Het nieuwe bedrijfsbestemmingsvlak wordt enigszins verschoven, zodat de bestaande grondbank (nu gedeeltelijk in een agrarische bestemming gelegen) volledig opgenomen wordt binnen de bedrijfsbestemming. De bedrijfsinrit aan de Priesnitzlaan komt te vervallen. De dienstwoning aan de Harderwijkerweg 5 blijft ongewijzigd. De functie van de bedrijfswoningen aan de Priesnitzlaan is komen te vervallen en daarom is het logisch deze te wijzigen naar reguliere woningen.

Met het plan wordt een ruimtelijke kwaliteitsverbetering rondom het bedrijf Van Eijbergen B.V. beoogt. De ontsierende grondopslag komt binnen de bedrijfsbestemming te liggen en zal tezamen met de bedrijfsbebouwing afgeschermd worden van de omgeving door een aan te planten houtsingel aan de westzijde van het plangebied.

In de houtsingel wordt een geluidwal aangelegd welke de geluidbelasting vanuit het bedrijf richting de omgeving adequaat zal beperken. Natuurontwikkeling wordt mogelijk gemaakt binnen de houtsingel ter bevordering van de biodiversiteit. De voorzijde van het bedrijf aan de Harderwijkerweg wordt landschappelijk ingepast met andere, passende groenelementen. Aan de voorzijde wordt geen grondopslag mogelijk gemaakt. Ook de erven van Priesnitzlaan 2 en 2a worden opnieuw ingericht, beter passend bij de omgeving en met inachtname van de aanwezige waarden behorend bij de ligging in het Rijksbeschermd dorpsgezicht. De cultuurhistorische waarden binnen het plangebied blijven beschermd middels het opnemen van een dubbelbestemming Waarde Cultuurhistorie.

Het plan past niet binnen de toegelaten mogelijkheden die het vigerende bestemmingsplan 'Landelijk Gebied' biedt. Er is daarom een bestemmingsplanherziening benodigd. Onderhavig bestemmingsplan voorziet in bovengenoemde wijzigingen.

Het college van burgemeester en wethouders heeft op 22 maart 2022 besloten een intentieovereenkomst aan te gaan met initiatiefnemers, waarin de voorwaarden voor het vervaardigen van dit bestemmingsplan staan. Aan alle voorwaarden is inmiddels voldaan.

Het ontwerpbestemmingsplan heeft van donderdag 7 december 2023 tot en met woensdag 24 januari 2024 ter inzage gelegen met de mogelijkheid voor een ieder om zienswijzen in te dienen. Tegen het ontwerpbestemmingsplan zijn geen zienswijzen naar voren gebracht. Er zijn ambtshalve wijzigingen in de regels gemaakt met betrekking tot het versoepelen van bepaalde vergunningsverplichtingen, namelijk de toevoeging dat een omgevingsvergunning in bepaalde gevallen niet vereist is bij gronden die reeds aantoonbaar geroerd zijn en dat na de aanleg van ondergrondse leidingen enkel de gronden weer in de oude staat teruggebracht moeten worden. Daarnaast zijn er begripsbepalingen toegevoegd. In de toelichting zijn ambtshalve wijzigingen gemaakt met betrekking tot de verwerking van vooroverlegreacties. In de bijgevoegde Nota van wijzigingen worden alle onderdelen weergegeven waarop het plan is aangepast.

3 Wat is het bestaand beleid c.q. kader?

Wet ruimtelijke ordening, Besluit ruimtelijke ordening, Omgevingsvisie provincie Gelderland, Omgevingsverordening provincie Gelderland en tevens de door u vastgestelde nota's en beleid waaronder de Nota standaard planmethodiek bestemmingsplannen dorpen Rheden 2015 en Omgevingsvisie Buitengebied. Het bestemmingsplan is voor 1 januari 2024 in procedure gebracht en daarom is het oude recht, en dus niet de Omgevingswet, van toepassing op deze procedure.

4 Wat willen wij bereiken?

Met dit bestemmingsplan wordt de samenvoeging van twee bedrijfsbestemmingsvlakken, de vormverandering ervan en andere functiewijzigingen planologisch-juridisch geregeld.

5 Wat gaan wij ervoor doen?

Om de ontwikkeling mogelijk te maken, is het nodig het bestemmingsplan vast te stellen. Daarvoor is ook uw oordeel noodzakelijk over de voorgestelde ambtshalve wijzigingen, conform bijgevoegd ontwerpraadsbesluit.

6 Wat zijn de financiële consequenties?

Het vaststellen van het bestemmingsplan brent voor de gemeente geen kosten met zich mee. Met de initiatiefnemer is een planschadeverhaalsovereenkomst gesloten. In de voorwaarden uit de intentieovereenkomst staat vermeld dat de kosten voor de onderzoeken en eventueel door de gemeente te maken voorbereidings- en uitvoeringskosten voor openbare werken voor rekening van initiatiefnemer zijn. Initiatiefnemer heeft verder leges betaald voor het in behandeling nemen van de aanvraag bestemmingsplanherziening.

Inzicht verloop beschikbaar budget:	*Structureel./ Incidenteel*	*2019*	*2020*	*2021*	*2022*
	0	0	0	0	0
Budget:	0	0	0	0	0
Af: aangegane verplichtingen:	0	0	0	0	0
Bij: inkomsten:	0	0	0	0	0
Beschikbaar:	0	0	0	0	0
Gevraagd budget:	0	0	0	0	0
Restant budget nog beschikbaar:	0	0	0	0	0

7 Wat zijn de risico's?
Een bestemmingsplan kan altijd in beroep worden voorgelegd aan de Afdeling bestuursrechtspraak van de Raad van State, waardoor vertraging zou kunnen ontstaan of wat zou kunnen leiden tot het niet onherroepelijk worden van het bestemmingsplan. Ten aanzien van de wijzigingen die worden doorgevoerd bij de vaststelling van dit bestemmingsplan staat deze mogelijkheid open voor belanghebbenden.

8 Wat is het draagvlak voor dit voorstel?
Het was aan de initiatiefnemers om een duidelijke en tijdige communicatie naar omwonenden en andere belanghebbenden te voeren. Reeds in 2021 heeft Van Eijbergen B.V. de plannen aan de directe omgeving bekend gemaakt. Het lijkt erop dat men zich in de planontwikkeling kan vinden. Er is geen bezwaar/zienswijze tegen de planologische wijzigingen kenbaar gemaakt.

9 Hoe en met wie wordt er gecommuniceerd?
De terinzagelegging van het vastgestelde bestemmingsplan zal geschieden conform het bepaalde in de Wet ruimtelijke ordening. De initiatiefnemers worden na de raads-vergadering geïnformeerd over het wel of dan wel niet vaststellen van het bestemmingsplan.

10 Wordt er een evaluatie uitgevoerd?
Evaluatie is niet nodig.

Velp, 12 maart 2024

Burgemeester en wethouders van Rheden,

Carol van Eert,
burgemeester.

Bart Drewes,
secretaris.

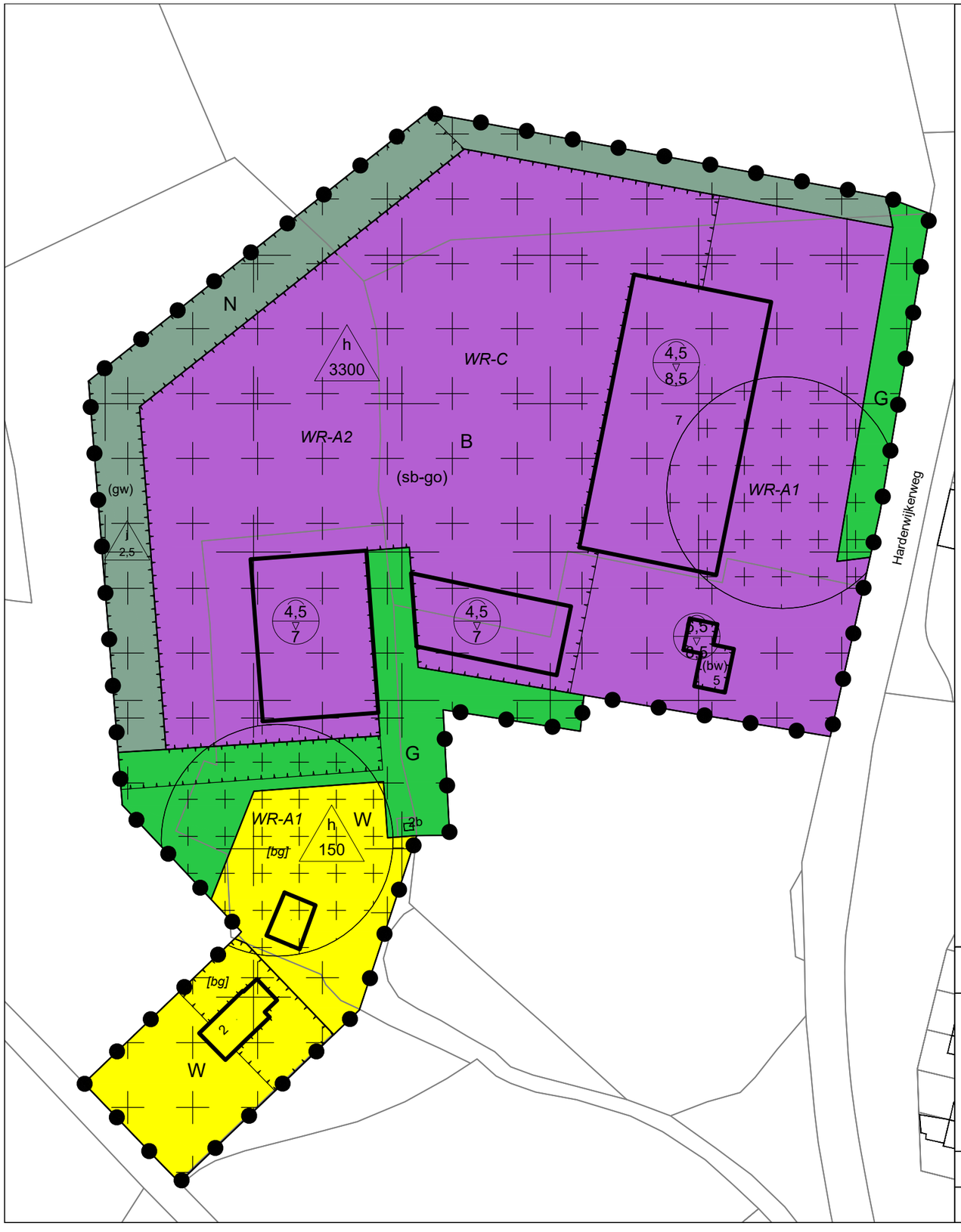
24.17

Raadsvergadering
Datum 23 april 2024

Agendapunt 4
RU
1

Bijlage I Nota van Wijzingen bij raadsbesluit van 23 april 2024 tot het vaststellen van bestemmingsplan Landelijk Gebied, locatie Harderwijkerweg 5 en 7 en Priesnitzlaan 2 en 2A Laag-Soeren

Nr.	Aanleiding	Waar	Hoe
1	Ambtshalve	Regels	Onder lid 7.3 en 8.3 is toegevoegd als sub b dat archeologisch onderzoek niet benodigd is indien kan worden aangetoond dat de gronden reeds geroerd zijn. Onder artikel 1 is de begripsbepaling "vloerpeil" toegevoegd. Onder lid 2.4 is nu de correcte vloerpeil aangeven, namelijk +15,27 NAP. Onder lid 5.1 sub d en lid 9.2.1 sub b is de term "hemelwaterinfiltratievoorzieningen" gewijzigd in "hemelwaterinfiltratie- en hemelwaterbergingsvoorzieningen".
2	Ambtshalve	Toelichting	Het omgevingsadvies van de VVGM d.d. 12 december 2023 is verwerkt in de toelichting. Hoofdstuk 7.2 is aangevuld met de reacties uit het vooroverleg met betrokken instanties.

Legenda

Plangebied

Enkelbestemmingen

- B — Bedrijf
- G — Groen
- N — Natuur
- W — Wonen

Dubbelbestemmingen

- WR-A1 — Waarde - Archeologie 1
- WR-A2 — Waarde - Archeologie 2
- WR-C — Waarde - Cultuurhistorie

Functieaanduidingen

- (bw) — bedrijfswoning
- (gw) — geluidwal
- (sb-go) — specifieke vorm van bedrijf - grondopslag

Bouwvlakken

bouwvlak

Bouwaanduidingen

[bg] — bijgebouwen

Maatvoeringen

- h 3300 — maximum bebouwd oppervlak (m2)
- 4,5 / 7 — maximum goothoogte (m) / maximum bouwhoogte (m)
- j 2,5 — maximum hoogte (m)
- h 150 — maximum oppervlakte bijgebouwen (m2)

Bestemmingsplan:

Harderwijkerweg 5 en Priesnitzlaan 2 en 2a
Laag-Soeren
Gemeente Rheden

Opdrachtgever: RAACC Adviesbureau

Status: vastgesteld

Noordpijl

Get.:	Datum:
WDK	22-03-2024
Formaat:	Schaal:
A3	1:1000

Tekeningnummer: NL.IMRO.0275.BPLG55-VA01

BraGIS GIS/CAD Ondersteuning en software
Dalenstraat 4B, 5466 PM Eerde
E-mail: info@bragis.nl
Web: www.bragis.nl

Landelijk Gebied, locatie Harderwijkerweg 5 en 7 en Priesnitzlaan 2 en 2A Laa...

Velp

Rheden

De Steeg

Ellecom

Dieren

Spankeren

Laag-Soeren

Landelijk gebied

Landelijk Gebied, locatie Harderwijkerweg 5 en 7 en Priesnitzlaan 2 en 2A Laa...

Inhoudsopgave

Toelichting 5

Hoofdstuk 1 Inleiding 7

1.1 Algemeen 7
1.2 Aanleiding bestemmingsplan 8
1.3 Ligging plangebied 8
1.4 Geldende Bestemmingsplannen 9

Hoofdstuk 2 Beschrijving van het plan 13

2.1 Algemeen 13
2.2 Beschrijving plangebied 13
2.3 De beoogde ontwikkeling 15
2.4 Afweging 16

Hoofdstuk 3 Beleid 19

3.1 Rijk 19
3.2 Provincie 23
3.3 Waterschap 25
3.4 Gemeente 26

Hoofdstuk 4 Haalbaarheid en afwegingen 31

4.1 Bodem 31
4.2 Geluid 32
4.3 Inhoud regelsNatuur/ Ecologie 33
4.4 Groen 35
4.5 Water 35
4.6 Archeologie 38
4.7 Cultuurhistorie en landschap 39
4.8 Luchtkwaliteit 42
4.9 Verkeer en parkeren 42
4.10 Externe veiligheid 43
4.11 Ontplofbare oorlogsresten 45
4.12 Milieuzonering 45
4.13 Biodiversiteit 47
4.14 Milieueffect rapportage 47

Hoofdstuk 5 Juridische aspecten 51

5.1 Algemeen 52
5.2 Procedure bestemmingsplan 52
5.3 Verbeelding en regels 52
5.4 Reikwijdte bestemmingsplan 55
5.5 Handhaving 55

Hoofdstuk 6 Economische uitvoerbaarheid 57

Hoofdstuk 7 Maatschappelijke uitvoerbaarheid 59

7.1 Inspraak 59
7.2 Vooroverleg 59
7.3 Zienswijzen 60

Bijlagen bij toelichting 61

Bijlage 1 Inrichtingsplan 63
Bijlage 2 Archeologisch onderzoek 96
Bijlage 3 Bodemonderzoek 100
Bijlage 4 Saneringsplan 104
Bijlage 5 Quickscan flora & fauna 108
Bijlage 6 Akoestisch onderzoek 112
Bijlage 7 Watertoets 116
Bijlage 8 AERIUS berekening met toelichting 120

Toelichting

Hoofdstuk 1 Inleiding

Leeswijzer

De toelichting op een bestemmingsplan wordt binnen de gemeente volgens een vast stramien opgebouwd, en wel als volgt.

Hoofdstuk	**Inhoud**
1 Inleiding	In dit hoofdstuk wordt kort ingegaan op de aanleiding voor de herziening van het bestemmingsplan voor het perceel Harderwijkerweg 4 te Laag-Soeren
2 Beschrijving van het plan	Hier wordt aan de hand van diverse aspecten de huidige stand van zaken in het plangebied beschreven.
3 Beleid	Aangegeven wordt binnen welke beleidskaders en regels van het rijk, provincie, waterschap en de gemeente het bestemmingsplan is opgesteld.
4 Haalbaarheid en afweging	Hier vindt de toets plaats aan beleid en regelgeving.
5 Juridische aspecten	Beschreven wordt de procedure die een bestemmingsplan doorloopt en wordt een toelichting gegeven op de regels van het bestemmingsplan, een aantal verschillen ten opzichte van het geldende bestemmingsplan komen aan bod.
6 Economische uitvoerbaarheid	Toegelicht wordt of uitvoering van het bestemmingsplan voor de gemeente haalbaar is.
7 Maatschappelijke uitvoerbaarheid	Hier wordt beschreven hoe de procedure is verlopen tot de vaststelling van het bestemmingsplan.

1.1 Algemeen

Het plangebied betreft de locatie Harderwijkerweg 5 – 7 en Priesnitzlaan 2 en 2A te Laag Soeren. Op de locatie Harderwijkerweg 5 en 7 te Laag Soeren is het aannemers-, grondverzet- en verhuurbedrijf de initiatiefnemers gevestigd. Het voornemen bestaat om de gronden te bestemmen met een bedrijfsfunctie passend bij de huidige bedrijfsactiviteiten. De gronden met de burgerwoningen aan de Priesnitzlaan worden naar wonen bestemd.

1.2 Aanleiding bestemmingsplan

Op de locatie Harderwijkerweg 5 en 7 te Laag Soeren is het aannemers- en verhuurbedrijf de initiatiefnemer gevestigd. Dit bedrijf is al jaren een begrip in de regio met de gecertificeerde BRL 9335 – 1-4 Grondbank. Het perceel aan de Priesnitzlaan 2 en 2A bevatte voorheen n enkele bedrijfsgebouw (schuur) met bedrijfswoning. Initiatiefnemer heeft recent de naastgelegen bedrijfslocatie aangekocht. Het voorliggende plan is er op gericht om de twee bestemmingsvlakken Bedrijf en de vormverandering daarvan planologische in te regelen. De oppervlakte van de nieuwe bedrijfsbestemming behoudt dezelfde grootte als de twee huidige bestemmingsvlakken Bedrijf tezamen. Daarnaast krijgen de bedrijfswoningen aan de Priesnitslaan de bestemming Wonen toegewezen.
Om het geheel goed landschappelijk in te passen zal er een erfsingel rondom de bedrijfsbestemming worden gelegd, hierdoor worden de bedrijfsgebouwen deels aan het landschap onttrokken. De singel krijgt de bestemmingen Natuur en Groen. Gezien de ontwikkeling niet past binnen het vigerend bestemmingsplan 'Landelijk gebied' van de gemeente Rheden, is dit bestemmingsplan opgesteld. In de navolgende paragraven en hoofdstukken wordt dit bestemmingplan toegelicht.

1.3 Ligging plangebied

Het plangebied betreft de locaties Harderwijkerweg 5 en 7 en Priesnitzlaan 2 en 2a te Laag Soeren. Het gaat hier om de kadastrale percelen gemeente Dieren, sectie P, nummers 4012, 4013, 5115, 5116 5117, 5118 en 5119. Het plangebied is gelegen in het buitengebied van de gemeente Rheden, ten noordwesten van het dorp Dieren. Direct ten westen van het plangebied ligt Nationaal Park de Veluwezoom.
De ligging van het plangebied ten opzichte van de omgeving wordt weergegeven in afbeelding 1.1.

Afbeelding 1.1 Ligging plangebied t.o.v. de omgeving

1.4 Geldende Bestemmingsplannen

Het plangebied ligt binnen de begrenzing van het bestemmingsplan "Landelijk gebied" dat op 27 januari 2009 door de gemeenteraad van Rheden is vastgesteld. In afbeelding 1.2 is een uitsnede van de verbeelding van het geldende bestemmingsplan weergegeven.
In het geldende bestemmingsplan heeft de locatie de bestemming 'Niet-agrarisch bedrijf'.
Er zijn maximum oppervlaktes aan gebouwen opgenomen; 1900m² voor het perceel aan de Harderwijkerweg 5 en 7 en 1550m² voor het perceel aan de Priesnitzlaan 2 en 2a. Tevens is er een maximum bouwhoogte van 7 meter van toepassing voor het perceel aan de Priesnitzlaan.
De omliggende percelen hebben de bestemming 'agrarisch gebied met landschaps- en natuurwaarden'.

Afbeelding 1.2 Vigerend bestemmingsplan

Naast het bestemmingsplan 'Landelijk gebied', geldt het bestemmingsplan 'Parapluplan Archeologie Rheden 2013', met ter plekke van het plangebied de dubbelbestemmingen 'Waarde – Archeologie 2' en op drie plekken 'Waarde – Archeologie 1'. Een verbeelding van dit bestemmingsplan is weergegeven in afbeelding 1.3.

Afbeelding 1.3 Uitsnede bestemmingsplan Archeologie

Volgens het huidige bestemmingsplan is er enkel een aannemersbedrijf en een loonbedrijf binnen het plangebied toegestaan. Met het nieuwe bestemmingsplan zal het gedeelte 'grondverzetbedrijf' van de initiatiefnemer ingeregeld worden, zodat er

geen illegale situaties met grondopslagen meer kunnen ontstaan.
Binnen de kaders van het geldende bestemmingsplan is het enkel toegestaan te wonen in een bedrijfswoning, behorend bij de bedrijfsactiviteiten. Het is niet toegestaan de bedrijfswoning als burgerwoning te gebruiken. Voor de voorgestelde plannen is dus een wijziging van het bestemmingsplan nodig.
Tevens wordt met dit bestemmingsplan de twee bedrijfsbestemmingen samengevoegd en het huidige bouwvlak opnieuw vorm gegeven en de realisatie van de nieuwe schuur binnen de bedrijfsbestemming mogelijk gemaakt. Voorliggend document betreft de toelichting van het bestemmingsplan waarmee de procedure kan worden doorlopen.

Hoofdstuk 2 Beschrijving van het plan

2.1 Algemeen

Dit hoofdstuk gaat in op de volgende punten:

- De ligging van de desbetreffende locatie;
- Een beschrijving van de ontwikkeling die dit bestemmingsplan mogelijk maakt;

2.2 Beschrijving plangebied

Laag Soeren ligt in het noordoosten van de gemeente Rheden. Het dorp is gesitueerd tussen een aantal lager gelegen beken in het zuiden en grotere boscomplexen in het noorden. Het dorp Laag-Soeren was lang een bescheiden nederzetting van verspreid gelegen boerderijen en arbeiderswoningen te midden van akkers en weilanden. Ten oosten en noorden daarvan lag het Soerensche veld. Voor de verdere ontwikkeling van het dorp waren de achttiende en negentiende-eeuwse ontginningen van belang. Vooral de aanleg van een sprengenstelsel waarmee de opkomst en ontwikkeling van de papierindustrie, de korenwatermolen, de wasserij en het kuuroord verbonden waren, was van groot belang.
De huidige dorpskern van Laag Soeren bestaat uit een concentratie van hoofdzakelijk negentiende- en twintigste -eeuwse gebouwen langs de Harderwijkerweg en langs de Jut van Breukelerwaardlaan. De Harderwijkerweg is een oude handelsweg die van Doesburg parallel aan de stuwwal loopt naar Harderwijk. De locatie zelf is gelegen tegen de nieuwbouw van Dieren. Aan de rand zijn nog enkele oud boerderijen te vinden welk zijn omgebouwd tot burger woning. Aan de overzijde van de Priesnitzlaan op de hoek van de Harderwijkerweg staat nog een landhuis, welk op dit moment in gebruik is als bedrijfspand.
Het plangebied is gelegen aan de rand van het beschermd dorpsgebied Laag Soeren. Door de jaren heen is de locatie ontwikkeld van vroeger een kleinschalige agrarisch bedrijf naar uiteindelijk het bedrijf zoals het er nu anno 2023 bij staat en waar een grondverzetbedrijf haar thuisbasis heeft.

Afbeelding 2.1 Zicht vanaf de Harderwijkerweg

Afbeelding 2.2 Zicht vanaf de Harderwijkerweg

De locatie aan de Priesnitzlaan is gelegen aan de rand van het beschermd dorpsgezicht en is van oudsher de locatie van een loon- en grondverzetbedrijf. De laatste jaren zijn de bedrijfsactiviteiten gestaakt en is de locatie door het naastgelegen grondverzetbedrijf in gebruik overgenomen. Een van de bedrijfswoningen word momenteel voor burger woondoeleinden gebruikt.

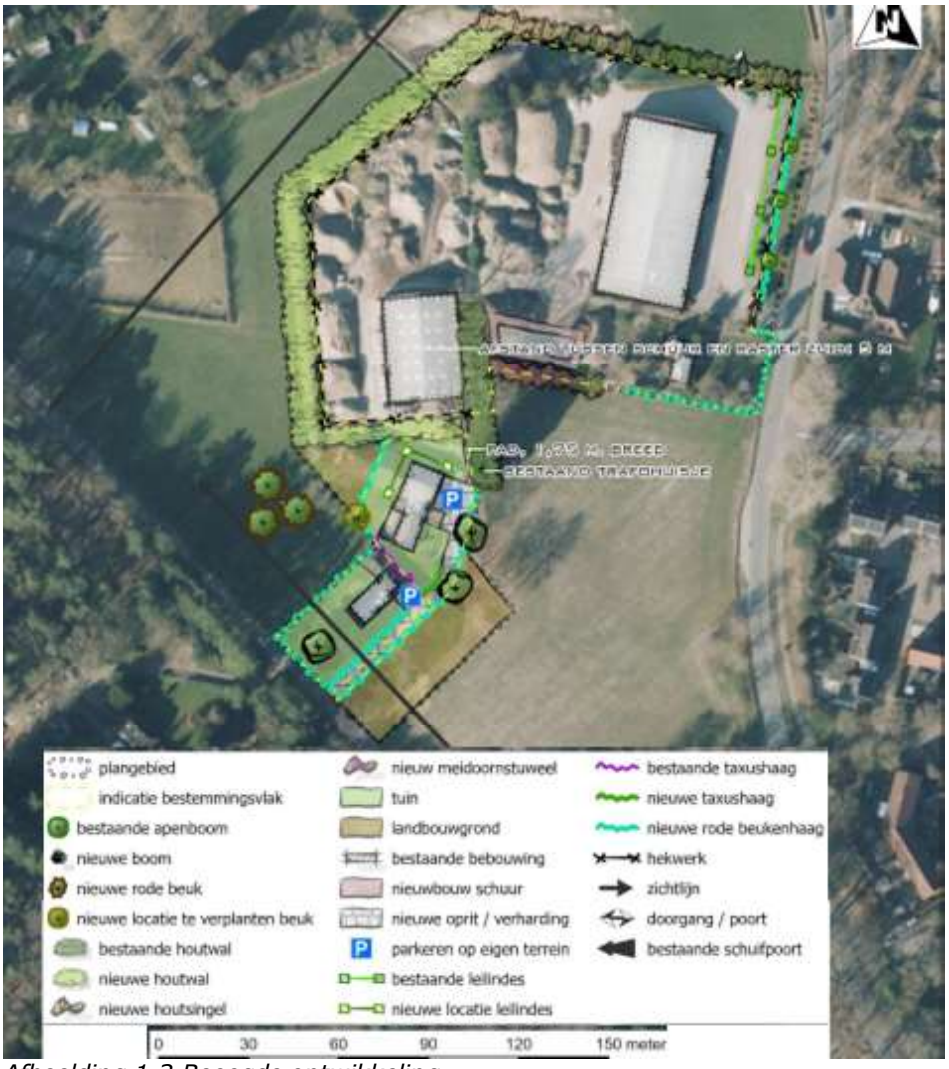
Afbeelding 2.3 Zicht vanaf de Priesnitzlaan

Afbeelding 2.4 Zicht vanaf de Priesnitzlaan

2.3 De beoogde ontwikkeling

Het voornemen bestaat om de gronden die behoren tot het grondverzetbedrijf , Harderwijkerweg 5 – 7 en de bedrijfspanden van de Priesnitzlaan 2 en 2a de bedrijfsbestemming te laten houden.
De gronden waarop de woningen aan de Priesnitzlaan 2 en 2a staan krijgen de bestemming Wonen en afgesplitst van het bedrijfvlak. Dit omdat deze feitelijk ook niet meer voor het bedrijf worden gebruikt.
Daarnaast is er sprake van samenvoeging van de bedrijfsvlakken en vormverandering van het nieuwe vlak, worden en nieuwe bestemmingen toegevoegd alsook een bouwvlak met een maximum van 3360 vierkante meter aan bedrijfsgebouwen.
Om de verandering mogelijk te maken is er met de gemeente overeengekomen de te maken kwaliteitsslag in het bestemmingsplan te borgen. Hiervoor worden de bestemmingen groen en natuur toegevoegd. Tevens word er een grondwal aangelegd welk als doel heeft de activiteiten af te schermen van de naastgelegen camping. De geluidwal heeft een geluidswerend effect richting de naastgelegen camping. De wal wordt met groen aangeplant.

Afbeelding 1.3 Beoogde ontwikkeling

2.4 Afweging

De gewenste ontwikkeling, het planologisch goed inregelen van het gebruik van de van de locatie van de initiatiefnemers past niet binnen het vigerend bestemmingsplan ‘’Landelijk Gebied’’ van de gemeente Rheden. Voor de herziening is het voorliggende bestemmingsplan opgesteld waarbij er direct de voorwaarden om een kwaliteitsslag te maken worden ingeregeld.
Vanuit landschappelijk oogpunt is het wenselijk om kwaliteitsslag vorm te geven middels een erfsingel gevuld met streekeigenbeplanting welke rondom de bedrijfsbestemming zal worden gelegd. Door de singel en geluidwal worden de bedrijfsgebouwen deels aan het landschap onttrokken en verbetert het woon- en leefklimaat van de voormalige bedrijfswoningen en de naastgelegen camping. De singel word binnen de bestemmingen Natuur en Groen ingeregeld.
Het huidig gebruik dient planologisch goed ingeregeld te worden met een passende bedrijfsbestemming en waarna de gronden met hierop de voormalig bedrijfswoningen aan de Priesnitzlaan worden bestemd met de woonbestemming.
De beoogde planontwikkeling is middels het zorgvuldig opgestelde inrichtingsplan passend gebleken in het gebied en draagt hiermee bij aan een goede ruimtelijke

ordening.

Hoofdstuk 3 Beleid

In dit hoofdstuk komt het ruimtelijk beleid op hoofdlijnen aan de orde. Het gaat hier om vigerend beleid op rijks-, provinciaal- en gemeentelijk niveau. Bij de beoordeling van de haalbaarheid in Hoofdstuk 4 wordt ingegaan op specifiek beleid.

3.1 Rijk

Nationale omgevingsvisie (NOVI)
De NOVI (vastgesteld 11 september 2020) is een instrument van de nieuwe Omgevingswet en loopt vooruit op de inwerkingtreding daarvan. De Structuurvisie Infrastructuur en Ruimte (SVIR) vervalt geheel (uitgezonderd Caraïbisch Nederland en Caraïbische Exclusieve Economische zone). De NOVI geldt verder als wijziging van enkele onderdelen van het Nationaal Waterplan 2016-2021 (NWP) op grond van de Waterwet. De NOVI biedt een langetermijnperspectief op de ontwikkeling van de leefomgeving in Nederland tot 2050. Met de NOVI wordt richting gegeven aan de grote opgaven die de komende dertig jaar ingrijpende veranderingen teweeg kunnen brengen in Nederland. Denk aan het bouwen van nieuwe woningen, ruimte voor opwekking van duurzame energie, aanpassing aan een veranderend klimaat, ontwikkeling van circulaire economie en omschakeling naar kringlooplandbouw. Alles met zorg voor een gezonde bodem, schoon water, behoud van biodiversiteit en een aantrekkelijke leefomgeving. Omgevingskwaliteit is daarmee het kernbegrip: dat wil zeggen ruimtelijke kwaliteit én milieukwaliteit.
De NOVI stelt een nieuwe aanpak voor: integraal, samen met andere overheden en maatschappelijke organisaties, en met meer regie vanuit het rijk.
Vier prioriteiten
Aan de hand van een toekomstperspectief op 2050 brengt de NOVI de langetermijnvisie in beeld. Op nationale belangen wil het Rijk sturen en richting geven. Dit komt samen in vier prioriteiten.
1. Ruimte voor klimaatadaptatie en energietransitie

Nederland moet zich aanpassen aan de gevolgen van klimaatverandering. In 2050 is Nederland klimaatbestendig en waterrobuust. Dit vraagt om maatregelen in de leefomgeving, waarmee tegelijkertijd de leefomgevingskwaliteit verbeterd kan worden en kansen voor natuur geboden kunnen worden. In 2050 heeft Nederland daarnaast een duurzame energievoorziening. Dit vraagt echter om ruimte. Door deze ruimte zoveel mogelijk te clusteren, wordt versnippering van het landschap voorkomen en wordt de ruimte zo efficiënt mogelijk benut. Het Rijk zet zich in door het maken van ruimtelijke reserveringen voor het hoofdenergiesysteem op nationale schaal.
1. Duurzaam economisch groeipotentieel

Nederland werkt toe naar een duurzame, circulaire, kennisintensieve en internationaal concurrerende economie in 2050. Daarmee kan ons land zijn positie handhaven in de top vijf van meest concurrerende landen ter wereld. Er wordt ingezet op een innovatief en sterk vestigingsklimaat met een goede quality of life. Belangrijk is wel dat onze economie toekomstbestendig wordt, oftewel concurrerend, duurzaam en circulair.

1. Sterke en gezonde steden en regio's

Er zijn vooral in steden en stedelijke regio's nieuwe locaties nodig voor wonen en werken. Het liefst binnen de bestaande stadsgrenzen, zodat de open ruimten tussen stedelijke regio's behouden blijven. Dit vraagt optimale afstemming op en investeringen in mobiliteit. Dit betekent dat voorafgaand aan de keuze van nieuwe verstedelijkingslocaties helder moet zijn welke randvoorwaarden de leefomgevingskwaliteit en -veiligheid daar stelt en welke extra maatregelen nodig zijn wanneer er voor deze locaties wordt gekozen. Zo blijft de gezondheid in steden en regio's geborgd.

1. Toekomstbestendige ontwikkeling van het landelijk gebied

Er ontstaat een nieuw perspectief voor de Nederlandse landbouwsector als koploper in de duurzame kringlooplandbouw. Een goed verdienpotentieel voor de bedrijven wordt gecombineerd met een minimaal effect op de omgevingskwaliteit van lucht, bodem en water. In alle gevallen zet het Rijk in op ontwikkeling van de karakteristieke eigenschappen van het Nederlandse landschap. Dit vertegenwoordigt een belangrijke cultuurhistorische waarde. Verrommeling en versnippering, bijvoorbeeld door wildgroei van distributiecentra, is ongewenst en wordt tegengegaan.

Afwegingsprincipes

De druk op de fysieke leefomgeving in Nederland is zo groot, dat belangen soms botsen. Het streven is combinaties te maken en win-win situaties te creëren, maar dit is niet altijd mogelijk. Soms zijn er scherpe keuzes nodig en moeten belangen worden afgewogen. Hiertoe gebruikt de NOVI drie afwegingsprincipes:

1. Combinatie van functies gaan voor enkelvoudige functies. In het verleden is scheiding van functies vaak te rigide gehanteerd. Met de NOVI wordt gezocht naar maximale combinatiemogelijkheden tussen functies, gericht op een efficiënt en zorgvuldig gebruik van onze ruimte;

2. Kenmerken en identiteit van een gebied staan centraal. Het verschilt tussen gebieden wat de optimale balans is tussen bescherming en ontwikkeling en tussen concurrentiekracht en leefbaarheid. Sommige opgaven en belangen wegen in het ene gebied zwaarder dan in het andere;

3. Afwentelen wordt voorkomen. Het is van belang dat de leefomgeving zoveel mogelijk voorziet in mogelijkheden en behoeften van de huidige generatie inwoners, zonder dat dit ten komst gaat van die van toekomstige generaties

Ladder voor duurzame verstedelijking

In de SVIR (Structuurvisie Infrastructuur en Ruimte, de voorganger van de NOVI) is de ladder voor duurzame verstedelijking geïntroduceerd. Deze ladder is per 1 oktober 2012 als motiveringseis in het Besluit ruimtelijke ordening (artikel 3.1.6, lid 2) opgenomen. Op 1 juli 2017 is de Ladder in het Besluit ruimtelijke ordening gewijzigd. Aanleiding voor de wijziging waren de in de praktijk gesignaleerde knelpunten bij de uitvoering van de Ladder en de wens om te komen tot een vereenvoudigt en geoptimaliseerd instrument.

Doel van de ladder voor duurzame verstedelijking is een goede ruimtelijke ordening door een optimale benutting van de ruimte in stedelijke gebieden. Hierbij geldt een motiveringsvereiste voor het bevoegd gezag als nieuwe stedelijke ontwikkelingen planologisch mogelijk worden gemaakt.

Teneinde een ontwikkeling adequaat te kunnen toetsen aan de ladder is het noodzakelijk inzicht te geven in de begrippen 'bestaand stedelijk gebied' en 'stedelijke

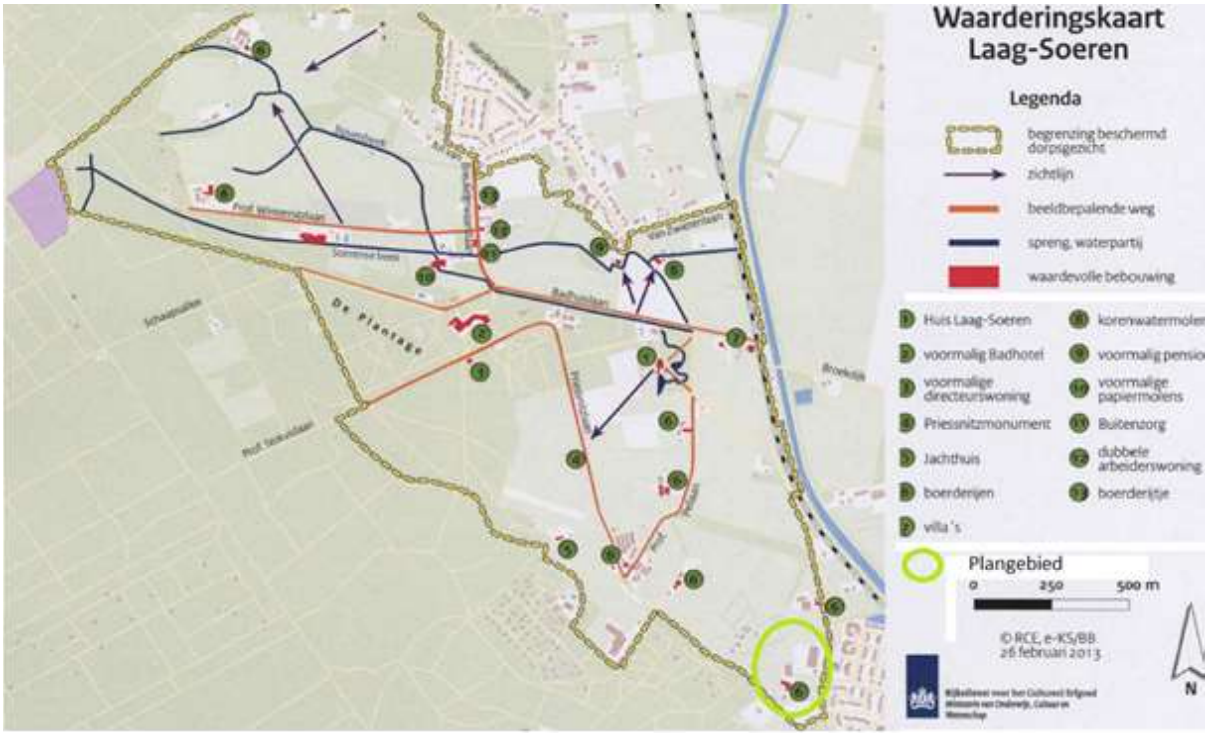
ontwikkeling'.
In de Bro zijn in artikel 1.1.1 definities opgenomen voor:

- bestaand stedelijk gebied: 'bestaand stedenbouwkundig samenstel van bebouwing ten behoeve van wonen, dienstverlening, bedrijvigheid, detailhandel of horeca, alsmede de daarbij behorende openbare of sociaal culturele voorzieningen, stedelijk groen en infrastructuur'.
- stedelijke ontwikkeling: ´ruimtelijke ontwikkeling van een bedrijventerrein of zeehaventerrein, of van kantoren, detailhandel, woningbouwlocaties of andere stedelijke voorzieningen.´

Bij het beschrijven van de behoefte dient te worden uitgegaan van het saldo van de aantoonbare vraag naar de voorgenomen ontwikkeling (de komende tien jaar, zijnde de looptijd van het bestemmingsplan) verminderd met het aanbod in planologische besluiten, ook als het feitelijk nog niet is gerealiseerd (harde plancapaciteit).
Besluit algemene regels ruimtelijke ordening
Ten behoeve van de bescherming van de in de SVIR genoemde nationale belangen, worden in het Besluit algemene regels ruimtelijke ordening (Barro) algemene regels voorgeschreven die bindend zijn voor de lagere overheden als provincie en gemeente. In het Barro worden de kaderstellende uitspraken uit de SVIR bevestigd.
Doel van het Barro is om onderwerpen uit de SVIR te verwezenlijken, danwel te beschermen. Het gaat hierbij onder meer om de volgende onderwerpen:

- Rijksvaarwegen;
- Hoofdwegen en hoofdspoorwegen;
- Elektriciteitsvoorziening;
- Buisleidingen van nationaal belang voor vervoer van gevaarlijke stoffen;
- Natuur Netwerk Nederland (voorheen ecologische hoofdstructuur);
- Primaire waterkeringen buiten het kustfundament;
- IJsselmeergebied (uitbreidingsruimte).

Rijksbeschermd dorpsgezicht Laag Soeren
Het plangebied is gelegen binnen het door het het rijk aangestelde "Beschermd dorpsgezicht Laag-Soeren" van de Rijksdienst voor het Cultureel erfgoed. Dit beleidis op 20 maart 2013 vastgesteld.
Laag Soeren ligt aan de rand van de Veluwe en is voor een deel een beschermd dorpsgezicht. Natuur en historie zijn in dit gebied met elkaar vervlochten waar thema’s als toerisme en duurzaamheid een steeds grotere rol spelen en voor druk op het landschap zorgen. Doel is de kwaliteiten te koesteren, te behouden en waar mogelijk te versterken. Bij bestemmingsplan herzieningen dient de ruimtelijke kwaliteit en de structuren van het landschap verbeterd te worden.
Het voorliggende plan is gelegen binnen het deelgebied de Soerense Enk.

Afbeelding: Waardenkaart Rijkbeschermd dorpsgezicht.

Voor het deelgebied de Soerense enk gelden de volgende kwaliteiten:

- het open karakter van de enk met slechts aan de rand enkele bouwplaatsen (voornamelijk boerenerven);
- het contrast tussen de openheid van de enk en de bossen aan de westzijde;
- het wegenpatroon op en aan de rand van de enk, in het bijzonder de ligging van de Priessnitzlaan;
- het aan de Priessnitzlaan staande gedenkteken (het zogenaamde Priessnitz-monument); • 't Jachthuis

Toetsing van het initiatief aan de uitgangspunten in het rijksbeleid

Het rijksbeleid laat zich niet specifiek uit over dergelijke kleinschalige ontwikkelingen. Het initiatief raakt geen rijks belangen zoals opgenomen in de Novi (en Structuurvisie Infrastructuur) en Barro.

Wat betreft de "Ladder voor duurzame verstedelijking" wordt opgemerkt dat toetsing noodzakelijk is bij "nieuwe stedelijke ontwikkelingen" (3.1.6 Bro).

In voorliggend geval is de ladder voor duurzame verstedelijking niet van toepassing aangezien sprake is van het herbestemmen van de twee woningen. Toetsing aan de ladder is daarom niet noodzakelijk.

Geconcludeerd kan worden dat in onderhavig bestemmingsplan geen onderwerpen aan de orde zijn zoals bedoeld in het de Novi (en Structuurvisie Infrastructuur) en Barro. De mogelijkheden die het plan bevat, betreffen geen nieuwe stedelijke ontwikkelingen als bedoeld in het Besluit ruimtelijke ordening.

Toetsing Rijks beschermd dorpsgezicht

De Soerense Enk is een open zone tussen de Harderwijkerweg en de bosrand. Middels het landschappelijk inrichtingsplan, behorend bij dit bestemmingsplan, is rekening gehouden met de waarden uit het gebied. Het terrein wordt afgeschermd met een houtwal wat vooral functioneel is bij de herinrichting van het perceel. Evenals de voorgestelde beplanting op de wal heeft een functioneel karakter. De enk kenmerkt

zich door agrarische en door niet agrarische locaties.
Doordat er binnen de planontwikkeling voldoende aandacht aan de landschappelijke inpassing is gegeven kan gesteld worden dat het spanningsveld tussen economie en de cultuurhistorische waarden in voldoende mate is geborgd. Vanuit het voorliggende bestemmingsplan is de zorgplicht geborgd met betrekking tot het in stand houden van de landschappelijke inpassing.

3.2 Provincie

Omgevingsvisie Gaaf Gelderland
Algemeen
Op 19 december 2018 is de omgevingsvisie 'Gaaf Gelderland' vastgesteld. In deze visie beschrijft de provincie welke richting de provincie op wil op het gebied van energie, klimaat, water, voedsel en ook hoe de provincie de omgeving wil inrichten. Om samen een Gaaf Gelderland te bereiken, legt de provincie bij het uitvoeren van haar taken de focus op een duurzaam, verbonden en economisch krachtig Gelderland. Met behulp van zeven ambities geeft de provincie hier richting aan:

- energietransitie;
- klimaatadaptatie;
- circulaire economie;
- biodiversiteit;
- bereikbaarheid;
- economisch vestigingsklimaat;
- woon- en leefklimaat.

Woon- en leefklimaat
Voor dit bestemmingsplan is de ambitie voor het woon- en leefklimaat van toepassing. De provincie streeft naar een duurzaam en divers woon- en leefklimaat, dat steeds weet te anticiperen op ontwikkelingen. Zo worden de economische kracht en kwaliteit van leven in Gelderland versterkt, nu en in de toekomst. Om Gelderland voor mensen en bedrijven aantrekkelijk te houden, is de kwaliteit van de leefomgeving van groot belang.
Bovendien draagt een goede kwaliteit van de leefomgeving bij aan gezondheid. Goed bereikbare voorzieningen, aansprekende evenementen, unieke cultuurhistorie, inspirerende culturele voorzieningen, een mooie natuur; het is allemaal van belang. Ook goed wonen hoort daarbij. Gelderland heeft op woongebied een bijzondere positie met uiteenlopende woonkwaliteiten, zowel stedelijke als landelijke. De Gelderse streken hebben ieder hun eigen aard, waar mensen zich thuis en verbonden met elkaar voelen. In de groeiende Gelderse steden komen veel activiteiten samen. Tegelijkertijd wordt geïnvesteerd in een vitaal platteland, juist als daar krimp plaatsvindt. Om het landschap open, groen en het voorzieningenniveau op peil te houden en leegstand te voorkomen, is bouwen binnen bestaand stedelijk gebied het vertrekpunt. De provincie geeft de voorkeur aan het benutten van bestaande gebouwen en gaat voor concentraties van bebouwing. Pas als er geen andere goede mogelijkheden zijn, kan worden uitgebreid aan de randen van de steden of dorpen.
Toetsing van het initiatief aan de Omgevingsvisie Gaaf Gelderland

Met de voorgenomen ontwikkeling wordt in een duurzame toekomstfunctie voorzien voor de locatie Harderwijkerweg 4 in Laag-Soeren. Binnen de beperkte mogelijkheden die het bestemmingsplan biedt en de locatie omringd door woningen zorgt een herontwikkeling van de locatie tot drie reguliere woningen voor een betere inpassing in de omgeving. Tevens wordt er hiermee extra woonruimte gecreëerd. Het voornemen de locatie te her ontwikkelen past binnen de provinciale ambitie eerst bestaande bebouwing en bestaande bebouwde locaties te benutten (inbreiding). Gelet op het vorenstaande wordt geconcludeerd dat de voorgenomen ontwikkeling in overeenstemming met de Omgevingsvisie Gaaf Gelderland is.
Omgevingsverordening
In de Omgevingsverordening Gelderland is het ruimtelijke beleid zoals dat in de Omgevingsvisie Gelderland is verwoord, deels verankerd. De inzet van de verordening als juridisch instrument om de doorwerking van het provinciaal beleid af te dwingen is beperkt tot die onderdelen van het beleid waarvoor de inzet van algemene regels noodzakelijk is om provinciale belangen veilig te stellen of om uitvoering te geven aan wettelijke verplichtingen.
Voor onderhavig bestemmingsplan is het volgende onderwerp uit de Omgevingsverordening
Gelderland van toepassing:

- Beschermingszone natte landnatuur (art. 2.61)

Artikel 2.61 (instructieregel Beschermingszone natte landnatuur)

1. Een bestemmingsplan voor gronden gelegen in een Beschermingszone natte landnatuur maakt geen functies mogelijk die significant nadelige effecten kunnen hebben op de instandhouding van de natte landnatuur, tenzij:
    a. er geen reële alternatieven zijn;
    b. sprake is van een reden van groot openbaar belang;
    c. de nadelige effecten worden gemitigeerd of gecompenseerd overeenkomstig paragraaf 2.6.2.
2. Bij een bestemmingsplan voor gronden in een Beschermingszone natte landnatuur gelegen binnen een Groene Ontwikkelingszone, is saldering als bedoeld in artikel 2.53 alleen mogelijk als dit niet leidt tot aantasting van de kwaliteit van de natte landnatuur.

Toetsing van het initiatief aan artikel 2.61 uit de Omgevingsverordening
Het plangebied ligt binnen het de beschermingszone natte landnatuur.

Afbeelding 3.2.1 : uitsnede plankaart omgevingsverordening
Het wijzigen van de bestemming van de twee voormalig bedrijfswoningen naar wonen binnen het bestaande erf heeft geen nadelige effecten op de instandhouding van de natte landnatuur, doordat er geen uitbreiding van bebouwing plaatsvindt. De voorgenomen ontwikkeling is daarmee in overeenstemming met artikel 2.61 uit de Omgevingsverordening.
Gelders Natuurnetwerk en de Groene Ontwikkelingszone
Het plangebied is niet gelegen in het Geldersnatuurnetwerk of in de Groen ontwikkelzone. Echter gezien de ligging tegen deze gebieden aan is er wel getoetst of er invloeden zijn op de gebieden of de instandhoudingsdoelen.
Veel natuurgebieden en voor planten en dieren waardevolle cultuurlandschappen

maken onderdeel uit van het Gelders Natuurnetwerk en de Groene Ontwikkelingszone. Het Gelders Natuurnetwerk wordt gevormd door de bestaande natuurgebieden uit de voormalige Ecologische Hoofdstructuur. De gebieden in de Groene Ontwikkelingszone zijn waardevol voor de natuur maar hebben daarnaast tevens een andere functie. Veel kleinschalige cultuurlandschappen met landschapselementen zijn aangewezen als Groene ontwikkelingszone. Het Gelders Natuurnetwerk en de Groene Ontwikkelingszone worden beschermd door in bestemmingsplannen hiermee rekening te houden. Daarvoor vormt de Omgevingsverordening Gelderland de basis. In de Omgevingsverordening zijn de kernkwaliteiten van het Gelders Natuurnetwerk en de Groene Ontwikkelingszone vastgelegd. Binnen het Gelders Natuurnetwerk worden geen nieuwe functies mogelijk gemaakt. In de Groene Ontwikkelingszone worden geen nieuwe grootschalige ontwikkelingen mogelijk gemaakt die leiden tot een significante aantasting van de kernkwaliteiten van het gebied. Hiervan kan slechts worden afgeweken indien er geen reële alternatieven zijn, sprake is van redenen van groot openbaar belang, de negatieve effecten op de kernkwaliteiten, de oppervlakte en samenhang zoveel mogelijk worden beperkt en gelijkwaardig worden gecompenseerd.

Afbeelding 3.1.1 Ligging plangebied t.o.v. het Gelders Natuurnetwerk (donkergroen) en Groene Ontwikkelingszone (lichtgroen)

Er is getoetst het plangebied betrekking heeft op het naastgelegen Gelders Natuurnetwerk of de Groene Ontwikkelingzone zoals bedoeld in de Omgevings-verordening Gelderland, gezien de aard van de ontwikkeling en de afstand tot het Gelders Natuurnetwerk (ca. 125 meter) is dat niet het geval. Geconcludeerd kan worden dat de voorgenomen ontwikkeling geen negatieve effecten heeft op de hierboven omschreven en naast gelegen gebieden.

3.3 Waterschap

Het waterschap heeft de zorg voor de waterkeringen, is verantwoordelijk voor het grond- en oppervlaktewater in het landelijke gebied en in het stedelijk gebied voor het oppervlaktewater. Daarnaast heeft het waterschap als taak het zuiveren van het afvalwater.

Het plangebied is gelegen binnen het beheergebied van waterschap Vallei en Veluwe.

Waterschap Vallei en Veluwe

Op 30 september 2015 is het Waterbeheerprogramma 2016-2021 vastgesteld. De

afgelopen jaren is veel bereikt, maar tegelijk staan er voor de komende jaren nieuwe uitdagingen. In het waterbeheerprogramma beschrijft het waterschap haar ambities en doelen voor het waarborgen van de waterveiligheid, het zorgen voor voldoende én schoon oppervlaktewater, het zuiveren van afvalwater en het verder ontwikkelen van de vele samenwerkings- en innovatiemogelijkheden. Het Waterbeheerprogramma (WBP) geeft de koers aan die het waterschap wil gaan varen en beoogt daarmee twee dingen. Ten eerste inzicht geven aan alle gebruikers en partners in het werkgebied in de doelen en maatregelen die het waterschap de komende zes jaar gaat bereiken. Ten tweede de koers intern bij het waterschap, als spoorboekje, expliciet maken en vastleggen.
Het Waterbeheerprogramma loopt eind 2021 af. Het nieuwe programma (met de naam BOP) voor de periode van 2022-2027 wordt in de loop van 2021 officieel vast gesteld.
In de Waterbeheerplannen van het waterschap Rijn en IJssel zijn geen projecten beschreven die nopen tot een regeling in onderhavig plangebied. De belangen van het waterschap zijn binnen het watertoetsproces mee gewogen. Dit is nader beschreven in paragraaf 4.5

3.4 Gemeente

Cultuurhistorie
De gemeenteraad heeft op 30 mei 2017 de Erfgoednota Verbindend Verleden vastgesteld. Daarin is het erfgoedbeleid over de jaren 2012-2016 geëvalueerd en worden de plannen voor de periode 2017-2021 geformuleerd. De evaluatie is aanleiding om voort te gaan op de ingeslagen weg; met dezelfde visie maar met nieuwe plannen waarin zoveel mogelijk erfgoedwensen zijn verwerkt. Erfgoed gaat over menselijke sporen die uit het verleden die zichtbaar en tastbaar zijn in het heden. Dat kunnen voorwerpen zijn, archeologische vondsten, archieven, en gebouwde en groene monumenten zoals landgoederen, begraafplaatsen en landschappen. Maar ook bepaalde gebruiken, verhalen en gewoonten horen erbij.
In de visie is het cultuurhistorische erfgoed is van cruciaal belang voor de ruimtelijke en sociale karakteristiek van de gemeente Rheden. Allereerst gaat het om het in goede staat doorgeven van cultuurhistorisch erfgoed aan volgende generaties. Daarnaast willen wij ons erfgoed inzetten als (hulp)motor om de economische, sociale en klimatologische doelen te bereiken en als verbindende schakel tussen gemeentebrede beleidsdoelstellingen.
De visie is voor de verschillende delen van het erfgoed (landschap, archeologie, bouwkunst en de verhalen) uitgewerkt in de volgende thema's:

- behoud en ontwikkeling;
- kennis vermeerderen en delen;
- promotie en beleving.

Naast uiteraard de kerntaak van erfgoed - instandhouding - is de focus de komende jaren gericht op het behalen van de gemeentebrede doelen op het gebied van klimaat, toerisme en recreatie en het sociale domein. Met een proactieve houding zal geprobeerd worden het voor eigenaren aantrekkelijk(er) te maken om hun erfgoed te behouden.
De gemeenteraad heeft in 2008 de archeologienota Uitgediept vastgesteld. Hierin wordt een aantal beleidsvoornemens ten aanzien van archeologie verwoordt.

Archeologie wordt op grond van deze nota voortaan beschermd via de bestemmingsplannen. Dit laat onverlet dat mogelijke (toevals)vondsten bij het verrichten van werkzaamheden in de bodem altijd zijn beschermd. Er geldt een meldingsplicht bij het vinden van (mogelijke) waardevolle zaken. Dat melden dient terstond te gebeuren. Of een vondst van archeologische resten uiteindelijk moet leiden tot behoud van deze resten of een opgraving wordt door burgemeester en wethouders bepaald op basis van het advies van de regioarcheoloog die zijn advies opstelt aan de hand van de in de archeologienota uitgewerkte selectiemethode.
In 2013 heeft de gemeenteraad de geactualiseerde archeologische verwachtings- en beleidskaarten met toelichting die bij de nota horen vastgesteld. Deze kaarten dienden als basis voor het geldende bestemmingsplan Parapluplan Archeologie Rheden 2013 en aanpassing regeling Buitenplaatsen. De archeologische bepalingen uit dat bestemmingsplan zijn in onderhavig bestemmingsplan verwerkt.
Gebiedspaspoort Buitengebied Laag Soeren
In augustus 2020 is het gebiedspaspoort Buitengebied Laag Soeren vastgesteld. Het gebiedspaspoort is een uitwerking van de opgave vanuit het Rijks beschermd dorpsgezicht. De status is toegekend op basis van de ontwikkelingsgeschiedenis vanuit de afgelopen eeuwen.
Het gebiedspaspoort geeft vorm aan de ambitie om de dynamiek te gebruiken bij herbestemmingsplannen om de ruimtelijke kwaliteit te verbeteren en historische structuren en elementen te verbeteren.

Afbeelding uitsnede Gebiedspaspoort buitengebied Laag Soeren (bron gebiedspaspoort)
Het plangebied is gelegen binnen het deelgebied de Soerense Enk. Dit landschap kenmerkt zich door de open en gesloten delen in het landschap. Deze zorgen voor verrassende zichtlijnen in het landschap.
Toekomstige ontwikkelingen als het voorliggende plan dient rekening gehouden te worden met bestaande kwaliteiten en is het mogelijk te vernieuwen zonder de unieke kenmerken van het gebied te verliezen.
De kenmerken van het gebied zijn verwerkt in het opgestelde landschappelijk inpassingsplan welk als bijlage aan het voorliggende bestemmingsplan is gevoegd. De

kenmerken als de grondwal welk word aangeplant, het terugbrengen van het groen op het erf dragen bij aan het verbeteren van bestaande en historische kwaliteiten.

Omgevingsvisie Buitengebied

Op 29 oktober 2019 is door de gemeenteraad van Rheden de omgevingsvisie Buitengebied vastgesteld, onder de zinspreuk "Samen zorgen voor een mooi en vitaal buitengebied". In deze visie zijn de doelstellingen voor de komende 15-20 jaar vastgelegd voor het buitengebied van de gemeente Rheden.
De omgevingsvisie erkent dat er veranderingen in het buitengebied niet tegen te houden zijn. Het beleid moet daarom mee veranderen om in te kunnen spelen op de meest recente ontwikkelingen. Er moet sturing komen aan de verandering van het buitengebied. Het houd het gebied vitaal en duurzaam aantrekkelijk. In de omgevingsvisie zijn verschillende doelstellingen vastgesteld. Al deze doelstellingen tezamen zijn gevormd om het thema "Samenhang".
Daarnaast zijn er zeven thema's vastgesteld, waarbinnen de doelstellingen zijn geformuleerd:

1. Doorbouwen aan onze omgeving
2. Samenhang tussen hoog en laag
3. Beleving van de kwaliteiten
4. Duurzaam toegankelijk
5. Nu stappen zetten voor een duurzame toekomst: klimaatadaptatie
6. Nu stappen zetten voor een duurzame toekomst: energietransitie
7. Omgaan met kwaliteiten

Het plangebied valt binnen het gebiedsdeel Spankeren-Laag-Soeren, "Het verhaal van ontginning en beek weer boven". Dit gebied heeft als richting om te ontwikkelen als een parklandschap waar in een klein gebied een groot verhaal van de Veluwerand verteld wordt. Beleefbaarheid is hierbij het doel.

Afbeelding 3.1.1 Uitsnede Omgevingsvisie deelgebied Spankeren – Laag-Soeren

Toetsing

In voorliggend plan wordt het landschap duidelijk ingericht, waarbij een scheiding ontstaat tussen de bedrijfsfunctie en de woonfunctie. Deze scheiding wordt door middel van een groene afscheiding gemaakt. Door de aanplant van karakteristieke erfbeplanting wordt het landschap ook leesbaar en herkenbaar gemaakt.
De gewenste ontwikkeling voldoet aan de wens om het gebied beleefbaar te maken.

Door langs de Priesnitzlaan, aangrenzend aan een gebied waarin veel gerecreëerd wordt, de bedrijfsfunctie om te zetten naar woonfunctie met landelijk karakter, wordt er ook een kwaliteitsimpuls gegeven aan landschappelijke beleefbaarheid. Daarnaast valt niet te verwachten dat voorliggend plan afbreuk doet aan een van de doelstellingen uit de omgevingsvisie.

Biodiversiteit

Het college en de gemeenteraad van de gemeente Rheden hebben besloten om hoog in te zetten op de biodiversiteit middels de inzet van een gemeentelijk biodiversiteitsplan. Het plan is in juni 2022 vastgesteld met een hoge ambitie. Een ontwikkeling vanuit dit beleid is het behouden en herstellen van de biodiversiteit en het natuurinclusief ontwerpen en inrichten van projecten aan de hand van een puntensysteem.

Momenteel wordt gewerkt aan het puntensysteem, deze is nog niet gereed. Gelet op de biodiversiteitsambities dient het natuurinclusief bouwen en inrichten als uitgangspunt gehanteerd te worden in de inrichting en ontwikkeling van het project. Biodiversiteit staat de uitvoerbaarheid van het bestemmingsplan niet in de weg.

Toetsing

Biodiversiteit is overal om ons heen en op elke schaal kan een bijdrage geleverd worden. De grondwal blijft behouden en wordt versterkt met inheemse bomen en een variatie aan inheemse struwelen. Dit zal voor de fauna een mooie plek vormen om te foerageren en rust te vinden en tevens worden hiermee ecologische gradiënten versterkt; waardevol o.a. voor insecten zoals vlinders en broedvogels. Om extra beschutting voor kleine zoogdiersoorten en dood hout (dood hout doet leven) te creëren worden tevens op enkele plekken takkenrillen op of langs de randen van de grondwal aangebracht van het vrijkomende materiaal van de kap werkzaamheden. Verder wordt de planlocatie ingericht met een diversiteit aan natuurlijke beplantingen zoals nieuwe houtsingels en struwelen die van belang zijn voor versterking van de biodiversiteit.

Gemeentelijke Groenstructuurplan en beleidsnota bomen

De beleidsnota en het groenstructuurplan zijn uitgangspunt voor waar de groene kenmerken en karakteristieken in de dorpen en deelgebieden kunnen worden versterkt. De gemeente heeft voor het plangebied een bomenlijst opgesteld waar bijzondere bomen zijn vastgelegd. Op de lijst staan voor de voorgenomen locatie geen bomen benoemd. De bestaande bomen op de planlocatie blijven wel behouden en zijn typerend voor de locatie.

Conclusies gemeentelijk beleid

Het bestemmingsplan geeft voldoende invulling aan de opgave gesteld in het gebiedspaspoort. Kenmerken als het terugbrengen van de beplanting op de aan te leggen geluidswal dragen hier aan bij.

Vanuit de omgevingsvisie kan gesteld worden dat de voorgenomen ontwikkeling bijdraagt aan de beleefbaarheid. Door het wegnemen van de bedrijfsactiviteiten aan de zijde van het bos en deze aan de andere zijde concentreren komt ten goede aan de recreatie mogelijkheden.

De biodiversiteit wordt versterkt door het toepassen en ruimte geven aan nieuwe beplanting en takkenrillen.

Hoofdstuk 4 Haalbaarheid en afwegingen

Wanneer een bestemmingsplan wordt vervaardigd, dient dit plan binnen de planperiode uitvoerbaar te zijn. De uitvoerbaarheid wordt mede onderzocht door het te toetsen aan regelgeving, aan beleid van andere overheden en aan de uitkomsten van onderzoeken. In dit hoofdstuk worden de (nieuwe) mogelijkheden die onderhavig bestemmingsplan bevat, daaraan getoetst. Ten aanzien van nieuwe stedelijke ontwikkelingen wordt verantwoording afgelegd volgens het bepaalde in artikel 3.1.6 Bro inzake de onderbouwing van de behoefte.
In de paragrafen 4.1 tot en met 4.14 zijn de voorgenomen ontwikkelingen getoetst aan diverse aspecten. Per paragraaf is eerst het toetsingskader aangegeven, gevolgd door de beoordeling en de conclusie. Bij de conclusie is de onderverdeling per locatie indien noodzakelijk apart gegeven.

4.1 Bodem

Kader
Bij de vaststelling van een bestemmingsplan dient te worden bepaald of de aanwezige bodemkwaliteit past bij het toekomstige gebruik van die bodem en of deze aspecten optimaal op elkaar kunnen worden afgestemd. Om hierin inzicht te krijgen, dient doorgaans een bodemonderzoek te worden verricht.
Bodemonderzoeken mogen niet meer dan 5 jaar oud zijn. Indien er sprake is van bouwactiviteiten is ook in het kader van de bouwvergunning onderzoek naar de kwaliteit van de bodem nodig. In de praktijk worden deze onderzoeken vaak gecombineerd.
Een nieuwe bestemming mag pas worden opgenomen als is aangetoond dat de bodem geschikt is (of geschikt te maken is) voor de nieuwe bestemming. Wanneer (een deel van) de bodem in het plangebied verontreinigd is, moet worden aangetoond dat het bestemmingsplan, rekening houdend met de kosten van sanering, financieel uitvoerbaar is.
Beoordeling
Voor het plangebied is een verkennend bodemonderzoek uitgevoerd. Ter plaatse van de grondwal loopt het onderzoek nog.
Naar aanleiding van het verkennend bodemonderzoek (bijlage 3) is aanbevolen om nader bodemonderzoek uit te voeren ter plaatse van de olie opslag en het voormalige tankcluster met toebehoren. Nader bodemonderzoek is uitgevoerd op 22 augustus 2018 (bijlage 3.1) . Ter plaatse van de olie opslag geven de resultaten geen aanleiding om een ernstige verontreiniging te verwachten. Op de locatie van de ondergrondse tank is sprake van een geval van ernstige bodemverontreiniging met minerale olie. Dit betekend dat er niet zondermeer in de grond mag worden gewerkt. Voorafgaand dient een saneringsplan of BUS-melding worden ingediend bij het bevoegd gezag (bijlage 4). De saneringswerkzaamheden zijn op 26 tot en met 28 november en 5 en 7 december 2018 uitgevoerd. Het evaluatieverslag van de sanering is ter goedkeuring verstuurd naar de Omgevingsdienst regio Arnhem, zij stemmen in met het ingediende evaluatieverslag van 30 juli 2019 (bijlage 4.2).

Aangezien ten tijde van de sanering de bestemming van het terrein nog ‘industrie’ was, is bij de sanering de maximale waarde Industrie gehanteerd als terugsaneerwaarde. In het Besluit instemming evaluatie van de Omgevingsdienst Regio Arnhem staat dan ook dat bij een wijziging van de gebruiksfunctie naar gevoeliger gebruik dit schriftelijk gemeld moet worden bij de provincie Gelderland. Op 14 januari 2022 heeft de provincie op basis van een risicobeoordeling geconstateerd dat de aanwezige rest-verontreiniging geen risico’s oplevert voor het toekomstig gebruik: wonen met tuin. Ze zijn dan ook akkoord met het gewijzigde gebruik.

Conclusie

Op basis van het onderzoek en de conclusies wordt geconcludeerd dat het aspect bodem geen belemmering voor de uitvoerbaarheid van dit bestemmingsplan vormt.

4.2 Geluid

De Wet geluidhinder (Wgh) heeft betrekking op nieuwe ontwikkelingen. De wet noemt geluidsbronnen die in de ruimtelijke ordening van belang zijn. Binnen de gemeente zijn dit: wegverkeer, railverkeer en gezoneerde industrieterreinen. Deze bronnen hoeven niet binnen het plangebied te liggen. Nieuwe geprojecteerde geluidgevoelige functies binnen de zone van een bron moeten op het aspect geluidbelasting getoetst worden. Wegen die deel uitmaken van een woonerf of van een 30 km-gebied zijn hiervan uitgezonderd.

De Wgh benoemt functies die gevoelig zijn voor geluidsbelasting van deze bronnen. Zo zijn bijvoorbeeld woningen en scholen 'geluidsgevoelige bestemmingen'.

De Wgh kent voorkeursgrenswaarden waarbinnen een geluidsgevoelige bestemming altijd kan worden gerealiseerd. Onder voorwaarden kan een ontheffing van de voorkeursgrenswaarde worden verleend ('hogere waarde'). Maatregelen om de geluidsbelasting aan de gevel terug te dringen moeten dan onvoldoende doeltreffend zijn of overwegende bezwaren ontmoeten van landschappelijke, stedenbouwkundige, verkeerskundige, vervoerskundige of financiële aard.

Bij een geluidsbelasting boven de maximale ontheffingswaarde zijn geluidsgevoelige bestemmingen niet toegestaan. Hierop kan een uitzondering worden gemaakt indien er gebruik wordt gemaakt van 'dove gevels'.

De grenswaarden zijn voor wegverkeer 48 dB tot en met 53 dB in buitenstedelijk gebied en in stedelijk gebied van 48 dB tot 63 dB en voor spoorweglawaai 55 dB tot en met 68 dB.

Bij een geluidsbelasting tussen de voorkeursgrenswaarde en de maximale ontheffingswaarde dient akoestisch onderzoek uitsluitsel te geven over de te verwachten geluidsbelasting en de doeltreffendheid van maatregelen om een overschrijding van grenswaarden te voorkomen.

In de op 27 april 2015 vastgestelde Nota Hogere Waarden Wet geluidhinder Rheden 2015 hebben burgemeester en wethouders vastgelegd hoe zij omgaan met het verlenen van hogere grenswaarden.

Toetsing

Rondom de bedrijfslocatie, Harderwijkerweg 5 te Laag-Soeren zijn diverse woningen gelegen binnen de richtafstand van 50 m, waaronder de twee woningen aan de Priesnitzlaan 2 en 2a.

Met een akoestisch onderzoek is de belasting op de woningen alsmede op de achterliggende camping bepaald. Het akoestisch onderzoek, uitgevoerd op 13 oktober

2021, is toegevoegd bij dit bestemmingsplan als Bijlage 6. Uit dit onderzoek is gebleken dat er enige maatregelen getroffen dienen te worden om aan de drempelwaardes te voldoen: Het bedrijfsterrein zal in de nieuwe situatie moeten worden omgeven door een geluidswal (in dit geval met beplanting) van in totaal 10 meter breed met een hoogte van maximaal 2,5 meter, die oploopt vanaf maaiveld.

4.3 Inhoud regelsNatuur/ Ecologie

De bescherming van gebieden is vastgelegd in de Wet natuurbescherming en in de Omgevingsverordening Gelderland (Gelders Natuurnetwerk, Groene ontwikkelingszone, Waardevol open gebied, Nationaal landschap). Voor de bescherming van soorten geldt alleen de Wet natuurbescherming.
Gebiedsbescherming
Op grond van de Europese Vogelrichtlijn en Habitatrichtlijn zijn speciale beschermings zones aangewezen. Samen vormen zij Natura 2000, een Europees netwerk van beschermde natuurgebieden. De bescherming van de Natura 2000-gebieden is geregeld in de Wet natuurbescherming. De Veluwe en de Rijntakken zijn aangewezen als Natura 2000-gebieden.
Binnen deze gebieden mag de kwaliteit van de natuurlijke habitats en leefgebieden van aangewezen soorten niet verslechteren en mogen er geen storende factoren optreden die een significant negatief effect hebben. Dit geldt niet alleen voor de activiteiten en ingrepen in het gebied zelf, maar ook voor activiteiten en ingrepen daar buiten die invloed kunnen hebben op het gebied.
Het landelijke Natuurnetwerk Nederland, voorheen de Ecologische Hoofdstructuur (EHS) is binnen de provincie beschermd. Veel natuurgebieden en voor planten en dieren waardevolle cultuurlandschappen maken onderdeel uit van het Gelders Natuurnetwerk en de Groene Ontwikkelingszone. Het Gelders Natuurnetwerk wordt gevormd door de bestaande natuurgebieden uit de voormalige Ecologische Hoofdstructuur. De gebieden in de Groene Ontwikkelingszone zijn waardevol voor de natuur maar hebben daarnaast tevens een andere functie. Veel kleinschalige cultuurlandschappen met landschaps- elementen zijn aangewezen als Groene ontwikkelingszone.
Daarnaast worden in de Omgevingsverordening beschermd het Waardevol open gebied en het Nationaal landschap.
Stikstof depositie
In het kader van de Wet natuurbescherming moet uitgesloten worden dat significante negatieve effecten kunnen optreden in Natura2000-gebieden. Stikstofdepositie kan verslechterende gevolgen hebben voor stikstofgevoelige habitattypen of leefgebieden waarvoor een Natura 2000-gebied is aangewezen. Deze gevolgen kunnen significant zijn wanneer een plan, project of andere handeling leidt tot een toename van stikstofdepositie op stikstofgevoelige habitattypen of leefgebieden die overbelast zijn. De effectbeoordeling stikstofdepositie heeft tot doel de NOx (stikstof) en NH3 (ammoniak) emissies naar de lucht door het voornemen inzichtelijk te maken, de toename van stikstofdepositie op stikstofgevoelige habitattypen of leefgebieden te berekenen. De effectbeoordeling stikstofdepositie wordt afgesloten met conclusies waarbij duidelijk wordt of in het kader van de Wet natuurbescherming significante effecten uitgesloten kunnen worden, dan wel een nader onderzoek nodig is (passende beoordeling).

Soortenbescherming

Ook de bescherming van soorten is geregeld in de Wet natuurbescherming (Wnb). Bij nieuwe ontwikkelingen moet onderzocht worden welke gevolgen dit heeft voor de aanwezige beschermde soorten en/of hun leefomgeving. Als een plan (in)direct kan leiden tot de verstoring van een beschermde soort of vernietiging van het leefgebied, een vaste rust- of verblijfplaats, kan het project strijdig zijn met de Wnb. Deze wet kent drie verschillende beschermingsregimes:

- Alle van nature in het wild levende vogels: de bescherming is gebaseerd op de bepalingen uit de Vogelrichtlijn;
- Soorten opgenomen in bijlage IV van de Habitatrichtlijn, bijlage I en II van het Verdrag van Bern en bijlage II van het Verdrag van Bonn: de bescherming is gebaseerd op de bepalingen uit de Habitatrichtlijn;
- Andere soorten genoemd in bijlage A van de Wnb: de bescherming van deze soorten, die veelal op de rode lijst staan, is iets minder stringent dan die van de Vogel- en Habitatrichtlijn.

De provincie heeft in de Omgevingsverordening aangegeven voor welke algemeen voorkomende soorten een vrijstelling geldt voor ruimtelijke ontwikkelingen.

Beoordeling

Er is een Quickscan Wet natuurbescherming voor de planlocatie uitgevoerd op 2 november 2021. Zie bijlage 5 van deze ruimtelijke toelichting voor het onderzoeksrapport. De belangrijkste ondervindingen worden hieronder benoemd.

Gebiedsbescherming

Het plangebied ligt op circa 7.5 meter afstand van het dichtstbijzijnde Natura 2000-gebied Veluwe. Mogelijke effecten op de beschermde gebieden zouden kunnen worden veroorzaak door trillingen, licht, geluid of door stikstofdepositie. Naar aanleiding hiervan is een AERIUS berekening uitgevoerd (zie bijlage 8), waaruit blijkt dat negatieve effecten ten aanzien van stikstofdepositie zijn uitgesloten.
Er zijn geen effecten van de werkzaamheden op de natuurwaarden van gebieden behorende tot het Natuurnetwerk Nederland of Natura 2000- gebieden.

Houtopstanden

Binnen het projectgebied is geen sprake van houtopstanden binnen de Wet natuurbescherming. Toetsing aan de verplichtingen vanuit de Wet natuurbescherming onderdeel bescherming Houtopstanden is niet aan de orde.

Vleermuizen

De aanwezige loodsen en schuren zijn niet geschikt voor vleermuizen. De enkelwandige metalen wanden bieden geen verblijfplaatsen voor de vleermuis, evenals de dakbedekking van golfplaten. De woonhuizen op de omliggende percelen zijn wel geschikt voor vleermuizen. Bij deze woningen worden echter geen werkzaamheden verricht, waardoor er geen vernieling van potentiële verblijfplaatsen plaatsvindt.

Algemene broedvogels

Er kunnen in het projectgebied (in bomen, struiken en open schuren óf, in het geval van de scholekster, op de zandgronden en grondwal) algemene broedvogels voorkomen. Er zijn in het studiegebied onder andere boomkruipers, heggenmussen, staartmezen, duiven en merels aangetroffen. De nesten van deze vogels zijn niet jaarrond beschermd. Als de werkzaamheden buiten het broedseizoen (grofweg 15 maart/ 15 augustus) uitgevoerd worden en/of de potentiële nestplaatsen vóór het broedseizoen afgesloten of ongeschikt gemaakt worden, wordt met de voorgenomen

werkzaamheden artikel 3.1 lid 2, 4 en 5 (verstoring en vernieling nestplaats) van de Wet natuurbescherming niet overtreden.
Conclusie
Het aspect natuur en ecologie is geen belemmering voor het vaststellen van het bestemmingsplan. Volledigheidshalve wordt hier nog opgemerkt dat ten allen tijde rekening moet worden gehouden met de zorgplicht die voortvloeit uit de Wet natuurbescherming.

4.4 Groen

In de huidige situatie zijn de erven onderdeel van een bedrijfsbestemming. In de nieuwe situatie worden het twee aparte woonerven, voor twee aparte huishoudens. Het streefbeeld bij de inrichting is dat de woonerven aan de Priesnitzlaan 2 en 2a van elkaar worden gescheiden, maar dat het qua uitstraling wel één geheel vormt, met één inrit en zo min mogelijk verharding. Daarnaast worden de woonerven zoveel mogelijk van het bedrijfsterrein gescheiden. De groene inrichting van de erven wordt inheems en sluit aan bij de richtlijnen zoals gesteld in het Gebiedspaspoort
In het opgestelde landschappelijk inrichtingsplan, bijlage 1 van de toelichting, is aangegeven welk groen zal verdwijnen. Rondom de woningen aan de Priesnitzlaan zal er meer groen worden gerealiseerd zodat er meer afscheiding tussen de tuinen van de toekomstig burgerwoningen en de bedrijfsactiviteiten ontstaan. Het achtererf waar de grondopslag en de meeste bedrijfsactiviteiten zijn is afgeschermd middels een grondwal welk is aangeplant met streek eigen beplanting. Hierdoor ontstaat er een afscherming tussen het bedrijf en de naastgelegen camping en de opgeslagen materialen worden aan het zicht onttrokken. In het inrichtingsplan uitgewerkt welke landschapselementen worden toegevoegd en waar nieuwe groen word gerealiseerd. Het inrichtingsplan geeft aan kwaliteitsimpuls aan het gebied en de inpassing van de locatie. De grondwal aangeplant met bijpassende beplanting heeft een dubbelfunctie om geluidsoverlast tegen te gaan en de kenmerken van een houtwal terug te laten komen.
Conclusie
Het groen als uitgewerkt in het inrichtingsplan dat er bij komt geven voldoende invulling en een kwaliteitsimpuls aan het plangebied.

4.5 Water

Het aspect water is van groot belang binnen de ruimtelijke ordening. Door verstandig om te gaan met het water kan verdroging en waterlast voorkomen worden en kan ook de kwaliteit van het water hoog gehouden worden. Daarom is het noodzakelijk dat gebiedseigen water zo lang mogelijk in het gebied zelf blijft. Dit gebeurt door middel van het afkoppelen van het schone hemelwater (regen) wat op verhardingen valt zo bijvoorbeeld de daken.
Het waterschap heeft de zorg voor de waterkeringen, is verantwoordelijk voor het grond- en oppervlaktewater in het landelijke gebied en in het stedelijk gebied voor het oppervlaktewater. Daarnaast heeft het waterschap als taak het zuiveren van het afvalwater. In de Keur geeft het waterschap regels ten aanzien van waterkeringen en oppervlaktewateren. In de Legger geeft het waterschap de gewenste staat van de watergangen en waterkeringen aan.

Onderhavig deel van de gemeente is gelegen binnen het beheergebied van waterschap Rijn en IJssel. In het Waterbeheerplan 2022-2027 geeft het waterschap haar doelen aan. Dit komt voort uit de Watervisie 2030 (2013). Voor het bestemmingsplan is van belang dat nieuwe ontwikkelingen en de benodigde ruimte voor waterbeheer op elkaar worden afgestemd.
Aan de hand van de Handreiking Watertoets is het aspect water in onderhavig plan meegenomen. Doel van het watertoetsproces is te waarborgen dat waterhuishoudkundige doelstellingen expliciet en op evenwichtige wijze meewegen bij alle ruimtelijke plannen en besluiten die relevant zijn voor de waterhuishouding. Hierbij wordt opgemerkt dat het in dit geval om een beperkte ontwikkeling betreft.
Voor het project is een digitale watertoets uitgevoerd, zie bijlage 7.
In de onderstaande tabel wordt aangegeven welke waterthema's voor het bestemmingsplan relevant zijn. Na de tabel volgt een toelichting op de relevante aspecten.
Bij dit plan is het omgaan met hemelwater niet aan de orde.
Het realiseren van nieuwe watergangen is niet aan de orde, binnen het plangebied is geen oppervlaktewater aanwezig.

Thema	**Toetsvraag**	**Relevant**
Hoofdthema's		
Veiligheid	Lig in of nabij het plangebied een primaire of regionale waterkering? Ligt in of nabij het plangebied een kade?	Nee
Riolering en afvalwaterketen	Is er toename van het afvalwater (DWA)? Ligt in het plangebied een persleiding van WRIJ? Ligt in of nabij het plangebied een RWZI van het waterschap?	NeeNeeNee
Wateroverlast(oppervlaktewater)	Is er sprake van toename van het verhard oppervlak?Zijn er kansen voor het afkoppelen van bestaand verhard oppervlak? In of nabij het plangebied bevinden zich natte en laag gelegen gebieden, beekdalen, overstromingsvlaktes?	NeeNeeNee
Grondwateroverlast	Is in het plangebied sprake van slecht doorlatende lagen in de ondergrond? Bevindt het plangebied zich in de invloedzone van de Rijn of IJssel? Is in het plangebied sprake van kwel?Beoogt het plan dempen van slootjes of andere wateren?	NeeNeeNeeJa

Oppervlaktewater kwaliteit	Wordt vanuit het plangebied water op oppervlaktewater geloosd? Ligt in of nabij het plangebied een HEN of SED water?Ligt het plangebied geheel of gedeeltelijk in een Strategisch actiegebied?	NeeNeeNee
Grondwaterkwaliteit	Ligt het plangebied in de beschermingszone van een drinkwateronttrekking?	Nee
Volksgezondheid	In of nabij het plangebied bevinden zich overstorten uit het gemengde of verbeterde gescheiden stelsel?Bevinden zich, of komen er functies, in of nabij het plangebied die milieuhygiënische of verdrinkingsrisico's met zich meebrengen (zwemmen, spelen, tuinen aan water)?	NeeNee
Verdroging	Bevindt het plangebied zich in of nabij beschermingszones voor natte natuur?	Nee
Natte Natuur	Bevindt het plangebied zich in of nabij een natte EVZ?Bevindt het plangebied zich in of nabij beschermingszones voor natte natuur?	NeeNee
Inrichting en beheer	Bevinden zich in of nabij het plangebied wateren die in eigendom of beheer zijn bij het waterschap? Heeft het plan herinrichting van watergangen tot doel?	NeeNee
Aandachtsthema's		
Recreatie	Bevinden zich in het plangebied watergangen en/of gronden in beheer van het waterschap waar actief recreatief medegebruik mogelijk wordt?	Nee
Cultuurhistorie	Zijn er cultuurhistorische waterobjecten in het plangebied aanwezig?	Nee

Toelichting

Het plangebied ligt in de grondwaterfluctuatiezone, zoals die door de Provincie Gelderland is bepaald. Dit is een zone langs de flanken van het Veluwemassief, waar de grondwaterstanden naar verwachting op termijn zullen stijgen. Afhankelijk van de verwachtte stijging kan het raadzaam zijn daar nu rekening mee te houden, om

toekomstig grondwateroverlast te voorkomen. Gezien de verwachtte stijging kan het waardevol zijn waar nodig sloten te behouden om het pijl te reguleren.

Conclusie

Gezien de uitkomsten in voorgaande tabel en de digitale watertoets (bijlage 7) blijkt dat het plan geen invloed heeft op het aspect water.

4.6 Archeologie

Initiatiefnemers hebben op basis van de Erfgoedwet een archeologische zorgplicht bij projecten waarbij de bodem wordt verstoord. Hiervoor is onderzoek noodzakelijk: het archeologisch vooronderzoek. Als blijkt dat in het plangebied behoudenswaardige archeologische vindplaatsen aanwezig zijn, dan dient de initiatiefnemer hiermee rekening te houden. Dit kan leiden tot een aanpassing van de plannen, waardoor de vindplaatsen behouden blijven, of tot een archeologische opgraving en publicatie van de resultaten.

Beoordeling

Betreft een locatie met Waarde Archeologie 1 (hoge archeologische verwachting en bekende vindplaats) en Waarde Archeologie 2 (middelhoge archeologische verwachting). Indien bij de voorgenomen werkzaamheden de vrijstellingsgrens wordt overschreden geldt een onderzoeksplicht (archeologisch rapport waarin de waarden van de gronden zijn vastgelegd). De vrijstellingsgrens is respectievelijk 100m2 c.q. 250m2, waarbij de verstoring dieper gaat dan 30 cm of er meer dan 100cm wordt opgehoogd.

De houtwal betreft een ophoging van meer dan 100 cm en heeft daarmee een onderzoeksplicht, tenzij aangetoond kan worden dat de aanleg geen negatieve gevolgen heeft voor eventueel aanwezige archeologische waarden. De quickscan van RAAP uit 2021 geldt ook hiervoor als onderbouwing. Eventuele negatieve invloed van ophoging op het archeologisch bodemarchief is door RAAP middels een quickscan onderzocht (Vosselman, J., 2021, RAAP Adviesdocument 1223, d.d. 23-09-2021). De QuickScan is opgesteld om eventuele negatieve effecten van de grondopslag te onderzoeken. De aanleg van de houtwal is echter vergelijkbaar.

Conclusie

De voorgenomen graafwerkzaamheden overschrijden de vrijstellingsgrens niet. De grondopslag betreft een ophoging van meer dan 100 cm. Eventuele negatieve invloed van deze ophoging op het archeologisch bodemarchief is door RAAP middels een QuickScan onderzocht (Vosselman, J., 2021, RAAP Adviesdocument 1223, d.d. 23-09-2021), bijgevoegd bij deze toelichting in Bijlage 2. Op basis van de bevindingen van deze QuickScan adviseert RAAP in het kader van de voorgenomen bestemmingsplanwijziging geen nader archeologisch onderzoek. De gemeente Rheden heeft reeds aangegeven hierin mee te gaan en geeft de voorgenomen ontwikkeling vrij met betrekking tot archeologie. Wel blijven de dubbelbestemmingen Waarde – Archeologie gehandhaafd, zodat bij de aanvraag van eventuele toekomstige omgevingsvergunningen alsnog archeologisch onderzoek noodzakelijk kan worden geacht. Indien bij de uitvoering van de werkzaamheden onverwacht toch archeologische resten worden aangetroffen, dan is conform artikel 5.10 van de Erfgoedwet aanmelding van de desbetreffende vondsten bij de Minister van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap c.q. de Rijksdienst voor het Cultureel Erfgoed verplicht.

De conclusie uit de quickscan kan daarom ook voor de aanleg van de houtwal worden overgenomen. Het plangebied kan voor de voorgenomen ontwikkeling met betrekking tot archeologie vrijgegeven worden.

4.7 Cultuurhistorie en landschap

Onder cultuurhistorische waarden worden alle structuren, elementen en gebieden bedoeld die cultuurhistorisch van belang zijn. De waarden zeggen iets over de ontstaansgeschiedenis van het Nederlandse cultuurlandschap. Er is een sterke relatie tussen aardkundige aspecten en cultuurhistorische aspecten.
In de Bro is in artikel 3.1.6, vijfde lid, onderdeel a opgenomen dat een bestemmingsplan/wijzigingsplan "een beschrijving van de wijze waarop met de in het gebied aanwezige cultuurhistorische waarden en in de grond aanwezige of te verwachten monumenten rekening is gehouden" dient te bevatten. Voor het plangebied zijn de cultuurhistorische waarden vertaald in het gebiedspaspoort Laag Soeren en uitgewerkt in het deelgebied Soerense Enk. Deze biedt de handvatten om te toetsten.
Beoordeling
Het plangebied maakt deel uit van het buitengebied van Rheden. Dit gebied wordt gekenmerkt door een grote verscheidenheid aan landschapstypes. Het plangebied ligt tussen de kern Dieren en de hogere gronden van de Veluwe. Het plangebied valt vanuit het gebiedspaspoort gezien binnen de historisch geografische eenheid: Boszicht. Dit wordt gekenmerkt door een overgang van de vochtige gronden naar de bosgronden.
Het plangebied bevat cultuurhistorische waarden en kwaliteiten. De ligging binnen het kleinere enk- complex maakt het tot een zeer waardevol reliëf. Houtwallen en de hoogteverschillen geven verschillende doorkijken binnen het gebied.
Het overzicht van de ligging is weergegeven in figuur 4.1. Kenmerkend voor dit landschap zijn de afwisseling tussen kleinschalige agrarische eenheden, omzoomd door een groene omgeving en de open structuren.

Afbeelding 4.7.1 Ligging plangebied ten opzichte van cultuur historische elementen (bron:

gebiedspaspoort)

Het inrichtingsplan is opgesteld aan de hand van richtlijnen die zijn geformuleerd voor het deelgebied Soerense Enk waarbinnen het plangebied ligt. Daarnaast is ook rekening gehouden met de wensen van de initiatiefnemer. Samengevat zijn de volgende richtlijnen vanuit het paspoort van toepassing voor het plangebied:

- Het landschap van de Soerense Enk moet vanzelfsprekend doorlopen in de erven. Hierbij gaat het om gebouwen, passend bij de kleinschalige inrichting, waarbij rekening gehouden moet worden met de erfinrichting die uitgaat van een (groene) omkadering (bijvoorbeeld houtwallen, bomen, heggen) en gebouwen in het groen.
- Het woonhuis is herkenbaar en zichtbaar als eerste front vanuit de straat, daarachter liggen de schuren/bijgebouwen, welke grotendeels in het groen staan; het zicht op grootschalige volumes (schuren) en hekwerken, zoals langs de Harderwijkerweg en de Priesnitzlaan, is niet wenselijk.
- Aanplant van inheemse soorten passend bij het landschap (geen laurier, conifeer etc.).
- Bedrijvigheid: zorg voor continuïteit van bedrijvigheid, gerelateerd aan het landschap. Koester te allen tijde rust, stilte en donkerte, ook bij eventuele uitbreidingen.
- Tussen de gebouwen door is doorzicht naar het omringende landschap.

Een aantal onderwerpen komen in het 'Gebiedspaspoort buitengebied Laag-Soeren' regelmatig terug en dat zijn openheid, behoud en onderhoud van lijnvormige elementen als houtwallen, heggen en lanen en kleinschaligheid. Het plangebied betreft grotendeels een bedrijventerrein met loodsen, waardoor kleinschaligheid lastig te bewerkstelligen lijkt. Toch kunnen hier stappen in gezet worden door de woonerven aan de Priesnitzlaan 2 en 2a her in te delen, met groene elementen 'los' te koppelen van dit bedrijventerrein en daarnaast het bedrijventerrein meer aan het zicht te onttrekken

Geluidwal

Langs de westzijde van het bedrijventerrein ligt in de huidige situatie een grondwal (afbeelding 4.7.2). Grondwallen passen niet binnen het cultuur- en natuurhistorische landschap van Laag-Soeren, maar het element heeft een belangrijke geluiddempende functie voor het buitengebied. Deze grondwal blijft behouden als geluidwal en zal worden uitgebreid tot en met de noordzijde van het woonerf aan de Priesnitzlaan 2a. De wal wordt in totaal circa 213 meter lang en 10 meter breed, maximaal 2,5 meter hoog en loopt aan beide zijden af tot aan het maaiveld. De geluidwal wordt beplant zodat er een groene rand rondom het bedrijfsterrein zal ontstaan met streekeigen beplanting die past in het landschap. Hierbij moet gedacht worden aan de zomereik, ruwe berk, eenstijlige meidoorn, gele kornoelje, gelderse roos, hondsroos en de dauwbraam.

Inpassing woningen Priesnitlaan

Het huidige hekwerk rondom het woonerf van de Priesnitzlaan 2 en deels langs de Priesnitzlaan 2a doet afbreuk aan het landschapsbeeld van de Soerense Enk. Door ook hier lage beukenhagen langs te realiseren, die vanaf de oprit worden doorgetrokken, wordt het hekwerk uit het zicht onttrokken, maar behoudt je wel de openheid en zichtlijnen naar het buitengebied. Bij de lage hagen kan er gekozen worden uit enkele dichte struiksoorten, zoals beuk, rode haagbeuk en veldesdoorn. De huidige hoge taxushaag op de erfafscheiding tussen de twee woonerven blijft

behouden. De bestaande rode beuk, als ook de leilindes langs de noordelijke grens van het bedrijventerrein worden verplaatst naar het woonerf van de Priesnitzlaan 2a (zie figuren 1, 4 en 11). Dit vergroot de allure van het erf vanaf de Priesnitzlaan (figuur 8). Een karakteristieke solitaire boom is tevens wenselijk op het woonerf van de Priesnitzlaan 2.
Vanwege de cultuurhistorische uitstraling van het gebied als geheel, is het belangrijk dat het nieuw in te richten erf voldoet aan de gewenste beeldkwaliteit. Met het landschappelijk inrichtingsplan worden zowel de kleinschalige woonpercelen teruggebracht in het landschap, omzoomd door een groene structuur. Ook worden de open elementen behouden, waardoor er een doorkijk van het open landschap naar het bos mogelijk blijft.

Afbeelding 4.7.2 weergave grondwal

Afbeelding 4.7.3 locatie grondwal

Conclusie

Met het inrichtingsplan en bijkomende voorwaardelijke verplichtingen vormt het aspect cultuurhistorie geen belemmering voor de uitvoerbaarheid van het initiatief.

4.8 Luchtkwaliteit

Kader
Door de uitstoot van uitlaatgassen door onder andere de industrie en het verkeer komen schadelijke stoffen in de lucht. Bij bepaalde nieuwe ontwikkelingen moet rekening worden gehouden met de luchtkwaliteit ter plaatse.
Toetsing
Voor onderhavig plangebied geldt dat de ontwikkeling valt wel binnen het Besluit Niet In Betekenende Mate (NIBM). Dit besluit brengt met zich mee dat in de praktijk voor nieuwbouw tot ongeveer 1500 woningen geen onderzoek nodig is. Het plangebied ligt voorts niet in de zone van een rijks- of provinciale weg zoals bedoeld in het Besluit Gevoelige bestemmingen (luchtkwaliteitseisen).
Conclusie
Er is derhalve geen onderzoek naar de luchtkwaliteit vereist. Het aspect luchtkwaliteit vormt geen belemmering voor de uitvoerbaarheid van het initiatief.

4.9 Verkeer en parkeren

In het gemeentelijke Verkeerscirculatieplan Overige dorpen VVP uit 2000 wordt een wegcategorisering beschreven bestaande uit stroomwegen, gebiedsontsluitingswegen en verblijfsgebieden. Verblijfsgebieden zijn of worden ingericht als 30 km of 60 km zone.
Gebiedsontsluitingswegen zijn de wegen binnen de bebouwde kom die hoofdzakelijk een doorstroom karakter hebben en waar een snelheidslimiet van 50 km geldt. De Harderwijkerweg en Priesnitzlaan zijn gebiedsontsluitingswegen waar een snelheidslimiet van 60 km/u geldt.
Bij nieuwe ontwikkelingen moet rekening worden gehouden met de parkeerbehoefte die daardoor ontstaat. Hiertoe kunnen berekeningen worden uitgevoerd op basis van de gemeentelijke 'Nota parkeernormen Rheden 2015'. Specifiek voor verkeersgeneratie en parkeren heeft het CROW de publicatie, 'Kencijfers parkeren en verkeersgeneratie, publicatie 381 (december 2018)' opgesteld. Deze kencijfers zijn landelijk (en juridisch) geaccepteerd en worden gezien als de meest betrouwbare gegevens met betrekking tot het bepalen van de verkeergeneratie. Overigens wordt opgemerkt dat bij iedere functie, in de CROW-publicatie, een maximum en minimum wordt genoemd. Dit is de bandbreedte. De gemeente Rheden valt binnen de categorie 'matig stedelijk´.
In de regels is verwezen naar de 'Nota parkeernormen Rheden 2015' en deze is als bijlage opgenomen. Indien de parkeernota gedurende de planperiode wordt gewijzigd, dient te worden voldaan aan de gewijzigde parkeernormen. Dit heet een dynamische verwijzing. De Afdeling bestuursrechtspraak heeft bepaald (ECLI:NL:RVS:2018:1578) dat voor uitsluitend een gebruikswijziging geen dynamische verwijzing in de regels opgenomen mag worden. In de regels is dan ook een onderscheid gemaakt in uitsluitend gebruik (Nota parkeernormen Rheden 2015 is van toepassing) en in activiteiten bouwen of bouwen in combinatie met gebruik (Nota parkeernormen Rheden 2015 is van toepassing of diens opvolger).

Beoordeling
Er is ruimte voor parkeren op eigen terrein bij het bedrijf Van Eijbergen en bij de bestaande woningen zijn ruim voldoende parkeergelegenheden.
Voorgenomen initiatief zal niet leiden tot verkeerskundige en/of parkeertechnische problemen. Parkeren vindt plaats op eigen terrein, zoals nu ook gebeurt. Daarnaast neemt de verkeersgeneratie niet toe, situatie blijft hetzelfde. Bij de nieuwe woonbestemmingen is eveneens voldoende gelegenheid om te parkeren op eigen terrein waardoor de situatie aan de Priesnitzlaan sterk verbetert na het verdwijnen van de bedrijfsmatige verkeersbewegingen.
Conclusie
Hierdoor vormt het aspect verkeer en parkeren geen belemmering voor de voorgenomen situatie.

4.10 Externe veiligheid

Kader
Externe veiligheid is een beleidsveld dat is gericht op het beheersen van risico's die ontstaan voor de omgeving bij de productie, de opslag, de verlading, het gebruik en het transport van gevaarlijke stoffen. Bij nieuwe ontwikkelingen moet worden voldaan aan strikte risicogrenzen. Een en ander brengt met zich mee dat nieuwe ruimtelijke ontwikkelingen moeten worden getoetst aan wet- en regelgeving op het gebied van externe veiligheid. Concreet gaat het om risicovolle bedrijven, vervoer gevaarlijke stoffen per weg, spoor en water en transport gevaarlijke stoffen via buisleidingen. Op de diverse aspecten van externe veiligheid is afzonderlijke wetgeving van toepassing.

- Voor risicovolle bedrijven gelden onder meer:
- het Besluit externe veiligheid inrichtingen (Bevi);
- de Regeling externe veiligheid inrichtingen (Revi);
- het Registratiebesluit externe veiligheid;
- het Besluit risico's Zware Ongevallen 2015 (Brzo 2015);
- het Vuurwerkbesluit.

Voor vervoer van gevaarlijke stoffen geldt de 'Wet Basisnet vervoer gevaarlijke stoffen' (Wet Basisnet). Dat vervoer gaat over water, spoor, wegen of door de lucht. De regels van het Basisnet voor ruimtelijke ordening zijn vastgelegd in:

- het Besluit externe veiligheid transportroutes (Bevt);
- de Regeling basisnet;
- de (aanpassing) Regeling Bouwbesluit (veiligheidszone en plasbrandaandachtsgebied);
- Voor het transport van gevaarlijke stoffen per buisleiding geldt het Besluit externe veiligheid buisleidingen (Bevb).

Het doel van wetgeving op het gebied van externe veiligheid is het tot een minimum beperken van risico's waaraan burgers in hun leefomgeving worden blootgesteld vanwege risicovolle inrichtingen en activiteiten. Het is noodzakelijk inzicht te hebben in de kwetsbare en beperkt kwetsbare objecten en het plaatsgebonden en het groepsrisico.

Beoordeling

Het ruimtelijkplan voorziet in het behoud van het bedrijf en het herbestemmen van de bedrijfswoningen naar ‘’Wonen’’. Op basis van de risicokaart van de provincie Gelderland is een inventarisatie gemaakt van de risicobronnen in en rondom het plangebied, die een extern veiligheidsrisico kunnen veroorzaken. In onderstaand figuur is een uitsnede opgenomen van de provinciale risicokaart.

4.10.1 Uitsnede provinciale risicokaart met het plangebied in de rode contouren (bron: Atlas leefomgeving)

In de directe nabijheid van de planlocatie zijn geen stationaire risicobronnen gevestigd die mogelijk een belemmering vormen voor dit initiatief.

Bij risicovolle buisleidingen kun je denken aan aardgastransport onder hoge druk. Andere voorbeelden zijn buisleidingen met olie, benzine, kerosine, chemische producten en industriële gassen. Deze stoffen kunnen giftig, brandbaar of licht ontvlambaar zijn. De meeste buisleidingen lopen ondergronds. Bovengrondse buisleidingen komen soms ook voor.

De aardgasbuisleidingen op de kaart hebben een doorsnede vanaf 50 mm en een druk van 40 bar. Alle buisleidingen voor brandbare vloeistoffen hebben een doorsnede vanaf 100 mm. Voor alle overige buisleidingen op de kaart geldt dat er een overschrijding van de wettelijke norm is op 5 meter afstand van de buis.

Bij een calamiteit zal de brandweer zich inzetten om de effecten ten gevolge van het incident te beperken. Deze inzet zal voornamelijk plaatsvinden dicht bij de bron. De mate van bestrijdbaarheid wordt vooral bepaald door de veiligheidsvoorzieningen en het aantal aanwezigen dicht bij de risicobron. De mogelijkheden voor bestrijdbaarheid worden niet verder in beschouwing genomen vanwege het feit dat er geen leidingen in de directe omgeving zijn gelegen.

Bij een calamiteit is het belangrijk dat de aanwezigen in het plangebied worden geïnformeerd hoe te handelen bij een incident. Hiervoor wordt gebruik gemaakt van de zogenaamde waarschuwings- en alarmeringspalen (WAS-palen) en NL-Alert. Bij een scenario waarin toxische stoffen vrijkomen is het advies om te schuilen in een gebouw, waarvan ramen, deuren en ventilatie gesloten kunnen worden. De mogelijkheden voor zelfredzaamheid zijn voldoende.

Het plangebied deels binnen de risicocontour van de buisleiding. De voorgenomen planwijziging brengt geen wijziging in het gebruik door personen op of om de locatie met zich mee. Daarmee is het aspect externe veiligheid geen belemmering voor de realisatie van het plan.

4.11 Ontplofbare oorlogsresten

Kader
Bij het vervaardigen van bestemmingsplannen wordt zoals is vastgelegd in de Nota standaardplanmethodiek bestemmingsplannen dorpen Rheden 2015 vanwege de gemeentelijke zorgplicht bij het leggen van bouwvlakken in verdachte gebieden een onderzoek gevraagd naar de aanwezigheid van ontplofbare oorlogsresten. In opdracht van de gemeente is in 2017 een historisch vooronderzoek uitgevoerd naar de mogelijke aanwezigheid van explosieven afkomstig uit de Tweede Wereldoorlog.
Beoordeling
Een onderzoek naar dit aspect is niet noodzakelijk. Onderhavige locatie is niet gelegen in een veiligheidszone – niet gesprongen explosieven. Er is derhalve geen sprake van verhoogde risico's op aanwezigheid van niet gesprongen explosieven.
Conclusie
Het aspect ontplofbare oorlogsresten vormt geen belemmering voor het vaststellen van onderhavig bestemmingsplan.

4.12 Milieuzonering

Kader

Zowel de ruimtelijke ordening als het milieubeleid stellen zich ten doel een goede kwaliteit van het leefmilieu te handhaven en te bevorderen. Dit gebeurt onder andere door milieuzonering. Onder milieuzonering verstaan we het aanbrengen van een voldoende ruimtelijke scheiding tussen milieubelastende bedrijven of inrichtingen enerzijds en milieugevoelige functies als wonen en recreëren anderzijds. De ruimtelijke scheiding bestaat doorgaans uit het aanhouden van een bepaalde afstand tussen milieubelastende en milieugevoelige functies. Die onderlinge afstand moet groter zijn naarmate de milieubelastende functie het milieu sterker belast. Milieuzonering heeft twee doelen:

1. het voorkomen of zoveel mogelijk beperken van hinder en gevaar bij woningen en andere gevoelige functies;
2. het bieden van voldoende zekerheid aan bedrijven dat zij hun activiteiten duurzaam onder aanvaardbare voorwaarden kunnen uitoefenen.

Voor het bepalen van de aan te houden afstanden wordt de VNG-uitgave "Bedrijven en Milieuzonering" uit 2009 gehanteerd. Deze uitgave bevat een lijst, waarin voor een hele reeks van milieubelastende activiteiten (naar SBI-code gerangschikt) richtafstanden zijn gegeven ten opzichte van milieugevoelige functies. De lijst geeft richtafstanden voor de ruimtelijk relevante milieuaspecten geur, stof, geluid en gevaar. De grootste van de vier richtafstanden is bepalend voor de indeling van een milieubelastende activiteit in een milieucategorie en daarmee ook voor de uiteindelijke richtafstand. De richtafstandenlijst gaat uit van gemiddeld moderne bedrijven. Indien bekend is welke activiteiten concreet zullen worden uitgeoefend, kan gemotiveerd worden uitgegaan van de daadwerkelijk te verwachten milieubelasting, in plaats van de richtafstanden. De afstanden worden gemeten tussen enerzijds de grens van de bestemming die de milieubelastende functie(s) toelaat en anderzijds de uiterste situering van de gevel van een milieugevoelige functie die op grond van het bestemmingsplan of wijzigingsplan mogelijk is. Hoewel deze richtafstanden indicatief zijn, volgt uit jurisprudentie dat deze afstanden als harde eis gezien worden door de Raad van State bij de beoordeling of woningen op een passende afstand van bedrijven worden gesitueerd.

Beoordeling

Ruimtelijke toets

Het langtijdgemiddelde beoordelingsniveau LAr,LT t.g.v. alle activiteiten bij het bedrijf bedraagt in de immissiepunten 1 - 7 bij de woningen hooguit 44 dB(A) overdag en 27 dB(A) in de nacht. Daarmee worden de richtwaarden uit de VNG-brochure niet overschreden. Tijdens de incidentele bedrijfssituatie ligt de geluidbelasting (alleen overdag) bij de woningen op hooguit 45 dB(A) en kan ook aan de richtwaarden worden voldaan. Bij de camping ligt de geluidbelasting in de representatieve bedrijfssituatie naar berekening op ca 57-58 dB(A) t.g.v. de zeef. Voor de afscherming is in het model alleen rekening gehouden met de aan te leggen grondwal (maximaal 2.5 m) aangezien de depothoogte- en ligging sterk kan variëren in de tijd (en daarom geen betrouwbare afscherming geeft).

Activiteitenbesluit

Het langtijdgemiddelde beoordelingsniveau LAr,LT t.g.v. alle activiteiten bij het bedrijf bedraagt in de immissiepunten 1 - 7 bij de woningen hooguit 44 dB(A) overdag. Daarmee worden de grenswaarden niet overschreden. Bij de camping ligt de geluidbelasting in de representatieve bedrijfssituatie naar berekening op ca 56-57 dB(A) t.g.v. de zeef.

Conclusie
Het aspect milieuzorg vormt geen belemmering voor de uitvoering van onderhavig bestemmingsplan.

4.13 Biodiversiteit

Het college en de gemeenteraad van de gemeente Rheden hebben besloten om hoog in te zetten op de biodiversiteit middels de inzet van een gemeentelijk biodiversiteitsplan. Het plan is in juni 2022 vastgesteld met een hoge ambitie. Een ontwikkeling vanuit dit beleid is het behouden en herstellen van de biodiversiteit en het natuurinclusief ontwerpen en inrichten van projecten aan de hand van een puntensysteem. Momenteel wordt gewerkt aan het puntensysteem, deze is nog niet gereed. Gelet op de biodiversiteitsambities dient het natuurinclusief bouwen en inrichten als uitgangspunt gehanteerd te worden in de inrichting en ontwikkeling van het project.
Biodiversiteit staat de uitvoerbaarheid van het bestemmingsplan niet in de weg. Biodiversiteit is overal om ons heen en op elke schaal kan een bijdrage geleverd worden. In het landschapsplan zijn maatregelen opgenomen om de biodiversiteit te versterken. De grondwal blijft behouden en wordt versterkt met inheemse bomen en een variatie aan inheemse struwelen. Dit zal voor de fauna een mooie plek vormen om te foerageren en rust te vinden en tevens worden hiermee ecologische gradiënten versterkt; waardevol o.a. voor insecten zoals vlinders en broedvogels. Om extra beschutting voor kleine zoogdiersoorten en dood hout (dood hout doet leven) te creëren worden tevens op enkele plekken takkenrillen op of langs de randen van de grondwal aangebracht van het vrijkomende materiaal van de kap werkzaamheden. Verder wordt de planlocatie ingericht met een diversiteit aan natuurlijke beplantingen zoals nieuwe houtsingels en struwelen die van belang zijn voor versterking van de biodiversiteit.
Conclusie
Het bestemmingsplan is uitvoerbaar ten aanzien van het aspect biodiversiteit.

4.14 Milieueffect rapportage

Kader
De milieueffectrapportage is een procedure met als hoofddoel om het milieubelang volwaardig te laten meewegen bij de voorbereiding en vaststelling van plannen en besluiten.
Milieueffectrapportage (m.e.r.) is geregeld in hoofdstuk 7 van de Wet Milieubeheer (Wm) en in het Besluit m.e.r. Van belang zijn de volgende artikelen:

1. In artikel 7.2 Wm wordt het doorlopen van de m.e.r.-procedure gekoppeld aan bepaalde in het Besluit m.e.r. opgenomen plannen en besluiten die verbonden zijn aan de eveneens in het Besluit m.e.r. weergegeven activiteiten. Het besluit m.e.r bevat hiertoe bijlagen, waarbij vooral de onderdelen C en D van belang zijn. Onderdeel C bevat activiteiten, plannen en besluiten waarvoor het maken van een m.e.r. verplicht is. Activiteiten, plannen en besluiten waarvoor een m.e.r.-beoordeling benodigd is staan in onderdeel D. Voor beide onderdelen worden per activiteit de drempelwaarden beschreven.

2. In artikel 7.2a Wm wordt het doorlopen van de m.e.r.-procedure gekoppeld aan een activiteit waarvoor op grond van artikel 2.8, eerste lid, van de Wet natuurbescherming een passende beoordeling moet worden gemaakt. Een passende beoordeling hoeft niet opgesteld te worden wanneer op voorhand significant negatieve effecten op Natura 2000- gebieden kunnen worden uitgesloten.

Vormvrije m.e.r.-beoordeling
In de vormvrije m.e.r.-beoordeling wordt getoetst of een activiteit belangrijke nadelige gevolgen voor het milieu kan hebben. Een vormvrije m.e.r.-beoordeling kan leiden tot twee conclusies:
1. belangrijke nadelige gevolgen voor het milieu zijn uitgesloten: er is geen m.e.r. of m.e.r.- beoordeling noodzakelijk;
2. belangrijke nadelige gevolgen voor het milieu zijn niet uitgesloten: er moet een m.e.r.- beoordeling plaatsvinden of er kan direct worden gekozen voor een m.e.r.

De criteria waaraan moet worden getoetst zijn opgenomen in artikel 2 lid 5 Besluit m.e.r. jo. artikel 7.16 lid 2 en 3 Wet milieubeheer. Hierbij moet rekening worden gehouden met de drie hoofdcriteria (de kenmerken van het project, de plaats van het project en de kenmerken van de potentiële effecten van het project) van bijlage III bij de m.e.r.-richtlijn.
De criteria betreffen:
1. Een beschrijving van de fysieke kenmerken van de gehele activiteit en voor zover van belang, van sloopwerken;
2. Een beschrijving van de locatie van de activiteit, met bijzondere aandacht voor de kwetsbaarheid van het milieu in de gebieden waarop de activiteit van invloed kan zijn;
3. Een beschrijving van de waarschijnlijk belangrijke gevolgen die de activiteit voor het milieu kan hebben;
4. Een beschrijving, voor zover er informatie beschikbaar is, van de mogelijke waarschijnlijk belangrijke gevolgen die de activiteit voor het milieu kan hebben ten gevolge van (indien van toepassing)
    a. de verwachte residuen en emissies en de productie van afvalstoffen
    b. het gebruik van natuurlijke hulpbronnen, met name bodem, land, water en biodiversiteit.

Beoordeling
Het plan heeft betrekking op de Harderwijkerweg 5 en 7 en Priesnitzlaan 2 en 2a te Laag Soeren. Op de locatie is het bedrijf Van Eijbergen gevestigd met daarbij drie bedrijfswoningen, waarbij 2 bedrijfswoningen worden omgezet naar de bestemming ''Wonen''.
Conclusie
Het doel van deze vormvrije m.e.r. – beoordeling is om het milieubelang een volwaardige plaats in de besluitvorming te geven, door in een vroeg stadium te onderzoeken en te beoordelen of de voorgenomen activiteiten belangrijke nadelige milieugevolgen hebben.
De beoogde ontwikkeling blijft onder de drempelwaarden van alle activiteiten zoals opgenomen in onderdeel D 11.2 van de bijlage van het Besluit m.e.r. Uit de verrichte

onderzoeken, zoals verwoord in dit hoofdstuk, blijkt voorts dat het voornemen geen significante effecten op de omgeving heeft. Voor het voornemen hoeft daarmee geen (vorm vrije) m.e.r.-beoordelingsprocedure of een plan – m.e.r. te worden opgesteld.

Hoofdstuk 5 Juridische aspecten

Leeswijzer

De toelichting op een bestemmingsplan wordt binnen de gemeente volgens een vast stramien opgebouwd, en wel als volgt.

Hoofdstuk	**Inhoud**
1 Inleiding	In dit hoofdstuk wordt kort ingegaan op de aanleiding voor de herziening van het bestemmingsplan voor het perceel Harderwijkerweg 4 te Laag-Soeren
2 Beschrijving van het plan	Hier wordt aan de hand van diverse aspecten de huidige stand van zaken in het plangebied beschreven.
3 Beleid	Aangegeven wordt binnen welke beleidskaders en regels van het rijk, provincie, waterschap en de gemeente het bestemmingsplan is opgesteld.
4 Haalbaarheid en afweging	Hier vindt de toets plaats aan beleid en regelgeving.
5 Juridische aspecten	Beschreven wordt de procedure die een bestemmingsplan doorloopt en wordt een toelichting gegeven op de regels van het bestemmingsplan, een aantal verschillen ten opzichte van het geldende bestemmingsplan komen aan bod.
6 Economische uitvoerbaarheid	Toegelicht wordt of uitvoering van het bestemmingsplan voor de gemeente haalbaar is.
7 Maatschappelijke uitvoerbaarheid	Hier wordt beschreven hoe de procedure is verlopen tot de vaststelling van het bestemmingsplan.

5.1 Algemeen

Een bestemmingsplan is een juridisch instrument waarbij de bouw- en gebruiksmogelijkheden van de grond en de opstallen zijn vastgelegd. Het plan is voor iedereen juridisch bindend: burger, bedrijf en overheid. In de digitale omgeving zijn de bestemming en de daarbij geldende regels reeds gekoppeld. Daarnaast kan gebruik worden gemaakt van een verbeelding op papier. Nadat op de verbeelding de locatie is opgezocht waarover informatie wordt gewenst, kan in de regels worden nagelezen welke mogelijkheden zijn vastgelegd. Uit het samenstel van de verbeelding en de regels blijkt wat wordt toegelaten. De digitale versie is bindend bij een verschil met de papieren versie. De toelichting is een beschrijving van de keuzes die in het bestemmingsplan zijn gemaakt en vervat de resultaten van het overleg met gemeenten, waterschappen en diensten van de provincie en rijk wiens belangen in het plan in geding zijn.

5.2 Procedure bestemmingsplan

De tervisielegging van het ontwerpbestemmingsplan met de daarbij behorende stukken en het ontwerpbesluit, moet worden gepubliceerd waarbij de gelegenheid wordt geboden om zienswijzen in te dienen bij de gemeenteraad. Nadat de gemeenteraad een besluit over de vaststelling van dit bestemmingsplan heeft genomen, ligt het plan wederom ter inzage. Belanghebbenden die een zienswijze hebben ingediend, evenals belanghebbenden die niet kunnen worden verweten geen zienswijze te hebben ingediend, kunnen dan in beroep gaan bij de Afdeling bestuursrechtspraak van de Raad van State. Tegen de wijzigingen die bij de vaststelling in het bestemmingsplan zijn aangebracht, kan iedere belanghebbende beroep instellen. De herziening treedt vervolgens daags na afloop van de tervisielegging in werking als geen beroep is ingesteld. Is wel beroep ingesteld dan treedt de herziening ook in werking, tenzij naast het indienen van een beroepschrift ook om een voorlopige voorziening is gevraagd. De schorsing van de inwerkingtreding eindigt indien de voorlopige voorziening wordt afgewezen. De procedure eindigt met het besluit van de Afdeling bestuursrechtspraak op het beroepschrift.

5.3 Verbeelding en regels

De verbeelding en de planregels vormen tezamen het juridisch bindend deel van het bestemmingsplan. Ze moeten in samenhang worden bezien en toegepast. De wijze waarop een bestemmingsplan vorm krijgt, is vastgelegd in landelijke standaarden.

5.3.1 Verbeelding

Op de verbeelding wordt aangegeven welke bestemmingen de gronden hebben. Dit gebeurt via een bestemmingsvlak. Ter nadere invulling c.q. verbijzondering van deze bestemmingen is de verbeelding voorzien van aanduidingen. Op basis van de aanduidingen worden functies aan de bestemming toegevoegd of verwijderd, of worden aanwijzingen gegeven ten aanzien van aantallen of maatvoeringen. De verbeelding moet worden bezien in samenhang met de regels. Voor de verdere uitleg hiervan wordt verwezen naar onderstaande uitleg onder 6.3.2. Voor de beschrijving van het bestemmingsplan wordt verwezen naar Hoofdstuk 5.

5.3.2 Regels

De planregels zijn verdeeld over vier hoofdstukken. Deze worden kort beschreven. Daarna volgt een toelichting op de planregels.

Inleidende regels

In dit hoofdstuk worden begrippen verklaard die in de planregels worden gebruikt (artikel 1). Dit gebeurt om een eenduidige uitleg en toepassing van de planregels te waarborgen. Ook is de wijze waarop gemeten moet worden bij het toepassen van de regels bepaald (artikel 2).

Bestemmingsregels

In dit tweede hoofdstuk zijn de bepalingen van de bestemmingen opgenomen. Dit gebeurt in alfabetische volgorde. Eerst de bestemmingsregels en vervolgens de dubbelbestemmingen. Ieder artikel kent een vaste opzet. Eerst wordt het toegestane gebruik geformuleerd in de bestemmingsomschrijving. Vervolgens zijn bouwregels opgenomen. Aansluitend worden de (eventuele) afwijkingsmogelijkheden ten aanzien van het bouwen en het gebruik omschreven. Daarna de specifieke gebruiksregels en de vergunning voor het uitvoeren van een werk, geen bouwwerk zijnde (aanlegvergunningenstelsel), voor zover dit aan de orde is. Belangrijk om te vermelden is dat naast de bestemmingsregels ook in andere regels relevante informatie staat die mede gelezen en geïnterpreteerd moeten worden. Alleen zo ontstaat een volledig beeld van hetgeen is geregeld.

Algemene regels

In hoofdstuk 3 zijn regels opgenomen met een algemeen karakter. Ze gelden dus voor het hele plan. Denk aan de anti-dubbeltelregel en de regels met betrekking tot mogelijke binnenplanse afwijkingen. Een binnenplanse afwijkingsmogelijkheid is, zoals het woord het al zegt, een mogelijkheid in het bestemmingsplan zelf om af te wijken van de regels uit datzelfde bestemmingsplan. Dit in tegenstelling tot 'buitenplanse' afwijkingsmogelijkheden. De (bestemmings)regels moeten altijd in samenhang met de algemene regels worden gelezen vóórdat op basis van de bestemmingregels interpretaties worden verricht.

Overgangs- en slotregels

In het laatste hoofdstuk wordt het overgangsrecht geregeld en wordt bepaald hoe het bestemmingsplan heet (de slotregel). Hierna worden de bestemmingen uit voorliggend bestemmingsplan toegelicht.

Bestemming Wonen

De bestemming Wonen is aan de te realiseren woningen en bijbehorende erven toegekend. Gronden met deze bestemming zijn bestemd voor woningen, een beroep aan huis en overige voorzieningen. Hoofdgebouwen zijn uitsluitend ter plaatse van een bouwvlak toegestaan. De bouwhoogte bedraagt hoogstens 10 meter. De goothoogte bedraagt hoogstens 7 meter. Daarnaast zijn regelingen voor bijgebouwen

en overkappingen en overige bouwwerken opgenomen. Bestemming Tuin Deze bestemming is gegeven aan de niet openbare voortuinen. De gronden zijn bestemd voor tuinen, waterhuishoudkundige voorzieningen, andere bijbehorende voorzieningen en de ontsluiting van de direct aangrenzende percelen.

Bestemming Groen

Deze bestemming is gegeven aan die gedeeltes in het plangebied die binnen het woongebied bedoeld zijn voor de grotere aaneengesloten groenvoorzieningen. Binnen deze bestemming kan groen, maar ook een speelveld worden aangelegd. Paden zijn ook mogelijk. Daarnaast zijn doorsnijdende wegen ter ontsluiting van direct aangrenzende percelen mogelijk.

Bestemming Bedrijf

In dit artikel zijn regels opgenomen ten aanzien van de bouw van bedrijfsgebouwen, bouwwerken en het uitvoeren van werken ter plekke van deze bestemming. Daarnaast zijn regels opgenomen over het gebruik van de bestemming Bedrijf.

Bestemming Natuur

In dit artikel zijn regels opgenomen ten aanzien van het uitvoeren van werken ter plekke van deze bestemming. Daarnaast zijn regels opgenomen over het gebruik van de bestemming Natuur.

Bestemming Waarde – Archeologie 1

Deze bestemmingen zijn overgenomen uit het ontwerp 'Bestemmingsplan Archeologie' (gebaseerd op de Archeologische beleidskaart gemeente Rheden uit 2012) en zijn afgestemd op de mate waarin vondsten verwacht kunnen worden in dit geval is de bestemming 'Waarde - Archeologie 1' overgenomen.

Bestemming Waarde – Archeologie 1

Deze bestemmingen zijn overgenomen uit het ontwerp 'Bestemmingsplan Archeologie' (gebaseerd op de Archeologische beleidskaart gemeente Rheden uit 2012) en zijn afgestemd op de mate waarin vondsten verwacht kunnen worden in dit geval is de bestemming 'Waarde – Archeologie1' overgenomen.

Bestemming – Cultuurhistorie

In deze dubbelbestemming is geborgd dat de aanwezige cultuurhistorische waarden die het gebied kenmerken bij ontwikkelingen worden gerespecteerd en waar mogelijk bijdragen aan de versterking hiervan. Het uitvoeren van werken en of werkzaamheden is verbonden aan de toetsing aan deze waarden.

5.4 Reikwijdte bestemmingsplan

Om te beoordelen of een ontwikkeling kan worden gerealiseerd, is het soms niet voldoende om alleen af te gaan op de inhoud van het bestemmingsplan. Ook indien het bestemmingsplan een ontwikkeling toestaat, kan het voorkomen dat andere regelgeving of dat gesloten verdragen de daadwerkelijke uitvoering verhinderen of pas na bijvoorbeeld vergunningverlening of onderzoek mogelijk maken. De kaders die het bestemmingsplan biedt ten aanzien van nieuwe bouwmogelijkheden/bouwplaninitiatieven, bieden geen garantie voor de te verlenen omgevings- vergunning voor het bouwen. Bouwplannen zullen naast de toets aan onderhavig bestemmingsplan tevens worden getoetst aan, en dienen te voldoen aan, zowel het landelijke Bouwbesluit als de bouwverordening (vastgesteld door de gemeenteraad). Waarbij de (onafhankelijke) welstandscommissie adviseert of het bouwplan op basis van de Welstandsnota (vastgesteld door de gemeenteraad) voldoet aan redelijke eisen van welstand.

5.5 Handhaving

Het bestemmingsplan maakt op een eenvoudige wijze duidelijk wat is toegelaten en is daarmee goed handhaafbaar. Burgemeester en wethouders kunnen bestuursrechtelijk optreden tegen activiteiten die strijdig zijn met het bestemmingsplan. Daartoe is beleid vastgesteld. Daarnaast kan ook via de strafrechtelijke weg worden opgetreden. Een overtreding van de regels is een strafbaar feit waarop de Wet op de Economische Delicten van toepassing is.

Hoofdstuk 6 Economische uitvoerbaarheid

kader
Op grond van het Besluit ruimtelijke ordening dient de economische uitvoerbaarheid te worden onderzocht in het kader van het bestemmingsplan. De Wet ruimtelijke ordening verplicht de gemeente tot het verhaal van kosten die tot de grondexploitatie behoren op basis van een exploitatieplan. De gemeente kan hiervan afzien indien:

a. het verhaal van de kosten van de grondexploitatie anderszins is verzekerd, en

b. het bepalen van een tijdvak of fasering niet noodzakelijk is, en

c. het stellen van eisen, regels of een uitwerking van regels aan het bouwrijp maken, de aanleg van nutsvoorzieningen, en het inrichten van de openbare ruimte en woningbouwcategorieën niet noodzakelijk is, of

d. één van de bij algemene maatregel van bestuur aangewezen gevallen van toepassing is, te weten:

    1. het totaal der wettelijk te verhalen exploitatiebijdragen bedraagt minder dan € 10.000,00, of

    2. er geen verhaalbare kosten in de zin van het Besluit ruimtelijke ordening aan de orde zijn, of

    3. de verhaalbare kosten in de zin van het Besluit ruimtelijke ordening uitsluitend de aansluiting van een bouwperceel op de openbare ruimte of de aansluiting op de nutsvoorzieningen betreffen. De Wet ruimtelijke ordening kent voorts een regeling welke voorziet in een tegemoetkoming in schade indien deze boven het normale maatschappelijke risico uitstijgt. Burgemeester en wethouders hebben ter zake van planschade een verordening vastgesteld.

Beoordeling
De planontwikkeling komt geheel voor rekening en risico van de initiatiefnemer. De ontwikkeling zal geschieden conform hetgeen bepaald is in de Wet Ruimtelijke ordening. De verwezenlijking van het plan is dan ook niet afhankelijk van gemeentelijke investeringen. De kosten voor de ambtelijke afhandeling van de procedure worden verrekend op basis van de daarvoor geldende leges. Voor wat betreft planschade zal de gemeente met initiatiefnemer een planschadeverhaalsovereenkomst afsluiten.
Conclusie
Gelet op het vorenstaande is de economische uitvoerbaarheid verzekerd.

Hoofdstuk 7 Maatschappelijke uitvoerbaarheid

7.1 Inspraak

Kader
De gemeente kent op grond van de Gemeentewet een inspraakverordening. Deze verordening verplicht niet tot het geven van inspraak bij de voorbereiding van bestemmingsplannen.
Beoordeling
Gezien de aard van onderhavig bestemmingsplan waarbij de bestaande mogelijkheden uitgangspunt zijn, de nieuwe ontwikkelingen inzichtelijk zijn en o.a. de wijzigingen in de standaardplanmethodiek in de fase van voorbereiding van het bestemmingsplan bekend zijn gemaakt en ter inzage hebben gelegen, bestaat geen aanleiding om onverplicht inspraak te geven. Tijdens voorbespreking wordt duidelijk of er gekozen zal worden voor inspraak.
Conclusie
Volstaan is met de wettelijke procedure zoals opgenomen in de Wet ruimtelijke ordening.

7.2 Vooroverleg

Het *Besluit ruimtelijke ordening* voorziet erin dat, voordat de formele procedure wordt gestart met de terinzagelegging van het ontwerpbestemmingsplan, wordt kennis gegeven van het voornemen om een bestemmingsplan te vervaardigen. De vooraankondiging is geplaatst in de Regiobode, een huis-aan- huisblad. En is daarnaast gepubliceerd in het elektronische Gemeenteblad op de website www.overheid.nl. Deze website is ook bereikbaar via een link op de gemeentelijke website.
De tervisielegging van het ontwerpbestemmingsplan met het ontwerpbesluit is ingevolge de *Wet ruimtelijke ordening* op 29 november 2023 bekend gemaakt in de Regiobode, de Staatscourant en in het elektronische Gemeenteblad. Op de gemeentelijke website is voor de in procedure zijnde bestemmingsplannen een link geplaatst die doorleidt naar de officiële bekendmakingen op de website www.overheid.nl.
Gedurende de termijn 6 weken van terinzagelegging op 6 december heeft een ieder de mogelijkheid gehad zienswijzen omtrent het ontwerpbestemmingsplan bij de gemeenteraad naar voren te brengen. In deze periode was het bestemmingsplan met het ontwerpbesluit via www.ruimtelijkeplannen.nl digitaal te raadplegen. De analoge versie lag ter inzage in het gemeentehuis.

Er is één formele zienswijze naar voren gebracht, daarnaast een reactie informeel vanuit de Gasunie. In de Nota van zienswijzen in is deze samengevat en van

antwoord voorzien. Naar aanleiding van de zienswijze is het bestemmingsplan op enkele aspecten aangepast en de toelichting aangevuld dan wel geactualiseerd. Tevens zijn enkele ambtshalve wijzigingen doorgevoerd.

De nota van zienswijzen en nota van wijzigingen zijn als bijlage bij het raadsbesluit gevoegd.

De ingebrachte zienswijzen geven aanleiding om tot een gewijzigde vaststelling over te gaan. De gewijzigde vaststelling vloeit ook voort uit ambtshalve overwegingen. Het vastgestelde bestemmingsplan wordt met inachtneming van de wijzigingen voor beroep ter visie gelegd.

7.3 Zienswijzen

Kader
Het Besluit ruimtelijke ordening voorziet erin dat, voordat de formele procedure wordt gestart met de terinzagelegging van het ontwerpbestemmingsplan, wordt kennis gegeven van het voornemen om een bestemmingsplan te vervaardigen. De vooraankondiging is op …….. geplaatst in de Regiobode, een huis-aan- huisblad. En is daarnaast gepubliceerd in het elektronische Gemeenteblad op de website www.overheid.nl. Deze website is ook bereikbaar via een link op de gemeentelijke website.
De tervisielegging van het ontwerpbestemmingsplan met het ontwerpbesluit is ingevolge de Wet ruimtelijke ordening op ……. bekend gemaakt in de Regiobode, de Staatscourant en in het elektronische Gemeenteblad. Op de gemeentelijke website is voor de in procedure zijnde bestemmingsplannen een link geplaatst die doorleidt naar de officiële bekendmakingen op de website www.overheid.nl. Gedurende de termijn van terinzagelegging van ..... tot en met …… heeft een ieder de mogelijkheid gehad zienswijzen omtrent het ontwerpbestemmingsplan bij de gemeenteraad naar voren te brengen. In deze periode was het bestemmingsplan met het ontwerpbesluit via www.ruimtelijkeplannen.nl digitaal te raadplegen. De analoge versie lag ter inzage in het gemeentehuis.
Beoordeling
Er zijn geen zienswijzen naar voren gebracht. Of Er zijn zienswijzen naar voren gebracht. De zienswijzen hadden zeer beknopt samengevat betrekking op ……. . Ambtshalve is aanleiding gevonden om ……. Tenslotte wordt opgemerkt dat de toelichting is geactualiseerd.
Conclusie
De ingebrachte zienswijzen geven geen aanleiding om tot een gewijzigde vaststelling over te gaan.
Of De ingebrachte zienswijzen geven aanleiding om tot een gewijzigde vaststelling over te gaan. De gewijzigde vaststelling vloeit voort uit ambtshalve overwegingen.>
Het vastgestelde bestemmingsplan wordt voor beroep ter visie gelegd.

Bijlagen bij toelichting

Bijlage 1 Inrichtingsplan

LOO PLAN
voor bos, natuur en landschap

INRICHTINGSPLAN

Harderwijkerweg 5-7

&

Priesnitzlaan 2-2a

Laag-Soeren

COLOFON

OPDRACHT

Inrichtingsplan voor het terrein aan de Harderwijkerweg 5-7 en Priesnitzlaan 2-2a in Laag Soeren.

OPDRACHTGEVER
Van Eijbergen Vastgoed BV
Priesnitzlaan 2A
6957 DE Laag-Soeren

OPDRACHTNEMER
LOO PLAN, voor bos, natuur en landschap
Diepesteeg 4
6994 CD De Steeg
tel.: 026 – 351 41 74
info@looplan.nl
www.looplan.nl

Ons kenmerk : 2023-100999-3728
Datum : 12 mei 2023
Update : 22 september 2023
Update 2 : 9 november 2023

Contactpersoon : de heer B. van Eijbergen

Contactpersoon : Robert Jan Stoffer
Medewerking van : Matthijs Alberts

© Loo Plan B.V. Dit rapport is vervaardigd op verzoek van en hiermee eigendom van de opdrachtgever.
Loo Plan is niet aansprakelijk voor gevolgschade, alsmede voor schade voortvloeiende uit toepassingen van de resultaten van werkzaamheden of andere gegevens verkregen van Loo Plan.
De opdrachtgever vrijwaart Loo Plan voor aanspraken van derden in verband met deze toepassing.

INHOUDSOPGAVE

1	INLEIDING	2
1.1	LOCATIE EN BEOOGDE WERKZAAMHEDEN	3
1.2	KWALITEITSBORGING	4
2	HISTORIE EN HUIDIGE SITUATIE	5
2.1	HISTORISCHE WAARDEN	5
2.1	BODEM	6
2.2	HUIDIGE SITUATIE EN OMGEVING	7
3	INRICHTING	9
3.1	VOORWAARDEN	9
3.2	MAATREGELEN	10
3.2.1	WOONERVEN PRIESNITZLAAN 2 EN 2A	10
3.2.2	GRONDWAL	12
3.2.3	HOUTSINGEL	13
3.2.4	RODE BEUKEN	14
3.2.5	HARDERWIJKERWEG 7 EN BEDRIJFSTERREIN	14
4	BEPLANTINGSPLAN	17
4.1	HAGEN EN GROENSTROKEN	17
4.2	INDICATIE SOORTENSAMENSTELLING EN AANTALLEN	18
4.3	FASERING KAP EN BEHEER	19
	ACHTERGRONDINFORMATIE	

BIJLAGEN

1. FOTO'S
2. Afmetingen elementen

1 Inleiding

Loo Plan heeft van Van Eijbergen Vastgoed BV het verzoek gekregen een inrichtingsplan op te stellen voor het terrein gelegen aan de Harderwijkerweg 5-7 en Priesnitzlaan 2-2a in Laag-Soeren. Dit in het kader van een herbestemming van de locatie binnen het huidige bestemmingsplan. Zo is het voornemen om het perceel aan de Priesnitzlaan 2-2a om te vormen naar de bestemming 'wonen' en de indeling van het bedrijfsterrein deels te verschuiven. Als onderdeel van de herindeling wordt/worden:

- de open kapschuur aan de Priesnitzlaan 2a gedeeltelijk gesloopt (oppervlak 129m²);
- het opslagschuurtje midden op het terrein gesloopt (oppervlak 29,94m²);
- een nieuwe open schuur gebouwd op het bedrijfsterrein (425m²);
- de woonerven van de Priesnitzlaan 2 en 2a heringericht, inclusief de oprit;
- de erfgrens tussen de noordzijde van het bedrijfsterrein en het aanliggende weiland herverdeeld;
- een (groene) grondwal gerealiseerd die als geluidswal zal fungeren.

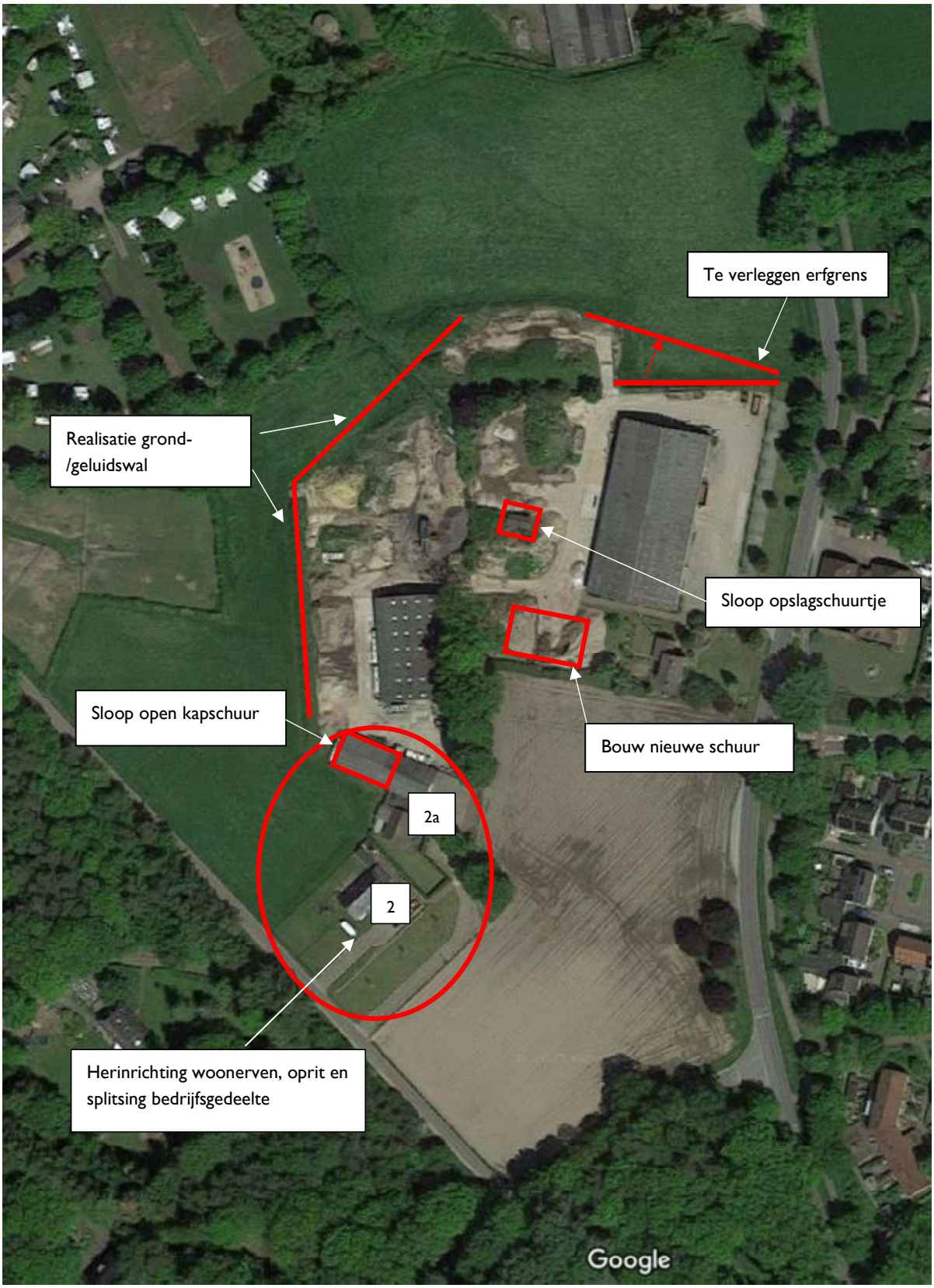
De sloot die het weiland aan de westzijde scheidt is inmiddels met vergunning van het waterschap gedempt. Een detaillering van de voorgenomen werkzaamheden is weergegeven in figuur 1.

In oktober 2021 is door Loo Plan een quickscan Wet natuurbescherming uitgevoerd (lit. 1). Uit de resultaten is gebleken dat er geen beschermde dieren op het plangebied aanwezig of te verwachten zijn die tijdens de herontwikkeling negatief beïnvloed worden. Het struweel langs Camping Boszicht, buiten de invloedssfeer, is in potentie geschikt als verblijfplaats voor kleine marterachtigen. Op basis van een bureaustudie en een veldbezoek is door de ecoloog een beeld geschetst van de aanwezige en beoogde natuur- en cultuurwaarden op de locatie en de directe omgeving. Aan de hand hiervan zijn in dit rapport, binnen de opgave van de herontwikkeling, maatregelen geadviseerd die passen binnen het gebied. Hierbij is onder andere gekeken naar:

- Omgevingsvisie Buitengebied Rheden Deel I & Deel II (lit. 2 en lit. 3);
- Gebiedspaspoort Buitengebied Laag-Soeren (lit. 4).

De inrichtingsschetsen zijn in 2021 en 2022 in overleg met de initiatiefnemer en de gemeente Rheden besproken en compleet gemaakt. Dit plan is een uitwerking hiervan.

1.1 Locatie en beoogde werkzaamheden

Figuur 1. Plangebied en beoogde werkzaamheden.

1.2 Kwaliteitsborging

Loo Plan is lid van het Netwerk Groene Bureaus. Ecologische inpassingen worden uitgevoerd en getoetst door een ervaren ecoloog. Door te kijken naar aanwezige (natuur)waarden op en in de directe omgeving van het plangebied en regionale doelstellingen, wordt een gericht advies opgesteld. De bij het onderzoek betrokken personen (tabel 1) zijn door opleiding, werkervaring en zelfstudie gekwalificeerd voor de door hen verrichte werkzaamheden.

Het project is uitgevoerd volgens het kwaliteitshandboek van Loo Plan. Het kwaliteitsmanagementsysteem van Loo Plan is ISO 9001:2015 gecertificeerd.

Tabel 1: Bij onderzoek betrokken personen.

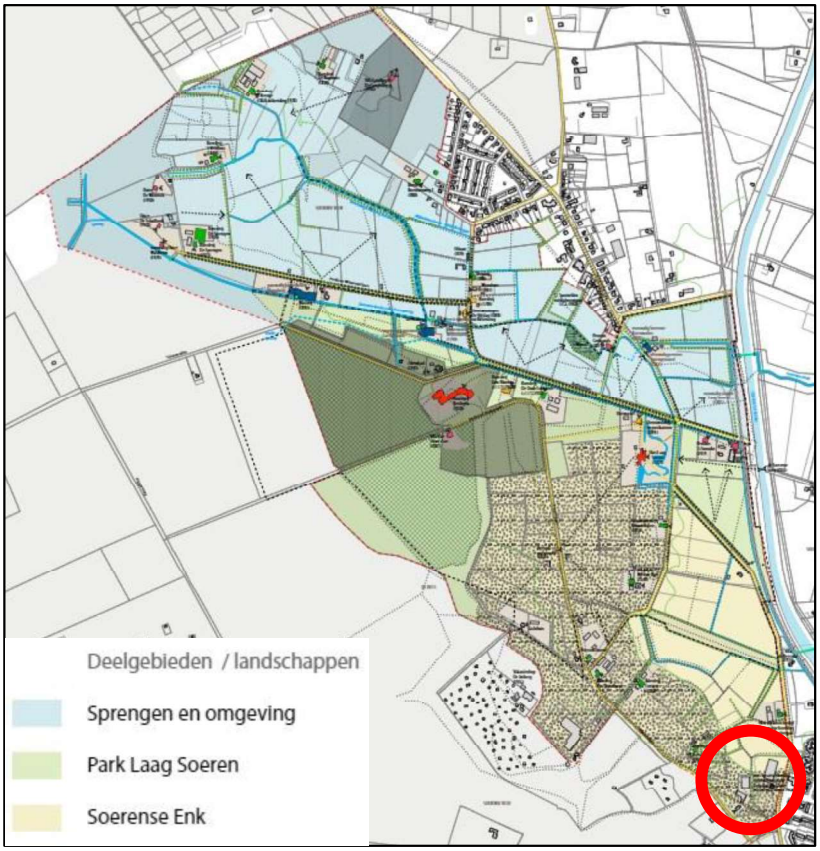
Datum	April 2023, update: 22 september en 9 november 2023
Ecoloog	R.J. Stoffer, BASc.
Opleiding	Natuur & Landschapstechniek, Van Hall Larenstein
Functie	Projectleider ecologie
Interne collegiale toetsing rapportage	Mevrouw S.H.W.M. Claessens-Isarin, MSc. Projectleider ecologie

2 Historie en huidige situatie

2.1 Historische waarden

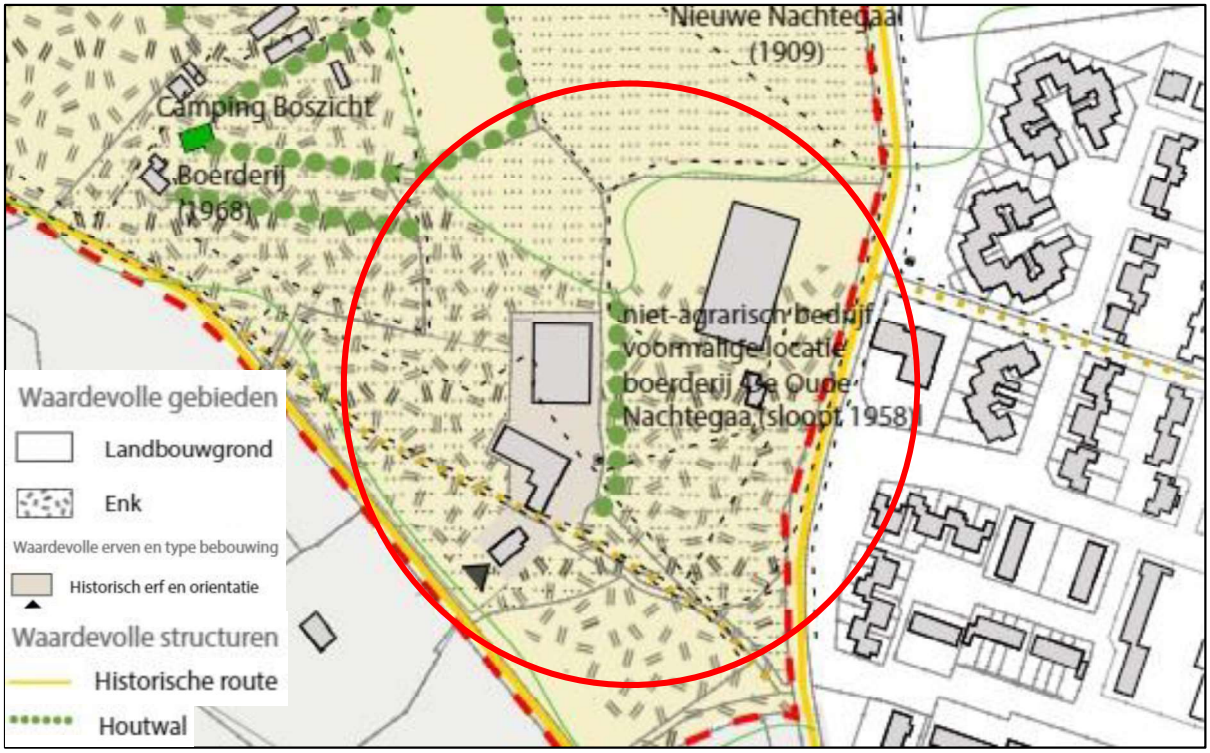
Het plangebied ligt in het zuidelijkste puntje van het buitengebied van Laag-Soeren. Laag-Soeren is een (rijks)beschermd dorpsgezicht en ligt op de rand van het stuwwallenlandschap van de Veluwe. Het landschap wordt gekenmerkt door een golvend, bebost zandgebied. Door de jaren heen heeft het gebied zich ontwikkeld van agrarische nederzetting tot een papierproductielandschap en uiteindelijk naar een recreatiegebied. Het beschermde dorpsgezicht kenmerkt zich vooral door de kleinschalige inrichting, die van oudsher is ontstaan door extensieve landbouw en kleine akkercomplexen. Ondanks dat er ook schaalvergroting plaatsvindt en heeft plaatsgevonden binnen het gebied, is de kleinschaligheid nog steeds zichtbaar in de vorm van kleine boerderijen.

Het gebied is volgens het 'Gebiedspaspoort buitengebied Laag-Soeren' opgedeeld in een drietal deelgebieden/landschappen: Sprengen en Omgeving, Park Laag-Soeren en Soerense Enk (figuur 2). Het plangebied ligt binnen het deelgebied Soerense Enk en wordt, zoals de naam al aangeeft, gekenmerkt door het enkenlandschap. Door eeuwenlange plaggenbemesting is er in dit gebied een reliëf ontstaan met delen die hoger liggen dan de omgeving. De enkgronden ten zuiden van het deelgebied worden veelal begrensd met dichtbegroeide houtwallen.

Figuur 2. Deelgebieden Laag-Soeren (bron: Gebiedspaspoort buitengebied Laag-Soeren). Het projectgebied ligt binnen de rode cirkel.

Naast de genoemde historische enkgronden zijn er ook andere waardevolle historische elementen aanwezig binnen en in de nabijheid van het plangebied, zoals houtwallen en landbouwgronden. Daarnaast zijn de Priesnitzlaan en de Harderwijkerweg langs het plangebied historische routes (figuur 3). Op de figuur staat aangegeven dat de Priesnitzlaan 2-2a een historisch erf betreft en dat in het verleden Boerderij 'De Oude Nachtegaal' op het terrein heeft gestaan. Deze boerderij is inmiddels gesloopt en er is hier onder andere een woonhuis gebouwd.

Figuur 3. Waardevolle elementen plangebied (bron: Gebiedspaspoort buitengebied Laag-Soeren). Het projectgebied ligt binnen de rode cirkel.

2.1 Bodem

De bodemsamenstelling van Laag-Soeren bestaat voornamelijk uit zand en grind, vanwege de ligging nabij de Veluwe. Plaatselijk zijn klei- of leemlagen aanwezig, vanwege de (deels voormalige) uiterwaarden ten oosten van het buitengebied. De Soerense Enk, waarbinnen het plangebied ligt, is grofweg op te delen in twee delen; het hoger gelegen enkengebied ten westen en de lagere broekgronden met houtwallen aan de oostzijde.

2.2 Huidige situatie en omgeving

In bijlage 1 zijn foto's opgenomen van het plangebied, die tijdens het veldbezoek zijn gemaakt. Wanneer in de volgende paragrafen gerefereerd wordt aan een foto betreft het een foto in deze bijlage.

Het plangebied omvat het bedrijfsterrein aan de Harderwijkerweg 7 en (een gedeelte van) de omliggende percelen Harderwijker 5, Priesnitzlaan 2-2a en de aangelegen weilanden. Langs de oostzijde van het plangebied loopt de Harderwijkerweg met daarachter de bebouwde kom van Dieren. Aan het noordelijke weiland grenst het Houtverwerkend bedrijf Van Eijbergen en Zonen met omliggende weilanden (foto 1). Aan de noordwestelijke zijde ligt Camping Boszicht. De camping wordt afgescheiden door een dicht struweel en een houtwal (foto 3). In het zuidwesten grenst een weiland en het perceel Priesnitzlaan 2-2a waarachter het bos (de Veluwe) zich bevindt.

Het centraal gelegen bedrijfsterrein bestaat uit twee grote loodsen en de omliggende zandopslag (foto 2 en 8). Op het terrein zijn een kleine opslagschuur (foto 7) en een kapschuur (foto 5 en 6) aanwezig.
In tegenstelling tot de loodsen zijn deze twee schuren echter open.
Het bedrijfsterrein is aan de west- en noordzijde, rond de grondopslag, omringd door een grondwal (foto 2). Deze grondwal is, net als een groot deel van de zandopslag, begroeid met een variatie aan algemene kruiden zoals brandnetel, distel, kamille, paardenstaart en weegbree. Waar de zandopslag recentelijk is gebruikt, is de begroeiing afwezig. Vanuit de zandopslag in het noorden van het bedrijfsterrein loopt een smalle sloot de weilanden in.

Ten zuiden van de grote loods ligt de woning Harderwijkerweg 5. Het erf rondom de woning bestaat uit een gazon, verschillende struiken, sierplanten en enkele naaldbomen. Tussen het bedrijfsterrein en de Priesnitzlaan liggen de woningen Priesnitzlaan 2 en 2a (foto 4). Het erf rond deze woningen bestaat uit grasvelden en de twee bestrate opritten (foto 9). Ten zuiden van het bedrijfsterrein, voorbij de woning Harderwijkerweg 5, ligt een akker waar mais op geteeld wordt. In figuur 4 is de toekomstige situatie op kaart weergegeven.

Figuur 4. Huidige situatie.

3 Inrichting

3.1 Voorwaarden

In het 'Gebiedspaspoort buitengebied Laag-Soeren' is een zevental (hoofd)opgaven voor Laag-Soeren genoemd, te weten:

- Landschap & cultuurhistorie (L&C)
- Openbare ruimte (OR)
- Erven & gebouwen (E&G)
- Toerisme & recreatie (T&R)
- Water (W)
- Natuurontwikkeling en landbouw (N&L)
- Verduurzaming energieproductie (V&E)

Deze zeven opgaven zijn voortgekomen uit het concept voor de omgevingsvisie van 6 mei 2019 en een tweetal gebiedstafels op 6 en 16 mei 2019, waarbij met een groep inwoners gesproken is over kwaliteiten, knelpunten en ambities voor het gebied. Naar aanleiding hiervan zijn per deelgebied (Sprengen en omgeving, Park Laag-Soeren en Soerense Enk) specifieke deelopgaven en richtlijnen benoemd.

Het inrichtingsplan is opgesteld aan de hand van richtlijnen die zijn geformuleerd voor het deelgebied Soerense Enk waarbinnen het plangebied ligt. Daarnaast is ook rekening gehouden met aanvullende voorwaarden vanuit de Gemeente Rheden en de wensen van de initiatiefnemer. Samengevat zijn de volgende richtlijnen van toepassing voor het plangebied:

- Het landschap van de Soerense Enk moet vanzelfsprekend doorlopen in de erven. Hierbij gaat het om gebouwen, passend bij de kleinschalige inrichting, waarbij rekening gehouden moet worden met de erfinrichting die uitgaat van een (groene) omkadering (bijvoorbeeld houtwallen, bomen, heggen) en gebouwen in het groen.
- Het woonhuis is herkenbaar en zichtbaar als eerste front vanuit de straat, daarachter liggen de schuren/bijgebouwen, welke grotendeels in het groen staan; het zicht op grootschalige volumes (schuren) en hekwerken, zoals langs de Harderwijkerweg en de Priesnitzlaan, is niet wenselijk.
- Aanplant van inheemse soorten passend bij het landschap (geen laurier, conifeer etc.).
- Bedrijvigheid: zorg voor continuïteit van bedrijvigheid, gerelateerd aan het landschap. Koester te allen tijde rust, stilte en donkerte, ook bij eventuele uitbreidingen.
- Tussen de gebouwen door is doorzicht naar het omringende landschap.

3.2 Maatregelen

Een aantal onderwerpen komen in het 'Gebiedspaspoort buitengebied Laag-Soeren' regelmatig terug en dat zijn openheid, behoud en onderhoud van lijnvormige elementen als houtwallen, heggen en lanen en kleinschaligheid. Het plangebied betreft grotendeels een bedrijventerrein met loodsen, waardoor kleinschaligheid lastig te bewerkstelligen lijkt. Toch kunnen hier stappen in gezet worden door de woonerven aan de Priesnitzlaan 2 en 2a her in te delen, met groene elementen 'los' te koppelen van dit bedrijventerrein en daarnaast het bedrijventerrein meer aan het zicht te onttrekken. In figuur 13 is de tekening met de toekomstige situatie te zien; hierop staan alle maatregelen weergegeven zoals besproken in komende paragrafen. De beplanting wordt verder besproken in hoofdstuk 4 Beplantingsplan. In bijlage 2 is nog een kaart toegevoegd met de verschillende afmetingen van de in te passen elementen.

3.2.1 Woonerven Priesnitzlaan 2 en 2a

In de huidige situatie zijn de erven onderdeel van een bedrijfsbestemming. In de nieuwe situatie worden het twee aparte woonerven, voor twee aparte huishoudens. Het streefbeeld bij de inrichting is dat de woonerven aan de Priesnitzlaan 2 en 2a van elkaar worden gescheiden, maar dat het qua uitstraling wel één geheel vormt, met één inrit en zo min mogelijk verharding. Daarnaast worden de woonerven zoveel mogelijk van het bedrijfsterrein gescheiden. De groene inrichting van de erven wordt inheems en sluit aan bij de richtlijnen zoals gesteld in het Gebiedspaspoort.

Oprit
In de huidige situatie zijn er twee opritten; een oprit naar het bedrijventerrein en een oprit naar de woning aan de Priesnitzlaan 2 (figuur 5 en 6). In de nieuwe situatie krijgen beide woonerven een gezamenlijke oprit van 5,50 – 6,00 meter breed, bestaande uit betonklinkers (Strackstone dikformaat óf soortgelijk). Het benodigde parkeren bij beide woningen wordt op het eigen woonerf opgelost.

Figuur 5. Er komt één oprit voor beide woonerven en langs de oprit komen lage beukenhagen (1m).

Figuur 6. De oprit (rechts op de foto) verdwijnt en wordt samen met het grasland omgevormd tot landbouwgrond. De berken worden verplaatst.

Langs de oprit komen lage beukenhagen van 1 meter hoog. Daarnaast komt er langs de westzijde van de oprit, op het erf van 2a, een nieuwe taxushaag van 10 meter lang. De oostzijde wordt beukenhaag met hierlangs een tweetal inheemse bomen.

Dergelijke groene lijnelementen passen goed binnen het landschapsbeeld; in de directe omgeving zijn soortgelijke voorbeelden aanwezig (figuur 7). Door de haag laag te houden blijven zichtlijnen naar de omliggende omgeving behouden. De huidige oprit richting het bedrijventerrein verdwijnt en het grondoppervlak hiervan wordt omgezet naar landbouwgrond.

Figuur 7. Verderop langs de Harderwijkerweg; lage hagen langs de oprit en opgaande begroeiing.

Erfafscheiding
Het huidige hekwerk rondom het woonerf van de Priesnitzlaan 2 en deels langs de Priesnitzlaan 2a doet afbreuk aan het landschapsbeeld van de Soerense Enk. Door ook hier lage beukenhagen langs te realiseren, die vanaf de oprit worden doorgetrokken, wordt het hekwerk uit het zicht onttrokken, maar behoudt je wel de openheid en zichtlijnen naar het buitengebied.

De huidige hoge taxushaag op de erfafscheiding tussen de twee woonerven blijft behouden. De bestaande rode beuk, als ook de leilindes langs de noordelijke grens van het bedrijventerrein worden verplaatst naar het woonerf van de Priesnitzlaan 2a (zie figuren 1, 4 en 11). Dit vergroot de allure van het erf vanaf de Priesnitzlaan (figuur 8). Een karakteristieke solitaire boom is tevens wenselijk op het woonerf van de Priesnitzlaan 2. De boomsoort en exacte locatie hiervan zal in overleg met de (toekomstige) bewoners en na goedkeuring van de gemeente bepaald worden.

Boomgaard
Ten westen van de tuin behorend bij de Priesnitzlaan 2a ligt een zone met de bestemming groen. Deze zone staat vooralsnog op de kaart ingetekend als ‘boomgaard’, met als doel om bijvoorbeeld fruitbomen aan te planten. Dit staat echter niet vast.

Figuur 8. Voorbeeld gazon met karakteristieke boom (kastanje) en hagen.

Afscheiding bedrijventerrein
De woonerven worden van het bedrijventerrein gescheiden door de aanleg van een grondwal tussen de grote schuur en het woonerf aan de Priesnitzlaan 2a. De wal tussen de schuur en het woonerf zal een soortgelijke ophoging krijgen als de bestaande grondwal, maar wordt in plaats van 10 meter breed, circa 6 meter breed en krijgt inheemse beplanting.

Het bedrijventerrein blijft vanaf het woonerf toegankelijk door een wandelpad van circa 1,75 meter breed. Zoals eerder benoemd komt er een beukhaag, inclusief twee inheemse bomen, langs de oostelijke erfgrens van de Priesnitzlaan 2a. Op deze wijze wordt het zicht vanaf de Harderwijkerweg op de woning en de grote schuur zoveel mogelijk verminderd.

3.2.2 Grondwal

Langs de westzijde van het bedrijventerrein ligt in de huidige situatie een grondwal (figuur 9). Een grondwal past niet binnen het cultuur- en natuurhistorische landschap van Laag-Soeren, maar het element is noodzakelijk om geluidsoverlast voor de naastgelegen camping te voorkomen. De grondwal blijft behouden en krijgt een hoogte tussen de 2,5 en 3,5 meter, in verband met aflopend maaiveld, en zal worden uitgebreid tot en met de noordzijde van het woonerf aan de Priesnitzlaan 2a (zie ook paragraaf 3.2.1). De grondwal wordt in totaal circa 213 meter lang, 10 meter breed en krijgt een talud van circa 45°.

De grondwal zal uiteindelijk aan het zicht worden onttrokken door opgaande inheemse beplanting bestaande uit inheemse boom-, struweel- en kruidensoorten. In de huidige situatie groeit er al van alles op de grondwal, waaronder jonge eik- en berkopslag en diverse kruiden. Bij voorkeur ontwikkelt dit zich op natuurlijke wijze verder. Mocht het natuurlijke eindbeeld hierdoor niet haalbaar blijken kan aanvullend aangeplant worden. Geschikte soorten die toegepast kunnen worden zijn onder andere gele kornoelje, eenstijlige meidoorn en Gelderse roos.

Figuur 9. Bestaande grondwal binnen plangebied.

3.2.3 Houtsingel

Als noordelijke erfafscheiding van het bedrijventerrein wordt een houtsingel gerealiseerd. Een houtsingel is een natuurlijk en historisch element wat als visuele, groene afscheiding goed past binnen het landschap. De singel is een aaneengesloten landschapselement met opgaande begroeiing van inheemse bomen en struiken (figuur 10). De houtsingel zorgt ervoor dat de bedrijfsbebouwing aan het zicht wordt onttrokken en geeft daarnaast diepte aan het landschap. Ook bieden dergelijke natuurlijke elementen schuilgelegenheid, broedgelegenheid en foerageergelegenheid voor veel fauna, zoals amfibieën, broedvogels, zoogdieren en insecten. Daarnaast worden dergelijke structuren ook gebruikt om langs te migreren. Te denken valt aan vleermuizen, dassen en diverse bijen en vlinders.

Figuur 10. Voorbeeld houtsingel.

De houtwal wordt circa 100 meter lang en 6 meter breed met inheemse bomen en struiken. Toepasselijke struikbeplanting bestaat uit soorten zoals eenstijlige meidoorn, Gelderse roos, hondsroos en sporkehout. De zomereik is, gekeken binnen het gehele buitengebied van Laag-Soeren, een veel voorkomende boomsoort, maar ook andere inheemse boomsoorten als ruwe berk en beuk kunnen toegepast worden. Het eindbeeld zal een bomenrij zijn met verspreid staande bomen en een onderlaag van struiken en kruiden.

De houtsingel zal onderbroken worden door een doorgang die zorgt dat het weiland toegankelijk blijft vanuit het bedrijventerrein.

3.2.4 Rode beuken

Op het weiland ten westen van de woonerven worden een drietal rode beuken (of andere inheemse bomen) aangeplant om het zicht, vanuit de Priesnitzlaan, op de grote schuren te verminderen. Rode beuken passen goed binnen het landschapsbeeld van Laag Soeren. Langs de Harderwijkerweg staan meerdere rode beuken (zie figuur 11).

Figuur 11. Rode beuken langs de Harderwijkerweg.

3.2.5 Harderwijkerweg 7 en bedrijfsterrein

De oprit van het plangebied aan de Harderwijkerweg 7 oogt wat minder fraai door de aanwezigheid van een hekwerk, zicht op de bedrijfspanden en weinig groen (figuur 11). Langs andere delen van de Harderwijkerweg staan bomenrijen (o.a. eiken en beuken), wat waardevolle historische structuren zijn in het gebied. Het doortrekken van deze structuur is langs het plangebied echter niet wenselijk vanwege het af- en aanrijden van bedrijfsvoertuigen die uit veiligheidsoverwegingen goed zicht op de weg moeten blijven houden.

Het hekwerk dat in de huidige situatie langs de Harderwijkerweg aanwezig is wordt verplaatst en komt langs het parkeerterrein te staan. Ter aanvulling komt er een (rode) beukhaag voor het hekwerk. Dit zorgt ervoor dat zowel de parkeerplaats als het bedrijfspand meer aan het zicht wordt onttrokken. De drie apenbomen voor de bedrijfshal aan de

Harderwijkerweg 7 en een boom bij het woonhuis Harderwijkerweg 5 zijn in 1987 aangeplant door de heer M.J. van Eijbergen, voormalig eigenaar van de terreinen. Deze bomen hebben een emotionele waarde voor de huidige eigenaar en blijven bij het inrichtingsplan vooralsnog behouden. Nieuwe aanplant van bomen is hier niet wenselijk. Enerzijds zal nieuwe aanplant, door de aanwezigheid van de volwassen apenbomen, niet goed tot ontwikkeling komen. Anderzijds zal aanplant van bomen het zicht op de Harderwijkerweg verminderen. Door de aan- en afvoer van vrachtwagenverkeer is het zicht op de weg essentieel voor de veiligheid.

De haagstructuur wordt verder toegepast langs de oostelijke en zuidelijke erfgrens van de Harderwijkerweg 5.

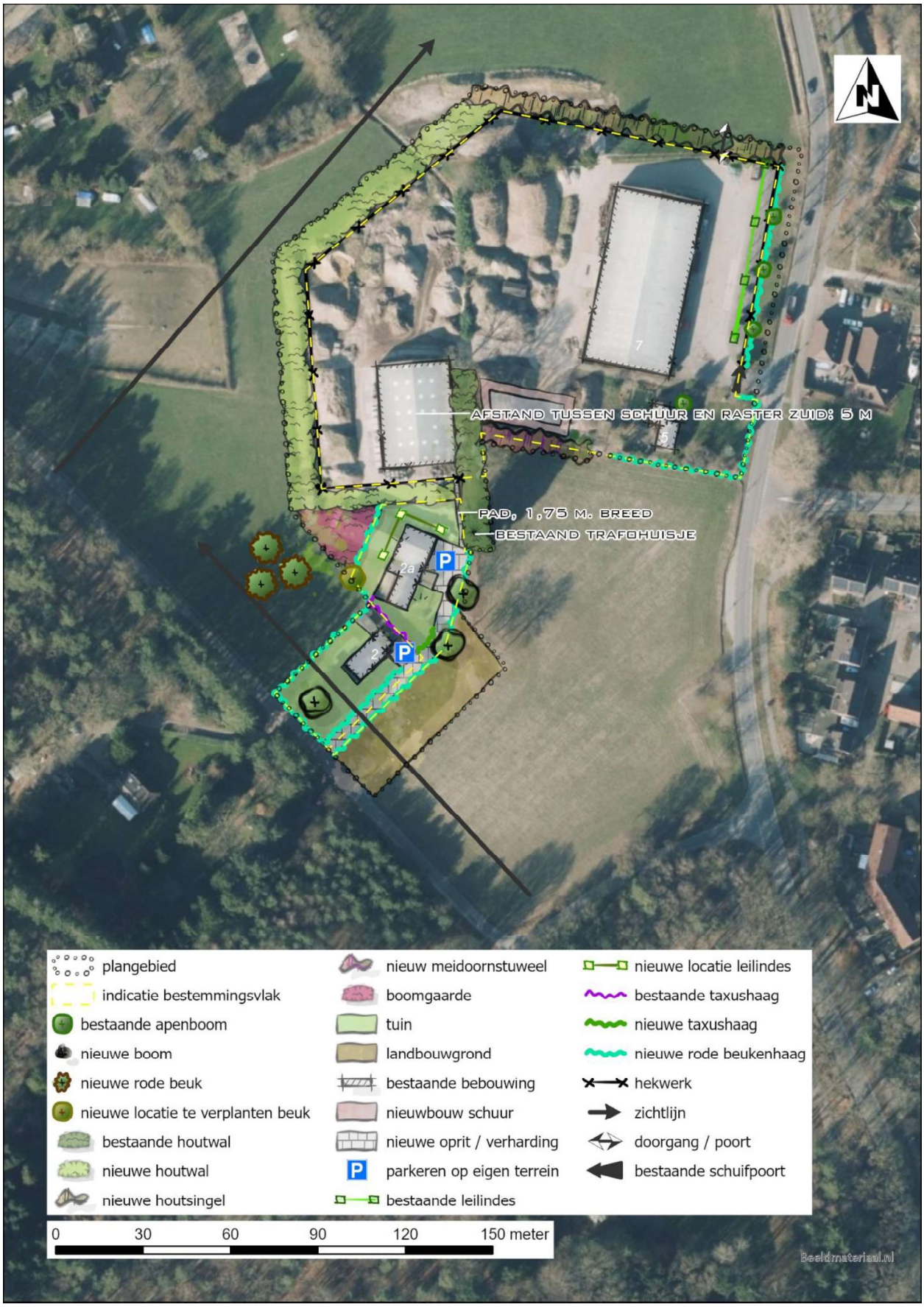
Nieuwe schuur
Ten zuiden van het bedrijventerrein komt een nieuwe schuur van 425m². Om deze bebouwing uit het zicht te onttrekken wordt er langs de zuidzijde van de schuur (langs de grens met de landbouwgrond) meidoornstruikage aangeplant. Dit is een soort die goed binnen het landschap past en daarnaast diverse functies heeft voor vele faunasoorten (vogels, kleine zoogdieren, amfibieën), zoals nest-, schuil en foerageergelegenheid. Met een juist beheer kan een dergelijke struik 5-7 meter hoog worden.

Amfibieënscherm
Jaarlijks wordt er een amfibieënscherm langs de Harderwijkerweg geplaatst ten behoeve van het overzetten van migrerende amfibieën. Het huidige hekwerk vormt hierbij deels een barrière voor de dieren. Door het verplaatsen van het hek, in combinatie met de haag wordt deze barrière deels opgeheven en wordt er daarnaast meer beschutting geboden voor de dieren (figuur 12).

De houtwallen die langs het bedrijfsterrein worden ingepast vormen daarnaast een natuurlijke geleiding voor in de omgeving voorkomende faunasoorten als de das, wezel, hermelijn en bunzing, maar ook voor diverse amfibieën (gewone pad, bruine en groene kikker). Hierdoor zullen migrerende en foeragerende dieren het bedrijfsterrein meer vermijden.

Figuur 12. Hekwerk wordt verplaatst en komt langs het parkeerterrein. Voor het hekwerk komt een haag. Op de voorgrond is het amfibieënscherm zichtbaar.

Figuur 13. Toekomstige situatie.

4 Beplantingsplan

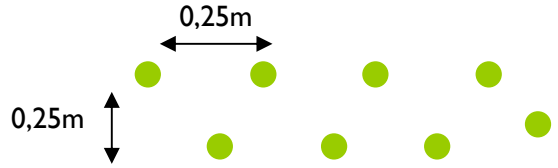
Het projectgebied ligt op de overgang van de Veluwe richting de uiterwaarden van de IJssel. Het betreft de hogere zandgronden. Volgens bekende gegevens van de bodemkaart bestaat de bodem van het westelijk gedeelte van het projectgebied uit hoge zwarte enkeerdgronden en deels uit een beekeerdgrond (Dinoloket, 2021).

Eerdgronden hebben een rijkere toplaag bovenop het zanddek welke bestaat uit voornamelijk organisch materiaal. Beekeerdgronden kennen een natuurlijke ontstaansgeschiedenis, door het overstromen van de beken. Enkeerdgronden zijn opgehoogd met mineraalrijke lagen door menselijke activiteit (bemesting). Het organische stofgehalte ligt bij beide rond de 5%. Dit betekent dat de bodem een hoger mineraalgehalte heeft en beter vocht vast kan houden dan de hogere zandgronden van de Veluwe. Hierdoor is er een hogere keuze in beplanting mogelijk, dan wanneer het om schrale zandgrond gaat.

Qua vochthuishouding betreft het een droge zandgrond. In het voorjaar ligt de grondwaterstand gemiddeld 80 centimeter onder het maaiveld. In de zomer zakt het grondwater weg tot dieper dan 1,5 meter. Deze lage grondwaterstand beperkt het beplantingsadvies tot de wat meer droogteresistente soorten (Dinoloket, 2021).

4.1 Hagen en groenstroken

Bij de lage hagen kan er gekozen worden uit enkele dichte struiksoorten, zoals beuk, rode haagbeuk en veldesdoorn. De haag is gemiddeld 1 meter hoog en 1 meter breed en wordt in twee rijen geplant. De rijen liggen circa 25 centimeter uit elkaar en de plantafstand is ook 25 centimeter. De struiken worden in kruisverband aangeplant, zodat binnen enkele jaren het beeld van een gesloten haag ontstaat.

Grondwal
Het eindbeeld van de grondwal betreft een natuurlijke grondwal met inheemse bomen, struiken en kruiden. De natuur zijn gang laten gaan heeft hierbij de voorkeur, met name omdat er al jonge aanwas op de huidige wal aanwezig is. In het geval dit niet tot het gewenste eindbeeld leidt kan beplanting op de grondwal aangevuld worden. De beste tijd voor aanplant van houtige gewassen is het najaar en vroege voorjaar. De grond mag niet bevroren zijn bij de aanplant van het plantmateriaal. Hierbij is het gewenst om de soorten verspreid en met verschillende afstanden tussen elkaar aan te planten en niet in vaste stroken. Dit versterkt het natuurlijke karakter dat als eindbeeld van de grondwal gewenst is.

Houtsingel
De boomvormers worden verspreid aangeplant met een ondergroei van struiken. De struiken worden langs de randzones geplant. De verschillende struiksoorten worden in groepjes van 5 stuks geplant. Door in groepen aan te planten, is de concurrentie met de omringende soorten minder hoog en krijgen alle soorten evenveel kans om door te groeien.

Taxushaag
De aanplant van de taxushaag is circa vijf planten per strekkende meter, afhankelijk van de grootte van de plant.

4.2 Indicatie soortensamenstelling en aantallen

In onderstaand schema staat een indicatie van toe te passen soorten met plantingshoogte en aantallen. Wijzigingen in deze lijst zijn voorbehouden.

Hagen						
Locatie	Soort	Wetenschappelijke naam	Type	Oppervlakte	Aanplant (cm)	Plantafstand (m)
Priesnitzlaan 2 en 2a	(Rode) beukenhaag	Fagus sylvatica	Haag	198m	100	0,25 x 0,25
Harderwijkerweg	(Rode) beukenhaag	Fagus sylvatica	Haag	150m	100	0,25 x 0,25
Houtwal hoog						
Locatie	Soort	Wetenschappelijke naam	Type	Oppervlakte	Aanplant (cm)	Plantafstand (m)
Noordzijde bedrijventerrein	Zomereik	Quercus robur	Boom	83m	80-120	
	Eenstijlige meidoorn	Crataegus monogyna	Struik	83m	60-100	
	Veldesdoorn	Acer campestre	Struik	83m	60-100	
	Gelderse roos	Viburnum opulus	Struik	83m	60-100	
	Hondsroos	Rosa canina	Struik	83m	60-100	
	Sporkehout	Rhamnus frangula	Struik	83m	60-100	
	Dauwbraam	Rubus caesius	Struik	83m	60-100	
Houtwal laag						
Locatie	Soort	Wetenschappelijke naam	Type	Oppervlakte	Aanplant (cm)	Plantafstand (m)
Noordzijde bedrijventerrein	Gelderse roos	Viburnum opulus	Struik	108m²	60-100	
	Hondsroos	Rosa canina	Struik	108m²	60-100	
	Dauwbraam	Rubus caesius	Struik	108m²	60-100	
Grondwal						
Locatie	Soort	Wetenschappelijke naam	Type	Oppervlakte	Aanplant (cm)	Plantafstand (m)
Westzijde bedrijventerrein	Zomereik	Quercus robur	Boom	172m	80-120	
	Ruwe berk	Betula pendula	Boom	172m	80-120	
	Eenstijlige meidoorn	Crataegus monogyna	Struik	172m	60-100	
	Gele kornoelje	Cornus mas	Struik	172m	60-100	
	Gelderse roos	Viburnum opulus	Struik	172m	60-100	
	Hondsroos	Rosa canina	Struik	172m	60-100	
	Dauwbraam	Rubus caesius	Struik	172m	60-100	
Meidoornhaag						
Locatie	Soort	Wetenschappelijke naam	Type	Oppervlakte	Aanplant (cm)	Plantafstand (m)
Zuiden van nieuwbouwschuur	Eenstijlige meidoorn	Crataegus monogyna	haag/struik	38m	60-100	4 per strekkende meter
Nieuwe bomen						
Locatie	Soort	Wetenschappelijke naam	Type	Oppervlakte	Aanplant (cm)	Plantafstand (m)
Erfgrens Priesnitzlaan 2a	Gewone beuk	Fagus sylvatica	Boom	34m	80-120	8,00
Weiland	Rode beuk	Fagys sylvatica	Boom		80-120	8,00

4.3 Fasering kap en beheer

De kap van het bestaand groen aan de noordzijde van het terrein wordt gefaseerd uitgevoerd, zodat nieuwe aanplant eerst (deels) tot ontwikkeling kan komen. Dit om een kaal aanzicht zoveel mogelijk te voorkomen.

Afhankelijk van de ontwikkeling van de diverse groenelementen is beheer nodig om de gewenste eindbeelden te behalen of in stand te houden. Een dergelijk plan is niet opgenomen in deze rapportage en zal in overleg in een aparte rapportage opgenomen moeten worden.

ACHTERGRONDINFORMATIE

1. Loo Plan, 2021
   Quickscan in het kader van de Wet natuurbescherming voor het terrein aan de Harderwijkerweg 5-7 en Priesnitzlaan 2-21 in Laag-Soeren. Rapportnummer 2021-100999-3400
2. LOS stadomland B.V., 2019
   Omgevingsvisie buitengebied Rheden
   Deel I – Omgevingsvisie
   Opgesteld in opdracht van de gemeente Rheden
3. LOS stadomland B.V., 2019
   Omgevingsvisie buitengebied Rheden
   Deel II – Verdieping
   Opgesteld in opdracht van de gemeente Rheden
4. Steenhuismeurs, 2020
   Gebiedspaspoort buitegengebied Laag-Soeren
   Opgesteld in opdracht van de gemeente Rheden
5. Bloeibogen. (2022). *Bijvriendelijk beplanten*. Opgehaald van bloeibogen.nl: https://bloeibogen.nl/
6. Dinoloket. (2019). *BRO Geomorfologie 2019*. Opgehaald van dinoloket.nl: https://www.dinoloket.nl/ondergrondmodellen
7. Dinoloket. (2021). *BRO Bodemkaart 2021*. Opgehaald van dinoloket.nl: https://www.dinoloket.nl/ondergrondmodellen
8. Dinoloket. (2021). *BRO Grondwaterspiegeldiepte 2021*. Opgehaald van dinoloket.nl: https://www.dinoloket.nl/ondergrondmodellen
9. Terreingericht Advies. (2022). *Terreingericht Advies*. Opgehaald van Synbiosys.alterra.nl: https://www.synbiosys.alterra.nl/bestuivers/result.aspx?postcode=6957AA&type_terrein=bedrijventerrein&situatie=Aanleg+van+voedselaanbod

BIJLAGEN

1. Foto's

1 Grens tussen het bedrijsterrein (links) en het noordelijker gelegen weiland (rechts).

2 Zandopslag (links) en grondwal (rechts) aan de noordzijde van het terrein.

3 Houtwal langs de grens tussen het weiland en Camping Boszicht.

4 Priesnitzlaan 2 (rechts) en 2a (links).

5 Buitenzijde open kapschuur.

6 Open kapschuur aan de binnenzijde.

7 Opslagschuurtje.

8 Eén van de twee zandhopen op de locatie waar in de toekomst de nieuwe loods wordt gebouwd.

9 Oprit Priesnitzlaan 2a (links) en 2 (rechts).

2. Afmetingen elementen

Diepesteeg 4 6994 CD De Steeg telefoon 026 3514174 info@looplan.nl www.looplan.nl KvK 61001015

Bijlage 2 Archeologisch onderzoek

Bijlage 2 Archeologisch onderzoek

Inleiding

In opdracht van Van Eijbergen Vastgoed B.V. heeft RAAP in september 2021 een archeologisch advies opgesteld voor het plangebied Hardewijkerweg 5-7 - Priesnitzlaan 2-2a te Laag-Soeren, gemeente Rheden (figuur 1). Opdrachtgever heeft bij de gemeente een verzoek ingediend voor samenvoeging van de bedrijfsbestemmingen Priesnitzlaan 2a en Harderwerkerweg 5-7.

Momenteel wordt een aanzienlijk gedeelte van het zand van het grondverzetbedrijf opgeslagen in het noordwestelijke deel van het plangebied op grond met een agrarische bestemming. Door het samenvoegen van de bedrijfsbestemmingsvlakken en het verschuiven ervan komt de huidige zandopslag grotendeels binnen de bedrijfsbestemming te liggen en wordt daarmee gelegaliseerd. Het huidige gebruik zal in dat geval niet wijzigen. Wel zal in de toekomst dit deel worden voorzien van oppervlakteverharding met een bijbehorende ondiepe verstoring van de bodem (<30 cm –mv).

In het centrale deel zal in de loop van tijd een nieuwe bedrijfshal worden vervaardigd (figuur 2). De omvang van deze hal bedraagt ca.500 m2. De nieuwbouw zal worden gefundeerd op poeren of vergelijkbaar. De huidige bestrating zal hierbij gehandhaafd blijven.

Middels een quickscan heeft RAAP bepaald of nader archeologisch onderzoek in het kader van deze bestemmingsplanwijziging zinvol is.

Figuur 1. Ligging plangebied (rood gearceerd). Inzet: ligging in Nederland.

Adviesdocument

RAAP Adviesdocument 1223

Type onderzoek	:	advies
Toponiem plangebied	:	Hardewijkerweg 5-7 - Priesnitzlaan 2-2a
Plaats	:	Laag-Soeren
Gemeente	:	Rheden
Provincie	:	Gelderland
Opdrachtgever		Van Eijbergen Vastgoed B.V.
RAAP-projectcode	:	RHPZ

Auteur(s)	:	J. Vosselman MA

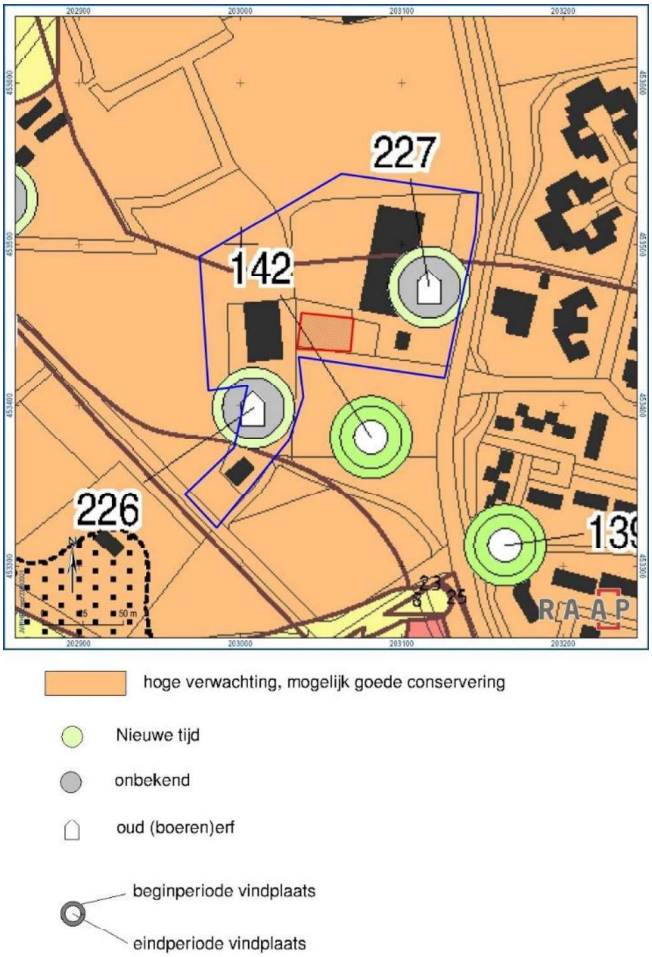
Versie	:	23 september 2021

Juridisch en beleidskader

Het uitgangspunt voor dit onderzoek wordt gevormd door het wettelijk en beleidsmatig kader voor de ruimtelijke ordening en monumentenzorg. De gemeente is de bevoegde overheid die een besluit zal nemen over hoe om te gaan met de eventueel aanwezige archeologische waarden.

Het plangebied valt op de archeologische verwachtingskaart van de gemeente Rheden grotendeels binnen een zone van daluispoelingswaaierlobben (Willemse & Wijnen, 2012). Aan deze zones is een hoge archeologische verwachting toegekend voor resten uit alle perioden. In het grootste deel van het plangebied, - daar waar eventueel grondverzet en ophoging zal plaatsvinden - zijn deze sedimenten afgedekt door een plaggendek. Ter plaatse de erven van Priesnitzlaan 2a en Harderwijkerweg 7 staat historische bebouwing aangegeven (afkomstig van de kadastrale minuut 1832).

Het beleid voor de zone van daluispoelingswaaierlobben schrijft voor dat er bij bodemingrepen groter dan 250 m2 en die dieper reiken dan 30 cm -mv een archeologisch onderzoek dient te worden uitgevoerd. Voor de historische erven plus een buffer van 25 m gelden de ondergrenzen 100 m2 en 30 cm –mv. Voor beide beleidscategorieën geldt tevens een onderzoeksplicht wanneer er meer dan 1 m wordt opgehoogd. Deze voorschriften zijn verankerd in het ‘Paraplupla**n** archeologie Rheden 2013’, respectievelijk middels een dubbelbestemming ‘Waarde – Archeologie 2’ en ‘Waarde – archeologie 1.

Figuur 2. Het plangebied (blauw omlijnd) en de globale ligging van de nieuwbouw (rood gearceerd) op de archeologische verwachtingskaart van de gemeente Rheden (Willemse & Wijnen, 2012).

Invloed van de werkzaamheden en toekomstig gebruik

Eventuele grondwerkzaamheden ten behoeve van aanleg van bestrating in het noordwestelijke deel van het plangebied zullen niet dieper reiken dan 30 cm –mv. In het centrale deel zal in de loop van tijd een nieuwe bedrijfshal worden gerealiseerd. De omvang van deze hal bedraagt ca.500 m2, waarbij de nieuwbouw zal worden gefundeerd op poeren of vergelijkbaar. De huidige bestrating zal hierbij gehandhaafd blijven, waardoor het te vergraven oppervlak dermate gering is, dat deze de gemeentelijke ondergrens niet zal overschrijden.

Het vigerende beleid schrijft daarnaast voor dat ophoging >1 m niet mag worden overschreden. De binnen het plangebied aanwezige gronddepots kunnen als zodanig worden beschouwd. Door ophoging kan consolidatie van bodemlagen plaatsvinden – inclusief lagen die deel uitmaken van een archeologische vindplaats (Huisman e.a., 2011). Onder invloed van belasting wordt de bodem samengedrukt (zetting). Zand en grind hebben in de regel een relatief stevig korrelskelet en comprimeren daardoor relatief weinig in vergelijking met veen en klei. Bovendien zijn de sedimenten binnen het plangebied homogeen van samenstelling. Het gevaar schuilt erin wanneer door de aanwezigheid van grote artefacten of stevige bouwresten een heterogene samenstelling ontstaat, waardoor de bodem ongelijkmatig wordt samengedrukt en er reliëf ontstaat die oorspronkelijk niet voorkwam (vervorming). Deze resten worden binnen het plangebied niet verwacht.

Een mogelijk bijkomend effect van ophoging is verblauwing. Door afdekking ontstaat een tekort aan zuurstof, waardoor bodem én grondsporen blauw verkleuren en mogelijk niet meer zichtbaar zijn. Mocht een afdekking of ophoging na enige tijd weer worden verwijderd, dan zal de toestand waarschijnlijk geleidelijk terugkeren naar de oorspronkelijke situatie (Huisman e.a., 2011). De snelheid waarmee dat gebeurt is echter niet te voorspellen. Ervaringen in het veld geven aan dat de blauwe kleur soms binnen enkele uren na het openleggen van een opgravingsput verdwijnt, en dat sporen dan (beter) zichtbaar worden. In andere gevallen is de blauwe kleur na een of enkele dagen nog onveranderd. Verblauwing komt echter met name voor in fijne sedimenten in bijvoorbeeld het Rivierengebied en wordt binnen het plangebied niet verwacht.

Conclusie en advies

De eventueel binnen het plangebied benodigde graafwerkzaamheden zullen gering zijn en overschrijden de gestelde ondergrenzen van het gemeentelijk beleid niet. Hoewel de gronddepots kunnen worden beschouwd als ophoging >1m, worden negatieve invloeden hiervan op eventuele archeologische resten gezien de ligging op smeltwaterafzettingen niet verwacht (vervorming, verblauwing).

Op basis van de bevindingen van deze quickscan adviseert RAAP in het kader van de voorgenomen bestemmingsplanwijziging geen nader archeologisch onderzoek. Wel blijven de dubbelbestemmingen Waarde – Archeologie gehandhaafd, zodat bij de aanvraag van eventuele toekomstige omgevingsvergunningen alsnog archeologisch onderzoek noodzakelijk kan worden geacht.

Indien bij de uitvoering van de werkzaamheden onverwacht toch archeologische resten worden aangetroffen, dan is conform artikel 5.10 van de Erfgoedwet aanmelding van de desbetreffende vondsten bij de Minister van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap c.q. de Rijksdienst voor het Cultureel Erfgoed verplicht (vondstmelding via ARCHIS).

Dit document geeft een advies. De bevoegde overheid, de gemeente Rheden, neemt het uiteindelijke besluit.

Literatuur

Huisman, D.J.,J. Bouwmeester, G. de Lange, Th. van der Linden, G. Mauro, D. Ngan - Tillard, M. Groenendijk, T. de Ridder, C. van Rooijen, I. Roorda, D. Schmutzhart, R. Stoevelaar, 2011. De invloed van bouwwerkzaamheden op archeologische vindplaatsen. Rijksdienst voor het Cultureel Erfgoed.

Willemse, N.W. & J.A.T. Wijnen, 2012. Archeologie in de gemeente Rheden: actualisatie archeologische kaarten. RAAP-rapport 2534. Weesp.

Figuren

Figuur 1. Ligging plangebied (rood gearceerd). Inzet: ligging in Nederland. 2
Figuur 2. Het plangebied (blauw omlijn) en globale ligging nieuwbouw (rood gearceerd) op de archeologische verwachtingskaart van de gemeente Rheden (Willemse & Wijnen, 2012). 3

Bijlage 3 Bodemonderzoek

Bijlage 3 Bodemonderzoek

Tauw

Evaluatie van de grondsanering, Laag Soeren Priesnitzlaan 2a, GE027502557

14 februari 2019

Verantwoording

Titel	Evaluatie van de grondsanering, Laag Soeren Priesnitzlaan 2a, GE027502557
Opdrachtgever	De heer R. van Binsbergen
Projectleider	Rolf Smit
Auteur(s)	Carla van der Ham
Tweede lezer	
Uitvoering meet- en inspectiewerk	Hans Spierings, Ruben Dolman
Projectnummer	1266823
Aantal pagina's	18
Datum	14 februari 2019
Handtekening	

Colofon

Tauw bv
Handelskade 37
Postbus 133
7400 AC Deventer
T +31 57 06 99 911
E info.deventer@tauw.com

Inhoud

1 Inleiding 5
2 Achtergrondinformatie 5
2.1 Algemene gegevens 5
2.2 Historische informatie in terreinbeschrijving 6
2.3 Verontreinigingssituatie voorafgaand aan de sanering 6
2.3.1 Overzicht uitgevoerde bodemonderzoeken 7
2.3.2 Saneringsplan 8
2.4 Betrokken partijen 8
3 Uitvoering van de sanering 9
3.1 Definitie van het saneringsgeval 9
3.2 Uitgangspunten 9
3.2.1 Saneringsdoelstelling 9
3.2.2 Vergunningen, meldingen en verzekeringen 9
3.2.3 Arbeidshygiëne en veiligheid 10
3.3 Uitvoering grondsanering 10
3.3.1 Algemeen 10
3.3.2 Voorbereidende werkzaamheden 11
3.3.3 Kabels- en leidingen 11
3.3.4 Inrichting (tijdelijke) depots 11
3.3.5 Uitgevoerde grondwerkzaamheden 11
3.3.6 Bemaling voor de ontgraving 13
3.3.7 Afwijkingen 14
3.3.8 Afronding grondsanering 14
4 Bemonstering en analyseresultaten 15
4.1 Resultaten grondsanering 15
4.2 Resultaten grondwater na grondsanering 17
5 Nazorg 18
5.1 Gebruiksbeperkingen 18
5.2 Nazorgplan en controlemaatregelen 18
6 Conclusies 18

Bijlage 1	Overzichtskaart saneringslocatie
Bijlage 2	Verontreinigingssituatie grond en dwarsdoorsnede
Bijlage 3	Verontreinigingssituatie grondwater
Bijlage 4	Situering monstername en ontgravingsdiepte
Bijlage 5	Toetsing analyseresultaten
Bijlage 6	Analysecertificaten
Bijlage 7	Milieuhygiënische verklaring aangevoerde grond
Bijlage 8	Analyseresultaten geloosd grondwater
Bijlage 9	Boorbeschrijving nieuwe peilbuizen 301 en 302 en analyseresultaten
Bijlage 10	Foto’s
Bijlage 11	Verantwoording

1 Inleiding

In opdracht van de heer R. van Binsbergen is door Tauw de milieukundige processturing en verificatie verzorgd van de werkzaamheden in het kader van de sanering van grond en grondwater op locatie Priesnitzlaan 2a te Laag Soeren.

De aanleiding voor de sanering is de voorgenomen verkoop van de locatie. Op de locatie is een verontreiniging met minerale olie en vluchtige aromaten aanwezig die is ontstaan als gevolg van de aanwezigheid van een pompeiland, twee ondergrondse tanks en een bovengrondse tank met minerale olie. In het kader van de verkoop van de locatie dient de verontreiniging te worden gesaneerd. De sanering bestond uit een landbodemsanering met conventionele methoden.

De situering en de omvang van de verontreiniging(en) is weergegeven in de onderzoeksrapporten.

2 Achtergrondinformatie

2.1 Algemene gegevens

De locatie ligt aan de Priesnitzlaan 2a in Laag Soeren. De saneringslocatie is globaal aangegeven in onderstaande figuur 2.1

Figuur 2.1 Globale ligging saneringslocatie, rood omlijnd (bron: Globespotter)

Tabel 2.1 Algemene locatiegegevens

Onderdeel	
Eigenaar	R. van Binsbergen
Opdrachtgever sanering	Idem
Locatienaam	Priesnitzlaan 2a te Laag Soeren
Adres	Idem
Plaatsnaam	Laag Soeren
Huidig gebruik	Erf, bedrijfsterrein
Toekomstig gebruik	Bedrijfsterrein
X-coördinaat	203012
Y-coördinaat	453420
Z-coördinaat	13,7 m + NAP
Kadastrale gegevens	Gemeente Dieren, sectie P, nummer 5115

In bijlage 1 is een overzichtskaart van de sanering opgenomen en een kaart van de regionale ligging van de locatie.

2.2 Historische informatie in terreinbeschrijving

Uit de Hinderwetvergunning blijkt dat ter plaatse van de saneringslocatie een dieselpomp, twee ondergrondse tanks (6.000 liter en 4.000 liter diesel) en een bovengrondse dieseltank (1.000 liter) hebben gelegen. De ontluchtingen hebben direct naast de ondergrondse tanks gestaan.
De vulpunten op geringe afstand. De drie voormalige tanks die in de Hinderwetvergunning zijn beschreven, zijn vóór 1993 verwijderd en afgevoerd naar Van Uffelen. Er is geen KIWA-certificaat bij de gemeente bekend.

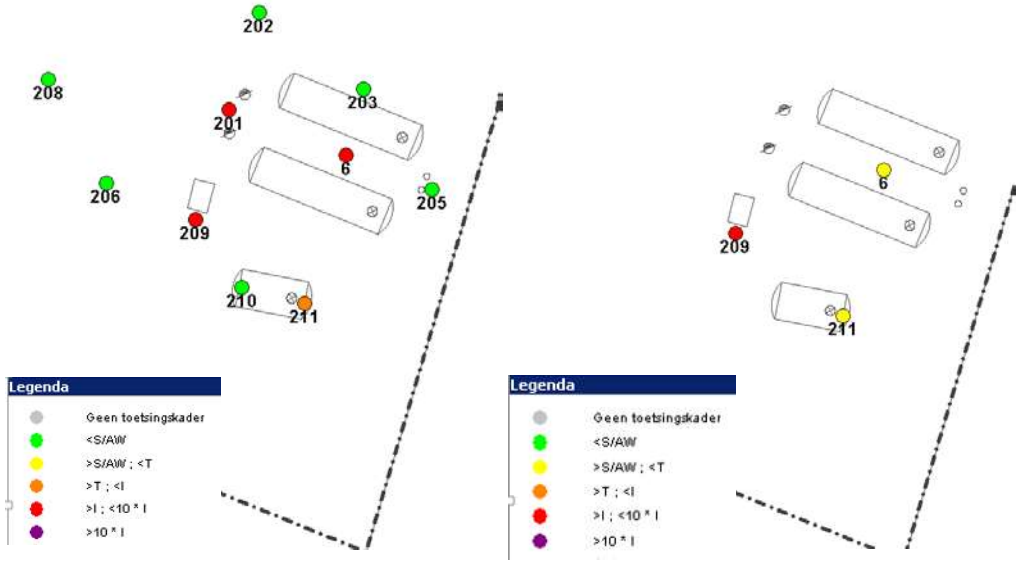
2.3 Verontreinigingssituatie voorafgaand aan de sanering

In tabel 2.2 is een overzicht opgenomen van de aangetoonde verontreinigingen.

Tabel 2.2 Verontreinigingen

Verontreiniging	Grond/grondwater	Locatie	Diepte (m-mv)	Toetsing aan circulaire bodemsanering
Minerale olie	bovengrond	Voormalige olieopslag	0-0,5	> T-waarde
Minerale olie	ondergrond	Voormalige ondergrondse tanks	1,5-2	> I-waarde
Minerale olie	Ondergrond en grondwater	Pompeiland	0,5-4,0	> I-waarde
BTEXN	Grondwater	Pompeiland	0,5-4,0	> I-waarde

In figuur 2.2 is een kaart met de verontreinigingssituatie van de grond en het grondwater opgenomen.

Figuur 2.2 Verontreinigingssituatie grond *Verontreinigingssituatie grondwater*

De verontreiniging met minerale olie was nog niet volledig in beeld, zie figuur 2.2 en bijlage 4 waar een dwarsdoorsnede van de verontreinigingssituatie in de grond is opgenomen. Met name in zuidoostelijke en in verticale richting was de verspreiding onduidelijk.

Op basis van de gegevens was sprake van een verontreiniging met een omvang van minimaal 48 m³ sterk verontreinigde grond (oppervlakte circa 24 m² x gemiddelde diepte van twee meter). Er is derhalve sprake van een geval van ernstige bodemverontreiniging. Gezien de minimale verspreiding en omvang van de verontreiniging in het grondwater wordt verwacht dat de verontreiniging niet als spoedeisend zal worden beschouwd.

2.3.1 Overzicht uitgevoerde bodemonderzoeken

Voorafgaand aan de sanering zijn de in tabel 2.3 weergegeven bodemonderzoeken uitgevoerd.

Tabel 2.3 Uitgevoerde bodemonderzoeken

Naam onderzoek	Korte samenvatting	Onderzoeks-bureau	Kenmerk	Datum
Verkennend onderzoek	Aantreffen minerale olie in ondergrond > I-waarde	Tauw	R001-1264918EWX-V01-mwl-NL	24-5-2018
Nader bodemonderzoek	Vaststellen van de omvang en de ernst. Niet volledig afgeperkt	Tauw	R002-1264918SCK-V01-mwl-NL	22-8-2018

2.3.2 Saneringsplan

Voorafgaand aan de sanering is een saneringsplan opgesteld (kenmerk R001-1266823EVO-V01-mfv-NL van 3 september 2018).

Voor de saneringswerkzaamheden is door provincie Gelderland een beschikking afgegeven met kenmerk 2018-011186 voor gevalsnummer GE027502557.

2.4 Betrokken partijen

In navolgende tabellen zijn de betrokken partijen weergegeven.

Tabel 2.4 Opdrachtgever

Onderdeel	
Naam opdrachtgever	De heer R. van Binsbergen
Contactpersoon	Idem
Functie	Eigenaar
Adres	Priesnitzlaan 2a
Woonplaats	Laag Soeren
Telefoonnummer	+31 31 34 27 60 1
E-mail	Roelof255@hotmail.com

Tabel 2.5 Projectleider BRL 6000

Onderdeel	
Contactpersoon	R. Smit
Functie	Projectleider
Adres	Handelskade 37
Woonplaats	7400 AC Deventer
Telefoonnummer	+31 62 57 69 98 5
E-mail	Rolf.smit@tauw.com

Tabel 2.6 Milieukundige begeleider

Onderdeel	
Contactpersoon	Hans Spierings, Ruben Dolman
Functie	Milieukundig begeleider
Adres	Handelskade 37
Woonplaats	7400 AC Deventer
Telefoonnummer	
E-mail	Hans.spierings@tauw.com, ruben.dolman@tauw.com

Tabel 2.8 Aannemer

Onderdeel	
Naam aannemer	Grondverzetbedrijf Jan Zevenhuizen
Contactpersoon	Ben Sanders
Functie	Aannemer
Adres	Kanaal Zuid 6
Woonplaats	7332 BB Apeldoorn
Telefoonnummer	+31 55 54 14 00 4
E-mail	ben@jan-zevenhuizen.nl

3 Uitvoering van de sanering

3.1 Definitie van het saneringsgeval

Het betreft hier een geval van ernstige bodemverontreiniging met minerale olie. De sanering is niet spoedeisend.

3.2 Uitgangspunten

Onderstaand zijn de algemene uitgangspunten voor het saneringsplan samengevat.

3.2.1 Saneringsdoelstelling

Voor de uitvoering van de sanering worden de volgende uitgangspunten gehanteerd:

- Verwijdering van de mobiele verontreiniging met minerale olie in de grond tot beneden de maximale waarde voor Industrie (500 mg/kg standaardbodem voor olie)
- Ontgraven in den droge met bemaling
- Ontgraven en afvoeren van zintuiglijk verontreinigde grond, zintuiglijk niet verontreinigde grond en twijfelgrond wordt in depot gezet en eventueel hergebruikt na keuring
- Er wordt geen of een beperkte restverontreiniging verwacht
- Voor ontgraving in den droge wordt de grondwaterstand verlaagd met een bemaling

3.2.2 Vergunningen, meldingen en verzekeringen

Voorafgaand aan de sanering zijn de in tabel 3.1 weergegeven vergunningen aangevraagd en meldingen gedaan.

Tabel 3.1 Vergunningen en meldingen

Vergunning/wetgeving	Bevoegd gezag	Datum	Kenmerk
Beschikking saneringsplan	Provincie Gelderland	25-10-2018	Zaaknummer 2018-011186
Melding start sanering	Provincie Gelderland	12-11-2018	Zaaknummer 2018-011186
Kapvergunning	Gemeente Rheden	26-9-2018	Aanvraagnummer 3921125
Melding werkzaamheden	Gemeente Rheden	26-9-2018	Aanvraagnummer 3921125
Grondwateronttrekking melding	Waterschap Vallei en Veluwe	26-9-2018	Aanvraagnummer 3934121
Melding lozing grondwater, inclusief lozingsvoorziening	Waterschap Vallei en Veluwe	26-9-2018	Aanvraagnummer 3934119
Aanvoer gecertificeerd aanvulzand > 50 m³	Gemeente Rheden	---	Bekend bij de aannemer
Melding einde sanering	Provincie Gerlderland	10-12-2018	Zaaknummer 2018-011186

3.2.3 Arbeidshygiëne en veiligheid

De maximaal aangetroffen gehaltes in de grond en concentraties in het grondwater zijn in tabel 3.2 weergegeven. Door de aannemer is een V&G-plan opgesteld met kenmerk 'KF 1.20 VGM-plan Uitvoeringsfase Priesnitzlaan Laag Soeren'. Tevens is door de aannemer tijdens de werkzaamheden een V&G-dossier bijgehouden.

Tabel 3.2 Maximaal aangetroffen verontreinigingen

Verontreiniging	Gehalte in grond (mg/kg d.s.)	Concentratie in grondwater (µg/l)
Minerale olie	40.000	1.300

De werkzaamheden zijn uitgevoerd onder veiligheidsklasse zwart vluchtig conform CROW 400. De aannemer heeft in het V&G-plan klasse 2T en 0F aangehouden.

3.3 Uitvoering grondsanering

3.3.1 Algemeen

De grondsanering is gefaseerd uitgevoerd. Tijdens de ontgraving bleek dat de verontreiniging zich via grindhoudende zandlaagjes binnen de leemlaag had verspreid en via het leidingentracé. De concentratie van de verontreiniging was niet duidelijk waardoor een tussenbemonstering noodzakelijk was. De ontgraving is in de volgende periodes uitgevoerd:

- In de periode van 26 tot en met 28 november 2018
- Op de dagen 5 en 7 december 2018

In de navolgende paragrafen is het verloop van de werkzaamheden beschreven.

3.3.2 Voorbereidende werkzaamheden

Voorafgaand aan de graafwerkzaamheden zijn de volgende voorbereidende werkzaamheden uitgevoerd:

- Inrichten werkterrein
- Plaatsen tijdelijk hekwerk
- Graven proefsleuven in verband met ligging kabels en leidingen
- Inrichten depotruimte
- Kappen beuk die bij de ontgraving beschadigd zou raken

3.3.3 Kabels- en leidingen

Door de aannemer is voorafgaand aan de uitvoering een KLIC-melding gedaan.

3.3.4 Inrichting (tijdelijke) depots

Er zijn in totaal vijf depots ingericht. Zie tabel 3.3 voor de omschrijving.

Tabel 3.3 Omschrijving depots

	Afkomstig van diepte:	Materiaal	Geschatte hoeveelheid
Twijfelgrond	0,5-1,5 m -mv	Zand	Circa 25 m³
Cunetzand	0,0-0,3 m -mv	Zand	Circa 25 m³
Zand ondergrond	1,0-1,5 m -mv	Zand	Circa 20 m³
Humeuze grond langs bestrating (berm en landbouwgrond)	0,0-1,0 m -mv	Humeus zand	Circa 70 m³
Depot 5 (D5)	0,0-1,0 m -mv	Zand	Circa 25 m³

De zintuiglijk verontreinigde grond is direct afgevoerd naar een verwerker. In bijlage 4 is een schetstekening opgenomen van de depots.

3.3.5 Uitgevoerde grondwerkzaamheden

De grond op de saneringslocatie is ontgraven op basis van zintuiglijke waarnemingen in twee fases. Verontreinigde grond is direct van de locatie afgevoerd naar de verwerker. Overige grond is op basis van grondslag en zintuiglijke kenmerken gescheiden ontgraven en in depot gezet. De kwalitatieve gegevens zijn vastgelegd in hoofdstuk 4.

Nadat de ontgraving zintuiglijk was opgeschoond zijn de wanden en bodems van de ontgraving van beide fases bemonsterd en geanalyseerd. De gemiddelde einddiepte varieert van 2,0 tot 3,0 m -mv. Op basis van de resultaten van de uitkeuring na analyse bij de tweede fase bleek dat geen aanvullende ontgraving noodzakelijk was.

In bijlage 4 is de situering van de monstername en ontgravingsdiepte weergegeven. De verwerkte hoeveelheden zijn vermeld in de onderstaande tabellen. In bijlage 10 zijn foto’s opgenomen van de saneringswerkzaamheden.

Afgevoerde grond

In tabel 3.4 zijn de ontvangstbonnen van grondverwerker Smink samengevat .

Tabel 3.4 Afgevoerde grond

Hoeveelheid kg	Soort materiaal en m³	Bestemming	Afvalstroomnummer
30780	18,1 m³ Zand, reinigbaar	Smink	06003R017690
29240	17,2 m³ Zand, reinigbaar	Smink	06003R017690
32800	19,3 m³ Zand, reinigbaar	Smink	06003R017690
31600	18,6 m³ Zand, reinigbaar	Smink	06003R017690
27700	16,3 m³ Zand, reinigbaar	Smink	06003R017690
32640	19,2 m³ Zand, reinigbaar	Smink	06003R017690
42160	24,8 m³ Zand, reinigbaar	Smink	06003R017690
30680	18,0 m³ Zand, reinigbaar	Smink	06003R017690
Totale hoeveelheid	151,5 m³ (200 m³ los)		

Aangevoerde grond

De aanvulgrond afkomstig van buiten de saneringslocatie moet op grond van de bodemkwaliteitskaart van de gemeente Rheden en het Besluit Bodemkwaliteit, voldoen aan de klasse AW2000. De aangevoerde grond is afkomstig van twee partijen:

- Partijkeuring partijen 03-10, zand bouwkuip, rapportnr. 818.016_002, Paleis 't Loo Apeldoorn, 20 september 2018, DIBEC Milieutechnisch advies
- Partijkeuring Zand en Veen, Traverse Dieren, Onderdoorgang Kanaalweg Dieren, PJ Milieu BV: 18083501G, 8 november 2018, geleverd door Thomassen, Van Renselaarweg Spankeren

Tabel 3.5 Aangevoerde grond

Partijnummer	Soort materiaal	Herkomst	Milieuhygiënische verklaring
Partijkeuring partijen 5 en 9, zand bouwkuip, rapportnr. 818.016_002	60 + 15 m³ zand	Paleis 't Loo, Apeldoorn	Zand AW 2000
Onderdoorgang Kanaalweg Dieren kenmerk: 18083501G	60 m³ zand	Thomassen, Van Renselaarweg Spankeren	Zand AW 2000
Onderdoorgang Kanaalweg Dieren kenmerk: 18083501G	60 m³ zand	Thomassen, Van Renselaarweg, Spankeren	Zand AW 2000
Totale hoeveelheid	195 m³		

De milieuhygiënische verklaring van de aangevoerde grond is opgenomen in bijlage 7.

Grondbalans

In tabel 3.3 is de grondbalans opgenomen. De grondbalans is op basis van de gegevens niet geheel kloppend. Dit wordt veroorzaakt door de inmeetfouten van de verschillende depots en de inschatting van de kubieke meters aangevoerde aanvulgrond.

Tabel 3.3 Grondbalans

	Ontgraven		Afgevoerd		Toegepast/aangevoerd	
	m³	ton	m³	ton	m³	ton
Verontreinigde grond	151,53	257,60	151,53	257,60		
Depots	137,50	233,75			137,50	233,75
Paleis 't Loo					75,00	106,25
Onderdoorgang Kanaalweg Dieren					120,00	170,00
Totaal	**289,03**	**491,35**	**151,53**	**257,60**	**332,50**	**510,00**

Soortelijke massa wordt 1,7 ton/m³

Uitleverfactor 1,2 m³/m³

3.3.6 Bemaling voor de ontgraving

Om de graafwerkzaamheden in den droge te kunnen uitvoeren is tijdelijk bemaling aangebracht rondom het ontgravingsvak en water afgepompt. Het water is via een leiding geloosd op het oppervlaktewater. De situering van de onttrekkingsmiddelen is te zien in figuur 3.1. De lozing heeft plaatsgevonden in de periode van 23 tot 28 november 2019. Conform het Besluit lozen buiten inrichtingen is het geloosde water periodiek bemonsterd en geanalyseerd op de relevante parameters.

Figuur 3.1 Situering onttrekkingsmiddelen

Direct bij aanvang van de sanering op 23 november 2018 zijn sporen van minerale olie in het geloosde water aangetroffen. Op 27 november 2018 is het geloosde water opnieuw bemonsterd waarbij geen minerale olie is aangetroffen. De analyseresultaten zijn opgenomen in bijlage 8.

Het grondwater stond op die datum op ongeveer 3 tot 3,5 m -mv. Daardoor is weinig water afgepompt en was de bemaling bij nader inzien niet nodig voor ontgraving in den droge. Een bemaling heeft echter een sanerende uitwerking op de grondwaterverontreiniging en is daarom wel uitgevoerd. Totaal is circa 480 m³ grondwater onttrokken.

3.3.7 Afwijkingen

Gedurende de sanering zijn de volgende afwijkingen ten opzichte van het saneringsplan/-beschikking geconstateerd: er is drie keer meer grond afgevoerd dan geraamd. Dit was voorzien en besproken met het bevoegd gezag, omdat de verontreiniging niet helemaal was afgeperkt. Afgesproken was dat het saneringsdoel - verwijdering van de verontreiniging tot klasse industrie - niet gewijzigd zou worden.

3.3.8 Afronding grondsanering

Na afronding van de sanering is de ontgraving aangevuld en opnieuw bestraat. Bij het hergebruik van de grond in de depots is aandacht besteed aan het terugplaatsen op de oorspronkelijke diepte en positie.

4 Bemonstering en analyseresultaten

4.1 Resultaten grondsanering

Na afloop van fase 1 en fase 2 van de ontgraving zijn controlemonsters genomen conform BRL 6000, VKB-protocol 6001. De locatie van de controlemonsters (wand en bodem) is aangegeven in de tekeningen van bijlage 4. Op basis van de resultaten van fase 1 is in fase 2 de resterende verontreiniging ontgraven. De resultaten van de controlemonsters zijn weergegeven in bijlagen 5 en 6 en samengevat in tabel 4.1.

De verontreiniging kent zintuiglijk een ietwat grillig verloop. De bodemlagen zand, leem en grindig zand lopen door elkaar waardoor de zintuiglijke verontreiniging ook een grillig verloop kent. Er is enkel grond afgevoerd die zintuiglijk verontreinigd is. De controle hierop vond plaats met oliewater pan en een PID-meter (aannemer). De depots zijn apart bemonsterd met 10 grepen per depot. Alle depots konden ter plekke worden gebruikt voor aanvulling.

Tabel 4.1 Resultaten controlemonsters, gehalten mg/kg d.s. standaardbodem 25 % lutum, 10 % organische stof. Fase 1 en 2 en de depots. W=wand, B=bodem

Monsteromschrijving Fase 1	Diepte m -mv	Gehalte minerale olie (C10-C40)	Conclusie (BoToVa)
W01	0-1	< 90,7	Altijd toepasbaar
W02	1-2	< 90,7	Altijd toepasbaar
W03	2-2,5	< 90,7	Altijd toepasbaar
B4	2,5	< 123	Altijd toepasbaar
W5	0,5-1,5	315	Klasse industrie
W6	1,5-2,5	< 123	Altijd toepasbaar
W8	0-1	550	Niet toepasbaar
W9	1-2	9.400	Niet toepasbaar
W10	0-0,3	< 123	Altijd toepasbaar
W11	0,3-1,3	< 123	Altijd toepasbaar
W12	1,3-2,3	2.950	Niet toepasbaar
W13	0-1	2.050	Niet toepasbaar
W14	1-2	495	Klasse industrie
W15	2-3	< 123	Altijd toepasbaar
B16	2 en 3	< 123	Altijd toepasbaar
B17	2,3	< 123	Altijd toepasbaar
Monsteromschrijving Fase 2	**Diepte m -mv**	**Gehalte minerale olie (C10-C40)**	**Conclusie (BoToVa)**
Achter W13			
W16	0-1	< 123	Altijd toepasbaar
Achter W12			
W17	0-1	< 123	Altijd toepasbaar
W18	1-2	< 123	Altijd toepasbaar
W19	2-2,4	< 123	Altijd toepasbaar
W20	0-1	< 123	Altijd toepasbaar
W21	1-2	800	Niet toepasbaar
W22	2-2,4	< 123	Altijd toepasbaar
B18	2,4	< 123	Altijd toepasbaar
B19	2,4	< 123	Altijd toepasbaar
B20	1,0	< 123	Altijd toepasbaar
P1	2,1 puntmonster	72.000	Niet toepasbaar
Achter W21 en P1			
W23	1-2	< 123	Altijd toepasbaar
Achter W8 en W9			
W24	0-1	< 123	Altijd toepasbaar
W25	1-2	< 123	Altijd toepasbaar
W26	2-2,4	< 123	Altijd toepasbaar

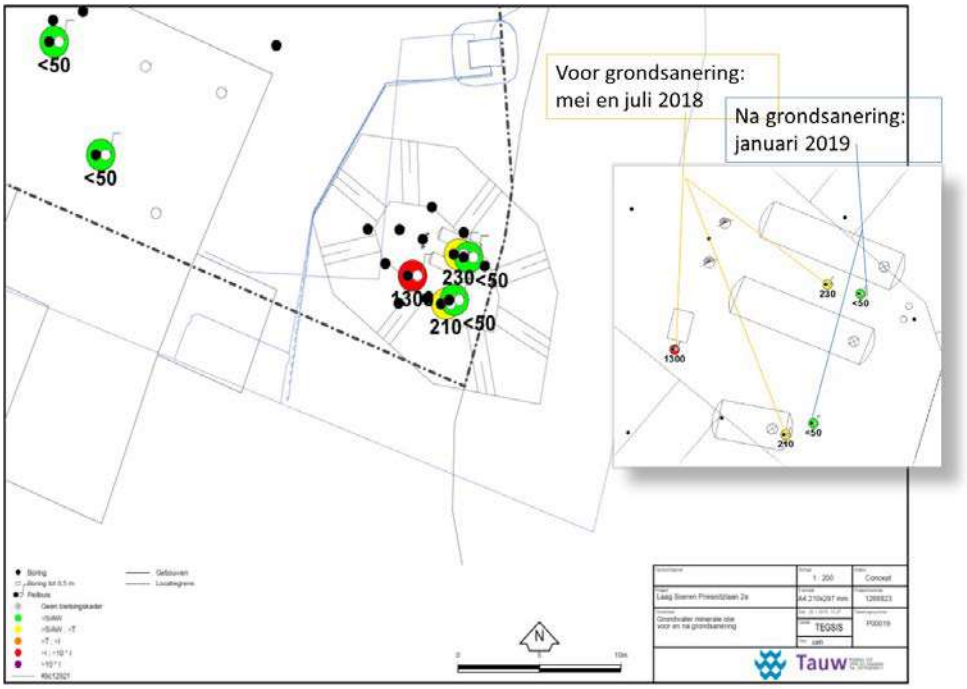
B21	2,4	<123	Altijd toepasbaar

Monsteromschrijving Depots	Hoeveelheid m³	Gehalte minerale olie (C10-C40)	Conclusie (BoToVa)
Twijfelgrond	25	375	Klasse industrie
Cunetzand	25	< 123	Altijd toepasbaar
Zand	20	315	Klasse industrie
Humeuze grond	70	448	Klasse industrie
D5 Zand	25	195	Klasse industrie

De controlemonsters W21 en P1 hebben op 7 december 2018 geleid tot verdere ontgraving tot een zintuiglijk schone situatie. Grondmonster P1 is genomen van een zintuiglijk verontreinigd grindig zandlaagje dat zich binnen de leemlaag bevond.

4.2 Resultaten grondwater na grondsanering

Tijdens het verkennend en het nader onderzoek uitgevoerd in mei en juli 2018 zijn verhoogde grondwaterconcentraties aangetroffen zoals aangegeven in figuur 4.1. Na de grondsanering met bemaling zijn geen verhoogde concentraties minerale olie meer aangetroffen. In bijlage 9 zijn de boorbeschrijvingen en de analyseresultaten van de nieuw geplaatste monitoringsfilters 301 en 302 opgenomen.

Figuur 4.1 Concentraties grondwater voor en na sanering. Ontgravingsvak zoals bepaald in het nader onderzoek

5 Nazorg

5.1 Gebruiksbeperkingen

Op basis van de analyseresultaten na de sanering gelden er geen gebruiksbeperkingen van de locatie.

5.2 Nazorgplan en controlemaatregelen

Aangezien er geen restverontreinigingen in grond en grondwater aanwezig zijn, is er geen nazorg of controle noodzakelijk.

6 Conclusies

Op de locatie Priesnitzlaan 2a in Laag Soeren is een sanering van een geval van ernstige bodemverontreiniging met minerale olie uitgevoerd. De sanering is uitgevoerd in het kader van de verkoop van de locatie. Het doel van de sanering was verwijdering van verontreinigde grond met als terugsaneerwaarde Klasse industrie. Het grondwater moet na de sanering voldoen aan de interventiewaarde.

De sanering is uitgevoerd in twee fases. Bij de eerste fase is uitgegaan van de contouren volgens het nader onderzoek. Bekend was dat er geen volledige afperking was bereikt met het nader onderzoek. Na controle van bodem en wanden volgde een tweede fase waarbij aanvullend is ontgraven. In totaal is bijna driemaal zoveel grond verwijderd om het saneringsdoel te behalen.

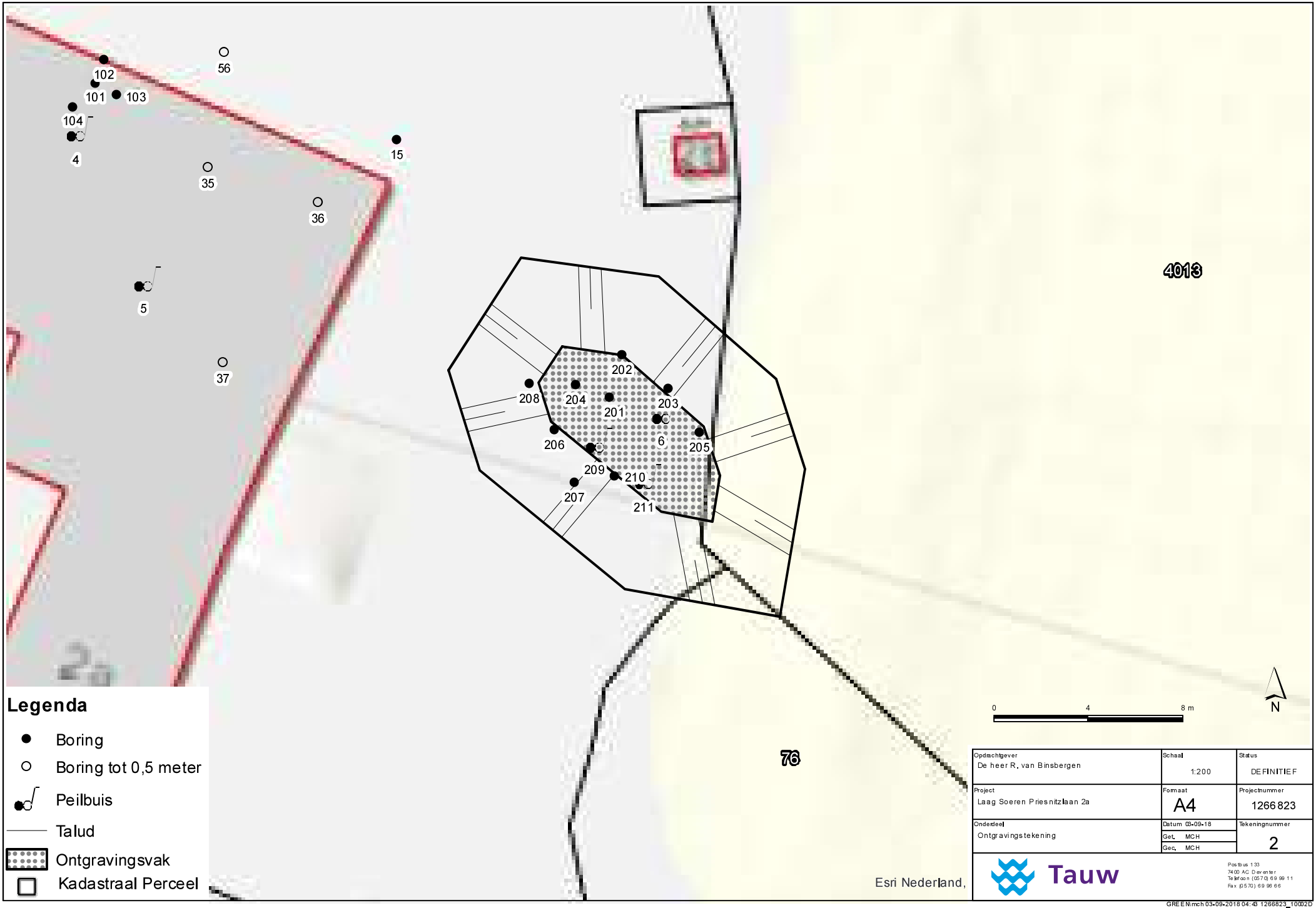
Op basis van de gegevens van de uitgevoerde sanering is het saneringsdoel bereikt. In de grond is geen verontreiniging achtergebleven boven de maximale waarde industrie.

De opgeslagen depots voldoen aan de maximale waarde industrie en zijn verwerkt in de saneringsput op de diepte waarvan de depots afkomstig waren.

Het grondwater is na de sanering gecontroleerd. Uit de resultaten blijkt dat geen verontreiniging meer is aangetoond in het grondwater.

De sanering is uitgevoerd conform het saneringsplan en de beschikking en voldoet de bodem aan de eisen voor het toekomstige gebruik als bedrijfsterrein.

Bijlage 1 Overzichtskaart saneringslocatie

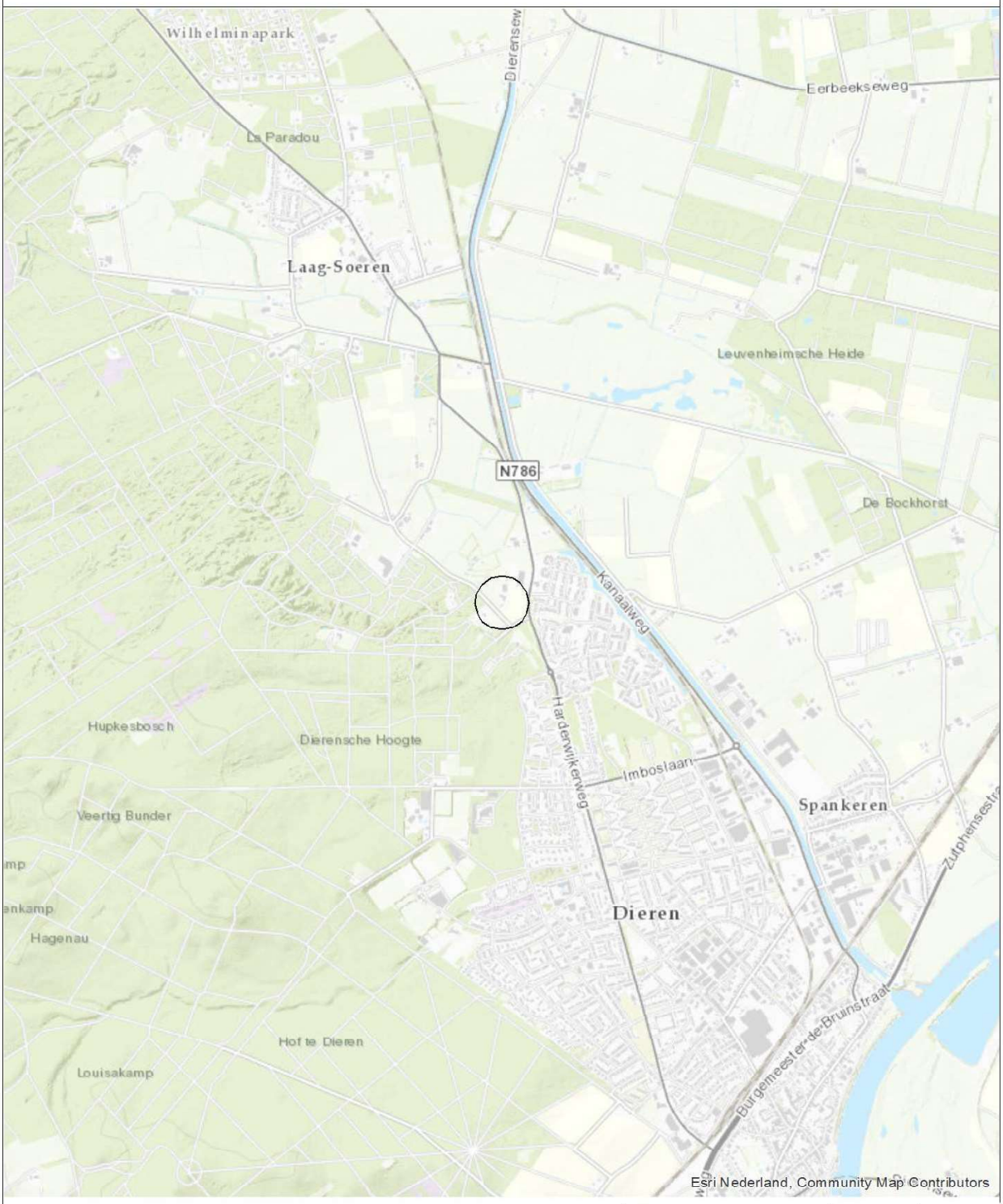
Opdrachtgever: De heer R. van Binsbergen	Schaal: 1:200	Status: DEFINITIEF
Project: Laag Soeren Priesnitzlaan 2a	Formaat: A4	Projectnummer: 1266823
Onderdeel: Ontgravingstekening	Datum: 03-09-18 Get. MCH Gec. MCH	Tekeningnummer: 2

Tauw

Postbus 133
7400 AC Deventer
Telefoon (0570) 69 99 11
Fax (0570) 69 96 66

GREEN.mch 03-09-2018 04:43 1266823_10002D

Ligging van het onderzoeksgebied

N

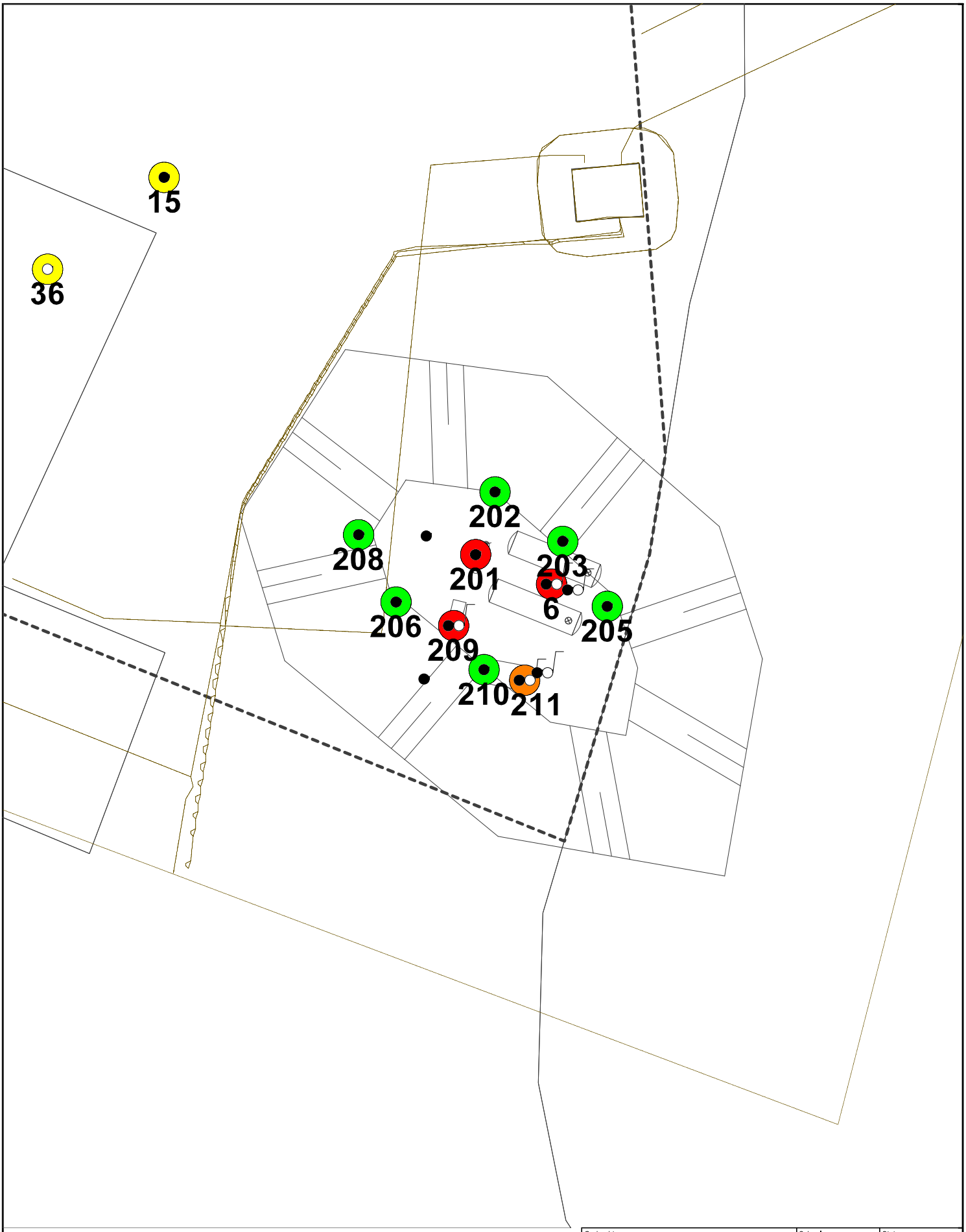
0 300 600 900 1.200 m

Opdrachtgever: de heer R. van Binsbergen	Schaal: 1:25000	Status: Definitief
Project: Laag Soeren Priesnitzlaan 2a	Formaat: A4	Projectnummer: 1264918
Onderdeel: Ligging van het onderzoeksgebied	Datum: 18-5-2018 Get.: TDA Gec. #	Tekeningnummer: 1

Tauw

Postbus 133
7400 AC Deventer
Telefoon (0570) 69 99 11
Fax (0570) 69 96 66

Bijlage 2 Verontreinigingssituatie grond en dwarsdoorsnede

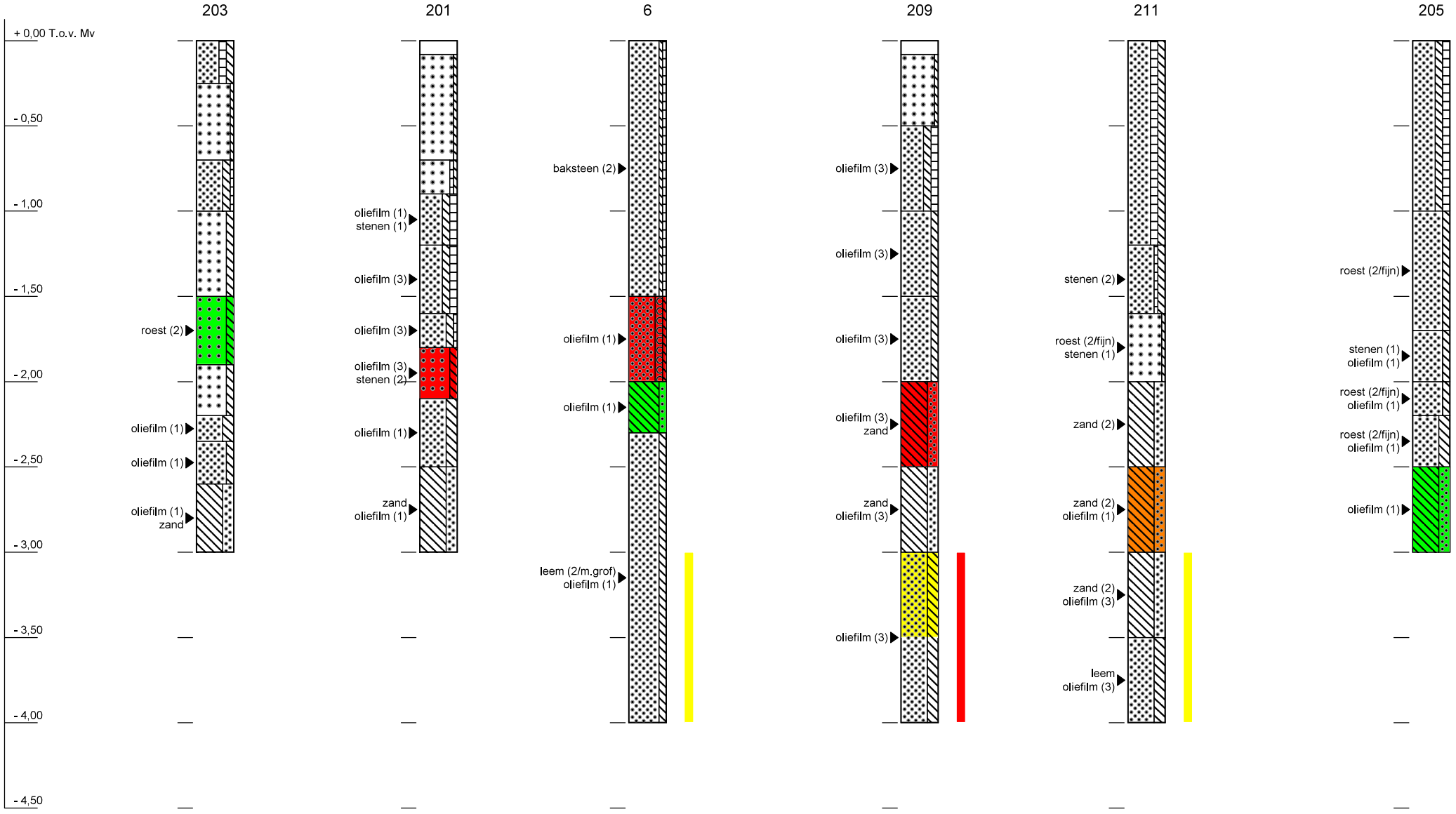
- Boring
- Boring tot 0,5 m
- Peilbuis
- Geen toetsingskader
- <S/AW
- >S/AW ; <T
- >T ; <I
- >I ; <10 * I
- >10 * I
- Klic12921
- Gebouwen
- Locatiegrens

N

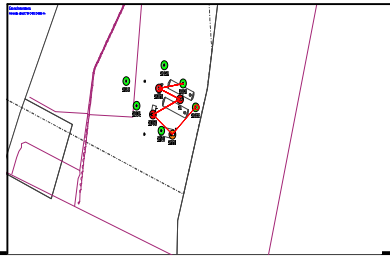
0 2,5 5m

Opdrachtgever	Schaal 1 : 100	Status Concept
Project Laag Soeren Priesnitzlaan 2a	Formaat A3 297x420	Projectnummer 1266823
Onderdeel	Dat. 5.2.2019 12:59	Tekeningnummer P00021
	Getek. TEGSIS	
	Gec. ceh	

Tauw
Postbus 133
7400 AC Deventer
Tel. (0570)699911

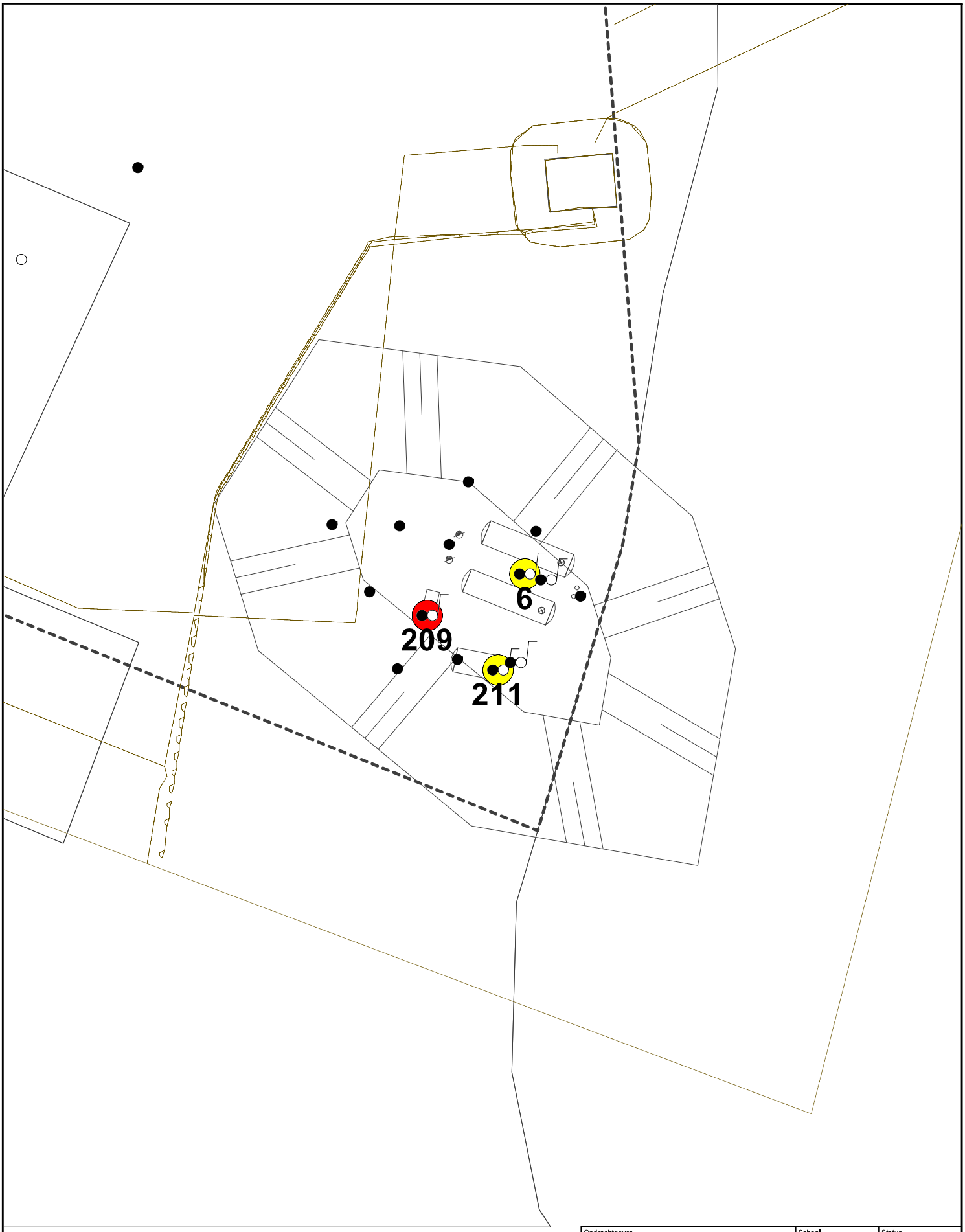
- Boring
- Boring tot 0,5 m
- Peilbuis
- Geen toetsingskader
- <S/AW
- >S/AW ; <T
- >T ; <I
- >I ; <10 * I
- >10 * I
- Klic12921
- Gebouwen
- Locatiegrens

Opdrachtgever: Van Eijbergen BV	Schaal: 1 : 100	Status: Concept
Project: Laag Soeren Priesnitzlaan 2a	Formaat: A4 210x297 mm	Projectnummer: 1264918
Onderdeel: Dwarsprofiel minerale olie (C10-C40)	Dat. 29.8.2018 11:31	Tekeningnummer: P00017
	Getek. TEGSIS	
	Gec. evo	

Tauw
Postbus 133
7400 AC Deventer
Tel. (057)699911

Bijlage 3 Verontreinigingssituatie grondwater

- Boring
- Boring tot 0,5 m
- Peilbuis
- Geen toetsingskader
- <S/AW
- >S/AW ; <T
- >T ; <I
- >I ; <10 * I
- >10 * I
- Klic12921
- Gebouwen
- Locatiegrens

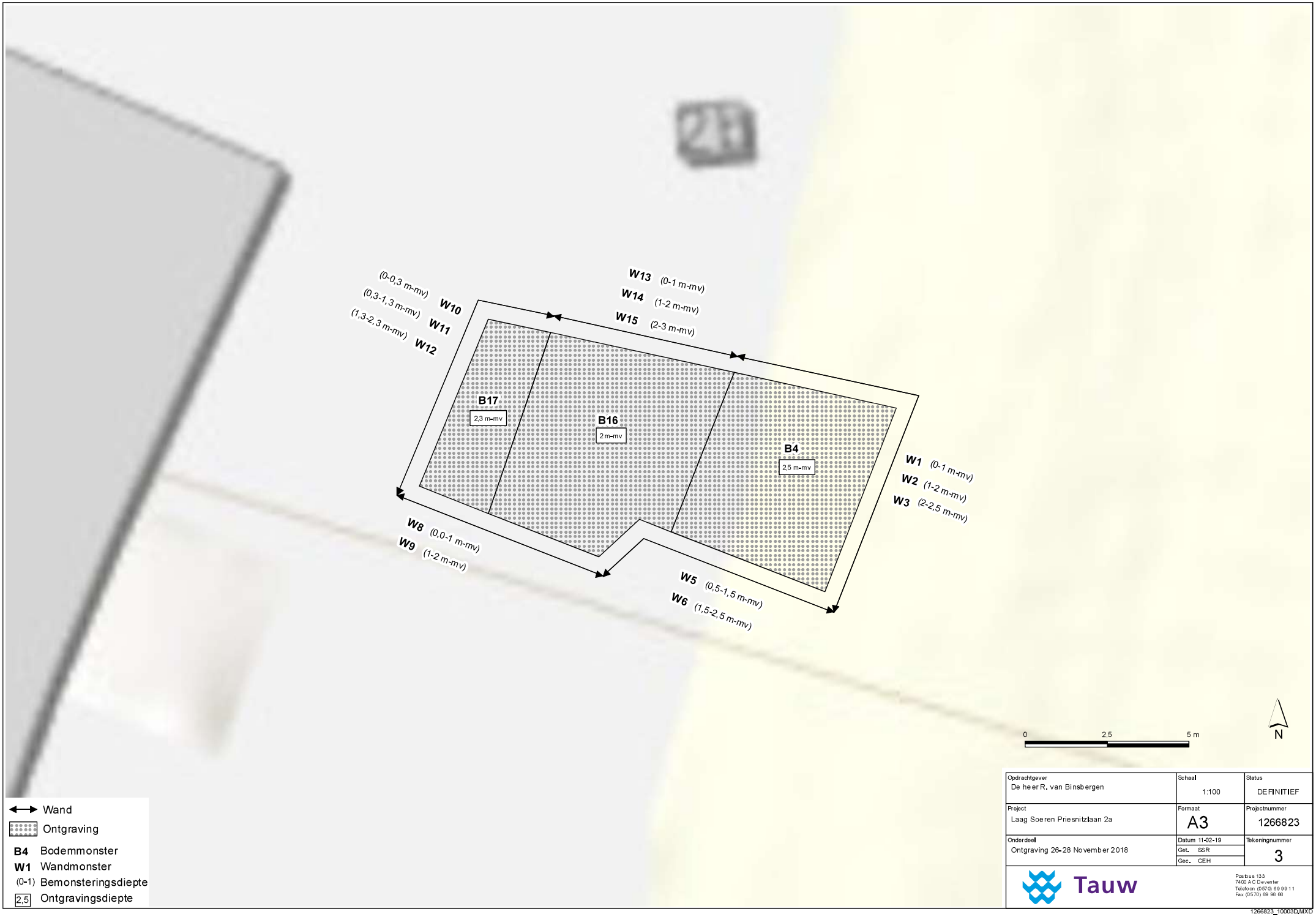
N

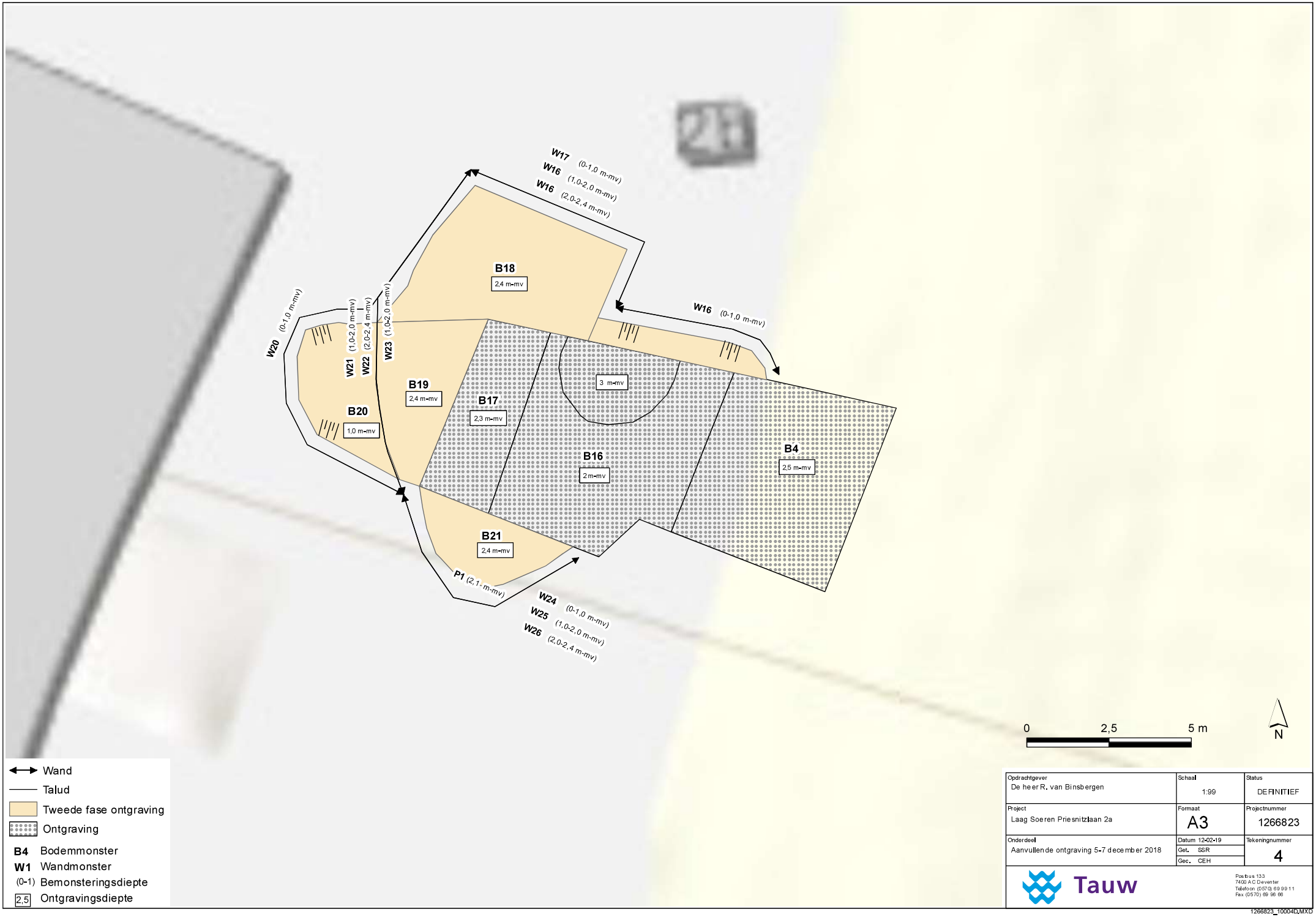
0 2,5 5m

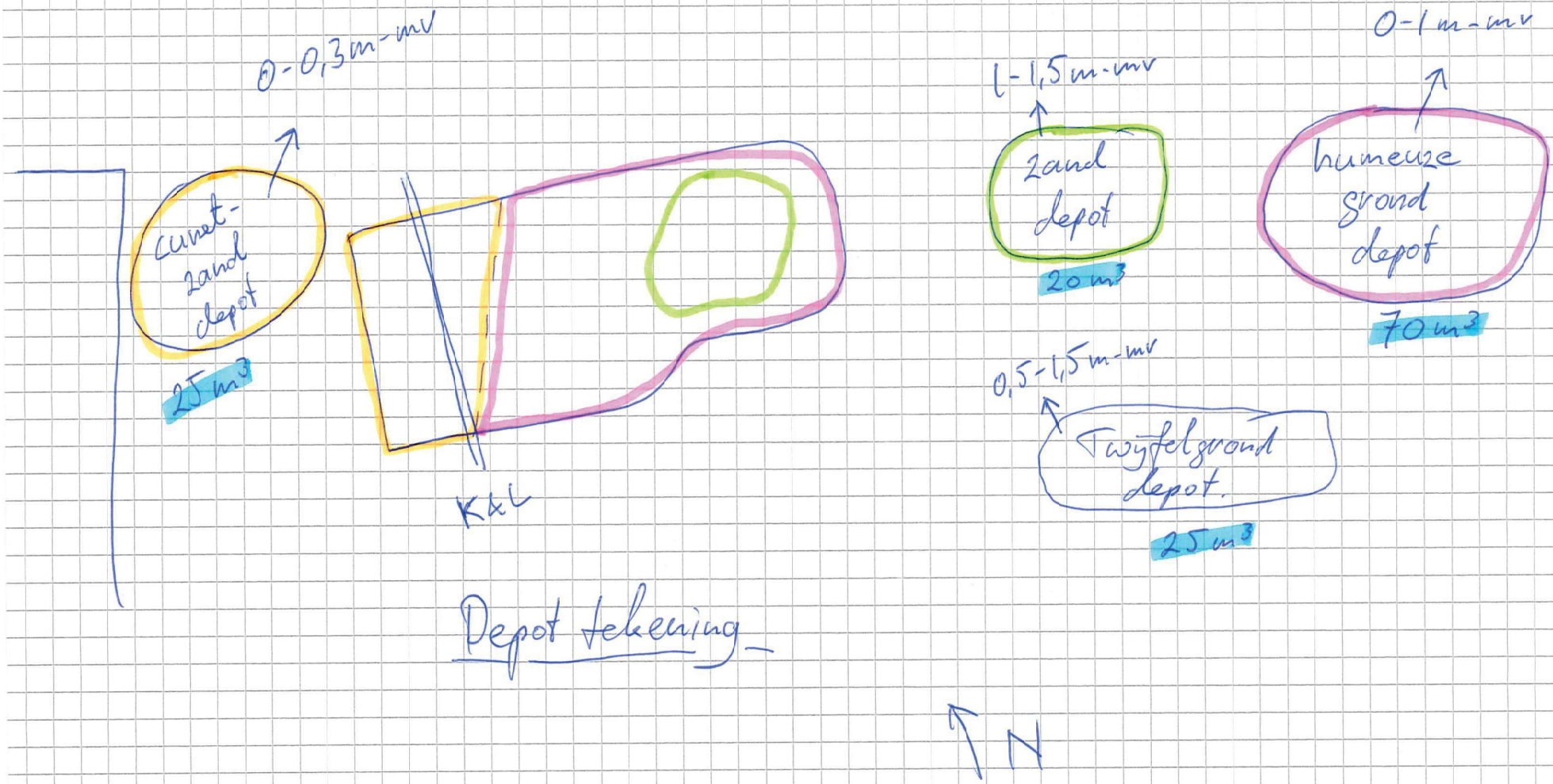
Opdrachtgever	Schaal 1 : 100	Status Concept
Project Laag Soeren Priesnitzlaan 2a	Formaat A3 297x420	Projectnummer 1266823
Onderdeel	Dat. 5.2.2019 13:00	Tekeningnummer P00022
	Getek. TEGSIS	
	Gec. ceh	

Tauw
Postbus 133
7400 AC Deventer
Tel. (0570)699911

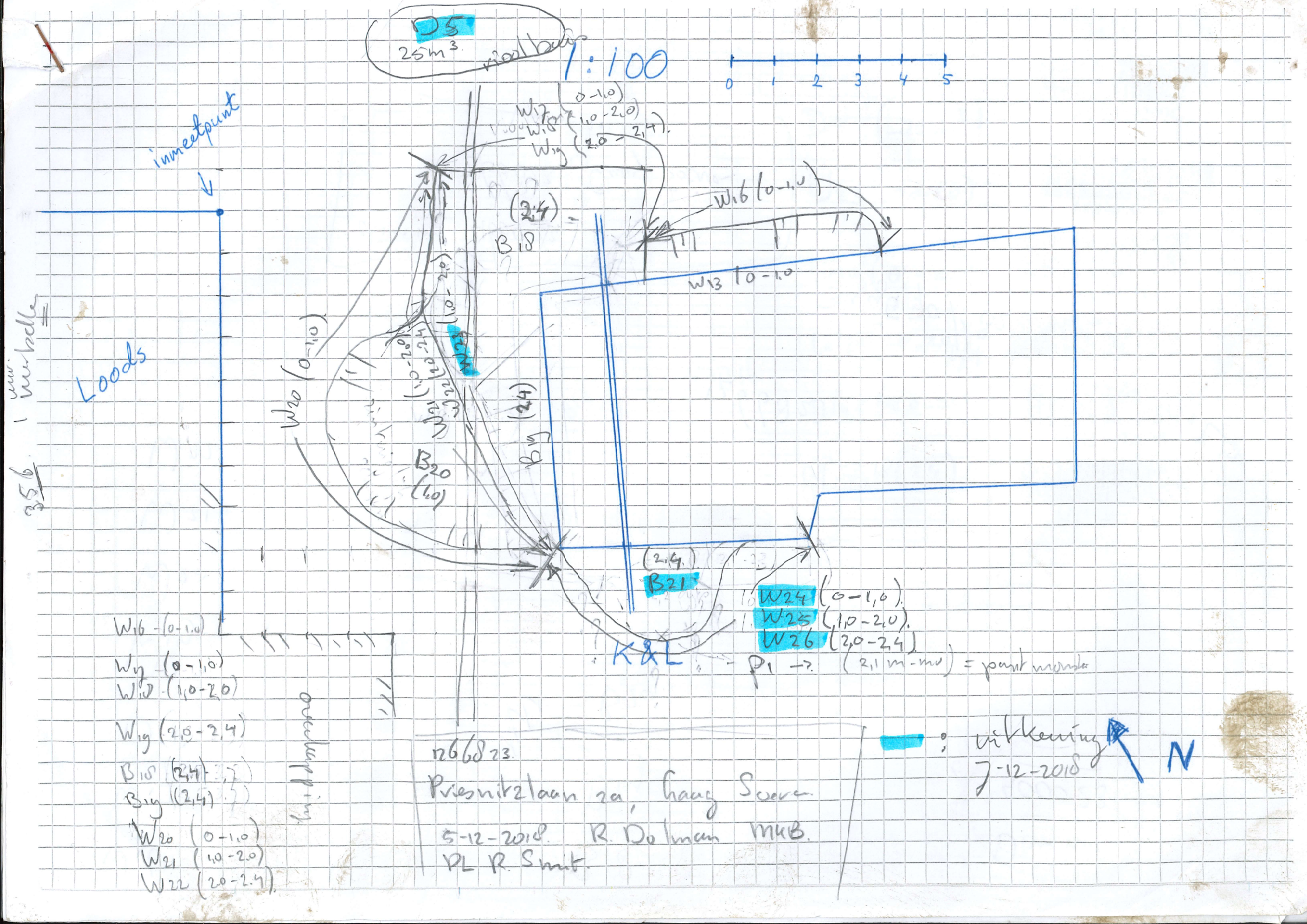
Bijlage 4 Situering monstername en ontgravingsdiepte

W13 (0-1 m-mv)
W14 (1-2 m-mv)
W15 (2-3 m-mv)
(0-0,3 m-mv) W10
(0,3-1,3 m-mv) W11
(1,3-2,3 m-mv) W12
B17
2,3 m-mv
B16
2 m-mv
B4
2,5 m-mv
W1 (0-1 m-mv)
W2 (1-2 m-mv)
W3 (2-2,5 m-mv)
W8 (0,0-1 m-mv)
W9 (1-2 m-mv)
W5 (0,5-1,5 m-mv)
W6 (1,5-2,5 m-mv)
0
2,5
5 m
N
Wand
Ontgraving
B4 Bodemmonster
W1 Wandmonster
(0-1) Bemonsteringsdiepte
2,5 Ontgravingsdiepte
Opdrachtgever
De heer R. van Binsbergen
Schaal
1:100
Status
DEFINITIEF
Project
Laag Soeren Priesnitzlaan 2a
Formaat
A3
Projectnummer
1266823
Onderdeel
Ontgraving 26-28 November 2018
Datum 11-02-19
Get. SSR
Gec. CEH
Tekeningnummer
3
Tauw
Postbus 133
7400 AC Deventer
Telefoon (0570) 69 99 11
Fax (0570) 69 96 66
1266823_10003D.MXD

W17 (0-1,0 m-mv)
W16 (1,0-2,0 m-mv)
W16 (2,0-2,4 m-mv)
B18
2,4 m-mv
W16 (0-1,0 m-mv)
W20 (0-1,0 m-mv)
W21 (1,0-2,0 m-mv)
W22 (2,0-2,4 m-mv)
W23 (1,0-2,0 m-mv)
B19
2,4 m-mv
B17
2,3 m-mv
3 m-mv
B20
1,0 m-mv
B16
2 m-mv
B4
2,5 m-mv
B21
2,4 m-mv
P1 (2,1- m-mv)
W24 (0-1,0 m-mv)
W25 (1,0-2,0 m-mv)
W26 (2,0-2,4 m-mv)
0
2,5
5 m
N
Wand
Talud
Tweede fase ontgraving
Ontgraving
B4 Bodemmonster
W1 Wandmonster
(0-1) Bemonsteringsdiepte
2,5 Ontgravingsdiepte
Opdrachtgever
De heer R. van Binsbergen
Schaal
1:99
Status
DEFINITIEF
Project
Laag Soeren Priesnitzlaan 2a
Formaat
A3
Projectnummer
1266823
Onderdeel
Aanvullende ontgraving 5-7 december 2018
Datum 12-02-19
Get. SSR
Gec. CEH
Tekeningnummer
4
Tauw
Postbus 133
7400 AC Deventer
Telefoon (0570) 69 99 11
Fax (0570) 69 96 66
1266823_10004D.MXD

Depot tekening

D5
25 m³
vloerbalk
1:100
0 1 2 3 4 5
inmeetpunt
Loods
W16 (0-1,0)
W17 (0-1,0)
W18 (1,0-2,0)
W19 (2,0-2,4)
B18 (2,4)
W16 (0-1,0)
W13 (0-1,0)
W20 (0-1,0)
W21 (1,0-2,0)
W22 (2,0-2,4)
B20 (6,0)
(2,4)
B21 (2,4)
W24 (0-1,0)
W25 (1,0-2,0)
W26 (2,0-2,4)
K&L
P1 → (2,1 m-mv) = paalmonster
W16 (0-1,0)
W17 (0-1,0)
W18 (1,0-2,0)
W19 (2,0-2,4)
B18 (2,4)
B19 (2,4)
W20 (0-1,0)
W21 (1,0-2,0)
W22 (2,0-2,4)
overstek 1m
12668 23
Presentatieplan zo, Chang Square
5-12-2018 R. Dolman MKB.
PL R. Smit
: uitkraging
7-12-2018
N

Bijlage 5 Toetsing analyseresultaten

Monsteromschrijving	**W01**		**W02**	**W03**	**B04**		**W 5**	
Diepte (m -mv)								
Lutum (%)	**3,9**		**NaN**	**NaN**	**9,2**		**NaN**	
Organisch stof (%)	**2,7**		**NaN**	**NaN**	**0,4**		**0,2**	
Eenheid	**mg/kg Ds**		**mg/kg Ds**	**mg/kg Ds**	**mg/kg Ds**		**mg/kg Ds**	
OVERIGE STOFFEN								
minerale olie (C10-C40)	< 35	-	< 35	< 35	< 35	-	63	+
Niet in STI-lijst van de Wbb								
minerale olie C10-C12	< 3		< 3	< 3	< 3		< 3	
minerale olie C12-C16	< 3		< 3	< 3	< 3		4	
minerale olie C16-C20	< 4		< 4	< 4	< 4		22	
minerale olie C20-C24	< 5		< 5	< 5	< 5		23	
minerale olie C24-C28	9		< 5	< 5	< 5		9	
minerale olie C28-C32	11		< 5	< 5	< 5		< 5	
minerale olie C32-C36	7		< 5	< 5	< 5		< 5	
minerale olie C36-C40	< 5		< 5	< 5	< 5		< 5	
ijzer (Fe) (% ds)	< 5				< 5		< 5	
droge stof (Ds) (%)	92,2		96	90,3	78,9		96,2	
lutum (fractie<2um) (% van Ds)	3,9				9,2			
organische stof (% van Ds)	2,7				0,4		0,2	
Conclusie Bbk partijkeuring indicatief (BoToVa)	**Altijd toepasbaar**				**Altijd toepasbaar**		**Toepasbaar als klasse Industrie**	
Conclusie STI (BoToVa)		**-**				**-**		**+**

(4): OS ontbreekt, toetsing kan niet volledig worden uitgevoerd

Monsteromschrijving	**W 6**	**W 8**	**W 9**	**W 10**	**W 11**
Diepte (m -mv)					
Lutum (%)	**NaN**	**NaN**	**NaN**	**NaN**	**NaN**
Organisch stof (%)	**0,2**	**0,5**	**0,3**	**1,1**	**1,0**
Eenheid	**mg/kg Ds**	**mg/kg Ds**	**mg/kg Ds**	**mg/kg Ds**	**mg/kg Ds**
OVERIGE STOFFEN					
minerale olie (C10-C40)	< 35 -	110 +	1880 +++	< 35 -	< 35 -
Niet in STI-lijst van de Wbb					
minerale olie C10-C12	< 3	< 3	250	< 3	< 3
minerale olie C12-C16	< 3	21	780	< 3	< 3
minerale olie C16-C20	< 4	53	610	< 4	< 4
minerale olie C20-C24	< 5	25	210	6	< 5
minerale olie C24-C28	< 5	7	35	9	< 5
minerale olie C28-C32	< 5	< 5	< 5	10	< 5
minerale olie C32-C36	< 5	< 5	< 5	6	< 5
minerale olie C36-C40	< 5	< 5	< 5	< 5	< 5
ijzer (Fe) (% ds)	< 5	< 5	< 5	< 5	< 5
droge stof (Ds) (%)	87,6	92,5	88,7	90,4	89,5
organische stof (% van Ds)	< 0,2	0,5	0,3	1,1	1
Conclusie Bbk partijkeuring indicatief (BoToVa)	**Altijd toepasbaar**	**Niet toepasbaar**	**Niet toepasbaar**	**Altijd toepasbaar**	**Altijd toepasbaar**
Conclusie STI (BoToVa)	**-**	**+**	**+++**	**-**	**-**

Monsteromschrijving	**W 12**	**W 13**	**W 14**	**W 15**	**B 16**
Diepte (m -mv)					
Lutum (%)	**NaN**	**NaN**	**NaN**	**NaN**	**NaN**
Organisch stof (%)	**0,2**	**1,8**	**0,3**	**0,2**	**0,7**
Eenheid	**mg/kg Ds**	**mg/kg Ds**	**mg/kg Ds**	**mg/kg Ds**	**mg/kg Ds**
OVERIGE STOFFEN					
minerale olie (C10-C40)	590 ++	410 +	99 +	< 35 -	< 35 -
Niet in STI-lijst van de Wbb					
minerale olie C10-C12	48	< 3	< 3	< 3	< 3
minerale olie C12-C16	230	< 3	4	< 3	< 3
minerale olie C16-C20	190	15	19	< 4	< 4
minerale olie C20-C24	84	46	21	< 5	< 5
minerale olie C24-C28	27	130	21	< 5	< 5
minerale olie C28-C32	8	150	21	< 5	< 5
minerale olie C32-C36	< 5	62	10	< 5	< 5
minerale olie C36-C40	< 5	15	< 5	< 5	< 5
ijzer (Fe) (% ds)	< 5	< 5	< 5	< 5	< 5
droge stof (Ds) (%)	91,6	87,2	93,9	86,1	80,9
organische stof (% van Ds)	0,2	1,8	0,3	< 0,2	0,7
Conclusie Bbk partijkeuring indicatief (BoToVa)	**Niet toepasbaar**	**Niet toepasbaar**	**Toepasbaar als klasse Industrie**	**Altijd toepasbaar**	**Altijd toepasbaar**
Conclusie STI (BoToVa)	**+**	**+**	**+**	**-**	**-**

Monsteromschrijving	**B 17**	
Diepte (m -mv)		
Lutum (%)	**NaN**	
Organisch stof (%)	**0,9**	
Eenheid	**mg/kg Ds**	
OVERIGE STOFFEN		
minerale olie (C10-C40)	< 35	-
Niet in STI-lijst van de Wbb		
minerale olie C10-C12	4	
minerale olie C12-C16	11	
minerale olie C16-C20	9	
minerale olie C20-C24	< 5	
minerale olie C24-C28	< 5	
minerale olie C28-C32	< 5	
minerale olie C32-C36	< 5	
minerale olie C36-C40	< 5	
ijzer (Fe) (% ds)	< 5	
droge stof (Ds) (%)	85,8	
organische stof (% van Ds)	0,9	
Conclusie Bbk partijkeuring indicatief (BoToVa)	**Altijd toepasbaar**	
Conclusie STI (BoToVa)		**-**

Monsteromschrijving	W 16	W 17	W 18	W 19	W 20
Diepte (m -mv)					
Lutum (%)	NaN	NaN	NaN	NaN	NaN
Organisch stof (%)	1,3	1,9	0,2	0,2	0,9
Eenheid	mg/kg Ds	mg/kg Ds	mg/kg Ds	mg/kg Ds	mg/kg Ds
OVERIGE STOFFEN					
minerale olie (C10-C40)	< 35 -	< 35 -	< 35 -	< 35 -	< 35 -
Niet in STI-lijst van de Wbb					
minerale olie C10-C12	< 3	< 3	< 3	< 3	< 3
minerale olie C12-C16	< 3	< 3	< 3	< 3	< 3
minerale olie C16-C20	< 4	< 4	< 4	< 4	< 4
minerale olie C20-C24	< 5	< 5	< 5	< 5	< 5
minerale olie C24-C28	< 5	< 5	< 5	< 5	< 5
minerale olie C28-C32	< 5	< 5	< 5	< 5	< 5
minerale olie C32-C36	< 5	< 5	< 5	< 5	< 5
minerale olie C36-C40	< 5	< 5	< 5	< 5	< 5
ijzer (Fe) (% ds)	< 5	< 5	< 5	< 5	< 5
droge stof (Ds) (%)	91,1	86,3	93,5	86,5	89,9
organische stof (% van Ds)	1,3	1,9	< 0,2	0,2	0,9
Conclusie Bbk partijkeuring indicatief (BoToVa)	**Altijd toepasbaar**	**Altijd toepasbaar**	**Altijd toepasbaar**	**Altijd toepasbaar**	**Altijd toepasbaar**
Conclusie STI (BoToVa)	**-**	**-**	**-**	**-**	**-**

Monsteromschrijving	W 21	W 22	B 18	B 19	B 20
Diepte (m -mv)					
Lutum (%)	NaN	NaN	NaN	NaN	NaN
Organisch stof (%)	0,2	0,3	0,9	3,9	0,6
Eenheid	mg/kg Ds	mg/kg Ds	mg/kg Ds	mg/kg Ds	mg/kg Ds
OVERIGE STOFFEN					
minerale olie (C10-C40)	160 +	< 35 -	< 35 -	< 35 -	< 35 -
Niet in STI-lijst van de Wbb					
minerale olie C10-C12	< 3	< 3	5	7	< 3
minerale olie C12-C16	17	< 3	7	17	< 3
minerale olie C16-C20	63	< 4	< 4	8	< 4
minerale olie C20-C24	42	< 5	< 5	< 5	< 5
minerale olie C24-C28	18	< 5	< 5	< 5	< 5
minerale olie C28-C32	7	< 5	< 5	< 5	< 5
minerale olie C32-C36	< 5	< 5	< 5	< 5	< 5
minerale olie C36-C40	< 5	< 5	< 5	< 5	< 5
ijzer (Fe) (% ds)	< 5	< 5	< 5	< 5	< 5
droge stof (Ds) (%)	96,3	89	81,9	76,4	88,9
organische stof (% van Ds)	< 0,2	0,3	0,9	3,9	0,6
Conclusie Bbk partijkeuring indicatief (BoToVa)	**Niet toepasbaar**	**Altijd toepasbaar**	**Altijd toepasbaar**	**Altijd toepasbaar**	**Altijd toepasbaar**
Conclusie STI (BoToVa)	**+**	**-**	**-**	**-**	**-**

Monsteromschrijving	**D 5**	**W 23**	**W 24**	**W 25**	**W 26**
Diepte (m -mv)					
Lutum (%)	**NaN**	**NaN**	**NaN**	**NaN**	**NaN**
Organisch stof (%)	**1,1**	**0,2**	**1,2**	**0,2**	**1,5**
Eenheid	**mg/kg Ds**	**mg/kg Ds**	**mg/kg Ds**	**mg/kg Ds**	**mg/kg Ds**
OVERIGE STOFFEN					
minerale olie (C10-C40)	39 +	< 35 -	< 35 -	< 35 -	< 35 -
Niet in STI-lijst van de Wbb					
minerale olie C10-C12	< 3	< 3	< 3	< 3	< 3
minerale olie C12-C16	8	< 3	< 3	< 3	< 3
minerale olie C16-C20	12	< 4	6	< 4	< 4
minerale olie C20-C24	8	< 5	< 5	< 5	< 5
minerale olie C24-C28	< 5	< 5	< 5	< 5	< 5
minerale olie C28-C32	< 5	< 5	< 5	< 5	< 5
minerale olie C32-C36	< 5	< 5	< 5	< 5	< 5
minerale olie C36-C40	< 5	< 5	< 5	< 5	< 5
ijzer (Fe) (% ds)	< 5	< 5	< 5	< 5	< 5
droge stof (Ds) (%)	90,2	89,9	90,6	92,2	78,5
organische stof (% van Ds)	1,1	< 0,2	1,2	< 0,2	1,5
Conclusie Bbk partijkeuring indicatief (BoToVa)	**Toepasbaar als klasse Industrie**	**Altijd toepasbaar**	**Altijd toepasbaar**	**Altijd toepasbaar**	**Altijd toepasbaar**
Conclusie STI (BoToVa)	**+**	**-**	**-**	**-**	**-**

Monsteromschrijving	**B21**	
Diepte (m -mv)		
Lutum (%)	**NaN**	
Organisch stof (%)	**0,7**	
Eenheid	**mg/kg Ds**	
OVERIGE STOFFEN		
minerale olie (C10-C40)	< 35	-
Niet in STI-lijst van de Wbb		
minerale olie C10-C12	< 3	
minerale olie C12-C16	< 3	
minerale olie C16-C20	< 4	
minerale olie C20-C24	< 5	
minerale olie C24-C28	< 5	
minerale olie C28-C32	< 5	
minerale olie C32-C36	< 5	
minerale olie C36-C40	< 5	
ijzer (Fe) (% ds)	< 5	
droge stof (Ds) (%)	78,9	
organische stof (% van Ds)	0,7	
Conclusie Bbk partijkeuring indicatief (BoToVa)	**Altijd toepasbaar**	
Conclusie STI (BoToVa)		**-**

Monsteromschrijving	Depot Twijfelgrond		Depot Cunetzand		Depot Zand		Depot Humeuze grond	
Diepte (m -mv)								
Lutum (%)	NaN		NaN		NaN		NaN	
Organisch stof (%)	1,0		0,2		0,2		2,1	
Eenheid	mg/kg Ds		mg/kg Ds		mg/kg Ds		mg/kg Ds	
OVERIGE STOFFEN								
minerale olie (C10-C40)	75	+	< 35	-	63	+	94	+
Niet in STI-lijst van de Wbb								
minerale olie C10-C12	< 3		< 3		< 3		< 3	
minerale olie C12-C16	5		< 3		11		6	
minerale olie C16-C20	15		4		18		17	
minerale olie C20-C24	15		< 5		14		16	
minerale olie C24-C28	16		< 5		9		19	
minerale olie C28-C32	15		< 5		7		21	
minerale olie C32-C36	8		< 5		< 5		12	
minerale olie C36-C40	< 5		< 5		< 5		< 5	
ijzer (Fe) (% ds)	< 5		< 5		< 5		< 5	
droge stof (Ds) (%)	88,9		94		94,6		90,3	
organische stof (% van Ds)	1		< 0,2		0,2		2,1	
Conclusie Bbk partijkeuring indicatief (BoToVa)	**Toepasbaar als klasse Industrie**		**Altijd toepasbaar**		**Toepasbaar als klasse Industrie**		**Toepasbaar als klasse Industrie**	
Conclusie STI (BoToVa)		**+**		**-**		**+**		**+**

Peilbuis	**Pb 301 F**	**Pb 302 F**
Filterdiepte (m -mv)	**4,2-5,2**	**4,1-5,1**
Eenheid	**ug/l**	**ug/l**
OVERIGE STOFFEN		
minerale olie (C10-C40)	< 50 -	< 50 -
Niet in STI-lijst van de Wbb		
minerale olie C10-C12	< 10	< 10
minerale olie C12-C16	16	< 10
Minerale olie C16-C21	< 10	< 10
Minerale olie C21-C30	< 15	< 15
Minerale olie C30-C35	< 10	< 10
Minerale olie C35-C40	< 10	< 10
pH (-)	6,5	6,84
EC (µS/cm)	1139	1091
Conclusie (BoToVa)	**-**	**-**

Bijlage 6 Analysecertificaten

AL-West B.V.
Dortmundstraat 16B, 7418 BH Deventer, the Netherlands
Postbus 693, 7400 AR Deventer
Tel. +31(0)570 788110, Fax +31(0)570 788108
e-Mail: info@al-west.nl, www.al-west.nl

AGROLAB GROUP
Your labs. Your service.

Tauw Nederland B.V.
Rolf Smit
POSTBUS 133
7400 AC DEVENTER

Datum	29.11.2018
Relatienr	35003840
Opdrachtnr.	812299

ANALYSERAPPORT

***Opdracht* 812299 Bodem / Eluaat**

Opdrachtgever	35003840 Tauw Nederland B.V.
Uw referentie	1266823 Laag Soeren Priesnitzlaan 2a 399567
Opdrachtacceptatie	28.11.18
Monsternemer	Opdrachtgever

Geachte heer, mevrouw,

Hierbij zenden wij u de resultaten van het door u aangevraagde laboratoriumonderzoek.
De analyses zijn, tenzij anders vermeld, geaccrediteerd volgens NEN-EN-ISO/IEC 17025 en uitgevoerd overeenkomstig de onderzoeksmethoden die worden genoemd in de meest actuele versie van onze verrichtingenlijst van de Raad voor Accreditatie, accreditatienummer L005.

De analyses zijn, tenzij anders vermeld, uitgevoerd overeenkomstig onze erkenning voor de werkzaamheid "Analyse voor milieuhygiënisch bodemonderzoek" van het Besluit Bodemkwaliteit.

Indien u gegevens wenst over de meetonzekerheden van een methode, kunnen wij u deze op verzoek verstrekken.

Dit rapport mag alleen in zijn geheel worden gereproduceerd. Eventuele bijlagen zijn onderdeel van het rapport.

Indien u nog vragen heeft of aanvullende informatie wenst, verzoeken wij u om contact op te nemen met Klantenservice.

Wij vertrouwen U met de toegezonden informatie van dienst te zijn.

Met vriendelijke groet,

AL-West B.V. Dhr. Peter Wijers, Tel. +31/570788111
Klantenservice

De in dit rapport vermelde analyses zijn geaccrediteerd volgens ISO/IEC 17025:2005, tenzij bij de analyse het symbool " * " staat vermeld.

Kamer van Koophandel
Nr. 08110898
VAT/BTW-ID-Nr.:
NL 811132559 B01

Directeur
ppa. Marc van Gelder
Dr. Paul Wimmer

kwaliteitswaarborg bodembeheer SIKB

TESTING
RvA L 005

AL-West B.V.

Dortmundstraat 16B, 7418 BH Deventer, the Netherlands
Postbus 693, 7400 AR Deventer
Tel. +31(0)570 788110, Fax +31(0)570 788108
e-Mail: info@al-west.nl, www.al-west.nl

AGROLAB GROUP
Your labs. Your service.

Opdracht 812299 Bodem / Eluaat

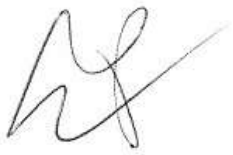
Monsternr.	*Monstername*	*Monsteromschrijving*
792977	28.11.2018	Depot Twijfelgrond
792978	28.11.2018	Depot Cunetzand
792979	28.11.2018	Depot Zand (1-1,5 m -mv)
792980	28.11.2018	Depot Humeuze grond (0-1 m -mv)

		Eenheid	792977 Depot Twijfelgrond	792978 Depot Cunetzand	792979 Depot Zand (1-1,5 m -mv)	792980 Depot Humeuze grond (0-1 m -mv)
Algemene monstervoorbehandeling						
S	Voorbehandeling conform AS3000		++	++	++	++
S	Droge stof	%	88,9	94,0	94,6	90,3
S	IJzer (Fe2O3)	% Ds	<5,0	<5,0	<5,0	<5,0
Klassiek Chemische Analyses						
S	Organische stof	% Ds	1,0 x)	<0,2 x)	0,2 x)	2,1 x)
Minerale olie (AS3000/AS3200)						
S	Koolwaterstoffractie C10-C40	mg/kg Ds	75	<35	63	94
	Koolwaterstoffractie C10-C12	mg/kg Ds	<3 *	<3 *	<3 *	<3 *
	Koolwaterstoffractie C12-C16	mg/kg Ds	5 *	<3 *	11 *	6 *
	Koolwaterstoffractie C16-C20	mg/kg Ds	15 *	4 *	18 *	17 *
	Koolwaterstoffractie C20-C24	mg/kg Ds	15 *	<5 *	14 *	16 *
	Koolwaterstoffractie C24-C28	mg/kg Ds	16 *	<5 *	9 *	19 *
	Koolwaterstoffractie C28-C32	mg/kg Ds	15 *	<5 *	7 *	21 *
	Koolwaterstoffractie C32-C36	mg/kg Ds	8 *	<5 *	<5 *	12 *
	Koolwaterstoffractie C36-C40	mg/kg Ds	<5 *	<5 *	<5 *	<5 *

x) Gehaltes beneden de rapportagegrens zijn niet mee inbegrepen.
S) Erkend volgens AS SIKB 3000
Verklaring:"<" of n.a. betekent dat het gehalte van de component lager is dan de rapportagegrens.

Begin van de analyses: 28.11.2018
Einde van de analyses: 29.11.2018

De onderzoeksresultaten hebben alleen betrekking op het aangeleverde monstermateriaal . Monsters met onbekende herkomst kunnen slechts beperkt gecontroleerd worden op plausibiliteit .

AL-West B.V. Dhr. Peter Wijers, Tel. +31/570788111
Klantenservice

De in dit rapport vermelde analyses zijn geaccrediteerd volgens ISO/IEC 17025:2005, tenzij bij de analyse het symbool " * " staat vermeld.

Kamer van Koophandel Nr. 08110898
VAT/BTW-ID-Nr.: NL 811132559 B01

Directeur
ppa. Marc van Gelder
Dr. Paul Wimmer

kwaliteitswaarborg bodembeheer SIKB

TESTING RvA L 005

DOC-13-11866832-NL-P2

AL-West B.V.
Dortmundstraat 16B, 7418 BH Deventer, the Netherlands
Postbus 693, 7400 AR Deventer
Tel. +31(0)570 788110, Fax +31(0)570 788108
e-Mail: info@al-west.nl, www.al-west.nl

AGROLAB GROUP
Your labs. Your service.

Opdracht **812299 Bodem / Eluaat**

Toegepaste methoden

eigen methode: Koolwaterstoffractie C10-C12 Koolwaterstoffractie C12-C16 Koolwaterstoffractie C16-C20
Koolwaterstoffractie C20-C24 Koolwaterstoffractie C24-C28 Koolwaterstoffractie C28-C32
Koolwaterstoffractie C32-C36 Koolwaterstoffractie C36-C40

Gelijkwaardig aan NEN 5739: IJzer (Fe2O3)

NEN-EN12880; AS3000 en AS3200; NEN-EN15934: Droge stof

Protocollen AS 3000: Voorbehandeling conform AS3000 Organische stof Koolwaterstoffractie C10-C40

De in dit rapport vermelde analyses zijn geaccrediteerd volgens ISO/IEC 17025:2005, tenzij bij de analyse het symbool " * " staat vermeld.

Kamer van Koophandel
Nr. 08110898
VAT/BTW-ID-Nr.:
NL 811132559 B01

Directeur
ppa. Marc van Gelder
Dr. Paul Wimmer

kwaliteitswaarborg bodembeheer SIKB

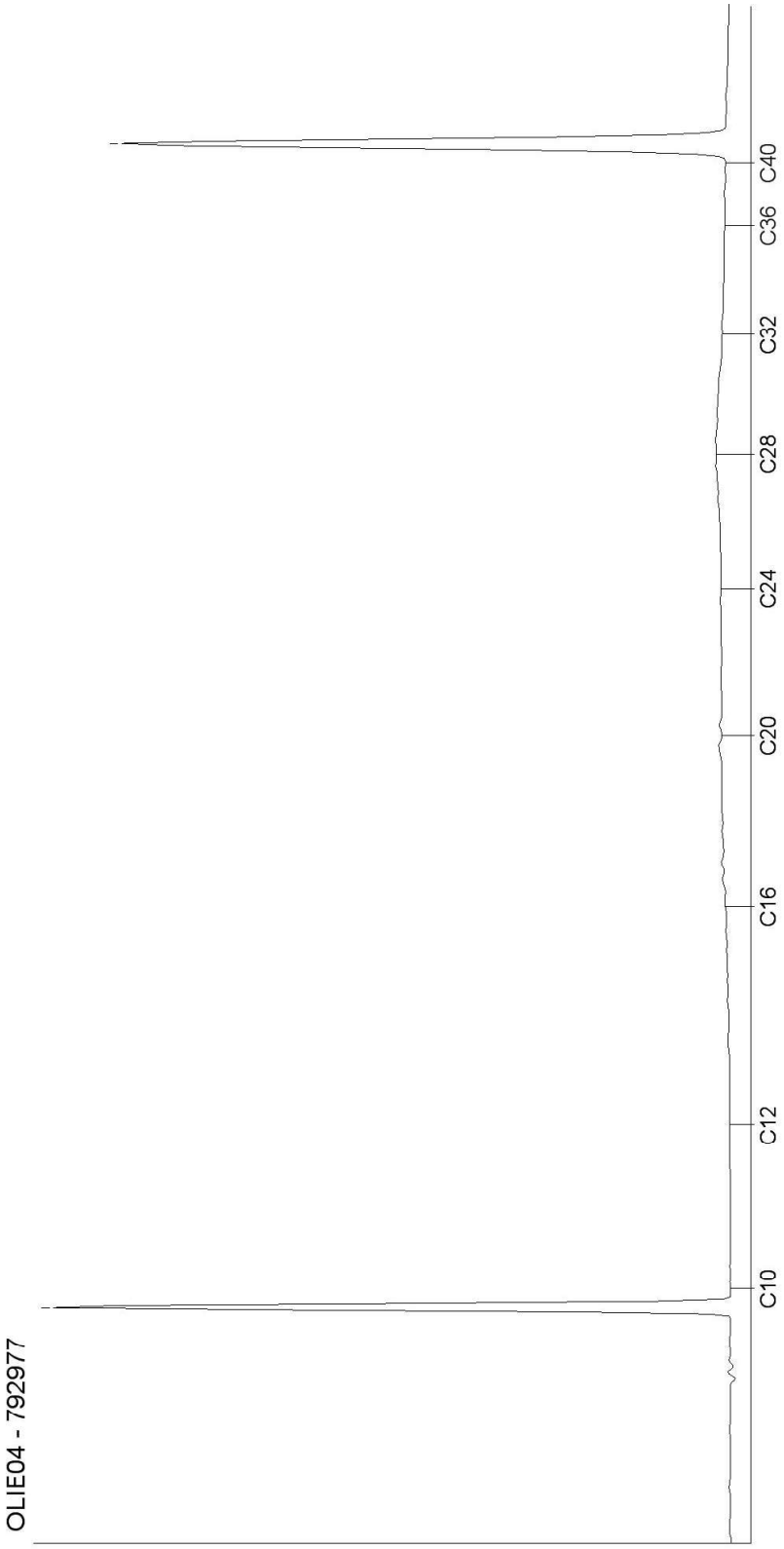
TESTING
RvA L 005

AL-West B.V.

Dortmundstraat 16B, 7418 BH Deventer, the Netherlands
Postbus 693, 7400 AR Deventer
Tel. +31(0)570 788110, Fax +31(0)570 788108
e-Mail: info@al-west.nl, www.al-west.nl

CHROMATOGRAM for Order No. 812299, Analysis No. 792977, created at 29.11.2018 07:13:48

Monsteromschrijving: Depot Twijfelgrond

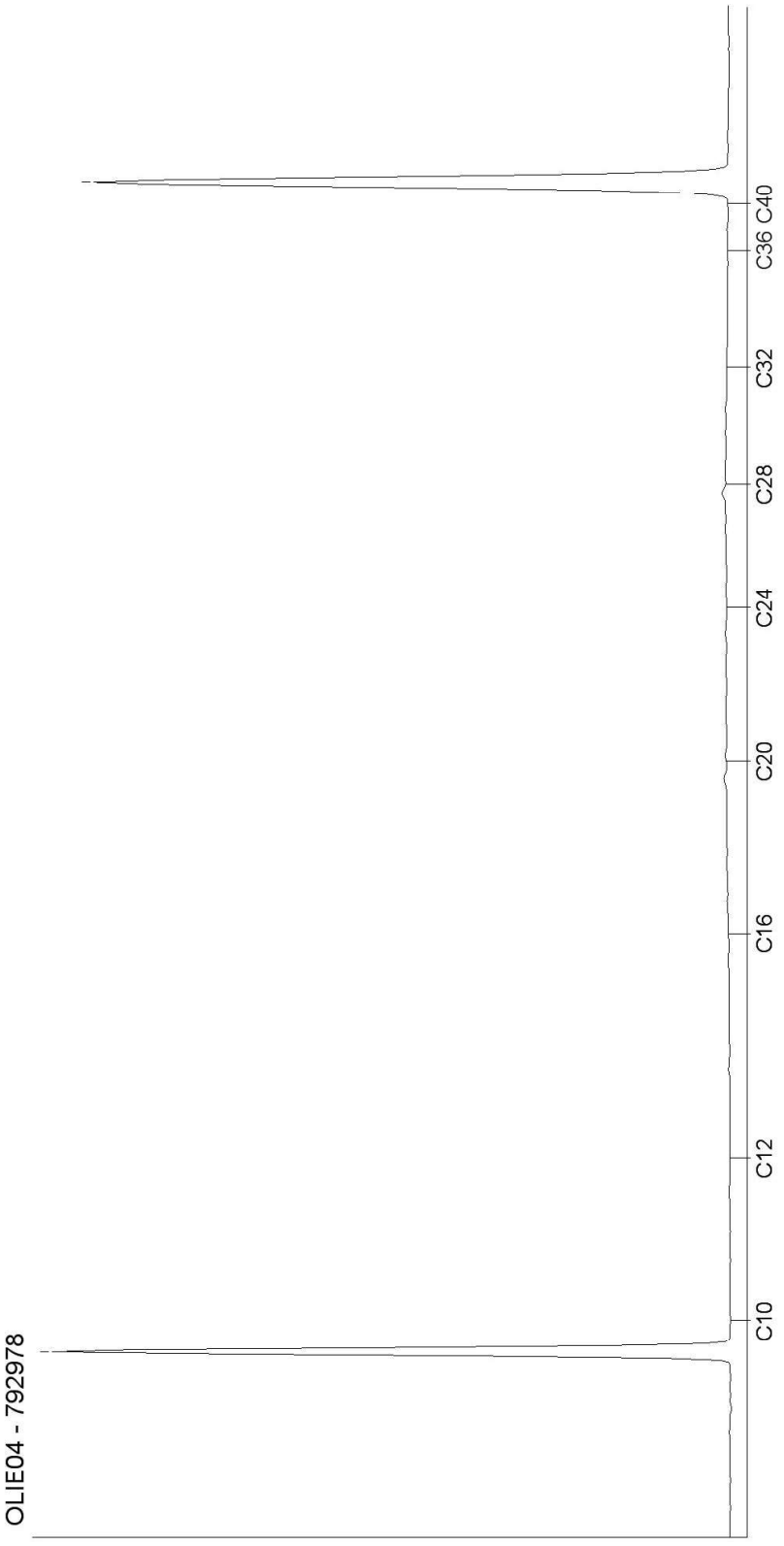
Kamer van Koophandel
Nr. 08110898
VAT/BTW-ID-Nr.:
NL 811132559 B01

Directeur
ppa. Marc van Gelder
Dr. Paul Wimmer

AL-West B.V.
Dortmundstraat 16B, 7418 BH Deventer, the Netherlands
Postbus 693, 7400 AR Deventer
Tel. +31(0)570 788110, Fax +31(0)570 788108
e-Mail: info@al-west.nl, www.al-west.nl

CHROMATOGRAM for Order No. 812299, Analysis No. 792978, created at 29.11.2018 07:13:49

Monsteromschrijving: Depot Cunetzand

Kamer van Koophandel
Nr. 08110898
VAT/BTW-ID-Nr.:
NL 811132559 B01

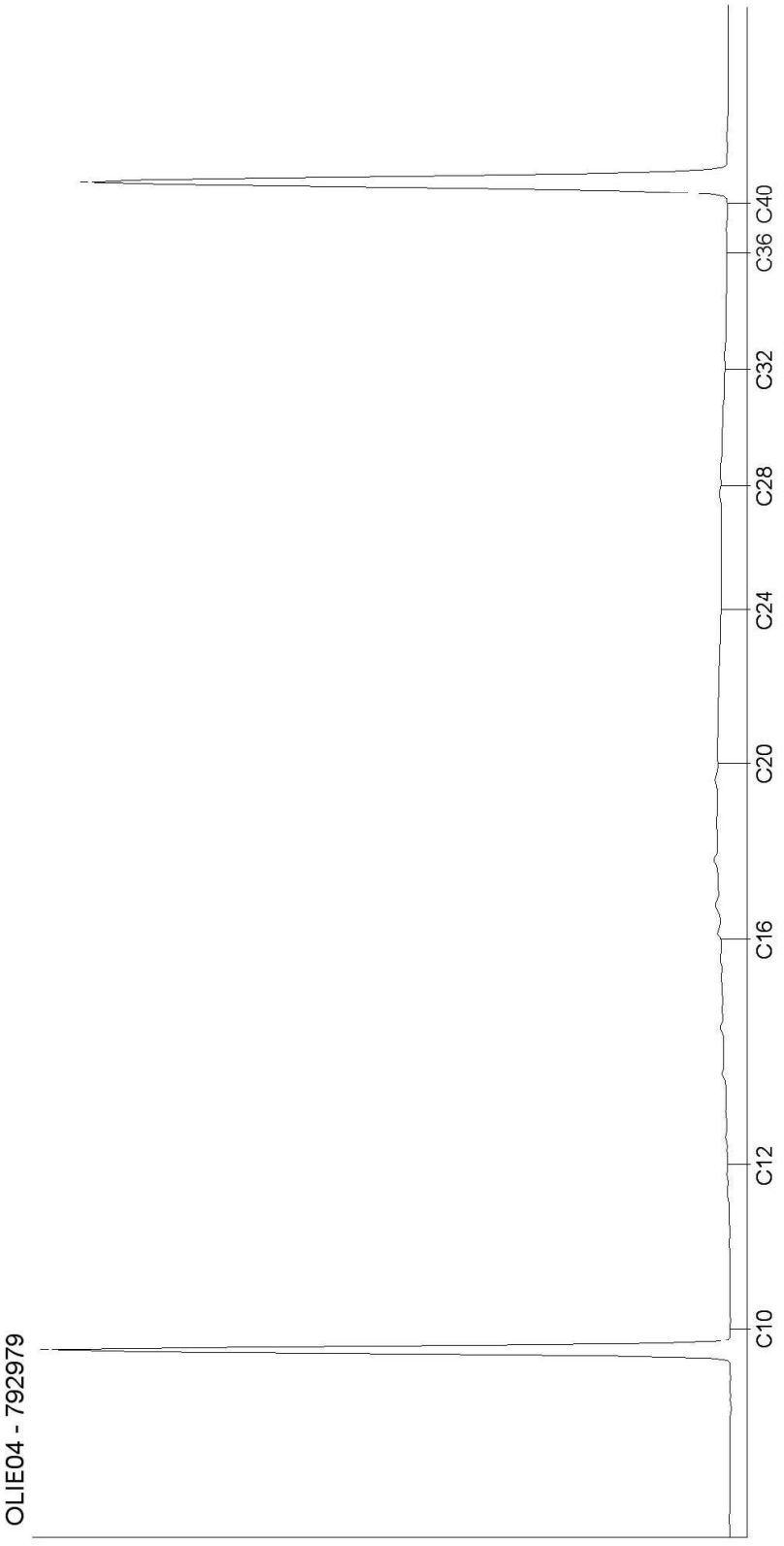
Directeur
ppa. Marc van Gelder
Dr. Paul Wimmer

DOC-13-11866778-NL-P2

AL-West B.V.
Dortmundstraat 16B, 7418 BH Deventer, the Netherlands
Postbus 693, 7400 AR Deventer
Tel. +31(0)570 788110, Fax +31(0)570 788108
e-Mail: info@al-west.nl, www.al-west.nl

CHROMATOGRAM for Order No. 812299, Analysis No. 792979, created at 29.11.2018 07:13:49

Monsteromschrijving: Depot Zand (1-1,5 m -mv)

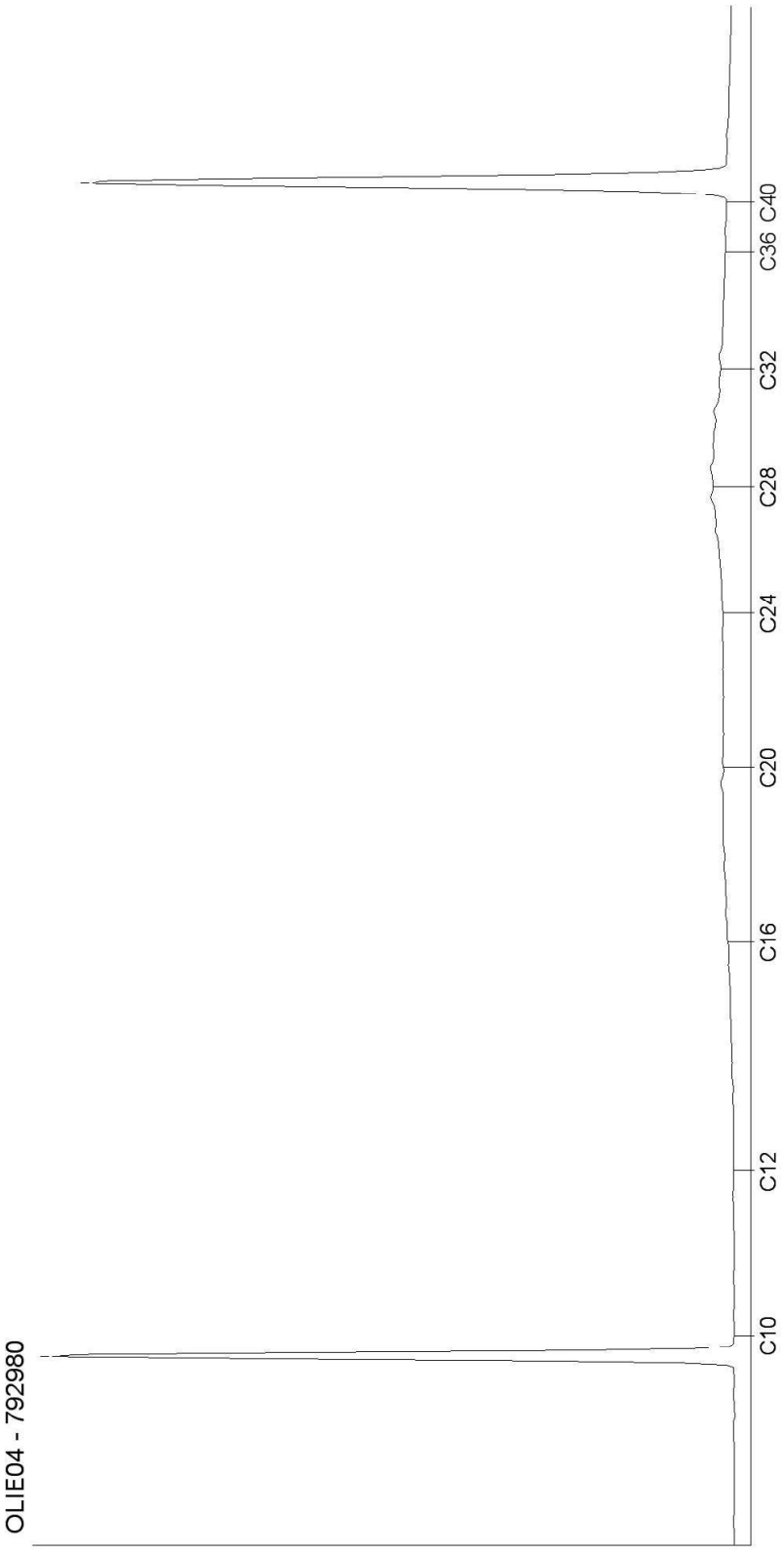
Kamer van Koophandel
Nr. 08110898
VAT/BTW-ID-Nr.:
NL 811132559 B01

Directeur
ppa. Marc van Gelder
Dr. Paul Wimmer

AL-West B.V.
Dortmundstraat 16B, 7418 BH Deventer, the Netherlands
Postbus 693, 7400 AR Deventer
Tel. +31(0)570 788110, Fax +31(0)570 788108
e-Mail: info@al-west.nl, www.al-west.nl

CHROMATOGRAM for Order No. 812299, Analysis No. 792980, created at 29.11.2018 07:13:50

Monsteromschrijving: Depot Humeuze grond (0-1 m -mv)

Kamer van Koophandel
Nr. 08110898
VAT/BTW-ID-Nr.:
NL 811132559 B01

Directeur
ppa. Marc van Gelder
Dr. Paul Wimmer

AL-West B.V.
Dortmundstraat 16B, 7418 BH Deventer, the Netherlands
Postbus 693, 7400 AR Deventer
Tel. +31(0)570 788110, Fax +31(0)570 788108
e-Mail: info@al-west.nl, www.al-west.nl

AGROLAB GROUP
Your labs. Your service.

Tauw Nederland B.V.
Rolf Smit
POSTBUS 133
7400 AC DEVENTER

Datum	29.11.2018
Relatienr	35003840
Opdrachtnr.	812313

ANALYSERAPPORT

***Opdracht* 812313 Bodem / Eluaat**

Opdrachtgever	35003840 Tauw Nederland B.V.
Uw referentie	1266823 Laag Soeren Priesnitzlaan 2a 399570
Opdrachtacceptatie	28.11.18
Monsternemer	Opdrachtgever

Geachte heer, mevrouw,

Hierbij zenden wij u de resultaten van het door u aangevraagde laboratoriumonderzoek.
De analyses zijn, tenzij anders vermeld, geaccrediteerd volgens NEN-EN-ISO/IEC 17025 en uitgevoerd overeenkomstig de onderzoeksmethoden die worden genoemd in de meest actuele versie van onze verrichtingenlijst van de Raad voor Accreditatie, accreditatienummer L005.

De analyses zijn, tenzij anders vermeld, uitgevoerd overeenkomstig onze erkenning voor de werkzaamheid "Analyse voor milieuhygiënisch bodemonderzoek" van het Besluit Bodemkwaliteit.

Indien u gegevens wenst over de meetonzekerheden van een methode, kunnen wij u deze op verzoek verstrekken.

Dit rapport mag alleen in zijn geheel worden gereproduceerd. Eventuele bijlagen zijn onderdeel van het rapport.

Indien u nog vragen heeft of aanvullende informatie wenst, verzoeken wij u om contact op te nemen met Klantenservice.

Wij vertrouwen U met de toegezonden informatie van dienst te zijn.

Met vriendelijke groet,

AL-West B.V. Dhr. Peter Wijers, Tel. +31/570788111
Klantenservice

De in dit rapport vermelde analyses zijn geaccrediteerd volgens ISO/IEC 17025:2005, tenzij bij de analyse het symbool " * " staat vermeld.

Kamer van Koophandel Nr. 08110898
VAT/BTW-ID-Nr.: NL 811132559 B01

Directeur
ppa. Marc van Gelder
Dr. Paul Wimmer

kwaliteitswaarborg bodembeheer SIKB

TESTING RvA L 005

AL-West B.V.
Dortmundstraat 16B, 7418 BH Deventer, the Netherlands
Postbus 693, 7400 AR Deventer
Tel. +31(0)570 788110, Fax +31(0)570 788108
e-Mail: info@al-west.nl, www.al-west.nl

AGROLAB GROUP
Your labs. Your service.

Opdracht **812313 Bodem / Eluaat**

Monsternr.	*Monstername*	*Monsteromschrijving*
793040	28.11.2018	W 5
793041	28.11.2018	W 6
793042	28.11.2018	W 8
793043	28.11.2018	W 9
793044	28.11.2018	W 10

		Eenheid	793040 W 5	793041 W 6	793042 W 8	793043 W 9	793044 W 10
Algemene monstervoorbehandeling							
S	Voorbehandeling conform AS3000		++	++	++	++	++
S	Droge stof	%	96,2	87,6	92,5	88,7	90,4
S	IJzer (Fe2O3)	% Ds	<5,0	<5,0	<5,0	<5,0	<5,0
Klassiek Chemische Analyses							
S	Organische stof	% Ds	0,2 x)	<0,2 x)	0,5 x)	0,3 x)	1,1 x)
Minerale olie (AS3000/AS3200)							
S	Koolwaterstoffractie C10-C40	mg/kg Ds	63	<35	110	1880	<35
	Koolwaterstoffractie C10-C12	mg/kg Ds	<3 *	<3 *	<3 *	250 *	<3 *
	Koolwaterstoffractie C12-C16	mg/kg Ds	4 *	<3 *	21 *	780 *	<3 *
	Koolwaterstoffractie C16-C20	mg/kg Ds	22 *	<4 *	53 *	610 *	<4 *
	Koolwaterstoffractie C20-C24	mg/kg Ds	23 *	<5 *	25 *	210 *	6 *
	Koolwaterstoffractie C24-C28	mg/kg Ds	9 *	<5 *	7 *	35 *	9 *
	Koolwaterstoffractie C28-C32	mg/kg Ds	<5 *	<5 *	<5 *	<5 *	10 *
	Koolwaterstoffractie C32-C36	mg/kg Ds	<5 *	<5 *	<5 *	<5 *	6 *
	Koolwaterstoffractie C36-C40	mg/kg Ds	<5 *	<5 *	<5 *	<5 *	<5 *

De in dit rapport vermelde analyses zijn geaccrediteerd volgens ISO/IEC 17025:2005, tenzij bij de analyse het symbool " * " staat vermeld.

Kamer van Koophandel
Nr. 08110898
VAT/BTW-ID-Nr.:
NL 811132559 B01

Directeur
ppa. Marc van Gelder
Dr. Paul Wimmer

kwaliteitswaarborg bodembeheer SIKB

TESTING
RvA L 005

AL-West B.V.
Dortmundstraat 16B, 7418 BH Deventer, the Netherlands
Postbus 693, 7400 AR Deventer
Tel. +31(0)570 788110, Fax +31(0)570 788108
e-Mail: info@al-west.nl, www.al-west.nl

AGROLAB GROUP
Your labs. Your service.

Opdracht **812313 Bodem / Eluaat**

Monsternr.	*Monstername*	*Monsteromschrijving*
793045	28.11.2018	W 11
793046	28.11.2018	W 12
793047	28.11.2018	W 13
793048	28.11.2018	W 14
793049	28.11.2018	W 15

		Eenheid	793045 W 11	793046 W 12	793047 W 13	793048 W 14	793049 W 15
Algemene monstervoorbehandeling							
S	Voorbehandeling conform AS3000		++	++	++	++	++
S	Droge stof	%	89,5	91,6	87,2	93,9	86,1
S	IJzer (Fe2O3)	% Ds	<5,0	<5,0	<5,0	<5,0	<5,0
Klassiek Chemische Analyses							
S	Organische stof	% Ds	1,0 x)	0,2 x)	1,8 x)	0,3 x)	<0,2 x)
Minerale olie (AS3000/AS3200)							
S	Koolwaterstoffractie C10-C40	mg/kg Ds	<35	590	410	99	<35
	Koolwaterstoffractie C10-C12	mg/kg Ds	<3 *	48 *	<3 *	<3 *	<3 *
	Koolwaterstoffractie C12-C16	mg/kg Ds	<3 *	230 *	<3 *	4 *	<3 *
	Koolwaterstoffractie C16-C20	mg/kg Ds	<4 *	190 *	15 *	19 *	<4 *
	Koolwaterstoffractie C20-C24	mg/kg Ds	<5 *	84 *	46 *	21 *	<5 *
	Koolwaterstoffractie C24-C28	mg/kg Ds	<5 *	27 *	130 *	21 *	<5 *
	Koolwaterstoffractie C28-C32	mg/kg Ds	<5 *	8 *	150 *	21 *	<5 *
	Koolwaterstoffractie C32-C36	mg/kg Ds	<5 *	<5 *	62 *	10 *	<5 *
	Koolwaterstoffractie C36-C40	mg/kg Ds	<5 *	<5 *	15 *	<5 *	<5 *

De in dit rapport vermelde analyses zijn geaccrediteerd volgens ISO/IEC 17025:2005, tenzij bij de analyse het symbool " * " staat vermeld.

Kamer van Koophandel
Nr. 08110898
VAT/BTW-ID-Nr.:
NL 811132559 B01

Directeur
ppa. Marc van Gelder
Dr. Paul Wimmer

kwaliteitswaarborg bodembeheer SIKB

TESTING
RvA L 005

DOC-13-11867064-NL-P3

AL-West B.V.
Dortmundstraat 16B, 7418 BH Deventer, the Netherlands
Postbus 693, 7400 AR Deventer
Tel. +31(0)570 788110, Fax +31(0)570 788108
e-Mail: info@al-west.nl, www.al-west.nl

AGROLAB GROUP
Your labs. Your service.

Opdracht **812313 Bodem / Eluaat**

Monsternr.	*Monstername*	*Monsteromschrijving*
793050	28.11.2018	B 16
793051	28.11.2018	B 17

		Eenheid	793050 B 16	793051 B 17
Algemene monstervoorbehandeling				
S	Voorbehandeling conform AS3000		++	++
S	Droge stof	%	80,9	85,8
S	IJzer (Fe2O3)	% Ds	<5,0	<5,0
Klassiek Chemische Analyses				
S	Organische stof	% Ds	0,7 x)	0,9 x)
Minerale olie (AS3000/AS3200)				
S	Koolwaterstoffractie C10-C40	mg/kg Ds	<35	<35
	Koolwaterstoffractie C10-C12	mg/kg Ds	<3 *	4 *
	Koolwaterstoffractie C12-C16	mg/kg Ds	<3 *	11 *
	Koolwaterstoffractie C16-C20	mg/kg Ds	<4 *	9 *
	Koolwaterstoffractie C20-C24	mg/kg Ds	<5 *	<5 *
	Koolwaterstoffractie C24-C28	mg/kg Ds	<5 *	<5 *
	Koolwaterstoffractie C28-C32	mg/kg Ds	<5 *	<5 *
	Koolwaterstoffractie C32-C36	mg/kg Ds	<5 *	<5 *
	Koolwaterstoffractie C36-C40	mg/kg Ds	<5 *	<5 *

x) Gehaltes beneden de rapportagegrens zijn niet mee inbegrepen.
S) Erkend volgens AS SIKB 3000
Verklaring:"<" of n.a. betekent dat het gehalte van de component lager is dan de rapportagegrens.

Begin van de analyses: 28.11.2018
Einde van de analyses: 29.11.2018

De onderzoeksresultaten hebben alleen betrekking op het aangeleverde monstermateriaal . Monsters met onbekende herkomst kunnen slechts beperkt gecontroleerd worden op plausibiliteit .

AL-West B.V. Dhr. Peter Wijers, Tel. +31/570788111
Klantenservice

De in dit rapport vermelde analyses zijn geaccrediteerd volgens ISO/IEC 17025:2005, tenzij bij de analyse het symbool " * " staat vermeld.

Kamer van Koophandel
Nr. 08110898
VAT/BTW-ID-Nr.:
NL 811132559 B01

Directeur
ppa. Marc van Gelder
Dr. Paul Wimmer

kwaliteitswaarborg bodembeheer SIKB

TESTING
RvA L 005

AL-West B.V.
Dortmundstraat 16B, 7418 BH Deventer, the Netherlands
Postbus 693, 7400 AR Deventer
Tel. +31(0)570 788110, Fax +31(0)570 788108
e-Mail: info@al-west.nl, www.al-west.nl

AGROLAB GROUP
Your labs. Your service.

Opdracht **812313 Bodem / Eluaat**

Toegepaste methoden

eigen methode: Koolwaterstoffractie C10-C12 Koolwaterstoffractie C12-C16 Koolwaterstoffractie C16-C20
Koolwaterstoffractie C20-C24 Koolwaterstoffractie C24-C28 Koolwaterstoffractie C28-C32
Koolwaterstoffractie C32-C36 Koolwaterstoffractie C36-C40

Gelijkwaardig aan NEN 5739: IJzer (Fe2O3)

NEN-EN12880; AS3000 en AS3200; NEN-EN15934: Droge stof

Protocollen AS 3000: Voorbehandeling conform AS3000 Organische stof Koolwaterstoffractie C10-C40

De in dit rapport vermelde analyses zijn geaccrediteerd volgens ISO/IEC 17025:2005, tenzij bij de analyse het symbool " * " staat vermeld.

Kamer van Koophandel
Nr. 08110898
VAT/BTW-ID-Nr.:
NL 811132559 B01

Directeur
ppa. Marc van Gelder
Dr. Paul Wimmer

kwaliteitswaarborg bodembeheer SIKB

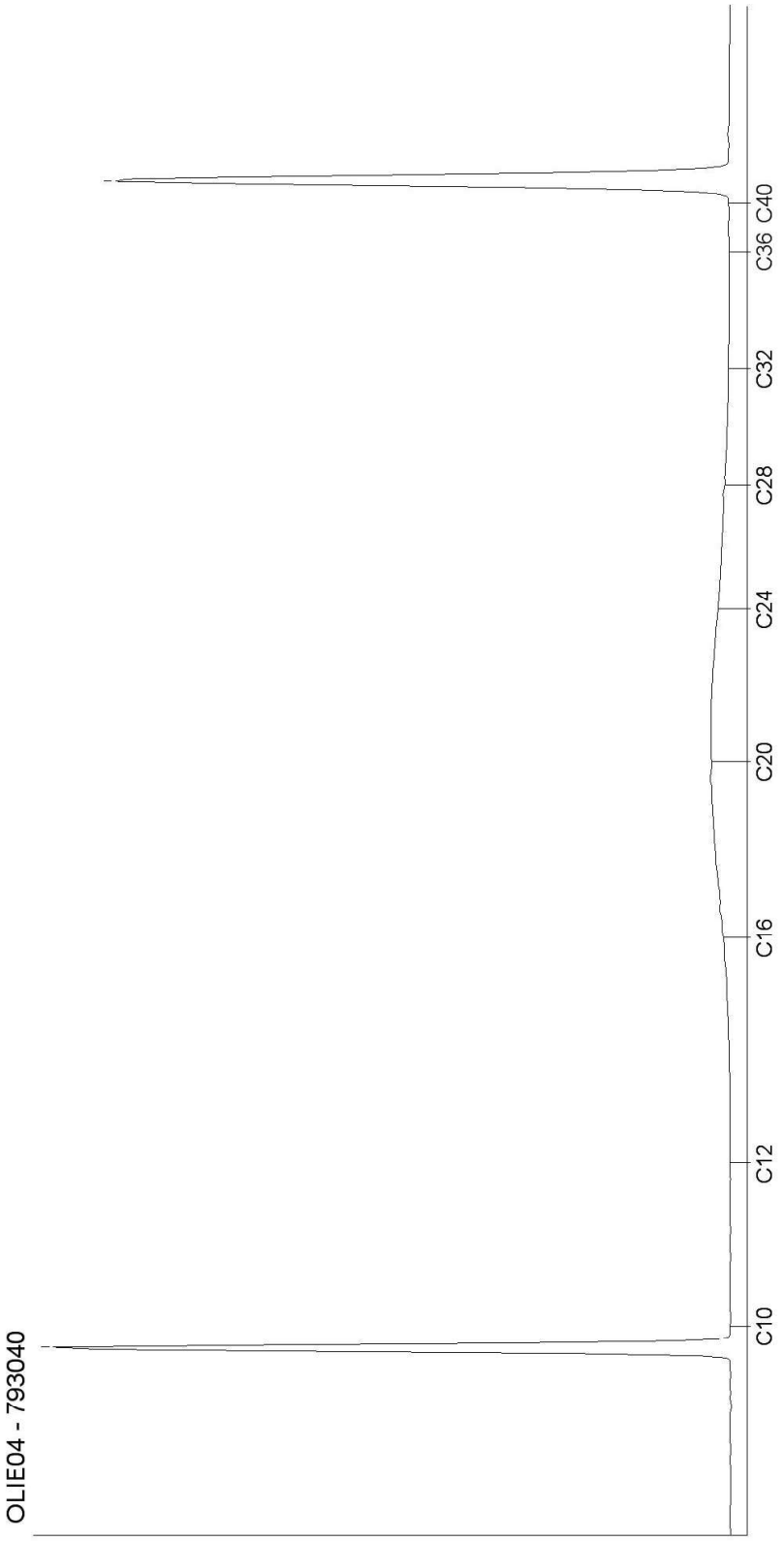
TESTING
RvA L 005

AL-West B.V.

Dortmundstraat 16B, 7418 BH Deventer, the Netherlands
Postbus 693, 7400 AR Deventer
Tel. +31(0)570 788110, Fax +31(0)570 788108
e-Mail: info@al-west.nl, www.al-west.nl

CHROMATOGRAM for Order No. 812313, Analysis No. 793040, created at 29.11.2018 07:13:50

Monsteromschrijving: W 5

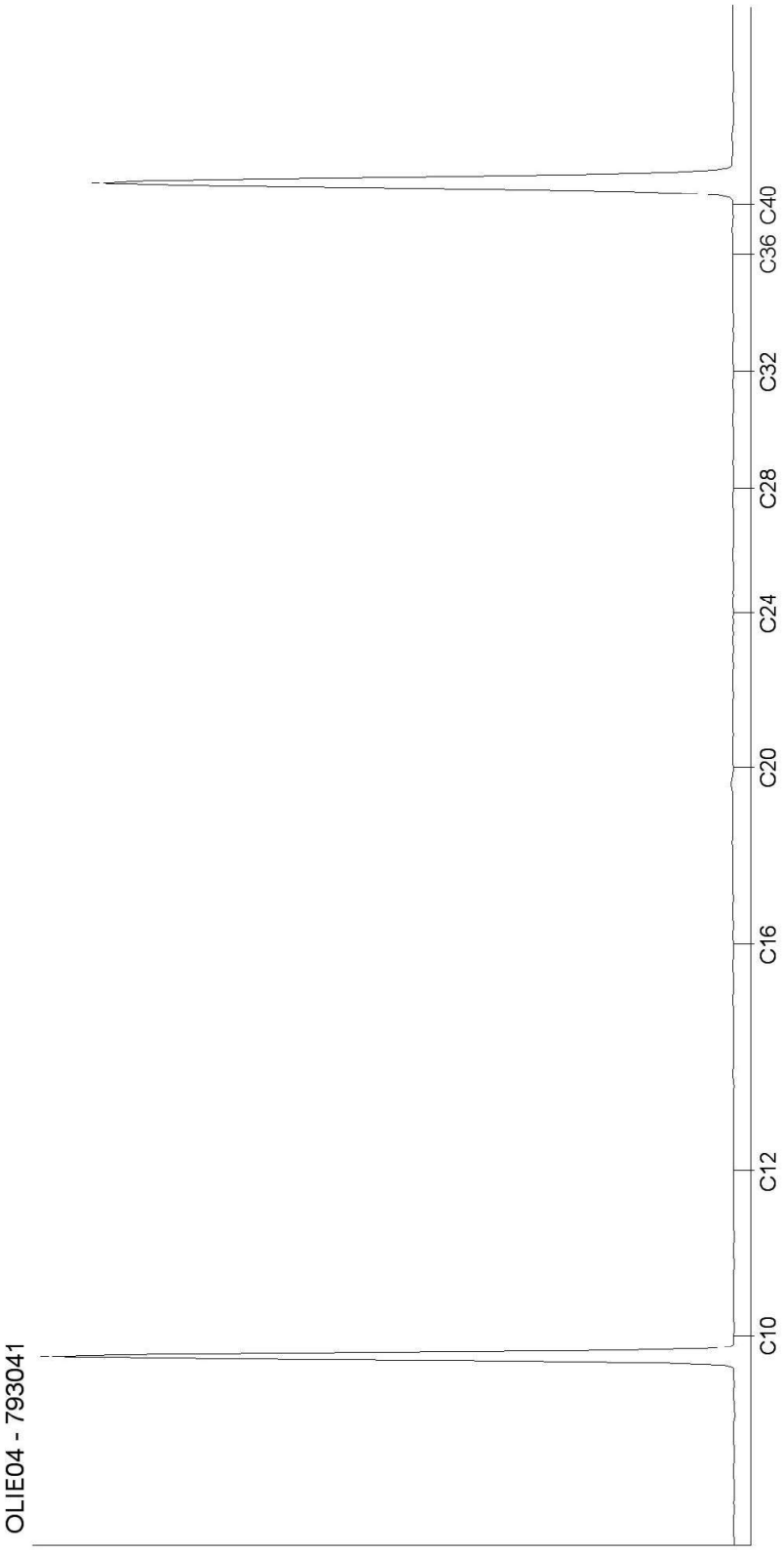
Kamer van Koophandel
Nr. 08110898
VAT/BTW-ID-Nr.:
NL 811132559 B01

Directeur
ppa. Marc van Gelder
Dr. Paul Wimmer

AL-West B.V.
Dortmundstraat 16B, 7418 BH Deventer, the Netherlands
Postbus 693, 7400 AR Deventer
Tel. +31(0)570 788110, Fax +31(0)570 788108
e-Mail: info@al-west.nl, www.al-west.nl

CHROMATOGRAM for Order No. 812313, Analysis No. 793041, created at 29.11.2018 07:13:50

Monsteromschrijving: W 6

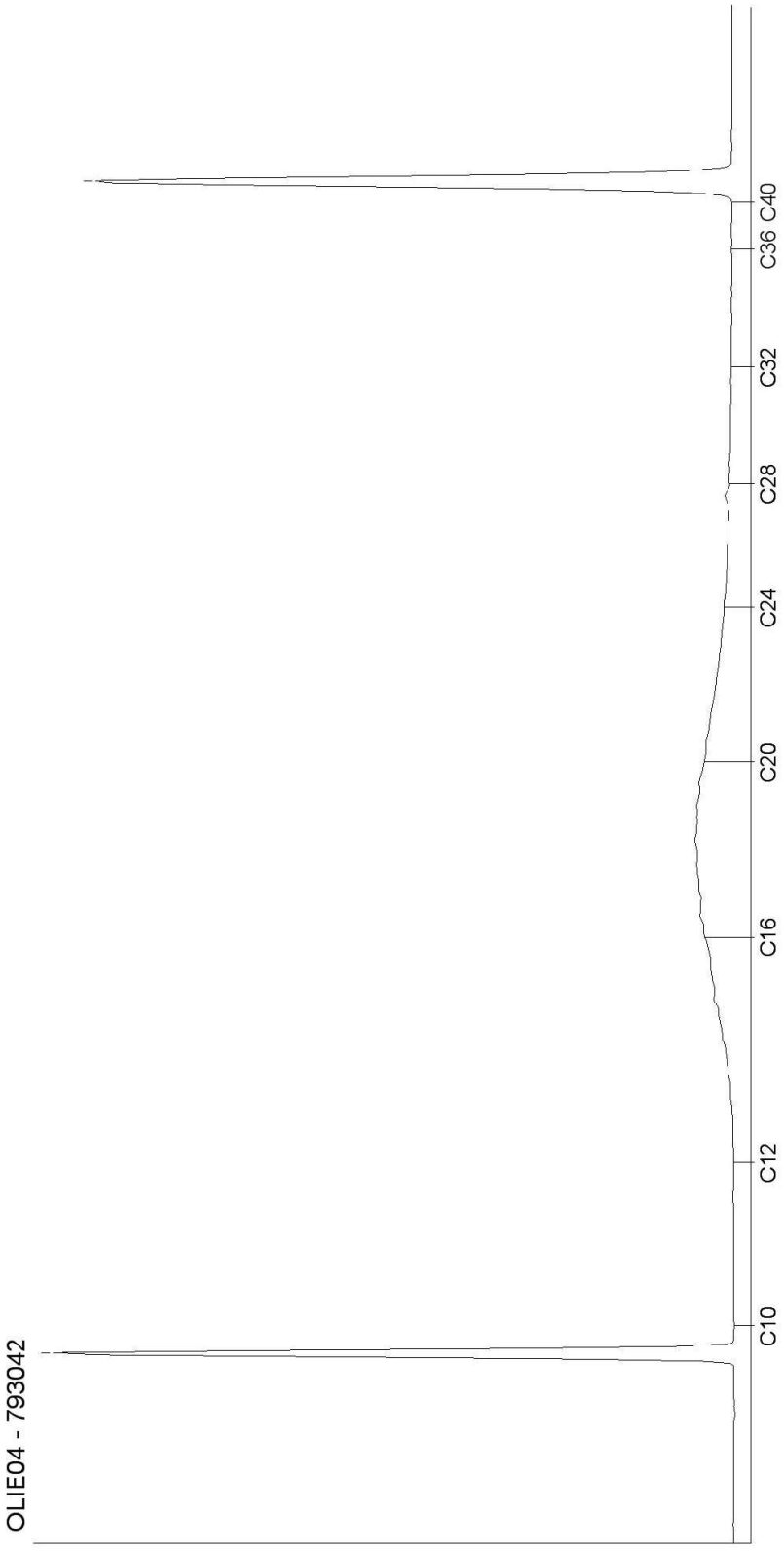
Kamer van Koophandel
Nr. 08110898
VAT/BTW-ID-Nr.:
NL 811132559 B01

Directeur
ppa. Marc van Gelder
Dr. Paul Wimmer

AL-West B.V.
Dortmundstraat 16B, 7418 BH Deventer, the Netherlands
Postbus 693, 7400 AR Deventer
Tel. +31(0)570 788110, Fax +31(0)570 788108
e-Mail: info@al-west.nl, www.al-west.nl

CHROMATOGRAM for Order No. 812313, Analysis No. 793042, created at 29.11.2018 07:13:51

Monsteromschrijving: W 8

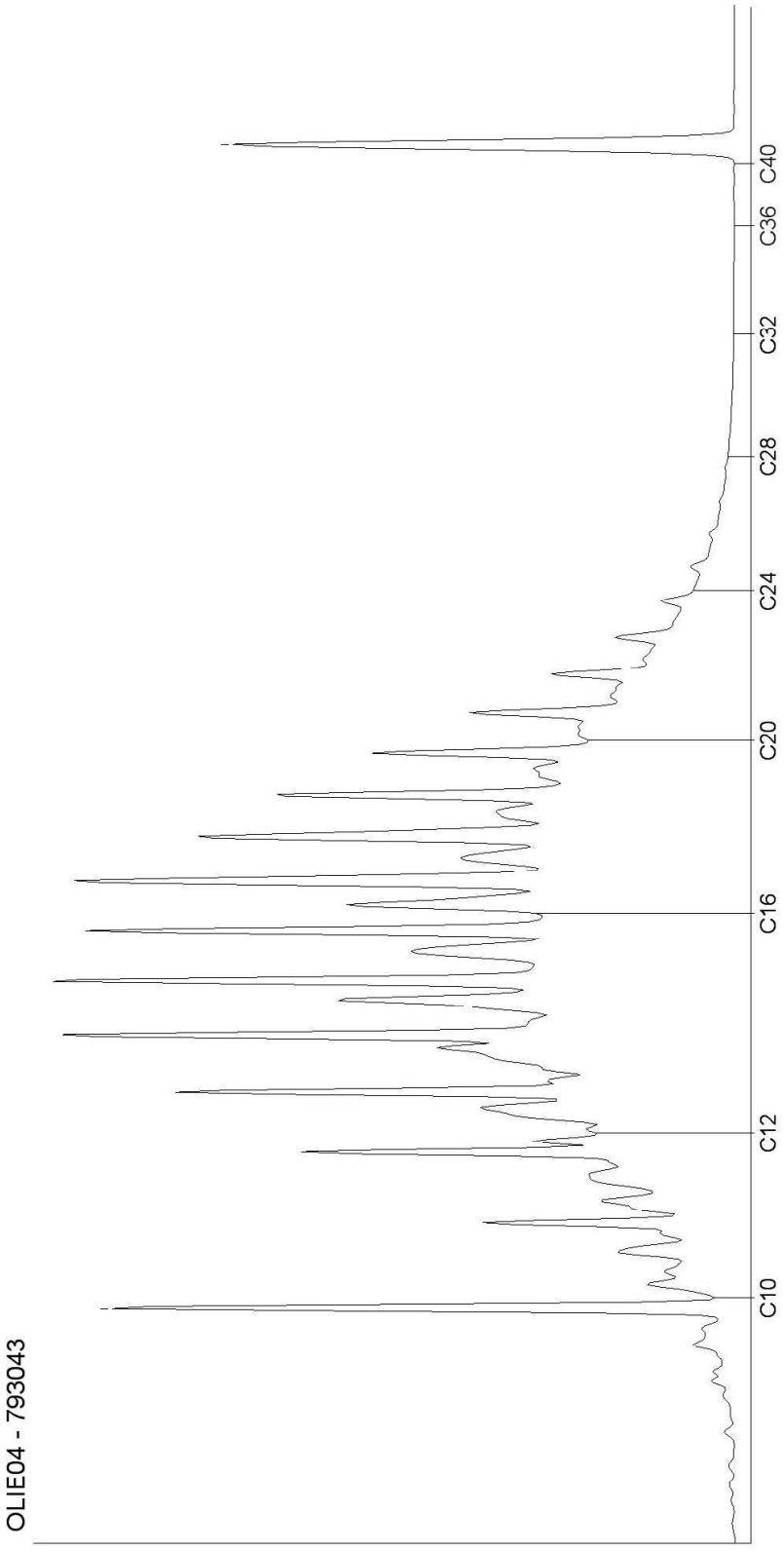
Kamer van Koophandel
Nr. 08110898
VAT/BTW-ID-Nr.:
NL 811132559 B01

Directeur
ppa. Marc van Gelder
Dr. Paul Wimmer

AL-West B.V.
Dortmundstraat 16B, 7418 BH Deventer, the Netherlands
Postbus 693, 7400 AR Deventer
Tel. +31(0)570 788110, Fax +31(0)570 788108
e-Mail: info@al-west.nl, www.al-west.nl

CHROMATOGRAM for Order No. 812313, Analysis No. 793043, created at 29.11.2018 07:13:52

Monsteromschrijving: W 9

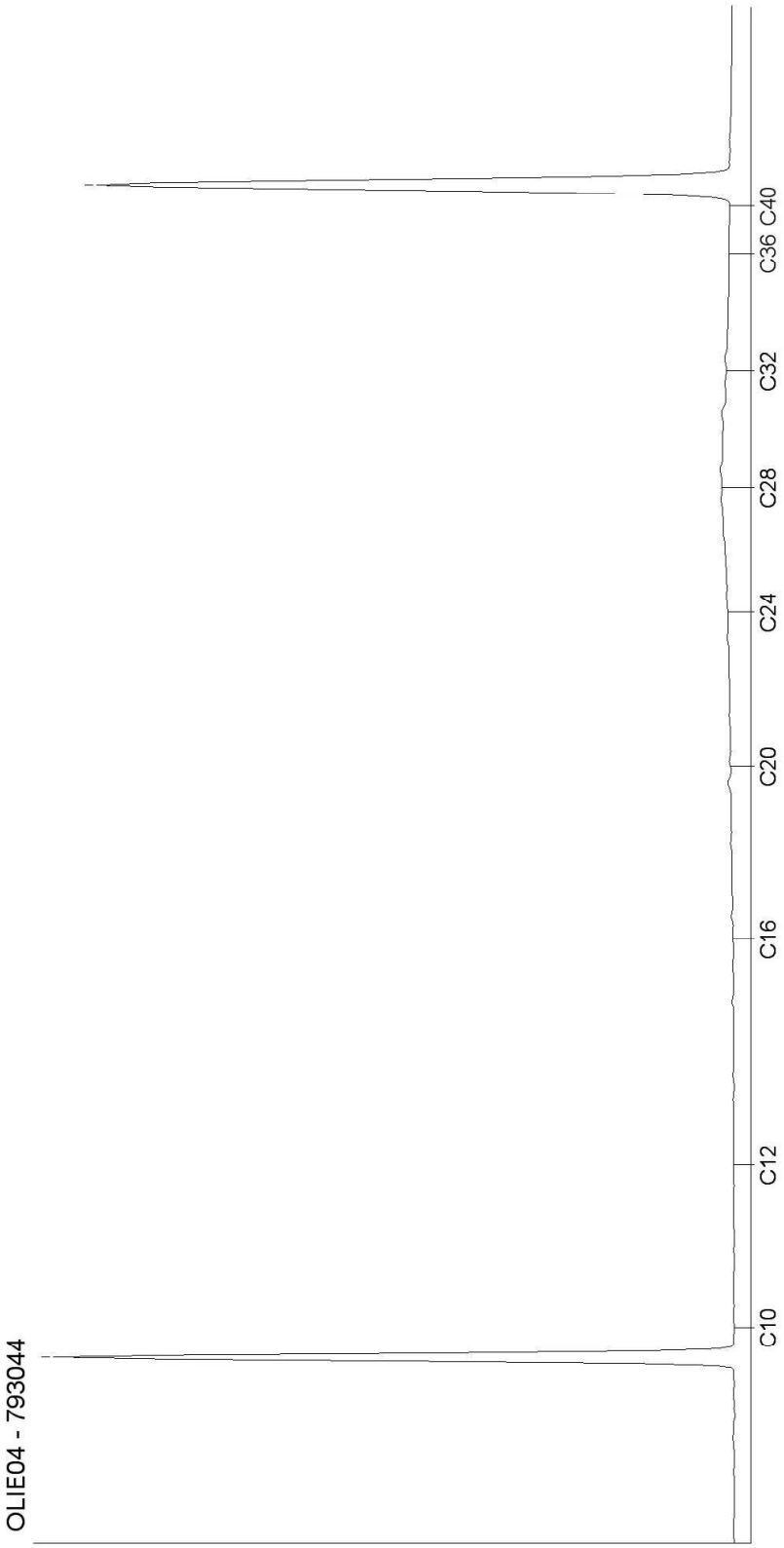
Kamer van Koophandel
Nr. 08110898
VAT/BTW-ID-Nr.:
NL 811132559 B01

Directeur
ppa. Marc van Gelder
Dr. Paul Wimmer

AL-West B.V.
Dortmundstraat 16B, 7418 BH Deventer, the Netherlands
Postbus 693, 7400 AR Deventer
Tel. +31(0)570 788110, Fax +31(0)570 788108
e-Mail: info@al-west.nl, www.al-west.nl

CHROMATOGRAM for Order No. 812313, Analysis No. 793044, created at 29.11.2018 07:13:52

Monsteromschrijving: W 10

Kamer van Koophandel
Nr. 08110898
VAT/BTW-ID-Nr.:
NL 811132559 B01

Directeur
ppa. Marc van Gelder
Dr. Paul Wimmer

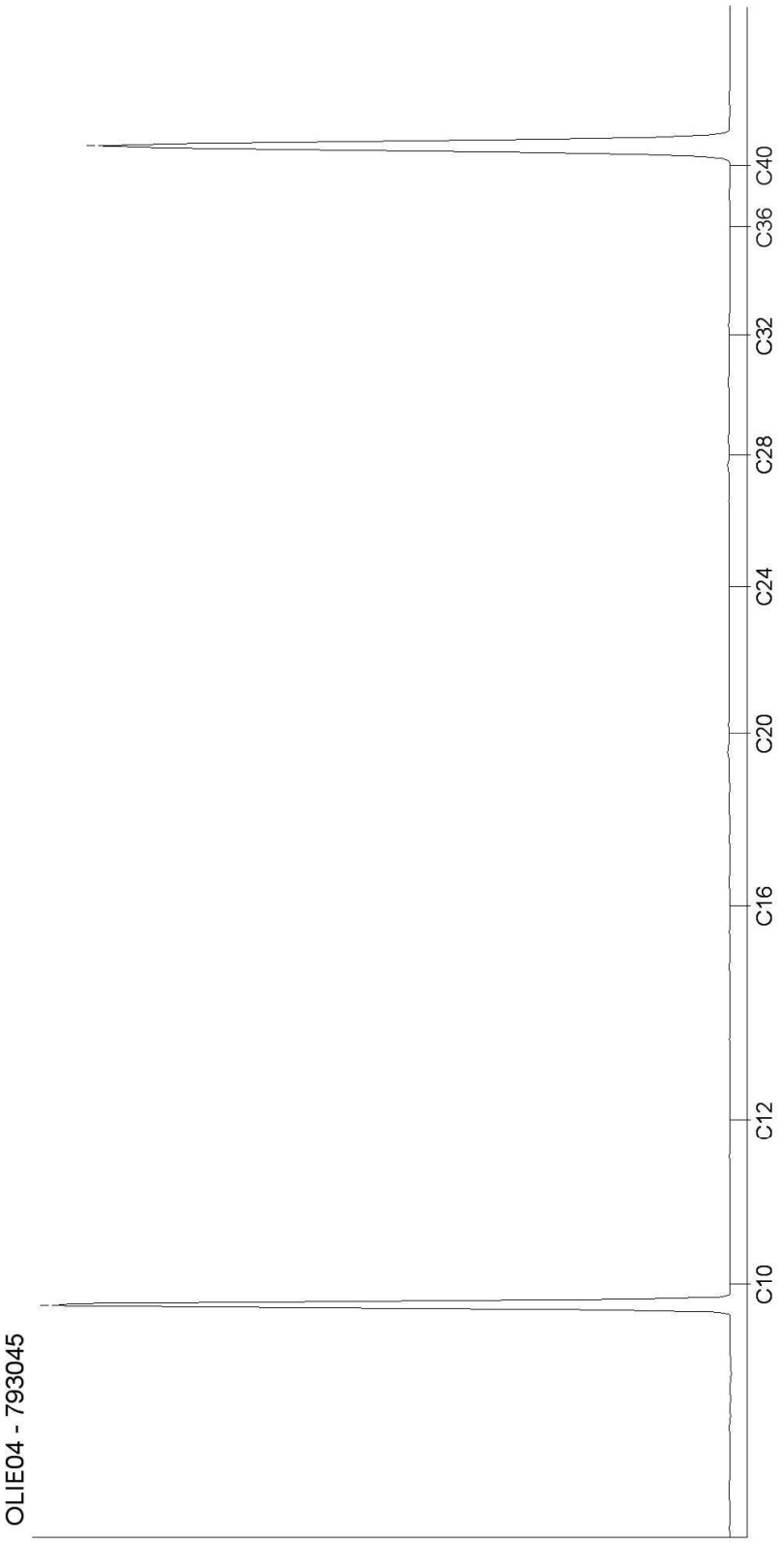
DOC-13-11867070-NL-P5

AL-West B.V.

Dortmundstraat 16B, 7418 BH Deventer, the Netherlands
Postbus 693, 7400 AR Deventer
Tel. +31(0)570 788110, Fax +31(0)570 788108
e-Mail: info@al-west.nl, www.al-west.nl

CHROMATOGRAM for Order No. 812313, Analysis No. 793045, created at 29.11.2018 07:13:52

Monsteromschrijving: W 11

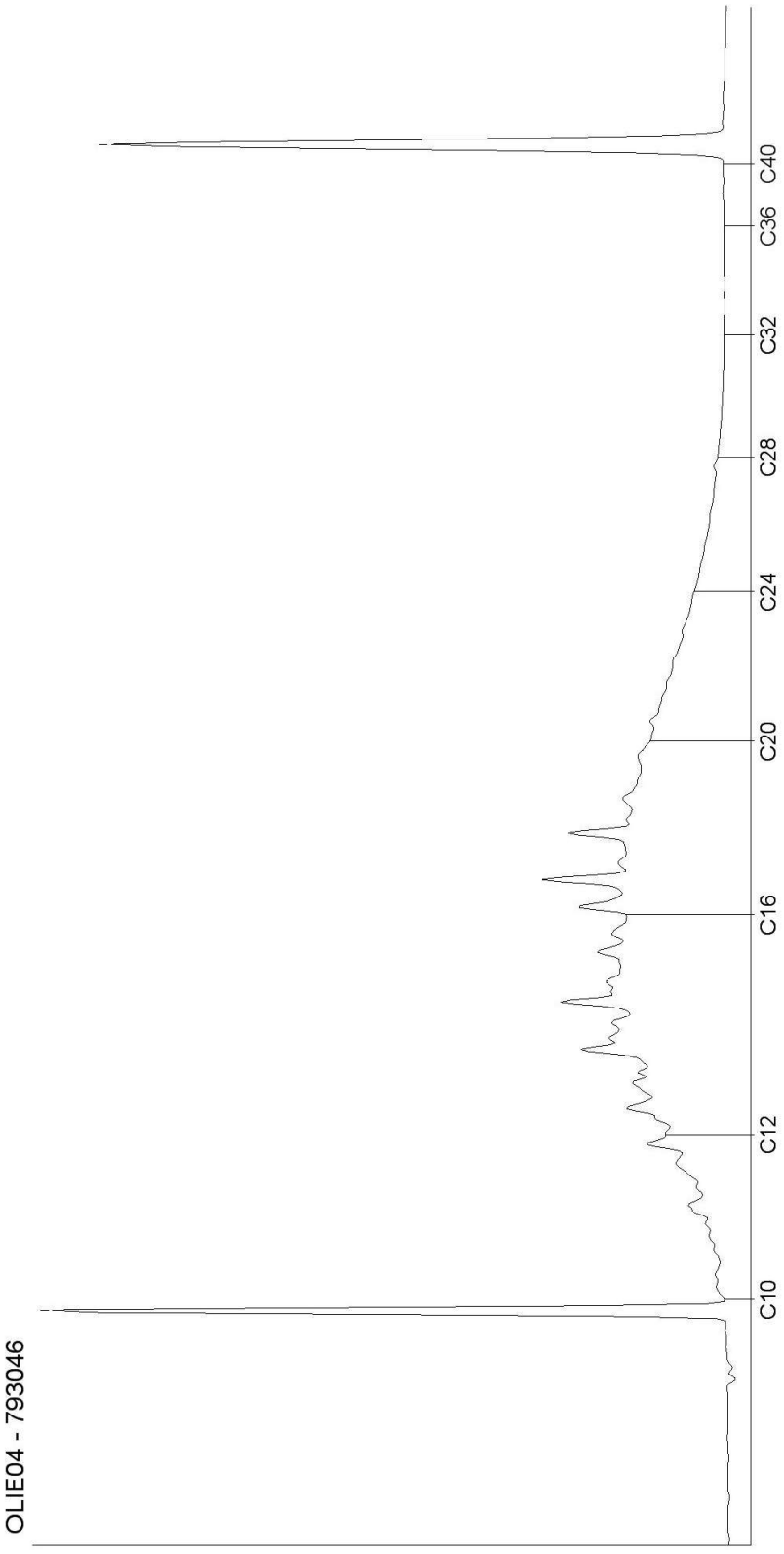
Kamer van Koophandel
Nr. 08110898
VAT/BTW-ID-Nr.:
NL 811132559 B01

Directeur
ppa. Marc van Gelder
Dr. Paul Wimmer

AL-West B.V.
Dortmundstraat 16B, 7418 BH Deventer, the Netherlands
Postbus 693, 7400 AR Deventer
Tel. +31(0)570 788110, Fax +31(0)570 788108
e-Mail: info@al-west.nl, www.al-west.nl

CHROMATOGRAM for Order No. 812313, Analysis No. 793046, created at 29.11.2018 07:13:53

Monsteromschrijving: W 12

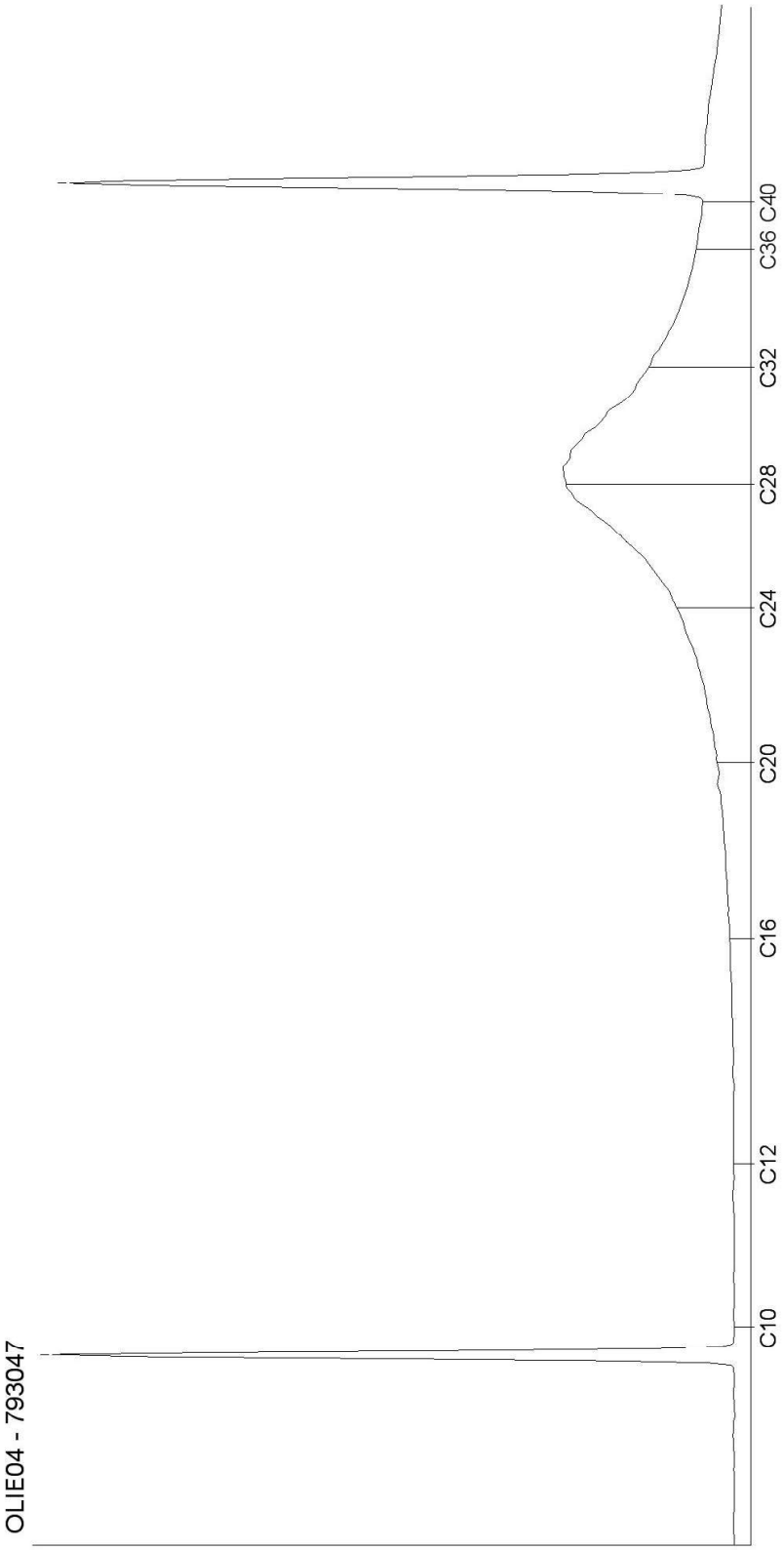
Kamer van Koophandel
Nr. 08110898
VAT/BTW-ID-Nr.:
NL 811132559 B01

Directeur
ppa. Marc van Gelder
Dr. Paul Wimmer

AL-West B.V.
Dortmundstraat 16B, 7418 BH Deventer, the Netherlands
Postbus 693, 7400 AR Deventer
Tel. +31(0)570 788110, Fax +31(0)570 788108
e-Mail: info@al-west.nl, www.al-west.nl

CHROMATOGRAM for Order No. 812313, Analysis No. 793047, created at 29.11.2018 07:13:53

Monsteromschrijving: W 13

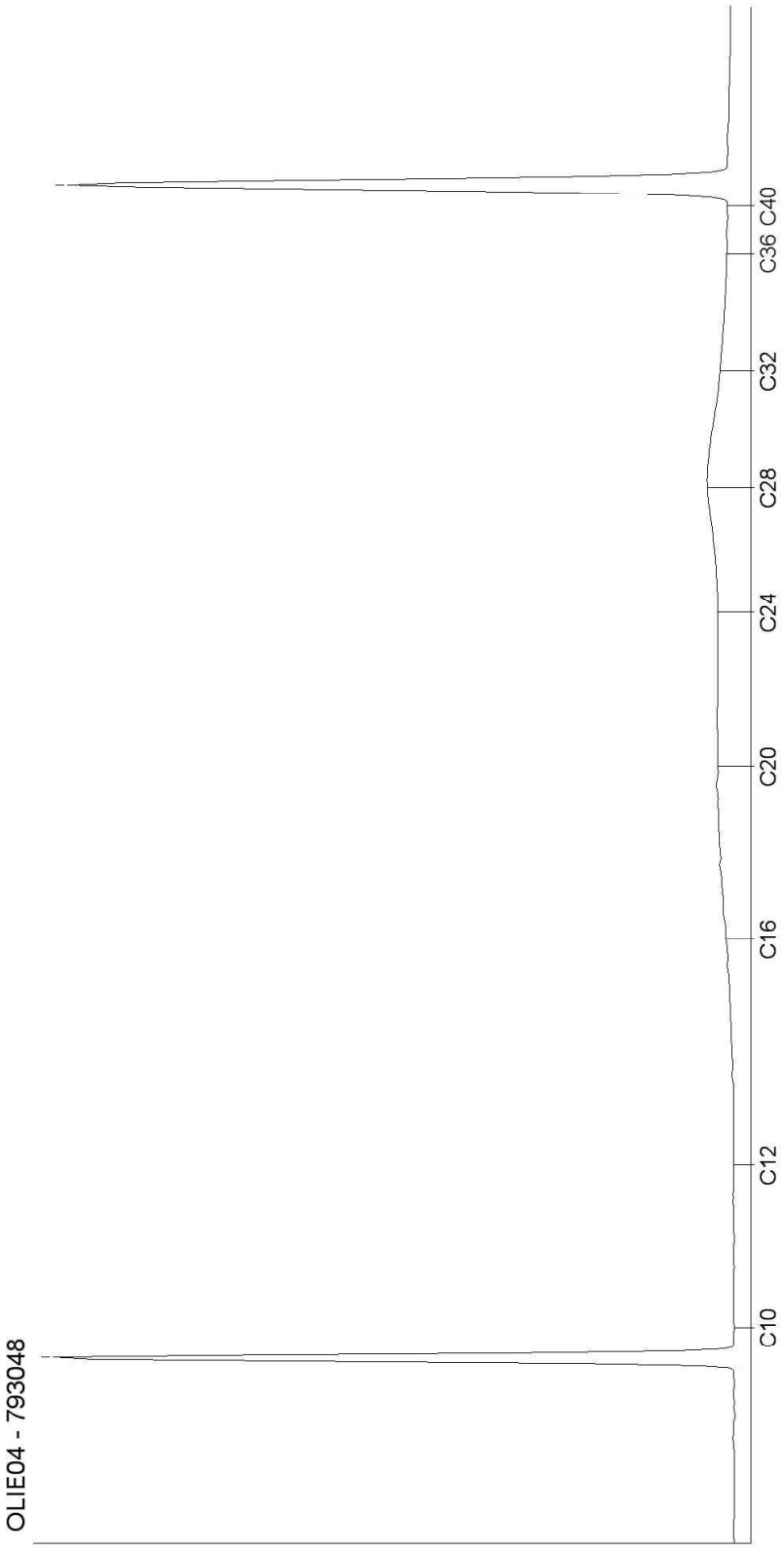
Kamer van Koophandel
Nr. 08110898
VAT/BTW-ID-Nr.:
NL 811132559 B01

Directeur
ppa. Marc van Gelder
Dr. Paul Wimmer

AL-West B.V.
Dortmundstraat 16B, 7418 BH Deventer, the Netherlands
Postbus 693, 7400 AR Deventer
Tel. +31(0)570 788110, Fax +31(0)570 788108
e-Mail: info@al-west.nl, www.al-west.nl

CHROMATOGRAM for Order No. 812313, Analysis No. 793048, created at 29.11.2018 07:13:53

Monsteromschrijving: W 14

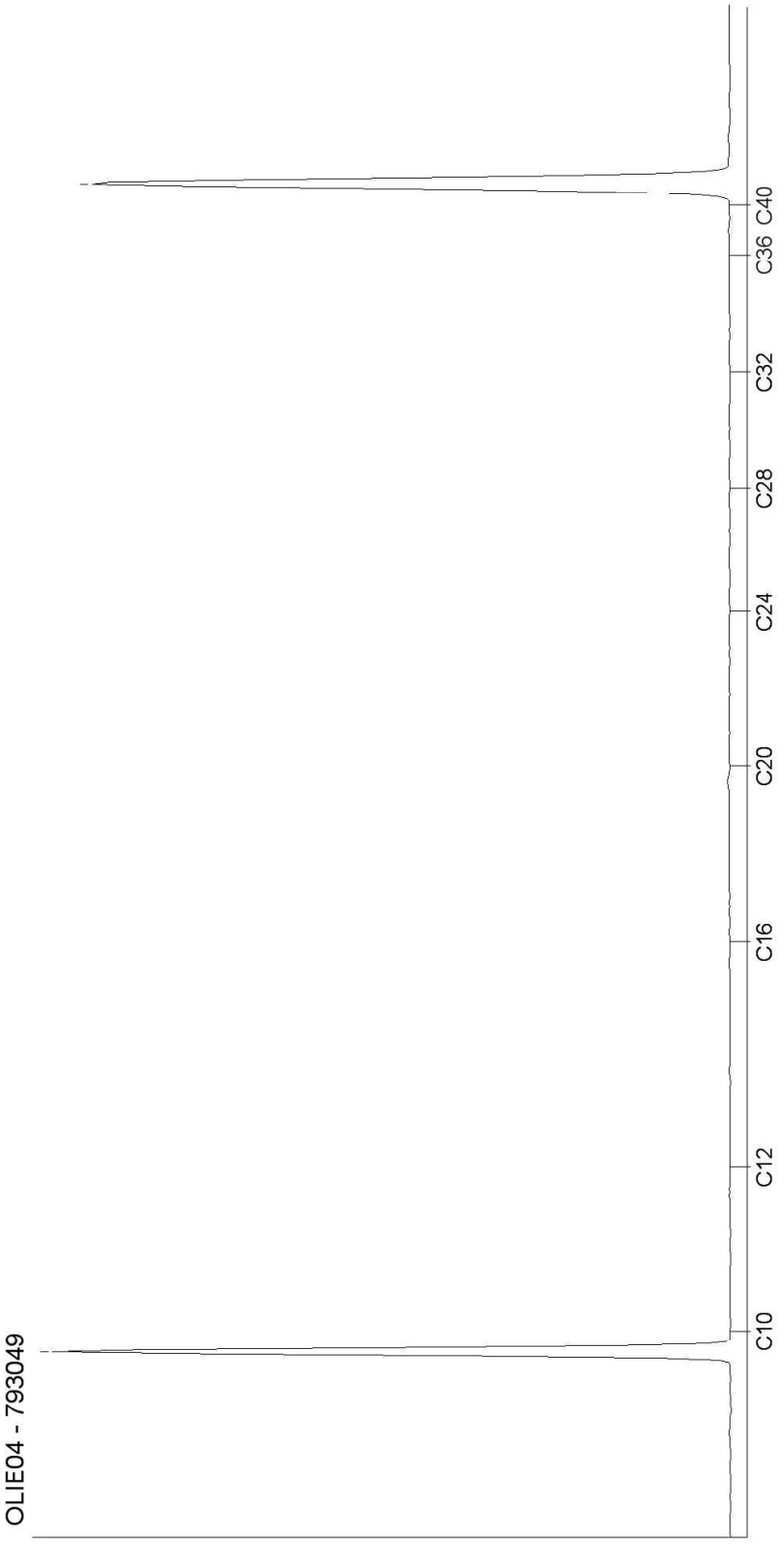
Kamer van Koophandel
Nr. 08110898
VAT/BTW-ID-Nr.:
NL 811132559 B01

Directeur
ppa. Marc van Gelder
Dr. Paul Wimmer

AL-West B.V.
Dortmundstraat 16B, 7418 BH Deventer, the Netherlands
Postbus 693, 7400 AR Deventer
Tel. +31(0)570 788110, Fax +31(0)570 788108
e-Mail: info@al-west.nl, www.al-west.nl

CHROMATOGRAM for Order No. 812313, Analysis No. 793049, created at 29.11.2018 08:32:02

Monsteromschrijving: W 15

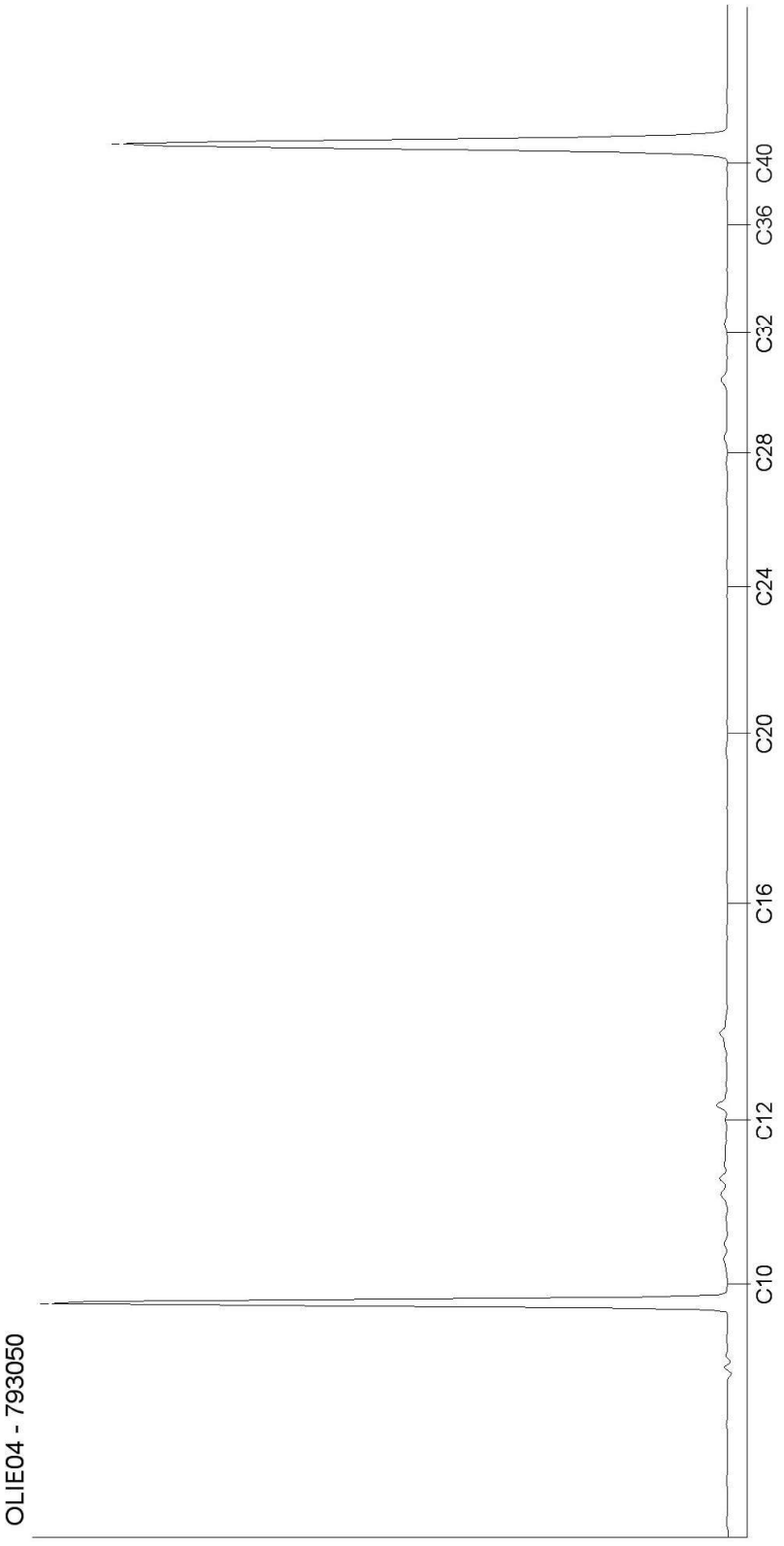
Kamer van Koophandel
Nr. 08110898
VAT/BTW-ID-Nr.:
NL 811132559 B01

Directeur
ppa. Marc van Gelder
Dr. Paul Wimmer

AL-West B.V.
Dortmundstraat 16B, 7418 BH Deventer, the Netherlands
Postbus 693, 7400 AR Deventer
Tel. +31(0)570 788110, Fax +31(0)570 788108
e-Mail: info@al-west.nl, www.al-west.nl

CHROMATOGRAM for Order No. 812313, Analysis No. 793050, created at 29.11.2018 07:13:54

Monsteromschrijving: B 16

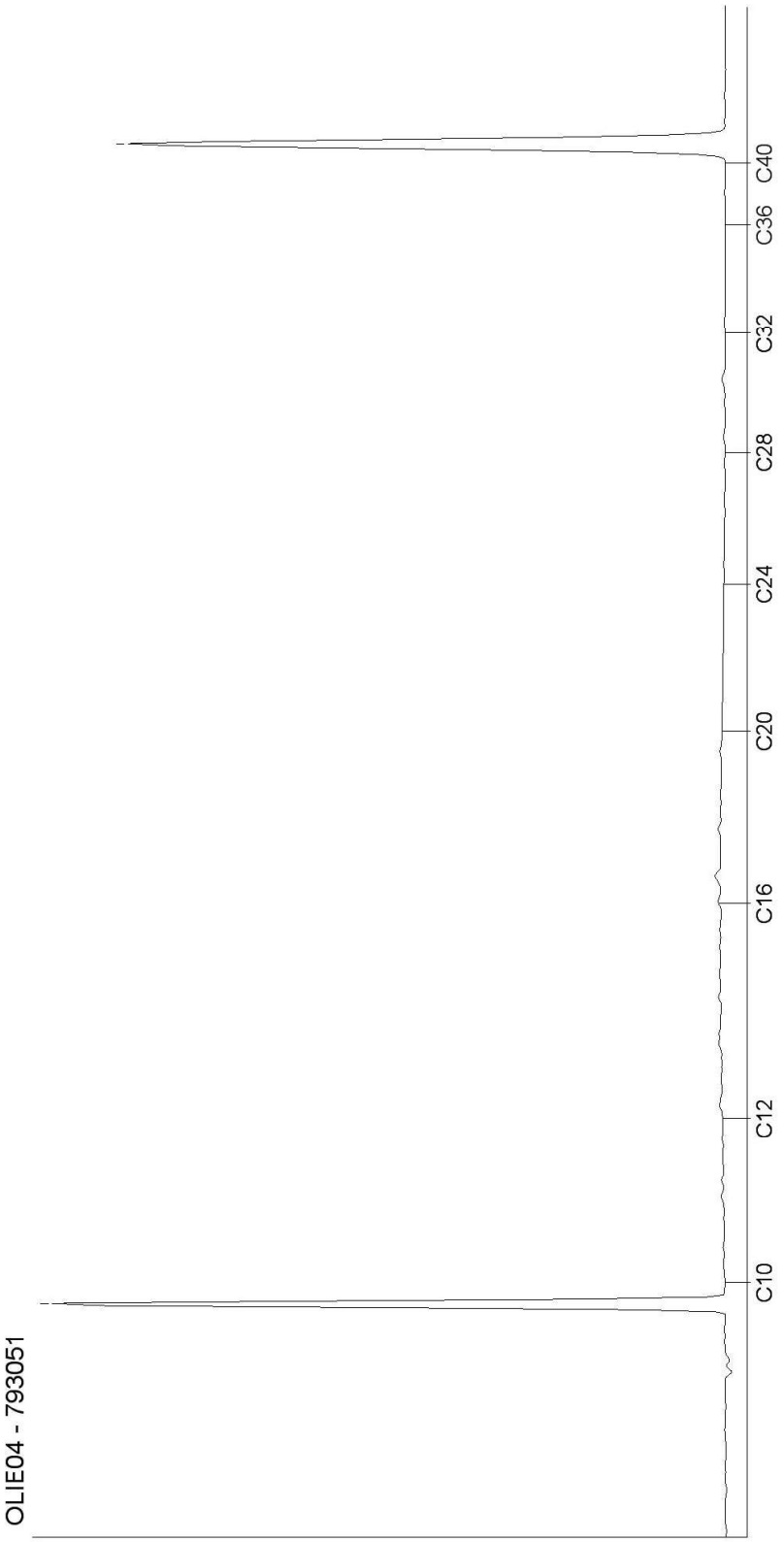
Kamer van Koophandel
Nr. 08110898
VAT/BTW-ID-Nr.:
NL 811132559 B01

Directeur
ppa. Marc van Gelder
Dr. Paul Wimmer

AL-West B.V.
Dortmundstraat 16B, 7418 BH Deventer, the Netherlands
Postbus 693, 7400 AR Deventer
Tel. +31(0)570 788110, Fax +31(0)570 788108
e-Mail: info@al-west.nl, www.al-west.nl

CHROMATOGRAM for Order No. 812313, Analysis No. 793051, created at 29.11.2018 07:13:54

Monsteromschrijving: B 17

Kamer van Koophandel
Nr. 08110898
VAT/BTW-ID-Nr.:
NL 811132559 B01

Directeur
ppa. Marc van Gelder
Dr. Paul Wimmer

AL-West B.V.
Dortmundstraat 16B, 7418 BH Deventer, the Netherlands
Postbus 693, 7400 AR Deventer
Tel. +31(0)570 788110, Fax +31(0)570 788108
e-Mail: info@al-west.nl, www.al-west.nl

AGROLAB GROUP
Your labs. Your service.

Tauw Nederland B.V.
Rolf Smit
POSTBUS 133
7400 AC DEVENTER

Datum	06.12.2018
Relatienr	35003840
Opdrachtnr.	814295

ANALYSERAPPORT

***Opdracht* 814295 Bodem / Eluaat**

Opdrachtgever	35003840 Tauw Nederland B.V.
Uw referentie	1266823 Laag Soeren Priesnitzlaan 2a 400023
Opdrachtacceptatie	05.12.18
Monsternemer	Opdrachtgever

Geachte heer, mevrouw,

Hierbij zenden wij u de resultaten van het door u aangevraagde laboratoriumonderzoek.
De analyses zijn, tenzij anders vermeld, geaccrediteerd volgens NEN-EN-ISO/IEC 17025 en uitgevoerd overeenkomstig de onderzoeksmethoden die worden genoemd in de meest actuele versie van onze verrichtingenlijst van de Raad voor Accreditatie, accreditatienummer L005.

De analyses zijn, tenzij anders vermeld, uitgevoerd overeenkomstig onze erkenning voor de werkzaamheid "Analyse voor milieuhygiënisch bodemonderzoek" van het Besluit Bodemkwaliteit.

Indien u gegevens wenst over de meetonzekerheden van een methode, kunnen wij u deze op verzoek verstrekken.

Dit rapport mag alleen in zijn geheel worden gereproduceerd. Eventuele bijlagen zijn onderdeel van het rapport.

Indien u nog vragen heeft of aanvullende informatie wenst, verzoeken wij u om contact op te nemen met Klantenservice.

Wij vertrouwen U met de toegezonden informatie van dienst te zijn.

Met vriendelijke groet,

AL-West B.V. Dhr. Peter Wijers, Tel. +31/570788111
Klantenservice

De in dit rapport vermelde analyses zijn geaccrediteerd volgens ISO/IEC 17025:2005, tenzij bij de analyse het symbool " * " staat vermeld.

Kamer van Koophandel Nr. 08110898
VAT/BTW-ID-Nr.: NL 811132559 B01

Directeur
ppa. Marc van Gelder
Dr. Paul Wimmer

kwaliteitswaarborg bodembeheer SIKB

TESTING RvA L 005

AL-West B.V.
Dortmundstraat 16B, 7418 BH Deventer, the Netherlands
Postbus 693, 7400 AR Deventer
Tel. +31(0)570 788110, Fax +31(0)570 788108
e-Mail: info@al-west.nl, www.al-west.nl

AGROLAB GROUP
Your labs. Your service.

***Opdracht* 814295 Bodem / Eluaat**

Monsternr.	*Monstername*	*Monsteromschrijving*
804154	05.11.2018	W 16
804155	05.11.2018	W 17
804156	05.11.2018	W 18
804157	05.11.2018	W 19
804158	05.12.2018	W 20

		Eenheid	804154 W 16	804155 W 17	804156 W 18	804157 W 19	804158 W 20
Algemene monstervoorbehandeling							
S	Voorbehandeling conform AS3000		++	++	++	++	++
S	Droge stof	%	91,1	86,3	93,5	86,5	89,9
S	IJzer (Fe2O3)	% Ds	<5,0	<5,0	<5,0	<5,0	<5,0
Klassiek Chemische Analyses							
S	Organische stof	% Ds	1,3 x)	1,9 x)	<0,2 x)	0,2 x)	0,9 x)
Aromaten (AS3000)							
S	Benzeen	mg/kg Ds	--	--	--	--	--
S	Tolueen	mg/kg Ds	--	--	--	--	--
S	Ethylbenzeen	mg/kg Ds	--	--	--	--	--
S	m,p-Xyleen	mg/kg Ds	--	--	--	--	--
S	o-Xyleen	mg/kg Ds	--	--	--	--	--
S	**Som Xylenen (Factor 0,7)**	mg/kg Ds	--	--	--	--	--
S	Naftaleen	mg/kg Ds	--	--	--	--	--
Minerale olie (AS3000/AS3200)							
S	Koolwaterstoffractie C10-C40	mg/kg Ds	<35	<35	<35	<35	<35
	Koolwaterstoffractie C10-C12	mg/kg Ds	<3 *	<3 *	<3 *	<3 *	<3 *
	Koolwaterstoffractie C12-C16	mg/kg Ds	<3 *	<3 *	<3 *	<3 *	<3 *
	Koolwaterstoffractie C16-C20	mg/kg Ds	<4 *	<4 *	<4 *	<4 *	<4 *
	Koolwaterstoffractie C20-C24	mg/kg Ds	<5 *	<5 *	<5 *	<5 *	<5 *
	Koolwaterstoffractie C24-C28	mg/kg Ds	<5 *	<5 *	<5 *	<5 *	<5 *
	Koolwaterstoffractie C28-C32	mg/kg Ds	<5 *	<5 *	<5 *	<5 *	<5 *
	Koolwaterstoffractie C32-C36	mg/kg Ds	<5 *	<5 *	<5 *	<5 *	<5 *
	Koolwaterstoffractie C36-C40	mg/kg Ds	<5 *	<5 *	<5 *	<5 *	<5 *

De in dit rapport vermelde analyses zijn geaccrediteerd volgens ISO/IEC 17025:2005, tenzij bij de analyse het symbool " * " staat vermeld.

Kamer van Koophandel
Nr. 08110898
VAT/BTW-ID-Nr.:
NL 811132559 B01

Directeur
ppa. Marc van Gelder
Dr. Paul Wimmer

kwaliteitswaarborg bodembeheer SIKB

TESTING
RvA L 005

AL-West B.V.
Dortmundstraat 16B, 7418 BH Deventer, the Netherlands
Postbus 693, 7400 AR Deventer
Tel. +31(0)570 788110, Fax +31(0)570 788108
e-Mail: info@al-west.nl, www.al-west.nl

AGROLAB GROUP
Your labs. Your service.

***Opdracht* 814295 Bodem / Eluaat**

Monsternr.	*Monstername*	*Monsteromschrijving*
804159	05.12.2018	W 21
804160	05.12.2018	W 22
804161	05.11.2018	B 18
804162	05.12.2018	B 19
804163	05.12.2018	B 20

		Eenheid	804159 W 21	804160 W 22	804161 B 18	804162 B 19	804163 B 20
Algemene monstervoorbehandeling							
S	Voorbehandeling conform AS3000		++	++	++	++	++
S	Droge stof	%	96,3	89,0	81,9	76,4	88,9
S	IJzer (Fe2O3)	% Ds	<5,0	<5,0	<5,0	<5,0	<5,0
Klassiek Chemische Analyses							
S	Organische stof	% Ds	<0,2 x)	0,3 x)	0,9 x)	3,9 x)	0,6 x)
Aromaten (AS3000)							
S	Benzeen	mg/kg Ds	--	--	--	--	--
S	Tolueen	mg/kg Ds	--	--	--	--	--
S	Ethylbenzeen	mg/kg Ds	--	--	--	--	--
S	m,p-Xyleen	mg/kg Ds	--	--	--	--	--
S	o-Xyleen	mg/kg Ds	--	--	--	--	--
S	**Som Xylenen (Factor 0,7)**	mg/kg Ds	--	--	--	--	--
S	Naftaleen	mg/kg Ds	--	--	--	--	--
Minerale olie (AS3000/AS3200)							
S	Koolwaterstoffractie C10-C40	mg/kg Ds	160	<35	<35	<35	<35
	Koolwaterstoffractie C10-C12	mg/kg Ds	<3 *	<3 *	5 *	7 *	<3 *
	Koolwaterstoffractie C12-C16	mg/kg Ds	17 *	<3 *	7 *	17 *	<3 *
	Koolwaterstoffractie C16-C20	mg/kg Ds	63 *	<4 *	<4 *	8 *	<4 *
	Koolwaterstoffractie C20-C24	mg/kg Ds	42 *	<5 *	<5 *	<5 *	<5 *
	Koolwaterstoffractie C24-C28	mg/kg Ds	18 *	<5 *	<5 *	<5 *	<5 *
	Koolwaterstoffractie C28-C32	mg/kg Ds	7 *	<5 *	<5 *	<5 *	<5 *
	Koolwaterstoffractie C32-C36	mg/kg Ds	<5 *	<5 *	<5 *	<5 *	<5 *
	Koolwaterstoffractie C36-C40	mg/kg Ds	<5 *	<5 *	<5 *	<5 *	<5 *

De in dit rapport vermelde analyses zijn geaccrediteerd volgens ISO/IEC 17025:2005, tenzij bij de analyse het symbool " * " staat vermeld.

Kamer van Koophandel
Nr. 08110898
VAT/BTW-ID-Nr.:
NL 811132559 B01

Directeur
ppa. Marc van Gelder
Dr. Paul Wimmer

kwaliteitswaarborg bodembeheer SIKB

TESTING
RvA L 005

DOC-13-11907624-NL-P3

AL-West B.V.
Dortmundstraat 16B, 7418 BH Deventer, the Netherlands
Postbus 693, 7400 AR Deventer
Tel. +31(0)570 788110, Fax +31(0)570 788108
e-Mail: info@al-west.nl, www.al-west.nl

AGROLAB GROUP
Your labs. Your service.

Opdracht **814295 Bodem / Eluaat**

Monsternr.	*Monstername*	*Monsteromschrijving*
804164	05.12.2018	P1

		Eenheid	804164 P1
Algemene monstervoorbehandeling			
S	Voorbehandeling conform AS3000		++
S	Droge stof	%	82,1
S	IJzer (Fe2O3)	% Ds	--
Klassiek Chemische Analyses			
S	Organische stof	% Ds	--
Aromaten (AS3000)			
S	Benzeen	mg/kg Ds	<5,0 hb)
S	Tolueen	mg/kg Ds	<5,0 hb)
S	Ethylbenzeen	mg/kg Ds	<5,0 hb)
S	m,p-Xyleen	mg/kg Ds	<10 hb)
S	o-Xyleen	mg/kg Ds	<5,0 hb)
S	**Som Xylenen (Factor 0,7)**	mg/kg Ds	11 #)
S	Naftaleen	mg/kg Ds	<10 m)
Minerale olie (AS3000/AS3200)			
S	Koolwaterstoffractie C10-C40	mg/kg Ds	14400
	Koolwaterstoffractie C10-C12	mg/kg Ds	2570 *
	Koolwaterstoffractie C12-C16	mg/kg Ds	5810 *
	Koolwaterstoffractie C16-C20	mg/kg Ds	4430 *
	Koolwaterstoffractie C20-C24	mg/kg Ds	1330 *
	Koolwaterstoffractie C24-C28	mg/kg Ds	170 *
	Koolwaterstoffractie C28-C32	mg/kg Ds	13 *
	Koolwaterstoffractie C32-C36	mg/kg Ds	<5 *
	Koolwaterstoffractie C36-C40	mg/kg Ds	<5 *

x) Gehaltes beneden de rapportagegrens zijn niet mee inbegrepen.
#) Bij deze som zijn resultaten "<rapportagegrens" vermenigvuldigd met 0,7.
m) De rapportagegrens is verhoogd, omdat door matrixeffecten, resp. co-elutie een kwantificering bemoeilijkt wordt.
hb) De rapportagegrens moest verhoogd worden, vanwege een hoge concentratie van een of meerdere verbindingen waardoor een onverdunde meting niet mogelijk is.
S) Erkend volgens AS SIKB 3000
Verklaring:"<" of n.a. betekent dat het gehalte van de component lager is dan de rapportagegrens.

Begin van de analyses: 05.12.2018
Einde van de analyses: 06.12.2018

De onderzoeksresultaten hebben alleen betrekking op het aangeleverde monstermateriaal . Monsters met onbekende herkomst kunnen slechts beperkt gecontroleerd worden op plausibiliteit .

De in dit rapport vermelde analyses zijn geaccrediteerd volgens ISO/IEC 17025:2005, tenzij bij de analyse het symbool " * " staat vermeld.

Kamer van Koophandel Nr. 08110898 VAT/BTW-ID-Nr.: NL 811132559 B01
Directeur ppa. Marc van Gelder Dr. Paul Wimmer

kwaliteitswaarborg bodembeheer SIKB
TESTING RvA L 005

DOC-13-11907624-NL-P4

AL-West B.V.
Dortmundstraat 16B, 7418 BH Deventer, the Netherlands
Postbus 693, 7400 AR Deventer
Tel. +31(0)570 788110, Fax +31(0)570 788108
e-Mail: info@al-west.nl, www.al-west.nl

AGROLAB GROUP
Your labs. Your service.

Opdracht **814295 Bodem / Eluaat**

AL-West B.V. Dhr. Peter Wijers, Tel. +31/570788111
Klantenservice

Toegepaste methoden

eigen methode: Koolwaterstoffractie C10-C12 Koolwaterstoffractie C12-C16 Koolwaterstoffractie C16-C20 Koolwaterstoffractie C20-C24 Koolwaterstoffractie C24-C28 Koolwaterstoffractie C28-C32 Koolwaterstoffractie C32-C36 Koolwaterstoffractie C36-C40

Gelijkwaardig aan NEN 5739: IJzer (Fe2O3)

NEN-EN12880; AS3000 en AS3200; NEN-EN15934: Droge stof

Protocollen AS 3000: Voorbehandeling conform AS3000 Organische stof Benzeen Tolueen Ethylbenzeen m,p-Xyleen o-Xyleen Som Xylenen (Factor 0,7) Naftaleen Koolwaterstoffractie C10-C40

De in dit rapport vermelde analyses zijn geaccrediteerd volgens ISO/IEC 17025:2005, tenzij bij de analyse het symbool " * " staat vermeld.

Kamer van Koophandel Nr. 08110898
VAT/BTW-ID-Nr.: NL 811132559 B01

Directeur
ppa. Marc van Gelder
Dr. Paul Wimmer

kwaliteitswaarborg bodembeheer SIKB

TESTING RvA L 005

DOC-13-11907624-NL-P5

AL-West B.V.
Dortmundstraat 16B, 7418 BH Deventer, the Netherlands
Postbus 693, 7400 AR Deventer
Tel. +31(0)570 788110, Fax +31(0)570 788108
e-Mail: info@al-west.nl, www.al-west.nl

AGROLAB GROUP
Your labs. Your service.

Bijlage bij Opdrachtnr. 814295

CONSERVERING, CONSERVERINGSTERMIJN EN VERPAKKING

Er zijn verschillen met de richtlijnen geconstateerd die mogelijk de betrouwbaarheid van de analyseresultaten beïnvloeden. De conserveringstermijn is voor volgende analyse overschreden:

Koolwaterstoffractie C10-C40	804154, 804155, 804156, 804157, 804161
Koolwaterstoffractie C32-C36	804154, 804155, 804156, 804157, 804161
Koolwaterstoffractie C12-C16	804154, 804155, 804156, 804157, 804161
Koolwaterstoffractie C20-C24	804154, 804155, 804156, 804157, 804161
Koolwaterstoffractie C28-C32	804154, 804155, 804156, 804157, 804161
Koolwaterstoffractie C24-C28	804154, 804155, 804156, 804157, 804161
Koolwaterstoffractie C10-C12	804154, 804155, 804156, 804157, 804161
Koolwaterstoffractie C36-C40	804154, 804155, 804156, 804157, 804161
Koolwaterstoffractie C16-C20	804154, 804155, 804156, 804157, 804161
Droge stof	804154, 804155, 804156, 804157, 804161

De in dit rapport vermelde analyses zijn geaccrediteerd volgens ISO/IEC 17025:2005, tenzij bij de analyse het symbool " * " staat vermeld.

Kamer van Koophandel
Nr. 08110898
VAT/BTW-ID-Nr.:
NL 811132559 B01

Directeur
ppa. Marc van Gelder
Dr. Paul Wimmer

kwaliteitswaarborg bodembeheer SIKB

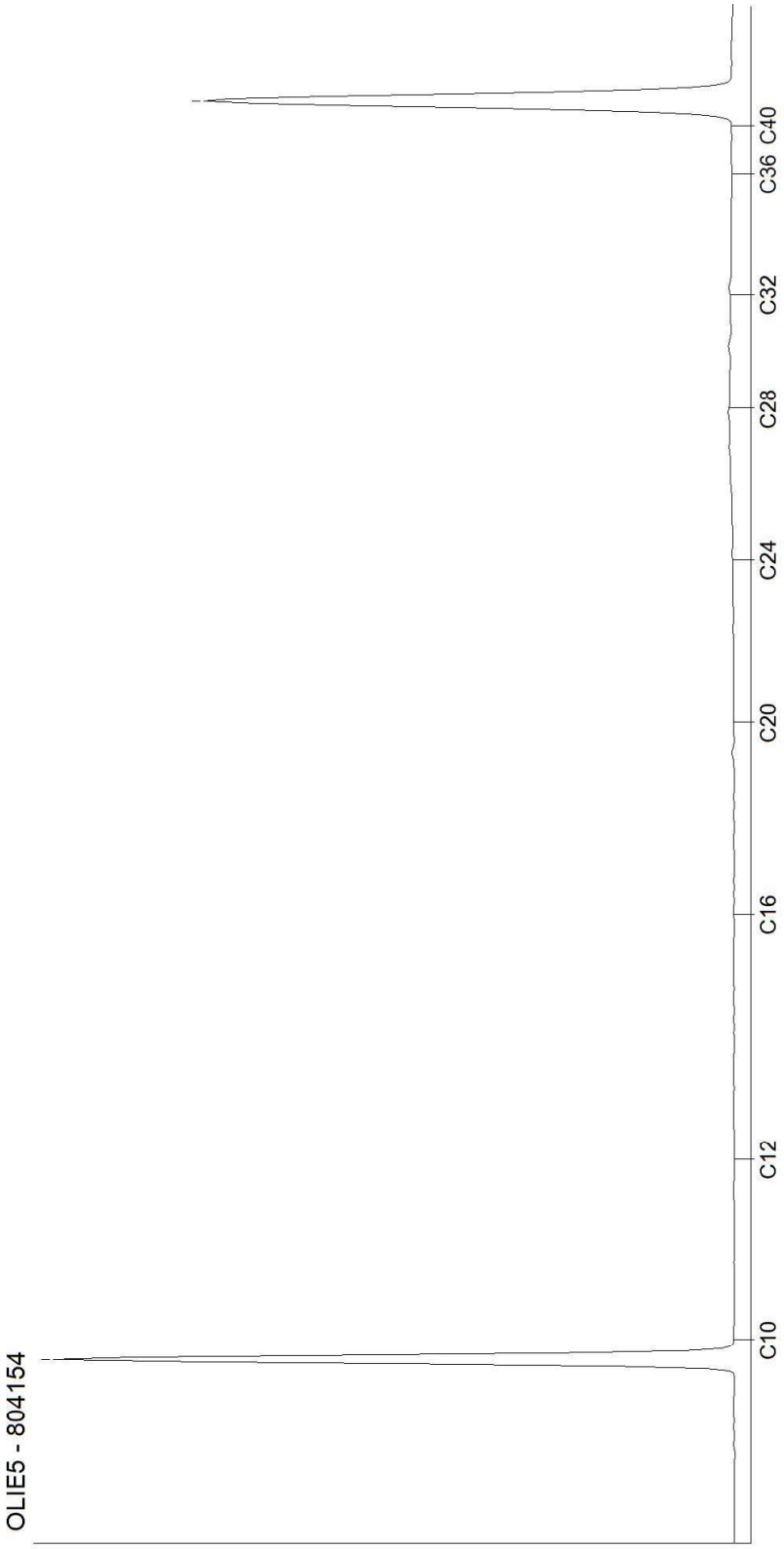
TESTING
RvA L 005

AL-West B.V.

Dortmundstraat 16B, 7418 BH Deventer, the Netherlands
Postbus 693, 7400 AR Deventer
Tel. +31(0)570 788110, Fax +31(0)570 788108
e-Mail: info@al-west.nl, www.al-west.nl

CHROMATOGRAM for Order No. 814295, Analysis No. 804154, created at 06.12.2018 06:57:24

Monsteromschrijving: W 16

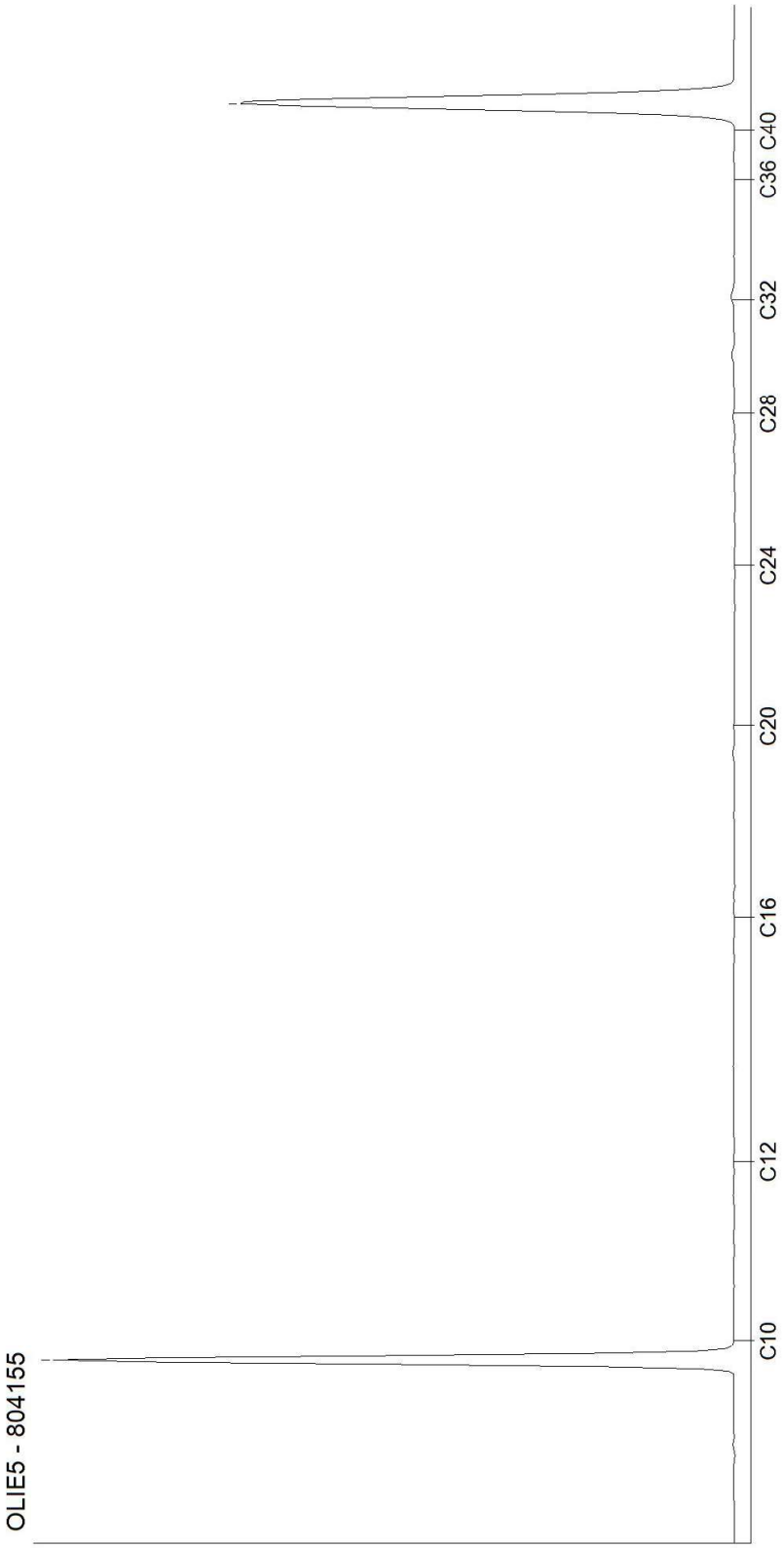
Kamer van Koophandel
Nr. 08110898
VAT/BTW-ID-Nr.:
NL 811132559 B01

Directeur
ppa. Marc van Gelder
Dr. Paul Wimmer

AL-West B.V.
Dortmundstraat 16B, 7418 BH Deventer, the Netherlands
Postbus 693, 7400 AR Deventer
Tel. +31(0)570 788110, Fax +31(0)570 788108
e-Mail: info@al-west.nl, www.al-west.nl

CHROMATOGRAM for Order No. 814295, Analysis No. 804155, created at 06.12.2018 06:57:24

Monsteromschrijving: W 17

Kamer van Koophandel
Nr. 08110898
VAT/BTW-ID-Nr.:
NL 811132559 B01

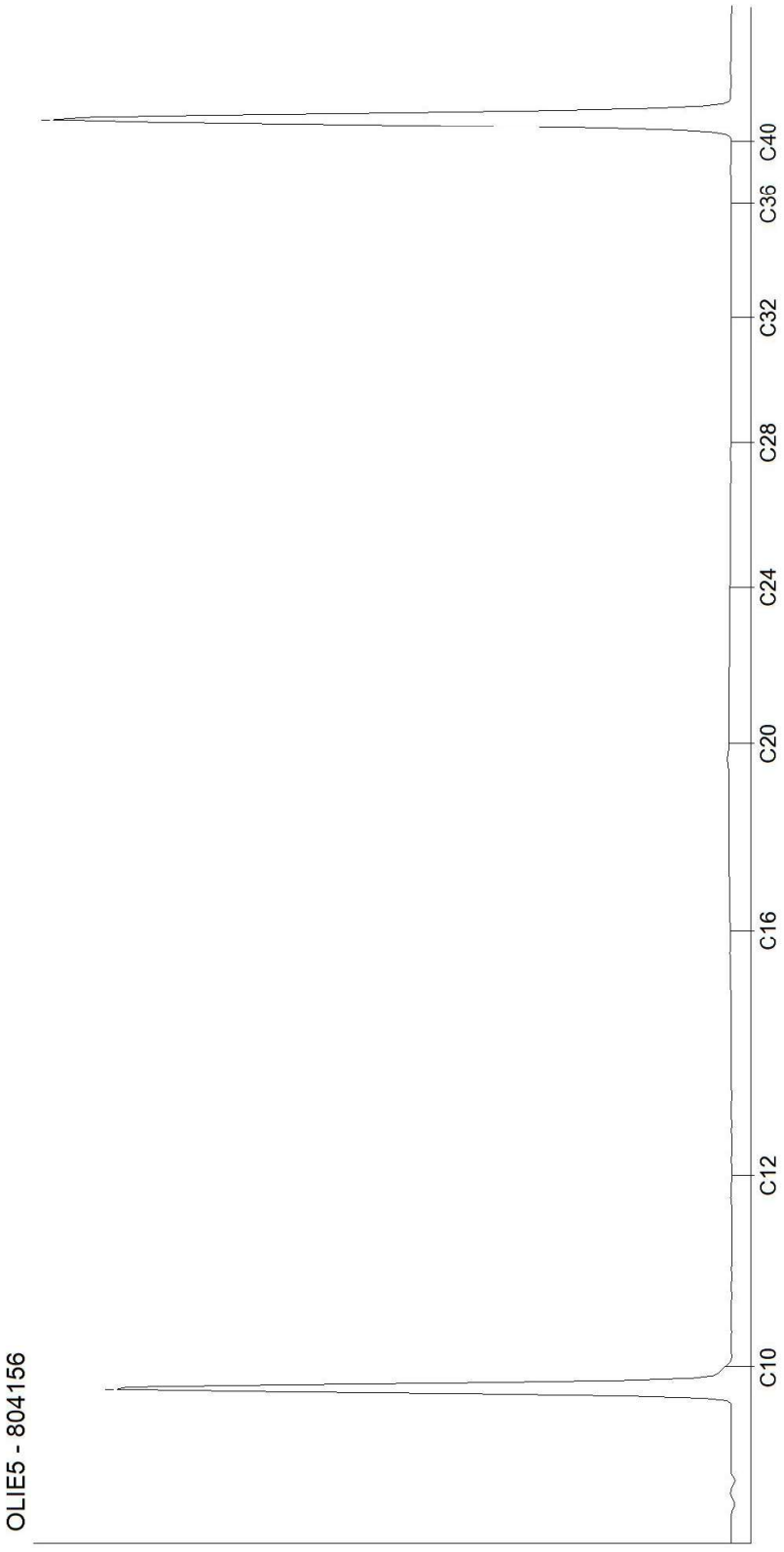
Directeur
ppa. Marc van Gelder
Dr. Paul Wimmer

AL-West B.V.

Dortmundstraat 16B, 7418 BH Deventer, the Netherlands
Postbus 693, 7400 AR Deventer
Tel. +31(0)570 788110, Fax +31(0)570 788108
e-Mail: info@al-west.nl, www.al-west.nl

CHROMATOGRAM for Order No. 814295, Analysis No. 804156, created at 06.12.2018 06:57:24

Monsteromschrijving: W 18

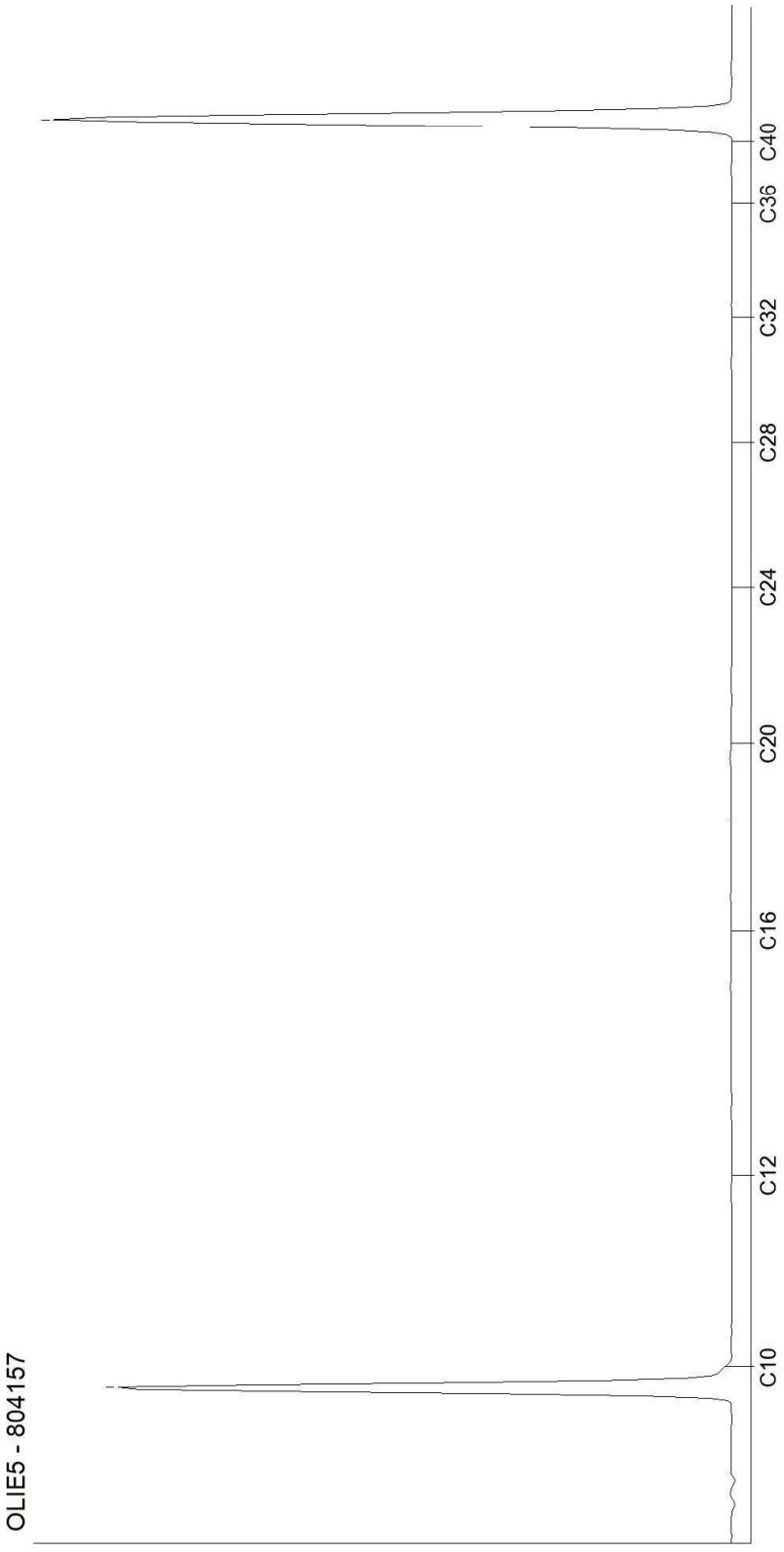
Kamer van Koophandel
Nr. 08110898
VAT/BTW-ID-Nr.:
NL 811132559 B01

Directeur
ppa. Marc van Gelder
Dr. Paul Wimmer

AL-West B.V.
Dortmundstraat 16B, 7418 BH Deventer, the Netherlands
Postbus 693, 7400 AR Deventer
Tel. +31(0)570 788110, Fax +31(0)570 788108
e-Mail: info@al-west.nl, www.al-west.nl

CHROMATOGRAM for Order No. 814295, Analysis No. 804157, created at 06.12.2018 06:57:24

Monsteromschrijving: W 19

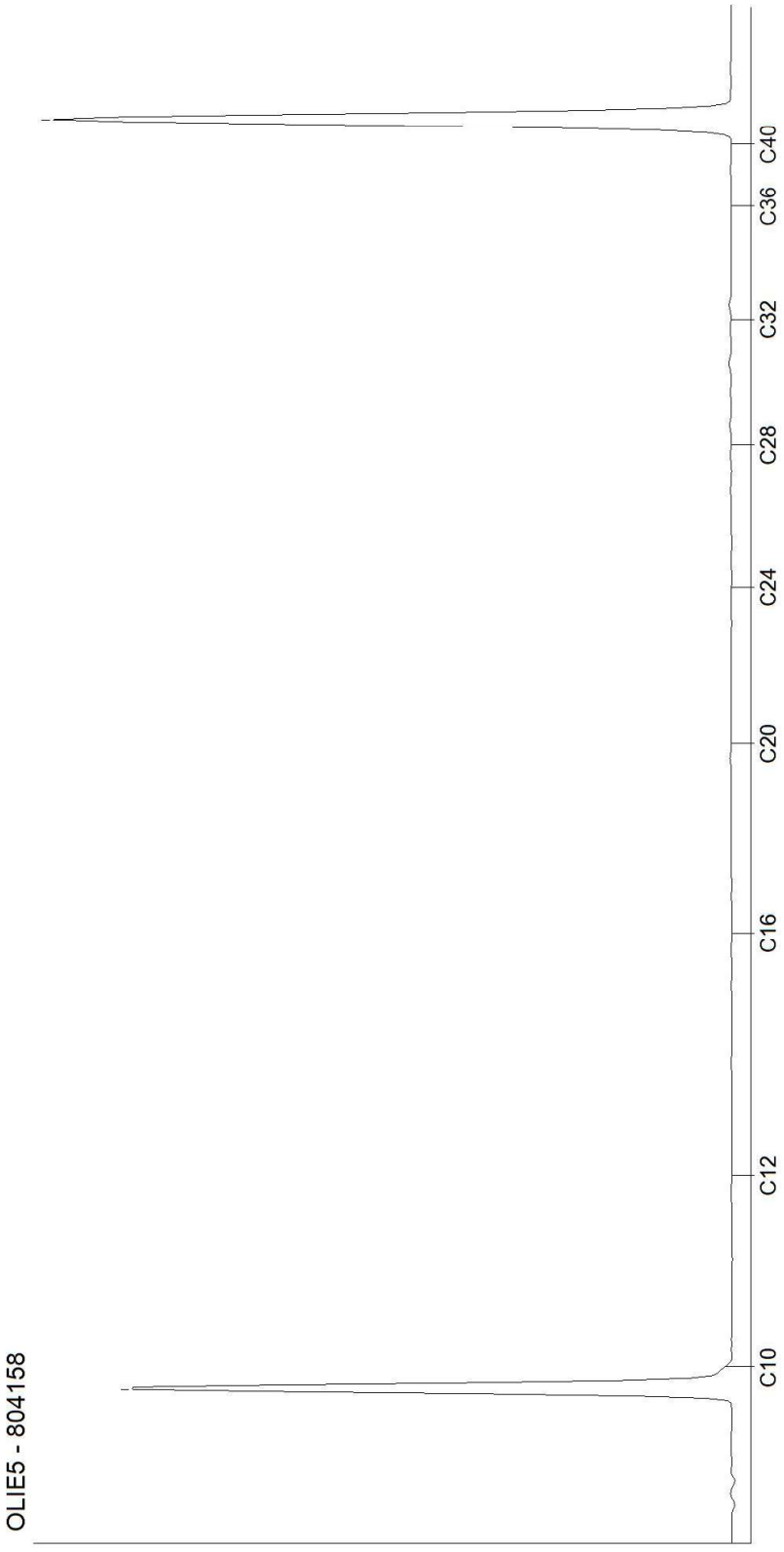
Kamer van Koophandel
Nr. 08110898
VAT/BTW-ID-Nr.:
NL 811132559 B01

Directeur
ppa. Marc van Gelder
Dr. Paul Wimmer

AL-West B.V.
Dortmundstraat 16B, 7418 BH Deventer, the Netherlands
Postbus 693, 7400 AR Deventer
Tel. +31(0)570 788110, Fax +31(0)570 788108
e-Mail: info@al-west.nl, www.al-west.nl

CHROMATOGRAM for Order No. 814295, Analysis No. 804158, created at 06.12.2018 06:57:24

Monsteromschrijving: W 20

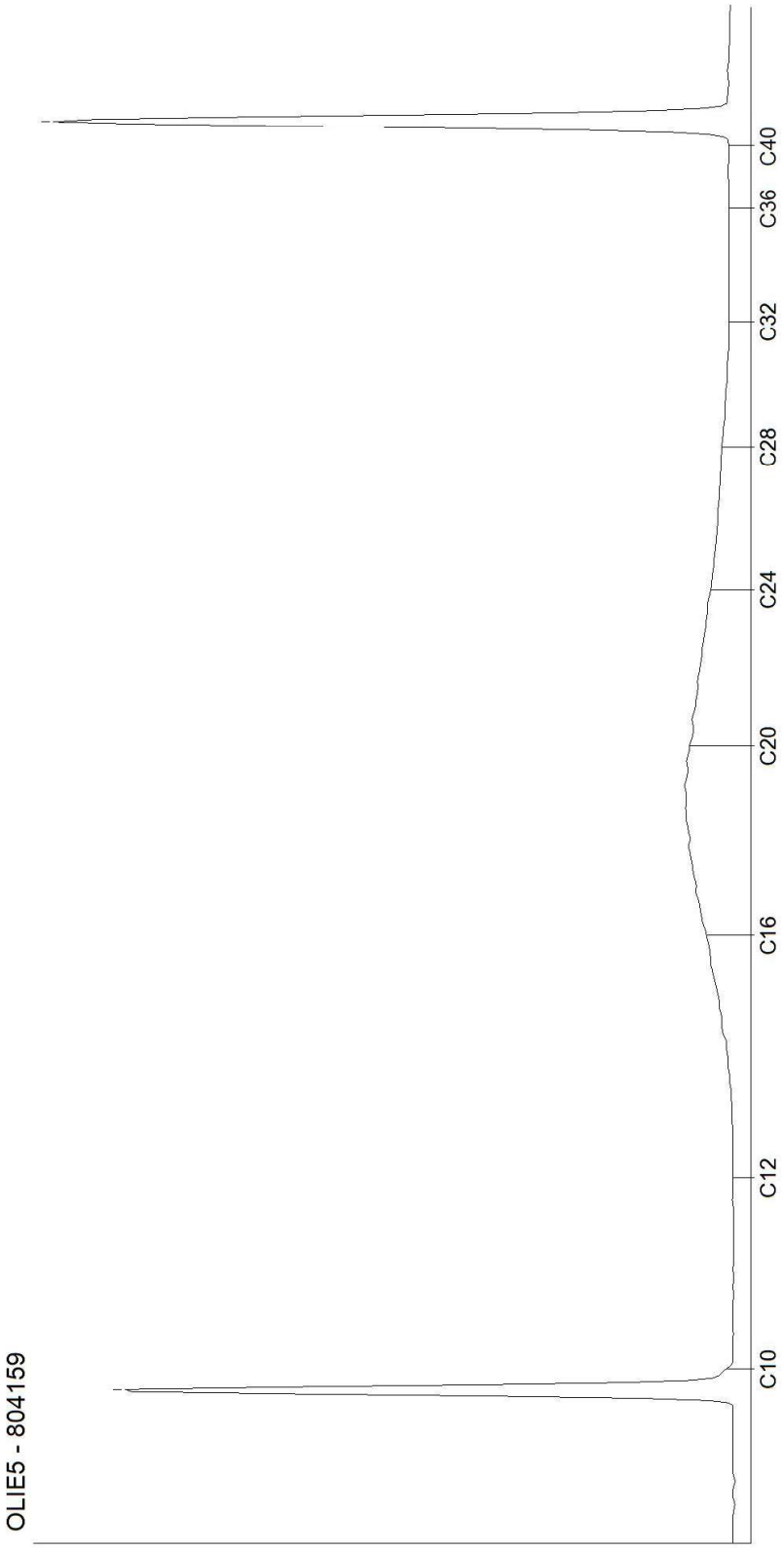
Kamer van Koophandel
Nr. 08110898
VAT/BTW-ID-Nr.:
NL 811132559 B01

Directeur
ppa. Marc van Gelder
Dr. Paul Wimmer

AL-West B.V.
Dortmundstraat 16B, 7418 BH Deventer, the Netherlands
Postbus 693, 7400 AR Deventer
Tel. +31(0)570 788110, Fax +31(0)570 788108
e-Mail: info@al-west.nl, www.al-west.nl

CHROMATOGRAM for Order No. 814295, Analysis No. 804159, created at 06.12.2018 06:57:24

Monsteromschrijving: W 21

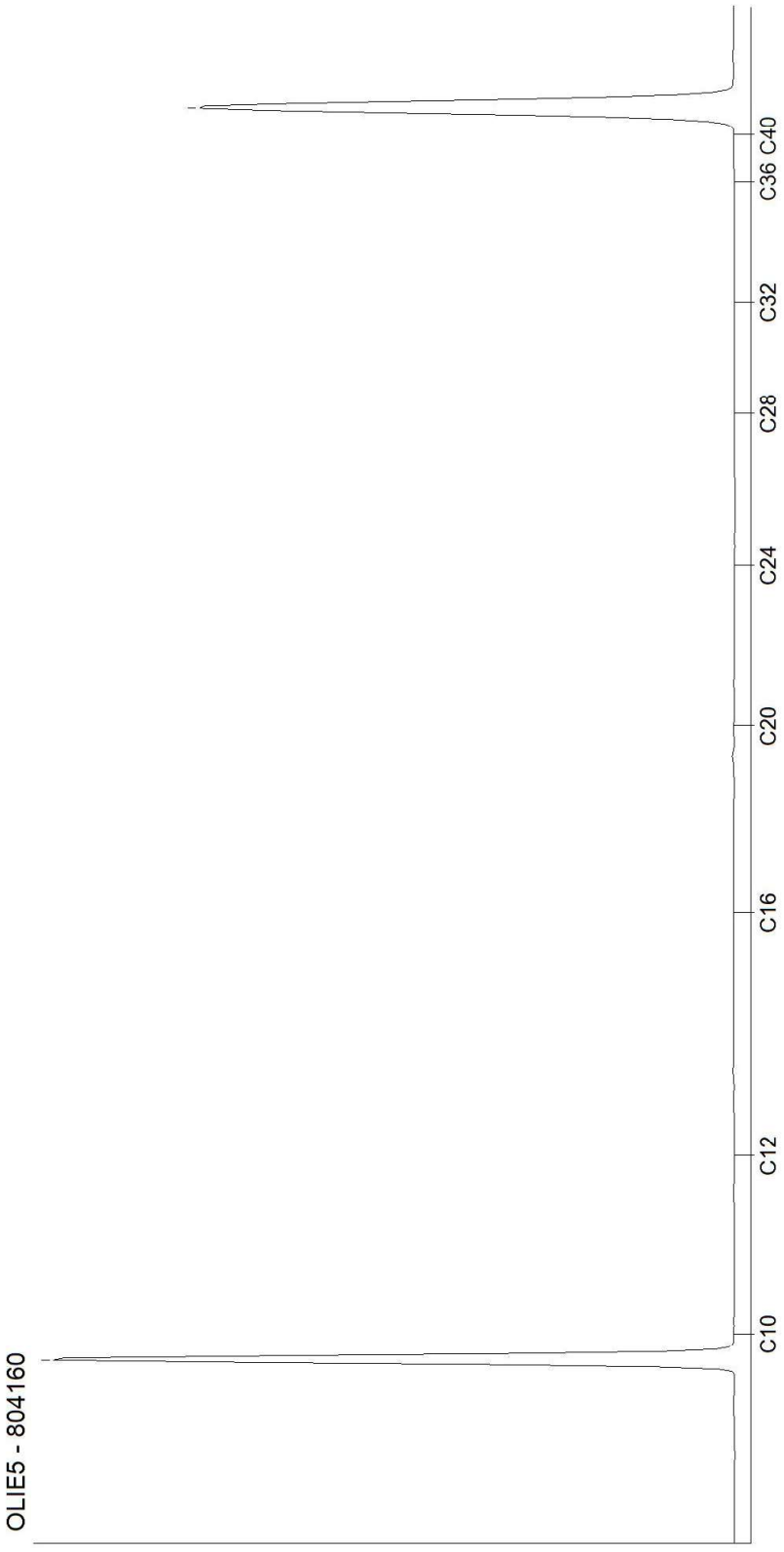
Kamer van Koophandel
Nr. 08110898
VAT/BTW-ID-Nr.:
NL 811132559 B01

Directeur
ppa. Marc van Gelder
Dr. Paul Wimmer

AL-West B.V.
Dortmundstraat 16B, 7418 BH Deventer, the Netherlands
Postbus 693, 7400 AR Deventer
Tel. +31(0)570 788110, Fax +31(0)570 788108
e-Mail: info@al-west.nl, www.al-west.nl

CHROMATOGRAM for Order No. 814295, Analysis No. 804160, created at 06.12.2018 06:57:24

Monsteromschrijving: W 22

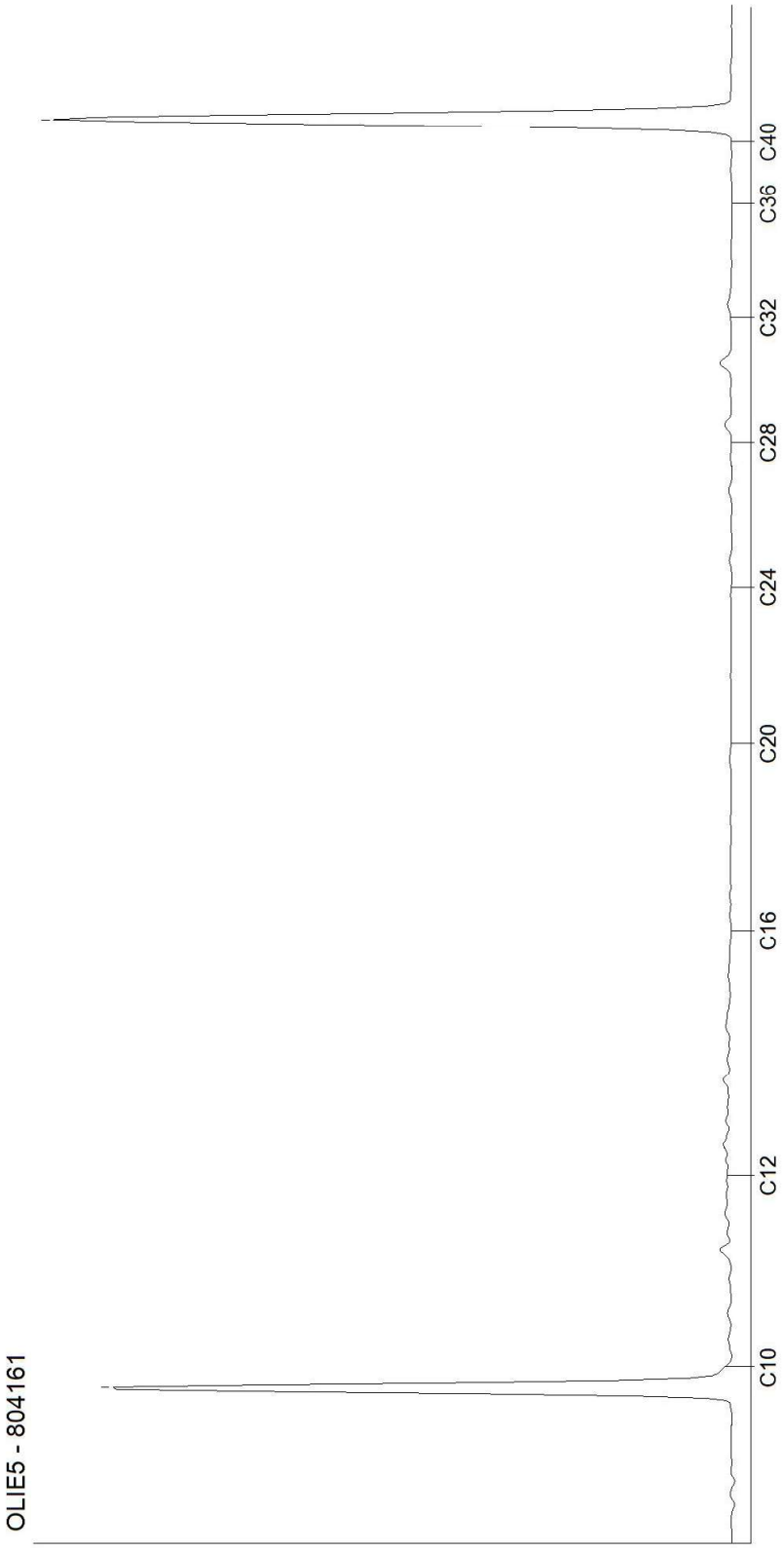
Kamer van Koophandel
Nr. 08110898
VAT/BTW-ID-Nr.:
NL 811132559 B01

Directeur
ppa. Marc van Gelder
Dr. Paul Wimmer

AL-West B.V.
Dortmundstraat 16B, 7418 BH Deventer, the Netherlands
Postbus 693, 7400 AR Deventer
Tel. +31(0)570 788110, Fax +31(0)570 788108
e-Mail: info@al-west.nl, www.al-west.nl

CHROMATOGRAM for Order No. 814295, Analysis No. 804161, created at 06.12.2018 06:57:25

Monsteromschrijving: B 18

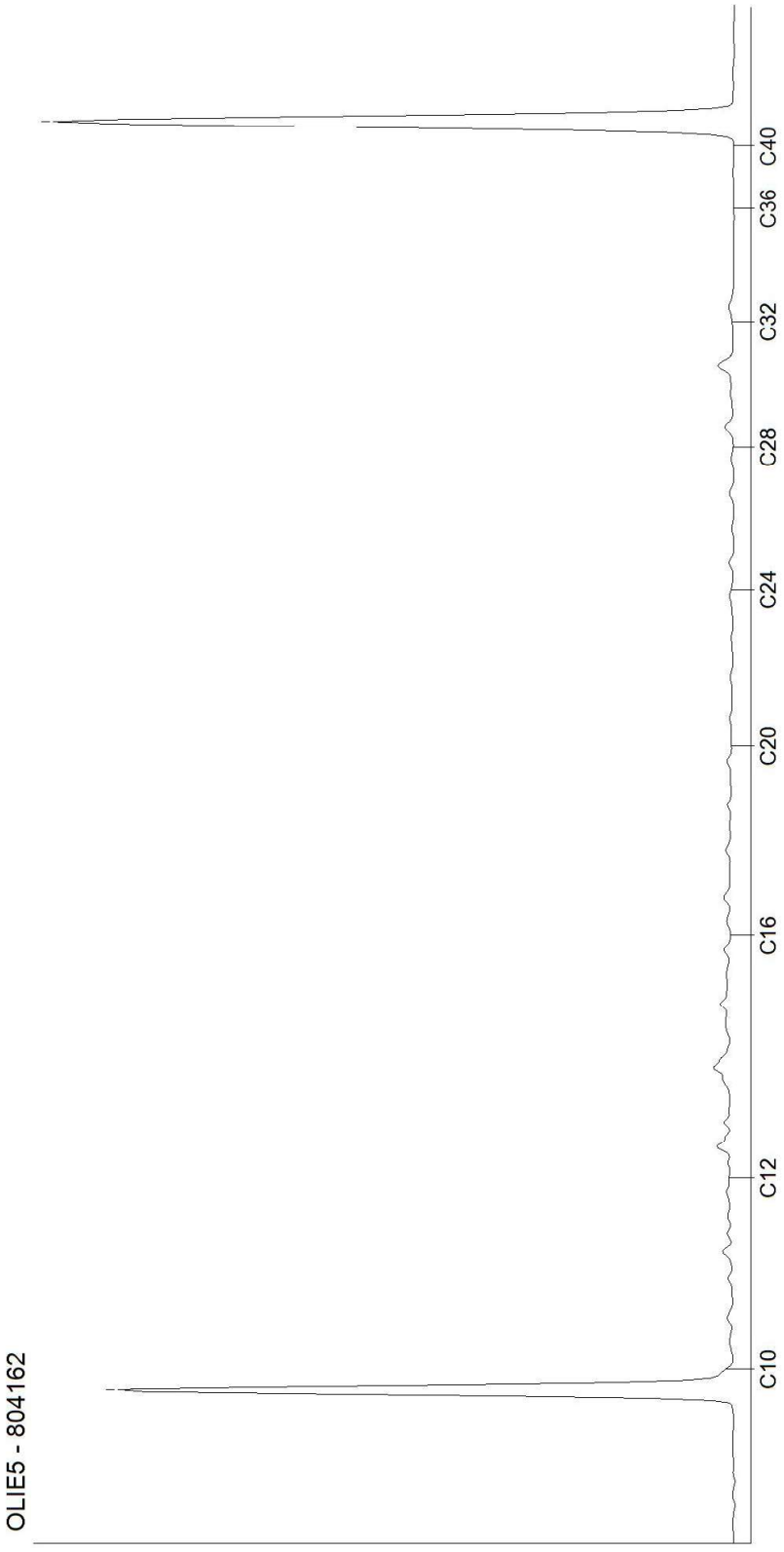
Kamer van Koophandel
Nr. 08110898
VAT/BTW-ID-Nr.:
NL 811132559 B01

Directeur
ppa. Marc van Gelder
Dr. Paul Wimmer

AL-West B.V.
Dortmundstraat 16B, 7418 BH Deventer, the Netherlands
Postbus 693, 7400 AR Deventer
Tel. +31(0)570 788110, Fax +31(0)570 788108
e-Mail: info@al-west.nl, www.al-west.nl

CHROMATOGRAM for Order No. 814295, Analysis No. 804162, created at 06.12.2018 06:57:25

Monsteromschrijving: B 19

Kamer van Koophandel
Nr. 08110898
VAT/BTW-ID-Nr.:
NL 811132559 B01

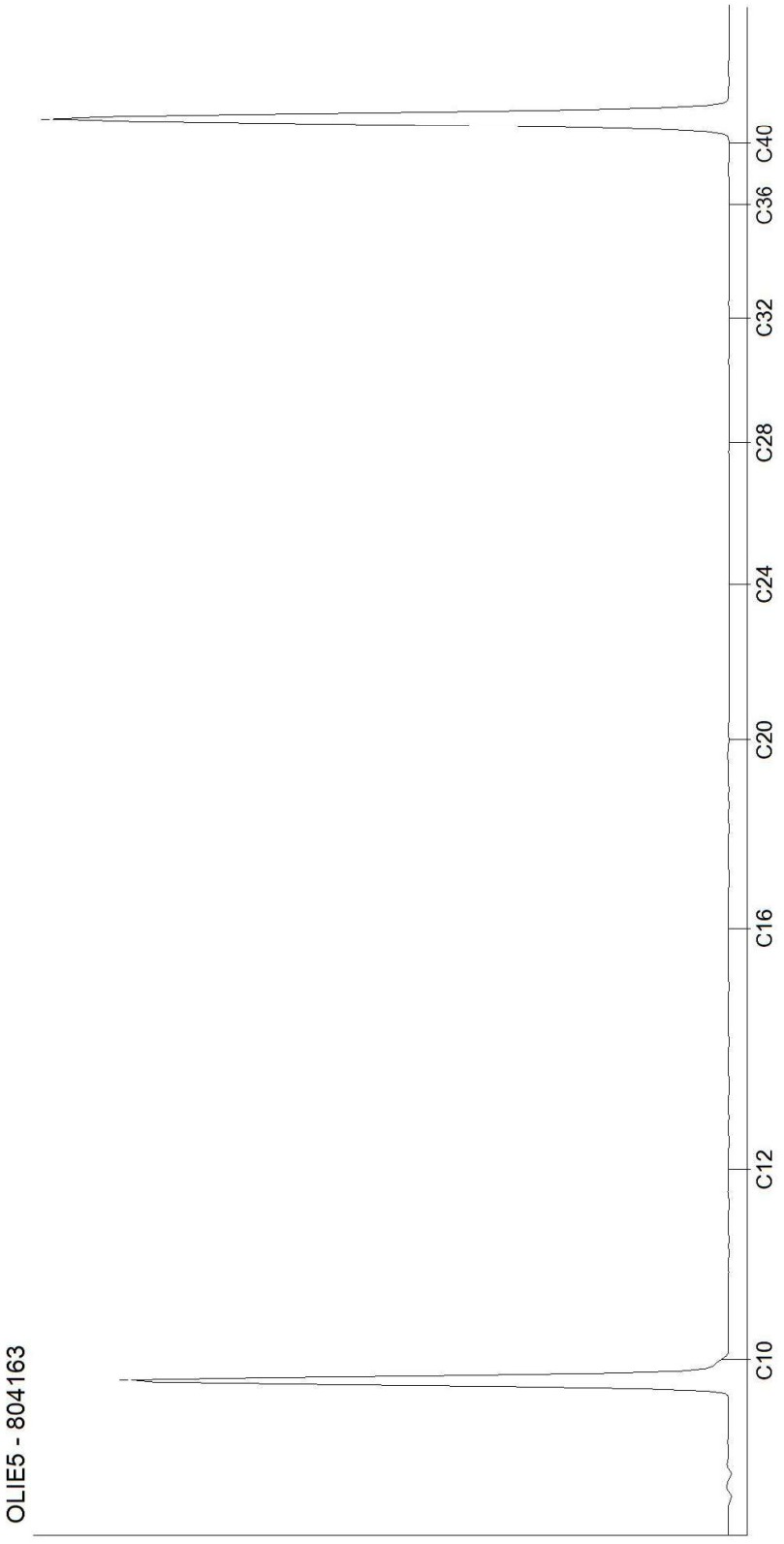
Directeur
ppa. Marc van Gelder
Dr. Paul Wimmer

AL-West B.V.

Dortmundstraat 16B, 7418 BH Deventer, the Netherlands
Postbus 693, 7400 AR Deventer
Tel. +31(0)570 788110, Fax +31(0)570 788108
e-Mail: info@al-west.nl, www.al-west.nl

CHROMATOGRAM for Order No. 814295, Analysis No. 804163, created at 06.12.2018 06:57:25

Monsteromschrijving: B 20

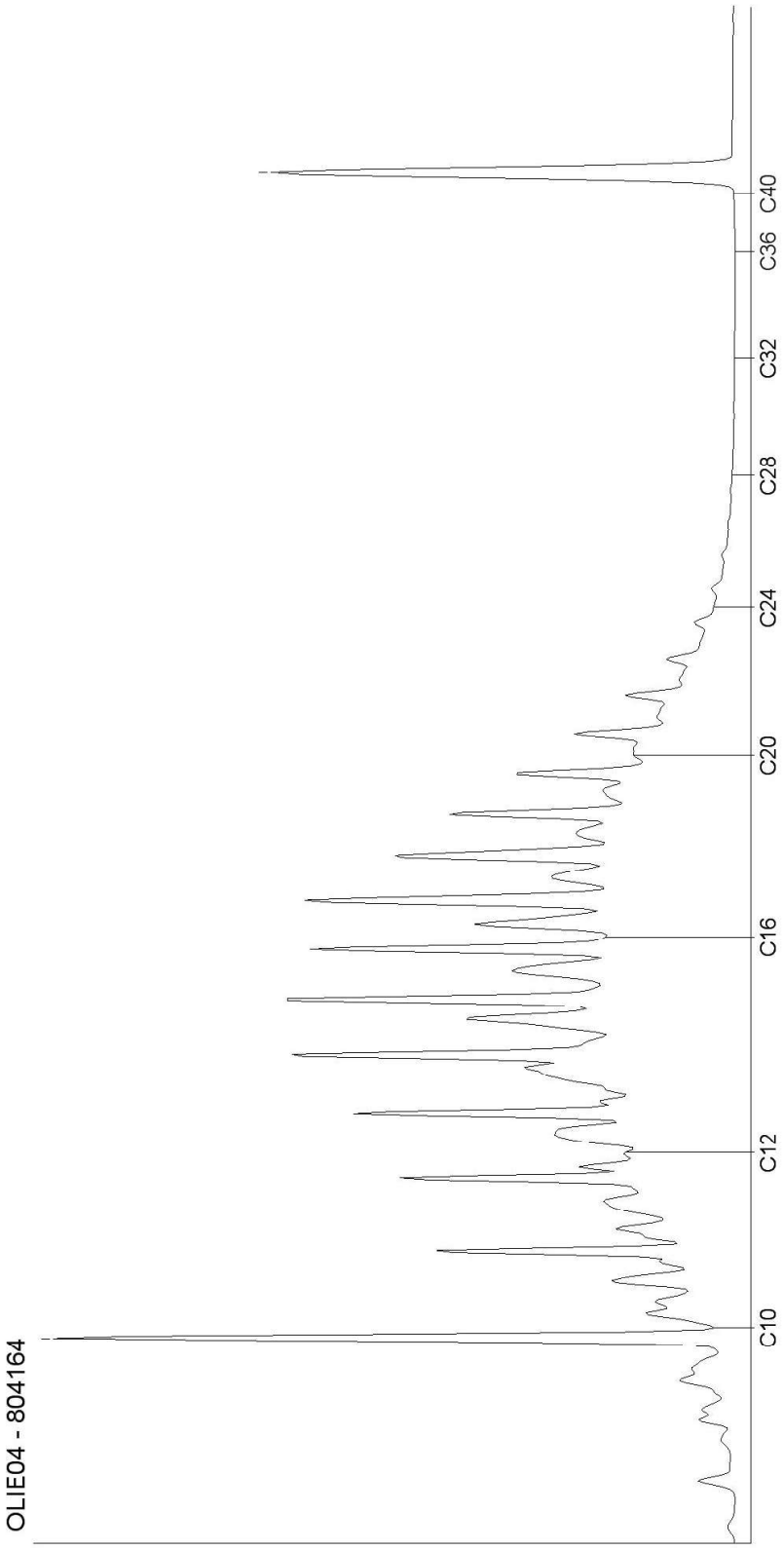
Kamer van Koophandel
Nr. 08110898
VAT/BTW-ID-Nr.:
NL 811132559 B01

Directeur
ppa. Marc van Gelder
Dr. Paul Wimmer

AL-West B.V.
Dortmundstraat 16B, 7418 BH Deventer, the Netherlands
Postbus 693, 7400 AR Deventer
Tel. +31(0)570 788110, Fax +31(0)570 788108
e-Mail: info@al-west.nl, www.al-west.nl

CHROMATOGRAM for Order No. 814295, Analysis No. 804164, created at 06.12.2018 07:50:08

Monsteromschrijving: P1

Kamer van Koophandel
Nr. 08110898
VAT/BTW-ID-Nr.:
NL 811132559 B01

Directeur
ppa. Marc van Gelder
Dr. Paul Wimmer

AL-West B.V.
Dortmundstraat 16B, 7418 BH Deventer, the Netherlands
Postbus 693, 7400 AR Deventer
Tel. +31(0)570 788110, Fax +31(0)570 788108
e-Mail: info@al-west.nl, www.al-west.nl

AGROLAB GROUP
Your labs. Your service.

Tauw Nederland B.V.
Rolf Smit
POSTBUS 133
7400 AC DEVENTER

Datum	10.12.2018
Relatienr	35003840
Opdrachtnr.	815122

ANALYSERAPPORT

***Opdracht* 815122 Bodem / Eluaat**

Opdrachtgever	35003840 Tauw Nederland B.V.
Uw referentie	1266823 Laag Soeren Priesnitzlaan 2a 400159
Opdrachtacceptatie	07.12.18
Monsternemer	Opdrachtgever

Geachte heer, mevrouw,

Hierbij zenden wij u de resultaten van het door u aangevraagde laboratoriumonderzoek.
De analyses zijn, tenzij anders vermeld, geaccrediteerd volgens NEN-EN-ISO/IEC 17025 en uitgevoerd overeenkomstig de onderzoeksmethoden die worden genoemd in de meest actuele versie van onze verrichtingenlijst van de Raad voor Accreditatie, accreditatienummer L005.

De analyses zijn, tenzij anders vermeld, uitgevoerd overeenkomstig onze erkenning voor de werkzaamheid "Analyse voor milieuhygiënisch bodemonderzoek" van het Besluit Bodemkwaliteit.

Indien u gegevens wenst over de meetonzekerheden van een methode, kunnen wij u deze op verzoek verstrekken.

Dit rapport mag alleen in zijn geheel worden gereproduceerd. Eventuele bijlagen zijn onderdeel van het rapport.

Indien u nog vragen heeft of aanvullende informatie wenst, verzoeken wij u om contact op te nemen met Klantenservice.

Wij vertrouwen U met de toegezonden informatie van dienst te zijn.

Met vriendelijke groet,

AL-West B.V. Dhr. Peter Wijers, Tel. +31/570788111
Klantenservice

De in dit rapport vermelde analyses zijn geaccrediteerd volgens ISO/IEC 17025:2005, tenzij bij de analyse het symbool " * " staat vermeld.

Kamer van Koophandel Nr. 08110898
VAT/BTW-ID-Nr.: NL 811132559 B01

Directeur
ppa. Marc van Gelder
Dr. Paul Wimmer

kwaliteitswaarborg bodembeheer SIKB

TESTING RvA L 005

AL-West B.V.
Dortmundstraat 16B, 7418 BH Deventer, the Netherlands
Postbus 693, 7400 AR Deventer
Tel. +31(0)570 788110, Fax +31(0)570 788108
e-Mail: info@al-west.nl, www.al-west.nl

AGROLAB GROUP
Your labs. Your service.

Opdracht **815122 Bodem / Eluaat**

Monsternr.	*Monstername*	*Monsteromschrijving*
809695	07.12.2018	D 5
809696	07.12.2018	W 23
809697	07.12.2018	W 24
809698	07.12.2018	W 25
809699	07.12.2018	W 26

		Eenheid	809695 D 5	809696 W 23	809697 W 24	809698 W 25	809699 W 26
Algemene monstervoorbehandeling							
S	Voorbehandeling conform AS3000		++	++	++	++	++
S	Droge stof	%	90,2	89,9	90,6	92,2	78,5
S	IJzer (Fe2O3)	% Ds	<5,0	<5,0	<5,0	<5,0	<5,0
Klassiek Chemische Analyses							
S	Organische stof	% Ds	1,1 x)	<0,2 x)	1,2 x)	<0,2 x)	1,5 x)
Minerale olie (AS3000/AS3200)							
S	Koolwaterstoffractie C10-C40	mg/kg Ds	39	<35	<35	<35	<35
	Koolwaterstoffractie C10-C12	mg/kg Ds	<3 *	<3 *	<3 *	<3 *	<3 *
	Koolwaterstoffractie C12-C16	mg/kg Ds	8 *	<3 *	<3 *	<3 *	<3 *
	Koolwaterstoffractie C16-C20	mg/kg Ds	12 *	<4 *	6 *	<4 *	<4 *
	Koolwaterstoffractie C20-C24	mg/kg Ds	8 *	<5 *	<5 *	<5 *	<5 *
	Koolwaterstoffractie C24-C28	mg/kg Ds	<5 *	<5 *	<5 *	<5 *	<5 *
	Koolwaterstoffractie C28-C32	mg/kg Ds	<5 *	<5 *	<5 *	<5 *	<5 *
	Koolwaterstoffractie C32-C36	mg/kg Ds	<5 *	<5 *	<5 *	<5 *	<5 *
	Koolwaterstoffractie C36-C40	mg/kg Ds	<5 *	<5 *	<5 *	<5 *	<5 *

De in dit rapport vermelde analyses zijn geaccrediteerd volgens ISO/IEC 17025:2005, tenzij bij de analyse het symbool " * " staat vermeld.

Kamer van Koophandel
Nr. 08110898
VAT/BTW-ID-Nr.:
NL 811132559 B01

Directeur
ppa. Marc van Gelder
Dr. Paul Wimmer

kwaliteitswaarborg bodembeheer SIKB

TESTING
RvA L 005

AL-West B.V.
Dortmundstraat 16B, 7418 BH Deventer, the Netherlands
Postbus 693, 7400 AR Deventer
Tel. +31(0)570 788110, Fax +31(0)570 788108
e-Mail: info@al-west.nl, www.al-west.nl

AGROLAB GROUP
Your labs. Your service.

Opdracht **815122 Bodem / Eluaat**

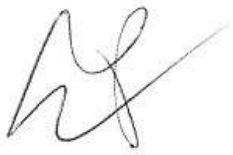
Monsternr.	*Monstername*	*Monsteromschrijving*
809700	07.12.2018	B21

			Eenheid	809700 B21
Algemene monstervoorbehandeling				
S	Voorbehandeling conform AS3000			**++**
S	Droge stof		%	**78,9**
S	IJzer (Fe2O3)		% Ds	**<5,0**
Klassiek Chemische Analyses				
S	Organische stof		% Ds	**0,7** x)
Minerale olie (AS3000/AS3200)				
S	Koolwaterstoffractie C10-C40		mg/kg Ds	**<35**
	Koolwaterstoffractie C10-C12		mg/kg Ds	**<3** *
	Koolwaterstoffractie C12-C16		mg/kg Ds	**<3** *
	Koolwaterstoffractie C16-C20		mg/kg Ds	**<4** *
	Koolwaterstoffractie C20-C24		mg/kg Ds	**<5** *
	Koolwaterstoffractie C24-C28		mg/kg Ds	**<5** *
	Koolwaterstoffractie C28-C32		mg/kg Ds	**<5** *
	Koolwaterstoffractie C32-C36		mg/kg Ds	**<5** *
	Koolwaterstoffractie C36-C40		mg/kg Ds	**<5** *

x) Gehaltes beneden de rapportagegrens zijn niet mee inbegrepen.
S) Erkend volgens AS SIKB 3000
Verklaring:"<" of n.a. betekent dat het gehalte van de component lager is dan de rapportagegrens.

Begin van de analyses: 07.12.2018
Einde van de analyses: 10.12.2018

De onderzoeksresultaten hebben alleen betrekking op het aangeleverde monstermateriaal . Monsters met onbekende herkomst kunnen slechts beperkt gecontroleerd worden op plausibiliteit .

AL-West B.V. Dhr. Peter Wijers, Tel. +31/570788111
Klantenservice

De in dit rapport vermelde analyses zijn geaccrediteerd volgens ISO/IEC 17025:2005, tenzij bij de analyse het symbool " * " staat vermeld.

Kamer van Koophandel
Nr. 08110898
VAT/BTW-ID-Nr.:
NL 811132559 B01

Directeur
ppa. Marc van Gelder
Dr. Paul Wimmer

kwaliteitswaarborg bodembeheer SIKB

TESTING
RvA L 005

AL-West B.V.
Dortmundstraat 16B, 7418 BH Deventer, the Netherlands
Postbus 693, 7400 AR Deventer
Tel. +31(0)570 788110, Fax +31(0)570 788108
e-Mail: info@al-west.nl, www.al-west.nl

AGROLAB GROUP
Your labs. Your service.

Opdracht **815122 Bodem / Eluaat**

Toegepaste methoden

eigen methode: Koolwaterstoffractie C10-C12 Koolwaterstoffractie C12-C16 Koolwaterstoffractie C16-C20
Koolwaterstoffractie C20-C24 Koolwaterstoffractie C24-C28 Koolwaterstoffractie C28-C32
Koolwaterstoffractie C32-C36 Koolwaterstoffractie C36-C40

Gelijkwaardig aan NEN 5739: IJzer (Fe2O3)

NEN-EN12880; AS3000 en AS3200; NEN-EN15934: Droge stof

Protocollen AS 3000: Voorbehandeling conform AS3000 Organische stof Koolwaterstoffractie C10-C40

De in dit rapport vermelde analyses zijn geaccrediteerd volgens ISO/IEC 17025:2005, tenzij bij de analyse het symbool " * " staat vermeld.

Kamer van Koophandel
Nr. 08110898
VAT/BTW-ID-Nr.:
NL 811132559 B01

Directeur
ppa. Marc van Gelder
Dr. Paul Wimmer

kwaliteitswaarborg bodembeheer SIKB

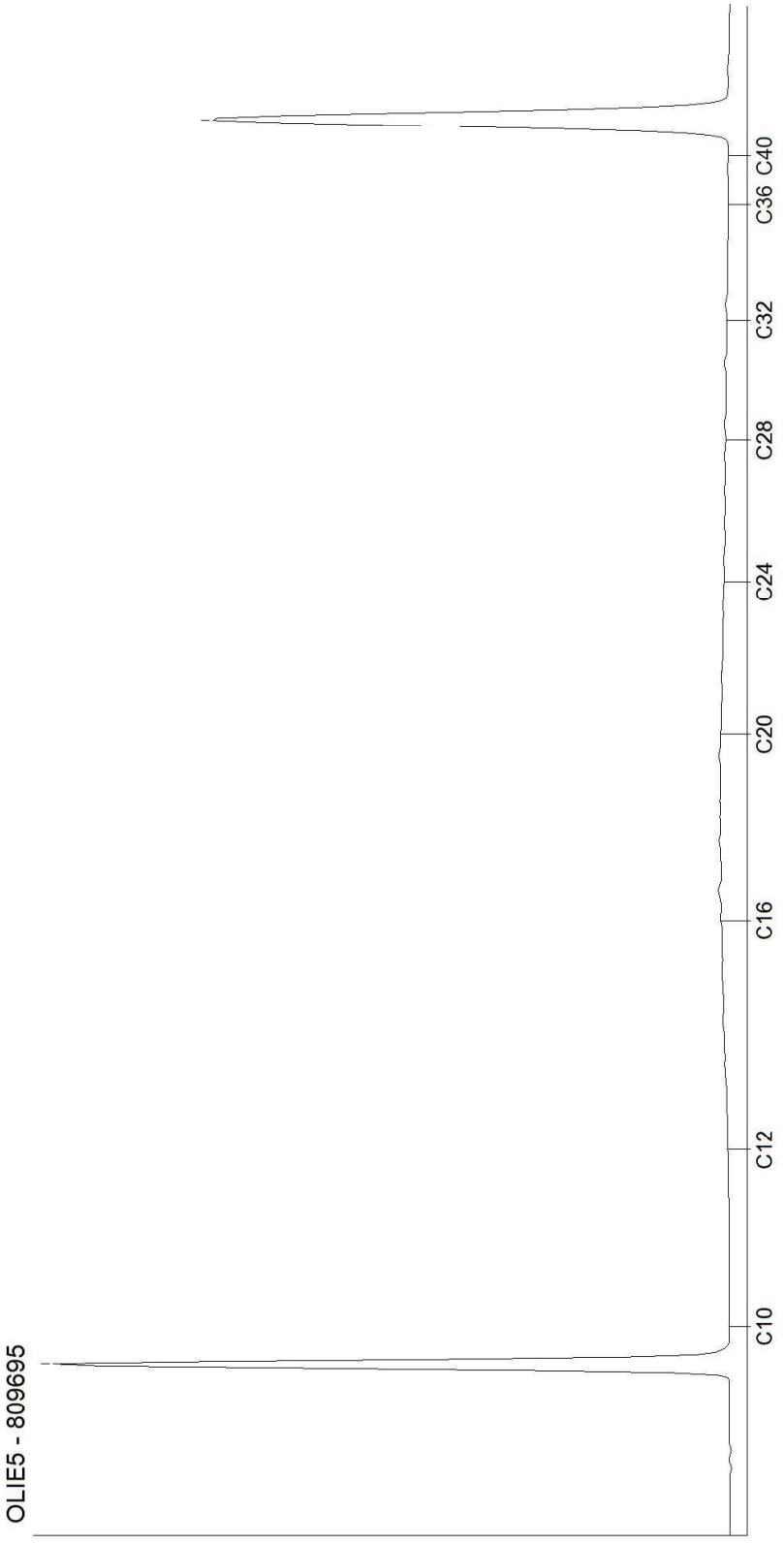
TESTING
RvA L 005

AL-West B.V.

Dortmundstraat 16B, 7418 BH Deventer, the Netherlands
Postbus 693, 7400 AR Deventer
Tel. +31(0)570 788110, Fax +31(0)570 788108
e-Mail: info@al-west.nl, www.al-west.nl

CHROMATOGRAM for Order No. 815122, Analysis No. 809695, created at 10.12.2018 06:29:07

Monsteromschrijving: D 5

Kamer van Koophandel
Nr. 08110898
VAT/BTW-ID-Nr.:
NL 811132559 B01

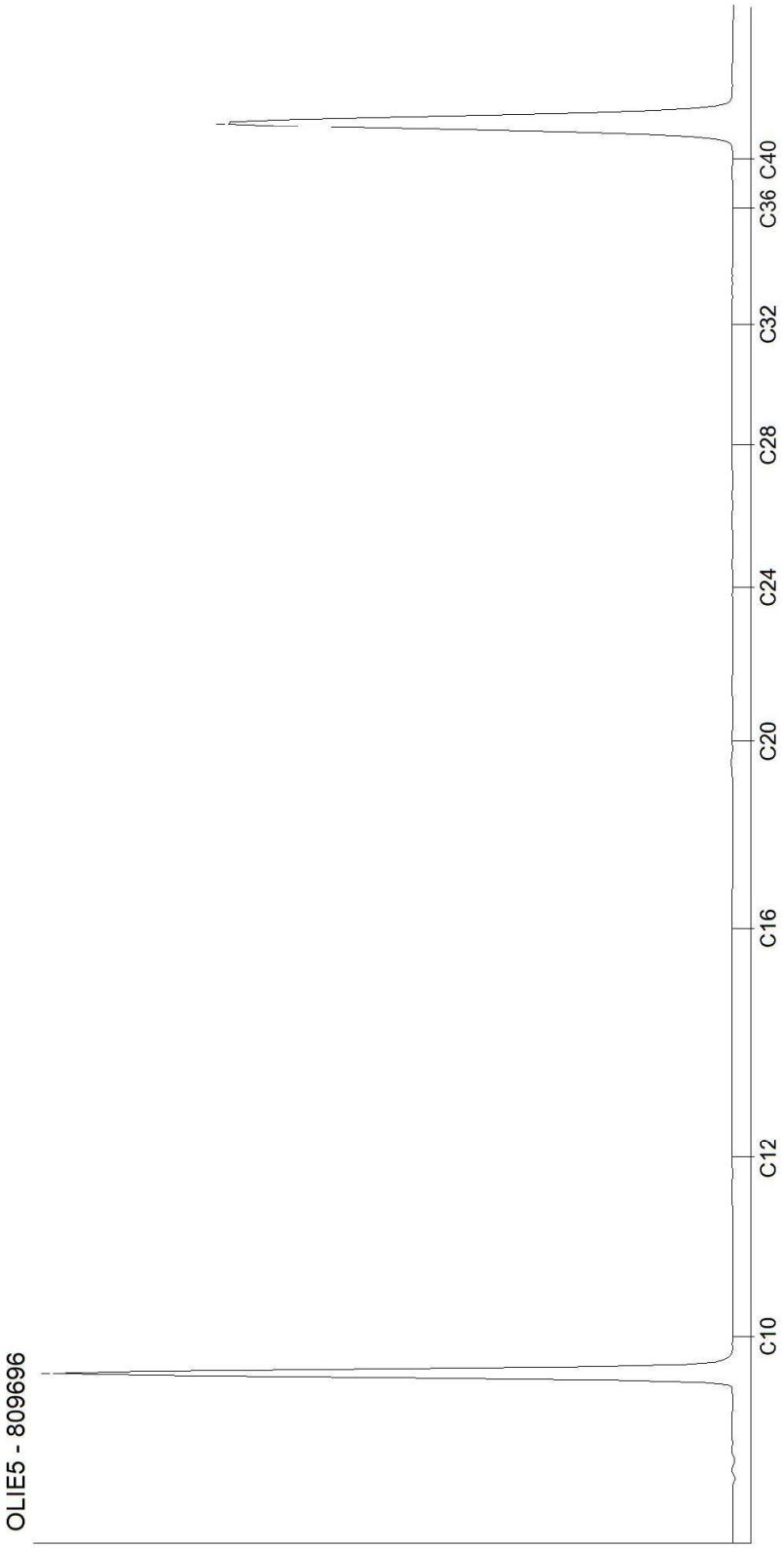
Directeur
ppa. Marc van Gelder
Dr. Paul Wimmer

AL-West B.V.

Dortmundstraat 16B, 7418 BH Deventer, the Netherlands
Postbus 693, 7400 AR Deventer
Tel. +31(0)570 788110, Fax +31(0)570 788108
e-Mail: info@al-west.nl, www.al-west.nl

CHROMATOGRAM for Order No. 815122, Analysis No. 809696, created at 10.12.2018 06:29:07

Monsteromschrijving: W 23

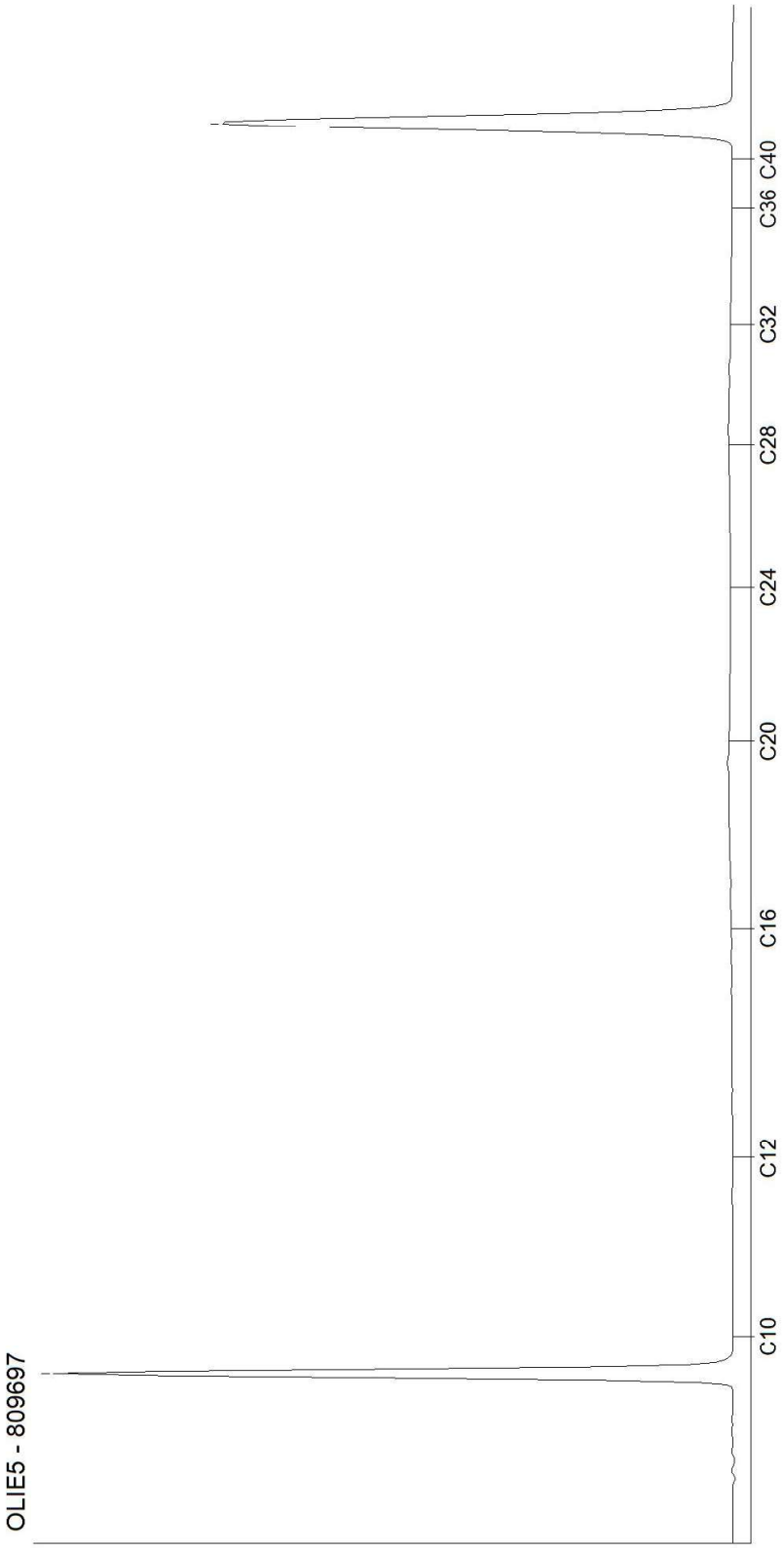
Kamer van Koophandel
Nr. 08110898
VAT/BTW-ID-Nr.:
NL 811132559 B01

Directeur
ppa. Marc van Gelder
Dr. Paul Wimmer

AL-West B.V.
Dortmundstraat 16B, 7418 BH Deventer, the Netherlands
Postbus 693, 7400 AR Deventer
Tel. +31(0)570 788110, Fax +31(0)570 788108
e-Mail: info@al-west.nl, www.al-west.nl

CHROMATOGRAM for Order No. 815122, Analysis No. 809697, created at 10.12.2018 06:29:07

Monsteromschrijving: W 24

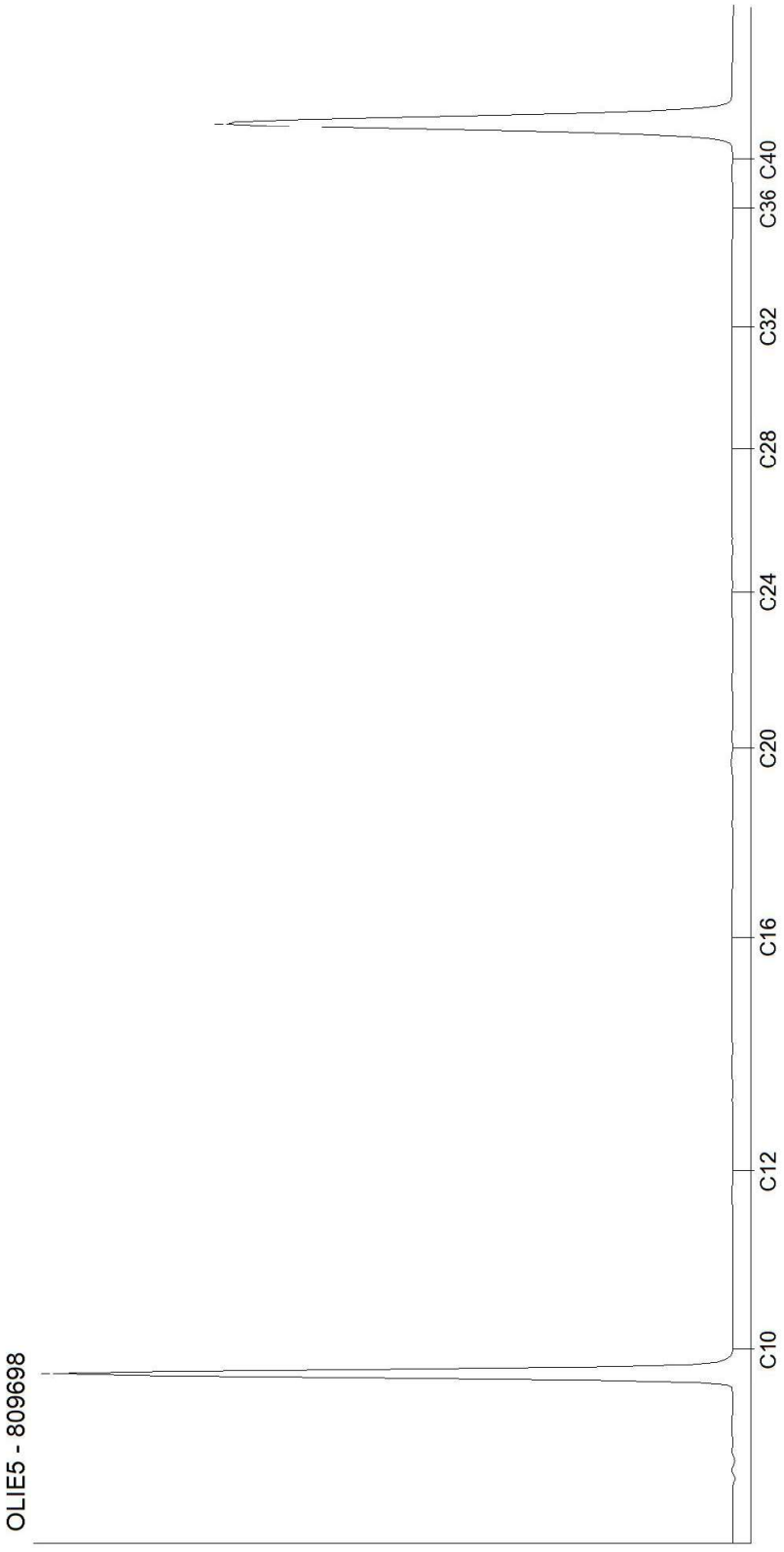
Kamer van Koophandel
Nr. 08110898
VAT/BTW-ID-Nr.:
NL 811132559 B01

Directeur
ppa. Marc van Gelder
Dr. Paul Wimmer

AL-West B.V.
Dortmundstraat 16B, 7418 BH Deventer, the Netherlands
Postbus 693, 7400 AR Deventer
Tel. +31(0)570 788110, Fax +31(0)570 788108
e-Mail: info@al-west.nl, www.al-west.nl

CHROMATOGRAM for Order No. 815122, Analysis No. 809698, created at 10.12.2018 06:29:07

Monsteromschrijving: W 25

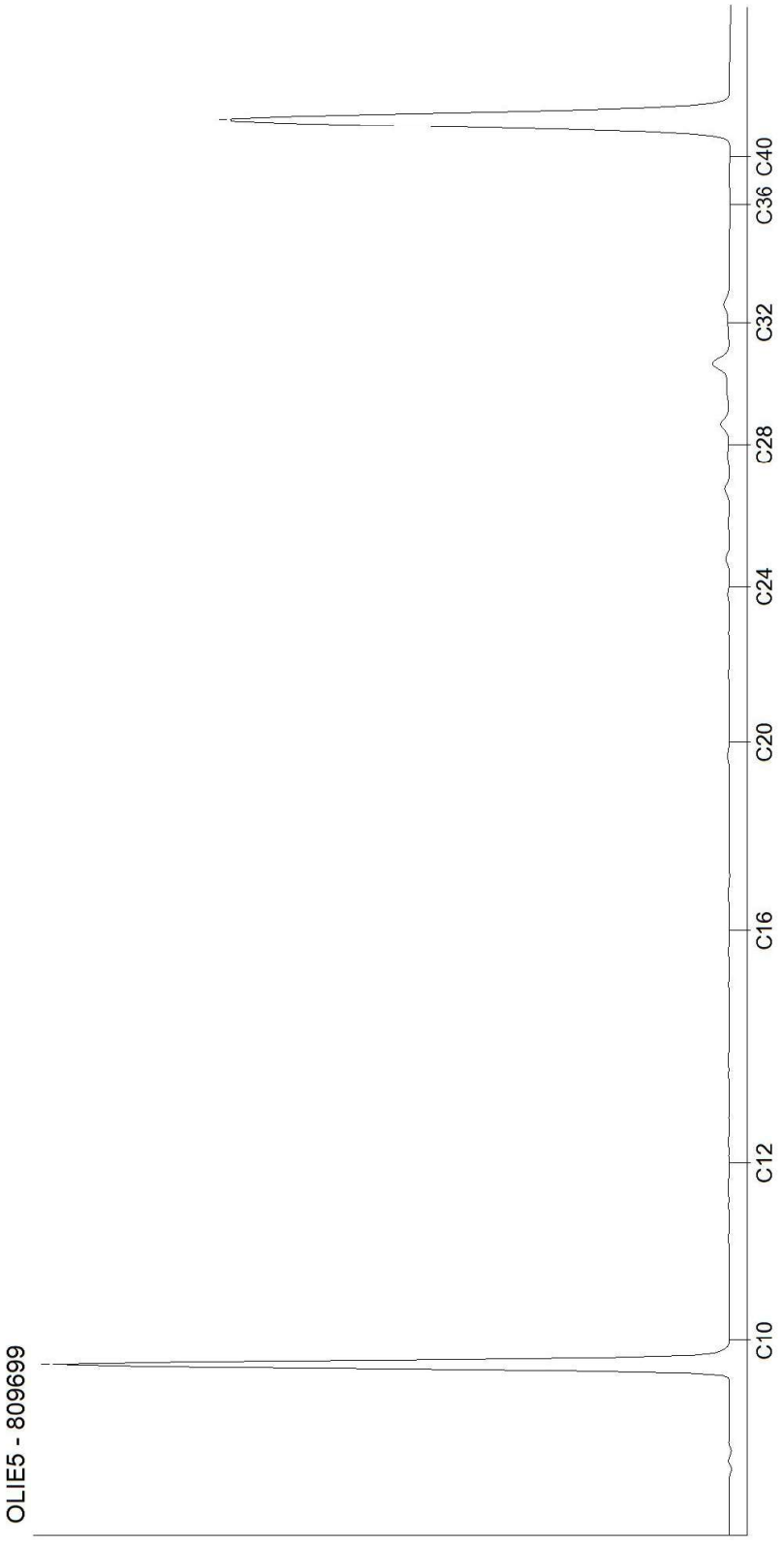
Kamer van Koophandel
Nr. 08110898
VAT/BTW-ID-Nr.:
NL 811132559 B01

Directeur
ppa. Marc van Gelder
Dr. Paul Wimmer

AL-West B.V.
Dortmundstraat 16B, 7418 BH Deventer, the Netherlands
Postbus 693, 7400 AR Deventer
Tel. +31(0)570 788110, Fax +31(0)570 788108
e-Mail: info@al-west.nl, www.al-west.nl

CHROMATOGRAM for Order No. 815122, Analysis No. 809699, created at 10.12.2018 06:29:08

Monsteromschrijving: W 26

Kamer van Koophandel
Nr. 08110898
VAT/BTW-ID-Nr.:
NL 811132559 B01

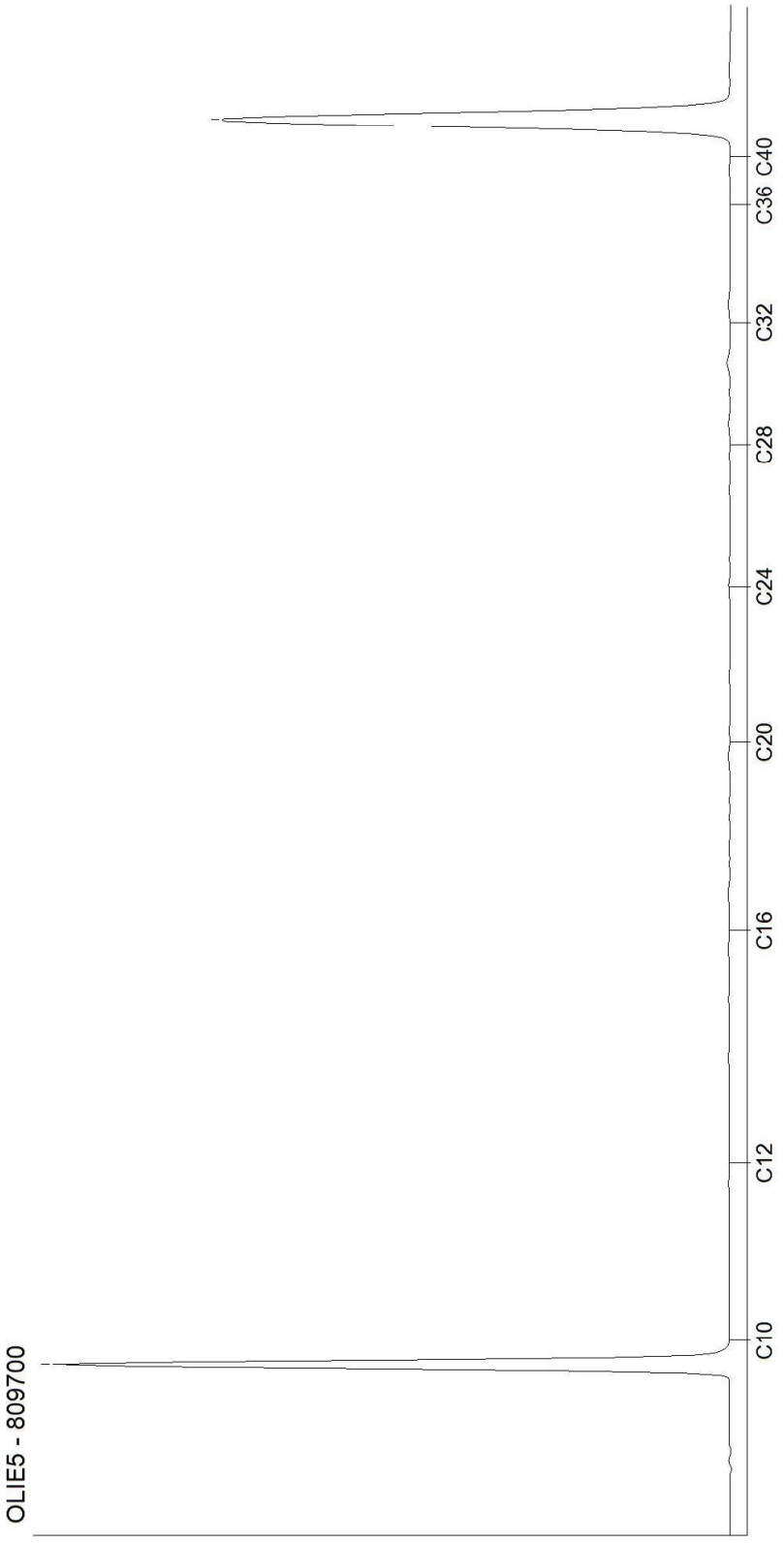
Directeur
ppa. Marc van Gelder
Dr. Paul Wimmer

AL-West B.V.

Dortmundstraat 16B, 7418 BH Deventer, the Netherlands
Postbus 693, 7400 AR Deventer
Tel. +31(0)570 788110, Fax +31(0)570 788108
e-Mail: info@al-west.nl, www.al-west.nl

CHROMATOGRAM for Order No. 815122, Analysis No. 809700, created at 10.12.2018 06:29:08

Monsteromschrijving: B21

Kamer van Koophandel
Nr. 08110898
VAT/BTW-ID-Nr.:
NL 811132559 B01

Directeur
ppa. Marc van Gelder
Dr. Paul Wimmer

AL-West B.V.
Dortmundstraat 16B, 7418 BH Deventer, the Netherlands
Postbus 693, 7400 AR Deventer
Tel. +31(0)570 788110, Fax +31(0)570 788108
e-Mail: info@al-west.nl, www.al-west.nl

AGROLAB GROUP
Your labs. Your service.

Syntraal B.V.
Rolf Smit
Handelskade 37
7417 DE Deventer

Datum	27.11.2018
Relatienr	35008845
Opdrachtnr.	811643

ANALYSERAPPORT

***Opdracht* 811643 Bodem / Eluaat**

Opdrachtgever	35008845 Syntraal B.V.
Uw referentie	1266823 Laag Soeren Priesnitzlaan 2a 399439
Opdrachtacceptatie	26.11.18
Monsternemer	Opdrachtgever

Geachte heer, mevrouw,

Hierbij zenden wij u de resultaten van het door u aangevraagde laboratoriumonderzoek.
De analyses zijn, tenzij anders vermeld, geaccrediteerd volgens NEN-EN-ISO/IEC 17025 en uitgevoerd overeenkomstig de onderzoeksmethoden die worden genoemd in de meest actuele versie van onze verrichtingenlijst van de Raad voor Accreditatie, accreditatienummer L005.

De analyses zijn, tenzij anders vermeld, uitgevoerd overeenkomstig onze erkenning voor de werkzaamheid "Analyse voor milieuhygiënisch bodemonderzoek" van het Besluit Bodemkwaliteit.

Indien u gegevens wenst over de meetonzekerheden van een methode, kunnen wij u deze op verzoek verstrekken.

Dit rapport mag alleen in zijn geheel worden gereproduceerd. Eventuele bijlagen zijn onderdeel van het rapport.

Indien u nog vragen heeft of aanvullende informatie wenst, verzoeken wij u om contact op te nemen met Klantenservice.

Wij vertrouwen U met de toegezonden informatie van dienst te zijn.

Met vriendelijke groet,

AL-West B.V. Dhr. Peter Wijers, Tel. +31/570788111
Klantenservice

De in dit rapport vermelde analyses zijn geaccrediteerd volgens ISO/IEC 17025:2005, tenzij bij de analyse het symbool " * " staat vermeld.

Kamer van Koophandel
Nr. 08110898
VAT/BTW-ID-Nr.:
NL 811132559 B01

Directeur
ppa. Marc van Gelder
Dr. Paul Wimmer

kwaliteitswaarborg bodembeheer SIKB

TESTING
RvA L 005

AL-West B.V.
Dortmundstraat 16B, 7418 BH Deventer, the Netherlands
Postbus 693, 7400 AR Deventer
Tel. +31(0)570 788110, Fax +31(0)570 788108
e-Mail: info@al-west.nl, www.al-west.nl

AGROLAB GROUP
Your labs. Your service.

Opdracht **811643 Bodem / Eluaat**

Monsternr.	*Monstername*	*Monsteromschrijving*
789351	26.11.2018	W01
789352	26.11.2018	W02
789353	26.11.2018	W03
789354	26.11.2018	B04

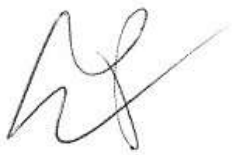
		Eenheid	789351 W01	789352 W02	789353 W03	789354 B04
Algemene monstervoorbehandeling						
S	Voorbehandeling conform AS3000		++	++	++	++
S	Droge stof	%	92,2	96,0	90,3	78,9
S	IJzer (Fe2O3)	% Ds	<5,0	--	--	<5,0
Fracties (sedigraaf)						
S	Fractie < 2 µm	% Ds	3,9	--	--	9,2
Klassiek Chemische Analyses						
S	Organische stof	% Ds	2,7 x)	--	--	0,4 x)
Minerale olie (AS3000/AS3200)						
S	Koolwaterstoffractie C10-C40	mg/kg Ds	<35	<35	<35	<35
	Koolwaterstoffractie C10-C12	mg/kg Ds	<3 *	<3 *	<3 *	<3 *
	Koolwaterstoffractie C12-C16	mg/kg Ds	<3 *	<3 *	<3 *	<3 *
	Koolwaterstoffractie C16-C20	mg/kg Ds	<4 *	<4 *	<4 *	<4 *
	Koolwaterstoffractie C20-C24	mg/kg Ds	<5 *	<5 *	<5 *	<5 *
	Koolwaterstoffractie C24-C28	mg/kg Ds	9 *	<5 *	<5 *	<5 *
	Koolwaterstoffractie C28-C32	mg/kg Ds	11 *	<5 *	<5 *	<5 *
	Koolwaterstoffractie C32-C36	mg/kg Ds	7 *	<5 *	<5 *	<5 *
	Koolwaterstoffractie C36-C40	mg/kg Ds	<5 *	<5 *	<5 *	<5 *

x) Gehaltes beneden de rapportagegrens zijn niet mee inbegrepen.
S) Erkend volgens AS SIKB 3000
Verklaring:"<" of n.a. betekent dat het gehalte van de component lager is dan de rapportagegrens.

Het organische stof gehalte wordt gecorrigeerd voor het lutum gehalte, als geen lutum bepaald is wordt gecorrigeerd als ware het lutum gehalte 5,4%

Begin van de analyses: 26.11.2018
Einde van de analyses: 27.11.2018

De onderzoeksresultaten hebben alleen betrekking op het aangeleverde monstermateriaal . Monsters met onbekende herkomst kunnen slechts beperkt gecontroleerd worden op plausibiliteit .

AL-West B.V. Dhr. Peter Wijers, Tel. +31/570788111
Klantenservice

De in dit rapport vermelde analyses zijn geaccrediteerd volgens ISO/IEC 17025:2005, tenzij bij de analyse het symbool " * " staat vermeld.

Kamer van Koophandel Nr. 08110898
VAT/BTW-ID-Nr.: NL 811132559 B01

Directeur
ppa. Marc van Gelder
Dr. Paul Wimmer

kwaliteitswaarborg bodembeheer SIKB

TESTING RvA L 005

AL-West B.V.
Dortmundstraat 16B, 7418 BH Deventer, the Netherlands
Postbus 693, 7400 AR Deventer
Tel. +31(0)570 788110, Fax +31(0)570 788108
e-Mail: info@al-west.nl, www.al-west.nl

AGROLAB GROUP
Your labs. Your service.

Opdracht **811643 Bodem / Eluaat**

Toegepaste methoden

eigen methode: Koolwaterstoffractie C10-C12 Koolwaterstoffractie C12-C16 Koolwaterstoffractie C16-C20
Koolwaterstoffractie C20-C24 Koolwaterstoffractie C24-C28 Koolwaterstoffractie C28-C32
Koolwaterstoffractie C32-C36 Koolwaterstoffractie C36-C40

Gelijkwaardig aan NEN 5739: IJzer (Fe_2O_3)

NEN-EN12880; AS3000 en AS3200; NEN-EN15934: Droge stof

Protocollen AS 3000: Organische stof Voorbehandeling conform AS3000 Koolwaterstoffractie C10-C40

Protocollen AS 3000 / Protocollen AS 3200: Fractie < 2 µm

De in dit rapport vermelde analyses zijn geaccrediteerd volgens ISO/IEC 17025:2005, tenzij bij de analyse het symbool " * " staat vermeld.

Kamer van Koophandel
Nr. 08110898
VAT/BTW-ID-Nr.:
NL 811132559 B01

Directeur
ppa. Marc van Gelder
Dr. Paul Wimmer

kwaliteitswaarborg bodembeheer SIKB

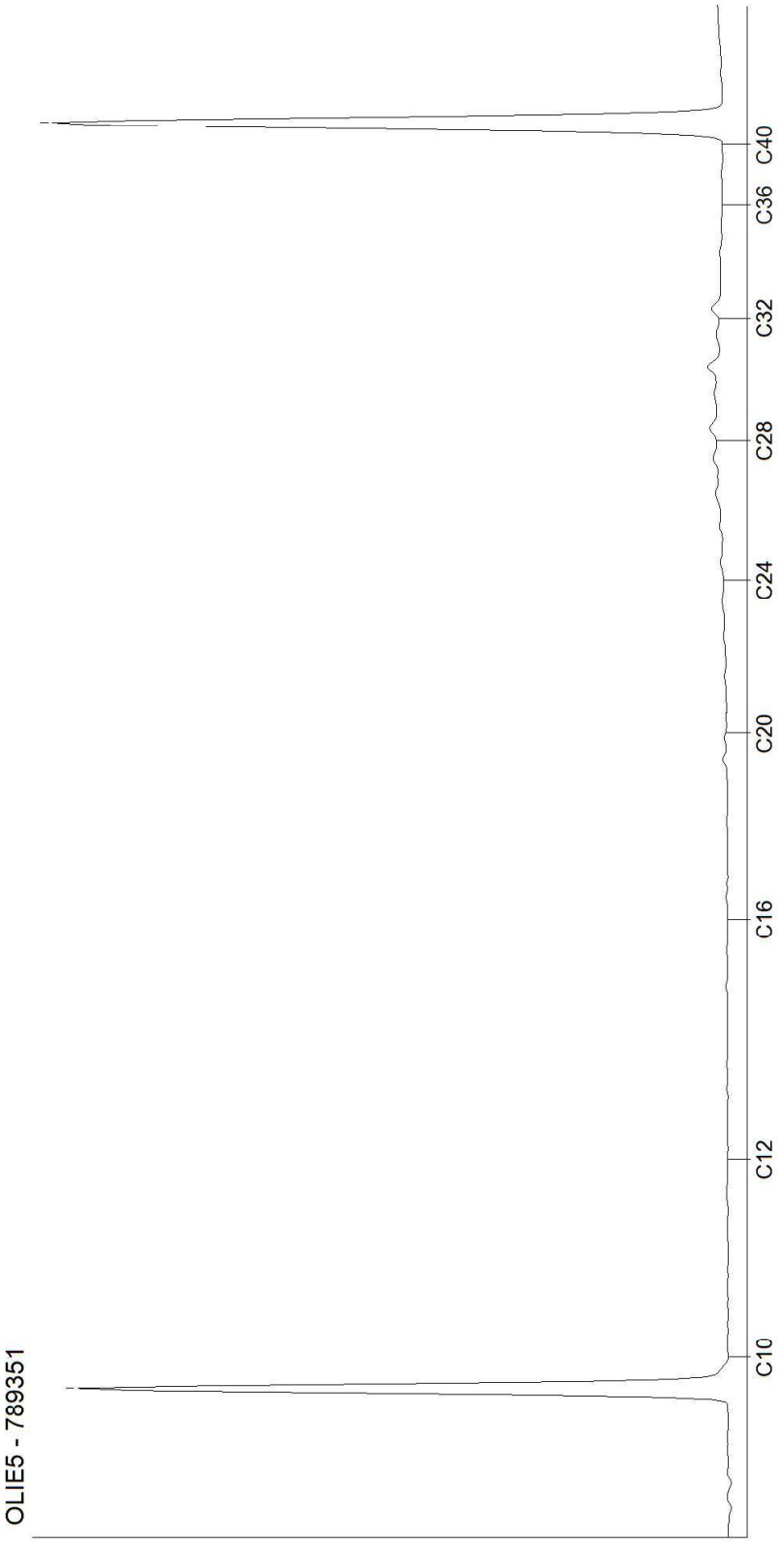
TESTING
RvA L 005

AL-West B.V.

Dortmundstraat 16B, 7418 BH Deventer, the Netherlands
Postbus 693, 7400 AR Deventer
Tel. +31(0)570 788110, Fax +31(0)570 788108
e-Mail: info@al-west.nl, www.al-west.nl

CHROMATOGRAM for Order No. 811643, Analysis No. 789351, created at 27.11.2018 06:58:58

Monsteromschrijving: W01

Kamer van Koophandel
Nr. 08110898
VAT/BTW-ID-Nr.:
NL 811132559 B01

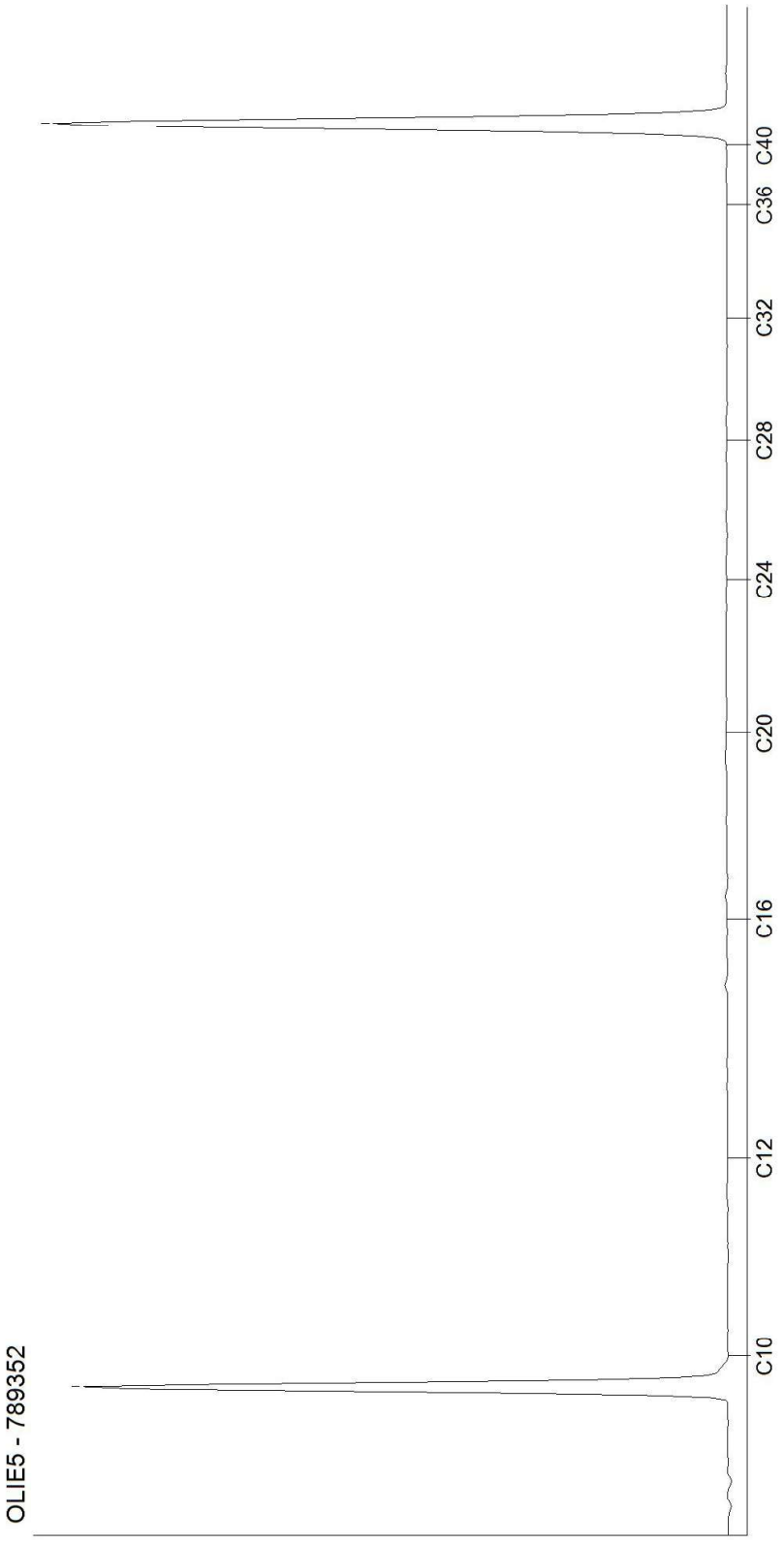
Directeur
ppa. Marc van Gelder
Dr. Paul Wimmer

AL-West B.V.

Dortmundstraat 16B, 7418 BH Deventer, the Netherlands
Postbus 693, 7400 AR Deventer
Tel. +31(0)570 788110, Fax +31(0)570 788108
e-Mail: info@al-west.nl, www.al-west.nl

CHROMATOGRAM for Order No. 811643, Analysis No. 789352, created at 27.11.2018 06:58:58

Monsteromschrijving: W02

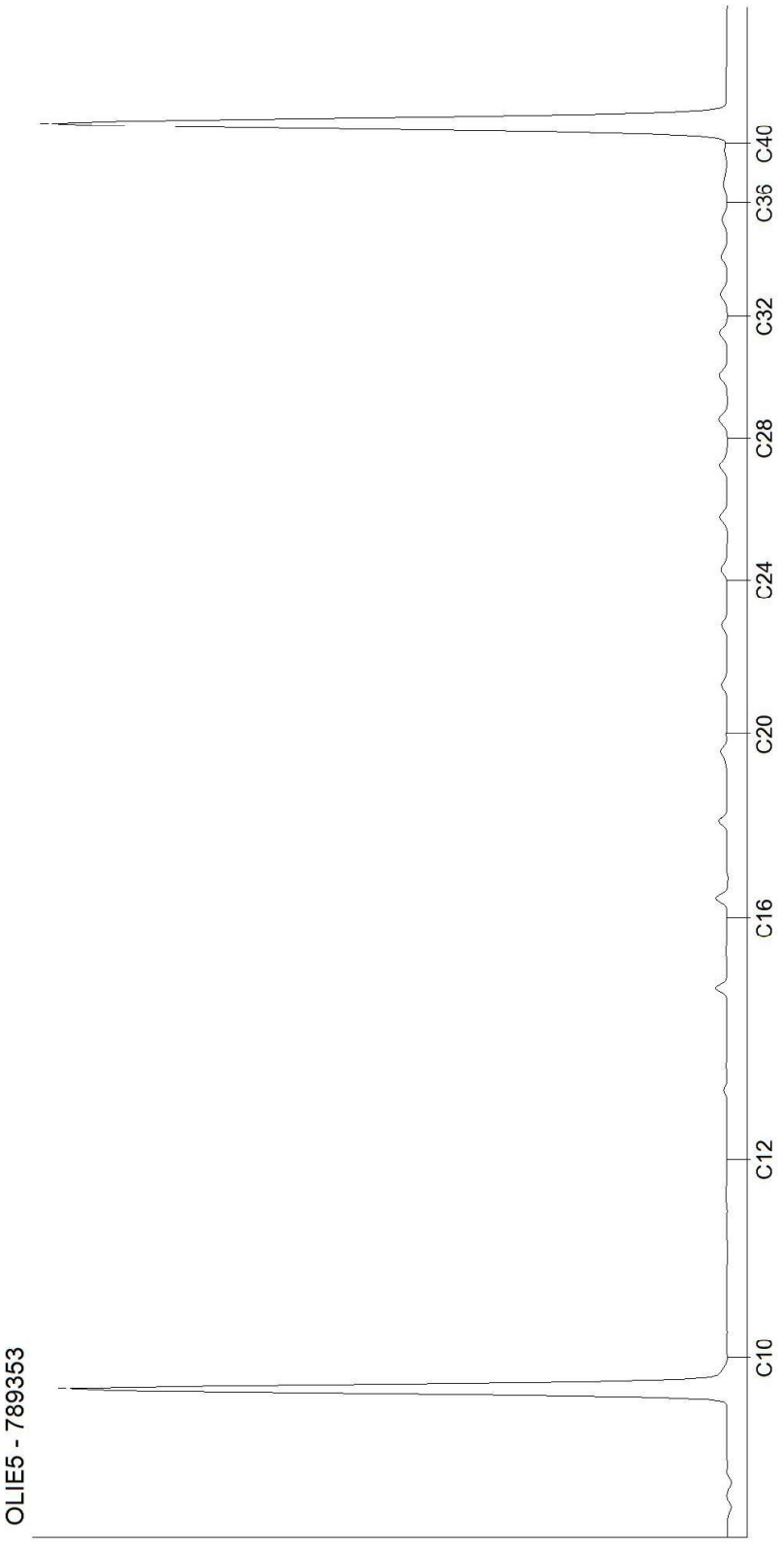
Kamer van Koophandel
Nr. 08110898
VAT/BTW-ID-Nr.:
NL 811132559 B01

Directeur
ppa. Marc van Gelder
Dr. Paul Wimmer

AL-West B.V.
Dortmundstraat 16B, 7418 BH Deventer, the Netherlands
Postbus 693, 7400 AR Deventer
Tel. +31(0)570 788110, Fax +31(0)570 788108
e-Mail: info@al-west.nl, www.al-west.nl

CHROMATOGRAM for Order No. 811643, Analysis No. 789353, created at 27.11.2018 06:58:58

Monsteromschrijving: W03

Kamer van Koophandel
Nr. 08110898
VAT/BTW-ID-Nr.:
NL 811132559 B01

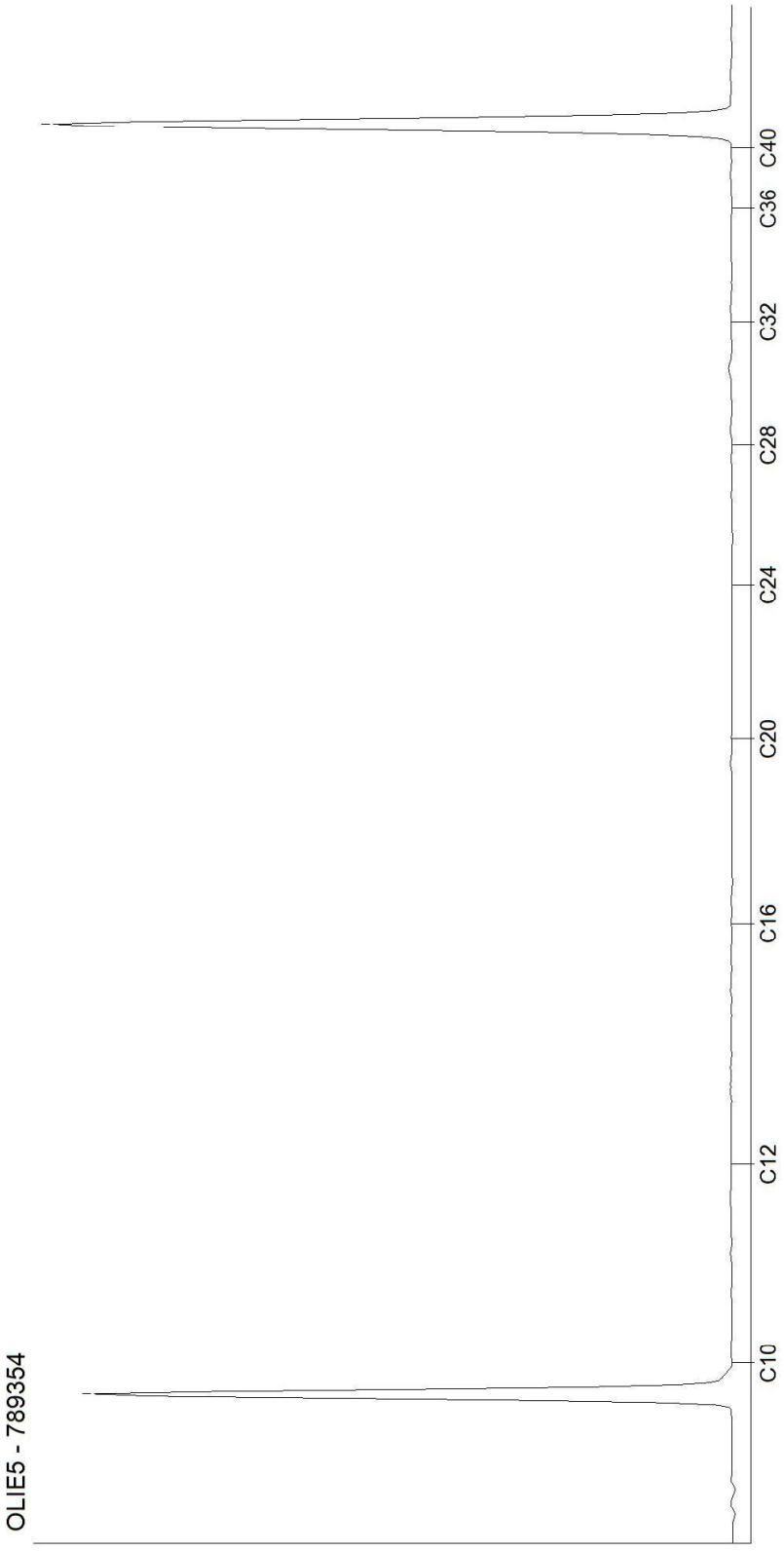
Directeur
ppa. Marc van Gelder
Dr. Paul Wimmer

AL-West B.V.

Dortmundstraat 16B, 7418 BH Deventer, the Netherlands
Postbus 693, 7400 AR Deventer
Tel. +31(0)570 788110, Fax +31(0)570 788108
e-Mail: info@al-west.nl, www.al-west.nl

CHROMATOGRAM for Order No. 811643, Analysis No. 789354, created at 27.11.2018 06:58:58

Monsteromschrijving: B04

Kamer van Koophandel
Nr. 08110898
VAT/BTW-ID-Nr.:
NL 811132559 B01

Directeur
ppa. Marc van Gelder
Dr. Paul Wimmer

Bijlage 7 Milieuhygiënische verklaring aangevoerde grond

Partijkeuring

Partijen 03-10, zand
bouwkuip paleis Het Loo Apeldoorn

Verantwoording

Titel:	Partijkeuring Partijen 03-10, zand bouwkuip paleis Het Loo Apeldoorn
Rapportnummer:	818.016_002
Status:	definitief
Datum:	20 september 2018

Afdeling: **DIBEC Milieutechnisch advies**
Celsiusbaan 4 b/c
3439 NC Nieuwegein
www.dibec.nl

Auteur: H.D. Verhave
E-mail: h.verhave@dibec.nl

Controleur: ing. F. Stemerdink

Opdrachtgever: Ballast Nedam Marine & Civil
Dhr. K. van den Borne
Postbus 141
3600 AA Maarssen

DIBEC B.V. hanteert een een managementsysteem om de kwaliteit van de uitgevoerde onderzoeken en de gegeven adviezen te waarborgen. Hiertoe is DIBEC B.V. gecertificeerd volgens:

- NEN-EN-ISO 9001
- NEN-EN-ISO 14001
- VCA**
- BRL SIKB 2000 (veldonderzoek), protocollen 2001, 2002, 2003, 2018
- BRL SIKB 6000 (milieukundige begeleiding), protocol 6001

Inhoudsopgave

1 Inleiding 1

2 Beschrijving partijen 2
2.1 Vooronderzoek 2
2.2 Partijen 2

3 Uitgevoerde werkzaamheden 4
3.1 Monsterneming 4
3.2 Laboratoriumonderzoek 4

4 Interpretatie onderzoeksresultaten 5
4.1 Analyseresultaten 5
4.2 Toetsing 5

5 Conclusie 6
5.1 Specifiek 6
5.2 Algemeen 6

Bijlagen

1 Locatiekaart
2 Situatieschets partijen
3 Foto's onderzochte partijen
4 Monsternemingsplan en -formulieren
5 Toetsingstabellen
6 Originele analyseresultaten
7 Toelichting toepassingseisen grond

1 Inleiding

In opdracht van Ballast Nedam Marine & Civil heeft DIBEC Milieutechnisch adviesbureau B.V. te Nieuwegein op 4, 5, 6 en 7 september 2018 een achttal partijen zand ter plaatse van de bouwkuip van het paleis Het Loo te Apeldoorn onderzocht. Het betreft Partij 03 tot en met Partij 10 op het project “Paleis Het Loo te Apeldoorn”. De veldwerkzaamheden zijn uitgevoerd door Sialtech dat door het Ministerie van Infrastructuur en Milieu (Bodem+) is erkend voor het uitvoeren van veldwerk conform de BRL SIKB 1000, protocol 1001 (certificaatnummer MB-051).

Aanleiding voor het onderzoek is het voornemen de partijen zand elders toe te passen. Het onderzoek heeft tot doel om de kwaliteit en toepassingsmogelijkheden van de partijen zand op basis van het Besluit en de Regeling bodemkwaliteit vast te stellen.

Het procescertificaat van Sialtech en het hierbij behorende keurmerk zijn uitsluitend van toepassing op de activiteiten inzake de monsterneming en de overdracht van de monsters, inclusief de daarbij behorende veldwerkregistratie, aan een erkend laboratorium of de opdrachtgever. Tussen Sialtech en de eigenaar van de gekeurde partijen is geen sprake van een relatie, die de onafhankelijkheid en integriteit van Sialtech kan beïnvloeden.

In hoofdstuk 2 zijn de onderzochte partijen grond beschreven. Hoofdstuk 3 beschrijft de uitgevoerde werkzaamheden bestaande uit de monsterneming en de uitgevoerde analyses. De wijze waarop de analyses worden geïnterpreteerd zijn samengevat in hoofdstuk 4, waarna in hoofdstuk 5 de conclusies van onderhavig onderzoek worden weergegeven.

2 Beschrijving partijen

2.1 Vooronderzoek

De partijen op het zuidelijke terreindeel betreffen grond uit de bodemlaag van 1,5 tot 10 m-mv en plaatselijk tot 9,75, 9,50 of 9,25 m-mv. De partijen op het noordelijke terreindeel betreffen grond uit de bodemlaag van 1,5 tot 9,2 m-mv oplopend naar 7,3 m-mv.
De bovenste 1,5 meter (zandgrond) is in een eerder stadium reeds afgevoerd van de locatie (de grond tot +17 m NAP; het oorspronkelijke maaiveldniveau ligt op +18,5 m NAP).

Ter plaatse van de locatie waar de partijen worden ontgraven, is in 2015/2016 een verkennend en aanvullend bodemonderzoek uitgevoerd:

(Verkennend bodem en -asbestonderzoek Koninklijk park 1, Paleis Het Loo te Apeldoorn, Econsultancy, prnr. 15106246 d.d. 10 december 2015; Aanvullend bodemonderzoek van Lievense CSO met kenmerk 16J070 van d.d. 3 oktober 2016). Uit dit onderzoek blijkt dat in de bovengrond sprake is van licht verhoogde gehalten aan lood. De humeuze (donkerkleurige) zandige ondergrond (tot ca 1,0 m-mv) is licht verontreinigd met kwik en lood. De te verwachten kwaliteit is 'wonen'. De diepere ondergrond is niet verontreinigd met de onderzochte parameters. De te verwachten kwaliteit is 'achtergrondwaarde' grond.
Zowel zintuiglijk als analytisch is geen asbest aangetoond.

Vervolgens is in juli 2018 op de locatie een partijkeuring uitgevoerd:
(Partijkeuring Partij 01 en 02, depots zand paleis Het Loo Apeldoorn, DIBEC met kenmerk 818.016_001 d.d. 26 juni 2018). Partij 1 komt globaal uit de bodemlaag van 0,0-1,25 m-mv, Partij 2 komt globaal uit de bodemlaag van 0,75-1,5 m-mv. Op basis van de onderzoeksresultaten is de onderzochte partij 01, met een geschatte omvang van 3.560 m³ als “klasse wonen” gekwalificeerd en is de onderzochte partij 02, met een geschatte omvang van 2.650 m³ als “klasse achtergrondwaarde grond” gekwalificeerd.

2.2 Partijen

Het onderzoek heeft zich gericht op de partijen zoals deze zijn aangegeven door de opdrachtgever. De partijen zijn eigendom van Volker Staal en Funderingen (VSF).

De partijen zijn door DIBEC ten behoeve van dit onderzoek gecodeerd als partij 03 t/m partij 10. De partijen 03 t/m 06 komen uit de bodemlaag van circa 1,5 tot circa 5,75 m-mv en de partijen 07 t/m 10 zijn hier elk direct onder gelegen (partij 07 bevindt zich onder partij 03, partij 08 onder 04 etc.) en hebben derhalve dezelfde RD-coördinaten.

Navolgend zijn de kenmerken van de (deel)partijen weergegeven.

(deel)partij	RD-coördinaten (middelpunt partij)	omvang
Partij 03	X: 193.163 Y: 471.848	5.170 m^3 (9.565 ton)
Partij 04	X: 193.158 Y: 471.877	5.096 m^3 (9.428 ton)
Partij 05	X: 193.173 Y: 471.905	5.257 m^3 (9.726 ton)
Partij 06	X: 193.203 Y: 471.869	4.931 m^3 (9.122 ton)
Partij 07	X: 193.163 Y: 471.848	5.170 m^3 (9.565 ton)
Partij 08	X: 193.158 Y: 471.877	5.096 m^3 (9.428 ton)
Partij 09	X: 193.173 Y: 471.905	5.238 m^3 (9.690 ton)
Partij 10	X: 193.203 Y: 471.869	5.287 m^3 (9.781 ton)

De partijen 03 t/m 06 komen uit de bodemlaag van 1,5 tot 5,75 m-mv en plaatselijk tot minder diep (5,50 of 5,20 m-mv). De bodemopbouw ter plaatse van de onderzochte partijen 03 t/m 06 bestaat overwegend uit zwak grindhoudend en plaatselijk matig grindhoudend matig grof zand. Op een enkele plek is in de bovenlaag van de grond matig humeus zand met resten baksteen waargenomen.

De partijen 07 t/m 10 komen uit de bodemlaag van 5,75 m-mv (en 5,50 of 5,20 m-mv) tot 10 m-mv en plaatselijk tot minder diep (9,75, 9,50 of 9,25 m-mv en op één terreindeel nog minder diep: oplopend naar 7,3 m-mv). De bodemopbouw ter plaatse van de onderzochte partijen 07 t/m 10 bestaat overwegend uit zwak grindhoudend matig grof zand. Plaatselijk worden grindlaagjes waargenomen.

De onderzochte partijen hebben een in het veld geschatte omvang van tussen de 4.931 en 5.287 m³:

- Omvang partij 03: 1.100 m² * 4,25m + (132m² * 3,75m = 495 m³)= 5.170 m³, circa 9.565 ton;
- Omvang partij 04: 1.274 m² * 4m = 5.096 m³, circa 9.428 ton;
- Omvang partij 05: 1.004,25 m² * 3,7m + (446,75 m² * 3,45m = 1.541,3 m³) = 5.257,013 m³, circa 9.726 ton;
- Omvang partij 06: 908,5 m² * 4,25m + (356,5m² * 3m = 1069,5 m³) = 4.930,625 m³, circa 9.122 ton;
- Omvang partij 07: 1.100 m² * 4,25m + (132m² * 3,75m = 495 m³)= 5.170 m³, circa 9.565 ton;
- Omvang partij 08: 1.274 m² * 4m = 5.096 m³, circa 9.428 ton;
- Omvang partij 09: 1.004,25 m² * 4m + (404,25m² * 2,8m = 1.131,9 m³) + (42,5 m² * 2,1m = 89,25 m³) = 5.238,15 m³, circa 9.690 ton;
- Omvang partij 10: 908,5 m² * 4,25m + (356,5m² * 4m = 1426 m³) = 5.287,125 m³, circa 9.781 ton.

De partijen zijn in situ gelegen in de bouwkuip van paleis Het Loo te Apeldoorn. De bovenste 1,5 meter is in een eerder stadium reeds afgevoerd van de locatie.

De partijen komen vrij bij werkzaamheden welke worden uitgevoerd door Ballast Nedam Marine & Civil.

Zie de locatiekaart in bijlage 1 voor de regionale ligging van de partijen en bijlage 2 voor de situatieschetsen. In bijlage 3 zijn foto's van de onderzochte partijen opgenomen.

3 Uitgevoerde werkzaamheden

3.1 Monsterneming

De monsterneming is op 4, 5, 6 en 7 september 2018 uitgevoerd door de erkende (protocol 1001) monsternemer R.J. de Jongh van Sialtech B.V.

Sialtech B.V. is een door Rijkswaterstaat Leefomgeving erkende bodemintermediair en is gecertificeerd voor de beoordelingsrichtlijn "Monsterneming voor partijkeuringen" (BRL SIKB 1000, versie 8.2) en het onderliggende protocol "Monsterneming voor partijkeuringen grond en baggerspecie" (protocol 1001, versie 2.1).

In protocol 1001 is een maximum van 10.000 ton per partij vastgesteld.

De in-situ partijen ‘partij 03 t/m 10’, met een in het veld geschatte omvang van elk < 10.000 ton, zijn elk conform protocol 1001, middels 100 grepen in een systematisch raster representatief bemonsterd. Per 50 grepen is in het veld een mengmonster samengesteld. In totaal zijn twee mengmonsters per partij samengesteld en analytisch onderzocht. Het opgestelde monsternemingsplan en de in het veld ingevulde monsternemingsformulieren zijn opgenomen in bijlage 4.

3.2 Laboratoriumonderzoek

De monsters zijn binnen 24 uur na monsterneming ter analyse aangeboden aan het door de RvA voor AP04 geaccrediteerde milieulaboratorium van SYNLAB Analytics & Services B.V. te Rotterdam.

De mengmonsters hebben een voorbehandeling conform AP04 ondergaan. De monstervoorbehandeling is geschied overeenkomstig NVN 7312 voor wat betreft anorganische stoffen en NVN 7313 voor wat betreft de organische stoffen.

Vervolgens zijn de mengmonsters geanalyseerd op het standaard stoffenpakket bij milieuhygiënisch onderzoek. Het standaard stoffenpakket bij bestaat uit de volgende parameters:

- droge stof
- lutum en organisch stof
- zware metalen (barium, cadmium, kobalt, koper, kwik, lood, molybdeen, nikkel en zink)
- som PCB's
- som PAK (10 van VROM)
- minerale olie (GC)

Tevens is de pH ($CaCl_2$) bepaald

Op basis van de beschikbare informatie omtrent de partijen en de veldinspectie bestaat er geen aanleiding af te wijken van het standaard stoffenpakket.

Tabel 3.1 Verricht analytisch onderzoek

partij	mengmonsters	laboratoriumonderzoek	startdatum	rapportagedatum
Partij 03	MM03-A + MM03-B	2x standaard stoffenpakket (AP-04)	05-09-2018	12-09-2018
Partij 04	MM04-A + MM03-B	2x standaard stoffenpakket (AP-04)	05-09-2018	12-09-2018
Partij 05	MM05-A + MM05-B	2x standaard stoffenpakket (AP-04)	07-09-2018	14-09-2018
Partij 06	MM06-A + MM06-B	2x standaard stoffenpakket (AP-04)	07-09-2018	14-09-2018
Partij 07	MM07-A + MM07-B	2x standaard stoffenpakket (AP-04)	05-09-2018	12-09-2018
Partij 08	MM08-A + MM08-B	2x standaard stoffenpakket (AP-04)	05-09-2018	12-09-2018
Partij 09	MM09-A + MM09-B	2x standaard stoffenpakket (AP-04)	07-09-2018	14-09-2018
Partij 10	MM10-A + MM10-B	2x standaard stoffenpakket (AP-04)	07-09-2018	14-09-2018

Voor de toetsing van de analyseresultaten wordt verwezen naar bijlage 5.

4 Interpretatie onderzoeksresultaten

4.1 Analyseresultaten

De analyseresultaten van de onderzochte partijen zijn opgenomen in bijlage 6.

4.2 Toetsing

De analyseresultaten zijn, met gebruikmaking van de Bodem Toets en Validatieservice (BoToVa) van Rijkswaterstaat Leefomgeving, getoetst aan de Achtergrondwaarden en de maximale waarden voor de kwaliteitsklassen wonen en industrie voor de bodem, opgenomen in tabel 1 van bijlage B uit de Regeling bodemkwaliteit.

De verhouding tussen de meetwaarden van de geanalyseerde mengmonsters mag niet meer dan 2,5 bedragen. Bij geen van de analyseparameters is de verhouding groter dan 2,5. Derhalve bestaat geen aanleiding te veronderstellen dat er fouten in de onderzoeksprocedure zijn opgetreden. De homogeniteit van de partijen is hiermee aangetoond.

Tabel 4.1 Toetsingsresultaten

partij	kwaliteitsklasse	klassebepalende parameter(s)
Partij 03	Achtergrondwaarde	-
Partij 04	Achtergrondwaarde	-
Partij 05	Achtergrondwaarde	-
Partij 06	Achtergrondwaarde	-
Partij 07	Achtergrondwaarde	-
Partij 08	Achtergrondwaarde	-
Partij 09	Achtergrondwaarde	-
Partij 10	Achtergrondwaarde	-

De resultaten met betrekking tot de gemiddelde samenstelling van de onderzochte partijen zijn getoetst weergeven in bijlage 5. Voor een toelichting op de kwaliteitsklassen wordt verwezen naar bijlage 7.

5 Conclusie

5.1 Specifiek

Op basis van de onderzoeksresultaten dient elk van de onderzochte partijen:

- partij 03 (zwak grindhoudend zand), met een geschatte omvang van 5.170 m³;
- partij 04 (zwak grindhoudend zand), met een geschatte omvang van 5.096 m³;
- partij 05 (zwak grindhoudend zand), met een geschatte omvang van 5.257 m³;
- partij 06 (zwak grindhoudend zand), met een geschatte omvang van 4.931 m³;
- partij 07 (zwak grindhoudend zand), met een geschatte omvang van 5.170 m³.
- partij 08 (zwak grindhoudend zand), met een geschatte omvang van 5.096 m³;
- partij 09 (zwak grindhoudend zand), met een geschatte omvang van 5.238 m³;
- partij 10 (zwak grindhoudend zand), met een geschatte omvang van 5.287 m³

als "klasse achtergrondwaarde grond" gekwalificeerd te worden.
Alle partijen zijn conform het Besluit en de Regeling bodemkwaliteit vrij toepasbaar.

In onderstaande tabel zijn de partijgegevens en conclusies weergegeven.

Tabel 5.1 Samenvatting partijkeuring

(deel)partij	RD-coördinaten	omvang (m³)	kwaliteitsklasse *
Partij 03	X: 193.163 Y: 471.848	5.170 m³	Achtergrondwaarde
Partij 04	X: 193.158 Y: 471.877	5.096 m³	Achtergrondwaarde
Partij 05	X: 193.173 Y: 471.905	5.257 m³	Achtergrondwaarde
Partij 06	X: 193.203 Y: 471.869	4.931 m³	Achtergrondwaarde
Partij 07	X: 193.163 Y: 471.848	5.170 m³	Achtergrondwaarde
Partij 08	X: 193.158 Y: 471.877	5.096 m³	Achtergrondwaarde
Partij 09	X: 193.173 Y: 471.905	5.238 m³	Achtergrondwaarde
Partij 10	X: 193.203 Y: 471.869	5.287 m³	Achtergrondwaarde

* Kwaliteit van de grond volgens toetsing aan het generieke kader uit het Besluit en de Regeling bodemkwaliteit.

5.2 Algemeen

Het Besluit en de Regeling bodemkwaliteit bieden de mogelijkheid tot splitsen van partijen. Na splitsing van een partij kan voor de deelpartijen gebruik worden gemaakt van deze milieuhygiënische verklaring voor de oorspronkelijke partij. Degene die de splitsing uitvoert blijft verantwoordelijk voor de uitsplitsing en moet de onderstaande gegevens in de administratie vastleggen:

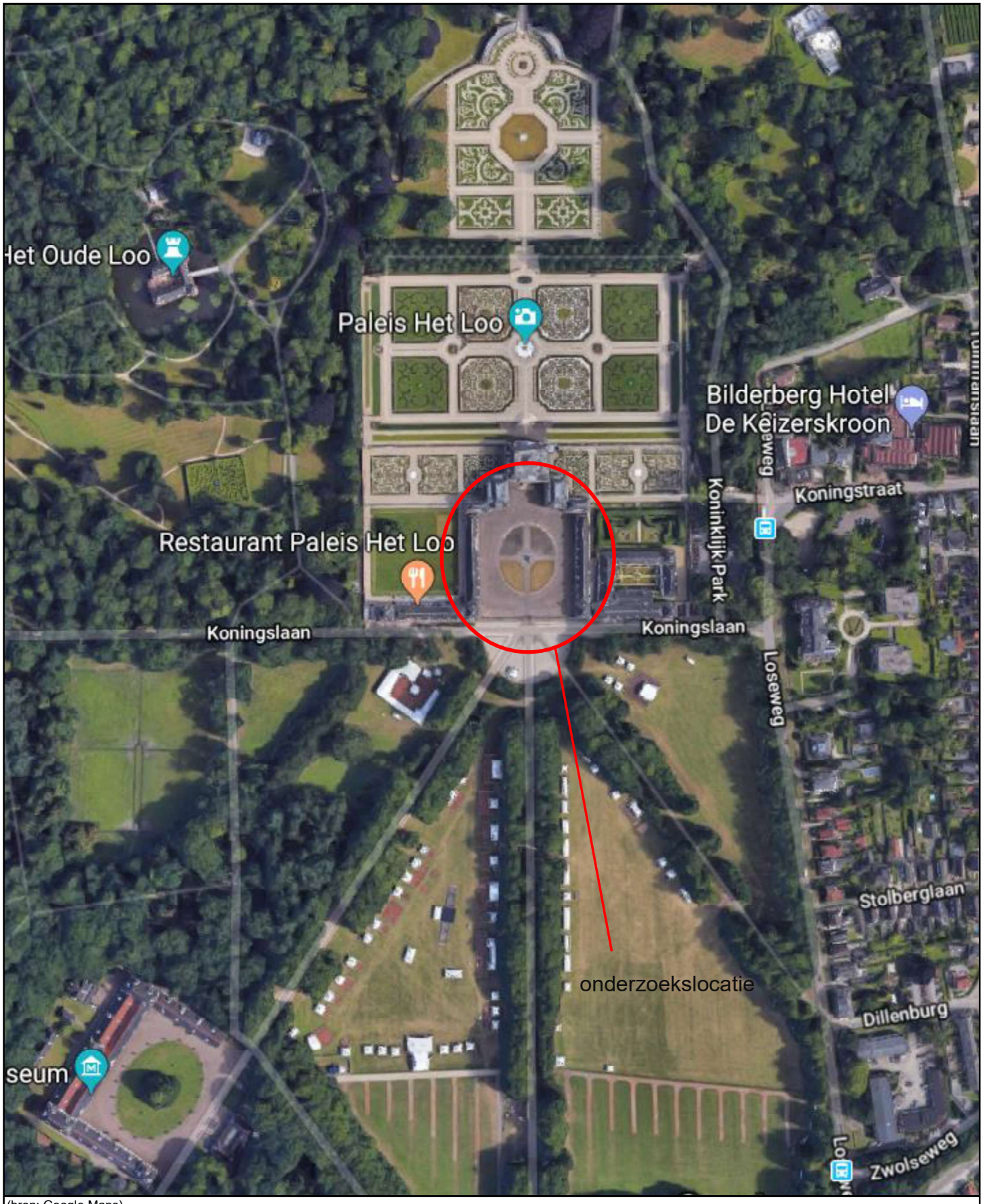
- de relatie tussen de deelpartij en de oorspronkelijke partij;
- de persoon of instelling die de splitsing heeft uitgevoerd;
- de datum waarop de splitsing is uitgevoerd.

In bijlage 7 is een overzicht weergegeven van de belangrijkste toepassingseisen voor grond bij toepassing op de landbodem.

In het kader van het Besluit bodemkwaliteit geldt een meldingsplicht. Minimaal vijf werkdagen voordat grond toegepast wordt, moet de toepassing gemeld worden via het "meldpunt bodemkwaliteit".

Bijlagen

1 Locatiekaart

(bron: Google Maps)

N

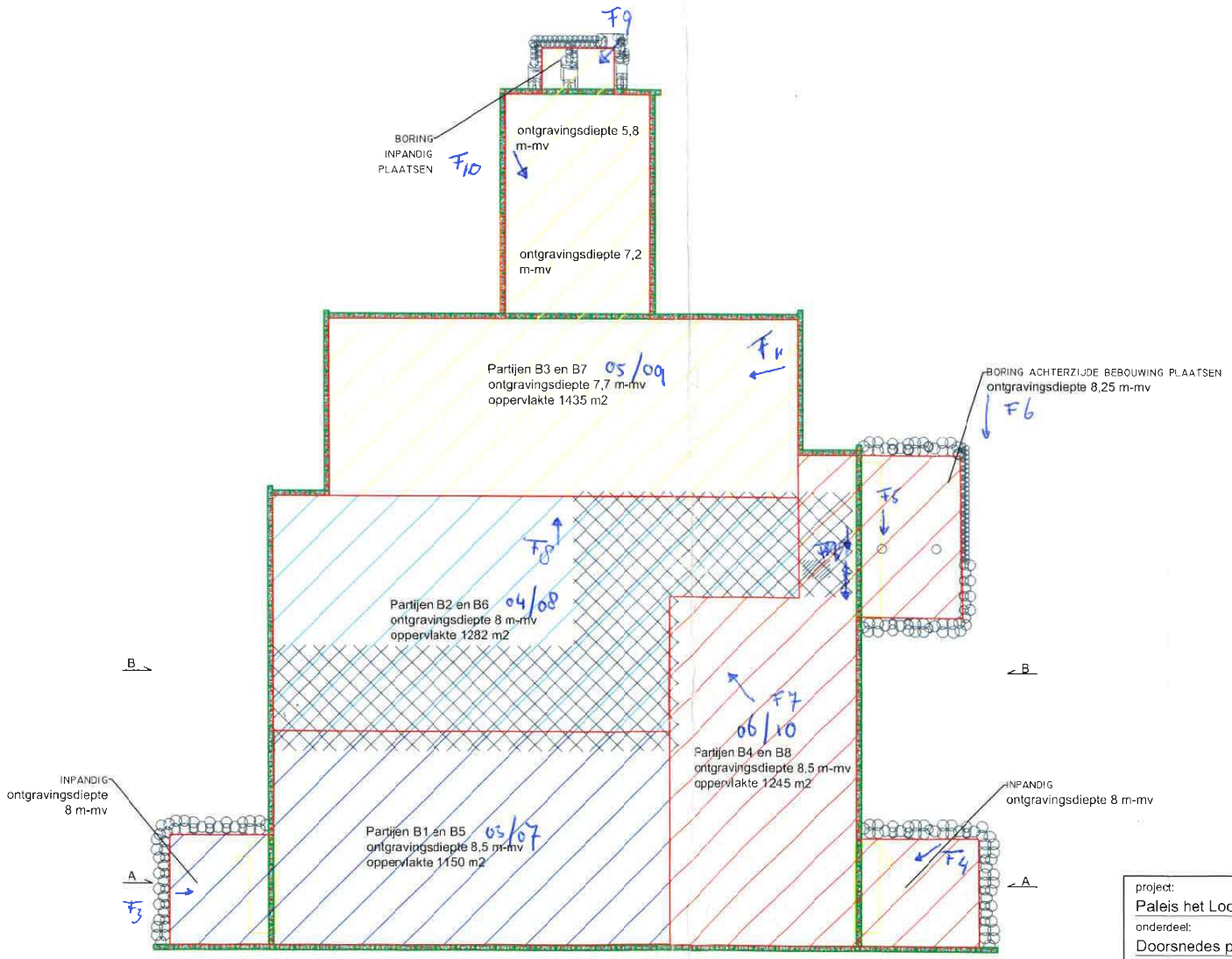
project:
Paleis Het Loo Apeldoorn; Bbk Partijen 03 t/m 10

onderdeel:
Regionale situering onderzoekslocatie

DIBEC MILIEU ADVIES

status:	getekend:	formaat:
definitief	HVe/FSt	A4
revisie:	controle:	schaal:
0		n.v.t.
datum:	projectnummer:	
20-09-2018	818.016_002	Bijlage 1

2 Situatieschets partijen

project:
Paleis het Loo

onderdeel:
Doorsnedes partijen B1 t/m B8

DIBEC MILIEU ADVIES

status:	getekend:	formaat:
CONCEPT	DWu	A3
revisie:	controle:	schaal:
0		1:500
datum:	projectnummer:	
16-08-2018	818.016_002	Bijlage X 5

bestandsnaam: 818.016_002.dwg

Naam veldwerker: R. de Jongh
Projectnummer: 818.016_002
Datum: 04-09-18
Noordpijl: (Ja) / Nee
Maten op tekening: (Ja) / Nee

D Depots 03/07

noord

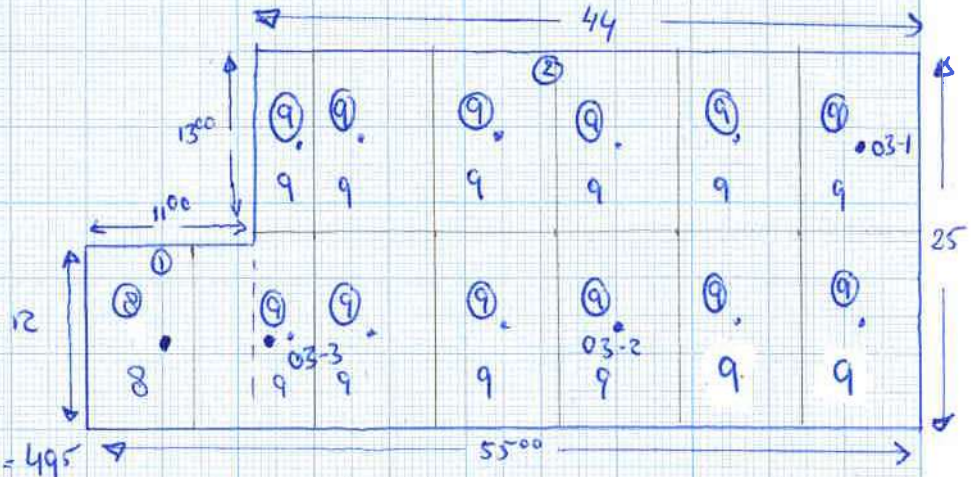
m² Berekeningen

03 / 07

① 12 × 11 = 132

② 25 × 44 = 1100

totaal 1232 m²

m³ Bepaling

'03

① 0,50 → 4,25 = 3,75 × 132 = 495

② 0 → 4,25 × 11,00 = 46,75

totaal 5,170 m³
Dichtheid 1,85 ×
9564,5 Ton

⑨ - aantal grepen '03
9 - aantal grepen 07

(03) 2 × 58 grepen totaal

(07) 2 × 58 grepen totaal

07

① 4,25 → 8,00 = 3,75 × 132 = 495

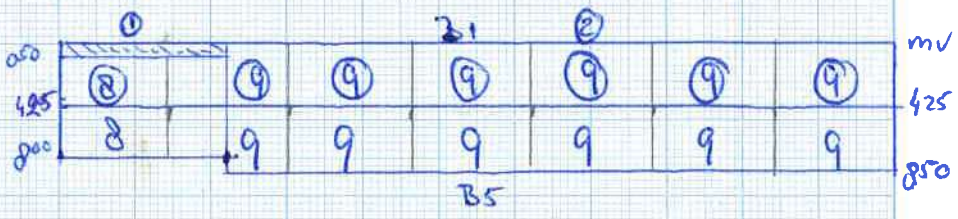
② 4,25 → 8,50 = 4,25 × 11,00 = 46,75

totaal 5,170 m³
Dichtheid 1,85
9564,5 Ton

Raster Bepaling

L 55 : 7 = ± 8

B 25 : 2 = 12,5

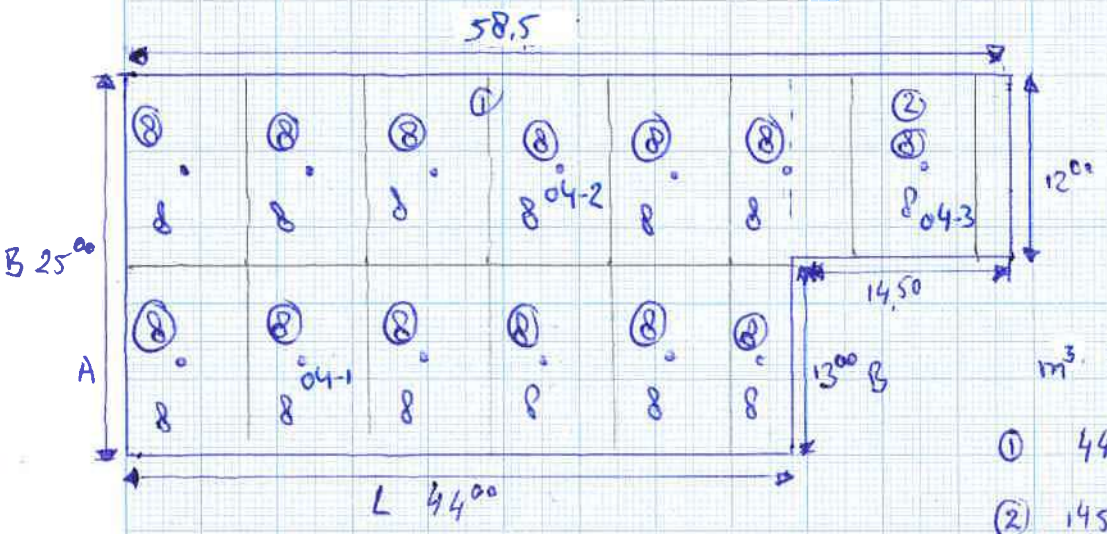
NB Bij gedeelte ① = ± 0,50 m dieper afgegraven

		kg	Barcodes
03	mmo3A	11,67	E1684444
	mmo3B	11,82	E1684445
07	mmo7A	12,84	E1684446
	mmo7B	13,03	E1684447

Bijlage 1

Naam veldwerker: R. de Jongh
Projectnummer: 818.016-002
Datum: 05-09-18
Noordpijl: (Ja) / Nee
Maten op tekening: (Ja) / Nee

Deallocatie 04/08

⑧ = aantal grepen 04
8 = aantal grepen 08
04 = 2 x 52 grepen totaal
08 = 2 x 52 grepen totaal

m³ Bepaling B2 (0-400)

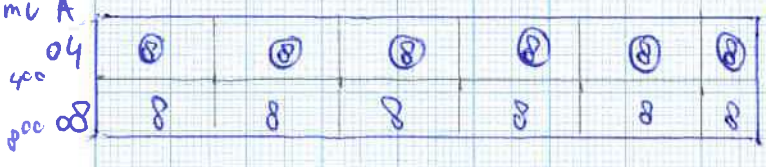
① 44 x 25 = 1100
② 14,5 x 12 = 174
Totaal = 1274,00 m²
x 4
5096 m³
Dichtheid 1,85
9427,6 Ton

Raster bepaling

L Raster is bepaald door lange zijde
7 Borigen en korte zijde 6 Borigen = ± 8m
B Raster = 25 : 2 = 12,50
Raster = L 8 x B 12,50 } zie ook 03

m³ Bepaling B6 (400-800)

① 44 x 25 = 1100
14,5 x 12 = 174
Totaal = 1274 m²
x 4
5096 m³
Dichtheid 1,85
9427,6 Ton

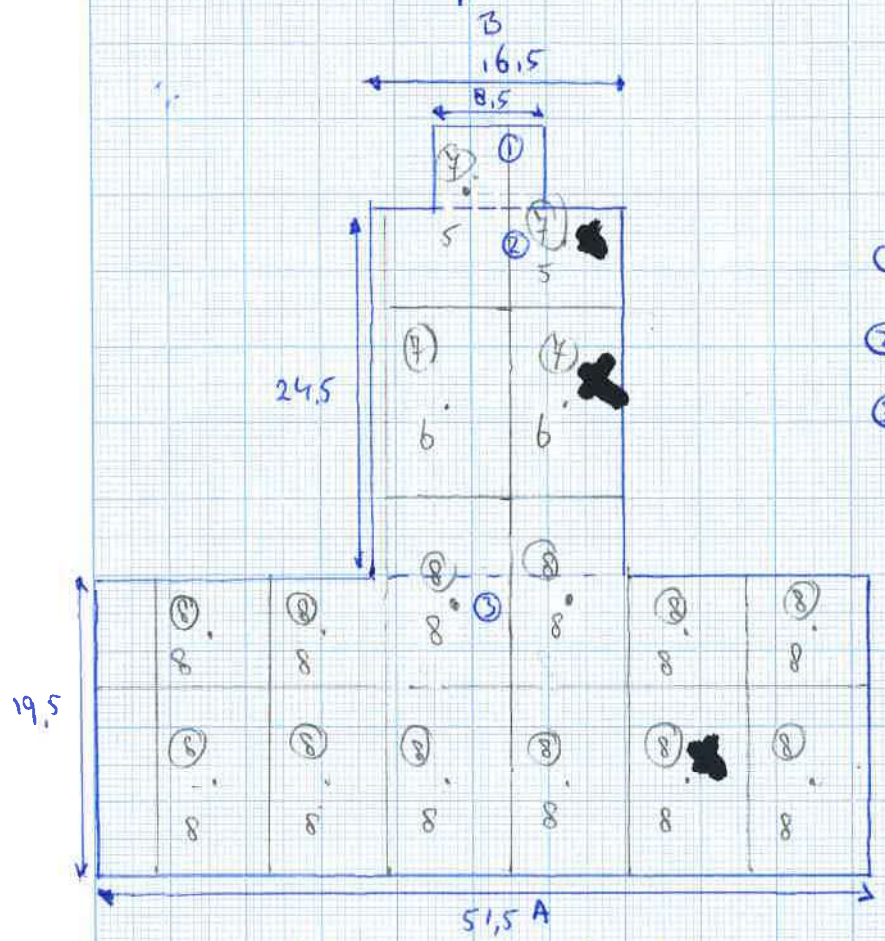

		kg	
04	mm 04A	12.7	E1684452
	mm 04B	12.87	E1684451
08	mm 08A	13.3	E1684450
	mm 08B	13.27	E1684449

Bijlage 2

Naam veldwerker: R. de Jongh
Projectnummer: 818.016_002
Datum: 05-09-2018
Noordpijl: (Ja) / Nee
Maten op tekening: (Ja) / Nee

Deellocatie 05/09

Noord

m² Berekening

① 8,5 × 5 = 42,5

② 24,5 × 16,5 = 404,25

③ 51,5 × 19,5 = 1004,25

1451 m²

m³ Berekening 05/09

05 ①+② 446,75 × (3,7+3,2:2) = 1541,3

③ 1004,25 × 3,7 = 3715,72 +

5257 m³

× 1,85

9725,5 Ton

09 ① 42,5 × (5,8 − 3,70) = 89,25

② 404,25 × (7,2+5,8:2−3,70) = 1131,9

③ 1004,25 × 4 = 4017

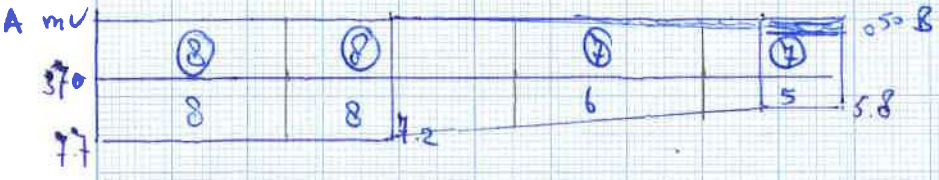
5238,15 m³

Dichtheid × 1,85

9690,6 Ton

(8) = aantal grepen 05 (2×62 grepen totaal)

8 = aantal grepen 09 (2×59 grepen totaal)

Raster zie 03 12,5 BJ 8

NB pad loopt vanaf ① licht omhoog naar 03 ± 0,50 verschil

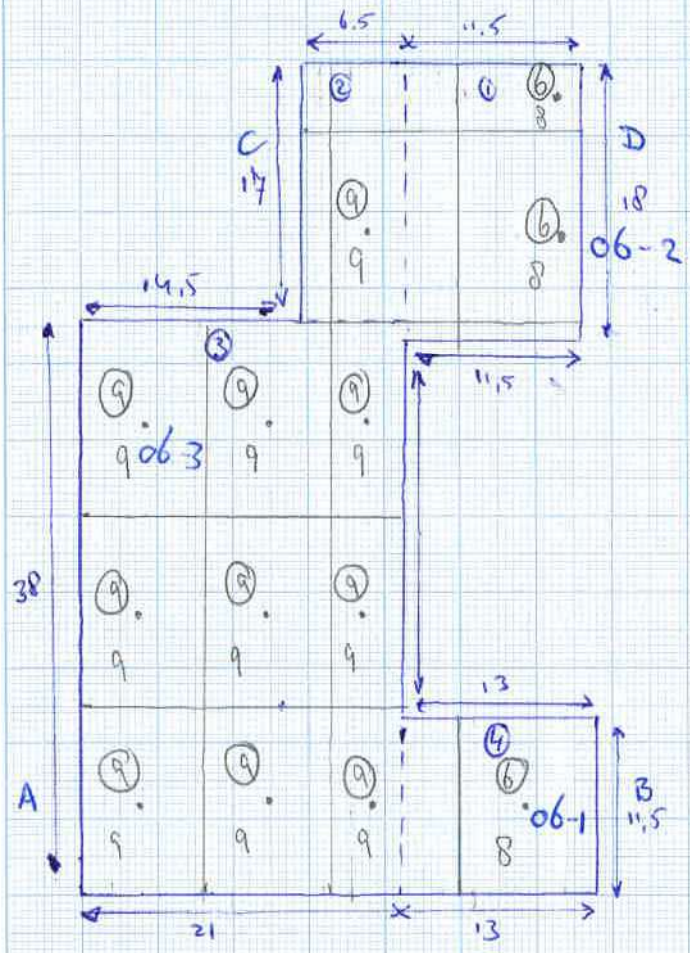
		Lf.	Barcode
05	mm 05 A	11,5	E 168 445 0
	mm 05 B	11,5	E 168 445 9
09	mm 09 A	11,7	E 168 446 0
	mm 09 B	11,7	E 168 446 1

Bijlage 3

CANSON

Naam veldwerker: René de Jongh
Projectnummer: 818.016_002
Datum: 05-09-18
Noordpijl: (Ja) / Nee
Maten op tekening: (Ja) / Nee

Deellocatie 06/10

m² Berekening

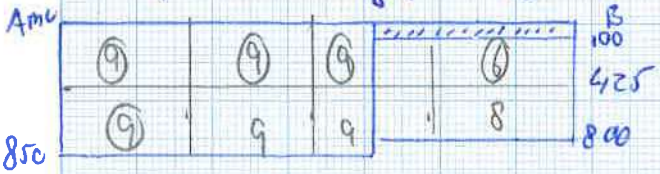
① 18 x 11,5 = 207
② 17 x 6,5 = 110,5
③ 38 x 21 = 798
④ 13 x 11,5 = 149,5
1265 m²

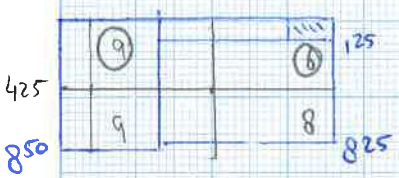
m³ Berekening 06/10

06 ① 207 x (4,25 - 1,25) = 621
② 110,5 x 4,25 = 469,62
③ 798 x 4,25 = 3391,5
④ 149,5 x (4,00 - 1,00) = 448,5
4930,62 x 1,85 = 9121 Ton

10 ① 207 x 4 (4,25 tot 8,25) = 828
② 110,5 x 4,25 = 469,62
③ 798 x 4,25 = 3391,5
④ 149,5 x 4 (4,00 tot 8,00) = 598
totaal 5287,12
1,85
9781,17 Ton

⑨ = aantal gapen 06 2x54 totaal
9 = aantal gapen 10 2x57 totaal

		kg	Barcodes
06	mm06A	13.56	E1684456
	mm06B	13.29	E1684455
10	mm10A	13.62	E1684454
	mm10B	13.75	E1684457

NB * Boringen Locatie 1 Buiten gebouw tegen muur geplaatst op +1.25 Begin origineel mv

* Boring Locatie 4 mv is +1 meter dieper afgegraven

Raster is gelijk aan 03: 12,5 x 8

Bijlage 4

3 Foto’s onderzochte partijen

Foto F1 en F2: Partij 03 en 07

Foto F3: Partij 03 en 07, terreindeel inpandig.

Foto F4: Partij 06 en 10, terreindeel inpandig.

Foto F5 en F6: Partij 06 en 10, , terreindeel inpandig; , terreindeel achterzijde bebouwing;

Foto F7: Partij 06 en 10 op de voorgrond, daarachter partij 04 en 08

Foto F8: Partij 04 en 08 op de voorgrond, daarachter partij 05 en 09

Foto F9 en F10: Partij 05 en 09, terreindeel inpandig; terreindeel voorzijde bebouwing;

Foto F11: Partij 05 en 09 op de voorgrond, daarachter partij 04 en 08

4 Monsternemingsplan en -formulieren

Projectnummer Sialtech: 18.0919 **Projectnr. Opdrachtgever: 818.016_002** **Locatie: Apeldoorn**

Monsternemingsplan Grond

t Loo Apeldoorn

Maken foto's ☑ Ja ☐ Nee

Gebruik papieren opdrachtgever? ☐ Ja ☐ Nee

Gecontroleerd? ☐ Ja ☐ Nee

Partijgegevens

Opdrachtgever is (producent/leverancier/eigenaar/gebruiker/overheid/overig	**DIBEC**
Partijg (ton / m³	Partij 03 4,25*1150 m² = 4887,5 m² / 9041,875 kuub /// Partij 04 4*1282 m² = 5128 m² / 9486,8 kuub Partij 05 3,7*1435 m² = 5309,5 m² / 9822,575 kuub /// Partij 06 4,25*1245 m² = 5291,25 m² / 9788,8125 kuub Partij 07 4,25*1150 m² - 135 m² *0,5 = 4820 m² / 8917 kuub Partij 08 4*1282 m² = 5128 m² / 9486,8 kuub Partij 09 4*1435 m² - 410 m² *1,2 = 5248 m² / 9708,8 kuub Partij 10 4,25*1245 m² -360 m²*0,25 = 5201,25 m² / 9622,3125 kuub
Grondsoort (Leem/zand/veen/klei/overig)	**Zand**
Verwachte korrelgrootte (D95<16mm/D95-...)	**D95 < 16 mm**
Bijzondere partij (geen/...)	**Geen**
Bijzonderheden materiaal (bijmengingen verwacht nee/ja)	**Nee**
Vorm van de partij (in vast profiel /opgetaste hoop / anders)	**Insitu (nat)**

Monsterneming

Aantal grepen per (deel)partij (2x50)	**2x 50 grepen**
Aard materiaal (grond/baggerspecie)	**Grond**
Wijze van monsterneming (systematisch/bemonsteren conform protocol 1001)	**Systematisch**
Indelen in deelpartijen (nee/ja: aantal)	**Ja, 8 deelpartijen**
Voorgeschreven indeling in deelpartijen (nee, zelf bepalen/ja: aantal zie bijgevoegde kaart/n.v.t.)	**Ja, zie omschrijving en tekening DIBEC**
Motivatie van afwijkingen (n.v.t./...)	**N.v.t.**

Het procescertificaat van Sialtech en het hierbij behorende keurmerk zijn uitsluitend van toepassing op de activiteiten betreffende de monsterneming en de overdracht van de monsters, inclusief de daarbij behorende veldwerkregistratie, aan een erkend laboratorium (of aan de opdrachtgever, die –ingeval van monsters aan grond of bouwstoffen voor nuttige toepassing dan zelf in het kader van het Besluit bodemkwaliteit is erkend).'

Voor afvalstoffen geldt eenzelfde omschrijving waarbij 'Besluit Bodemkwaliteit' dient te worden vervangen door het Besluit melden bedrijfsafvalstoffen en gevaarlijke afvalstoffen en het Besluit stortplaatsen en stortverboden afvalstoffen.

Naam: Bertrik Murk

Paraaf gekwalificeerd Projectleider

Naam: Rene de Jongh

Paraaf gekwalificeerd veldmedewerker

Projectnummer Sialtech: 18.0919 **Projectnr. Opdrachtgever: 818.016_002** **Locatie: Apeldoorn**

Monsternemingsplan grond t Loo Apeldoorn

Deelpartij-,greep-en monstergrootte

(deel)partijgrootte (max 2.000 ton / 10.000 ton)	**Max. 10.000 ton per delpartij**
D95<16 standaard (grepen: min 180 gr (ca. 5x5x5 cm3 1 boorkop) monsters: 2 monster van elk 50 grepen: 2 x 9kg)	**180 gram**
D95<16 standaard grond dieper dan 5 mtr, of onder gesloten verharding (grepen: ca.1,5kg (ca. 7 boorkoppen) monsters: 2 monsters van 6 grepen: 2 x 9kg)	**N.v.t.**
Motivatie van afwijkingen (n.v.t./...)	**N.v.t.**

Overige monsternemingsgegevens

Apparatuur (guts 5 cm/edelman 5 cm/edelman 7 cm/ guts 3cm/edelman 10 cm/ afwijken .. Cm)	**Aqualock 70 mm / Edelman 70**
Monstercodering (standaard: MM1A/MM1B/MM2A etc.. Afwijkend ....)	**MM1A / MM1B enz.**
Monsterverpakking (10 ltr emmers, Lab, anders:...)	**10 liter emmers Alcontrol Synlab**
Monsteropslag (gekoeld / opgewarmd / anders.....)	**Onopgewarmd**
Monstertransport (gekoeld / opgewarmd / anders.....)	**Onopgewarmd**

Bij partijkeuring op asbest:
- Vooraf het depot visueel inspecteren
- Het totaal aan niet asbestverdacht materiaal op de 16 mm zeef (na voorbehandeling) wegen
- Alle boringen doorzetten tot 5 cm in het oorspronkelijk maaiveld

Bijzonderheden: Er worden verder geen verschillende milieu- of civieltechnische lagen- of partijdelen verwacht:
matig grof, zwak siltig, zwak grindig, licht beigebruin zand

De te verwachten kwaliteit is AW. Op basis uitgevoerd onderzoek NEN5707 is de grond niet asbesthoudend

De oppervlaktes van de terreindelen 'hoekgebouwen oost en west', de oostvleugel (in én uitpandig = daarachter), het voorplein en de 'Hoofdingang' zijn -ca-: 160 / 135 / 195 / 400 en 50 m²

Definitie grond:

Grond is vast materiaal en bestaat uit minerale delen met een maximale korrelgroote van 2 millimeter en organische stof in een verhouding en met een structuur zoals deze in de bodem van nature wordt aangetroffen, alsmede van nature in de bodem voorkomende schelpen en grind met een korrelgrootte van 2 tot 63 mm, met uizondering van baggerspecie.

Definitie baggerspecie

Baggerspecie is materiaal dat is vrijgekomen uit de bodem via het oppervlaktewater of de voor dat water bestemde ruimte en bestaat uit minerale delen met een korrelgrootte van 2 millimeter en organische stof in een verhouding en met een structuur zoals deze van nature worden aangetroffen, alsmede van nature in de bodem voorkomende schelpen en grind met een korrelgrootte van 2 tot 63 millimeter.

Maximaal mag 20% bodemvreemd materiaal aanwezig zijn in de onderzochte grond of baggerspecie.

Naam:	Bertrik Murk	**Naam:**	Rene de Jongh
Datum	03-09'18	Datum	04-09-18
Paraaf gekwalificeerd Projectleider		Paraaf gekwalificeerd veldmedewerker	

Projectnummer Sialtech: 18.0919 **Projectnr. Opdrachtgever: 818.016_002** **Locatie: Apeldoorn**

Monsternemingsformulier

t Loo Apeldoorn

Tijd bij aanvang: 8.15

Tijd na afloop: 15.00

Partijgegevens

Partijgrootte (ton / m3 / dichtheid kg/m3)	76303 TON 41244.89 m³ Dichtheid 1.85
Partijgrootte bepaald door (opmeting (motivatie bijlage) / anders...)	opmeting maten doorgegeven door DSBEC
Vodoet partij aan definitie grond en/of baggerspecie (ja/nee)	ja
Geschat vochtpercentage (<5% 5%-10% 10%-15% 15%-20% >20%	15-20%
Geschat bodemvreemd materiaal (gewichtspercentage) (<5% 5%-10% 10%-15% 15%-20% >20%	<5%
Grondsoort (leem/zand/veen/klei anders..)	zand
maximale korrelgrootte bepaald door (zintuigelijke waarneming / zeven, toevoegen bijlage)	zintuigelijk
Bijzonderheden partij (geen/...)	insiten niet
Bijmengingen aan getroffen (nee/ ja ....)	nee
Vorm van de partij (schets op bijlage boven- en zijaanzicht met maten (lxBxH)	zie bijlage 1 t/m 4

Monsterneming

Wijze van monsterneming (conform monsternemingsplan? Ja/nee afwijkingen)	ja
Motivatie afwijkingen monsterneming (n.v.t. / ...)	NVT
Indeling in deelpartijen (nee/ja aantal...)	ja 8
Aanduiding indeling in het veld achterlaten (ja.nee)	nee
Verticale indeling grepen (conform monsternemingsplan? Ja/nee afwijkingen)	ja
Motivatie afwijkingen verticale indeling grepen (n.v.t. / ...)	NVT
Foto's gemaakt (nee/ja)	ja bijlage 5

Naam:	Bertrik Murk	**Naam:**	Rene de Jongh
Paraaf gekwalificeerd Projectleider		Paraaf gekwalificeerd veldmedewerker	

10-9-2018

Projectnummer Sialtech: 18.0919 **Projectnr. Opdrachtgever: 818.016_002** **Locatie: Apeldoorn**

Monsternemingsformulier

t Loo Apeldoorn

(deel)partij grootte, aantal grepen, gewicht emmers en barcodes

	code/nr	grootte deelpartij (ton)	grepen aantal	monstergewicht A	B
Deelpartij		zie bijlage	1 T/m 4		
			barcodes		

	code/nr	grootte deelpartij (ton)	grepen aantal	monstergewicht A	B
Deelpartij					
			barcodes		

Overige monsternemingsgevens

Apparatuur (guts 5 cm/edelman 5 cm/edelman 7 cm/ guts 3cm/edelman 10 cm/ afwijken .. Cm) (boordiepte ...mtr)	edel 10 aquaboor 70
Monstercodering (standaard: MM1A/MM1B/MM2A etc.. Afwijkend ....)	mm 03 A/B T/m mm 10 A/B
Monsterverpakking (10ltr emmers, Alcontrol, anders)	10 l alcontrol
Monstertransport (gekoeld / opgewarmd / anders.....)	opgewarmd
Aangeleverd aan (laboratorium...:binnen 24 uur / .....)	

Proefboringen (homogeniteit)

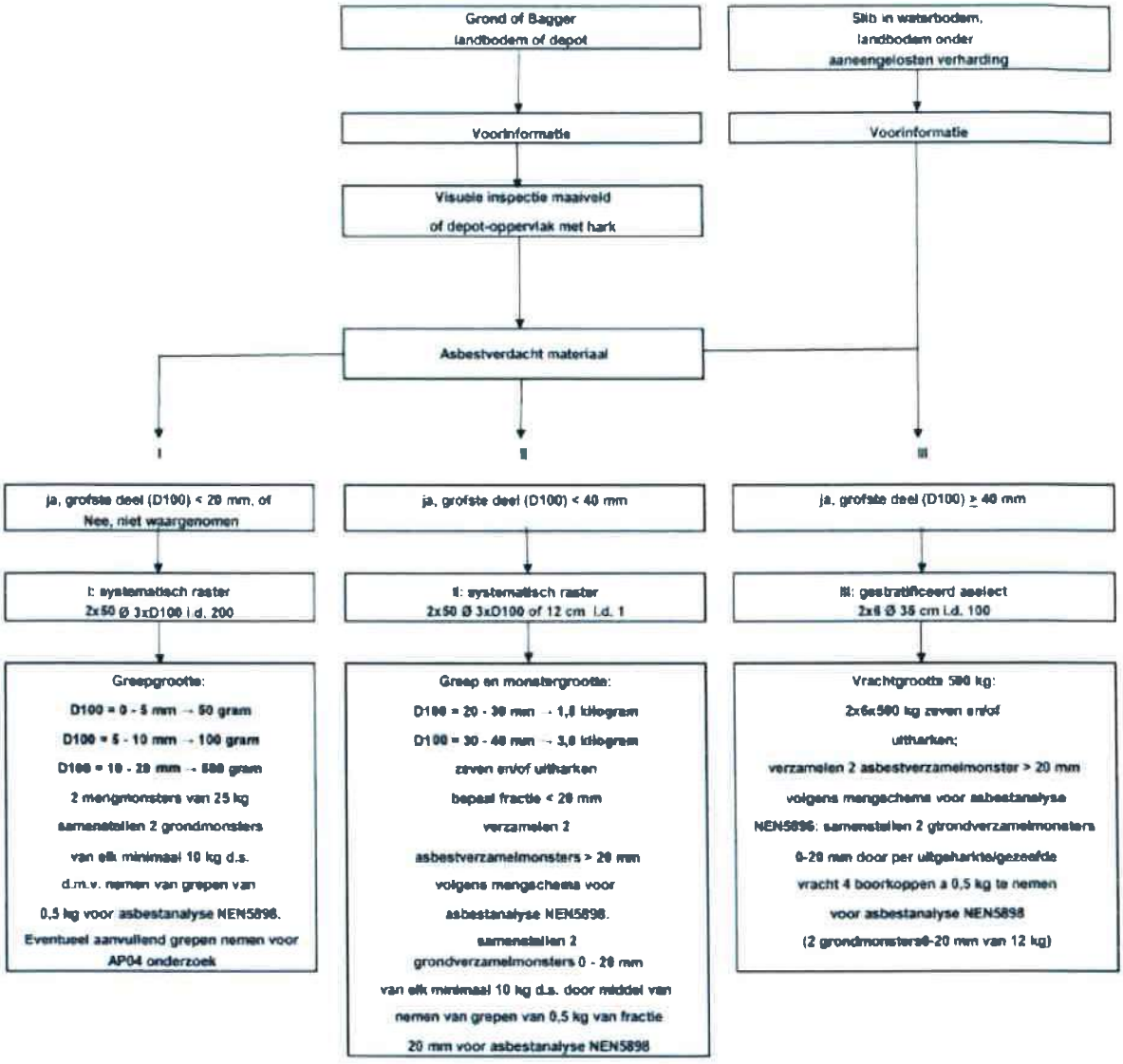
Aantal proefboringen (stk / n.v.t.)	zie boorbeschrijvingen bijlagen
Aard materiaal (... / n.v.t.)	zand
Homogeen (nee/ja)	ja

Naam:	Bertrik Murk	**Naam:**	Rene de Jongh
Datum	10-9-2018	Datum	06-09-18
Paraaf gekwalificeerd Projectleider		Paraaf gekwalificeerd veldmedewerker	*)

**)Ik verklaar hierbij dat het veldwerk onafhankelijk van de opdrachtgever is uitgevoerd en dat ik op generlei wijze belangen heb, gekoppeld of gelieerd ben aan het onderzoek anders de uitvoering hiervan. Het onderzoek is uitgevoerd conform de eisen van de aangeven protocol.*

Projectnummer Sialtech: 18.0919 Projectnr. Opdrachtgever: 818.016_002 Locatie: Apeldoorn

ASBESTONDERZOEK PROTOCOL 1001

Tabel - Soortelijke dichtheid van grondsoorten

Hoofdbestanddeel	Bijmengsel	Massa in ton/m³ Vaste m³ (in-situ)	Massa in ton/m³ Losse m³ (depot)
Grond	Zwak siltig	1,85	1,65
	Sterk siltig	1,80	1,60
Zand	Zwak siltig	1,85	1,65
	Sterk siltig (kleilig)	1,75	1,55
Leem	Zwak zandig	1,70	1,50
	Sterk zandig	1,70	1,50
Klei	Zwak zandig	1,75	1,55
	Sterk zandig	1,70	1,50
Veen	Matig zandig of matig kleilig	1,25	1,15
	Sterk zandig of sterk kleilig	1,40	1,25

opmerking: bij de bepaling van de s.g. dient ook het vochtgehalte van het materiaal in acht te worden genomen. Het s.g van relatief nat materiaal kan immers 10-20% hoger zijn dan dat van droog materiaal.

VELDVERSLAG

Projectnr Sialtech: 18.0919 | **Projectnr. Opdrachtgever: 818.016_00:** | **Locatie: Apeldoorn**

Veldmedewerkers

datum	naam
va. 04-09	Richard Hilberink
	Rene de Jongh
	Danny Lichtendahl

SIALTECH EUROPE

Contact met de opdrachtgever gehad?

datum	met wie	onderwerp
	Hette	meten v/d chipots

			Toelichting
Was de voorinformatie correct	☑ Ja	☐ Nee	
Zijn er problemen opgetreden	☐ Ja	☑ Nee	

Is het onderzoek volgens aangeven protocollen uitgevoerd? ☑ Ja ☐ Nee

Protocol:	2101 + 1001	SIKB BRL:	2100 + 1000

Indien Nee:

Wat is aard van de afwijking	
Waarom is er afgeweken	
Wat zijn de condequenties van de afwijking	
Wat zijn risico's	

Asbest:

Is er aanvullend op asbest bemonsterd? ☐ Ja ☑ Nee

Is dit conform de eisen uit de BRL 1000 uitgevoerd? ☐ Ja ☐ Nee ☐ Nvt

Is er asbest aangetroffen? ☐ Ja ☐ Nee

Locatie	Hechtgebonden	Concentratie	Duur werkzaamheden	Getroffen maatregelen

Type meetmiddel wat is gebruikt:	wijzeload	EC werkwater:	
Controle/kalibratie uitgevoerd:			
Controle vastgelegd in logboek:			

KLIC nummer 0 Verplicht bij mechanische boorwerkzaamheden in NL

Gekwalificeerde veldmedewerker

Naam: Rene de Jongh

Paraaf*):

Lees onderstaande goed voordat je tekent

*"Ik verklaar hierbij dat het veldwerk onafhankelijk van de opdrachtgever is uitgevoerd en dat ik op generlei wijze belangen heb, gekoppeld of gelieerd ben aan het onderzoek anders de uitvoering hiervan. Het onderzoek is uitgevoerd conform de eisen van de aangeven protocollen en de daarbij horende certificatie schema's.

Het procescertificaat van Sialtech en het hierbij behorende keurmerk zijn uitsluitend van toepassing op de activiteiten betreffende de monsterneming en de overdracht van de monsters, inclusief de daarbij behorende veldwerkregistratie, aan een erkend laboratorium (of aan de opdrachtgever, die –ingeval van monsters aan grond of bouwstoffen voor nuttige toepassing dan zelf in het kader van het Besluit bodemkwaliteit is erkend)."

Voor afvalstoffen geldt eenzelfde omschrijving waarbij 'Besluit Bodemkwaliteit' dient te worden vervangen door het Besluit melden bedrijfsafvalstoffen en gevaarlijke afvalstoffen en het Besluit stortplaatsen en stortverboden afvalstoffen.

De mechanische boringen zijn uitgevoerd volgens het certificatieschema "Mechanisch boren", de handmatige boringen zijn uitgevoerd volgens het certificatieschema "Veldwerk bij milieuhygiënisch bodem- en waterbodemonderzoek".
Sialtech B.V.is volgens alle bovengenoemde SIKB BRL's en Protocollen gecertificeerd en door de overheid erkend.

5 Toetsingstabellen

Tabel 1: Samenstellingwaarden en toetsing voor grond conform Besluit Bodemkwaliteit

Grondmonster		03-MM03		03-MM03A		03-MM03B	
Humus (% ds)		0,20		0,20		0,20	
Lutum (% ds)		2,0		2,0		2,0	
Datum van toetsing		12-9-2018		12-9-2018		12-9-2018	
Monster getoetst als		partij		partij		partij	
Bodemklasse monster		Altijd toepasbaar		Altijd toepasbaar		Altijd toepasbaar	
Samenstelling monster		03-MM03A, 03-MM03B					
Zintuiglijke bijmengingen							
Grondsoort							
		Meetw	**GSSD**	**Meetw**	**GSSD**	**Meetw**	**GSSD**
OVERIG							
Droge stof	-		90 (6)				
Droge stof	% w/w	90		89,3	89,0 (6)	89,7	90,0 (6)
Organische stof (humus)	%	0,20		0,20		0,20	
Lutum	%	2,0		2,0		2,0	
Artefacten	g	<1,00		<1		<1	
Aard artefacten	-	0		0		0	
Meettemperatuur pH-meting	°C	22		21,5		22,0	
aangeleverd monster	kg	12		12		12	
pH-CaCl2	-	7,8		7,6		7,9	
METALEN							
Barium	mg/kg ds	21	79 (6)	22	85 (6)	19	74 (6)
Cadmium	mg/kg ds	<0,17	<0,20	<0,17	<0,20	<0,17	<0,20
Kobalt	mg/kg ds	2,5	8,8	2,5	8,8	2,5	8,8
Koper	mg/kg ds	<5	<7	<5	<7	<5	<7
Kwik	mg/kg ds	<0,05	<0,05	<0,05	<0,05	<0,05	<0,05
Lood	mg/kg ds	<10	<11	<10	<11	<10	<11
Molybdeen	mg/kg ds	<0,5	<0,4	<0,5	<0,4	<0,5	<0,4
Nikkel	mg/kg ds	6,7	19,5	7,1	20,7	6,3	18,4
Zink	mg/kg ds	<17	<28	<17	<28	<17	<28
PAK							
Naftaleen	mg/kg ds	<0,01	<0,01	<0,01	<0,01	<0,01	<0,01
Fenanthreen	mg/kg ds	<0,01	<0,01	<0,01	<0,01	<0,01	<0,01
Anthraceen	mg/kg ds	<0,01	<0,01	<0,01	<0,01	<0,01	<0,01
Fluorantheen	mg/kg ds	<0,01	<0,01	<0,01	<0,01	<0,01	<0,01
Benzo(a)anthraceen	mg/kg ds	<0,01	<0,01	<0,01	<0,01	<0,01	<0,01
Chryseen	mg/kg ds	<0,01	<0,01	<0,01	<0,01	<0,01	<0,01
Benzo(k)fluorantheen	mg/kg ds	<0,01	<0,01	<0,01	<0,01	<0,01	<0,01
Benzo(a)pyreen	mg/kg ds	<0,01	<0,01	<0,01	<0,01	<0,01	<0,01
Benzo(g,h,i)peryleen	mg/kg ds	<0,01	<0,01	<0,01	<0,01	<0,01	<0,01
Indeno-(1,2,3-c,d)pyreen	mg/kg ds	<0,01	<0,01	<0,01	<0,01	<0,01	<0,01
PAK	mg/kg ds		<0,070		<0,070		<0,070
PAK-totaal (10 van VROM) (0.7 facto	mg/kg ds	0,070		0,07		0,07	
GECHLOREERDE KOOLWATERSTOFFEN							
PCB (som 7)	µg/kg ds		<25		<25		<25
PCB 28	µg/kg ds	<1	<4	<1	<4	<1	<4
PCB 52	µg/kg ds	<1	<4	<1	<4	<1	<4
PCB 101	µg/kg ds	<1	<4	<1	<4	<1	<4
PCB 118	µg/kg ds	<1	<4	<1	<4	<1	<4
PCB 138	µg/kg ds	<1	<4	<1	<4	<1	<4
PCB 153	µg/kg ds	<1	<4	<1	<4	<1	<4
PCB 180	µg/kg ds	<1	<4	<1	<4	<1	<4
PCB (7) (som, 0.7 factor)	µg/kg ds	4,9		4,9		4,9	
OVERIGE (ORGANISCHE) VERBINDINGEN							
Minerale olie C10 - C12	mg/kg ds	<5	18 (6)	<5	18 (6)	<5	18 (6)
Minerale olie C12 - C22	mg/kg ds	<5	18 (6)	<5	18 (6)	<5	18 (6)
Minerale olie C22 - C30	mg/kg ds	<5	18 (6)	<5	18 (6)	<5	18 (6)
Minerale olie C30 - C40	mg/kg ds	<5	18 (6)	<5	18 (6)	<5	18 (6)
Minerale olie (totaal)	mg/kg ds	<20	<70	<20	<70	<20	<70

Tabel 2: Samenstellingwaarden en toetsing voor grond conform Besluit Bodemkwaliteit

Grondmonster		04-MM04		04-MM04A		04-MM04B	
Humus (% ds)		0,20		0,20		0,20	
Lutum (% ds)		2,0		2,0		2,0	
Datum van toetsing		12-9-2018		12-9-2018		12-9-2018	
Monster getoetst als		partij		partij		partij	
Bodemklasse monster		Altijd toepasbaar		Altijd toepasbaar		Altijd toepasbaar	
Samenstelling monster		04-MM04A, 04-MM04B					
Zintuiglijke bijmengingen							
Grondsoort							
		Meetw	**GSSD**	**Meetw**	**GSSD**	**Meetw**	**GSSD**
OVERIG							
Droge stof	-		90 (6)				
Droge stof	% w/w	90		90,4	90,0 (6)	90,2	90,0 (6)
Organische stof (humus)	%	0,20		0,20		0,20	
Lutum	%	2,0		2,0		2,0	
Artefacten	g	<1,00		<1		<1	
Aard artefacten	-	0		0		0	
Meettemperatuur pH-meting	°C	22		21,6		21,7	
aangeleverd monster	kg	13		13		13	
pH-CaCl2	-	7,2		7,5		6,9	
METALEN							
Barium	mg/kg ds	19	72 (6)	18	70 (6)	19	74 (6)
Cadmium	mg/kg ds	<0,17	<0,20	<0,17	<0,20	<0,17	<0,20
Kobalt	mg/kg ds	1,4	4,7	1,3	4,6	1,4	4,9
Koper	mg/kg ds	<5	<7	<5	<7	<5	<7
Kwik	mg/kg ds	<0,05	<0,05	<0,05	<0,05	<0,05	<0,05
Lood	mg/kg ds	<10	<11	<10	<11	<10	<11
Molybdeen	mg/kg ds	<0,5	<0,4	<0,5	<0,4	<0,5	<0,4
Nikkel	mg/kg ds	5,3	15,3	4,7	13,7	5,8	16,9
Zink	mg/kg ds	<17	<28	<17	<28	<17	<28
PAK							
Naftaleen	mg/kg ds	<0,01	<0,01	<0,01	<0,01	<0,01	<0,01
Fenanthreen	mg/kg ds	<0,01	<0,01	<0,01	<0,01	<0,01	<0,01
Anthraceen	mg/kg ds	<0,01	<0,01	<0,01	<0,01	<0,01	<0,01
Fluorantheen	mg/kg ds	<0,01	<0,01	<0,01	<0,01	<0,01	<0,01
Benzo(a)anthraceen	mg/kg ds	<0,01	<0,01	<0,01	<0,01	<0,01	<0,01
Chryseen	mg/kg ds	<0,01	<0,01	<0,01	<0,01	<0,01	<0,01
Benzo(k)fluorantheen	mg/kg ds	<0,01	<0,01	<0,01	<0,01	<0,01	<0,01
Benzo(a)pyreen	mg/kg ds	<0,01	<0,01	<0,01	<0,01	<0,01	<0,01
Benzo(g,h,i)peryleen	mg/kg ds	<0,01	<0,01	<0,01	<0,01	<0,01	<0,01
Indeno-(1,2,3-c,d)pyreen	mg/kg ds	<0,01	<0,01	<0,01	<0,01	<0,01	<0,01
PAK	mg/kg ds		<0,070		<0,070		<0,070
PAK-totaal (10 van VROM) (0.7 facto	mg/kg ds	0,070		0,07		0,07	
GECHLOREERDE KOOLWATERSTOFFEN							
PCB (som 7)	µg/kg ds		<25		<25		<25
PCB 28	µg/kg ds	<1	<4	<1	<4	<1	<4
PCB 52	µg/kg ds	<1	<4	<1	<4	<1	<4
PCB 101	µg/kg ds	<1	<4	<1	<4	<1	<4
PCB 118	µg/kg ds	<1	<4	<1	<4	<1	<4
PCB 138	µg/kg ds	<1	<4	<1	<4	<1	<4
PCB 153	µg/kg ds	<1	<4	<1	<4	<1	<4
PCB 180	µg/kg ds	<1	<4	<1	<4	<1	<4
PCB (7) (som, 0.7 factor)	µg/kg ds	4,9		4,9		4,9	
OVERIGE (ORGANISCHE) VERBINDINGEN							
Minerale olie C10 - C12	mg/kg ds	<5	18 (6)	<5	18 (6)	<5	18 (6)
Minerale olie C12 - C22	mg/kg ds	<5	18 (6)	<5	18 (6)	<5	18 (6)
Minerale olie C22 - C30	mg/kg ds	<5	18 (6)	<5	18 (6)	<5	18 (6)
Minerale olie C30 - C40	mg/kg ds	<5	18 (6)	<5	18 (6)	<5	18 (6)
Minerale olie (totaal)	mg/kg ds	<20	<70	<20	<70	<20	<70

Tabel 3: Samenstellingwaarden en toetsing voor grond conform Besluit Bodemkwaliteit

Grondmonster		05-MM05		05-MM05A		05-MM05B	
Humus (% ds)		0,55		0,40		0,70	
Lutum (% ds)		2,0		2,0		2,0	
Datum van toetsing		14-9-2018		14-9-2018		14-9-2018	
Monster getoetst als		partij		partij		partij	
Bodemklasse monster		Altijd toepasbaar		Altijd toepasbaar		Altijd toepasbaar	
Samenstelling monster		05-MM05A, 05-MM05B					
Zintuiglijke bijmengingen							
Grondsoort							
		Meetw	**GSSD**	**Meetw**	**GSSD**	**Meetw**	**GSSD**
OVERIG							
Droge stof	-		91 (6)				
Droge stof	% w/w	91		91,4	91,0 (6)	89,9	90,0 (6)
Organische stof (humus)	%	0,55		0,40		0,70	
Lutum	%	2,0		2,0		2,0	
Artefacten	g	<1,00		<1		<1	
Aard artefacten	-	0		0		0	
Meettemperatuur pH-meting	°C	23		22,5		22,5	
aangeleverd monster	kg	12		12		12	
pH-CaCl2	-	8,2		7,8		8,5	
METALEN							
Barium	mg/kg ds	19	74 (6)	17	66 (6)	21	81 (6)
Cadmium	mg/kg ds	<0,17	<0,20	<0,17	<0,20	<0,17	<0,20
Kobalt	mg/kg ds	1,6	5,4	1,6	5,6	1,5	5,3
Koper	mg/kg ds	<5	<7	<5	<7	<5	<7
Kwik	mg/kg ds	<0,05	<0,05	<0,05	<0,05	<0,05	<0,05
Lood	mg/kg ds	<10	<11	<10	<11	<10	<11
Molybdeen	mg/kg ds	<0,5	<0,4	<0,5	<0,4	<0,5	<0,4
Nikkel	mg/kg ds	5,0	14,6	4,9	14,3	5,1	14,9
Zink	mg/kg ds	<17	<28	<17	<28	<17	<28
PAK							
Naftaleen	mg/kg ds	<0,01	<0,01	<0,01	<0,01	<0,01	<0,01
Fenanthreen	mg/kg ds	<0,01	<0,01	<0,01	<0,01	<0,01	<0,01
Anthraceen	mg/kg ds	<0,01	<0,01	<0,01	<0,01	<0,01	<0,01
Fluorantheen	mg/kg ds	0,01	0,01	<0,01	<0,01	0,01	0,01
Benzo(a)anthraceen	mg/kg ds	<0,01	<0,01	<0,01	<0,01	<0,01	<0,01
Chryseen	mg/kg ds	<0,01	<0,01	<0,01	<0,01	<0,01	<0,01
Benzo(k)fluorantheen	mg/kg ds	<0,01	<0,01	<0,01	<0,01	<0,01	<0,01
Benzo(a)pyreen	mg/kg ds	0,01	0,01	<0,01	<0,01	0,01	0,01
Benzo(g,h,i)peryleen	mg/kg ds	0,01	0,01	<0,01	<0,01	0,01	0,01
Indeno-(1,2,3-c,d)pyreen	mg/kg ds	0,01	0,01	<0,01	<0,01	0,01	0,01
PAK	mg/kg ds		0,076		<0,070		0,082
PAK-totaal (10 van VROM) (0.7 facto	mg/kg ds	0,076		0,07		0,082	
GECHLOREERDE KOOLWATERSTOFFEN							
PCB (som 7)	µg/kg ds		<25		<25		<25
PCB 28	µg/kg ds	<1	<4	<1	<4	<1	<4
PCB 52	µg/kg ds	<1	<4	<1	<4	<1	<4
PCB 101	µg/kg ds	<1	<4	<1	<4	<1	<4
PCB 118	µg/kg ds	<1	<4	<1	<4	<1	<4
PCB 138	µg/kg ds	<1	<4	<1	<4	<1	<4
PCB 153	µg/kg ds	<1	<4	<1	<4	<1	<4
PCB 180	µg/kg ds	<1	<4	<1	<4	<1	<4
PCB (7) (som, 0.7 factor)	µg/kg ds	4,9		4,9		4,9	
OVERIGE (ORGANISCHE) VERBINDINGEN							
Minerale olie C10 - C12	mg/kg ds	<5	18 (6)	<5	18 (6)	<5	18 (6)
Minerale olie C12 - C22	mg/kg ds	<5	18 (6)	<5	18 (6)	<5	18 (6)
Minerale olie C22 - C30	mg/kg ds	<5	18 (6)	<5	18 (6)	<5	18 (6)
Minerale olie C30 - C40	mg/kg ds	<5	18 (6)	<5	18 (6)	<5	18 (6)
Minerale olie (totaal)	mg/kg ds	<20	<70	<20	<70	<20	<70

Tabel 4: Samenstellingwaarden en toetsing voor grond conform Besluit Bodemkwaliteit

Grondmonster		06-MM06		06-MM06A		06-MM06B	
Humus (% ds)		0,20		0,20		0,20	
Lutum (% ds)		2,0		2,0		2,0	
Datum van toetsing		14-9-2018		14-9-2018		14-9-2018	
Monster getoetst als		partij		partij		partij	
Bodemklasse monster		Altijd toepasbaar		Altijd toepasbaar		Altijd toepasbaar	
Samenstelling monster		06-MM06A, 06-MM06B					
Zintuiglijke bijmengingen							
Grondsoort							
		Meetw	**GSSD**	**Meetw**	**GSSD**	**Meetw**	**GSSD**
OVERIG							
Droge stof	-		92 (6)				
Droge stof	% w/w	92		91,9	92,0 (6)	91,9	92,0 (6)
Organische stof (humus)	%	0,20		0,20		0,20	
Lutum	%	2,0		2,0		2,0	
Artefacten	g	<1,00		<1		<1	
Aard artefacten	-	0		0		0	
Meettemperatuur pH-meting	°C	23		22,6		22,5	
aangeleverd monster	kg	14		14		13	
pH-CaCl2	-	6,9		6,8		7,0	
METALEN							
Barium	mg/kg ds	<15	<41 (6)	<15	<41 (6)	<15	<41 (6)
Cadmium	mg/kg ds	<0,17	<0,20	<0,17	<0,20	<0,17	<0,20
Kobalt	mg/kg ds	<1	<2	<1	<2	<1	<2
Koper	mg/kg ds	<5	<7	<5	<7	<5	<7
Kwik	mg/kg ds	<0,05	<0,05	<0,05	<0,05	<0,05	<0,05
Lood	mg/kg ds	<10	<11	<10	<11	<10	<11
Molybdeen	mg/kg ds	<0,5	<0,4	<0,5	<0,4	<0,5	<0,4
Nikkel	mg/kg ds	3,7	10,8	3,7	10,8	3,7	10,8
Zink	mg/kg ds	<17	<28	<17	<28	<17	<28
PAK							
Naftaleen	mg/kg ds	<0,01	<0,01	<0,01	<0,01	<0,01	<0,01
Fenanthreen	mg/kg ds	<0,01	<0,01	<0,01	<0,01	<0,01	<0,01
Anthraceen	mg/kg ds	<0,01	<0,01	<0,01	<0,01	<0,01	<0,01
Fluorantheen	mg/kg ds	<0,01	<0,01	<0,01	<0,01	<0,01	<0,01
Benzo(a)anthraceen	mg/kg ds	<0,01	<0,01	<0,01	<0,01	<0,01	<0,01
Chryseen	mg/kg ds	<0,01	<0,01	<0,01	<0,01	<0,01	<0,01
Benzo(k)fluorantheen	mg/kg ds	<0,01	<0,01	<0,01	<0,01	<0,01	<0,01
Benzo(a)pyreen	mg/kg ds	<0,01	<0,01	<0,01	<0,01	<0,01	<0,01
Benzo(g,h,i)peryleen	mg/kg ds	<0,01	<0,01	<0,01	<0,01	<0,01	<0,01
Indeno-(1,2,3-c,d)pyreen	mg/kg ds	<0,01	<0,01	<0,01	<0,01	<0,01	<0,01
PAK							
PAK	mg/kg ds		<0,070		<0,070		<0,070
PAK-totaal (10 van VROM) (0.7 facto	mg/kg ds	0,070		0,07		0,07	
GECHLOREERDE KOOLWATERSTOFFEN							
PCB (som 7)							
PCB (som 7)	µg/kg ds		<25		<25		<25
PCB 28	µg/kg ds	<1	<4	<1	<4	<1	<4
PCB 52	µg/kg ds	<1	<4	<1	<4	<1	<4
PCB 101	µg/kg ds	<1	<4	<1	<4	<1	<4
PCB 118	µg/kg ds	<1	<4	<1	<4	<1	<4
PCB 138	µg/kg ds	<1	<4	<1	<4	<1	<4
PCB 153	µg/kg ds	<1	<4	<1	<4	<1	<4
PCB 180	µg/kg ds	<1	<4	<1	<4	<1	<4
PCB (7) (som, 0.7 factor)	µg/kg ds	4,9		4,9		4,9	
OVERIGE (ORGANISCHE) VERBINDINGEN							
Minerale olie C10 - C12	mg/kg ds	<5	18 (6)	<5	18 (6)	<5	18 (6)
Minerale olie C12 - C22	mg/kg ds	<5	18 (6)	<5	18 (6)	<5	18 (6)
Minerale olie C22 - C30	mg/kg ds	<5	18 (6)	<5	18 (6)	<5	18 (6)
Minerale olie C30 - C40	mg/kg ds	<5	18 (6)	<5	18 (6)	<5	18 (6)
Minerale olie (totaal)	mg/kg ds	<20	<70	<20	<70	<20	<70

Tabel 5: Samenstellingwaarden en toetsing voor grond conform Besluit Bodemkwaliteit

Grondmonster		07-MM07		07-MM07A		07-MM07B	
Humus (% ds)		0,25		0,20		0,30	
Lutum (% ds)		2,0		2,0		2,0	
Datum van toetsing		12-9-2018		12-9-2018		12-9-2018	
Monster getoetst als		partij		partij		partij	
Bodemklasse monster		Altijd toepasbaar		Altijd toepasbaar		Altijd toepasbaar	
Samenstelling monster		07-MM07A, 07-MM07B					
Zintuiglijke bijmengingen							
Grondsoort							
		Meetw	**GSSD**	**Meetw**	**GSSD**	**Meetw**	**GSSD**
OVERIG							
Droge stof	-		86 (6)				
Droge stof	% w/w	86		85,6	86,0 (6)	86,2	86,0 (6)
Organische stof (humus)	%	0,25		0,20		0,30	
Lutum	%	2,0		2,0		2,0	
Artefacten	g	<1,00		<1		<1	
Aard artefacten	-	0		0		0	
Meettemperatuur pH-meting	°C	21		21,3		21,6	
aangeleverd monster	kg	13		12		13	
pH-CaCl2	-	6,8		7,4		6,2	
METALEN							
Barium	mg/kg ds	80	308 (6)	75	291 (6)	84	326 (6)
Cadmium	mg/kg ds	<0,17	<0,20	<0,17	<0,20	<0,17	<0,20
Kobalt	mg/kg ds	2,5	9,0	2,4	8,4	2,7	9,5
Koper	mg/kg ds	<5	<7	<5	<7	<5	<7
Kwik	mg/kg ds	<0,05	<0,05	<0,05	<0,05	<0,05	<0,05
Lood	mg/kg ds	<10	<11	<10	<11	<10	<11
Molybdeen	mg/kg ds	<0,5	<0,4	<0,5	<0,4	<0,5	<0,4
Nikkel	mg/kg ds	8,8	25,7	8,4	24,5	9,2	26,8
Zink	mg/kg ds	<17	<28	<17	<28	<17	<28
PAK							
Naftaleen	mg/kg ds	<0,01	<0,01	<0,01	<0,01	<0,01	<0,01
Fenanthreen	mg/kg ds	<0,01	<0,01	<0,01	<0,01	<0,01	<0,01
Anthraceen	mg/kg ds	<0,01	<0,01	<0,01	<0,01	<0,01	<0,01
Fluorantheen	mg/kg ds	<0,01	<0,01	<0,01	<0,01	<0,01	<0,01
Benzo(a)anthraceen	mg/kg ds	<0,01	<0,01	<0,01	<0,01	<0,01	<0,01
Chryseen	mg/kg ds	<0,01	<0,01	<0,01	<0,01	<0,01	<0,01
Benzo(k)fluorantheen	mg/kg ds	<0,01	<0,01	<0,01	<0,01	<0,01	<0,01
Benzo(a)pyreen	mg/kg ds	<0,01	<0,01	<0,01	<0,01	<0,01	<0,01
Benzo(g,h,i)peryleen	mg/kg ds	<0,01	<0,01	<0,01	<0,01	<0,01	<0,01
Indeno-(1,2,3-c,d)pyreen	mg/kg ds	<0,01	<0,01	<0,01	<0,01	<0,01	<0,01
PAK	mg/kg ds		<0,070		<0,070		<0,070
PAK-totaal (10 van VROM) (0.7 facto	mg/kg ds	0,070		0,07		0,07	
GECHLOREERDE KOOLWATERSTOFFEN							
PCB (som 7)	µg/kg ds		<25		<25		<25
PCB 28	µg/kg ds	<1	<4	<1	<4	<1	<4
PCB 52	µg/kg ds	<1	<4	<1	<4	<1	<4
PCB 101	µg/kg ds	<1	<4	<1	<4	<1	<4
PCB 118	µg/kg ds	<1	<4	<1	<4	<1	<4
PCB 138	µg/kg ds	<1	<4	<1	<4	<1	<4
PCB 153	µg/kg ds	<1	<4	<1	<4	<1	<4
PCB 180	µg/kg ds	<1	<4	<1	<4	<1	<4
PCB (7) (som, 0.7 factor)	µg/kg ds	4,9		4,9		4,9	
OVERIGE (ORGANISCHE) VERBINDINGEN							
Minerale olie C10 - C12	mg/kg ds	<5	18 (6)	<5	18 (6)	<5	18 (6)
Minerale olie C12 - C22	mg/kg ds	<5	18 (6)	<5	18 (6)	<5	18 (6)
Minerale olie C22 - C30	mg/kg ds	<5	18 (6)	<5	18 (6)	<5	18 (6)
Minerale olie C30 - C40	mg/kg ds	<5	18 (6)	<5	18 (6)	<5	18 (6)
Minerale olie (totaal)	mg/kg ds	<20	<70	<20	<70	<20	<70

Tabel 6: Samenstellingwaarden en toetsing voor grond conform Besluit Bodemkwaliteit

Grondmonster		08-MM08		08-MM08A		08-MM08B	
Humus (% ds)		0,20		0,20		0,20	
Lutum (% ds)		2,0		2,0		2,0	
Datum van toetsing		12-9-2018		12-9-2018		12-9-2018	
Monster getoetst als		partij		partij		partij	
Bodemklasse monster		Altijd toepasbaar		Altijd toepasbaar		Altijd toepasbaar	
Samenstelling monster		08-MM08A, 08-MM08B					
Zintuiglijke bijmengingen							
Grondsoort							
		Meetw	**GSSD**	**Meetw**	**GSSD**	**Meetw**	**GSSD**
OVERIG							
Droge stof	-		87 (6)				
Droge stof	% w/w	87		86,9	87,0 (6)	86,8	87,0 (6)
Organische stof (humus)	%	0,20		0,20		0,20	
Lutum	%	2,0		2,0		2,0	
Artefacten	g	<1,00		<1		<1	
Aard artefacten	-	0		0		0	
Meettemperatuur pH-meting	°C	22		21,7		21,4	
aangeleverd monster	kg	13		13		13	
pH-CaCl2	-	6,7		6,2		7,1	
METALEN							
Barium	mg/kg ds	19	72 (6)	19	74 (6)	18	70 (6)
Cadmium	mg/kg ds	<0,17	<0,20	<0,17	<0,20	<0,17	<0,20
Kobalt	mg/kg ds	2,3	7,9	2,1	7,4	2,4	8,4
Koper	mg/kg ds	<5	<7	<5	<7	<5	<7
Kwik	mg/kg ds	<0,05	<0,05	<0,05	<0,05	<0,05	<0,05
Lood	mg/kg ds	<10	<11	<10	<11	<10	<11
Molybdeen	mg/kg ds	<0,5	<0,4	<0,5	<0,4	<0,5	<0,4
Nikkel	mg/kg ds	5,7	16,6	5,1	14,9	6,3	18,4
Zink	mg/kg ds	<17	<28	<17	<28	<17	<28
PAK							
Naftaleen	mg/kg ds	<0,01	<0,01	<0,01	<0,01	<0,01	<0,01
Fenanthreen	mg/kg ds	<0,01	<0,01	<0,01	<0,01	<0,01	<0,01
Anthraceen	mg/kg ds	<0,01	<0,01	<0,01	<0,01	<0,01	<0,01
Fluorantheen	mg/kg ds	<0,01	<0,01	<0,01	<0,01	<0,01	<0,01
Benzo(a)anthraceen	mg/kg ds	<0,01	<0,01	<0,01	<0,01	<0,01	<0,01
Chryseen	mg/kg ds	<0,01	<0,01	<0,01	<0,01	<0,01	<0,01
Benzo(k)fluorantheen	mg/kg ds	<0,01	<0,01	<0,01	<0,01	<0,01	<0,01
Benzo(a)pyreen	mg/kg ds	<0,01	<0,01	<0,01	<0,01	<0,01	<0,01
Benzo(g,h,i)peryleen	mg/kg ds	<0,01	<0,01	<0,01	<0,01	<0,01	<0,01
Indeno-(1,2,3-c,d)pyreen	mg/kg ds	<0,01	<0,01	<0,01	<0,01	<0,01	<0,01
PAK	mg/kg ds		<0,070		<0,070		<0,070
PAK-totaal (10 van VROM) (0.7 facto	mg/kg ds	0,070		0,07		0,07	
GECHLOREERDE KOOLWATERSTOFFEN							
PCB (som 7)	µg/kg ds		<25		<25		<25
PCB 28	µg/kg ds	<1	<4	<1	<4	<1	<4
PCB 52	µg/kg ds	<1	<4	<1	<4	<1	<4
PCB 101	µg/kg ds	<1	<4	<1	<4	<1	<4
PCB 118	µg/kg ds	<1	<4	<1	<4	<1	<4
PCB 138	µg/kg ds	<1	<4	<1	<4	<1	<4
PCB 153	µg/kg ds	<1	<4	<1	<4	<1	<4
PCB 180	µg/kg ds	<1	<4	<1	<4	<1	<4
PCB (7) (som, 0.7 factor)	µg/kg ds	4,9		4,9		4,9	
OVERIGE (ORGANISCHE) VERBINDINGEN							
Minerale olie C10 - C12	mg/kg ds	<5	18 (6)	<5	18 (6)	<5	18 (6)
Minerale olie C12 - C22	mg/kg ds	<5	18 (6)	<5	18 (6)	<5	18 (6)
Minerale olie C22 - C30	mg/kg ds	<5	18 (6)	<5	18 (6)	<5	18 (6)
Minerale olie C30 - C40	mg/kg ds	<5	18 (6)	<5	18 (6)	<5	18 (6)
Minerale olie (totaal)	mg/kg ds	<20	<70	<20	<70	<20	<70

Tabel 7: Samenstellingwaarden en toetsing voor grond conform Besluit Bodemkwaliteit

Grondmonster		09-MM09		09-MM09A		09-MM09B	
Humus (% ds)		0,20		0,20		0,20	
Lutum (% ds)		2,0		2,0		2,0	
Datum van toetsing		14-9-2018		14-9-2018		14-9-2018	
Monster getoetst als		partij		partij		partij	
Bodemklasse monster		Altijd toepasbaar		Altijd toepasbaar		Altijd toepasbaar	
Samenstelling monster		09-MM09A, 09-MM09B					
Zintuiglijke bijmengingen							
Grondsoort							
		Meetw	**GSSD**	**Meetw**	**GSSD**	**Meetw**	**GSSD**
OVERIG							
Droge stof	-		86 (6)				
Droge stof	% w/w	86		85,1	85,0 (6)	86,4	86,0 (6)
Organische stof (humus)	%	0,20		0,20		0,20	
Lutum	%	2,0		2,0		2,0	
Artefacten	g	<1,00		<1		<1	
Aard artefacten	-	0		0		0	
Meettemperatuur pH-meting	°C	23		22,6		22,6	
aangeleverd monster	kg	12		12		12	
pH-CaCl2	-	6,6		6,6		6,6	
METALEN							
Barium	mg/kg ds	<15	<41 (6)	<15	<41 (6)	<15	<41 (6)
Cadmium	mg/kg ds	<0,17	<0,20	<0,17	<0,20	<0,17	<0,20
Kobalt	mg/kg ds	1	3	<1	<2	1,1	3,9
Koper	mg/kg ds	<5	<7	<5	<7	<5	<7
Kwik	mg/kg ds	<0,05	<0,05	<0,05	<0,05	<0,05	<0,05
Lood	mg/kg ds	<10	<11	<10	<11	<10	<11
Molybdeen	mg/kg ds	<0,5	<0,4	<0,5	<0,4	<0,5	<0,4
Nikkel	mg/kg ds	<3	<6	<3	<6	<3	<6
Zink	mg/kg ds	<17	<28	<17	<28	<17	<28
PAK							
Naftaleen	mg/kg ds	<0,01	<0,01	<0,01	<0,01	<0,01	<0,01
Fenanthreen	mg/kg ds	<0,01	<0,01	<0,01	<0,01	<0,01	<0,01
Anthraceen	mg/kg ds	<0,01	<0,01	<0,01	<0,01	<0,01	<0,01
Fluorantheen	mg/kg ds	<0,01	<0,01	<0,01	<0,01	<0,01	<0,01
Benzo(a)anthraceen	mg/kg ds	<0,01	<0,01	<0,01	<0,01	<0,01	<0,01
Chryseen	mg/kg ds	<0,01	<0,01	<0,01	<0,01	<0,01	<0,01
Benzo(k)fluorantheen	mg/kg ds	<0,01	<0,01	<0,01	<0,01	<0,01	<0,01
Benzo(a)pyreen	mg/kg ds	<0,01	<0,01	<0,01	<0,01	<0,01	<0,01
Benzo(g,h,i)peryleen	mg/kg ds	<0,01	<0,01	<0,01	<0,01	<0,01	<0,01
Indeno-(1,2,3-c,d)pyreen	mg/kg ds	<0,01	<0,01	<0,01	<0,01	<0,01	<0,01
PAK	mg/kg ds		<0,070		<0,070		<0,070
PAK-totaal (10 van VROM) (0.7 facto	mg/kg ds	0,070		0,07		0,07	
GECHLOREERDE KOOLWATERSTOFFEN							
PCB (som 7)	µg/kg ds		<25		<25		<25
PCB 28	µg/kg ds	<1	<4	<1	<4	<1	<4
PCB 52	µg/kg ds	<1	<4	<1	<4	<1	<4
PCB 101	µg/kg ds	<1	<4	<1	<4	<1	<4
PCB 118	µg/kg ds	<1	<4	<1	<4	<1	<4
PCB 138	µg/kg ds	<1	<4	<1	<4	<1	<4
PCB 153	µg/kg ds	<1	<4	<1	<4	<1	<4
PCB 180	µg/kg ds	<1	<4	<1	<4	<1	<4
PCB (7) (som, 0.7 factor)	µg/kg ds	4,9		4,9		4,9	
OVERIGE (ORGANISCHE) VERBINDINGEN							
Minerale olie C10 - C12	mg/kg ds	<5	18 (6)	<5	18 (6)	<5	18 (6)
Minerale olie C12 - C22	mg/kg ds	<5	18 (6)	<5	18 (6)	<5	18 (6)
Minerale olie C22 - C30	mg/kg ds	<5	18 (6)	<5	18 (6)	<5	18 (6)
Minerale olie C30 - C40	mg/kg ds	<5	18 (6)	<5	18 (6)	<5	18 (6)
Minerale olie (totaal)	mg/kg ds	<20	<70	<20	<70	<20	<70

Tabel 8: Samenstellingwaarden en toetsing voor grond conform Besluit Bodemkwaliteit

Grondmonster		10-MM10		10-MM10A		10-MM10B	
Humus (% ds)		0,20		0,20		0,20	
Lutum (% ds)		2,0		2,0		2,0	
Datum van toetsing		14-9-2018		14-9-2018		14-9-2018	
Monster getoetst als		partij		partij		partij	
Bodemklasse monster		Altijd toepasbaar		Altijd toepasbaar		Altijd toepasbaar	
Samenstelling monster		10-MM10A, 10-MM10B					
Zintuiglijke bijmengingen							
Grondsoort							
		Meetw	**GSSD**	**Meetw**	**GSSD**	**Meetw**	**GSSD**
OVERIG							
Droge stof	-		86 (6)				
Droge stof	% w/w	86		84,8	85,0 (6)	86,9	87,0 (6)
Organische stof (humus)	%	0,20		0,20		0,20	
Lutum	%	2,0		2,0		2,0	
Artefacten	g	<1,00		<1		<1	
Aard artefacten	-	0		0		0	
Meettemperatuur pH-meting	°C	22		22,4		22,5	
aangeleverd monster	kg	14		14		14	
pH-CaCl2	-	6,7		6,9		6,5	
METALEN							
Barium	mg/kg ds	<15	<41 (6)	<15	<41 (6)	<15	<41 (6)
Cadmium	mg/kg ds	<0,17	<0,20	<0,17	<0,20	<0,17	<0,20
Kobalt	mg/kg ds	<1	<2	<1	<2	<1	<2
Koper	mg/kg ds	<5	<7	<5	<7	<5	<7
Kwik	mg/kg ds	<0,05	<0,05	<0,05	<0,05	<0,05	<0,05
Lood	mg/kg ds	<10	<11	<10	<11	<10	<11
Molybdeen	mg/kg ds	<0,5	<0,4	<0,5	<0,4	<0,5	<0,4
Nikkel	mg/kg ds	<3	<6	<3	<6	<3	<6
Zink	mg/kg ds	<17	<28	<17	<28	<17	<28
PAK							
Naftaleen	mg/kg ds	<0,01	<0,01	<0,01	<0,01	<0,01	<0,01
Fenanthreen	mg/kg ds	<0,01	<0,01	<0,01	<0,01	<0,01	<0,01
Anthraceen	mg/kg ds	<0,01	<0,01	<0,01	<0,01	<0,01	<0,01
Fluorantheen	mg/kg ds	<0,01	<0,01	<0,01	<0,01	<0,01	<0,01
Benzo(a)anthraceen	mg/kg ds	<0,01	<0,01	<0,01	<0,01	<0,01	<0,01
Chryseen	mg/kg ds	<0,01	<0,01	<0,01	<0,01	<0,01	<0,01
Benzo(k)fluorantheen	mg/kg ds	<0,01	<0,01	<0,01	<0,01	<0,01	<0,01
Benzo(a)pyreen	mg/kg ds	<0,01	<0,01	<0,01	<0,01	<0,01	<0,01
Benzo(g,h,i)peryleen	mg/kg ds	<0,01	<0,01	<0,01	<0,01	<0,01	<0,01
Indeno-(1,2,3-c,d)pyreen	mg/kg ds	<0,01	<0,01	<0,01	<0,01	<0,01	<0,01
PAK							
PAK	mg/kg ds		<0,070		<0,070		<0,070
PAK-totaal (10 van VROM) (0.7 facto	mg/kg ds	0,070		0,07		0,07	
GECHLOREERDE KOOLWATERSTOFFEN							
PCB (som 7)							
PCB (som 7)	µg/kg ds		<25		<25		<25
PCB 28	µg/kg ds	<1	<4	<1	<4	<1	<4
PCB 52	µg/kg ds	<1	<4	<1	<4	<1	<4
PCB 101	µg/kg ds	<1	<4	<1	<4	<1	<4
PCB 118	µg/kg ds	<1	<4	<1	<4	<1	<4
PCB 138	µg/kg ds	<1	<4	<1	<4	<1	<4
PCB 153	µg/kg ds	<1	<4	<1	<4	<1	<4
PCB 180	µg/kg ds	<1	<4	<1	<4	<1	<4
PCB (7) (som, 0.7 factor)	µg/kg ds	4,9		4,9		4,9	
OVERIGE (ORGANISCHE) VERBINDINGEN							
Minerale olie C10 - C12	mg/kg ds	<5	18 (6)	<5	18 (6)	<5	18 (6)
Minerale olie C12 - C22	mg/kg ds	<5	18 (6)	<5	18 (6)	<5	18 (6)
Minerale olie C22 - C30	mg/kg ds	<5	18 (6)	<5	18 (6)	<5	18 (6)
Minerale olie C30 - C40	mg/kg ds	<5	18 (6)	<5	18 (6)	<5	18 (6)
Minerale olie (totaal)	mg/kg ds	<20	<70	<20	<70	<20	<70

AW	: <= Achtergrondwaarde
WON	: klasse wonen
IND	: klasse industrie
NT <I	: Niet toepasbaar, <= interventiewaarde
NT >I	: Niet toepasbaar, > interventiewaarde
6	: Heeft geen normwaarde
#	: verhoogde rapportagegrens
GSSD	: Gestandaardiseerde meetwaarde

- Getoetst via de BoToVa service, versie 3.0.0 -

Tabel 9: Normwaarden (mg/kg) conform Regeling Besluit Bodemkwaliteit

		AW	WO	IND	I
METALEN					
Cadmium	mg/kg ds	0,6	1,2	4,3	13
Kobalt	mg/kg ds	15	35	190	190
Koper	mg/kg ds	40	54	190	190
Kwik	mg/kg ds	0,15	0,83	4,8	36
Lood	mg/kg ds	50	210	530	530
Molybdeen	mg/kg ds	1,5	88	190	190
Nikkel	mg/kg ds	35	39	100	100
Zink	mg/kg ds	140	200	720	720
PAK					
PAK	mg/kg ds	1,5	6,8	40	40
GECHLOREERDE KOOLWATERSTOFFEN					
PCB (som 7)	mg/kg ds	0,02	0,04	0,5	1
OVERIGE (ORGANISCHE) VERBINDINGEN					
Minerale olie (totaal)	mg/kg ds	190	190	500	5000

6 Originele analyseresultaten

SYNLAB Analytics & Services B.V.
Correspondentieadres
Steenhouwerstraat 15 · 3194 AG Rotterdam
Tel.: +31 (0)10 231 47 00 · Fax: +31 (0)10 416 30 34
www.synlab.nl

Analyserapport

DIBEC BV
Hette Verhave
Celsiusbaan 4b/c
3439 NC NIEUWEGEIN

Uw projectnaam	: Paleis het Loo, partij 03 en 07
Uw projectnummer	: 818.016_002
SYNLAB rapportnummer	: 12864613, versienummer: 1
Rapport-verificatienummer	: 6LTNFYPK

Rotterdam, 12-09-2018

Geachte heer/mevrouw,

Hierbij ontvangt u de analyse resultaten van het laboratoriumonderzoek ten behoeve van uw project 818.016_002. Het onderzoek werd uitgevoerd conform uw opdracht. De gerapporteerde resultaten hebben uitsluitend betrekking op de geteste monsters. De door u aangegeven omschrijvingen voor de monsters en het project zijn overgenomen in dit analyserapport.

Het onderzoek is uitgevoerd door SYNLAB Analytics & Services B.V., gevestigd aan de Steenhouwerstraat 15 in Rotterdam (NL). Indien het onderzoek is uitgevoerd door derden of het SYNLAB laboratorium in Frankrijk (99-101 Avenue Louis Roche, Gennevilliers) is dit in het rapport aangegeven.

Dit analyserapport bestaat inclusief bijlagen uit 5 pagina's. In geval van een versienummer van '2' of hoger vervallen de voorgaande versies. Alle bijlagen maken onlosmakelijk onderdeel uit van het rapport. Alleen vermenigvuldiging van het hele rapport is toegestaan.

Mocht u vragen en/of opmerkingen hebben naar aanleiding van dit rapport, bijvoorbeeld als u nadere informatie nodig heeft over de meetonzekerheid van de analyseresultaten in dit rapport, dan verzoeken wij u vriendelijk contact op te nemen met de afdeling Customer Support.

Per 30 maart 2018 is ALcontrol B.V. overgegaan naar de nieuwe naam SYNLAB Analytics & Services B.V. Alle erkenningen van ALcontrol B.V./ALcontrol Laboratories blijven van kracht en zijn/worden omgezet naar SYNLAB Analytics & Services B.V.

Wij vertrouwen er op u met deze informatie van dienst te zijn.

Hoogachtend,

Jaap-Willem Hutter
Technical Director

SYNLAB Analytics & Services B.V. IS GEACCREDITEERD VOLGENS DE DOOR DE RAAD VOOR ACCREDITATIE GESTELDE CRITERIA VOOR TESTLABORATORIA CONFORM ISO/IEC 17025:2005 ONDER NR. L 028

AL ONZE WERKZAAMHEDEN WORDEN UITGEVOERD ONDER DE ALGEMENE VOORWAARDEN GEDEPONEERD BIJ DE KAMER VAN KOOPHANDEL EN FABRIEKEN TE ROTTERDAM INSCHRIJVING HANDELSREGISTER: KVK ROTTERDAM 24265286

AP04

DIBEC BV
Hette Verhave

Analyserapport

Projectnaam	Paleis het Loo, partij 03 en 07	Orderdatum	05-09-2018
Projectnummer	818.016_002	Startdatum	05-09-2018
Rapportnummer	12864613 - 1	Rapportagedatum	12-09-2018

Nummer	Monstersoort	Monsterspecificatie
001	AP 04 Grond	03-MM03A MM03A 03 (0-425)
002	AP 04 Grond	03-MM03B MM03B 03 (0-425)
003	AP 04 Grond	07-MM07A MM07A 07 (425-850)
004	AP 04 Grond	07-MM07B MM07B 07 (425-850)

Analyse	Eenheid	Q	001	002	003	004
droge stof	gew.-%	Q	89.3	89.7	85.6	86.2
aangeleverd monster	kg		12	12	12	13
gewicht artefacten	g		<1	<1	<1	<1
aard van de artefacten	-		geen	geen	geen	geen
organische stof (gloeiverlies)	% vd DS	Q	0.2	<0.2	0.2	0.3
KORRELGROOTTEVERDELING						
min. delen <2um	% vd DS	Q	<2	<2	<2	<2
pH-grond (CaCl2)	-	Q	7.6	7.9	7.4	6.2
temperatuur t.b.v. pH	°C		21.5	22.0	21.3	21.6
METALEN						
barium	mg/kgds	Q	22	19	75	84
cadmium	mg/kgds	Q	<0.17	<0.17	<0.17	<0.17
kobalt	mg/kgds	Q	2.5	2.5	2.4	2.7
koper	mg/kgds	Q	<5	<5	<5	<5
kwik	mg/kgds	Q	<0.05	<0.05	<0.05	<0.05
lood	mg/kgds	Q	<10	<10	<10	<10
molybdeen	mg/kgds	Q	<0.5	<0.5	<0.5	<0.5
nikkel	mg/kgds	Q	7.1	6.3	8.4	9.2
zink	mg/kgds	Q	<17	<17	<17	<17
POLYCYCLISCHE AROMATISCHE KOOLWATERSTOFFEN						
naftaleen	mg/kgds	Q	<0.01	<0.01	<0.01	<0.01
antraceen	mg/kgds	Q	<0.01	<0.01	<0.01	<0.01
fenantreen	mg/kgds	Q	<0.01	<0.01	<0.01	<0.01
fluoranteen	mg/kgds	Q	<0.01	<0.01	<0.01	<0.01
benzo(a)antraceen	mg/kgds	Q	<0.01	<0.01	<0.01	<0.01
chryseen	mg/kgds	Q	<0.01	<0.01	<0.01	<0.01
benzo(a)pyreen	mg/kgds	Q	<0.01	<0.01	<0.01	<0.01
benzo(ghi)peryleen	mg/kgds	Q	<0.01	<0.01	<0.01	<0.01
benzo(k)fluoranteen	mg/kgds	Q	<0.01	<0.01	<0.01	<0.01
indeno(1,2,3-cd)pyreen	mg/kgds	Q	<0.01	<0.01	<0.01	<0.01
pak-totaal (10 van VROM) (0.7 factor)	mg/kgds	Q	0.07 [1)]	0.07 [1)]	0.07 [1)]	0.07 [1)]
POLYCHLOORBIFENYLEN (PCB)						
PCB 28	µg/kgds	Q	<1	<1	<1	<1
PCB 52	µg/kgds	Q	<1	<1	<1	<1
PCB 101	µg/kgds	Q	<1	<1	<1	<1
PCB 118	µg/kgds	Q	<1	<1	<1	<1

De met Q gemerkte analyses zijn geaccrediteerd door de RvA.

Paraaf :

SYNLAB Analytics & Services B.V. IS GEACCREDITEERD VOLGENS DE DOOR DE RAAD VOOR ACCREDITATIE GESTELDE CRITERIA VOOR TESTLABORATORIA CONFORM ISO/IEC 17025:2005 ONDER NR. L 028

TESTEN RvA L 028

AL ONZE WERKZAAMHEDEN WORDEN UITGEVOERD ONDER DE ALGEMENE VOORWAARDEN GEDEPONEERD BIJ DE KAMER VAN KOOPHANDEL EN FABRIEKEN TE ROTTERDAM INSCHRIJVING HANDELSREGISTER: KVK ROTTERDAM 24265286

kwaliteitswaarborg bodembeheer SIKB AP04

Analyserapport

Projectnaam	Paleis het Loo, partij 03 en 07	Orderdatum	05-09-2018
Projectnummer	818.016_002	Startdatum	05-09-2018
Rapportnummer	12864613 - 1	Rapportagedatum	12-09-2018

Nummer	Monstersoort	Monsterspecificatie
001	AP 04 Grond	03-MM03A MM03A 03 (0-425)
002	AP 04 Grond	03-MM03B MM03B 03 (0-425)
003	AP 04 Grond	07-MM07A MM07A 07 (425-850)
004	AP 04 Grond	07-MM07B MM07B 07 (425-850)

Analyse	Eenheid	Q	001	002	003	004
PCB 138	µg/kgds	Q	<1	<1	<1	<1
PCB 153	µg/kgds	Q	<1	<1	<1	<1
PCB 180	µg/kgds	Q	<1	<1	<1	<1
som PCB (7) (0.7 factor)	µg/kgds	Q	4.9 [1)]	4.9 [1)]	4.9 [1)]	4.9 [1)]
MINERALE OLIE						
fractie C10-C12	mg/kgds		<5	<5	<5	<5
fractie C12-C22	mg/kgds		<5	<5	<5	<5
fractie C22-C30	mg/kgds		<5	<5	<5	<5
fractie C30-C40	mg/kgds		<5	<5	<5	<5
totaal olie C10 - C40	mg/kgds	Q	<20	<20	<20	<20

De met Q gemerkte analyses zijn geaccrediteerd door de RvA.

Paraaf :

SYNLAB Analytics & Services B.V. IS GEACCREDITEERD VOLGENS DE DOOR DE RAAD VOOR ACCREDITATIE GESTELDE CRITERIA VOOR TESTLABORATORIA CONFORM ISO/IEC 17025:2005 ONDER NR. L 028

AL ONZE WERKZAAMHEDEN WORDEN UITGEVOERD ONDER DE ALGEMENE VOORWAARDEN GEDEPONEERD BIJ DE KAMER VAN KOOPHANDEL EN FABRIEKEN TE ROTTERDAM INSCHRIJVING HANDELSREGISTER: KVK ROTTERDAM 24265286

AP04

Analyserapport

Projectnaam	Paleis het Loo, partij 03 en 07	Orderdatum	05-09-2018
Projectnummer	818.016_002	Startdatum	05-09-2018
Rapportnummer	12864613 - 1	Rapportagedatum	12-09-2018

Monster beschrijvingen

001	*	Het laboratoriumonderzoek is uitgevoerd in het kader van het Besluit Bodemkwaliteit.
002	*	Het laboratoriumonderzoek is uitgevoerd in het kader van het Besluit Bodemkwaliteit.
003	*	Het laboratoriumonderzoek is uitgevoerd in het kader van het Besluit Bodemkwaliteit.
004	*	Het laboratoriumonderzoek is uitgevoerd in het kader van het Besluit Bodemkwaliteit.

Voetnoten

1	De sommatie na verrekening van de 0.7 factor voor <-waarden volgens BoToVa.

Paraaf :

SYNLAB Analytics & Services B.V. IS GEACCREDITEERD VOLGENS DE DOOR DE RAAD VOOR ACCREDITATIE GESTELDE CRITERIA VOOR TESTLABORATORIA CONFORM ISO/IEC 17025:2005 ONDER NR. L 028

TESTEN RvA L 028

AL ONZE WERKZAAMHEDEN WORDEN UITGEVOERD ONDER DE ALGEMENE VOORWAARDEN GEDEPONEERD BIJ DE KAMER VAN KOOPHANDEL EN FABRIEKEN TE ROTTERDAM INSCHRIJVING HANDELSREGISTER: KVK ROTTERDAM 24265286

AP04

DIBEC BV
Hette Verhave

Analyserapport

Projectnaam	Paleis het Loo, partij 03 en 07	Orderdatum	05-09-2018
Projectnummer	818.016_002	Startdatum	05-09-2018
Rapportnummer	12864613 - 1	Rapportagedatum	12-09-2018

Analyse	Monstersoort	Relatie tot norm
droge stof	AP 04 Grond	Conform AP04-SG-II en analyse conform NEN-EN 15934
aard van de artefacten	AP 04 Grond	Conform AP04-V en conform NEN-EN 16179
organische stof (gloeiverlies)	AP 04 Grond	Conform AP04-SG-IV en conform NEN 5754
min. delen <2um	AP 04 Grond	Conform AP04-SG-III en conform NEN 5753
pH-grond (CaCl2)	AP 04 Grond	Conform AP04-SG-I en conform NEN-ISO 10390
barium	AP 04 Grond	Conform AP04-SG-V en conform NEN 6950 (ontsluiting conform NEN 6961, meting conform NEN-EN-ISO 17294-2)
cadmium	AP 04 Grond	Idem
kobalt	AP 04 Grond	Idem
koper	AP 04 Grond	Idem
kwik	AP 04 Grond	Conform AP04-SG-VI en conform NEN 6950 (ontsluiting conform NEN 6961, meting conform NEN-EN-ISO 17294-2)
lood	AP 04 Grond	Conform AP04-SG-V en conform NEN 6950 (ontsluiting conform NEN 6961, meting conform NEN-EN-ISO 17294-2)
molybdeen	AP 04 Grond	Idem
nikkel	AP 04 Grond	Idem
zink	AP 04 Grond	Idem
naftaleen	AP 04 Grond	Conform AP04-SG-IX
antraceen	AP 04 Grond	Idem
fenantreen	AP 04 Grond	Idem
fluoranteen	AP 04 Grond	Idem
benzo(a)antraceen	AP 04 Grond	Idem
chryseen	AP 04 Grond	Idem
benzo(a)pyreen	AP 04 Grond	Idem
benzo(ghi)peryleen	AP 04 Grond	Idem
benzo(k)fluoranteen	AP 04 Grond	Idem
indeno(1,2,3-cd)pyreen	AP 04 Grond	Idem
PCB 28	AP 04 Grond	Conform AP04-SG-X
PCB 52	AP 04 Grond	Idem
PCB 101	AP 04 Grond	Idem
PCB 118	AP 04 Grond	Idem
PCB 138	AP 04 Grond	Idem
PCB 153	AP 04 Grond	Idem
PCB 180	AP 04 Grond	Idem
som PCB (7) (0.7 factor)	AP 04 Grond	Idem
totaal olie C10 - C40	AP 04 Grond	Conform AP04-SG-XI en conform NEN-EN-ISO 16703

Monster	Barcode	Aanlevering	Monstername	Verpakking
001	E1684444	04-09-2018	04-09-2018	ALC291
002	E1684445	04-09-2018	04-09-2018	ALC291
003	E1684447	04-09-2018	04-09-2018	ALC291
004	E1684446	04-09-2018	04-09-2018	ALC291

Paraaf :

SYNLAB Analytics & Services B.V. IS GEACCREDITEERD VOLGENS DE DOOR DE RAAD VOOR ACCREDITATIE GESTELDE CRITERIA VOOR TESTLABORATORIA CONFORM ISO/IEC 17025:2005 ONDER NR. L 028

AL ONZE WERKZAAMHEDEN WORDEN UITGEVOERD ONDER DE ALGEMENE VOORWAARDEN GEDEPONEERD BIJ DE KAMER VAN KOOPHANDEL EN FABRIEKEN TE ROTTERDAM INSCHRIJVING HANDELSREGISTER: KVK ROTTERDAM 24265286

AP04

SYNLAB Analytics & Services B.V.
Correspondentieadres
Steenhouwerstraat 15 · 3194 AG Rotterdam
Tel.: +31 (0)10 231 47 00 · Fax: +31 (0)10 416 30 34
www.synlab.nl

Analyserapport

DIBEC BV
Hette Verhave
Celsiusbaan 4b/c
3439 NC NIEUWEGEIN

Uw projectnaam	: Paleis het Loo, partij 04 en 08
Uw projectnummer	: 818.016_002
SYNLAB rapportnummer	: 12865568, versienummer: 1
Rapport-verificatienummer	: 5GQETS9Y

Rotterdam, 12-09-2018

Geachte heer/mevrouw,

Hierbij ontvangt u de analyse resultaten van het laboratoriumonderzoek ten behoeve van uw project 818.016_002. Het onderzoek werd uitgevoerd conform uw opdracht. De gerapporteerde resultaten hebben uitsluitend betrekking op de geteste monsters. De door u aangegeven omschrijvingen voor de monsters en het project zijn overgenomen in dit analyserapport.

Het onderzoek is uitgevoerd door SYNLAB Analytics & Services B.V., gevestigd aan de Steenhouwerstraat 15 in Rotterdam (NL). Indien het onderzoek is uitgevoerd door derden of het SYNLAB laboratorium in Frankrijk (99-101 Avenue Louis Roche, Gennevilliers) is dit in het rapport aangegeven.

Dit analyserapport bestaat inclusief bijlagen uit 5 pagina's. In geval van een versienummer van '2' of hoger vervallen de voorgaande versies. Alle bijlagen maken onlosmakelijk onderdeel uit van het rapport. Alleen vermenigvuldiging van het hele rapport is toegestaan.

Mocht u vragen en/of opmerkingen hebben naar aanleiding van dit rapport, bijvoorbeeld als u nadere informatie nodig heeft over de meetonzekerheid van de analyseresultaten in dit rapport, dan verzoeken wij u vriendelijk contact op te nemen met de afdeling Customer Support.

Per 30 maart 2018 is ALcontrol B.V. overgegaan naar de nieuwe naam SYNLAB Analytics & Services B.V. Alle erkenningen van ALcontrol B.V./ALcontrol Laboratories blijven van kracht en zijn/worden omgezet naar SYNLAB Analytics & Services B.V.

Wij vertrouwen er op u met deze informatie van dienst te zijn.

Hoogachtend,

Jaap-Willem Hutter
Technical Director

SYNLAB Analytics & Services B.V. IS GEACCREDITEERD VOLGENS DE DOOR DE RAAD VOOR ACCREDITATIE GESTELDE CRITERIA VOOR TESTLABORATORIA CONFORM ISO/IEC 17025:2005 ONDER NR. L 028

AL ONZE WERKZAAMHEDEN WORDEN UITGEVOERD ONDER DE ALGEMENE VOORWAARDEN GEDEPONEERD BIJ DE KAMER VAN KOOPHANDEL EN FABRIEKEN TE ROTTERDAM INSCHRIJVING HANDELSREGISTER: KVK ROTTERDAM 24265286

AP04

DIBEC BV
Hette Verhave

Analyserapport

Projectnaam	Paleis het Loo, partij 04 en 08	Orderdatum	05-09-2018
Projectnummer	818.016_002	Startdatum	05-09-2018
Rapportnummer	12865568 - 1	Rapportagedatum	12-09-2018

Nummer	Monstersoort	Monsterspecificatie
001	AP 04 Grond	04-MM04A MM04A 04 (0-400)
002	AP 04 Grond	04-MM04B MM04B 04 (0-400)
003	AP 04 Grond	08-MM08A MM08A 08 (400-800)
004	AP 04 Grond	08-MM08B MM08B 08 (400-800)

Analyse	Eenheid	Q	001	002	003	004
droge stof	gew.-%	Q	90.4	90.2	86.9	86.8
aangeleverd monster	kg		13	13	13	13
gewicht artefacten	g		<1	<1	<1	<1
aard van de artefacten	-		geen	geen	geen	geen
organische stof (gloeiverlies)	% vd DS	Q	<0.2	<0.2	<0.2	<0.2
KORRELGROOTTEVERDELING						
min. delen <2um	% vd DS	Q	<2	<2	<2	<2
pH-grond (CaCl2)	-	Q	7.5	6.9	6.2	7.1
temperatuur t.b.v. pH	°C		21.6	21.7	21.7	21.4
METALEN						
barium	mg/kgds	Q	18	19	19	18
cadmium	mg/kgds	Q	<0.17	<0.17	<0.17	<0.17
kobalt	mg/kgds	Q	1.3	1.4	2.1	2.4
koper	mg/kgds	Q	<5	<5	<5	<5
kwik	mg/kgds	Q	<0.05	<0.05	<0.05	<0.05
lood	mg/kgds	Q	<10	<10	<10	<10
molybdeen	mg/kgds	Q	<0.5	<0.5	<0.5	<0.5
nikkel	mg/kgds	Q	4.7	5.8	5.1	6.3
zink	mg/kgds	Q	<17	<17	<17	<17
POLYCYCLISCHE AROMATISCHE KOOLWATERSTOFFEN						
naftaleen	mg/kgds	Q	<0.01	<0.01	<0.01	<0.01
antraceen	mg/kgds	Q	<0.01	<0.01	<0.01	<0.01
fenantreen	mg/kgds	Q	<0.01	<0.01	<0.01	<0.01
fluoranteen	mg/kgds	Q	<0.01	<0.01	<0.01	<0.01
benzo(a)antraceen	mg/kgds	Q	<0.01	<0.01	<0.01	<0.01
chryseen	mg/kgds	Q	<0.01	<0.01	<0.01	<0.01
benzo(a)pyreen	mg/kgds	Q	<0.01	<0.01	<0.01	<0.01
benzo(ghi)peryleen	mg/kgds	Q	<0.01	<0.01	<0.01	<0.01
benzo(k)fluoranteen	mg/kgds	Q	<0.01	<0.01	<0.01	<0.01
indeno(1,2,3-cd)pyreen	mg/kgds	Q	<0.01	<0.01	<0.01	<0.01
pak-totaal (10 van VROM) (0.7 factor)	mg/kgds	Q	0.07 [1)]	0.07 [1)]	0.07 [1)]	0.07 [1)]
POLYCHLOORBIFENYLEN (PCB)						
PCB 28	µg/kgds	Q	<1	<1	<1	<1
PCB 52	µg/kgds	Q	<1	<1	<1	<1
PCB 101	µg/kgds	Q	<1	<1	<1	<1
PCB 118	µg/kgds	Q	<1	<1	<1	<1

De met Q gemerkte analyses zijn geaccrediteerd door de RvA.

Paraaf :

SYNLAB Analytics & Services B.V. IS GEACCREDITEERD VOLGENS DE DOOR DE RAAD VOOR ACCREDITATIE GESTELDE CRITERIA VOOR TESTLABORATORIA CONFORM ISO/IEC 17025:2005 ONDER NR. L 028

TESTEN RvA L 028

AL ONZE WERKZAAMHEDEN WORDEN UITGEVOERD ONDER DE ALGEMENE VOORWAARDEN GEDEPONEERD BIJ DE KAMER VAN KOOPHANDEL EN FABRIEKEN TE ROTTERDAM INSCHRIJVING HANDELSREGISTER: KVK ROTTERDAM 24265286

kwaliteitswaarborg bodembeheer SIKB AP04

Analyserapport

Projectnaam	Paleis het Loo, partij 04 en 08	Orderdatum	05-09-2018
Projectnummer	818.016_002	Startdatum	05-09-2018
Rapportnummer	12865568 - 1	Rapportagedatum	12-09-2018

Nummer	Monstersoort	Monsterspecificatie
001	AP 04 Grond	04-MM04A MM04A 04 (0-400)
002	AP 04 Grond	04-MM04B MM04B 04 (0-400)
003	AP 04 Grond	08-MM08A MM08A 08 (400-800)
004	AP 04 Grond	08-MM08B MM08B 08 (400-800)

Analyse	Eenheid	Q	001	002	003	004
PCB 138	µg/kgds	Q	<1	<1	<1	<1
PCB 153	µg/kgds	Q	<1	<1	<1	<1
PCB 180	µg/kgds	Q	<1	<1	<1	<1
som PCB (7) (0.7 factor)	µg/kgds	Q	4.9 [1)]	4.9 [1)]	4.9 [1)]	4.9 [1)]
MINERALE OLIE						
fractie C10-C12	mg/kgds		<5	<5	<5	<5
fractie C12-C22	mg/kgds		<5	<5	<5	<5
fractie C22-C30	mg/kgds		<5	<5	<5	<5
fractie C30-C40	mg/kgds		<5	<5	<5	<5
totaal olie C10 - C40	mg/kgds	Q	<20	<20	<20	<20

De met Q gemerkte analyses zijn geaccrediteerd door de RvA.

Paraaf :

SYNLAB Analytics & Services B.V. IS GEACCREDITEERD VOLGENS DE DOOR DE RAAD VOOR ACCREDITATIE GESTELDE CRITERIA VOOR TESTLABORATORIA CONFORM ISO/IEC 17025:2005 ONDER NR. L 028

AL ONZE WERKZAAMHEDEN WORDEN UITGEVOERD ONDER DE ALGEMENE VOORWAARDEN GEDEPONEERD BIJ DE KAMER VAN KOOPHANDEL EN FABRIEKEN TE ROTTERDAM INSCHRIJVING HANDELSREGISTER: KVK ROTTERDAM 24265286

AP04

Analyserapport

Projectnaam	Paleis het Loo, partij 04 en 08	Orderdatum	05-09-2018
Projectnummer	818.016_002	Startdatum	05-09-2018
Rapportnummer	12865568 - 1	Rapportagedatum	12-09-2018

Monster beschrijvingen

001	*	Het laboratoriumonderzoek is uitgevoerd in het kader van het Besluit Bodemkwaliteit.
002	*	Het laboratoriumonderzoek is uitgevoerd in het kader van het Besluit Bodemkwaliteit.
003	*	Het laboratoriumonderzoek is uitgevoerd in het kader van het Besluit Bodemkwaliteit.
004	*	Het laboratoriumonderzoek is uitgevoerd in het kader van het Besluit Bodemkwaliteit.

Voetnoten

1	De sommatie na verrekening van de 0.7 factor voor <-waarden volgens BoToVa.

Paraaf :

SYNLAB Analytics & Services B.V. IS GEACCREDITEERD VOLGENS DE DOOR DE RAAD VOOR ACCREDITATIE GESTELDE CRITERIA VOOR TESTLABORATORIA CONFORM ISO/IEC 17025:2005 ONDER NR. L 028

TESTEN RvA L 028

AL ONZE WERKZAAMHEDEN WORDEN UITGEVOERD ONDER DE ALGEMENE VOORWAARDEN GEDEPONEERD BIJ DE KAMER VAN KOOPHANDEL EN FABRIEKEN TE ROTTERDAM INSCHRIJVING HANDELSREGISTER: KVK ROTTERDAM 24265286

kwaliteitswaarborg bodembeheer SIKB AP04

DIBEC BV
Hette Verhave

Analyserapport

Projectnaam	Paleis het Loo, partij 04 en 08	Orderdatum	05-09-2018
Projectnummer	818.016_002	Startdatum	05-09-2018
Rapportnummer	12865568 - 1	Rapportagedatum	12-09-2018

Analyse	Monstersoort	Relatie tot norm
droge stof	AP 04 Grond	Conform AP04-SG-II en analyse conform NEN-EN 15934
aard van de artefacten	AP 04 Grond	Conform AP04-V en conform NEN-EN 16179
organische stof (gloeiverlies)	AP 04 Grond	Conform AP04-SG-IV en conform NEN 5754
min. delen <2um	AP 04 Grond	Conform AP04-SG-III en conform NEN 5753
pH-grond (CaCl2)	AP 04 Grond	Conform AP04-SG-I en conform NEN-ISO 10390
barium	AP 04 Grond	Conform AP04-SG-V en conform NEN 6950 (ontsluiting conform NEN 6961, meting conform NEN-EN-ISO 17294-2)
cadmium	AP 04 Grond	Idem
kobalt	AP 04 Grond	Idem
koper	AP 04 Grond	Idem
kwik	AP 04 Grond	Conform AP04-SG-VI en conform NEN 6950 (ontsluiting conform NEN 6961, meting conform NEN-EN-ISO 17294-2)
lood	AP 04 Grond	Conform AP04-SG-V en conform NEN 6950 (ontsluiting conform NEN 6961, meting conform NEN-EN-ISO 17294-2)
molybdeen	AP 04 Grond	Idem
nikkel	AP 04 Grond	Idem
zink	AP 04 Grond	Idem
naftaleen	AP 04 Grond	Conform AP04-SG-IX
antraceen	AP 04 Grond	Idem
fenantreen	AP 04 Grond	Idem
fluoranteen	AP 04 Grond	Idem
benzo(a)antraceen	AP 04 Grond	Idem
chryseen	AP 04 Grond	Idem
benzo(a)pyreen	AP 04 Grond	Idem
benzo(ghi)peryleen	AP 04 Grond	Idem
benzo(k)fluoranteen	AP 04 Grond	Idem
indeno(1,2,3-cd)pyreen	AP 04 Grond	Idem
PCB 28	AP 04 Grond	Conform AP04-SG-X
PCB 52	AP 04 Grond	Idem
PCB 101	AP 04 Grond	Idem
PCB 118	AP 04 Grond	Idem
PCB 138	AP 04 Grond	Idem
PCB 153	AP 04 Grond	Idem
PCB 180	AP 04 Grond	Idem
som PCB (7) (0.7 factor)	AP 04 Grond	Idem
totaal olie C10 - C40	AP 04 Grond	Conform AP04-SG-XI en conform NEN-EN-ISO 16703

Monster	Barcode	Aanlevering	Monstername	Verpakking
001	E1684452	05-09-2018	05-09-2018	ALC291
002	E1684451	05-09-2018	05-09-2018	ALC291
003	E1684450	05-09-2018	05-09-2018	ALC291
004	E1684449	05-09-2018	05-09-2018	ALC291

Paraaf :

TESTEN RvA L 028

SYNLAB Analytics & Services B.V. IS GEACCREDITEERD VOLGENS DE DOOR DE RAAD VOOR ACCREDITATIE GESTELDE CRITERIA VOOR TESTLABORATORIA CONFORM ISO/IEC 17025:2005 ONDER NR. L 028

AL ONZE WERKZAAMHEDEN WORDEN UITGEVOERD ONDER DE ALGEMENE VOORWAARDEN GEDEPONEERD BIJ DE KAMER VAN KOOPHANDEL EN FABRIEKEN TE ROTTERDAM INSCHRIJVING HANDELSREGISTER: KVK ROTTERDAM 24265286

kwaliteitswaarborg bodembeheer SIKB AP04

SYNLAB Analytics & Services B.V.
Correspondentieadres
Steenhouwerstraat 15 · 3194 AG Rotterdam
Tel.: +31 (0)10 231 47 00 · Fax: +31 (0)10 416 30 34
www.synlab.nl

Analyserapport

DIBEC BV
Hette Verhave
Celsiusbaan 4b/c
3439 NC NIEUWEGEIN

Uw projectnaam	: Paleis het Loo, partij 06 en 10
Uw projectnummer	: 818.016_002
SYNLAB rapportnummer	: 12866758, versienummer: 1
Rapport-verificatienummer	: MZPPZSPH

Rotterdam, 14-09-2018

Geachte heer/mevrouw,

Hierbij ontvangt u de analyse resultaten van het laboratoriumonderzoek ten behoeve van uw project 818.016_002. Het onderzoek werd uitgevoerd conform uw opdracht. De gerapporteerde resultaten hebben uitsluitend betrekking op de geteste monsters. De door u aangegeven omschrijvingen voor de monsters en het project zijn overgenomen in dit analyserapport.

Het onderzoek is uitgevoerd door SYNLAB Analytics & Services B.V., gevestigd aan de Steenhouwerstraat 15 in Rotterdam (NL). Indien het onderzoek is uitgevoerd door derden of het SYNLAB laboratorium in Frankrijk (99-101 Avenue Louis Roche, Gennevilliers) is dit in het rapport aangegeven.

Dit analyserapport bestaat inclusief bijlagen uit 5 pagina's. In geval van een versienummer van '2' of hoger vervallen de voorgaande versies. Alle bijlagen maken onlosmakelijk onderdeel uit van het rapport. Alleen vermenigvuldiging van het hele rapport is toegestaan.

Mocht u vragen en/of opmerkingen hebben naar aanleiding van dit rapport, bijvoorbeeld als u nadere informatie nodig heeft over de meetonzekerheid van de analyseresultaten in dit rapport, dan verzoeken wij u vriendelijk contact op te nemen met de afdeling Customer Support.

Per 30 maart 2018 is ALcontrol B.V. overgegaan naar de nieuwe naam SYNLAB Analytics & Services B.V. Alle erkenningen van ALcontrol B.V./ALcontrol Laboratories blijven van kracht en zijn/worden omgezet naar SYNLAB Analytics & Services B.V.

Wij vertrouwen er op u met deze informatie van dienst te zijn.

Hoogachtend,

Jaap-Willem Hutter
Technical Director

SYNLAB Analytics & Services B.V. IS GEACCREDITEERD VOLGENS DE DOOR DE RAAD VOOR ACCREDITATIE GESTELDE CRITERIA VOOR TESTLABORATORIA CONFORM ISO/IEC 17025:2005 ONDER NR. L 028

AL ONZE WERKZAAMHEDEN WORDEN UITGEVOERD ONDER DE ALGEMENE VOORWAARDEN GEDEPONEERD BIJ DE KAMER VAN KOOPHANDEL EN FABRIEKEN TE ROTTERDAM INSCHRIJVING HANDELSREGISTER: KVK ROTTERDAM 24265286

AP04

SYNLAB

DIBEC BV
Hette Verhave

Analyserapport

Projectnaam	Paleis het Loo, partij 06 en 10	Orderdatum	07-09-2018
Projectnummer	818.016_002	Startdatum	07-09-2018
Rapportnummer	12866758 - 1	Rapportagedatum	14-09-2018

Nummer	Monstersoort	Monsterspecificatie
001	AP 04 Grond	06-MM06A MM06A 06 (0-425)
002	AP 04 Grond	06-MM06B MM06B 06 (0-425)
003	AP 04 Grond	10-MM10A MM10A 10 (425-825)
004	AP 04 Grond	10-MM10B MM10B 10 (425-825)

Analyse	Eenheid	Q	001	002	003	004
droge stof	gew.-%	Q	91.9	91.9	84.8	86.9
aangeleverd monster	kg		14	13	14	14
gewicht artefacten	g		<1	<1	<1	<1
aard van de artefacten	-		geen	geen	geen	geen
organische stof (gloeiverlies)	% vd DS	Q	<0.2	<0.2	<0.2	<0.2
KORRELGROOTTEVERDELING						
min. delen <2um	% vd DS	Q	<2	<2	<2	<2
pH-grond (CaCl2)	-	Q	6.8	7.0	6.9	6.5
temperatuur t.b.v. pH	°C		22.6	22.5	22.4	22.5
METALEN						
barium	mg/kgds	Q	<15	<15	<15	<15
cadmium	mg/kgds	Q	<0.17	<0.17	<0.17	<0.17
kobalt	mg/kgds	Q	<1	<1	<1	<1
koper	mg/kgds	Q	<5	<5	<5	<5
kwik	mg/kgds	Q	<0.05	<0.05	<0.05	<0.05
lood	mg/kgds	Q	<10	<10	<10	<10
molybdeen	mg/kgds	Q	<0.5	<0.5	<0.5	<0.5
nikkel	mg/kgds	Q	3.7	3.7	<3	<3
zink	mg/kgds	Q	<17	<17	<17	<17
POLYCYCLISCHE AROMATISCHE KOOLWATERSTOFFEN						
naftaleen	mg/kgds	Q	<0.01	<0.01	<0.01	<0.01
antraceen	mg/kgds	Q	<0.01	<0.01	<0.01	<0.01
fenantreen	mg/kgds	Q	<0.01	<0.01	<0.01	<0.01
fluoranteen	mg/kgds	Q	<0.01	<0.01	<0.01	<0.01
benzo(a)antraceen	mg/kgds	Q	<0.01	<0.01	<0.01	<0.01
chryseen	mg/kgds	Q	<0.01	<0.01	<0.01	<0.01
benzo(a)pyreen	mg/kgds	Q	<0.01	<0.01	<0.01	<0.01
benzo(ghi)peryleen	mg/kgds	Q	<0.01	<0.01	<0.01	<0.01
benzo(k)fluoranteen	mg/kgds	Q	<0.01	<0.01	<0.01	<0.01
indeno(1,2,3-cd)pyreen	mg/kgds	Q	<0.01	<0.01	<0.01	<0.01
pak-totaal (10 van VROM) (0.7 factor)	mg/kgds	Q	0.07 [1)]	0.07 [1)]	0.07 [1)]	0.07 [1)]
POLYCHLOORBIFENYLEN (PCB)						
PCB 28	µg/kgds	Q	<1	<1	<1	<1
PCB 52	µg/kgds	Q	<1	<1	<1	<1
PCB 101	µg/kgds	Q	<1	<1	<1	<1
PCB 118	µg/kgds	Q	<1	<1	<1	<1

De met Q gemerkte analyses zijn geaccrediteerd door de RvA.

Paraaf :

SYNLAB Analytics & Services B.V. IS GEACCREDITEERD VOLGENS DE DOOR DE RAAD VOOR ACCREDITATIE GESTELDE CRITERIA VOOR TESTLABORATORIA CONFORM ISO/IEC 17025:2005 ONDER NR. L 028

TESTEN RvA L 028

AL ONZE WERKZAAMHEDEN WORDEN UITGEVOERD ONDER DE ALGEMENE VOORWAARDEN GEDEPONEERD BIJ DE KAMER VAN KOOPHANDEL EN FABRIEKEN TE ROTTERDAM INSCHRIJVING HANDELSREGISTER: KVK ROTTERDAM 24265286

kwaliteitswaarborg bodembeheer SIKB AP04

Analyserapport

Projectnaam	Paleis het Loo, partij 06 en 10	Orderdatum	07-09-2018
Projectnummer	818.016_002	Startdatum	07-09-2018
Rapportnummer	12866758 - 1	Rapportagedatum	14-09-2018

Nummer	Monstersoort	Monsterspecificatie
001	AP 04 Grond	06-MM06A MM06A 06 (0-425)
002	AP 04 Grond	06-MM06B MM06B 06 (0-425)
003	AP 04 Grond	10-MM10A MM10A 10 (425-825)
004	AP 04 Grond	10-MM10B MM10B 10 (425-825)

Analyse	Eenheid	Q	001	002	003	004
PCB 138	µg/kgds	Q	<1	<1	<1	<1
PCB 153	µg/kgds	Q	<1	<1	<1	<1
PCB 180	µg/kgds	Q	<1	<1	<1	<1
som PCB (7) (0.7 factor)	µg/kgds	Q	4.9 [1)]	4.9 [1)]	4.9 [1)]	4.9 [1)]
MINERALE OLIE						
fractie C10-C12	mg/kgds		<5	<5	<5	<5
fractie C12-C22	mg/kgds		<5	<5	<5	<5
fractie C22-C30	mg/kgds		<5	<5	<5	<5
fractie C30-C40	mg/kgds		<5	<5	<5	<5
totaal olie C10 - C40	mg/kgds	Q	<20	<20	<20	<20

De met Q gemerkte analyses zijn geaccrediteerd door de RvA.

Paraaf :

SYNLAB Analytics & Services B.V. IS GEACCREDITEERD VOLGENS DE DOOR DE RAAD VOOR ACCREDITATIE GESTELDE CRITERIA VOOR TESTLABORATORIA CONFORM ISO/IEC 17025:2005 ONDER NR. L 028

AL ONZE WERKZAAMHEDEN WORDEN UITGEVOERD ONDER DE ALGEMENE VOORWAARDEN GEDEPONEERD BIJ DE KAMER VAN KOOPHANDEL EN FABRIEKEN TE ROTTERDAM INSCHRIJVING HANDELSREGISTER: KVK ROTTERDAM 24265286

AP04

Analyserapport

Projectnaam	Paleis het Loo, partij 06 en 10	Orderdatum	07-09-2018
Projectnummer	818.016_002	Startdatum	07-09-2018
Rapportnummer	12866758 - 1	Rapportagedatum	14-09-2018

Monster beschrijvingen

001	*	Het laboratoriumonderzoek is uitgevoerd in het kader van het Besluit Bodemkwaliteit.
002	*	Het laboratoriumonderzoek is uitgevoerd in het kader van het Besluit Bodemkwaliteit.
003	*	Het laboratoriumonderzoek is uitgevoerd in het kader van het Besluit Bodemkwaliteit.
004	*	Het laboratoriumonderzoek is uitgevoerd in het kader van het Besluit Bodemkwaliteit.

Voetnoten

1	De sommatie na verrekening van de 0.7 factor voor <-waarden volgens BoToVa.

Paraaf :

SYNLAB Analytics & Services B.V. IS GEACCREDITEERD VOLGENS DE DOOR DE RAAD VOOR ACCREDITATIE GESTELDE CRITERIA VOOR TESTLABORATORIA CONFORM ISO/IEC 17025:2005 ONDER NR. L 028

TESTEN RvA L 028

AL ONZE WERKZAAMHEDEN WORDEN UITGEVOERD ONDER DE ALGEMENE VOORWAARDEN GEDEPONEERD BIJ DE KAMER VAN KOOPHANDEL EN FABRIEKEN TE ROTTERDAM INSCHRIJVING HANDELSREGISTER: KVK ROTTERDAM 24265286

kwaliteitswaarborg bodembeheer SIKB AP04

DIBEC BV
Hette Verhave

Analyserapport

Projectnaam	Paleis het Loo, partij 06 en 10	Orderdatum	07-09-2018
Projectnummer	818.016_002	Startdatum	07-09-2018
Rapportnummer	12866758 - 1	Rapportagedatum	14-09-2018

Analyse	Monstersoort	Relatie tot norm
droge stof	AP 04 Grond	Conform AP04-SG-II en analyse conform NEN-EN 15934
aard van de artefacten	AP 04 Grond	Conform AP04-V en conform NEN-EN 16179
organische stof (gloeiverlies)	AP 04 Grond	Conform AP04-SG-IV en conform NEN 5754
min. delen <2um	AP 04 Grond	Conform AP04-SG-III en conform NEN 5753
pH-grond (CaCl2)	AP 04 Grond	Conform AP04-SG-I en conform NEN-ISO 10390
barium	AP 04 Grond	Conform AP04-SG-V en conform NEN 6950 (ontsluiting conform NEN 6961, meting conform NEN-EN-ISO 17294-2)
cadmium	AP 04 Grond	Idem
kobalt	AP 04 Grond	Idem
koper	AP 04 Grond	Idem
kwik	AP 04 Grond	Conform AP04-SG-VI en conform NEN 6950 (ontsluiting conform NEN 6961, meting conform NEN-EN-ISO 17294-2)
lood	AP 04 Grond	Conform AP04-SG-V en conform NEN 6950 (ontsluiting conform NEN 6961, meting conform NEN-EN-ISO 17294-2)
molybdeen	AP 04 Grond	Idem
nikkel	AP 04 Grond	Idem
zink	AP 04 Grond	Idem
naftaleen	AP 04 Grond	Conform AP04-SG-IX
antraceen	AP 04 Grond	Idem
fenantreen	AP 04 Grond	Idem
fluoranteen	AP 04 Grond	Idem
benzo(a)antraceen	AP 04 Grond	Idem
chryseen	AP 04 Grond	Idem
benzo(a)pyreen	AP 04 Grond	Idem
benzo(ghi)peryleen	AP 04 Grond	Idem
benzo(k)fluoranteen	AP 04 Grond	Idem
indeno(1,2,3-cd)pyreen	AP 04 Grond	Idem
PCB 28	AP 04 Grond	Conform AP04-SG-X
PCB 52	AP 04 Grond	Idem
PCB 101	AP 04 Grond	Idem
PCB 118	AP 04 Grond	Idem
PCB 138	AP 04 Grond	Idem
PCB 153	AP 04 Grond	Idem
PCB 180	AP 04 Grond	Idem
som PCB (7) (0.7 factor)	AP 04 Grond	Idem
totaal olie C10 - C40	AP 04 Grond	Conform AP04-SG-XI en conform NEN-EN-ISO 16703

Monster	Barcode	Aanlevering	Monstername	Verpakking
001	E1684456	06-09-2018	06-09-2018	ALC291
002	E1684455	06-09-2018	06-09-2018	ALC291
003	E1684454	06-09-2018	06-09-2018	ALC291
004	E1684457	06-09-2018	06-09-2018	ALC291

Paraaf :

TESTEN RvA L 028

SYNLAB Analytics & Services B.V. IS GEACCREDITEERD VOLGENS DE DOOR DE RAAD VOOR ACCREDITATIE GESTELDE CRITERIA VOOR TESTLABORATORIA CONFORM ISO/IEC 17025:2005 ONDER NR. L 028

AL ONZE WERKZAAMHEDEN WORDEN UITGEVOERD ONDER DE ALGEMENE VOORWAARDEN GEDEPONEERD BIJ DE KAMER VAN KOOPHANDEL EN FABRIEKEN TE ROTTERDAM INSCHRIJVING HANDELSREGISTER: KVK ROTTERDAM 24265286

kwaliteitswaarborg bodembeheer SIKB AP04

SYNLAB Analytics & Services B.V.
Correspondentieadres
Steenhouwerstraat 15 · 3194 AG Rotterdam
Tel.: +31 (0)10 231 47 00 · Fax: +31 (0)10 416 30 34
www.synlab.nl

Analyserapport

DIBEC BV
Hette Verhave
Celsiusbaan 4b/c
3439 NC NIEUWEGEIN

Uw projectnaam	: Paleis het Loo, partij 05 en 09
Uw projectnummer	: 818.016_002
SYNLAB rapportnummer	: 12867009, versienummer: 1
Rapport-verificatienummer	: HGX4ZQP7

Rotterdam, 14-09-2018

Geachte heer/mevrouw,

Hierbij ontvangt u de analyse resultaten van het laboratoriumonderzoek ten behoeve van uw project 818.016_002. Het onderzoek werd uitgevoerd conform uw opdracht. De gerapporteerde resultaten hebben uitsluitend betrekking op de geteste monsters. De door u aangegeven omschrijvingen voor de monsters en het project zijn overgenomen in dit analyserapport.

Het onderzoek is uitgevoerd door SYNLAB Analytics & Services B.V., gevestigd aan de Steenhouwerstraat 15 in Rotterdam (NL). Indien het onderzoek is uitgevoerd door derden of het SYNLAB laboratorium in Frankrijk (99-101 Avenue Louis Roche, Gennevilliers) is dit in het rapport aangegeven.

Dit analyserapport bestaat inclusief bijlagen uit 5 pagina's. In geval van een versienummer van '2' of hoger vervallen de voorgaande versies. Alle bijlagen maken onlosmakelijk onderdeel uit van het rapport. Alleen vermenigvuldiging van het hele rapport is toegestaan.

Mocht u vragen en/of opmerkingen hebben naar aanleiding van dit rapport, bijvoorbeeld als u nadere informatie nodig heeft over de meetonzekerheid van de analyseresultaten in dit rapport, dan verzoeken wij u vriendelijk contact op te nemen met de afdeling Customer Support.

Per 30 maart 2018 is ALcontrol B.V. overgegaan naar de nieuwe naam SYNLAB Analytics & Services B.V. Alle erkenningen van ALcontrol B.V./ALcontrol Laboratories blijven van kracht en zijn/worden omgezet naar SYNLAB Analytics & Services B.V.

Wij vertrouwen er op u met deze informatie van dienst te zijn.

Hoogachtend,

Jaap-Willem Hutter
Technical Director

SYNLAB Analytics & Services B.V. IS GEACCREDITEERD VOLGENS DE DOOR DE RAAD VOOR ACCREDITATIE GESTELDE CRITERIA VOOR TESTLABORATORIA CONFORM ISO/IEC 17025:2005 ONDER NR. L 028

AL ONZE WERKZAAMHEDEN WORDEN UITGEVOERD ONDER DE ALGEMENE VOORWAARDEN GEDEPONEERD BIJ DE KAMER VAN KOOPHANDEL EN FABRIEKEN TE ROTTERDAM INSCHRIJVING HANDELSREGISTER: KVK ROTTERDAM 24265286

AP04

Analyserapport

Projectnaam	Paleis het Loo, partij 05 en 09	Orderdatum	07-09-2018
Projectnummer	818.016_002	Startdatum	07-09-2018
Rapportnummer	12867009 - 1	Rapportagedatum	14-09-2018

Nummer	Monstersoort	Monsterspecificatie
001	AP 04 Grond	05-MM05A MM05A 05 (0-370)
002	AP 04 Grond	05-MM05B MM05B 05 (0-370)
003	AP 04 Grond	09-MM09A MM09A 09 (370-770)
004	AP 04 Grond	09-MM09B MM09B 09 (370-770)

Analyse	Eenheid	Q	001	002	003	004
droge stof	gew.-%	Q	91.4	89.9	85.1	86.4
aangeleverd monster	kg		12	12	12	12
gewicht artefacten	g		<1	<1	<1	<1
aard van de artefacten	-		geen	geen	geen	geen
organische stof (gloeiverlies)	% vd DS	Q	0.4	0.7	<0.2	<0.2
KORRELGROOTTEVERDELING						
min. delen <2um	% vd DS	Q	<2	<2	<2	<2
pH-grond (CaCl2)	-	Q	7.8	8.5	6.6	6.6
temperatuur t.b.v. pH	°C		22.5	22.5	22.6	22.6
METALEN						
barium	mg/kgds	Q	17	21	<15	<15
cadmium	mg/kgds	Q	<0.17	<0.17	<0.17	<0.17
kobalt	mg/kgds	Q	1.6	1.5	<1	1.1
koper	mg/kgds	Q	<5	<5	<5	<5
kwik	mg/kgds	Q	<0.05	<0.05	<0.05	<0.05
lood	mg/kgds	Q	<10	<10	<10	<10
molybdeen	mg/kgds	Q	<0.5	<0.5	<0.5	<0.5
nikkel	mg/kgds	Q	4.9	5.1	<3	<3
zink	mg/kgds	Q	<17	<17	<17	<17
POLYCYCLISCHE AROMATISCHE KOOLWATERSTOFFEN						
naftaleen	mg/kgds	Q	<0.01	<0.01	<0.01	<0.01
antraceen	mg/kgds	Q	<0.01	<0.01	<0.01	<0.01
fenantreen	mg/kgds	Q	<0.01	<0.01	<0.01	<0.01
fluoranteen	mg/kgds	Q	<0.01	0.01	<0.01	<0.01
benzo(a)antraceen	mg/kgds	Q	<0.01	<0.01	<0.01	<0.01
chryseen	mg/kgds	Q	<0.01	<0.01	<0.01	<0.01
benzo(a)pyreen	mg/kgds	Q	<0.01	0.01	<0.01	<0.01
benzo(ghi)peryleen	mg/kgds	Q	<0.01	0.01	<0.01	<0.01
benzo(k)fluoranteen	mg/kgds	Q	<0.01	<0.01	<0.01	<0.01
indeno(1,2,3-cd)pyreen	mg/kgds	Q	<0.01	0.01	<0.01	<0.01
pak-totaal (10 van VROM) (0.7 factor)	mg/kgds	Q	0.07 [1)]	0.082 [1)]	0.07 [1)]	0.07 [1)]
POLYCHLOORBIFENYLEN (PCB)						
PCB 28	µg/kgds	Q	<1	<1	<1	<1
PCB 52	µg/kgds	Q	<1	<1	<1	<1
PCB 101	µg/kgds	Q	<1	<1	<1	<1
PCB 118	µg/kgds	Q	<1	<1	<1	<1

De met Q gemerkte analyses zijn geaccrediteerd door de RvA.

Paraaf :

SYNLAB Analytics & Services B.V. IS GEACCREDITEERD VOLGENS DE DOOR DE RAAD VOOR ACCREDITATIE GESTELDE CRITERIA VOOR TESTLABORATORIA CONFORM ISO/IEC 17025:2005 ONDER NR. L 028

TESTEN RvA L 028

AL ONZE WERKZAAMHEDEN WORDEN UITGEVOERD ONDER DE ALGEMENE VOORWAARDEN GEDEPONEERD BIJ DE KAMER VAN KOOPHANDEL EN FABRIEKEN TE ROTTERDAM INSCHRIJVING HANDELSREGISTER: KVK ROTTERDAM 24265286

kwaliteitswaarborg bodembeheer SIKB AP04

Analyserapport

Projectnaam	Paleis het Loo, partij 05 en 09	Orderdatum	07-09-2018
Projectnummer	818.016_002	Startdatum	07-09-2018
Rapportnummer	12867009 - 1	Rapportagedatum	14-09-2018

Nummer	Monstersoort	Monsterspecificatie
001	AP 04 Grond	05-MM05A MM05A 05 (0-370)
002	AP 04 Grond	05-MM05B MM05B 05 (0-370)
003	AP 04 Grond	09-MM09A MM09A 09 (370-770)
004	AP 04 Grond	09-MM09B MM09B 09 (370-770)

Analyse	Eenheid	Q	001	002	003	004
PCB 138	µg/kgds	Q	<1	<1	<1	<1
PCB 153	µg/kgds	Q	<1	<1	<1	<1
PCB 180	µg/kgds	Q	<1	<1	<1	<1
som PCB (7) (0.7 factor)	µg/kgds	Q	4.9 [1)]	4.9 [1)]	4.9 [1)]	4.9 [1)]
MINERALE OLIE						
fractie C10-C12	mg/kgds		<5	<5	<5	<5
fractie C12-C22	mg/kgds		<5	<5	<5	<5
fractie C22-C30	mg/kgds		<5	<5	<5	<5
fractie C30-C40	mg/kgds		<5	<5	<5	<5
totaal olie C10 - C40	mg/kgds	Q	<20	<20	<20	<20

De met Q gemerkte analyses zijn geaccrediteerd door de RvA.

Paraaf :

SYNLAB Analytics & Services B.V. IS GEACCREDITEERD VOLGENS DE DOOR DE RAAD VOOR ACCREDITATIE GESTELDE CRITERIA VOOR TESTLABORATORIA CONFORM ISO/IEC 17025:2005 ONDER NR. L 028

AL ONZE WERKZAAMHEDEN WORDEN UITGEVOERD ONDER DE ALGEMENE VOORWAARDEN GEDEPONEERD BIJ DE KAMER VAN KOOPHANDEL EN FABRIEKEN TE ROTTERDAM INSCHRIJVING HANDELSREGISTER: KVK ROTTERDAM 24265286

AP04

Analyserapport

Projectnaam	Paleis het Loo, partij 05 en 09	Orderdatum	07-09-2018
Projectnummer	818.016_002	Startdatum	07-09-2018
Rapportnummer	12867009 - 1	Rapportagedatum	14-09-2018

Monster beschrijvingen

001	*	Het laboratoriumonderzoek is uitgevoerd in het kader van het Besluit Bodemkwaliteit.
002	*	Het laboratoriumonderzoek is uitgevoerd in het kader van het Besluit Bodemkwaliteit.
003	*	Het laboratoriumonderzoek is uitgevoerd in het kader van het Besluit Bodemkwaliteit.
004	*	Het laboratoriumonderzoek is uitgevoerd in het kader van het Besluit Bodemkwaliteit.

Voetnoten

1	De sommatie na verrekening van de 0.7 factor voor <-waarden volgens BoToVa.

Paraaf :

SYNLAB Analytics & Services B.V. IS GEACCREDITEERD VOLGENS DE DOOR DE RAAD VOOR ACCREDITATIE GESTELDE CRITERIA VOOR TESTLABORATORIA CONFORM ISO/IEC 17025:2005 ONDER NR. L 028

TESTEN RvA L 028

AL ONZE WERKZAAMHEDEN WORDEN UITGEVOERD ONDER DE ALGEMENE VOORWAARDEN GEDEPONEERD BIJ DE KAMER VAN KOOPHANDEL EN FABRIEKEN TE ROTTERDAM INSCHRIJVING HANDELSREGISTER: KVK ROTTERDAM 24265286

kwaliteitswaarborg bodembeheer SIKB AP04

SYNLAB

DIBEC BV
Hette Verhave

Analyserapport

Projectnaam	Paleis het Loo, partij 05 en 09	Orderdatum	07-09-2018
Projectnummer	818.016_002	Startdatum	07-09-2018
Rapportnummer	12867009 - 1	Rapportagedatum	14-09-2018

Analyse	Monstersoort	Relatie tot norm
droge stof	AP 04 Grond	Conform AP04-SG-II en analyse conform NEN-EN 15934
aard van de artefacten	AP 04 Grond	Conform AP04-V en conform NEN-EN 16179
organische stof (gloeiverlies)	AP 04 Grond	Conform AP04-SG-IV en conform NEN 5754
min. delen <2um	AP 04 Grond	Conform AP04-SG-III en conform NEN 5753
pH-grond (CaCl2)	AP 04 Grond	Conform AP04-SG-I en conform NEN-ISO 10390
barium	AP 04 Grond	Conform AP04-SG-V en conform NEN 6950 (ontsluiting conform NEN 6961, meting conform NEN-EN-ISO 17294-2)
cadmium	AP 04 Grond	Idem
kobalt	AP 04 Grond	Idem
koper	AP 04 Grond	Idem
kwik	AP 04 Grond	Conform AP04-SG-VI en conform NEN 6950 (ontsluiting conform NEN 6961, meting conform NEN-EN-ISO 17294-2)
lood	AP 04 Grond	Conform AP04-SG-V en conform NEN 6950 (ontsluiting conform NEN 6961, meting conform NEN-EN-ISO 17294-2)
molybdeen	AP 04 Grond	Idem
nikkel	AP 04 Grond	Idem
zink	AP 04 Grond	Idem
naftaleen	AP 04 Grond	Conform AP04-SG-IX
antraceen	AP 04 Grond	Idem
fenantreen	AP 04 Grond	Idem
fluoranteen	AP 04 Grond	Idem
benzo(a)antraceen	AP 04 Grond	Idem
chryseen	AP 04 Grond	Idem
benzo(a)pyreen	AP 04 Grond	Idem
benzo(ghi)peryleen	AP 04 Grond	Idem
benzo(k)fluoranteen	AP 04 Grond	Idem
indeno(1,2,3-cd)pyreen	AP 04 Grond	Idem
PCB 28	AP 04 Grond	Conform AP04-SG-X
PCB 52	AP 04 Grond	Idem
PCB 101	AP 04 Grond	Idem
PCB 118	AP 04 Grond	Idem
PCB 138	AP 04 Grond	Idem
PCB 153	AP 04 Grond	Idem
PCB 180	AP 04 Grond	Idem
som PCB (7) (0.7 factor)	AP 04 Grond	Idem
totaal olie C10 - C40	AP 04 Grond	Conform AP04-SG-XI en conform NEN-EN-ISO 16703

Monster	Barcode	Aanlevering	Monstername	Verpakking
001	E1684458	07-09-2018	07-09-2018	ALC291
002	E1684459	07-09-2018	07-09-2018	ALC291
003	E1684460	07-09-2018	07-09-2018	ALC291
004	E1684461	07-09-2018	07-09-2018	ALC291

Paraaf :

TESTEN RvA L 028

SYNLAB Analytics & Services B.V. IS GEACCREDITEERD VOLGENS DE DOOR DE RAAD VOOR ACCREDITATIE GESTELDE CRITERIA VOOR TESTLABORATORIA CONFORM ISO/IEC 17025:2005 ONDER NR. L 028

AL ONZE WERKZAAMHEDEN WORDEN UITGEVOERD ONDER DE ALGEMENE VOORWAARDEN GEDEPONEERD BIJ DE KAMER VAN KOOPHANDEL EN FABRIEKEN TE ROTTERDAM INSCHRIJVING HANDELSREGISTER: KVK ROTTERDAM 24265286

kwaliteitswaarborg bodembeheer SIKB AP04

7 Toelichting toepassingseisen grond

Toepassingsmogelijkheden grond,
Generieke beleid conform het Besluit en de Regeling bodemkwaliteit

kwaliteit toe te passen partij	ontvangende bodem *		toepasbaar?
	kwaliteit	functieklasse	
Achtergrondwaarde natuur / landbouw	Achtergrondwaarde natuur / landbouw	Achtergrondwaarde wonen industrie	ja ja ja
	wonen	Achtergrondwaarde wonen industrie	ja ja ja
	industrie	Achtergrondwaarde wonen industrie	ja ja ja
wonen	Achtergrondwaarde natuur / landbouw	Achtergrondwaarde wonen industrie	nee nee nee
	wonen	Achtergrondwaarde wonen industrie	nee ja ja
	industrie	Achtergrondwaarde wonen industrie	nee ja ja
industrie	Achtergrondwaarde natuur / landbouw	Achtergrondwaarde wonen industrie	nee nee nee
	wonen	Achtergrondwaarde wonen industrie	nee nee nee
	industrie	Achtergrondwaarde wonen industrie	nee nee ja
Niet toepasbaar	Achtergrondwaarde natuur / landbouw	Achtergrondwaarde wonen industrie	nee nee nee
	wonen	Achtergrondwaarde wonen industrie	nee nee nee
	industrie	Achtergrondwaarde wonen industrie	nee nee nee

* Kwaliteit: de bodemkwaliteitsklasse van de ontvangende bodem wordt bepaald met een bodemonderzoek
Functie: de bodemfunctieklasse van de ontvangende bodem wordt door de gemeente toegekend (Bodemkwaliteitskaart)

DIBEC

PARTIJKEURING ZAND en VEEN

Traverse Dieren
Onderdoorgang Kanaalweg Dieren

kenmerk PJ Milieu BV: 18083501G

ASBEST INVENTARISATIE | BODEM ONDERZOEK | BODEM SANERING | GEOHYDROLOGISCH ADVIES

PARTIJKEURING ZAND en VEEN

Traverse Dieren
Onderdoorgang Kanaalweg Dieren

kenmerk PJ Milieu BV: 18083501G

opdrachtgever:	Bonneveld Aannemingsbedrijf BV te Eemnes
datum rapport:	8 november 2018
kenmerk:	18083501G
status:	Definitief
uitgevoerd door:	PJ Milieu BV
projectleider en rapporteur:	M.W. Dorland | dorland@pjmilieu.nl
autorisatie:	ir. H.J.R. van Dasselaar

INHOUDSOPGAVE

1 INLEIDING 4

2 ACHTERGRONDINFORMATIE 5
2.1 Vooronderzoek 5
2.2 Proefboringen 5
2.3 Partijdefiniëring 6

3 VELDONDERZOEK 7
3.1 Uitvoering 7
3.2 Resultaten 7

4 LABORATORIUMONDERZOEK 8
4.1 Uitvoering 8
4.2 Toetsingskader 8
4.3 Analyseresultaten en toetsing 8
4.4 Toetsing en resultaten RAW-korrelgroteverdeling (deelpartijen I, III en IV) 8

5 CONCLUSIES EN TOEPASSINGSVOORWAARDEN 10
5.1 Conclusies 10
5.2 Toepassingsvoorwaarden 11

BIJLAGEN

1 | Monsternemingsplan en –formulier, (veld)tekening, toevalsgetallen, foto's, boorprofielen en legenda

2 | Analysecertificaten

3 | Toetsingskader

4 | Toetsingstabellen

1 INLEIDING

In opdracht van Bonneveld Aannemingsbedrijf BV te Eemnes is door PJ Milieu BV in oktober 2018 een keuring uitgevoerd van drie deelpartijen zand en één deelpartij veen. De partijen bevinden zich ter plaatse van het project Traverse Dieren, specifiek ter plaatse van onderdoorgang Kanaalweg/spoorlijn te Dieren.

Aanleiding
Aanleiding tot het uitvoeren van deze keuring is het voornemen de partijen te ontgraven en af te voeren om deze vervolgens elders weer toe te passen.

Doelstelling
Het doel van de keuring is het bepalen van de milieuhygiënische kwaliteit van de partij en het indelen in een kwaliteitsklasse. Mogelijke klassen zijn: 'Altijd toepasbaar', 'Klasse Wonen', 'Klasse Industrie' en 'Niet toepasbaar'.

Indeling rapport
In de rapportage worden de uitvoering en resultaten van het onderzoek besproken. Op de volgende pagina's geven wij de resultaten van het veld- en laboratoriumonderzoek weer. Het rapport sluit af met conclusies en toepassingsvoorwaarden.

Normering en verantwoording
De keuring vindt plaats binnen het kader van het Besluit[1] en de Regeling bodemkwaliteit[2]. In de Regeling zijn normwaarden opgenomen waaraan analyseresultaten dienen te worden getoetst.

De bemonstering is uitgevoerd conform het protocol **1001**[3]. Daarnaast zijn de protocollen van toepassing voor het uitvoeren van handboringen, het nemen, verpakken en conserveren van grondmonsters, het maken van boorbeschrijvingen, het inmeten van boorpunten en waterpassen.

PJ Milieu BV is aangewezen door het ministerie van Infrastructuur en Milieu als onafhankelijk monsternemer in het kader van de Regeling en het Besluit bodemkwaliteit. Deze aanwijzing is gebaseerd op de resultaten van een beoordeling op basis van het procescertificaat **BRL SIKB 1000**[4].

Het procescertificaat van PJ Milieu BV en het hierbij behorende keurmerk zijn uitsluitend van toepassing op de activiteiten betreffende de monsterneming en de overdracht van de monsters, inclusief de daarbij behorende veldwerkregistratie, aan een erkend laboratorium of aan de opdrachtgever, die –ingeval van monsters van grond of bouwstoffen voor nuttige toepassing- dan zelf erkend is volgens deze beoordelingsrichtlijn.
Voor de voorbewerking van monsters en laboratoriumonderzoek, wordt door het laboratorium het accreditatieprogramma APO4 gehanteerd. De boringen worden mechanisch verricht conform het protocol **2101**[5]. PJ Milieu BV is voor het verrichten van mechanische boringen erkend na een beoordeling op basis van het procescertificaat **BRL SIKB 2100**[6].

PJ Milieu BV heeft geen financieel of zakelijk belang bij de kwaliteit van de te keuren partijen.

---

1 Besluit van 22 november 2007
2 Regeling van 13 december 2007, nr. DJZ2007124397. Tevens zijn navolgende wijzigingen van de Regeling van toepassing
3 Monsterneming voor partijkeuringen grond en baggerspecie
4 Monsterneming voor partijkeuringen
5 Mechanisch boren
6 Mechanisch boren

2 ACHTERGRONDINFORMATIE

2.1 Vooronderzoek

In het kader van de uitvoering van een beperkt vooronderzoek is informatie ingewonnen bij de opdrachtgever. Verder is de bodemkwaliteitskaart geïnterpreteerd en zijn de keuringslocatie en de omgeving visueel geïnspecteerd.

Door de opdrachtgever is de rapportage van een voorgaand verkennend bodemonderzoek verstrekt (bureau Multiconsult, kenmerk rapport EBA.CEP.01295-2558-2 d.d. 10-08-2018). Daaruit blijkt het volgende:

- Het onderzoek is een nulsituatie-onderzoek ten behoeve van de voorgenomen werkzaamheden (strategie: vaststelling nulsituatie bij toekomstige bodembelasting);
- Het onderzoek is uitgevoerd buiten de bestaande asfaltverharding en spoorlijn;
- In de bovengrond zijn maximaal licht verhoogde gehalten aangetoond;
- Op een perceel buiten de te keuren partijen is in de bovengrond een sterk verhoogd gehalte PAK aangetoond. Dit gehalte heeft gezien de afstand tot de partijen (circa 15 m) geen invloed op de kwaliteit van de partijen;
- Van de ondergrond zijn geen grondmengmonsters geanalyseerd.

Aangezien van de ondergrond verder geen recente gegevens bekend zijn is gebruik gemaakt van de bodemkwaliteitskaart. Hieruit blijkt dat de locatie is gelegen in kwaliteitsklasse 'Industrie - Traverse Dieren'. De ondergrond blijkt bodemkwaliteitsklasse 'AW2000'.

Door de opdrachtgever is aangegeven dat zich op een diepte van circa 6,2 tot 7,0 m-mv een veenlaag bevindt, welke waarschijnlijk ten behoeve van grondverbetering ontgraven en afgevoerd dient te worden. Verder zijn omtrent de bodemopbouw en bodemkwaliteit geen gegevens bekend geworden.

De onderdoorgang wordt ter plaatse van de asfaltverharding (Kanaalweg), de oostelijke berm (braakliggend) en de spoorlijn (met spoorballast) aangelegd. Derhalve dient de keuring in 2 fasen te worden uitgevoerd. Fase 1 betreft de partijen ter plaatse van de spoorlijn. Fase 2 betreft de partijen ter plaatse van de Kanaalweg.

2.2 Proefboringen

Ter bepaling van onder andere de dikte van de asfaltverharding, de eventuele onderliggende puinverharding en de ligging en dikte van de aanwezige veenlaag zijn, conform het protocol 1001, een aantal proefboringen verricht.
De proefboringen zijn voorafgaand aan de bemonstering van de deelpartijen verspreid over de keuringslocatie verricht (zie bijlage 1; veldtekeningen) tot aan de onderzijde van de te keuren partij.

De aangetroffen bodemopbouw ter plaatse is in tabel 1 omschreven.

Tabel 1 Globale bodemopbouw

Traject (m-mv)	**Bodemopbouw**
0,0 – 0,6	Asfaltverharding, puinverharding en/of spoorballast
0,6 – 6,2	Matig fijn tot matig grof, grindig, zand
6,2 – 7,0	Veen

Tijdens de proefboringen zijn geen bijmengingen aan bijvoorbeeld puin aangetroffen.

2.3 Partijdefiniëring

Door diverse factoren is een indeling in deelpartijen noodzakelijk. De partij ter plaatse van en nabij de spoorlijn is zeer beperkt bereikbaar. Door middel van een buitendienststelling van de spoorlijn kunnen deelpartijen I en II bemonsterd worden. Deelpartijen III en IV zijn grotendeels gelegen ter plaatse van de asfaltverharding van de Kanaalweg en daardoor beperkt bereikbaar.

Ten aanzien van deelpartij I is de bovengrond (voormalige ballast / beton) tot gemiddeld 0,6 m-mv niet meer aanwezig. De totale hoeveelheid te keuren zand bedraagt circa 2.020 m^3. Onder deelpartij I in op een diepte van circa 6,2 tot 7,0 m-mv een veenlaag aanwezig. Deze veenlaag is verder omschreven als deelpartij II en heeft een omvang van circa 290 m^3.
Deelpartij III is gelegen aan de noordzijde van de spoorlijn en heeft een totale omvang van circa 3.700 m^3. Deelpartij IV is gelegen aan de zuidzijde van de spoorlijn en heeft totale omvang van circa 4.160 m^3.
Aangezien circa 0,6 m asfaltverharding, spoorballast of beton aanwezig is, is hier geen sprake meer van bovengrond. Een indeling in deelpartijen in verband met verschillende milieuhygienische kwaliteiten is niet noodzakelijk. Ter plaatse van de oostelijke berm wordt de eventueel aanwezige bovengrond niet aan de bemonstering toegevoegd.

De te ontgraven partij heeft hiermee een totale omvang van circa 10.170 m^3 / circa 18.820 ton. De berekeningen van de deelpartijen en de ligging van de deelpartijen zijn opgenomen in bijlage 1.

3 VELDONDERZOEK

3.1 Uitvoering

Monsternemingsplan en -formulier
Op 25 oktober 2018 is het veldwerk (inclusief bemonstering) voor deelpartijen I en II uitgevoerd. Voor de deelpartijen III en IV is het veldwerk op 2 november 2018 uitgevoerd.

Voorafgaand aan de bemonstering is een monsternemingsplan opgesteld aan de hand van de bekende gegevens. Tijdens de bemonstering, welke uitgevoerd is door minimaal 1 gecertificeerde persoon van PJ Milieu BV, zijn de gegevens uit het plan gecontroleerd en is het monsternemingsformulier opgesteld. Genoemde documenten zijn opgenomen in bijlage 1.

Bemonsteringsstrategie
De ligging en afmetingen van de partij zijn vanuit een vast punt ingemeten. De omvang is middels berekeningen vastgesteld. De partij is ingedeeld in 4 deelpartijen. Er is per deelpartij een ruimtelijk monsternemingspatroon opgesteld om de plaats van de te verrichten boringen te bepalen (zie bijlage 1; veldtekening). De maximale korrelgrootte/D95 is bepaald op basis van zintuiglijke waarnemingen.

De boringen zijn mechanisch verricht conform het protocol **2101**[7]. Er is gebruik gemaakt van een avegaar met een diameter van 127 mm. De wijze van het nemen van monsters heeft geen invloed op de kwaliteit van de monstername. In afwijking op het protocol 'mechanisch boren' zijn de boorgaten niet afgedicht met bentoniet, aangezien de partij volledig ontgraven wordt na uitvoering van deze keuring.

Met behulp van minimaal 2 x 50 grepen (à minimaal 180 gram) per deelpartij zijn voor deelpartijen I, III en IV 2 mengmonsters samengesteld. De boringen zijn doorgezet tot aan de onderzijde van de partij. Per maximaal 0,5 meter is een greep genomen. De grepen zijn per deelpartij afwisselend aan de beide samen te stellen mengmonsters toegevoegd.

Deelpartij II is vanwege de diepte (> 5 m-mv) van de bodemlaag (circa 6,2 – 7,0 m-mv) bemonsterd door middel van 2 x 6 grepen (à minimaal 1,5 kg). Hiervoor zijn 12 boringen volgens een gestratificeerd aselect monsternemingspatroon verricht. Na een indeling in vakken is de ligging van de 12 vakken, nulpunten en monsternamepunten (X-, Y- en Z-coördinaten) bepaald. Welke greep aan welk monster (MM-A of MM-B) wordt toegevoegd is eveneens gestratificeerd aselect bepaald.

Na afloop is het exacte gewicht per mengmonster bepaald. De mengmonsters zijn luchtdicht verpakt en binnen 24 uur gekoeld naar het laboratorium getransporteerd.

3.2 Resultaten

Vastgesteld is dat 95% van het bemonsterde materiaal voldoet aan een korrelgrootte kleiner dan 16 mm (D95 < 16 mm).
Voor deelpartijen I, III en IV is er sprake van een homogene partij matig fijn tot matig grof grindig zand. Deelpartij II betreft een homogene partij veen. In geen van de deelpartijen zijn bijmengingen aan bijvoorbeeld puin aangetroffen. Op het maaiveld en in de omhoog gebrachte grond zijn ook geen asbestverdachte materialen aangetroffen. Een onderzoek naar asbest wordt dan ook niet noodzakelijk geacht.

[7] Mechanisch boren

4 LABORATORIUMONDERZOEK

4.1 Uitvoering

De samengestelde mengmonsters zijn ter analyse aangeboden bij het RvA-geaccrediteerde laboratorium Eurofins Analytico Milieu B.V. te Barneveld.
De mengmonsters zijn voorbehandeld en onderzocht op het standaardpakket bodem[8], lutum en organische stof. Op verzoek van de opdrachtgever zijn per deelpartij I, III en IV aanvullend één mengmonster samengesteld (voor de afzonderlijke deelpartijen MM-C) en geanalyseerd op het RAW-korrelgrootteverdelingspakket. Analyse op overige parameters is niet noodzakelijk.

4.2 Toetsingskader

De toetsing is uitgevoerd met behulp van BoToVa[9].
Per parameter is per deelpartij het gemiddelde van de analyseresultaten omgerekend naar een gehalte standaardbodem. Deze gehalten zijn vervolgens getoetst aan de normwaarden voor 'toepassen van grond op of in de landbodem'.
Verdere informatie over het toetsingskader is opgenomen in bijlage 3.

4.3 Analyseresultaten en toetsing

De analysecertificaten zijn opgenomen in bijlage 2.

Onder bijlage 4 is een toetsingstabel opgenomen. Hierop is ook het eindoordeel/de classificatie aangegeven.

Aanvullend is getoetst of de maximale eis voor de Y-waarde[10] wordt overschreden.

4.4 Toetsing en resultaten RAW-korrelgroteverdeling (deelpartijen I, III en IV)

In de onderstaande tabel zijn de eisen per klasse (conform RAW) weergegeven.

Tabel 2 Eisen per RAW klasse

Klasse	Fractie < 2 µm	Fractie < 20 µm	Fractie < 63 µm	Fractie < 250 µm	Gloeiverlies
Zand in aanvulling	Maximaal 8%		Maximaal 50%		
Draineerzand			Maximaal 5%	Niet meer dan 50%	Maximaal 3%
Zand in zandbed		Maximaal 3%*	Maximaal 15%		Maximaal 3%

* wordt getoetst indien de fractie < 63 µm tussen de 10 en 15% valt

[8] Droge stof, metalen (barium, cadmium, kobalt, koper, kwik, molybdeen, nikkel, lood en zink), minerale olie (GC), PAK (10) en PCB (7)
[9] Bodem Toets- en Validatieservice
[10] De Y-waarde is de verhouding tussen de hoogste en laagste meetwaarde van een bepaalde parameter. Bij een verhouding groter dan 2,5 dient te worden nagegaan of bij het monstername- of analyseproces fouten zijn gemaakt

Het analysecertificaat is in bijlage 2 opgenomen. In onderstaande tabel is het resultaat en de toetsing weergegeven.

Tabel 3 Analyseresultaten en toetsing RAW

Monster	Diepte (m-mv)	Fractie < 2 µm	Fractie < 20 µm	Fractie < 63 µm	Fractie < 250 µm	Gloeiverlies
DP-I / MM-C	0,6 – 6,2	2,2	3,7	*7,8*	39,9	0,43
DP-III / MM-C	0,6 – 6,2	1,6	3,7	*7,1*	31,1	0,46
DP-IV / MM-C	0,6 – 6,2	2,2	**5,2**	*13,6*	42,3	0,53

onderstreept = voldoet niet aan criteria voor zand in aanvulling
cursief = voldoet niet aan criteria voor draineerzand
vet = voldoet niet aan criteria voor zand in zandbed

De mengmonsters MM-C van deelpartijen I en III voldoen aan de criteria om te worden ingedeeld in de klassen 'zand in zandbed' of 'zand in aanvulling'. Fractie < 63 µm voldoet niet aan de criteria voor 'draineerzand'.

Het mengmonster MM-C van deelpartij IV voldoet aan de criteria om te worden ingedeeld in de klassen 'zand in aanvulling'. De fracties < 20 en < 63 µm voldoen niet aan de criteria voor respectievelijk 'zand in zandbed' en 'draineerzand'.

5 CONCLUSIES EN TOEPASSINGSVOORWAARDEN

5.1 Conclusies

In oktober en november 2018 is een keuring uitgevoerd van drie deelpartijen zand en één deelpartij veen. De partijen bevinden zich ter plaatse van het project Traverse Dieren, specifiek ter plaatse van onderdoorgang Kanaalweg/spoorlijn te Dieren.

Gehanteerde protocollen
De keuring is gebaseerd op het Besluit en de Regeling en bodemkwaliteit. Daarbij is de bemonstering uitgevoerd conform het protocol 'Monsterneming voor partijkeuringen grond en baggerspecie' (protocol 1001). De boringen zijn mechanisch verricht conform het protocol 2101.

Resultaten onderzoek
In tabel 4 zijn de uitvoering en de resultaten van de keuring schematisch weergegeven.

Tabel 4 Resultaten partijkeuring

Algemeen	
Ligging partij	Als vaste bodem (in-situ)
Totale omvang partij	Circa 10.170 m^3 (circa 18.820 ton)
Indeling in deelpartijen	Ja, namelijk 4 à maximaal
Bijzonderheden	-
Zintuiglijke waarnemingen	
Grondsoort	Deelpartijen I, III en IV zijn zand; deelpartij II is veen
Bijmengingen aangetroffen	Nee
Analyseresultaten deelpartijen I t/m IV	
Verhoogde gehalten > AW	Nee
Overschrijdingen maximale Y-waarde[1]	Nee
RAW-korrelgroteverdeling	
Deelpartij I	Zand in aanvulling of zand in zandbed
Deelpartij III	Zand in aanvulling of zand in zandbed
Deelpartij IV	Zand in aanvulling
Klasse - indeling	Altijd Toepasbaar (ook wel benoemd als Vrij Toepasbaar of AW2000 grond)

AW = achtergrondwaardenormen
[1] = het betreft de parameters bij welke de Y-waarde de maximale eis van 2,5 overschrijdt

Eindconclusie
De kwaliteit van de onderzochte partij voldoet aan de voorwaarden om ingedeeld te worden in de klasse 'Altijd Toepasbare grond'.

5.2 Toepassingsvoorwaarden

Toepassingskader
'Altijd Toepasbare grond' is toepasbaar:
- zonder kwaliteitsbepaling van de ontvangende grond;
- zonder toetsing aan de bodemfunctie en kwaliteit;
- binnen elke bodemfunctieklasse.

Splitsing partij
Deze keuringsresultaten blijven ook bij splitsing van de partij van kracht mits het volgende vastgelegd wordt:
- de relatie tussen de oorspronkelijke partij en de deelpartij;
- de persoon of instelling die de splitsing heeft uitgevoerd;
- de datum van splitsing.

Melding van toepassing
Toepassing van de gekeurde partij dient, uiterlijk 5 dagen voorafgaand aan de toepassing, gemeld te worden via het Meldpunt bodemkwaliteit (https://www.meldpuntbodemkwaliteit.nl). Iedere melding wordt direct doorgezonden aan het (lokale) Bevoegd gezag, bijvoorbeeld een gemeente, omgevingsdienst of uitvoeringsdienst. 5 werkdagen na de melding en zonder tegenbericht van het Bevoegd gezag mag aan de toepassing worden begonnen. De toepasser blijft echter verantwoordelijk voor het nakomen van de voorschriften van het Besluit bodemkwaliteit.

Bijlage | 1

Monsternemingsplan- en formulier, (veld)tekening en toevalsgetallen, foto’s, boorprofielen en legenda

MONSTERNEMINGSPLAN EN -FORMULIER VOOR VELDWERK
PARTIJKEURING GROND (PROTOCOLLEN 1001 en 2101)

PJ milieu bv

PROJECTGEGEVENS			
Projectcode/ligging partij:	18083501G - Kanaalweg (nabij Kattenberg 33) Dieren		
Opdrachtgever:	Bonneveld Aannemingsbedrijf BV te Eemnes		
Opdrachtgever is:	☒ aannemer grondwerken ☐ eigenaar ☐ gebruiker van de partij ☐ overheid ☐ anders, nl:		
Veiligheidsklasse:	☑ interne werk- en veiligheidsinstructie bodemonderzoek ☐ basisklasse ☐ 1T ☐ 2T ☐ 3T ☐ 1F ☐ 2F		
Klic melding:	☐ nee ☐ ja	*Vergunningsplichtig:*	☐ nee ☐ ja
Uitvoerende organisatie:	☒ PJ Milieu BV ☐	☐ R. van den Brink ☒ R.D. van de Bunt ☐ G.B. van Dasselaar ☐ M.W. Dorland ☐ A. Jongerius ☐ R.F. Rigter ☐ G. Staal ☒ T.F. van Vooren ☐ D.H. van Vulpen	
Uitvoeringsdatum:	26 - 10 - 2018 / 2/11/18	*Tijdsduur veldwerk:*	begintijd: 8 11.30 / 7.30 uur / eindtijd: 16 15.00 uur

PARTIJGEGEVENS EN MONSTERNEMING				
	Monsternemingsplan		**Monsternemingsformulier**	
Ligging partij:	☒ in-situ (vaste bodem): ☐ nat ☒ droog ☐ ex-situ (bovengronds)		☒ in-situ (vaste bodem): ☐ nat ☒ droog ☐ ex-situ (bovengronds)	
Afmetingen partij:	☐ onbekend ☐ globaal ☐ gemiddeld ☐ exact ☒ Zie tekening ..... x ..... x ..... m		☐ globaal ☐ gemiddeld ☐ exact ☒ Zie tekeningen ..... x ..... x ..... m	
Omvang partij:	11.060 m³/ 21.460 ton (dichtheid 1,85 ton/m³) ☒ bepaald door opmeting v/d tekening ☒ volgens de opdrachtgever		10.170 m³/ 18820 ton (dichtheid 1,85 ton/m³) ☒ bepaald door opmeting (veld/tekening) ☐ volgens de opdrachtgever	
Aantal (deel)partijen:	4 à maximaal:	☒ 10.000 ton DP-II+III ☒ 2.000 ton DP-I+IV	4 à maximaal:	☒ 10.000 ton ☒ 2.000 ton →DP-II
Wijze van monsterneming / grepen per deelpartij:	☒ systematisch: 2 x 50 grepen DP-II+III ☒ gestratificeerd aselect: 2 x 6 grepen DP-I+IV ☐ anders, nl:		☐ systematisch: 2 x 50 grepen ☒ gestratificeerd aselect: 2 x 6 grepen →DP-II ☒ anders, nl: 2x60 →DP-I+III+IV	
Proefboringen:	☐ niet van toepassing (ex-situ) ☐ nee, bodemopbouw is bekend ☒ ja, ☒ aantal: 6 ☒ boorstaten		☐ niet van toepassing (ex-situ) ☐ nee, niet uitgevoerd ☒ ja, zie ☒ veldschets ☒ boorstaten	
Grondsoort(en):	☐ grond ☒ zand ☐ klei ☐ veen ☐ overige		☐ grond ☒ zand ☐ klei ☒ veen ☐ overige gespecificeerd in codes: *	
Homogeniteit:	☒ homogeen ☐ redelijk homogeen ☐ niet homogeen / heterogeen		☒ homogeen ☐ redelijk homogeen ☐ niet homogeen / heterogeen	
Geschat vochtpercentage:	☐ 5 ☒ 10 ☐ 15 ☐ 20 ☐ 25 ☐ >25%		☐ 5 ☒ 10 ☐ 15 ☐ 20 ☐ 25 ☐ >25%	
Grondwaterstand:	verwacht: >7.5 m-mv		werkelijk: >7.5 m-mv	
Scheidende laag:*	verwacht: ☒ nee ☐ ja, nl:		aangetroffen: ☒ nee ☐ ja, nl:	
Verontreiniging:	verwacht: ☒ nee ☐ ja, zie bijgevoegde doc.		aangetroffen: ☒ nee ☐ ja, nl:	
Korrelgrootte:	☒ D95 < 16 mm ☐ D95 > 16 mm		☐ D95 < 10 mm ☒ D95 < 16 mm ☐ D95 > 16 mm; bepaald door: ☒ zint. waarneming ☐ zeven (zie veldschets)	
Bijmengingen:	verwacht: ☒ nee ☐ ja, nl:		aangetroffen: ☒ nee ☐ ja, nl:	
Visuele controle asbest:	☐ nee ☒ ja		☐ nee ☒ ja. Aangetroffen: ☒ nee ☐ ja	
Onderzoek naar asbest:	uitvoeren: ☐ nee ☒ mogelijk ☐ ja, volgens methode: ☒ I ☐ II ☐ III		uitgevoerd: ☒ nee ☐ ja, volgens methode: ☐ I ☐ II ☐ III	

MONSTERNEMINGSPLAN EN -FORMULIER VOOR VELDWERK
PARTIJKEURING GROND (PROTOCOLLEN 1001 en 2101)

pj milieu bv

OVERIGE MONSTERNEMINGSGEGEVENS		
	Monsternemingsplan	**Monsternemingsformulier**
Bijzonderheden (bodemopbouw, grondwaterstand, beschrijving maaiveld):	.....	0-0,6 Asfalt 0,6-6,2 R3/Z4/G1 6,2-7,0 V
Foto's:	nemen: ☒ ja ☐ nee	genomen: ☐ ja ☐ nee
Monstername-apparatuur:	☐ edelman (bekgrootte > 5 cm) ☐ guts (ø 3 cm) ☐ zuigerboor (ø 4 cm) ☒ avegaar ☐ holle avegaar ☐ ramguts ☐ afwijkend, nl: ..... (ø ... cm)	☐ edelman (bekgrootte > 5 cm) ☐ guts (ø 3 cm) ☐ zuigerboor (ø 4 cm) ☒ avegaar ☐ holle avegaar ☐ ramguts ☐ afwijkend, nl: ..... (ø ... cm)
Monstercodering:	☒ (I, II, enz.) / MM-A en MM-B ☐ afwijkend:	☐ (deelpartij: I/II/III) / MM-A en MM-B ☒ afwijkend: DP-I+II+III MM-C
Monsterverpakking:	☒ 10 liter emmers ☐ 12 liters emmers	☒ 10 liter emmers ☐ 12 liter emmers
Monsteropslag/-transport:	☒ zorg dragen voor minimale opwarming monsters ☐ gekoeld (analyse op vluchtige stoffen)	☒ zorg gedragen voor minimale opwarming monsters ☐ gekoeld (analyse op vluchtige stoffen)
Binnen 24 uur aanleveren/ aangeleverd aan:	☒ Eurofins Analytico Milieu B.V. ☐ ACMAA Laboratorium B.V.	☒ Eurofins Analytico Milieu B.V. ☐ ACMAA Laboratorium B.V.
Bijzonderheden:	.....	.....

MONSTERGEGEVENS		MM			MM		
	Omvang (m³)	**Code**	**Gewicht (kg)**	**Barcode**	**Code**	**Gewicht (kg)**	**Barcode**
(Deel)partij I:	2020	A	14,1	0540203323	B	14,0	0540203322
(Deel)partij II:	290	A	10,1	- 25	B	10,2	0540203324
(Deel)partij III:	3700	A	15,3	- 3493	B	15,4	- 3494
(Deel)partij IV:	4160	A	14,5	- 3492	B	14,6	- 3495

KWALITERING (De opsteller van het monsternemingsformulier (monsternemer) verklaart dat het veldwerk onafhankelijk van de opdrachtgever is uitgevoerd conform de eisen van BRL SIKB 1000 en 2100 en de daarbij behorende protocollen)

	Naam	**Handtekening**	**Datum**
Opsteller monsternemingsplan:	M.W. Dorland		24 - 10 - 2018
Controleur monsternemingsplan:	Tim van Vooren		26 - 10 - 2018
Opsteller monsternemingsformulier:	Tim van Vooren		2 - 11 - 2018
Controleur monsternemingsformulier:	M. Dorland		3 - 11 - 2018

MONSTERNEMINGSPLAN EN -FORMULIER VOOR VELDWERK
PARTIJKEURING GROND (PROTOCOLLEN 1001 en 2101)

PROJECTGEGEVENS	
Project/ligging partij:	18083501G - Kanaalweg (nabij Kattenberg 33) Dieren
Getekend door:	❑ R. van den Brink ❑ R.D. van de Bunt ❑ G.B. van Dasselaar ❑ M.W. Dorland ❑ A. Jongerius ❑ R.F. Rigter ❑ G. Staal ❑ T.F. van Vooren ❑ D.H. van Vulpen
Uitvoeringsdatum:	26 - 10 - 2018 / 02 - 11 - 2018

Bovenaanzicht (schaal: 1 : .....)

Die volgende tekeningen

DP-I ± 30 x 12 x 5,6 = 2020 m³

DP-II ± 30 x 12 x 5,6 = 290 m³

DP-III ± 55 x 12 x 5,6 = 3700 m³

DP-IV ± 62 x 12 x 5,6 = 4160 m³

LEGENDA

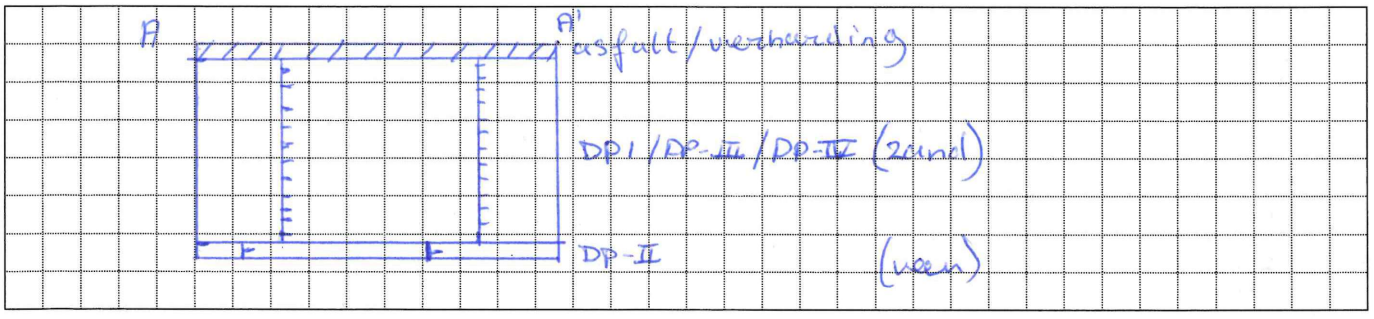
partijcontour
(steek)boring à ..... grepen
raster (circa ..... x ..... m)
VP vast punt: hoek gebouw

PROEFBORING

☑ 5 stuks verricht (code ..X..) 14m6
❑ resultaat:
- bodemopbouw:.....
- bijmengingen:.....

ZEEFPROEF

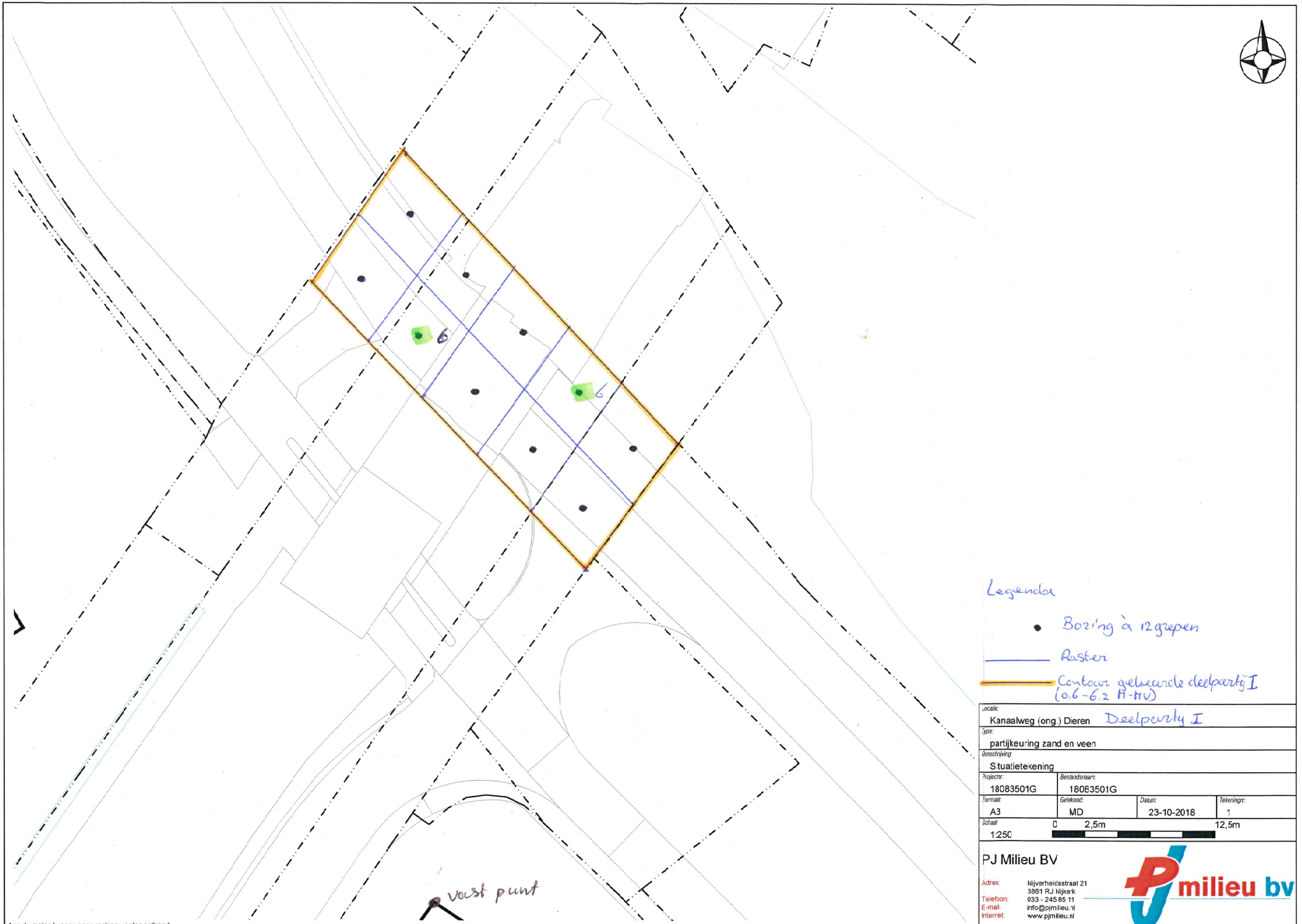
A: gewicht materiaal monster:.....kg
B: gewicht materiaal op zeef:..... kg
- fractie %: (B/A) * 100 = ...%

Zijaanzicht (schaal: 1 : ..250..)

BIJLAGEN
☑ overzichtskaart/luchtfoto met lokale ligging partij ☑ veldtekening ☑ foto's ☑ boorprofielen ☐ anders, nl: .....

** de scheidende lagen worden niet afgedicht omdat de partij na keuring wordt ontgraven*

Legenda:

- Boring à 12 grepen
- Raster
- Contour gelaagde deelpercelen I (0.6 - 6.2 m-mv)

Locatie: Kanaalweg (ong.) Dieren Deelperceel I			
Type: partijkeuring zand en veen			
Omschrijving: Situatietekening			
Projectnr: 18083501G	Bestandsnaam: 18083501G		
Formaat: A3	Getekend: MD	Datum: 23-10-2018	Tekeningnr: 1
Schaal: 1:250	0 2,5m 12,5m		

PJ Milieu BV
Adres: Nijverheidsstraat 21, 3991 RJ Nijkerk
Telefoon: 033 - 245 85 11
E-mail: info@pjmilieu.nl
Internet: www.pjmilieu.nl

Aan de maten kunnen geen rechten worden ontleend.

locatie: Kanaalweg (ong) Dieren Deelpartij II
onderwerp: X-, Y- en Z-coördinaten en mengmonstertoedeling
ons kenmerk: 18083501G

afmetingen partij: 30 x 12 x 0,8 meter (lengte x breedte x maximale dikte)
afmetingen vakken: 6 x 5,5 x 0,8 meter

Vak-/greepnr.	X	Y	Z	MM*
1	4	4	0,1	**A**
2	1	2	0,7	**B**
3	1	5	0,2	**B**
4	1	1	0,5	**B**
5	3	1	0,6	**A**
6	~~5~~ 2	1	0,7	**A**
7	5	1	0,5	**A**
8	3	2	0,3	**B**
9	4	4	0,6	**A**
10	1	2	0,5	**B**
11	4	3	0,3	**B**
12	2	3	0,3	**A**

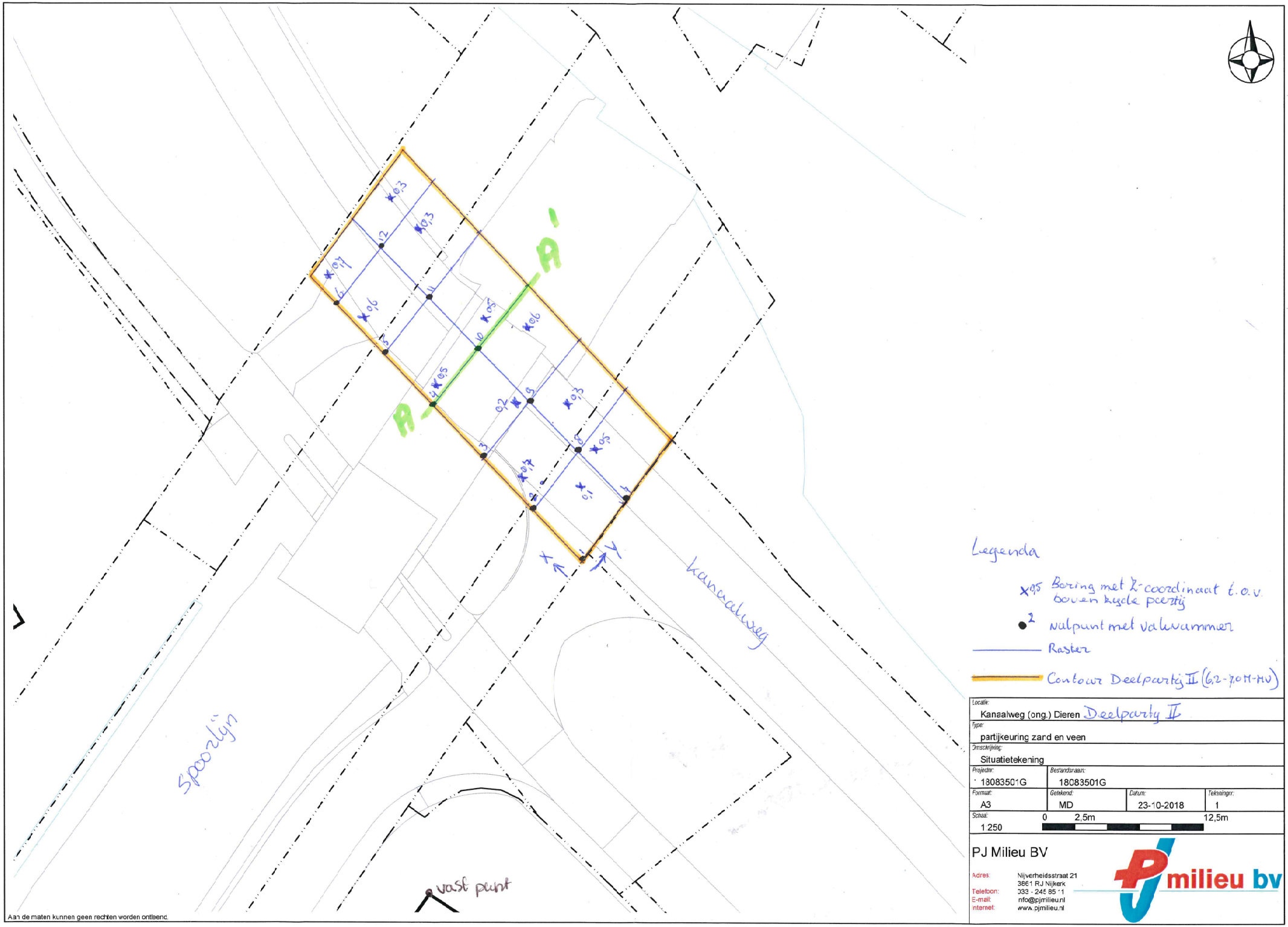
Legenda;

MM: aangegeven wordt aan welk mengmonster de betreffende greep wordt/is toegevoegd

X- en Y-coördinaten inmeten/ingemeten vanuit nulpunten

Z-coördinaat ingemeten vanaf maximale hoogte partij

PJ Milieu BV | Nijverheidsstraat 21 | 3861 RJ Nijkerk
telefoon: 033-2458511 | e-mail: info@pjmilieu.nl | website: www.pjmilieu.nl

Legenda

- x0,5 Boring met Z-coordinaat t.o.v. bovenkant peilbuis
- ● 2 Nulpunt met volgnummer
- Raster
- Contour Deelpartij II (6,2-7,0 M-NAP)

Locatie: Kanaalweg (ong.) Dieren Deelpartij II			
Type: partijkeuring zard en veen			
Omschrijving: Situatietekening			
Projectnr: 18083501G	Bestandsnaam: 18083501G		
Formaat: A3	Getekend: MD	Datum: 23-10-2018	Tekeningnr: 1
Schaal: 1:250	0 2,5m 12,5m		

PJ Milieu BV
Adres: Nijverheidsstraat 21, 3861 RJ Nijkerk
Telefoon: 033 - 245 85 11
E-mail: info@pjmilieu.nl
Internet: www.pjmilieu.nl

Aan de maten kunnen geen rechten worden ontleend.

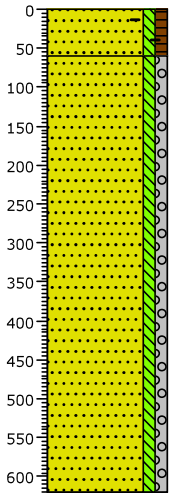

Locatie: Kanaalweg (ong.) Dieren			
Type: partijkeuring zand en veen			
Omschrijving: Situatietekening			
Projectnr: 18083501G	Bestandsnaam: 18083501G		
Formaat: A3	Getekend: MD	Datum: 23-10-2018	Tekeningnr: 1
Schaal: 1:500	0 5m 25m		

PJ Milieu BV
Adres: Nijverheidsstraat 21
3861 RJ Nijkerk
Telefoon: 033 - 245 85 11
E-mail: info@pjmilieu.nl
Internet: www.pjmilieu.nl

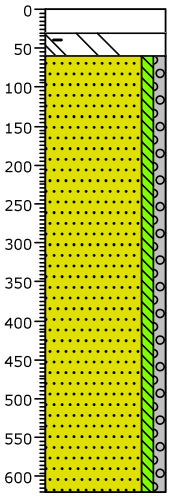
Aan de maten kunnen geen rechten worden ontleend.

Boring: 1
Datum: 02-11-2018
Boormeester: Tim van Vooren

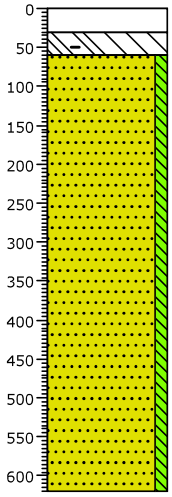
0 braak
Zand, matig fijn, zwak siltig, zwak humeus, zwak baksteenhoudend, donkerbruin, Avegaar
60
Zand, matig fijn, zwak siltig, zwak grindig, beige, Avegaar
620

Boring: 2
Datum: 02-11-2018
Boormeester: Tim van Vooren

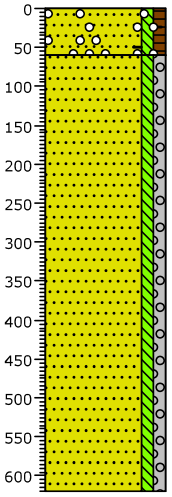
0 asfalt
30 Graafmachine
Sterk baksteenhoudend, sterk betonhoudend, Graafmachine
60
Zand, matig grof, zwak siltig, zwak grindig, beige, Avegaar
620

Boring: 3
Datum: 02-11-2018
Boormeester: Tim van Vooren

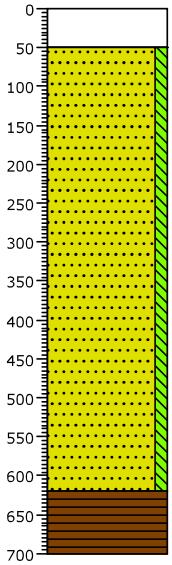
0 asfalt
30 Graafmachine
Sterk baksteenhoudend, sterk betonhoudend, Graafmachine
60
Zand, matig fijn, zwak siltig, beige, Avegaar
620

Boring: 4
Datum: 02-11-2018
Boormeester: Tim van Vooren

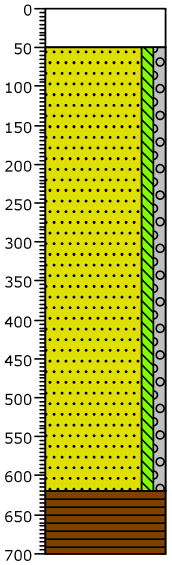
0 braak
Zand, matig fijn, zwak siltig, zwak humeus, zwak baksteenhoudend, zwak grindhoudend, donkerbruin, Avegaar
60
Zand, matig grof, zwak siltig, zwak grindig, beige, Avegaar
620

Boring: 5
Datum: 26-10-2018
Boormeester: Tim van Vooren

0 braak
Verwijderd
50
Zand, matig fijn, zwak siltig, beige, Avegaar
620
Veen, mineraalarm, donkerbruin, Avegaar
700

Boring: 6
Datum: 12-11-2018
Boormeester: Tim van Vooren

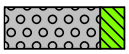

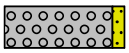
0 braak
Verwijderd
50
Zand, matig grof, zwak siltig, zwak grindig, beige, Avegaar
620
Veen, mineraalarm, donkerbruin, Avegaar
700

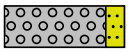
Projectcode: **18083501G**
Locatie: Kanaalweg (ong.) Dieren
Schaal: 1: 100
Getekend volgens NEN 5104

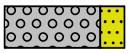
Legenda (conform NEN 5104)

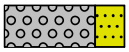
grind

Grind, siltig

Grind, zwak zandig

Grind, matig zandig

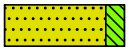

Grind, sterk zandig

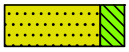

Grind, uiterst zandig

zand

Zand, kleïig

Zand, zwak siltig

Zand, matig siltig

Zand, sterk siltig

Zand, uiterst siltig

veen

Veen, mineraalarm

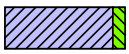

Veen, zwak kleïig

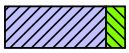

Veen, sterk kleïig

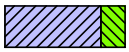

Veen, zwak zandig

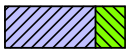

Veen, sterk zandig

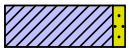
klei

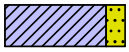

Klei, zwak siltig

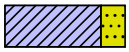

Klei, matig siltig

Klei, sterk siltig

Klei, uiterst siltig

Klei, zwak zandig

Klei, matig zandig

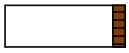

Klei, sterk zandig

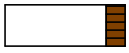
leem

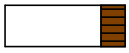

Leem, zwak zandig

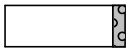

Leem, sterk zandig

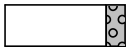
overige toevoegingen

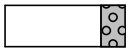

zwak humeus

matig humeus

sterk humeus

zwak grindig

matig grindig

sterk grindig

geur

geen geur

zwakke geur

matige geur

sterke geur

uiterste geur

olie

geen olie-water reactie

zwakke olie-water reactie

matige olie-water reactie

sterke olie-water reactie

uiterste olie-water reactie

p.i.d.-waarde

>0

>1

>10

>100

>1000

>10000

monsters

geroerd monster

ongeroerd monster

volumering

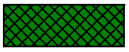
overig

bijzonder bestanddeel

Gemiddeld hoogste grondwaterstand

grondwaterstand

Gemiddeld laagste grondwaterstand

slib

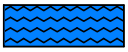

water

Foto 01

Foto 02

Foto 03

Bijlage | 2
Analysecertificaten

PJ Milieu BV
T.a.v. Mark Dorland
Nijverheidsstraat 21
3861 RJ NIJKERK

Analysecertificaat

Datum: 02-Nov-2018

Hierbij ontvangt u de resultaten van het navolgende laboratoriumonderzoek.

Certificaatnummer/Versie	2018158259/1
Uw project/verslagnummer	18083501G
Uw projectnaam	Kanaalweg (ong.) Dieren
Uw ordernummer	
Monster(s) ontvangen	26-Oct-2018

Dit certificaat mag uitsluitend in zijn geheel worden gereproduceerd.
De analyse resultaten hebben alleen betrekking op het beproefde object.

De grondmonsters worden tot 4 weken na datum ontvangst bewaard en watermonsters tot 2 weken na datum ontvangst. Zonder tegenbericht worden de monsters nadien afgevoerd.
Indien de monsters langer bewaard dienen te blijven verzoeken wij U dit exemplaar uiterlijk 1 werkdag voor afloop van de standaardbewaarperiode ondertekend aan ons te retourneren. Voor de kosten van het langer bewaren van monsters verwijzen wij naar de prijslijst.

Bewaren tot:
Datum: Naam: Handtekening:

Wij vertrouwen erop uw opdracht hiermee naar verwachting te hebben uitgevoerd, mocht U naar aanleiding van dit analysecertificaat nog vragen hebben verzoeken wij U contact op te nemen met de afdeling Verkoop en Advies.

Met vriendelijke groet,

Eurofins Analytico B.V.

Ing. A. Veldhuizen
Technical Manager

Eurofins Analytico B.V.

Gildeweg 42-46
3771 NB Barneveld
P.O. Box 459
3770 AL Barneveld NL

Tel. +31 (0)34 242 63 00
Fax +31 (0)34 242 63 99
E-mail info-env@eurofins.nl
Site www.eurofins.nl

BNP Paribas S.A. 227 9245 25
IBAN: NL71BNPA0227924525
BIC: BNPANL2A
KvK/CoC No. 09088623
BTW/VAT No. NL 8043.14.883.B01

Eurofins Analytico B.V. is ISO 14001: 2004 gecertificeerd door TÜV en erkend door het Vlaamse Gewest (OVAM en Dep. Omgeving), het Brusselse Gewest (BIM), het Waalse Gewest (DGRNE-OWD) en door de overheid van Luxemburg (MEV).

eurofins — analytico®

Analysecertificaat

Uw project/verslagnummer	18083501G	Certificaatnummer/Versie	2018158259/1
Uw projectnaam	Kanaalweg (ong.) Dieren	Startdatum	29-Oct-2018
Uw ordernummer		Rapportagedatum	02-Nov-2018/06:19
		Bijlage	A,B,C
Monsternemer	Tim Van Vooren	Pagina	1/2
Monstermatrix	Bouwstof (BSB/AP04)		

	Analyse	Eenheid	1	2	3	4
	Voorbehandeling					
A	Hoeveelheid aangeleverd monster	kg	12.7	14.3	9.9	9.7
A	Massa percentage artefacten	% (m/m)	<1.0	<1.0	<1.0	<1.0
	Bodemkundige analyses					
A	Droge stof	% (m/m)	95.6	66.0	56.0	57.6
A	Organische stof	% (m/m) ds	<0.7	<0.7	21.1	24.7
A	Lutum	% (m/m) ds	1.8	3.1	5.3	4.5
	Metalen					
A	Barium (Ba)	mg/kg ds	23	19	30	29
A	Cadmium (Cd)	mg/kg ds	<0.20	<0.20	<0.20	<0.20
A	Kobalt (Co)	mg/kg ds	<3.0	<3.0	<3.0	<3.0
A	Koper (Cu)	mg/kg ds	<5.0	<5.0	<5.0	<5.0
A	Kwik, niet vluchtig (Hg)	mg/kg ds	0.081	0.067	<0.050	<0.050
A	Nikkel (Ni)	mg/kg ds	6.6	6.3	5.4	5.0
A	Molybdeen (Mo)	mg/kg ds	<1.5	<1.5	<1.5	<1.5
A	Lood (Pb)	mg/kg ds	<10	<10	<10	<10
A	Zink (Zn)	mg/kg ds	<20	<20	<20	<20
	Minerale olie					
	Minerale olie (C10-C12)	mg/kg ds	<2.0	<2.0	2.3	<2.0
	Minerale olie (C12-C16)	mg/kg ds	<3.0	<3.0	4.0	3.4
	Minerale olie (C16-C21)	mg/kg ds	<3.0	<3.0	10	9.2
	Minerale olie (C21-C30)	mg/kg ds	<6.0	<6.0	35	43
	Minerale olie (C30-C35)	mg/kg ds	<3.0	<3.0	35	39
	Minerale olie (C35-C40)	mg/kg ds	<3.0	<3.0	<3.0	<3.0
A	Minerale olie totaal (C10-C40)	mg/kg ds	<20	<20	91	100
	Polychloorbifenylen, PCB					
A	PCB 28	mg/kg ds	<0.0010	<0.0010	<0.0010	<0.0010
A	PCB 52	mg/kg ds	<0.0010	<0.0010	<0.0010	<0.0010
A	PCB 101	mg/kg ds	<0.0010	<0.0010	<0.0010	<0.0010
A	PCB 118	mg/kg ds	<0.0010	<0.0010	<0.0010	<0.0010

Nr.	Monsteromschrijving	Datum monstername	Monster nr.
1	DP-I / MM-A	26-Oct-2018	10382051
2	DP-I / MM-B	26-Oct-2018	10382052
3	DP-II / MM-A	26-Oct-2018	10382053
4	DP-II / MM-B	26-Oct-2018	10382054

Q: door RvA geaccrediteerde verrichting
A: AP04 erkende verrichting
S: AS SIKB erkende verrichting
V: VLAREL erkende verrichting
M: MCERTS erkend

Dit certificaat mag uitsluitend in zijn geheel worden gereproduceerd.

Eurofins Analytico B.V.

Gildeweg 42-46
3771 NB Barneveld
P.O. Box 459
3770 AL Barneveld NL

Tel. +31 (0)34 242 63 00
Fax +31 (0)34 242 63 99
E-mail info-env@eurofins.nl
Site www.eurofins.nl

BNP Paribas S.A. 227 9245 25
IBAN: NL71BNPA0227924525
BIC: BNPANL2A
KvK/CoC No. 09088623
BTW/VAT No. NL 8043.14.883.B01

Eurofins Analytico B.V. is ISO 14001: 2004 gecertificeerd door TÜV en erkend door het Vlaamse Gewest (OVAM en Dep. Omgeving), het Brusselse Gewest (BIM), het Waalse Gewest (DGRNE-OWD) en door de overheid van Luxemburg (MEV).

TESTEN
RvA L010

eurofins | — analytico®

Analysecertificaat

Uw project/verslagnummer	18083501G	Certificaatnummer/Versie	2018158259/1
Uw projectnaam	Kanaalweg (ong.) Dieren	Startdatum	29-Oct-2018
Uw ordernummer		Rapportagedatum	02-Nov-2018/06:19
		Bijlage	A,B,C
Monsternemer	Tim Van Vooren	Pagina	2/2
Monstermatrix	Bouwstof (BSB/AP04)		

	Analyse	Eenheid	1	2	3	4
A	PCB 138	mg/kg ds	<0.0010	<0.0010	<0.0010	<0.0010
A	PCB 153	mg/kg ds	<0.0010	<0.0010	<0.0010	<0.0010
A	PCB 180	mg/kg ds	<0.0010	<0.0010	<0.0010	0.0010
A	PCB (som 7) (factor 0,7)	mg/kg ds	0.0049 1)	0.0049 1)	0.0049 1)	0.0052
	Polycyclische Aromatische Koolwaterstoffen, PAK					
A	Naftaleen	mg/kg ds	<0.050	<0.050	<0.050	<0.050
A	Fenanthreen	mg/kg ds	<0.050	<0.050	<0.050	<0.050
A	Anthraceen	mg/kg ds	<0.050	<0.050	<0.050	<0.050
A	Fluorantheen	mg/kg ds	<0.050	<0.050	<0.050	<0.050
A	Benzo(a)anthraceen	mg/kg ds	<0.050	<0.050	<0.050	<0.050
A	Chryseen	mg/kg ds	<0.050	<0.050	<0.050	<0.050
A	Benzo(k)fluorantheen	mg/kg ds	<0.050	<0.050	<0.050	<0.050
A	Benzo(a)pyreen	mg/kg ds	<0.050	<0.050	<0.050	<0.050
A	Benzo(ghi)peryleen	mg/kg ds	<0.050	<0.050	<0.050	<0.050
A	Indeno(123-cd)pyreen	mg/kg ds	<0.050	<0.050	<0.050	<0.050
A	PAK VROM (10) (factor 0,7)	mg/kg ds	0.35 1)	0.35 1)	0.35 1)	0.35 1)
	Fysisch-chemische analyses					
	Meettemperatuur (pH-CaCl2)	°C	20	19	19	19
A	Zuurgraad (pH-CaCl2)		6.6	6.9	5.1	4.9

Nr.	Monsteromschrijving	Datum monstername	Monster nr.
1	DP-I / MM-A	26-Oct-2018	10382051
2	DP-I / MM-B	26-Oct-2018	10382052
3	DP-II / MM-A	26-Oct-2018	10382053
4	DP-II / MM-B	26-Oct-2018	10382054

Q: door RvA geaccrediteerde verrichting
A: AP04 erkende verrichting
S: AS SIKB erkende verrichting
V: VLAREL erkende verrichting
M: MCERTS erkend

Akkoord
Pr.coörd.
VA

Dit certificaat mag uitsluitend in zijn geheel worden gereproduceerd.
Eurofins Analytico B.V. is ISO 14001: 2004 gecertificeerd door TÜV en erkend door het Vlaamse Gewest (OVAM en Dep. Omgeving), het Brusselse Gewest (BIM), het Waalse Gewest (DGRNE-OWD) en door de overheid van Luxemburg (MEV).

TESTEN
RvA L010

Eurofins Analytico B.V.
Gildeweg 42-46
3771 NB Barneveld
P.O. Box 459
3770 AL Barneveld NL
Tel. +31 (0)34 242 63 00
Fax +31 (0)34 242 63 99
E-mail info-env@eurofins.nl
Site www.eurofins.nl
BNP Paribas S.A. 227 9245 25
IBAN: NL71BNPA0227924525
BIC: BNPANL2A
KvK/CoC No. 09088623
BTW/VAT No. NL 8043.14.883.B01

Bijlage (A) met deelmonsterinformatie behorende bij analysecertificaat 2018158259/1

Monster nr.	Boornr	Omschrijving	Van	Tot	Barcode	Monstername ID/Monsteromsch.
10382051					0540203323	DP-I / MM-A
10382052					0540203322	DP-I / MM-B
10382053					0540203325	DP-II / MM-A
10382054					0540203324	DP-II / MM-B

Eurofins Analytico B.V.

Gildeweg 42-46
3771 NB Barneveld
P.O. Box 459
3770 AL Barneveld NL

Tel. +31 (0)34 242 63 00
Fax +31 (0)34 242 63 99
E-mail info-env@eurofins.nl
Site www.eurofins.nl

BNP Paribas S.A. 227 9245 25
IBAN: NL71BNPA0227924525
BIC: BNPANL2A
KvK/CoC No. 09088623
BTW/VAT No. NL 8043.14.883.B01

Eurofins Analytico B.V. is ISO 14001: 2004 gecertificeerd door TÜV en erkend door het Vlaamse Gewest (OVAM en Dep. Omgeving), het Brusselse Gewest (BIM), het Waalse Gewest (DGRNE-OWD) en door de overheid van Luxemburg (MEV).

Bijlage (B) met opmerkingen behorende bij analysecertificaat 2018158259/1

Opmerking 1)

De toetswaarde van de som is gelijk aan de sommatie van 0,7*RG

Eurofins Analytico B.V.

Gildeweg 42-46
3771 NB Barneveld
P.O. Box 459
3770 AL Barneveld NL

Tel. +31 (0)34 242 63 00
Fax +31 (0)34 242 63 99
E-mail info-env@eurofins.nl
Site www.eurofins.nl

BNP Paribas S.A. 227 9245 25
IBAN: NL71BNPA0227924525
BIC: BNPANL2A
KvK/CoC No. 09088623
BTW/VAT No. NL 8043.14.883.B01

Eurofins Analytico B.V. is ISO 14001: 2004 gecertificeerd door TÜV en erkend door het Vlaamse Gewest (OVAM en Dep. Omgeving), het Brusselse Gewest (BIM), het Waalse Gewest (DGRNE-OWD) en door de overheid van Luxemburg (MEV).

Bijlage (C) met methodeverwijzingen behorende bij analysecertificaat 2018158259/1

Analyse	Methode	Techniek	Methode referentie
Aangeleverde monsterhoeveelheid	W7101	Voorbehandeling	Cf. AP04 V
Artefacten	W7101	Voorbehandeling	Cf. AP04 V
Droge stof	W7104	Gravimetrie	Cf. AP04-SG-II/SB-I & cf.NEN-EN 15934
Organische stof AP04	W7109	Gravimetrie	Cf. AP04-SG-IV cf. NEN 5754
Korrelgrootte < 2 µm (lutum)	W7173	Sedimentatie	Cf. AP04-SG-III en cf. NEN 5753
Barium (Ba) AP04	W0423	ICP-MS	Cf. AP04-SG-V en cf. NEN-EN-ISO 17294-2
Cadmium (Cd) AP04	W0423	ICP-MS	Cf. AP04-SG-V en cf. NEN-EN-ISO 17294-2
Kobalt (Co) AP04	W0423	ICP-MS	Cf. AP04-SG-V en cf. NEN-EN-ISO 17294-2
Koper (Cu)	W0423	ICP-MS	Cf. AP04-SG-V en cf. NEN-EN-ISO 17294-2
Kwik (Hg) AP04	W0423	ICP-MS	Cf. AP04-SG-V en cf. NEN-EN-ISO 17294-2
Nikkel (Ni) AP04	W0423	ICP-MS	Cf. AP04-SG-V en cf. NEN-EN-ISO 17294-2
Molybdeen (Mo) AP04	W0423	ICP-MS	Cf. AP04-SG-V en cf. NEN-EN-ISO 17294-2
Lood (Pb) AP04	W0423	ICP-MS	Cf. AP04-SG-V en cf. NEN-EN-ISO 17294-2
Zink (Zn) AP04	W0423	ICP-MS	Cf. AP04-SG-V en cf. NEN-EN-ISO 17294-2
Minerale Olie (C10-C40)	W7203	GC-FID	Cf. AP04-SG-XI/SB-V en Gw. NEN-EN-ISO 16703
PCB (7)	W0271	GC-MS	Cf. AP04-SG-X & SB-IV
PAK (10) (VROM)	W0271	GC-MS	Cf. AP04-SG-IX/SB-III & gw.NEN-ISO 18287
PAK som AS3000/AP04	W0271	GC-MS	Cf. AP04-SG-IX/SB-III & gw.NEN-ISO 18287
Zuurgraad (pH-CaCl2)	W0524	Potentiometrie	Cf. AP04-SG-I / SB-XI

Nadere informatie over de toegepaste onderzoeksmethoden alsmede een classificatie van de meetonzekerheid staan vermeld in ons overzicht "Specificaties analysemethoden", versie juni 2016.

Eurofins Analytico B.V.

Gildeweg 42-46
3771 NB Barneveld
P.O. Box 459
3770 AL Barneveld NL

Tel. +31 (0)34 242 63 00
Fax +31 (0)34 242 63 99
E-mail info-env@eurofins.nl
Site www.eurofins.nl

BNP Paribas S.A. 227 9245 25
IBAN: NL71BNPA0227924525
BIC: BNPANL2A
KvK/CoC No. 09088623
BTW/VAT No. NL 8043.14.883.B01

Eurofins Analytico B.V. is ISO 14001: 2004 gecertificeerd door TÜV en erkend door het Vlaamse Gewest (OVAM en Dep. Omgeving), het Brusselse Gewest (BIM), het Waalse Gewest (DGRNE-OWD) en door de overheid van Luxemburg (MEV).

PJ Milieu BV
T.a.v. Mark Dorland
Nijverheidsstraat 21
3861 RJ NIJKERK

Analysecertificaat

Datum: 09-Nov-2018

Hierbij ontvangt u de resultaten van het navolgende laboratoriumonderzoek.

Certificaatnummer/Versie	2018161346/1
Uw project/verslagnummer	18083501G
Uw projectnaam	Kanaalweg (ong.) Dieren
Uw ordernummer	
Monster(s) ontvangen	02-Nov-2018

Dit certificaat mag uitsluitend in zijn geheel worden gereproduceerd.
De analyse resultaten hebben alleen betrekking op het beproefde object.

De grondmonsters worden tot 4 weken na datum ontvangst bewaard en watermonsters tot 2 weken na datum ontvangst. Zonder tegenbericht worden de monsters nadien afgevoerd.
Indien de monsters langer bewaard dienen te blijven verzoeken wij U dit exemplaar uiterlijk 1 werkdag voor afloop van de standaardbewaarperiode ondertekend aan ons te retourneren. Voor de kosten van het langer bewaren van monsters verwijzen wij naar de prijslijst.

Bewaren tot:
Datum: Naam: Handtekening:

Wij vertrouwen erop uw opdracht hiermee naar verwachting te hebben uitgevoerd, mocht U naar aanleiding van dit analysecertificaat nog vragen hebben verzoeken wij U contact op te nemen met de afdeling Verkoop en Advies.

Met vriendelijke groet,

Eurofins Analytico B.V.

Ing. A. Veldhuizen
Technical Manager

Eurofins Analytico B.V.

Gildeweg 42-46
3771 NB Barneveld
P.O. Box 459
3770 AL Barneveld NL

Tel. +31 (0)34 242 63 00
Fax +31 (0)34 242 63 99
E-mail info-env@eurofins.nl
Site www.eurofins.nl

BNP Paribas S.A. 227 9245 25
IBAN: NL71BNPA0227924525
BIC: BNPANL2A
KvK/CoC No. 09088623
BTW/VAT No. NL 8043.14.883.B01

Eurofins Analytico B.V. is ISO 14001: 2004 gecertificeerd door TÜV en erkend door het Vlaamse Gewest (OVAM en Dep. Omgeving), het Brusselse Gewest (BIM), het Waalse Gewest (DGRNE-OWD) en door de overheid van Luxemburg (MEV).

eurofins — analytico®

Analysecertificaat

Uw project/verslagnummer	18083501G	Certificaatnummer/Versie	2018161346/1
Uw projectnaam	Kanaalweg (ong.) Dieren	Startdatum	02-Nov-2018
Uw ordernummer		Rapportagedatum	08-Nov-2018/11:19
		Bijlage	A,B,C
Monsternemer	Tim Van Vooren	Pagina	1/2
Monstermatrix	Bouwstof (BSB/AP04)		

	Analyse	Eenheid	1	2	3	4
	Voorbehandeling					
A	Hoeveelheid aangeleverd monster	kg	14.7	14.4	15.6	15.7
A	Massa percentage artefacten	% (m/m)	<1.0	<1.0	<1.0	<1.0
	Bodemkundige analyses					
A	Droge stof	% (m/m)	96.3	96.4	95.3	94.9
A	Organische stof	% (m/m) ds	<0.7	<0.7	<0.7	<0.7
A	Lutum	% (m/m) ds	2.1	1.9	2.1	3.1
	Metalen					
A	Barium (Ba)	mg/kg ds	19	19	23	25
A	Cadmium (Cd)	mg/kg ds	<0.20	<0.20	<0.20	<0.20
A	Kobalt (Co)	mg/kg ds	<3.0	<3.0	<3.0	<3.0
A	Koper (Cu)	mg/kg ds	<5.0	<5.0	<5.0	<5.0
A	Kwik, niet vluchtig (Hg)	mg/kg ds	<0.050	<0.050	<0.050	<0.050
A	Nikkel (Ni)	mg/kg ds	6.3	6.3	7.5	8.8
A	Molybdeen (Mo)	mg/kg ds	<1.5	<1.5	<1.5	<1.5
A	Lood (Pb)	mg/kg ds	<10	<10	<10	<10
A	Zink (Zn)	mg/kg ds	<20	<20	<20	<20
	Minerale olie					
	Minerale olie (C10-C12)	mg/kg ds	<2.0	<2.0	<2.0	<2.0
	Minerale olie (C12-C16)	mg/kg ds	<3.0	<3.0	<3.0	<3.0
	Minerale olie (C16-C21)	mg/kg ds	<3.0	<3.0	<3.0	<3.0
	Minerale olie (C21-C30)	mg/kg ds	<6.0	<6.0	<6.0	<6.0
	Minerale olie (C30-C35)	mg/kg ds	<3.0	<3.0	<3.0	<3.0
	Minerale olie (C35-C40)	mg/kg ds	<3.0	<3.0	<3.0	<3.0
A	Minerale olie totaal (C10-C40)	mg/kg ds	<20	<20	<20	<20
	Polychloorbifenylen, PCB					
A	PCB 28	mg/kg ds	<0.0010	<0.0010	<0.0010	<0.0010
A	PCB 52	mg/kg ds	<0.0010	<0.0010	<0.0010	<0.0010
A	PCB 101	mg/kg ds	<0.0010	<0.0010	<0.0010	<0.0010
A	PCB 118	mg/kg ds	<0.0010	<0.0010	<0.0010	<0.0010

Nr.	Monsteromschrijving	Datum monstername	Monster nr.
1	DP-III / MM-A	02-Nov-2018	10392120
2	DP-III / MM-B	02-Nov-2018	10392121
3	DP-IV / MM-A	02-Nov-2018	10392122
4	DP-IV / MM-B	02-Nov-2018	10392123

Q: door RvA geaccrediteerde verrichting
A: AP04 erkende verrichting
S: AS SIKB erkende verrichting
V: VLAREL erkende verrichting
M: MCERTS erkend

Dit certificaat mag uitsluitend in zijn geheel worden gereproduceerd.

Eurofins Analytico B.V.

Gildeweg 42-46
3771 NB Barneveld
P.O. Box 459
3770 AL Barneveld NL

Tel. +31 (0)34 242 63 00
Fax +31 (0)34 242 63 99
E-mail info-env@eurofins.nl
Site www.eurofins.nl

BNP Paribas S.A. 227 9245 25
IBAN: NL71BNPA0227924525
BIC: BNPANL2A
KvK/CoC No. 09088623
BTW/VAT No. NL 8043.14.883.B01

Eurofins Analytico B.V. is ISO 14001: 2004 gecertificeerd door TÜV en erkend door het Vlaamse Gewest (OVAM en Dep. Omgeving), het Brusselse Gewest (BIM), het Waalse Gewest (DGRNE-OWD) en door de overheid van Luxemburg (MEV).

TESTEN
RvA L010

Analysecertificaat

Uw project/verslagnummer	18083501G	Certificaatnummer/Versie	2018161346/1
Uw projectnaam	Kanaalweg (ong.) Dieren	Startdatum	02-Nov-2018
Uw ordernummer		Rapportagedatum	08-Nov-2018/11:19
		Bijlage	A,B,C
Monsternemer	Tim Van Vooren	Pagina	2/2
Monstermatrix	Bouwstof (BSB/AP04)		

	Analyse	Eenheid	1	2	3	4
A	PCB 138	mg/kg ds	<0.0010	<0.0010	<0.0010	<0.0010
A	PCB 153	mg/kg ds	<0.0010	<0.0010	<0.0010	<0.0010
A	PCB 180	mg/kg ds	<0.0010	<0.0010	<0.0010	<0.0010
A	PCB (som 7) (factor 0,7)	mg/kg ds	0.0049 1)	0.0049 1)	0.0049 1)	0.0049 1)
	Polycyclische Aromatische Koolwaterstoffen, PAK					
A	Naftaleen	mg/kg ds	<0.050	<0.050	<0.050	<0.050
A	Fenanthreen	mg/kg ds	0.12	0.11	<0.050	<0.050
A	Anthraceen	mg/kg ds	<0.050	<0.050	<0.050	<0.050
A	Fluorantheen	mg/kg ds	0.11	0.12	<0.050	<0.050
A	Benzo(a)anthraceen	mg/kg ds	<0.050	0.058	<0.050	<0.050
A	Chryseen	mg/kg ds	0.050	0.067	<0.050	<0.050
A	Benzo(k)fluorantheen	mg/kg ds	<0.050	<0.050	<0.050	<0.050
A	Benzo(a)pyreen	mg/kg ds	<0.050	<0.050	<0.050	<0.050
A	Benzo(ghi)peryleen	mg/kg ds	<0.050	<0.050	<0.050	<0.050
A	Indeno(123-cd)pyreen	mg/kg ds	<0.050	<0.050	<0.050	<0.050
A	PAK VROM (10) (factor 0,7)	mg/kg ds	0.52	0.57	0.35 1)	0.35 1)
	Fysisch-chemische analyses					
	Meettemperatuur (pH-CaCl2)	°C	20	20	20	20
A	Zuurgraad (pH-CaCl2)		6.8	6.9	6.4	6.4

Nr.	Monsteromschrijving	Datum monstername	Monster nr.
1	DP-III / MM-A	02-Nov-2018	10392120
2	DP-III / MM-B	02-Nov-2018	10392121
3	DP-IV / MM-A	02-Nov-2018	10392122
4	DP-IV / MM-B	02-Nov-2018	10392123

Q: door RvA geaccrediteerde verrichting
A: AP04 erkende verrichting
S: AS SIKB erkende verrichting
V: VLAREL erkende verrichting
M: MCERTS erkend

Akkoord
Pr.coörd.

Eurofins Analytico B.V.

Gildeweg 42-46
3771 NB Barneveld
P.O. Box 459
3770 AL Barneveld NL

Tel. +31 (0)34 242 63 00
Fax +31 (0)34 242 63 99
E-mail info-env@eurofins.nl
Site www.eurofins.nl

BNP Paribas S.A. 227 9245 25
IBAN: NL71BNPA0227924525
BIC: BNPANL2A
KvK/CoC No. 09088623
BTW/VAT No. NL 8043.14.883.B01

Dit certificaat mag uitsluitend in zijn geheel worden gereproduceerd.
Eurofins Analytico B.V. is ISO 14001: 2004 gecertificeerd door TÜV en erkend door het Vlaamse Gewest (OVAM en Dep. Omgeving), het Brusselse Gewest (BIM), het Waalse Gewest (DGRNE-OWD) en door de overheid van Luxemburg (MEV).

KB
TESTEN
RvA L010

Bijlage (A) met deelmonsterinformatie behorende bij analysecertificaat 2018161346/1

Monster nr.	Boornr	Omschrijving	Van	Tot	Barcode	Monstername ID/Monsteromsch.
10392120					0540203493	DP-III / MM-A
10392121					0540203494	DP-III / MM-B
10392122					0540203492	DP-IV / MM-A
10392123					0540203495	DP-IV / MM-B

Eurofins Analytico B.V.

Gildeweg 42-46
3771 NB Barneveld
P.O. Box 459
3770 AL Barneveld NL

Tel. +31 (0)34 242 63 00
Fax +31 (0)34 242 63 99
E-mail info-env@eurofins.nl
Site www.eurofins.nl

BNP Paribas S.A. 227 9245 25
IBAN: NL71BNPA0227924525
BIC: BNPANL2A
KvK/CoC No. 09088623
BTW/VAT No. NL 8043.14.883.B01

Eurofins Analytico B.V. is ISO 14001: 2004 gecertificeerd door TÜV en erkend door het Vlaamse Gewest (OVAM en Dep. Omgeving), het Brusselse Gewest (BIM), het Waalse Gewest (DGRNE-OWD) en door de overheid van Luxemburg (MEV).

Bijlage (B) met opmerkingen behorende bij analysecertificaat 2018161346/1

Opmerking 1)

De toetswaarde van de som is gelijk aan de sommatie van 0,7*RG

Eurofins Analytico B.V.

Gildeweg 42-46
3771 NB Barneveld
P.O. Box 459
3770 AL Barneveld NL

Tel. +31 (0)34 242 63 00
Fax +31 (0)34 242 63 99
E-mail info-env@eurofins.nl
Site www.eurofins.nl

BNP Paribas S.A. 227 9245 25
IBAN: NL71BNPA0227924525
BIC: BNPANL2A
KvK/CoC No. 09088623
BTW/VAT No. NL 8043.14.883.B01

Eurofins Analytico B.V. is ISO 14001: 2004 gecertificeerd door TÜV en erkend door het Vlaamse Gewest (OVAM en Dep. Omgeving), het Brusselse Gewest (BIM), het Waalse Gewest (DGRNE-OWD) en door de overheid van Luxemburg (MEV).

Bijlage (C) met methodeverwijzingen behorende bij analysecertificaat 2018161346/1

Analyse	Methode	Techniek	Methode referentie
Aangeleverde monsterhoeveelheid	W7101	Voorbehandeling	Cf. AP04 V
Artefacten	W7101	Voorbehandeling	Cf. AP04 V
Droge stof	W7104	Gravimetrie	Cf. AP04-SG-II/SB-I & cf.NEN-EN 15934
Organische stof AP04	W7109	Gravimetrie	Cf. AP04-SG-IV cf. NEN 5754
Korrelgrootte < 2 µm (lutum)	W7173	Sedimentatie	Cf. AP04-SG-III en cf. NEN 5753
Barium (Ba) AP04	W0423	ICP-MS	Cf. AP04-SG-V en cf. NEN-EN-ISO 17294-2
Cadmium (Cd) AP04	W0423	ICP-MS	Cf. AP04-SG-V en cf. NEN-EN-ISO 17294-2
Kobalt (Co) AP04	W0423	ICP-MS	Cf. AP04-SG-V en cf. NEN-EN-ISO 17294-2
Koper (Cu)	W0423	ICP-MS	Cf. AP04-SG-V en cf. NEN-EN-ISO 17294-2
Kwik (Hg) AP04	W0423	ICP-MS	Cf. AP04-SG-V en cf. NEN-EN-ISO 17294-2
Nikkel (Ni) AP04	W0423	ICP-MS	Cf. AP04-SG-V en cf. NEN-EN-ISO 17294-2
Molybdeen (Mo) AP04	W0423	ICP-MS	Cf. AP04-SG-V en cf. NEN-EN-ISO 17294-2
Lood (Pb) AP04	W0423	ICP-MS	Cf. AP04-SG-V en cf. NEN-EN-ISO 17294-2
Zink (Zn) AP04	W0423	ICP-MS	Cf. AP04-SG-V en cf. NEN-EN-ISO 17294-2
Minerale Olie (C10-C40)	W7203	GC-FID	Cf. AP04-SG-XI/SB-V en Gw. NEN-EN-ISO 16703
PCB (7)	W0271	GC-MS	Cf. AP04-SG-X & SB-IV
PAK (10) (VROM)	W0271	GC-MS	Cf. AP04-SG-IX/SB-III & gw.NEN-ISO 18287
PAK som AS3000/AP04	W0271	GC-MS	Cf. AP04-SG-IX/SB-III & gw.NEN-ISO 18287
Zuurgraad (pH-CaCl2)	W0524	Potentiometrie	Cf. AP04-SG-I / SB-XI

Nadere informatie over de toegepaste onderzoeksmethoden alsmede een classificatie van de meetonzekerheid staan vermeld in ons overzicht "Specificaties analysemethoden", versie juni 2016.

Eurofins Analytico B.V.

Gildeweg 42-46
3771 NB Barneveld
P.O. Box 459
3770 AL Barneveld NL

Tel. +31 (0)34 242 63 00
Fax +31 (0)34 242 63 99
E-mail info-env@eurofins.nl
Site www.eurofins.nl

BNP Paribas S.A. 227 9245 25
IBAN: NL71BNPA0227924525
BIC: BNPANL2A
KvK/CoC No. 09088623
BTW/VAT No. NL 8043.14.883.B01

Eurofins Analytico B.V. is ISO 14001: 2004 gecertificeerd door TÜV en erkend door het Vlaamse Gewest (OVAM en Dep. Omgeving), het Brusselse Gewest (BIM), het Waalse Gewest (DGRNE-OWD) en door de overheid van Luxemburg (MEV).

PJ Milieu BV
T.a.v. Mark Dorland
Nijverheidsstraat 21
3861 RJ NIJKERK

Analysecertificaat

Datum: 09-Nov-2018

Hierbij ontvangt u de resultaten van het navolgende laboratoriumonderzoek.

Certificaatnummer/Versie	2018161357/1
Uw project/verslagnummer	18083501G
Uw projectnaam	Kanaalweg (ong.) Dieren
Uw ordernummer	
Monster(s) ontvangen	02-Nov-2018

Dit certificaat mag uitsluitend in zijn geheel worden gereproduceerd.
De analyse resultaten hebben alleen betrekking op het beproefde object.

De grondmonsters worden tot 4 weken na datum ontvangst bewaard en watermonsters tot 2 weken na datum ontvangst. Zonder tegenbericht worden de monsters nadien afgevoerd.
Indien de monsters langer bewaard dienen te blijven verzoeken wij U dit exemplaar uiterlijk 1 werkdag voor afloop van de standaardbewaarperiode ondertekend aan ons te retourneren. Voor de kosten van het langer bewaren van monsters verwijzen wij naar de prijslijst.

Bewaren tot:
Datum: Naam: Handtekening:

Wij vertrouwen erop uw opdracht hiermee naar verwachting te hebben uitgevoerd, mocht U naar aanleiding van dit analysecertificaat nog vragen hebben verzoeken wij U contact op te nemen met de afdeling Verkoop en Advies.

Met vriendelijke groet,

Eurofins Analytico B.V.

Ing. A. Veldhuizen
Technical Manager

Eurofins Analytico B.V.

Gildeweg 42-46
3771 NB Barneveld
P.O. Box 459
3770 AL Barneveld NL

Tel. +31 (0)34 242 63 00
Fax +31 (0)34 242 63 99
E-mail info-env@eurofins.nl
Site www.eurofins.nl

BNP Paribas S.A. 227 9245 25
IBAN: NL71BNPA0227924525
BIC: BNPANL2A
KvK/CoC No. 09088623
BTW/VAT No. NL 8043.14.883.B01

Eurofins Analytico B.V. is ISO 14001: 2004 gecertificeerd door TÜV en erkend door het Vlaamse Gewest (OVAM en Dep. Omgeving), het Brusselse Gewest (BIM), het Waalse Gewest (DGRNE-OWD) en door de overheid van Luxemburg (MEV).

Analysecertificaat

Uw project/verslagnummer	18083501G	Certificaatnummer/Versie	2018161357/1
Uw projectnaam	Kanaalweg (ong.) Dieren	Startdatum	02-Nov-2018
Uw ordernummer		Rapportagedatum	06-Nov-2018/23:25
		Bijlage	A,C
Monsternemer	Tim Van Vooren	Pagina	1/1
Monstermatrix	Grond / sediment		

	Analyse	Eenheid	1	2	3
	Bodemkundige analyses				
Q	Droge stof	% (m/m)	95.5	96.4	95.2
Q	Gloeiverlies	% (m/m) ds	0.43	0.46	0.53
Q	Gloeirest	% (m/m) ds	99.6	99.5	99.5
	Korrelgrootte < 2000 µm RAW	% (m/m) ds	98.2	97.3	97.5
	Korrelgrootte < 250 µm RAW	% (m/m) ds	39.9	31.1	42.3
	Korrelgrootte < 63 µm RAW	% (m/m) ds	7.8	7.1	13.6
	Korrelgrootte <20 µm RAW	% (m/m) ds	3.7	3.7	5.2
	Korrelgrootte < 2 µm RAW	% (m/m) ds	2.2	1.6	2.2

Nr.	Monsteromschrijving	Datum monstername	Monster nr.
1	DP-I / MM-C	26-Oct-2018	10392159
2	DP-III / MM-C	02-Nov-2018	10392160
3	DP-IV / MM-C	02-Nov-2018	10392161

Q: door RvA geaccrediteerde verrichting
A: AP04 erkende verrichting
S: AS SIKB erkende verrichting
V: VLAREL erkende verrichting
M: MCERTS erkend

Akkoord
Pr.coörd.
KB

Eurofins Analytico B.V.

Gildeweg 42-46
3771 NB Barneveld
P.O. Box 459
3770 AL Barneveld NL

Tel. +31 (0)34 242 63 00
Fax +31 (0)34 242 63 99
E-mail info-env@eurofins.nl
Site www.eurofins.nl

BNP Paribas S.A. 227 9245 25
IBAN: NL71BNPA0227924525
BIC: BNPANL2A
KvK/CoC No. 09088623
BTW/VAT No. NL 8043.14.883.B01

Dit certificaat mag uitsluitend in zijn geheel worden gereproduceerd.
Eurofins Analytico B.V. is ISO 14001: 2004 gecertificeerd door TÜV en erkend door het Vlaamse Gewest (OVAM en Dep. Omgeving), het Brusselse Gewest (BIM), het Waalse Gewest (DGRNE-OWD) en door de overheid van Luxemburg (MEV).

TESTEN
RvA L010

Bijlage (A) met deelmonsterinformatie behorende bij analysecertificaat 2018161357/1

Monster nr.	Boornr	Omschrijving	Van	Tot	Barcode	Monstername ID/Monsteromsch.
10392159					0540203323	DP-I / MM-C
10392159					0540203322	DP-I / MM-C
10392160					0540203493	DP-III / MM-C
10392160					0540203494	DP-III / MM-C
10392161					0540203492	DP-IV / MM-C
10392161					0540203495	DP-IV / MM-C

Eurofins Analytico B.V.

Gildeweg 42-46
3771 NB Barneveld
P.O. Box 459
3770 AL Barneveld NL

Tel. +31 (0)34 242 63 00
Fax +31 (0)34 242 63 99
E-mail info-env@eurofins.nl
Site www.eurofins.nl

BNP Paribas S.A. 227 9245 25
IBAN: NL71BNPA0227924525
BIC: BNPANL2A
KvK/CoC No. 09088623
BTW/VAT No. NL 8043.14.883.B01

Eurofins Analytico B.V. is ISO 14001: 2004 gecertificeerd door TÜV en erkend door het Vlaamse Gewest (OVAM en Dep. Omgeving), het Brusselse Gewest (BIM), het Waalse Gewest (DGRNE-OWD) en door de overheid van Luxemburg (MEV).

Bijlage (C) met methodeverwijzingen behorende bij analysecertificaat 2018161357/1

Analyse	Methode	Techniek	Methode referentie
Droge Stof	W0104	Gravimetrie	Cf. NEN-EN 15934 en cf. CMA 2/II/A.1
Gloeirest/gloeiverlies	W0109	Gravimetrie	Cf. NEN 6499 / NEN-EN 12879
RAW Korrelgrootte < 2000 µm	W0175	Gravimetrie	RAW proef 2/11.0/12.0
RAW Korrelgrootte < 250 µm	W0175	Gravimetrie	RAW proef 2/11.0/12.0

Nadere informatie over de toegepaste onderzoeksmethoden alsmede een classificatie van de meetonzekerheid staan vermeld in ons overzicht "Specificaties analysemethoden", versie juni 2016.

Eurofins Analytico B.V.

Gildeweg 42-46
3771 NB Barneveld
P.O. Box 459
3770 AL Barneveld NL

Tel. +31 (0)34 242 63 00
Fax +31 (0)34 242 63 99
E-mail info-env@eurofins.nl
Site www.eurofins.nl

BNP Paribas S.A. 227 9245 25
IBAN: NL71BNPA0227924525
BIC: BNPANL2A
KvK/CoC No. 09088623
BTW/VAT No. NL 8043.14.883.B01

Eurofins Analytico B.V. is ISO 14001: 2004 gecertificeerd door TÜV en erkend door het Vlaamse Gewest (OVAM en Dep. Omgeving), het Brusselse Gewest (BIM), het Waalse Gewest (DGRNE-OWD) en door de overheid van Luxemburg (MEV).

Bijlage | 3
Toetsingskader

Op de volgende pagina zijn in een tabel de toelaatbare gehalten (maximale normwaarden) van verschillende stoffen in de grond/partij schematisch weergegeven. Dit toetsingskader en onderstaande aanvullende informatie heeft betrekking op het toepassen (niet zijnde grootschalig) van grond op landbodem. De normwaarden zijn overgenomen uit de Regeling bodemkwaliteit (bijlage B, d.d. 13 december 2007) zoals gepubliceerd in de Staatscourant 20 december 2007. Het betreffen de Generieke Maximale Waarden.

De analyseresultaten worden gecorrigeerd naar gehalten standaardbodem (10% organische stof en 25% lutum). Deze gecorrigeerde (gemiddelde) gehalten worden vervolgens vergeleken met de diverse normwaarden voor standaardbodem. Op basis van deze toetsing wordt een partij, bij een keuring conform de Regeling en het Besluit bodemkwaliteit, in de volgende klassen ingedeeld:

Klasse 'Altijd toepasbaar' (AW-grond)
Grond kan als klasse 'Altijd toepasbaar' beschouwd worden wanneer, bij meting van tenminste 12 stoffen (het standaardpakket bodem voldoet hieraan), de gehalten van maximaal 2 stoffen de Achtergrondwaardenormen maximaal tweemaal overschrijden. Daarbij geldt voor alle parameters, met uitzondering van nikkel, als extra voorwaarde dat de normen voor de klasse 'Wonen' niet overschreden mogen worden.

Klasse 'Wonen'
Grond wordt als klasse 'Wonen' beschouwd als geen van de gehalten de Maximale normwaarden behorend bij de klasse 'Wonen' overschrijdt.

Klasse 'Industrie'
Grond wordt als klasse 'Industrie' beschouwd als geen van de gehalten de Maximale normwaarden behorend bij de klasse 'Industrie' overschrijdt.

'Nooit toepasbaar'
Grond wordt als 'Nooit toepasbaar' beschouwd als 1 of meer gehalten de interventiewaarden c.q. de Maximale normwaarden voor 'Industrie' overschrijden. Alleen als er sprake is van een diffuse verontreiniging en het niet overschrijden van het Saneringscriterium (lees: in het geval van een 'onaanvaardbaar risico') is in bepaalde gevallen nog toepassing in hetzelfde gebied mogelijk bij vastgesteld Gebiedsspecifiek beleid.

NB: voor meer achtergrondinformatie over het keuren en toepassen van grond en bouwstoffen wordt verwezen naar de Handreiking Besluit bodemkwaliteit (SenterNovem/Bodem+, 2008) en de genoemde Regeling bodemkwaliteit.

Tabel 1 Normwaarden voor microverontreinigingen in partijen grond (gehalten in mg/kg d.s.)

Stof[1]	**AW**		**MNKW**		**MNKI**		**IW**	
	SB	L en H gecorrigeerd	SB	L en H gecorrigeerd	SB	L en H gecorrigeerd	SB	L en H gecorrigeerd
Metalen								
Barium (Ba)	190	36,8 + 6,13L	550	106,5 + 17,74L	920	178,1 + 29,68L	920	178,1 + 29,68L
Cadmium (Cd)	0,6	0,31+0,005(L+3H)	1,2	0,61 + 0,011(L+3H)	4,3	2,19 + 0,038(L+3H)	13	6,62 + 0,116(L+3H)
Kobalt (Co)	15	3,3 + 0,467L	35	7,78 + 1,09L	190	42,2 + 5,91L	190	42,2 + 5,91L
Koper (Cu)	40	16,7 + 0,67(L+H)	54	22,5 + 0,9(L+H)	190	79,2 + 3,17(L+H)	190	79,2 + 3,17(L+H)
Kwik (Hg)	0,15	0,1 + 0,0008(2L+H)	0,83	0,55 + 0,005(2L+H)	4,8	3,18 + 0,027(2L+H)	36	23,84 + 0,203(2L+H)
Nikkel (Ni)	35	10 + L	39	11,1 + 1,1L	100	28,6 + 2,86L	100	28,6 + 2,86L
Molybdeen (Mo)	1,5[2]	1,5	88	88	190	190	190	190
Lood (Pb)	50	29,4 + 0,59(L+H)	210	123,5 + 2,47(L+H)	530	311,8 + 6,24(L+H)	530	311,8 + 6,24(L+H)
Zink (Zn)	140	50 + 1,5(2L+H)	200	71,4 + 2,14(2L+H)	720	257 + 7,7(2L+H)	720	257 + 7,7(2L+H)
Minerale olie (GC)[3] [4]	190	19H	190	19H	500	50H	5000	500H
PCB (som 7)	0,02	0,002H	0,04	0,004H	0,5	0,05H	1	0,1H
PAK (10 VROM)[5]	1,5	0,15H	6,8	0,68H (6)	40	4H (6)	40	4H (6)

SB = standaardbodem (L = lutumgehalte (25%), H = humusgehalte (10%))
AW = achtergrondwaardenormen
MNKW = maximale Normwaarden behorend bij Klasse Wonen
MNKI = maximale Normwaarden behorend bij Klasse Industrie
IW = interventiewaarden

[1] = voor de definitie van somparameters wordt verwezen naar bijlage N van deze regeling. De definitie van sommige somparameters is verschillend voor de landbodem en de waterbodem. Achter de somparameter wordt vermeld welke van de twee definities gehanteerd moet worden

[2] = achtergrondwaarde is gebaseerd op de bepalingsgrens (intralaboratorium reproduceerbaarheid), omdat onvoldoende data beschikbaar zijn om een betrouwbare P95 af te leiden

[3] = minerale olie heeft betrekking op de som van de (al dan niet) vertakte alkanen. Indien er enigerlei vorm van verontreiniging met minerale olie wordt aangetoond in grond/baggerspecie, dan dient naast het gehalte aan minerale olie ook het gehalte aan aromatische en/of polycyclische aromatische koolwaterstoffen bepaald te worden

[4] = voor het toepassen van baggerspecie in grootschalige toepassingen geldt voor minerale olie een maximale waarde van 2.000 mg/kg d.s.

[5] = voor interventiewaarde PAK wordt geen bodemtypecorrectie voor bodems met een organisch stofgehalte tot 10% en bodems met een organisch stofgehalte boven de 30% toegepast. Voor bodems met een organisch stofgehalte tot 10% wordt een interventiewaarde van 40 mg/kg d.s. en voor bodems met een organisch stofgehalte vanaf 30% een interventiewaarde van 120 mg/kg d.s. gehanteerd. Tussen de 10% en 30% organisch stofgehalte kan gebruik gemaakt worden van de volgende bodemtypecorrectie formule:

(IW)b = 40 x (% organische stof/10)

(IW)b = interventiewaarde voor de te beoordelen bodem

Bijlage | 4
Toetsingstabellen

BoToVa T1 Beoordeling kwaliteit van partij grond en bagger bij toepassing op of in de landbodem

Uw projectnummer	18083501G
Uw projectnaam	Kanaalweg (ong.) Dieren
Certificaatnummer	2018158259

Analyse	Eenheid	1	2	GSSD gem.	Oordeel	RG Eis	AW	Wonen	Industrie	IW
Bodemtype correctie										
Organische stof		0.700	0.700	0.7000						
Lutum		1.80	3.10	2.450						
Bodemkundige analyses										
Droge stof	% (m/m)	95.6	66.0	80.80						
Organische stof	% (m/m) ds	<0.7	<0.7							
Lutum	% (m/m) ds	1.8	3.1							
Metalen										
Barium (Ba)	mg/kg ds	23	19	76.93	- *	20				920
Cadmium (Cd)	mg/kg ds	<0.20	<0.20	0.2390	<=AW	0.200	0.600	1.20	4.30	13
Kobalt (Co)	mg/kg ds	<3.0	<3.0	6.986	<=AW	3	15	35	190	190
Koper (Cu)	mg/kg ds	<5.0	<5.0	7.109	<=AW	5	40	54	190	190
Kwik, niet vluchtig (Hg)	mg/kg ds	0.081	0.067	0.1055	<=AW	0.0500	0.150	0.830	4.80	36
Nikkel (Ni)	mg/kg ds	6.6	6.3	18.04	<=AW	4	35		100	100
Molybdeen (Mo)	mg/kg ds	<1.5	<1.5	1.050	<=AW	1.5	1.5	88	190	190
Lood (Pb)	mg/kg ds	<10	<10	10.91	<=AW	10	50	210	530	530
Zink (Zn)	mg/kg ds	<20	<20	32.34	<=AW	20	140	200	720	720
Minerale olie										
Minerale olie totaal (C10-C40)	mg/kg ds	<20	<20	70	<=AW	35	190	190	500	5000
Polychloorbifenylen, PCB										
PCB (som 7) (factor 0,7)	mg/kg ds	0.0049	0.0049	0.02450	<=AW	0.00490	0.0200	0.0400	0.5	1
Polycyclische Aromatische Koolwaterstoffen, PAK										
PAK VROM (10) (factor 0,7)	mg/kg ds	0.35	0.35	0.3500	<=AW	0.5	1.5	6.80	40	40

Legenda

Nr.	Analytico-nr	Monster
1	10382051	DP-I / MM-A
2	10382052	DP-I / MM-B

Eindoordeel: **Altijd toepasbaar**

Verklaring van de gebruikte tekens:

RG Eis	Vereiste rapportagegrens
<= AW	kleiner dan of gelijk aan de Achtergrondwaarde
GSSD gem.	Gestandaardiseerd gehalte van het gemiddelde
IW	Interventiewaarde
*	Indicatieve toetsing Barium

Deze toetsing is m.b.v. BoToVa uitgevoerd.
Zie voor info: http://www.rwsleefomgeving.nl/onderwerpen/bodem-ondergrond/bbk/instrumenten/botova/

BoToVa T1 Beoordeling kwaliteit van partij grond en bagger bij toepassing op of in de landbodem

Uw projectnummer	18083501G
Uw projectnaam	Kanaalweg (ong.) Dieren
Certificaatnummer	2018158259

Analyse	Eenheid	1	2	GSSD gem.	Oordeel	RG Eis	AW	Wonen	Industrie	IW
Bodemtype correctie										
Organische stof		21.1	24.7	22.90						
Lutum		5.30	4.5	4.900						
Bodemkundige analyses										
Droge stof	% (m/m)	56.0	57.6	56.80						
Organische stof	% (m/m) ds	21.1	24.7							
Lutum	% (m/m) ds	5.3	4.5							
Metalen										
Barium (Ba)	mg/kg ds	30	29	83.96	- *	20				920
Cadmium (Cd)	mg/kg ds	<0.20	<0.20	0.1203	<=AW	0.200	0.600	1.20	4.30	13
Kobalt (Co)	mg/kg ds	<3.0	<3.0	5.611	<=AW	3	15	35	190	190
Koper (Cu)	mg/kg ds	<5.0	<5.0	3.980	<=AW	5	40	54	190	190
Kwik, niet vluchtig (Hg)	mg/kg ds	<0.050	<0.050	0.04136	<=AW	0.0500	0.150	0.830	4.80	36
Nikkel (Ni)	mg/kg ds	5.4	5.0	12.21	<=AW	4	35		100	100
Molybdeen (Mo)	mg/kg ds	<1.5	<1.5	1.050	<=AW	1.5	1.5	88	190	190
Lood (Pb)	mg/kg ds	<10	<10	7.650	<=AW	10	50	210	530	530
Zink (Zn)	mg/kg ds	<20	<20	19.79	<=AW	20	140	200	720	720
Minerale olie										
Minerale olie totaal (C10-C40)	mg/kg ds	91	100	41.81	<=AW	35	190	190	500	5000
Polychloorbifenylen, PCB										
PCB (som 7) (factor 0,7)	mg/kg ds	0.0049	0.0052	0.002214	<=AW	0.00490	0.0200	0.0400	0.5	1
Polycyclische Aromatische Koolwaterstoffen, PAK										
PAK VROM (10) (factor 0,7)	mg/kg ds	0.35	0.35	0.1538	<=AW	0.5	1.5	6.80	40	40

Legenda

Nr.	Analytico-nr	Monster
1	10382053	DP-II / MM-A
2	10382054	DP-II / MM-B

Eindoordeel: **Altijd toepasbaar**

Verklaring van de gebruikte tekens:

RG Eis	Vereiste rapportagegrens
<= AW	kleiner dan of gelijk aan de Achtergrondwaarde
GSSD gem.	Gestandaardiseerd gehalte van het gemiddelde
IW	Interventiewaarde
*	Indicatieve toetsing Barium

Deze toetsing is m.b.v. BoToVa uitgevoerd.
Zie voor info: http://www.rwsleefomgeving.nl/onderwerpen/bodem-ondergrond/bbk/instrumenten/botova/

BoToVa T1 Beoordeling kwaliteit van partij grond en bagger bij toepassing op of in de landbodem

Uw projectnummer	18083501G
Uw projectnaam	Kanaalweg (ong.) Dieren
Certificaatnummer	2018161346

Analyse	Eenheid	1	2	GSSD gem.	Oordeel	RG Eis	AW	Wonen	Industrie	IW
Bodemtype correctie										
Organische stof		0.700	0.700	0.7000						
Lutum		2.10	1.90	2						
Bodemkundige analyses										
Droge stof	% (m/m)	96.3	96.4	96.35						
Organische stof	% (m/m) ds	<0.7	<0.7							
Lutum	% (m/m) ds	2.1	1.9							
Metalen										
Barium (Ba)	mg/kg ds	19	19	73.17	- *	20				920
Cadmium (Cd)	mg/kg ds	<0.20	<0.20	0.2408	<=AW	0.200	0.600	1.20	4.30	13
Kobalt (Co)	mg/kg ds	<3.0	<3.0	7.343	<=AW	3	15	35	190	190
Koper (Cu)	mg/kg ds	<5.0	<5.0	7.229	<=AW	5	40	54	190	190
Kwik, niet vluchtig (Hg)	mg/kg ds	<0.050	<0.050	0.05024	<=AW	0.0500	0.150	0.830	4.80	36
Nikkel (Ni)	mg/kg ds	6.3	6.3	18.30	<=AW	4	35		100	100
Molybdeen (Mo)	mg/kg ds	<1.5	<1.5	1.050	<=AW	1.5	1.5	88	190	190
Lood (Pb)	mg/kg ds	<10	<10	11.01	<=AW	10	50	210	530	530
Zink (Zn)	mg/kg ds	<20	<20	33.14	<=AW	20	140	200	720	720
Minerale olie										
Minerale olie totaal (C10-C40)	mg/kg ds	<20	<20	70	<=AW	35	190	190	500	5000
Polychloorbifenylen, PCB										
PCB (som 7) (factor 0,7)	mg/kg ds	0.0049	0.0049	0.02450	<=AW	0.00490	0.0200	0.0400	0.5	1
Polycyclische Aromatische Koolwaterstoffen, PAK										
PAK VROM (10) (factor 0,7)	mg/kg ds	0.52	0.57	0.5450	<=AW	0.5	1.5	6.80	40	40

Legenda

Nr.	Analytico-nr	Monster
1	10392120	DP-III / MM-A
2	10392121	DP-III / MM-B

Eindoordeel: **Altijd toepasbaar**

Verklaring van de gebruikte tekens:

RG Eis	Vereiste rapportagegrens
<= AW	kleiner dan of gelijk aan de Achtergrondwaarde
GSSD gem.	Gestandaardiseerd gehalte van het gemiddelde
IW	Interventiewaarde
*	Indicatieve toetsing Barium

Deze toetsing is m.b.v. BoToVa uitgevoerd.
Zie voor info: http://www.rwsleefomgeving.nl/onderwerpen/bodem-ondergrond/bbk/instrumenten/botova/

BoToVa T1 Beoordeling kwaliteit van partij grond en bagger bij toepassing op of in de landbodem

Uw projectnummer	18083501G
Uw projectnaam	Kanaalweg (ong.) Dieren
Certificaatnummer	2018161346

Analyse	Eenheid	1	2	GSSD gem.	Oordeel	RG Eis	AW	Wonen	Industrie	IW
Bodemtype correctie										
Organische stof		0.700	0.700	0.7000						
Lutum		2.10	3.10	2.600						
Bodemkundige analyses										
Droge stof	% (m/m)	95.3	94.9	95.10						
Organische stof	% (m/m) ds	<0.7	<0.7							
Lutum	% (m/m) ds	2.1	3.1							
Metalen										
Barium (Ba)	mg/kg ds	23	25	86.59	- *	20				920
Cadmium (Cd)	mg/kg ds	<0.20	<0.20	0.2388	<=AW	0.200	0.600	1.20	4.30	13
Kobalt (Co)	mg/kg ds	<3.0	<3.0	6.946	<=AW	3	15	35	190	190
Koper (Cu)	mg/kg ds	<5.0	<5.0	7.097	<=AW	5	40	54	190	190
Kwik, niet vluchtig (Hg)	mg/kg ds	<0.050	<0.050	0.04981	<=AW	0.0500	0.150	0.830	4.80	36
Nikkel (Ni)	mg/kg ds	7.5	8.8	22.60	<=AW	4	35		100	100
Molybdeen (Mo)	mg/kg ds	<1.5	<1.5	1.050	<=AW	1.5	1.5	88	190	190
Lood (Pb)	mg/kg ds	<10	<10	10.90	<=AW	10	50	210	530	530
Zink (Zn)	mg/kg ds	<20	<20	32.26	<=AW	20	140	200	720	720
Minerale olie										
Minerale olie totaal (C10-C40)	mg/kg ds	<20	<20	70	<=AW	35	190	190	500	5000
Polychloorbifenylen, PCB										
PCB (som 7) (factor 0,7)	mg/kg ds	0.0049	0.0049	0.02450	<=AW	0.00490	0.0200	0.0400	0.5	1
Polycyclische Aromatische Koolwaterstoffen, PAK										
PAK VROM (10) (factor 0,7)	mg/kg ds	0.35	0.35	0.3500	<=AW	0.5	1.5	6.80	40	40

Legenda

Nr.	Analytico-nr	Monster
1	10392122	DP-IV / MM-A
2	10392123	DP-IV / MM-B

Eindoordeel: **Altijd toepasbaar**

Verklaring van de gebruikte tekens:

RG Eis	Vereiste rapportagegrens
<= AW	kleiner dan of gelijk aan de Achtergrondwaarde
GSSD gem.	Gestandaardiseerd gehalte van het gemiddelde
IW	Interventiewaarde
*	Indicatieve toetsing Barium

Deze toetsing is m.b.v. BoToVa uitgevoerd.
Zie voor info: http://www.rwsleefomgeving.nl/onderwerpen/bodem-ondergrond/bbk/instrumenten/botova/

milieu bv

LEVEN EN WERKEN MET LAND EN WATER

3 BEGELEIDINGSBRIEF

BEGELEIDINGSBRIEF VRACHTBRIEF (A1) (voor ontvanger (geadresseerde))
Verplicht te gebruiken voor transport van afvalstoffen

Sloopwerk - Afvalcontainers - Grondwerk
Straatwerk - Bodemsanering - Buitenriolering

APELDOORN 055-5414004

JAN ZEVENHUIZEN B.V.

KANAAL ZUID 6
7332 BB APELDOORN
info@janzevenhuizen.nl

1

1 ☒ (primaire) ontdoener 2 ☐ ontvanger 3 ☐ handelaar 4 ☐ bemiddelaar

afzender: Ballast-Nedam Marine&civil
straat + nr: Postbus 141
postc. + woonpl.: 3600 AC Maarssen
VIHB-nummer:

2

factuuradres:
postbus of straat + nr:
postc. + woonpl.:

3A

ontdoener: Jan Zevenhuizen BV
straat + nr: Kanaal Zuid 6
postc. + woonpl.: 7332 BB Apeldoorn

3B

locatie van herkomst: Paleis t Loo
straat + nr: Loseweg
postc. + woonpl.: Apeldoorn
datum aanvang transport: 11-12-18

4A

uitbesteed vervoerder:
straat + nr:
postc. + woonpl.:
VIHB-nummer:

4B

locatie van bestemming:
straat + nr: Priesdijklaan 8
postc. + woonpl.:
datum ontvangst transport: 11-12-18

5

getransporteerd door: 1 ☐ afzender 2 ☐ ontdoener 3 ☐ ontvanger 4 ☐ inzamelaar 5 ☐ vervoerder 6 ☐ uitbesteed vervoerder (vak 4a)

ontvanger/inzamelaar/vervoerder: Jan Zevenhuizen BV
straat + nr: Kanaal Zuid 6
postc. + woonpl.: 7332 BB Apeldoorn
VIHB-nummer: GL500038VIHB
kenteken: 58-bFd-3

route-inzameling ☐ ja ☐ nee
routelijst bijsluiten (zie toelichting)
inzamelaarsregeling ☐ ja ☐ nee
repeterende vrachten ☐ ja ☐ nee
zie toelichting

6

afvalstroomnummer	gebruikelijke benaming van de afvalstoffen	aantal/ verpakking	eural code	verw. meth.	geschatte hoeveelheid (kg)	gewogen hoeveelheid (kg)
	Zand AW 2000					
	Partijkeuring: partijen 5 en 9 zand bouwkuip paleis t loo Rapportnummer : 818.016_002 Dibec Milieutechnisch advies Nieuwegein					

	Laadtijd:	Lostijd:	M³
1.	7:11	8:00	
2.	8:45	9:30	
3.	10:23	11:10	
4.	11:50	12:30	
5.	13:24	14:00	
6.	14:-		
7.			
8.			
9.			
10.			

Het vervoer geschiedt onder de algemene vervoercondities 2002, gedeponeerd te Amsterdam en Rotterdam, laatste versie.
In de vracht is verzekering niet begrepen. Voor aansprakelijkheid vervoerder z.o.z.

AR 07070559

handtekening afzender	handtekening ontdoener	handtekening transporteur voor ontvangst der zending met gelijkgenummerde vrachtbrief	handtekening ontvanger (geadresseerde) voor goede ontvangst der zending met gelijkgenummerde vrachtbrief

De begeleidingsbrief dient naar waarheid ingevuld te worden en is alleen geldig als de verplichte (donkere) velden zijn ingevuld en de handtekeningen zijn geplaatst door daartoe bevoegde personen. De donker gearceerde velden zijn soms, afhankelijk van de omstandigheden, verplicht (zie toelichting op de achterzijde van dit formulier)

versie 6.0 14/03/18 Tel. 085 - 27 34 999
Nabestellen: logistiekconcurrent.nl Hét vakwarenhuis voor de logistiek

3 BEGELEIDINGSBRIEF

BEGELEIDINGSBRIEF VRACHTBRIEF (A1) (voor ontvanger (geadresseerde))
Verplicht te gebruiken voor transport van afvalstoffen

Sloopwerk - Afvalcontainers - Grondwerk
Straatwerk - Bodemsanering - Buitenriolering

APELDOORN
JAN ZEVENHUIZEN B.V.
055-5414004

KANAAL ZUID 6
7332 BB APELDOORN
info@janzevenhuizen.nl

1

1 ☐x (primaire) ontdoener 2 ☐ ontvanger 3 ☐ handelaar 4 ☐ bemiddelaar

afzender: Ballast-Nedam Marine&civil
straat + nr: Postbus 141
postc. + woonpl.: 3600 AC Maarssen
VIHB-nummer:

2

factuuradres:
postbus of straat + nr:
postc. + woonpl.:

3A

ontdoener: Jan Zevenhuizen BV
straat + nr: Kanaal Zuid 6
postc. + woonpl.: 7332 BB Apeldoorn

3B

locatie van herkomst: Paleis t Loo
straat + nr: Loseweg
postc. + woonpl.: Apeldoorn
datum aanvang transport: 11-12-'18

4A

uitbesteed vervoerder:
straat + nr:
postc. + woonpl.:
VIHB-nummer:

4B

locatie van bestemming: R. van Binsbergen
straat + nr: Prinsenlaan
postc. + woonpl.: Laag-Soeren
datum ontvangst transport: 11-12-'18

5

getransporteerd door: 1 ☐ afzender 2 ☐ ontdoener 3 ☐ ontvanger 4 ☐ inzamelaar 5 ☐ vervoerder 6 ☐ uitbesteed vervoerder (vak 4a)

ontvanger/inzamelaar/vervoerder: Jan Zevenhuizen BV
straat + nr: Kanaal Zuid 6
postc. + woonpl.: 7332 BB Apeldoorn
VIHB-nummer: GL500038VIHB
kenteken: BR-SV-70

route-inzameling ☐ ja ☐ nee
routelijst bijsluiten (zie toelichting)
inzamelaarsregeling ☐ ja ☐ nee
repeterende vrachten ☐ ja ☐ nee
zie toelichting

6

afvalstroomnummer	gebruikelijke benaming van de afvalstoffen	aantal/ verpakking	eural code	verw. meth.	geschatte hoeveelheid (kg)	gewogen hoeveelheid (kg)
	Zand AW 2000					
	Partijkeuring: partijen 5 en 9 zand bouwkuip paleis t loo Rapportnummer : 818.016_002 Dibec Milieutechnisch advies Nieuwegein					

	Laadtijd:	Lostijd:	M³
1.	08:30		15
2.			
3.			
4.			
5.			
6.			
7.			
8.			
9.			
10.			

Het vervoer geschiedt onder de algemene vervoercondities 2002, gedeponeerd te Amsterdam en Rotterdam, laatste versie.
In de vracht is verzekering niet begrepen. Voor aansprakelijkheid vervoerder z.o.z.

AR 07070523

handtekening afzender	handtekening ontdoener	handtekening transporteur voor ontvangst der zending met gelijkgenummerde vrachtbrief	handtekening ontvanger (geadresseerde) voor goede ontvangst der zending met gelijkgenummerde vrachtbrief

De begeleidingsbrief dient naar waarheid ingevuld te worden en is alleen geldig als de verplichte (donkere) velden zijn ingevuld en de handtekeningen zijn geplaatst door daartoe bevoegde personen. De donker gearceerde velden zijn soms, afhankelijk van de omstandigheden, verplicht (zie toelichting op de achterzijde van dit formulier)

versie 6.0 14/03/18 Tel. 085 - 27 34 999
Nabestel en: logistiekconcurrent.nl Hét webwarenhuis voor de logistiek

0671-2

1 BEGELEIDINGSBRIEF

INTERNE COPIE (D) / EXTRA BEWIJS VAN ONTVANGST (B2) (voor ontdoener)
Verplicht te gebruiken voor transport van afvalstoffen

Sloopwerk - Afvalcontainers - Grondwerk
Straatwerk - Bodemsanering - Buitenriolering

APELDOORN 055-5414004

JAN ZEVENHUIZEN B.V.

KANAAL ZUID 6
7332 BB APELDOORN
info@janzevenhuizen.nl

1
1 ☐ (primaire) ontdoener 2 ☐ ontvanger 3 ☐ handelaar 4 ☐ bemiddelaar
afzender
straat + nr
postc. + woonpl.
VIHB-nummer

2
factuuradres
postbus of straat + nr
postc. + woonpl.

3A
ontdoener Jan Zevenhuizen B.V.
straat + nr Kanaal Zuid 6
postc. + woonpl. 7332 BB Apeldoorn

3B
locatie van herkomst Thomassen
straat + nr Van Renselaerweg
postc. + woonpl. Spankeren
datum aanvang transport 12-12-'18

4A
uitbesteed vervoerder
straat + nr
postc. + woonpl.
VIHB-nummer

4B
locatie van bestemming R. van Binsbergen
straat + nr Loog Soeren
postc. + woonpl. Priesnitzlaan
datum ontvangst transport 12-12-18

5
getransporteerd door: 1 ☐ afzender 2 ☐ ontdoener 3 ☐ ontvanger 4 ☐ inzamelaar 5 ☐ vervoerder 6 ☐ uitbesteed vervoerder (vak 4a)
ontvanger/inzamelaar/vervoerder Jan Zevenhuizen B.V.
straat + nr Kanaal Zuid 6
postc. + woonpl. 7332 BB Apeldoorn
VIHB-nummer GL500038VIHB
kenteken BR-SV-20
route-inzameling ☐ ja ☒ nee
routelijst bijsluiten (zie toelichting)
inzamelaarsregeling ☒ ja ☐ nee
repeterende vrachten ☐ ja ☐ nee
zie toelichting

6

afvalstroomnummer	gebruikelijke benaming van de afvalstoffen	aantal/ verpakking	eural code	verw. meth.	geschatte hoeveelheid (kg)	
	Zand	4 vracht			60 m³	☒
	IIII					☒

Werknummer:	
Type container:	nr:
☐ klein open	
☐ middel open	
☐ groot open	
☐ klein gesloten	
☐ groot gesloten	

De begeleidingsbrief dient naar waarheid ingevuld te worden en is alleen geldig als de verplichte (donkere) velden zijn ingevuld en de handtekeningen zijn geplaatst door zijn soms, afhankelijk van de omstandigheden, verplicht (zie toelichting op de achterzijde van dit formulier) daartoe bevoegde personen. De donker gearceerde velden

version 6.0 14/03/18
Tel. 085 - 27 34 999

Nabestellen: logistiekconcurrent.nl Hét webwarenhuis voor de logistiek

Het vervoer geschiedt op de door sVa / Stichting Vervoeradres ter griffie van de arr.rechtbank te Amsterdam en Rotterdam gedeponeerde algemene voorwaarden voor het afvalstoffenvervoer over de weg, laatste versie. Voor aansprakelijkheid vervoerder z.o.z. In de vracht is verzekering niet begrepen

AR 07571609

handtekening afzender	handtekening ontdoener	handtekening transporteur voor ontvangst der zending met gelijkgenummerde vrachtbrief	handtekening ontvanger (geadresseerde) voor goede ontvangst der zending met gelijkgenummerde vrachtbrief

0671-2

1 BEGELEIDINGSBRIEF

INTERNE COPIE (D) / EXTRA BEWIJS VAN ONTVANGST (B2) (voor ontdoener)
Verplicht te gebruiken voor transport van afvalstoffen

Sloopwerk - Afvalcontainers - Grondwerk
Straatwerk - Bodemsanering - Buitenriolering

APELDOORN
JAN ZEVENHUIZEN B.V.
055-5414004

KANAAL ZUID 6
7332 BB APELDOORN
info@janzevenhuizen.nl

zijn ingevuld en de handtekeningen zijn geplaatst door zijn soms, afhankelijk van de omstandigheden, verplicht (zie toelichting op de achterzijde van dit formulier)

1

1 ☐ (primaire) ontdoener 2 ☐ ontvanger 3 ☐ handelaar 4 ☐ bemiddelaar

afzender
straat + nr
postc. + woonpl.
VIHB-nummer

2

factuuradres
postbus of straat + nr
postc. + woonpl.

3A

ontdoener Jan Zevenhuizen B.V.
straat + nr Kanaal Zuid 6
postc. + woonpl. 7332 BB Apeldoorn

3B

locatie van herkomst Thomassen & Zn
straat + nr Van Rensselaerweg
postc. + woonpl. Spankeren
datum aanvang transport 11-12-'18

4A

uitbesteed vervoerder
straat + nr
postc. + woonpl.
VIHB-nummer

4B

locatie van bestemming R. van Binsbergen
straat + nr Priesnitzlaan 8
postc. + woonpl. Laag-Soeren
datum ontvangst transport 11-12-'18

5

getransporteerd door: 1 ☐ afzender 2 ☐ ontdoener 3 ☐ ontvanger 4 ☐ inzamelaar 5 ☐ vervoerder 6 ☐ uitbesteed vervoerder (vak 4a)
route-inzameling ☐ ja ☒ nee
ontvanger/inzamelaar/vervoerder Jan Zevenhuizen B.V.
VIHB-nummer GL500038VIHB
routelijst bijsluiten (zie toelichting)
straat + nr Kanaal Zuid 6
inzamelaarsregeling ☒ ja ☐ nee
postc. + woonpl. 7332 BB Apeldoorn
kenteken BR-SV-20
repeterende vrachten ☐ ja ☐ nee zie toelichting

6

afvalstroomnummer	gebruikelijke benaming van de afvalstoffen	aantal/ verpakking	eural code	verw. meth.	geschatte hoeveelheid (kg)	
	Zand					☒
	1111				60 m³	☒

Werknummer:	
Type container:	nr:
☐ klein open	
☐ middel open	
☐ groot open	
☐ klein gesloten	
☐ groot gesloten	

De begeleidingsbrief dient naar waarheid ingevuld te worden en is alleen geldig als de verplichte (donkere) velden daartoe bevoegde personen. De donker gearceerde velden

version 6.0 14/03/18
Tel. 085 - 27 34 999

Nabestellen: logistiekconcurrent.nl Hét webwarenhuis voor de logistiek

Het vervoer geschiedt op de door sVa / Stichting Vervoeradres ter griffie van de arr.rechtbank te Amsterdam en Rotterdam gedeponeerde algemene voorwaarden voor het afvalstoffenvervoer over de weg, laatste versie. Voor aansprakelijkheid vervoerder z.o.z. In de vracht is verzekering niet begrepen

AR 07571605

handtekening afzender	handtekening ontdoener	handtekening transporteur voor ontvangst der zending met gelijkgenummerde vrachtbrief	handtekening ontvanger (geadresseerde) voor goede ontvangst der zending met gelijkgenummerde vrachtbrief

Bijlage 8 Analyseresultaten geloosd grondwater

AL-West B.V.
Dortmundstraat 16B, 7418 BH Deventer, the Netherlands
Postbus 693, 7400 AR Deventer
Tel. +31(0)570 788110, Fax +31(0)570 788108
e-Mail: info@al-west.nl, www.al-west.nl

AGROLAB GROUP
Your labs. Your service.

Tauw Nederland B.V.
Stefan Kasemier
POSTBUS 133
7400 AC DEVENTER

Datum	26.11.2018
Relatienr	35003840
Opdrachtnr.	811235

ANALYSERAPPORT

***Opdracht* 811235 Afvalwater**

Opdrachtgever	35003840 Tauw Nederland B.V.
Uw referentie	1266823 Laag Soeren Priesnitzlaan 2a 399142
Opdrachtacceptatie	23.11.18
Monsternemer	Opdrachtgever

Geachte heer, mevrouw,

Hierbij zenden wij u de resultaten van het door u aangevraagde laboratoriumonderzoek.
De analyses zijn, tenzij anders vermeld, geaccrediteerd volgens NEN-EN-ISO/IEC 17025 en uitgevoerd overeenkomstig de onderzoeksmethoden die worden genoemd in de meest actuele versie van onze verrichtingenlijst van de Raad voor Accreditatie, accreditatienummer L005.

Indien u gegevens wenst over de meetonzekerheden van een methode, kunnen wij u deze op verzoek verstrekken.

Dit rapport mag alleen in zijn geheel worden gereproduceerd. Eventuele bijlagen zijn onderdeel van het rapport.

Indien u nog vragen heeft of aanvullende informatie wenst, verzoeken wij u om contact op te nemen met Klantenservice.

Wij vertrouwen erop u met de toegezonden informatie van dienst te zijn.

Met vriendelijke groet,

AL-West B.V. Dhr. Chris van Wijngaarden, Tel. 31/570788118
Klantenservice

De in dit rapport vermelde analyses zijn geaccrediteerd volgens ISO/IEC 17025:2005, tenzij bij de analyse het symbool " * " staat vermeld.

Kamer van Koophandel Nr. 08110898
VAT/BTW-ID-Nr.: NL 811132559 B01
Directeur ppa. Marc van Gelder
Dr. Paul Wimmer

TESTING RvA L 005

AL-West B.V.
Dortmundstraat 16B, 7418 BH Deventer, the Netherlands
Postbus 693, 7400 AR Deventer
Tel. +31(0)570 788110, Fax +31(0)570 788108
e-Mail: info@al-west.nl, www.al-west.nl

AGROLAB GROUP
Your labs. Your service.

Opdracht **811235 Afvalwater**

Monsternr.	*Monsteromschrijving*	*Monstername*	*Monsternamepunt*
786617	Pb 998 F(0,01-0,02)	23.11.2018	
786618	Pb 999 F(0,01-0,02)	23.11.2018	

	Eenheid	786617 Pb 998 F(0,01-0,02)	786618 Pb 999 F(0,01-0,02)
Klassiek Chemische Analyses			
Onopgeloste bestanddelen (NEN 6621)	mg/l	**57**	**57**
Voorbehandeling metalen analyse			
Koningswater ontsluiting		**++**	**++**
Metalen			
IJzer (Fe)	mg/l	**1,3**	**5,0**
Aromaten			
Benzeen	µg/l	**<0,2**	**<0,2**
Tolueen	µg/l	**<0,5**	**<0,5**
Ethylbenzeen	µg/l	**<0,5**	**<0,5**
m,p-Xyleen	µg/l	**<0,2**	**<0,2**
o-Xyleen	µg/l	**<0,50**	**<0,50**
Naftaleen	µg/l	**<0,1**	**<0,1**
Som Xylenen	µg/l	**n.a.**	**n.a.**
Minerale olie			
Koolwaterstoffractie (C10-C40)	mg/l	**0,067**	**0,063**
Koolwaterstoffractie C10-C12	mg/l	**<0,010 ***	**<0,010 ***
Koolwaterstoffractie C12-C16	mg/l	**<0,010 ***	**<0,010 ***
Koolwaterstoffractie C16-C20	mg/l	**0,008 ***	**0,005 ***
Koolwaterstoffractie C20-C24	mg/l	**0,007 ***	**0,005 ***
Koolwaterstoffractie C24-C28	mg/l	**0,017 ***	**0,017 ***
Koolwaterstoffractie C28-C32	mg/l	**0,016 ***	**0,017 ***
Koolwaterstoffractie C32-C36	mg/l	**0,006 ***	**0,007 ***
Koolwaterstoffractie C36-C40	mg/l	**<0,005 ***	**<0,005 ***

Verklaring:"<" of n.a. betekent dat het gehalte van de component lager is dan de rapportagegrens.

Begin van de analyses: 23.11.2018
Einde van de analyses: 26.11.2018

De onderzoeksresultaten hebben alleen betrekking op het aangeleverde monstermateriaal . Monsters met onbekende herkomst kunnen slechts beperkt gecontroleerd worden op plausibiliteit .

De in dit rapport vermelde analyses zijn geaccrediteerd volgens ISO/IEC 17025:2005, tenzij bij de analyse het symbool " * " staat vermeld.

Kamer van Koophandel
Nr. 08110898
VAT/BTW-ID-Nr.:
NL 811132559 B01

Directeur
ppa. Marc van Gelder
Dr. Paul Wimmer

TESTING
RvA L 005

AL-West B.V.
Dortmundstraat 16B, 7418 BH Deventer, the Netherlands
Postbus 693, 7400 AR Deventer
Tel. +31(0)570 788110, Fax +31(0)570 788108
e-Mail: info@al-west.nl, www.al-west.nl

AGROLAB GROUP
Your labs. Your service.

Opdracht **811235 Afvalwater**

AL-West B.V. Dhr. Chris van Wijngaarden, Tel. 31/570788118
Klantenservice

Toegepaste methoden

cf NEN6953(ont.cfNEN6961, met.cf ISO17294-2(2004)): IJzer (Fe)
conform NEN 6621: Onopgeloste bestanddelen (NEN 6621)
conform NEN 6961 en NEN-EN-ISO 15587-1: Koningswater ontsluiting
conform NEN-EN-ISO 11423-1: Benzeen Tolueen Ethylbenzeen m,p-Xyleen o-Xyleen Som Xylenen
eigen methode: Koolwaterstoffractie C10-C12 Koolwaterstoffractie C12-C16 Koolwaterstoffractie C16-C20
Koolwaterstoffractie C20-C24 Koolwaterstoffractie C24-C28 Koolwaterstoffractie C28-C32
Koolwaterstoffractie C32-C36 Koolwaterstoffractie C36-C40
eigen methode: Koolwaterstoffractie (C10-C40)
eigen methode (analyse conform NEN-EN-ISO 10301): Naftaleen

De in dit rapport vermelde analyses zijn geaccrediteerd volgens ISO/IEC 17025:2005, tenzij bij de analyse het symbool " * " staat vermeld.

Kamer van Koophandel
Nr. 08110898
VAT/BTW-ID-Nr.:
NL 811132559 B01

Directeur
ppa. Marc van Gelder
Dr. Paul Wimmer

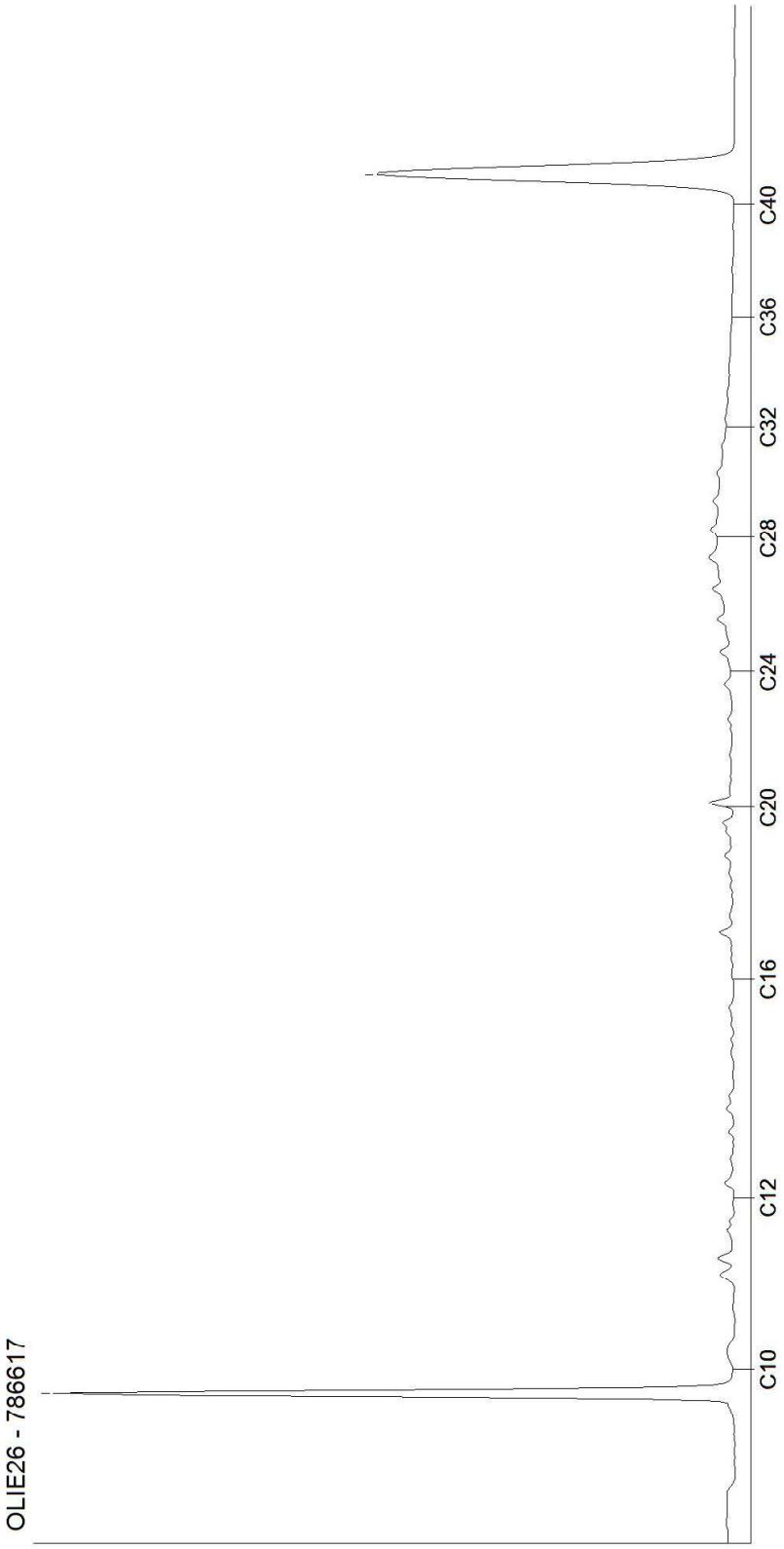
TESTING
RvA L 005

AL-West B.V.

Dortmundstraat 16B, 7418 BH Deventer, the Netherlands
Postbus 693, 7400 AR Deventer
Tel. +31(0)570 788110, Fax +31(0)570 788108
e-Mail: info@al-west.nl, www.al-west.nl

CHROMATOGRAM for Order No. 811235, Analysis No. 786617, created at 26.11.2018 06:40:17

Monsteromschrijving: Pb 998 F(0,01-0,02)

Kamer van Koophandel
Nr. 08110898
VAT/BTW-ID-Nr.:
NL 811132559 B01

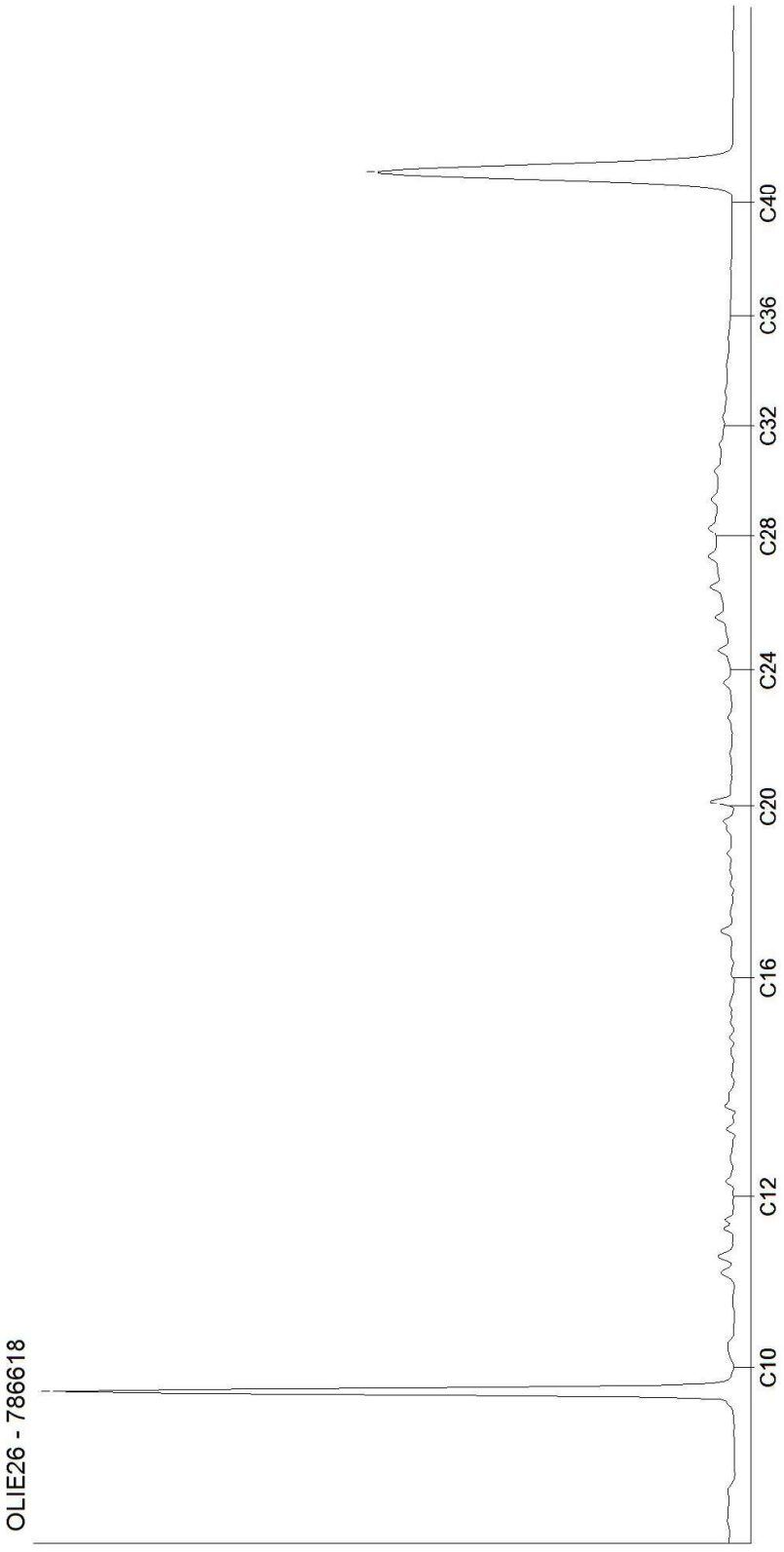
Directeur
ppa. Marc van Gelder
Dr. Paul Wimmer

AL-West B.V.

Dortmundstraat 16B, 7418 BH Deventer, the Netherlands
Postbus 693, 7400 AR Deventer
Tel. +31(0)570 788110, Fax +31(0)570 788108
e-Mail: info@al-west.nl, www.al-west.nl

CHROMATOGRAM for Order No. 811235, Analysis No. 786618, created at 26.11.2018 06:40:17

Monsteromschrijving: Pb 999 F(0,01-0,02)

Kamer van Koophandel
Nr. 08110898
VAT/BTW-ID-Nr.:
NL 811132559 B01

Directeur
ppa. Marc van Gelder
Dr. Paul Wimmer

AL-West B.V.
Dortmundstraat 16B, 7418 BH Deventer, the Netherlands
Postbus 693, 7400 AR Deventer
Tel. +31(0)570 788110, Fax +31(0)570 788108
e-Mail: info@al-west.nl, www.al-west.nl

AGROLAB GROUP
Your labs. Your service.

Tauw Nederland B.V.
Rolf Smit
POSTBUS 133
7400 AC DEVENTER

Datum	28.11.2018
Relatienr	35003840
Opdrachtnr.	812004

ANALYSERAPPORT

***Opdracht* 812004 Afvalwater**

Opdrachtgever	35003840 Tauw Nederland B.V.
Uw referentie	1266823 Laag Soeren Priesnitzlaan 2a 399494
Opdrachtacceptatie	27.11.18
Monsternemer	Opdrachtgever

Geachte heer, mevrouw,

Hierbij zenden wij u de resultaten van het door u aangevraagde laboratoriumonderzoek.
De analyses zijn, tenzij anders vermeld, geaccrediteerd volgens NEN-EN-ISO/IEC 17025 en uitgevoerd overeenkomstig de onderzoeksmethoden die worden genoemd in de meest actuele versie van onze verrichtingenlijst van de Raad voor Accreditatie, accreditatienummer L005.

Indien u gegevens wenst over de meetonzekerheden van een methode, kunnen wij u deze op verzoek verstrekken.

Dit rapport mag alleen in zijn geheel worden gereproduceerd. Eventuele bijlagen zijn onderdeel van het rapport.

Indien u nog vragen heeft of aanvullende informatie wenst, verzoeken wij u om contact op te nemen met Klantenservice.

Wij vertrouwen erop u met de toegezonden informatie van dienst te zijn.

Met vriendelijke groet,

AL-West B.V. Dhr. Chris van Wijngaarden, Tel. 31/570788118
Klantenservice

De in dit rapport vermelde analyses zijn geaccrediteerd volgens ISO/IEC 17025:2005, tenzij bij de analyse het symbool " * " staat vermeld.

Kamer van Koophandel
Nr. 08110898
VAT/BTW-ID-Nr.:
NL 811132559 B01

Directeur
ppa. Marc van Gelder
Dr. Paul Wimmer

TESTING
RvA L 005

AL-West B.V.

Dortmundstraat 16B, 7418 BH Deventer, the Netherlands
Postbus 693, 7400 AR Deventer
Tel. +31(0)570 788110, Fax +31(0)570 788108
e-Mail: info@al-west.nl, www.al-west.nl

AGROLAB GROUP
Your labs. Your service.

***Opdracht* 812004 Afvalwater**

Monsternr.	*Monsteromschrijving*	*Monstername*	*Monsternamepunt*
791548	Effluent (27-11-2018)	27.11.2018	

	Eenheid	791548 Effluent (27-11-2018)
Klassiek Chemische Analyses		
Onopgeloste bestanddelen / Zwevende Stof	mg/l	**<2,0**
Voorbehandeling metalen analyse		
Koningswater ontsluiting		**++**
Metalen		
IJzer (Fe)	mg/l	**0,10**
Aromaten		
Benzeen	µg/l	**<0,2**
Tolueen	µg/l	**<0,5**
Ethylbenzeen	µg/l	**<0,5**
m,p-Xyleen	µg/l	**<0,2**
o-Xyleen	µg/l	**<0,50**
Naftaleen	µg/l	**0,2**
Som Xylenen	µg/l	**n.a.**
Minerale olie		
Koolwaterstoffractie (C10-C40)	mg/l	**<0,050**
Koolwaterstoffractie C10-C12	mg/l	**<0,010 ***
Koolwaterstoffractie C12-C16	mg/l	**<0,010 ***
Koolwaterstoffractie C16-C20	mg/l	**<0,005 ***
Koolwaterstoffractie C20-C24	mg/l	**<0,005 ***
Koolwaterstoffractie C24-C28	mg/l	**<0,005 ***
Koolwaterstoffractie C28-C32	mg/l	**<0,005 ***
Koolwaterstoffractie C32-C36	mg/l	**<0,005 ***
Koolwaterstoffractie C36-C40	mg/l	**<0,005 ***

Verklaring:"<" of n.a. betekent dat het gehalte van de component lager is dan de rapportagegrens.

Begin van de analyses: 27.11.2018
Einde van de analyses: 28.11.2018

De onderzoeksresultaten hebben alleen betrekking op het aangeleverde monstermateriaal . Monsters met onbekende herkomst kunnen slechts beperkt gecontroleerd worden op plausibiliteit .

De in dit rapport vermelde analyses zijn geaccrediteerd volgens ISO/IEC 17025:2005, tenzij bij de analyse het symbool " * " staat vermeld.

Kamer van Koophandel
Nr. 08110898
VAT/BTW-ID-Nr.:
NL 811132559 B01

Directeur
ppa. Marc van Gelder
Dr. Paul Wimmer

TESTING
RvA L 005

AL-West B.V.
Dortmundstraat 16B, 7418 BH Deventer, the Netherlands
Postbus 693, 7400 AR Deventer
Tel. +31(0)570 788110, Fax +31(0)570 788108
e-Mail: info@al-west.nl, www.al-west.nl

AGROLAB GROUP
Your labs. Your service.

Opdracht **812004 Afvalwater**

AL-West B.V. Dhr. Chris van Wijngaarden, Tel. 31/570788118
Klantenservice

Toegepaste methoden

cf NEN6953(ont.cfNEN6961, met.cf ISO17294-2(2004)): IJzer (Fe)
conform NEN 6961 en NEN-EN-ISO 15587-1: Koningswater ontsluiting
conform NEN-EN 872: Onopgeloste bestanddelen / Zwevende Stof
conform NEN-EN-ISO 11423-1: Benzeen Tolueen Ethylbenzeen m,p-Xyleen o-Xyleen Som Xylenen
eigen methode: Koolwaterstoffractie C10-C12 Koolwaterstoffractie C12-C16 Koolwaterstoffractie C16-C20
Koolwaterstoffractie C20-C24 Koolwaterstoffractie C24-C28 Koolwaterstoffractie C28-C32
Koolwaterstoffractie C32-C36 Koolwaterstoffractie C36-C40
eigen methode: Koolwaterstoffractie (C10-C40)
eigen methode (analyse conform NEN-EN-ISO 10301): Naftaleen

De in dit rapport vermelde analyses zijn geaccrediteerd volgens ISO/IEC 17025:2005, tenzij bij de analyse het symbool " * " staat vermeld.

Kamer van Koophandel
Nr. 08110898
VAT/BTW-ID-Nr.:
NL 811132559 B01

Directeur
ppa. Marc van Gelder
Dr. Paul Wimmer

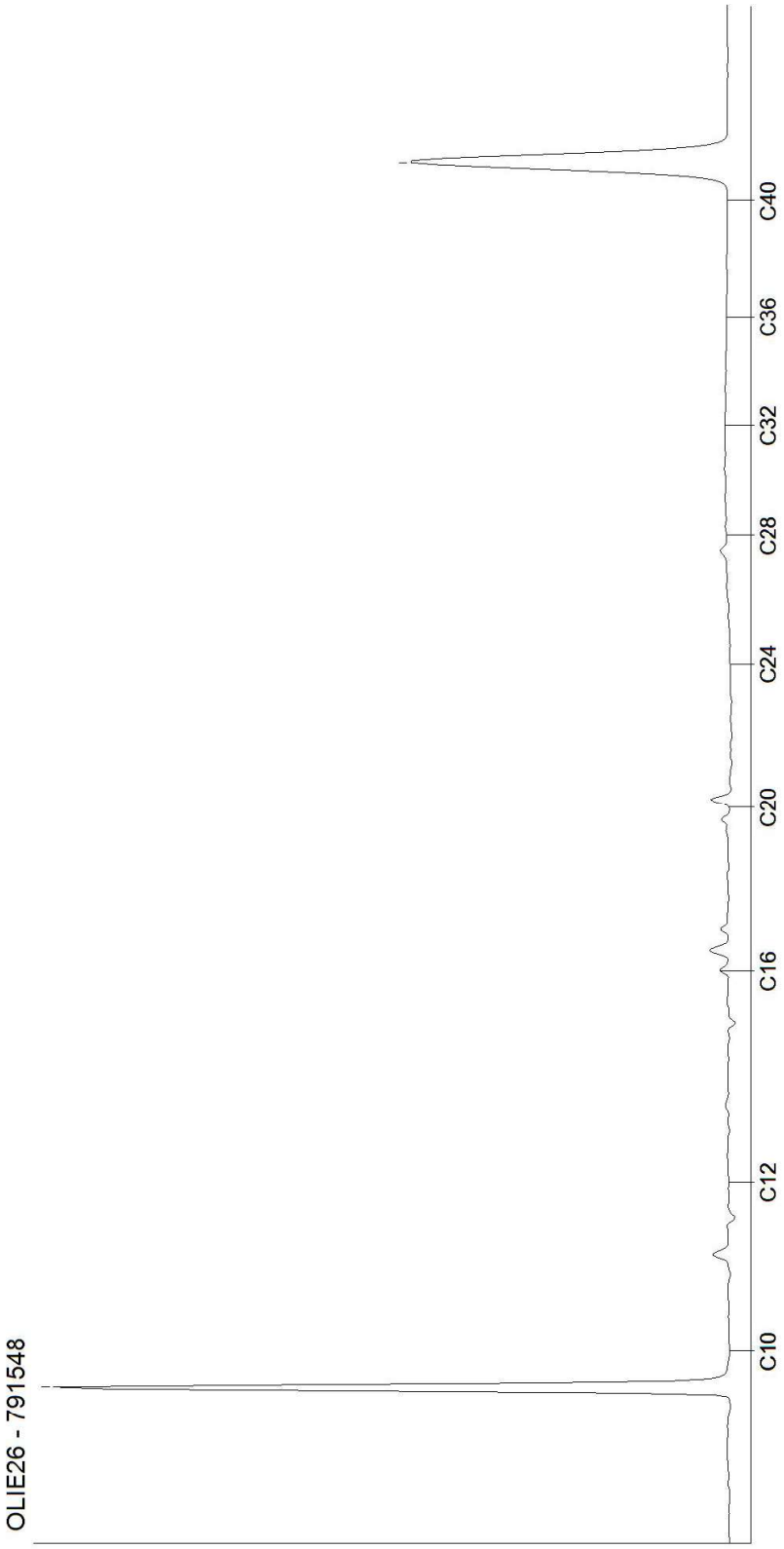
TESTING
RvA L 005

AL-West B.V.

Dortmundstraat 16B, 7418 BH Deventer, the Netherlands
Postbus 693, 7400 AR Deventer
Tel. +31(0)570 788110, Fax +31(0)570 788108
e-Mail: info@al-west.nl, www.al-west.nl

CHROMATOGRAM for Order No. 812004, Analysis No. 791548, created at 28.11.2018 07:06:33

Monsteromschrijving: Effluent (27-11-2018)

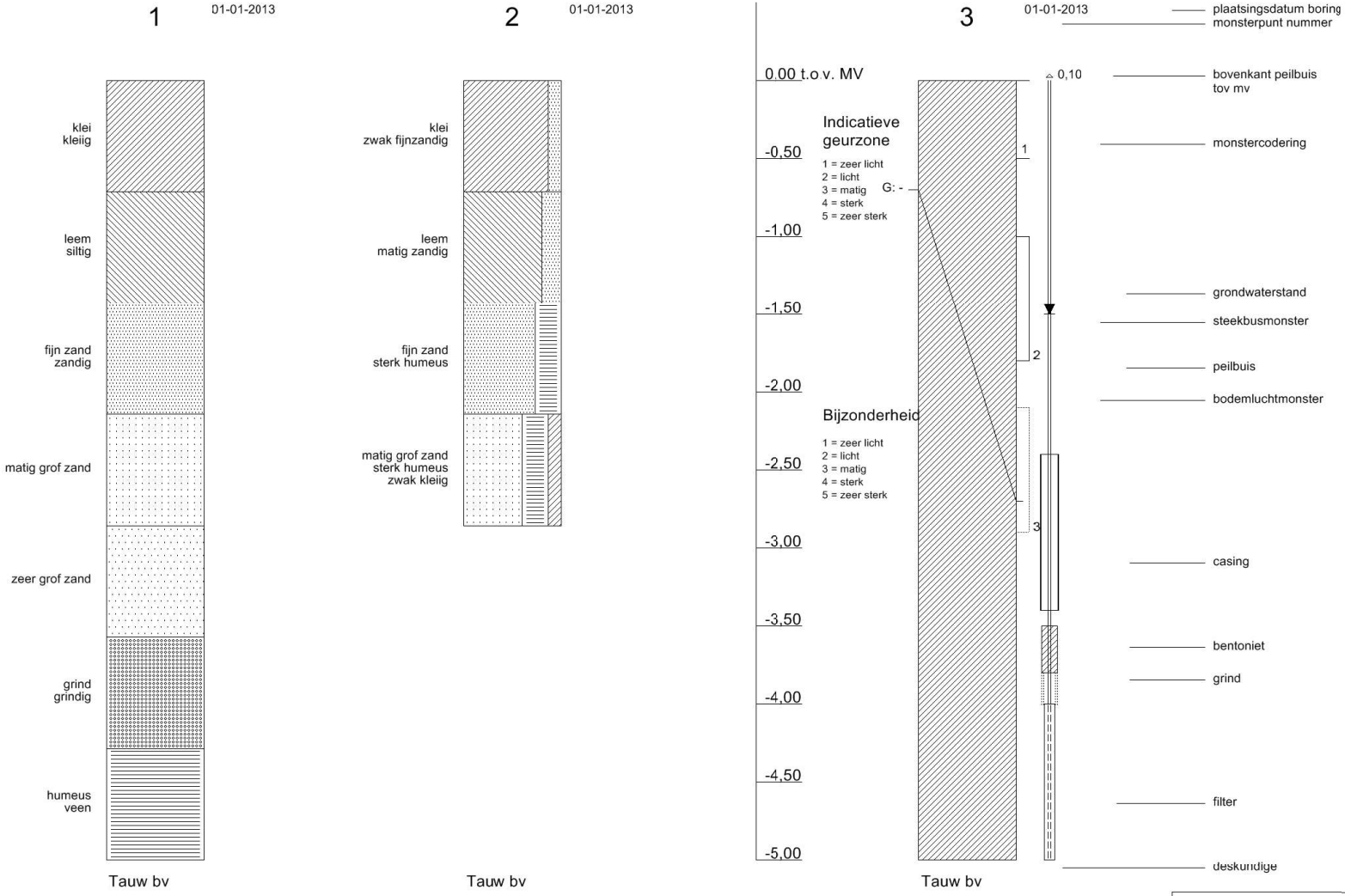

Kamer van Koophandel
Nr. 08110898
VAT/BTW-ID-Nr.:
NL 811132559 B01

Directeur
ppa. Marc van Gelder
Dr. Paul Wimmer

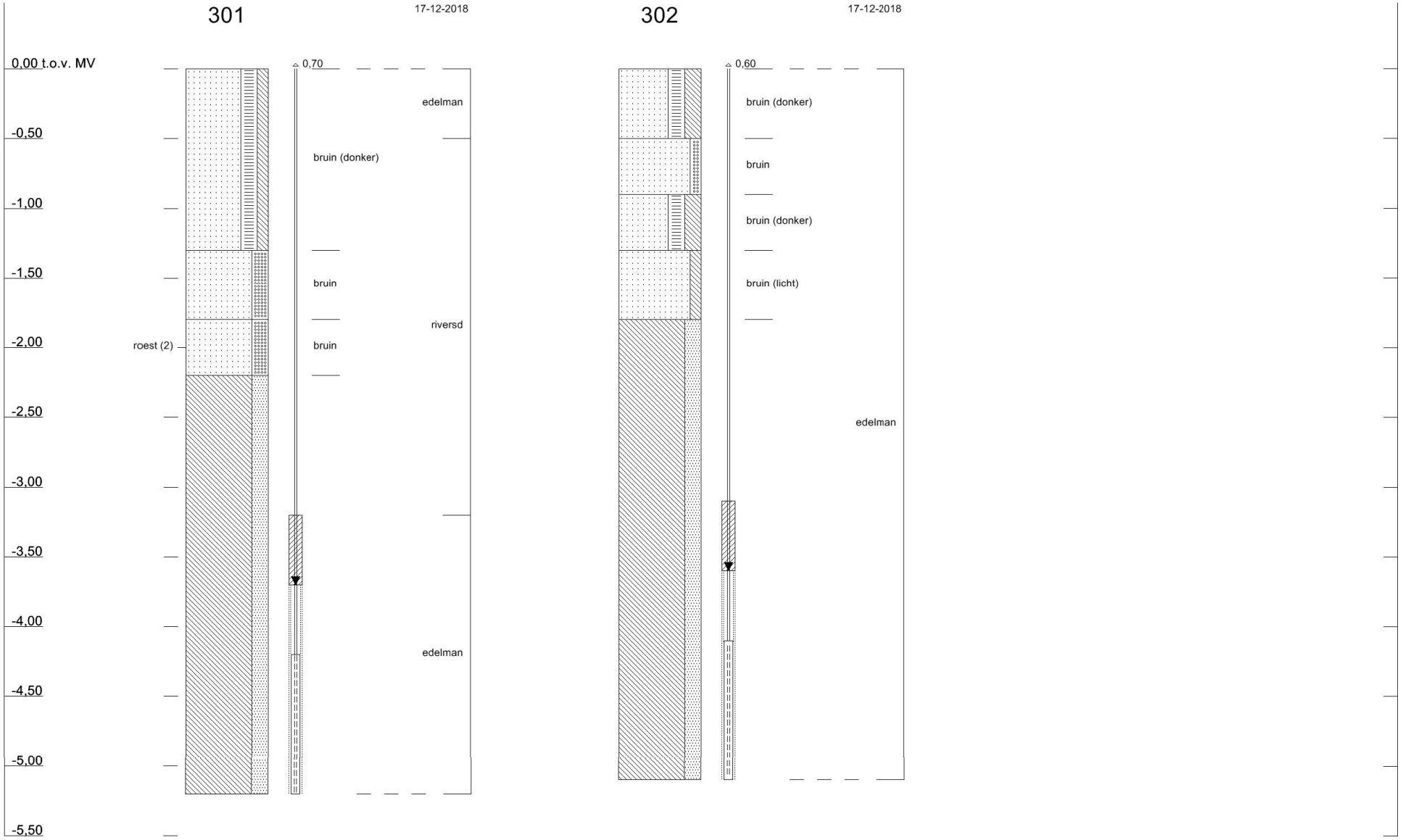
Bijlage 9 Boorbeschrijving nieuwe peilbuizen 301 en 302 en analyseresultaten

Legenda boorprofielen

arcering conform NEN 5104

Tauw

Profielen conform NEN 5104

1266823 : Laag Soeren Priesnitzlaan 2a

eurofins | — analytico®

TAUW BV
T.a.v. Kasemier, Stefan
Postbus 133
7400 AC DEVENTER
NETHERLANDS

Analysecertificaat

Datum: 09-Jan-2019

Hierbij ontvangt u de resultaten van het navolgende laboratoriumonderzoek.

Certificaatnummer/Versie	2019001081/1
Uw project/verslagnummer	1266823
Uw projectnaam	Laag Soeren Priesnitzlaan 2a
Uw ordernummer	400664
Monster(s) ontvangen	07-Jan-2019

Dit certificaat mag uitsluitend in zijn geheel worden gereproduceerd.
De analyse resultaten hebben alleen betrekking op het beproefde object.

De grondmonsters worden tot 4 weken na datum ontvangst bewaard en watermonsters tot 2 weken na datum ontvangst. Zonder tegenbericht worden de monsters nadien afgevoerd.
Indien de monsters langer bewaard dienen te blijven verzoeken wij U dit exemplaar uiterlijk 1 werkdag voor afloop van de standaardbewaarperiode ondertekend aan ons te retourneren. Voor de kosten van het langer bewaren van monsters verwijzen wij naar de prijslijst.

Bewaren tot:
Datum: Naam: Handtekening:

Wij vertrouwen erop uw opdracht hiermee naar verwachting te hebben uitgevoerd, mocht U naar aanleiding van dit analysecertificaat nog vragen hebben verzoeken wij U contact op te nemen met de afdeling Verkoop en Advies.

Met vriendelijke groet,

Eurofins Analytico B.V.

Ing. A. Veldhuizen
Technical Manager

Eurofins Analytico B.V.

Gildeweg 42-46
3771 NB Barneveld
P.O. Box 459
3770 AL Barneveld NL

Tel. +31 (0)34 242 63 00
Fax +31 (0)34 242 63 99
E-mail info-env@eurofins.nl
Site www.eurofins.nl

BNP Paribas S.A. 227 9245 25
IBAN: NL71BNPA0227924525
BIC: BNPANL2A
KvK/CoC No. 09088623
BTW/VAT No. NL 8043.14.883.B01

Eurofins Analytico B.V. is ISO 14001: 2004 gecertificeerd door TÜV en erkend door het Vlaamse Gewest (OVAM en Dep. Omgeving), het Brusselse Gewest (BIM), het Waalse Gewest (DGRNE-OWD) en door de overheid van Luxemburg (MEV).

Analysecertificaat

Uw project/verslagnummer	1266823	Certificaatnummer/Versie	2019001081/1
Uw projectnaam	Laag Soeren Priesnitzlaan 2a	Startdatum	07-Jan-2019
Uw ordernummer	400664	Rapportagedatum	09-Jan-2019/11:30
		Bijlage	A,C
Monsternemer		Pagina	1/1
Monstermatrix	Water (AS3000)		

	Analyse	Eenheid	1	2
	Minerale olie			
	Minerale olie (C10-C12)	µg/L	<10	<10
	Minerale olie (C12-C16)	µg/L	16	<10
	Minerale olie (C16-C21)	µg/L	<10	<10
	Minerale olie (C21-C30)	µg/L	<15	<15
	Minerale olie (C30-C35)	µg/L	<10	<10
	Minerale olie (C35-C40)	µg/L	<10	<10
S	Minerale olie totaal (C10-C40)	µg/L	<50	<50

Nr.	Monsteromschrijving	Datum monstername	Monster nr.
1	Pb 301 F(4,2-5,2)	07-Jan-2019 00:00	10490920
2	Pb 302 F(4,1-5,1)	07-Jan-2019 00:00	10490921

Q: door RvA geaccrediteerde verrichting
A: AP04 erkende verrichting
S: AS SIKB erkende verrichting
V: VLAREL erkende verrichting
M: MCERTS erkend

Akkoord
Pr.coörd.
VA

Dit certificaat mag uitsluitend in zijn geheel worden gereproduceerd.
Eurofins Analytico B.V. is ISO 14001: 2004 gecertificeerd door TÜV en erkend door het Vlaamse Gewest (OVAM en Dep. Omgeving), het Brusselse Gewest (BIM), het Waalse Gewest (DGRNE-OWD) en door de overheid van Luxemburg (MEV).

TESTEN
RvA L010

Eurofins Analytico B.V.

Gildeweg 42-46
3771 NB Barneveld
P.O. Box 459
3770 AL Barneveld NL

Tel. +31 (0)34 242 63 00
Fax +31 (0)34 242 63 99
E-mail info-env@eurofins.nl
Site www.eurofins.nl

BNP Paribas S.A. 227 9245 25
IBAN: NL71BNPA0227924525
BIC: BNPANL2A
KvK/CoC No. 09088623
BTW/VAT No. NL 8043.14.883.B01

Bijlage (A) met deelmonsterinformatie behorende bij analysecertificaat 2019001081/1

Monster nr.	Boornr	Omschrijving	Van	Tot	Barcode	Monstername ID/Monsteromsch.
10490920	DM1	301-1	420	520	0680358966	Pb 301 F(4,2-5,2)
10490921	DM1	302-1	410	510	0680358944	Pb 302 F(4,1-5,1)

Eurofins Analytico B.V.

Gildeweg 42-46
3771 NB Barneveld
P.O. Box 459
3770 AL Barneveld NL

Tel. +31 (0)34 242 63 00
Fax +31 (0)34 242 63 99
E-mail info-env@eurofins.nl
Site www.eurofins.nl

BNP Paribas S.A. 227 9245 25
IBAN: NL71BNPA0227924525
BIC: BNPANL2A
KvK/CoC No. 09088623
BTW/VAT No. NL 8043.14.883.B01

Eurofins Analytico B.V. is ISO 14001: 2004 gecertificeerd door TÜV en erkend door het Vlaamse Gewest (OVAM en Dep. Omgeving), het Brusselse Gewest (BIM), het Waalse Gewest (DGRNE-OWD) en door de overheid van Luxemburg (MEV).

Bijlage (C) met methodeverwijzingen behorende bij analysecertificaat 2019001081/1

Analyse	Methode	Techniek	Methode referentie
Minerale olie (C10-C40)	W0215	GC-FID	Cf. pb 3110-5

Nadere informatie over de toegepaste onderzoeksmethoden alsmede een classificatie van de meetonzekerheid staan vermeld in ons overzicht "Specificaties analysemethoden", versie juni 2016.

Eurofins Analytico B.V.

Gildeweg 42-46
3771 NB Barneveld
P.O. Box 459
3770 AL Barneveld NL

Tel. +31 (0)34 242 63 00
Fax +31 (0)34 242 63 99
E-mail info-env@eurofins.nl
Site www.eurofins.nl

BNP Paribas S.A. 227 9245 25
IBAN: NL71BNPA0227924525
BIC: BNPANL2A
KvK/CoC No. 09088623
BTW/VAT No. NL 8043.14.883.B01

Eurofins Analytico B.V. is ISO 14001: 2004 gecertificeerd door TÜV en erkend door het Vlaamse Gewest (OVAM en Dep. Omgeving), het Brusselse Gewest (BIM), het Waalse Gewest (DGRNE-OWD) en door de overheid van Luxemburg (MEV).

Bijlage 10 Foto’s

Ontgraving fase 1 (in westelijke richting; vrijgraven kabels)

Ontgraving fase 1 (In oostelijke richting; depot twijfelgrond)

Ontgraving fase 2 (In zuidelijke richting; op achtergrond woning en tuin)

Ontgraving fase 2 (richting westen, op achtergrond schuur)

Aanvullen saneringsput

Bijlage 11 Verantwoording

Tauw

Kenmerk R002-1266823CEH-V01-aqb-NL

Verantwoording BRL SIKB 6000

Titel

Projectleider BRL SIKB -protocol 6001

Toezichthouder(s) Processturing

Toezichthouder(s) Verificatie

Handtekening goedkeuring

Toezichthouder(s)

B.J.G. Dolman (Ruben)

Handtekening vrijgave

Projectleider

R.D. Smit

Bijlage 4 Saneringsplan

Bijlage 4 Saneringsplan

Omgevingsdienst
Regio Arnhem

[redacted]

Retouradres: Postbus 3066, 6802 DB Arnhem

De heer R. van Rinsbergen
Priesnitzlaan 2A
6957 DE Laag-Soeren

Onderwerp
Besluit instemming evaluatie Priesnitzlaan 2A te Laag-Soeren

Datum
30 juli 2019

Pagina
1 van 4

Zaaknummer
195290312

Behandeld door
T. Broere

Geachte heer Van Rinsbergen,

Op 20 februari 2019 ontvingen wij van Tauw B.V. Deventer, namens u, een evaluatieverslag van de bodemsanering van een geval van ernstige bodemverontreiniging op locatie Priesnitzlaan 2A te Laag-Soeren, gemeente Rheden. Deze locatie is bij ons geregistreerd onder GE027502557.

In het verleden hebben wij met betrekking tot deze locatie reeds de volgende besluiten genomen:

- Besluit vaststelling ernst en spoedeisendheid van gedeputeerde staten van Gelderland, 25 oktober 2018, 2018-011186
- Besluit goedkeuren saneringsplan, 25 oktober 2018, 2018-011186

De sanering heeft inmiddels plaatsgevonden. Op basis van het ingediende evaluatieverslag nemen wij een "Besluit instemming evaluatieverslag".

Besluit
Wij stemmen in met het ingediende evaluatieverslag van de functiegerichte sanering.

Verplichting melding gebruikswijziging
De saneringslocatie is na saneren geschikt voor het gebruik Industrie, zoals vermeld in het evaluatieverslag. Het kan zijn dat na dit besluit het bodemgebruik verandert ten opzichte het evaluatieverslag. Bij een verandering van de gebruiksfunctie naar een gevoeliger gebruik zal dit schriftelijk aan ons gemeld worden. Deze schriftelijke melding is verplicht als zich een van de volgende situaties voordoet:

- wijziging van gebruik "industrie bebouwing en/of infrastructuur met bijbehorend groen" naar gebruik "wonen en tuin" of "recreatie en ander openbaar groen".

Omgevingsdienst Regio Arnhem

Euseblusbultenslngel 53
6828 HZ Arnhem

Postbus 3066
6802 DB Arnhem

T 026 - 377 16 00
E postbus@odra.nl
www.odregioarnhem.nl

KvK 57137528
IBAN NL92BNGH0285158813
BTW NL 8524.52.998.B.01

Overige meldingsverplichting
Geen graafwerkzaamheden
Op de locatie is in enkele wanden (W5 en W14) nog een restverontreiniging met minerale olie aanwezig. Graven en andere werkzaamheden op of in deze restverontreiniging ook buiten de kadastraal geregistreerde contour) behoeven, gelet op het bepaalde in artikel 28 en/of 39 van de Wet bodembescherming instemming van het bevoegd gezag.

Besluitvormingsprocedure
Voor het vaststellen van dit besluit volgen wij de zogenaamde "verkorte procedure". Dit betekent dat het besluit op grond van de melding niet gedurende zes weken in ontwerp ter inzage is gelegd. Wel hebben belanghebbenden de gelegenheid gehad om hun mening over de melding te geven.

Motivering
Het Besluit instemming evaluatieverslag hebben wij gebaseerd op het volgende rapport/de volgende rapporten.

- *Evaluatie van de grondsanering, Laag-Soeren Priesnitzlaan 2a, GE027502557, Tauw B.V., 14 februari 2019, R002-1266823CEH-V01-aqb-NL*

De saneringswerkzaamheden zijn op 26 tot en met 28 november en 5 en 7 december 2018 uitgevoerd ten oosten van de Priesnitzlaan 2A te Laag-Soeren. De graafwerkzaamheden zijn uitgevoerd door Grondverzetbedrijf Jan Zevenhuizen B.V. (certificaatnummer K47221/07). De milieukundige begeleiding is uitgevoerd door Tauw B.V. (certificaatnummer K54914/13). Circa 151,5 m^3 verontreinigde grond is afgevoerd (afvalstroomnummer 06003R017690) naar een erkende verwerker (Smink). De ontgraving is aangevuld met AW2000 zand afkomstig uit twee partijkeuringen, Paleis 'T Loo te Apeldoorn en de onderdoorgang te Dieren. Voor deze laatste is op de vrachtbrieven abusievelijk Thomassen (een nabij gelegen distributiecentrum) genoteerd (zie mail van dhr B. Sanders 9 juli 2019).

Ter verificatie zijn put- en wandmonsters van de ontgraving genomen. Naar aanleiding hiervan is aanvullend ontgraven en zijn ter verificatie nogmaals put- en wandmonsters genomen, totdat de bodem voldeed aan de bodemkwaliteitsklasse Industrie (< 500 mg/kg d.s.).

Ook is tijdens de sanering circa 480 m^3 grondwater onttrokken en geloosd op het oppervlaktewater. Dit heeft plaatsgevonden van 23 tot 28 november 2018. Direct bij aanvang van de sanering op 23 november 2018 zijn sporen van minerale olie in het geloosde water aangetroffen. Op 27 november 2018 is het geloosde water opnieuw bemonsterd waarbij geen minerale olie is aangetroffen. Het grondwater zelf is tijdens en na de sanering bemonsterd en gecontroleerd. Uit de resultaten blijkt dat geen verontreiniging meer is aangetoond in het grondwater.

Vervallenverklaring
De kadastrale aantekening bij de betrokken percelen als gevolg van onze eerdere besluiten over onderhavige bodemverontreiniging komt thans te vervallen. Er is geen restverontreiniging in de grond achtergebleven boven de interventiewaarde waarvoor een saneringsmaatregel in stand moet worden gehouden.

Mogelijke herziening
Dit besluit is genomen op basis van de door de melder overgelegde gegevens. Bij de voorbereiding van het besluit is bij ons geen twijfel gerezen over de juistheid en/of volledigheid van de overgelegde gegevens. Mocht in een later stadium blijken dat deze gegevens niet juist en/of volledig zijn of dat de feitelijke situatie is veranderd, dan behouden wij ons het recht voor een nieuw besluit te nemen. Wij achten ons niet aansprakelijk voor de schade die hieruit kan voortvloeien.

Grondslag
Dit besluit is gebaseerd op de Wet bodembescherming (zie met name de artikelen 1, 28, 29, 37, 38, 39 en 39a t/m 39f en bij deelsanering tevens artikel 40) inclusief de daarbij behorende regelgeving en de volgende beleidsdocumenten:
- Circulaire bodemsanering 2009 Staatscourant 3 april 2012;
- Provinciale milieuverordening Gelderland;
- De Gelderse "Beleidsnota Bodem 2012".

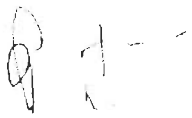
Rechtsmiddelen
Belanghebbenden kunnen binnen zes weken na dagtekening van het besluit hiertegen een bezwaarschrift indienen. Het bezwaarschrift dient te worden gericht aan Gedeputeerde Staten, secretariaat Commissie van Advies voor Bezwaarschriften en Klachten, Postbus 9090, 6800 GX Arnhem. Op envelop en brief duidelijk "bezwaarschrift" vermelden.

Degene die een bezwaarschrift heeft ingediend, kan bij de voorzitter van de Afdeling bestuursrechtspraak van de Raad van State (Postbus 20019, 2500 EA 's-Gravenhage) een verzoek indienen om een voorlopige voorziening te treffen. Voor het behandelen van een verzoek om een voorlopige voorziening wordt griffierecht geheven. Over de hoogte en de wijze van betaling van het griffierecht kunt u informatie verkrijgen bij de Raad van State, telefoonnummer (070) 426 44 26.

Informatie over de bezwarenprocedure en de mogelijkheid van mediation is te vinden op de website van de provincie Gelderland (www.gelderland.nl/digitaalloket).
U kunt die informatie, vervat in de brochure "Niet eens met een besluit van de provincie Gelderland? Bezwaarschrift of mediation" ook opvragen bij het Provincieloket via telefoonnummer (026) 359 99 99.

Vragen
Vragen over deze brief kunt u stellen aan de heer T. Broere, telefoonnummer: (026) 377 15 02. Wij verzoeken u eventuele aanvullende documenten zoveel mogelijk digitaal in te dienen. Dit kunt u doen via postbus@odra.nl, onder vermelding van het zaaknummer.

Hoogachtend,
Namens Gedeputeerde Staten van Gelderland,

A.M. Prent
Afdelingshoofd
Omgevingsdienst Regio Arnhem

Bijlage 5 Quickscan flora & fauna

Bijlage 5 Quickscan flora & fauna

LOO PLAN
voor bos, natuur en landschap

QUICKSCAN WET NATUURBESCHERMING

Harderwijkerweg 5-7

&

Priesnitzlaan 2-2a

Laag-Soeren

COLOFON

OPDRACHT

Quickscan in het kader van de Wet natuurbescherming
voor het terrein aan de Harderwijkerweg 5-7 en Priesnitzlaan 2-2a in Laag Soeren.

OPDRACHTGEVER
Van Eijbergen Vastgoed BV
Knoevenoordstraat 83
6964 BK Hall

OPDRACHTNEMER
LOO PLAN, voor bos, natuur en landschap
Diepesteeg 4
6994 CD De Steeg
tel.: 026 – 351 41 74
info@looplan.nl
www.looplan.nl

Ons kenmerk : 2021-100999-3400
Datum : 2 november 2021

Contactpersoon : de heer B. van Eijbergen

Contactpersoon : Robert Jan Stoffer
Medewerking van : Pim Engeltjes

© Loo Plan B.V. Dit rapport is vervaardigd op verzoek van en hiermee eigendom van de opdrachtgever.
Loo Plan is niet aansprakelijk voor gevolgschade, alsmede voor schade voortvloeiende uit toepassingen van de resultaten van werkzaamheden of andere gegevens verkregen van Loo Plan.
De opdrachtgever vrijwaart Loo Plan voor aanspraken van derden in verband met deze toepassing.

INHOUDSOPGAVE

BEVINDINGEN

1	INLEIDING	2
1.1	SCOPE	3
1.2	KWALITEITSBORGING	5
2	WERKWIJZE	6
2.1	LITERATUURSTUDIE (SOORTWAARNEMINGEN EN BIOTOOP)	6
2.2	GEBIEDSBESCHERMING	6
2.3	HOUTOPSTANDEN	7
2.4	SOORTBESCHERMING	8
3	RESULTATEN	9
3.1	HUIDIGE SITUATIE EN BIOTOOP	9
3.2	GEBIEDSBESCHERMING	10
3.3	HOUTOPSTANDEN	11
3.4	SOORTBESCHERMING	11
4	EFFECTBEOORDELING EN CONCLUSIE	15
4.1	GEBIEDSBESCHERMING	15
4.2	HOUTOPSTANDEN	15
4.3	SOORTBESCHERMING	16
4.3.1	ALGEMENE BROEDVOGELS	16
4.3.2	KLEINE MARTERACHTIGEN	16
4.3.3	GEBOUWBEWONENDE SOORTEN	16

ACHTERGRONDINFORMATIE

BIJLAGEN

1. WETTELIJK KADER ALGEMEEN

2. TOETSINGSCRITERIA QUICKSCAN

3. FOTO'S

4. DETAILLERING VOORGENOMEN WERKZAAMHEDEN

Bevindingen

Tabel 1: Beknopte conclusie.

Onderdeel	Conclusie	Vervolgactie
Gebiedsbescherming	Onder de nieuwe Wet Stikstofreductie en natuurverbetering (Wsn) geldt een vrijstelling voor de tijdelijke stikstofdepositie van de geplande werkzaamheden. Voor de gebruiksfase van het project is een Aeriusberekening noodzakelijk voor de aanvraag van de omgevingsvergunning bij de Gemeente. Overige negatieve effecten door bijvoorbeeld licht, geluid of trillingen zijn uitgesloten.	Aeriusberekening uit laten voeren.
Houtopstanden	Er is geen sprake van Houtopstanden binnen de Wet natuurbescherming.	Geen vervolgactie voor wat betreft de Wet natuurbescherming. Vanuit de Gemeente is mogelijk nog wel een kapvergunning nodig.
Beschermde soorten	In de (omgeving van) het projectgebied worden de volgende beschermde soorten verwacht: - Huismus, gierzwaluw en gebouwbewonende vleermuizen (woningen Harderwijkerweg 5 en Priesnitzlaan 2 en 2a); - Kleine marterachtigen (struweel langs Camping Boszicht, buiten projectgebied).	Ruimte van minimaal 3 meter vrijhouden rond de woningen. Woningen niet meer belichten dan in de huidige situatie het geval is. Indien het niet mogelijk is om te werken binnen de bovenstaande voorwaarden, dient een nader onderzoek plaats te vinden naar de betreffende beschermde soort(en).
Voorwaarden	Afhankelijk van het tijdstip waarop de werkzaamheden worden uitgevoerd, moet rekening gehouden worden met broedende vogels. Er kunnen andere dieren op het terrein aanwezig zijn waarvoor de Zorgplicht geldt.	Geen verstorende werkzaamheden uitvoeren tijdens het broedseizoen (indicatief van maart tot half augustus). Bij werkzaamheden binnen het broedseizoen moet voorafgaand een controle op broedvogels uitgevoerd worden door een ecoloog, **óf** potentiële nestplaatsen moeten vóór het broedseizoen ongeschikt worden gemaakt. (Incidenteel) aanwezige dieren moeten de gelegenheid krijgen om veilig weg te komen.

1 Inleiding

Loo Plan heeft van Van Eijbergen Vastgoed BV het verzoek gekregen een quickscan in het kader van de Wet natuurbescherming uit te voeren voor het terrein gelegen aan de Harderwijkerweg 5-7 en Priesnitzlaan 2-2a. Dit is noodzakelijk in het kader van een herbestemming van de locatie binnen het huidige bestemmingsplan. Zo is het voornemen om het perceel aan de Priesnitzlaan 2a om te vormen naar de bestemming 'wonen' en de indeling van het bedrijfsterrein vervolgens deels te verschuiven. Daarnaast wordt er een nieuwe landschappelijk inrichting opgesteld voor het terrein

Als onderdeel van de herindeling wordt/worden:

- de open kapschuur achter de Priesnitzlaan gedeeltelijk gesloopt;
- het opslagschuurtje midden op het terrein gesloopt;
- een nieuwe schuur/loods gebouwd op het bedrijfsterrein;
- de (dode/zieke) beukenbomen langs de oprit van de Priesnitzlaan gekapt;
- de zieke eikenboom gekapt;
- de beukenboom op de noordzijde van het terrein verplaatst;
- de opritten naar de Priesnitzlaan 2 en 2a herverdeeld/ herontwikkeld;
- de grens tussen de noordzijde van het bedrijfsterrein en het aanliggende weiland herverdeeld/herontwikkeld.

Een detaillering van de voorgenomen werkzaamheden is opgenomen in bijlage 4.

Veel werkzaamheden zijn vergunningsplichtig. Een van de aspecten waarop getoetst moet worden is de soortbescherming (bijlage 1). Deze toetsing moet inzicht geven op de vraag of de geplande werkzaamheden uitvoerbaar zijn in het licht van deze wetgeving, en heeft de vorm van een quickscan. De aard van de werkzaamheden (en kennis hiervan) is hierbij essentieel.

Mogelijke effecten die op kunnen treden zijn:

- Verstoring door aanwezigheid van mensen en (groot) materieel.
- Verstoring door geluid, licht en trillingen.
- Tijdelijk ongeschikt worden van leefgebied (door aanleg werkstroken, materiaalopslag e.d.).
- Doden of verwonden van individuen van een populatie.
- Verdwijnen van nestgelegenheid.
- Verlies van leefgebied (verblijfplaatsen, foerageergebied en essentiële verbindingszones) door verandering van grondgebruik.

In de nu voorliggende rapportage zijn de resultaten van de uitgevoerde quickscan in het kader van de Wet natuurbescherming opgenomen. Op basis van een bureaustudie en een veldbezoek door een ecoloog is de (kans op) aanwezigheid van wettelijk beschermde soorten onderzocht. Aan de hand van de resultaten van de quickscan wordt getoetst welke effecten de geplande werkzaamheden op de beschermde soorten kunnen hebben.

Wanneer er geen beschermde soorten aanwezig zijn (of verwacht worden), kan het project zonder aanvullende maatregelen doorgang vinden. Als het op basis van de quickscan aannemelijk is dat er beschermde soorten aanwezig kunnen zijn én dat de voorgenomen werkzaamheden deze zouden kunnen beïnvloeden, zijn er vervolgstappen nodig.

In tabel 1 is de conclusie beknopt weergegeven. Achtergronden en details zijn opgenomen in de bijlagen.

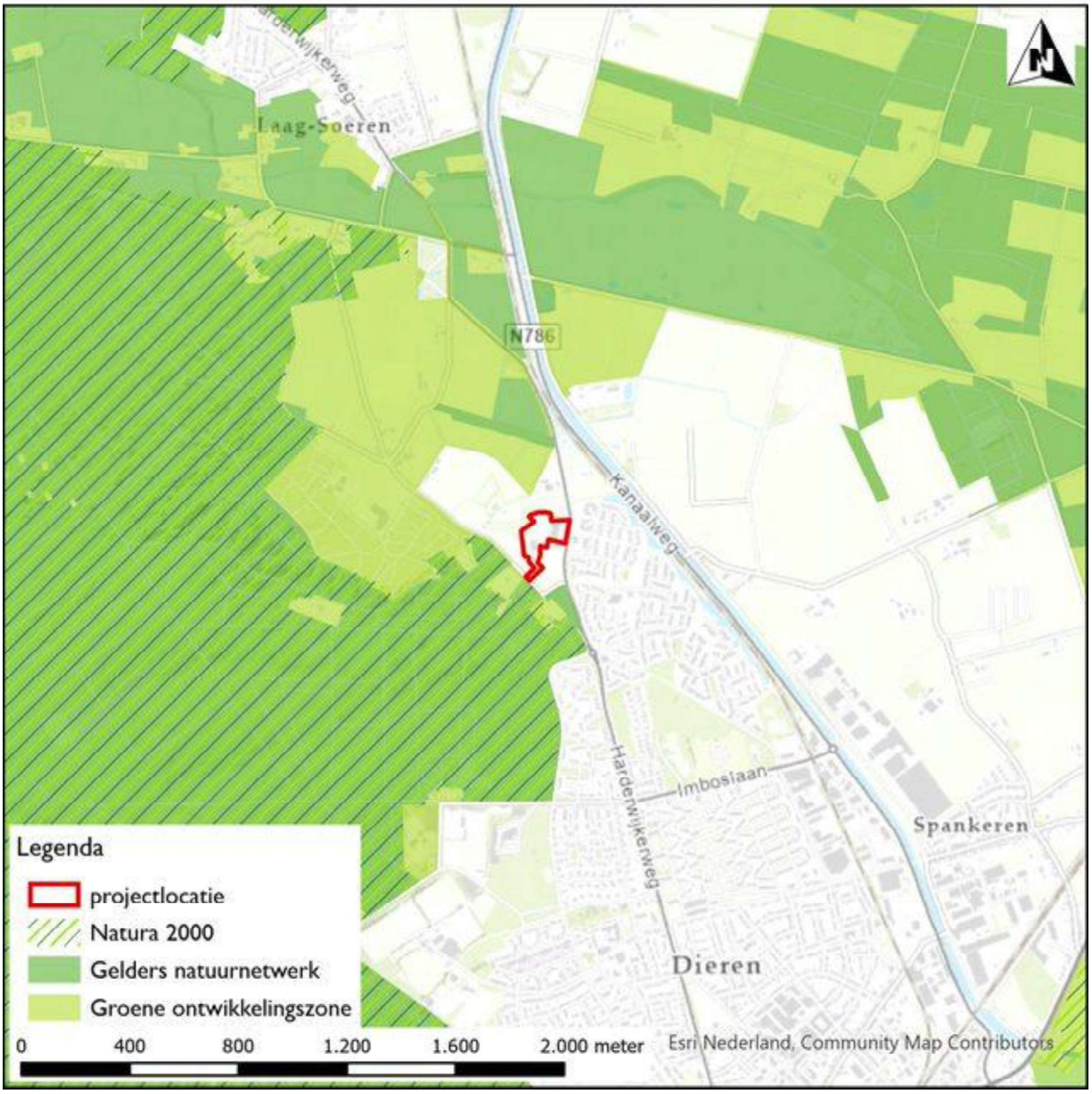
1.1 Scope

De quickscan Wet natuurbescherming moet antwoord geven op de onderstaande vragen.

- Wat is de kans op aanwezigheid van beschermde flora en fauna?
- Welke vervolgstappen (nader onderzoek) dienen genomen te worden om de aanwezigheid van de beschermde flora en fauna vast te stellen?
- Welke effecten heeft het initiatief op de (potentieel) aanwezige beschermde flora en fauna?
- Is een ontheffing op het soortbeschermingsdeel vanuit de Wet natuurbescherming noodzakelijk, of kunnen negatieve effecten ondervangen worden door het werken met goedgekeurde gedragscodes?
- Zijn er negatieve effecten in het kader van gebiedsbescherming (Natura 2000-gebieden, Natuurnetwerk Nederland) te verwachten bij dit initiatief?
- Is de regelgeving Houtopstanden van de Wet natuurbescherming van toepassing?

Opdrachtgever	Van Eijbergen Vastgoed BV
Onderzoekslocatie	Harderwijkerweg 5-7 en Priesnitzlaan 2-2a
Plaats	Laag-Soeren
Voorgenomen activiteit	Herindeling percelen Kap bomen Sloop schuur Bouw schuur
Bijzonderheden	De omvang van het huidige bedrijf verandert niet.

Figuur 1: Ligging onderzoeksgebied in de regio en ten opzichte van beschermde natuurgebieden.

1.2 Kwaliteitsborging

Loo Plan is lid van het Netwerk Groene Bureaus. Quickscans worden uitgevoerd door ecologen en getoetst door een ervaren ecoloog. Een quickscan is niet aan een bepaald seizoen gebonden en kan gedurende het gehele jaar plaatsvinden. Door te letten op habitatkenmerken en abiotische condities kan, ook voor soorten die op dat moment niet aanwezig zijn doordat zij bijvoorbeeld nachtactief zijn of zich in hun winterhabitat bevinden, worden vastgesteld of het plangebied een potentiële functie heeft. Voor een quickscan geldt geen vaste werkwijze; bij het onderzoek wordt, waar mogelijk, aangesloten op de geldende protocollen en Kennisdocumenten.

De bij het onderzoek betrokken personen (tabel 2) zijn door opleiding, werkervaring en zelfstudie gekwalificeerd voor de door hen verrichte werkzaamheden.
Het project is uitgevoerd volgens het kwaliteitshandboek van Loo Plan. Het kwaliteitsmanagementsysteem van Loo Plan is ISO 9001:2015 gecertificeerd.

Tabel 2: Bij onderzoek betrokken personen.

Datum quickscan	22 oktober 2021
Ecoloog	P. Engeltjes MSc
Opleiding	Biologie, Wageningen University, specialisatie Marine Biology
Functie	Junior medewerker ecologie Brede ecologische kennis
Interne collegiale toetsing rapportage	29 oktober 2021 R.J. Stoffer BASc Projectleider ecologie

2 Werkwijze

2.1 Literatuurstudie (soortwaarnemingen en biotoop)

De mogelijkheden voor beschermde soorten lopen per locatie en per aanwezig biotoop sterk uiteen. Specifieke kennis van de beschermde soorten en hun habitateisen is daarom essentieel. Tijdens een quickscan wordt de geschiktheid van een plangebied zowel vanuit de biotoop als vanuit de beschermde soort beoordeeld op basis van beschikbare literatuur en kaartmateriaal.

De Nationale Databank Flora en Fauna (NDFF) wordt geraadpleegd om een beeld te krijgen van de mogelijke aanwezigheid van beschermde soorten in de directe omgeving van het plangebied (lit. 1).

2.2 Gebiedsbescherming

De bescherming van Natura 2000-gebieden valt onder de Wet natuurbescherming. Met betrekking tot de Natura 2000-gebieden zijn de wettelijke verplichtingen om te voldoen aan de instandhoudingsdoelstellingen voor habitatten en soorten beschreven in de Natura 2000-beheerplannen.

Via de Nota Ruimte is het toetsingskader voor het Natuurnetwerk Nederland geregeld.

De ligging van de onderzoekslocatie ten opzichte van de Natura 2000-gebieden en het Natuurnetwerk Nederland is in figuur 1 weergegeven. Er wordt een inschatting gemaakt of de voorgenomen ingreep mogelijk een negatief effect kan hebben op de beschermde natuurwaarden. Voor deze bepaling wordt de effectenindicator geraadpleegd (lit. 2).

In of nabij de Natura 2000-gebieden wordt gekeken of er mogelijk effecten te verwachten zijn en dus de noodzaak voor een 'voortoets' bestaat.

Voor de gronden in of nabij het Natuurnetwerk Nederland (hier het Gelders Natuurnetwerk) wordt beoordeeld of de voorgenomen werkzaamheden invloed hebben op de wezenlijke waarden en kenmerken. Voor plannen binnen de begrenzing van het Natuurnetwerk Nederland dient het 'nee, tenzij'-toetsingskader doorlopen te worden.

2.3 Houtopstanden

De bescherming van houtopstanden is opgenomen in hoofdstuk 4 van de Wet natuurbescherming. De bescherming van houtopstanden geldt in principe overal buiten de bebouwde kom.

Onder houtopstanden vallen alle zelfstandige eenheden van bomen, boomvormers of struiken die een oppervlakte van 10 are of meer bevatten. Tevens valt onder houtopstanden rijbeplanting van meer dan 20 bomen.

Buiten bescherming houtopstanden vallen bomen die benoemd zijn in artikel 4.1 van de Wet natuurbescherming, te weten:

- Houtopstanden binnen de bebouwde kom;
- Houtopstanden op erven of in tuinen;
- Fruitbomen en windschermen om boomgaarden;
- Naaldbomen, kennelijk bedoeld om te dienen als kerstbomen (niet ouder dan 20 jaar);
- Kweekgoed;
- Wegbeplantingen, beplantingen langs waterwegen, eenrijige beplantingen langs landbouwgronden bestaande uit populieren of wilgen;
- Het dunnen van een houtopstand;
- Populieren, wilgen, essen of elzen bedoeld voor productie indien zij ten minste elke 10 jaar worden geoogst, bestaan uit minstens tienduizend stoven per ha per beplantingseenheid, zijnde een aaneengesloten beplanting die niet wordt doorsneden door onbeplante stroken breder dan twee meter en zijn aangelegd na 1 januari 2013.

Ingevolge artikel 4.2 is het verboden een houtopstand deels of geheel te vellen zonder hiervan een melding te maken bij Gedeputeerde Staten. Voor griend- of hakhout is dit niet van toepassing. Binnen 3 jaar moet het gevelde deel weer zijn herplant.

Afhankelijk van de geplande werkzaamheden wordt door de ecoloog bepaald of een kapmelding van toepassing is.

2.4 Soortbescherming

Omgang met artikelen 3.1, 3.5 en 3.10 van de verbodsbepalingen van de Wet natuurbescherming wordt tijdens een quickscan inzichtelijk gemaakt. Het gaat hierbij om:

1. *Soorten van de Vogelrichtlijn. Artikel 3.1.*
2. *Soorten van de Habitatrichtlijn en de verdragen van Bern en Bonn. Artikel 3.5.*
3. *Overige beschermde soorten. Artikel 3.10*

Op basis van één veldbezoek door een ecoloog wordt de (kans op) aanwezigheid van wettelijk beschermde soorten onderzocht. Dit gebeurt aan de hand van de terreingesteldheid, een brede ecologische kennis en bekende literatuurgegevens. In bijlage 2 zijn de belangrijkste toetsingscriteria opgenomen waarop de geschiktheid van het terrein wordt beoordeeld. Gebouwen worden aan de buitenzijde en indien nodig van binnen beoordeeld op hun geschiktheid.

In het veld wordt ook gekeken naar de samenhang van het project met de omgeving. Zo wordt bepaald of de betreffende locatie onderdeel van een groter (landschappelijk) geheel is, of dat het geïsoleerd ligt, bijvoorbeeld een klein bosje in een intensief agrarische omgeving. Dit kan van betekenis zijn voor de waardetoekenning van het onderzoeksgebied voor eventueel aanwezige beschermde soorten. Binnen de opdracht wordt niet onderzocht of er andere initiatieven in de omgeving spelen en wordt niet getoetst op cumulatie van effecten.

3 Resultaten

3.1 Huidige situatie en biotoop

In bijlage 3 zijn foto's toegevoegd van het projectgebied. Wanneer in de volgende paragrafen gerefereerd wordt aan een foto betreft het een foto in deze bijlage.

Het projectgebied omvat het bedrijfsterrein aan de Harderwijkerweg 7 en (een gedeelte van) de omliggende percelen Harderwijker 5, Priesnitzlaan 2-2a en de aangelegen weilanden. Langs de oostzijde van het projectgebied loopt de Harderwijkerweg met daarachter de bebouwde kom van Dieren. Aan het noordelijke weiland grenst het Houtverwerkend bedrijf Van Eijbergen en Zonen en de omliggende weilanden. Aan de noordwestelijke zijde ligt Camping Boszicht. Tussen de weilanden en de camping ligt een dicht struweel en houtwal (foto 4). In het zuidwesten grenst het weiland en het perceel Priesnitzlaan 2 aan de Priesnitzlaan waarachter de Veluwe ligt.

Tabel 3: Huidige situatie.

Algemeen	Bedrijfsterrein met loodsen en opslag van zand. Aanliggende percelen Priesnitzlaan 2-2a en Harderwijkerweg 5. Omliggende weilanden.
Voorgenomen activiteit	Herindeling bedrijfsterrein en omliggende percelen.
Omgeving	Agrarisch gebied.

Het centraal gelegen bedrijfsterrein bestaat uit twee grote loodsen en de omliggende zandopslag (foto 2, 6 en 15). De loodsen zijn opgebouwd uit een metalen frame met metalen panelen en een dak van golfplaten. Op het terrein zijn een kleine opslagschuur (foto 10 en 11) en een kapschuur (foto 7, 8 en 9) aanwezig. Beide schuren zijn opgebouwd uit een met metalen platen en golfplaten opgebouwde constructie, overeenkomstig met de loodsen. In tegenstelling tot de loodsen zijn deze twee schuren echter open. Het bedrijfsterrein is aan de westelijke zijde, rond de grondopslag, omringd door een grondwal (foto 2). Deze grondwal is, net als een groot deel van de zandopslag, begroeid met een variatie aan algemene kruiden zoals brandnetel, distel, kamille, paarden-staart en weegbree. Waar de zandopslag recentelijk is gebruikt, is de begroeiing afwezig. Tussen de bergen zand van de opslag blijft op verschillende plekken regenwater staan en vormt ondiepe plassen (foto 6). Vanuit de zandopslag in het noorden van het bedrijfsterrein loopt een smalle sloot de weilanden in (foto 3). In de sloot staat een klein beetje water en is er weinig stroming aanwezig, ondanks dat voorafgaande aan het veldbezoek zeer regenachtig was.

Rond het bedrijfsterrein liggen verschillende percelen. Ten zuiden van de grote loods ligt de woning Harderwijkerweg 5. Het erf rondom de woning bestaat uit een grasveld, verschillende struiken sierplanten en enkele naaldbomen. Tussen het bedrijfsterrein en de Priesnitzlaan liggen de woningen Priesnitzlaan 2 en 2a (foto 5). Het erf rond deze woningen bestaat uit grasvelden en de twee bestrate opritten (foto 19).

Aan de noord- en westzijde van het bedrijfsterrein liggen weilanden (foto 1, 3, 4 en 5). In deze weilanden wordt geen vee gehouden; de velden worden wel gemaaid. Aan de kant van het bedrijfsterrein worden de weilanden begrensd door de grondwal. Aan de kant van Camping Boszicht worden de weilanden begrensd door een houtwal en dicht struweel (foto 4). Ten zuiden van het bedrijfsterrein, voorbij de woning Harderwijkerweg 5, ligt een veld dat gebruikt wordt om mais te verbouwen.

Tabel 4: Aanwezige biotopen.

Biotoop	Aanwezig	Detail	Foto
Gebouwen	Ja	Woningen Priesnitzlaan 2 en 2a en Harderwijkerweg 5. Twee grote loodsen op het bedrijfsterrein, kapschuur en opslagschuurtje.	5, 7, 8, 9, 10 en 11
Water	Ja	Sloot op de grens van het bedrijfsterrein en het aanliggende weiland. Plas van regenwater tussen de bergen zand.	3 6
Beplanting houtachtig	Ja	Enkele korte rijen bomen (eik, beuk en fijnspar). Verspreid over het terrein enkele hagen van Prunus.	12, 13, 14, 16, 17 en 18
Tuin/erf	Ja	Grasvelden rondom de woningen Priesnitzlaan 2 en 2a met bestrate opritten. Zandopslag op het bedrijfsterrein en de omliggende grondwal met begroeiing van algemene kruiden (veelal pionierssoorten).	5 en 9 2, 6 en 15
Agrarisch gebied	Ja	Voedselrijk grasland.	1, 3, 4, 5 en 19

3.2 Gebiedsbescherming

Het projectgebied ligt op 7,5 meter afstand (tabel 5) van zowel Natura 2000-gebied Veluwe als van gebieden aangewezen binnen het Gelders Natuurnetwerk en de Groene ontwikkelingszone. Het gaat hier om de opritten die aan de Priesnitzlaan liggen, de grens van de Veluwe.
De bomen die worden gekapt (56 meter afstand) en de kapschuur die wordt gesloopt (62 meter afstand) liggen op grotere afstand van de beschermde gebieden. Het dichtstbijzijnde Gelders Natuurnetwerk betreft gebieden binnen het deelgebied Rhederheide (lit. 18), ten zuidwesten van de Priesnitzlaan. Ten noorden van het projectgebied liggen gebieden binnen het deelgebied Eerbeek en Laag-Soeren (lit. 17).

Tabel 5: Afstand projectgebied tot beschermde gebieden.

Beschermde gebieden	Afstand	Effect	Vervolg
Natura 2000-gebied Veluwe	7,5 m	Mogelijk	Aeriusberekening uitvoeren.
Gelders Natuurnetwerk	7,5 m	Geen	Geen toetsing aan het betreffende regime.
Groene ontwikkelingszone	7,5 m	Geen	Geen toetsing aan het betreffende regime.

3.3 Houtopstanden

Verspreid over het terrein zijn enkele korte bomenrijen op de erfgrond aanwezig:

- 6 beukenbomen langs de oprit van de Priesnitzlaan 2a;
- 10 eikenbomen langs de westelijke loods op het bedrijfsterrein;
- 5 fijnsparren en 1 beukenboom langs de noordzijde van het bedrijfsterrein.

Er is geen sprake van zelfstandige eenheden van bomen, boomvormers of struiken die een oppervlakte van 10 are of meer bevatten. Noch is er rijbeplanting van meer dan 20 bomen aanwezig.

3.4 Soortbescherming

De resultaten geven een overzicht van de aangetroffen soorten en de mogelijk aanwezige soorten in het gebied. De gegevens zijn zowel gebaseerd op literatuur als waarnemingen tijdens het veldbezoek.

Hieronder wordt per soortgroep enkel gekeken naar soorten die strikt beschermd zijn en niet naar de soorten waarvoor een provinciale vrijstelling geldt.
Als een biotoop niet geschikt is, wordt hieronder geen toelichting gegeven. Gedacht kan worden aan: geen water aanwezig in plangebied, dan is het evident dat de biotoop ook ongeschikt is voor vissen.
Vanwege de strikte bescherming van alle soorten vleermuizen, en het verschil in handelen tussen nesten en jaarrond beschermde nesten van vogels, zijn deze groepen apart onderscheiden.

PLANTEN

Op de grondwal en de bergen zand is een verscheidenheid aan algemene kruiden aanwezig zoals brandnetel, distel, kamille, paardenstaart en weegbree. Op het terrein zijn geen beschermde planten aangetroffen en ook in de omgeving van het projectgebied zijn geen beschermde plantensoorten bekend.

VOGELS ALGEMEEN

In en om het projectgebied komen verschillende soorten algemene broedvogels voor waaronder vink, witte kwikstaart, merel en winterkoning. Deze soorten kunnen hun nest maken in de bomen en struiken op het terrein (foto 18) en op draagbalken in de open schuren (foto 9).

Daarnaast zijn er algemene weidevogels zoals de scholekster die in de zandopslag of de omliggende grondwal kunnen broeden.

VOGELS (JAARROND BESCHERMDE NESTEN)

In woningen zijn twee vogelsoorten te verwachten waarvan de nesten jaarrond beschermd zijn: de huismus en de gierzwaluw.
De woningen Priesnitzlaan 2 en 2a en de Harderwijkerweg 5 zijn potentieel geschikt voor deze soorten. Via de kantpannen of, in het geval van de huismus, via de dakgoot kunnen deze de ruimte onder de dakpannen betreden. Tijdens het veldbezoek zijn geen huismussen in het projectgebied waargenomen. Vanuit de NDFF zijn ook geen huismussen of gierzwaluwen in het projectgebied bekend. In de woonwijken ten oosten van het projectgebied zijn deze soorten wel waargenomen.

Tijdens het veldbezoek is een buizerd gezien die hoog boven de weilanden vloog. Ook vanuit de NDFF zijn waarnemingen van de buizerd bekend in de omgeving van het projectgebied. De bomen op het terrein zijn potentieel geschikt voor de buizerd, maar tijdens het veldbezoek zijn geen nesten van deze soort aangetroffen. Gezien de activiteit op het bedrijfsterrein en de hoeveelheid alternatieve verblijfplaatsen in de omgeving, is dit niet verwonderlijk.

In de omgeving van het projectgebied zijn ook waarnemingen bekend van de sperwer; deze is tijdens het veldbezoek niet waargenomen en in het projectgebied zijn geen nesten van deze soort aangetroffen. Gezien de voorkeur voor dichtere bossen met naaldbomen, zijn de nesten van deze soort hoogstwaarschijnlijk in de bossen ten westen van het project-gebied aanwezig.

Naast de vogels met jaarrond beschermde nesten, zijn er verschillende soorten vogels waarvan de nesten niet jaarrond beschermd zijn behalve als er sprake is van zwaarwegende ecologische omstandigheden.
Het gaat hier om nesten van de boerenzwaluw, boomklever, boom-kruiper, ekster, groene specht, grote bonte specht, koolmees, pimpelmees en zwarte kraai. De open schuren zijn geschikt voor de boerenzwaluw, maar nesten van de boerenzwaluw zijn gemakkelijk waar te nemen en deze zijn niet in de schuren aanwezig. De andere vogels kunnen hun nest bouwen in de bomen op het terrein. In de omgeving van het terrein is echter een grote hoeveelheid bomen die als alternatieve nestlocatie kunnen dienen. Daarnaast zijn er binnen het projectgebied maar een klein aantal nesten aangetroffen die mogelijk van mezen kunnen zijn. Hierdoor is geen sprake van zwaarwegende ecologische omstandigheden.

ZOOGDIEREN

Verspreid over het terrein zijn sporen van reeën aangetroffen.
In het zand op de zandopslag en op de grondwal zijn pootafdrukken en uitwerpselen van reeën aangetroffen. Op het terrein en langs de omliggende weilanden zijn ook verschillende wildpaden (foto 3) geconstateerd. Door een gebrek aan beschutting ontbreken echter potentiële verblijfplaatsen op het terrein. Reeën zullen zich tijdelijk op het terrein begeven om te foerageren en (wanneer aanwezig) water te drinken.

Vanuit de opdrachtgever is bekend dat de das zich af en toe op het terrein begeeft. De das leeft in allerlei soorten biotopen, met een voorkeur voor kleinschalig akker- en weidelandschap met verspreide bosjes, heggen en houtwallen. Ook andere open terreinen, zoals vochtige heiden en rivierdalen zijn geschikte gebieden. Zelfs in afgravingen, oude ertsmijnen, op kliffen en onder gebouwen wordt de das soms aangetroffen (lit. 20). Tijdens het veldbezoek is het terrein onderzocht op potentiële verblijfplaatsen van de das, maar zijn deze niet waargenomen. De holen die zijn aangetroffen betroffen die van muizen. Net als de bij de ree betreft het een das die zich incidenteel op het terrein begeeft maar hier geen verblijfplaats heeft.

Vanuit de NDFF is een waarneming bekend van een wild zwijn op Camping Boszicht. Het betreft hier waarschijnlijk een enkel individu die van de Veluwe afkomstig is. Tijdens het veldbezoek zijn geen sporen van het wild zwijn aangetroffen in het projectgebied.

Aan de Harderwijkerweg is een waarneming bekend van de steenmarter. Deze soort heeft o.a. verblijfplaatsen op zolders en in spouwmuren, kruipruimtes en ruimtes onder het plafond. Ze verblijven ook in/onder houtstapels en dergelijke (lit. 11 en 12). Tijdens het veldbezoek zijn in de loodsen en schuren geen sporen van de steenmarter aangetroffen. De open schuren zijn daarnaast niet geschikt voor de steenmarter omdat hier geen beschutting aanwezig is.

Het struweel langs Camping Boszicht (foto 4) is dicht begroeid waardoor deze voldoende beschutting biedt voor verblijfplaatsen van kleine marterachtigen zoals de hermelijn, wezel of bunzing (lit. 11 en 12). Deze ligt echter buiten het projectgebied.

Op de grondwal rondom de zandopslag zijn verschillende kleine holen aangetroffen van muizen. In de zandopslag zelf zijn deze zelden aangetroffen, wat niet verwonderlijk is aangezien de opslag zelf regelmatig verstoord wordt. In het noordelijke weiland, op de grens met het struweel (foto 20, zie ook bijlage 4 voor de locatie), is een groter, maar oud, hol aangetroffen. Het gaat hier om een konijnenhol.

VLEERMUIZEN

In dorpen en steden komen enkele algemene vleermuissoorten voor, zoals de gewone dwergvleermuis, ruige dwergvleermuis en laatvlieger. De verblijfplaatsen hiervan zijn beschermd. Met name de gewone dwergvleermuis komt veel voor in gebouwen en heeft aan weinig ruimte voldoende.

De aanwezige loodsen en schuren zijn niet geschikt voor vleermuizen. De enkelwandige metalen wanden bieden geen verblijfplaatsen voor de vleermuis, evenals de dakbedekking van golfplaten.

De woonhuizen op de omliggende percelen zijn wel geschikt voor vleermuizen. Vleermuizen kunnen via de kantpannen de ruimte onder de dakpannen bereiken en kunnen ook achter de overstek of achter boeidelen wegkruipen.

Naast gebouwbewonende vleermuizen zijn er ook boombewonende vleermuizen zoals de rosse vleermuis, gewone grootoorvleermuis, watervleermuis, ruige dwergvleermuis en (in mindere mate) de gewone dwergvleermuis. In de aanwezige bomen ontbreken holten die door de rosse vleermuis, gewone grootoorvleermuis en watervleermuis als verblijfplaats gebruikt worden. De iets minder kieskeurige ruige en gewone dwergvleermuis kunnen hun verblijfplaats ook maken onder losse schorsplaten. Er is één boom met losse schorsplaten (foto 16); deze zitten dermate los dat de regen hier in stroomt (aangezien deze boom ook geen kroon meer heeft) en is de boom daardoor niet geschikt als verblijfplaats.

Bijlage 6 Akoestisch onderzoek

Bijlage 6 Akoestisch onderzoek

VISSEN

Hoewel er op het terrein water aanwezig is in de poelen tussen de bergen zand en in de sloot, is dit niet geschikt voor vissen. Het is afhankelijk van de regenval of er überhaupt water op beide plekken aanwezig is.

AMFIBIEËN

Het terrein ligt op de route van de jaarlijkse migratie van amfibieën. De amfibieën trekken vanuit de bossen uit het westen naar de plassen en vijvers bij het Apeldoorns Kanaal in het oosten. Hoewel het overgrote deel van de amfibieën de Harderwijkerweg oversteekt ten zuiden en noorden van het projectgebied, waar meer bos aanwezig is, trekt een aanzienlijk deel van de amfibieën het projectgebied door. Dit gebeurt voornamelijk in het noordelijk deel van het projectgebied. Het maisveld in het zuiden van het projectgebied wordt vermeden. Vanuit de werkgroep die de padden over de Harderwijkerweg zet is bekend dat de trekkende amfibieën voornamelijk de gewone pad betreft. De bruine kikker, kleine watersalamander en groene kikker worden maar zeer zelden aangetroffen. Bij het overzetten van de amfibieën zijn geen andere soorten amfibieën waargenomen. De bruine kikker, gewone pad en kleine watersalamander kunnen incidenteel op het terrein voorkomen, voornamelijk in de periode maart t/m mei. De groene kikker is veel meer afhankelijk van water; voor deze soort is geen geschikt water op het terrein aanwezig.

REPTIELEN

In de omgeving van de Priesnitzlaan 5 is een waarneming van de ringslang bekend. Op het terrein zijn echter geen geschikte verblijfplaatsen voor deze soort aanwezig. Door de begroeiing van lage en/of eenjarige kruiden is er weinig organisch materiaal aanwezig wat als broedhoop gebruikt kan worden. Ook zijn er geen composthopen, bladhopen en mestvaalt. In de houtwal en dicht struweel bij Camping Boszicht zijn wel geschikte broedhopen aanwezig, maar het gebrek aan water in de directe omgeving betekent dat de habitat niet geschikt is.

OVERIGE SOORTEN

In het projectgebied zijn geen andere beschermde soorten aangetroffen en worden ook niet verwacht.

4 Effectbeoordeling en conclusie

4.1 Gebiedsbescherming

Het projectgebied ligt op minimaal 7,5 meter afstand van het dichtstbijzijnde Natura 2000-gebied Veluwe. Mogelijke effecten op de beschermde gebieden zouden kunnen worden veroorzaakt door trillingen, licht, geluid of door stikstofdepositie. Gezien de kleinschalige aard van de voorgenomen werkzaamheden (het slopen van twee eenvoudig opgebouwde schuren, de bouw van een nieuwe schuur/loods en het kappen van enkele bomen) en de huidige activiteit op het bedrijfsterrein worden er geen toenemende effecten door trillingen, licht of geluid verwacht door de werkzaamheden.

Voor wat betreft de handelswijze omtrent extra stikstofdepositie is per 1 juli de nieuwe Wet stikstofreductie en natuurverbetering in werking gegaan (lit. 16). In deze wet is een vrijstelling opgenomen voor de stikstofdepositie in de aanleg- en bouwfase in de bouwsector, omdat dit slechts tijdelijke (eenmalige) stikstofdepositie betreft. Zowel de sloop van de aanwezige schuren als de bouw van de nieuwe schuur/loods kan onder deze vrijstelling uitgevoerd worden. Voor de gebruiksfase van een project is nog wel een Aeriusberekening noodzakelijk.

Vanuit de Gemeente is al aangegeven dat het noodzakelijk is om een Aeriusberekening uit te laten voeren voor de aanvraag van de omgevingsvergunning. Om deze reden wordt zorgvuldigheidshalve aangeraden om aan de hand van deze berekening een conclusie te trekken op het gebied van gebiedsbescherming met betrekking op stikstofdepositie.

Geadviseerd wordt om een Aeriusberekening uit te laten voeren.

Er zijn geen effecten van de werkzaamheden op de natuurwaarden van gebieden behorend tot het Natuurnetwerk Nederland of de Groene ontwikkelingszone.

4.2 Houtopstanden

Binnen het projectgebied is geen sprake van houtopstanden binnen de Wet natuurbescherming. Toetsing aan de verplichtingen vanuit de Wet natuurbescherming onderdeel bescherming Houtopstanden is niet aan de orde.

Mogelijk is nog wel een kapvergunning vereist vanuit de Gemeente voordat er bomen gekapt mogen worden.

Geadviseerd wordt om bij de Gemeente te informeren naar de noodzaak van een kapvergunning.

4.3 Soortbescherming

4.3.1 Algemene broedvogels

Er kunnen in het projectgebied (in bomen, struiken en open schuren óf, in het geval van de scholekster, op de zandgronden en grondwal) algemene broedvogels voorkomen. Er zijn in het studiegebied onder andere boomkruipers, heggenmussen, staartmezen, duiven en merels aangetroffen. De nesten van deze vogels zijn niet jaarrond beschermd. Als de werkzaamheden buiten het broedseizoen (grofweg 15 maart-15 augustus) uitgevoerd worden en/of de potentiële nestplaatsen vóór het broedseizoen afgesloten of ongeschikt gemaakt worden, wordt met de voorgenomen werkzaamheden artikel 3.1 lid 2, 4 en 5 (verstoring en vernieling nestplaats) van de Wet natuurbescherming niet overtreden.

Voor werkzaamheden die tijdens het broedseizoen plaatsvinden moet van te voren een controle op broedende vogels uitgevoerd worden.

Voordat de werkzaamheden worden uitgevoerd hoeft voor algemene broedvogels geen ontheffing van de Wet natuurbescherming te worden verkregen mits onder genoemde stringente voorwaarden gewerkt wordt.

4.3.2 Kleine marterachtigen

Binnen het projectgebied zijn geen potentiële verblijfplaatsen aanwezig voor kleine marterachtigen (hermelijn, wezel en bunzing). Langs de Camping Boszicht is een houtwal en struweel aanwezig die wel geschikt is voor de kleine marterachtigen. Deze houtwal en struweel liggen echter buiten het projectgebied en worden niet door de voorgenomen werkzaamheden verstoord.

Voordat de werkzaamheden worden uitgevoerd hoeft voor de kleine marterachtigen (hermelijn, wezel en bunzing) geen nader onderzoek te worden verricht.

4.3.3 Gebouwbewonende soorten

De woningen Priesnitzlaan 2 en 2a en Harderwijkerweg zijn potentieel geschikt voor de huismus, gierzwaluw en gebouwbewonende vleermuizen zoals de gewone en ruige dwergvleermuis en de laatvlieger. Bij deze woningen worden echter geen werkzaamheden verricht, waardoor er geen vernieling van potentiële verblijfplaatsen plaatsvindt. Verstoring van de potentiële verblijfplaatsen kan worden voorkomen door de ruimte rond de woningen (minimaal 3 meter) vrij te houden zodat er voldoende vliegruimte aanwezig is, en de woningen niet te verlichten door bouwverlichting (niet meer dan dat dit al gebeurt door de huidige activiteit op het terrein).

Voor de huismus, gierzwaluw en gebouwbewonende vleermuizen hoeft geen nader onderzoek te worden verricht mits onder genoemde stringente voorwaarden gewerkt wordt.

Op het terrein zijn geen andere (potentiële) verblijfplaatsen van beschermde soorten aanwezig. De gewone pad, bruine kikker, kleine watersalamander, konijn, ree en algemene muizen (tijdelijk) kunnen op het terrein voorkomen, maar deze soorten zijn in de provincie Gelderland vrijgesteld van de Wet natuurbescherming. Voor deze soorten geldt wel de Zorgplicht; dieren moeten de gelegenheid krijgen om veilig weg te komen.

Tabel 6: Beoordeling soortbescherming.

Soortgroep	Biotoop geschikt	Beschermde soort aanwezig	Effect op soort
Planten	Ja	Nee	Nee
Vogels - algemeen	Ja	Ja	Nee[1]
Vogels - jaarrond beschermde nesten	Ja	Nee	Nee
Zoogdieren	Ja	Mogelijk	Nee
Vleermuizen	Ja	Mogelijk	Nee[2]
Vissen	Nee	Nee	Nee
Amfibieën	Ja	Nee	Nee
Reptielen	Nee	Nee	Nee
Overige soorten	Nee	Nee	Nee

[1] Mits werkzaamheden buiten het broedseizoen worden uitgevoerd. Deze soorten zijn buiten het broedseizoen niet beschermd.

[2] Mits 3 meter vrije ruimte rond de woningen aanwezig blijft en de woningen niet meer belicht worden dan in de huidige situatie het geval is.

ACHTERGRONDINFORMATIE

1. Nationale Databank Flora en Fauna
   Geraadpleegd op 26 oktober 2021
2. Effectenindicator
   https://www.synbiosys.alterra.nl/bij12/effectenindicatorappl.aspx?subj=effectenmatrix&tab=1
   Geraadpleegd op 25 oktober 2021
3. Gegevensautoriteit Natuur (GaN) in samenwerking met het Netwerk Groene Bureaus (NGB) en de Zoogdiervereniging Vleermuisprotocol
4. BIJ12, juli 2017, Kennisdocument gewone dwergvleermuis, Pipistrellus pipistrellus, versie 1.0
5. BIJ12, juli 2017, Kennisdocument ruige dwergvleermuis, Pipistrellus nathusii, versie 1.0
6. BIJ12, juli 2017, Kennisdocument gewone grootoorvleermuis, Plecotus auritus, versie 1.0
7. BIJ12, juli 2017, Kennisdocument rosse vleermuis, Nyctalus noctula, versie 1.0
8. BIJ12, juli 2017, Kennisdocument huismus, Passer domesticus, versie 1.0
9. BIJ12, juli 2017, Kennisdocument gierzwaluw, Apus apus, versie 1.0
10. Limpens, H., K. Mostert & W. Bongers, 1997
    Atlas van de Nederlandse vleermuizen
    Onderzoek naar verspreiding en ecologie
    KNNV Uitgeverij
11. Broekhuizen, S., K. Spoelstra, J.B.M. Thissen, K.J. Canters & J.C. Buys, 2016
    Atlas van de Nederlandse zoogdieren
    Natuur van Nederland 12
    KNNV Uitgeverij
12. Diepenbeek, A. van & P. Twisk, 2014
    Veldgids Europese Zoogdieren
    KNNV-Uitgeverij
13. Dietz, C., O. von Helversen en D. Hill, april 2011
    Vleermuizen - Alle soorten van Europa en Noordwest-Afrika
    Tirion-Natuur
14. Korsten, Bouman en Tuitert
    (Massa-)winterverblijfplaatsen van gewone dwergvleermuizen : discussiestuk Vleermuisprotocol 2017
15. Limpens, H, J. Regelink en R. Koelman, 2010
    Cursusmap Vleermuizen en planologie
16. Eliasberg, F., 7 juli 2021
    Partiele vrijstelling voor bouw (stikstof) niet geheel risicovrij
    Omgevingsweb https://www.omgevingsweb.nl/nieuws/partiele-vrijstelling-voor-bouw-stikstof-niet-geheel-risicovrij/
17. Gelders Natuurnetwerk kernkwaliteiten
    Kernkwaliteit deelgebied: Eerbeek en Laag Soeren
    https://www.gelderland.nl/bestanden/Geo-teksten/Dataset/POVE_B_Kernkwal_deelgeb/htm/kernkwaliteiten129.html
    Geraadpleegd op 25 oktober 2021

18. Gelders Natuurnetwerk kernkwaliteiten
Kernkwaliteit deelgebied: Rhederheide
https://www.gelderland.nl/bestanden/Geo-teksten/Dataset/POVE_B_Kernkwal_deelgeb/htm/kernkwaliteiten76.html
Geraadpleegd op 25 oktober 2021
19. Ravon
https://www.ravon.nl/Soorten/Soortinformatie/ringslang
Geraadpleegd op 26 oktober 2021
20. Lange, R., et al., 1994
Zoogdieren van west Europa
Stichting Uitgeverij van de Koninklijke Natuurhistorische Vereniging, Vereniging voor Zoogdierkunde en Zoogdierbescherming
21. Hustings, F. en J. Vergeer, 2002
Atlas van de Nederlandse broedvogels 1998-2000
KNNV-Uitgeverij / Sovon

BIJLAGEN

1. Wettelijk kader algemeen

De bescherming van inheemse (van nature in Nederland voorkomende) in het wild levende planten- en diersoorten is vastgelegd in de Wet natuurbescherming. Deze wet is op 1 januari 2017 in werking getreden en vervangt de Flora- en faunawet, Natuurbeschermingswet en de Boswet.

Doelstelling van de Wet natuurbescherming is de gunstige staat van instandhouding van in het wild levende planten en dieren te waarborgen.
De wet gaat uit van het 'nee, tenzij …'-principe. Beschermen staat voorop en ingrijpen is een uitzondering.

De Wet natuurbescherming kent drie beschermingscategorieën:
- Soorten van de Europese Vogelrichtlijn.
- Soorten van de Europese Habitatrichtlijn en de Verdragen van Bern en Bonn.
- Nationaal beschermde soorten.

Voor alle soorten in Nederland geldt de zorgplicht.
Toetsing van projecten bij ruimtelijke ingrepen vindt plaats volgens het stroomschema op de volgende pagina.

Een vrijstelling van de ontheffingsplicht (stap 3 in het stroomschema) kan van toepassing zijn mits gewerkt wordt volgens een goedgekeurde gedragscode. Gedragscodes zijn geldig in het kader van bestendig beheer en onderhoud dat geen wezenlijke invloed heeft op beschermde soorten.
In het geval van ruimtelijke ingrepen kan voor matig soorten, indien de werkzaamheden niet conform een goedgekeurde gedragscode worden uitgevoerd, een ontheffing aangevraagd worden als de activiteit de gunstige staat van instandhouding van de betreffende soort niet in gevaar brengt.
De activiteit dient een in de wet gedefinieerd belang te dienen.

1.3 Stappenplan soortenbescherming

Stappenplan soortenbescherming
(uit Brochure 'Soortenbescherming bij ruimtelijke ingrepen' van het Ministerie van Economische Zaken)

2. Toetsingscriteria quickscan

Zowel voor beschermde planten als voor beschermde dieren zijn hieronder de belangrijkste toetsingscriteria opgenomen waarop de geschiktheid van het terrein (biotoop) wordt beoordeeld. De lijst is niet uitputtend; dit betekent dat de waarnemer te allen tijde kritisch blijft kijken naar de potenties, omgeving en mogelijkheden van de locatie.

1. Groeiplaatsen van beschermde plantensoorten

- Voedselrijkdom
- Bijzonder biotoop aanwezig (bijvoorbeeld heide, vennen)
- Landgebruik (intensief, erf, tuin, bos)
- Mogelijk dat soort is aangeplant

2. Voortplantings- of vaste rust- of verblijfplaatsen van beschermde diersoorten

- Nesten
- Soort biotoop
- Aanwezigheid water
- Voedselrijkdom biotoop
- Landgebruik (extensief, verwaarloosd, erf, tuin)
- Holten, spleten, scheuren in bomen
- Sporen, zowel wissels als uitwerpselen en prooiresten
- Specifieke indicatiesoorten (bijvoorbeeld zoetwatermossel voor bittervoorn)
- Verstoringsbronnen in de omgeving (licht, geluid, barrières)
- Geschiktheid gebouwen
    - Gebruik (leegstaand, continue in gebruik, seizoensgebonden)
    - Type dakbedekking (pangedekt, ruimte bij daktrim platte daken etc.)
    - Materiaalgebruik (isolatie, hout, metaal)
    - Bouwwijze (spouwmuur, enkelsteens, open stootvoegen)
    - Onderhoudstoestand (nieuwbouw, verwaarloosd, gerenoveerd)
    - Afwerking/toegankelijkheid (o.a. scheuren / stootvoegen / ventilatieroosters)
    - Aanwezigheid en type zonneschermen
    - Aanwezigheid en onderhoudsstaat van vogelschroot / gootdrains / dakramen / dakkapellen/ kilgoten / loodslabben en dergelijke

Ook andere delen van het leefgebied die onlosmakelijk met het functioneren van de nest-/verblijf-plaats verbonden zijn:

- Essentieel foerageergebied
- Vliegroutes/verbindingszones
- Landhabitat van amfibieën

3. Foto's

1 Grens tussen het bedrijsterrein (rechts) en het noordelijker gelegen weiland (links).

2 Zandopslag (links) en grondwal (rechts) aan de noordzijde van het terrein.

3 Sloot op de grens van de opslag van zand en het aanliggende weiland. Het wildpad is duidelijk te zien.

4 Struweel langs de grens tussen het weiland en Camping Boszicht.

5 Priesnitzlaan 2 (rechts) en 2a (links).

6 Regenplassen tussen de zandbergen op het terrein.

7 Buitenzijde open kapschuur.

8 Open kapschuur aan de binnenzijde.

9 Nest aan de binnenzijde van de open kapschuur.

10 Opslagschuurtje.

11 Binnenzijde opslagschuurtje.

12 Beuk (rechts) die verplaatst wordt naar elders op het terrein.

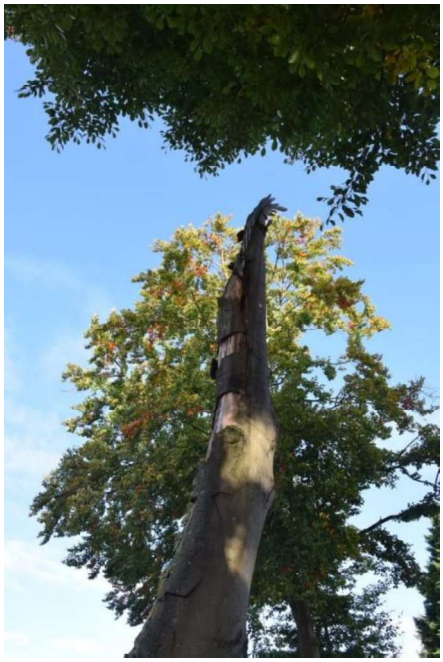
13 Meest noordelijke van het rijtje eikenbomen op het terrein. Deze boom is in een verslechterende toestand met meerdere dode takken en significant minder blad.

14 Verschillende dode takken boven in de verslechterende eik. Geen holten of losse schorsplaten aanwezig.

15 Eén van de twee zandhopen op de locatie waar in de toekomst de nieuwe loods wordt gebouwd.

16 Dode beuk langs de opritlaan Prienitzlaan 2a.

17 Schimmel in één van de beuken aan de oprit Priesnitzlaan 2a.

18 Nest van een duif of kauw in de meest zuidelijke beuk aan de oprit Prienitzlaan 2a.

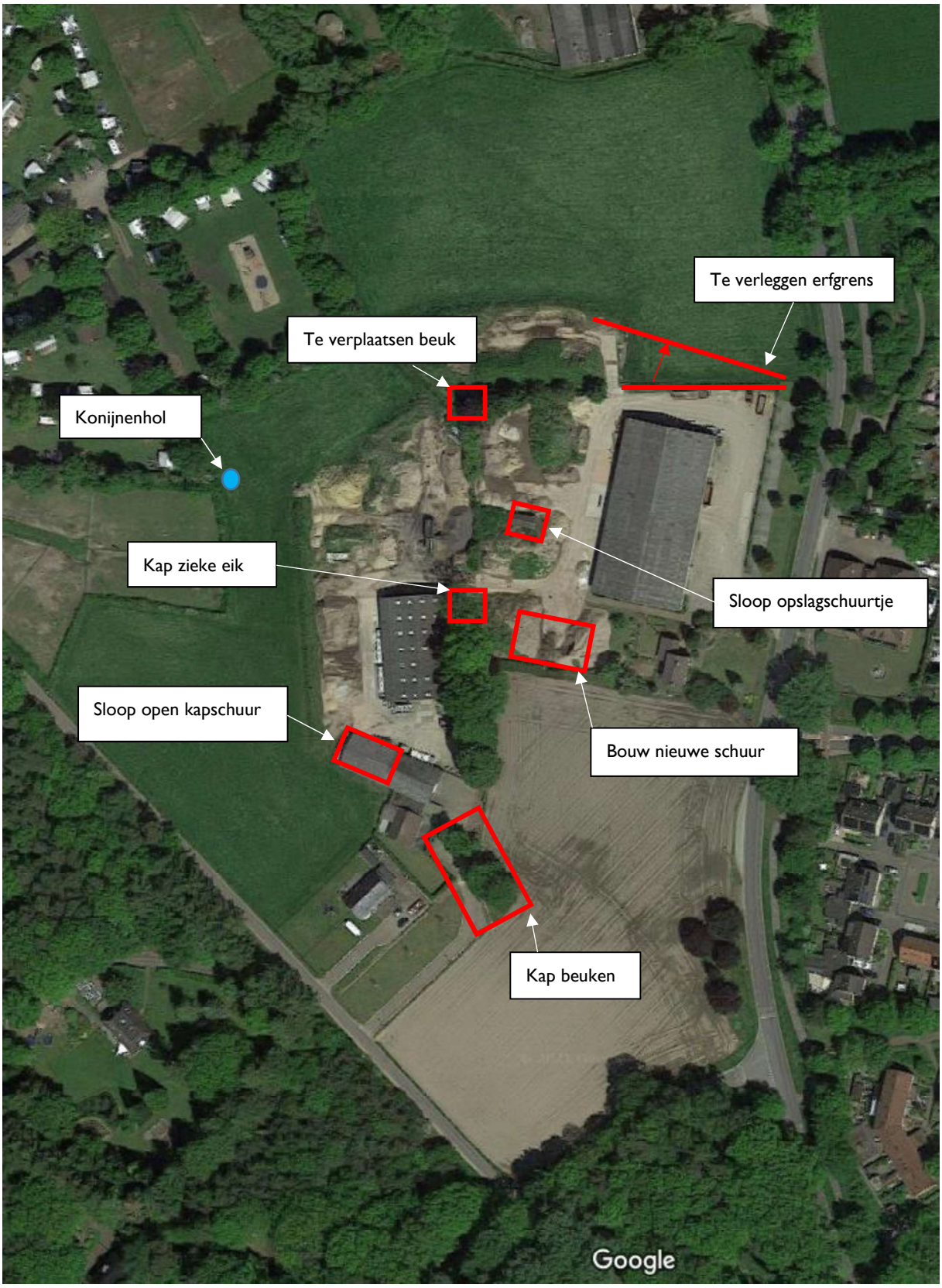

19 Oprit Priesnitzlaan 2a (links) en 2 (rechts).

20 (Oud) hol van een konijn in het noordelijke weiland, vlak lang de houtwal. De locatie is in bijlage 4 weergegeven.

4. Detaillering voorgenomen werkzaamheden

Figuur 2: Projectgebied met de locaties van de voorgenomen, mogelijk verstorende, werkzaamheden.

Diepesteeg 4 6994 CD De Steeg telefoon 026 3514174 info@looplan.nl www.looplan.nl KvK 61001015

ADVIESBUROVANDERBOOM BV sinds 1971

Zaadmarkt 87
7201 DC Zutphen

telefoon
0575-544756

e-mail
info@vanderboomadvies.nl

website
www.vanderboomadvies.nl

KvK 080-44086

kiwa gecertificeerd ISO 9001

Akoestisch onderzoek loon- en grondverzetbedrijf Van Eijbergen bv te laag Soeren

Versie 13 oktober 2021

opdrachtnummer
21-190

datum
13 oktober 2021

opdrachtgever
Loon- en
grondverzetbedrijf Van
Eijbergen b.v.
harderwijkerweg 7
6957 AA LAAG
SOEREN
0313-420 446

auteur
ir. Peter van der Boom

INHOUDSOPGAVE

bladzijde

INHOUDSOPGAVE I

SAMENVATTING 1

1 INLEIDING 3

1.1 Omgeving 3

1.2 Onderzoek 4

1.3 Grenswaarden 4

2 METINGEN EN UITGANGSPUNTEN 9

2.1 Metingen 9

2.2 Meteocondities 9

2.3 Meetresultaten 9

2.4 Bedrijfsactiviteiten 10

2.5 Bronvermogensniveaus 11

3 GELUIDBELASTING EN ANALYSE 13

3.1 Rekenmodel 13

3.2 Geluidoverdracht 14

3.3 Bedrijfstijden en bedrijfstijdcorrecties 15

3.4 Geluidbelasting 15

3.5 Maximale geluidniveaus 16

3.6 Verkeersaantrekkende werking 17

4 CONCLUSIES EN MAATREGELEN 18

4.1 Langtijdgemiddelde beoordelingsniveaus $L_{Ar,LT}$ 18

4.2 Maximale geluidniveaus 18

4.3 Ruimtelijke toets 18

4.4 Maatregelen en binnenniveaus 19

4.5 Verkeersaantrekkende werking 19

BIJLAGEN

onderwerp
akoestisch onderzoek
Van Eijbergen Laag-
Soeren

opdrachtnummer
21-190

bestand
21-190r1

bladzijde
pagina i

datum
13 oktober 2021

SAMENVATTING

In opdracht van Loon- en grondverzetbedrijf Van Eijbergen b.v. aan de Harderwijkerweg te Laag-Soeren is onderzocht welke geluidbelasting ontstaat op de omgeving van het bedrijf. Het onderzoek is uitgevoerd t.b.v. een bestemmingsplanwijziging waarbij 2 woningen (Van Priesnitzlaan 2 en 2a) worden omgezet van bedrijfswoning naar burgerwoning en het bedrijfsoppervlak wordt vergroot. Tekening 1 in bijlage I geeft een overzicht van de (te wijzigen) situatie. Vastgesteld moet worden of;

- bij de woningen een goed woon- en leefklimaat is gewaarborgd
- het bedrijf niet wordt beperkt in haar bedrijfsvoering t.g.v. woningen in de nabijheid.

De akoestisch relevante activiteiten bij de inrichting omvatten rijbewegingen van zware voertuigen, laden/lossen van zand en grond en zeven van zand en grond.

De geluidbelasting op de omgeving is bepaald met een rekenmodel. Het onderzoek is uitgevoerd conform de Handleiding meten en rekenen industrielawaai (VROM, 1999, methode II.2, II.3, II.7 en II.8).

Het langtijdgemiddelde beoordelingsniveau $L_{Ar,LT}$ t.g.v. alle activiteiten bij het bedrijf bedraagt in de immissiepunten 1 - 7 bij de woningen hooguit 51 dB(A) overdag en 27 dB(A) in de nacht. Daarmee worden de richtwaarden alleen in punt 5 (Hazelaarhof 32) met 1 dB(A) overschreden. De zeef is (ook) in dit punt verreweg maatgevend. Bij de camping ligt de geluidbelasting naar berekening op ca 58-60 dB(A). Tijdens de incidentele bedrijfssituatie neemt de geluidbelasting in een aantal punten wat toe maar blijft de overschrijding overdag hooguit 1 dB(A) in punt 5.

De maximale geluidniveaus L_{Amax} t.g.v. laden/lossen en de vrachtwagens bedragen in de immissiepunten bij de woningen hooguit 78 dB(A) overdag en 55 dB(A) in de nacht. Daarmee worden de richtwaarden bij 2 woningen overdag overschreden. De piekniveaus tijdens de representatieve en incidentele bedrijfssituatie zijn gelijk. Wellicht kan aangesloten worden bij het Activiteitenbesluit, waarin piekniveaus overdag t.g.v. laden/lossen zijn uitgezonderd van toetsing aan de grenswaarden.

Het bedrijf wordt door de *nieuw te bestemmen* woningen niet beperkt in haar bedrijfsvoering, wanneer de piekniveau overdag (laden/lossen) buiten beschouwing worden gelaten. Ook is bij deze woningen (punten 1-4) sprake van een goed woon- en leefklimaat.

Maatregelen kunnen alleen bestaan uit de plaatsing van afschermingen, bijvoorbeeld rond de zeefinstallatie of een andere locatie van de zeef opdat punt 5 beter wordt afgeschermd (zonder dat de geluidbelasting op de andere punten toe neemt). Daartoe kan bijvoorbeeld een scherm aan de oostzijde van de zeef worden geplaatst. Ook kan worden overwogen – om de geluidbelasting op de camping te reduceren – om de grondwal aan de west- en noordzijde te verhogen. Bij een 4 m hoge grondwal daalt de geluidbelasting op de camping (punten 8 en 9 met ca 8 dB(A) tot hooguit 52 dB(A) overdag).

De 50-dB(A)-contour t.g.v. verkeer van en naar de inrichting ligt op 5 m van de wegas. De geluidbelasting op de woningen langs de weg – binnen de invloedssfeer van het bedrijf - ligt onder de voorkeursgrenswaarde van 50 dB(A).

1 INLEIDING

In opdracht van Loon- en grondverzetbedrijf Van Eijbergen b.v. aan de Harderwijkerweg te Laag-Soeren is onderzocht welke geluidbelasting ontstaat op de omgeving van het bedrijf. Het onderzoek is uitgevoerd t.b.v. een bestemmingsplanwijziging waarbij 2 woningen (Van Priesnitzlaan 2 en 2a) worden omgezet van bedrijfswoning naar burgerwoning en het bedrijfsoppervlak wordt vergroot. Tekening 1 in bijlage I geeft een overzicht van de (te wijzigen) situatie.

Vastgesteld moet worden of;
- bij de woningen een goed woon- en leefklimaat is gewaarborgd
- het bedrijf niet wordt beperkt in haar bedrijfsvoering t.g.v. woningen in de nabijheid.

De akoestisch relevante activiteiten bij de inrichting omvatten:
- rijbewegingen van zware voertuigen
- laden/lossen van zand en grond
- zeven van zand en grond

De tekeningen in de bijlagen I en III geven situatieoverzichten van het bedrijf en de omgeving.

1.1 Omgeving

Figuur I.1 geeft een overzicht van de locatie. In de nabije omgeving ligt een aantal woningen op m van de inrichting. De omgeving bestaat uit landelijk gebieden woongebied; aan de noord-westzijde ligt een camping.

Figuur I.1 overzicht locatie Van Eijbergen.

1.2 Onderzoek

De geluidbelasting op de omgeving is bepaald met een rekenmodel als omschreven in hoofdstuk 3. Conclusies en maatregelen zijn gegeven in hoofdstuk 4.

Het onderzoek is uitgevoerd conform de Handleiding meten en rekenen industrielawaai (VROM, 1999, methode II.2, II.3, II.7 en II.8).

1.3 Grenswaarden

De ruimtelijke ordening en het milieubeleid zijn gericht op het handhaven van een goede kwaliteit van het leefmilieu. Bij nieuwe ontwikkelingen kan daartoe gebruik worden gemaakt van de zgn. milieuzonering, daaruit volgt welke afstanden minimaal moeten worden aangehouden tussen inrichtingen / activiteiten en woningen. Dat dient een tweeledig doel:

- Het beperken van hinder bij omwonenden
- En borgen van voldoende geluidruimte voor inrichtingen.

In deze toets speelt de VNG-uitgave 'Bedrijven en Milieuzonering' uit 2009 een belangrijke rol. Afhankelijk van het type omgeving – rustige woonwijk of gemengd gebied – geeft deze brochure richtafstanden.

Een rustige woonwijk is een woonwijk die is ingericht volgens het principe van functiescheiding. Afgezien van wijkgebonden voorzieningen komen vrijwel geen andere functies, zoals bedrijven of kantoren, voor. Langs de randen is weinig verstoring door verkeer. Een gemengd gebied is een gebied met een matige tot sterke functiemenging. Direct naast woningen komen andere functies voor, zoals winkels, horeca en kleine bedrijven. Ook lintbebouwing in het buitengebied met overwegend agrarische en andere bedrijvigheid en gebieden langs de hoofdinfrastructuur kunnen als gemengd gebied worden beschouwd.

Voor een rustige woonwijk wordt een richtwaarde voor de geluidbelasting op woningen van 45 dB(A) dag- en etmaalwaarde aangehouden en voor gemengd gebied (wonen en werken) een waarde van 50 dB(A). In dit laatste gebied kunnen de afstanden daarom kleiner zijn.

Onderstaande tabel I.1 geeft een overzicht van de richtafstanden tot diverse bedrijfscategorieën alsmede een inschatting van het bijbehorende bronvermogensniveau Lw (etmaalwaarde) conform de Handreiking Zonebeheerplan uit 2006, uitgaande van een woonwijk inclusief marge, aangevuld met eigen ervaringen en de waarden van andere adviesbureaus. Voor gemengd gebied liggen de bronvermogens 5 dB(A) hoger

TABEL I.1	Richtafstanden en bronvermogensniveau Lw per inrichting / kavel					
vestigingstype/ milieucategorie	Richtafstand in meters		Lw [dB(A)] incl. marge[1] obv woongebied			
	Woon-gebied	Gemengd gebied	Puntbron[2]	Kavel In m^2	dB(A)/m^2 kavel	Indicatief vaak gehanteerd dB(A)/m^2
cat. 1	10	0	79	1000	49	50
cat. 2	30	10	89	2000	56	50-55
cat. 3.1	50	30	93	3000	58	55-57
cat. 3.2	100	50	99	5000	62	55-60
cat. 4.1	200	100	105	10000	65	60-63
cat. 4.2	300	200	108	10000	68	60-66

1 inclusief marge i.v.m. afmetingen terrein van de inrichting.

2 Op basis van woongebied; gemengd gebied 5 dB(A) hoger.

Voor de beoordeling wordt het stappenplan uit de VNG-brochure gehanteerd:

Stappenplan

Stap 1

In het geval dat de richtafstanden niet worden overschreden kan verdere toetsing in beginsel achterwege blijven.

Stap 2

Als stap 1 niet toereikend is worden de volgende grenswaarden gehanteerd voor het gebiedstype woongebied:

- 45 dB(A) voor het langtijdgemiddelde beoordelingsniveau $L_{Ar,LT}$ (etmaalwaarde)
- 65 dB(A) voor de maximale geluidniveaus $L_{A,max}$ (etmaalwaarde);

en voor het gebiedstype gemengd gebied:

- 50 dB(A) voor het langtijdgemiddelde beoordelingsniveau $L_{Ar,LT}$ (etmaalwaarde)
- 70 dB(A) voor de maximale geluidniveaus $L_{A,max}$ (etmaalwaarde);

Stap 3

Als stap 2 niet toereikend is worden de volgende grenswaarden gehanteerd voor het gebiedstype woongebied:

- 50 dB(A) voor het langtijdgemiddelde beoordelingsniveau $L_{Ar,LT}$ (etmaalwaarde)
- 70 dB(A) voor de maximale geluidniveaus $L_{A,max}$ (etmaalwaarde);

en voor het gebiedstype gemengd gebied:

- 55 dB(A) voor het langtijdgemiddelde beoordelingsniveau $L_{Ar,LT}$ (etmaalwaarde)
- 70 dB(A) voor de maximale geluidniveaus $L_{A,max}$ (etmaalwaarde);

Inpassing is in stap 3 mogelijk met dien verstande dat het bevoegd gezag moet motiveren waarom het deze geluidbelasting in de concrete situatie

acceptabel acht waarbij tevens de cumulatie met eventueel reeds aanwezige geluidbelasting moet worden betrokken. Daarbij kan gebruik worden gemaakt van gemeentelijk geluidbeleid.

Stap 4
Bij een hogere geluidbelasting dan aangegeven in stap 3 is buitenplanse inpassing veelal niet mogelijk. Het bevoegd gezag kan wel tot inpassing overgaan dient dit grondig te worden onderzocht, onderbouwd en gemotiveerd waarbij tevens de cumulatie met eventueel reeds aanwezige geluidbelasting moet worden betrokken.

Toetsing akoestisch onderzoek

In onderhavig akoestisch onderzoek wordt onderzocht of aan de eisen uit de VNG-brochure kan worden voldaan, zodat zowel een goed woon- en leefklimaat wordt gewaarborgd als voldoende akoestische ruimte resteert voor bedrijven. Daartoe worden de activiteiten van het bedrijf gemodelleerd en de geluidbelasting op de omgeving berekend en getoetst aan de richtwaarde van 50 dB(A) voor gemengde gebieden.

Voor de maximale geluidniveaus is vooralsnog uitgegaan van waarden die 20 dB(A) boven de equivalente niveaus liggen, dus op 70, 65 en 60 dB(A) in de dag, avond en nacht (zie hoofdstuk 5, VNG-brochure).

Activiteitenbesluit

De meeste bedrijven vallen onder het regiem van het Activiteitenbesluit. Voor het langtijdgemiddelde beoordelingsniveau ($L_{Ar,LT}$) en het maximaal geluidsniveau ($L_{A}max$), veroorzaakt door de in de inrichting aanwezige installaties en toestellen, alsmede door de in de inrichting verrichte werkzaamheden en activiteiten en laad- en losactiviteiten ten behoeve van en in de onmiddellijke nabijheid van de inrichting, gelden de waarden in tabel I.2 (cf 2.17a en 2.17c, voor agrarische bedrijven 2.17^{e}, glastuinbouw, 2.17f).

TABEL I.2	Grenswaarden in dB(A) woning tgv inrichting					
Ref. punt	Dag (07:00 – 19:00 uur)		Avond (19:00 – 23:00 uur)		Nacht (23:00 – 07:00 uur)	
	$L_{Ar,LT}$	$L_{A,max}$	$L_{Ar,LT}$	$L_{A,max}$	$L_{Ar,LT}$	$L_{A,max}$
Gevel gevoelige gebouwen	50	70	45	65	40	60
in/aanpandige woningen[1]	35	55	30	50	25	45
	Grenswaarden woning/ 50 m grens inrichting op gezoneerd industrieterrein					
Gevel gevoelige gebouwen	50	-	45	-	40	-
	Grenswaarden woning, inrichting op industrieterrein					
Gevel gevoelige gebouwen	55	75	50	70	45	65
in/aanpandige woningen[1]	35	55	30	50	25	45
	Grenswaarden woning bij uitsluitend of in hoofdzaak agrarische bedrijven					
Ref. punt	Dag (06:00 – 19:00 uur)		Avond (19:00 – 22:00 uur)		Nacht (22:00 – 06:00 uur)	
Gevel gevoelige gebouwen	45	70	40	65	35	60
in/aanpandige woningen[1]	35	55	30	50	25	45
	Grenswaarden woning glastuinbouwbedrijven					
Ref. punt	Dag (06:00 – 19:00 uur)		Avond (19:00 – 23:00 uur)		Nacht (23:00 – 06:00 uur)	
Gevel gevoelige gebouwen	50	70	45	65	40	60
in/aanpandige woningen[1]	35	55	30	50	25	45

1 In geluidgevoelige ruimten en verblijfsruimten

De waarden voor agrarische bedrijven en glastuinbouwbedrijven gelden niet in een gebied waar krachtens een gemeentelijke verordening regels zijn opgesteld. Daar gelden de waarden uit deze verordening.

De in de periode tussen 07.00 en 19.00 uur in tabel 1 opgenomen maximale geluidsniveaus ($L_A$max) zijn niet van toepassing op laad- en losactiviteiten.

Het Activiteitenbesluit biedt (voor de nacht) mogelijkheden af te wijken van de standaardgrenswaarden:

1. In afwijking van de waarden, bedoeld in de artikelen 2.17, 2.19 kan het bevoegd gezag bij maatwerkvoorschrift andere waarden voor het langtijdgemiddeld beoordelingsniveau ($L_{Ar,LT}$) en het maximaal geluidsniveau L_{Amax} vaststellen.

2. Het bevoegd gezag kan slechts hogere waarden vaststellen dan de waarden, bedoeld in de artikelen 2.17, 2.19 indien binnen geluidsgevoelige ruimten dan wel verblijfsruimten van gevoelige gebouwen, die zijn gelegen binnen de akoestische invloedssfeer van de inrichting, een etmaalwaarde van maximaal 35 dB(A) wordt gewaarborgd.

3. De in het tweede lid bedoelde etmaalwaarde is niet van toepassing indien de gebruiker van deze gevoelige gebouwen geen toestemming geeft voor het in redelijkheid uitvoeren of doen uitvoeren van geluidsmetingen.

4. Het bevoegd gezag kan maatwerkvoorschriften stellen over de plaats waar de waarden, bedoeld in de artikelen 2.17, 2.19 voor een inrichting gelden.

5. Het bevoegd gezag kan bij maatwerkvoorschrift bepalen welke technische voorzieningen in de inrichting worden aangebracht en welke gedragsregels in acht worden genomen teneinde aan geldende geluidsnormen te voldoen.

6. In afwijking van de waarden, bedoeld in de artikelen 2.17, 2.19 kan het bevoegd gezag bij maatwerkvoorschrift andere grenswaarden vaststellen voor bepaalde activiteiten in een inrichting, anders dan festiviteiten als bedoeld in artikel 2.21.

Verkeersaantrekkende werking

De invallende geluidbelasting op de woninggevels t.g.v. verkeer van en naar de inrichting *op de openbare weg* wordt beoordeeld conform de circulaire "Geluidhinder veroorzaakt door wegverkeer van en naar de inrichting" d.d. 29 februari 1996 (Ministerie van VROM). Dit betekent dat dit verkeer uitsluitend wordt beoordeeld op het equivalente geluidniveau L_{Aeq} en de normstelling daarvoor aansluit bij de Wet geluidhinder (Wgh, 50 dB(A) voorkeursgrenswaarde).

2 METINGEN EN UITGANGSPUNTEN

2.1 Metingen

De geluidmetingen op 22 september 2021 zijn verricht en uitgewerkt m.b.v. de volgende apparatuur:

- de precisiegeluidniveaumeter Larson Davis type 824 (type I)
- de calibrator B&K, type 4230,

Deze apparatuur wordt regelmatig gecalibreerd en geijkt voor en na iedere meting.

Vastgesteld zijn de energiegemiddelde zgn. equivalente geluidniveaus L_{Aeq} en de maximale geluidniveaus L_{Amax}. Om de invloed van stoorlawaai te minimaliseren zijn storende geluidbronnen uitgezet dan wel afgeschermd. Het bleek niet nodig meetresultaten te corrigeren voor stoorlawaai.

2.2 Meteocondities

Tijdens de metingen waren de meteocondities als volgt:

TABEL II.1	Overzicht meteocondities				
Datum	periode / tijd	Wind / richting [m/s]	Bewolkt [bew.graad]	Temperatuur [°C]	neerslag
22/9/21	9-10	Zw 3 m/s	8/8	16	Nee

De bronmetingen vonden alle dicht bij de geluidbronnen plaats zodat ze altijd binnen het meteoraam vallen als genoemd in de Handleiding meten en rekenen industrielawaai (HLMR IL, methode II, VROM 1999). Tijdens de metingen waren de installaties representatief in bedrijf.

2.3 Meetresultaten

Tabel II.2 geeft een overzicht van de meetresultaten in dB(A). Bovendien zijn daarin – waar van toepassing – de berekende bronvermogensniveaus L_{wr} opgenomen. De oktaafbandspectra en berekeningen zijn opgenomen in bijlage II.

TABEL II.2: overzicht meetresultaten		L_i / L_{Amax} in dB(A)		bronverm. L_{WR}
Meting nr. / bron-situatie		L_i	L_{Amax}	in dB(A)
1	Zeef stationair (dieselmotor) op 20 m	61	62	-
2	Idem	68	70	-
3	Belast inclusief (kleine) bijdrage shovel	77	85	112
5	Shovek Caterpillar belast op 15 m	72	83	105
6	Vrachtw. pieken t.g.v. klepperen bak op 10 m	78	101	130 (piek)

2.4 Bedrijfsactiviteiten

De akoestisch relevante bedrijfsactiviteiten bestaan uit rijbewegingen op het terrein en de activiteiten binnen. De geluidbelasting wordt per periode (dag, avond, nacht) beoordeeld voor een representatieve bedrijfssituatie welke regelmatig voorkomt (>12 x per jaar) overeenkomend met de vergunningaanvraag.

Ten aanzien van de bedrijfscondities en uitgangspunten zijn in overleg met de opdrachtgever de volgende akoestisch relevante gegevens gehanteerd.

Representatieve bedrijfssituatie (RBS)

Installaties e.d.

- De werkzaamheden binnen de inrichting vinden plaats van maandag t/m vrijdag gedurende 8 uur tussen 06.00 en 19.00 uur,
- De hal wordt niet mechanisch geventileerd. Er zijn geen akoestisch relevante installaties bij het bedrijf.

Transport, laden en lossen

- Laad- en losactiviteiten gebeuren overdag m.b.v. de kraan (Atlas) en shovel (Caterpillar), gedurende ca 4 uur per dag (07-19 uur).
- Een grond/zand-zeef gedurende 8 uur op een dag (gevoed door de shovel) tussen 07-19 uur.
- Aan- en afvoer van materiaal en gereed product vindt plaats over de routes I en II tussen 07 – 19 uur; maximaal 5 transportbewegingen vertrek en aankomst oostzijde (route II)) en 20 (zware en middelzware vrachtwagens, route I) overdag. In de avond en nacht (dus tussen 19 – 07 uur) rijden geen vrachtwagens over deze routes.
- De personenwagens/bestelwagens volgen route III; het gaat in totaal om 25 bewegingen per etmaal waarvan 5 tussen ca 06 en 07 uur.

Regelmatige afwijkingen van de representatieve bedrijfssituatie (ABS)

- Akoestisch relevante afwijkende bedrijfssituaties zijn niet bekend noch onderzocht.

Incidentele bedrijfssituaties (IBS, maximaal 12 x per jaar)

- Akoestisch relevante incidentele bedrijfssituaties bestaan uit 6 x per jaar het depot legen of vullen: 40 vrachtwagens per dag (route I). Tussen 07-19 uur , inclusief een shovel ca 8 uur per dag in bedrijf

Vooralsnog is de situatie met 40 vrachten als uitzondering beschouwd. De zeef is dan ook in werking verondersteld. Wanneer het totaal aantal dagen met een uitzondering kan worden beperkt tot 12 per jaar is sprake van een niet representatieve bedrijfssituatie. Zijn het er meer dan gaat het om een regelmatige afwijking. In beide gevallen kunnen afzonderlijke grenswaarden worden vastgesteld.

Onderstaande tabel II.3 geeft een overzicht van de activiteiten op het terrein met de duur en de positie op een maatgevende dag. Tabel II.4 geeft een overzicht van het aantal voertuigen op het terrein op de diverse routes.

TABEL II.3: overzicht	Tijdstip en duur			Positie
Activiteiten	Dag	Avond	nacht	Op terrein
Laden/lossen shovel/kraan	4 uur	-	-	S
Zeef	8 uur	-	-	Z
Laden/lossen shovel/kraan incid	8 uur	-	-	S

TABEL II.4: overzicht		Aantal voertuigen per etmaal (maximaal)			
Route / type transport		dag	Avond	Nacht	etmaal
I	Vrachtwagens achterterrein	20	0	0	20
II	Vrachtwagens voorterrein	10	0	0	10
III	Personenauto's	20	0	5	25
I	Vrachtwagens depot incidenteel	40	0	0	40

2.5 Bronvermogensniveaus

Gevel- en dakconstructies, deuropeningen gebouwen

De geluidoverdracht via de gevel- en dakvlakken is verwaarloosbaar klein, rekening houdend met de gemiddelde geluidniveaus binnen (ca 80 dB(A), de afmetingen en de luchtgeluidisolatiewaarden van de diverse vlakken. Uitgegaan is van de volgende constructies:

- Dak en gevels staalplaat
- Gesloten roldeuren tijdens bedrijf

Stationaire installaties (buiten)

De bronvermogens van de relevante stationaire installaties zijn bepaald uit meting van de geluidniveaus daarvan. Tabel II.2 geeft een overzicht daarvan.

Mobiele bronnen

De transporten worden verzorgd via de routes als aangegeven op de tekeningen in de bijlagen. Voor een langzaam rijdende vrachtwagen geldt een bronvermogensniveau van 100 dB(A) met pieken tot 110 dB(A) (t.g.v. remmen en optrekken, dichtslaan portieren e.d.). Een personenauto heeft een bronvermogen van 90 dB(A) met pieken tot 95 dB(A).

De gemeten shovel heeft een bronvermogen van 105 dB(A). Pieken t.g.v. de vrachtwagens (laden/lossen, klep laadbak) bedragen 130 dB(A).

Overzicht

De bronsterkteberekeningen zijn opgenomen in bijlage II. Onderstaande tabel II.5 geeft een overzicht van de gehanteerde bronvermogensniveaus.

TABEL II.5	Bronvermogensniveau L_{wr} in dB(A)		
geluidbron	L_{wr} in dB(A)		Opmerkingen
	Gemiddeld	piek	
vrachtwagen langzaam rijdend	100	110	ca 10 km/uur, piek remmen e.d.
personenauto langzaam rijdend	90	98	t.g.v. remmen, optrekken e.d.
zeef	112	130	gemeten
shovel	105	130	gemeten, piek klep vrachtwagen

3 GELUIDBELASTING EN ANALYSE

3.1 Rekenmodel

De geluidoverdracht naar de omgeving is bepaald met een rekenmodel, waarin zijn opgenomen:

- de bedrijfsgebouwen, de omliggende woningen en geluidreflecterende (harde) bodemvlakken
- de geluidbronnen met hun posities en bronvermogensniveaus L_W
- 9 immissiepunten bij de meest nabijgelegen woningen en camping op 1.5 en 5.0 m boven maaiveld.

Voor de afscherming is in het model alleen rekening gehouden met de aan te leggen grondwal (minimaal 2.5 m, westzijde) aangezien de depothoogte- en ligging sterk kan variëren in de tijd (en daarom geen betrouwbare afscherming geeft).

Bijlage III geeft een overzicht en plottertekeningen met de invoergegevens van het rekenmodel. Gebruik wordt gemaakt van het sofwarepakker Geomilieu, versie 5.2 of hoger van DGMR.

Conform de Handleiding meten en rekenen industrielawaai (VROM 1999) zijn de gevelreflecties in de geluidgevoelige objecten niet in de berekende geluidbelasting verwerkt; berekend zijn derhalve de invallende geluidniveaus.

<u>Basisformule geluidoverdracht</u>

Bij een directe geluidmeting onder meteocondities wordt het zgn gestandaardiseerde immissieniveau L_i vastgesteld. Dit is het equivalente (gemiddelde) of maximale geluidniveau gedurende een bepaalde periode van één of meerdere bronnen. Het gestandaardiseerde immissieniveau L_i per bron kan ook worden berekend volgens:

$$L_i = L_{WR} - \Sigma D \quad [dB(A)]$$

waarin:

L_{WR} = het immissierelevante bronvermogensniveau in dB(A)

ΣD = verzamelterm van alle verzwakkingen (HLMR IL '99 meth. II.8)

<u>Modellering en betrouwbaarheid</u>

Voor een betrouwbare indruk van de geluidbijdrage van de relevante geluidbronnen is een juiste modellering van groot belang (het aantal en positie(s) van de bronnen, objecten e.d.) vooral indien sprake is van geluidafschermende en/of reflecterende objecten. De verfijning van het model is hierbij afhankelijk van de afstand tussen de bron en het meetpunt en eventuele tussenliggende objecten. Hierbij wordt zo veel mogelijk rekening gehouden met de modelleringrichtlijnen uit de Handleiding industrielawaai en de handleiding van het software pakket (DGMR).

3.2 Geluidoverdracht

Het langtijdgemiddelde deelgeluidsniveau $L_{Aeqi,LT}$ t.g.v. een bepaalde bedrijfstoestand wordt bepaald uit het (A-gewogen) gestandaardiseerde immissieniveau volgens:

$$L_{Aeqi,LT} = L_i - C_b - C_m - C_g \quad [dB(A)]$$

waarin
- L_i = gestandaardiseerd immissieniveau onder meteocondities
- C_m = meteocorrectie (0 tot 5 dB) afhankelijk van hoogtes en r_i
- C_b = bedrijfstijd-correctie = -10 log T_b/T_o
- T_o = tijdsduur van de beoordelingsperiode (dag, avond of nacht, voor tijden zie normstelling rapport)
- T_b = effectieve bedrijfstijd in die periode
- C_g = 3 dB gevelreflectiecorrectie voor invallend geluid (van toepassing bij directe metingen voor de gevel)

Wanneer op het beoordelings/rekenpunt bij een bepaalde bedrijfstoestand binnen het totaal aanwezige geluidniveau vanwege de betreffende inrichting geluid met een duidelijk hoorbaar tonaal-, impulsachtig- of muziekkarakter wordt waargenomen, wordt op het langtijdgemiddelde deelgeluidsniveau $L_{Aeqi,LT}$ van de betreffende bedrijfstoestand tijdens welke dit specifieke karakter optreedt, een toeslag toegepast voor :

- tonaal of impulsgeluid K = 5 dB of
- muziekgeluid K = 10 dB

Het langtijdgemiddelde beoordelingsniveau per bedrijfstoestand (deelbeoordelingsniveau $L_{Ari,LT}$) wordt voor elke afzonderlijke periode als volgt bepaald:

$$L_{Ari,LT} = L_{Aeqi,LT} + K \quad [dB(A)]$$

Het totale beoordelingsniveau $L_{Ar,LT}$ is dan de energetische som van alle afzonderlijke deelbeoordelingsniveaus $L_{Ari,LT}$ in de dag-, avond- of nachtperiode.
De beoordelingsperiode (dag-, avond- of nacht) met het hoogste beoordelingsniveau $L_{Ar,LT}$ is in dat geval bepalend voor de representatieve bedrijfssituatie. De etmaalwaarde L_{etmaal} (of B_i voor gezoneerde industrieterreinen) in referentiepunten of bij de woninggevels wordt bepaald uit de hoogste van de volgende waarden:

- L_{dag}
- L_{avond} + 5 dB(A),
- L_{nacht} + 10 dB(A).

3.3 Bedrijfstijden en bedrijfstijdcorrecties

De bedrijfstijden voor de installaties e.d. zijn opgenomen in tabel I van bijlage II.

Voor de rijbewegingen op het terrein is uitgegaan van langzaam rijdende voertuigen (ca 10 km/uur). De rijroute is verdeeld in deeltrajecten van elk 10 m met een bronpunt in het midden daarvan. Tabel I in bijlage II geeft een overzicht van de bedrijfstijden en correcties C_b.

3.4 Geluidbelasting

Tabel III.1 geeft een overzicht van de resultaten. Gegeven is de geluidbelasting t.g.v. de installaties en transporten in de representatieve bedrijfssituatie (RBS) gezamenlijk. Tabel III.2 geeft de geluidbelasting in de incidentele uitzonderingssituatie.

Er is geen sprake van tonaal, impulsachtig geluid of muziekgeluid zodat een correctie daarvoor niet is toegepast.

TABEL III.1		Langtijdsgemiddeld beoordelingsniveau $L_{Ar,LT}$ in dB(A) RBS						
imm. Punten		$L_{Ar,LT}$ in dB(A)			grenswaarden			
Punt	Adres / positie	Dag 1.5 m	avond 5.0 m	nacht 5.0 m	Dag 1.5 m	avond 5.0 m	nacht 5.0 m	Max. overschrijding
1	Priesnitzlaan 2a	39	-	<10	50	45	40	0
2	Priesnitzlaan 2a	44	-	<10	50	45	40	0
3	Priesnitzlaan 2	42	-	<10	50	45	40	0
4	Priesnitzlaan 2	33	-	<10	50	45	40	0
5	Hazelaarhof 32	51	-	20	50	45	40	1
6	Harderwijkerweg 4	44	-	27	50	45	40	0
7	Taxuslaan 21	40	-	23	50	45	40	0
8	Camping rand	60	-	<10	-	-	-	-
9	Camping rand	58	-	<10	-	-	-	-

TABEL III.2		Langtijdsgemiddeld beoordelingsniveau $L_{Ar,LT}$ in dB(A) IBS						
imm. Punten		$L_{Ar,LT}$ in dB(A)			grenswaarden			
Punt	Adres / positie	Dag 1.5 m	avond 5.0 m	nacht 5.0 m	Dag 1.5 m	avond 5.0 m	nacht 5.0 m	Max. overschrijding
1	Priesnitzlaan 2a	40	-	<10	50	45	40	0
2	Priesnitzlaan 2a	47	-	<10	50	45	40	0
3	Priesnitzlaan 2	43	-	<10	50	45	40	0
4	Priesnitzlaan 2	35	-	<10	50	45	40	0
5	Hazelaarhof 32	51	-	20	50	45	40	1
6	Harderwijkerweg 4	46	-	27	50	45	40	0
7	Taxuslaan 21	42	-	23	50	45	40	0
8	Camping rand	60	-	<10	-	-	-	-
9	Camping rand	58	-	<10	-	-	-	-

3.5 Maximale geluidniveaus

De maximale geluidniveaus kunnen worden bepaald uit de immissieniveaus (L_i-waarden) in de immissiepunten. Deze L_i-waarden zijn echter gebaseerd op de gemiddelde bronvermogens van bijvoorbeeld voertuigen.

Piekbronniveaus t.g.v. deze geluidbronnen kunnen hoger liggen dan de gemiddeld waarden. Daarom moet deze eventuele verhoging nog worden verdisconteerd bij berekening van de piekniveaus.

Onderstaande tabel III.3 geeft een overzicht van de maximale geluidniveaus L_{Amax}. Deze waarden worden bepaald door de hoogste van de onderstaande L_i-waarden uit de berekeningen:

- t.g.v. het remmen cq optrekken van vrachtwagens (piekbronvermogen 110 dB(A)).
- t.g.v. passages van voertuigen.
- t.g.v. het laden en lossen (piekbronvermogen 130 dB(A) klep laadbak).

TABEL III.3		Maximaal geluidniveau L_{Amax} in dB(A)						
imm. punten		L_{Amax} in dB(A)			grenswaarden			
Punt	Adres / positie	Dag 1.5 m	avond 5.0 m	nacht 5.0 m	Dag 1.5 m	avond 5.0 m	nacht 5.0 m	Max. overschrijding
1	Priesnitzlaan 2a	64	-	26	70	65	60	0
2	Priesnitzlaan 2a	78	-	41	70	65	60	8
3	Priesnitzlaan 2	70	-	30	70	65	60	0
4	Priesnitzlaan 2	63	-	35	70	65	60	0
5	Hazelaarhof 32	70	-	47	70	65	60	0
6	Harderwijkerweg 4	72	-	55	70	65	60	2
7	Taxuslaan 21	60	-	52	70	65	60	0
8	Camping rand	78	-	28	-	-	-	-
9	Camping rand	77	-	27	-	-	-	-

3.6 Verkeersaantrekkende werking

De ligging van de 50 dB(A) – contour t.g.v. verkeer van en naar de inrichting is bepaald met rekenmethode I, uitgaande van de voertuigbewegingen als genoemd in hoofdstuk 2. Uitgegaan is van een evenredig verkeersverdeling in noordelijke en zuidelijke richting.

De 50-dB(A)-contour ligt dan op 5 m van de wegas. Een toelichting en de berekeningen zijn gegeven in bijlage IV.

4 CONCLUSIES EN MAATREGELEN

4.1 Langtijdgemiddelde beoordelingsniveaus $L_{Ar,LT}$

Het langtijdgemiddelde beoordelingsniveau $L_{Ar,LT}$ t.g.v. alle activiteiten bij het bedrijf bedraagt in de immissiepunten 1 - 7 bij de woningen hooguit 51 dB(A) overdag en 27 dB(A) in de nacht. Daarmee worden de richtwaarden alleen in punt 5 (Hazelaarhof 32) met 1 dB(A) overschreden. De zeef is (ook) in dit punt verreweg maatgevend.

Bij de camping ligt de geluidbelasting naar berekening op ca 58-60 dB(A). De gemeten waarde ligt daar wat lager, onder andere t.g.v. meer afscherming t.g.v. het depot. Voor de afscherming is in het model alleen rekening gehouden met de aan te leggen grondwal (minimaal 2.5 m) aangezien de depothoogte- en ligging sterk kan variëren in de tijd (en daarom geen betrouwbare afscherming geeft).

Tijdens de incidentele bedrijfssituatie neemt de geluidbelasting in een aantal punten wat toe maar blijft de overschrijding overdag hooguit 1 dB(A) in punt 5.

4.2 Maximale geluidniveaus

De maximale geluidniveaus L_{Amax} t.g.v. laden/lossen en de vrachtwagens bedragen in de immissiepunten bij de woningen hooguit 78 dB(A) overdag en 55 dB(A) in de nacht. Daarmee worden de richtwaarden bij 2 woningen overdag overschreden. De piekniveaus tijdens de representatieve en incidentele bedrijfssituatie zijn gelijk.

4.3 Ruimtelijke toets

De richtwaarden voor de langtijd gemiddelde beoordelingsniveaus worden bij 1 (bestaande) woning overschreden, overdag met hooguit 1 dB(A).

De richtwaarden voor de maximale geluidniveaus worden bij 2 woningen overschreden, overdag met hooguit 8 dB(A). Wellicht kan aangesloten worden bij het Activiteitenbesluit, waarin piekniveaus overdag t.g.v. laden/lossen zijn uitgezonderd van toetsing aan de grenswaarden (zie hoofdstuk 1).

Het bedrijf wordt door de *nieuw te bestemmen* woningen niet beperkt in haar bedrijfsvoering, wanneer de piekniveau overdag (laden/lossen) buiten beschouwing worden gelaten. Ook is bij deze woningen (punten 1-4) sprake van een goed woon- en leefklimaat.

4.4 Maatregelen en binnenniveaus

Maatregelen kunnen alleen bestaan uit de plaatsing van afschermingen, bijvoorbeeld rond de zeefinstallatie of een andere locatie van de zeef opdat punt 5 beter wordt afgeschermd (zonder dat de geluidbelasting op de andere punten toe neemt). Daartoe kan bijvoorbeeld een scherm aan de oostzijde van de zeef worden geplaatst

Ook kan worden overwogen – om de geluidbelasting op de camping te reduceren – om de grondwal aan de west- en noordzijde te verhogen. Bij een 4 m hoge grondwal daalt de geluidbelasting op de camping (punten 8 en 9 met ca 8 dB(A) tot hooguit 52 dB(A) overdag).

Bij hoge maximale geluidniveaus buiten op de gevel kunnen de binnenniveaus worden gegarandeerd. Conform het Activiteitenbesluit mogen de maximale geluidniveaus binnen overdag niet hoger zijn dan 55 dB(A); dat vergt dus een geluidwering van de gevel van minimaal 23 dB(A), hetgeen met gebruikelijke constructies haalbaar is.

4.5 Verkeersaantrekkende werking

De 50-dB(A)-contour t.g.v. verkeer van en naar de inrichting ligt op 5 m van de wegas. De geluidbelasting op de woningen langs de weg – binnen de invloedssfeer van het bedrijf (zie bijlage IV) - ligt onder de voorkeursgrenswaarde van 50 dB(A).

Gezien de bouwkundige staat van de woningen kan worden uitgegaan van een geluidwering van de gevels van minimaal 20 dB(A), waarmee de binnenniveaus van de woningen aan de wettelijke eis van 35 dB(A) kunnen voldoen.

Peter van der Boom.

Bijlage I

Tekeningen

opdrachtnummer

21-190

datum

13 oktober 2021

Tekening nr	versiedatum
1	Okt 2021
Foto's	Okt 2021

opdrachtgever

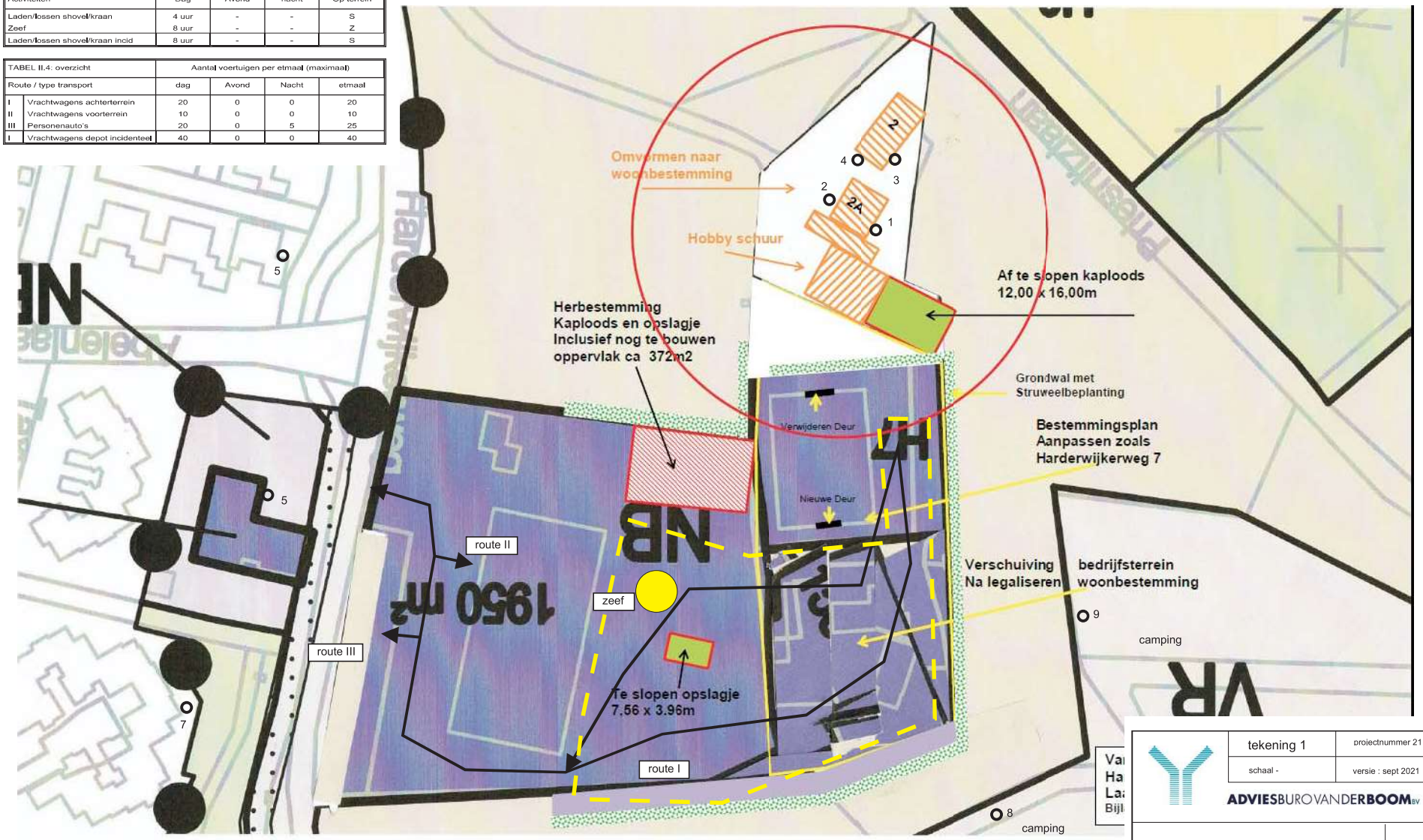
Loon- en
grondverzetbedrijf Van
Eijbergen b.v.
harderwijkerweg 7
6957 AA LAAG
SOEREN
0313-420 446

auteur

ir. Peter van der Boom

TABEL II.3: overzicht	Tijdstip en duur			Positie
Activiteiten	Dag	Avond	nacht	Op terrein
Laden/lossen shovel/kraan	4 uur	-	-	S
Zeef	8 uur	-	-	Z
Laden/lossen shovel/kraan incid	8 uur	-	-	S

TABEL II.4: overzicht		Aantal voertuigen per etmaal (maximaal)			
Route / type transport		dag	Avond	Nacht	etmaal
I	Vrachtwagens achterterrein	20	0	0	20
II	Vrachtwagens voorterrein	10	0	0	10
III	Personenauto's	20	0	5	25
I	Vrachtwagens depot incidenteel	40	0	0	40

	tekening 1	projectnummer 21 - 190
	schaal -	versie : sept 2021

ADVIESBUROVANDERBOOM BV sinds 1971

Situatie-overzicht Van Eijbergen
Laag Soeren

Werkgebied shovel/kraan

5 immissiepunt

N

foto 1		
schaal -		
Project-nummer : 21 - 190		
versie : okt 2021		

Foto's situatie

Situatie vanuit noorden

Situatie Prieznitslaan 2/2a

foto 2		
schaal -		
Project-nummer : 21 - 190		
versie : okt 2021		

Foto's situatie

oostzijde

westzijde

foto 3		
schaal -		
Project-nummer : 21 - 190		
versie : okt 2021		

Foto's situatie

zeefinstallatie

Shovel

	foto 4		
	schaal -		
	Project-nummer : 21 - 190		
	versie : okt 2021		

Foto's situatie Priesnitzlaan 2 / 2a

Bijlage II

Metingen en uitgangspunten

opdrachtnummer

21-190

datum

13 oktober 2021

opdrachtgever

Loon- en
grondverzetbedrijf Van
Eijbergen b.v.
harderwijkerweg 7
6957 AA LAAG
SOEREN
0313-420 446

auteur

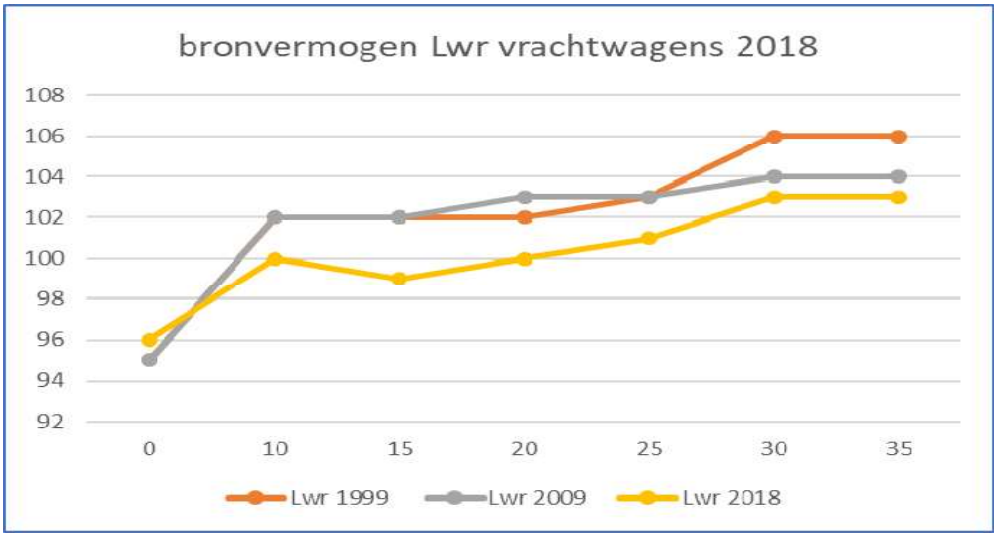
ir. Peter van der Boom

Reken\info-Blad nr	versiedatum
1	Okt 2021
2	Okt 2021
3	Okt 2021
4	Okt 2021
5	

Toelichting geluidemissie vrachtverkeer

In veel situaties speelt vrachtverkeer een belangrijke rol bij bepaling van de geluidbelasting op de omgeving. Aan rijdende vrachtwagens zijn veel geluidmetingen verricht. Buro Peutz & Associes b.v. (rapport RA 730-1 d.d. 14 juni 1999 en blad Geluid d.d. maart 2013 en maart 2019) heeft onderzoek verricht naar de geluidemissie van vrachtwagens en komt in 2018 op een waarde van ca 100 dB(A) bij rijsnelheden van 10 – 20 km/uur, d.w.z. op de meeste inrichtingsterreinen (sneller is meestal niet verantwoord cq mogelijk).

Onderstaande grafiek geeft een overzicht van de meetresultaten bij ca 500 vrachtwagens, gemeten in de periode na 1999-2018. Bij een snelheid 0 draait de vrachtwagen stationair. Het gaat in 2018 vrijwel uitsluitend om vrachtwagens met Euro5- en Euro6-motor.

De meetgegevens van Peutz en ons buro leiden tot de waarden in onderstaande tabel, uitgaande van snelheden tussen de 5 – 20 km/uur.

TABEL	Bronvermogensniveau L_w in dB(A)	
geluidbron	L_w in dB(A)	opmerkingen
vrachtwagen langzaam rijdend 10-20 km/u	100	ca 10 – 20 km/uur
vrachtwagen langzaam rijdend 5-10 km/u	98	ca 5 – 10 km/uur
vrachtwagen maximaal remmen	110	optrekken, dichtslaan portieren e.d.
vrachtwagen manoeuvreren	99	gemiddeld 5 – 10 km/uur
vrachtwagen stationair	96	-

Opdrachtnummer
21-190

datum
13 oktober 2021

opdrachtgever
Loon- en grondverzetbedrijf Van Eijbergen b.v.
harderwijkerweg 7
6957 AA LAAG SOEREN
0313-420 446

auteur
ir. Peter van der Boom

Berekening bedrijfsduurcorrecties					
Project :	Van Eijbergen Laag Soeren			**d.d.**	13-okt-21
Projectnummer:	21-190	**bijlage:**	II	**tabel**	1
Adviesburo Van der Boom b.v., Zaadmarkt 87, 7201 DC, Zutphen					

transporten	route	aantal	lengte	rij	# bewegingen			bedrijfsduurcorrectie			opmerkingen
	nr	bronnen route	route [m]	snelheid [km/u]	dag	avond	nacht	dag	Cb [dB] avond	nacht	
route I vrachtwagens	V-01	57	562,66	10	20	0	0	27,8	-	-	
route II vrachtwagens aank/ver	V-02	4	34,84	10	10	0	0	31,4	-	-	
route III pers. auto's aank/vertr	V-03	17	162,84	10	20	0	5	28,0	-	32,2	

installaties	# bron	bedrijfsduur totaal			bedrijfsduur per bronp			bedrijfsduurcorrectie			opmerkingen
	punten	dag	[uren] avond	nacht	dag	[uren] avond	nacht	dag	Cb [dB] avond	nacht	
zeef	1	8	0	0	8	0	0	1,8	-	-	
shovel/kraan RBS	4	4	0	0	1	0	0	10,8	-	-	
shovel kraan IBS	4	8	0	0	2	0	0	7,8	-	-	

Toelichting

de berekening van de bedrijfsduurcorrectie voor **mobiele bronnen** gaat als volgt:

Cb = - 10 log{ (l x n)/(v x T x N)}

waarin:
- Cb = bedrijfsduurcorrectie in dB
- l = routelengte
- n = aantal verkeersbewegingen
- v = rijsnelheid in m/s
- T = duur van de beoordelingsperiode (s) dag/avond/nacht
- N = aantal puntbronnen waarin de route is opgedeeld.

en voor de **vaste installaties**

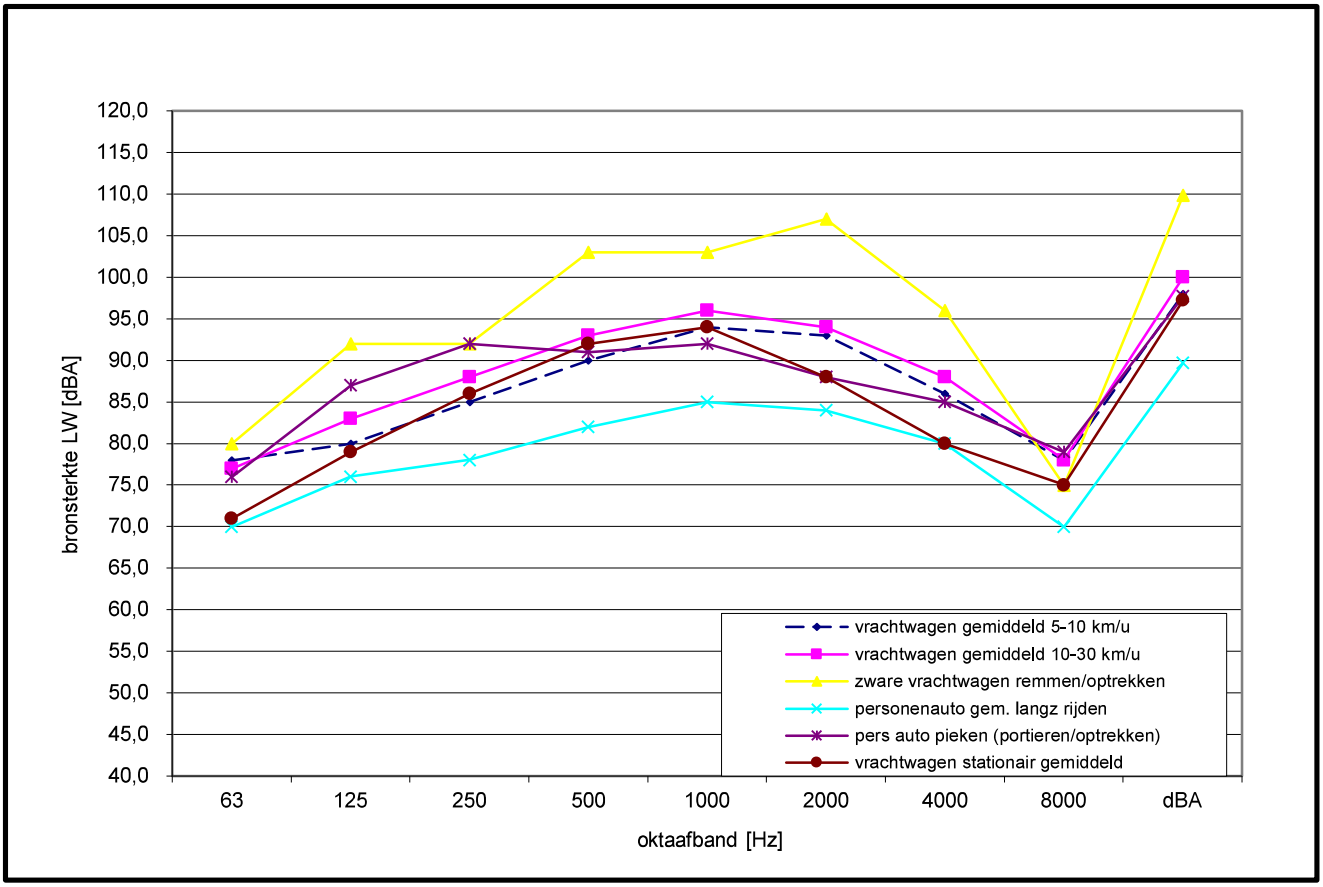
Cb = "- 10 log { t / T}"

waarin:
- Cb = bedrijfsduurcorrectie in dB
- t = bedrijfsduur van de bron in sec
- T = duur van de beoordelingsperiode (s) dag/avond/nacht

Overzicht bronvermogens					
Project :	Van Eijbergen Laag Soeren			**d.d.**	12-okt-21
Projectnummer:	21-190	**bijlage:**	II	**blad:**	1
opmerkingen	uit eigen archief/ meetgegevens				

Adviesburo Van der Boom b.v., Zaadmarkt 87, 7201 DC, Zutphen

Oktaafbanden (Hz)	catalogus nummer	31.5	63	125	250	500	1000	2000	4000	8000	dBA	aanvulling
vrachtwagen gemiddeld 5-10 km/u	12	62,0	78,0	80,0	85,0	90,0	94,0	93,0	86,0	78,0	**98,1**	pieken
vrachtwagen gemiddeld 10-30 km/u	13	62,0	77,0	83,0	88,0	93,0	96,0	94,0	88,0	78,0	**100,0**	Peutz 2018
zware vrachtwagen remmen/optrekken	35	74,0	80,0	92,0	92,0	103,0	103,0	107,0	96,0	75,0	**109,9**	gemiddeld metingen
personenauto gem. langz rijden	82	64,0	70,0	76,0	78,0	82,0	85,0	84,0	80,0	70,0	**89,7**	0,0
pers auto pieken (portieren/optrekken)	84	70,0	76,0	87,0	92,0	91,0	92,0	88,0	85,0	79,0	**97,7**	
vrachtwagen stationair gemiddeld	39	65,0	71,0	79,0	86,0	92,0	94,0	88,0	80,0	75,0	**97,3**	gemeten 2000 - 2002

Overzicht bronsterkteberekening (VROM 1999, methode II.2, par. 4.2.6)											
Project :				Van Eijbergen Laag Soeren						**d.d.**	12-okt-21
Projectnummer:				21-190		**bijlage:**		II		**blad:**	2

Adviesburo Van der Boom b.v., Zaadmarkt 87, 7201 DC, Zutphen

Bronpositie Naam				zeef belast incl. shovel meting 3							
afstand tot bron meethoogte				20,0 m 1,5 m			bronhoogte terrein hard (-2)/zacht(0)			2 m -2	
Oktaafbanden (Hz.)	31.5	63	125	250	500	1000	2000	4000	8000	**dBA**	aanvulling
L_p (gemeten in dBA)	34,0	50,0	60,0	61,0	66,0	71,0	73,0	69,0	59,0	**76,8**	
D_{geo} (afstandscorr.)	37,0	37,0	37,0	37,0	37,0	37,0	37,0	37,0	37,0		par 5.3.2
D_{lucht}	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,1	0,1	0,4	1,3		
D_{bodem}	-6,0	-6,0	-2,0	-2,0	-2,0	-2,0	-2,0	-2,0	-2,0		
L_{WR}	65,0	81,0	95,0	96,0	101,1	106,1	108,1	104,4	95,4	**112,0**	

Bronpositie Naam				shovel CAT belast incl.l schrapoen / achteruit ed meting 5							
afstand tot bron meethoogte				15,0 m 1.5 m			bronhoogte terrein hard (-2)/zacht(0)			1,5 m -2	
Oktaafbanden (Hz.)	31.5	63	125	250	500	1000	2000	4000	8000	**dBA**	aanvulling
L_p (gemeten in dBA)	22,0	40,0	52,0	60,0	65,0	66,0	68,0	61,0	50,0	**72,0**	
D_{geo} (afstandscorr.)	34,5	34,5	34,5	34,5	34,5	34,5	34,5	34,5	34,5		par 5.3.2
D_{lucht}	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,1	0,3	1,0		
D_{bodem}	-6,0	-6,0	-2,0	-2,0	-2,0	-2,0	-2,0	-2,0	-2,0		
L_{WR}	50,5	68,5	84,5	92,5	97,5	98,6	100,6	93,8	83,5	**104,6**	

Bronpositie Naam				pieken klep laadbak vrachtwagen meting 6							
afstand tot bron meethoogte				10,0 m 1.5 m			bronhoogte terrein hard (-2)/zacht(0)			1,5 m -2	
Oktaafbanden (Hz.)	31.5	63	125	250	500	1000	2000	4000	8000	**dBA**	aanvulling
L_p (gemeten in dBA)	45,0	54,0	82,0	91,0	96,0	95,0	95,0	86,0	73,0	**100,8**	
D_{geo} (afstandscorr.)	31,0	31,0	31,0	31,0	31,0	31,0	31,0	31,0	31,0		par 5.3.2
D_{lucht}	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,1	0,2	0,7		
D_{bodem}	-6,0	-6,0	-2,0	-2,0	-2,0	-2,0	-2,0	-2,0	-2,0		
L_{WR}	70,0	79,0	111,0	120,0	125,0	124,0	124,1	115,2	102,7	**129,9**	

Bijlage III

Invoergegevens rekenmodel

en rekenresultaten

Berekeningen	versiedatum
Figuur 1	Okt 2021
Figuur 2	Okt 2021
Figuur 3	Okt 2021
Invoergegevens	Okt 2021
Rekenresultaten	Okt 2021

onderwerp

akoestisch onderzoek Van Eijbergen Laag-Soeren

opdrachtnummer

21-190

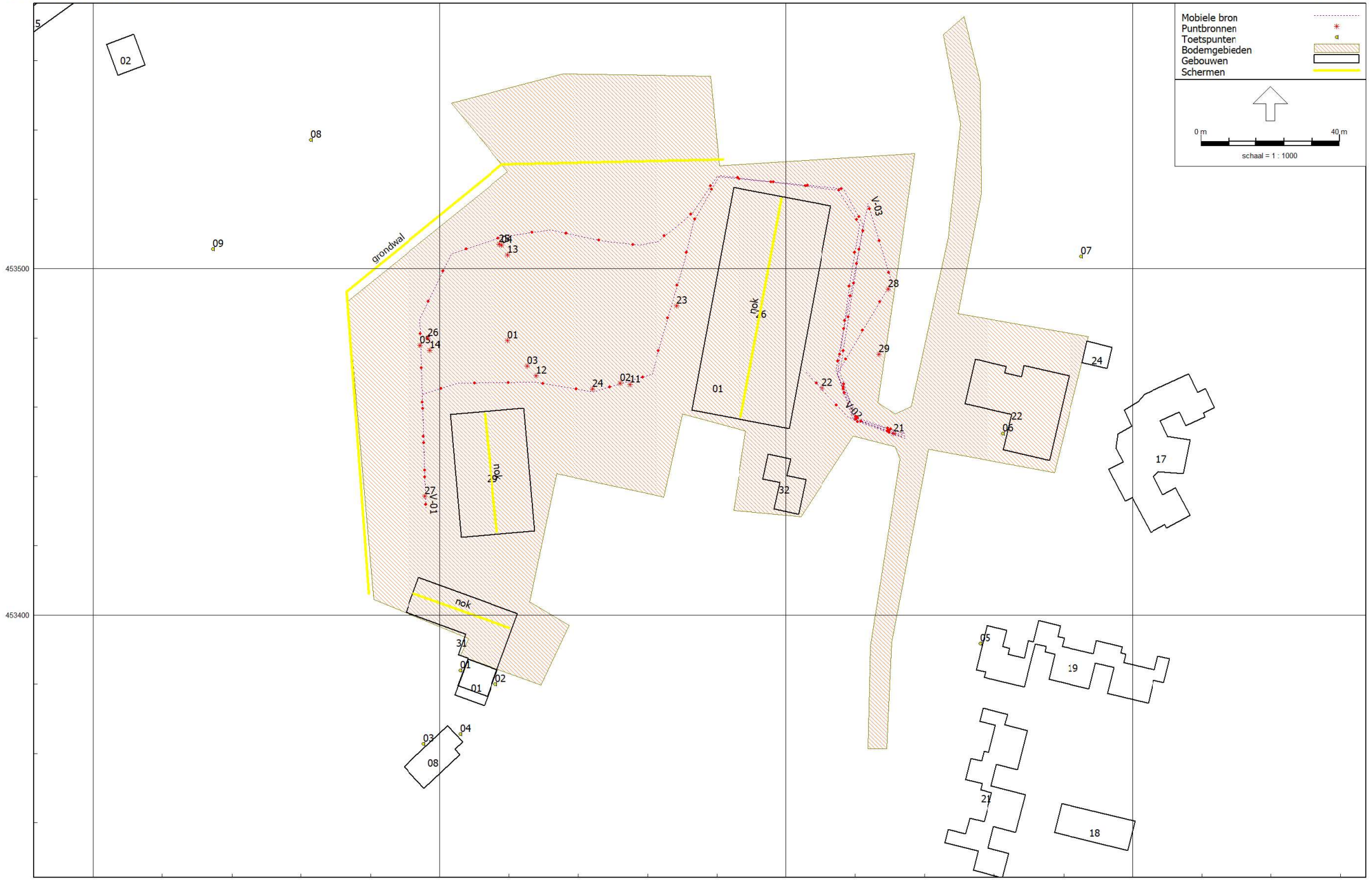
bestand

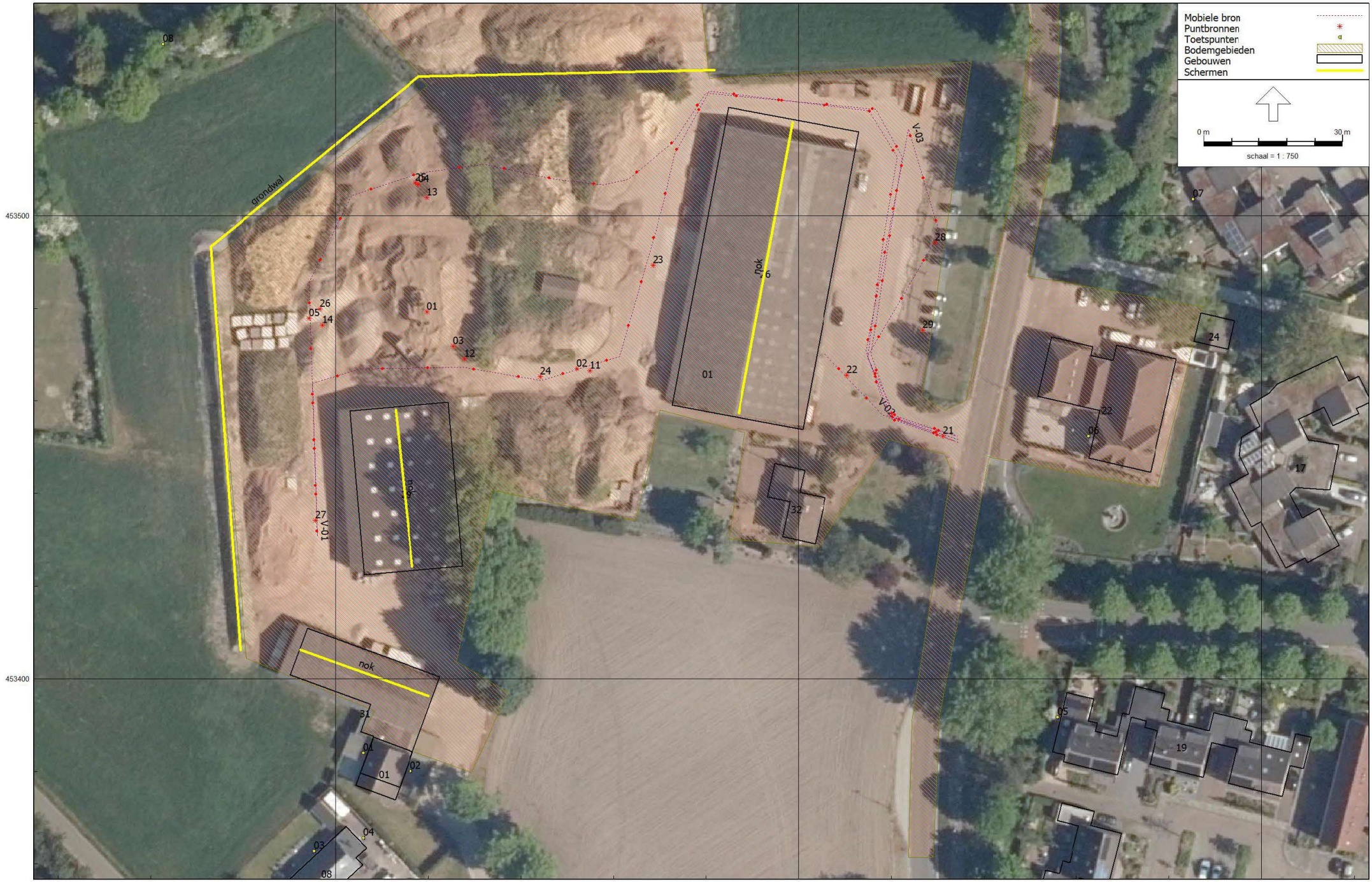
21-190r1

bladzijde

pagina 2

Mobiele bron
Puntbronnen
Toetspunten
Bodemgebieden
Gebouwen
Schermen
0 m
40 m
schaal = 1 : 1000
grondwal
nok
V-01
V-02
V-03
453500
453400
202900
203000
203100
203200

Mobiele bron
Puntbronnen
Toetspunten
Bodemgebieden
Gebouwen
Schermen
0 m
40 m
schaal = 1 : 1000
453500
453400
202900
203000
203100
203200
grondwal
nok
V-01
V-02
V-03
01
02
03
04
05
06
07
08
09
17
18
19
21
22
24
31
32

Mobiele bron
Puntbronnen
Toetspunten
Bodemgebieden
Gebouwen
Schermen
0 m
30 m
schaal = 1 : 750
grondwal
nok
V-01
V-02
V-03
453500
453400
203000
203100
203200

Rapport: Resultatentabel
Model: eerste model
LAeq totaalresultaten voor toetspunten
Groep: (hoofdgroep)
Groepsreductie: Nee

Naam Toetspunt	Omschrijving	X	Y	Hoogte	Dag	Avond	Nacht	Etmaal	Li
01_A	Priesnitzlaan 2a	203005,87	453383,96	1,50	38,7	--	-6,8	38,7	70,6
01_B	Priesnitzlaan 2a	203005,87	453383,96	5,00	49,3	--	-1,7	49,3	84,6
02_A	Priesnitzlaan 2a	203016,11	453380,08	1,50	44,1	--	4,5	44,1	81,5
02_B	Priesnitzlaan 2a	203016,11	453380,08	5,00	45,3	--	6,8	45,3	80,3
03_A	Priesnitzlaan 2	202995,29	453362,79	1,50	41,6	--	-4,5	41,6	75,7
04_A	Priesnitzlaan 2	203005,87	453365,61	1,50	32,9	--	1,9	32,9	70,2
05_A	Hazelaarhof 32	203155,85	453391,72	1,50	51,0	--	17,3	51,0	79,1
05_B	Hazelaarhof 32	203155,85	453391,72	5,00	52,7	--	19,9	52,7	81,0
06_A	Harderwijkerweg 4	203162,55	453452,42	1,50	44,3	--	25,1	44,3	78,3
06_B	Harderwijkerweg 4	203162,55	453452,42	5,00	46,4	--	27,2	46,4	78,8
07_A	Taxuslaan 21	203185,14	453503,59	1,50	40,1	--	19,9	40,1	72,3
07_B	Taxuslaan 21	203185,14	453503,59	5,00	43,5	--	23,0	43,5	73,8
08_A	rand camping	202962,82	453537,11	1,50	59,9	--	-1,1	59,9	85,9
09_A	rand camping	202934,59	453505,70	1,50	57,7	--	-2,9	57,7	85,5

Alle getoonde dB-waarden zijn A-gewogen

Rapport: Toetsingstabel
Model: eerste model
Map: F:\Geonoise\2021\21-190 Van Eijbergen Laag Soeren\
Groep: (hoofdgroep)
Periode: Dag

Naam	Omschrijving	01_A	02_A	03_A	04_A	05_A	06_A	07_A	08_A	09_A
01	zeef	37,6	37,4	40,3	29,5	50,7	40,8	37,6	59,6	57,3
05	shovel Cat	29,8	22,8	33,8	26,2	33,6	26,2	22,0	40,1	39,6
02	shovel Cat	24,7	42,8	29,5	25,2	34,2	25,9	20,6	40,1	39,4
V-01	route I vrachtwagens	22,9	31,0	25,2	22,8	32,4	40,1	35,3	34,2	33,2
04	shovel Cat	22,7	20,1	23,5	20,5	24,2	23,9	22,9	40,2	40,8
03	shovel Cat	11,2	14,8	21,1	12,1	35,1	25,3	22,4	42,9	42,5
V-03	route III pers. auto's aank/vertrek	-2,5	8,8	-0,2	6,1	21,6	29,4	24,2	3,2	1,4
V-02	route II vrachtwagens aank/vertrek	-2,7	7,0	-1,1	4,8	22,7	33,3	23,7	3,3	2,3
14	vrachtwagen piek laadklep	-34,6	-40,6	-29,3	-36,1	-30,1	-35,5	-40,1	-23,5	-23,2
11	vrachtwagen piek laadklep	-37,9	-21,2	-32,5	-36,9	-29,6	-31,4	-42,0	-24,0	-24,7
13	vrachtwagen piek laadklep	-40,0	-42,5	-39,3	-41,8	-38,1	-38,0	-39,4	-21,8	-23,2
27	pieken vrachtwagens	-48,2	-55,3	-49,6	-51,5	-51,5	-57,0	-58,0	-44,3	-42,0
12	vrachtwagen piek laadklep	-49,7	-39,4	-41,6	-48,4	-28,5	-36,4	-39,8	-21,2	-21,6
26	pieken vrachtwagens	-56,0	-61,2	-50,3	-57,2	-49,4	-57,8	-61,3	-43,7	-43,9
23	pieken vrachtwagens	-58,3	-40,8	-53,7	-54,3	-50,6	-61,0	-63,1	-42,8	-44,1
24	pieken vrachtwagens	-59,3	-42,0	-57,1	-56,3	-46,9	-57,1	-62,3	-42,8	-43,4
25	pieken vrachtwagens	-60,5	-61,4	-59,5	-62,8	-56,6	-57,5	-60,5	-44,2	-44,5
21	pieken vrachtwagens	-67,1	-59,0	-65,4	-59,5	-40,0	-26,6	-39,1	-60,1	-64,0
22	pieken vrachtwagens	-74,6	-58,3	-70,0	-58,7	-40,8	-34,5	-40,2	-62,0	-62,1
28	pieken pers,. auto's	-78,1	-68,9	-76,2	-69,2	-56,7	-53,1	-50,9	-75,1	-73,0
29	pieken pers,. auto's	-78,1	-59,3	-69,0	-64,1	-54,9	-46,2	-52,2	-70,5	-72,3
	Totaal	38,7	44,1	41,6	32,9	51,0	44,3	40,1	59,9	57,7
	(geen toetssoort)	--	--	--	--	--	--	--	--	--
	Overschrijding	--	--	--	--	--	--	--	--	--

Alle getoonde dB-waarden zijn A-gewogen

Rapport: Toetsingstabel
Model: eerste model
Map: F:\Geonoise\2021\21-190 Van Eijbergen Laag Soeren\
Groep: (hoofdgroep)
Periode: Nacht

Naam	Omschrijving	01_B	02_B	03_A	04_A	05_B	06_B	07_B	08_A	09_A
V-03	route III pers. auto's aank/vertrek	-1,7	6,8	-4,5	1,9	19,9	27,2	23,0	-1,1	-2,9
28	pieken pers,. auto's	-72,5	-67,2	-76,2	-69,2	-54,2	-49,7	-47,0	-75,1	-73,0
29	pieken pers,. auto's	-74,6	-57,6	-69,0	-64,1	-51,9	-43,7	-48,5	-70,5	-72,3
04	shovel Cat	--	--	--	--	--	--	--	--	--
05	shovel Cat	--	--	--	--	--	--	--	--	--
11	vrachtwagen piek laadklep	--	--	--	--	--	--	--	--	--
12	vrachtwagen piek laadklep	--	--	--	--	--	--	--	--	--
13	vrachtwagen piek laadklep	--	--	--	--	--	--	--	--	--
14	vrachtwagen piek laadklep	--	--	--	--	--	--	--	--	--
V-01	route I vrachtwagens	--	--	--	--	--	--	--	--	--
V-02	route II vrachtwagens aank/vertrek	--	--	--	--	--	--	--	--	--
01	zeef	--	--	--	--	--	--	--	--	--
21	pieken vrachtwagens	--	--	--	--	--	--	--	--	--
22	pieken vrachtwagens	--	--	--	--	--	--	--	--	--
23	pieken vrachtwagens	--	--	--	--	--	--	--	--	--
24	pieken vrachtwagens	--	--	--	--	--	--	--	--	--
25	pieken vrachtwagens	--	--	--	--	--	--	--	--	--
26	pieken vrachtwagens	--	--	--	--	--	--	--	--	--
27	pieken vrachtwagens	--	--	--	--	--	--	--	--	--
02	shovel Cat	--	--	--	--	--	--	--	--	--
03	shovel Cat	--	--	--	--	--	--	--	--	--
	Totaal	-1,7	6,8	-4,5	1,9	19,9	27,2	23,0	-1,1	-2,9
	(geen toetssoort)	--	--	--	--	--	--	--	--	--
	Overschrijding	--	--	--	--	--	--	--	--	--

Alle getoonde dB-waarden zijn A-gewogen

Rapport: Resultatentabel
Model: eerste model
LAmax totaalresultaten voor toetspunten
Groep: (hoofdgroep)

Naam Toetspunt	Omschrijving	X	Y	Hoogte	Dag	Avond	Nacht
01_A	Priesnitzlaan 2a	203005,87	453383,96	1,50	64,4	--	20,9
01_B	Priesnitzlaan 2a	203005,87	453383,96	5,00	81,2	--	26,5
02_A	Priesnitzlaan 2a	203016,11	453380,08	1,50	77,8	--	39,7
02_B	Priesnitzlaan 2a	203016,11	453380,08	5,00	77,9	--	41,4
03_A	Priesnitzlaan 2	202995,29	453362,79	1,50	69,7	--	30,0
04_A	Priesnitzlaan 2	203005,87	453365,61	1,50	62,9	--	34,9
05_A	Hazelaarhof 32	203155,85	453391,72	1,50	70,5	--	44,1
05_B	Hazelaarhof 32	203155,85	453391,72	5,00	73,4	--	47,1
06_A	Harderwijkerweg 4	203162,55	453452,42	1,50	72,4	--	52,8
06_B	Harderwijkerweg 4	203162,55	453452,42	5,00	73,0	--	55,3
07_A	Taxuslaan 21	203185,14	453503,59	1,50	59,9	--	48,1
07_B	Taxuslaan 21	203185,14	453503,59	5,00	63,0	--	52,0
08_A	rand camping	202962,82	453537,11	1,50	77,8	--	28,5
09_A	rand camping	202934,59	453505,70	1,50	77,4	--	26,7

Alle getoonde dB-waarden zijn A-gewogen

Rapport: Resultatentabel
Model: model IBS
LAeq totaalresultaten voor toetspunten
Groep: (hoofdgroep)
Groepsreductie: Nee

Naam Toetspunt	Omschrijving	X	Y	Hoogte	Dag	Avond	Nacht	Etmaal	Li
01_A	Priesnitzlaan 2a	203005,87	453383,96	1,50	39,6	--	-6,8	39,6	70,6
01_B	Priesnitzlaan 2a	203005,87	453383,96	5,00	51,6	--	-1,7	51,6	84,6
02_A	Priesnitzlaan 2a	203016,11	453380,08	1,50	46,7	--	4,5	46,7	81,5
02_B	Priesnitzlaan 2a	203016,11	453380,08	5,00	47,4	--	6,8	47,4	80,3
03_A	Priesnitzlaan 2	202995,29	453362,79	1,50	42,7	--	-4,5	42,7	75,7
04_A	Priesnitzlaan 2	203005,87	453365,61	1,50	34,8	--	1,9	34,8	70,2
05_A	Hazelaarhof 32	203155,85	453391,72	1,50	51,4	--	17,3	51,4	79,1
05_B	Hazelaarhof 32	203155,85	453391,72	5,00	53,1	--	19,9	53,1	81,0
06_A	Harderwijkerweg 4	203162,55	453452,42	1,50	45,8	--	25,1	45,8	78,3
06_B	Harderwijkerweg 4	203162,55	453452,42	5,00	47,9	--	27,2	47,9	78,8
07_A	Taxuslaan 21	203185,14	453503,59	1,50	41,5	--	19,9	41,5	72,3
07_B	Taxuslaan 21	203185,14	453503,59	5,00	44,9	--	23,0	44,9	73,8
08_A	rand camping	202962,82	453537,11	1,50	60,1	--	-1,1	60,1	85,9
09_A	rand camping	202934,59	453505,70	1,50	58,1	--	-2,9	58,1	85,5

Alle getoonde dB-waarden zijn A-gewogen

Rapport: Toetsingstabel
Model: model IBS
Map: F:\Geonoise\2021\21-190 Van Eijbergen Laag Soeren\
Groep: (hoofdgroep)
Periode: Dag

Naam	Omschrijving	01_A	02_A	03_A	04_A	05_A	06_A	07_A	08_A	09_A
01	zeef	37,6	37,4	40,3	29,5	50,7	40,8	37,6	59,6	57,3
05	shovel Cat	32,8	25,8	36,8	29,2	36,6	29,2	25,0	43,1	42,6
02	shovel Cat	27,7	45,8	32,5	28,3	37,2	28,9	23,6	43,1	42,4
V-01	route I vrachtwagens	25,9	34,0	28,3	25,8	35,4	43,1	38,3	37,2	36,2
04	shovel Cat	25,7	23,1	26,5	23,5	27,2	26,9	25,9	43,2	43,8
03	shovel Cat	14,2	17,8	24,1	15,1	38,1	28,3	25,4	45,9	45,5
V-03	route III pers. auto's aank/vertrek	-2,5	8,8	-0,2	6,1	21,6	29,4	24,2	3,2	1,4
V-02	route II vrachtwagens aank/vertrek	-2,7	7,0	-1,1	4,8	22,7	33,3	23,7	3,3	2,3
14	vrachtwagen piek laadklep	-34,6	-40,6	-29,3	-36,1	-30,1	-35,5	-40,1	-23,5	-23,2
11	vrachtwagen piek laadklep	-37,9	-21,2	-32,5	-36,9	-29,6	-31,4	-42,0	-24,0	-24,7
13	vrachtwagen piek laadklep	-40,0	-42,5	-39,3	-41,8	-38,1	-38,0	-39,4	-21,8	-23,2
27	pieken vrachtwagens	-48,2	-55,3	-49,6	-51,5	-51,5	-57,0	-58,0	-44,3	-42,0
12	vrachtwagen piek laadklep	-49,7	-39,4	-41,6	-48,4	-28,5	-36,4	-39,8	-21,2	-21,6
26	pieken vrachtwagens	-56,0	-61,2	-50,3	-57,2	-49,4	-57,8	-61,3	-43,7	-43,9
23	pieken vrachtwagens	-58,3	-40,8	-53,7	-54,3	-50,6	-61,0	-63,1	-42,8	-44,1
24	pieken vrachtwagens	-59,3	-42,0	-57,1	-56,3	-46,9	-57,1	-62,3	-42,8	-43,4
25	pieken vrachtwagens	-60,5	-61,4	-59,5	-62,8	-56,6	-57,5	-60,5	-44,2	-44,5
21	pieken vrachtwagens	-67,1	-59,0	-65,4	-59,5	-40,0	-26,6	-39,1	-60,1	-64,0
22	pieken vrachtwagens	-74,6	-58,3	-70,0	-58,7	-40,8	-34,5	-40,2	-62,0	-62,1
28	pieken pers,. auto's	-78,1	-68,9	-76,2	-69,2	-56,7	-53,1	-50,9	-75,1	-73,0
29	pieken pers,. auto's	-78,1	-59,3	-69,0	-64,1	-54,9	-46,2	-52,2	-70,5	-72,3
	Totaal	39,6	46,7	42,7	34,8	51,4	45,8	41,5	60,1	58,0
	(geen toetssoort)	--	--	--	--	--	--	--	--	--
	Overschrijding	--	--	--	--	--	--	--	--	--

Alle getoonde dB-waarden zijn A-gewogen

Rapport: Resultatentabel
Model: model RBS maatr
LAeq totaalresultaten voor toetspunten
Groep: (hoofdgroep)
Groepsreductie: Nee

Naam Toetspunt	Omschrijving	X	Y	Hoogte	Dag	Avond	Nacht	Etmaal	Li
01_A	Priesnitzlaan 2a	203005,87	453383,96	1,50	39,0	--	-6,8	39,0	72,1
01_B	Priesnitzlaan 2a	203005,87	453383,96	5,00	49,6	--	-1,7	49,6	85,1
02_A	Priesnitzlaan 2a	203016,11	453380,08	1,50	44,2	--	4,5	44,2	81,6
02_B	Priesnitzlaan 2a	203016,11	453380,08	5,00	45,3	--	6,8	45,3	80,6
03_A	Priesnitzlaan 2	202995,29	453362,79	1,50	41,8	--	-4,5	41,8	76,6
04_A	Priesnitzlaan 2	203005,87	453365,61	1,50	33,7	--	1,9	33,7	71,1
05_A	Hazelaarhof 32	203155,85	453391,72	1,50	51,1	--	17,3	51,1	79,7
05_B	Hazelaarhof 32	203155,85	453391,72	5,00	52,8	--	19,9	52,8	81,9
06_A	Harderwijkerweg 4	203162,55	453452,42	1,50	44,4	--	25,1	44,4	78,7
06_B	Harderwijkerweg 4	203162,55	453452,42	5,00	46,5	--	27,2	46,5	79,6
07_A	Taxuslaan 21	203185,14	453503,59	1,50	40,2	--	19,9	40,2	72,7
07_B	Taxuslaan 21	203185,14	453503,59	5,00	43,6	--	23,0	43,6	74,4
08_A	rand camping	202962,82	453537,11	1,50	51,9	--	-2,2	51,9	79,6
09_A	rand camping	202934,59	453505,70	1,50	49,8	--	-3,9	49,8	79,1

Alle getoonde dB-waarden zijn A-gewogen

Model: eerste model
Groep: (hoofdgroep)
Lijst van Mobiele bron, voor rekenmethode Industrielawaai - IL

Groep	ItemID	Grp.ID	Datum	1e kid	NrKids	Naam	Omschr.	Vorm	X-1	Y-1	X-n
--	8194	0	15:27, 12 okt 2021	-274	57	V-01	route I vrachtwagens	Polylijn	203134,32	453451,71	203133,97
--	8195	0	09:57, 13 okt 2021	-121	4	V-02	route II vrachtwagens aank/vertrek	Polylijn	203105,74	453470,06	203134,32
--	8196	0	15:16, 12 okt 2021	-125	17	V-03	route III pers. auto's aank/vertrek	Polylijn	203134,32	453451,01	203133,61

Model: eerste model
Groep: (hoofdgroep)
Lijst van Mobiele bron, voor rekenmethode Industrielawaai - IL

Groep	Y-n	H-1	H-n	M-1	M-n	ISO_H	Min.RH	Max.RH	Min.AH	Max.AH	ISO M.	Hdef.	Vormpunten	Lengte
--	453452,42	1,20	1,20	0,00	0,00	1,20	1,20	1,20	1,20	1,20	0,00	Relatief	30	562,66
--	453452,42	1,20	1,20	0,00	0,00	1,20	1,20	1,20	1,20	1,20	0,00	Relatief	3	34,84
--	453451,36	0,80	0,80	0,00	0,00	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,00	Relatief	8	162,84

Model: eerste model
Groep: (hoofdgroep)
Lijst van Mobiele bron, voor rekenmethode Industrielawaai - IL

Groep	Lengte3D	Min.lengte	Max.lengte	Weging	Aantal(D)	Aantal(A)	Aantal(N)	Cb(D)	Cb(A)	Cb(N)	Gem.snelheid	Max.afst.	Aant.puntbr	Lw 31
--	562,66	4,75	54,73	A	20	--	--	27,84	--	--	10	10,00	57	62,00
--	34,84	16,87	17,97	A	10	--	--	31,39	--	--	10	10,00	4	62,00
--	162,84	13,96	48,86	A	20	--	5	27,97	--	32,23	10	10,00	17	64,00

Model: eerste model
Groep: (hoofdgroep)
Lijst van Mobiele bron, voor rekenmethode Industrielawaai - IL

Groep	Lw 63	Lw 125	Lw 250	Lw 500	Lw 1k	Lw 2k	Lw 4k	Lw 8k	Lw Totaal	Red 31	Red 63	Red 125	Red 250	Red 500	Red 1k	Red 2k	Red 4k	Red 8k	Lwr 31
--	77,00	83,00	88,00	93,00	96,00	94,00	88,00	78,00	100,03	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	62,00
--	77,00	83,00	88,00	93,00	96,00	94,00	88,00	78,00	100,03	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	62,00
--	70,00	76,00	78,00	82,00	85,00	84,00	80,00	74,00	89,85	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	64,00

Model: eerste model
Groep: (hoofdgroep)
Lijst van Mobiele bron, voor rekenmethode Industrielawaai - IL

Groep	Lwr 63	Lwr 125	Lwr 250	Lwr 500	Lwr 1k	Lwr 2k	Lwr 4k	Lwr 8k	Lwr Totaal
--	77,00	83,00	88,00	93,00	96,00	94,00	88,00	78,00	100,03
--	77,00	83,00	88,00	93,00	96,00	94,00	88,00	78,00	100,03
--	70,00	76,00	78,00	82,00	85,00	84,00	80,00	74,00	89,85

Model: eerste model
Groep: (hoofdgroep)
Lijst van Puntbronnen, voor rekenmethode Industrielawaai - IL

Groep	ItemID	Grp.ID	Datum	Naam	Omschr.	Vorm	X	Y	Hoogte	Rel.H	Maaiveld	Hdef.
--	8185	0	15:10, 12 okt 2021	01	zeef	Punt	203019,63	453479,24	2,00	2,00	0,00	Relatief
--	8186	0	15:11, 12 okt 2021	02	shovel Cat	Punt	203052,10	453466,89	1,50	1,50	0,00	Relatief
--	8187	0	15:12, 12 okt 2021	03	shovel Cat	Punt	203025,28	453471,83	1,50	1,50	0,00	Relatief
--	8188	0	15:12, 12 okt 2021	04	shovel Cat	Punt	203017,87	453506,76	1,50	1,50	0,00	Relatief
--	8189	0	15:12, 12 okt 2021	05	shovel Cat	Punt	202994,23	453477,83	1,50	1,50	0,00	Relatief
--	8190	0	15:12, 12 okt 2021	11	vrachtwagen piek laadklep	Punt	203054,92	453466,53	1,50	1,50	0,00	Relatief
--	8191	0	15:13, 12 okt 2021	12	vrachtwagen piek laadklep	Punt	203027,75	453469,01	1,50	1,50	0,00	Relatief
--	8192	0	15:13, 12 okt 2021	13	vrachtwagen piek laadklep	Punt	203019,63	453503,94	1,50	1,50	0,00	Relatief
--	8193	0	15:13, 12 okt 2021	14	vrachtwagen piek laadklep	Punt	202997,05	453476,42	1,50	1,50	0,00	Relatief
--	8200	0	09:58, 13 okt 2021	21	pieken vrachtwagens	Punt	203131,09	453452,38	1,20	1,20	0,00	Relatief
--	8201	0	09:58, 13 okt 2021	22	pieken vrachtwagens	Punt	203110,44	453465,52	1,20	1,20	0,00	Relatief
--	8202	0	15:22, 12 okt 2021	23	pieken vrachtwagens	Punt	203068,53	453489,29	1,20	1,20	0,00	Relatief
--	8203	0	15:23, 12 okt 2021	24	pieken vrachtwagens	Punt	203044,13	453465,21	1,20	1,20	0,00	Relatief
--	8204	0	15:23, 12 okt 2021	25	pieken vrachtwagens	Punt	203017,23	453507,12	1,20	1,20	0,00	Relatief
--	8205	0	15:23, 12 okt 2021	26	pieken vrachtwagens	Punt	202996,59	453479,91	1,20	1,20	0,00	Relatief
--	8206	0	15:23, 12 okt 2021	27	pieken vrachtwagens	Punt	202995,65	453434,24	1,20	1,20	0,00	Relatief
--	8207	0	09:59, 13 okt 2021	29	pieken pers,. auto's	Punt	203126,81	453475,30	0,80	0,80	<-->	Relatief
--	8208	0	09:59, 13 okt 2021	28	pieken pers,. auto's	Punt	203129,46	453494,13	0,80	0,80	<-->	Relatief

Model: eerste model
Groep: (hoofdgroep)
Lijst van Puntbronnen, voor rekenmethode Industrielawaai - IL

Groep	Type	Richt.	Hoek	Cb(u)(D)	Cb(u)(A)	Cb(u)(N)	Cb(%)(D)	Cb(%)(A)	Cb(%)(N)	Cb(D)	Cb(A)	Cb(N)	Weging	GeenRefl.	GeenDemping	GeenProces	Lw 31
--	Normale puntbron	0,00	360,00	8,002	--	--	66,681	--	--	1,76	--	--	A	Nee	Nee	Nee	65,00
--	Normale puntbron	0,00	360,00	1,000	--	--	8,337	--	--	10,79	--	--	A	Nee	Nee	Nee	50,00
--	Normale puntbron	0,00	360,00	1,000	--	--	8,337	--	--	10,79	--	--	A	Nee	Nee	Nee	50,00
--	Normale puntbron	0,00	360,00	1,000	--	--	8,337	--	--	10,79	--	--	A	Nee	Nee	Nee	50,00
--	Normale puntbron	0,00	360,00	1,000	--	--	8,337	--	--	10,79	--	--	A	Nee	Nee	Nee	50,00
--	Normale puntbron	0,00	360,00	--	--	--	--	--	--	99,00	--	--	A	Nee	Nee	Nee	70,00
--	Normale puntbron	0,00	360,00	--	--	--	--	--	--	99,00	--	--	A	Nee	Nee	Nee	70,00
--	Normale puntbron	0,00	360,00	--	--	--	--	--	--	99,00	--	--	A	Nee	Nee	Nee	70,00
--	Normale puntbron	0,00	360,00	--	--	--	--	--	--	99,00	--	--	A	Nee	Nee	Nee	70,00
--	Normale puntbron	0,00	360,00	--	--	--	--	--	--	99,00	--	--	A	Nee	Nee	Nee	74,00
--	Normale puntbron	0,00	360,00	--	--	--	--	--	--	99,00	--	--	A	Nee	Nee	Nee	74,00
--	Normale puntbron	0,00	360,00	--	--	--	--	--	--	99,00	--	--	A	Nee	Nee	Nee	74,00
--	Normale puntbron	0,00	360,00	--	--	--	--	--	--	99,00	--	--	A	Nee	Nee	Nee	74,00
--	Normale puntbron	0,00	360,00	--	--	--	--	--	--	99,00	--	--	A	Nee	Nee	Nee	74,00
--	Normale puntbron	0,00	360,00	--	--	--	--	--	--	99,00	--	--	A	Nee	Nee	Nee	74,00
--	Normale puntbron	0,00	360,00	--	--	--	--	--	--	99,00	--	99,00	A	Nee	Nee	Nee	70,00
--	Normale puntbron	0,00	360,00	--	--	--	--	--	--	99,00	--	99,00	A	Nee	Nee	Nee	70,00

Model: eerste model
Groep: (hoofdgroep)
Lijst van Puntbronnen, voor rekenmethode Industrielawaai - IL

Groep	Lw 63	Lw 125	Lw 250	Lw 500	Lw 1k	Lw 2k	Lw 4k	Lw 8k	Lw Totaal	Red 31	Red 63	Red 125	Red 250	Red 500	Red 1k	Red 2k	Red 4k	Red 8k	Lwr 31
--	81,00	95,00	96,00	101,00	106,00	108,00	104,00	95,00	111,79	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	65,00
--	68,00	84,00	92,00	98,00	99,00	101,00	94,00	84,00	104,98	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	50,00
--	68,00	84,00	92,00	98,00	99,00	101,00	94,00	84,00	104,98	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	50,00
--	68,00	84,00	92,00	98,00	99,00	101,00	94,00	84,00	104,98	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	50,00
--	68,00	84,00	92,00	98,00	99,00	101,00	94,00	84,00	104,98	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	50,00
--	79,00	111,00	120,00	125,00	124,00	124,00	115,00	103,00	129,84	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	70,00
--	79,00	111,00	120,00	125,00	124,00	124,00	115,00	103,00	129,84	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	70,00
--	79,00	111,00	120,00	125,00	124,00	124,00	115,00	103,00	129,84	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	70,00
--	79,00	111,00	120,00	125,00	124,00	124,00	115,00	103,00	129,84	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	70,00
--	80,00	92,00	92,00	103,00	103,00	107,00	96,00	75,00	109,88	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	74,00
--	80,00	92,00	92,00	103,00	103,00	107,00	96,00	75,00	109,88	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	74,00
--	80,00	92,00	92,00	103,00	103,00	107,00	96,00	75,00	109,88	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	74,00
--	80,00	92,00	92,00	103,00	103,00	107,00	96,00	75,00	109,88	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	74,00
--	80,00	92,00	92,00	103,00	103,00	107,00	96,00	75,00	109,88	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	74,00
--	80,00	92,00	92,00	103,00	103,00	107,00	96,00	75,00	109,88	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	74,00
--	80,00	92,00	92,00	103,00	103,00	107,00	96,00	75,00	109,88	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	74,00
--	76,00	87,00	92,00	91,00	92,00	88,00	85,00	79,00	97,79	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	70,00
--	76,00	87,00	92,00	91,00	92,00	88,00	85,00	79,00	97,79	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	70,00

Model: eerste model
Groep: (hoofdgroep)
Lijst van Puntbronnen, voor rekenmethode Industrielawaai - IL

Groep	Lwr 63	Lwr 125	Lwr 250	Lwr 500	Lwr 1k	Lwr 2k	Lwr 4k	Lwr 8k	Lwr Totaal
--	81,00	95,00	96,00	101,00	106,00	108,00	104,00	95,00	111,79
--	68,00	84,00	92,00	98,00	99,00	101,00	94,00	84,00	104,98
--	68,00	84,00	92,00	98,00	99,00	101,00	94,00	84,00	104,98
--	68,00	84,00	92,00	98,00	99,00	101,00	94,00	84,00	104,98
--	68,00	84,00	92,00	98,00	99,00	101,00	94,00	84,00	104,98
--	79,00	111,00	120,00	125,00	124,00	124,00	115,00	103,00	129,84
--	79,00	111,00	120,00	125,00	124,00	124,00	115,00	103,00	129,84
--	79,00	111,00	120,00	125,00	124,00	124,00	115,00	103,00	129,84
--	79,00	111,00	120,00	125,00	124,00	124,00	115,00	103,00	129,84
--	80,00	92,00	92,00	103,00	103,00	107,00	96,00	75,00	109,88
--	80,00	92,00	92,00	103,00	103,00	107,00	96,00	75,00	109,88
--	80,00	92,00	92,00	103,00	103,00	107,00	96,00	75,00	109,88
--	80,00	92,00	92,00	103,00	103,00	107,00	96,00	75,00	109,88
--	80,00	92,00	92,00	103,00	103,00	107,00	96,00	75,00	109,88
--	80,00	92,00	92,00	103,00	103,00	107,00	96,00	75,00	109,88
--	76,00	87,00	92,00	91,00	92,00	88,00	85,00	79,00	97,79
--	76,00	87,00	92,00	91,00	92,00	88,00	85,00	79,00	97,79

Model: eerste model
Groep: (hoofdgroep)
Lijst van Toetspunten, voor rekenmethode Industrielawaai - IL

Naam	Omschr.	Maaiveld	Hdef.	Hoogte A	Hoogte B	Hoogte C	Hoogte D	Hoogte E	Hoogte F	Gevel
01	Priesnitzlaan 2a	0,00	Relatief	1,50	5,00	--	--	--	--	Ja
02	Priesnitzlaan 2a	0,00	Relatief	1,50	5,00	--	--	--	--	Ja
03	Priesnitzlaan 2	0,00	Relatief	1,50	--	--	--	--	--	Ja
04	Priesnitzlaan 2	0,00	Relatief	1,50	--	--	--	--	--	Ja
05	Hazelaarhof 32	0,00	Relatief	1,50	5,00	--	--	--	--	Ja
06	Harderwijkerweg 4	0,00	Relatief	1,50	5,00	--	--	--	--	Ja
07	Taxuslaan 21	0,00	Relatief	1,50	5,00	--	--	--	--	Ja
08	rand camping	0,00	Relatief	1,50	--	--	--	--	--	Ja
09	rand camping	0,00	Relatief	1,50	--	--	--	--	--	Ja

Model: eerste model
Groep: (hoofdgroep)
Lijst van Bodemgebieden, voor rekenmethode Industrielawaai - IL

Naam	Omschr.	Bf
01	harde bodem	0,00

Model: eerste model
Groep: (hoofdgroep)
Lijst van Gebouwen, voor rekenmethode Industrielawaai - IL

Naam	Omschr.	Hoogte	Maaiveld	Hdef.	Functie	BAG-id	Gemeente	Jaar	AHN-jaar	Trust	Cp	Refl. 31	Refl. 63	Refl. 125	Refl. 250	Refl. 500	Refl. 1k	Refl. 2k
01	woning	6,00	0,00	Relatief				0	0	0	0 dB	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80
02		0,78	0,00	Relatief				0	0	0	0 dB	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80
03		2,52	0,00	Relatief				0	0	0	0 dB	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80
04		8,22	0,00	Relatief				0	0	0	0 dB	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80
05		5,48	0,00	Relatief				0	0	0	0 dB	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80
06		2,82	0,00	Relatief				0	0	0	0 dB	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80
07		3,57	0,00	Relatief				0	0	0	0 dB	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80
08		3,73	0,00	Relatief				0	0	0	0 dB	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80
09		4,67	0,00	Relatief				0	0	0	0 dB	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80
10		4,59	0,00	Relatief				0	0	0	0 dB	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80
11		2,86	0,00	Relatief				0	0	0	0 dB	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80
12		2,42	0,00	Relatief				0	0	0	0 dB	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80
13		2,57	0,00	Relatief				0	0	0	0 dB	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80
14		1,14	0,00	Relatief				0	0	0	0 dB	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80
15		3,15	0,00	Relatief				0	0	0	0 dB	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80
16		4,87	0,00	Relatief				0	0	0	0 dB	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80
17		3,72	0,00	Relatief				0	0	0	0 dB	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80
18		6,82	0,00	Relatief				0	0	0	0 dB	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80
19		5,43	0,00	Relatief				0	0	0	0 dB	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80
20		4,65	0,00	Relatief				0	0	0	0 dB	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80
21		4,96	0,00	Relatief				0	0	0	0 dB	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80
22		5,68	0,00	Relatief				0	0	0	0 dB	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80
23		6,62	0,00	Relatief				0	0	0	0 dB	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80
24		4,90	0,00	Relatief				0	0	0	0 dB	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80
25		5,93	0,00	Relatief				0	0	0	0 dB	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80
26		6,47	0,00	Relatief				0	0	0	0 dB	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80
27		3,98	0,00	Relatief				0	0	0	0 dB	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80
28		5,26	0,00	Relatief				0	0	0	0 dB	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80
29		6,03	0,00	Relatief				0	0	0	0 dB	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80
30		4,51	0,00	Relatief				0	0	0	0 dB	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80
31		3,60	0,00	Relatief				0	0	0	0 dB	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80
32		5,04	0,00	Relatief				0	0	0	0 dB	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80

Model: eerste model
Groep: (hoofdgroep)
Lijst van Gebouwen, voor rekenmethode Industrielawaai - IL

Naam	Refl. 4k	Refl. 8k
01	0,80	0,80
02	0,80	0,80
03	0,80	0,80
04	0,80	0,80
05	0,80	0,80
06	0,80	0,80
07	0,80	0,80
08	0,80	0,80
09	0,80	0,80
10	0,80	0,80
11	0,80	0,80
12	0,80	0,80
13	0,80	0,80
14	0,80	0,80
15	0,80	0,80
16	0,80	0,80
17	0,80	0,80
18	0,80	0,80
19	0,80	0,80
20	0,80	0,80
21	0,80	0,80
22	0,80	0,80
23	0,80	0,80
24	0,80	0,80
25	0,80	0,80
26	0,80	0,80
27	0,80	0,80
28	0,80	0,80
29	0,80	0,80
30	0,80	0,80
31	0,80	0,80
32	0,80	0,80

Model: eerste model
Groep: (hoofdgroep)
Lijst van Schermen, voor rekenmethode Industrielawaai - IL

Naam	Omschr.	ISO_H	ISO M.	Hdef.	Cp	Refl.L 31	Refl.L 63	Refl.L 125	Refl.L 250	Refl.L 500	Refl.L 1k	Refl.L 2k	Refl.L 4k	Refl.L 8k	Refl.R 31	Refl.R 63
01	nok	8,00	0,00	Relatief	2 dB	0,20	0,20	0,20	0,20	0,20	0,20	0,20	0,20	0,20	0,20	0,20
02	nok	8,00	0,00	Relatief	2 dB	0,20	0,20	0,20	0,20	0,20	0,20	0,20	0,20	0,20	0,20	0,20
03	nok	5,00	0,00	Relatief	2 dB	0,20	0,20	0,20	0,20	0,20	0,20	0,20	0,20	0,20	0,20	0,20
10	grondwal	2,50	0,00	Relatief	2 dB	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80

Model: eerste model
Groep: (hoofdgroep)
Lijst van Schermen, voor rekenmethode Industrielawaai - IL

Naam	Refl.R 125	Refl.R 250	Refl.R 500	Refl.R 1k	Refl.R 2k	Refl.R 4k	Refl.R 8k
01	0,20	0,20	0,20	0,20	0,20	0,20	0,20
02	0,20	0,20	0,20	0,20	0,20	0,20	0,20
03	0,20	0,20	0,20	0,20	0,20	0,20	0,20
10	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80

Rapport: Lijst van model eigenschappen
Model: eerste model

Model eigenschap	
Omschrijving	eerste model
Verantwoordelijke	Peter
Rekenmethode	#2|Industrielawaai|IL|
Aangemaakt door	Peter op 21-9-2021
Laatst ingezien door	Peter op 12-10-2021
Model aangemaakt met	Geomilieu V5.21
Dagperiode	07:00 - 19:00
Avondperiode	19:00 - 23:00
Nachtperiode	23:00 - 07:00
Samengestelde periode	Etmaalwaarde
Waarde	Max(Dag, Avond + 5, Nacht + 10)
Standaard maaiveldhoogte	0
Rekenhoogte contouren	4
Detailniveau toetspunt resultaten	Bronresultaten
Detailniveau resultaten grids	Groepsresultaten
Meteorologische correctie	Toepassen standaard, 5,0
Standaard bodemfactor	1,0
Absorptiestandaarden	HMRI-II.8
Dynamische foutmarge	--
Clusteren gebouwen	Ja
Verwijderen binnenwanden	Ja

Commentaar

Bijlage IV

Verkeersaantrekkende werking

toelichting en berekeningen

Opdrachtnummer

21-190

datum

13 oktober 2021

opdrachtgever

Loon- en
grondverzetbedrijf Van
Eijbergen b.v.
harderwijkerweg 7
6957 AA LAAG
SOEREN
0313-420 446

Berekeningen	versiedatum
Toelichting	Okt 2021
berekeningen	Okt 2021

auteur

ir. Peter van der Boom

Toelichting indirect lawaai op de openbare weg

De invallende geluidbelasting op de woninggevels t.g.v. verkeer van en naar de inrichting *op de openbare weg* wordt beoordeeld conform de circulaire "Geluidhinder veroorzaakt door wegverkeer van en naar de inrichting" d.d. 29 februari 1996 (Ministerie van VROM, Nr. MBG 9600613 1, Stcrt. 1996, beter bekend als de "schrikkelcirculaire"). Het uitgangspunt van deze circulaire is het voorkomen van slaapverstoring, veroorzaakt door de met het verkeer samenhangende geluidspieken L_{Amax}. Het limiteren van deze pieken is niet nodig, mits het equivalente geluidsniveau (L_{Aeq}) als gevolg van dit verkeer een zeker niveau in de slaapvertrekken niet overstijgt. In de praktijk wordt de circulaire echter niet alleen voor de nachtperiode als uitgangspunt genomen, maar eveneens voor de dag- en avondperiode. Dit betekent dat dit verkeer uitsluitend wordt beoordeeld op het equivalente geluidniveau L_{Aeq} en de normstelling daarvoor aansluit bij de Wet geluidhinder (Wgh, 50 dB(A) voorkeursgrenswaarde).

<u>Rekenmethode verkeer op de openbare weg</u>
De invallende geluidbelasting op de woninggevels t.g.v. verkeer van en naar de inrichting *op de openbare weg* is berekend volgens de standaard rekenmethode I uit het reken- en meetvoorschrift Wegverkeerslawaai (Wgh).

Het verkeer van een naar een inrichting is akoestisch herkenbaar zolang dit nog niet is opgenomen in het heersende verkeersbeeld. Over het algemeen geldt de invloed van de verkeersaantrekkende werking tot:
- het punt waarop het verkeer is opgenomen in het reguliere (heersende) verkeersbeeld, bijvoorbeeld doordat het dezelfde snelheid heeft (meestal ca 100 m)
- het meest nabijgelegen kruispunt in het geval van een toegangsweg met overigens weinig verkeer
- het punt waar de verhoging van de geluidbelasting t.g.v. het verkeer van/naar de inrichting niet meer dan 2 dB(A) bedraagt.
- het punt waarop de voertuigen van en naar de inrichting op een voor meerdere bedrijven functionerende ontsluitingsroute rijden.

In principe moet een voorkeurswaarde van 50 dB(A) worden nagestreefd met een maximale waarde van 65 dB(A). Bij waarden boven de 50 dB(A) moet worden aangetoond dat de geluidniveaus binnen niet hoger liggen dan 35 dB(A), eventueel met het treffen van voorzieningen. Voorzieningen worden pas aangebracht nadat de vergunning definitief is.

Indicatieve methode wegverkeer (SRM I, Reken en meetvoorschrift Geluid 2012), versie 3.0 (15-11-12)

Project : Van Eijbergen d.d. 1-okt-21

Projectnummer: 21-190 bijlage: IV blad: 1

© Adviesburo Van der Boom b.v., Zaadmarkt 87, 7201 DC, Zutphen

Algemeen

Wegvak/straat: openb weg — Waarneempunt:

Verkeersgegevens

Intensiteit: 45,0 mvt/etm — Wegdektype: 0 referentiewegdek

	snelheid		Percentage dag	avond	nacht	Aantal periode dag	avond	nacht
		uur%	7,4%	0,0%	1,39%	40,0	0,0	5,0
Licht	80		50,0%	0,0%	100,0%	20,0	0,0	5,0
Middelzwaar	80		0,0%	0,0%	0,0%	0,0	0,0	0,0
Zwaar	80		50,0%	0,0%	0,0%	20,0	0,0	0,0

Overdrachtgegevens

Afstand tot wegas	5 meter	weghoogte	0	meter
Afstand wegas-rand	2 meter	waarneemhoogte	5	meter
Objectfractie	0	afstand kruispunt	150	meter
Zichthoek	127 graden	afstand rotonde/drempel	100	meter
bodemfactor	0,36	afstand rijlijn-waarneempunt	6,6	meter

Berekening Emissie

(in dB(A))

	Emissie dag	avond	nacht	Cwegdek	Aftrek art 3.5	Emissiegetal dag	avond	nacht
Licht	53,19	0,00	48,93	0,00	1	52,19	-1,00	47,93
Middelzwaar	0,00	0,00	0,00	0,00	2	-2,00	-2,00	-2,00
Zwaar	60,23	0,00	0,00	0,00	2	58,23	-2,00	-2,00
					Totaal	59,19	3,13	47,93

Berekening overdracht

Coptrek	-	*Dafstand*	8,17
Creflectie	-	*Dlucht*	0,05
Czichthoek	-	*Dbodem*	0,94
		Dmeteo	0,16

Geluidbelasting

Ldag	49,9	dB(A)
Lavond	-6,2	dB(A)
Lnacht	38,6	dB(A)
Lden	48,6	dB
Etmaalwaarde (oud)	49,9	dB(A)

Bijlage 7 Watertoets

Bijlage 7 Watertoets

Digitale watertoets

De watertoets helpt u om aan de hand van de locatie van uw ruimtelijke plan en een aantal vragen te toetsen of u de belangen van het Waterschap raakt. Indien dit het geval is krijgt u tekst en uitleg over het vervolg proces.

Op basis van de check is onderstaande nodig

1. Geen belang procedure

Op basis van onderstaande locatie

Details

1. Geen belang procedure

Op basis van uw locatie en gegeven antwoorden blijkt dat u geen waterschapsbelangen raakt.

Wat moet ik doen?

"U kunt de volgende tekst in uw ruimtelijke plan opnemen:

De initiatiefnemer heeft Waterschap Vallei en Veluwe geïnformeerd over het onderhavige plan via de Digitale Watertoets (www.dewatertoets.nl). Hiermee is bepaald dat het plan geen invloed heeft op de waterhuishouding en/of de afvalwaterketen. Verder overleg met het waterschap is niet nodig. Het Waterschap Vallei en Veluwe geeft een positief wateradvies.

LET OP: Het (concept)wateradvies is geen aanvraag voor een watervergunning. Onze conclusie en wateradvies mogen alleen gebruikt worden tijdens de (ruimtelijke) planvormingfase. Eventueel benodigde vergunningen worden niet binnen de watertoetsprocedure of met deze Digitale Watertoets geregeld en zullen via daarvoor bedoelde procedures verkregen moeten worden. Een watervergunning van het waterschap is bijvoorbeeld nodig voor het dempen en/of vergraven van watergangen, het lozen van water op oppervlaktewater en het onttrekken van grondwater. Informatie over een watervergunning kunt u vinden op de website van het waterschap (https://www.vallei-veluwe.nl/toptaken/vergunning-aanvragen/). Op www.omgevingsloket.nl kunt u een watervergunning aanvragen. "

Waar moet ik op letten?

"U dient deze aanvraag in te dienen door op de knop ""DIRECT AANVRAGEN"" te drukken. Als u dit niet doet, wordt de aanvraag niet doorgezet naar het waterschap en zijn wij nog niet op de hoogte van uw plan. Ook in het geval van geen waterschapsbelangen vragen wij u de watertoets wel aan te vragen zodat wij op de hoogte worden gesteld van uw plan.

Met deze watertoets is uw plan naast het beleid van het waterschap gelegd. Hieruit is de conclusie naar voren gekomen dat het plan geen invloed heeft op de waterhuishouding en/of de afvalwaterketen. Deze beoordeling heeft plaats gevonden vanuit het beleid van het waterschap. Voor het waterschap leidt een toename van verharding alleen tot een watercompensatieopgave (noodzaak tot waterberging) als er een toename is van 1500 m2 of meer. Een groot aantal gemeenten stelt ook eisen bij de realisatie van nieuw verhard oppervlak of bij herontwikkeling van bestaand verhard gebied. Het kan dan ook zijn dat de gemeente wel eisen aan uw plan stelt. Het is van belang om dit na te vragen bij de betreffende gemeente. "

Vragen en antwoorden uit de check

Gaat het om een ruimtelijk plan dat uitsluitend een functiewijziging betreft van bestaande bebouwing zonder fysieke aanpassing van bebouwing en ruimte?	ja
Wordt er in de huidige situatie wateroverlast ervaren binnen het plangebied?	nee

Bijlage 8 AERIUS berekening met toelichting

Bijlage 8 AERIUS berekening met toelichting

Omgevingsdienst
Regio Arnhem

Vraag: Advies stikstof (Wnb)
Datum aanvraag: 8 juni 2023
Adres: Harderwijkerweg 5 en Priesnitzlaan 2 en 2a Laag-Soeren

Omschrijving adviesvraag:

Het beoordelen van het aspect stikstof in het kader van een bestemmingsplanwijziging

Beschrijving project
Het plangebied betreft de locatie Harderwijkerweg 5–7 en Priesnitzlaan 2 en 2A te Laag Soeren. Op de locatie Harderwijkerweg is het aannemersbedrijf Van Eijbergen BV gevestigd. Het voornemen bestaat om de gronden die behoren tot Van Eijbergen te bestemmen met een bedrijfsfunctie. De gronden met de woningen aan de Priesnitzlaan worden herbestemd naar wonen.

Natura 2000-gebied 'Veluwe' grenst direct aan het plangebied.

Beoordeling stikstof

Aanlegfase
Vanwege de ligging ten opzichte van N2000-gebied Veluwe heeft een losse berekening van de bouwfase al snel een meetbare depositie. Om deze reden is de aanleg van de landschappelijke elementen en het bedrijfsgebouw verrekend met de huidige exploitatie, waarbij de machines en voertuigen op locatie een (licht) verlaagde uitstoot hebben.

De gebruikte invoer van mobiele werktuigen en verkeersbewegingen voor de bouwfase is voldoende aannemelijk gemaakt in de onderbouwing. De totale stikstofvracht van is in lijn met de voorgenomen ontwikkelingen.

Gebruiksfase
De twee panden die juridisch worden bestemd als woningen, worden op dit moment op dezelfde manier gebruikt. Er is dus geen extra stikstofemissie te verwachten als gevolg van verkeersbewegingen van- en naar de woningen en/of gasgestookte installaties. Het plan voorziet ook niet in de uitbreiding van de bedrijfsactiviteiten van Van Eijbergen.

Conclusie stikstofdepositie
De uitstoot van NOx als gevolg van de verkeersbewegingen en de mobiele werktuigen in de aanlegfase zorgt ten opzichte van de referentiesituatie niet voor een bijdrage hoger dan 0,00 mol/ha/j op hexagonen van Natura 2000-gebieden. Er zijn hierdoor geen significante effecten en het aanvragen van een toestemming op grond

Advies

Datum
7 juli 2023

Pagina
1 van 2

Zaaknummer
ODRA23AV0801

Behandeld door
R.C. van Cooten

Omgevingsdienst Regio Arnhem

Eusebiusbuitensingel 53
6828 HZ Arnhem

Postbus 3066
6802 DB Arnhem

T 026 – 377 16 00
E postbus@odra.nl
www.odregioarnhem.nl

KvK 57137528
IBAN NL92BNGH0285158813
BTW NL 8524.52.998.B.01

van de Wet natuurbescherming is niet aan de orde. Het plan is uitvoerbaar voor het aspect stikstof.

Projectberekening

Dit document geeft een overzicht van de invoer en rekenresultaten van een Projectberekening met AERIUS Calculator. De berekening is uitgevoerd binnen stikstofgevoelige Natura 2000-gebieden, op rekenpunten die overlappen met habitattypen en/of leefgebieden die aangewezen zijn in het kader van de Wet natuurbescherming, gekoppeld aan een aangewezen soort, of nog onbekend maar mogelijk wel relevant, en waar tevens sprake is van een overbelaste of bijna overbelaste situatie voor stikstof.

- Overzicht
- Samenvatting situaties
- Resultaten
- Detailgegevens per emissiebron

Deze PDF is een digitaal bestand dat weer in te lezen is in AERIUS. Meer toelichting over deze PDF kunt u vinden in een bijbehorende leeswijzer. Deze leeswijzer en overige documentatie is te raadplegen via:
www.aerius.nl/handleidingen-en-leeswijzers

Contactgegevens

Rechtspersoon	RAACC adviesbureau
Inrichtingslocatie	harderwijkerweg 7a, 6961GG Eerbeek

Activiteit

Omschrijving	Padel Eerbeek
Toelichting	realisatie fase

Berekening

AERIUS kenmerk	RUqK3J1M5Lof
Datum berekening	24 juli 2023, 12:05
Rekenconfiguratie	Wnb-rekengrid

Totale emissie

	Rekenjaar	Emissie NH_3	Emissie NO_x
Realisatie padelbanen - Beoogd	2023	16,3 g/j	0,5 kg/j

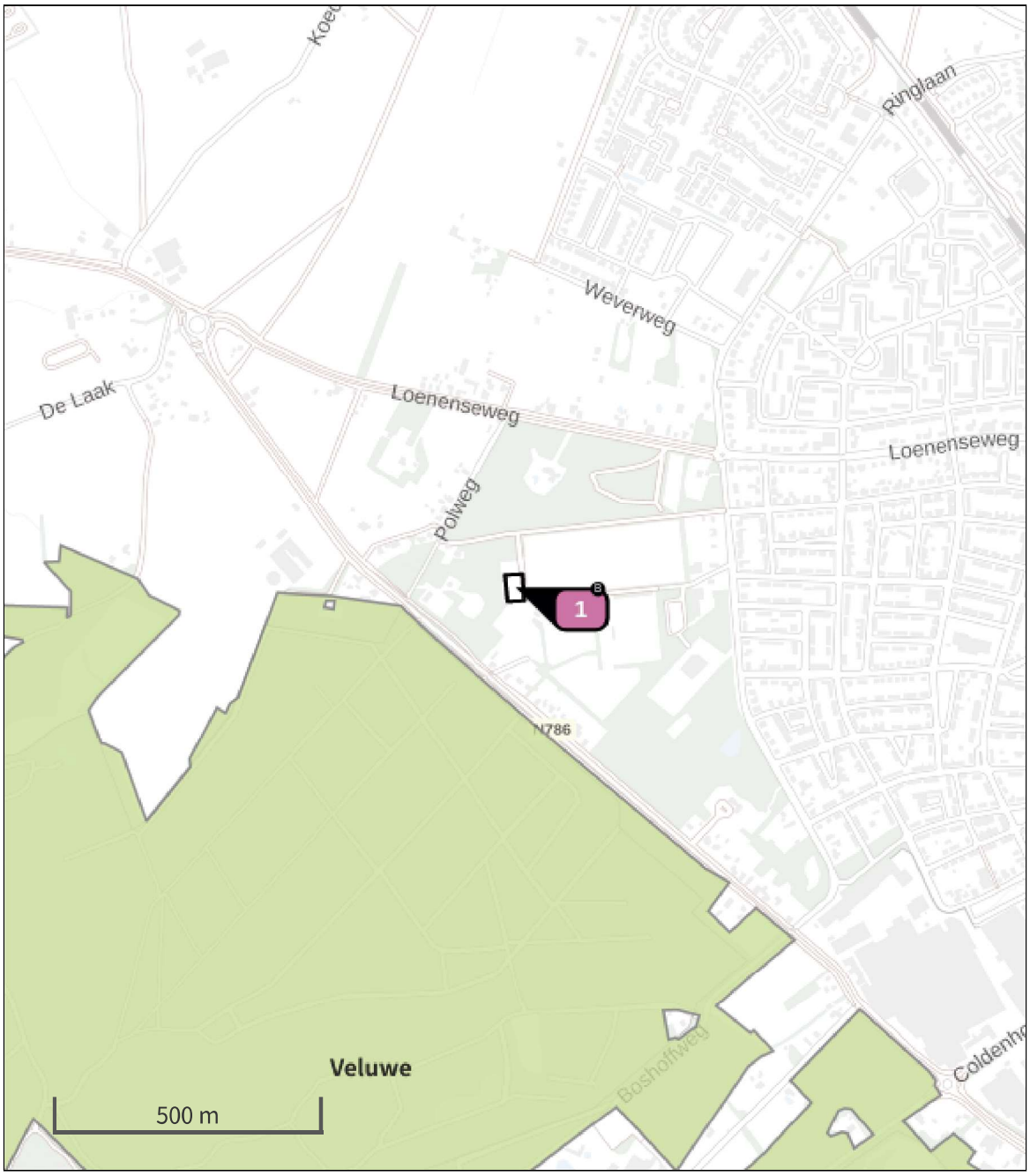
Resultaten

	Hoogste bijdrage	Hexagon	Gebied
Realisatie padelbanen - Beoogd	-		
Gekarteerd oppervlak met toename (ha)	-		
Gekarteerd oppervlak met afname (ha)	-		
Grootste toename	-		
Grootste afname	-		

Realisatie padelbanen (Beoogd), rekenjaar 2023

Emissiebronnen	Emissie NH_3	Emissie NO_x
1 Mobiele werktuigen | Bouw, Industrie en Delfstoffenwinning | Bouwvlak	16,3 g/j	0,5 kg/j

Hoogste af- en toename op (bijna) overbelaste stikstofgevoelige Natura 2000 gebieden.

Habitatrichtlijn

Vogelrichtlijn

Vogelrichtlijn, Habitatrichtlijn

Niet bepaald

Grootste toename (projectberekening)

Grootste afname (projectberekening)

Hoogste totaal (achtergrond + projectberekening)

De letters bij de bronlabels op de kaart geven bij welke type situaties de bronnen horen: beoogde situatie (B), referentiesituatie (R) en/of salderingssituatie (S).

Resultaten stikstofgevoelige Natura 2000 gebieden situatie "Realisatie padelbanen" (Beoogd) incl. saldering e/o referentie

	Berekend (ha gekarteerd)	Hoogste totale depositie (mol N/ha/jr)	Met toename (ha gekarteerd)	Grootste toename (mol N/ha/jr)	Met afname (ha gekarteerd)	Grootste afname (mol N/ha/jr)
Totaal	-	-	-	-	-	-

Realisatie padelbanen, Rekenjaar 2023

1 Mobiele werktuigen | Bouw, Industrie en Delfstoffenwinning

Naam	Bouwvlak	NO_x	0,5 kg/j
Locatie	X:200014,52 Y:457463,27	NH_3	16,3 g/j
Oppervlakte	0,16 ha		

Naam	Stageklasse	Brandstof-verbruik	Draaiuren	AdBlue verbruik	Stof	Emissie
Mobiele kraan	Stage-V, >= 2019 , 56-75 kW, diesel, SCR: ja	48 l/j	8 u/j	3 l/j	NO_x	0,2 kg/j
					NH_3	11,5 g/j
Vrachtwagens laden en lossen	Stage-V, >= 2019 , 75-560 kW, diesel, SCR: ja	20 l/j	2 u/j	1 l/j	NO_x	0,2 kg/j
					NH_3	4,8 g/j

Disclaimer

Hoewel verstrekte gegevens kunnen dienen ter onderbouwing van een vergunningaanvraag, kunnen er geen rechten aan worden ontleend. De eigenaar van AERIUS aanvaardt geen aansprakelijkheid voor de inhoud van de door de gebruiker aangeboden informatie. Bovenstaande gegevens zijn enkel bruikbaar tot er een nieuwe versie van AERIUS beschikbaar is. AERIUS is een geregistreerd handelsmerk in Europa. Alle rechten die niet expliciet worden verleend, zijn voorbehouden.

Rekenbasis

Deze berekening is tot stand gekomen op basis van

AERIUS versie	2022.2_20230704_bb872f8ea4
Database versie	2022.2_bb872f8ea4

Voor meer informatie over de gebruikte methodiek en data zie:
https://www.aerius.nl/

Velp | Rheden | De Steeg | Ellecom | Dieren | Spankeren | Laag-Soeren | Landelijk gebied

Gemeentehuis
Hoofdstraat 3 |
6994 AB De Ste
postbus 9110 |
ZJ De Steeg
T 026 4976911
026 4976518 |
gemeente@rhed
| www.rheden.n

gemeente Rheden

Landelijk Gebied, locatie Harderwijkerweg 5 en 7 en Priesnitzlaan 2 en 2A Laag-Soeren

Velp

Rheden

De Steeg

Ellecom

Dieren

Spankeren

Laag-Soeren

Landelijk gebied

Landelijk Gebied, locatie Harderwijkerweg 5 en 7 en Priesnitzlaan 2 en 2A Laa...

Inhoudsopgave

Regels **5**

Hoofdstuk 1 Inleidende regels 7

Artikel 1 Begrippen 7
Artikel 2 Wijze van meten 14

Hoofdstuk 2 Bestemmingsregels 17

Artikel 3 Bedrijf 17
Artikel 4 Natuur 19
Artikel 5 Wonen 19
Artikel 6 Groen 23
Artikel 7 Waarde – Archeologie 1 23
Artikel 8 Waarde – Archeologie 2 26
Artikel 9 Waarde – Cultuurhistorie 28

Hoofdstuk 3 Algemene regels 31

Artikel 10 Anti-dubbeltelregel 31
Artikel 11 Algemene bouwregels 31
Artikel 12 Algemene gebruiksregels 32
Artikel 13 Algemene afwijkingsregels 33

Hoofdstuk 4 Overgangs- en slotregels 35

Artikel 14 Overgangsrecht 35
Artikel 15 Slotregel 36

Bijlagen bij regels 37

Bijlage 1 Lijst van bedrijfsactiviteiten aan huis 39
Bijlage 2 Parkeernormen 43
Bijlage 3 Inrichtingsplan 56

Regels

Onderhavig plan is een herziening/wijziging van het totaalplan voor stedelijk / landelijk gebied (zie paragraaf van de plantoelichting). Om qua structuur en opbouw van de regels geen verschillen te krijgen tussen het totaalplan en dit plan, is er voor gekozen om de gehele bestemmingsregeling in dit plan op te nemen. Dus ook onderdelen die in dit plan niet van toepassing zijn maar wel voorkomen in het totaalplan.

Hoofdstuk 1 Inleidende regels

Artikel 1 Begrippen

1.1 plan

het bestemmingsplan Landelijk Gebied, locatie Harderwijkerweg 5 en 7 en Priesnitzlaan 2 en 2A Laag-Soeren van de gemeente Rheden.

1.2 bestemmingsplan

de geometrisch bepaalde planobjecten als vervat in het GML-bestand NL.IMRO.0275.BPLG55-VA01 met de bijbehorende regels en de daarbij behorende bijlagen;

1.3 aanduiding

een geometrisch bepaald vlak of figuur, waarmee gronden zijn aangeduid, waar ingevolge de regels, regels worden gesteld ten aanzien van het gebruik en/of het bebouwen van deze gronden;

1.4 aanduidingsgrens

de grens van de aanduiding indien het een vlak betreft;

1.5 aanduidingsvlak

een vlak, door aanduidingsgrenzen van andere vlakken gescheiden;

1.6 archeologisch onderzoek

onderzoek verricht door een dienst, bedrijf of instelling erkend door het Centraal College van Deskundigen (CCvD) en werkend volgens de Kwaliteitsnorm voor de Nederlandse Archeologie (KNA);

1.7 archeologische verwachting

de aan een gebied toegekende verwachting in verband met de kans op het voorkomen van archeologische relicten in dat gebied;

1.8 archeologische waarde

de aan een gebied toegekende waarde in verband met de in dat gebied voorkomende archeologische relicten;

1.9 achtergevel

de gevel van een gebouw, die is gesitueerd tegenover de voorgevel van het betreffende gebouw;

1.10 bebouwing

één of meer gebouwen en/of bouwwerken, geen gebouw zijnde;

1.11 bed and breakfast

het tegen betaling bieden van kortstondig toeristisch verblijf en ontbijt aan huis;

1.12 bedrijf

een onderneming waarbij het accent ligt op het vervaardigen, bewerken, installeren, inzamelen en verhandelen van goederen, waarbij eventueel detailhandel uitsluitend plaatsvindt als ondergeschikt onderdeel van de onderneming in de vorm van verkoop dan wel levering van ter plaatse vervaardigde, bewerkte of herstelde goederen dan wel goederen die in rechtstreeks verband staan met de uitgeoefende handelingen, en waarbij de bijbehorende kantoorfunctie niet meer dan 30% van het bedrijfs-vloeroppervlak in beslag neemt;

1.13 Bedrijfsvloeroppervlak

de gezamenlijke vloeroppervlakte van verkoopruimten, magazijnen, bergingen, kantoren en verblijfsruimten en de overige voor de bedrijfsvoering benodigde vloeroppervlakte. Dit wordt gemeten in het pand, op de vloer van de ruimten die (kunnen) worden gebruikt voor bedrijfsmatige activiteiten;

1.14 beroep aan huis

een juridisch, administratief, verzorgend, ontwerptechnisch, kunstzinnig, therapeutisch of (para)medisch beroep, alternatieve geneeswijzen daaronder begrepen, of daarmee gelijk te stellen activiteiten die in een woning dan wel (vrijstaand) bijgebouw worden uitgeoefend, inclusief ondergeschikte detailhandel;

1.15 bestaand

zoals legaal aanwezig ten tijde van de terinzagelegging van het ontwerp van het bestemmingsplan;

1.16 bestemmingsgrens

de grens van een bestemmingsvlak;

1.17 bestemmingsvlak

een geometrisch bepaald vlak met eenzelfde bestemming;

1.18 bijgebouw

uitbreiding van een hoofdgebouw dan wel functioneel met een zich op hetzelfde perceel bevindend hoofdgebouw verbonden, daar al dan niet tegen aangebouwd gebouw, of ander bouwwerk, met een dak; functionele ondergeschiktheid is niet vereist;

1.19 bodemingrepen

werken en werkzaamheden, waarvan mag worden aangenomen dat zij het bodemarchief kunnen aantasten;

1.20 bouwen

het plaatsen, het geheel of gedeeltelijk oprichten, vernieuwen of veranderen en het vergroten van een bouwwerk, alsmede het geheel of gedeeltelijk oprichten, vernieuwen of veranderen van een standplaats;

1.21 bouwgrens

de grens van een bouwvlak;

1.22 bouwlaag

een doorlopend gedeelte van een gebouw dat door op gelijke of bij benadering gelijke hoogte liggende vloeren is begrensd;

1.23 bouwperceel

een aaneengesloten stuk grond, waarop ingevolge de regels een zelfstandige, bij elkaar behorende bebouwing is toegelaten;

1.24 bouwperceelgrens

de grens van een bouwperceel;

1.25 bouwvlak

een geometrisch bepaald vlak, waarmee gronden zijn aangeduid, waar ingevolge de regels bepaalde gebouwen en bouwwerken geen gebouwen zijnde zijn toegelaten;

1.26 bouwwerk

en bouwkundige constructie van enige omvang die direct en duurzaam met de aarde is verbonden;

1.27 bovenbouw

een gedeelte van een hoofdgebouw dat moet passen binnen de contour die ontstaat door:

a. een verticale verlenging van twee zijden van het op de verbeelding aangegeven bouwvlak met 1,20 meter, gerekend vanaf de bovenkant van de onderliggende

bouwlaag, gevolgd door een schuin vlak met een binnenhoek van 60 graden, en

b. een verticale verlenging van de overige zijden; en welke contour slechts mag worden doorbroken door dakkapellen.

(Binnen deze contour kunnen zich mogelijk één of meer bouwlagen bevinden die niet worden meegeteld bij het aantal bouwlagen bedoeld in de artikelen in hoofdstuk 2 van deze regels);

1.28 diepwortelende beplanting

beplanting met een wortelstelsel dat meer dan 0,5 m onder het maaiveld reikt of dat naar verwachting in de toekomst zal doen;

1.29 deskundig archeoloog

de beleidsmedewerker archeologie van de gemeente, de aan de gemeente verbonden regio-archeoloog of een archeologisch bedrijf dat is gecertificeerd voor het uitvoeren van archeologische handelingen overeenkomstig de bepaling van de Erfgoedwet.

1.30 evenement

een publieke activiteit met een tijdelijk, plaatsgebonden en van het reguliere gebruik afwijkend karakter, plaatsvindend in de open lucht of in tijdelijke onderkomens en in het algemeen bedoeld ter ontspanning en/of vermaak, waaronder begrepen commerciële, culturele, religieuze en/of sportieve, of daarmee gelijk te stellen activiteiten zoals markten, braderieën, beurzen, kermissen, festiviteiten, wedstrijden, bijeenkomsten en festival;

1.31 gebouw

elk bouwwerk, dat een voor mensen toegankelijke, overdekte, geheel of gedeeltelijk met wanden omsloten ruimte vormt, waaronder hoofgebouwen en bijgebouwen;

1.32 hoofdgebouw

een gebouw, of een gedeelte daarvan, dat noodzakelijk is voor de verwezenlijking van de geldende of toekomstige bestemming van een perceel en, indien meer gebouwen op het perceel aanwezig zijn, gelet op die bestemming het belangrijkst is;

1.33 huishouden

een alleenstaande dan wel twee of meer personen die een duurzame gemeenschappelijke huishouding voeren waarbij sprake is van continuïteit in samenstelling en onderlinge verbondenheid;

1.34 kamerverhuur

het geheel of gedeeltelijk verhuren van een woning of woongebouw -niet zijnde een ruimte in een vrijstaand bijgebouw- via kameruitgifte, waarbij kamers geen zelfstandige woonruimte vormen door het ontbreken in deze kamers van de al dan niet gedeeltelijke combinatie van een kookgelegenheid, een wasgelegenheid (sanitair en/of witgoedvoorzieningen) en een toilet, en waarbij geen sprake is van voorzieningen voor verzorging en begeleiding;

1.35 kap

een geheel of gedeeltelijke niet horizontale dakconstructie gevormd door ten minste twee schuin hellende dakschilden;

1.36 kortstondige, incidentele evenementen, festiviteiten en manifestaties

een terrein voor jaarlijks terugkerende één- of meerdaagse evenementen van kortstondige duur.

1.37 maaiveld

de bovenkant van het aansluitende afgewerkte terrein dat een bouwwerk omgeeft, met dien verstande dat in geaccidenteerd terrein het gemiddelde van die bovenkanten wordt aangehouden;

1.38 maximum aantal wooneenheden

op de verbeelding weergegeven aanduiding welke bepalend is voor het maximum toegestane aantal woningen;

1.39 nadere eis

een nadere eis als bedoeld in artikel 3.6 lid 1 onder d van de Wet ruimtelijke ordening;

1.40 Natuurwaarde

de aan een gebied toegekende waarde, gekenmerkt door onderlinge samenhang en beïnvloeding van de levende en niet-levende natuur, zoals geologische, geomorfologische, bodemkundige en/of biologische elementen;

1.41 nutsvoorziening

een voorziening ten behoeve van de telecommunicatie en de gas-, water- en electriciteitsdistributie alsmede soortgelijke voorzieningen van openbaar nut, waaronder in ieder geval worden begrepen transformatorhuisjes, pompstations, gemalen, telefooncellen en zendmasten;

1.42 onderbouw

een gedeelte van een gebouw dat wordt afgedekt door een vloer waarvan de bovenkant minder dan 1,20 meter boven maaiveld is gelegen (en waarbinnen zich één of meer bouwlagen kunnen bevinden die niet worden meegeteld bij het aantal bouwlagen zoals bedoeld in de artikelen in hoofdstuk 2 van deze regels);

1.43 ondergeschikte dakkapel

dakkapel welke door zijn maatvoering als ondergeschikt deel van een gebouw kan worden aangemerkt, zijnde een dakkapel welke niet breder is dan 50% van de breedte van het betreffende gebouw tot een maximale breedte van 3 m, en met een fronthoogte van niet meer dan 1,75 m gemeten vanaf de voet dakkapel tot aan het hoogste punt van de dakkapel;

1.44 ondergeschikte detailhandel

detailhandel die voortvloeit uit een andere ter plaatse toegelaten bedrijfs- of beroepsactiviteit en daarmee een directe relatie heeft bijvoorbeeld omdat de producten ter plaatse worden vervaardigd of gebruikt, waarbij de detailhandel in ruimtelijk, functioneel en inkomensverwervend opzicht duidelijk ondergeschikt is aan de bedrijfs- of beroepsactiviteit die qua aard, omvang en verschijningsvorm overwegend of nagenoeg geheel als zodanig herkenbaar blijft;

1.45 oorspronkelijke achtergevel van een hoofdgebouw

de achtergevel van het hoofdgebouw zoals deze ten tijde van de afronding van de bouwwerkzaamheden, overeenkomstig de voor het hoofdgebouw verleende vergunning, is opgeleverd met uitzondering van in bouwkundige zin van het hoofdgebouw te onderscheiden aangebouwde bouwwerken waarin slechts ondergeschikte functies plaatsvinden;

1.46 opslag

het opbergen van goederen – inclusief (vloei)stoffen en materialen – met de bedoeling en op een dergelijke wijze, dat men later weer over de goederen kan beschikken;

1.47 overkapping

een bouwwerk, geen gebouw zijnde, dat een overdekte ruimte vormt zonder dan wel met ten hoogste één wand;

1.48 overige bouwwerken

bouwwerken, geen gebouwen zijnde;

1.49 seksinrichting

een inrichting, bestaande uit een of meer voor publiek toegankelijke besloten ruimten, waarin bedrijfsmatig of op een daarmee vergelijkbare wijze, seksuele handelingen worden verricht of vertoningen van erotisch-pornografische aard plaatsvinden; onder een hiervoor bedoelde inrichting worden in elk geval verstaan: een bordeel, seksbioscoop, seksautomatenhal, sekstheater, parenclub en erotische massagesalon, al of niet in combinatie met elkaar;

1.50 speelveld

een openbaar terrein zoals een trapveld, basketbalterrein of skatevoorziening dan wel een terrein van vergelijkbare omvang waarop diverse speelvoorzieningen aanwezig zijn;

1.51 standplaats

het vanaf een vaste plaats op een openbare en in de openlucht gelegen plaats te koop aanbieden, verkopen of afleveren van goederen of het anderszins aanbieden van goederen en diensten, gebruikmakend van fysieke middelen zoals een kraam, een wagen of een tafel;

1.52 straatmeubilair

hieronder wordt mede verstaan: (ondergrondse) inzamelbakken voor huishoudafval, -papier, glas-, kleding en andere afvalbakken, toegangsconstructies voor ondergronde voorzieningen, werken van beeldende kunst, speeltoestellen en draagconstructies voor reclame, alsmede abri's en kleinschalige bouwwerken ten behoeve van (openbare) nutsvoorzieningen;

1.53 tuin

deel van een perceel dat vanwege zijn stedenbouwkundige, cultuurhistorische dan wel landschappelijke waarde(n) vrij van gebouwen en overkappingen dient te blijven en dat als zodanig geen deel uitmaakt van het erf bij een woning;

1.54 vloerpeil

De hoogte van de vloer binnen in het bouwwerk ter hoogte van de dichtsbijgelegen deuropening..

1.55 voorgevel

de naar de weg gekeerde gevel van een gebouw of, indien een perceel met meerdere zijden aan een weg grenst, de als zodanig door burgemeester en wethouders aan te wijzen gevel;

1.56 woning

een complex van ruimten bedoeld voor de huisvesting van één huishouden, bijzondere woonvormen daaronder begrepen alsmede in combinatie daarmee de verhuur van kamers aan maximaal twee personen welke niet tot het huishouden behoren en welke geen duurzame huishouding voeren, en niet zijnde een woonwagen;

1.57 woonwagen

een voor huisvesting van personen bestemde woonruimte die is geplaatst op een woonwagenstandplaats en die in zijn geheel of in delen kan worden verplaatst;

Artikel 2 Wijze van meten

Bij toepassing van deze regels wordt als volgt gemeten:

2.1 de goothoogte van een bouwwerk

Vanaf het maaiveld tot aan de bovenkant van de goot, c.q. de druiplijn, het boeibord, of een daarmee gelijk te stellen constructiedeel, tenzij in deze regels anders is bepaald, waarbij de goot ter plaatse van een dakafronding in de zin van een wolfseindendak niet wordt meegerekend en met uitzondering van ondergeschikte dakkapellen;

2.2 de inhoud van een bouwwerk

Tussen de onderzijde van de begane grondvloer, de buitenzijde van de gevels (en/of het hart van de scheidingsmuren) en de buitenzijde van daken en dakkapellen;

2.3 de bouwhoogte van een bouwwerk

Vanaf het maaiveld tot aan het hoogste punt van een gebouw of van een bouwwerk, geen gebouw zijnde, tenzij in deze regels anders is bepaald, met uitzondering van:

a. ondergeschikte bouwonderdelen, zoals schoorstenen, antennes, en naar de aard daarmee gelijk te stellen bouwonderdelen;

b. ondergeschikte dakkapellen;

c. zonnepanelen en andere duurzaamheidsmaatregelen;

d. een grondwal c.q. geluidwal

2.4 de bouwhoogte van een grondwal c.q. geluidwal

Vanaf het vloerpeil, (+15.27 NAP), tot aan de bovenkant van de goot, c.q. de druiplijn, het boeibord, of een daarmee gelijk te stellen constructiedeel.

2.5 de oppervlakte van een bouwwerk

Tussen de buitenwerkse gevelvlakken en/of het hart van de scheidingsmuren, neerwaarts geprojecteerd op het maaiveld ter plaatse van het bouwwerk;

2.6 het bebouwingspercentage

De in procenten uitgedrukte verhouding van de oppervlakte van de bebouwing in een bouwvlak dan wel aanduidingsvlak tot de oppervlakte van dat bouwvlak dan wel aanduidingsvlak, per bouwperceel.

Hoofdstuk 2 Bestemmingsregels

Artikel 3 Bedrijf

3.1 Bestemmingsomschrijving

De voor 'Bedrijf' aangewezen gronden zijn bestemd voor:

a. aannemers- en grondverzetbedrijf met grondbank en een bedrijfsvloeroppervlakte van > 1000 m2;

b. een bedrijfswoning ter plaatse van de aanduiding**'bedrijfswoning'**;

c. een BRL gecertificeerde grondbank, tevens de opslag en het bewerken en verwerken van grond, puin, grind, bouw-, sloop- en groenafval, strooizout, bestrating en rioleringsmateriaal ter plaatse van de aanduiding**'specifieke vorm van bedrijf - grondopslag'**;

d. de gronden zijn tevens bestemd voor parkeer- en groenvoorzieningen, waterhuishoudkundige voorzieningen, hemelwaterinfiltratie- en -bergingsvoorzieningen en rioleringswerken, watergangen en waterpartijen, straatmeubilair en andere bijbehorende voorzieningen, erftoegangswegen, alsmede voor de ontsluiting van direct aangrenzende percelen.

3.2 Bouwregels

Op de voor 'Bedrijf' aangewezen gronden mogen gebouwen en overige bouwwerken worden gebouwd.

3.2.1 Gebouwen, overkappingen en bedrijfswoningen

Voor gebouwen, overkappingen en bedrijfswoningen gelden de volgende regels:

a. gebouwen, overkappingen en een bedrijfswoning dienen binnen een bouwvlak te worden gebouwd;

b. de goot- en de bouwhoogte mag niet meer bedragen dan de ter plaatse van de aanduiding**'maximum goothoogte (m) maximum bouwhoogte (m)'** aangegeven hoogte;

c. de bedrijfswoning heeft een inhoud van maximaal 600 m3;

d. bijgebouwen bij een dienstwoning hebben een maximale oppervlakte van 75 m2 en een bouwhoogte van maximaal 3,5 m dan wel 6 m ten behoeve van een kapconstructie mits het snijpunt van het dakvlak en de buitenzijde van de gevel aan ten minste één zijde op maximaal 3,5 m boven het maaiveld ligt.

3.2.2 Overige bouwwerken

Voor overige bouwwerken, buiten het bouwvlak, gelden de volgende regels:

a. de bouwhoogte van erf- en perceelsafscheidingen mag niet meer dan 1 m

bedragen;

b. de bouwhoogte van keerwanden mag niet meer dan 2,5 m bedragen;

c. de opslag van materialen ter plaatse van de aanduiding 'specifieke vorm van bedrijf – grondopslag' mag niet hoger dan 2,5 m zijn;

d. voor vrijstaande reclame uitingen bedraagt de hoogte maximaal 1,25 m;

e. in overige gevallen mag de bouwhoogte niet meer dan 6 m bedragen.

3.3 Specifieke gebruiksregels

3.3.1 Specifieke gebruiksregels

a. Tot een gebruik in strijd met het bestemmingsplan wordt in elk geval gerekend het gebruik van vrijstaande gebouwen voor zover gelegen buiten de bouwvlakken en niet behorende bij woningen, anders dan als stallings- of opslagruimte.

b. een BRL gecertificeerde grondbank, tevens de opslag en het bewerken en verwerken van grond, puin, grind, bouw-, sloop- en groenafval, strooizout, bestrating en rioleringsmateriaal is enkel toegestaan ter plaatse van de aanduiding**'specifieke vorm van bedrijf - grondopslag'**;

3.3.2 Voorwaardelijke verplichting

a. Tot een met de bestemming strijdig gebruik wordt in elk geval gerekend het gebruik van en het in gebruik laten nemen van bestaande gebouwen en gronden en het bouwen van nieuwe gebouwen overeenkomstig de in lid 3.1 opgenomen bestemmingsomschrijving zonder de aanleg en instandhouding van de groenvoorzieningen conform de in de Bijlage 3 opgenomen inrichtingstekening teneinde te komen tot een goede landschappelijke inpassing;

b. In afwijking van het bepaalde onder a mogen gebouwen en gronden overeenkomstig de in lid 3.1 opgenomen bestemmingsomschrijving worden gebruikt onder voorwaarde dat binnen 24 maanden na het onherroepelijk worden van het bestemmingsplan uitvoering wordt gegeven aan de aanleg en instandhouding van de groenvoorzieningen conform de in Bijlage 3 opgenomen inrichtingstekening teneinde te komen tot een goede landschappelijke inpassing.

3.4 Afwijken van de gebruiksregels

3.4.1 Afwijken van de voorwaardelijke verplichting

Het bevoegd gezag kan bij een omgevingsvergunning afwijken van het bepaalde in 3.3.2 indien in plaats van de landschapsmaatregelen, zoals opgenomen in Bijlage 3 andere landschapsmaatregelen worden getroffen, met dien verstande dat de landschapsmaatregelen van een gelijk kwaliteitsniveau zijn als de landschapsmaatregelen in Bijlage 3.

Artikel 4 Natuur

4.1 Bestemmingsomschrijving

De voor 'Natuur' aangewezen gronden zijn bestemd voor:

a. de instandhouding en ontwikkeling van ter plaatse voorkomende dan wel daaraan eigen landschaps-, natuur- (en archeologische) waarden, zoals opgenomen in de inrichtingstekening in bijlage 3 bij de regels;

b. extensief agrarisch medegebruik, voor zover de onder a bedoelde waarden niet onevenredig worden aangetast;

c. houtproductie;

d. faunabeheer;

e. bestaande gebiedsontsluitings- en erftoegangswegen;

f. een grondwal ter hoogte van de aanduiding**'geluidwal'**.

4.2 Bouwregels

Op de voor 'Natuur' aangewezen gronden zijn uitsluitend de volgende overige bouwwerken, toegestaan:

a. afrasteringen met een maximale hoogte van 1,2 meter;

b. ter plaatse van de aanduiding**'geluidwal'** is een grondwal toegestaan waarvan de hoogte niet meer mag bedragen dan de ter plaatse van de aanduiding 'maximum hoogte (m) aangegeven hoogte en conform de in Bijlage 3 opgenomen inrichtingstekening

4.3 Specifieke gebruiksregels

Als strijdig gebruik wordt in ieder geval aangemerkt:

a. het gebruiken van gronden en opstallen voor agrarisch grondgebruik anders dan extensief agrarisch medegebruik als bedoeld in lid 4.1, onder c;

Artikel 5 Wonen

5.1 Bestemmingsomschrijving

De voor "Wonen'' aangewezen gronden zijn bestemd voor:

a. woningen;

b. een beroep aan huis als genoemd in artikel 1.14 beroep aan huis of een bedrijfsactiviteit genoemd in Bijlage 1 Lijst van bedrijfsactiviteiten aan huis;

c. kamerverhuur aan meer dan twee personen, met dien verstande dat:

   1. kamerverhuur uitsluitend is toegestaan in aanvulling op het gebruik als woning als bedoeld in artikel 1.54 woning;

   2. niet meer dan 1% van de woningen in het plan mag worden aangewend voor kamerverhuur;

   3. de onderlinge afstand tussen de kamerverhuurpanden niet minder dan 50 m mag bedragen.

d. De gronden zijn tevens bestemd voor parkeer- en groenvoorzieningen, waterhuishoudkundige voorzieningen, hemelwaterinfiltratieen hemelwaterbergingsvoorzieningen en rioleringswerken, watergangen en waterpartijen, straatmeubilair en andere bijbehorende voorzieningen, alsmede voor de ontsluiting van direct aangrenzende percelen.

5.2 Bouwregels

Op de voor 'Wonen' aangewezen gronden mogen gebouwen en overige bouwwerken worden gebouwd.

5.2.1 Hoofdgebouwen

Voor hoofdgebouwen gelden de volgende regels:

a. Een hoofdgebouw dient binnen het bouwvlak te worden gebouwd.

b. Het aantal woningen per bouwvlak mag niet meer dan 1 bedragen, dan wel het aangegeven aantal ter plaatse van de aanduiding 'maximum aantal wooneenheden'.

c. De bouwhoogte mag niet meer dan 10 m bedragen.

d. Een hoofdgebouw mag bestaan uit:

   1. een onderbouw;

   2. niet meer dan 2 bouwlagen, tenzij ter plaatse van de aanduiding 'maximum aantal bouwlagen' een ander maximum is aangegeven;

   3. een bovenbouw.

5.2.2 Bijgebouwen en overkappingen

Voor bijgebouwen en overkappingen gelden de volgende regels:

a. Bijgebouwen en overkappingen mogen binnen het bouwvlak en buiten het bouwvlak binnen de zone met de bouwaanduiding ‘bijgebouwen’ worden gebouwd;

b. De gezamenlijke oppervlakte van bijgebouwen en overkappingen buiten het bouwvlak mag per bouwperceel niet meer dan 75 m2 bedragen;

c. Het bebouwingspercentage van de bijgebouwen en overkappingen buiten het bouwvlak mag per bouwperceel niet meer dan 40% bedragen;

d. In afwijking van het bepaalde onder b en c geldt ter plaatse van de aanduiding 'maximum oppervlakte bijgebouwen (m2)' dat de bebouwde oppervlakte ter plekke niet meer mag bedragen dan de aangegeven oppervlakte;

e. De goothoogte van bijgebouwen mag niet meer dan 3,50 m bedragen;

f. De bouwhoogte van bijgebouwen mag niet meer dan 5 m bedragen;

g. De bouwhoogte van overkappingen mag niet meer dan 3,50 m bedragen;

h. Afwijkingen in percentages, maten en afmetingen zoals die legaal bestaan op het tijdstip van de terinzagelegging van het ontwerp van dit plan mogen:

   1. voor zover het betreft grotere percentages en oppervlaktes gehandhaafd worden waarbij tevens geldt dat het bestaande percentage/de bestaande oppervlakte geldt als maximale maat;

   2. voor zover het betreft overige gevallen, gehandhaafd worden.

5.2.3 Overige bouwwerken

Voor overige bouwwerken - niet zijnde overkappingen - gelden de volgende regels:

a. De bouwhoogte van erf- en perceelafscheidingen mag niet meer dan 2 m bedragen.

b. De bouwhoogte van vrijstaande reclame-uitingen mag niet meer dan 1,50 m bedragen en de breedte van vrijstaande reclame-uitingen mag niet meer dan 1 m bedragen.

c. In overige gevallen mag de bouwhoogte niet meer dan 6 m bedragen.

d. Afwijkingen in afmetingen en situering zoals die legaal bestaan op het tijdstip van de terinzagelegging van het ontwerp van dit plan mogen gehandhaafd worden.

5.3 Afwijken van de bouwregels

a. Burgemeester en wethouders kunnen bij een omgevingsvergunning afwijken van het bepaalde in:

   1. lid 5.2.1 onder c ten behoeve van een vermeerdering dan wel een vermindering van de aangegeven hoogtemaatvoering met niet meer dan 5%;

   2. lid 5.2.2 onder f ten behoeve van een vermeerdering van de bouwhoogte tot 6 m.

b. De omgevingsvergunning kan slechts worden verleend indien:

   1. geen onevenredige aantasting plaatsvindt van de stedenbouwkundige karakteristiek van het straat- en bebouwingsbeeld;

   2. geen onevenredige aantasting plaats vindt ten aanzien van de gebruiksmogelijkheden van de aangrenzende gronden;

   3. de vermeerdering dan wel vermindering bijdraagt aan een substantiële verbetering van de architectonische dan wel technische situatie dan wel aan de ruimtelijke aansluiting op de belendende percelen.

5.4 Specifieke gebruiksregels

a. Gebruik van ruimten binnen de woning dan wel een (vrijstaand) bijgebouw ten behoeve van de uitoefening van een beroep aan huis of een bedrijfsactiviteit als genoemd in Bijlage 1 Lijst van bedrijfsactiviteiten aan huis is toegestaan mits:

1. de activiteit wordt uitgeoefend door in ieder geval de bewoner van de woning, en naast de bewoner is tegelijkertijd niet meer dan 1 persoon werkzaam;
2. de ruimte(n) waar de activiteiten plaatsvinden niet groter is dan 50 m², gemeten vanaf de binnenzijde van (scheidings)muren;
3. buiten de ruimte als bedoeld onder 2 geen opslag plaatsvindt en geen beroeps- of bedrijfsactiviteiten worden uitgeoefend, met uitzondering van activiteiten die verband houden met het uitoefenen van een bed and breakfast of van gastouderschap;
4. de uiterlijke verschijningsvorm van de woning behouden wordt, waarbij reclame uitingen zich beperken tot een onverlichte oppervlakte van niet meer dan 0,50 m2 en deze bij grondgebonden woningen niet hoger worden aangebracht dan tot 1,5 m boven maaiveld;
5. het gebruik geen nadelige gevolgen voor het woon- en leefmilieu heeft;
6. ten behoeve van de activiteit wordt voldaan aan het gestelde in artikel 12.2 Parkeren;
7. het gebruik geen nadelige invloed heeft op de normale afwikkeling van het verkeer.

b. Behoudens het gestelde onder a, is het verboden bijgebouwen, gelegen buiten het bouwvlak, anders te gebruiken dan ten dienste van het hoofdgebouw.

5.5 Afwijken van de gebruiksregels

a. Burgemeester en wethouders kunnen bij een omgevingsvergunning afwijken van het bepaalde in:
   1. lid 5.1 onder a sub 2 en een beroep aan huis toestaan dat naar aard en invloed op de omgeving vergelijkbaar is met de beroepen aan huis zoals genoemd in artikel 1.12 beroep aan huis waarbij het gestelde in lid 5.4 onder a sub 1 tot en met 7 van overeenkomstige toepassing is;
   2. lid 5.1 onder a sub 2 en bedrijfsactiviteiten toestaan die niet zijn genoemd in Bijlage 1 Lijst van bedrijfsactiviteiten aan huis en die naar aard en invloed vergelijkbaar zijn met bedrijfsactiviteiten die wel in die lijst zijn opgenomen, waarbij het gestelde in lid 5.4 onder a sub 1 tot en met 7 van overeenkomstige toepassing is;

b. De omgevingsvergunning kan slechts worden verleend indien geen onevenredige aantasting plaatsvindt van:
   1. het bebouwingsbeeld;
   2. de cultuurhistorische en landschappelijke waarden;
   3. de milieusituatie;
   4. de verkeersveiligheid;
   5. de gebruiksmogelijkheden van de aangrenzende gronden;
   6. de sociale veiligheid;
   7. de externe veiligheid.

Artikel 6 Groen

6.1 Bestemmingsomschrijving

De voor 'Groen' aangewezen gronden zijn bestemd voor:

a. groenvoorzieningen, waterhuishoudkundige voorzieningen, hemelwaterbergings- en infiltratievoorzieningen en rioleringswerken,

b. nutsvoorzieningen

c. watergangen en waterpartijen;

d. een grondwal ter hoogte van de aanduiding**'geluidwal'**.

6.2 Bouwregels

a. Op de voor 'Groen' aangewezen gronden mogen uitsluitend gebouwen ten behoeve van nutsvoorzieningen en overige bouwwerken worden gebouwd;.

b. ter plaatse van de aanduiding**'geluidwal'** is een grondwal toegestaan waarvan de hoogte niet meer mag bedragen dan de ter plaatse van de aanduiding 'maximum hoogte (m) aangegeven hoogte en , conform de in Bijlage 3 opgenomen inrichtingstekening.

6.2.1 Gebouwen ten behoeve van nutsvoorzieningen

Op de voor 'Groen' aangewezen gronden zijn gebouwen toegestaan ten behoeve van (openbare) nutsvoorzieningen met een bouwhoogte van maximaal 2,5 meter en een maximale oppervlakte van 10 m2.

6.2.2 Overige bouwwerken

Voor overige bouwwerken gelden de volgende regels:

a. de bouwhoogte van erf- en perceelafscheidingen mag niet meer dan 1 m bedragen;

b. in overige gevallen mag de bouwhoogte niet meer dan 6 m bedragen.

6.3 Specifieke gebruiksregels

Tot een strijdig gebruik met deze bestemming wordt in ieder geval gerekend:

a. het plaatsen van bouwwerken ten behoeve van vrijstaande reclame uitingen;

b. het vellen, rooien en beschadigen van houtgewassen anders dan bij wijze van verzorging van de aanwezige houtopstand en het beheer als hakhoutbos.

Artikel 7 Waarde – Archeologie 1

7.1 Bestemmingsomschrijving

De voor 'Waarde - Archeologie 1' aangewezen gronden zijn, behalve voor de andere daar voorkomende bestemming(en), mede bestemd voor gronden met een hoge archeologische verwachtingswaarde en voor gronden met een bekende archeologische vindplaats.

7.2 Bouwregels

Ten aanzien van het oprichten van bebouwing gelden de volgende regels:

a. Behoudens het onder c bepaalde dient, bij een aanvraag voor een omgevingsvergunning voor het oprichten van een bouwwerk groter dan 100 m² en waarbij dieper wordt gegraven dan 30 cm, de aanvrager een rapport te overleggen, waarin de archeologische waarden van de gronden waarop de aanvraag betrekking heeft naar het oordeel van burgemeester en wethouders in voldoende mate zijn vastgesteld.

b. Indien uit het onder a genoemde rapport blijkt dat de archeologische waarden van de gronden door het oprichten van het vergunde bouwwerk zullen worden verstoord, kunnen burgemeester en wethouders één of meerdere van de volgende voorwaarden verbinden aan de omgevingsvergunning:

    1. de verplichting tot het treffen van technische maatregelen waardoor de archeologische waarden in de bodem kunnen worden behouden;

    2. de verplichting tot het doen van opgravingen;

    3. de verplichting de werken of werkzaamheden die leiden tot de bodemverstoring te laten begeleiden door een erkend archeoloog;

    4. de verplichting om na beëindiging van de werken en werkzaamheden een verslag uit te brengen waaruit blijkt op welke wijze met de archeologische waarden is omgegaan.

c. Het overleggen van een rapport is niet nodig indien naar het oordeel van burgemeester en wethouders de archeologische waarde van de gronden in andere beschikbare informatie afdoende is vastgesteld. Het onder b bepaalde is van overeenkomstige toepassing.

7.3 Omgevingsvergunning voor het uitvoeren van werken, geen bouwwerk zijnde, of van werkzaamheden

a. Ter plaatse van de aangewezen gronden is het verboden om zonder of in afwijking van een door burgemeester en wethouders verleende vergunning de volgende werken en werkzaamheden groter dan 100 m² en waarbij dieper wordt gegraven dan 30 cm, uit te (laten) voeren:

    1. het verlagen van de bodem of het afgraven van gronden;

    2. het ophogen van de gronden met meer dan 100 cm (waarbij het in de aanhef genoemde dieper graven dan 30 cm niet geldt), tenzij die werkzaamheden voortvloeien uit een verleende omgevingsvergunning;

    3. het uitvoeren van grondbewerkingen, waartoe ook gerekend wordt woelen,

mengen, diepploegen, egaliseren, aanleggen van sleufdrainage, ontginnen, frezen en aanbrengen van heipalen;

4. het aanbrengen van diepwortelende beplanting alsmede het verwijderen van stobben;
5. het graven, verdiepen of verbreden van greppels, sloten, vijvers, beken en andere watergangen;
6. het verlagen van het grondwaterpeil of het veranderen van de samenstelling van het grondwater;
7. het aanbrengen of vervangen van riolering en ondergrondse transport-, energie- of telecommunicatie- of andere leidingen dan de daarmee verband houdende constructies;
8. alle overige werkzaamheden die de archeologische waarden van het terrein kunnen aantasten en die niet worden gerekend tot het normale gebruik;
9. het slopen van ondergrondse gebouwen of een gedeelte daarvan;
10. het afdekken en/of overbouwen van archeologische vindplaatsen.

b. Het onder a opgenomen verbod geldt niet voor werken of werkzaamheden:
   1. welke op het tijdstip waarop het plan van kracht is, in uitvoering zijn, of mogen worden uitgevoerd krachtens een verleende vergunning;
   2. waarvoor op grond van meer specifieke regelgeving vergunning of afwijking noodzakelijk is;
   3. die van geringe omvang zijn dan wel het normale onderhoud betreffen.
   4. Het overleggen van een rapport is niet nodig indien is aangetoond dat de gronden dusdanig zijn geroerd dat het uitvoeren van een archeologisch onderzoek niet van toegevoegde waarde is.

c. De vergunning wordt niet verleend:
   1. indien werken of werkzaamheden geen verband houden met het toegestane gebruik in de gegeven bestemming;
   2. indien hierdoor, dan wel door de daarvan direct of indirect te verwachten gevolgen, de archeologische waarden van de gronden onevenredig worden of kunnen worden aangetast;
   3. dan nadat een advies is ontvangen van een erkend archeoloog of een deskundig bureau over het door de aanvrager aan burgemeester en wethouders over te leggen rapport, waarin de archeologische waarden van de gronden naar het oordeel van burgemeester en wethouders in voldoende mate zijn vastgesteld.

d. In afwijking van het bepaalde in c kan de vergunning om zwaarwichtige redenen, voor een deel van de werken of werkzaamheden, alsnog worden verleend onder de voorwaarde dat voorafgaande aan de uitvoering van de vergunning adequaat archeologisch onderzoek plaatsvindt

Artikel 8 Waarde – Archeologie 2

8.1 Bestemmingsomschrijving

De voor 'Waarde - Archeologie 2' aangewezen gronden zijn, behalve voor de andere daar voorkomende bestemming(en), mede bestemd voor gronden met een middelhoge archeologische verwachtingswaarde.

8.2 Bouwregels

Ten aanzien van het oprichten van bebouwing gelden de volgende regels:

a. Behoudens het onder c bepaalde dient, bij een aanvraag voor een omgevingsvergunning voor het oprichten van een bouwwerk groter dan 250 m² en waarbij dieper wordt gegraven dan 30 cm, de aanvrager een rapport te overleggen, waarin de archeologische waarden van de gronden waarop de aanvraag betrekking heeft naar het oordeel van burgemeester en wethouders in voldoende mate zijn vastgesteld.

b. Indien uit het onder a genoemde rapport blijkt dat de archeologische waarden van de gronden door het oprichten van het vergunde bouwwerk zullen worden verstoord, kunnen burgemeester en wethouders één of meerdere van de volgende voorwaarden verbinden aan de omgevingsvergunning:

    1. de verplichting tot het treffen van technische maatregelen waardoor de archeologische waarden in de bodem kunnen worden behouden;
    2. de verplichting tot het doen van opgravingen;
    3. de verplichting de werken of werkzaamheden die leiden tot de bodemverstoring te laten begeleiden door een erkend archeoloog;
    4. de verplichting om na beëindiging van de werken en werkzaamheden een verslag uit te brengen waaruit blijkt op welke wijze met de archeologische waarden is omgegaan.

c. Het overleggen van een rapport is niet nodig indien naar het oordeel van burgemeester en wethouders de archeologische waarde van de gronden in andere beschikbare informatie afdoende is vastgesteld. Het onder b bepaalde is van overeenkomstige toepassing.

8.3 Omgevingsvergunning voor het uitvoeren van werken, geen bouwwerk zijnde, of van werkzaamheden

a. Ter plaatse van de aangewezen gronden is het verboden om zonder of in afwijking van een door burgemeester en wethouders verleende vergunning de volgende werken en werkzaamheden groter dan 250 m² en waarbij dieper wordt gegraven dan 30 cm, uit te (laten) voeren:

    1. het verlagen van de bodem of het afgraven van gronden;

2. het ophogen van de gronden met meer dan 100 cm (waarbij het in de aanhef genoemde dieper graven dan 30 cm niet geldt), tenzij die werkzaamheden voortvloeien uit een verleende omgevingsvergunning;
3. het uitvoeren van grondbewerkingen, waartoe ook gerekend wordt woelen, mengen, diepploegen, egaliseren, aanleggen van sleufdrainage, ontginnen, frezen en aanbrengen van heipalen;
4. het aanbrengen van diepwortelende beplanting alsmede het verwijderen van stobben;
5. het graven, verdiepen of verbreden van greppels, sloten, vijvers, beken en andere watergangen;
6. het verlagen van het grondwaterpeil of het veranderen van de samenstelling van het grondwater;
7. het aanbrengen of vervangen van riolering en ondergrondse transport-, energie- of telecommunicatie- of andere leidingen dan de daarmee verband houdende constructies;
8. alle overige werkzaamheden die de archeologische waarden van het terrein kunnen aantasten en die niet worden gerekend tot het normale gebruik;
9. het slopen van ondergrondse gebouwen of een gedeelte daarvan;
10. het afdekken en/of overbouwen van archeologische vindplaatsen.

b. Het onder a opgenomen verbod geldt niet voor werken of werkzaamheden:
   1. welke op het tijdstip waarop het plan van kracht is, in uitvoering zijn, of mogen worden uitgevoerd krachtens een verleende vergunning;
   2. waarvoor op grond van meer specifieke regelgeving vergunning of afwijking noodzakelijk is;
   3. die van geringe omvang zijn dan wel het normale onderhoud betreffen.
   4. Het overleggen van een rapport is niet nodig indien is aangetoond dat de gronden dusdanig zijn geroerd dat het uitvoeren van een archeologisch onderzoek niet van toegevoegde waarde is.

c. De vergunning wordt niet verleend:
   1. indien werken of werkzaamheden geen verband houden met het toegestane gebruik in de gegeven bestemming;
   2. indien hierdoor, dan wel door de daarvan direct of indirect te verwachten gevolgen, de archeologische waarden van de gronden onevenredig worden of kunnen worden aangetast;
   3. dan nadat een advies is ontvangen van een erkend archeoloog of een deskundig bureau over het door de aanvrager aan burgemeester en wethouders over te leggen rapport, waarin de archeologische waarden van de gronden naar het oordeel van burgemeester en wethouders in voldoende mate zijn vastgesteld.

In afwijking van het bepaalde in c kan de vergunning om zwaarwichtige redenen, voor een deel van de werken of werkzaamheden, alsnog worden verleend onder de

voorwaarde dat voorafgaande aan de uitvoering van de vergunning adequaat archeologisch onderzoek plaatsvindt.

Artikel 9 Waarde – Cultuurhistorie

9.1 Bestemmingsomschrijving

De voor **'Waarde – Cultuurhistorie'** aangewezen gronden zijn, behalve voor de andere daar voorkomende bestemming(en), mede bestemd voor de instandhouding en bevordering van het landschappelijk karakter en de aanwezige cultuurhistorische waarden.

9.2 Omgevingsvergunning voor het uitvoeren van werken, geen bouwwerk zijnde, of van werkzaamheden

9.2.1 Omgevingsvergunning voor het uitvoeren van werken, geen bouwwerk zijnde, of van werkzaamheden

Het is verboden om op de voor Waarde – Cultuurhistorie aangewezen gronden de volgende werken en/of werkzaamheden uit te voeren of te laten uitvoeren, zonder of in afwijking van een 'Omgevingsvergunning voor het uitvoeren van een werk, geen bouwwerk zijnde, of van werkzaamheden' van het bevoegd gezag:

a. het vellen, rooien en beschadigen van houtgewassen, anders dan bij wijze van verzorging van de aanwezige houtopstand en het beheer als hakhoutbos;
b. het graven, dempen, verdiepen of verbreden van greppels of sloten, poelen, beken en andere watergangen of hemelwaterinfiltratie- of hemelwaterbergingsvoorzieningen;
c. het bebossen of beplanten met houtopstanden;
d. het verlagen van de bodem en ophogen en egaliseren van gronden;
e. het verlagen van het grondwaterpeil;
f. het aanbrengen of verbreden van oppervlakteverharding ten behoeve van (erf)ontsluitingswegen en voet- of fietspaden;

9.2.2 Het onder 9.2.1 onder sub d opgenomen verbod is niet van toepassing ter hoogte van de functieaanduiding 'geluidwal' en de functieaanduiding 'grondopslag'.

9.2.3 Het onder 9.2.1 opgenomen verbod geldt niet voor de uitvoering van de volgende werken en/of werkzaamheden:

a. werken en/of werkzaamheden welke op het tijdstip waarop het plan van kracht is, in uitvoering zijn, of mogen worden uitgevoerd krachtens een verleende vergunning;
b. werken en/of werkzaamheden waarvoor op grond van meer specifieke regelgeving vergunning of ontheffing noodzakelijk is en waarvan deze specifieke regelgeving dezelfde waarden beoogt te beschermen als de omgevingsvergunning, zoals

bedoeld onder 9.2.1;

c. werken en/of werkzaamheden die van zeer geringe omvang zijn dan wel het normale onderhoud en beheer betreffen.

d. het aanleggen van erfverhardingen en erfbeplantingen binnen de bestemming Wonen;

9.2.4 De vergunning wordt niet verleend:

a. dan nadat de aanvrager de noodzaak van het uitvoeren van de werken en/of werkzaamheden aantoont op basis van een onderzoek door een terzake deskundige partij, waarbij tevens de mogelijke nadelige gevolgen voor de cultuurhistorische en landschappelijke waarden in beeld zijn gebracht;

b. Indien werken of werkzaamheden geen verband houden met het toegestane gebruik in de gegeven bestemming;

c. Indien hierdoor, dan wel door de daarvan direct of indirect te verwachten gevolgen, de cultuurhistorische dan wel landschappelijke waarden kunnen worden aangetast;

Hoofdstuk 3 Algemene regels

Onderhavig plan is een herziening/wijziging van het totaalplan voor stedelijk / landelijk gebied (zie paragraaf van de plantoelichting). Om qua structuur en opbouw van de regels geen verschillen te krijgen tussen het totaalplan en dit plan, is er voor gekozen om de gehele bestemmingsregeling in dit plan op te nemen. Dus ook onderdelen die in dit plan niet van toepassing zijn maar wel voorkomen in het totaalplan.

Artikel 10 Anti-dubbeltelregel

Grond die eenmaal in aanmerking is genomen bij het toestaan van een bouwplan waaraan uitvoering is of alsnog kan worden gegeven, blijft bij de beoordeling van latere bouwplannen buiten beschouwing.

Artikel 11 Algemene bouwregels

11.1 Algemene regels

a. Gebouwen mogen uitsluitend worden opgericht binnen bouwvlakken, tenzij in deze regels anders is bepaald.

b. Bij het bepaalde ten aanzien van het bouwen binnen een bouwvlak worden buiten beschouwing gelaten:

   1. ondergeschikte bouwdelen als funderingen, plinten, pilasters, kozijnen, gevelversieringen, dakoverstekken, ventilatiekanalen, schoorstenen, gevel- en kroonlijsten en goten mits het bouwvlak met niet meer dan 0,5 meter wordt overschreden;

   2. erkers, luifels, balkons en brandtrappen voor zover zij ondergeschikt zijn aan de gevel van het hoofdgebouw, mits het bouwvlak met niet meer dan 1,5 meter wordt overschreden;

   3. entreepartijen op de begane grond, voor zover zij ondergeschikt zijn aan de gevel van het hoofdgebouw mits het bouwvlak met niet meer dan 1,5 meter wordt overschreden;

c. Een bouwvlak mag volledig worden bebouwd tenzij daaraan een maximum is gesteld in de vorm van een aantal vierkante meters aan gebouwen;

d. Bij het bepaalde ten aanzien van de bouwhoogte worden buiten beschouwing gelaten: liftschachten, trappenhuizen, balustrades, balkonhekken en opbouwen voor technische installaties.

11.2 Ondergronds bouwen

a. Binnen de bestemmingen als gegeven in Hoofdstuk 2 is het ondergronds bouwen toegestaan voor:

   1. ruimten die een functionele eenheid vormen met en/of dienstbaar zijn aan de toegestane functies;

   2. voorzieningen voor het ter plaatse bergen of infiltreren van hemelwater en/of huishoudelijk afvalwater, voor zover geen negatieve gevolgen optreden voor het grondwatersysteem.

b. Constructies ten behoeve van de ontsluiting van de ondergrondse ruimte zijn slechts toegestaan binnen het betreffende bouwperceel.

c. Ondergronds gerealiseerde of te realiseren bouwwerken blijven bij de berekening van het toegestane bebouwde oppervlakte en het toegestane bebouwingspercentage buiten beschouwing, tenzij hierover in deze regels expliciet anders is bepaald.

d. Binnen de bestemmingen als gegeven in Hoofdstuk 2 mogen ondergrondse bouwwerken worden gebouwd met een diepte van maximaal 6 meter voor rioleringswerken.

Artikel 12 Algemene gebruiksregels

12.1 Strijdig gebruik

a. Als strijdig met de bestemming of het plan wordt in ieder geval aangemerkt het (doen of laten) gebruiken van gronden en bouwwerken ten behoeve van:

   1. het opslaan, lozen of storten, al dan niet ten verkoop, van onbruikbare dan wel aan hun oorspronkelijke gebruik onttrokken voorwerpen, materialen, stoffen, voer- of vaartuigen of machines;

   2. het (doen of laten) gebruiken van gebouwen ten behoeve van een seksinrichting;

   3. het gebruiken of laten gebruiken ten behoeve van kortstondige, incidentele evenementen, festiviteiten en manifestaties dan wel als markt of standplaats.

b. Gebruik dat afwijkt van het bepaalde onder a sub 3 echter waarvoor ingevolge een wettelijk voorschrift vergunning, ontheffing of vrijstelling is verleend, dan wel waarvoor een melding is gedaan, mag worden gehandhaafd.

c. Als strijdig met de bestemming of het bestemmingsplan wordt niet aangemerkt:

   1. het gebruiken of het laten gebruiken van gronden ten behoeve van kortstondige, incidentele evenementen, festiviteiten en manifestaties, indien en voor zover daardoor ingevolge een wettelijk voorschrift vergunning, ontheffing of vrijstelling vereist is en deze is verleend, dan wel een melding is

gedaan;

2. het aanleggen of het laten aanleggen van kabels en leidingen ten behoeve van de drinkwatervoorziening, de riolering, de waterhuishouding, de energievoorziening en de datacommunicatie, met uitzondering van:

- buisleidingen waarop het Besluit externe veiligheid buisleidingen van toepassing is, tenzij deze in het bestemmingsplan als zodanig zijn bestemd;
- hoogspanningsleidingen, tenzij deze in het bestemmingsplan als zodanig zijn bestemd.

12.2 Parkeren

12.2.1 Terreininrichting

Onverminderd het bepaalde in de overige artikelen in deze regels mogen de gronden uitsluitend worden gebruikt overeenkomstig de bestemming indien de betreffende bouwpercelen zodanig zijn ingericht dat voldoende ruimte aanwezig is om zowel het parkeren of stallen van auto's, vrachtauto's en fietsen als ook het eventuele laden en lossen van goederen op het bijbehorende terrein te kunnen afwikkelen. Indien ten behoeve van het stallen of parkeren van auto's in, op of onder een gebouw ruimte wordt aangebracht zoals hierboven is beschreven, moet worden voldaan aan het gestelde parkeernormen van de gemeente Rheden.

12.2.2 Parkeergelegenheid

Onverminderd het bepaalde in de overige artikelen in deze regels, geldt dat in, op of onder een bouwwerk dan wel op of onder het bijbehorende terrein voorzien dient te zijn in voldoende parkeergelegenheid volgens de normen zoals opgenomen in de parkeereisen van de gemeente Rheden.

12.3 Voorwaardelijke verplichting inrichtingstekening

Na inwerkingtreding van voorliggend bestemmingsplan dient de landschappelijke inpassing zoal aangegeven in de inrichtingstekening als opgenomen in bijlage 3 van de regels worden aangelegd.

Artikel 13 Algemene afwijkingsregels

Algemene afwijkingsregels Burgemeester en wethouders kunnen bij een omgevingsvergunning afwijken van:

a. de bestemmingsbepalingen en toestaan dat een bouwvlak wordt verschoven indien dit noodzakelijk is in verband met de werkelijke toestand van het terrein, of in het belang is van een technisch of ruimtelijk dan wel cultuurhistorisch beter verantwoorde plaatsing van bouwwerken,;

b. de bestemmingsbepalingen en toestaan dat schotelantennes worden geplaatst, waarbij aan de zijde van het openbare gebied de afwijking slechts gegeven kan worden voor zover de antenne wordt geplaatst binnen het horizontale en verticale vlak van een balkon.

Hoofdstuk 4 Overgangs- en slotregels

Artikel 14 Overgangsrecht

14.1 Bouwwerken

a. Een bouwwerk dat op het tijdstip van inwerkingtreding van het bestemmingsplan aanwezig of in uitvoering is, dan wel gebouwd kan worden krachtens een omgevingsvergunning, en afwijkt van het plan, mag, mits deze afwijking naar aard en omvang niet worden vergroot, gedeeltelijk worden vernieuwd of veranderd;

   1. na het teniet gaan ten gevolge van een calamiteit geheel worden vernieuwd of veranderd, mits de aanvraag van de omgevingsvergunning wordt gedaan binnen twee jaar na de dag waarop het bouwwerk is teniet gegaan.

b. Burgemeester en wethouders kunnen eenmalig in afwijking van het eerste lid een omgevingsvergunning verlenen voor het vergroten van de inhoud van een bouwwerk als bedoeld in het eerste lid met maximaal 5%.

c. Het eerste lid is niet van toepassing op bouwwerken die weliswaar bestaan op het tijdstip van inwerkingtreding van het plan, maar zijn gebouwd zonder vergunning en in strijd met het daarvoor geldende plan, daaronder begrepen de overgangsbepaling van dat plan.

14.2 Gebruik

a. Het gebruik van grond en bouwwerken dat bestond op het tijdstip van inwerkingtreding van het bestemmingsplan en hiermee in strijd is, mag worden voortgezet.

b. Het is verboden het met het bestemmingsplan strijdige gebruik, bedoeld in het eerste lid, te veranderen of te laten veranderen in een ander met dat plan strijdig gebruik, tenzij door deze verandering de afwijking naar aard en omvang wordt verkleind.

c. Indien het gebruik, bedoeld in het eerste lid, na het tijdstip van inwerkingtreding van het plan voor een periode langer dan een jaar wordt onderbroken, is het verboden dit gebruik daarna te hervatten of te laten hervatten.

d. Het eerste lid is niet van toepassing op het gebruik dat reeds in strijd was met het voorheen geldende bestemmingsplan, daaronder begrepen de overgangsbepalingen van dat plan.

Artikel 15 Slotregel

Deze regels worden aangehaald als: Regels van het Bestemmingsplan Landelijk Gebied, locatie Harderwijkerweg 5 en 7 en Priesnitzlaan 2 en 2A Laag-Soeren.

Bijlagen bij regels

Bijlage 1 Lijst van bedrijfsactiviteiten aan huis

Lijst van bedrijfsactiviteiten aan huis

Activiteit	**Randvoorwaarde**
Kantoor	Alleen op afspraak
Reparatie van computers en consumenten artikelen, inclusief ondergeschikte detailhandel	Geen auto's, motorfietsen, bromfietsen, caravans en boten
Haar- en schoonheids-verzorging, inclusief ondergeschikte detailhandel	Alleen op afspraak. Een pedicure of manicure valt hieronder. Sauna's, solaria enz. vallen hier niet onder net zo min als een hondentrimsalon
webwinkels	Alleen opslag en verzending. Een showroom, afgiftepunt en verkoop ter plekke is uitgesloten
Bieden van bed and breakfast	
Gastouder	Maximaal 6 kinderen. Voldaan moet worden aan de kwaliteitseisen van de Wet kinderopvang. Op de aanmelding als gastouder moet positief zijn beslist
Autorijschool	Lesvoertuigen of aanhangwagens moeten op het bijbehorende terrein worden geparkeerd
Huiswerkbegeleiding	
Het geven van cursussen	

Aangepast per 1 november 2014

Bijlage 2 Parkeernormen

Parkeernormen

A Auto's

1 Parkeernormen per functie

1.1 Bepalen parkeerbehoefte

Burgemeester en wethouders bepalen de behoefte volgens onderstaande tabellen.

Hoofdfunctie Wonen	**Eenheid**	**Norm**	**Aandeel bezoekers**
Vrijstaande woning, 2 onder 1 kapwoning	woning	1,60	0,40
Eengezinswoning, rijwoning, appartement	woning	1,40	0,40
Studio (max. 1 slaapkamer), woning voor alleenstaande	woning	0,90	
Service appartement voor zorgbehoevende	woning	0,80	
Studentenwoning	woning	0,25	
Verzorgingshuis	woning	0,50	
Verpleeginrichting	100 m² bvo	0,33	
Gezinsvervangend tehuis	100 m² bvo	0,33	

Hoofdfunctie Winkel	**Eenheid**	**Norm**	**Aandeel bezoekers**
Streekverzorgende winkel(centra)	100 m² bvo	3,50	
Dorp-, wijk-, buurtverzorgende winkel(centra)	100 m² bvo	2,50	
Fullservice supermarkt	100 m² bvo	3,00	
Discountsupermarkt	100 m² bvo	4,00	

Hoofdfunctie Bedrijven	**Eenheid**	**Norm**	**Aandeel bezoekers**
Arbeidsintensief / bezoekers extensief (industrie, werkplaats etc.)	100 m² bvo	1,70	
Arbeidsextensief / bezoekers intensief (loods, opslagruimte etc.)	100 m² bvo	0,70	
Garage servicestation	100 m² bvo	2,50	
Showroom	100 m² bvo	1,20	
Commerciële dienstverlening (kantoor met baliefunctie)	100 m² bvo	2,80	
Kantoor zonder baliefunctie	100 m² bvo	1,90	

Hoofdfunctie Horeca en (verblijfs)recreatie	**Eenheid**	**Norm**	**Aandeel bezoekers**
Restaurant	100 m² bvo	10,00	
Cafe, cafetaria	100 m² bvo	5,00	
Hotel, motel	kamer	1,10	
Discotheek	100 m² bvo	1,90	

Hoofdfunctie Maatschappelijke instellingen	Eenheid	Norm	Aandeel bezoekers
Medische en maatschappelijke diensten (arts, groene kruis, apotheek, fysiotherapie, schoonheidssalon, tandarts etc.)	100 m² bvo	2,70	
Ziekenhuis	bed	1,50	
Religiegebouw	zitplaats	0,20	
Religiegebouw (alternatieve berekeningswijze)	100 m² bvo	10,00	
Vereniging, clubgebouw	100 m² bvo	2,00	
Bioscoop, schouwburg, concertzaal, theater	zitplaats	0,30	
Museum, bibliotheek	100 m² bvo	0,70	
Begraafplaats, crematorium	begrafenis, crematie	30,00	

Hoofdfunctie Onderwijs	Eenheid	Norm	Aandeel bezoekers
Dagverblijf, creche, sociale werkplaats	Maximaal gelijktijdig aanwezig personeel (excl. kiss and ride)	0,70	
basisonderwijs	leslokaal	0,80	
Voortgezet onderwijs	leslokaal	0,80	
MBO, hoger onderwijs	leslokaal	6,00 + 20 per collegezaal	
Avondonderwijs	student	0,80	

Hoofdfunctie Recreatie	Eenheid	Norm	Aandeel bezoekers
Sporthal	100 m² bvo	2,50	
Sportveld, exclusief kantine en kleedruimtes	hectare netto terrein	20,00 +0,2 per zitplaats bij wedstrijd-functie	
Zwembad	100 m² bassin	10,00	
Sportschool, -studio, dansstudio	100 m² bvo	3,00	
Squashbaan	baan	1,50	
Tennisbaan	baan	3,00	
Manege	box	0,50	
Volkstuin	perceel	0,30	
Jachthaven	ligplaats	0,50	

1.2 Afronding

Het volgens deze tabellen berekende aantal parkeerplaatsen wordt naar boven afgerond op hele aantallen.

1.3 Toegankelijkheid aandeel bezoekers

Het bezoekersgedeelte dat onderdeel uitmaakt van de parkeernorm dient openbaar toegankelijk te zijn.

2 Parkeerplaatsverplichting

2.1 Beoordeling parkeerplaatsverplichting

Burgemeester en wethouders zijn bevoegd, nadat het benodigde aantal parkeerplaatsen volgens de norm is bepaald, om de aanleg van een ander aantal parkeerplaatsen te verplichten.
Daarbij wordt gelet op de mogelijkheid om:

- parkeerplaatsen dubbel te gebruiken;
- de wijze waarop bij woningen het gebruik van de parkeerplaatsen op het bijbehorende terrein in de praktijk zal plaatsvinden.

2.2 Tabel aanwezigheidspercentages

Bij de berekening van de parkeerplaatsverplichting wordt bij het realiseren van meerdere (verschillende) functies gebruik gemaakt van onderstaande aanwezigheidspercentages.

Functies	Werkdag ochtend	Werkdag middag	Werkdag avond	Koop-avond	Werkdag nacht	Zaterdag middag	Zaterdag avond	Zondag middag
Woonruimte	50%	60%	100%	90%	100%	60%	70%	70%
Seniorenwoning	80%	80%	100%	90%	100%	80%	80%	90%
Kantoor, bedrijven	100%	100%	5%	10%	0%	5%	0%	0%
Commerciële dienstverlening	100%	100%	5%	75%	0%	5%	0%	0%
Detailhandel	30%	70%	20%	100%	0%	100%	0%	0%
Sociaal-culturele voorzieningen	10%	40%	100%	100%	5%	60%	90%	25%
Sportfuncties	30%	50%	100%	90%	0%	100%	90%	85%
Bioscoop, theater, podium	5%	25%	90%	90%	0%	50%	100%	50%
Sociaal-medische voorzieningen	100%	100%	30%	15%	0%	15%	5%	5%
Dagonderwijs	100%	100%	0%	0%	0%	0%	0%	0%
Avondonderwijs	0%	0%	100%	100%	0%	0%	0%	0%
Bibliotheek	30%	70%	100%	70%	0%	75%	0%	0%
Horeca, vermaak	30%	40%	90%	95%	5%	75%	100%	45

2.3 Reductiefactor parkeerplaatsen op bijbehorend terrein

2.3.1 De mate waarop het aanbod aan parkeerplaatsen op eigen terrein bij de hoofdfunctie 'Wonen' wordt bepaald is afhankelijk van de vraag of een garage, oprit of carport als volwaardige of gedeeltelijke parkeerplaats meetelt.

2.3.2 Burgemeester en wethouders gebruiken voor het bepalen van het aanbod op eigen terrein het berekeningsaantal behorende bij de privé parkeervoorziening zoals genoemd in onderstaande tabel.

Parkeervoorziening	Theoretisch aantal	Berekeningsaantal
Enkele oprit zonder garage	1	0,8
Lange oprit zonder garage	2	1,0
Dubbele oprit zonder garage	2	1,7
Garage zonder oprit	1	0,4
Garagebox (niet bij woning)	1	0,5
Garage met enkele oprit	2	1,0
Garage met lange oprit	3	1,3
Garage met dubbele oprit	3	1,8

2.4 Maatvoering parkeervoorziening

Een parkeervoorziening op bijbehorend terrein moet voldoen aan de volgende fysieke maatvoering:

- een enkele oprit is minimaal 5 m lang en 3,5 m breed;
- een lange oprit is minimaal 10 m lang en 3,5 m breed;
- een dubbele oprit is minimaal 5,5 meter breed (en eveneens minimaal 5 m lang);
- een garage is minimaal 5 m lang en 2,5 m breed (binnenwerks);
- een dubbele garage is minimaal 5 m lang en 4,5 m breed (binnenwerks);
- een zodanige situering dat het veilig in- en uitrijden is gewaarborgd;
- voor maatvoeringen van parkeergarages en parkeerterreinen op het bijbehorende terrein toetst de gemeente aan de publicatie ontwerpwijzer gebouwde parkeervoorzieningen (CROW publicatie 293 ontwerpwijzer parkeergarages en ASVV2012);
- bij haaks parkeren: een verhard vak van ten minste 5,00 m bij 2,50 m;
- bij langs parkeren: een verhard vak van ten minste 5,50 m bij 2,00 m.

2.5 Afronding naar volledige parkeerplaatsen

Bij de berekening van de parkeerverplichting wordt gebruikt gemaakt van de tabellen 2.1 en 2.2. Het volgens deze parkeernormen benodigde aantal parkeerplaatsen wordt naar boven afgerond op een hele parkeerplaats.

3 Aanvullende eisen

3.1 Bevoegdheid stellen aanvullende eisen

Burgemeester en wethouders beoordelen, indien de functie van een gebouw aanleiding geeft tot een te verwachten aanvullende behoefte anders dan in de parkeernormen beschreven, de onderstaande bruikbaarheidvereisten.

3.2 Aanvullende eis voor laden en lossen

3.2.1 Indien de functie van een gebouw aanleiding geeft tot een te verwachten behoefte aan ruimte voor het laden en lossen van goederen, moet in deze behoefte in voldoende mate zijn voorzien aan, in of onder dat gebouw, dan wel op of onder het onbebouwde gedeelte dat bij dat gebouw behoort.

3.2.2 Op basis van rijcurves wordt de bruikbaarheid van de laad en los mogelijkheid getoetst. Voor maatvoeringen wordt getoetst aan het gestelde in de ASVV2012.

3.3 Aanvullende eis voor scholen, kinderdagverblijven en BSO locaties

3.3.1 Naast de eis dat in de parkeerruimte voor het personeel op het bijbehorende terrein wordt voorzien, wordt ook bepaald in hoeverre het nodig is voorzieningen op te nemen voor het met de auto halen en brengen van kinderen. De hiervoor te gebruiken kiss and ride stroken zijn bedoeld voor het onmiddellijk in en uit laten stappen van passagiers. Het is niet toegestaan daarop te parkeren.

3.3.2 Het aantal kiss and ride plaatsen wordt volgens de berekeningen in onderstaande tabellen bepaald.

Benodigde aantal kiss and ride plaatsen	**Formule**
Basisschool	
- onderbouw (groep 1 tot met 3)	aantal leerlingen x % leerlingen auto halen en brengen x reductiefactor parkeerduur x reductiefactor aantal kinderen
- bovenbouw (groep 4 tot en met 8)	aantal leerlingen x % leerlingen auto halen en brengen x reductiefactor parkeerduur x reductiefactor aantal kinderen
Kinderdagverblijf en Buitenschoolse Opvang	aantal leerlingen x % leerlingen auto halen en brengen x reductiefactor parkeerduur x reductiefactor aantal kinderen

Voor de input van de formule wordt gebruik gemaakt van de volgende tabel.

Doelgroep	**% halen en brengen met de auto**	**Reductiefactor parkeerduur**	**Reductiefactor aantal kinderen per auto**
Groep 1 t/m 3	30 – 60 %	0,50	0,75
Groep 4 t/m 8	5 – 40 %	0, 25	0,85
Kinderdagverblijf en BSO	50 – 80 %	0,25	0,75

3.4 Aanvullende eis gehandicapten parkeerplaatsen

3.4.1 De gehandicaptenparkeerplaatsen maken onderdeel uit van het aantal parkeerplaatsen behorend bij de parkeerplaatsverplichting en komen dus niet boven op de berekende verplichting.

3.4.2 Bij de realisatie van de gehandicaptenparkeerplaats dient deze parkeerplaats zo dicht mogelijk bij de ingang van het gebouw te liggen. De afstand bedraagt waar mogelijk minder dan 25 meter.

3.4.3 De voor gehandicapten gereserveerde plaats bij haaks parkeren heeft een verhard oppervlak van ten minste 3,50 bij 5,00 meter.

3.4.4 Bij openbare voorzieningen wordt er naar gestreefd om 2% van de openbare parkeerplaatsen in te richten als gehandicaptenparkeerplaats.

3.5 Aanvullende eis voor kleinschalig beroep/bedrijf aan huis

3.5.1 Voor het door de bewoner aan huis uitoefenen van een beroeps- of bedrijfsactiviteit als bedoeld in het bestemmingsplan, wordt geen parkeereis gesteld.

3.5.2 Voor een personeelslid dient het op het bijbehorende terrein 1 parkeerplaats gerealiseerd te worden.

3.5.3 Burgemeester en wethouders kunnen, wanneer op het bijbehorende terrein niet voorzien kan worden in de benodigde parkeervoorziening, bij omgevingsvergunning afwijken van het

bepaalde onder 3.5.2 voor het parkeren in het openbare gebied indien aangetoond wordt dat geen sprake is van een onevenredige toename van de parkeerdruk op de omgeving.

4 Uitvoering parkeerplaatsverplichting

4.1 Voldoen aan parkeernormen

4.4.1 In, op of onder een bouwwerk dan wel op of onder het bijbehorende terrein dient blijvend voorzien te zijn in voldoende parkeergelegenheid volgens de parkeernormen.

4.1.2 De aanvrager dient ten behoeve van de berekening aan te leveren uit welke functies en bijbehorende oppervlakten zijn plan is opgebouwd.

4.1.3 Bij nieuwbouwplannen en bij algehele functiewijziging wordt de parkeerplaatsverplichting berekend aan de hand van het gestelde onder de hoofdstukken 2 en 3.

4.1.4 Bij verbouwplannen, waaronder ook uitbreidingsplannen worden begrepen, en bij gedeeltelijke functiewijzigingen wordt bij de berekening van de parkeereis ervan uitgegaan dat de huidige parkeersituatie een feit is. Een reeds aanwezig tekort komt niet voor rekening van de initiatiefnemer. Indien op een locatie een uitbreiding plaatsvindt of een functie wordt toegevoegd, zal slechts voor die extra oppervlakte of die toegevoegde functie voorzien moeten worden in de parkeernorm. Uiteraard moeten opgeheven parkeerplaatsen wel gecompenseerd worden.

4.1.5 Wanneer het totale gebouw, inclusief de uitbreiding, als geheel voldoende parkeerplaatsen heeft, voldoet het (bouw)plan eveneens aan de parkeerplaatsverplichting conform deze bijlage.

4.2 Stappenplan bepalen parkeerplaatsverplichting

4.2.1 Burgemeester en wethouders bepalen de parkeerplaatsverplichting en de invulling van deze verplichting op basis van onderstaande vier stappen.

Stap 1: bepalen parkeerbehoefte
De parkeerbehoefte wordt bepaald volgens de tabellen in hoofdstuk 2.

Stap 2: aantonen parkeren op bijbehorend terrein
Een aanvraag omgevingsvergunning dient in beginsel op het bijbehorend terrein aan de parkeerplaatsverplichting te voldoen. Met het begrip “bijbehorend terrein” in deze bijlage wordt bedoeld: de ruimte voor parkeren of stallen van auto's in, op of onder het gebouw, dan wel op of onder het onbebouwde terrein dat bij dat gebouw hoort, passend binnen het vigerende bestemmingsplan en de vigerende bestemming.

Stap 3: controle parkeren op bijbehorend terrein door gemeente
Burgemeester en wethouders controleren de bij de aanvraag ingediende parkeerbehoefte-berekening, zowel op de juiste toepassing van de parkeernormen en aanwezigheids-percentages als op de afwijkingsgronden van parkeren op eigen terrein.
(Luidt de conclusie dat voldaan kan worden aan de parkeerplaatsverplichting, dan vormt het aspect parkeren geen belemmering voor de ontwikkeling.)

Burgemeester en wethouder kunnen meewerken aan de ontwikkeling en toepassing geven aan hun afwijkingsbevoegdheid, indien uit hun controle blijkt dat:
niet kan worden voldaan aan de parkeerplaatsverplichting en de aanvraag niet zodanig aanpasbaar is dat de parkeereis in, op of onder het gebouw, dan wel op of onder het onbebouwde terrein dat bij het gebouw hoort, kan worden gerealiseerd zonder dat dit het functioneren buitensporig belemmerd.

Stap 4: onderzoek realiseren parkeerbehoefte in de openbare ruimte
Burgemeester en wethouders onderzoeken, al dan niet op verzoek van de aanvrager, indien het realiseren van parkeren op eigen terrein (deels) onmogelijk is, of het mogelijk is om in de openbare ruimte te zoeken naar een oplossing. Hierbij worden drie mogelijkheden onderzocht.

a. Parkeermogelijkheden in de directe omgeving
Wanneer is aangetoond dat er geen parkeermogelijkheden zijn op bijbehorend terrein, is parkeren op bestaande plaatsen (in de openbare ruimte) mogelijk een optie. Indien parkeercapaciteit in de openbare ruimte beschikbaar is, heeft dit gevolgen voor de inspanningsverplichting om alternatieven te zoeken. Wanneer op een andere wijze in de parkeerbehoefte wordt voorzien, door het toewijzen van parkeerplaatsen uit de openbare ruimte, dient onderzocht te worden in hoeverre er restcapaciteit van parkeergelegenheid in de openbare ruimte aanwezig is. Dit kan op twee manieren:
1. door middel van tellingen, of
2. door middel van een berekening van de theoretische parkeerbehoefte van andere functies in de directe omgeving.

Tellingen worden op verschillende tijdstippen en verschillende dagen verricht, zodat onderscheid gemaakt kan worden in het parkeren door verschillende groepen. Het doel is de maximale bezettingsgraad te bepalen. Als indicatie van de grens van de beschikbare parkeercapaciteit wordt in de verkeerskunde een bezettingspercentage van 85% gehanteerd. Ofwel: 85% van de beschikbare parkeercapaciteit mag bezet zijn. De overige 15% is nodig voor het opvangen van "zoekverkeer" en groei van het autobezit.
De maximale parkeerbezetting is richtinggevend voor de maximaal aanwezige beschikbare parkeerplaatsen voor het kunnen toewijzen als afwijking van de parkeerplaatsverplichting op bijbehorend terrein. Ook hierbij spelen loopafstanden een rol (zie tabel hieronder).
Wanneer een ingrijpende maatregel (bijvoorbeeld grootschalige nieuwbouw) plaatsvindt, kan niet altijd worden volstaan met tellingen. Dit omdat in de huidige situatie geparkeerd wordt door bewoners of gebruikers van de sloopbouw. Daarbij zijn (recente) tellingen niet altijd voorhanden. Voor nieuwbouwplannen worden in principe vanuit de gemeente geen tellingen verricht in verband met de bijkomende kosten. Voor de bestaande situatie bij deze grootschalige nieuwbouw worden daarom tellingen uitgevoerd en voor de nieuwe ruimtelijke ontwikkelingen wordt de parkeervraag bepaald door middel van de normen in deze bijlage.

b. Centrale parkeervoorziening
Burgemeester en wethouders onderzoeken de mogelijkheden van het toerekenen van de parkeerplaatsverplichting van de nieuwe functie(s) aan een toekomstige openbare parkeergarage of parkeerterrein, die in de nabije omgeving wordt gerealiseerd.

c. Aanleg nieuwe parkeerplaatsen
Burgemeester en wethouders onderzoeken de mogelijkheden van het aanleggen van nieuwe parkeerplaatsen op loopafstand van de ontwikkellocatie op kosten van de aanvrager. Wat een acceptabele loopafstand is, wordt beoordeeld bij de aanvraag omgevingsvergunning en is afhankelijk van de functie, het specifieke gebied waar het bouwplan gerealiseerd wordt en een aantal ruimtelijke aspecten aan een looproute zoals sociale veiligheid en aantrekkelijkheid.

De richtlijnen van het CROW voor acceptabele loopafstanden worden de mogelijkheden onder a tot en met c als uitgangspunt gebruikt. Daarbij wordt uitgegaan van een gemiddelde loopsnelheid van 5 kilometer per uur.
Deze zijn weergegeven de volgende tabel.

Hoofdfunctie	Acceptabele loopafstanden	
Wonen	100 meter	(1,0 tot 1,5 minuten)
Winkelen supermarkt	100 meter	(1,0 tot 1,5 minuten)
Winkelen funshoppen	200 – 600 meter	(2,5 tot 7,5 minuten)
Werken	200 – 800 meter	(2,5 tot 9,5 minuten)
Ontspanning	100 meter	(1,0 tot 1,5 minuten)
Gezondheidszorg	100 meter	(1,0 tot 1,5 minuten)
Onderwijs	100 meter	(1,0 tot 1,5 minuten)

Wanneer de burgemeester en wethouders de mogelijkheid zien om parkeerplaatsen in de openbare ruimte op acceptabele loopafstand te realiseren gelden voor de aanleg van deze nieuwe parkeerplaatsen in de openbare ruimte de volgende ontwerpeisen:

- bij haaks parkeren: een verhard vak van ten minste 5,00 m bij 2,50 m;
- bij langs parkeren: een verhard vak van ten minste 5,50 m bij 2,00 m;
- bij een voor gehandicapte gereserveerde plaats bij haaks parkeren: een verhard vak van ten minst 5,00 m bij 3,50 m;
- voor maatvoeringen van grootschalige parkeergarages en parkeerterreinen toetsen burgemeester en wethouders aan de publicatie ontwerpwijzer gebouwde parkeervoorzieningen (CROW publicatie 293 ontwerpwijzer parkeergarages, ASVV2012).

4.3 Afwijkingsbevoegdheid

Burgemeester en wethouders maken gebruik van hun afwijkingsbevoegdheid indien volgens de onder stap 4 beschreven wijze de benodigde parkeerplaatsen in het openbare gebied kunnen worden aangelegd.

4.4 Hardheidsclausule

Burgemeester en wethouders kunnen, wanneer geen fysieke mogelijkheden aanwezig zijn om de parkeereis op bijbehorend terrein te realiseren of op acceptabele loopafstand in de openbare ruimte op te vangen of te realiseren conform de gestelde ontwerpeisen, de ontwikkeling toetsen aan de hardheidsclausule om mee te kunnen werken aan de voorgenomen ontwikkeling.

Stap 5: eindafweging

Het verlenen van medewerking zonder dat aan de parkeerbehoefte wordt voldaan en zonder vervangende parkeerruimte, is voorbehouden voor zeer bijzondere omstandigheden.
Van deze bevoegdheid wordt slechts gebruik gemaakt indien het voldoen aan die bepalingen door bijzondere omstandigheden op overwegende bezwaren stuit.

B Fietsen

1 Parkeernormen per functie

1.1 Bepalen parkeerbehoefte

Burgemeester en wethouders bepalen de behoefte volgens onderstaande tabel.

Functie	Eenheid	Norm
Winkels en dienstverlenende bedrijven		
- streekverzorgende winkel (centra)	100 m² bvo	2,7
- dorp-, wijk-, buurtverzorgende winkel(centra)	100 m² bvo	2,9
Kantoren		
- zonder baliefunctie	100 m² bvo	1,2
- met baliefunctie	100 m² bvo	5,0
Onderwijsinstellingen		
- basisschool	10 leerlingen	5,4
- voortgezet onderwijs	100 m² bvo	14,4
- hoger onderwijs	100 m² bvo	12,9
Sportcomplexen		
- sporthal	100 m² bvo	2,5
- sportveld met tribune	100 bezoekerscapaciteit	30
- sportveld	wedstrijdveld	30
- zwembad	100 m² bassin	20
Uitgaansgelegenheden		
- theater	100 zitplaatsen	18
- concertzaal	100 zitplaatsen	18
- bioscoop	100 m² bvo	1,4
- discotheek	100 (zit)plaatsen	18
Zorginstelling		
- ziekenhuis	100 m² bvo	0,7
- verpleeg-, verzorgingshuis	100 m² bvo	0,7

1.2 Afronding

Het volgens deze fietsparkeernormen berekende benodigde aantal parkeerplaatsen wordt naar boven afgerond tot een hele parkeerplaats.

2 Aanvullende eisen

2.1 Maatvoering

De maatvoering van een fietsparkeerplaats moet voldoende zijn om een fiets te parkeren/stallen. Ook voor het plaatsen van de fiets is voldoende (manoeuvreer)ruimte nodig.
Omtrent voorzieningen voor het parkeren en stallen van fietsen is de publicatie 230 'Ontwerpwijzer Fietsverkeer' van het CROW (2006) van toepassing.

2.2 Ligging fietsparkeervoorzieningen

De fietsparkeervoorzieningen moeten aantrekkelijk zijn gelegen. Bij solitaire bestemmingen waar men kort hoeft te zijn zoals bijvoorbeeld een supermarkt of een bank moet de afstand tussen parkeerplaats en bestemming een beperkt aantal meters zijn.
Als de verblijftijd langer is (bijvoorbeeld voor centrumbezoek – meerdere voorzieningen) dan worden langere loopafstanden eerder geaccepteerd. De fietsparkeervoorzieningen dienen in dat geval geconcentreerd op de (drukst bereden) aanrijroutes te worden gerealiseerd.

C Slotbepaling

Daar waar deze bijlage niet in voorziet, is de ASVV 2012 of publicatie 317 van het CROW (Kencijfers parkeren en verkeersgeneratie) van toepassing, dan wel een latere uitgave.
Hierbij dient als basis de stedelijkheidsgraad 'matig stedelijk' te worden aangehouden en dient uitgegaan te worden van de 'gemiddelde parkeerkencijfers' voor de stedelijke zone 'rest bebouwde kom' voor het totale grondgebied van de gemeente Rheden.

Bijlage 3 Inrichtingsplan

LOO PLAN
voor bos, natuur en landschap

INRICHTINGSPLAN

Harderwijkerweg 5-7

&

Priesnitzlaan 2-2a

Laag-Soeren

COLOFON

OPDRACHT

Inrichtingsplan voor het terrein aan de Harderwijkerweg 5-7 en Priesnitzlaan 2-2a in Laag Soeren.

OPDRACHTGEVER
Van Eijbergen Vastgoed BV
Priesnitzlaan 2A
6957 DE Laag-Soeren

OPDRACHTNEMER
LOO PLAN, voor bos, natuur en landschap
Diepesteeg 4
6994 CD De Steeg
tel.: 026 – 351 41 74
info@looplan.nl
www.looplan.nl

Ons kenmerk : 2023-100999-3728
Datum : 12 mei 2023
Update : 22 september 2023
Update 2 : 9 november 2023

Contactpersoon : de heer B. van Eijbergen

Contactpersoon : Robert Jan Stoffer
Medewerking van : Matthijs Alberts

© Loo Plan B.V. Dit rapport is vervaardigd op verzoek van en hiermee eigendom van de opdrachtgever.
Loo Plan is niet aansprakelijk voor gevolgschade, alsmede voor schade voortvloeiende uit toepassingen van de resultaten van werkzaamheden of andere gegevens verkregen van Loo Plan.
De opdrachtgever vrijwaart Loo Plan voor aanspraken van derden in verband met deze toepassing.

INHOUDSOPGAVE

1	INLEIDING	2
1.1	LOCATIE EN BEOOGDE WERKZAAMHEDEN	3
1.2	KWALITEITSBORGING	4
2	HISTORIE EN HUIDIGE SITUATIE	5
2.1	HISTORISCHE WAARDEN	5
2.1	BODEM	6
2.2	HUIDIGE SITUATIE EN OMGEVING	7
3	INRICHTING	9
3.1	VOORWAARDEN	9
3.2	MAATREGELEN	10
3.2.1	WOONERVEN PRIESNITZLAAN 2 EN 2A	10
3.2.2	GRONDWAL	12
3.2.3	HOUTSINGEL	13
3.2.4	RODE BEUKEN	14
3.2.5	HARDERWIJKERWEG 7 EN BEDRIJFSTERREIN	14
4	BEPLANTINGSPLAN	17
4.1	HAGEN EN GROENSTROKEN	17
4.2	INDICATIE SOORTENSAMENSTELLING EN AANTALLEN	18
4.3	FASERING KAP EN BEHEER	19
	ACHTERGRONDINFORMATIE	

BIJLAGEN

1. FOTO'S
2. Afmetingen elementen

1 Inleiding

Loo Plan heeft van Van Eijbergen Vastgoed BV het verzoek gekregen een inrichtingsplan op te stellen voor het terrein gelegen aan de Harderwijkerweg 5-7 en Priesnitzlaan 2-2a in Laag-Soeren. Dit in het kader van een herbestemming van de locatie binnen het huidige bestemmingsplan. Zo is het voornemen om het perceel aan de Priesnitzlaan 2-2a om te vormen naar de bestemming 'wonen' en de indeling van het bedrijfsterrein deels te verschuiven. Als onderdeel van de herindeling wordt/worden:

- de open kapschuur aan de Priesnitzlaan 2a gedeeltelijk gesloopt (oppervlak 129m²);
- het opslagschuurtje midden op het terrein gesloopt (oppervlak 29,94m²);
- een nieuwe open schuur gebouwd op het bedrijfsterrein (425m²);
- de woonerven van de Priesnitzlaan 2 en 2a heringericht, inclusief de oprit;
- de erfgrens tussen de noordzijde van het bedrijfsterrein en het aanliggende weiland herverdeeld;
- een (groene) grondwal gerealiseerd die als geluidswal zal fungeren.

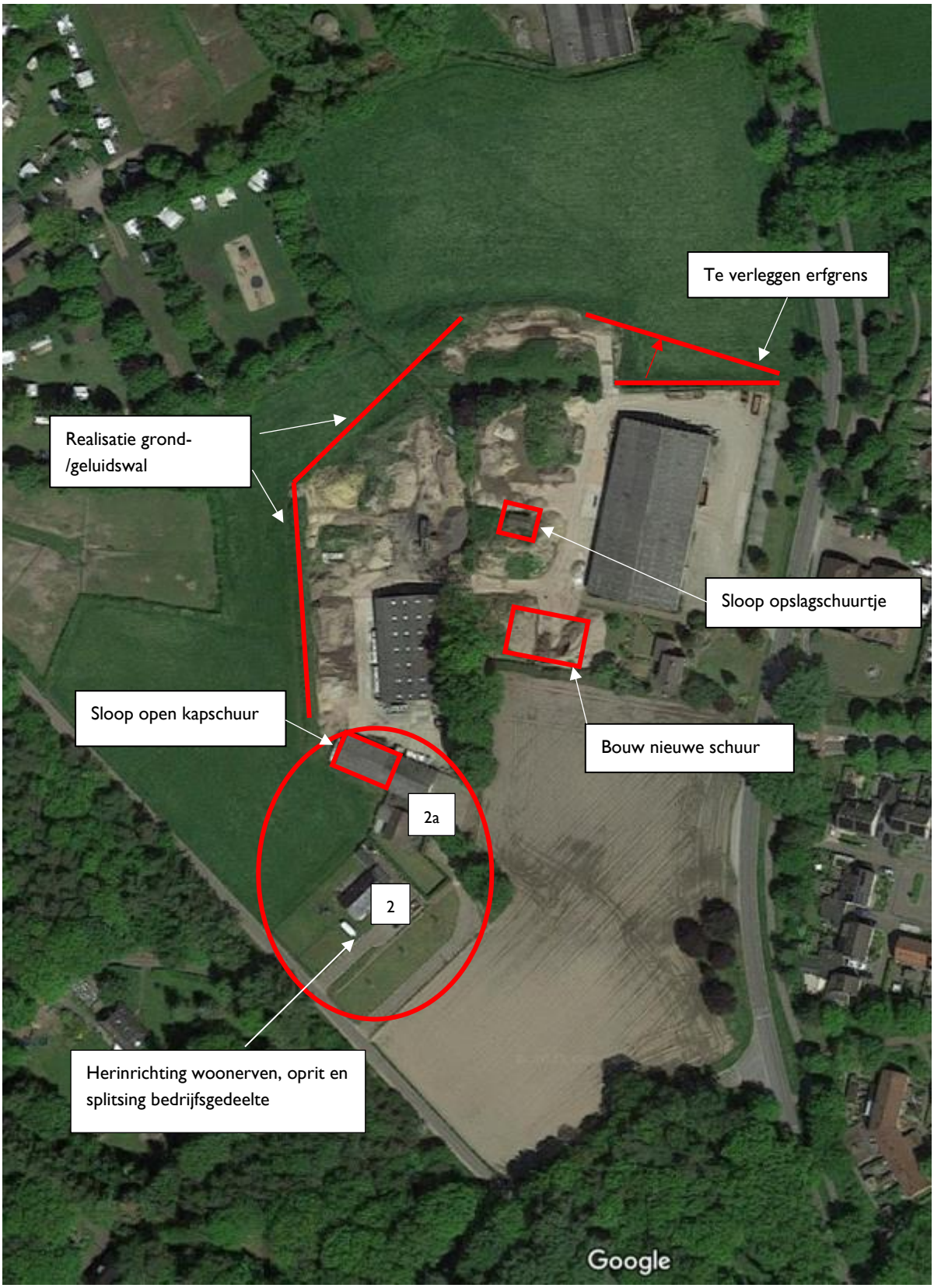
De sloot die het weiland aan de westzijde scheidt is inmiddels met vergunning van het waterschap gedempt. Een detaillering van de voorgenomen werkzaamheden is weergegeven in figuur 1.

In oktober 2021 is door Loo Plan een quickscan Wet natuurbescherming uitgevoerd (lit. 1). Uit de resultaten is gebleken dat er geen beschermde dieren op het plangebied aanwezig of te verwachten zijn die tijdens de herontwikkeling negatief beïnvloed worden. Het struweel langs Camping Boszicht, buiten de invloedssfeer, is in potentie geschikt als verblijfplaats voor kleine marterachtigen. Op basis van een bureaustudie en een veldbezoek is door de ecoloog een beeld geschetst van de aanwezige en beoogde natuur- en cultuurwaarden op de locatie en de directe omgeving. Aan de hand hiervan zijn in dit rapport, binnen de opgave van de herontwikkeling, maatregelen geadviseerd die passen binnen het gebied. Hierbij is onder andere gekeken naar:

- Omgevingsvisie Buitengebied Rheden Deel I & Deel II (lit. 2 en lit. 3);
- Gebiedspaspoort Buitengebied Laag-Soeren (lit. 4).

De inrichtingsschetsen zijn in 2021 en 2022 in overleg met de initiatiefnemer en de gemeente Rheden besproken en compleet gemaakt. Dit plan is een uitwerking hiervan.

1.1 Locatie en beoogde werkzaamheden

Figuur 1. Plangebied en beoogde werkzaamheden.

1.2 Kwaliteitsborging

Loo Plan is lid van het Netwerk Groene Bureaus. Ecologische inpassingen worden uitgevoerd en getoetst door een ervaren ecoloog. Door te kijken naar aanwezige (natuur)waarden op en in de directe omgeving van het plangebied en regionale doelstellingen, wordt een gericht advies opgesteld. De bij het onderzoek betrokken personen (tabel 1) zijn door opleiding, werkervaring en zelfstudie gekwalificeerd voor de door hen verrichte werkzaamheden.

Het project is uitgevoerd volgens het kwaliteitshandboek van Loo Plan. Het kwaliteitsmanagementsysteem van Loo Plan is ISO 9001:2015 gecertificeerd.

Tabel 1: Bij onderzoek betrokken personen.

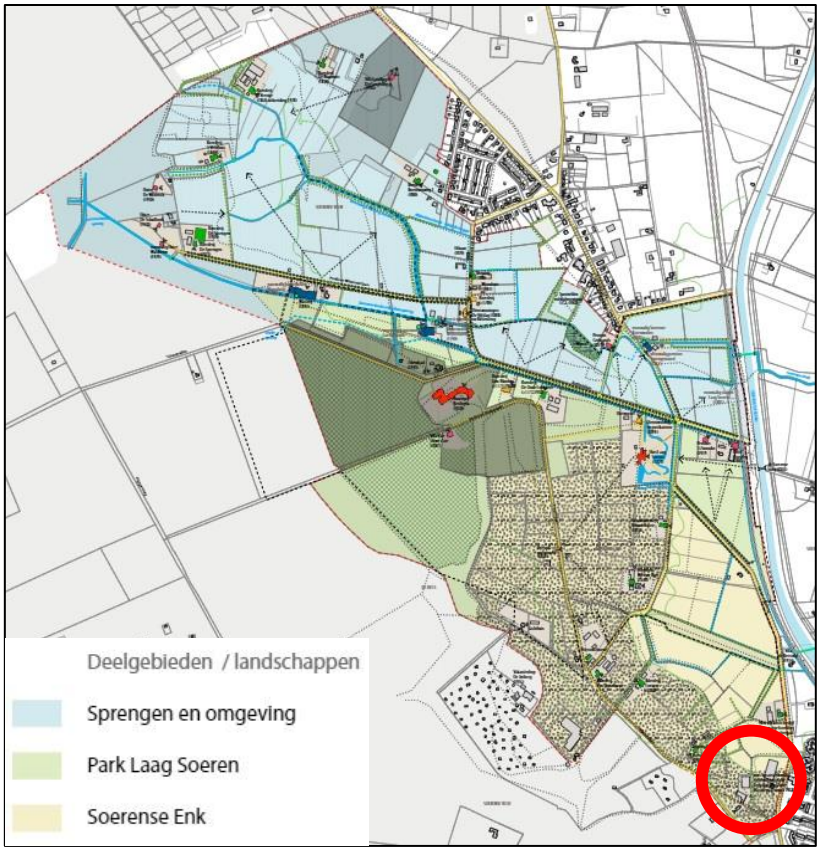
Datum	April 2023, update: 22 september en 9 november 2023
Ecoloog	R.J. Stoffer, BASc.
Opleiding	Natuur & Landschapstechniek, Van Hall Larenstein
Functie	Projectleider ecologie
Interne collegiale toetsing rapportage	Mevrouw S.H.W.M. Claessens-Isarin, MSc. Projectleider ecologie

2 Historie en huidige situatie

2.1 Historische waarden

Het plangebied ligt in het zuidelijkste puntje van het buitengebied van Laag-Soeren. Laag-Soeren is een (rijks)beschermd dorpsgezicht en ligt op de rand van het stuwwallenlandschap van de Veluwe. Het landschap wordt gekenmerkt door een golvend, bebost zandgebied. Door de jaren heen heeft het gebied zich ontwikkeld van agrarische nederzetting tot een papierproductielandschap en uiteindelijk naar een recreatiegebied. Het beschermde dorpsgezicht kenmerkt zich vooral door de kleinschalige inrichting, die van oudsher is ontstaan door extensieve landbouw en kleine akkercomplexen. Ondanks dat er ook schaalvergroting plaatsvindt en heeft plaatsgevonden binnen het gebied, is de kleinschaligheid nog steeds zichtbaar in de vorm van kleine boerderijen.

Het gebied is volgens het 'Gebiedspaspoort buitengebied Laag-Soeren' opgedeeld in een drietal deelgebieden/landschappen: Sprengen en Omgeving, Park Laag-Soeren en Soerense Enk (figuur 2). Het plangebied ligt binnen het deelgebied Soerense Enk en wordt, zoals de naam al aangeeft, gekenmerkt door het enkenlandschap. Door eeuwenlange plaggenbemesting is er in dit gebied een reliëf ontstaan met delen die hoger liggen dan de omgeving. De enkgronden ten zuiden van het deelgebied worden veelal begrensd met dichtbegroeide houtwallen.

Figuur 2. Deelgebieden Laag-Soeren (bron: Gebiedspaspoort buitengebied Laag-Soeren). Het projectgebied ligt binnen de rode cirkel.

Naast de genoemde historische enkgronden zijn er ook andere waardevolle historische elementen aanwezig binnen en in de nabijheid van het plangebied, zoals houtwallen en landbouwgronden. Daarnaast zijn de Priesnitzlaan en de Harderwijkerweg langs het plangebied historische routes (figuur 3). Op de figuur staat aangegeven dat de Priesnitzlaan 2-2a een historisch erf betreft en dat in het verleden Boerderij 'De Oude Nachtegaal' op het terrein heeft gestaan. Deze boerderij is inmiddels gesloopt en er is hier onder andere een woonhuis gebouwd.

Figuur 3. Waardevolle elementen plangebied (bron: Gebiedspaspoort buitengebied Laag-Soeren). Het projectgebied ligt binnen de rode cirkel.

2.1 Bodem

De bodemsamenstelling van Laag-Soeren bestaat voornamelijk uit zand en grind, vanwege de ligging nabij de Veluwe. Plaatselijk zijn klei- of leemlagen aanwezig, vanwege de (deels voormalige) uiterwaarden ten oosten van het buitengebied. De Soerense Enk, waarbinnen het plangebied ligt, is grofweg op te delen in twee delen; het hoger gelegen enkengebied ten westen en de lagere broekgronden met houtwallen aan de oostzijde.

2.2 Huidige situatie en omgeving

In bijlage 1 zijn foto's opgenomen van het plangebied, die tijdens het veldbezoek zijn gemaakt. Wanneer in de volgende paragrafen gerefereerd wordt aan een foto betreft het een foto in deze bijlage.

Het plangebied omvat het bedrijfsterrein aan de Harderwijkerweg 7 en (een gedeelte van) de omliggende percelen Harderwijker 5, Priesnitzlaan 2-2a en de aangelegen weilanden. Langs de oostzijde van het plangebied loopt de Harderwijkerweg met daarachter de bebouwde kom van Dieren. Aan het noordelijke weiland grenst het Houtverwerkend bedrijf Van Eijbergen en Zonen met omliggende weilanden (foto 1). Aan de noordwestelijke zijde ligt Camping Boszicht. De camping wordt afgescheiden door een dicht struweel en een houtwal (foto 3). In het zuidwesten grenst een weiland en het perceel Priesnitzlaan 2-2a waarachter het bos (de Veluwe) zich bevindt.

Het centraal gelegen bedrijfsterrein bestaat uit twee grote loodsen en de omliggende zandopslag (foto 2 en 8). Op het terrein zijn een kleine opslagschuur (foto 7) en een kapschuur (foto 5 en 6) aanwezig.
In tegenstelling tot de loodsen zijn deze twee schuren echter open.
Het bedrijfsterrein is aan de west- en noordzijde, rond de grondopslag, omringd door een grondwal (foto 2). Deze grondwal is, net als een groot deel van de zandopslag, begroeid met een variatie aan algemene kruiden zoals brandnetel, distel, kamille, paardenstaart en weegbree. Waar de zandopslag recentelijk is gebruikt, is de begroeiing afwezig. Vanuit de zandopslag in het noorden van het bedrijfsterrein loopt een smalle sloot de weilanden in.

Ten zuiden van de grote loods ligt de woning Harderwijkerweg 5. Het erf rondom de woning bestaat uit een gazon, verschillende struiken, sierplanten en enkele naaldbomen. Tussen het bedrijfsterrein en de Priesnitzlaan liggen de woningen Priesnitzlaan 2 en 2a (foto 4). Het erf rond deze woningen bestaat uit grasvelden en de twee bestrate opritten (foto 9). Ten zuiden van het bedrijfsterrein, voorbij de woning Harderwijkerweg 5, ligt een akker waar mais op geteeld wordt. In figuur 4 is de toekomstige situatie op kaart weergegeven.

Figuur 4. Huidige situatie.

3 Inrichting

3.1 Voorwaarden

In het 'Gebiedspaspoort buitengebied Laag-Soeren' is een zevental (hoofd)opgaven voor Laag-Soeren genoemd, te weten:

- Landschap & cultuurhistorie (L&C)
- Openbare ruimte (OR)
- Erven & gebouwen (E&G)
- Toerisme & recreatie (T&R)
- Water (W)
- Natuurontwikkeling en landbouw (N&L)
- Verduurzaming energieproductie (V&E)

Deze zeven opgaven zijn voortgekomen uit het concept voor de omgevingsvisie van 6 mei 2019 en een tweetal gebiedstafels op 6 en 16 mei 2019, waarbij met een groep inwoners gesproken is over kwaliteiten, knelpunten en ambities voor het gebied. Naar aanleiding hiervan zijn per deelgebied (Sprengen en omgeving, Park Laag-Soeren en Soerense Enk) specifieke deelopgaven en richtlijnen benoemd.

Het inrichtingsplan is opgesteld aan de hand van richtlijnen die zijn geformuleerd voor het deelgebied Soerense Enk waarbinnen het plangebied ligt. Daarnaast is ook rekening gehouden met aanvullende voorwaarden vanuit de Gemeente Rheden en de wensen van de initiatiefnemer. Samengevat zijn de volgende richtlijnen van toepassing voor het plangebied:

- Het landschap van de Soerense Enk moet vanzelfsprekend doorlopen in de erven. Hierbij gaat het om gebouwen, passend bij de kleinschalige inrichting, waarbij rekening gehouden moet worden met de erfinrichting die uitgaat van een (groene) omkadering (bijvoorbeeld houtwallen, bomen, heggen) en gebouwen in het groen.
- Het woonhuis is herkenbaar en zichtbaar als eerste front vanuit de straat, daarachter liggen de schuren/bijgebouwen, welke grotendeels in het groen staan; het zicht op grootschalige volumes (schuren) en hekwerken, zoals langs de Harderwijkerweg en de Priesnitzlaan, is niet wenselijk.
- Aanplant van inheemse soorten passend bij het landschap (geen laurier, conifeer etc.).
- Bedrijvigheid: zorg voor continuïteit van bedrijvigheid, gerelateerd aan het landschap. Koester te allen tijde rust, stilte en donkerte, ook bij eventuele uitbreidingen.
- Tussen de gebouwen door is doorzicht naar het omringende landschap.

3.2 Maatregelen

Een aantal onderwerpen komen in het 'Gebiedspaspoort buitengebied Laag-Soeren' regelmatig terug en dat zijn openheid, behoud en onderhoud van lijnvormige elementen als houtwallen, heggen en lanen en kleinschaligheid. Het plangebied betreft grotendeels een bedrijventerrein met loodsen, waardoor kleinschaligheid lastig te bewerkstelligen lijkt. Toch kunnen hier stappen in gezet worden door de woonerven aan de Priesnitzlaan 2 en 2a her in te delen, met groene elementen 'los' te koppelen van dit bedrijventerrein en daarnaast het bedrijventerrein meer aan het zicht te onttrekken. In figuur 13 is de tekening met de toekomstige situatie te zien; hierop staan alle maatregelen weergegeven zoals besproken in komende paragrafen. De beplanting wordt verder besproken in hoofdstuk 4 Beplantingsplan. In bijlage 2 is nog een kaart toegevoegd met de verschillende afmetingen van de in te passen elementen.

3.2.1 Woonerven Priesnitzlaan 2 en 2a

In de huidige situatie zijn de erven onderdeel van een bedrijfsbestemming. In de nieuwe situatie worden het twee aparte woonerven, voor twee aparte huishoudens. Het streefbeeld bij de inrichting is dat de woonerven aan de Priesnitzlaan 2 en 2a van elkaar worden gescheiden, maar dat het qua uitstraling wel één geheel vormt, met één inrit en zo min mogelijk verharding. Daarnaast worden de woonerven zoveel mogelijk van het bedrijfsterrein gescheiden. De groene inrichting van de erven wordt inheems en sluit aan bij de richtlijnen zoals gesteld in het Gebiedspaspoort.

Oprit
In de huidige situatie zijn er twee opritten; een oprit naar het bedrijventerrein en een oprit naar de woning aan de Priesnitzlaan 2 (figuur 5 en 6). In de nieuwe situatie krijgen beide woonerven een gezamenlijke oprit van 5,50 – 6,00 meter breed, bestaande uit betonklinkers (Strackstone dikformaat óf soortgelijk). Het benodigde parkeren bij beide woningen wordt op het eigen woonerf opgelost.

Figuur 5. Er komt één oprit voor beide woonerven en langs de oprit komen lage beukenhagen (1m).

Figuur 6. De oprit (rechts op de foto) verdwijnt en wordt samen met het grasland omgevormd tot landbouwgrond. De berken worden verplaatst.

Langs de oprit komen lage beukenhagen van 1 meter hoog. Daarnaast komt er langs de westzijde van de oprit, op het erf van 2a, een nieuwe taxushaag van 10 meter lang. De oostzijde wordt beukenhaag met hierlangs een tweetal inheemse bomen.

Dergelijke groene lijnelementen passen goed binnen het landschapsbeeld; in de directe omgeving zijn soortgelijke voorbeelden aanwezig (figuur 7). Door de haag laag te houden blijven zichtlijnen naar de omliggende omgeving behouden. De huidige oprit richting het bedrijventerrein verdwijnt en het grondoppervlak hiervan wordt omgezet naar landbouwgrond.

Figuur 7. Verderop langs de Harderwijkerweg; lage hagen langs de oprit en opgaande begroeiing.

Erfafscheiding
Het huidige hekwerk rondom het woonerf van de Priesnitzlaan 2 en deels langs de Priesnitzlaan 2a doet afbreuk aan het landschapsbeeld van de Soerense Enk. Door ook hier lage beukenhagen langs te realiseren, die vanaf de oprit worden doorgetrokken, wordt het hekwerk uit het zicht onttrokken, maar behoudt je wel de openheid en zichtlijnen naar het buitengebied.

De huidige hoge taxushaag op de erfafscheiding tussen de twee woonerven blijft behouden. De bestaande rode beuk, als ook de leilindes langs de noordelijke grens van het bedrijventerrein worden verplaatst naar het woonerf van de Priesnitzlaan 2a (zie figuren 1, 4 en 11). Dit vergroot de allure van het erf vanaf de Priesnitzlaan (figuur 8). Een karakteristieke solitaire boom is tevens wenselijk op het woonerf van de Priesnitzlaan 2. De boomsoort en exacte locatie hiervan zal in overleg met de (toekomstige) bewoners en na goedkeuring van de gemeente bepaald worden.

Boomgaard
Ten westen van de tuin behorend bij de Priesnitzlaan 2a ligt een zone met de bestemming groen. Deze zone staat vooralsnog op de kaart ingetekend als ‘boomgaard’, met als doel om bijvoorbeeld fruitbomen aan te planten. Dit staat echter niet vast.

Figuur 8. Voorbeeld gazon met karakteristieke boom (kastanje) en hagen.

Afscheiding bedrijventerrein
De woonerven worden van het bedrijventerrein gescheiden door de aanleg van een grondwal tussen de grote schuur en het woonerf aan de Priesnitzlaan 2a. De wal tussen de schuur en het woonerf zal een soortgelijke ophoging krijgen als de bestaande grondwal, maar wordt in plaats van 10 meter breed, circa 6 meter breed en krijgt inheemse beplanting.

Het bedrijventerrein blijft vanaf het woonerf toegankelijk door een wandelpad van circa 1,75 meter breed. Zoals eerder benoemd komt er een beukhaag, inclusief twee inheemse bomen, langs de oostelijke erfgrens van de Priesnitzlaan 2a. Op deze wijze wordt het zicht vanaf de Harderwijkerweg op de woning en de grote schuur zoveel mogelijk verminderd.

3.2.2 Grondwal

Langs de westzijde van het bedrijventerrein ligt in de huidige situatie een grondwal (figuur 9). Een grondwal past niet binnen het cultuur- en natuurhistorische landschap van Laag-Soeren, maar het element is noodzakelijk om geluidsoverlast voor de naastgelegen camping te voorkomen. De grondwal blijft behouden en krijgt een hoogte tussen de 2,5 en 3,5 meter, in verband met aflopend maaiveld, en zal worden uitgebreid tot en met de noordzijde van het woonerf aan de Priesnitzlaan 2a (zie ook paragraaf 3.2.1). De grondwal wordt in totaal circa 213 meter lang, 10 meter breed en krijgt een talud van circa 45°.

De grondwal zal uiteindelijk aan het zicht worden onttrokken door opgaande inheemse beplanting bestaande uit inheemse boom-, struweel- en kruidensoorten. In de huidige situatie groeit er al van alles op de grondwal, waaronder jonge eik- en berkopslag en diverse kruiden. Bij voorkeur ontwikkelt dit zich op natuurlijke wijze verder. Mocht het natuurlijke eindbeeld hierdoor niet haalbaar blijken kan aanvullend aangeplant worden. Geschikte soorten die toegepast kunnen worden zijn onder andere gele kornoelje, eenstijlige meidoorn en Gelderse roos.

Figuur 9. Bestaande grondwal binnen plangebied.

3.2.3 Houtsingel

Als noordelijke erfafscheiding van het bedrijventerrein wordt een houtsingel gerealiseerd. Een houtsingel is een natuurlijk en historisch element wat als visuele, groene afscheiding goed past binnen het landschap. De singel is een aaneengesloten landschapselement met opgaande begroeiing van inheemse bomen en struiken (figuur 10). De houtsingel zorgt ervoor dat de bedrijfsbebouwing aan het zicht wordt onttrokken en geeft daarnaast diepte aan het landschap. Ook bieden dergelijke natuurlijke elementen schuilgelegenheid, broedgelegenheid en foerageergelegenheid voor veel fauna, zoals amfibieën, broedvogels, zoogdieren en insecten. Daarnaast worden dergelijke structuren ook gebruikt om langs te migreren. Te denken valt aan vleermuizen, dassen en diverse bijen en vlinders.

Figuur 10. Voorbeeld houtsingel.

De houtwal wordt circa 100 meter lang en 6 meter breed met inheemse bomen en struiken. Toepasselijke struikbeplanting bestaat uit soorten zoals eenstijlige meidoorn, Gelderse roos, hondsroos en sporkehout. De zomereik is, gekeken binnen het gehele buitengebied van Laag-Soeren, een veel voorkomende boomsoort, maar ook andere inheemse boomsoorten als ruwe berk en beuk kunnen toegepast worden. Het eindbeeld zal een bomenrij zijn met verspreid staande bomen en een onderlaag van struiken en kruiden.

De houtsingel zal onderbroken worden door een doorgang die zorgt dat het weiland toegankelijk blijft vanuit het bedrijventerrein.

3.2.4 Rode beuken

Op het weiland ten westen van de woonerven worden een drietal rode beuken (of andere inheemse bomen) aangeplant om het zicht, vanuit de Priesnitzlaan, op de grote schuren te verminderen. Rode beuken passen goed binnen het landschapsbeeld van Laag Soeren. Langs de Harderwijkerweg staan meerdere rode beuken (zie figuur 11).

Figuur 11. Rode beuken langs de Harderwijkerweg.

3.2.5 Harderwijkerweg 7 en bedrijfsterrein

De oprit van het plangebied aan de Harderwijkerweg 7 oogt wat minder fraai door de aanwezigheid van een hekwerk, zicht op de bedrijfspanden en weinig groen (figuur 11). Langs andere delen van de Harderwijkerweg staan bomenrijen (o.a. eiken en beuken), wat waardevolle historische structuren zijn in het gebied. Het doortrekken van deze structuur is langs het plangebied echter niet wenselijk vanwege het af- en aanrijden van bedrijfsvoertuigen die uit veiligheidsoverwegingen goed zicht op de weg moeten blijven houden.

Het hekwerk dat in de huidige situatie langs de Harderwijkerweg aanwezig is wordt verplaatst en komt langs het parkeerterrein te staan. Ter aanvulling komt er een (rode) beukhaag voor het hekwerk. Dit zorgt ervoor dat zowel de parkeerplaats als het bedrijfspand meer aan het zicht wordt onttrokken. De drie apenbomen voor de bedrijfshal aan de

Harderwijkerweg 7 en een boom bij het woonhuis Harderwijkerweg 5 zijn in 1987 aangeplant door de heer M.J. van Eijbergen, voormalig eigenaar van de terreinen. Deze bomen hebben een emotionele waarde voor de huidige eigenaar en blijven bij het inrichtingsplan vooralsnog behouden. Nieuwe aanplant van bomen is hier niet wenselijk. Enerzijds zal nieuwe aanplant, door de aanwezigheid van de volwassen apenbomen, niet goed tot ontwikkeling komen. Anderzijds zal aanplant van bomen het zicht op de Harderwijkerweg verminderen. Door de aan- en afvoer van vrachtwagenverkeer is het zicht op de weg essentieel voor de veiligheid.

De haagstructuur wordt verder toegepast langs de oostelijke en zuidelijke erfgrens van de Harderwijkerweg 5.

Nieuwe schuur
Ten zuiden van het bedrijventerrein komt een nieuwe schuur van 425m². Om deze bebouwing uit het zicht te onttrekken wordt er langs de zuidzijde van de schuur (langs de grens met de landbouwgrond) meidoornstruikage aangeplant. Dit is een soort die goed binnen het landschap past en daarnaast diverse functies heeft voor vele faunasoorten (vogels, kleine zoogdieren, amfibieën), zoals nest-, schuil en foerageergelegenheid. Met een juist beheer kan een dergelijke struik 5-7 meter hoog worden.

Amfibieënscherm
Jaarlijks wordt er een amfibieënscherm langs de Harderwijkerweg geplaatst ten behoeve van het overzetten van migrerende amfibieën. Het huidige hekwerk vormt hierbij deels een barrière voor de dieren. Door het verplaatsen van het hek, in combinatie met de haag wordt deze barrière deels opgeheven en wordt er daarnaast meer beschutting geboden voor de dieren (figuur 12).

De houtwallen die langs het bedrijfsterrein worden ingepast vormen daarnaast een natuurlijke geleiding voor in de omgeving voorkomende faunasoorten als de das, wezel, hermelijn en bunzing, maar ook voor diverse amfibieën (gewone pad, bruine en groene kikker). Hierdoor zullen migrerende en foeragerende dieren het bedrijfsterrein meer vermijden.

Figuur 12. Hekwerk wordt verplaatst en komt langs het parkeerterrein. Voor het hekwerk komt een haag. Op de voorgrond is het amfibieënscherm zichtbaar.

Figuur 13. Toekomstige situatie.

4 Beplantingsplan

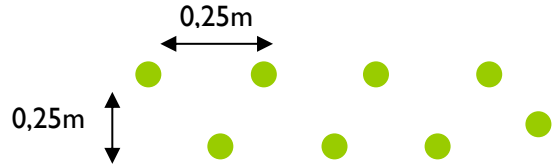
Het projectgebied ligt op de overgang van de Veluwe richting de uiterwaarden van de IJssel. Het betreft de hogere zandgronden. Volgens bekende gegevens van de bodemkaart bestaat de bodem van het westelijk gedeelte van het projectgebied uit hoge zwarte enkeerdgronden en deels uit een beekeerdgrond (Dinoloket, 2021).

Eerdgronden hebben een rijkere toplaag bovenop het zanddek welke bestaat uit voornamelijk organisch materiaal. Beekeerdgronden kennen een natuurlijke ontstaansgeschiedenis, door het overstromen van de beken. Enkeerdgronden zijn opgehoogd met mineraalrijke lagen door menselijke activiteit (bemesting). Het organische stofgehalte ligt bij beide rond de 5%. Dit betekent dat de bodem een hoger mineraalgehalte heeft en beter vocht vast kan houden dan de hogere zandgronden van de Veluwe. Hierdoor is er een hogere keuze in beplanting mogelijk, dan wanneer het om schrale zandgrond gaat.

Qua vochthuishouding betreft het een droge zandgrond. In het voorjaar ligt de grondwaterstand gemiddeld 80 centimeter onder het maaiveld. In de zomer zakt het grondwater weg tot dieper dan 1,5 meter. Deze lage grondwaterstand beperkt het beplantingsadvies tot de wat meer droogteresistente soorten (Dinoloket, 2021).

4.1 Hagen en groenstroken

Bij de lage hagen kan er gekozen worden uit enkele dichte struiksoorten, zoals beuk, rode haagbeuk en veldesdoorn. De haag is gemiddeld 1 meter hoog en 1 meter breed en wordt in twee rijen geplant. De rijen liggen circa 25 centimeter uit elkaar en de plantafstand is ook 25 centimeter. De struiken worden in kruisverband aangeplant, zodat binnen enkele jaren het beeld van een gesloten haag ontstaat.

Grondwal
Het eindbeeld van de grondwal betreft een natuurlijke grondwal met inheemse bomen, struiken en kruiden. De natuur zijn gang laten gaan heeft hierbij de voorkeur, met name omdat er al jonge aanwas op de huidige wal aanwezig is. In het geval dit niet tot het gewenste eindbeeld leidt kan beplanting op de grondwal aangevuld worden. De beste tijd voor aanplant van houtige gewassen is het najaar en vroege voorjaar. De grond mag niet bevroren zijn bij de aanplant van het plantmateriaal. Hierbij is het gewenst om de soorten verspreid en met verschillende afstanden tussen elkaar aan te planten en niet in vaste stroken. Dit versterkt het natuurlijke karakter dat als eindbeeld van de grondwal gewenst is.

Houtsingel
De boomvormers worden verspreid aangeplant met een ondergroei van struiken. De struiken worden langs de randzones geplant. De verschillende struiksoorten worden in groepjes van 5 stuks geplant. Door in groepen aan te planten, is de concurrentie met de omringende soorten minder hoog en krijgen alle soorten evenveel kans om door te groeien.

Taxushaag
De aanplant van de taxushaag is circa vijf planten per strekkende meter, afhankelijk van de grootte van de plant.

4.2 Indicatie soortensamenstelling en aantallen

In onderstaand schema staat een indicatie van toe te passen soorten met plantingshoogte en aantallen. Wijzigingen in deze lijst zijn voorbehouden.

Hagen						
Locatie	Soort	Wetenschappelijke naam	Type	Oppervlakte	Aanplant (cm)	Plantafstand (m)
Priesnitzlaan 2 en 2a	(Rode) beukenhaag	Fagus sylvatica	Haag	198m	100	0,25 x 0,25
Harderwijkerweg	(Rode) beukenhaag	Fagus sylvatica	Haag	150m	100	0,25 x 0,25
Houtwal hoog						
Locatie	Soort	Wetenschappelijke naam	Type	Oppervlakte	Aanplant (cm)	Plantafstand (m)
Noordzijde bedrijventerrein	Zomereik	Quercus robur	Boom	83m	80-120	
	Eenstijlige meidoorn	Crataegus monogyna	Struik	83m	60-100	
	Veldesdoorn	Acer campestre	Struik	83m	60-100	
	Gelderse roos	Viburnum opulus	Struik	83m	60-100	
	Hondsroos	Rosa canina	Struik	83m	60-100	
	Sporkehout	Rhamnus frangula	Struik	83m	60-100	
	Dauwbraam	Rubus caesius	Struik	83m	60-100	
Houtwal laag						
Locatie	Soort	Wetenschappelijke naam	Type	Oppervlakte	Aanplant (cm)	Plantafstand (m)
Noordzijde bedrijventerrein	Gelderse roos	Viburnum opulus	Struik	108m²	60-100	
	Hondsroos	Rosa canina	Struik	108m²	60-100	
	Dauwbraam	Rubus caesius	Struik	108m²	60-100	
Grondwal						
Locatie	Soort	Wetenschappelijke naam	Type	Oppervlakte	Aanplant (cm)	Plantafstand (m)
Westzijde bedrijventerrein	Zomereik	Quercus robur	Boom	172m	80-120	
	Ruwe berk	Betula pendula	Boom	172m	80-120	
	Eenstijlige meidoorn	Crataegus monogyna	Struik	172m	60-100	
	Gele kornoelje	Cornus mas	Struik	172m	60-100	
	Gelderse roos	Viburnum opulus	Struik	172m	60-100	
	Hondsroos	Rosa canina	Struik	172m	60-100	
	Dauwbraam	Rubus caesius	Struik	172m	60-100	
Meidoornhaag						
Locatie	Soort	Wetenschappelijke naam	Type	Oppervlakte	Aanplant (cm)	Plantafstand (m)
Zuiden van nieuwbouwschuur	Eenstijlige meidoorn	Crataegus monogyna	haag/struik	38m	60-100	4 per strekkende meter
Nieuwe bomen						
Locatie	Soort	Wetenschappelijke naam	Type	Oppervlakte	Aanplant (cm)	Plantafstand (m)
Erfgrens Priesnitzlaan 2a	Gewone beuk	Fagus sylvatica	Boom	34m	80-120	8,00
Weiland	Rode beuk	Fagys sylvatica	Boom		80-120	8,00

4.3 Fasering kap en beheer

De kap van het bestaand groen aan de noordzijde van het terrein wordt gefaseerd uitgevoerd, zodat nieuwe aanplant eerst (deels) tot ontwikkeling kan komen. Dit om een kaal aanzicht zoveel mogelijk te voorkomen.

Afhankelijk van de ontwikkeling van de diverse groenelementen is beheer nodig om de gewenste eindbeelden te behalen of in stand te houden. Een dergelijk plan is niet opgenomen in deze rapportage en zal in overleg in een aparte rapportage opgenomen moeten worden.

ACHTERGRONDINFORMATIE

1. Loo Plan, 2021
   Quickscan in het kader van de Wet natuurbescherming voor het terrein aan de Harderwijkerweg 5-7 en Priesnitzlaan 2-21 in Laag-Soeren. Rapportnummer 2021-100999-3400
2. LOS stadomland B.V., 2019
   Omgevingsvisie buitengebied Rheden
   Deel I – Omgevingsvisie
   Opgesteld in opdracht van de gemeente Rheden
3. LOS stadomland B.V., 2019
   Omgevingsvisie buitengebied Rheden
   Deel II – Verdieping
   Opgesteld in opdracht van de gemeente Rheden
4. Steenhuismeurs, 2020
   Gebiedspaspoort buitegengebied Laag-Soeren
   Opgesteld in opdracht van de gemeente Rheden
5. Bloeibogen. (2022). *Bijvriendelijk beplanten*. Opgehaald van bloeibogen.nl: https://bloeibogen.nl/
6. Dinoloket. (2019). *BRO Geomorfologie 2019*. Opgehaald van dinoloket.nl: https://www.dinoloket.nl/ondergrondmodellen
7. Dinoloket. (2021). *BRO Bodemkaart 2021*. Opgehaald van dinoloket.nl: https://www.dinoloket.nl/ondergrondmodellen
8. Dinoloket. (2021). *BRO Grondwaterspiegeldiepte 2021*. Opgehaald van dinoloket.nl: https://www.dinoloket.nl/ondergrondmodellen
9. Terreingericht Advies. (2022). *Terreingericht Advies*. Opgehaald van Synbiosys.alterra.nl: https://www.synbiosys.alterra.nl/bestuivers/result.aspx?postcode=6957AA&type_terrein=bedrijventerrein&situatie=Aanleg+van+voedselaanbod

BIJLAGEN

1. Foto's

1 Grens tussen het bedrijsterrein (links) en het noordelijker gelegen weiland (rechts).

2 Zandopslag (links) en grondwal (rechts) aan de noordzijde van het terrein.

3 Houtwal langs de grens tussen het weiland en Camping Boszicht.

4 Priesnitzlaan 2 (rechts) en 2a (links).

5 Buitenzijde open kapschuur.

6 Open kapschuur aan de binnenzijde.

7 Opslagschuurtje.

8 Eén van de twee zandhopen op de locatie waar in de toekomst de nieuwe loods wordt gebouwd.

9 Oprit Priesnitzlaan 2a (links) en 2 (rechts).

2. Afmetingen elementen

Diepesteeg 4 6994 CD De Steeg telefoon 026 3514174 info@looplan.nl www.looplan.nl KvK 61001015

Velp | Rheden | De Steeg | Ellecom | Dieren
Spankeren | Laag-Soeren | Landelijk gebied

Gemeentehuis
Hoofdstraat 3 |
6994 AB De Ste
postbus 9110 |
ZJ De Steeg
T 026 4976911
026 4976518 |
gemeente@rhed
| www.rheden.n

gemeente Rheden

gemeente Rheden

Raadsvoorstel

portefeuillehouder Paul Hofman	**begrotingsprogramma** 2. Leefomgeving	**draagt bij aan Global Goal(s)** 15 Leven op het land
b en w-vergadering 12 maart 2024	**agendapunt** 6	**bijlage(n) ter inzage** Bestemmingsplan; ontwerp raadsbesluit; Nota van wijzigingen
rol raad Ter besluitvorming	**soort document** Raadsvoorstel en -besluit	
voorbereidende vergadering 9 april 2024	**agendapunt**	
raadsvergadering 23 april 2024	**agendapunt**	

onderwerp
Vaststellen (gewijzigd) bestemmingsplan Landelijk Gebied, locatie langs de spoorlijn tussen Biljoen en Zutphensestraatweg 5b

INHOUD VOORSTEL
- Vaststellen de Nota van wijzigingen behorende bij het besluit tot vaststelling bestemmingsplan Landelijk Gebied, locatie langs de spoorlijn tussen Biljoen en Zutphensestraatweg 5b;
- Gewijzigd vaststellen het bestemmingsplan Landelijk Gebied, locatie langs de spoorlijn tussen Biljoen en Zutphensestraatweg 5b, conform bijgevoegd ontwerpraadsbesluit;
- Geen exploitatieplan vaststellen.

1 Waartoe is het voorstel gedaan?
Een passende bestemming geven aan een tijdelijk vergunde toegangsweg, zodat deze permanent planologisch geregeld wordt.

2 Wat is de aanleiding?
In 2019 is de spoorwegovergang nabij Zutphensestraatweg 5 vanwege een hoog veiligheidsrisico versneld afgesloten. Om de melkveehouderij op Zutphensestraatweg 5 (de Elzenhof) bereikbaar te houden was het noodzakelijk om een nieuwe ontsluitingsweg aan te leggen. Dit is destijds met een tijdelijke omgevingsvergunning geregeld, welke tot op heden telkens is verlengd. ProRail B.V. heeft de gemeente verzocht om medewerking voor het wijzigen van het vigerende bestemmingsplan ‘Landelijk Gebied’ ten behoeve van het permanent regelen van de ontsluitingsweg.

De ontsluitingsweg loopt parallel ten zuiden aan de spoorweg tussen Biljoen en Zutphensestraatweg 5-5b over het landgoed Biljoen, dat onderdeel is van het Gelders Natuurnetwerk (GNN). De ontsluitingsweg past niet binnen de toegelaten mogelijkheden die dit geldende bestemmingsplan biedt. Er is daarom een bestemmingsplanherziening benodigd. Onderhavig bestemmingsplan voorziet daarin. Met de bestemmingsplan-herziening krijgt de toegangsweg de bestemming ‘Verkeer’. Ter compensatie van GNN is een versterkingsplan opgesteld. Het agrarisch perceel waar natuurontwikkeling volgens het versterkingsplan beoogd is, maakt onderdeel uit van het plangebied en krijgt de bestemming ‘Natuur’. De ontsluitingsweg zelf wordt landschappelijk ingepast, rekening houdend met de cultuurhistorische waarden. De realisatie van de compensatie wordt juridisch geborgd in het bestemmingsplan. Daarmee voldoet het bestemmingsplan aan de regels van de provinciale Omgevingsverordening.

Het college van burgemeester en wethouders heeft op 5 september 2023 ingestemd met de voorgestelde bestemmingsplanherziening en het aangaan van een planschadeverhaalsovereenkomst. Daarop is een intentiebrief met voorwaarden voor het vervaardigen van dit bestemmingsplan uitgestuurd. Aan alle voorwaarden is inmiddels voldaan. Vervolgens is het ontwerp bestemmingsplan vervaardigd.

Het ontwerpbestemmingsplan heeft van donderdag 30 november 2023 tot en met woensdag 10 januari 2024 ter inzage gelegen met de mogelijkheid voor een ieder om zienswijzen in te dienen. Tegen het ontwerp bestemmingsplan zijn geen zienswijzen naar voren gebracht. Er zijn ambtshalve wijzigingen gemaakt in de regels, toelchting en de 'Nee, tenzij toets met betrekking tot het ecologisch vervolgadvies van de Provincie Gelderland d.d. 18 oktober 2023. In de bijgevoegde Nota van wijzigingen worden alle onderdelen weergegeven waarop het plan is aangepast.

3 Wat is het bestaand beleid c.q. kader?
Wet ruimtelijke ordening, Besluit ruimtelijke ordening, Omgevingsvisie provincie Gelderland, Omgevingsverordening provincie Gelderland en tevens de door u vastgestelde nota's en beleid waaronder de Nota standaard planmethodiek bestemmingsplannen dorpen Rheden 2015 en Omgevingsvisie Buitengebied. Het bestemmingsplan is voor 1 januari 2024 in procedure gebracht en daarom is het oude recht, en dus niet de Omgevingswet, van toepassing op deze procedure.

4 Wat willen wij bereiken?
Met dit bestemmingsplan wordt de nieuwe toegangsweg naar de Zutphesestraatweg 5-5b permanent planologisch geregeld. Middels het versterkingsplan wordt de natuur in het plangebied versterkt.

5 Wat gaan wij ervoor doen?
Om de ontwikkeling mogelijk te maken, is het nodig het bestemmingsplan vast te stellen. Daarvoor is in ieder geval uw oordeel noodzakelijk over de voorgestelde ambtshalve wijziging, conform bijgevoegd ontwerpraadsbesluit.

6 Wat zijn de financiële consequenties?
Het vaststellen van het bestemmingsplan brengt voor de gemeente geen kosten met zich mee. Met de initiatiefnemer is een planschadeverhaalsovereenkomst gesloten. In de voorwaarden die aan initiatiefnemer zijn verstrekt met de intentiebrief staat vermeld dat de kosten voor de onderzoeken en eventueel door de gemeente te maken voorbereidings- en uitvoeringskosten voor openbare werken voor rekening van initiatiefnemer zijn. Initiatiefnemer heeft verder leges betaald voor het in behandeling nemen van de aanvraag bestemmingsplanherziening.

Inzicht verloop beschikbaar budget:	*Structureel./ Incidenteel*	*2019*	*2020*	*2021*	*2022*
	0	0	0	0	0
Budget:	0	0	0	0	0
Af: aangegane verplichtingen:	0	0	0	0	0
Bij: inkomsten:	0	0	0	0	0
Beschikbaar:	0	0	0	0	0
Gevraagd budget:	0	0	0	0	0
Restant budget nog beschikbaar:	0	0	0	0	0

7 Wat zijn de risico's?
Een bestemmingsplan kan altijd in beroep worden voorgelegd aan de Afdeling bestuursrechtspraak van de Raad van State, waardoor vertraging zou kunnen ontstaan of wat zou kunnen leiden tot het niet onherroepelijk worden van het bestemmingsplan. Ten aanzien van de wijzigingen die worden doorgevoerd bij de vaststelling van dit bestemmingsplan staat deze mogelijkheid open voor belanghebbenden.

8 Wat is het draagvlak voor dit voorstel?
Bereikbaarheid is noodzakelijk voor de bedrijfsvoering en bewoning van boerderij De Elzenhof. Belangrijkste belanghebbende, eigenaar Gelders Landschap en Kasteelen is actief betrokken bij de totstandkoming van het bestemmingsplan en de uitvoering van de werken. Zij informeert ook de pachter van de boerderij. Er is geen bezwaar/zienswijze tegen de planologische wijzigingen kenbaar gemaakt.

9 Hoe en met wie wordt er gecommuniceerd?
Na vaststelling zal de provincie, gelet op het provinciaal belang en de Wet ruimtelijke ordening, worden gevraagd of het vastgestelde bestemmingsplan meteen ter inzage kan worden gelegd. De terinzagelegging van het vastgestelde bestemmingsplan zal geschieden conform het bepaalde in de Wet ruimtelijke ordening. Initiatiefnemers zullen wij informeren.

10 Wordt er een evaluatie uitgevoerd?
Evaluatie is niet nodig.

Velp, 12 maart 2024

Burgemeester en wethouders van Rheden,

Carol van Eert,
burgemeester.

Bart Drewes,
secretaris.

24.18

Raadsvergadering
Datum 23 april 2024

Agendapunt 18
RU
1

Bijlage I Nota van Wijzingen bij raadsbesluit van 23 april 2024 tot het vaststellen van bestemmingsplan Landelijk Gebied, locatie langs de spoorlijn tussen Biljoen en Zutphensestraatweg 5b

Nr.	Aanleiding	Waar	Hoe
1	Ambtshalve	Regels	In lid 3.4.1 sub c, lid 5.1 sub b en lid 9.3 sub e is de term "hemelwaterinfiltratievoorzieningen" gewijzigd in "hemelwaterbergings- en hemelwaterinfiltratievoorzieningen".
2	Ambtshalve/ecologisch vervolgadvies Provincie Gelderland d.d. 18 oktober 2023	Plantoelichting	Op pagina 24 werd voor de Groene ontwikkelingszone verwezen naar teksten uit een verouderde versie van Omgevingsverordening. Deze teksten zijn geüpdatet volgens artikelen 5.20 en 5.21 van de Omgevingsverordening provincie Gelderland versie januari 2024. Op pagina 25 werden voor het Gelders natuurnetwerk (GNN) verkeerde artikelen genoemd. De tekst is kloppend gemaakt volgens artikel 1.7, en artikel 5.15 t/m 5.18 en paragraaf 5.2.1 van de Omgevingsverordening provincie Gelderland versie januari 2024. Op pagina 26 werden voor de Groene Ontwikkelingszone (GO) verkeerde artikelen genoemd. De tekst is kloppend gemaakt volgens artikel 5.19 t/m 5.25 van de Omgevingsverordening provincie Gelderland versie januari 2024. In subhoofdstuk 7.2 Vooroverleg is toegevoegd in de reactie van de gemeente op ad d. VGGM dat er afspraken met Gasunie worden gemaakt over het beheer van de overkluizing.

24.18

Raadsvergadering
Datum 23 april 2024

Agendapunt 18
RU
2

Bijlage I Nota van Wijzingen bij raadsbesluit van 23 april 2024 tot het vaststellen van bestemmingsplan Landelijk Gebied, locatie langs de spoorlijn tussen Biljoen en Zutphensestraatweg 5b

Nr.	Aanleiding	Waar	Hoe
3	Ambtshalve/ecologisch vervolgadvies Provincie Gelderland d.d. 18 oktober 2023	Nee, tenzij toets (Bijlage 1 bij de toelichting en bijlage 1 bij de regels	Op pagina 14 (H3.3) is een korte beschrijving van de alternatieven toegevoegd. Op pagina's 16 en 17 (H4.2.3) is de conclusie aangepast naar dat er wel aantasting van kwaliteit optreedt, aangezien de beheertypen deel uitmaken van de kernkwaliteiten. Op pagina 26 (H5.4.4) is de conclusie aangepast naar dat er hier geen aantasting is van kwaliteit, maar wel van oppervlakte GNN. Op pagina 25 en 26 (H5.4.3) is in de tekst aandacht gegeven voor beperking van barrièrewerking rond de aansluiting van de ontsluitingsweg op de weg Biljoen.

Bestemmingsplan Landelijk Gebied, locatie langs de spoorlijn tussen Biljoen en Zutphensestraatweg 5b

Velp

Rheden

De Steeg

Ellecom

Dieren

Spankeren

Laag-Soeren

Landelijk gebied

Bestemmingsplan Landelijk Gebied, locatie langs de spoorlijn tussen Biljoen en Zutphensestraatweg 5b

Inhoudsopgave

Regels **5**

Hoofdstuk 1 Inleidende regels 7

Artikel 1 Begrippen 7
Artikel 2 Wijze van meten 9

Hoofdstuk 2 Bestemmingsregels 11

Artikel 3 Natuur 11
Artikel 4 Leiding - Gas 13
Artikel 5 Verkeer 14
Artikel 6 Waarde - Archeologie 1 15
Artikel 7 Waarde - Archeologie 2 17
Artikel 8 Waarde - Archeologie 3 19
Artikel 9 Waarde - Cultuurhistorie 21

Hoofdstuk 3 Algemene regels 23

Artikel 10 Anti-dubbelregel 23
Artikel 11 Algemene gebruiksregels 23
Artikel 12 Algemene wijzigingsregels 24

Hoofdstuk 4 Overgangs- en slotregels 25

Artikel 13 Overgangsrecht 25
Artikel 14 Slotregel 26

Regels

Hoofdstuk 1 Inleidende regels

Artikel 1 Begrippen

In deze regels wordt verstaan onder:

1.1 plan
het bestemmingsplan Bestemmingsplan Landelijk Gebied, locatie langs de spoorlijn tussen Biljoen en Zutphensestraatweg 5b van de gemeente Rheden;

1.2 bestemmingsplan
de geometrisch bepaalde planobjecten als vervat in het GML-bestand NL.IMRO.0275.BPLG54-VA01 met de bijbehorende regels en de daarbij behorende bijlagen;

1.3 aanduiding
een geometrisch bepaald vlak of figuur, waarmee gronden zijn aangeduid, waar ingevolge de regels, regels worden gesteld ten aanzien van het gebruik en/of het bebouwen van deze gronden;

1.4 aanduidingsgrens
de grens van de aanduiding indien het een vlak betreft;

1.5 aanduidingsvlak
een vlak, door aanduidingsgrenzen van andere vlakken gescheiden;

1.6 archeologisch onderzoek
onderzoek verricht door een dienst, bedrijf of instelling erkend door het Centraal College van Deskundigen (CCvD) en werkend volgens de Kwaliteitsnorm voor de Nederlandse Archeologie (KNA);

1.7 archeologische verwachting
de aan een gebied toegekende verwachting in verband met de kans op het voorkomen van archeologische relicten in dat gebied;

1.8 archeologische waarde
de aan een gebied toegekende waarde in verband met de in dat gebied voorkomende archeologische relicten;

1.9 bebouwing
één of meer gebouwen en/of bouwwerken, geen gebouw zijnde;

1.10 bestaand
zoals legaal aanwezig ten tijde van de terinzagelegging van het ontwerp van het bestemmingsplan;

1.11 bestemmingsgrens
de grens van een bestemmingsvlak;

1.12 bestemmingsvlak
een geometrisch bepaald vlak met eenzelfde bestemming;

1.13 bodemingrepen
werken en werkzaamheden, waarvan mag worden aangenomen dat zij het bodemarchief kunnen aantasten;

1.14 bouwen
het plaatsen, het geheel of gedeeltelijk oprichten, vernieuwen of veranderen en het vergroten van een bouwwerk, alsmede het geheel of gedeeltelijk oprichten, vernieuwen of veranderen van een standplaats;

1.15 bouwgrens
de grens van een bouwvlak;

1.16 bouwvlak
een geometrisch bepaald vlak, waarmee gronden zijn aangeduid, waar ingevolge de regels bepaalde gebouwen en bouwwerken geen gebouwen zijnde zijn toegelaten;

1.17 bouwwerk
elke constructie van enige omvang van hout, steen metaal of ander materiaal die (in)direct met de grond is verbonden hetzij (in)direct steun vindt in of op de grond en bedoeld is om ter plaatse te functioneren;

1.18 cultuurhistorischewaarden
waarden met betrekking tot sporen, objecten en structuren die onderdeel uitmaken van onze leefomgeving en een beeld geven van een historische situatie of ontwikkeling;

1.19 deskundigarcheoloog
de door burgemeester en wethouders aangewezen regioarcheoloog, bedrijven die onder het overgangsrecht tot 1 juli 2017 een vergunning hebben alsmede bedrijven die zijn gecertificeerd overeenkomstig de bepalingen van de Erfgoedwet;

1.20 diepwortelendebeplanting
beplanting met een wortelstelsel dat meer dan 0,5 m onder het maaiveld reikt of dat naar verwachting in de toekomst zal doen;

1.21 evenement
een publieke activiteit met een tijdelijk, plaatsgebonden en van het reguliere gebruik afwijkend karakter, plaatsvindend in de open lucht of in tijdelijke onderkomens en in het algemeen bedoeld ter ontspanning en/of vermaak, waaronder begrepen commerciële, culturele, religieuze en/of sportieve, of daarmee gelijk te stellen activiteiten zoals markten, braderieën, beurzen, kermissen, festiviteiten, wedstrijden, bijeenkomsten en festival;

1.22 gebouw
elk bouwwerk, dat een voor mensen toegankelijke, overdekte, geheel of gedeeltelijk met wanden omsloten ruimte vormt;

1.23 maaiveld
de bovenkant van het aansluitende afgewerkte terrein dat een bouwwerk omgeeft, met dien verstande dat in geaccidenteerd terrein het gemiddelde van die bovenkanten wordt aangehouden;

1.24 nadere eis
een nadere eis als bedoeld in artikel 3.6 lid 1 onder d van de Wet ruimtelijke ordening;

1.25 natuurwaarde
de aan een gebied toegekende waarde, gekenmerkt door onderlinge samenhang en beïnvloeding van de levende en niet-levende natuur, zoals geologische, geomorfologische, bodemkundige en/of biologische elementen;

1.26 nutsvoorziening
een voorziening ten behoeve van de telecommunicatie en de gas-, water- en electriciteitsdistributie alsmede soortgelijke voorzieningen van openbaar nut, waaronder in ieder geval worden begrepen transformatorhuisjes, pompstations, gemalen, telefooncellen en zendmasten;

1.27 overkapping
een bouwwerk, geen gebouw zijnde, dat een overdekte ruimte vormt zonder dan wel met ten hoogste één wand;

1.28 overige bouwwerken
bouwwerken, geen gebouwen zijnde;

1.29 seksinrichting
een inrichting, bestaande uit een of meer voor publiek toegankelijke besloten ruimten, waarin bedrijfsmatig of op een daarmee vergelijkbare wijze, seksuele handelingen worden verricht of vertoningen van erotisch-pornografische aard plaatsvinden; onder een hiervoor bedoelde inrichting worden in elk geval verstaan: een bordeel, seksbioscoop, seksautomatenhal, sekstheater, parenclub en erotische massagesalon, al of niet in combinatie met elkaar;

1.30 straatmeubilair
hieronder wordt mede verstaan: (ondergrondse) inzamelbakken voor huishoudafval, -papier, glas-, kleding en andere afvalbakken, toegangsconstructies voor ondergrondse voorzieningen, werken van beeldende kunst, speeltoestellen en draagconstructies voor reclame, alsmede abri's en kleinschalige bouwwerken ten behoeve van (openbare) nutsvoorzieningen;

1.31 wijziging
een wijziging als bedoeld in artikel 3.6 lid 1 onder a van de Wet ruimtelijke ordening.

Artikel 2 Wijze van meten

Bij toepassing van deze regels wordt als volgt gemeten:

2.1 de goothoogte van een bouwwerk
vanaf het peil tot aan de bovenkant van de goot, c.q. de druiplijn, het boeibord, of een daarmee gelijk te stellen constructiedeel;

2.2 de inhoud van een bouwwerk
tussen de onderzijde van de begane grondvloer, de buitenzijde van de gevels (en/of het hart van de scheidingsmuren) en de buitenzijde van daken en dakkapellen;

2.3 de bouwhoogte van een bouwwerk
vanaf het peil tot aan het hoogste punt van een gebouw of van een overig bouwwerk met uitzondering van ondergeschikte bouwonderdelen, zoals schoorstenen, antennes, en naar de aard daarmee gelijk te stellen bouwonderdelen;

2.4 de oppervlakte van een bouwwerk

tussen de buitenwerkse gevelvlakken en/of het hart van de scheidingsmuren, neerwaarts geprojecteerd op het gemiddelde niveau van het afgewerkte bouwterrein ter plaatse van het bouwwerk.

Hoofdstuk 2 Bestemmingsregels

Artikel 3 Natuur

3.1 Bestemmingsomschrijving

De voor 'Natuur' aangewezen gronden zijn bestemd voor:

a. de instandhouding en ontwikkeling van ter plaatse voorkomende danwel daaraan eigen landschaps- en natuurwaarden;

b. de instandhouding en ontwikkeling van aldaar voorkomende watergangen, sloten en andere waterpartijen;

c. extensief agrarische medegebruik, voor zover de onder a en b bedoelde waarden niet onevenredig worden aangetast en het gebruik past binnen het inrichtings- en beheerplan zoals opgenomen in Bijlage 1 bij de regels;

d. het bebossen en beplanten van houtopstanden.

3.2 Bouwregels

Voor het bouwen gelden de volgende regels:

a. Op de voor 'Natuur' aangewezen gronden zijn geen bouwwerken toegestaan, met uitzondering van afrasteringen met een bouwhoogte van maximaal 1,2 meter.

3.3 Specifiekegebruiksregels

Als strijdig gebruik wordt in ieder geval aangemerkt het gebruiken van gronden en opstallen voor:

a. agrarisch grondgebruik anders dan extensief agrarische medegebruik als bedoeld in lid 3.1, onder c;

b. het verlagen van de bodem en ophogen en egaliseren van de gronden;

c. het verlagen van het grondwaterpeil;

d. diepploegen;

e. De bedrijfsmatige teelt van gewassen die naar hun aard en wijze van telen –bijvoorbeeld ten gevolge van een hoge afhankelijkheid van bestrijdingsmiddelen en/of meststoffen- een negatieve invloed kunnen hebben op grondwater en oppervlaktewater binnen grondwaterbeschermingsgebieden en zones voor HEN-wateren, indien en voor zover deze teelten nog niet aanwezig waren op het tijdstip waarop dit plan rechtskracht verkrijgt.

3.4 Omgevingsvergunningvoor het uitvoeren van een werk, geen bouwwerk zijnde, of van werkzaamheden

3.4.1 Verbod

Het is verboden om op de voor 'Natuur' aangewezen gronden de volgende werken en/of werkzaamheden uit te voeren of te laten uitvoeren, zonder of in afwijking van een 'Omgevingsvergunning voor het uitvoeren van een werk, geen bouwwerk zijnde, of van werkzaamheden', van het bevoegde gezag:

a. het aanleggen en verharden van wegen en paden en het aanleggen of aanbrengen van andere oppervlakteverhardingen;

b. het vellen en rooien van bomen, hakhout en andere houtopstanden en het verrichten van handelingen, die de dood of ernstige beschadiging daarvan ten gevolge hebben of kunnen hebben;

c. het graven, dempen, verdiepen of verbreden van greppels, sloten, poelen, beken en andere watergangen of hemelwaterbergings- en hemelwaterinfiltratievoorzieningen;

d. het aanbrengen van ondergrondse transport-, energie- en telecommunicatieleidingen en de daarmee verband houdende constructies respectievelijk het aanbrengen van constructies in verband met bovengrondse leidingen.

3.4.2 Uitzonderingen op het verbod

Het in lid 3.4.1 genoemde verbod geldt niet voor werken en/of werkzaamheden:

a. die tot het normale onderhoud en beheer worden gerekend;

b. die ten tijde van de inwerkingtreding van dit bestemmingsplan in uitvoering waren of waarvoor op dat tijdstip reeds een vergunning was verleend;

c. werken en werkzaamheden als bedoeld in lid 3.4.1 onder c, voorzover daarvoor een omgevingsvergunning voor het bouwen is vereist.

3.4.3 Voorwaarden voor de vergunningverlening

De in lid 3.4.1 genoemde vergunning wordt niet verleend:

a. dan nadat de aanvrager de noodzaak voor het uitvoeren van de werken en/of werkzaamheden aantoont op basis van een onderzoek door een terzake deskundige partij waarbij tevens de mogelijke nadelige gevolgen voor de cultuurhistorische - en/of archeologische, monumentale, aardwetenschappelijke, landschappelijke, natuurwaarden en de waterhuishoudkundige kwaliteiten in beeld zijn gebracht;

b. indien werken of werkzaamheden geen verband houden met het toegestane gebruik in de gegeven bestemming.

Artikel 4 Leiding - Gas

4.1 Bestemmingsomschrijving

De voor Leiding - Gas aangewezen gronden zijn mede bestemd voor de aanleg en instandhouding van een ondergrondse hoge druk gastransportleiding met een belemmeringenstrook van 4 meter ter weerszijden van de hartlijn van de leiding.

4.2 Voorrangsbepaling

In geval strijdigheid van bepalingen gaan de bepalingen van dit artikel voor de bepalingen die op grond van andere artikelen op de desbetreffende gronden van toepassing zijn. Verder geldt voor zover de op de verbeelding weergegeven dubbelbestemmingen geheel of gedeeltelijk samenvallen, dat de dubbelbestemming Leiding - Gas voorrang krijgt.

4.3 Bouwregels

Op of in de in lid 1 bedoelde gronden mogen uitsluitend bouwwerken, geen gebouwen zijnde, ten dienste van de bedoelde leiding(en) worden gebouwd. Overige gebouwen en bouwwerken, geen gebouwen zijnde, zijn niet toegestaan uit het oogpunt van externe veiligheid en energieleveringszekerheid.

4.4 Afwijkenvan de bouwregels

Burgemeester en wethouders kunnen bij een omgevingsvergunning afwijken van de bouwregels voor het bouwen overeenkomstig de andere daar voorkomende bestemming(en) indien de veiligheid van de betrokken leiding niet wordt geschaad en vooraf schriftelijk advies is ingewonnen bij de betrokken leidingbeheerder. Een omgevingsvergunning kan slechts worden verleend indien geen kwetsbare objecten worden toegelaten.

4.5 Omgevingsvergunning

a. Het is verboden op of in de gronden met de bestemming Leiding-Gas zonder of in afwijking van een omgevingsvergunning de volgende werken, geen bouwwerk zijnde, of de volgende werkzaamheden uit te voeren:

   1. het aanbrengen en rooien van hoogopgaand en/of diepwortelende beplantingen en bomen;
   2. het aanleggen van wegen of paden en het aanbrengen van andere oppervlakteverhardingen;
   3. het indrijven van voorwerpen in de bodem, zoals lichtmasten, wegwijzers en ander straatmeubilair;
   4. het uitvoeren van grondbewerkingen, waartoe worden gerekend afgraven, woelen, mengen, diepploegen, egaliseren, ontginnen, ophogen en aanleggen van drainage;
   5. het permanent opslaan van goederen;

6. het aanleggen, vergraven, verruimen of dempen van sloten, vijvers en andere wateren.

b. Het verbod is niet van toepassing op werken en/of werkzaamheden:

1. die reeds in uitvoering zijn op het tijdstip van het van kracht worden van het plan;
2. die het normale onderhoud ten aanzien van de leiding en belemmeringenstrook of ten aanzien van de functies van de andere voorkomende bestemming(en) betreffen;
3. zijnde graafwerkzaamheden als bedoeld in de Wet informatieuitwisseling ondergrondse netten;
4. die mogen worden uitgevoerd krachtens een reeds verleende vergunning.

c. Een omgevingsvergunning voor het uitvoeren van werken, geen bouwwerk zijnde, of van werkzaamheden kan worden verleend indien de betreffende werken en/of werkzaamheden de belangen van de leiding niet onevenredig schaden.

d. Alvorens te beslissen op een aanvraag om een omgevingsvergunning, als bedoeld in lid c, wint het bevoegd gezag schriftelijk advies in bij de leidingbeheerder omtrent de vraag of door de voorgenomen werken of werkzaamheden de belangen van de leiding niet onevenredig worden geschaad en welke voorwaarden gesteld dienen te worden om eventuele schade te voorkomen.

Artikel 5 Verkeer

5.1 Bestemmingsomschrijving

a. De voor 'Verkeer' aangewezen gronden zijn bestemd voor erftoegangswegen in halfverharding.

b. De gronden zijn tevens bestemd voor groenvoorzieningen, waterhuishoudkundige voorzieningen, hemelwaterbergings- en hemelwaterinfiltratievoorzieningen, rioleringswerken, straatmeubilair en andere bijbehorende voorzieningen.

5.2 Bouwregels

Op de in lid 5.1 bedoelde gronden zijn geen bouwwerken toegestaan.

5.3 Specifiekegebruiksregels

5.3.1 Strijdig gebruik

Als strijdig gebruik wordt in ieder geval aangemerkt het geheel verharden van erftoegangswegen.

5.3.2 Voorwaardelijke verplichting landschappelijke inpassing

1. Het gebruiken of (doen) laten gebruiken van de gronden als bedoeld in artikel 5.1, is slechts toegestaan indien de landschappelijke inpassingsmaatregelen zoals opgenomen in Bijlage 2 bij de regels zijn gerealiseerd;

2. In afwijking op het bepaalde onder 1. geldt dat het gebruiken van de gronden als bedoeld in artikel 5.1 tot maximaal 2 jaar na vaststelling van dit bestemmingsplan is toegestaan indien de de landschappelijke inpassingsmaatregelen zoals opgenomen in Bijlage 2 bij de regels nog niet zijn gerealiseerd.

5.3.3 Voorwaardelijke verplichting compensatie GNN

1. Het gebruiken of (doen) laten gebruiken van de gronden als bedoeld in artikel 5.1, is slechts toegestaan indien de compensatie van het GNN conform het inrichtings- en beheerplan zoals opgenomen in Bijlage 1 bij de regels , ter plaatse van de gronden die in dit bestemingsplan zijn aangewezen met de bestemming 'Natuur', is gerealiseerd;
2. In afwijking op het bepaalde onder 1. geldt dat het gebruiken van de gronden als bedoeld in artikel 5.1 tot maximaal 2 jaar na vaststelling van dit bestemmingsplan is toegestaan indien de de compensatie van het GNN conform het inrichtings- en beheerplan zoals opgenomen in Bijlage 1 bij de regels, nog niet is gerealiseerd.
3. In afwijking op het bepaalde onder 1. en 2. geldt dat in uitzonderlijke gevallen, zoals bij het optreden van plantenziektes, met een omgevingsvergunning kan worden afgeweken van het inrichtings- en beheerplan zoals opgenomen in Bijlage 1.

Artikel 6 Waarde - Archeologie 1

6.1 Bestemmingsomschrijving

De voor 'Waarde - Archeologie 1'aangewezen gronden zijn, behalve voor de andere daar voorkomende bestemming(en), mede bestemd voor gronden met een hoge archeologische verwachtingswaarde en voor gronden met een bekende archeologische vindplaats.

6.2 Bouwregels

Ten aanzien van het oprichten van bebouwing gelden de volgende regels:

a. Behoudens het onder c bepaalde dient, bij een aanvraag voor een omgevingsvergunning voor het oprichten van een bouwwerk groter dan 100 m² en waarbij dieper wordt gegraven dan 30 cm, de aanvrager een rapport te overleggen, waarin de archeologische waarden van de gronden waarop de aanvraag betrekking heeft naar het oordeel van burgemeester en wethouders in voldoende mate zijn vastgesteld.

b. Indien uit het onder a genoemde rapport blijkt dat de archeologische waarden van de gronden door het oprichten van het vergunde bouwwerk zullen worden verstoord, kunnen burgemeester en wethouders één of meerdere van de volgende voorwaarden verbinden aan de omgevingsvergunning:

    1. de verplichting tot het treffen van technische maatregelen waardoor de archeologische waarden in de bodem kunnen worden behouden;

2. de verplichting tot het doen van opgravingen;
3. de verplichting de werken of werkzaamheden die leiden tot de bodemverstoring te laten begeleiden door een deskundig archeoloog;
4. de verplichting om na beëindiging van de werken en werkzaamheden een verslag uit te brengen waaruit blijkt op welke wijze met de archeologische waarden is omgegaan.

c. Het overleggen van een rapport is niet nodig indien naar het oordeel van burgemeester en wethouders de archeologische waarde van de gronden in andere beschikbare informatie afdoende is vastgesteld. Het onder b bepaalde is van overeenkomstige toepassing.

6.3 Omgevingsvergunningvoor het uitvoeren van een werk, geen bouwwerk zijnde, of van werkzaamheden

a. Ter plaatse van de aangewezen gronden is het verboden om zonder of in afwijking van een door burgemeester en wethouders verleende vergunning de volgende werken en werkzaamheden groter dan 100 m² en waarbij dieper wordt gegraven dan 30 cm, uit te (laten) voeren:
   1. het verlagen van de bodem of het afgraven van gronden;
   2. het ophogen van de gronden met meer dan 100 cm (waarbij het in de aanhef genoemde dieper graven dan 30 cm niet geldt), tenzij die werkzaamheden voortvloeien uit een verleende omgevingsvergunning;
   3. het uitvoeren van grondbewerkingen, waartoe ook gerekend wordt woelen, mengen, diepploegen, egaliseren, aanleggen van sleufdrainage, ontginnen, frezen en aanbrengen van heipalen;
   4. het aanbrengen van diepwortelende beplanting alsmede het verwijderen van stobben;
   5. het graven, verdiepen of verbreden van greppels, sloten, vijvers, beken en andere watergangen;
   6. het verlagen van het grondwaterpeil of het veranderen van de samenstelling van het grondwater;
   7. het aanbrengen of vervangen van riolering en ondergrondse transport-, energie- of telecommunicatie- of andere leidingen dan de daarmee verband houdende constructies;
   8. alle overige werkzaamheden die de archeologische waarden van het terrein kunnen aantasten en die niet worden gerekend tot het normale gebruik;
   9. het slopen van ondergrondse gebouwen of een gedeelte daarvan;
   10. het afdekken en/of overbouwen van archeologische vindplaatsen.

b. Het onder a opgenomen verbod geldt niet voor werken of werkzaamheden:
   1. welke op het tijdstip waarop het plan van kracht is, in uitvoering zijn, of mogen worden uitgevoerd krachtens een verleende vergunning;
   2. waarvoor op grond van meer specifieke regelgeving vergunning of afwijking

noodzakelijk is;

3. die van geringe omvang zijn dan wel het normale onderhoud betreffen.

c. De vergunning wordt niet verleend:

1. indien werken of werkzaamheden geen verband houden met het toegestane gebruik in de gegeven bestemming;

2. indien hierdoor, dan wel door de daarvan direct of indirect te verwachten gevolgen, de archeologische waarden van de gronden onevenredig worden of kunnen worden aangetast;

3. dan nadat een advies is ontvangen van een deskundig archeoloog of een deskundig bureau over het door de aanvrager aan burgemeester en wethouders over te leggen rapport, waarin de archeologische waarden van de gronden naar het oordeel van burgemeester en wethouders in voldoende mate zijn vastgesteld.

d. In afwijking van het bepaalde in c kan de vergunning om zwaarwichtige redenen, voor een deel van de werken of werkzaamheden, alsnog worden verleend onder de voorwaarde dat voorafgaande aan de uitvoering van de vergunning adequaat archeologisch onderzoek plaatsvindt.

Artikel 7 Waarde - Archeologie 2

7.1 Bestemmingsomschrijving

De voor 'Waarde - Archeologie 2' aangewezen gronden zijn, behalve voor de andere daar voorkomende bestemming(en), mede bestemd voor gronden met een middelhoge archeologische verwachtingswaarde.

7.2 Bouwregels

Ten aanzien van het oprichten van bebouwing gelden de volgende regels:

a. Behoudens het onder c bepaalde dient, bij een aanvraag voor een omgevingsvergunning voor het oprichten van een bouwwerk groter dan 250 m² en waarbij dieper wordt gegraven dan 30 cm, de aanvrager een rapport te overleggen, waarin de archeologische waarden van de gronden waarop de aanvraag betrekking heeft naar het oordeel van burgemeester en wethouders in voldoende mate zijn vastgesteld.

b. Indien uit het onder a genoemde rapport blijkt dat de archeologische waarden van de gronden door het oprichten van het vergunde bouwwerk zullen worden verstoord, kunnen burgemeester en wethouders één of meerdere van de volgende voorwaarden verbinden aan de omgevingsvergunning:

1. de verplichting tot het treffen van technische maatregelen waardoor de archeologische waarden in de bodem kunnen worden behouden;

2. de verplichting tot het doen van opgravingen;

3. de verplichting de werken of werkzaamheden die leiden tot de bodemverstoring te laten begeleiden door een deskundig archeoloog;
4. de verplichting om na beëindiging van de werken en werkzaamheden een verslag uit te brengen waaruit blijkt op welke wijze met de archeologische waarden is omgegaan.

c. Het overleggen van een rapport is niet nodig indien naar het oordeel van burgemeester en wethouders de archeologische waarde van de gronden in andere beschikbare informatie afdoende is vastgesteld. Het onder b bepaalde is van overeenkomstige toepassing.

7.3 Omgevingsvergunningvoor het uitvoeren van een werk, geen bouwwerk zijnde, of van werkzaamheden

a. Ter plaatse van de aangewezen gronden is het verboden om zonder of in afwijking van een door burgemeester en wethouders verleende vergunning de volgende werken en werkzaamheden groter dan 250 m² en waarbij dieper wordt gegraven dan 30 cm, uit te (laten) voeren:
   1. het verlagen van de bodem of het afgraven van gronden;
   2. het ophogen van de gronden met meer dan 100 cm (waarbij het in de aanhef genoemde dieper graven dan 30 cm niet geldt), tenzij die werkzaamheden voortvloeien uit een verleende omgevingsvergunning;
   3. het uitvoeren van grondbewerkingen, waartoe ook gerekend wordt woelen, mengen, diepploegen, egaliseren, aanleggen van sleufdrainage, ontginnen, frezen en aanbrengen van heipalen;
   4. het aanbrengen van diepwortelende beplanting alsmede het verwijderen van stobben;
   5. het graven, verdiepen of verbreden van greppels, sloten, vijvers, beken en andere watergangen;
   6. het verlagen van het grondwaterpeil of het veranderen van de samenstelling van het grondwater;
   7. het aanbrengen of vervangen van riolering en ondergrondse transport-, energie- of telecommunicatie- of andere leidingen dan de daarmee verband houdende constructies;
   8. alle overige werkzaamheden die de archeologische waarden van het terrein kunnen aantasten en die niet worden gerekend tot het normale gebruik;
   9. het slopen van ondergrondse gebouwen of een gedeelte daarvan;
   10. het afdekken en/of overbouwen van archeologische vindplaatsen.

b. Het onder a opgenomen verbod geldt niet voor werken of werkzaamheden:
   1. welke op het tijdstip waarop het plan van kracht is, in uitvoering zijn, of mogen worden uitgevoerd krachtens een verleende vergunning;
   2. waarvoor op grond van meer specifieke regelgeving vergunning of afwijking noodzakelijk is;

3. die van geringe omvang zijn dan wel het normale onderhoud betreffen.

c. De vergunning wordt niet verleend:

1. indien werken of werkzaamheden geen verband houden met het toegestane gebruik in de gegeven bestemming;

2. indien hierdoor, dan wel door de daarvan direct of indirect te verwachten gevolgen, de archeologische waarden van de gronden onevenredig worden of kunnen worden aangetast;

3. dan nadat een advies is ontvangen van een deskundig archeoloog of een deskundig bureau over het door de aanvrager aan burgemeester en wethouders over te leggen rapport, waarin de archeologische waarden van de gronden naar het oordeel van burgemeester en wethouders in voldoende mate zijn vastgesteld.

d. In afwijking van het bepaalde in c kan de vergunning om zwaarwichtige redenen, voor een deel van de werken of werkzaamheden, alsnog worden verleend onder de voorwaarde dat voorafgaande aan de uitvoering van de vergunning adequaat archeologisch onderzoek plaatsvindt.

Artikel 8 Waarde - Archeologie 3

8.1 Bestemmingsomschrijving

De voor 'Waarde - Archeologie 3' aangewezen gronden zijn, behalve voor de andere daar voorkomende bestemming(en), mede bestemd voor gronden met een lage archeologische verwachtingswaarde en waterbodems.

8.2 Bouwregels

Ten aanzien van het oprichten van bebouwing gelden de volgende regels:

a. Behoudens het onder c bepaalde dient, bij een aanvraag voor een omgevingsvergunning voor het oprichten van een bouwwerk groter dan 2500 m² en waarbij dieper wordt gegraven dan 30 cm, de aanvrager een rapport te overleggen, waarin de archeologische waarden van de gronden waarop de aanvraag betrekking heeft naar het oordeel van burgemeester en wethouders in voldoende mate zijn vastgesteld.

b. Indien uit het onder a genoemde rapport blijkt dat de archeologische waarden van de gronden door het oprichten van het vergunde bouwwerk zullen worden verstoord, kunnen burgemeester en wethouders één of meerdere van de volgende voorwaarden verbinden aan de omgevingsvergunning:

1. de verplichting tot het treffen van technische maatregelen waardoor de archeologische waarden in de bodem kunnen worden behouden;

2. de verplichting tot het doen van opgravingen;

3. de verplichting de werken of werkzaamheden die leiden tot de

bodemverstoring te laten begeleiden door een deskundig archeoloog;

4. de verplichting om na beëindiging van de werken en werkzaamheden een verslag uit te brengen waaruit blijkt op welke wijze met de archeologische waarden is omgegaan.

c. Het overleggen van een rapport is niet nodig indien naar het oordeel van burgemeester en wethouders de archeologische waarde van de gronden in andere beschikbare informatie afdoende is vastgesteld. Het onder b bepaalde is van overeenkomstige toepassing.

8.3 Omgevingsvergunningvoor het uitvoeren van een werk, geen bouwwerk zijnde, of van werkzaamheden

a. Ter plaatse van de aangewezen gronden is het verboden om zonder of in afwijking van een door burgemeester en wethouders verleende vergunning de volgende werken en werkzaamheden groter dan 2500 m² en waarbij dieper wordt gegraven dan 30 cm, uit te (laten) voeren:

1. het verlagen van de bodem of het afgraven van gronden;
2. het ophogen van de gronden met meer dan 100 cm (waarbij het in de aanhef genoemde dieper graven dan 30 cm niet geldt), tenzij die werkzaamheden voortvloeien uit een verleende omgevingsvergunning;
3. het uitvoeren van grondbewerkingen, waartoe ook gerekend wordt woelen, mengen, diepploegen, egaliseren, aanleggen van sleufdrainage, ontginnen, frezen en aanbrengen van heipalen;
4. het aanbrengen van diepwortelende beplanting alsmede het verwijderen van stobben;
5. het graven, verdiepen of verbreden van greppels, sloten, vijvers, beken en andere watergangen;
6. het verlagen van het grondwaterpeil of het veranderen van de samenstelling van het grondwater;
7. het aanbrengen of vervangen van riolering en ondergrondse transport-, energie- of telecommunicatie- of andere leidingen dan de daarmee verband houdende constructies;
8. alle overige werkzaamheden die de archeologische waarden van het terrein kunnen aantasten en die niet worden gerekend tot het normale gebruik;
9. het slopen van ondergrondse gebouwen of een gedeelte daarvan;
10. het afdekken en/of overbouwen van archeologische vindplaatsen.

b. Het onder a opgenomen verbod geldt niet voor werken of werkzaamheden:

1. welke op het tijdstip waarop het plan van kracht is, in uitvoering zijn, of mogen worden uitgevoerd krachtens een verleende vergunning;
2. waarvoor op grond van meer specifieke regelgeving vergunning of afwijking noodzakelijk is;
3. die van geringe omvang zijn dan wel het normale onderhoud betreffen.

c. De vergunning wordt niet verleend:

   1. indien werken of werkzaamheden geen verband houden met het toegestane gebruik in de gegeven bestemming;

   2. indien hierdoor, dan wel door de daarvan direct of indirect te verwachten gevolgen, de archeologische waarden van de gronden onevenredig worden of kunnen worden aangetast;

   3. dan nadat een advies is ontvangen van een deskundig archeoloog of een deskundig bureau over het door de aanvrager aan burgemeester en wethouders over te leggen rapport, waarin de archeologische waarden van de gronden naar het oordeel van burgemeester en wethouders in voldoende mate zijn vastgesteld.

d. In afwijking van het bepaalde in c kan de vergunning om zwaarwichtige redenen, voor een deel van de werken of werkzaamheden, alsnog worden verleend onder de voorwaarde dat voorafgaande aan de uitvoering van de vergunning adequaat archeologisch onderzoek plaatsvindt.

Artikel 9 Waarde - Cultuurhistorie

9.1 Bestemmingsomschrijving

De voor 'Waarde - Cultuurhistorie' aangewezen gronden zijn, behalve voor de andere daar voorkomende bestemming(en), mede bestemd voor de instandhouding en bevordering van het landschappelijk karakter van de gronden alsmede voor de instandhouding en bevordering van de aanwezige cultuurhistorische waarden.

9.2 Bouwregels

a. Op de in lid 9.1 bedoelde gronden zijn geen bouwwerken toegestaan.

9.3 Omgevingsvergunningvoor het uitvoeren van een werk, geen bouwwerk zijnde, of van werkzaamheden

Het is verboden om op de voor Waarde - Cultuurhistorie aangewezen gronden de volgende werken en/of werkzaamheden uit te voeren of te laten uitvoeren, zonder of in afwijking van een 'Omgevingsvergunning voor het uitvoeren van een werk, geen bouwwerk zijnde, of van werkzaamheden', van het bevoegde gezag:

a. a het vellen, rooien en beschadigen van houtgewassen anders dan bij wijze van verzorging van de aanwezige houtopstand en het beheer als hakhoutbos;

b. het bebossen of beplanten met houtopstanden;

c. het verlagen van de bodem en ophogen en egaliseren van gronden;

d. het graven, dempen, verdiepen of verbreden van greppels, sloten,

e. poelen, beken en andere watergangen of hemelwaterbergings- en hemelwaterinfiltratievoorzieningen;

f. het verlagen van het grondwaterpeil;

g. het aanbrengen of verbreden van oppervlakteverhardingen ten behoeve van (erf)ontsluitingswegen en voet- en fietspaden;

h. het aanbrengen van ondergrondse transport-, energie- of telecommu-nicatie- of andere leidingen en de daarmee verband houdende construc-ties respectievelijk het aanbrengen van constructies in verband met bovengrondse leidingen.

Hoofdstuk 3 Algemene regels

Artikel 10 Anti-dubbelregel

Grond die eenmaal in aanmerking is genomen bij het toestaan van een bouwplan waaraan uitvoering is of alsnog kan worden gegeven, blijft bij de beoordeling van latere bouwplannen buiten beschouwing.

Artikel 11 Algemene gebruiksregels

11.1 Strijdiggebruik

a. Als strijdig met de bestemming of het plan wordt in ieder geval aangemerkt het (doen of laten) gebruiken van gronden en bouwwerken ten behoeve van:

   1. het opslaan, lozen of storten, al dan niet ten verkoop, van onbruikbare dan wel aan hun oorspronkelijke gebruik onttrokken voorwerpen, materialen, stoffen, voer- of vaartuigen of machines;

   2. het (doen of laten) gebruiken van gebouwen ten behoeve van een seksinrichting;

   3. het gebruiken of laten gebruiken ten behoeve van kortstondige, incidentele evenementen, festiviteiten en manifestaties dan wel als markt of standplaats.

b. Gebruik dat afwijkt van het bepaalde onder a sub 3 echter waarvoor ingevolge een wettelijk voorschrift vergunning, ontheffing of vrijstelling is verleend, dan wel waarvoor een melding is gedaan, mag worden gehandhaafd.

c. Als strijdig met de bestemming of het bestemmingsplan wordt niet aangemerkt:

   1. het gebruiken of het laten gebruiken van gronden ten behoeve van kortstondige, incidentele evenementen, festiviteiten en manifestaties, indien en voor zover daardoor ingevolge een wettelijk voorschrift vergunning, ontheffing of vrijstelling vereist is en deze is verleend, dan wel een melding is gedaan;

   2. het aanleggen of het laten aanleggen van kabels en leidingen ten behoeve van de drinkwatervoorziening, de riolering, de waterhuishouding, de energievoorziening en de datacommunicatie, met uitzondering van:

      - buisleidingen waarop het Besluit externe veiligheid buisleidingen van toepassing is, tenzij deze in het bestemmingsplan als zodanig zijn bestemd;

      - hoogspanningsleidingen, tenzij deze in het bestemmingsplan als zodanig zijn bestemd.

Artikel 12 Algemene wijzigingsregels

Burgemeester en wethouders kunnen het bestemmingsplan wijzigen en:

a. de dubbelbestemmingen 'Waarde - Archeologie 1', 'Waarde - Archeologie 2' en 'Waarde - Archeologie 3' al dan niet gedeeltelijk verwijderen, indien uit nader onderzoek blijkt dat ter plaatse geen bijzondere archeologische waarden (meer) aanwezig zijn en niet niet meer noodzakelijk wordt geacht dat het plan voorziet in bescherming van deze waarden;

b. (een van) de dubbelbestemmingen 'Waarde - Archeologie 1', Waarde - Archeologie 2' en 'Waarde - Archeologie 3' op de verbeelding toe te voegen indien uit nader onderzoek blijkt dat ter plaatse bijzondere archeologische waarden aanwezig zijn;

c. (een van) de dubbelbestemmingen 'Waarde - Archeologie 1', Waarde - Archeologie 2' en 'Waarde - Archeologie 3' op de verbeelding te wijzigen in een andere dubbelbestemming, zijnde 'Waarde - Archeologie 1', Waarde - Archeologie 2' en 'Waarde - Archeologie 3', indien uit nader onderzoek blijkt dat ter plaatse andere archeologische waarden aanwezig zijn dan op de verbeelding aangegeven.

Hoofdstuk 4 Overgangs- en slotregels

Artikel 13 Overgangsrecht

13.1 Bouwwerken

a. Een bouwwerk dat op het tijdstip van inwerkingtreding van het bestemmingsplan aanwezig of in uitvoering is, dan wel gebouwd kan worden krachtens een omgevingsvergunning, en afwijkt van het plan, mag, mits deze afwijking naar aard en omvang niet worden vergroot,

   1. gedeeltelijk worden vernieuwd of veranderd;

   2. na het teniet gaan ten gevolge van een calamiteit geheel worden vernieuwd of veranderd, mits de aanvraag van de omgevingsvergunning wordt gedaan binnen twee jaar na de dag waarop het bouwwerk is teniet gegaan.

b. Burgemeester en wethouders kunnen eenmalig in afwijking van het eerste lid een omgevingsvergunning verlenen voor het vergroten van de inhoud van een bouwwerk als bedoeld in het eerste lid met maximaal 5%.

c. Het eerste lid is niet van toepassing op bouwwerken die weliswaar bestaan op het tijdstip van inwerkingtreding van het plan, maar zijn gebouwd zonder vergunning en in strijd met het daarvoor geldende plan, daaronder begrepen de overgangsbepaling van dat plan.

13.2 Gebruik

a. Het gebruik van grond en bouwwerken dat bestond op het tijdstip van inwerkingtreding van het bestemmingsplan en hiermee in strijd is, mag worden voortgezet.

b. Het is verboden het met het bestemmingsplan strijdige gebruik, bedoeld in het eerste lid, te veranderen of te laten veranderen in een ander met dat plan strijdig gebruik, tenzij door deze verandering de afwijking naar aard en omvang wordt verkleind.

c. Indien het gebruik, bedoeld in het eerste lid, na het tijdstip van inwerkingtreding van het plan voor een periode langer dan een jaar wordt onderbroken, is het verboden dit gebruik daarna te hervatten of te laten hervatten.

d. Het eerste lid is niet van toepassing op het gebruik dat reeds in strijd was met het voorheen geldende bestemmingsplan, daaronder begrepen de overgangsbepalingen van dat plan.

Artikel 14 Slotregel

Deze regels worden aangehaald als:
Regels van het bestemmingsplan 'Bestemmingsplan Landelijk Gebied, locatie langs de spoorlijn tussen Biljoen en Zutphensestraatweg 5b'.

Aldus vastgesteld in de openbare vergadering van ……

Velp | Rheden | De Steeg | Ellecom | Dieren
Spankeren | Laag-Soeren | Landelijk gebied

Gemeentehuis
Hoofdstraat 3 |
6994 AB De Ste
postbus 9110 |
ZJ De Steeg
T 026 4976911
026 4976518 |
gemeente@rhed
| www.rheden.n

gemeente Rheden

Bestemmingsplan Landelijk Gebied, locatie langs de spoorlijn tussen Biljoen en Zutphensestraatweg 5b

Velp

Rheden

De Steeg

Ellecom

Dieren

Spankeren

Laag-Soeren

Landelijk gebied

Bestemmingsplan Landelijk Gebied, locatie langs de spoorlijn tussen Biljoen en Zutphensestraatweg 5b

Inhoudsopgave

Toelichting **5**

Hoofdstuk 1 Inleiding **7**

1.1 Algemeen 7
1.2 Aanleiding bestemmingsplan 8
1.3 Ligging plangebied 8
1.4 Geldende bestemmingsplannen 10

Hoofdstuk 2 Beschrijving van het plan **15**

2.1 Algemeen 15
2.2 Beschrijving plangebied 15
2.3 De beoogde ontwikkeling 17
2.4 Afweging 19

Hoofdstuk 3 Beleid **21**

3.1 Rijk 21
3.2 Provincie 23
3.3 Waterschap 27
3.4 Gemeente 27

Hoofdstuk 4 Haalbaarheid en afweging **31**

4.1 Bodem 31
4.2 Geluid 32
4.3 Natuur/Ecologie 33
4.4 Groen 35
4.5 Water 36
4.6 Archeologie 39
4.7 Cultuurhistorie en landschap 40
4.8 Luchtkwaliteit 40
4.9 Verkeer en parkeren 41
4.10 Externe veiligheid 42
4.11 Milieuzonering 43
4.12 Milieueffectrapportage 43

Hoofdstuk 5 Juridische aspecten **45**

5.1 Algemeen 45
5.2 Procedure bestemmingsplan 45

5.3 Verbeelding en regels 45
5.4 Reikwijdte bestemmingsplan 47
5.5 Handhaving 48

Hoofdstuk 6 Economische uitvoerbaarheid 49

Hoofdstuk 7 Maatschappelijke uitvoerbaarheid 51

7.1 Inspraak 51
7.2 Vooroverleg 51
7.3 Zienswijzen 53

Toelichting

Hoofdstuk 1 Inleiding

Leeswijzer

De toelichting op een bestemmingsplan wordt binnen de gemeente volgens een vast stramien opgebouwd, en wel als volgt.

Hoofdstuk	**Inhoud**
1 Inleiding	Kort wordt ingegaan op het bestemmingsplan in het algemeen; de aanleiding voor onderhavig plan; de ligging van het plangebied en het geldende bestemmingsplan.
2 Beschrijving van het plan	Hier wordt de huidige stand van zaken beschreven en een beschrijving van de beoogde ontwikkeling gegeven.
3 Beleid	Aangegeven wordt binnen welke beleidskaders en regels van het rijk, provincie, waterschap en de gemeente het bestemmingsplan is opgesteld.
4 Haalbaarheid en afweging	De haalbaarheid en afweging, de uitgevoerde onderzoeken en conclusies komen hier aan de orde.
5 Juridische aspecten	Beschreven wordt de procedure die een bestemmingsplan doorloopt en wordt een toelichting gegeven op de regels van het bestemmingsplan.
6 Economische uitvoerbaarheid	Toegelicht wordt of uitvoering van het bestemmingsplan economisch haalbaar is.
7 Maatschappelijke uitvoerbaarheid	Hier wordt beschreven hoe de procedure is verlopen tot de vaststelling van het bestemmingsplan.

1.1 Algemeen

Het bestemmingsplan bestaat uit een digitale verbeelding (de kaart) en regels. Door het perceel op te zoeken waarover informatie wordt gewenst, kan worden afgelezen welke bestemming het heeft. In een bestemmingsplan worden de gebruiks- en bouwmogelijkheden van gronden en opstallen aangegeven door middel van kleuren en symbolen, waarbij per object regels zijn gegeven. De regels bevatten de materiële inhoud van de bestemmingen. Uit het samenstel van de verbeelding en de regels blijkt wat juridisch wordt toegestaan. Een bestemmingsplan gaat vergezeld van een toelichting. De toelichting heeft geen juridische status. Na inwerking van de Omgevingswet maakt voorliggend bestemmingsplan in eerste instantie onderdeel uit van het omgevingsplan-van-rechtswege (tijdelijke omgevingsplan).

1.2 Aanleiding bestemmingsplan

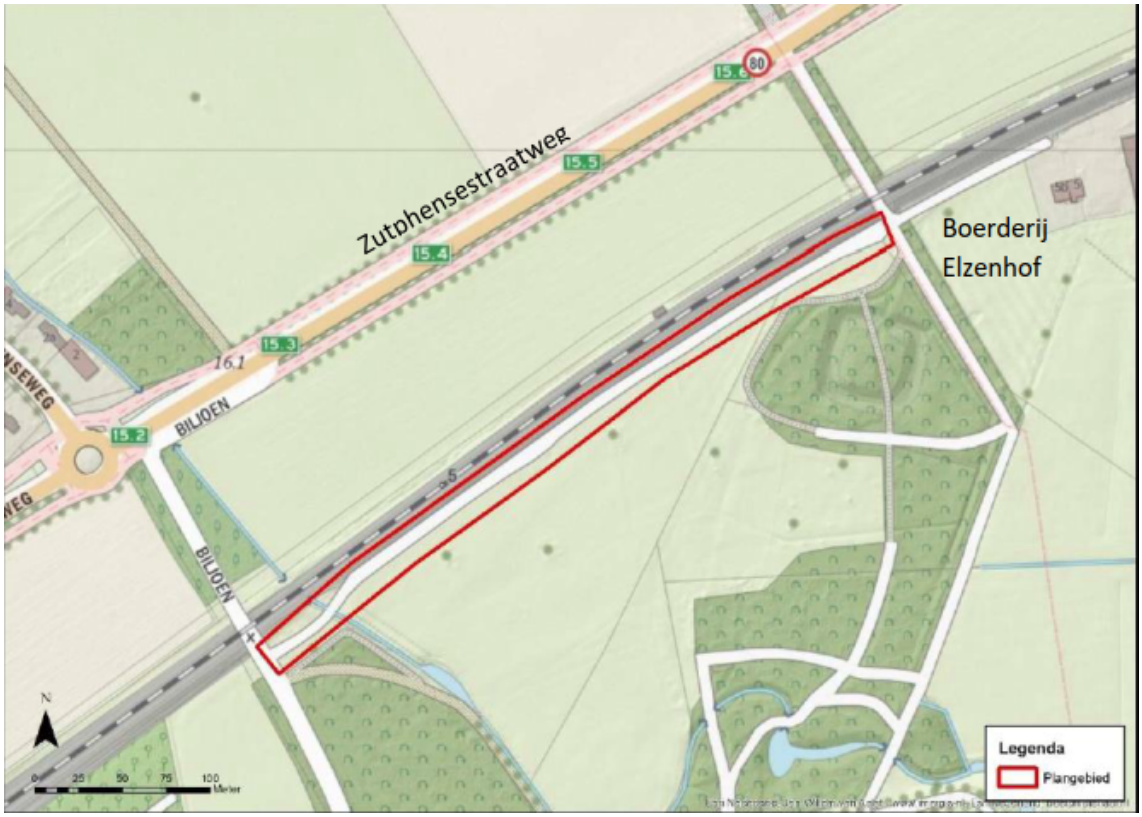
Het bestemmingsplan bevindt zich in Landgoed Biljoen. Binnen het landgoed is een pachtboerderij gelegen. Het betreft boerderij 'Elzenhof' die vanaf de provinciale weg Zutphensestraatweg N785 werd ontsloten. Deze ontsluiting, ook wel het Blauwe Laantje genoemd, is meer een pad dan een weg en kruist de spoorlijn Arnhem-Zutphen. Hier is sprake van een zogenaamde particuliere overweg, namelijk een onbewaakt overpad dat met hekken van de spoorbaan is afgescheiden. Vanwege het drukke treinverkeer en het passeren van goederentreinen in de nacht was dit voor zowel de bewoners van de boerderij als ook ProRail een onacceptabele situatie. De overweg was de enige mogelijkheid om de boerderij te bereiken.

Hierop is aan de hand van een variantenstudie, opgesteld door Sweco (Alternatievenstudie Blauwe Laantje, 12-09-2017), besloten een tijdelijke weg aan te leggen parallel aan het spoor die ontsluit op de Biljoen. De ligging langs het spoor is gekozen vanwege de minst visuele impact op het landschapsbeeld van het landgoed. De weg volgt de barrière welke gevormd wordt door de spoorbaanligging in het landschap. Het onderhavige bestemmingsplan heeft als doel om de bestaande tijdelijke weg om te zetten naar een definitieve weg. De weg heeft een definitieve status nodig om de bestaande onbeveiligde overgang bij het Blauwe Laantje te kunnen saneren. De spoorwegovergang is reeds afgesloten met hekwerken.

De nieuwe definitieve weg past niet binnen het geldende bestemmingplan. De weg is gelegen in het Gelders natuurnetwerk. Vanuit de Omgevingsverordening van de provincie Gelderland (artikel 5.12) volgt dat voor een dergelijke ontwikkeling in het Gelders natuurnetwerk compensatie nodig is. Deze compensatielocatie maakt ook deel uit van dit bestemmingsplan.

1.3 Ligging plangebied

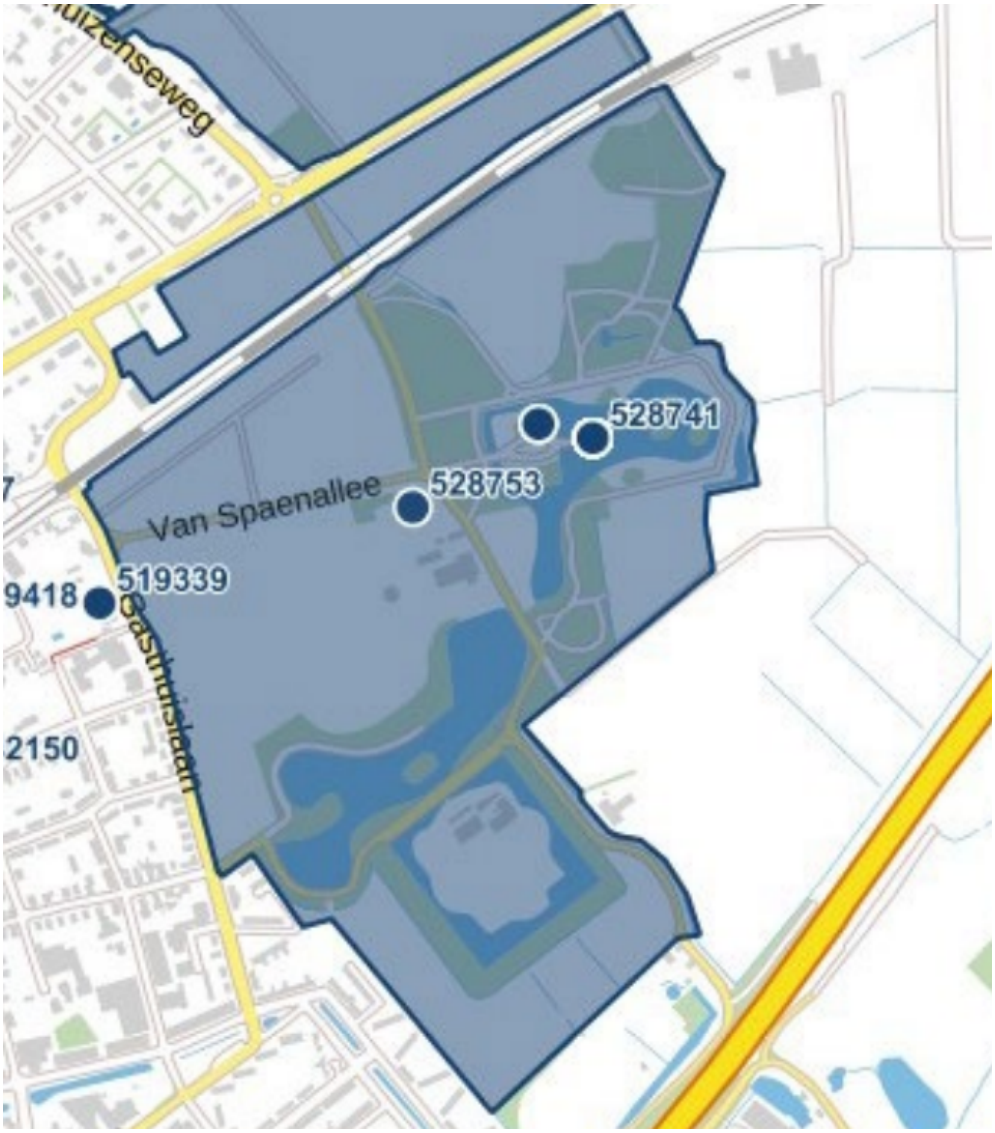
Het plangebied ligt ten oosten van het dorp Velp in de gemeente Rheden. De weg is gelegen aan de noordkant van het landgoed Biljoen en loopt van de spoorwegovergang bij het Blauwe Laantje (oostelijk) naar de Biljoen (westelijk).

Afbeelding 1.1: Ligging plangebied

Ook een locatie waar natuur wordt gecompenseerd maakt onderdeel uit van het plangebied. Deze locatie is niet op bovenstaande afbeelding weergegeven, maar bevindt zich enkele honderden meters ten zuiden van de weg. Voor de exacte begrenzing en ligging van het plangebied kan de digitale verbeelding behorend bij dit bestemmingsplan worden geraadpleegd.

Daarnaast betreft landgoed Biljoen een rijksmonument. Het betreft de historische buitenplaats Biljoen inclusief de omliggende parkaanleg. Zie afbeelding 1.2 voor de begrenzing van het rijksmonument landgoed Biljoen.

Afbeelding 1.2: begrenzing rijksmonument landgoed Biljoen met aanwezige rijksmonumentpunten (bron: Rijksdienst voor Cultureel Erfgoed, webgispublisher)

1.4 Geldende bestemmingsplannen

Het plangebied ligt binnen de begrenzing van het bestemmingsplan Landelijk Gebied dat op 26 augustus 2010 door de gemeente Rheden is vastgesteld. In afbeelding 1.3 is een uitsnede van de verbeelding van het geldende bestemmingsplan weergegeven. De rode lijn in de afbeelding geeft globaal de ligging van de weg aan. Binnen het rode vak is de locatie gelegen waar natuurcompensatie wordt gerealiseerd.

In het geldende bestemmingsplan valt de locatie in de volgende bestemmingen:

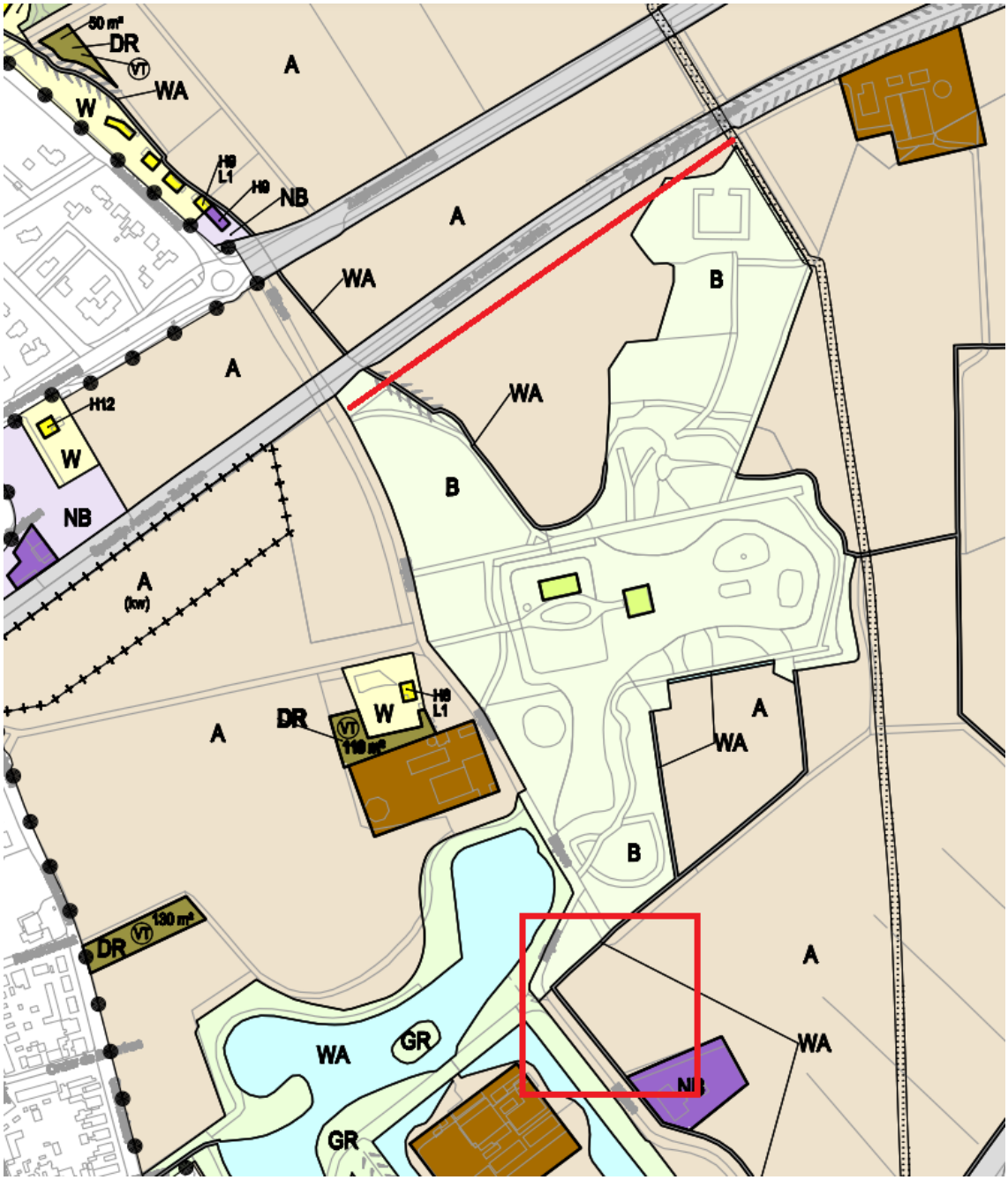
1. Agrarisch gebied met landschaps- en natuurwaarden (artikel 2.1)
2. Buitenplaats (artikel 2.6)
3. Water (artikel 2.10)
4. Zone transportleiding (artikel 2.13)

De wens om de tijdelijke weg om te zetten in een definitieve weg is in strijd met het bestemmingsplan. De bestemming Agrarisch gebied met landschaps- en natuurwaarde is bedoeld voor bestaande gebiedsontsluitings- en erftoegangswegen. De gewenste permanente weg is hiermee in strijd, omdat deze weg nog niet bestond toen het bestemmingsplan ter visie ging. In dit geval is sprake van het omzetten van een tijdelijke vergunde weg naar een permanente weg. De permanente weg past niet binnen de vigerende bestemming.

Het gedeelte van de weg in de bestemming Buitenplaats is wel passend. Deze gronden zijn bestemd voor onder andere erfontsluitingswegen en andere voorzieningen ten behoeve van het verkeer. De permanente weg past binnen deze bestemming.

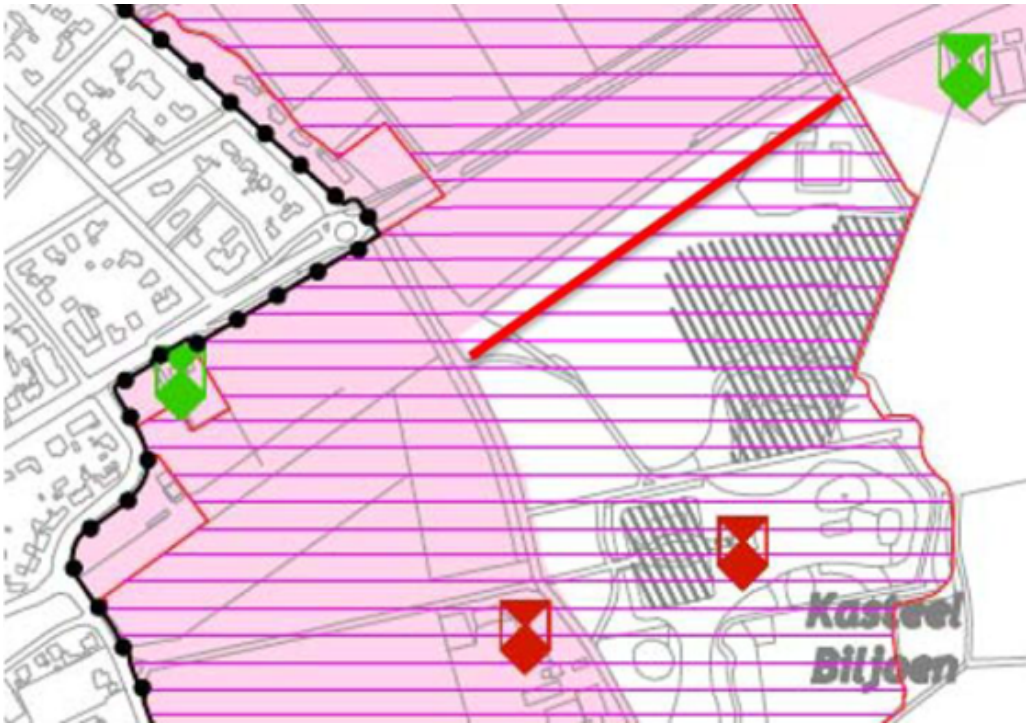
Binnen de gronden met bestemming Water zijn bruggen en andere civieltechnische werken toegestaan. De weg inclusief duiker ter plaatse van de watergang past hiermee binnen deze bestemming.

Het oostelijke gedeelte van de weg raakt een strook met dubbelbestemming Leidingen. Op deze gronden zijn naast de gegeven basisbestemmingen tevens hoofdtransportleidingen voor aardgas, water, afvalwater of andere nutsvoorzieningen toegestaan inclusief bijbehorende bouwwerken. De dubbelbestemming wordt in voorliggend bestemmingsplan overgenomen om zo de leidingen te beschermen.

Afbeelding 1.3: Uitsnede verbeelding geldend bestemmingsplan Landelijk Gebied (2010-08-26)

Op de cultuurhistorische waardenkaart behorende bij het bestemmingsplan Landelijk Gebied is het plangebied tevens aangewezen als cultuurhistorisch waardevol gebied.

Afbeelding 1.4: Uitsnede verbeelding cultuurhistorische waardenkaart gemeente Rheden

In het plangebied is tevens het bestemmingsplan Archeologie van toepassing, dat op 15 april 2014 door de gemeente is vastgesteld. Hier ligt de weg overwegend in de bestemming Waarde - Archeologie 2, gedeeltelijk in Waarde - Archeologie 3 en voor een klein gedeelte in Waarde - Archeologie 1. Op de compensatielocatie is sprake van overwegend Waarde - Archeologie 3 en voor een klein gedeelte Waarde - Archeologie 1.

Afbeelding 1.5: Uitsnede verbeelding bestemmingsplan Archeologie

Hoofdstuk 2 Beschrijving van het plan

2.1 Algemeen

Dit hoofdstuk gaat in op de volgende punten:

- de ligging van de desbetreffende locatie;
- een beschrijving van de ontwikkeling die dit bestemmingsplan mogelijk maakt;
- stedenbouwkundige uitgangspunten/afweging

2.2 Beschrijving plangebied

Huidige situatie
De tijdelijke weg is gelegen in het landgoed Biljoen. Het landgoed is circa 162 hectare groot, waarvan ongeveer 70 hectare is aangewezen als beschermd Rijksmonument. Het landschap kenmerkt zich door het kasteel Biljoen met waterpartijen, bossen en landerijen. Het landgoed is eigendom van Geldersch Landschap en Kasteelen (GLK).

De tijdelijke noodweg betreft een halfverhard pad met een maximale breedte van 4 meter en een lengte van 424 meter parallel aan het spoor. Het pad loopt bij Biljoen tussen de bestaande beukenbomen door. In verband met de veiligheid is in samenspraak met ProRail een verplichte rijrichting aangegeven, waardoor grote motorvoertuigen vanaf de boerderij linksaf (zuidwaarts) Biljoen op rijden. Het is niet toegestaan om via de spoorwegovergang (noordwaarts) bij Biljoen het erf te verlaten. In afbeelding 2.1a is de huidige situatie van de tijdelijke noodweg weergegeven. Voor de exacte locatie van de ontwikkeling wordt verwezen naar de verbeelding.

Afbeelding 2.1a: Huidige situatie tijdelijke noodweg met Biljoen (west) en de te saneren overgang (oost). Ook is boerderij 'De Elzenhof'zichtbaar waarvoor de ontsluitingsweg is bedoeld.

De compensatielocatie bestaat in de huidige situatie uit onbebouwd agrarisch grasland. Zie afbeelding 2.1b voor een weergave van de huidige situatie. De exacte locatie en begrenzing is weergegeven in de bijbehorende verbeelding.

Afbeelding 2.1b: Huidige situatie compensatielocatie

2.3 De beoogde ontwikkeling

Nieuwe situatie
Conform het beleid van ProRail om alle Niet Actief Beveiligde Overgangen (NABO's) aan te pakken is de alternatieve tijdelijke weg aangelegd. Uitgangspunt is om de overgang bij het Blauwe Laantje te saneren. Dit betekent dat een permanent alternatief voor de ontsluiting voor de boerderij nodig is. Sweco heeft hiervoor in 2017 een alternatievenstudie (Alternatievenstudie Blauwe Laantje, SWNL0201176, 12 september 2017) uitgevoerd, waaruit blijkt dat het omzetten van de tijdelijke weg parallel aan het spoor naar een permanente weg de meest gunstige maatregel betreft.

De tijdelijke weg is aangelegd als tijdelijke oplossing om de spoorwegovergang te kunnen sluiten. De aanleg van de weg is op grond van artikel 4, lid 11 van het Besluit omgevingsrecht vergund met een omgevingsvergunning voor het afwijken van het bestemmingsplan voor maximaal tien jaar. Om de permanente weg te kunnen realiseren dient het bestemmingsplan te worden gewijzigd.

Natuurcompensatie
De tijdelijke weg is gelegen in het Gelders Natuur Netwerk. Dit betekent dat naast

landschappelijke inpassing ook maatregelen nodig zijn om de GNN te compenseren. De benodigde compensatie komt voort uit de GNN-toetsing die voor de ontwikkeling is gedaan. De toetsing is nader uitgewerkt in paragraaf 4.3 Natuur/Ecologie.

Landschappelijke inpassing
Landgoed Biljoen betreft een rijksmonument. Het betreft de historische buitenplaats Biljoen inclusief de omliggende parkaanleg. Deze zijn in cultuur-, architectuur- en tuinhistorisch opzicht van algemeen belang vanwege het kasteel, de deels in structuur en detail bewaard gebleven historische tuin- en parkaanleg in landsschapsstijl. Ook de visuele samenhang en de ornamentale waarde van de onderdelen van het complex dragen hieraan bij.

Voor deze ruimtelijke ontwikkeling moet dus worden aangetoond dat de ontwikkeling de cultuur-, natuur- en landschappelijke waarden niet schaadt en dat sprake is van een algemene kwaliteitsverbetering. Hiervoor is een landschappelijk inpassingsplan opgesteld. In het inpassingplan is naast de locatie van de permanente weg ook het Blauwe Laantje na saneren van de NABO meegenomen. Dit betekent dat de inpassing gedeeltelijk buiten het plangebied van dit bestemmingsplan wordt uitgevoerd. Het inpassingsplan benoemt een viertal maatregelen die in dit bestemmingsplan geborgd dienen te worden en tot uitvoer moeten worden gebracht. Het betreft:

1. de aansluiting van de weg op Biljoen.
2. het 'herstructureren' van het zuidelijk deel van het Blauwe Laantje ter compensatie van de aanleg van de weg.
3. Het parklandschap versterken en 'inpassen' van het trafohuisje ter compensatie van de aanleg van de weg.
4. Het afsluiten van het Blauwe Laantje ten noorden van de Zutphensestraatweg voor gemotoriseerd verkeer.

Afbeelding 2.2: Huidige situatie landgoed Biljoen met locaties van de maatregelen 1 t/m 4 weergegeven.

2.4 Afweging

Zoals in de vorige paragraaf beschreven wordt de beoogde planontwikkeling getoetst aan de geldende regelgeving en is sprake van een zorgvuldige landschappelijke inpassing. Daarbij vindt ook de benodigde natuurcompensatie plaats. Hiermee voldoet het plan aan een goede ruimtelijke ordening.

Hoofdstuk 3 Beleid

In dit hoofdstuk komt het ruimtelijk beleid op hoofdlijnen aan de orde. Het gaat hier om vigerend beleid op rijks-, provinciaal- en gemeentelijk niveau. Bij de beoordeling van de haalbaarheid in Hoofdstuk 4 wordt ingegaan op specifiek beleid.

3.1 Rijk

3.1.1 Nationale Omgevingsvisie (NOVI)

Op 11 september 2020 is de structuurvisie 'Nationale Omgevingsvisie (NOVI)' vastgesteld. De NOVI biedt een langetermijnperspectief op de ontwikkeling van de leefomgeving in Nederland tot 2050. Met de NOVI geeft het kabinet richting aan de grote opgaven die het aanzien van Nederland de komende dertig jaar ingrijpend zullen veranderen. Denk aan het bouwen van nieuwe woningen, ruimte voor opwekking van duurzame energie, aanpassing aan een veranderend klimaat, ontwikkeling van een circulaire economie en omschakeling naar kringlooplandbouw. Alles met zorg voor een gezonde bodem, schoon water, behoud van biodiversiteit en een aantrekkelijke leefomgeving.

Met de NOVI benoemt het Rijk nationale belangen, geeft het richting op de vier prioriteiten en helpt keuzes maken waar dat moet. Want niet alles kan overal. Deze visie is ontwikkeld in nauwe samenwerking met provincies, gemeenten, waterschappen, maatschappelijke instellingen en burgers.

De NOVI is vastgesteld op grond van de geldende regelgeving omdat de Omgevingswet nog niet in werking is. De NOVI voldoet tevens aan de eisen die de Omgevingswet stelt aan een omgevingsvisie. Zodra de Omgevingswet in werking is getreden, zal deze omgevingsvisie dan ook gelden als de Nationale Omgevingsvisie in de zin van deze wet.

Met de komst van de NOVI komen meerdere nationale beleidsstukken te vervallen, waaronder de Structuurvisie Infrastructuur en Ruimte (SVIR) en het Besluit algemene regels ruimtelijke ordening (Barro). Strategisch relevante delen van de SVIR en het Barro worden echter opgenomen in de NOVI en blijven daarmee ook na inwerkingtreding van de NOVI gelden. Dit bestemmingsplan zal daarom ook aan dit beleid worden getoetst.

De NOVI benoemt een aantal aspecten van nationaal ruimtelijk belang. Het betreft de bescherming van de waterveiligheid aan de kust en rond de grote rivieren, bescherming en behoud van de Waddenzee en enkele werelderfgoederen, de uitoefening van defensietaken, het Natuurnetwerk Nederland (voorheen de ecologische hoofdstructuur), de elektriciteitsvoorziening, de toekomstige uitbreiding van het hoofd(spoor)wegennet en de veiligheid rond rijksvaarwegen.

Betekenis voor dit plan/conclusie

Het plangebied ligt in een aangewezen gebied uit de NOVI, namelijk het NatuurnetwerkNederland. Voor dit onderdeel wordt een compensatieperceel opgenomen in dit bestemmingsplan. Het aspect Natuur wordt nader uitgewerkt in hoofdstuk 4.3. De overige geformuleerde nationale belangen zijn niet aan de orde.

3.1.2 Barro

Het Barro voorziet in de juridische borging van het nationaal ruimtelijk beleid. Het bevat regels die de beleidsruimte van andere overheden ten aanzien van de inhoud van ruimtelijke plannen inperken, daar waar nationale belangen dat noodzakelijk maken. Zaken die hierin genoemd worden zijn bijvoorbeeld rijksvaarwegen, grote rivieren, defensie, hoofdwegen, landelijke spoorwegen etc.

Betekenis voor dit plan/conclusie

De voorgenomen ontwikkeling in dit plan heeft geen betrekking op genoemde belangen in het Barro, met uitzondering van het Natuurnetwerk Nederland (afdeling 2.10). In het besluit wordt echter beschreven dat de aanwijzing van deze gebieden als ook de kenmerken, waarden en bijbehorende regels voor planologische inpassing nader wordt uitgewerkt in de provinciale verordening. Het Barro vormt daarmee geen strijdigheid met dit plan.

3.1.3 Ladder duurzame verstedelijking(Bro)

Via de 'ladder voor duurzame verstedelijking' wordt een zorgvuldige afweging en besluitvorming geborgd bij ruimtelijke vraagstukken in stedelijk gebied. Het gebruik van deze ladder is opgenomen in het Bro (artikel 3.1.6 onder 2). De ladder richt zich op nieuwe stedelijke ontwikkelingen. In de toelichting van een bestemmingsplan dat een nieuwe stedelijke ontwikkeling mogelijk maakt, dient de behoefte aan die ontwikkeling te worden beschreven. Als de ontwikkeling buiten het bestaand stedelijk gebied plaatsvindt, moet bovendien gemotiveerd worden waarom niet binnen het bestaand stedelijk gebied in die behoefte kan worden voorzien.

Het Bro beschrijft wat een stedelijke ontwikkeling is: "een ruimtelijke ontwikkeling van een bedrijventerrein of zeehaventerrein, of van kantoren, detailhandel, woningbouwlocaties of andere stedelijke voorzieningen." Onder 'bestaand stedelijk gebied' wordt het volgende verstaan: "bestaand stedenbouwkundig samenstel van bebouwing ten behoeve van wonen, dienstverlening, bedrijvigheid, detailhandel of horeca, alsmede de daarbij behorende openbare of sociaal culturele voorzieningen, stedelijk groen en infrastructuur."

Betekenis voor dit plan/conclusie

De mogelijkheden die het plan bevat, betreffen geen nieuwe stedelijke ontwikkelingen als bedoeld in het Besluit ruimtelijke ordening, aangezien infrastructuur niet als nieuwe stedelijke ontwikkeling wordt aangemerkt (ECLI:NL:RVS:2015:448). Geconcludeerd kan worden dat het plan voldoet aan de Lader duurzame verstedelijking. In onderhavig bestemmingsplan komen verder geen onderwerpen aan de orde waar strijdigheid zou kunnen zijn met het Rijksbeleid.

3.1.4 Erfgoedwet

Sinds 1 juli 2016 is er één integrale wet die betrekking heeft op onze museale objecten, musea, monumenten en archeologie op het land en onder water. Samen met de nieuwe Omgevingswet maakt de Erfgoedwet een integrale bescherming van ons cultureel erfgoed mogelijk. De Erfgoedwet bundelt bestaande wet- en regelgeving voor behoud en beheer van het cultureel erfgoed in Nederland.
In de Erfgoedwet zijn regels opgenomen voor het aanwijzen van een rijksmonument. Voor het uitvoeren van handelingen die kunnen leiden tot het slopen, verstoren, verplaatsen of in enig opzicht wijzigen van een rijksmonument is een omgevingsvergunningplicht opgenomen in de Wet algemene bepalingen omgevingsrecht (art. 2.1 lid f).

Betekenis voor dit plan/conclusie

De tijdelijke weg is gelegen in het rijksbeschermde landgoed Biljoen. Er is sprake van het permanent maken van deze weg. De fysieke handelingen die van invloed zijn op de monumentale waarden van het landgoed worden gecompenseerd in de landschappelijke inpassing. Dit draagt bij aan een verbetering van de monumentale structuur van het landgoed. De ontwikkeling waarvoor dit bestemmingsplan is opgesteld heeft daarom geen negatieve gevolgen voor de monumentale status van landgoed Biljoen.

3.2 Provincie

3.2.1 Omgevingsvisie Gaaf Gelderland

Op 19 december 2018 is de omgevingsvisie 'Gaaf Gelderland' vastgesteld. In deze visie beschrijft de provincie welke richting de provincie op wil op het gebied van energie, klimaat, water, voedsel en ook hoe de provincie de omgeving wil inrichten. Om samen een Gaaf Gelderland te bereiken, legt de provincie bij het uitvoeren van haar taken de focus op een duurzaam, verbonden en economisch krachtig Gelderland. Met behulp van zeven ambities geeft de provincie hier richting aan:

- energietransitie;
- klimaatadaptatie;
- circulaire economie;
- biodiversiteit;
- bereikbaarheid;
- economisch vestigingsklimaat;
- woon- en leefklimaat.

Betekenis voor dit plan/conclusie

De ontwikkeling waarvoor dit bestemmingsplan wordt opgesteld draagt niet direct bij aan de ambities van Gaaf Gelderland, maar gaat ook niet ten koste van het beleid. Het plan is niet in strijd met de beoogde belangen en doelen. Onderhavig plan om de tijdelijke ontsluitingsweg om te zetten naar een permanente weg en daarmee de NABO te kunnen saneren, is dan ook in overeenstemming met de Omgevingsvisie van de provincie Gelderland.

3.2.2 Omgevingsverordening

In de Omgevingsverordening Gelderland is het ruimtelijke beleid zoals dat in de Omgevingsvisie Gelderland is verwoord, deels verankerd. De inzet van de verordening als juridisch instrument om de doorwerking van het provinciaal beleid af te dwingen is beperkt tot die onderdelen van het beleid waarvoor de inzet van algemene regels noodzakelijk is om provinciale belangen veilig te stellen of om uitvoering te geven aan wettelijke verplichtingen.

Voor onderhavig bestemmingsplan zijn de volgende onderwerpen uit de Omgevingsverordening Gelderland van toepassing:

- Gelders natuurnetwerk
- Groene ontwikkelzone

Gelders Natuurnetwerk en de Groene Ontwikkelingszone

Veel natuurgebieden en voor planten en dieren waardevolle cultuurlandschappen maken onderdeel uit van het Gelders Natuurnetwerk en de Groene Ontwikkelingszone. Het Gelders Natuurnetwerk wordt gevormd door de bestaande natuurgebieden uit de voormalige Ecologische Hoofdstructuur. De gebieden in de Groene Ontwikkelingszone zijn waardevol voor de natuur maar hebben daarnaast tevens een andere functie.

Veel kleinschalige cultuurlandschappen met landschapselementen zijn aangewezen als Groene ontwikkelingszone. Het Gelders Natuurnetwerk en de Groene Ontwikkelingszone worden beschermd door in bestemmingsplannen hiermee rekening te houden. Daarvoor vormt de Omgevingsverordening Gelderland de basis. In de Omgevingsverordening zijn de kernkwaliteiten van het Gelders Natuurnetwerk en de Groene Ontwikkelingszone vastgelegd. Binnen het Gelders Natuurnetwerk worden geen nieuwe functies mogelijk gemaakt. In de Groene Ontwikkelingszone worden geen nieuwe grootschalige ontwikkelingen mogelijk gemaakt die leiden tot een significante aantasting van de kernkwaliteiten van het gebied. Hiervan kan slechts worden afgeweken indien er geen reële alternatieven zijn, sprake is van redenen van groot openbaar belang, de negatieve effecten op de kernkwaliteiten, de oppervlakte en samenhang zoveel mogelijk worden beperkt en gelijkwaardig worden gecompenseerd.

Daarnaast is volledigheidshalve getoetst of het plangebied betrekking heeft op het Gelders Natuurnetwerk of de Groene Ontwikkelingzone zoals bedoeld in de Omgevingsverordening Gelderland, hetgeen het geval is gebleken.

Betekenis voor dit plan/conclusie

De locatie van de ontsluitingsweg bevindt zich binnen het Gelders Natuurnetwerk.

Afbeelding 3.1: Uitsnede weergave ligging ontsluitingsweg ten opzichte van het Gelders natuurnetwerk.

Artikel 2.40 van de Omgevingsverordening Gelderland (artikel 1.7 en paragraaf 5.2.1 Omgevingsverordening per 1-1-2024) beschrijft dat een bestemmingsplan voor gronden binnen het Gelders natuurnetwerk een andere bestemming dan natuur alleen mogelijk als:

- Er sprake is van een groot openbaar belang en
- Er voor de realisering daarvan geen reële alternatieven zijn en
- De nadelige gevolgen voor de kernkwaliteiten, oppervlakte of samenhang zoveel mogelijk worden beperkt en de overblijvende effecten gelijkwaardig worden gecompenseerd.

Artikel 2.45 (artikel 5.15 Omgevingsverordening per 1-1-2024) geeft aan dat bij een nieuwe ontwikkeling in het Gelders natuurnetwerk onderzoek naar de te verwachten effecten van die activiteit of ontwikkeling op de kernkwaliteiten, oppervlakte en samenhang van het Gelders natuurnetwerk moet plaatsvinden. In artikel 2.48 t/m 2.50 (artikel 5.16 t/m 5.18 Omgevingsverordening per 1-1-2024) wordt ingegaan op de voorwaarden voor een compensatieplan voor de benodigde natuurcompensatie. Hier wordt beschreven op welke wijze de compensatie moet plaatsvinden en waar het plan inzicht in moet geve en hoe de compensatie planologisch geborgd moet worden.

Het plangebied raakt daarnaast de Groene Ontwikkelingszone.

Afbeelding 3.2: Uitsnede weergave ligging ontsluitingsweg ten opzichte van de Groene Ontwikkelingszone.

De Groene ontwikkelingszone (artikel 2.52 t/m 2.54 van de Omgevingsverordening Gelderland, per 1-1-2024 artikel 5.19 t/m 5.25) heeft een dubbeldoelstelling. Er is ruimte voor verdere economische ontwikkeling, in combinatie met versterking van de samenhang tussen aangrenzende en inliggende natuurgebieden. Randvoorwaarde is dat de kernkwaliteiten en ontwikkeldoelen per saldo niet worden aangetast en naar rato van de ingreep worden versterkt en de samenhang niet verloren gaat. Dit betekent bijvoorbeeld dat wanneer een initiatiefnemer iets wil bouwen in deze zone, tegelijkertijd de kernkwaliteiten moeten worden versterkt door aanleg van natuur- en landschapselementen. Dit betekent dat vervolgstappen nodig zijn om te bepalen wat de invloed van de weg op de Groene Ontwikkelingszone is.

De gevolgen van het plan op het Gelders natuurnetwerk als ook de Groene Ontwikkelingszone worden verder uitgewerkt in paragraaf 4.3 Natuur/Ecologie.

3.3 Waterschap

Het waterschap heeft de zorg voor de waterkeringen, is verantwoordelijk voor het grond- en oppervlaktewater in het landelijke gebied en in het stedelijk gebied voor het oppervlaktewater. Daarnaast heeft het waterschap als taak het zuiveren van het afvalwater.

Het plangebied is gelegen binnen het beheergebied van Waterschap Rijn en IJssel.

Waterschap Rijn en IJssel
In het Waterbeheerplan 2022-2027 geeft het waterschap haar doelen aan, zoals ze deze heeft verwoord in de Watervisie 2030 (uit 2013). Voor het bestemmingsplan is van belang dat nieuwe ontwikkelingen en de benodigde ruimte voor waterbeheer op elkaar worden afgestemd.

In de Waterbeheerplannen van het waterschap Rijn en IJssel zijn geen projecten beschreven die nopen tot een regeling in onderhavig plangebied. Of een bestemmingsplan het belang van het waterschap raakt, wordt door het waterschap getoetst. De belangen van het waterschap zijn binnen het watertoetsproces mee gewogen.

In de Waterbeheerplannen van het waterschap Rijn en IJssel zijn geen projecten beschreven die nopen tot een regeling in onderhavig plangebied. De belangen van het waterschap zijn binnen het watertoetsproces mee gewogen. Dit is nader beschreven in paragraaf 4.5.

3.4 Gemeente

Voor onderhavig plangebied is het volgende gemeentelijke beleid van belang.

3.4.1 Omgevingsvisie Buitengebied Rheden

Op 29 oktober 2021 heeft de gemeenteraad van de gemeente Rheden de Omgevingsvisie Buitengebied vastgesteld. Eén van de gebiedsgerichte thema's die hierin naar voren komen is het instandhouden en ontwikkelen van landgoederen.

Betekenis voor dit plan/conclusie
Met het permanent maken van de weg wordt het bestaande landgoed niet geschaad. De weg wordt namelijk landschappelijk ingepast, zodat de bestaande culturele waarden behouden blijven. Daarnaast vindt de benodigde natuurcompensatie plaats in de nabijheid van het landgoed, zodat het landgoed voldoende in stand wordt gehouden.

3.4.2 Cultuurhistorie

De gemeenteraad heeft op 30 mei 2017 de Erfgoednota Verbindend Verleden vastgesteld. Daarin is het erfgoedbeleid over de jaren 2012-2016 geëvalueerd en worden de plannen voor de periode 2017-2021 geformuleerd. De evaluatie is aanleiding om voort te gaan op de ingeslagen weg; met dezelfde visie maar met nieuwe plannen waarin zoveel mogelijk erfgoedwensen zijn verwerkt. Erfgoed gaat over menselijke sporen die uit het verleden die zichtbaar en tastbaar zijn in het heden. Dat kunnen voorwerpen zijn, archeologische vondsten, archieven, en gebouwde en groene monumenten zoals landgoederen, begraafplaatsen en landschappen. Maar ook bepaalde gebruiken, verhalen en gewoonten horen erbij.

In de visie is het cultuurhistorische erfgoed is van cruciaal belang voor de ruimtelijke en sociale karakteristiek van de gemeente Rheden. Allereerst gaat het om het in goede staat doorgeven van cultuurhistorisch erfgoed aan volgende generaties. Daarnaast willen wij ons erfgoed inzetten als (hulp)motor om de economische, sociale en klimatologische doelen te bereiken en als verbindende schakel tussen gemeentebrede beleidsdoelstellingen.

De visie is voor de verschillende delen van het erfgoed (landschap, archeologie, bouwkunst en de verhalen) uitgewerkt in de volgende thema's:

- behoud en ontwikkeling;
- kennis vermeerderen en delen;
- promotie en beleving.

Naast uiteraard de kerntaak van erfgoed - instandhouding - is de focus de komende jaren gericht op het behalen van de gemeentebrede doelen op het gebied van klimaat, toerisme en recreatie en het sociale domein. Met een proactieve houding zal geprobeerd worden het voor eigenaren aantrekkelijk(er) te maken om hun erfgoed te behouden.

De gemeenteraad heeft in 2008 de archeologienota Uitgediept vastgesteld. Hierin wordt een aantal beleidsvoornemens ten aanzien van archeologie verwoordt. Archeologie wordt op grond van deze nota voortaan beschermd via de bestemmingsplannen. Dit laat onverlet dat mogelijke (toevals)vondsten bij het verrichten van werkzaamheden in de bodem altijd zijn beschermd. Er geldt een meldingsplicht bij het vinden van (mogelijke) waardevolle zaken. Dat melden dient terstond te gebeuren. Of een vondst van archeologische resten uiteindelijk moet leiden tot behoud van deze resten of een opgraving wordt door burgemeester en wethouders bepaald op basis van het advies van de regioarcheoloog die zijn advies opstelt aan de hand van de in de archeologienota uitgewerkte selectiemethode.

Landgoed Biljoen betreft een rijksmonument. Het betreft de historische buitenplaats Biljoen inclusief de omliggende parkaanleg. Deze zijn in cultuur-, architectuur- en tuinhistorisch opzicht van algemeen belang vanwege het kasteel, de deels in structuur en detail bewaard gebleven historische tuin- en parkaanleg in landsschapsstijl. Ook de visuele samenhang en de ornamentale waarde van de onderdelen van het complex dragen hieraan bij.

Betekenis voor dit plan/conclusie

In 2013 heeft de gemeenteraad de geactualiseerde archeologische verwachtings- en beleidskaarten met toelichting die bij de nota horen vastgesteld. Deze kaarten dienden als basis voor het geldende bestemmingsplan Parapluplan Archeologie Rheden 2013 en aanpassing regeling Buitenplaatsen. De archeologische bepalingen uit dat bestemmingsplan zijn in onderhavig bestemmingsplan verwerkt.

3.4.3 Groen

In het gemeentelijke Groenstructuurplan uit 2002 en de Beleidsnota Bomen uit 2005 is de leidraad dat de groene kenmerken en karakteristieken in de dorpen en deelgebieden worden versterkt. Het raamwerk vormt het groene geraamte van een dorp of deelgebied en de basis is vastgelegd in het Groenstructuurplan 2002. In de Beleidsnota Bomen wordt nader ingegaan op de bomen in het raamwerk.

Betekenis voor dit plan/conclusie

De ontsluitingsweg waarvoor dit bestemmingsplan wordt opgesteld valt niet binnen de beschreven dorpen en deelgebieden in de Beleidsnota Bomen. Wel wordt gesproken over bosranden en de verschillende landgoederen. De bescherming van bos en bosranden vindt plaats via de Wet natuurbescherming en het bestemmingsplan. Onderdeel van dit plan zijn natuurcompensatie en landschappelijke inpassing. Hiermee wordt dit aspect voldoende geborgd.

3.4.4 Biodiversiteit

In relatie tot de natuurcompensatie heeft het college en de gemeenteraad van de gemeente Rheden besloten om hoog in te zetten op de biodiversiteit middels de inzet van een gemeentelijk biodiversiteitsplan. Het plan is in juni 2022 vastgesteld met een hoge ambitie. Een ontwikkeling vanuit dit beleid is het behouden en herstellen van de biodiversiteit en natuurinclusief ontwerpen van projecten. Er is sprake van natuurcompensatie (GNN), waarmee ook een bijdrage wordt geleverd aan de biodiversiteit door o.a. een ander maaibeleid ten opzichte van de bestaande situatie (Bijlage 2). Gelet op de biodiversiteitsambities dient een extra plus ten behoeve van de biodiversiteit als uitgangspunt gehanteerd te worden in de inrichting en ontwikkeling van het project. Dit kan bijvoorbeeld in de vorm van het creëren van extra nestgelegenheid voor fauna. Met het landschappelijk inpassingsplan (Bijlage 2) dat wordt gerealiseerd, wordt een bijdrage geleverd aan de biodiversiteit: er worden solitaire bomen aangeplant in de weide tussen het spoor en de Zutphensestraatweg en de structuur van het blauwe laantje wordt versterkt, waarbij ook aanplanting plaats zal vinden.

Hoofdstuk 4 Haalbaarheid en afweging

Wanneer een bestemmingsplan wordt vervaardigd, dient dit plan binnen de planperiode uitvoerbaar te zijn. De uitvoerbaarheid wordt mede onderzocht door het te toetsen aan regelgeving, aan beleid van andere overheden en aan de uitkomsten van onderzoeken. In dit hoofdstuk worden de (nieuwe) mogelijkheden die onderhavig bestemmingsplan bevat, daaraan getoetst. Ten aanzien van nieuwe stedelijke ontwikkelingen wordt verantwoording afgelegd volgens het bepaalde in artikel 3.1.6 Bro inzake de onderbouwing van de behoefte.

In de paragrafen 4.1 tot en met 4.12 zijn de voorgenomen ontwikkelingen getoetst aan diverse aspecten. Per paragraaf is eerst het toetsingskader aangegeven, gevolgd door de beoordeling en de conclusie. Het kader is voor beide locaties gelijk. De beoordeling is onderverdeeld per locatie. Bij de conclusie is de onderverdeling per locatie indien noodzakelijk apart gegeven.

4.1 Bodem

Kader
Bij de vaststelling van een bestemmingsplan dient te worden bepaald of de aanwezige bodemkwaliteit past bij het toekomstige gebruik van die bodem en of deze aspecten optimaal op elkaar kunnen worden afgestemd. Om hierin inzicht te krijgen, dient doorgaans een bodemonderzoek te worden verricht.

Bodemonderzoeken mogen niet meer dan 5 jaar oud zijn. Indien er sprake is van bouwactiviteiten is ook in het kader van de bouwvergunning onderzoek naar de kwaliteit van de bodem nodig. In de praktijk worden deze onderzoeken vaak gecombineerd.

Een nieuwe bestemming mag pas worden opgenomen als is aangetoond dat de bodem geschikt is (of geschikt te maken is) voor de nieuwe bestemming. Wanneer (een deel van) de bodem in het plangebied verontreinigd is, moet worden aangetoond dat het bestemmingsplan, rekening houdend met de kosten van sanering, financieel uitvoerbaar is.

Beoordeling
In het kader van voorgenomen ontwikkeling wordt geen nieuwe bodemgevoelige functie gerealiseerd. Zowel de ontsluitingsweg als de natuurcompensatie betreffen geen bodemgevoelige functie en hiervoor behoeft geen bodemonderzoek te worden uitgevoerd. Gezien het huidige gebruik van de gronden is er geen reden om aan te nemen dat de grond verontreinigd is. Daarbij is bij het omzetten van de tijdelijke naar de definitieve weg geen sprake van fysieke handelingen in de grond. Het aspect bodemkwaliteit is daarom niet relevant voor deze ontwikkeling.

Conclusie
Het aspect bodem vormt geen belemmering voor de uitvoering van dit plan.

4.2 Geluid

Kader
De Wet geluidhinder (Wgh) heeft betrekking op nieuwe ontwikkelingen. De wet noemt geluidsbronnen die in de ruimtelijke ordening van belang zijn. Binnen de gemeente zijn dit: wegverkeer, railverkeer en gezoneerde industrieterreinen. Deze bronnen hoeven niet binnen het plangebied te liggen. Nieuwe geprojecteerde geluidgevoelige functies binnen de zone van een bron moeten op het aspect geluidbelasting getoetst worden. Wegen die deel uitmaken van een woonerf of van een 30 km-gebied zijn hiervan uitgezonderd. De Wgh benoemt functies die gevoelig zijn voor geluidsbelasting van deze bronnen. Zo zijn bijvoorbeeld woningen en scholen 'geluidsgevoelige bestemmingen'.

De Wgh kent voorkeursgrenswaarden waarbinnen een geluidsgevoelige bestemming altijd kan worden gerealiseerd. Onder voorwaarden kan een ontheffing van de voorkeursgrenswaarde worden verleend ('hogere waarde'). Maatregelen om de geluidsbelasting aan de gevel terug te dringen moeten dan onvoldoende doeltreffend zijn of overwegende bezwaren ontmoeten van landschappelijke, stedenbouwkundige, verkeerskundige, vervoerskundige of financiële aard.

Bij een geluidsbelasting boven de maximale ontheffingswaarde zijn geluidsgevoelige bestemmingen niet toegestaan. Hierop kan een uitzondering worden gemaakt indien er gebruik wordt gemaakt van 'dove gevels'.

De grenswaarden zijn voor wegverkeer 48 dB tot en met 53 dB in buitenstedelijk gebied en in stedelijk gebied van 48 dB tot 63 dB en voor spoorweglawaai 55 dB tot en met 68 dB.

Bij een geluidsbelasting tussen de voorkeursgrenswaarde en de maximale ontheffingswaarde dient akoestisch onderzoek uitsluitsel te geven over de te verwachten geluidsbelasting en de doeltreffendheid van maatregelen om een overschrijding van grenswaarden te voorkomen.

In de op 27 april 2015 vastgestelde Nota Hogere Waarden Wet geluidhinder Rheden 2015 hebben burgemeester en wethouders vastgelegd hoe zij omgaan met het verlenen van hogere grenswaarden.

Beoordeling
Langs de tijdelijke weg zijn geen geluidsgevoelige bestemmingen gelegen waarvoor een geluidsonderzoek dient te worden uitgevoerd. De weg zelf is ook niet aan te merken als een geluidsgevoelige bestemming of object. Een nader onderzoek naar akoestiek is daarom niet noodzakelijk. Daarbij kent de weg in de bestaande situatie al de aanduiding 'eigen weg', waardoor deze als een eigen ontsluitingsweg van de boerderij kan worden beschouwd. Dit betekent dat de weg die niet over een

geluidszone beschikt. Op grond van de Wet geluidhinder is namelijk geen sprake van een geluidzone bij wegen die vallen onder woonerven en wegen met een maximumsnelheid van 30 km/uur.

De natuurcompensatie is voor het aspect geluid niet relevant. Hierbij is namelijk geen sprake van een geluidsbron.

Conclusie
Het aspect geluid vormt geen belemmering voor de uitvoering van dit plan.

4.3 Natuur/Ecologie

Kader
De bescherming van gebieden is vastgelegd in de Wet natuurbescherming en in de Omgevingsverordening Gelderland (Gelders Natuurnetwerk, Groene ontwikkelingszone, Waardevol open gebied, Nationaal landschap). Voor de bescherming van soorten geldt alleen de Wet natuurbescherming.
Gebiedsbescherming

Op grond van de Europese Vogelrichtlijn en Habitatrichtlijn zijn speciale beschermingszones aangewezen. Samen vormen zij Natura 2000, een Europees netwerk van beschermde natuurgebieden. De bescherming van de Natura 2000-gebieden is geregeld in de Wet natuurbescherming. De Veluwe en de Rijntakken zijn aangewezen als Natura 2000-gebieden.
Binnen deze gebieden mag de kwaliteit van de natuurlijke habitats en leefgebieden van aangewezen soorten niet verslechteren en mogen er geen storende factoren optreden die een significant negatief effect hebben. Dit geldt niet alleen voor de activiteiten en ingrepen in het gebied zelf, maar ook voor activiteiten en ingrepen daar buiten die invloed kunnen hebben op het gebied.

Het landelijke Natuurnetwerk Nederland, voorheen de Ecologische Hoofdstructuur (EHS) is binnen de provincie beschermd. Veel natuurgebieden en voor planten en dieren waardevolle cultuurlandschappen maken onderdeel uit van het Gelders Natuurnetwerk en de Groene Ontwikkelingszone. Het Gelders Natuurnetwerk wordt gevormd door de bestaande natuurgebieden uit de voormalige Ecologische Hoofdstructuur. De gebieden in de Groene Ontwikkelingszone zijn waardevol voor de natuur maar hebben daarnaast tevens een andere functie. Veel kleinschalige cultuurlandschappen met landschaps- elementen zijn aangewezen als Groene ontwikkelingszone.
Daarnaast worden in de Omgevingsverordening beschermd het Waardevol open gebied en het Nationaal landschap.

<u>Stikstofdepositie</u>
In het kader van de Wet natuurbescherming moet uitgesloten worden dat significante negatieve effecten kunnen optreden in Natura2000-gebieden. Stikstofdepositie kan verslechterende gevolgen hebben voor stikstofgevoelige habitattypen of leefgebieden waarvoor een Natura 2000-gebied is aangewezen. Deze gevolgen kunnen significant zijn wanneer een plan, project of andere handeling leidt tot een toename van

stikstofdepositie op stikstofgevoelige habitattypen of leefgebieden die overbelast zijn. De effectbeoordeling stikstofdepositie heeft tot doel de NOx (stikstof) en NH3 (ammoniak) emissies naar de lucht door het voornemen inzichtelijk te maken, de toename van stikstofdepositie op stikstofgevoelige habitattypen of leefgebieden te berekenen. De effectbeoordeling stikstofdepositie wordt afgesloten met conclusies waarbij duidelijk wordt of in het kader van de Wet natuurbescherming significante effecten uitgesloten kunnen worden, dan wel een nader onderzoek nodig is (passende beoordeling).

In Nederland zijn ongeveer 160 Natura 2000-gebieden aangewezen: gebieden met een Europese beschermingsstatus. Veel van die gebieden zijn (ook) gevoelig voor stikstofdepositie. Een verdere toename van de stikstofdepositie kan leiden tot 'significante effecten' op de beschermde natuurgebieden, wat alleen is toegestaan met een Wet natuurbescherming (Wnb) vergunning. Daarom dient voor nieuwe plannen en projecten onderzocht te worden of er sprake kan zijn van een significante depositie van stikstof op relevante Natura 2000-gebieden.
Soortenbescherming

Ook de bescherming van soorten is geregeld in de Wet natuurbescherming (Wnb). Bij nieuwe ontwikkelingen moet onderzocht worden welke gevolgen dit heeft voor de aanwezige beschermde soorten en/of hun leefomgeving. Als een plan (in)direct kan leiden tot de verstoring van een beschermde soort of vernietiging van het leefgebied, een vaste rust- of verblijfplaats, kan het project strijdig zijn met de Wnb.

Deze wet kent drie verschillende beschermingsregimes:

- Alle van nature in het wild levende vogels: de bescherming is gebaseerd op de bepalingen uit de Vogelrichtlijn;
- Soorten opgenomen in bijlage IV van de Habitatrichtlijn, bijlage I en II van het Verdrag van Bern en bijlage II van het Verdrag van Bonn: de bescherming is gebaseerd op de bepalingen uit de Habitatrichtlijn;
- Ander soorten genoemd in bijlage A van de Wnb: de bescherming van deze soorten, die veelal op de rode lijst staan, is iets minder stringent dan die van de Vogel- en Habitatrichtlijn.

De provincie heeft in de Omgevingsverordening aangegeven voor welke algemeen voorkomende soorten een vrijstelling geldt voor ruimtelijke ontwikkelingen.

Beoordeling
De ontsluitingsweg is gelegen in het Gelders Natuurnetwerk en raakt daarnaast de Groene Ontwikkelingszone. Op grond van artikel 2.40 van de Omgevingsverordening Gelderland is in een bestemmingsplan voor gronden binnen het Gelders Natuurnetwerk een andere bestemming dan natuur alleen mogelijk als sprake is van een groot openbaar belang, er geen reële alternatieven zijn en sprake is van gelijkwaardige compensatie. Deze aspecten worden in Bijlage 1 uitvoerig behandeld. De conclusie is dat sprake is van een groot openbaar belang en dat er geen alternatieven zijn, op basis van een eerder uitgevoerde variantenstudie in 2017. Dit betekent dat de ontwikkeling kan plaatsvinden, mits compensatie plaatsvindt.

In het ecologisch onderzoek is tevens onderzocht wat de te verwachten effecten zijn

van de ontwikkeling op de kernkwaliteiten, oppervlakte en samenhang van het Gelders Natuurnetwerk en de Groene Ontwikkelingszone. De ontstluitingsweg leidt niet tot het aantasten hiervan en heeft geen negatief effect op de realisatiemogelijkheden van de aangewezen ontwikkeldoelen op het terrein van het landgoed.

Voor de benodigde natuurcompensatie is onderzocht wat de aangewezen natuurtypes zijn binnen het plangebied en hoeveel natuur gecompenseerd dient te worden. Op deze manier wordt duidelijk wat de compensatieopgave betreft. Voor de compensatie is een grasland aangewezen binnen het landgoed Biljoen, waarbinnen de aangetaste natuurbeheertypes gecompenseerd kunnen worden.

Met betrekking tot de toetsing voor de Groene Ontwikkelingszone is gebruik gemaakt van het Formulier Berekening verrsterking Groene Ontwikkelingszone. Hierin worden de verliesfactor, impactfactor en de versterkingsfactor berekend. Door 1 hectare droge natuurgraslanden aan te leggen, grenzend aan de compensatielocatie van het Gelders Natuurnetwerk, ontstaan voldoende versterkingspunten om het voorgenomen plan te realiseren.

Voor het inrichten van de compensatielocatie is een beheer- en inrichtingsplan opgesteld dat onderdeel uitmaakt van Bijlage 1.

Voor de gebruiksfase van de ontsluitingsweg is een Aerius-berekening gemaakt van de verkeersbewegingen als gevolg van de nieuwe situatie. Hieruit blijkt dat de ontwikkeling geen toename van stikstofdepositie in de gebruiksfase tot gevolg heeft. Voor de beoogde activiteiten geldt daarmee geen vergunningplicht op grond van de Wet natuurbescherming. De Aerius-berekening is opgenomen in Bijlage 4.

Conclusie
Het aspect natuur/ecologie vormt geen belemmering voor de uitvoering van dit plan.

4.4 Groen

De gemeente Rheden heeft een lijst met bijzondere bomen opgesteld. Het gaat hierbij om bomen die een speciale plek hebben in de samenleving vanwege de historische waarde, de bijzondere soort of de plek waarop die staat. Deze bomen zijn extra beschermd en mogen alleen worden gekapt als het echt niet anders kan.

Beoordeling
Bij het omzetten van de tijdelijke naar de definitieve ontsluitingsweg is geen sprake van het kappen van bomen. Daarbij zijn op de locatie geen beschermde bomen aanwezig. In het landschappelijk inpassingsplan wordt tevens voorzien in de aanplant van nieuw groen. Zo wordt bij de aansluiting op Biljoen een nieuw haagplantsoen aangebracht en wordt de bosrand hersteld door het aanbrengen van struiken. Bij het zuidelijke deel van het Blauwe Laantje worden nieuwe bomen aangeplant om de laanstructuur te versterken. Verder worden voorjaarsbloeiers aangeplant. Ook worden solitaire bomen aangeplant om het trafohuisje in het weiland ten westen van de spoorlijn beter in te passen.

Conclusie
Het aspect groen is voldoende beschouwd in het opgestelde landschappelijke inpassingsplan en vormt geen belemmering voor de uitvoering van dit plan.

4.5 Water

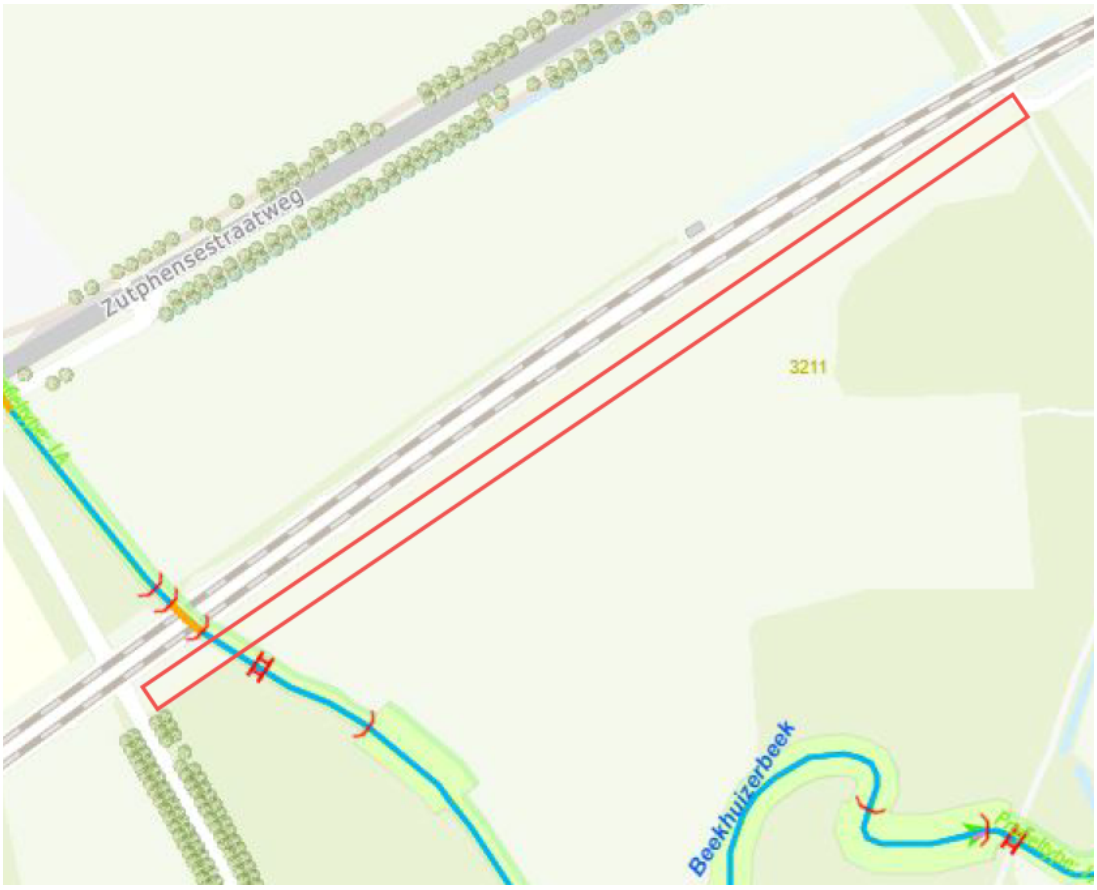
Het aspect water is van groot belang binnen de ruimtelijke ordening. Door verstandig om te gaan met het water kan verdroging en waterlast voorkomen worden en kan ook de kwaliteit van het water hoog gehouden worden. Daarom is het noodzakelijk dat gebiedseigen water zo lang mogelijk in het gebied zelf blijft. Dit gebeurt door middel van het afkoppelen van het schone hemelwater (regen) wat op verhardingen valt zo bijvoorbeeld de daken.

Aan de hand van de Handreiking Watertoets is het aspect water in onderhavig plan meegenomen. Doel van het watertoetsproces is te waarborgen dat waterhuishoud-kundige doelstellingen expliciet en op evenwichtige wijze meewegen bij alle ruimtelijke plannen en besluiten die relevant zijn voor de waterhuishouding.

Beoordeling
Voor het project is een digitale watertoets uitgevoerd. Het advies van het waterschap is als bijlage aan dit bestemmingsplan toegevoegd.

Bij dit plan is het omgaan met hemelwater aan de orde, namelijk hemelwater wat afgevoerd wordt van de ontsluitingsweg.

Het realiseren van nieuwe watergangen is niet aan de orde. Wel kruist de ontsluitingsweg een watergang die is opgenomen op de Legger van het Waterschap Rijn en IJssel, namelijk de Beekhuizerbeek. Hiervoor is bij de aanleg van de tijdelijke weg al een dam met duiker gerealiseerd.

Afbeelding 4.1: Uitsnede Legger waterschap Rijn en IJssel met de locatie van de tijdelijke weg (rood omkaderd) en in het westen de Beekhuizerbeek die gekruist wordt.

In de onderstaande tabel wordt aangegeven welke waterthema's voor het bestemmingsplan relevant zijn. Na de tabel volgt een toelichting op de relevante aspecten.

Thema	Toetsvraag	Relevant
Hoofdthema's		
Veiligheid	Ligt in of nabij het plangebied een primaire of regionale waterkering? Ligt in of nabij het plangebied een kade?	Nee
Riolering en afvalwaterketen	Is er toename van het afvalwater (DWA)? Ligt in het plangebied een persleiding van WRIJ? Ligt in of nabij het plangebied een RWZI van het waterschap?	Nee Nee Nee
Wateroverlast (oppervlaktewater)	Is er sprake van toename van het verhard oppervlak? Zijn er kansen voor het afkoppelen van bestaand verhard oppervlak? In of nabij het plangebied bevinden zich natte en laag gelegen gebieden, beekdalen, overstromingsvlaktes?	Nee Ja Nee

Grondwateroverlast	Is in het plangebied sprake van slecht doorlatende lagen in de ondergrond? Bevindt het plangebied zich in de invloedzone van de Rijn of IJssel? Is in het plangebied sprake van kwel? Beoogt het plan dempen van slootjes of andere wateren?	Nee Nee Nee Nee
Oppervlaktewater kwaliteit	Wordt vanuit het plangebied water op oppervlaktewater geloosd? Ligt in of nabij het plangebied een HEN of SED water? Ligt het plangebied geheel of gedeeltelijk in een Strategisch actiegebied?	Nee Nee Nee
Grondwaterkwaliteit	Ligt het plangebied in de beschermingszone van een drinkwateronttrekking?	Nee
Volksgezondheid	In of nabij het plangebied bevinden zich overstorten uit het gemengde of verbeterde gescheiden stelsel? Bevinden zich, of komen er functies, in of nabij het plangebied die milieuhygiënische of verdrinkingsrisico's met zich meebrengen (zwemmen, spelen, tuinen aan water)?	Nee Nee
Verdroging	Bevindt het plangebied zich in of nabij beschermingszones voor natte natuur?	Nee
Natte Natuur	Bevindt het plangebied zich in of nabij een natte EVZ? Bevindt het plangebied zich in of nabij beschermingszones voor natte natuur?	Nee
Inrichting en Beheer	Bevinden zich in of nabij het plangebied wateren die in eigendom of beheer zijn bij het waterschap? Heeft het plan herinrichting van watergangen tot doel?	Ja Nee
Aandachtsthema's		
Recreatie	Bevinden zich in het plangebied watergangen en/of gronden in beheer van het waterschap waar actief recreatief medegebruik mogelijk wordt?	Nee
Cultuurhistorie	Zijn er cultuurhistorische waterobjecten in het plangebied aanwezig?	Nee

De uitkomsten van de tabel geven aanleiding voor de volgende toelichting.

Met betrekking tot het aanwezige oppervlaktewater in het plangebied adviseert het waterschap dat het beheer en onderhoud van het watersysteem mogelijk dient te zijn met het reguliere onderhoudsmaterieel van het waterschap. In de Legger zijn kern- en beschermingszones vastgelegd, waarmee de watergangen en de bijbehorende onderhoudsstroken worden beschermd. De onderhoudsstroken dienen vrij gehouden te worden van obstakels. Voor activiteiten binnen de kern- en beschermingszone dient

een watervergunning aangevraagd te worden. Verontreiniging van het oppervlaktewater dient te worden voorkomen.

Voor de aanleg van de reeds aanwezige dam met duiker over de Beekhuizerbeek is in 2016 een tijdelijke watervergunning verleend. Dit omdat toen nog geen sprake was van een permanente situatie van de ontsluitingsweg. De tijdelijke watervergunning (WRIJVERG-2-61425) is verleend tot 31-12-2021. Er dient een nieuwe watervergunning te worden aangevraagd voor de permanente situatie.
Ten aanzien van de verharding zijn in de recent vastgestelde Keur Waterschap Rijn en IJssel 2023 regels opgenomen. Bij meer dan 500m2 verharding is een watervergunning noodzakelijk. Dit was in 2016 nog niet het geval. Het waterschap adviseert daarom om ook het onderdeel verharding aan te vragen om de permanente situatie zo te formaliseren. Omdat de weg bestaat uit puinverharding kan dit worden aangemerkt als 50%-verharding. Gezien de ligging en grondslag zal het hemelwater afkomstig van de verharding in de bodem infiltreren. Compensatie van het verhard oppervlak is daarom niet nodig. In de vergunning wordt een regel opgenomen voor het geval er toch geloosd wordt op het watersysteem, als borging in geval er toch afstroming naar het watersysteem plaatsvindt.

Conclusie
Het aspect water vormt geen belemmering voor de uitvoering van dit plan.

4.6 Archeologie

Initiatiefnemers hebben op basis van de Erfgoedwet een archeologische zorgplicht bij projecten waarbij de bodem wordt verstoord. Hiervoor is onderzoek noodzakelijk: het archeologisch vooronderzoek. Als blijkt dat in het plangebied behoudenswaardige archeologische vindplaatsen aanwezig zijn, dan dient de initiatiefnemer hiermee rekening te houden. Dit kan leiden tot een aanpassing van de plannen, waardoor de vindplaatsen behouden blijven, of tot een archeologische opgraving en publicatie van de resultaten.

Beoordeling
De gemeente Rheden heeft het aantasten van archeologisch erfgoed beschermd door middel van het bestemmingsplan Archeologie. Op de locatie van de tijdelijke ontsluitingsweg is sprake van een drietal gradaties, namelijk Waarde-Archeologie 1, 2 en 3. Hierbij is sprake van de noodzaak tot archeologisch onderzoek bij ingrepen dieper dan 30 cm en groter dan 100m2 (waarde 1), 250m2 (waarde 2) en 2500 m2 (waarde 3). Wat betreft het omzetten van de tijdelijke weg naar een definitieve ontsluitingsweg is geen sprake van ingrepen in de grond. Wel is voor compensatie van landschap sprake van het aanbrengen van diepwortelende bomen. Hierbij worden de genoemde vrijgestelde oppervlakten echter niet overschreden.

Conclusie
Het aspect archeologie vormt geen belemmering voor de uitvoering van dit plan.

4.7 Cultuurhistorieen landschap

Onder cultuurhistorische waarden worden alle structuren, elementen en gebieden bedoeld die cultuurhistorisch van belang zijn. Zij vertellen iets over de ontstaansgeschiedenis van het Nederlandse cultuurlandschap. Vaak is er een sterke relatie tussen aardkundige aspecten en cultuurhistorische aspecten. In de Bro is in artikel 3.1.6, vijfde lid, onderdeel a opgenomen dat een bestemmingsplan/wijzigingsplan "een beschrijving van de wijze waarop met de in het gebied aanwezige cultuurhistorische waarden en in de grond aanwezige of te verwachten monumenten rekening is gehouden" dient te bevatten.

Beoordeling
Voor dit onderdeel wordt verwezen naar de landschappelijke inpassing die voor dit project is opgesteld. De uit te voeren maatregelen zijn reeds beknopt beschreven in hoofdstuk 2.3 De beoogde ontwikkeling. Voor een verdere uitwerking wordt verwezen naar Bijlage 2.

Conclusie
Door het opstellen van het landschappelijk inpassingsplan is dit onderdeel voldoende beschouwd. Het aspect cultuurhistorie en landschap vormt geen belemmering voor de uitvoering van dit plan. Ook het rijksmonumentale karakter is meegenomen in het landschappelijk inpassingsplan en daarmee voldoende geborgd.

4.8 Luchtkwaliteit

Kader
Door de uitstoot van uitlaatgassen door onder andere de industrie en het verkeer komen schadelijke stoffen in de lucht. Bij bepaalde nieuwe ontwikkelingen moet rekening worden gehouden met de luchtkwaliteit ter plaatse.

Beoordeling
Het voorliggende plan draagt 'niet in betekenende mate bij' aan de luchtverontreiniging. Het betreft namelijk enkel het omzetten van een tijdelijke naar een definitieve weg en bijbehorende natuurcompensatie. De weg is een dermate kleinschalige ontwikkeling dat deze geen invloed heeft op de luchtkwaliteit. Daarbij is de NIMB-tool gebruikt waarbij als worst-case scenario een toename van 100 voertuigbewegingen per dag met 100% aandeel vrachtverkeer is berekend. De tool geeft aan dat in dit scenario de bijdrage niet in betekenende mate is en geen nader onderzoek nodig is. Op basis hiervan kan worden gesteld dat weg voldoet aan de normen met betrekking tot luchtkwaliteit. De aanleg van natuur betreft geen activiteit waarbij sprake is van schadelijke stoffen.

Conclusie
Het aspect luchtkwaliteit vormt geen belemmering voor de uitvoering van dit plan.

4.9 Verkeer en parkeren

In het gemeentelijke Verkeerscirculatieplan VCP Velp uit 2008 wordt een wegcategorisering beschreven bestaande uit stroomwegen, gebiedsontsluitingswegen en verblijfsgebieden. Verblijfsgebieden zijn of worden ingericht als 30 km of 60 km zone.

Erftoegangswegen zijn wegen die directe toegang bieden tot verblijfsgebieden op de plaats van herkomst en bestemming. Het gaat om 30km/uur-wegen in de bebouwde kom en 60km/uur-wegen buiten de bebouwde kom. De ontsluitingsweg waarvoor dit bestemmingsplan is opgesteld is eigen weg, waardoor geen formeel snelheidsregime van toepassing is. In de praktijk zal waarschijnlijk niet harder geworden gereden dan 15 km/u in verband met de halfverharding.

Bij nieuwe ontwikkelingen moet rekening worden gehouden met de parkeerbehoefte die daardoor ontstaat. Hiertoe kunnen berekeningen worden uitgevoerd op basis van de gemeentelijke 'Nota parkeernormen Rheden 2015'. Specifiek voor verkeersgeneratie en parkeren heeft het CROW de publicatie, 'Kencijfers parkeren en verkeersgeneratie, publicatie 381 (december 2018)' opgesteld. Deze kencijfers zijn landelijk (en juridisch) geaccepteerd en worden gezien als de meest betrouwbare gegevens met betrekking tot het bepalen van de verkeergeneratie. Overigens wordt opgemerkt dat bij iedere functie, in de CROW-publicatie, een maximum en minimum wordt genoemd. Dit is de bandbreedte. De gemeente Rheden valt binnen de categorie 'matig stedelijk´.

In de regels is verwezen naar de 'Nota parkeernormen Rheden 2015' en deze is als bijlage opgenomen. Indien de parkeernota gedurende de planperiode wordt gewijzigd, dient te worden voldaan aan de gewijzigde parkeernormen. Dit heet een dynamische verwijzing. De Afdeling bestuursrechtspraak heeft bepaald (ECLI:NL:RVS:2018:1578) dat voor uitsluitend een gebruikswijziging geen dynamische verwijzing in de regels opgenomen mag worden. In de regels is dan ook een onderscheid gemaakt in uitsluitend gebruik (Nota parkeernormen Rheden 2015 is van toepassing) en in activiteiten bouwen of bouwen in combinatie met gebruik (Nota parkeernormen Rheden 2015 is van toepassing of diens opvolger).

Beoordeling
Bij dit project is enkel sprake van het omzetten van een tijdelijke naar een definitieve weg en bijbehorende natuurcompensatie. Daarbij is de weg enkel bedoeld als ontsluiting voor de bestaande boerderij. De weg zal in de permanente situatie dan ook geen verkeersaantrekkende werking hebben. Hetzelfde geldt voor de aanleg van natuur. Ook is geen sprake van nieuwe ontwikkelingen waardoor de parkeervraag zal toenemen.

Conclusie
Het aspect verkeer en parkeren vormt geen belemmering voor de uitvoering van dit plan.

4.10 Externe veiligheid

Kader
Externe veiligheid is een beleidsveld dat is gericht op het beheersen van risico's die ontstaan voor de omgeving bij de productie, de opslag, de verlading, het gebruik en het transport van gevaarlijke stoffen. Bij nieuwe ontwikkelingen moet worden voldaan aan strikte risicogrenzen. Een en ander brengt met zich mee dat nieuwe ruimtelijke ontwikkelingen moeten worden getoetst aan wet- en regelgeving op het gebied van externe veiligheid. Concreet gaat het om risicovolle bedrijven, vervoer gevaarlijke stoffen per weg, spoor en water en transport gevaarlijke stoffen via buisleidingen. Op de diverse aspecten van externe veiligheid is afzonderlijke wetgeving van toepassing.

Voor risicovolle bedrijven gelden onder meer:
- het Besluit externe veiligheid inrichtingen (Bevi);
- de Regeling externe veiligheid inrichtingen (Revi);
- het Registratiebesluit externe veiligheid;
- het Besluit risico's Zware Ongevallen 2015 (Brzo 2015);
- het Vuurwerkbesluit.

Voor vervoer van gevaarlijke stoffen geldt de 'Wet Basisnet vervoer gevaarlijke stoffen' (Wet Basisnet). Dat vervoer gaat over water, spoor, wegen of door de lucht. De regels van het Basisnet voor ruimtelijke ordening zijn vastgelegd in:
- het Besluit externe veiligheid transportroutes (Bevt);
- de Regeling basisnet;
- de (aanpassing) Regeling Bouwbesluit (veiligheidszone en plasbrandaandachtsgebied).
- Voor het transport van gevaarlijke stoffen per buisleiding geldt het Besluit externe veiligheid buisleidingen (Bevb).

Het doel van wetgeving op het gebied van externe veiligheid is het tot een minimum beperken van risico's waaraan burgers in hun leefomgeving worden blootgesteld vanwege risicovolle inrichtingen en activiteiten. Het is noodzakelijk inzicht te hebben in de kwetsbare en beperkt kwetsbare objecten en het plaatsgebonden en het groepsrisico.

Beoordeling
Het voorliggende plan voorziet niet in het mogelijk maken van risicovolle functies. De ontsluitingsweg is geen kwetsbaar of beperkt kwetsbaar object in de zin van het Besluit externe veiligheid inrichtingen (Bevi). Ook is de weg geen inrichting als bedoeld in het Bevi.
De ontsluitingsweg kruist een leiding van Gasunie. Met de leidingbeheerder is afgestemd dat de gasleiding niet verlegd hoeft te worden als gevolg van de omzetting van een tijdelijke naar een definitieve weg. Er worden afspraken gemaakt met Gasunie over het beheer van de overkluizing.

Conclusie

Het aspect externe veiligheid vormt geen belemmering voor de uitvoering van dit plan.

4.11 Milieuzonering

Kader
Zowel de ruimtelijke ordening als het milieubeleid stellen zich ten doel een goede kwaliteit van het leefmilieu te handhaven en te bevorderen. Dit gebeurt onder andere door milieuzonering. Onder milieuzonering verstaan we het aanbrengen van een voldoende ruimtelijke scheiding tussen milieubelastende bedrijven of inrichtingen enerzijds en milieugevoelige functies als wonen en recreëren anderzijds. De ruimtelijke scheiding bestaat doorgaans uit het aanhouden van een bepaalde afstand tussen milieubelastende en milieugevoelige functies. Die onderlinge afstand moet groter zijn naarmate de milieubelastende functie het milieu sterker belast. Milieuzonering heeft twee doelen:

1. het voorkomen of zoveel mogelijk beperken van hinder en gevaar bij woningen en andere gevoelige functies;
2. het bieden van voldoende zekerheid aan bedrijven dat zij hun activiteiten duurzaam onder aanvaardbare voorwaarden kunnen uitoefenen.

Voor het bepalen van de aan te houden afstanden wordt de VNG-uitgave "Bedrijven en Milieuzonering" uit 2009 gehanteerd. Deze uitgave bevat een lijst, waarin voor een hele reeks van milieubelastende activiteiten (naar SBI-code gerangschikt) richtafstanden zijn gegeven ten opzichte van milieugevoelige functies. De lijst geeft richtafstanden voor de ruimtelijk relevante milieuaspecten geur, stof, geluid en gevaar. De grootste van de vier richtafstanden is bepalend voor de indeling van een milieubelastende activiteit in een milieucategorie en daarmee ook voor de uiteindelijke richtafstand. De richtafstandenlijst gaat uit van gemiddeld moderne bedrijven. Indien bekend is welke activiteiten concreet zullen worden uitgeoefend, kan gemotiveerd worden uitgegaan van de daadwerkelijk te verwachten milieubelasting, in plaats van de richtafstanden. De afstanden worden gemeten tussen enerzijds de grens van de bestemming die de milieubelastende functie(s) toelaat en anderzijds de uiterste situering van de gevel van een milieugevoelige functie die op grond van het bestemmingsplan of wijzigingsplan mogelijk is. Hoewel deze richtafstanden indicatief zijn, volgt uit jurisprudentie dat deze afstanden als harde eis gezien worden door de Raad van State bij de beoordeling of woningen op een passende afstand van bedrijven worden gesitueerd.

Beoordeling
In dit project worden geen milieubelastende of milieugevoelige functies gerealiseerd. Er is derhalve geen sprake van een aantasting van het woon- en leefklimaat van omwonenden.

Conclusie
Het aspect milieuzonering vormt geen belemmering voor de uitvoering van dit plan.

4.12 Milieueffectrapportage

Kader

De milieueffectrapportage is een procedure met als hoofddoel om het milieubelang volwaardig te laten meewegen bij de voorbereiding en vaststelling van plannen en besluiten.

Milieueffectrapportage (m.e.r.) is geregeld in hoofdstuk 7 van de Wet Milieubeheer (Wm) en in het Besluit m.e.r. Van belang zijn de volgende artikelen:

1. In artikel 7.2 Wm wordt het doorlopen van de m.e.r.-procedure gekoppeld aan bepaalde in het Besluit m.e.r. opgenomen plannen en besluiten die verbonden zijn aan de eveneens in het Besluit m.e.r. weergegeven activiteiten. Het besluit m.e.r bevat hiertoe bijlagen, waarbij vooral de onderdelen C en D van belang zijn. Onderdeel C bevat activiteiten, plannen en besluiten waarvoor het maken van een m.e.r. verplicht is. Activiteiten, plannen en besluiten waarvoor een m.e.r.-beoordeling benodigd is staan in onderdeel D. Voor beide onderdelen worden per activiteit de drempelwaarden beschreven.
2. In artikel 7.2a Wm wordt het doorlopen van de m.e.r.-procedure gekoppeld aan een activiteit waarvoor op grond van artikel 2.8, eerste lid, van de Wet natuurbescherming een passende beoordeling moet worden gemaakt. Een passende beoordeling hoeft niet opgesteld te worden wanneer op voorhand significant negatieve effecten op Natura 2000-gebieden kunnen worden uitgesloten.

Omdat de activiteit waarvoor dit bestemmingsplan geldt, niet voorkomt in kolom 1 van de D-lijst hoeft voor geen vormvrije m.e.r.-beoordeling te worden verricht.

Conclusie
Het omzetten van de tijdelijke naar de definitieve weg is geen mer-beoordelingsplichtige activiteit. Dit aspect is hiermee niet van toepassing voor dit plan.
De natuurcompensatie valt onder activiteit D 9 in het besluit MER, namelijk 'een landinrichtingsproject dan wel een wijziging of uitbreiding daarvan'. De hoeveelheid in te richten natuur blijft onder de grenswaarde van 125 ha of meer. Wel betekent dit dat hiervoor een aanmeldnotitie nodig is. Deze notitie is opgenomen in Bijlage 3.

Hoofdstuk 5 Juridische aspecten

5.1 Algemeen

Een bestemmingsplan is een juridisch instrument waarbij de bouw- en gebruiksmogelijkheden van de grond en de opstallen zijn vastgelegd. Het plan is voor iedereen juridisch bindend: burger, bedrijf en overheid.
In de digitale omgeving zijn de bestemming en de daarbij geldende regels reeds gekoppeld. Daarnaast kan gebruik worden gemaakt van een verbeelding op papier. Nadat op de verbeelding de locatie is opgezocht waarover informatie wordt gewenst, kan in de regels worden nagelezen welke mogelijkheden zijn vastgelegd. Uit het samenstel van de verbeelding en de regels blijkt wat wordt toegelaten. De digitale versie is bindend bij een verschil met de papieren versie.
De toelichting is een beschrijving van de keuzes die in het bestemmingsplan zijn gemaakt en vervat de resultaten van het overleg met gemeenten, waterschappen en diensten van de provincie en rijk wiens belangen in het plan in geding zijn.

5.2 Procedure bestemmingsplan

De tervisielegging van het ontwerpbestemmingsplan met de daarbij behorende stukken en het ontwerpbesluit, moet worden gepubliceerd waarbij de gelegenheid wordt geboden om zienswijzen in te dienen bij de gemeenteraad. Nadat de gemeenteraad een besluit over de vaststelling van dit bestemmingsplan heeft genomen, ligt het plan wederom ter inzage. Belanghebbenden die een zienswijze hebben ingediend, evenals belanghebbenden die niet kunnen worden verweten geen zienswijze te hebben ingediend, kunnen dan in beroep gaan bij de Afdeling bestuursrechtspraak van de Raad van State. Tegen de wijzigingen die bij de vaststelling in het bestemmingsplan zijn aangebracht, kan iedere belanghebbende beroep instellen.
De herziening treedt vervolgens daags na afloop van de tervisielegging in werking als geen beroep is ingesteld.
Is wel beroep ingesteld dan treedt de herziening ook in werking, tenzij naast het indienen van een beroepschrift ook om een voorlopige voorziening is gevraagd. De schorsing van de inwerkingtreding eindigt indien de voorlopige voorziening wordt afgewezen. De procedure eindigt met het besluit van de Afdeling bestuursrechtspraak op het beroepschrift.

5.3 Verbeelding en regels

De verbeelding en de planregels vormen tezamen het juridisch bindend deel van het bestemmingsplan. Ze moeten in samenhang worden bezien en toegepast. De wijze waarop een bestemmingsplan vorm krijgt, is vastgelegd in landelijke standaarden.

5.3.1 Verbeelding

Op de verbeelding wordt aangegeven welke bestemmingen de gronden hebben. Dit gebeurt via een bestemmingsvlak. Ter nadere invulling c.q. verbijzondering van deze bestemmingen is de verbeelding voorzien van aanduidingen. Op basis van de aanduidingen worden functies aan de bestemming toegevoegd of verwijderd, of worden aanwijzingen gegeven ten aanzien van aantallen of maatvoeringen. De verbeelding moet worden bezien in samenhang met de regels. Voor de verdere uitleg hiervan wordt verwezen naar onderstaande uitleg onder 6.3.2. Voor de beschrijving van het bestemmingsplan wordt verwezen naar Hoofdstuk 5.

5.3.2 Regels

De planregels zijn verdeeld over vier hoofdstukken. Deze worden kort beschreven. Daarna volgt een toelichting op de planregels.

Inleidende regels

In dit hoofdstuk worden begrippen verklaard die in de planregels worden gebruikt (artikel 1). Dit gebeurt om een eenduidige uitleg en toepassing van de planregels te waarborgen. Ook is de wijze waarop gemeten moet worden bij het toepassen van de regels bepaald (artikel 2).

Bestemmingsregels

In dit tweede hoofdstuk zijn de bepalingen van de bestemmingen opgenomen. Dit gebeurt in alfabetische volgorde. Eerst de bestemmingsregels en vervolgens de dubbelbestemmingen.
Ieder artikel kent een vaste opzet. Eerst wordt het toegestane gebruik geformuleerd in de bestemmingsomschrijving. Vervolgens zijn bouwregels opgenomen. Aansluitend worden de (eventuele) afwijkingsmogelijkheden ten aanzien van het bouwen en het gebruik omschreven. Daarna de specifieke gebruiksregels en de vergunning voor het uitvoeren van een werk, geen bouwwerk zijnde (aanlegvergunningenstelsel), voor zover dit aan de orde is.
Belangrijk om te vermelden is dat naast de bestemmingsregels ook in andere regels relevante informatie staat die mede gelezen en geïnterpreteerd moeten worden. Alleen zo ontstaat een volledig beeld van hetgeen is geregeld.

Algemene regels

In hoofdstuk 3 zijn regels opgenomen met een algemeen karakter. Ze gelden dus voor het hele plan. Denk aan de anti-dubbeltelregel en de regels met betrekking tot mogelijke binnenplanse afwijkingen. Een binnenplanse afwijkingsmogelijkheid is, zoals het woord het al zegt, een mogelijkheid in het bestemmingsplan zelf om af te wijken van de regels uit datzelfde bestemmingsplan. Dit in tegenstelling tot 'buitenplanse' afwijkingsmogelijkheden. De (bestemmings)regels moeten altijd in samenhang met de algemene regels worden gelezen vóórdat op basis van de bestemmingregels interpretaties worden verricht.

Overgangs- en slotregels

In het laatste hoofdstuk wordt het overgangsrecht geregeld en wordt bepaald hoe het bestemmingsplan heet (de slotregel).

Hierna worden de bestemmingen uit voorliggend bestemmingsplan toegelicht.

Bestemming Verkeer
Wegen zijn ondergebracht in de bestemming Verkeer. Daarmee is de aanwezige verkeersstructuur uitgangspunt. Binnen deze bestemming mag worden geparkeerd. Ook binnen deze bestemming is groen en water mogelijk, echter hier vindt geen borging plaats van deze functies op de verbeelding.

Bestemming Natuur
Deze bestemming is toegekend aan de gedeeltes in het plangebied bedoeld voor de instandhouding, versterking en ontwikkeling van natuurlijke waarden.

Bestemming Waarde – Archeologie 1, 2 en 3
Deze dubbelbestemmingen zijn overgenomen uit het ontwerp 'Bestemmingsplan Archeologie' (gebaseerd op de Archeologische beleidskaart gemeente Rheden uit 2012) en zijn afgestemd op de mate waarin vondsten verwacht kunnen worden.

Bestemming Waarde – Cultuurhistorie
De dubbelbestemming is toegekend aan een gebied indien dit gebied een cultuurhistorische waarde vertegenwoordigd.

Bestemming Leiding - Gas
De dubbelbestemming is toegekend aan de bestaande gasleiding in het plangebied. Middels deze dubbelbestemming wordt de bescherminng en instandhouding van de gasleiding geborgd.

5.4 Reikwijdte bestemmingsplan

Om te beoordelen of een ontwikkeling kan worden gerealiseerd, is het soms niet voldoende om alleen af te gaan op de inhoud van het bestemmingsplan. Ook indien het bestemmingsplan een ontwikkeling toestaat, kan het voorkomen dat andere regelgeving of dat gesloten verdragen de daadwerkelijke uitvoering verhinderen of pas na bijvoorbeeld vergunningverlening of onderzoek mogelijk maken.

De kaders die het bestemmingsplan biedt ten aanzien van nieuwe bouwmogelijkheden/bouwplaninitiatieven, bieden geen garantie voor de te verlenen omgevingsvergunning voor het bouwen. Bouwplannen zullen naast de toets aan onderhavig bestemmingsplan tevens worden getoetst aan, en dienen te voldoen aan, zowel het landelijke Bouwbesluit als de bouwverordening (vastgesteld door de gemeenteraad). Waarbij de (onafhankelijke) welstandscommissie adviseert of het bouwplan op basis van de Welstandsnota (vastgesteld door de gemeenteraad) voldoet aan redelijke eisen van welstand.

5.5 Handhaving

Het bestemmingsplan maakt op een eenvoudige wijze duidelijk wat is toegelaten en is daarmee goed handhaafbaar. Burgemeester en wethouders kunnen bestuursrechtelijk optreden tegen activiteiten die strijdig zijn met het bestemmingsplan. Daartoe is beleid vastgesteld. Daarnaast kan ook via de strafrechtelijke weg worden opgetreden. Een overtreding van de regels is een strafbaar feit waarop de Wet op de Economische Delicten van toepassing is.

Hoofdstuk 6 Economische uitvoerbaarheid

kader
Op grond van het *Besluit ruimtelijke ordening* dient de economische uitvoerbaarheid te worden onderzocht in het kader van het bestemmingsplan. De *Wet ruimtelijke ordening* verplicht de gemeente tot het verhaal van kosten die tot de grondexploitatie behoren op basis van een exploitatieplan.
De gemeente kan hiervan afzien indien:

a. het verhaal van de kosten van de grondexploitatie anderszins is verzekerd, en
b. het bepalen van een tijdvak of fasering niet noodzakelijk is, en
c. het stellen van eisen, regels of een uitwerking van regels aan het bouwrijp maken, de aanleg van nutsvoorzieningen, en het inrichten van de openbare ruimte en woningbouwcategorieën niet noodzakelijk is, of
d. één van de bij algemene maatregel van bestuur aangewezen gevallen van toepassing is, te weten:
    1. het totaal der wettelijk te verhalen exploitatiebijdragen bedraagt minder dan € 10.000,00, of
    2. er geen verhaalbare kosten in de zin van het Besluit ruimtelijke ordening aan de orde zijn, of
    3. de verhaalbare kosten in de zin van het Besluit ruimtelijke ordening uitsluitend de aansluiting van een bouwperceel op de openbare ruimte of de aansluiting op de nutsvoorzieningen betreffen.

De *Wet ruimtelijke ordening* kent voorts een regeling welke voorziet in een tegemoetkoming in schade indien deze boven het normale maatschappelijke risico uitstijgt. Burgemeester en wethouders hebben ter zake van planschade een verordening vastgesteld.

Beoordeling
(aanvullen info locatie)

conclusie
Gelet op het vorenstaande is de economische uitvoerbaarheid verzekerd.

Hoofdstuk 7 Maatschappelijke uitvoerbaarheid

7.1 Inspraak

Kader
De gemeente kent op grond van de Gemeentewet een inspraakverordening. Deze verordening verplicht niet tot het geven van inspraak bij de voorbereiding van bestemmingsplannen.

Beoordeling
Gezien de aard van onderhavig bestemmingsplan waarbij de bestaande mogelijkheden uitgangspunt zijn, de nieuwe ontwikkelingen inzichtelijk zijn en o.a. de wijzigingen in de standaardplanmethodiek in de fase van voorbereiding van het bestemmingsplan bekend zijn gemaakt en ter inzage hebben gelegen, bestaat geen aanleiding om onverplicht inspraak te geven.

Conclusie
Volstaan is met de wettelijke procedure zoals opgenomen in de Wet ruimtelijke ordening.

7.2 Vooroverleg

Kader
Op grond van het Besluit ruimtelijke ordening wordt vooroverleg gepleegd met de besturen van de betrokken gemeenten, waterschappen en met diensten van provincie en rijk die betrokken zijn bij de zorg voor een goede ruimtelijke ordening of belast zijn met de behartiging van belangen welke in het plan in geding zijn.
Van de kant van de provincie Gelderland en het rijk is bericht in welke gevallen zij vooroverleg nodig vinden.

Beoordeling
In het kader van het vooroverleg als bedoeld in artikel 3.1.1 van het Besluit ruimtelijke ordening heeft overleg plaatsgevonden met de volgende instanties:

a. Waterschap Rijn en IJssel
b. Provincie Gelderland
c. Rijksdienst voor Cultureel Erfgoed
d. Veiligheids- en Gezondheidsregio Gelderland-Midden

De resultaten van het vooroverleg zijn hieronder samengevat weergegeven. Daarbij is tevens de gemeentelijke reactie hierop weergegeven.

ad a. Waterschap Rijn en IJssel

- Opmerkingen
  Het waterschap heeft geen inhoudelijke opmerkingen op het ontwerp bestemmingsplan en geeft aan dat er ten aanzien van wateraspecten geen items zijn die aanpassing behoeven. Voor het permanent maken van de dam met duiker over de watergang is een watervergunning verleend door het waterschap op 11 oktober 2023.

- Reactie gemeente
  Geconcludeerd kan worden dat het waterschap akkoord gaat met het voorgelegde plan.

ad b. Provincie Gelderland

- Opmerkingen
  De afdeling Cultuur en Erfgoed adviseert positief op het permanent maken van de ontsluitingsweg. De provincie concludeert dat het plan goed is afgewogen en er voldoende aandacht is voor de historie en bestaande cultuurhistorische waarden van de locatie. Wel stelt de provincie een aantal voorwaarden met betrekking tot de landschappelijke inpassing, welke gelijk zijn aan de aanbevelingen van de Commissie Cultuurhistorie van de gemeente. Deze punten worden in het landschappelijke inpassingsplan verwerkt.

- Reactie gemeente
  Geconcludeerd kan worden dat de provincie Gelderland vanuit haar belang geen belemmeringen ziet ten aanzien van het voorgelegde plan.

ad c. Rijksdienst voor Cultureel Erfgoed

- Opmerkingen
  De Rijksdienst voor Cultureel Erfgoed adviseert positief op het permanent maken van de ontsluitingsweg. De Rijksdienst stelt dat de impact op de landschappelijke karakteristiek acceptabel is, ook rekening houdend met de noodzakelijkheid van een veilige spoorwegovergang. Wel wordt geadviseerd om bij het plaatsen van solitaire bomen in de weide tussen het spoor en de Zutphensestraat enige afwisseling in bomen te hanteren. Op deze manier wordt een te 'gepland' aanzicht voorkomen en het natuurlijke karakter versterkt. Om het laanbeeld van het Blauwe Laantje zoveel mogelijk te versterken worden hier zomereiken geadviseerd, welke aansluiten bij de bestaande bomen.

- Reactie gemeente
  Geconcludeerd kan worden dat de Rijksdienst voor Cultureel Erfgoed vanuit haar belang geen belemmeringen ziet ten aanzien van het voorgelegde plan. De genoemde adviespunten worden verwerkt in het landschappelijke inpassingsplan.

ad d. Veiligheidsregio Gelderland-Midden

- Opmerkingen
  De Veiligheids- en Gezondheidsregio Gelderland-Midden adviseert om het project af te stemmen met de Gasunie. Omdat de voorgestelde wijziging geen consequenties heeft voor het omgevingsrisico ziet zij geen aanleiding verdere aanvullende maatregelen te adviseren.

- Reactie gemeente
  Geconcludeerd kan worden dat de Veiligheids- en Gezondheidsregio

Gelderland-Midden vanuit haar belang geen belemmeringen ziet ten aanzien van het voorgelegde plan. In het voortraject heeft daarnaast reeds afstemming met Gasunie plaatsgevonden over de kruising van de ontsluitingsweg en de in het plangebied aanwezige gasleiding. Er worden afspraken gemaakt met Gasunie over het beheer van de overkluizing.

Conclusie
Op basis van het de resultaten van het vooroverleg zijn er geen belemmeringen voor het vaststellen van het bestemmingsplan.

7.3 Zienswijzen

Kader
Het *Besluit ruimtelijke ordening* voorziet erin dat, voordat de formele procedure wordt gestart met de terinzagelegging van het ontwerpbestemmingsplan, wordt kennis gegeven van het voornemen om een bestemmingsplan te vervaardigen. De vooraankondiging is op 4 oktober 2023 geplaatst in de Regiobode, een huis-aan-huisblad. En is daarnaast gepubliceerd in het elektronische Gemeenteblad op de website www.overheid.nl. Deze website is ook bereikbaar via een link op de gemeentelijke website.

De tervisielegging van het ontwerpbestemmingsplan is ingevolge de *Wet ruimtelijke ordening* op 29 november 2023 bekend gemaakt in de Regiobode, de Staatscourant en in het elektronische Gemeenteblad. Op de gemeentelijke website is voor de in procedure zijnde bestemmingsplannen een link geplaatst die doorleidt naar de officiële bekendmakingen op de website www.overheid.nl. Gedurende de termijn van terinzagelegging van 30 november 2023 tot en met 10 januari 2024 heeft een ieder de mogelijkheid gehad zienswijzen omtrent het ontwerpbestemmingsplan bij de gemeenteraad naar voren te brengen. In deze periode was het bestemmingsplan met het ontwerpbesluit via www.ruimtelijkeplannen.nl digitaal te raadplegen. De analoge versie lag ter inzage in het gemeentehuis.

Beoordeling
Er zijn geen zienswijzen naar voren gebracht.

Conclusie
Er zijn geen zienswijzen naar voren gebracht. Het vastgestelde bestemmingsplan wordt voor beroep ter visie gelegd.

Velp | Rheden | De Steeg | Ellecom | Dieren
Spankeren | Laag-Soeren | Landelijk gebied

Gemeentehuis
Hoofdstraat 3 |
6994 AB De Ste
postbus 9110 |
ZJ De Steeg
T 026 4976911
026 4976518 |
gemeente@rhed
| www.rheden.n

gemeente Rheden

Ontsluitingsweg Melkveebedrijf De Elzenhof

Toetsing aan het provinciaal beleid van de provincie Gelderland ten aanzien van het onderdeel natuur

SWECO

Sweco Nederland B.V.

Onderwerp	Blauwe Laantje Rheden
Projectnummer	51000455-001
Klant	ProRail B.V.
Versie	D1
Datum	14-03-2024
Auteur	Raisja Spijker; Rens Huizinga
Document referentie	NL24-648800269-74619

Gecontroleerd door	Mark Grutters
Vrijgegeven door	Pauline Maas-van Doorn

Inhoudsopgave

1 Inleiding 5
1.1 Aanleiding 5
1.2 Beschrijving plangebied 5
1.3 Voorgenomen activiteit 7
1.4 Vigerend bestemmingsplan 8
1.5 Gebruikte bronnen 10
1.6 Leeswijzer 10

2 Provinciaal natuurbeleid 11
2.1 Natuurnetwerk Nederland/Gelders Natuurnetwerk 11
2.2 Groene ontwikkelingszone 12

3 Nee, tenzij toetsing GNN 13
3.1 Gronden om de bestemming te wijzigen 13
3.2 Groot openbaar belang 13
3.3 Alternatievenafweging 14
3.4 Compensatie 14

4 Effectbeoordeling GNN en GO 15
4.1 Benodigd onderzoek naar te verwachten effecten 15
4.2 Kernkwaliteiten en ontwikkelingsdoelen 15
4.2.1 Beschrijving kernkwaliteiten en ontwikkeldoelen 15
4.2.2 Actuele en potentiële natuurwaarden 16
4.2.3 Effectbeoordeling Kernkwaliteiten en ontwikkelingsdoelen 16
4.3 Samenhang 17
4.4 Oppervlakte 18
4.5 Landschappelijke en cultuurhistorische waarden 19
4.5.1 Inleiding 19
4.5.2 Landschappelijke kwaliteit 19
4.5.3 Cultuurhistorische waarden 20
4.5.4 Conclusie 20
4.6 Algehele conclusie 21

5 Compensatieopgave 22
5.1 Ligging ten opzichte van GNN en GO 22
5.2 Aangewezen natuurbeheertypen 22
5.3 Aantasting GNN en GO 23
5.4 Kwaliteitsbepaling natuurbeheertypen 24
5.4.1 N03.01 Beek en bron 24
5.4.2 N12.02 Kruiden- en faunarijk grasland 25
5.4.3 N17.03 Park- en stinzenbos 25
5.4.4 Conclusie 26
5.5 Compensatieopgave GNN 26
5.5.1 Toeslag voor compensatie 26
5.5.2 Compensatieopgave 27
5.6 Versterkingsopgave GO 27
5.6.1 Toetsingskader 27
5.6.2 Versterkingsopgave conform rekentabel GO 27

6 Compensatie- en versterkingsplan 29
6.1 Opstellen compensatieplan 29
6.2 Locatie compensatie 29

6.3 Type natuurcompensatie 29
6.4 Inrichtingsplan 31
6.4.1 Afweging 31
6.4.2 Gewenste inrichting 31
6.4.3 Gewenst beheer 32
6.4.4 Stappenplan 33
6.5 Versterking Park- en stinzenbos 33

Referenties 38

Bijlage 1 Samenvatting versterkingsopgave GO
Bijlage 2 Bestemmingsplan Landelijk Gebied, locatie langs de spoorlijn tussen Biljoen en Zutphensestraatweg 5b [kaart]

1 Inleiding

1.1 Aanleiding

Aan de rand van het dorp Velp in de gemeente Rheden ligt het Landgoed Biljoen. Onderdeel van het Landgoed is het agrarisch bedrijf (melkvee) op de boerderij Elzenhof aan de Zutphensestraatweg 5. De enige ontsluiting van de boerderij Elzenhof verliep vanaf de provinciale weg (N785) via het 'Blauwe Laantje' en kruiste de spoorlijn Arnhem - Zutphen middels een onbeveiligde overweg. De bewoners, bezoekers en leveranciers die van deze overweg gebruik maakten, moesten dagelijks meerdere malen de spoorbaan oversteken.

In 2016 is een omgevingsvergunning aangevraagd en verleend voor een tijdelijke ontsluitingsweg (noodweg) ten behoeve van het opheffen van de onbewaakte overgang via het Blauwe Laantje. In 2022 is het proces in gang gezet om de tijdelijke ontsluitingsweg om te zetten naar een permanente ontsluitingsweg.

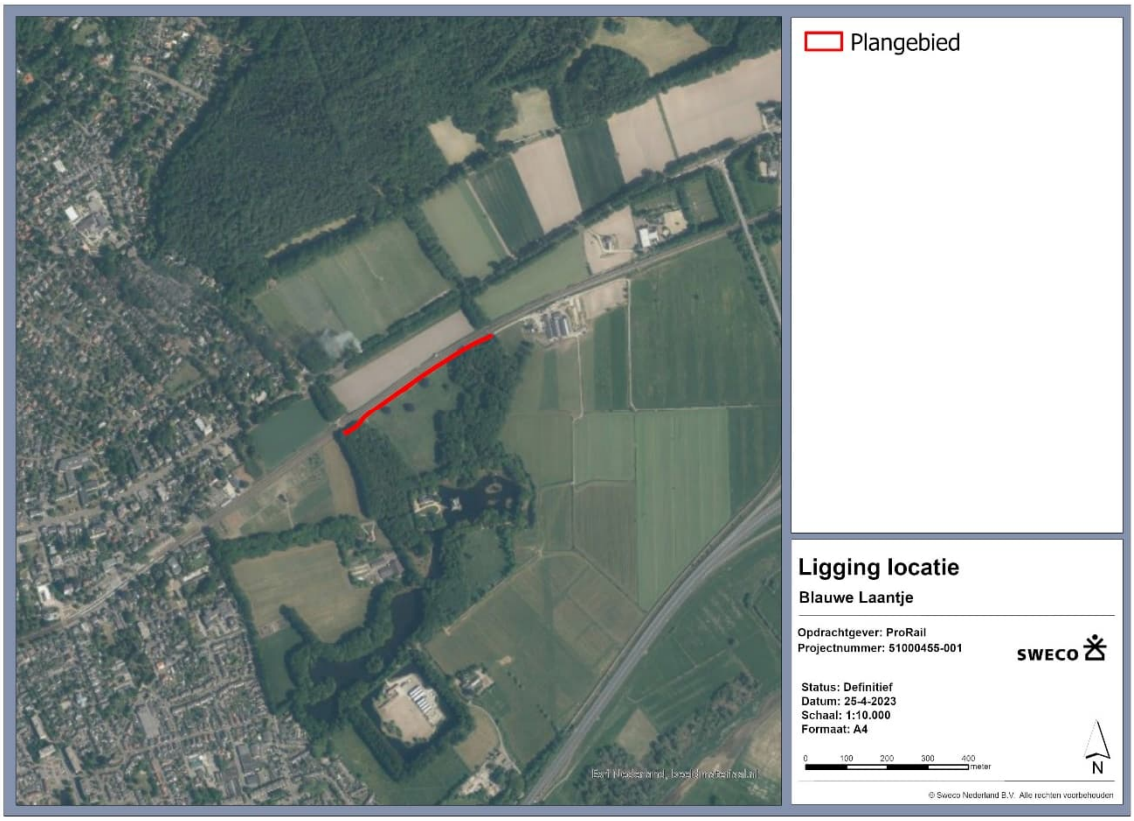
Het plangebied ligt binnen het Gelders Natuurnetwerk (GNN) en Groene ontwikkelingszone (GO). De weg legt permanent beslag op de Groene ontwikkelingszone en tast mogelijk de kernkwaliteiten aan. Omdat het plangebied binnen het GNN en de GO ligt is het noodzakelijk om vervolgstappen te nemen in de vorm van een nee- tenzij toetsing.

In dit rapport wordt deze toetsing uitgewerkt en wordt bepaald welke compensatie en/of mitigatie nodig is om schade aan GNN of GO te voorkomen danwel te herstellen. Hiertoe is ook een compensatieplan opgesteld.

1.2 Beschrijving plangebied

Het plangebied ligt aan de noordkant van Landgoed Biljoen en grenst aan de spoorweg Rheden - Velp. Hier ligt een (tijdelijke) halfverharde ontsluitingsweg die de weg Biljoen met de boerderij aan de Zutphensestraatweg verbindt, zie Figuur 1.1.

Het landschap rond het plangebied kenmerkt zich door het Landgoed Biljoen met waterpartijen, bossen en landerijen. Door het gebied stroomt een beek/watergang. Het omliggende bosgebied bestaat voornamelijk uit beuk, eik en hulst en rododendron als onderbegroeiing. Langs de onverharde weg zijn aan de zuidzijde solitaire rode beuken aanwezig met daaromheen schraal grasland. De bebouwing op het Landgoed bestaat uit een groot kasteel (daterend uit 1530), stallen en een boerderij op het bouwblok van de melkveehouderij. Verlichting is binnen de planlocatie niet aanwezig, met uitzondering van de waarschuwingslichten van de spoorwegovergang. Voor een impressie van de ontsluitingsweg en directe omgeving zie Figuur 1.2.

Figuur 1.1 Ligging van het plangebied (de ontsluitingsweg met rood aangegeven).

Figuur 1.2 Impressie van de ontsluitingsweg.

1.3 Voorgenomen activiteit

In 2016 is een omgevingsvergunning aangevraagd en verleend voor een tijdelijke ontsluitingsweg. Hierbij werd de onbewaakte overgang via het Blauwe Laantje opgeheven.

In 2022 is het proces in gang gezet om de tijdelijke ontsluitingsweg om te zetten naar een permanente ontsluitingsweg. Er zullen hiertoe geen werkzaamheden worden verricht aan de ontsluitingsweg, er wordt ook geen verlichting geplaatst.

De huidige ontsluitingsweg is vervaardigd middels een halfverharding, bestaande uit een puingranulaat. De permanente ontsluitingsweg zal de halfverharding behouden.

1.4 Vigerend bestemmingsplan

Hieronder volgt een beschrijving van het huidige planologische regime ter plaatse van de gewenste permanente ontsluitingsweg.

Bestemmingsplan Landelijk gebied, onherroepelijk (26-08-2010)
Het plangebied ligt in het geldende bestemmingsplan ‘Landelijk gebied’ inclusief de 1e herziening, en gelegen op gronden met als bestemmingen:

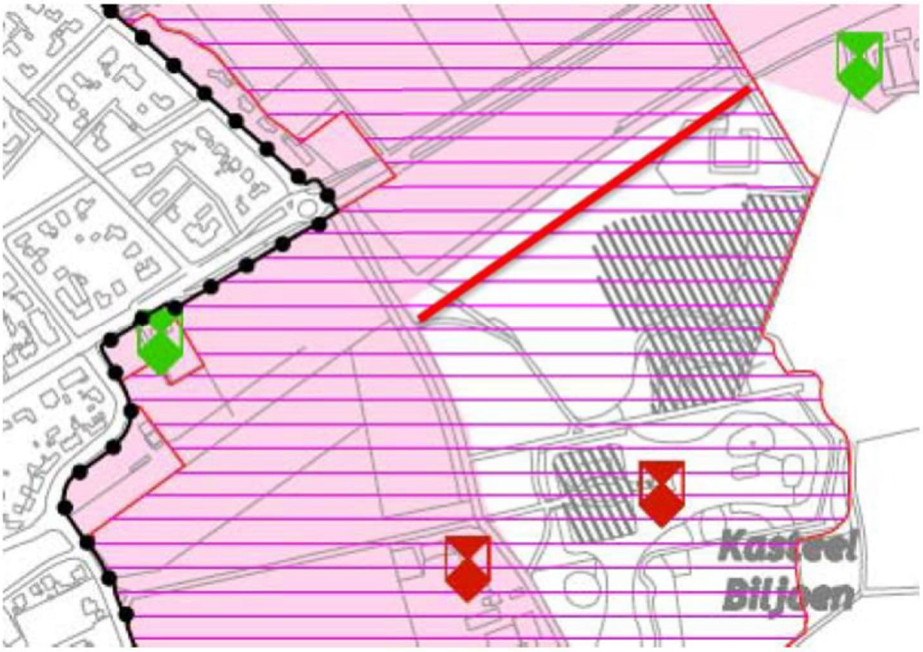
1. Agrarisch gebied met Landschaps- en natuurwaarde (artikel 2.1) (A).
2. Buitenplaats (artikel 2.6) (B).
3. Water (artikel 2.10) (WA).
4. Zone transportleiding (artikel 2.13) .

In Figuur 1.3 worden de bestemmingen rond het plangebied weergegeven.

Figuur 1.3 Uitsnede plankaart bestemmingsplan Landelijk Gebied (onherroepelijk 26-08-2010). De rode lijn geeft de ligging van de ontsluitingsweg aan.

Op de cultuurhistorische waardenkaart (Figuur 1.4) behorende bij het bestemmingsplan Landelijk gebied is het plangebied in zijn geheel ook aangewezen als cultuurhistorisch waardevol gebied.

Figuur 1.4 Uitsnede cultuurhistorische waardenkaart (27-01-2009). De rode lijn geeft de ligging van de ontsluitingsweg aan. Gearceerd gebied is aangewezen als cultuurhistorisch waardevol gebied.

Volgens artikel 2.1 onder A, lid 1 sub h van het bestemmingsplan Landelijk Gebied zijn de op de plankaart aangegeven gronden met *Agrarisch gebied met landschappelijke en natuurwaarde* mede bestemd voor bestaande gebiedsontsluitings- en erftoegangswegen. De gewenste permanente ontsluitingsweg is hiermee in strijd, omdat het hier gaat om een ontsluitingsweg die op het moment dat het bestemmingsplan ter visie ging nog niet bestond. In dit geval gaat het om de omzetting van een tijdelijk vergunde noodweg naar een permanente ontsluitingsweg.

Binnen de bestemming Buitenplaats zijn de gronden ook bestemd voor erfontsluitingswegen en andere voorzieningen ten behoeve van het verkeer. De permanente ontsluitingsweg past binnen deze bestemming. Binnen de voor Water bestemde gronden zijn bruggen en andere civieltechnische werken toegestaan. Het aanbrengen van een duiker of brug voldoet aan de voorschriften.

Volgens artikel 3.3 lid 1 van het bestemmingsplan Landelijk Gebied is het verboden om zonder een vergunning in *cultuurhistorisch waardevol gebied* en *Agrarisch gebied met landschappelijke en natuurwaarden* oppervlakteverhardingen aan te brengen ten behoeve van (erf)ontsluitingswegen en voet- en fietspaden. Door de realisatie van de vergunde tijdelijke noodweg is in dit geval oppervlakte(half)verharding aangebracht binnen het gebied dat is aangewezen als cultuurhistorisch waardevol en met de bestemming *Agrarisch gebied met landschappelijke en natuurwaarden*. Voor de definitieve ontsluitingsweg blijft deze oppervlakte(half)verharding op dezelfde locatie liggen.

1.5 Gebruikte bronnen

Voor het opstellen van dit rapport is één op één gebruik gemaakt van de teksten uit eerder opgestelde rapporten door Eelerwoude. De volgende rapporten zijn hiertoe gebruikt:

- Toetsing Wet natuurbescherming ontsluitingsweg Landgoed Biljoen, Velp. Projectnummer 9298.1, datum 13-02-2020, versie 5. Opgesteld door R. Kroeskop, Eelerwoude.
- Toetsing Wet natuurbescherming ontsluitingsweg Landgoed Biljoen, Velp. Projectnummer 9298.1, datum 16-02-2022, versie 8. Opgesteld door R. Kroeskop, Eelerwoude.
- Compensatieplan definitieve ontsluiting boerderij Elzenhof, Landgoed Biljoen. Projectnummer 9298.1, datum 15-01-2020, versie 1. Opgesteld door Eelerwoude.
- Ontsluitingsweg boerderij Elzenhof, ecologische en ruimtelijke onderbouwing. Projectnummer 201380 (9298.1), datum 08-03-2022, versie 3. Opgesteld door Eelerwoude.

Daarnaast is er op 14 maart 2023 een locatiebezoek gebracht door R. Spijker, ecoloog bij Sweco, om een beeld te krijgen van de huidige situatie.

1.6 Leeswijzer

Voorliggende rapportage is een uitwerking van de inventarisatie en toetsing van mogelijke effecten op de natuurwaarden in de GNN- en GO-gebieden en de daaruit volgende compensatieopgave. In hoofdstuk 2 wordt het provinciaal beleid van de provincie Gelderland beknopt toegelicht. In hoofdstuk 3 is de nee tenzij, toetsing van het GNN uitgewerkt. In hoofdstuk 4 wordt het effect op de kernkwaliteiten, samenhang en oppervlakte beschreven. De compensatieopgave wordt beschreven in hoofdstuk 5. Als laatste wordt in hoofdstuk 6 ingegaan op het compensatie- en versterkingsplan.

2 Provinciaal natuurbeleid

Het beleidskader van de overheid dat niet in wetgeving is vastgelegd bestaat uit het beleid ten aanzien van Natuurnetwerk Nederland (NNN). Daarnaast kent de provincie Gelderland beleid ten aanzien van Groene ontwikkelingszone, Ganzenrustgebieden en Weidevogelgebieden.

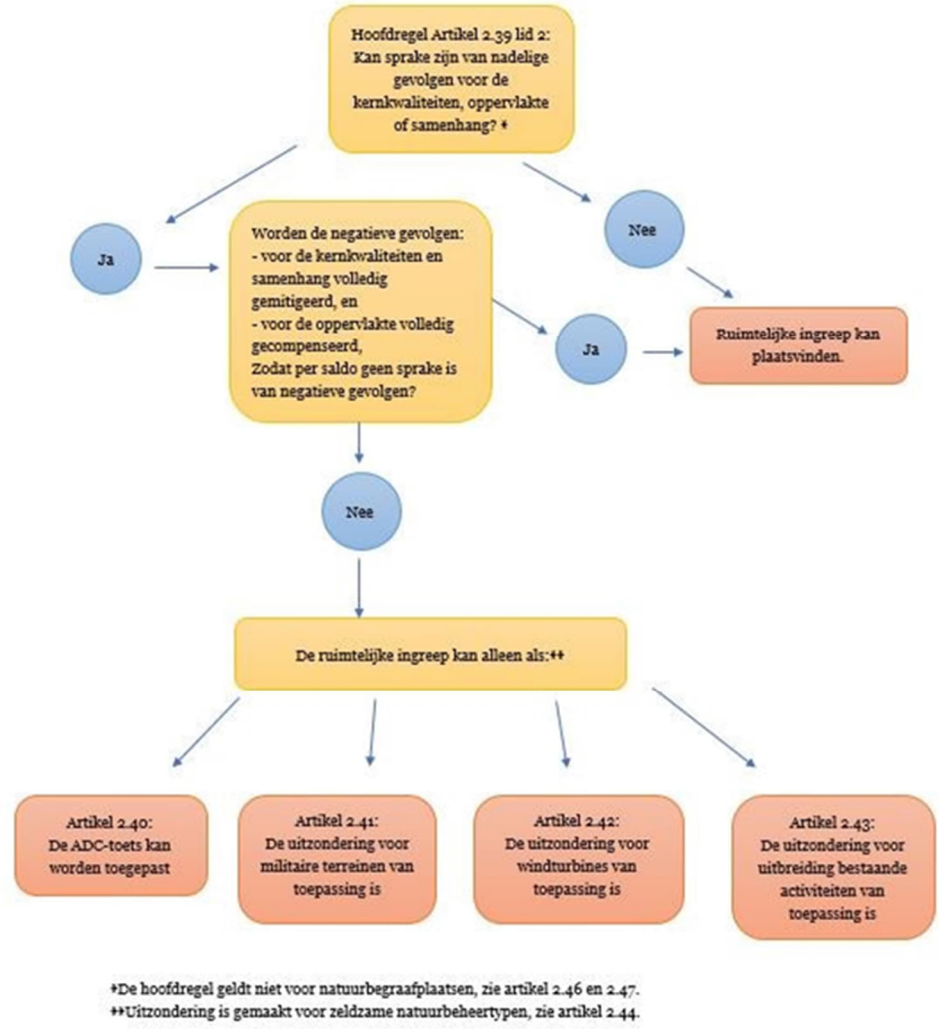
2.1 Natuurnetwerk Nederland/Gelders Natuurnetwerk

Het Natuurnetwerk Nederland (NNN), in 1990 door het Rijk geïntroduceerd als Ecologische Hoofdstructuur (EHS), is een samenhangend netwerk van bestaande en toekomstige natuurgebieden in Nederland. Naast tal van natuurgebieden omvat het NNN ook vrijwel alle Natura 2000-gebieden. Met uitzondering van de rijkswateren, waar het Rijk bevoegd gezag is (o.a. Waddenzee, Noordzee, IJsselmeer), zijn de provincies bevoegd gezag inzake het NNN. Het Natuurnetwerk Nederland is vastgelegd in de Provinciale structuurvisies en Provinciale verordeningen. De wettelijke bescherming (Wro) van het NNN is geregeld via het bestemmingsplan.

In Gelderland worden o.a. de volgende gebieden beschermd door regels in de Omgevingsverordening 2023 (Afdeling 2.6):

- Gelders Natuurnetwerk.
- Groene ontwikkelingszone.

Het Gelders Natuurnetwerk (GNN) (art. 2.39 tot en met 2.45) omvat het Gelderse deel van het Natuurnetwerk Nederland (GNN). De afweging voor ingrepen in het GNN gaat volgens het ‘nee, tenzij-principe’, zie Figuur 2-1. Voor zover een bestemmingsplan van toepassing is op het Gelders Natuurnetwerk wordt een nieuwe activiteit of ontwikkeling alleen toegestaan als die geen nadelige gevolgen kan hebben voor de kernkwaliteiten, oppervlakte en samenhang, tenzij er sprake is van een groot openbaar belang en als er geen reële alternatieven zijn en de nadelige gevolgen voor de kernkwaliteiten, oppervlakte of samenhang zoveel mogelijk beperkt en overblijvende effecten gelijkwaardig gecompenseerd worden. In provincie Gelderland is de externe werking van het GNN niet van toepassing.

Figuur 2-1 Schema beoordeling GNN. Bron: Omgevingsverordening provincie Gelderland.

2.2 Groene ontwikkelingszone

De Groene ontwikkelingszone (GO) (art. 2.52 tot en met 2.54) is het gebied dat tussen en rondom natuurgebieden ligt. Hierin liggen onder andere de zogenoemde ecologische verbindingszones (EVZ), de verbindende schakels tussen de natuurgebieden. De Groene ontwikkelingszone heeft een dubbeldoelstelling. Er is ruimte voor verdere economische ontwikkeling in combinatie met versterking van de samenhang tussen aangrenzende en inliggende natuurgebieden. Randvoorwaarde is alleen dat de kernkwaliteiten en ontwikkeldoelen per saldo niet worden aangetast. Bij een ontwikkeling of activiteit in het GO moet de natuurkwaliteit worden versterkt. Dit betekent bijvoorbeeld dat wanneer een initiatiefnemer iets wil bouwen in deze zone, tegelijkertijd de kernkwaliteiten moeten worden versterkt door aanleg van natuur- en landschapselementen.

3 Nee, tenzij toetsing GNN

3.1 Gronden om de bestemming te wijzigen

Op grond van artikel 2.40 van de Omgevingsverordening (artikel 1.7 omgevingsverordening per 1-1-2024) van provincie Gelderland is een andere bestemming dan natuur in een bestemmingsplan voor gronden binnen het Gelders Natuurnetwerk alleen mogelijk als:

a) Er sprake is van een groot openbaar belang en
b) Er voor de realisering daarvan geen reële alternatieven zijn en
c) De nadelige gevolgen voor de kernkwaliteiten, oppervlakte of samenhang zoveel mogelijk worden beperkt en de overblijvende effecten gelijkwaardig worden gecompenseerd.

3.2 Groot openbaar belang

De ontsluitingsweg is nodig in verband met de openbare veiligheid en redenen van economische aard. Boerderij Elzenhof had een ontsluiting via het Blauwe Laantje, waarbij een onbewaakte spoorwegovergang overgestoken moest worden. Dit was de enige manier om van en naar de boerderij te komen. Deze ontsluiting is meer een pad dan een weg en had alleen tot doel de betreffende boerderij te ontsluiten (er waren geen andere bestemmingen voor de weg in de buurt). Dit pad kruist de spoorlijn Arnhem – Zutphen, elke circa 10 tot 15 minuten komt een passagierstrein langs over het dubbelspoor. ’s Nachts rijden er met name goederentreinen over het spoor, waaronder ook treinen met gevaarlijke stoffen als methaan. De overweg lag in een afbuiging waar de treinen 140 km/uur (kunnen) rijden. Door de afbuiging in het spoor is het uitzicht bij de overgang vanaf de kant van de boerderij, zeker naar rechts, beperkt, wat een snelheids- en afstandsinschatting van de aankomende trein, zeker bij slechtere weersomstandigheden, zoals mist, en bij duisternis, moeilijk maakt. Bovendien rijdt het verkeer, komende van de boerderij, parallel aan het spoor wat het uitzicht naar rechts (naar achteren) ook nog beperkt. In het verleden hebben zich dan ook meerdere keren ‘bijna ongevallen’ voorgedaan, waarbij men nog net op tijd stil stond voor een voorbijgaande trein.

De overweg was uitgevoerd als een onbewaakt overpad dat met hekken van de spoorbaan was afgescheiden; een zogenaamde particuliere overweg. De bewoners, bezoekers, en leveranciers die van deze overweg gebruik maakten moesten voor de overweg stoppen, het hek openen, de spoorbaan oversteken en dan de hekken weer sluiten. Onder deze bezoekers waren ook veel schoolkinderen die de boerderij bezochten in het kader van een basisschoolproject. Per keer dat de spoorbaan overgestoken moest worden, vonden telkens diverse oversteekbewegingen plaats, zowel lopende als rijdende.

Alle betrokken partijen, waaronder ProRail, Geldersch Landschap en Kasteelen (GLK) en boerderij Elzenhof (met zijn toeleveranciers) wilden dat er een einde zou komen aan deze onveilige en ongewenste situatie. Dit sluit bovendien aan bij het Programma Niet Actief Beveiligde Overwegen (NABO). Het Ministerie heeft ProRail de opdracht gegeven om de 180 publiek toegankelijke NABO’s op het reizigersnet zo snel als mogelijk op te heffen.

De spoorwegovergang bij boerderij Elzenhof valt in de door ProRail genoemde categorie ‘Niet Actief Beveiligde Overweg’ (NABO). Hierover schrijft ProRail dat het de wens is om alle onbewaakte overgangen ofwel op te heffen, ofwel actief te beveiligen. Het afsluiten van de overweg is daarmee van groot openbaar belang in verband met de veiligheid van de bewoners van boerderij Elzenhof, de toeleveranciers, bezoekers en de treinpassagiers. Daarnaast, maar dit hangt samen met het veiligheidsbelang, is er sprake van een economisch belang. Friesland Campina dreigde de melk niet meer op te halen in verband met de onveilige situatie, met financiële consequenties voor het Melkveebedrijf De Elzenhof.

3.3 Alternatievenafweging

Kasteel Biljoen ligt aan de rand van het dorp Velp en maakt onderdeel uit van het gelijknamige landgoed dat in handen is van Stichting Geldersch Landschap & Kasteelen. Dit terrein is circa 162 hectare groot, waarvan ongeveer 70 hectare is aangewezen als beschermd Rijksmonument. Onderdeel van het landgoed is het melkveebedrijf op boerderij Elzenhof.

In verband met de veiligheid was het opheffen van de onbeveiligde spoorovergang in het Blauwe Laantje op landgoed Biljoen gewenst. Deze onbeveiligde spoorovergang maakte deel uit van de enige ontsluitingsroute voor de boerderij Elzenhof en was daarmee essentieel voor de bedrijfsvoering. In verband met de voortgang van de agrarische bedrijfsvoering én de acute noodzaak voor een veiligere toegang tot de boerderij is reeds in 2017 een tijdelijke alternatieve ontsluiting aangelegd, middels een half verharde weg parallel aan het spoor tot aan de meer zuidelijk gelegen beveiligde spoorovergang. Deze tijdelijke alternatieve ontsluiting is noodzakelijk doordat de onbeveiligde spoorovergang in het Blauwe Laantje is dichtgezet. De ligging van deze half verharde weg is gekozen vanwege de minste visuele impact op het landschapsbeeld van het landgoed. De weg volgt de barrière welke gevormd wordt door de spoorbaanligging in het landschap.

In de periode van 2017 tot nu is de onbeveiligde spoorovergang in het Blauwe Laantje reeds dichtgezet voor gebruik, vanwege de acute veiligheidsnoodzaak. Om deze overweg nu definitief te saneren moet een definitieve ontsluitingsroute voor boerderij Elzenhof worden geboden.

Het definitief maken van de huidige tijdelijke weg is hiervoor de meest passende oplossing. De weg voldoet voor het gebruik en heeft minimale impact op de omgeving. Om de weg nog beter in het landschap te laten passen is een compensatieplan opgesteld in overeenstemming met GLK. Ook is een landschappelijk inpassingsplan gemaakt waarin voorstellen staan voor een goede borging van de definitieve ontsluitingsweg in het landschap. Zo wordt het landschappelijk beeld van het laantje versterkt door het plaatsen van een aantal nieuwe bomen en worden de zichtlijnen elders in het landschap versterkt door het plaatsen van 2 solitaire bomen.

3.4 Compensatie

De aantasting van het GNN door de permanente ontsluitingsweg wordt in hoofdstuk 4 beschreven. De hiertoe benodigde compensatie en het compensatieplan wordt in hoofdstuk 5 en 6 beschreven en toegelicht.

4 Effectbeoordeling GNN en GO

4.1 Benodigd onderzoek naar te verwachten effecten

Bij een nieuwe activiteit of ontwikkeling in het Gelders Natuurnetwerk (artikel 2.45) en/of Groene ontwikkelingszone (artikel 2.53a) doet de initiatiefnemer onderzoek naar de te verwachten effecten van die activiteit of ontwikkeling op de kernkwaliteiten, oppervlakte en samenhang van het GNN en naar kernkwaliteiten en ontwikkeldoelen van het GO. In de beschrijving van de onderzoeksresultaten worden in ieder geval betrokken de in het gebied aanwezige actuele en potentiële natuurwaarden, beschermde soorten en soorten van de nationale Rode Lijsten en ecologische samenhang.

Voor zover de ontwikkeling of activiteit daar effect op kan hebben, wordt in de beschrijving van de onderzoeksresultaten betrokken de in het gebied aanwezige kwaliteit van water, bomen en lucht, stilte rust en duisternis en landschappelijke, cultuurhistorische, geomorfologische, en bodemkundige waarden, en ook het reliëf.

4.2 Kernkwaliteiten en ontwikkelingsdoelen

Het Gelders Natuurnetwerk en de Groene ontwikkelingszone zijn onderverdeeld in deelgebieden met elk kernkwaliteiten en ontwikkelingsdoelen. Deze kernkwaliteiten en ontwikkelingsdoelen gelden voor zowel het GNN als het GO. Het plangebied ligt bij het Gelders Natuurnetwerk binnen het deelgebied 131 Biljoen, Middachten en Hof te Dieren.

4.2.1 Beschrijving kernkwaliteiten en ontwikkeldoelen

Voor het deelgebied 131 Biljoen, Middachten en Hof te Dieren zijn de onderstaande vastgestelde kernkwaliteiten aanwezig binnen of in de omgeving van het plangebied. Deze zijn bepaald o.b.v. de kaarten van de provincie Gelderland, kennis van het gebied en de beschrijvingen uit de quick scans natuur van Eelerwoude en het veldbezoek door de ecoloog van Sweco (op 14 maart 2023):

- Overgangen tussen de Veluwezoom en het IJsseldal met de dorpen en enken.
- Onderdeel van Nationaal Landschap Veluwe.
- Leefgebied das.
- Cultuurhistorische waarden van de Landgoederen Biljoen.

De vastgestelde ontwikkeldoelen die van toepassing zijn op de locatie zijn:

- Vermindering barrièrewerking spoorlijn.
- Ontwikkeling biotopen voor reptielen en amfibieën.
- Ontwikkeling cultuurhistorische patronen en beheersvormen.

Het effect van de ontsluitingsweg op landschappelijke en cultuurhistorische waarden van de Landgoederen Biljoen is uitgewerkt in hoofdstuk 4.5.

4.2.2 Actuele en potentiële natuurwaarden[1]

Het gehele plangebied is beschikbaar als natuur waar beschermde soorten zoals de buizerd, de das, de eekhoorn, verschillende soorten vleermuizen en de ringslang voorkomen. Op basis van de aanwezige biotopen, literatuurgegevens en expertise zijn onder andere de volgende algemeen voorkomende zoogdieren binnen het gebied aanwezig of te verwachten: das, eekhoorn, haas, konijn, egel, hermelijn, ree en diverse algemene (spits)muizen. Deze soorten kunnen het plangebied gebruiken als (onderdeel van hun) leef- en foerageergebied. Op ongeveer 300 meter van de planlocatie is een dassenburcht bekend.

De aangetroffen vogels binnen en direct rondom het plangebied zijn algemene broedvogels van bossen, struwelen en parken. Onder andere de volgende vogelsoorten kunnen gebruik maken van het plangebied; ekster, houtduif, koolmees, merel, pimpelmees, roodborst, boomkruiper, groene specht, boomklever en winterkoning. Uit verspreidingsgegevens zijn waarnemingen bekend van buizerd en grote gele kwikstaart, soorten met jaarrond beschermde nesten. Nestlocaties van deze soorten zijn niet aangetroffen binnen de effectafstand van de ontsluitingsweg.

Op basis van het aanwezige biotoop en verspreidingsgegevens is bekend dat de ringslang aanwezig is op het Landgoed. Een aantal soorten zoals bruine kikker, bastaardkikker, gewone pad en kleine watersalamander kunnen het gebied potentieel gebruiken als landbiotoop. Op het Landgoed is een beek aanwezig, mogelijk wordt deze beek gebruikt als voortplantingswater van algemeen voorkomende amfibieën. In de Beekhuizense Beek (de beek die de ontsluitingsweg kruist) zijn algemeen voorkomende vissoorten als drie- en tiendoornige stekelbaars waargenomen. Deze algemeen voorkomende vissoorten gebruiken de beek mogelijk als voortplantingswater.

4.2.3 Effectbeoordeling Kernkwaliteiten en ontwikkelingsdoelen

In de gebruiksfase kunnen in omliggend GNN- en GO-gebied vleermuissoorten, algemene amfibieën, reptielen als ringslang en zoogdieren als das, muizensoorten en marterachtigen worden verstoord. Deze verstoring zal bestaan uit geluidsverstoring (wegverkeer) en optische verstoring (verstoring door bewegend autoverkeer, lichtverstoring door wegverkeer). Geluids- en optische verstoring zijn momenteel al aanwezig in het gebied door de aanwezigheid van de nabijgelegen spoorlijn, de provinciale weg N785 en recreatie op het Landgoed. De ontsluitingsweg wordt dusdanig weinig door verkeer gebruikt, dat verstoring door geluid en licht beperkt is.

Het Landgoed Biljoen is onderdeel van het leefgebied van de das. Er is op ongeveer 300 meter van de ontsluitingsweg een dassenbucht aanwezig. Het aanleggen van de ontsluitingsweg heeft geen negatief effect gehad op het aanwezige foerageergebied van de das. Er is meer dan voldoende geschikt foerageergebied aanwezig. De dassenbucht blijft behouden en zal niet worden verlaten door de aanleg van de ontsluitingsweg. De ontsluitingsweg heeft geen negatief effect op het leefgebied van de das. De ontsluitingsweg blijft daarbij toegankelijk voor de das om zich over te verplaatsen.

[1] Gebaseerd op de rapporten zoals genoemd in hoofdstuk 1.5.

Het gebruik van het plangebied door wegverkeer zorgt voor vermindering van areaal leefgebied voor algemene soorten. Echter is er geen sprake van vernietiging van verblijfplaatsen en is er voldoende geschikt alternatief leefgebied aanwezig door open velden, aangrenzende weilanden en het Landgoed. De bereikbaarheid hiervan verslechtend niet door de ontsluitingsweg. De locatie zal in het verleden ook al geen deel uitgemaakt hebben van essentieel leefgebied. De ontsluitingsweg kan potentieel gebruikt worden door reptielen om zich op te warmen. Er zijn op het Landgoed Biljoen voldoende locaties aanwezig om dit ontwikkeldoel te kunnen realiseren. Omdat de ontsluitingsweg niet is afgerasterd blijft het voor dieren mogelijk om zich vrij te verplaatsen.

In het plangebied bevinden zich natuurbeheertypen vanuit het Natuurbeheerplan van de provincie Gelderland, namelijk N03.01 Beek en Bron, N12.02 Kruiden- en faunarijk grasland en N17.03 Park- of Stinzenbos. De ontsluitingsweg doorsnijdt alle drie de aanwezige natuurbeheertypen. De exacte oppervlaktes van het ruimtebeslag wordt beschreven in paragraaf 4.4.

De aanleg van de ontsluitingsweg heeft geen positief effect op het ontwikkelingsdoel om de barrièrewerking van de spoorlijn te verminderen. Het maakt de halfverharding op dit deel breder. Zowel de spoorlijn als de omliggende graslanden zijn omheind door hekwerk. De spoorlijn en het hekwerk vormen daarmee de voornaamste blokkades. Het hekwerk betreft echter geen dichte afrastering waardoor kleinere zoogdieren en dassen het hekwerk kunnen passeren. Grotere soorten, zoals reeën, kunnen over het hekwerk heen springen. Langs de ontsluitingsweg wordt geen hekwerk geplaatst, overeenkomstig met de huidige situatie. Het aantal verkeersbewegingen neemt niet toe en blijft hetzelfde als dat er sinds 2016 over de (tijdelijk) vergunde weg rijdt. Het verkeer op de ontsluitingsweg betreft met name verkeer tussen de weg het Biljoen en de boerderij aan het eind van de ontsluitingsweg. Door de beperkte verkeersbewegingen op de ontsluitingsweg, is hier geen groot aanrijdingsgevaar voor fauna aanwezig. Dit gevaar zit hem voornamelijk bij de spoorlijn, doordat ondanks het hekwerk fauna toch het spoor over kunnen steken. Daarnaast ligt de ontsluitingsweg vrijwel parallel aan het spoor, op enkele meters afstand hiervan. Doordat er geen aanvullend hekwerk geplaatst wordt, de verkeersbewegingen beperkt zijn, en het spoor de voornaamste barrière vormt heeft de ontsluitingsweg geen aanvullende barrièrewerking voor de fauna in de omgeving.

De aanleg van de ontsluitingsweg leidt uitsluitend door ruimtebeslag tot aantasting van de kernkwaliteiten. Overige negatieve effecten op de kernkwaliteiten danwel de ontwikkelingsdoelen van het landgoed (GNN-deelgebied 131 Biljoen, Middachten en Hof te Dieren) zijn niet aan de orde.

4.3 Samenhang

Het plangebied ligt midden in een groot gebied ligt dat is aangewezen als GNN en GO, waarbij het Landgoed onderdeel is van een netwerk aan groene gebieden. Het plangebied zelf vormt, samen met de spoorlijn (die ook als GO is aangewezen) de overgang tussen GNN ten noorden en ten zuiden van de spoorlijn. Het is onderdeel van een ecologische verbinding tussen de Veluwe en het IJsselgebied, de verbinding met de andere zijde van de spoorlaan wordt vooral vormgegeven door de beek die onder de spoorlijn doorgaat. In de situatie vóór het aanleggen van de tijdelijke ontsluitingsweg bestond het terrein uit kruiden- en faunarijk grasland.

Voor de aanleg werd het bos aan de zuidelijke zijde uitsluitend verbonden tot aan het spoor door een smalle bosschage bestaande uit lage struiken tot circa één meter hoogte en een lengte van circa 12 meter. De doorsnijding van de ontsluitingsweg heeft geresulteerd in een halvering van het bosschage naar circa 6 meter. Deze afname is leidt echter niet tot een significante aantasting van de ecologische samenhang van het gebied.

Voor soorten van houtige elementen was de samenhang in de situatie vóór de aanleg van de ontsluitingsweg al beperkt tot de houtelementen nabij de oost- en westpunt van het plangebied, omdat ten noorden van het traject van de weg geen andere houtelementen aanwezig zijn. Voor de aanleg van de ontsluitingsweg werden geen bomen geveld. Op basis hiervan treedt er geen verslechtering van de samenhang op. Wel is de samenhang van houtige elementen in de huidige situatie al zwak, waardoor dit bij uitwerking van de compensatie een kans biedt om versterking van de houtige elementen te realiseren.

Het GNN-gebied wordt niet gesplitst bij aanleg van de ontsluitingsweg, waardoor geen sprake is van verstoring van de ecologische samenhang. Door de verbindingsweg wordt de ecologische verbinding tussen Veluwe en IJsselgebied iets breder doorsneden. Echter blijft de spoorweg veruit het grootste effect hebben op de barrièrewerking aangezien hier een groter aanrijdingsgevaar is, de te passeren zone breder is en moeilijker passeerbaar is voor kleine fauna.

De ontsluitingsweg vormt vanwege het geringe verkeer wat hier gebruik van maakt geen extra barrière voor soorten die zich willen verplaatsen. Omdat er voldoende leefgebied aangrenzend aanwezig blijft is een negatief effect op de samenhang uit te sluiten.

Voor soorten van houtige elementen was de samenhang in de situatie vóór de aanleg van de ontsluitingsweg al beperkt tot de houtelementen nabij de oost- en westpunt van het plangebied. Op basis hiervan treedt geen verslechtering van de samenhang op.

4.4 Oppervlakte

In en aangrenzend aan het plangebied bevinden zich natuurbeheertypen zoals benoemd in het Natuurbeheerplan van de provincie Gelderland, namelijk N03.01 Beek en Bron, N12.02 Kruiden- en faunarijk grasland en N17.03 Park- of Stinzenbos. De ontsluitingsweg doorsnijdt twee van deze natuurbeheertypen. In Tabel 4.1 is per natuurtype het ruimtebeslag weergegeven.

Tabel 4.1 Overzicht ruimtebeslag op de aanwezige natuurbeheertypen door de ontsluitingsweg.

Natuurbeheertype	Ruimtebeslag (m^2)
N03.01 Beek en bron	4
N12.02 Kruiden- en faunarijk grasland	1.607
N17.03 Park- en Stinzenbos	193

Het grootste areaal ruimtebeslag vindt plaats op het natuurbeheertype Kruiden en faunarijk grasland (N12.02). Het minste areaal is het natuurbeheertype Beek en bron (N03.01). De Beekhuizerbeek is hier smal waardoor het ruimtebeslag door de ontsluitingsweg zeer beperkt is.

Hoewel een duiker de ononderbroken doorstroom van de beek mogelijk houdt, kan er op de locatie van de ontsluitingsweg geen oeverbegroeiing meer bestaan. Om die reden leidt de ontsluitingsweg alsnog tot ruimtebeslag. Het areaal ruimtebeslag door de ontsluitingsweg heeft effect op zowel areaal binnen GO als GNN. Het areaal ruimtebeslag dient te worden gecompenseerd. De compensatie wordt nader toegelicht in hoofdstuk 5.

4.5 Landschappelijke en cultuurhistorische waarden

4.5.1 Inleiding

De permanente ontsluitingsweg heeft effect op de landschappelijke- en cultuurhistorische waarden van het Landgoed Biljoen. Hieronder staan zowel positieve als negatieve effecten met betrekking tot landschaps-, en cultuurhistorische waarden van het landgoed.

4.5.2 Landschappelijke kwaliteit

Het open weidegebied (parkweide) van het Landgoed Biljoen ten noorden en zuiden van de spoorlijn is een landschappelijke kwaliteit. De spoorlijn doorsnijdt dit gebied. Een permanente ontsluitingsweg langs het spoor betekent een verbreding van de doorsnijding. Hierdoor is, vanaf de zuidzijde van het spoor, een zekere mate van verslechtering van de beleving van de eenheid van het open weidelandschap van het Landgoed. Daarnaast was de verwachting dat de tijdelijke ontsluitingsweg afbreuk zou doen aan de zichtbaarheid, continuïteit en de beleving van de Beekhuizense Beek als onderdeel van het Landgoed, met name door de overkluizing van de beek door de weg met dam en duiker. De verwachting was dat de beek minder zichtbaar zou zijn. De beleefbaarheid van de beek was al vrij gering, omdat er geen duidelijke weg naar de beek was. Door de tijdelijke ontsluitingsweg is de beek juist beter zichtbaar geworden en is er juist een positief effect. Bij omzetten van de tijdelijke ontsluitingsweg naar een permanente ontsluitingsweg zal ook de zichtbaarheid van de beek het positieve effect blijven ondervinden.

De groenelementen van het Landgoed, bosdelen en solitaire monumentale bomen liggen bij realisatie van de permanente ontsluitingsweg in de beleving dichter op de infrastructuur. Die zou afbreuk kunnen doen aan de landschapsbeleving vanuit de trein en vanaf de weg naar Biljoen. Gezien het feit dat de ontsluitingsweg direct grenst aan het spoorwegtracé, welke hoger is gelegen dan de weg (het spoor ligt op een dijkje), wordt vanuit de trein vooral over de weg heen gekeken. Het effect, visuele impact, op de landschapsbeleving is daardoor minimaal. Vanaf de ontsluitingsweg wordt de parkweide weer beter te beleven en daardoor is deze weg te zien als een vervanging van de verdwenen paden in dit gebied.

Door de ontsluitingsweg is een extra inrit ontstaan op de weg Biljoen. Door deze inrit wordt het beeld van de heldere continue noord-zuid gelegen weg met dubbele beukenlaan rommeliger ter hoogte van de spoorwegovergang. Bovendien ligt de inrit vlak bij een monumentale voetgangersingang van het Landgoed. Dit leidt de aandacht af van de ingang en het ongerepte karakter van dit stukje van het Landgoed bij het wandelbos en de beek. Bij de ligging van de ontsluitingsweg en de inrit is naast verkeersveiligheid rekening gehouden met de aanwezige natuurlijke waarden en dan met name met de ligging ten opzichte van de beukenbomen.

Fysieke maatregelen zijn destijds genomen om mogelijke beschadigingen aan de bomen te voorkomen. De inrit is op dusdanige afstand dat de bomen geen hinder ondervinden van weg.

4.5.3 Cultuurhistorische waarden

Voor de cultuurhistorische waarden van de rijksbeschermde buitenplaats Biljoen-Beekhuizen zijn geen onomkeerbare negatieve effecten te verwachten. Door de ligging van de weg, met de inrit tussen de beukenbomen, wordt de laan ontzien.

De permanente ontsluiting heeft ook een zeker positief effect op een rijksmonument. Het Blauwe Laantje maakt onderdeel uit van de rijksbeschermde buitenplaats. Door het opheffen van de onbewaakte spoorwegovergang wordt dit eikenlaantje niet meer gebruikt. Het laantje zelf blijft behouden als historisch element. De historische verbinding tussen de boerderij en heidegronden, tussen park Biljoen en Landgoed Beekhuizen en tussen kasteel en grafkelder blijft dan ook intact. Op het laankarakter van het Blauwe Laantje heeft de wijziging geen negatieve invloed. Instandhouding van de laan is afhankelijk van het onderhoud. Bovendien zijn er geen verkeersbewegingen meer wat een positief effect heeft op het behoud van de aanwezige bomen in het laantje.

4.5.4 Conclusie

Vanuit landschap en cultuurhistorisch perspectief is het wenselijk te zorgen voor behoud van het laanbeeld over de gehele lengte van het ‘Blauwe Laantje’ (van Ossendaalselaan tot in het kasteelpark van Biljoen). Op het gedeelte ten zuiden van het spoor is dit laanbeeld momenteel minder sterk aanwezig en verdwijnt het in aanwezige bosschages van het Landgoed. Voor herstel van het ‘Blauwe Laantje’ kan aangepast beheer, kap van bosschages of heraanplant van laanbomen het laanbeeld sterk hier verbeteren.

Het landschap rondom Biljoen kent van oudsher een agrarisch gebruik met erven, weiden en akkers. In de 19e eeuw werd het landschap ingericht in aansluiting op het kasteel. De vorm van een open ruimte werd bepaald door aanwezige bospercelen en de loop van de Beekhuizense Beek. Vanuit kasteel Biljoen gezien begeleiden de bosranden een weids vergezicht dat ontstond en dat werd aangekleed met enkele solitaire bomen. Het beoogde effect van de uitgestrekte parkweide zou versterkt kunnen worden door één of enkele solitaire bomen (bv. rode beuk) aan te brengen in de weiden tussen spoor en Zutphensestraatweg. Daarmee wordt het parklandschap van het Landgoed vergroot en ontstaat ook een connectie tussen de delen ten zuiden van het spoor en ten noorden van de Zutphensestraatweg. De permanente ontsluitingsweg tast in een bepaalde mate de cultuurhistorische waarden van het Landgoed en het rijksmonument aan. Zoals hiervoor beschreven zijn er zowel positieve als negatieve effecten.

Om de negatieve effecten op de cultuurhistorische waarden en het landschap teniet te doen worden compenserende maatregelen getroffen, zoals het versterken van de laanstructuur en aanplant van solitaire bomen.

4.6 Algehele conclusie

Het gehele plangebied is beschikbaar als natuur waar beschermde soorten zoals de buizerd, de das, de eekhoorn, verschillende soorten vleermuizen en de ringslang voorkomen. De aanleg van de ontsluitingsweg leidt niet tot het aantasten van het leefgebied van (beschermde) soorten en heeft geen negatief effect op de realisatiemogelijkheden van de aangewezen ontwikkeldoelen op het terrein van het Landgoed. De ontsluitingsweg leidt echter tot ruimtebeslag op de drie aanwezige natuurbeheertypen en daarmee tot aantasting van de kwaliteit van de aanwezige natuurbeheertypen. Aantasting van de kernkwaliteiten worden daarmee uitsluitend veroorzaakt door het effect ruimtebeslag.

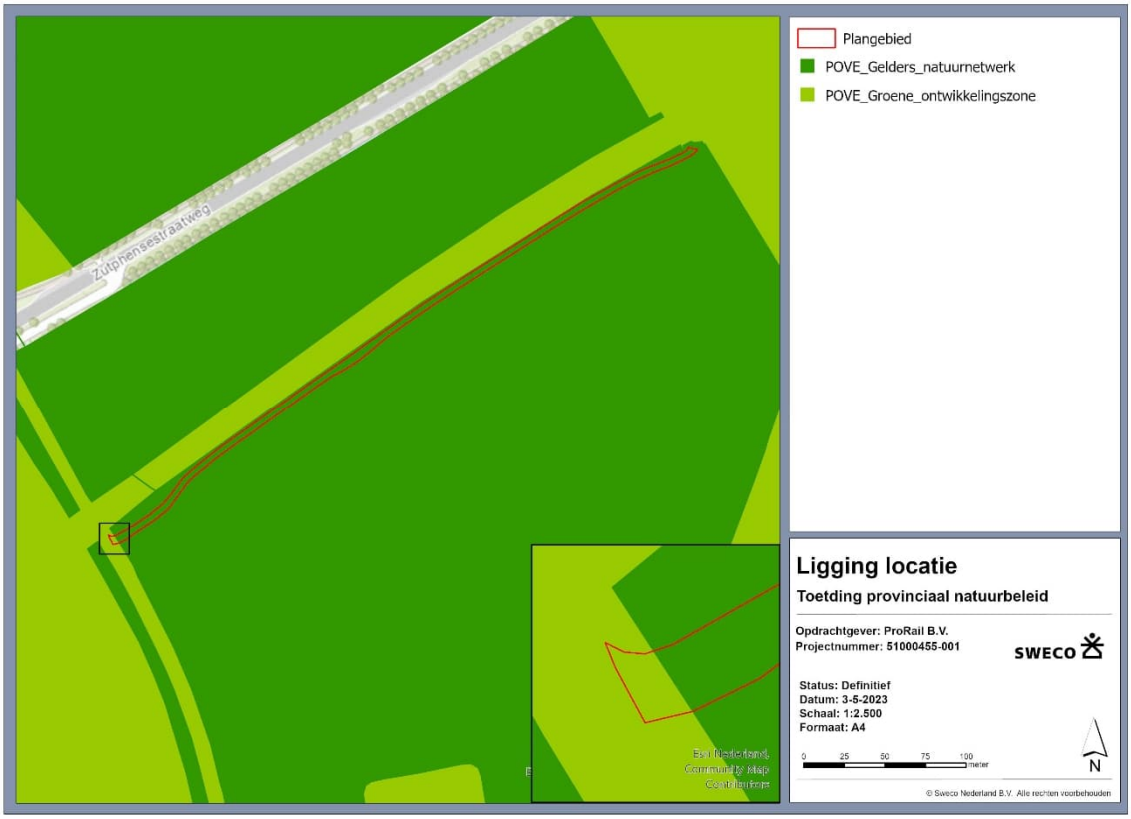
Het open weidegebied (parkweide) van het Landgoed Biljoen ten noorden en zuiden van de spoorlijn heeft een landschappelijke kwaliteit. De spoorlijn doorsnijdt dit gebied. De Beekhuizense Beek heeft een cultuurhistorische waarde, maar de zichtbaarheid van deze beek is beperkt door ontbreken van een duidelijke weg daarnaartoe. Ook heeft de noord-zuid gelegen weg Biljoen met dubbele beukenlaan een landschappelijke waarde. Om de negatieve effecten op landschappelijke kwaliteit te compenseren worden maatregelen getroffen, zoals het versterken van de laanstructuur en aanplant van solitaire bomen. Deze compenserende maatregelen moet het negatieve effect op de cultuurhistorische waarden en het landschap compenseren.

5 Compensatieopgave

5.1 Ligging ten opzichte van GNN en GO

Voor de inventarisatie van het Gelders Natuurnetwerk is gebruik gemaakt van de interactieve kaarten van provincie Gelderland[2]. Om de oppervlakte van de ontsluitingsweg te berekenen, is gebuikt gemaakt van een GIS-analyse en de CAD-bestanden behorende bij de ontsluitingsweg.

Het plangebied ligt binnen het GNN, circa 1.805 m^2 valt binnen het GNN en ligt grotendeels langs de Groene ontwikkelingszone, circa 19 m^2 valt binnen de Groene ontwikkelingszone, zie Figuur 5.1. De ontsluitingsweg heeft een totale oppervlakte van circa 1.824 m^2.

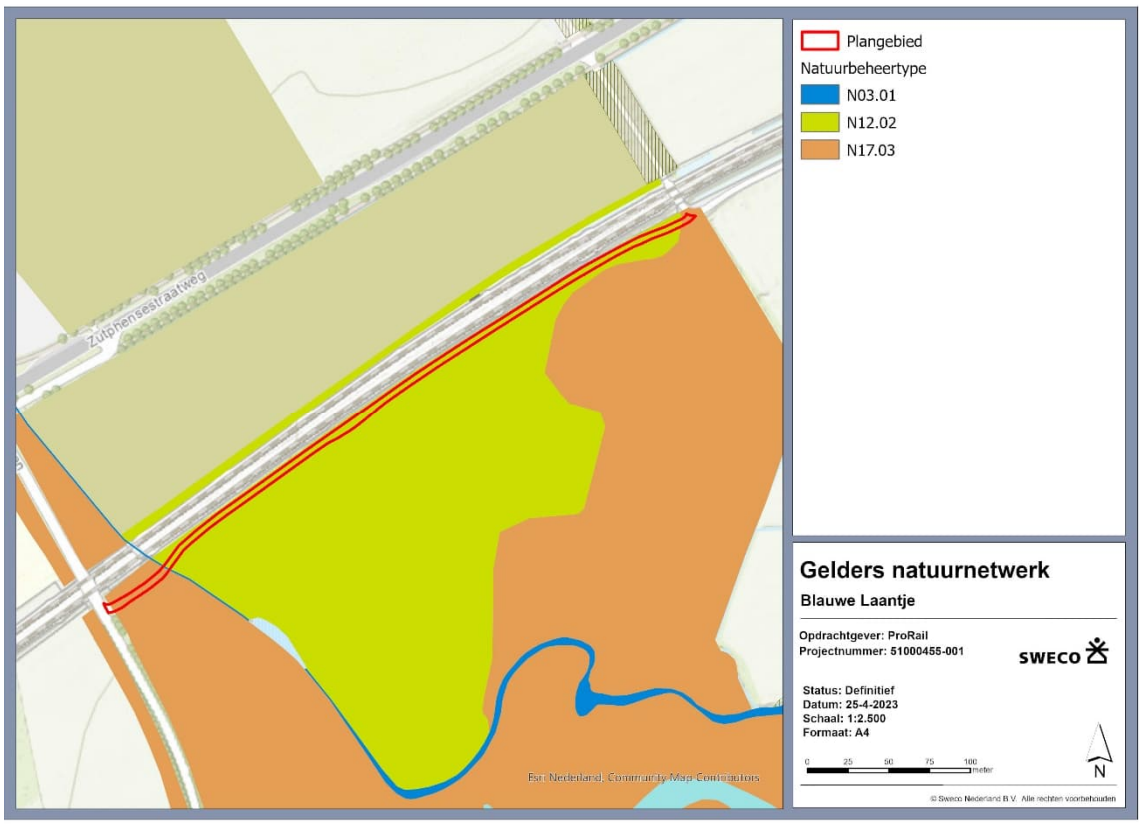
Figuur 5.1 Ligging van het plangebied ten opzichte van GNN en GO.

5.2 Aangewezen natuurbeheertypen

Binnen het plangebied zijn, op basis van de natuurbeheerkaart van de provincie Gelderland, drie natuurbeheertypen aangewezen;

- N03.01 Beek en bron.
- N12.02 Kruiden- en faunarijk grasland.
- N17.03 Park- en Stinzenbos.

[2] https://gldanders.planoview.nl/planoview/

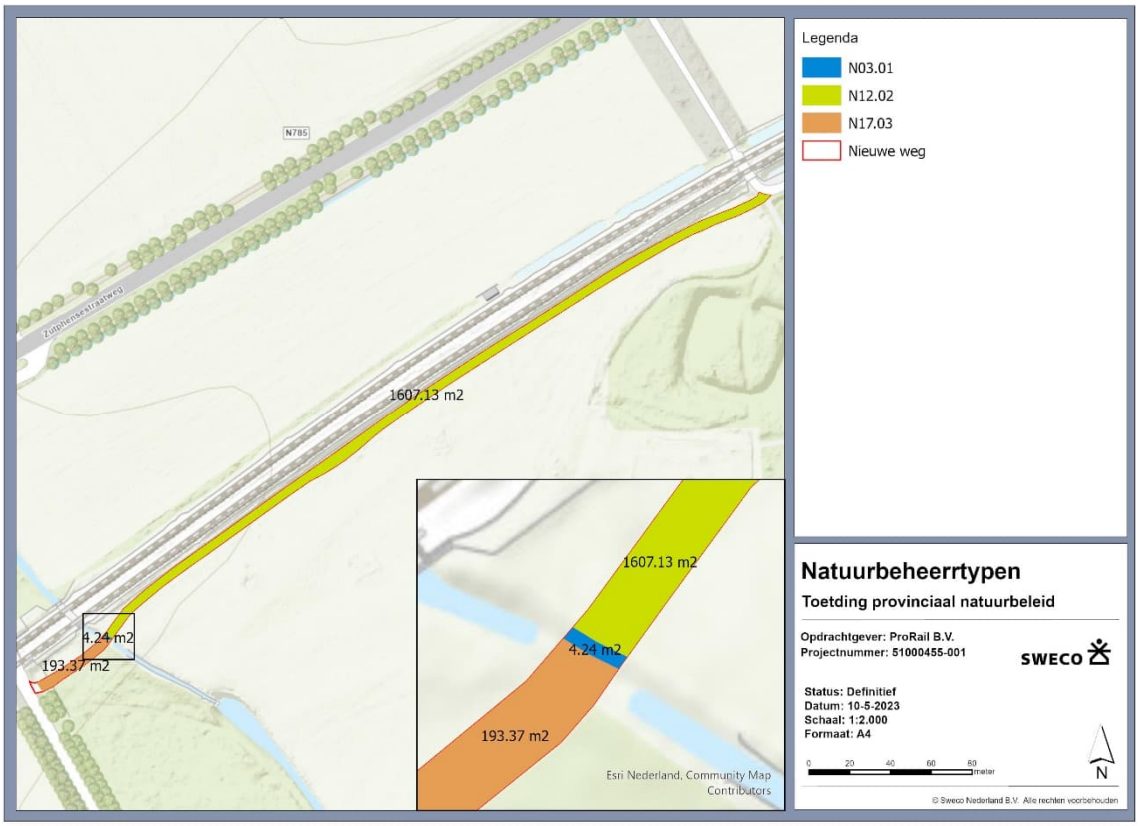
Figuur 5.2 Ligging van het plangebied ten opzichte van de aanwezige natuurbeheertypen.

5.3 Aantasting GNN en GO

Door de aanleg van de ontsluitingsweg is 1.805 m^2 GNN en 19 m^2 GO aangetast. Binnen het GNN zijn drie natuurbeheertypen aangewezen waar ruimtebeslag op ligt, zie Tabel 5-1.

Tabel 5-1 Ruimtebeslag op de natuurbeheertypen in m^2.

Natuurbeheertype	Ruimtebeslag (m^2)
N03.01 Beek en bron	4
N12.02 Kruiden- en faunarijk grasland	1.607
N17.03 Park- en Stinzenbos	193

Figuur 5.3 Locatie van de aanwezige natuurbeheertypen en het oppervlakte ruimtebeslag in m^2 door de ontsluitingsweg.

5.4 Kwaliteitsbepaling natuurbeheertypen

In onderstaande paragrafen wordt de kwaliteit gegeven van de aanwezige beheertypen conform de Index Natuur en Landschap (BIJ12). Ook wordt hiervan de ontwikkeltijd gegeven zoals opgegeven in de Omgevingsverordening.

5.4.1 N03.01 Beek en bron

Onder de tijdelijke ontsluitingsweg is een duiker aangelegd. Deze duiker is permanent vergund door het waterschap Rijn en IJssel. De duiker zorgt ervoor dat het water uit de beek nog steeds door kan stromen. De duiker lost echter niet het verlies van areaal en bij beek en bron behorende vegetatie op door aanleg van een weg over de beek. Op de locatie van de duiker kan de voor dit natuurbeheertype kenmerkende vegetatie zich niet meer ontwikkelen.
Het verlies aan oppervlakte moet gecompenseerd worden. De huidige kwaliteit van het natuurbeheertype heeft geen effect op de een eventuele toeslag voor de benodigde compensatie (wordt behandeld in paragraaf 5.5). De kwaliteit is om deze reden niet nader beoordeeld. De ontwikkeltijd van dit natuurtype is 5 tot 25 jaar.

5.4.2 N12.02 Kruiden- en faunarijk grasland

Kwaliteit N12.02. Huidig en potentiële waarden
Soorten kenmerkend voor dit type zijn in beperkte mate binnen het plangebied aanwezig.

Kruiden- en faunarijk grasland wordt bij een goede kwaliteit gekenmerkt door variatie in structuur wat veelal bestaat uit plaatselijk struweel, hoge en lage vegetatie en een kruidenrijke graslandbegroeiing die rijk is aan kleine fauna. De kwaliteitsbepaling van dit natuurtype is als volgt:

Kwaliteitsbepaling: structuurelement
Binnen het plangebied zijn 4 solitaire bomen, 100% sloot en 5% struweel aanwezig, hetgeen aangemerkt kan worden als kwaliteit ‘ hoog’ voor het beheertype N12.02.

Kwaliteitsbepaling: karakteristieke soorten.
Uit diverse verspreidingsbronnen is gebleken dat binnen het plangebied in het beheertype N12.02 de kwalificerende soorten bruin zandoogje, hooibeestje en bruine vuurvlinder voorkomen. Van de plantsoorten binnen het natuurtype zijn te weinig gegevens bekend. Uit recente verspreidingsgegevens zijn wel waarnemingen van zwarte zegge bekend. De eindbeoordeling ‘karakteristieke soorten’ komt op ‘midden’ (4-5 kwalificerende soorten).

Kwaliteitsbepaling: Ruimtelijke condities
Binnen het type N12.02 is op ongeveer 20 meter afstand tot het plangebied (overkant spoorlijn, noorden plangebied) hetzelfde natuurtype aanwezig. Ditzelfde natuurtype heeft een totaaloppervlakte van ongeveer 35 hectare. De gebieden zijn met elkaar verbonden middels een watergang die onder het spoor door loopt. De kwaliteitsbepaling ‘Ruimtelijke condities’ kan daarom als ‘hoog’ worden beschouwd.

Eindoordeel huidige kwaliteit N12.02
Het eindoordeel kwaliteit N12.02 in de huidige situatie is hoog. De ontwikkeltijd komt hierdoor uit op 5 - 25 jaar.

5.4.3 N17.03 Park- en Stinzenbos

Een klein deel van de ontsluitingsweg is volgens de natuurbeheerkaart van de provincie Gelderland gerealiseerd in natuurtype N17.03. Tijdens het veldbezoek en uit recente en oude foto’s is echter geconcludeerd dat dit natuurtype niet aanwezig was en is binnen het plangebied. Het lijkt erop dat hier N12.02 Kruiden- en faunarijk grasland aanwezig was.

Figuur 5.4 Beelden gemaakt in oktober 2008 (links) en juni 2016 (rechts). Op deze beelden is te zien dat type N17.03 voor de aanleg van de weg niet aanwezig is. Bron: Google Streetview, 2019.

Het ruimtebeslag bij de aanleg van de ontsluitingsweg leidt niet tot aantasting van beheertype N17.03. Noodzaak tot compensatie van N17.03 is dan ook niet aan de orde. Daarnaast heeft het nabijgelegen deel van het type N17.03 een zeer lage kwaliteit. Aangeplante boomsoorten met een goed ontwikkelde struiklaag en/ of een rijke kruidlaag met veel voorjaarsbloeiers zijn hier afwezig.. De weg en de spoorweg hebben een versnipperend effect op het type N17.03. Het nemen van maatregelen om dit natuurbeheertype te versterken is noodzakelijk.

5.4.4 Conclusie

De ontsluitingsweg kruist een beek die is aangewezen als N03.01 Beek en bron. Onder de tijdelijke ontsluitingsweg is in deze beek een duiker aangelegd waardoor de doorstroming gegarandeerd wordt. De duiker lost echter niet het verlies van areaal en vegetatie op. Het verlies aan oppervlakte moet gecompenseerd worden.

Het natuurbeheertype N12.02 Kruiden- en faunarijk grasland was en is aanwezig binnen het plangebied. Door het aanleggen van de tijdelijke ontsluitingsweg werd dit natuurbeheertype aangetast, compensatie is hierdoor noodzakelijk. De kwaliteit van dit type rond de ontsluitingsweg in de huidige situatie is hoog. De ontwikkeltijd komt hierdoor uit op 5 - 25 jaar.

Het natuurbeheertype N17.03 was en is niet aanwezig op de locatie van de tijdelijke toegangsweg. Het aantasten van dit natuurbeheertype is hiermee niet aan de orde. Compensatie is enkel nodig wanneer de kernkwaliteiten worden aangetast, dit is niet het geval. Wel is dit natuurtype in de omgeving aanwezig. De weg en de spoorweg hebben een versnipperend effect op het type N17.03. Het nemen van maatregelen om dit natuurbeheertype te versterken is noodzakelijk en wordt verder uitgewerkt in hoofdstuk 6.

5.5 Compensatieopgave GNN

5.5.1 Toeslag voor compensatie

Indien sprake is van een aantasting van de kernkwaliteiten van GNN dienen deze gecompenseerd te worden. De omvang van de compensatie dient gelijk te zijn aan de oppervlakte van het door de nieuwe functie aangetaste areaal, vermeerderd met een toeslag. De toeslag is afhankelijk van de ontwikkelingstijd van het natuurtype, zoals vastgelegd in een overzicht met de hectaretoeslag per natuurtype (zie omgevingsverordening). De toeslag is als volgt:

a) Geen toeslag bij natuur met een ontwikkeltijd van 5 jaar of minder;
b) 1/3 deel van het oppervlak en de gekapitaliseerde kosten van het ontwikkelingsbeheer bij natuur met een ontwikkeltijd tussen 5 en 25 jaar;
c) 2/3 deel van het oppervlak en de gekapitaliseerde kosten van het ontwikkelingsbeheer bij natuur met een ontwikkeltijd tussen 25 en 100 jaar;
d) Een door Gedeputeerde Staten te bepalen oppervlak en bedrag voor kosten van het ontwikkelingsbeheer bij natuur met een ontwikkelingstijd van meer dan 100 jaar.

5.5.2 Compensatieopgave

De compensatieopgave inclusief toeslag is bepaald aan de hand van de *tabel: ontwikkeltijd (in jaar) per natuurbeheertype* zoals opgesteld door de provincie Gelderland en de kwaliteitsbepaling van de aanwezige natuurbeheertypen. Dit leidt tot de compensatieopgave zoals weergegeven in Tabel 5-2.

Het natuurbeheertype Park en Stinzenbos (N17.03) wordt op verschillende locaties in de directe omgeving versterkt. Het oppervlakteverlies van het GNN wordt gecompenseerd in het compensatiegebied met natuurbeheertype Kruiden en faunarijk grasland (N12.02).

Tabel 5-2 ontwikkeltijd (in jaar) per natuurbeheertype en compensatieopgave in m^2.

Natuurbeheertype	Ontwikkeltijd	Toeslag	Aangetast areaal	Oppervlakte toeslag	Compensatie totaal
N03.01 Beek en bron	5-25	1/3	4	1	6
N12.02 Kruiden- en faunarijk grasland	5-25	1/3	1.607	530	2.137
N17.03 Park- en Stinzenbos*	n.v.t.	0	194	n.v.t.	194

* Enkel compensatie oppervlakte verlies GNN.

5.6 Versterkingsopgave GO

5.6.1 Toetsingskader

Bij een ontwikkeling of activiteit in het GO moet de natuurkwaliteit worden versterkt. Dit betekent bijvoorbeeld dat wanneer een initiatiefnemer iets wil bouwen in deze zone, tegelijkertijd de kernkwaliteiten moeten worden versterkt door aanleg van natuur- en landschapselementen.

5.6.2 Versterkingsopgave conform rekentabel GO

De provincie Gelderland heeft een formulier gemaakt waarmee ontwikkelingen binnen het GO dienen te worden getoetst. Met het Formulier Berekening versterking Groene ontwikkelingszone wordt de benodigde versterking bepaald. Het formulier is opgedeeld in 3 onderdelen: verliesfactor; impactfactor en versterkingsfactor.

De verliesfactor bepaalt op basis van aanwezige landschapselementen of natuurbeheertypen waar ruimtebeslag op plaatsvindt. Op basis van ruimtebeslag wordt per landschapselement of natuurbeheertype de verliespunten berekend. De impactfactor wordt uitgedrukt in impactpunten door de voorgenomen ontwikkeling, zoals het realiseren van woningen of een bedrijventerrein. De totale verlies-en impactpunten vormen samen de minimale vereiste versterking die behaald moet worden door invulling van de versterkingsmaatregelen.

Hieronder wordt een uitwerking van het formulier beschreven, en in bijlage 1 is de samenvatting van de berekening opgenomen.

Verliesfactor
De voorgenomen ontwikkeling heeft binnen de begrenzing van het GO een impact op aangewezen ontwikkeldoelen. Op de locatie van de ontsluitingsweg was kruiden- en faunarijkgrasland aanwezig. Dit valt onder de categorie droge natuurgraslanden. Er verdwijnt 0,0019 ha aan droge natuurgraslanden. Dit leidt tot 2 verliespunten.

Impactfactor
De impactfactor wordt bepaald o.b.v. de eindsituatie van de voorgenomen ontwikkeling. De impactfactor wordt bepaald aan een aantal categorieën. De ontsluitingsweg valt onder de categorie wegen <80 km/uur. De oppervlakte is 0,0019 ha. Een verhoging van de factor is van toepassing omdat het een nieuwe functie op deze locatie betreft. Het totaal aan impactpunten komt uit op 8.

Versterkingsmaatregelen
De punttotalen uit de verlies- en impactfactor vormen samen de verliespunten, in totaal 10 punten. Deze punten vormen de minimale vereiste versterking.

De versterking kan gerealiseerd worden middels ontwikkelen van landschapselementen, beheertypen of speciale elementen zoals stobbenwallen of takkenrillen binnen bestaand GO.

Ter compensatie wordt 0,01 ha (100 m^2) droge natuurgraslanden aangelegd, dit wordt gecombineerd met de compensatielocatie voor het GNN, met natuurbeheertype N12.02 kruiden- en faunarijk grasland. Dit levert 10 versterkingspunten op. Dit levert een balans op van 0 punten. De compensatie wordt binnen het Landgoed Biljoen gerealiseerd.

6 Compensatie- en versterkingsplan

6.1 Opstellen compensatieplan

Voor de onderbouwing met betrekking tot mitigatie dient een compensatieplan en/of versterkingsplan te worden vastgesteld, waarin in ieder geval wordt ingegaan op de wijze waarop wordt verzekerd dat de mitigatie en de compensatie daadwerkelijk worden uitgevoerd, de wijze van monitoring en rapportage van de tenuitvoerlegging van de mitigatie en de compensatie. De uitvoering van het compensatieplan dient binnen vijf jaar na de besluitvorming van de betreffende ingreep te zijn afgerond. Het mitigatie- of compensatieplan moet gereed en akkoord zijn bij de provincie als bevoegd gezag bij de vaststelling van het projectplan Waterwet en het bestemmingsplan.

6.2 Locatie compensatie

De locatie voor de compensatie- en versterkingsopgave is een grasland met lage natuurwaarden in de huidige situatie gelegen binnen het Landgoed Biljoen. Dit grasland is momenteel aangewezen als GO. De watergang die langs het grasland loopt is aangewezen als GNN met als natuurbeheertype N03.01 Beek en bron. Op de oever is een rietkraag aanwezig. Zie Figuur 6.2 voor een impressie van de locatie.

Figuur 6.1 Impressie van het grasland en de watergang.

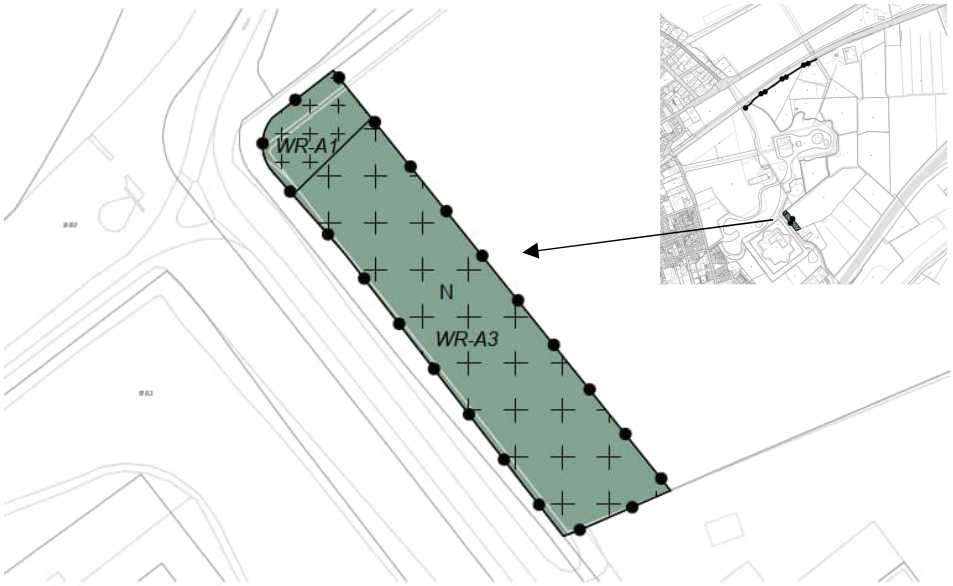
6.3 Type natuurcompensatie

Door het omzetten van de tijdelijke ontsluitingsweg naar een permanente ontsluitingsweg worden twee (aanwezige) natuurbeheertypen aangetast; N03.01 Beek en bron en N12.02 Kruiden- en faunarijk grasland. Daarnaast gaat er een deel GO verloren wat dient te worden gecompenseerd. Het beheertype N17.03 Park- en Stinzenbos wordt in de omgeving versterkt. Het verlies aan oppervlakte GNN, behorende bij N17.03, wordt één op één gecompenseerd. De oppervlakte van de benodigde compensatie is weergegeven in Tabel 5-2.

Tabel 6-1 Ontwikkeltijd (in jaar) per natuurbeheertype en compensatieopgave in m^2.

Natuurbeheertype	Ontwikkeltijd (in jaren)	Aangetast areaal (m2)	Compensatie opgave (m2)
N03.01 Beek en bron	5-25	4	6
N12.02 Kruiden- en faunarijk grasland	5-25	1.607	2.137
Compensatie oppervlakteverlies GNN (N12.02 Kruiden- en faunarijk grasland)	5-25	194	194
Droge graslanden (GO)	5-25	19	100

In Figuur 6.2 is de locatie van de compensatie weergegeven. Hierin is de benodigde compensatie opgenomen. Voor het natuurbeheertype N03.01 Beek en bron wordt de huidige watergang met minimaal één meter verbreed over een lengte van circa 6 meter. Dit wordt gerealiseerd doorlangs de noordwestzijde van het compensatiegebied een natuurvriendelijke oever aan te leggen. Op het grasland met lage natuurwaarden wordt het natuurbeheertype N12.02 Kruiden- en faunarijk grasland gecreëerd.

Figuur 6.2 Locatie het compensatiegebied voor het GNN en GO (zie ook bijlage 2).

6.4 Inrichtingsplan

Het onderstaande inrichtingsplan is opgesteld door het Geldersch Landschap & Kasteelen (GLK).

6.4.1 Afweging

Gezien de ligging en het historisch gebruik van het compensatieperceel streeft GLK naar ontwikkeling van een extensief grasland. Hiermee wordt aansluiting gezocht tegen het bestaande Gelders Natuurnetwerk (GNN). We kiezen voor het natuurtype Kruiden- en Faunarijke grasland (N12.02) en een klein deel voor de verbetering ten behoeve van Beek en Bron (N03.01) naast bestaande watergangen. De omstandigheden van de bodem (Kalkhoudende ooivaaggronden; zware zavel en lichte klei) zijn geschikt om dit type te realiseren.

In de beheervisie van Biljoen heeft GLK bepaald dat de doelstelling van dit terrein ‘cultuurhistorie’ is. Het gebruik van de percelen als kruiden- en faunarijk grasland grijpt terug op het historisch gebruik en waarborgt de openheid van het terrein vanuit dorp en landgoedbebouwing richting IJssel en vertolkt daardoor de doelstelling van GLK. In het landschapsplan zijn aan de noordzijde van het spoor enkele solitaire bomen voorzien. Het aanbrengen van meer solitaire bomen is vanuit cultuurhistorisch oogpunt niet wenselijk. Dit is mede op advies van het Rijksdienst voor Cultureel Erfgoed en de commissie ruimte van gemeente Rheden.

Door het herstellen van de meidoornhaag, zoals in het landschapsplan[3] aangegeven is, wordt de aanwezige meidoornhaag en daarmee de ecologische samenhang versterkt. Het ontwikkelen van bos langs het hekwerk langs het spoor is vanuit veiligheidsoogpunt en regelgeving niet wenselijk danwel mogelijk. Eén aangesloten verbinding creëren is niet mogelijk door de doorsnijding van het spoor.

Omzetting van agrarisch grasland met natuur en landschapswaarden naar een natuurgrasland past in de versterking van de ecologische verbinding tussen Veluwe en IJssel. Op het landgoed Biljoen is deze verbinding het meest optimaal ter hoogte van kasteel en parkbossen. Door voorgestelde inrichting is het beheer niet langer gericht op agrarische productie, maar wordt vanaf nu gericht op natuurwaarden, waardoor de verbinding robuuster wordt.

6.4.2 Gewenste inrichting

Primair zal de in te richten perceel voor compensatie uitdrukkelijk begrenst dienen te worden. Hiertoe zal in het veld een duidelijke afscheiding moeten worden aangebracht tussen het landbouwperceel en het natuurperceel. Dit kan door plaatsen van paaltjes en/of een draadafscheiding.

GLK wil nadrukkelijk de openheid van dit historisch weidse uiterwaardcomplex behouden, door geen hoge scheidingen tussen de percelen te plaatsen.

De huidige situatie als landbouwperceel laat zich het best beschrijven als een bemest productiegrasland op een rivierkleibodem. Om te komen tot een kruiden- en faunarijk grasland is een actief verschralingsbeheer aan de orde teneinde de productiviteit te verminderen.

[3] Sweco, 2023. Landschappelijke inpassing ontsluitingsweg boerderij Elzenhof. Prj.nr. 51000455. Eindhoven, 19 september 2023. Sweco Nederland B.V.

Daardoor zal de homogene grasmat geleidelijk opener worden en ruimte bieden aan een scala aan grassoorten en graslandkruiden. De voorgestelde inrichting komt niet alleen ten goede aan flora, maar ook aan insecten, zoogdieren en vogels die hier, direct of indirect, van afhankelijk zijn.

De aanwezige meidoornhaag wordt versterkt tussen de bestaande poort van het landgoed Biljoen en het hekwerk van het spoor. Door het herstellen van de meidoornhaag wordt de ecologische samenhang versterkt omdat de ondergroei tussen het bos en het spoor met elkaar met houtigen wordt hersteld dan wel versterkt. Het doortrekken van de haag of een andere vorm met houtigen tot aan de weg Biljoen is eveneens vanuit cultuurhistorisch oogpunt en openheid niet wenselijk en is het niet opgenomen in het plan.

Aan de noordzijde van het spoor is het aanbrengen van houtigen, gezien de korte afstand van maximaal enkele meters tot het bos aan de noordzijde, te klein om een daadwerkelijke invloed te hebben op de ecologische samenhang en wordt om die reden ook niet opgenomen in het compensatie- en/of landschapsplan.

Om Beek en Bron (N03.01) op het compensatieperceel tot z'n recht te laten komen, wordt langs de watergangen een taludverflauwing toegepast. De sloot noordwest en zuidwest langs het perceel betreft de oude loop van de Beekhuizense Beek (sprengenbeek) richting IJssel. Dit is thans niet langer de hoofdwatergang, maar voert nog steeds beekwater. De hierbij vrijkomende grond wordt lokaal verwerkt op de nabijgelegen landbouwgrond en/of ter verhoging van sloot-/greppelbodems. Verbreding van de oevers en weghouden van inspoelen van meststoffen zal hier bijdragen aan een verhoging van de natuurkwaliteit van de watergang.

6.4.3 Gewenst beheer

GLK wil het beheer samen met en door agrariërs laten uitvoeren. Hierbij staat het agrarisch medegebruik volledig in dienst van de natuurwaarden. Het beheer zal bestaan uit de nog vrij hoge productie (tijdelijk) te maaien en het maaisel af te voeren. Als de productie naar gewenst niveau is teruggebracht kan eveneens worden na-beweid. De eerste jaren zullen meerdere snedes per jaar kunnen worden gemaaid, zodra het perceel zo ver is verschraald dat er maar één snede per jaar meer afkomt, kan worden overgestapt op beweiding als beheermaatregel.

Bemesting blijft achterwege. Zolang een maaibeheer wordt toegepast mag nimmer de gehele oppervlakte in één werkgang worden gemaaid en afgevoerd, maar moet altijd wisselend op het perceel tenminste 10 % van de oppervlakte onbehandeld blijven.

Kleinschalige structuurvariatie kan ontstaan door de veedichtheid permanent te verlagen, of door delen permanent of tijdelijk uit te rasteren (bijvoorbeeld slootkanten of randen langs bos of struweel).

Het beheer van de bestaande bosranden wordt door GLK zelf uitgevoerd.

De sloot zal niet jaarlijks worden geschoond, maar afhankelijk van de mate van verruiging of verbossing.

6.4.4 Stappenplan

Zodra instemming van de bevoegde gezagen is verkregen, volgen de volgende stappen:

- Aanmelden van het compensatieperceel ten behoeve van het GNN bij de provincie en laten opvoeren hiervan in het natuurbeheerplan.
- Communicatie van de ontwikkelingen naar de omgeving. In individueel contact met de buren en betrokkenen de voorgestane inrichting en wijziging van beheer toelichten.
- Huidige pachtsituatie aanpassen naar een nieuwe situatie van natuurpacht onder strikte voorwaarden.
- Aanvraag indienen voor Subsidieregeling Natuur en Landschap (SNL) bij de provincie.
- Geldersch Landschap & Kasteelen is een professioneel natuurbeheerder. Hiertoe heeft GLK het Certificaat Natuurbeheer SNL en hiervoor vindt er periodiek een onafhankelijke audit plaats bij de organisatie of voldaan wordt aan de eisen van SNL en de beschreven beheerpraktijk in het Kwaliteitshandboek Natuurbeheer SNL van Geldersch Landschap & Kasteelen.
- In het veld de oevers langs de sloot verflauwen naar een natuurvriendelijke oever.
- Vrijkomende grond op het landgoed verwerken.
- Ontwikkelingen in het natuurbeheer monitoren en volgen en indien nodig bijsturen.

6.5 Versterking Park- en Stinzenbos

Het landschap rondom Biljoen kent van oudsher een agrarisch gebruik met erven, weiden en akkers. In de 19^{e} eeuw werd het landschap ingericht in aansluiting op het kasteel. De vorm van een open ruimte werd bepaald door aanwezige bospercelen en de loop van de Beekhuizense Beek. Vanuit kasteel Biljoen gezien begeleiden de bosranden een weids vergezicht dat ontstond en dat werd aangekleed met enkele solitaire bomen.

Het inpassingsplan (Sweco, 2023) omvat vier maatregelen voor de landschappelijke compensatie voor de niet verharde weg gelegen tussen De Biljoen en het agrarische erf aan de Zutphensestraatweg 5. Deze maatregelen versterken ook het Park- en Stinzenbos (Figuur 6.3):

1. De aansluiting van de weg op de Biljoen.
2. Het ‘herstructureren’ van het zuidelijk deel van het Blauwe Laantje ter compensatie van de aanleg van de weg.
3. Het parklandschap versterken en ‘inpassen’ van het trafohuisje ter compensatie van de aanleg van de weg.
4. Het afsluiten van het Blauwe Laantje ten noorden van de Zutphensestraatweg voor gemotoriseerd verkeer.

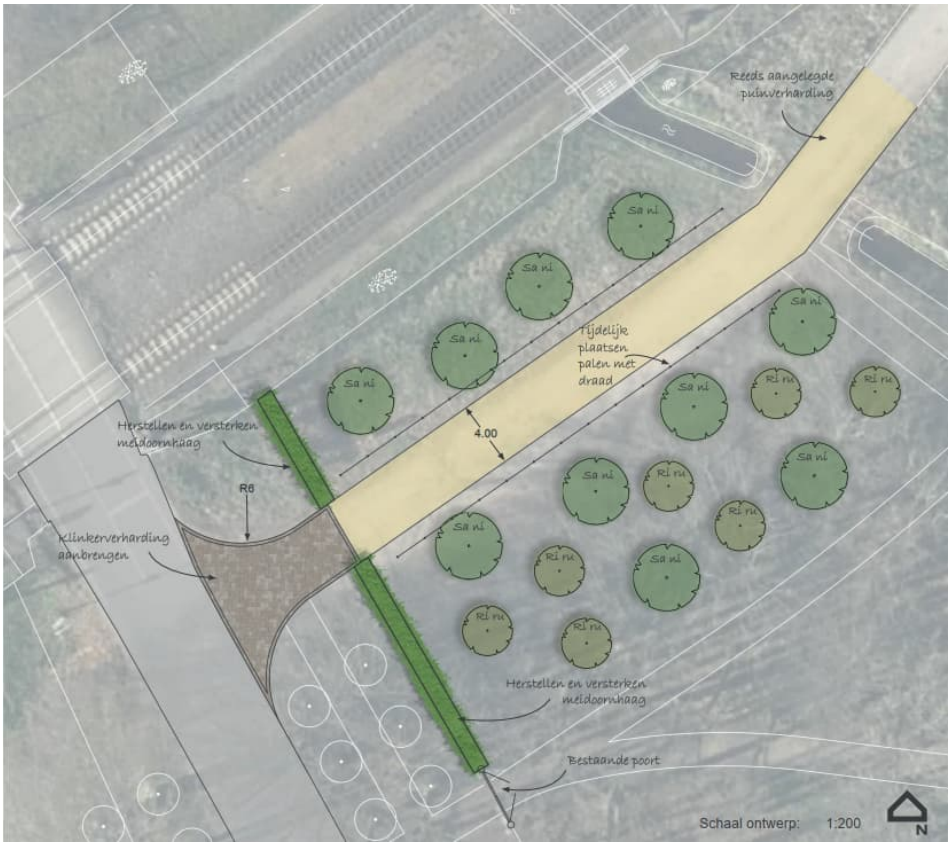

Figuur 6.3 Landgoed Biljoen met omliggend landschap en de vier maatregelen uit het inpassingsplan.

De tijdelijke weg naar Boerderij De Elzenhof sluit in zijn huidige vorm niet goed aan op de weg Biljoen. De nieuwe weg met aansluiting op de Biljoen doorbreekt deze lijnvormige structuur. Daarnaast loopt de bosrand van het aangrenzende beukenbos niet meer door tot aan de tijdelijke weg. Om de lijnvormige structuur in stand te houden en de nieuwe aansluiting duurzaam- en veilig in te richten worden verschillende maatregelen genomen (Figuur 6.4).

<u>De aansluiting van de weg op Biljoen:</u>

1. Klinkerverharding aanbrengen.
2. Herstellen en versterken meidoornhaag.
3. Herstellen bosrand.
4. Tijdelijk plaatsen palen met draad.

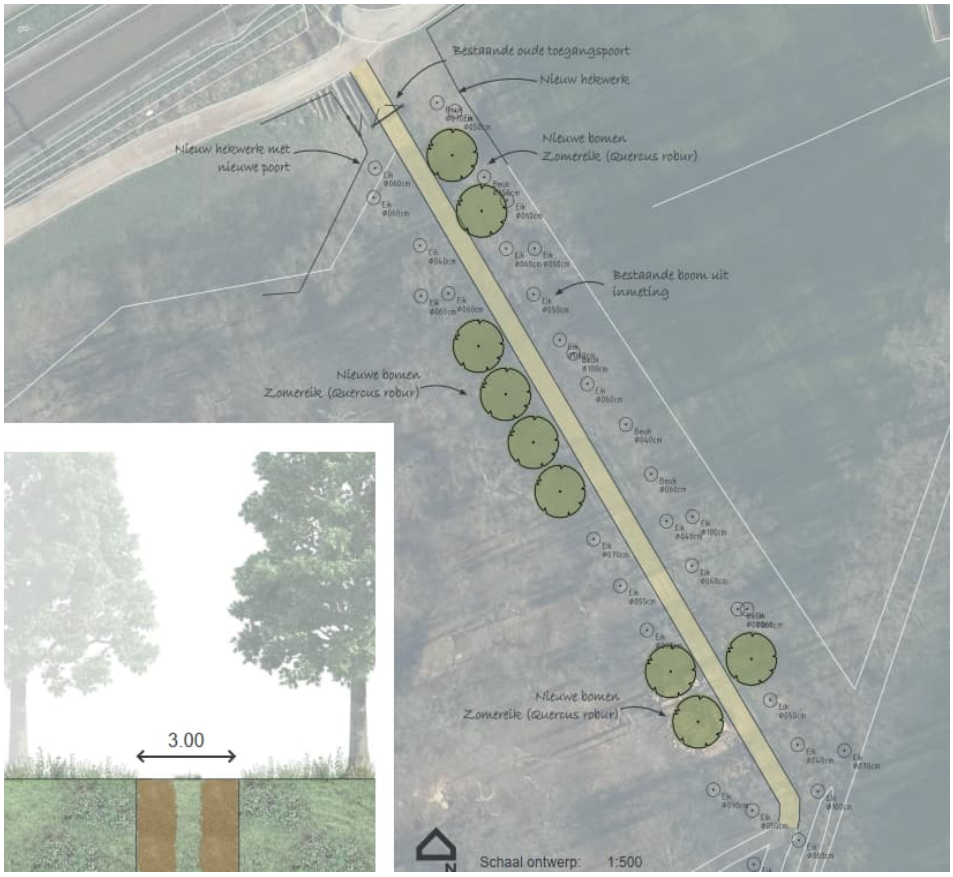

Figuur 6.4 Inpassingsmaatregelen aansluiting van de weg op Biljoen.

Op het landgoed Biljoen zijn een aantal historische laanstructuren aanwezig. Aan het zuidelijk deel van het Blauwe Laantje is dit laanbeeld minder sterk aanwezig. Een van de compensatiemaatregelen is herstel van dit laanbeeld. Er worden nieuwe bomen aangeplant om de laan te herstellen (Figuur 6.5).

<u>Herstructureren van het zuidelijk deel van het Blauwe Laantje:</u>

1. Nieuwe bomen aanplanten in laanstructuur.
2. Pad herstellen.
3. Hekwerk en poorten rondom weiden vervangen.
4. Voorjaarsbloeiers aanplanten.

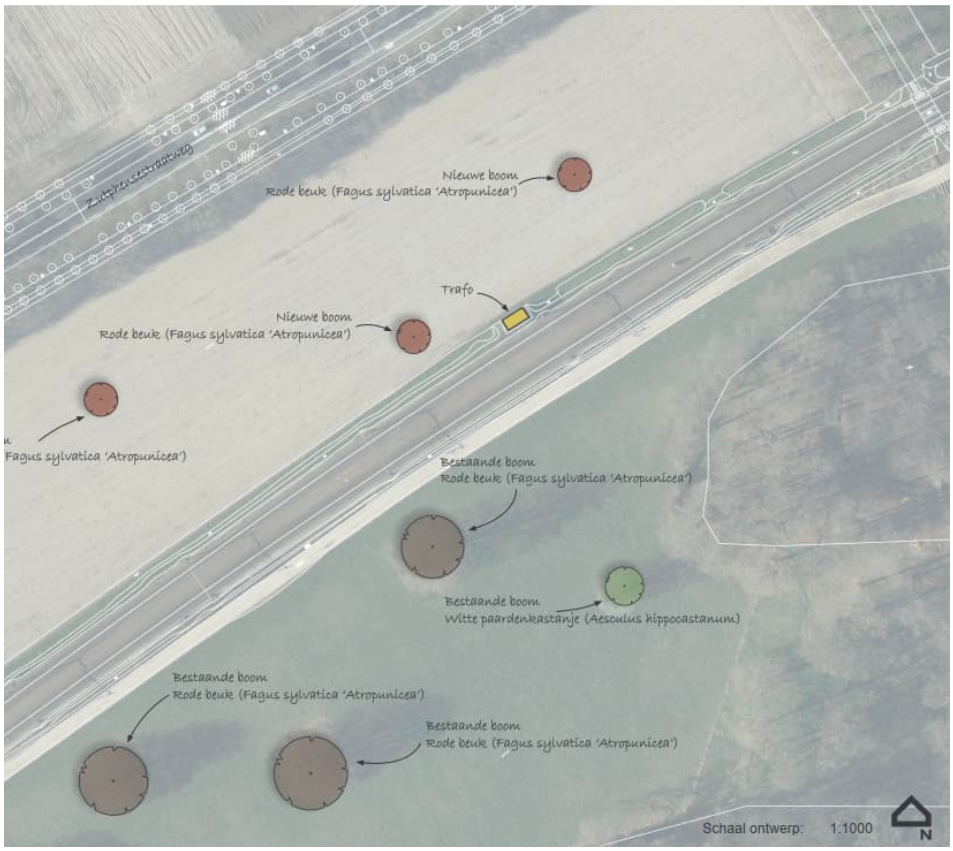

Figuur 6.5 Herstructureren van het zuidelijk deel van het Blauwe Laantje.

De ruimtelijke connectie van het parklandschap kan worden vergroot door enkele solitaire bomen aan te brengen in de akker tussen het spoor en de Zutphensestraatweg. Om zicht op het transformatiehuisje te beperken worden de bomen in het gezichtsveld van de kruisingen Biljoen - Zutphensestraatweg en Blauwe Laantje - Zutphensestraatweg geplaatst (Figuur 6.6).

<u>Het parklandschap versterken en ‘inpassen’ van het trafohuisje:</u>

1. Solitaire bomen aanplanten.

Figuur 6.6 Het parklandschap versterken en 'inpassen' van het trafohuisje.

Referenties

Bronnen

Sweco (2023) Landschappelijke inpassing ontsluitingsweg boerderij Elzenhof. Sweco Nederland B.V., Eindhoven, 19 september 2023.

Sweco, (2017) Alternatievenstudie Blauwe Laantje. Referentienummer SWNL0201176. Sweco Nederland B.V. De Bilt.

Gebruikte websites

Omgevingsverordening Gelderland:
https://gldanders.planoview.nl/planoview/NL.IMRO.9925.PVOmgverordening-vst1?s=SAAXIYAKQgF7vzJFhERCBAN4P4P_____wP38wJiAMdOCzhy3qgpM4ZOGbcCBA

Kernkwaliteiten Gelders Natuurnetwerk en Groene Ontwikkelingszone:
https://gldanders.planoview.nl/planoview/proxy/NL.IMRO.9925.PVOmgverordeningGC-gc11/doc/b_NL.IMRO.9925.PVOmgverordeningGC-gc11_733.pdf

Atlas kernkwaliteiten:
https://gelderland.maps.arcgis.com/apps/webappviewer/index.html?id=ec1ecdbf259c42f7ba498e7a589b3aee

Natuurbeheerplan Gelderland kaart:
https://geoportaal.gelderland.nl/portaal/apps/webappviewer/index.html?id=d8fc942b0c7646ff8900c26f05effef9

Ontwikkeltijd natuurbeheertype:
https://gldanders.planoview.nl/planoview/proxy/NL.IMRO.9925.PVOmgverordeningGC-gc11/doc/b_NL.IMRO.9925.PVOmgverordeningGC-gc11_731.pdf

Gelijkwaardige natuurbeheertypen:
https://gldanders.planoview.nl/planoview/proxy/NL.IMRO.9925.PVOmgverordeningGC-gc11/doc/b_NL.IMRO.9925.PVOmgverordeningGC-gc11_730.pdf

Berekening versterking Groene ontwikkelingszone:
https://www.gelderland.nl/themas/natuur/natuurwetten-en-regels/regels-groene-ontwikkelingszone

BIJ12 Natuurbeheertypen:
https://www.bij12.nl/onderwerpen/natuur-en-landschap/index-natuur-en-landschap/natuurtypen/

Bijlage 1 Samenvatting versterkingsopgave GO

Verliesfactor

Verliesfactor 1

Categorie	Droge natuurgraslanden
Punten per eenheid	1000
Oppervlakte (ha)	0,0019
Punten	2

Totalen

Totale oppervlakte (ha)	0,0019
Verliespunten	2

Impactfactor

Impactfactor 1

Categorie	Wegen < 80 km/uur
Basispunten per eenheid	2000
Aantal eenheden	0,0019

Toeslagfactoren

Is er sprake van een nieuwe functie op deze locatie?	Ja
Is er sprake van open landschap?	Nee
Voor zover het gebied BUITEN open landschap ligt; Is er sprake van aardkundige waarden?	Nee
Is er sprake van een Ecologische verbindingszone (EVZ)?	Nee

Impactpunten

Basis	4
Incl. toeslagen	8

Totalen

Totale oppervlakte (ha), excl. windturbines	0,0019
Impactpunten	8

Versterkingsmaatregelen

Versterkingsmaatregel 1

Categorie	Droge natuurgraslanden
Basispunten per eenheid	1000
Oppervlakte	0,01

Kortings- en toeslagfactor

Is er sprake van een tijdelijke maatregel?	Nee

Draagt de maatregel bij aan een EVZ?	Nee

Versterkingspunten

Basis	10
Incl. kortings- en toeslagfactor	10

Totalen

Totale oppervlakte (ha) excl. speciale elementen	0,0100
Versterkingspunten	10

Balans versterkingsopgave en versterkingsmaatregelen

Verliesfactor

Totaal verliespunten	2,00

Totale oppervlakte

Hectare	0,00
m²	0

Impactfactor

Totaal impactpunten	8,00

Totale oppervlakte excl. windturbines

Hectare	0,00
m²	0

Versterkingsopgave

Totaal punten	10

Versterkingsmaatregelen

Totaal versterkingspunten	10,00

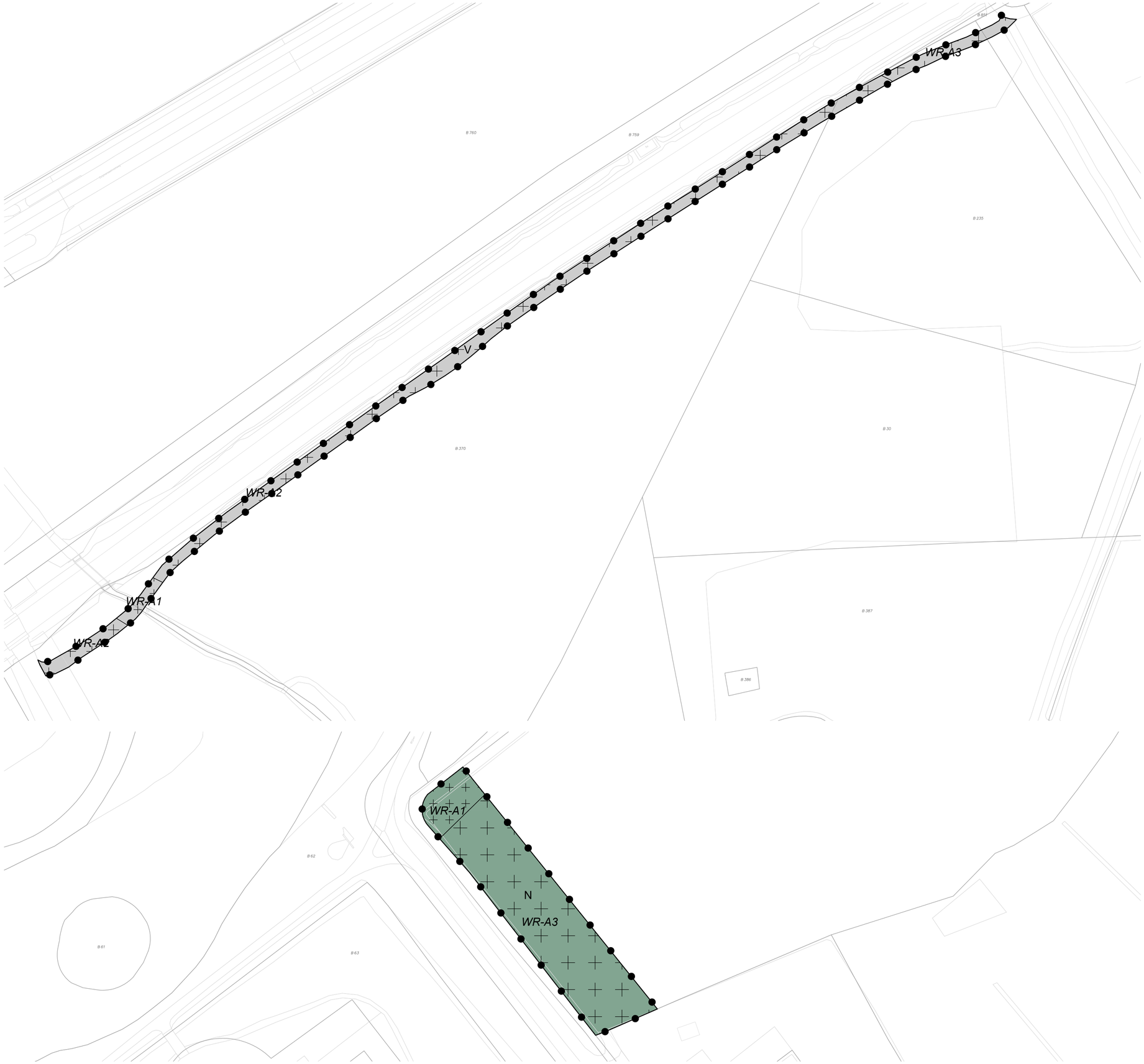
Totale oppervlakte excl. speciale elementen

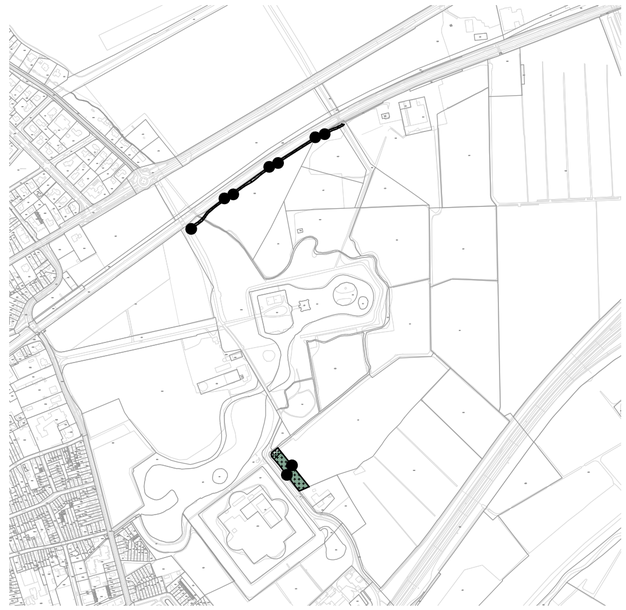
Hectare	0,01
m²	100

Balans

Balans = versterkingsmaatregelen - versterkingsopgave =	0

Bijlage 2 Bestemmingsplan Landelijk Gebied, locatie langs de spoorlijn tussen Biljoen en Zutphensestraatweg 5b [kaart]

LEGENDA

Plangebied

Buitengebied Westerveld 2018

Enkelbestemmingen

N — Natuur

V — Verkeer

Dubbelbestemmingen

WR-A1 — Waarde - Archeologie 1

WR-A2 — Waarde - Archeologie 2

WR-A3 — Waarde - Archeologie 3

Verklaringen

ondergrond

SWECO
in samenwerking met

project:
Bestemmingsplan Landelijk Gebied, locatie langs de spoorlijn tussen Biljoen en Zutphensestraatweg 5b

Gemeente Rheden

onderdeel
verbeelding

projectnummer:
23SWECO004

status
ontwerp

identificatienummer:
NL.IMRO.0275.BLR-ON01

opdrachtgever:
Prorail

bladnummer:
1 van 1

SCHAAL : 1 : 1 000
FORMAAT : A2

datum : 16 augustus 2023
bestandsnaam : 23SWECO004-003

RUIMTE LOKET NL
Ruimteloket, data in kaart
| Linker Rottekade 292 | 3034 CV Rotterdam |
| 085 016 38 74 | info@ruimteloket.nl |
| www.ruimteloket.nl |

Landschappelijke inpassing

ontsluitingsweg boerderij de Elzenhof

SWECO

Sweco Nederland B.V. Handelregister 30129769

Project	Blauwe Laantje Rheden
Onderwerp	Landschappelijke inpassing ontsluitingsweg boerderij Elzenhof
Projectnummer	51000455-001
Klant	ProRail
Datum	19 september 2023
Status	Definitief
Versie	01
Formaat	A3 liggend
Auteur en ontwerper	Bram van Mil
Gecontroleerd door	Margriet Snaaijer
Vrijgegeven door	Pim Verhoef

SWECO

Inhoud

1.	**Inleiding**	**4**
1.1	Aanleiding	4
1.2	Doel	4
1.3	Leeswijzer	4
2.	**Analyse plangebied en omgeving**	**5**
3.	**Landschappelijke inpassingsmaatregelen**	**6**
3.1	De aansluiting van de weg op Biljoen	6
3.2	Herstructureren van het zuidelijk deel van het Blauwe Laantje	8
3.3	Het parklandschap versterken en ‘inpassen’ van het trafohuisje	10
3.4	Afsluiten van het Blauwe Laantje ten noorden van de Zutphensestraatweg voor gemotoriseerd verkeer	12

1. Inleiding

1.1 Aanleiding

Op het spoortracé Arnhem - Zutphen werkt ProRail aan het project Verbetermaatregelen Overwegen Rheden. In dit project worden, omwille van de veiligheid en een betere doorstroming van het spoortracé, de onbewaakte spoorwegovergangen verwijderd.

Zo ook de onbewaakte spoorwegovergang ter hoogte van het agrarisch bedrijf aan de Zutphensestraatweg 5 te Velp. Dit agrarische bedrijf maakt van oudsher onderdeel uit van het landgoed Biljoen. Dit landgoed heeft de status van een beschermd rijksmonument.

Het bestemmingsverkeer voor het agrarische bedrijf maakte i.v.m. risico's voor de veiligheid al geen gebruik meer van de onbewaakte en onbeveiligde overgang. Ten behoeve van de bedrijfsvoering van het agrarisch bedrijf is daarom al eerder een andere ontsluiting aangelegd. De studie van Sweco (Alternatievenstudie Blauwe Laantje, 12-09-2017) heeft verschillende varianten voor een ontsluiting onderzocht. De variant gelegen parallel aan het spoor, die aansluit op de Biljoen, is als beste optie geadviseerd. Een belangrijk afweginscriterium is dat de weg zo min mogelijk afbreuk doet aan het beschermde status van het rijksmonument. Middels een tijdelijke vergunning is deze variant door ProRail aangelegd om zo de bereikbaarheid van het agrarisch bedrijf te borgen. De spoorwegovergang is reeds afgesloten met hekwerken en deze worden in de toekomst verwijderd.

Omdat de spoorwegovergang nu definitief gesloten wordt is het belangrijk om de nieuwe aansluiting definitief te gaan borgen. De tijdelijke bestemming wordt omgezet in een definitieve bestemming. Hiervoor wordt door Sweco een bestemmingsplan opgesteld.

In opdracht van ProRail, in samenspraak met de gemeente Rheden en Geldersch Landschap & Kasteelen, is Sweco tevens verzocht om voor dit bestemmingsplan een beknopt inpassingsplan op te stellen.

1.2 Doel

Omdat de nieuwe weg afbreuk doet aan het monument is dit inpassingsplan opgesteld. Het inpassingplan laat de landschappelijke inpassing van de weg en de landschappelijke compensatie zien van de weg en 'verloren' grond voor het landgoed Biljoen. Het doel is om de concrete maatregelen hiervoor in beeld te brengen zodat deze geborgd worden in het bestemmingsplan en tot uitvoer worden gebracht.

Het inpassingsplan omvat vier maatregelen voor de landschappelijke compensatie voor de niet verharde weg gelegen tussen De Biljoen en het agrarische erf aan de Zutphensestraatweg 5:

1. de aansluiting van de weg op De Biljoen,
2. het 'herstructureren' van het zuidelijk deel van het Blauwe Laantje ter compensatie van de aanleg van de weg.
3. Het parklandschap versterken en 'inpassen' van het trafohuisje ter compensatie van de aanleg van de weg.
4. Het afsluiten van het Blauwe Laantje ten noorden van de Zutphensestraatweg voor gemotoriseerd verkeer.

In afbeelding 1.1 is een luchtfoto weergegeven met landgoed Biljoen en de locaties van de verschillende maatregelen.

1.3 Leeswijzer

In hoofdstuk 2 wordt een beknopte analyse geschetst van het plangebied met omgeving. Hierna volgen in hoofdstuk 3 de vier maatregelen. Per maatregel wordt eerst de huidige situatie omschreven met gewenste aanpak. Daarna volgt een plankaart op schaal met bijbehorende inpassingsmaatregelen.

1.1 Landgoed Biljoen met omliggend landschap

2. Analyse plangebied en omgeving

Landgoed Biljoen ligt aan de rand van Velp. Dit landgoed ligt op de overgang van de hoger gelegen zandgronden van de Veluwe naar de IJssel met riviergronden. Hier gebeurt landschappelijk gezien veel op een relatief korte afstand (zie afbeelding 2.1). Bovenop de stuwwallen van de Veluwe liggen de bossen en heidevelden en tussen de stuwallen en de spoorbaan liggen de lager gelegen flanken met oude akkers. Ten zuiden van de flanken liggen beekeerdgronden met ijzerrijk kwelwater uit de Veluwe. De nog lager gelegen delen bestaan uit de uiterwaarden van de IJssel met rivierklei.

Het landschap van Biljoen ligt grotendeels op de beekeerdgronden. Het kwelwater uit de Veluwe is van belang voor zeldzame dieren en planten die op Biljoen voorkomen. Het landgoed kenmerkt zich door het kasteel met waterpartijen, bossen en laanstructuren. Het landgoed met bijbehorende gronden staat opgenomen in het natuurbeheerplan van de provincie Gelderland (zie afbeelding 2.2). Hierin zijn de bossen van Biljoen aangemerkt als *park- en stinzenbos* en worden *lanen, houtwallen en houtsingels* genoemd. De weiden en/of akkers zijn aangemerkt als *kruiden- en faunarijk*.

Het parklandschap van Biljoen met open en gesloten delen is een van de grote visuele kwaliteiten van het landgoed. Daarbij is de variatie aan verschillende landschappen een kwaliteit die kansen biedt voor bijzondere natuur.

Geldersch Landschap & Kasteelen is eigenaar van landgoed Biljoen en bijbehorende gronden. Boerderij Elzenhof, gelegen aan de Zutphensestraatweg 5 hoort hier ook bij en heeft melkvee als bedrijfsvoering. De boerderij was ontsloten via de onbewaakte spoorwegovergang ter hoogte van het Blauwe Laantje (zie afbeelding 2.3 en 2.4). De overgang kruiste de spoorlijn Arnhem - Zutphen. Na de sluiting is een tijdelijke noodweg aangelegd en deze loopt vanaf de boerderij parallel aan het spoor richting de weg Biljoen (zie afbeelding 2.5 en 2.6).

Omdat de vergunning voor de tijdelijke weg verloopt is een alternatievenstudie voor een permanente toegangsweg uitgevoerd door Sweco. Hieruit blijkt dat de noodweg in huidige vorm het meest gunstige alternatief is. Met de aanleg van de permanente weg worden een aantal landschappelijke inpassingsmaatregelen genomen.

2.1 Landgoed Biljoen met omliggend landschap

2.2 Natuurbeheerplan

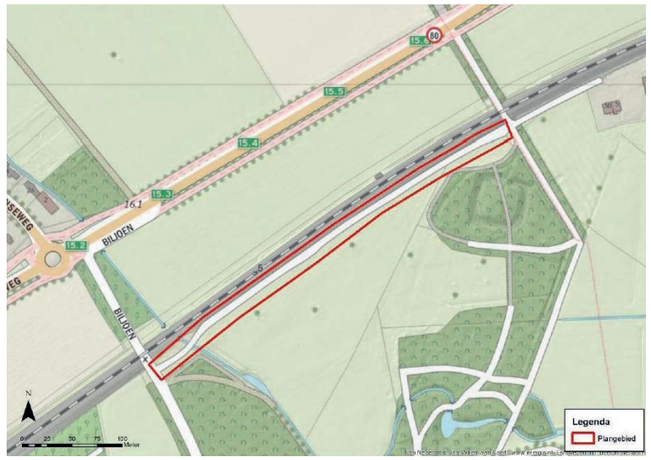
2.3 Boerderij Elzenhof met het Blauwe Laantje

2.4 Afgesloten spoorwegovergang

2.5 Tijdelijke noodweg vanaf Blauwe Laantje

2.6 Ligging plangebied tijdelijke noodweg

3. Landschappelijke inpassingsmaatregelen

3.1 De aansluiting van de weg op Biljoen

De tijdelijke weg naar Boerderij Elzenhof sluit in zijn huidige vorm niet goed aan op de weg Biljoen. In afbeelding 3.1 is een luchtfoto van de huidige situatie weergegeven.

De Biljoen is een lijnvormige hoofdstructuur welke is aangezet met een dubbele beukenlaan (zie afbeelding 3.2). Achter de laan staan een toeganspoort en restanten van een meidoornhaag (zie afbeelding 3.3). Net als de beukenlaan benadrukt deze haag met toegangspoort de lijnvormige structuur. De poort is tevens de toegang tot het achterliggende beukenbos.

De nieuwe weg met aansluiting op de Biljoen doorbreekt deze lijnvormige structuur. De weg bestaat uit halfverharding (puin) en is niet bestand tegen het in- en uitdraaien van zwaar (landbouw)verkeer (zie afbeelding 3.4). Daarnaast loopt de bosschage van het aangrenzende beukenbos niet meer door tot aan het spoor. Hierdoor wordt geparkeerd in de bosschage en kan deze zich niet herstellen (zie afbeelding 3.5).

Om de lijnvormige structuur in stand te houden en de nieuwe aansluiting duurzaam- en veilig in te richten worden verschillende maatregelen genomen. De lijnvormige structuur van Biljoen moet de hoofdroute blijven en de nieuwe toegangsweg moet hier ondergeschikt aan zijn. Dit betekent iets voor de aard, vorm en grootte van de nieuwe wegaansluiting en groene inpassing. De aansluiting krijgt een nieuwe inrichting en de meidoornhaag en bosschage worden hersteld.

3.1 Luchtfoto van huidige situatie

3.2 Dubbele beukenlaan Biljoen

3.3 Toeganspoort met restanten meidoornhaag

3.4 Huidige aansluiting niet bestand tegen draaiend verkeer

3.5 Parkeren in bosschage is niet wenselijk

De aansluiting van de weg op Biljoen

Inpassingsmaatregelen:

1. Klinkerverharding aanbrengen
De nieuwe aansluiting bestaat uit een klinkerverharding en wordt duurzaam- en veilig ingericht. De verharding loopt door tot de meidoornhaag zodat deze lijn wordt geaccentueerd. De uitvoering van de verharding is een gebakken klinker in bruine kleur zonder afwijking (zie afbeelding 3.6). Dit materiaal is passend in de omgeving en ondergeschikt aan de asfaltweg van Biljoen.

2. Herstellen en versterken meidoornhaag
De meidoornhaag wordt hersteld door het aanplanten van nieuw haagplantsoen. Verder wordt de haag gesnoeid en worden ongewenste soorten verwijderd. Dit accentueert de lijnvormige structuur en toegang tot het achterliggende beukenbos.
- Eenstijlige meidoorn - Crataegus monogyna

3. Herstellen bosschage
De bosschage krijgt een nieuwe aanplant met struikvormers die in het beukenbos voorkomen. Met de nieuwe struiken wordt de bosschage herstelt en loopt deze weer door tot aan het spoor. Hiermee wordt tevens voorkomen dat in de bosschage wordt geparkeerd.
- Gewone vlier - Sambucus nigra (Sa ni)
- Aalbes - Ribes rubrum (Ri ru)

De grond onder de struiken wordt geëgaliseerd. Hier worden geen nieuwe kruidenmengsels ingezaaid maar uitgegaan van spontaan opkomende vegetatie.

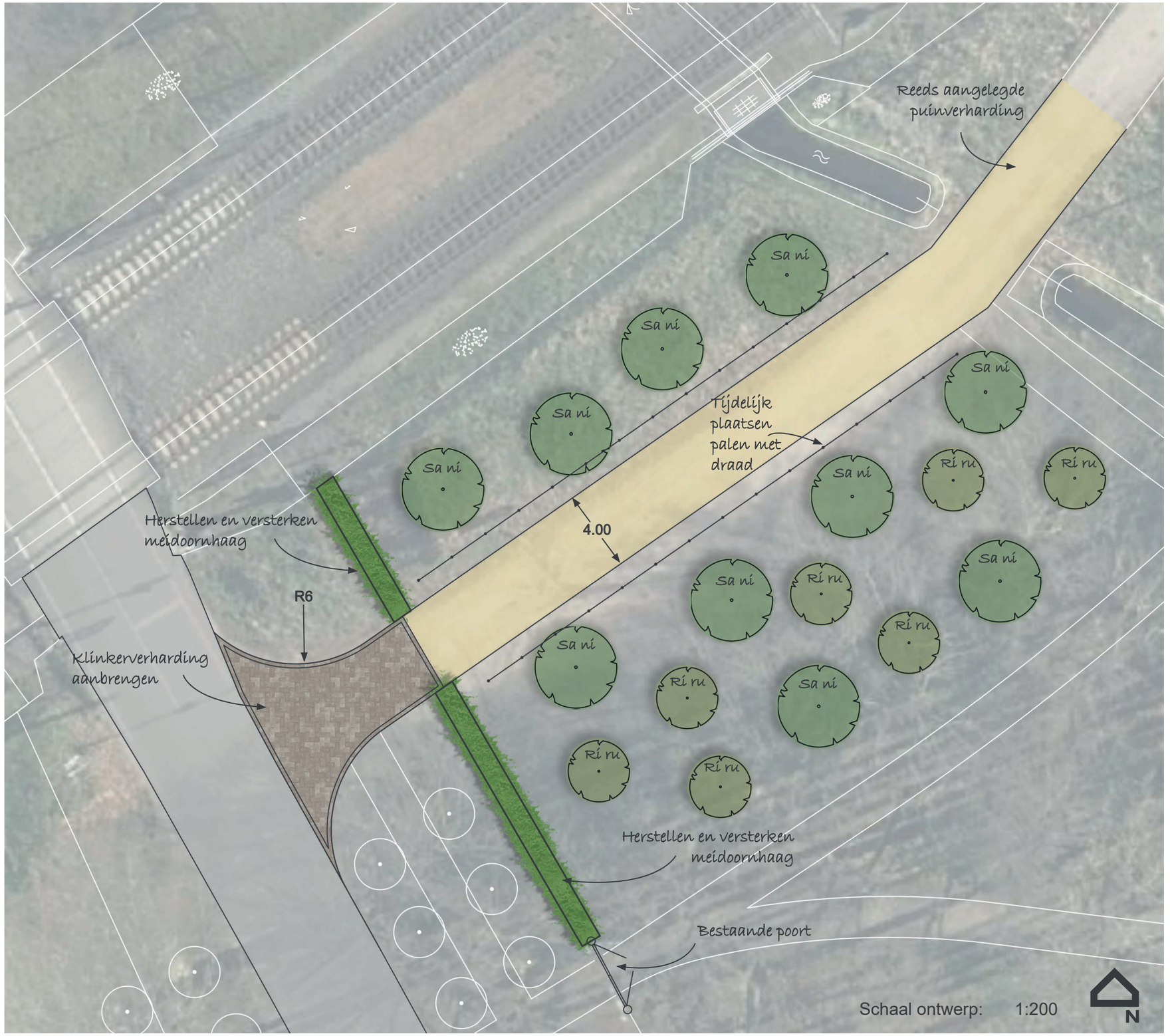
4. Tijdelijk plaatsen palen met draad
Er worden tijdelijk palen met draad geplaatst tot de nieuw aangeplante struiken een volwaardige groei hebben bereikt. Hiermee krijgt de bosschage de kans zich te herstellen. Zie afbeelding 3.7.

3.6 klinkerverharding

3.7 palen met draad

3.2 Herstructureren van het zuidelijk deel van het Blauwe Laantje

Op het landgoed Biljoen is een aantal historische laanstructuren aanwezig. Deze bestaan veelal uit eikenbomen en een halfverhard pad met begroeide middenberm (karrespoor). Dit beeld is voor het zuidelijk deel van het Blauwe Laantje duidelijk minder sterk aanwezig. Eikenbomen die deel uitmaakten van de laan zijn uitgevallen of verdwenen in de bosschages van het landgoed (zie afbeelding 3.9). Daarbij is het pad onder de laan niet zichtbaar en is onduidelijk waar deze ligt (zie afbeelding 3.10). In afbeelding 3.8 is een luchtfoto van de huidige situatie weergegeven.

Een van de oude toegangspoorten tot landgoed Biljoen staat aan het begin van dit deel van het Blauwe Laantje. Deze staat nog in lijn met de oorspronkelijke laanstructuur. Tegenover de toegangspoort staan de poorten met hekwerk van de gesloten spoorwegovergang. Deze vormen een visuele barriere in het doorgaande beeld van de laan (zie afbeelding 3.11). Het is wenselijk dat de poorten met hekwerk worden verwijderd zodat het doorgaande beeld wordt versterkt. Hierdoor komt ook de oude toegangspoort weer beter tot zijn recht. Ter vervanging kan de bestaande afscherming langs de spoorweg worden doorgezet.

Vanuit landschap en cultuurhistorisch perspectief is het wenselijk te zorgen voor behoud van het laanbeeld over de gehele lengte van het Blauwe Laantje. Een van de compensatiemaatregelen is herstel van dit laanbeeld. Er worden nieuwe bomen aangeplant om de laan te herstellen. Het onderliggende pad wordt rechtgetrokken en aangelegd met een halfverharding, hiermee wordt het beeld van een karrespoor nagestreefd (zie afbeelding 3.12). Ook worden de poorten met hekwerk aan de gesloten spoorwegovergang verwijderd. Dit versterkt het doorgaande beeld en de oude toegangspoort komt beter tot zijn recht.

3.8 Luchtfoto Blauwe Laantje

3.9 Laanbeeld niet aanwezig

3.10 Onduidelijk waar pad ligt

3.11 Poort met hekwerk belemmerd doorgaand beeld

3.12 Gewenst eindbeeld

Herstructureren van het zuidelijk deel van het Blauwe Laantje

Inpassingsmaatregelen:

1. Nieuwe bomen aanplanten in laanstructuur
In de laanstructuur zijn eikenbomen uitgevallen waardoor het laanbeeld niet sterk aanwezig is. Daarom worden op een aantal plekken nieuwe bomen teruggeplaatst.

Hiervoor wordt zomereik aangeplant. Deze past binnen het cultuurhistorische beeld van het Blauwe Laantje en zorgt voor een eenduidig beeld van de laan.
- Zomereik - Quercus robur

2. Pad herstellen
Het pad wordt rechtgetrokken en in lijn gebracht met de zichtas van het Blauwe Laantje, hierdoor sluit het pad aan op de oude toegangspoort. Een halfverharding van 3 meter komt overeen met andere paden van het landgoed (zie afbeelding 3.13). Het gewenste eindbeeld is een karrespoor met een natuurlijk ontstane middenberm. Zie afbeelding 3.15.

3. Voorjaarsbloeiers aanplanten
Langs het karrespoor worden pleksgewijs voorjaarsbloeiers aangeplant. De toe te passen soort is de bosanemoon, die ook op meer plekken op het landgoed voorkomt. Zie afbeelding 3.14.

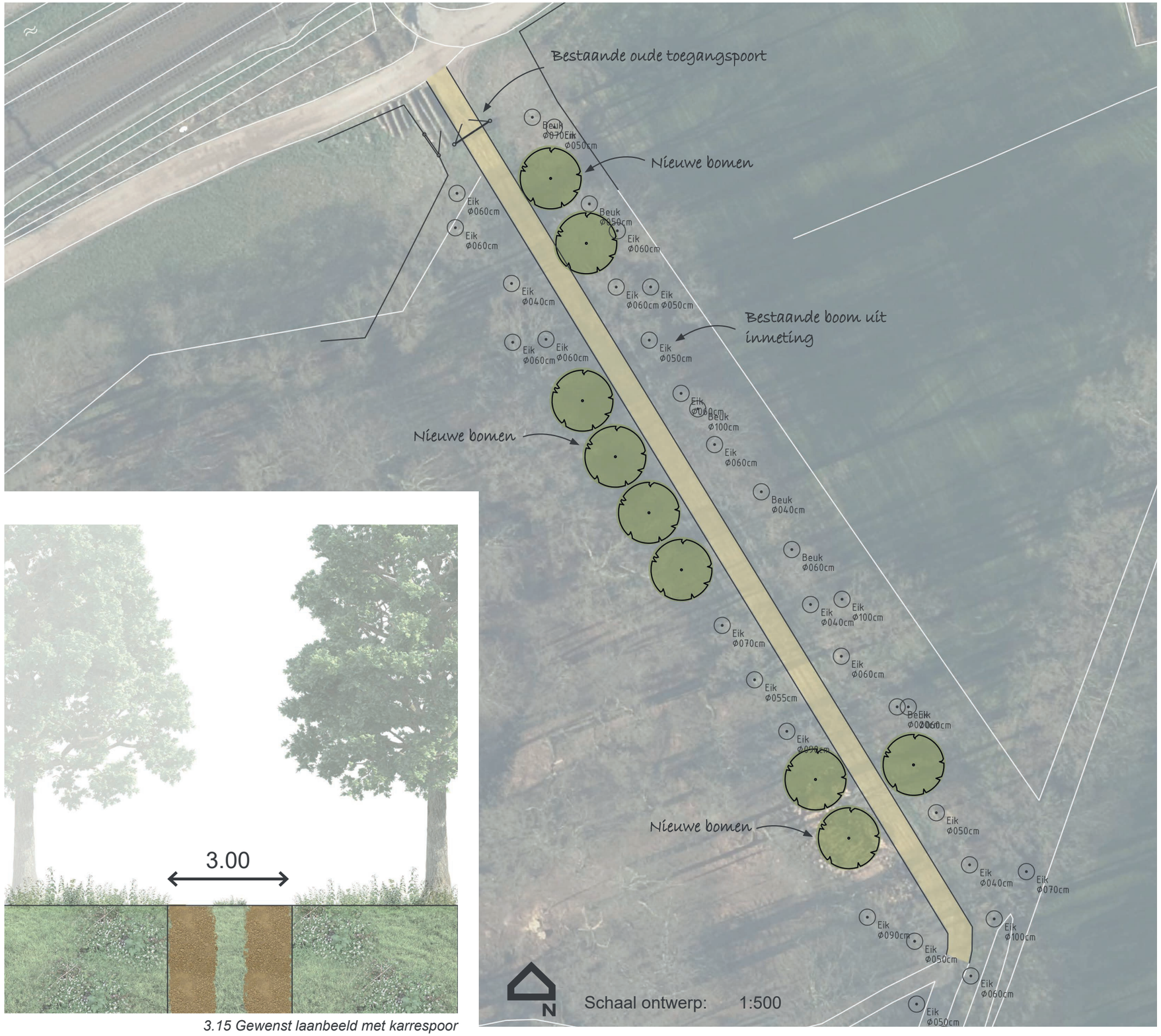

3.13 Materialisering

3.14 Bosanemoon

3.15 Gewenst laanbeeld met karrespoor

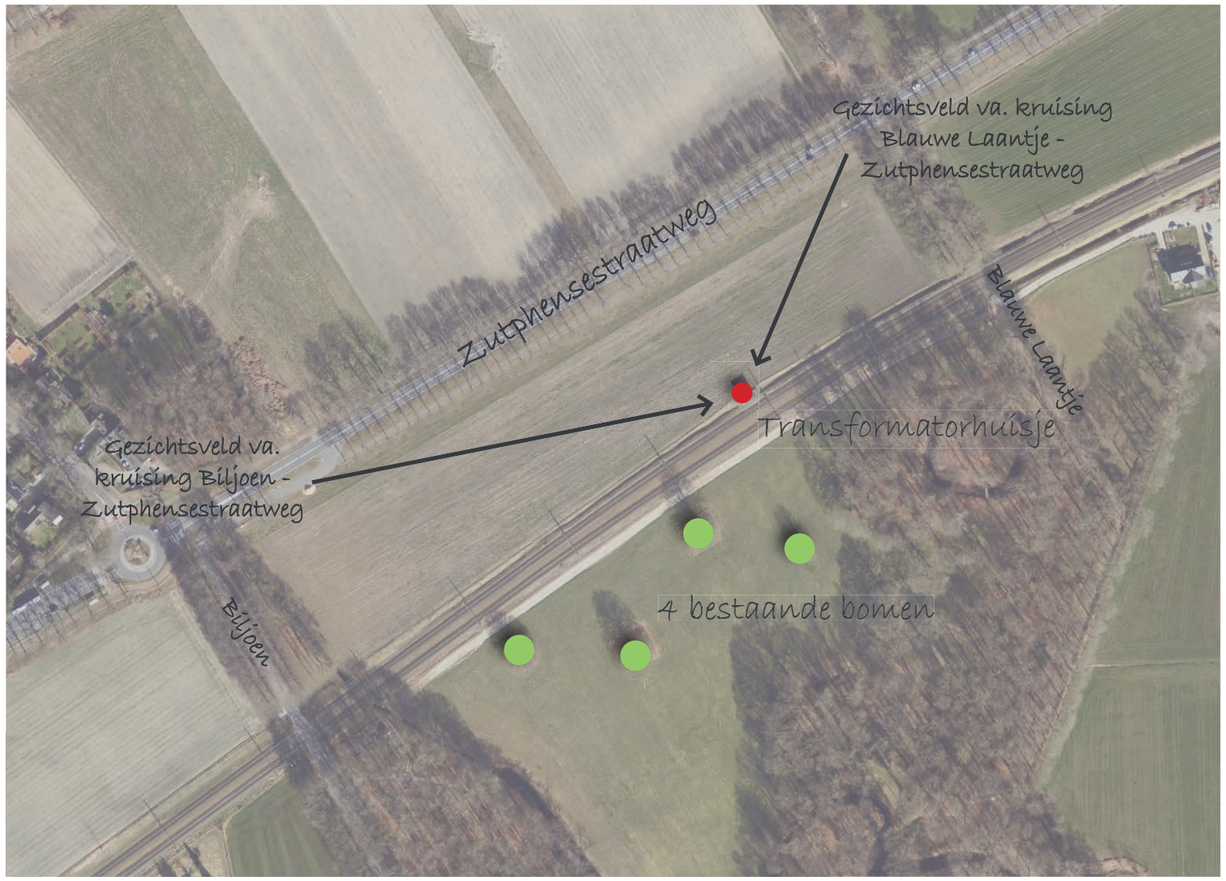

3.3 Het parklandschap versterken en ‘inpassen’ van het trafohuisje

De gronden rondom Biljoen hebben van oudsher een agrarisch gebruik en bestaan uit weiden, akkers en erven. In de 19e eeuw werd het landschap ingericht met aansluiting op het kasteel. Bosranden begeleiden een weids vergezicht dat is aangekleed met enkele solitaire bomen zoals ten zuiden van het spoor (zie afbeelding 3.18). Op de cultuurhistorische waardenkaart staan deze gronden aangegeven als *beschermde historische buitenplaats* (zie afbeelding 3.17). In afbeelding 3.16 is een luchtfoto van de huidige situatie weergegeven.

De aanleg van het spoortracé Arnhem - Zutphen heeft het parklandschap in tweeën gedeeld maar op de luchtfoto is de ruimtelijke connectie nog steeds te zien. Langs de spoorlijn staat een transformatorhuisje die door aangebrachte grafitti een opvallend object in het landschap is (zie afbeelding 3.19).

Om de ruimtelijke verbinding van het noordelijk perceel met het parklandschap te herstellen worden enkele solitaire bomen aangeplant. De landschapsstijl wordt zo doorgetrokken. De bomen worden in het gezichtsveld van de kruisingen Biljoen - Zutphensestraatweg (zie afbeelding 3.20) en Blauwe Laantje - Zutphensestraatweg (zie afbeelding 3.21) geplaatst. Hiermee kan zicht op het transformatorhuisje worden beperkt. Het aanplanten van de nieuwe bomen is een compensatiemaatregel die geprojecteerd is op de gronden die zijn aangemerkt als ‘beschermde historische buitenplaats’ (cultuurhistorische waardenkaart).

3.16 Luchtfoto met omgeving en zichtveld vanaf Zutphensestraatweg

3.17 Uitsnede cultuurhistorische waardenkaart

3.18 Solitaire bomen in parklandschap

3.19 Trafo gezien vanaf zuidkant spoor

3.20 Trafo gezien vanaf kruising Biljoen

3.21 Trafo gezien vanaf kruising Blauwe Laantje

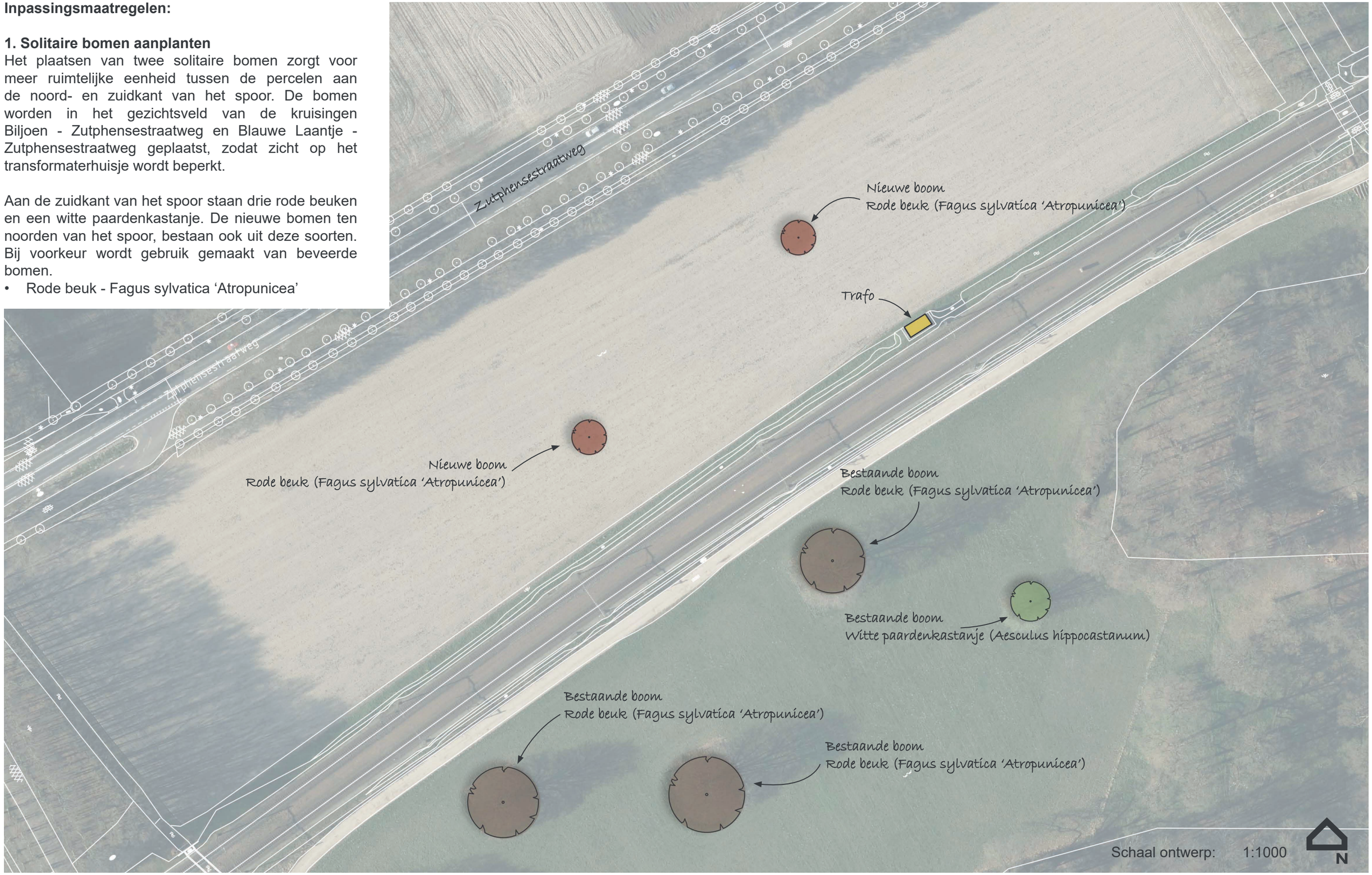
Het parklandschap versterken en ‘inpassen’ van het trafohuisje

Inpassingsmaatregelen:

1. Solitaire bomen aanplanten
Het plaatsen van twee solitaire bomen zorgt voor meer ruimtelijke eenheid tussen de percelen aan de noord- en zuidkant van het spoor. De bomen worden in het gezichtsveld van de kruisingen Biljoen - Zutphensestraatweg en Blauwe Laantje - Zutphensestraatweg geplaatst, zodat zicht op het transformaterhuisje wordt beperkt.

Aan de zuidkant van het spoor staan drie rode beuken en een witte paardenkastanje. De nieuwe bomen ten noorden van het spoor, bestaan ook uit deze soorten. Bij voorkeur wordt gebruik gemaakt van beveerde bomen.

- Rode beuk - Fagus sylvatica ‘Atropunicea’

3.4 Afsluiten van het Blauwe Laantje ten noorden van de Zutphensestraatweg voor gemotoriseerd verkeer

Als landschappelijke compensatie was al langer de wens in beeld tot versterken van het Blauwe laantje. Vanuit landschap en cultuurhistorisch perspectief is het wenselijk te zorgen voor behoud van het laanbeeld over de gehele lengte van het Blauwe Laantje (van Ossendaalselaan tot in het kasteelpark van Biljoen).

Ten noorden van de spoorwegovergang werd het Blauwe laantje gebruikt door parkerende bezoekers van Nationaal Park Veluwezoom dat noordelijk grenst aan de gronden behorende bij het landgoed. Dagelijks parkeerden tientallen auto's tussen de monumentale beukenbomen. Ten behoeve van behoud van deze laanbomen in het noordelijke deel van het Blauwe Laantje is per juli 2020 de parkeermogelijkheid opgeheven, zodat boomwortels van de laanbomen niet beschadigen en grond niet langer wordt verdicht. De structuur van het laantje blijft zo beschermd en wordt zelfs versterkt. In overleg met Natuurmonumenten is besloten om geen nieuwe parkeerplaatsen te faciliteren. De huidige capaciteit van de parkeerplaatsen voor het Nationaal Park is toereikend. Zie afbeelding 3.22.

3.22 Trafo gezien vanaf kruising Blauwe Laantje

SWECO

Ontsluitingsweg Melkveebedrijf De Elzenhof

Toetsing aan het provinciaal beleid van de provincie Gelderland ten aanzien van het onderdeel natuur

SWECO

Sweco Nederland B.V.

Onderwerp	Blauwe Laantje Rheden
Projectnummer	51000455-001
Klant	ProRail B.V.
Versie	D1
Datum	14-03-2024
Auteur	Raisja Spijker; Rens Huizinga
Document referentie	NL24-648800269-74619

Gecontroleerd door	Mark Grutters
Vrijgegeven door	Pauline Maas-van Doorn

Inhoudsopgave

1 Inleiding 5
1.1 Aanleiding 5
1.2 Beschrijving plangebied 5
1.3 Voorgenomen activiteit 7
1.4 Vigerend bestemmingsplan 8
1.5 Gebruikte bronnen 10
1.6 Leeswijzer 10

2 Provinciaal natuurbeleid 11
2.1 Natuurnetwerk Nederland/Gelders Natuurnetwerk 11
2.2 Groene ontwikkelingszone 12

3 Nee, tenzij toetsing GNN 13
3.1 Gronden om de bestemming te wijzigen 13
3.2 Groot openbaar belang 13
3.3 Alternatievenafweging 14
3.4 Compensatie 14

4 Effectbeoordeling GNN en GO 15
4.1 Benodigd onderzoek naar te verwachten effecten 15
4.2 Kernkwaliteiten en ontwikkelingsdoelen 15
4.2.1 Beschrijving kernkwaliteiten en ontwikkeldoelen 15
4.2.2 Actuele en potentiële natuurwaarden 16
4.2.3 Effectbeoordeling Kernkwaliteiten en ontwikkelingsdoelen 16
4.3 Samenhang 17
4.4 Oppervlakte 18
4.5 Landschappelijke en cultuurhistorische waarden 19
4.5.1 Inleiding 19
4.5.2 Landschappelijke kwaliteit 19
4.5.3 Cultuurhistorische waarden 20
4.5.4 Conclusie 20
4.6 Algehele conclusie 21

5 Compensatieopgave 22
5.1 Ligging ten opzichte van GNN en GO 22
5.2 Aangewezen natuurbeheertypen 22
5.3 Aantasting GNN en GO 23
5.4 Kwaliteitsbepaling natuurbeheertypen 24
5.4.1 N03.01 Beek en bron 24
5.4.2 N12.02 Kruiden- en faunarijk grasland 25
5.4.3 N17.03 Park- en stinzenbos 25
5.4.4 Conclusie 26
5.5 Compensatieopgave GNN 26
5.5.1 Toeslag voor compensatie 26
5.5.2 Compensatieopgave 27
5.6 Versterkingsopgave GO 27
5.6.1 Toetsingskader 27
5.6.2 Versterkingsopgave conform rekentabel GO 27

6 Compensatie- en versterkingsplan 29
6.1 Opstellen compensatieplan 29
6.2 Locatie compensatie 29

6.3 Type natuurcompensatie 29
6.4 Inrichtingsplan 31
6.4.1 Afweging 31
6.4.2 Gewenste inrichting 31
6.4.3 Gewenst beheer 32
6.4.4 Stappenplan 33
6.5 Versterking Park- en stinzenbos 33

Referenties 38

Bijlage 1 Samenvatting versterkingsopgave GO
Bijlage 2 Bestemmingsplan Landelijk Gebied, locatie langs de spoorlijn tussen Biljoen en Zutphensestraatweg 5b [kaart]

1 Inleiding

1.1 Aanleiding

Aan de rand van het dorp Velp in de gemeente Rheden ligt het Landgoed Biljoen. Onderdeel van het Landgoed is het agrarisch bedrijf (melkvee) op de boerderij Elzenhof aan de Zutphensestraatweg 5. De enige ontsluiting van de boerderij Elzenhof verliep vanaf de provinciale weg (N785) via het 'Blauwe Laantje' en kruiste de spoorlijn Arnhem - Zutphen middels een onbeveiligde overweg. De bewoners, bezoekers en leveranciers die van deze overweg gebruik maakten, moesten dagelijks meerdere malen de spoorbaan oversteken.

In 2016 is een omgevingsvergunning aangevraagd en verleend voor een tijdelijke ontsluitingsweg (noodweg) ten behoeve van het opheffen van de onbewaakte overgang via het Blauwe Laantje. In 2022 is het proces in gang gezet om de tijdelijke ontsluitingsweg om te zetten naar een permanente ontsluitingsweg.

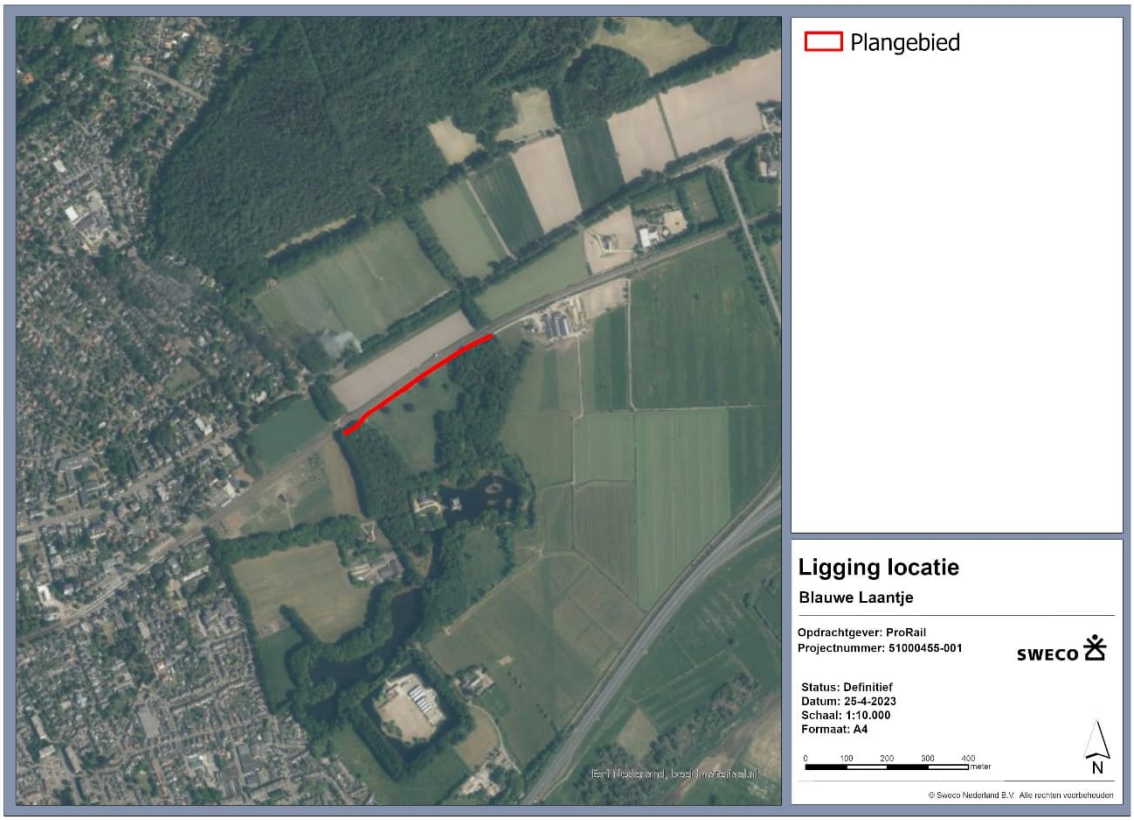
Het plangebied ligt binnen het Gelders Natuurnetwerk (GNN) en Groene ontwikkelingszone (GO). De weg legt permanent beslag op de Groene ontwikkelingszone en tast mogelijk de kernkwaliteiten aan. Omdat het plangebied binnen het GNN en de GO ligt is het noodzakelijk om vervolgstappen te nemen in de vorm van een nee- tenzij toetsing.

In dit rapport wordt deze toetsing uitgewerkt en wordt bepaald welke compensatie en/of mitigatie nodig is om schade aan GNN of GO te voorkomen danwel te herstellen. Hiertoe is ook een compensatieplan opgesteld.

1.2 Beschrijving plangebied

Het plangebied ligt aan de noordkant van Landgoed Biljoen en grenst aan de spoorweg Rheden - Velp. Hier ligt een (tijdelijke) halfverharde ontsluitingsweg die de weg Biljoen met de boerderij aan de Zutphensestraatweg verbindt, zie Figuur 1.1.

Het landschap rond het plangebied kenmerkt zich door het Landgoed Biljoen met waterpartijen, bossen en landerijen. Door het gebied stroomt een beek/watergang. Het omliggende bosgebied bestaat voornamelijk uit beuk, eik en hulst en rododendron als onderbegroeiing. Langs de onverharde weg zijn aan de zuidzijde solitaire rode beuken aanwezig met daaromheen schraal grasland. De bebouwing op het Landgoed bestaat uit een groot kasteel (daterend uit 1530), stallen en een boerderij op het bouwblok van de melkveehouderij. Verlichting is binnen de planlocatie niet aanwezig, met uitzondering van de waarschuwingslichten van de spoorwegovergang. Voor een impressie van de ontsluitingsweg en directe omgeving zie Figuur 1.2.

Figuur 1.1 Ligging van het plangebied (de ontsluitingsweg met rood aangegeven).

Figuur 1.2 Impressie van de ontsluitingsweg.

1.3 Voorgenomen activiteit

In 2016 is een omgevingsvergunning aangevraagd en verleend voor een tijdelijke ontsluitingsweg. Hierbij werd de onbewaakte overgang via het Blauwe Laantje opgeheven.

In 2022 is het proces in gang gezet om de tijdelijke ontsluitingsweg om te zetten naar een permanente ontsluitingsweg. Er zullen hiertoe geen werkzaamheden worden verricht aan de ontsluitingsweg, er wordt ook geen verlichting geplaatst.

De huidige ontsluitingsweg is vervaardigd middels een halfverharding, bestaande uit een puingranulaat. De permanente ontsluitingsweg zal de halfverharding behouden.

1.4 Vigerend bestemmingsplan

Hieronder volgt een beschrijving van het huidige planologische regime ter plaatse van de gewenste permanente ontsluitingsweg.

Bestemmingsplan Landelijk gebied, onherroepelijk (26-08-2010)
Het plangebied ligt in het geldende bestemmingsplan ‘Landelijk gebied’ inclusief de 1e herziening, en gelegen op gronden met als bestemmingen:

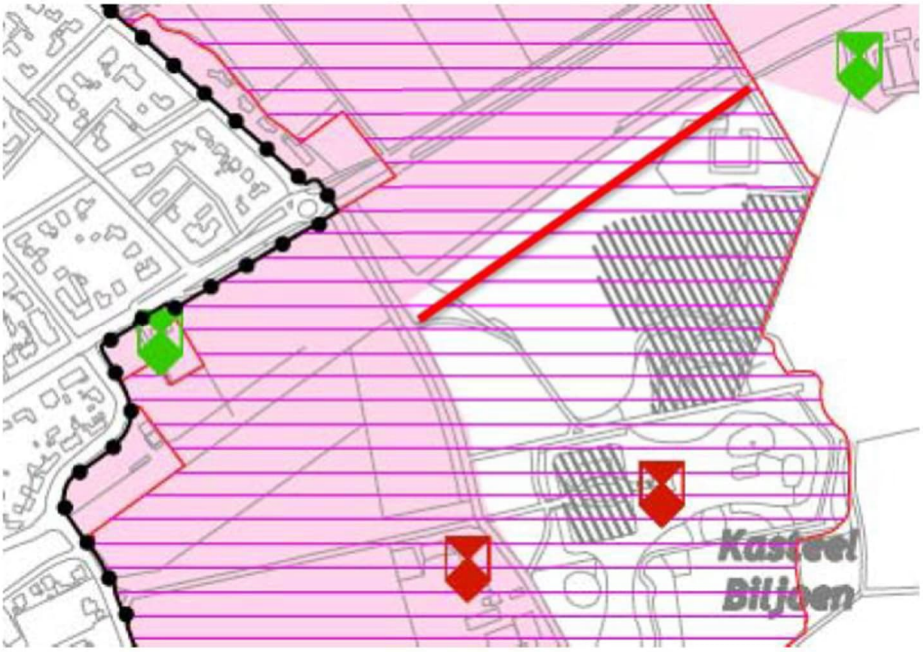
1. Agrarisch gebied met Landschaps- en natuurwaarde (artikel 2.1) (A).
2. Buitenplaats (artikel 2.6) (B).
3. Water (artikel 2.10) (WA).
4. Zone transportleiding (artikel 2.13) .

In Figuur 1.3 worden de bestemmingen rond het plangebied weergegeven.

Figuur 1.3 Uitsnede plankaart bestemmingsplan Landelijk Gebied (onherroepelijk 26-08-2010). De rode lijn geeft de ligging van de ontsluitingsweg aan.

Op de cultuurhistorische waardenkaart (Figuur 1.4) behorende bij het bestemmingsplan Landelijk gebied is het plangebied in zijn geheel ook aangewezen als cultuurhistorisch waardevol gebied.

Figuur 1.4 Uitsnede cultuurhistorische waardenkaart (27-01-2009). De rode lijn geeft de ligging van de ontsluitingsweg aan. Gearceerd gebied is aangewezen als cultuurhistorisch waardevol gebied.

Volgens artikel 2.1 onder A, lid 1 sub h van het bestemmingsplan Landelijk Gebied zijn de op de plankaart aangegeven gronden met *Agrarisch gebied met landschappelijke en natuurwaarde* mede bestemd voor bestaande gebiedsontsluitings- en erftoegangswegen. De gewenste permanente ontsluitingsweg is hiermee in strijd, omdat het hier gaat om een ontsluitingsweg die op het moment dat het bestemmingsplan ter visie ging nog niet bestond. In dit geval gaat het om de omzetting van een tijdelijk vergunde noodweg naar een permanente ontsluitingsweg.

Binnen de bestemming Buitenplaats zijn de gronden ook bestemd voor erfontsluitingswegen en andere voorzieningen ten behoeve van het verkeer. De permanente ontsluitingsweg past binnen deze bestemming. Binnen de voor Water bestemde gronden zijn bruggen en andere civieltechnische werken toegestaan. Het aanbrengen van een duiker of brug voldoet aan de voorschriften.

Volgens artikel 3.3 lid 1 van het bestemmingsplan Landelijk Gebied is het verboden om zonder een vergunning in *cultuurhistorisch waardevol gebied* en *Agrarisch gebied met landschappelijke en natuurwaarden* oppervlakteverhardingen aan te brengen ten behoeve van (erf)ontsluitingswegen en voet- en fietspaden. Door de realisatie van de vergunde tijdelijke noodweg is in dit geval oppervlakte(half)verharding aangebracht binnen het gebied dat is aangewezen als cultuurhistorisch waardevol en met de bestemming *Agrarisch gebied met landschappelijke en natuurwaarden*. Voor de definitieve ontsluitingsweg blijft deze oppervlakte(half)verharding op dezelfde locatie liggen.

1.5 Gebruikte bronnen

Voor het opstellen van dit rapport is één op één gebruik gemaakt van de teksten uit eerder opgestelde rapporten door Eelerwoude. De volgende rapporten zijn hiertoe gebruikt:

- Toetsing Wet natuurbescherming ontsluitingsweg Landgoed Biljoen, Velp. Projectnummer 9298.1, datum 13-02-2020, versie 5. Opgesteld door R. Kroeskop, Eelerwoude.
- Toetsing Wet natuurbescherming ontsluitingsweg Landgoed Biljoen, Velp. Projectnummer 9298.1, datum 16-02-2022, versie 8. Opgesteld door R. Kroeskop, Eelerwoude.
- Compensatieplan definitieve ontsluiting boerderij Elzenhof, Landgoed Biljoen. Projectnummer 9298.1, datum 15-01-2020, versie 1. Opgesteld door Eelerwoude.
- Ontsluitingsweg boerderij Elzenhof, ecologische en ruimtelijke onderbouwing. Projectnummer 201380 (9298.1), datum 08-03-2022, versie 3. Opgesteld door Eelerwoude.

Daarnaast is er op 14 maart 2023 een locatiebezoek gebracht door R. Spijker, ecoloog bij Sweco, om een beeld te krijgen van de huidige situatie.

1.6 Leeswijzer

Voorliggende rapportage is een uitwerking van de inventarisatie en toetsing van mogelijke effecten op de natuurwaarden in de GNN- en GO-gebieden en de daaruit volgende compensatieopgave. In hoofdstuk 2 wordt het provinciaal beleid van de provincie Gelderland beknopt toegelicht. In hoofdstuk 3 is de nee tenzij, toetsing van het GNN uitgewerkt. In hoofdstuk 4 wordt het effect op de kernkwaliteiten, samenhang en oppervlakte beschreven. De compensatieopgave wordt beschreven in hoofdstuk 5. Als laatste wordt in hoofdstuk 6 ingegaan op het compensatie- en versterkingsplan.

2 Provinciaal natuurbeleid

Het beleidskader van de overheid dat niet in wetgeving is vastgelegd bestaat uit het beleid ten aanzien van Natuurnetwerk Nederland (NNN). Daarnaast kent de provincie Gelderland beleid ten aanzien van Groene ontwikkelingszone, Ganzenrustgebieden en Weidevogelgebieden.

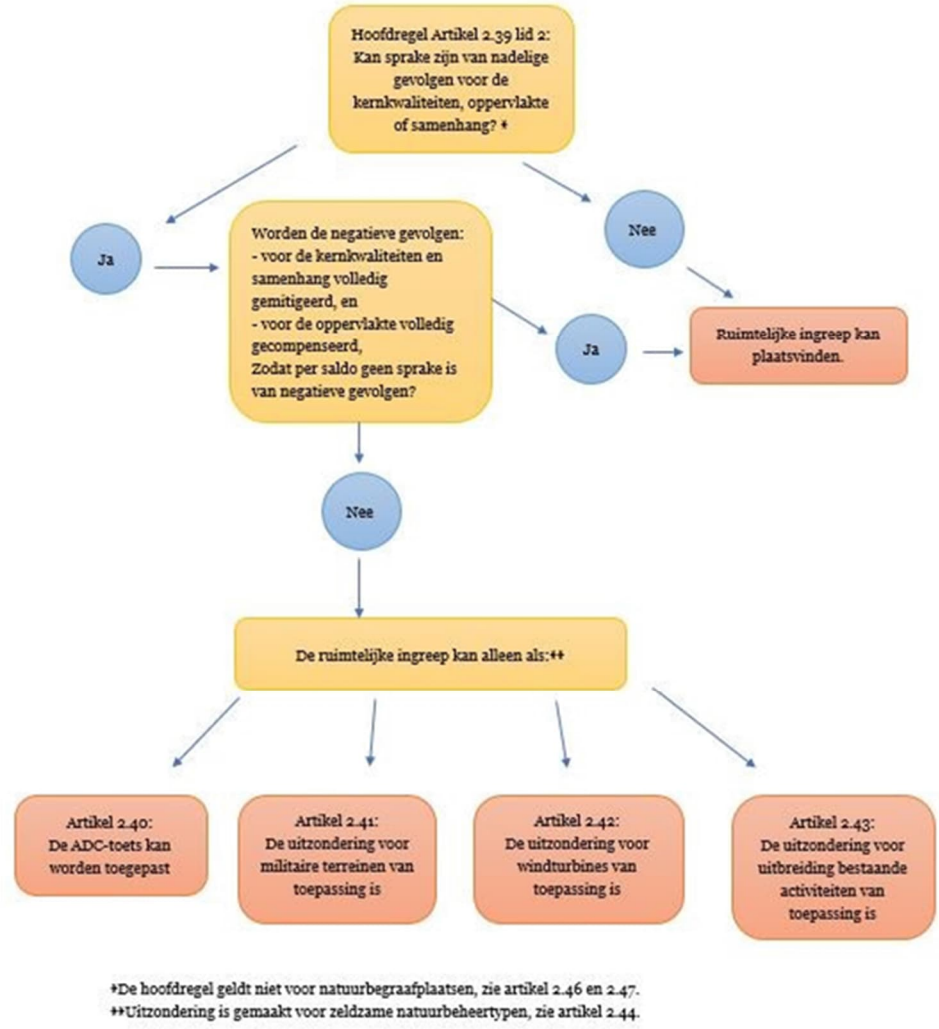
2.1 Natuurnetwerk Nederland/Gelders Natuurnetwerk

Het Natuurnetwerk Nederland (NNN), in 1990 door het Rijk geïntroduceerd als Ecologische Hoofdstructuur (EHS), is een samenhangend netwerk van bestaande en toekomstige natuurgebieden in Nederland. Naast tal van natuurgebieden omvat het NNN ook vrijwel alle Natura 2000-gebieden. Met uitzondering van de rijkswateren, waar het Rijk bevoegd gezag is (o.a. Waddenzee, Noordzee, IJsselmeer), zijn de provincies bevoegd gezag inzake het NNN. Het Natuurnetwerk Nederland is vastgelegd in de Provinciale structuurvisies en Provinciale verordeningen. De wettelijke bescherming (Wro) van het NNN is geregeld via het bestemmingsplan.

In Gelderland worden o.a. de volgende gebieden beschermd door regels in de Omgevingsverordening 2023 (Afdeling 2.6):

- Gelders Natuurnetwerk.
- Groene ontwikkelingszone.

Het Gelders Natuurnetwerk (GNN) (art. 2.39 tot en met 2.45) omvat het Gelderse deel van het Natuurnetwerk Nederland (GNN). De afweging voor ingrepen in het GNN gaat volgens het ‘nee, tenzij-principe’, zie Figuur 2-1. Voor zover een bestemmingsplan van toepassing is op het Gelders Natuurnetwerk wordt een nieuwe activiteit of ontwikkeling alleen toegestaan als die geen nadelige gevolgen kan hebben voor de kernkwaliteiten, oppervlakte en samenhang, tenzij er sprake is van een groot openbaar belang en als er geen reële alternatieven zijn en de nadelige gevolgen voor de kernkwaliteiten, oppervlakte of samenhang zoveel mogelijk beperkt en overblijvende effecten gelijkwaardig gecompenseerd worden. In provincie Gelderland is de externe werking van het GNN niet van toepassing.

Figuur 2-1 Schema beoordeling GNN. Bron: Omgevingsverordening provincie Gelderland.

2.2 Groene ontwikkelingszone

De Groene ontwikkelingszone (GO) (art. 2.52 tot en met 2.54) is het gebied dat tussen en rondom natuurgebieden ligt. Hierin liggen onder andere de zogenoemde ecologische verbindingszones (EVZ), de verbindende schakels tussen de natuurgebieden. De Groene ontwikkelingszone heeft een dubbeldoelstelling. Er is ruimte voor verdere economische ontwikkeling in combinatie met versterking van de samenhang tussen aangrenzende en inliggende natuurgebieden. Randvoorwaarde is alleen dat de kernkwaliteiten en ontwikkeldoelen per saldo niet worden aangetast. Bij een ontwikkeling of activiteit in het GO moet de natuurkwaliteit worden versterkt. Dit betekent bijvoorbeeld dat wanneer een initiatiefnemer iets wil bouwen in deze zone, tegelijkertijd de kernkwaliteiten moeten worden versterkt door aanleg van natuur- en landschapselementen.

3 Nee, tenzij toetsing GNN

3.1 Gronden om de bestemming te wijzigen

Op grond van artikel 2.40 van de Omgevingsverordening (artikel 1.7 omgevingsverordening per 1-1-2024) van provincie Gelderland is een andere bestemming dan natuur in een bestemmingsplan voor gronden binnen het Gelders Natuurnetwerk alleen mogelijk als:

a) Er sprake is van een groot openbaar belang en
b) Er voor de realisering daarvan geen reële alternatieven zijn en
c) De nadelige gevolgen voor de kernkwaliteiten, oppervlakte of samenhang zoveel mogelijk worden beperkt en de overblijvende effecten gelijkwaardig worden gecompenseerd.

3.2 Groot openbaar belang

De ontsluitingsweg is nodig in verband met de openbare veiligheid en redenen van economische aard. Boerderij Elzenhof had een ontsluiting via het Blauwe Laantje, waarbij een onbewaakte spoorwegovergang overgestoken moest worden. Dit was de enige manier om van en naar de boerderij te komen. Deze ontsluiting is meer een pad dan een weg en had alleen tot doel de betreffende boerderij te ontsluiten (er waren geen andere bestemmingen voor de weg in de buurt). Dit pad kruist de spoorlijn Arnhem – Zutphen, elke circa 10 tot 15 minuten komt een passagierstrein langs over het dubbelspoor. ’s Nachts rijden er met name goederentreinen over het spoor, waaronder ook treinen met gevaarlijke stoffen als methaan. De overweg lag in een afbuiging waar de treinen 140 km/uur (kunnen) rijden. Door de afbuiging in het spoor is het uitzicht bij de overgang vanaf de kant van de boerderij, zeker naar rechts, beperkt, wat een snelheids- en afstandsinschatting van de aankomende trein, zeker bij slechtere weersomstandigheden, zoals mist, en bij duisternis, moeilijk maakt. Bovendien rijdt het verkeer, komende van de boerderij, parallel aan het spoor wat het uitzicht naar rechts (naar achteren) ook nog beperkt. In het verleden hebben zich dan ook meerdere keren ‘bijna ongevallen’ voorgedaan, waarbij men nog net op tijd stil stond voor een voorbijgaande trein.

De overweg was uitgevoerd als een onbewaakt overpad dat met hekken van de spoorbaan was afgescheiden; een zogenaamde particuliere overweg. De bewoners, bezoekers, en leveranciers die van deze overweg gebruik maakten moesten voor de overweg stoppen, het hek openen, de spoorbaan oversteken en dan de hekken weer sluiten. Onder deze bezoekers waren ook veel schoolkinderen die de boerderij bezochten in het kader van een basisschoolproject. Per keer dat de spoorbaan overgestoken moest worden, vonden telkens diverse oversteekbewegingen plaats, zowel lopende als rijdende.

Alle betrokken partijen, waaronder ProRail, Geldersch Landschap en Kasteelen (GLK) en boerderij Elzenhof (met zijn toeleveranciers) wilden dat er een einde zou komen aan deze onveilige en ongewenste situatie. Dit sluit bovendien aan bij het Programma Niet Actief Beveiligde Overwegen (NABO). Het Ministerie heeft ProRail de opdracht gegeven om de 180 publiek toegankelijke NABO’s op het reizigersnet zo snel als mogelijk op te heffen.

De spoorwegovergang bij boerderij Elzenhof valt in de door ProRail genoemde categorie ‘Niet Actief Beveiligde Overweg’ (NABO). Hierover schrijft ProRail dat het de wens is om alle onbewaakte overgangen ofwel op te heffen, ofwel actief te beveiligen. Het afsluiten van de overweg is daarmee van groot openbaar belang in verband met de veiligheid van de bewoners van boerderij Elzenhof, de toeleveranciers, bezoekers en de treinpassagiers. Daarnaast, maar dit hangt samen met het veiligheidsbelang, is er sprake van een economisch belang. Friesland Campina dreigde de melk niet meer op te halen in verband met de onveilige situatie, met financiële consequenties voor het Melkveebedrijf De Elzenhof.

3.3 Alternatievenafweging

Kasteel Biljoen ligt aan de rand van het dorp Velp en maakt onderdeel uit van het gelijknamige landgoed dat in handen is van Stichting Geldersch Landschap & Kasteelen. Dit terrein is circa 162 hectare groot, waarvan ongeveer 70 hectare is aangewezen als beschermd Rijksmonument. Onderdeel van het landgoed is het melkveebedrijf op boerderij Elzenhof.

In verband met de veiligheid was het opheffen van de onbeveiligde spoorovergang in het Blauwe Laantje op landgoed Biljoen gewenst. Deze onbeveiligde spoorovergang maakte deel uit van de enige ontsluitingsroute voor de boerderij Elzenhof en was daarmee essentieel voor de bedrijfsvoering. In verband met de voortgang van de agrarische bedrijfsvoering én de acute noodzaak voor een veiligere toegang tot de boerderij is reeds in 2017 een tijdelijke alternatieve ontsluiting aangelegd, middels een half verharde weg parallel aan het spoor tot aan de meer zuidelijk gelegen beveiligde spoorovergang. Deze tijdelijke alternatieve ontsluiting is noodzakelijk doordat de onbeveiligde spoorovergang in het Blauwe Laantje is dichtgezet. De ligging van deze half verharde weg is gekozen vanwege de minste visuele impact op het landschapsbeeld van het landgoed. De weg volgt de barrière welke gevormd wordt door de spoorbaanligging in het landschap.

In de periode van 2017 tot nu is de onbeveiligde spoorovergang in het Blauwe Laantje reeds dichtgezet voor gebruik, vanwege de acute veiligheidsnoodzaak. Om deze overweg nu definitief te saneren moet een definitieve ontsluitingsroute voor boerderij Elzenhof worden geboden.

Het definitief maken van de huidige tijdelijke weg is hiervoor de meest passende oplossing. De weg voldoet voor het gebruik en heeft minimale impact op de omgeving. Om de weg nog beter in het landschap te laten passen is een compensatieplan opgesteld in overeenstemming met GLK. Ook is een landschappelijk inpassingsplan gemaakt waarin voorstellen staan voor een goede borging van de definitieve ontsluitingsweg in het landschap. Zo wordt het landschappelijk beeld van het laantje versterkt door het plaatsen van een aantal nieuwe bomen en worden de zichtlijnen elders in het landschap versterkt door het plaatsen van 2 solitaire bomen.

3.4 Compensatie

De aantasting van het GNN door de permanente ontsluitingsweg wordt in hoofdstuk 4 beschreven. De hiertoe benodigde compensatie en het compensatieplan wordt in hoofdstuk 5 en 6 beschreven en toegelicht.

4 Effectbeoordeling GNN en GO

4.1 Benodigd onderzoek naar te verwachten effecten

Bij een nieuwe activiteit of ontwikkeling in het Gelders Natuurnetwerk (artikel 2.45) en/of Groene ontwikkelingszone (artikel 2.53a) doet de initiatiefnemer onderzoek naar de te verwachten effecten van die activiteit of ontwikkeling op de kernkwaliteiten, oppervlakte en samenhang van het GNN en naar kernkwaliteiten en ontwikkeldoelen van het GO. In de beschrijving van de onderzoeksresultaten worden in ieder geval betrokken de in het gebied aanwezige actuele en potentiële natuurwaarden, beschermde soorten en soorten van de nationale Rode Lijsten en ecologische samenhang.

Voor zover de ontwikkeling of activiteit daar effect op kan hebben, wordt in de beschrijving van de onderzoeksresultaten betrokken de in het gebied aanwezige kwaliteit van water, bomen en lucht, stilte rust en duisternis en landschappelijke, cultuurhistorische, geomorfologische, en bodemkundige waarden, en ook het reliëf.

4.2 Kernkwaliteiten en ontwikkelingsdoelen

Het Gelders Natuurnetwerk en de Groene ontwikkelingszone zijn onderverdeeld in deelgebieden met elk kernkwaliteiten en ontwikkelingsdoelen. Deze kernkwaliteiten en ontwikkelingsdoelen gelden voor zowel het GNN als het GO. Het plangebied ligt bij het Gelders Natuurnetwerk binnen het deelgebied 131 Biljoen, Middachten en Hof te Dieren.

4.2.1 Beschrijving kernkwaliteiten en ontwikkeldoelen

Voor het deelgebied 131 Biljoen, Middachten en Hof te Dieren zijn de onderstaande vastgestelde kernkwaliteiten aanwezig binnen of in de omgeving van het plangebied. Deze zijn bepaald o.b.v. de kaarten van de provincie Gelderland, kennis van het gebied en de beschrijvingen uit de quick scans natuur van Eelerwoude en het veldbezoek door de ecoloog van Sweco (op 14 maart 2023):

- Overgangen tussen de Veluwezoom en het IJsseldal met de dorpen en enken.
- Onderdeel van Nationaal Landschap Veluwe.
- Leefgebied das.
- Cultuurhistorische waarden van de Landgoederen Biljoen.

De vastgestelde ontwikkeldoelen die van toepassing zijn op de locatie zijn:

- Vermindering barrièrewerking spoorlijn.
- Ontwikkeling biotopen voor reptielen en amfibieën.
- Ontwikkeling cultuurhistorische patronen en beheersvormen.

Het effect van de ontsluitingsweg op landschappelijke en cultuurhistorische waarden van de Landgoederen Biljoen is uitgewerkt in hoofdstuk 4.5.

4.2.2 Actuele en potentiële natuurwaarden[1]

Het gehele plangebied is beschikbaar als natuur waar beschermde soorten zoals de buizerd, de das, de eekhoorn, verschillende soorten vleermuizen en de ringslang voorkomen. Op basis van de aanwezige biotopen, literatuurgegevens en expertise zijn onder andere de volgende algemeen voorkomende zoogdieren binnen het gebied aanwezig of te verwachten: das, eekhoorn, haas, konijn, egel, hermelijn, ree en diverse algemene (spits)muizen. Deze soorten kunnen het plangebied gebruiken als (onderdeel van hun) leef- en foerageergebied. Op ongeveer 300 meter van de planlocatie is een dassenburcht bekend.

De aangetroffen vogels binnen en direct rondom het plangebied zijn algemene broedvogels van bossen, struwelen en parken. Onder andere de volgende vogelsoorten kunnen gebruik maken van het plangebied; ekster, houtduif, koolmees, merel, pimpelmees, roodborst, boomkruiper, groene specht, boomklever en winterkoning. Uit verspreidingsgegevens zijn waarnemingen bekend van buizerd en grote gele kwikstaart, soorten met jaarrond beschermde nesten. Nestlocaties van deze soorten zijn niet aangetroffen binnen de effectafstand van de ontsluitingsweg.

Op basis van het aanwezige biotoop en verspreidingsgegevens is bekend dat de ringslang aanwezig is op het Landgoed. Een aantal soorten zoals bruine kikker, bastaardkikker, gewone pad en kleine watersalamander kunnen het gebied potentieel gebruiken als landbiotoop. Op het Landgoed is een beek aanwezig, mogelijk wordt deze beek gebruikt als voortplantingswater van algemeen voorkomende amfibieën. In de Beekhuizense Beek (de beek die de ontsluitingsweg kruist) zijn algemeen voorkomende vissoorten als drie- en tiendoornige stekelbaars waargenomen. Deze algemeen voorkomende vissoorten gebruiken de beek mogelijk als voortplantingswater.

4.2.3 Effectbeoordeling Kernkwaliteiten en ontwikkelingsdoelen

In de gebruiksfase kunnen in omliggend GNN- en GO-gebied vleermuissoorten, algemene amfibieën, reptielen als ringslang en zoogdieren als das, muizensoorten en marterachtigen worden verstoord. Deze verstoring zal bestaan uit geluidsverstoring (wegverkeer) en optische verstoring (verstoring door bewegend autoverkeer, lichtverstoring door wegverkeer). Geluids- en optische verstoring zijn momenteel al aanwezig in het gebied door de aanwezigheid van de nabijgelegen spoorlijn, de provinciale weg N785 en recreatie op het Landgoed. De ontsluitingsweg wordt dusdanig weinig door verkeer gebruikt, dat verstoring door geluid en licht beperkt is.

Het Landgoed Biljoen is onderdeel van het leefgebied van de das. Er is op ongeveer 300 meter van de ontsluitingsweg een dassenbucht aanwezig. Het aanleggen van de ontsluitingsweg heeft geen negatief effect gehad op het aanwezige foerageergebied van de das. Er is meer dan voldoende geschikt foerageergebied aanwezig. De dassenbucht blijft behouden en zal niet worden verlaten door de aanleg van de ontsluitingsweg. De ontsluitingsweg heeft geen negatief effect op het leefgebied van de das. De ontsluitingsweg blijft daarbij toegankelijk voor de das om zich over te verplaatsen.

[1] Gebaseerd op de rapporten zoals genoemd in hoofdstuk 1.5.

Het gebruik van het plangebied door wegverkeer zorgt voor vermindering van areaal leefgebied voor algemene soorten. Echter is er geen sprake van vernietiging van verblijfplaatsen en is er voldoende geschikt alternatief leefgebied aanwezig door open velden, aangrenzende weilanden en het Landgoed. De bereikbaarheid hiervan verslechtend niet door de ontsluitingsweg. De locatie zal in het verleden ook al geen deel uitgemaakt hebben van essentieel leefgebied. De ontsluitingsweg kan potentieel gebruikt worden door reptielen om zich op te warmen. Er zijn op het Landgoed Biljoen voldoende locaties aanwezig om dit ontwikkeldoel te kunnen realiseren. Omdat de ontsluitingsweg niet is afgerasterd blijft het voor dieren mogelijk om zich vrij te verplaatsen.

In het plangebied bevinden zich natuurbeheertypen vanuit het Natuurbeheerplan van de provincie Gelderland, namelijk N03.01 Beek en Bron, N12.02 Kruiden- en faunarijk grasland en N17.03 Park- of Stinzenbos. De ontsluitingsweg doorsnijdt alle drie de aanwezige natuurbeheertypen. De exacte oppervlaktes van het ruimtebeslag wordt beschreven in paragraaf 4.4.

De aanleg van de ontsluitingsweg heeft geen positief effect op het ontwikkelingsdoel om de barrièrewerking van de spoorlijn te verminderen. Het maakt de halfverharding op dit deel breder. Zowel de spoorlijn als de omliggende graslanden zijn omheind door hekwerk. De spoorlijn en het hekwerk vormen daarmee de voornaamste blokkades. Het hekwerk betreft echter geen dichte afrastering waardoor kleinere zoogdieren en dassen het hekwerk kunnen passeren. Grotere soorten, zoals reeën, kunnen over het hekwerk heen springen. Langs de ontsluitingsweg wordt geen hekwerk geplaatst, overeenkomstig met de huidige situatie. Het aantal verkeersbewegingen neemt niet toe en blijft hetzelfde als dat er sinds 2016 over de (tijdelijk) vergunde weg rijdt. Het verkeer op de ontsluitingsweg betreft met name verkeer tussen de weg het Biljoen en de boerderij aan het eind van de ontsluitingsweg. Door de beperkte verkeersbewegingen op de ontsluitingsweg, is hier geen groot aanrijdingsgevaar voor fauna aanwezig. Dit gevaar zit hem voornamelijk bij de spoorlijn, doordat ondanks het hekwerk fauna toch het spoor over kunnen steken. Daarnaast ligt de ontsluitingsweg vrijwel parallel aan het spoor, op enkele meters afstand hiervan. Doordat er geen aanvullend hekwerk geplaatst wordt, de verkeersbewegingen beperkt zijn, en het spoor de voornaamste barrière vormt heeft de ontsluitingsweg geen aanvullende barrièrewerking voor de fauna in de omgeving.

De aanleg van de ontsluitingsweg leidt uitsluitend door ruimtebeslag tot aantasting van de kernkwaliteiten. Overige negatieve effecten op de kernkwaliteiten danwel de ontwikkelingsdoelen van het landgoed (GNN-deelgebied 131 Biljoen, Middachten en Hof te Dieren) zijn niet aan de orde.

4.3 Samenhang

Het plangebied ligt midden in een groot gebied ligt dat is aangewezen als GNN en GO, waarbij het Landgoed onderdeel is van een netwerk aan groene gebieden. Het plangebied zelf vormt, samen met de spoorlijn (die ook als GO is aangewezen) de overgang tussen GNN ten noorden en ten zuiden van de spoorlijn. Het is onderdeel van een ecologische verbinding tussen de Veluwe en het IJsselgebied, de verbinding met de andere zijde van de spoorlaan wordt vooral vormgegeven door de beek die onder de spoorlijn doorgaat. In de situatie vóór het aanleggen van de tijdelijke ontsluitingsweg bestond het terrein uit kruiden- en faunarijk grasland.

Voor de aanleg werd het bos aan de zuidelijke zijde uitsluitend verbonden tot aan het spoor door een smalle bosschage bestaande uit lage struiken tot circa één meter hoogte en een lengte van circa 12 meter. De doorsnijding van de ontsluitingsweg heeft geresulteerd in een halvering van het bosschage naar circa 6 meter. Deze afname is leidt echter niet tot een significante aantasting van de ecologische samenhang van het gebied.

Voor soorten van houtige elementen was de samenhang in de situatie vóór de aanleg van de ontsluitingsweg al beperkt tot de houtelementen nabij de oost- en westpunt van het plangebied, omdat ten noorden van het traject van de weg geen andere houtelementen aanwezig zijn. Voor de aanleg van de ontsluitingsweg werden geen bomen geveld. Op basis hiervan treedt er geen verslechtering van de samenhang op. Wel is de samenhang van houtige elementen in de huidige situatie al zwak, waardoor dit bij uitwerking van de compensatie een kans biedt om versterking van de houtige elementen te realiseren.

Het GNN-gebied wordt niet gesplitst bij aanleg van de ontsluitingsweg, waardoor geen sprake is van verstoring van de ecologische samenhang. Door de verbindingsweg wordt de ecologische verbinding tussen Veluwe en IJsselgebied iets breder doorsneden. Echter blijft de spoorweg veruit het grootste effect hebben op de barrièrewerking aangezien hier een groter aanrijdingsgevaar is, de te passeren zone breder is en moeilijker passeerbaar is voor kleine fauna.

De ontsluitingsweg vormt vanwege het geringe verkeer wat hier gebruik van maakt geen extra barrière voor soorten die zich willen verplaatsen. Omdat er voldoende leefgebied aangrenzend aanwezig blijft is een negatief effect op de samenhang uit te sluiten.

Voor soorten van houtige elementen was de samenhang in de situatie vóór de aanleg van de ontsluitingsweg al beperkt tot de houtelementen nabij de oost- en westpunt van het plangebied. Op basis hiervan treedt geen verslechtering van de samenhang op.

4.4 Oppervlakte

In en aangrenzend aan het plangebied bevinden zich natuurbeheertypen zoals benoemd in het Natuurbeheerplan van de provincie Gelderland, namelijk N03.01 Beek en Bron, N12.02 Kruiden- en faunarijk grasland en N17.03 Park- of Stinzenbos. De ontsluitingsweg doorsnijdt twee van deze natuurbeheertypen. In Tabel 4.1 is per natuurtype het ruimtebeslag weergegeven.

Tabel 4.1 Overzicht ruimtebeslag op de aanwezige natuurbeheertypen door de ontsluitingsweg.

Natuurbeheertype	Ruimtebeslag (m^2)
N03.01 Beek en bron	4
N12.02 Kruiden- en faunarijk grasland	1.607
N17.03 Park- en Stinzenbos	193

Het grootste areaal ruimtebeslag vindt plaats op het natuurbeheertype Kruiden en faunarijk grasland (N12.02). Het minste areaal is het natuurbeheertype Beek en bron (N03.01). De Beekhuizerbeek is hier smal waardoor het ruimtebeslag door de ontsluitingsweg zeer beperkt is.

Hoewel een duiker de ononderbroken doorstroom van de beek mogelijk houdt, kan er op de locatie van de ontsluitingsweg geen oeverbegroeiing meer bestaan. Om die reden leidt de ontsluitingsweg alsnog tot ruimtebeslag. Het areaal ruimtebeslag door de ontsluitingsweg heeft effect op zowel areaal binnen GO als GNN. Het areaal ruimtebeslag dient te worden gecompenseerd. De compensatie wordt nader toegelicht in hoofdstuk 5.

4.5 Landschappelijke en cultuurhistorische waarden

4.5.1 Inleiding

De permanente ontsluitingsweg heeft effect op de landschappelijke- en cultuurhistorische waarden van het Landgoed Biljoen. Hieronder staan zowel positieve als negatieve effecten met betrekking tot landschaps-, en cultuurhistorische waarden van het landgoed.

4.5.2 Landschappelijke kwaliteit

Het open weidegebied (parkweide) van het Landgoed Biljoen ten noorden en zuiden van de spoorlijn is een landschappelijke kwaliteit. De spoorlijn doorsnijdt dit gebied. Een permanente ontsluitingsweg langs het spoor betekent een verbreding van de doorsnijding. Hierdoor is, vanaf de zuidzijde van het spoor, een zekere mate van verslechtering van de beleving van de eenheid van het open weidelandschap van het Landgoed. Daarnaast was de verwachting dat de tijdelijke ontsluitingsweg afbreuk zou doen aan de zichtbaarheid, continuïteit en de beleving van de Beekhuizense Beek als onderdeel van het Landgoed, met name door de overkluizing van de beek door de weg met dam en duiker. De verwachting was dat de beek minder zichtbaar zou zijn. De beleefbaarheid van de beek was al vrij gering, omdat er geen duidelijke weg naar de beek was. Door de tijdelijke ontsluitingsweg is de beek juist beter zichtbaar geworden en is er juist een positief effect. Bij omzetten van de tijdelijke ontsluitingsweg naar een permanente ontsluitingsweg zal ook de zichtbaarheid van de beek het positieve effect blijven ondervinden.

De groenelementen van het Landgoed, bosdelen en solitaire monumentale bomen liggen bij realisatie van de permanente ontsluitingsweg in de beleving dichter op de infrastructuur. Die zou afbreuk kunnen doen aan de landschapsbeleving vanuit de trein en vanaf de weg naar Biljoen. Gezien het feit dat de ontsluitingsweg direct grenst aan het spoorwegtracé, welke hoger is gelegen dan de weg (het spoor ligt op een dijkje), wordt vanuit de trein vooral over de weg heen gekeken. Het effect, visuele impact, op de landschapsbeleving is daardoor minimaal. Vanaf de ontsluitingsweg wordt de parkweide weer beter te beleven en daardoor is deze weg te zien als een vervanging van de verdwenen paden in dit gebied.

Door de ontsluitingsweg is een extra inrit ontstaan op de weg Biljoen. Door deze inrit wordt het beeld van de heldere continue noord-zuid gelegen weg met dubbele beukenlaan rommeliger ter hoogte van de spoorwegovergang. Bovendien ligt de inrit vlak bij een monumentale voetgangersingang van het Landgoed. Dit leidt de aandacht af van de ingang en het ongerepte karakter van dit stukje van het Landgoed bij het wandelbos en de beek. Bij de ligging van de ontsluitingsweg en de inrit is naast verkeersveiligheid rekening gehouden met de aanwezige natuurlijke waarden en dan met name met de ligging ten opzichte van de beukenbomen.

Fysieke maatregelen zijn destijds genomen om mogelijke beschadigingen aan de bomen te voorkomen. De inrit is op dusdanige afstand dat de bomen geen hinder ondervinden van weg.

4.5.3 Cultuurhistorische waarden

Voor de cultuurhistorische waarden van de rijksbeschermde buitenplaats Biljoen-Beekhuizen zijn geen onomkeerbare negatieve effecten te verwachten. Door de ligging van de weg, met de inrit tussen de beukenbomen, wordt de laan ontzien.

De permanente ontsluiting heeft ook een zeker positief effect op een rijksmonument. Het Blauwe Laantje maakt onderdeel uit van de rijksbeschermde buitenplaats. Door het opheffen van de onbewaakte spoorwegovergang wordt dit eikenlaantje niet meer gebruikt. Het laantje zelf blijft behouden als historisch element. De historische verbinding tussen de boerderij en heidegronden, tussen park Biljoen en Landgoed Beekhuizen en tussen kasteel en grafkelder blijft dan ook intact. Op het laankarakter van het Blauwe Laantje heeft de wijziging geen negatieve invloed. Instandhouding van de laan is afhankelijk van het onderhoud. Bovendien zijn er geen verkeersbewegingen meer wat een positief effect heeft op het behoud van de aanwezige bomen in het laantje.

4.5.4 Conclusie

Vanuit landschap en cultuurhistorisch perspectief is het wenselijk te zorgen voor behoud van het laanbeeld over de gehele lengte van het ‘Blauwe Laantje’ (van Ossendaalselaan tot in het kasteelpark van Biljoen). Op het gedeelte ten zuiden van het spoor is dit laanbeeld momenteel minder sterk aanwezig en verdwijnt het in aanwezige bosschages van het Landgoed. Voor herstel van het ‘Blauwe Laantje’ kan aangepast beheer, kap van bosschages of heraanplant van laanbomen het laanbeeld sterk hier verbeteren.

Het landschap rondom Biljoen kent van oudsher een agrarisch gebruik met erven, weiden en akkers. In de 19e eeuw werd het landschap ingericht in aansluiting op het kasteel. De vorm van een open ruimte werd bepaald door aanwezige bospercelen en de loop van de Beekhuizense Beek. Vanuit kasteel Biljoen gezien begeleiden de bosranden een weids vergezicht dat ontstond en dat werd aangekleed met enkele solitaire bomen. Het beoogde effect van de uitgestrekte parkweide zou versterkt kunnen worden door één of enkele solitaire bomen (bv. rode beuk) aan te brengen in de weiden tussen spoor en Zutphensestraatweg. Daarmee wordt het parklandschap van het Landgoed vergroot en ontstaat ook een connectie tussen de delen ten zuiden van het spoor en ten noorden van de Zutphensestraatweg. De permanente ontsluitingsweg tast in een bepaalde mate de cultuurhistorische waarden van het Landgoed en het rijksmonument aan. Zoals hiervoor beschreven zijn er zowel positieve als negatieve effecten.

Om de negatieve effecten op de cultuurhistorische waarden en het landschap teniet te doen worden compenserende maatregelen getroffen, zoals het versterken van de laanstructuur en aanplant van solitaire bomen.

4.6 Algehele conclusie

Het gehele plangebied is beschikbaar als natuur waar beschermde soorten zoals de buizerd, de das, de eekhoorn, verschillende soorten vleermuizen en de ringslang voorkomen. De aanleg van de ontsluitingsweg leidt niet tot het aantasten van het leefgebied van (beschermde) soorten en heeft geen negatief effect op de realisatiemogelijkheden van de aangewezen ontwikkeldoelen op het terrein van het Landgoed. De ontsluitingsweg leidt echter tot ruimtebeslag op de drie aanwezige natuurbeheertypen en daarmee tot aantasting van de kwaliteit van de aanwezige natuurbeheertypen. Aantasting van de kernkwaliteiten worden daarmee uitsluitend veroorzaakt door het effect ruimtebeslag.

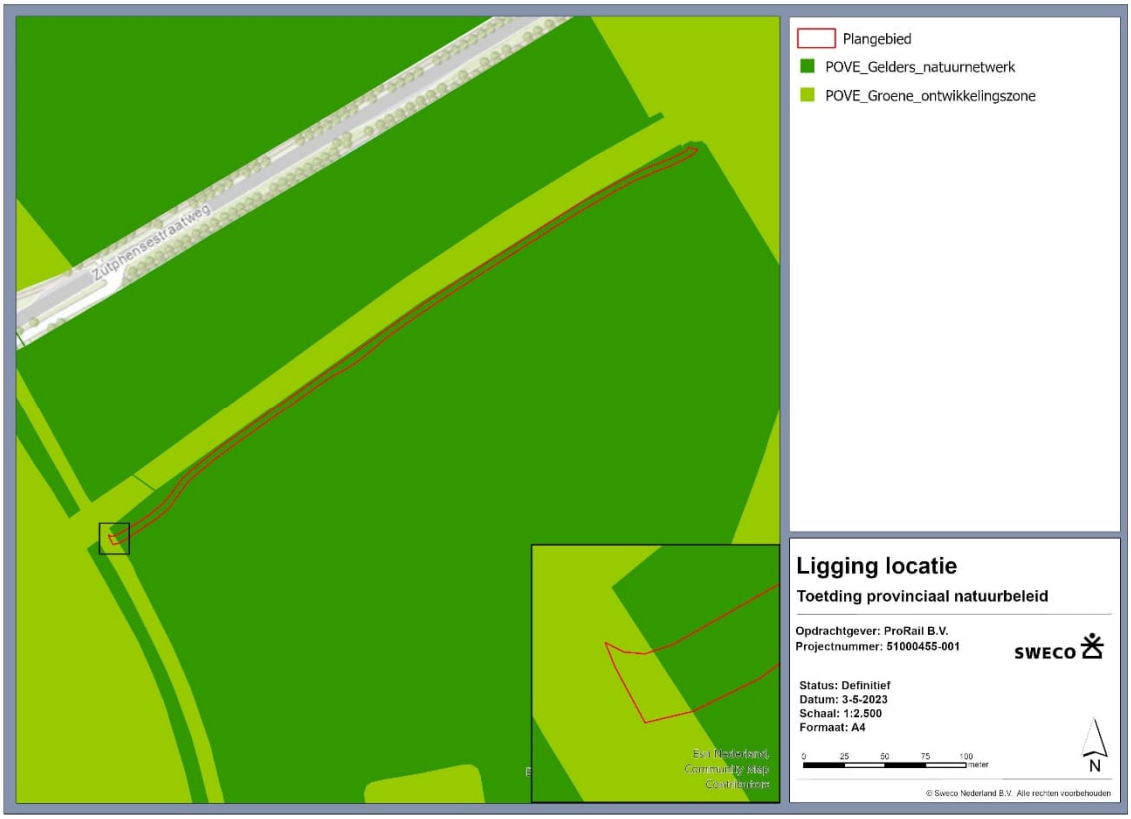
Het open weidegebied (parkweide) van het Landgoed Biljoen ten noorden en zuiden van de spoorlijn heeft een landschappelijke kwaliteit. De spoorlijn doorsnijdt dit gebied. De Beekhuizense Beek heeft een cultuurhistorische waarde, maar de zichtbaarheid van deze beek is beperkt door ontbreken van een duidelijke weg daarnaartoe. Ook heeft de noord-zuid gelegen weg Biljoen met dubbele beukenlaan een landschappelijke waarde. Om de negatieve effecten op landschappelijke kwaliteit te compenseren worden maatregelen getroffen, zoals het versterken van de laanstructuur en aanplant van solitaire bomen. Deze compenserende maatregelen moet het negatieve effect op de cultuurhistorische waarden en het landschap compenseren.

5 Compensatieopgave

5.1 Ligging ten opzichte van GNN en GO

Voor de inventarisatie van het Gelders Natuurnetwerk is gebruik gemaakt van de interactieve kaarten van provincie Gelderland[2]. Om de oppervlakte van de ontsluitingsweg te berekenen, is gebuikt gemaakt van een GIS-analyse en de CAD-bestanden behorende bij de ontsluitingsweg.

Het plangebied ligt binnen het GNN, circa 1.805 m^2 valt binnen het GNN en ligt grotendeels langs de Groene ontwikkelingszone, circa 19 m^2 valt binnen de Groene ontwikkelingszone, zie Figuur 5.1. De ontsluitingsweg heeft een totale oppervlakte van circa 1.824 m^2.

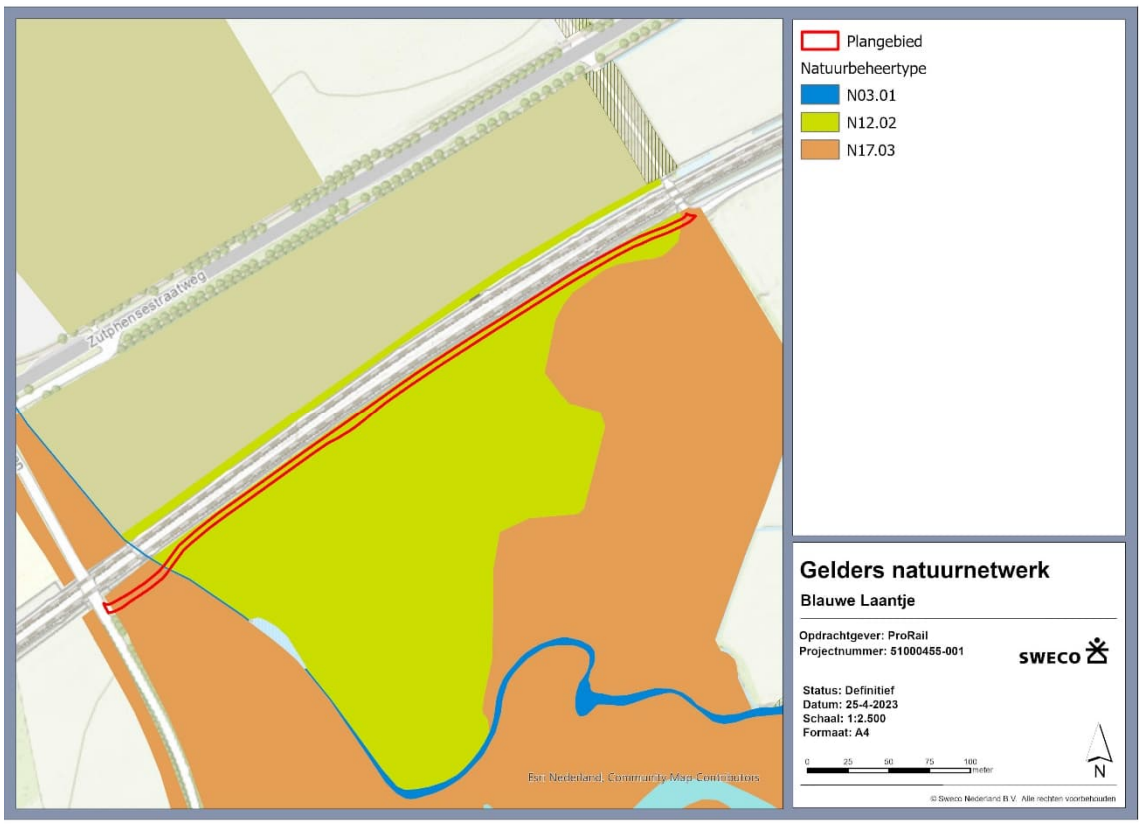
Figuur 5.1 Ligging van het plangebied ten opzichte van GNN en GO.

5.2 Aangewezen natuurbeheertypen

Binnen het plangebied zijn, op basis van de natuurbeheerkaart van de provincie Gelderland, drie natuurbeheertypen aangewezen;

- N03.01 Beek en bron.
- N12.02 Kruiden- en faunarijk grasland.
- N17.03 Park- en Stinzenbos.

[2] https://gldanders.planoview.nl/planoview/

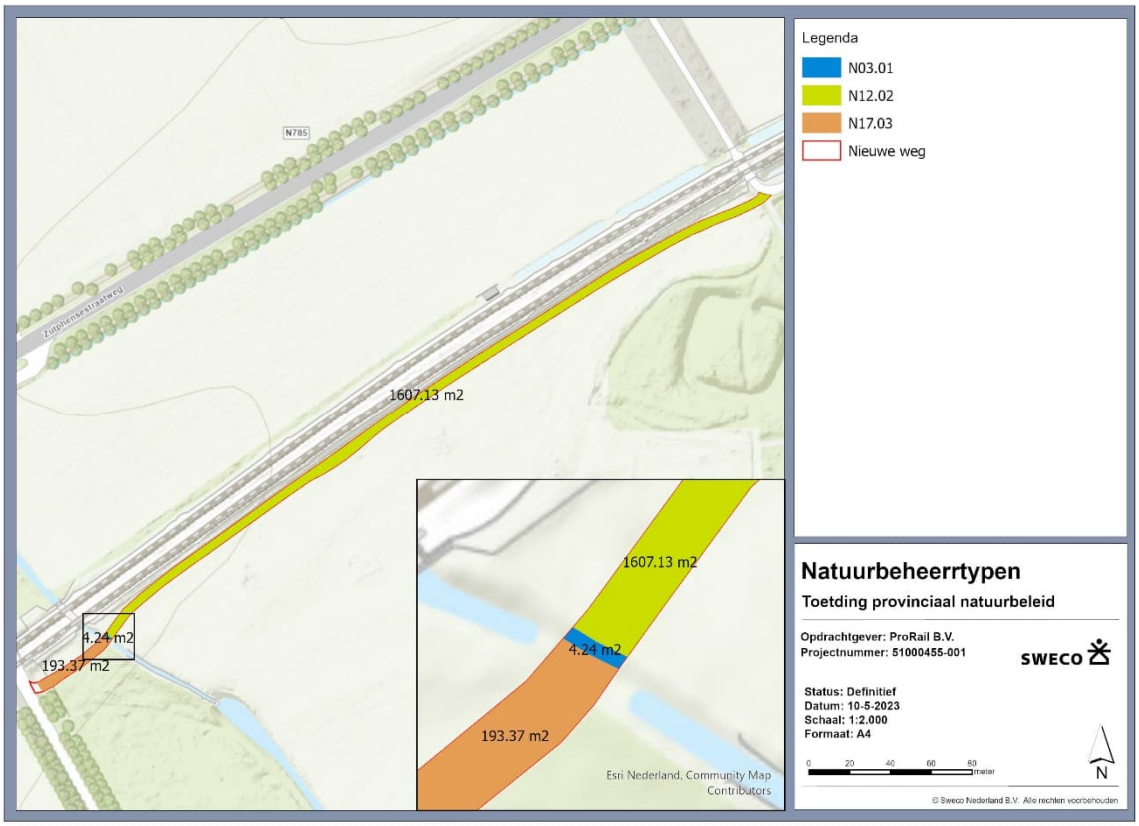
Figuur 5.2 Ligging van het plangebied ten opzichte van de aanwezige natuurbeheertypen.

5.3 Aantasting GNN en GO

Door de aanleg van de ontsluitingsweg is 1.805 m^2 GNN en 19 m^2 GO aangetast. Binnen het GNN zijn drie natuurbeheertypen aangewezen waar ruimtebeslag op ligt, zie Tabel 5-1.

Tabel 5-1 Ruimtebeslag op de natuurbeheertypen in m^2.

Natuurbeheertype	Ruimtebeslag (m^2)
N03.01 Beek en bron	4
N12.02 Kruiden- en faunarijk grasland	1.607
N17.03 Park- en Stinzenbos	193

Figuur 5.3 Locatie van de aanwezige natuurbeheertypen en het oppervlakte ruimtebeslag in m^2 door de ontsluitingsweg.

5.4 Kwaliteitsbepaling natuurbeheertypen

In onderstaande paragrafen wordt de kwaliteit gegeven van de aanwezige beheertypen conform de Index Natuur en Landschap (BIJ12). Ook wordt hiervan de ontwikkeltijd gegeven zoals opgegeven in de Omgevingsverordening.

5.4.1 N03.01 Beek en bron

Onder de tijdelijke ontsluitingsweg is een duiker aangelegd. Deze duiker is permanent vergund door het waterschap Rijn en IJssel. De duiker zorgt ervoor dat het water uit de beek nog steeds door kan stromen. De duiker lost echter niet het verlies van areaal en bij beek en bron behorende vegetatie op door aanleg van een weg over de beek. Op de locatie van de duiker kan de voor dit natuurbeheertype kenmerkende vegetatie zich niet meer ontwikkelen.
Het verlies aan oppervlakte moet gecompenseerd worden. De huidige kwaliteit van het natuurbeheertype heeft geen effect op de een eventuele toeslag voor de benodigde compensatie (wordt behandeld in paragraaf 5.5). De kwaliteit is om deze reden niet nader beoordeeld. De ontwikkeltijd van dit natuurtype is 5 tot 25 jaar.

5.4.2 N12.02 Kruiden- en faunarijk grasland

Kwaliteit N12.02. Huidig en potentiële waarden
Soorten kenmerkend voor dit type zijn in beperkte mate binnen het plangebied aanwezig.

Kruiden- en faunarijk grasland wordt bij een goede kwaliteit gekenmerkt door variatie in structuur wat veelal bestaat uit plaatselijk struweel, hoge en lage vegetatie en een kruidenrijke graslandbegroeiing die rijk is aan kleine fauna. De kwaliteitsbepaling van dit natuurtype is als volgt:

Kwaliteitsbepaling: structuurelement
Binnen het plangebied zijn 4 solitaire bomen, 100% sloot en 5% struweel aanwezig, hetgeen aangemerkt kan worden als kwaliteit ‘ hoog’ voor het beheertype N12.02.

Kwaliteitsbepaling: karakteristieke soorten.
Uit diverse verspreidingsbronnen is gebleken dat binnen het plangebied in het beheertype N12.02 de kwalificerende soorten bruin zandoogje, hooibeestje en bruine vuurvlinder voorkomen. Van de plantsoorten binnen het natuurtype zijn te weinig gegevens bekend. Uit recente verspreidingsgegevens zijn wel waarnemingen van zwarte zegge bekend. De eindbeoordeling ‘karakteristieke soorten’ komt op ‘midden’ (4-5 kwalificerende soorten).

Kwaliteitsbepaling: Ruimtelijke condities
Binnen het type N12.02 is op ongeveer 20 meter afstand tot het plangebied (overkant spoorlijn, noorden plangebied) hetzelfde natuurtype aanwezig. Ditzelfde natuurtype heeft een totaaloppervlakte van ongeveer 35 hectare. De gebieden zijn met elkaar verbonden middels een watergang die onder het spoor door loopt. De kwaliteitsbepaling ‘Ruimtelijke condities’ kan daarom als ‘hoog’ worden beschouwd.

Eindoordeel huidige kwaliteit N12.02
Het eindoordeel kwaliteit N12.02 in de huidige situatie is hoog. De ontwikkeltijd komt hierdoor uit op 5 - 25 jaar.

5.4.3 N17.03 Park- en Stinzenbos

Een klein deel van de ontsluitingsweg is volgens de natuurbeheerkaart van de provincie Gelderland gerealiseerd in natuurtype N17.03. Tijdens het veldbezoek en uit recente en oude foto’s is echter geconcludeerd dat dit natuurtype niet aanwezig was en is binnen het plangebied. Het lijkt erop dat hier N12.02 Kruiden- en faunarijk grasland aanwezig was.

Figuur 5.4 Beelden gemaakt in oktober 2008 (links) en juni 2016 (rechts). Op deze beelden is te zien dat type N17.03 voor de aanleg van de weg niet aanwezig is. Bron: Google Streetview, 2019.

Het ruimtebeslag bij de aanleg van de ontsluitingsweg leidt niet tot aantasting van beheertype N17.03. Noodzaak tot compensatie van N17.03 is dan ook niet aan de orde. Daarnaast heeft het nabijgelegen deel van het type N17.03 een zeer lage kwaliteit. Aangeplante boomsoorten met een goed ontwikkelde struiklaag en/ of een rijke kruidlaag met veel voorjaarsbloeiers zijn hier afwezig.. De weg en de spoorweg hebben een versnipperend effect op het type N17.03. Het nemen van maatregelen om dit natuurbeheertype te versterken is noodzakelijk.

5.4.4 Conclusie

De ontsluitingsweg kruist een beek die is aangewezen als N03.01 Beek en bron. Onder de tijdelijke ontsluitingsweg is in deze beek een duiker aangelegd waardoor de doorstroming gegarandeerd wordt. De duiker lost echter niet het verlies van areaal en vegetatie op. Het verlies aan oppervlakte moet gecompenseerd worden.

Het natuurbeheertype N12.02 Kruiden- en faunarijk grasland was en is aanwezig binnen het plangebied. Door het aanleggen van de tijdelijke ontsluitingsweg werd dit natuurbeheertype aangetast, compensatie is hierdoor noodzakelijk. De kwaliteit van dit type rond de ontsluitingsweg in de huidige situatie is hoog. De ontwikkeltijd komt hierdoor uit op 5 - 25 jaar.

Het natuurbeheertype N17.03 was en is niet aanwezig op de locatie van de tijdelijke toegangsweg. Het aantasten van dit natuurbeheertype is hiermee niet aan de orde. Compensatie is enkel nodig wanneer de kernkwaliteiten worden aangetast, dit is niet het geval. Wel is dit natuurtype in de omgeving aanwezig. De weg en de spoorweg hebben een versnipperend effect op het type N17.03. Het nemen van maatregelen om dit natuurbeheertype te versterken is noodzakelijk en wordt verder uitgewerkt in hoofdstuk 6.

5.5 Compensatieopgave GNN

5.5.1 Toeslag voor compensatie

Indien sprake is van een aantasting van de kernkwaliteiten van GNN dienen deze gecompenseerd te worden. De omvang van de compensatie dient gelijk te zijn aan de oppervlakte van het door de nieuwe functie aangetaste areaal, vermeerderd met een toeslag. De toeslag is afhankelijk van de ontwikkelingstijd van het natuurtype, zoals vastgelegd in een overzicht met de hectaretoeslag per natuurtype (zie omgevingsverordening). De toeslag is als volgt:

a) Geen toeslag bij natuur met een ontwikkeltijd van 5 jaar of minder;
b) 1/3 deel van het oppervlak en de gekapitaliseerde kosten van het ontwikkelingsbeheer bij natuur met een ontwikkeltijd tussen 5 en 25 jaar;
c) 2/3 deel van het oppervlak en de gekapitaliseerde kosten van het ontwikkelingsbeheer bij natuur met een ontwikkeltijd tussen 25 en 100 jaar;
d) Een door Gedeputeerde Staten te bepalen oppervlak en bedrag voor kosten van het ontwikkelingsbeheer bij natuur met een ontwikkelingstijd van meer dan 100 jaar.

5.5.2 Compensatieopgave

De compensatieopgave inclusief toeslag is bepaald aan de hand van de *tabel: ontwikkeltijd (in jaar) per natuurbeheertype* zoals opgesteld door de provincie Gelderland en de kwaliteitsbepaling van de aanwezige natuurbeheertypen. Dit leidt tot de compensatieopgave zoals weergegeven in Tabel 5-2.

Het natuurbeheertype Park en Stinzenbos (N17.03) wordt op verschillende locaties in de directe omgeving versterkt. Het oppervlakteverlies van het GNN wordt gecompenseerd in het compensatiegebied met natuurbeheertype Kruiden en faunarijk grasland (N12.02).

Tabel 5-2 ontwikkeltijd (in jaar) per natuurbeheertype en compensatieopgave in m^2.

Natuurbeheertype	Ontwikkeltijd	Toeslag	Aangetast areaal	Oppervlakte toeslag	Compensatie totaal
N03.01 Beek en bron	5-25	1/3	4	1	6
N12.02 Kruiden- en faunarijk grasland	5-25	1/3	1.607	530	2.137
N17.03 Park- en Stinzenbos*	n.v.t.	0	194	n.v.t.	194

* Enkel compensatie oppervlakte verlies GNN.

5.6 Versterkingsopgave GO

5.6.1 Toetsingskader

Bij een ontwikkeling of activiteit in het GO moet de natuurkwaliteit worden versterkt. Dit betekent bijvoorbeeld dat wanneer een initiatiefnemer iets wil bouwen in deze zone, tegelijkertijd de kernkwaliteiten moeten worden versterkt door aanleg van natuur- en landschapselementen.

5.6.2 Versterkingsopgave conform rekentabel GO

De provincie Gelderland heeft een formulier gemaakt waarmee ontwikkelingen binnen het GO dienen te worden getoetst. Met het Formulier Berekening versterking Groene ontwikkelingszone wordt de benodigde versterking bepaald. Het formulier is opgedeeld in 3 onderdelen: verliesfactor; impactfactor en versterkingsfactor.

De verliesfactor bepaalt op basis van aanwezige landschapselementen of natuurbeheertypen waar ruimtebeslag op plaatsvindt. Op basis van ruimtebeslag wordt per landschapselement of natuurbeheertype de verliespunten berekend. De impactfactor wordt uitgedrukt in impactpunten door de voorgenomen ontwikkeling, zoals het realiseren van woningen of een bedrijventerrein. De totale verlies-en impactpunten vormen samen de minimale vereiste versterking die behaald moet worden door invulling van de versterkingsmaatregelen.

Hieronder wordt een uitwerking van het formulier beschreven, en in bijlage 1 is de samenvatting van de berekening opgenomen.

Verliesfactor
De voorgenomen ontwikkeling heeft binnen de begrenzing van het GO een impact op aangewezen ontwikkeldoelen. Op de locatie van de ontsluitingsweg was kruiden- en faunarijkgrasland aanwezig. Dit valt onder de categorie droge natuurgraslanden. Er verdwijnt 0,0019 ha aan droge natuurgraslanden. Dit leidt tot 2 verliespunten.

Impactfactor
De impactfactor wordt bepaald o.b.v. de eindsituatie van de voorgenomen ontwikkeling. De impactfactor wordt bepaald aan een aantal categorieën. De ontsluitingsweg valt onder de categorie wegen <80 km/uur. De oppervlakte is 0,0019 ha. Een verhoging van de factor is van toepassing omdat het een nieuwe functie op deze locatie betreft. Het totaal aan impactpunten komt uit op 8.

Versterkingsmaatregelen
De punttotalen uit de verlies- en impactfactor vormen samen de verliespunten, in totaal 10 punten. Deze punten vormen de minimale vereiste versterking.

De versterking kan gerealiseerd worden middels ontwikkelen van landschapselementen, beheertypen of speciale elementen zoals stobbenwallen of takkenrillen binnen bestaand GO.

Ter compensatie wordt 0,01 ha (100 m^2) droge natuurgraslanden aangelegd, dit wordt gecombineerd met de compensatielocatie voor het GNN, met natuurbeheertype N12.02 kruiden- en faunarijk grasland. Dit levert 10 versterkingspunten op. Dit levert een balans op van 0 punten. De compensatie wordt binnen het Landgoed Biljoen gerealiseerd.

6 Compensatie- en versterkingsplan

6.1 Opstellen compensatieplan

Voor de onderbouwing met betrekking tot mitigatie dient een compensatieplan en/of versterkingsplan te worden vastgesteld, waarin in ieder geval wordt ingegaan op de wijze waarop wordt verzekerd dat de mitigatie en de compensatie daadwerkelijk worden uitgevoerd, de wijze van monitoring en rapportage van de tenuitvoerlegging van de mitigatie en de compensatie. De uitvoering van het compensatieplan dient binnen vijf jaar na de besluitvorming van de betreffende ingreep te zijn afgerond. Het mitigatie- of compensatieplan moet gereed en akkoord zijn bij de provincie als bevoegd gezag bij de vaststelling van het projectplan Waterwet en het bestemmingsplan.

6.2 Locatie compensatie

De locatie voor de compensatie- en versterkingsopgave is een grasland met lage natuurwaarden in de huidige situatie gelegen binnen het Landgoed Biljoen. Dit grasland is momenteel aangewezen als GO. De watergang die langs het grasland loopt is aangewezen als GNN met als natuurbeheertype N03.01 Beek en bron. Op de oever is een rietkraag aanwezig. Zie Figuur 6.2 voor een impressie van de locatie.

Figuur 6.1 Impressie van het grasland en de watergang.

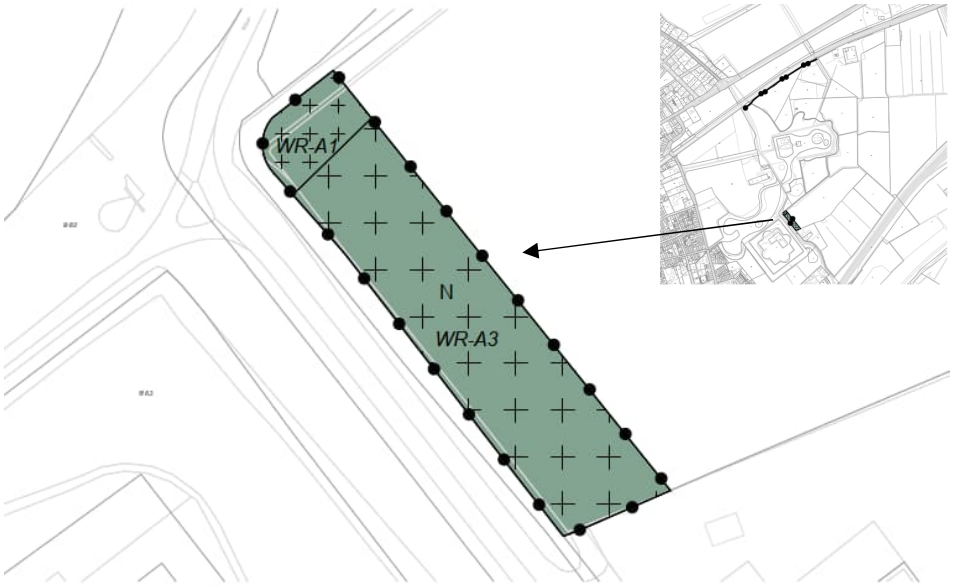
6.3 Type natuurcompensatie

Door het omzetten van de tijdelijke ontsluitingsweg naar een permanente ontsluitingsweg worden twee (aanwezige) natuurbeheertypen aangetast; N03.01 Beek en bron en N12.02 Kruiden- en faunarijk grasland. Daarnaast gaat er een deel GO verloren wat dient te worden gecompenseerd. Het beheertype N17.03 Park- en Stinzenbos wordt in de omgeving versterkt. Het verlies aan oppervlakte GNN, behorende bij N17.03, wordt één op één gecompenseerd. De oppervlakte van de benodigde compensatie is weergegeven in Tabel 5-2.

Tabel 6-1 Ontwikkeltijd (in jaar) per natuurbeheertype en compensatieopgave in m^2.

Natuurbeheertype	Ontwikkeltijd (in jaren)	Aangetast areaal (m2)	Compensatie opgave (m2)
N03.01 Beek en bron	5-25	4	6
N12.02 Kruiden- en faunarijk grasland	5-25	1.607	2.137
Compensatie oppervlakteverlies GNN (N12.02 Kruiden- en faunarijk grasland)	5-25	194	194
Droge graslanden (GO)	5-25	19	100

In Figuur 6.2 is de locatie van de compensatie weergegeven. Hierin is de benodigde compensatie opgenomen. Voor het natuurbeheertype N03.01 Beek en bron wordt de huidige watergang met minimaal één meter verbreed over een lengte van circa 6 meter. Dit wordt gerealiseerd doorlangs de noordwestzijde van het compensatiegebied een natuurvriendelijke oever aan te leggen. Op het grasland met lage natuurwaarden wordt het natuurbeheertype N12.02 Kruiden- en faunarijk grasland gecreëerd.

Figuur 6.2 Locatie het compensatiegebied voor het GNN en GO (zie ook bijlage 2).

6.4 Inrichtingsplan

Het onderstaande inrichtingsplan is opgesteld door het Geldersch Landschap & Kasteelen (GLK).

6.4.1 Afweging

Gezien de ligging en het historisch gebruik van het compensatieperceel streeft GLK naar ontwikkeling van een extensief grasland. Hiermee wordt aansluiting gezocht tegen het bestaande Gelders Natuurnetwerk (GNN). We kiezen voor het natuurtype Kruiden- en Faunarijke grasland (N12.02) en een klein deel voor de verbetering ten behoeve van Beek en Bron (N03.01) naast bestaande watergangen. De omstandigheden van de bodem (Kalkhoudende ooivaaggronden; zware zavel en lichte klei) zijn geschikt om dit type te realiseren.

In de beheervisie van Biljoen heeft GLK bepaald dat de doelstelling van dit terrein ‘cultuurhistorie’ is. Het gebruik van de percelen als kruiden- en faunarijk grasland grijpt terug op het historisch gebruik en waarborgt de openheid van het terrein vanuit dorp en landgoedbebouwing richting IJssel en vertolkt daardoor de doelstelling van GLK. In het landschapsplan zijn aan de noordzijde van het spoor enkele solitaire bomen voorzien. Het aanbrengen van meer solitaire bomen is vanuit cultuurhistorisch oogpunt niet wenselijk. Dit is mede op advies van het Rijksdienst voor Cultureel Erfgoed en de commissie ruimte van gemeente Rheden.

Door het herstellen van de meidoornhaag, zoals in het landschapsplan[3] aangegeven is, wordt de aanwezige meidoornhaag en daarmee de ecologische samenhang versterkt. Het ontwikkelen van bos langs het hekwerk langs het spoor is vanuit veiligheidsoogpunt en regelgeving niet wenselijk danwel mogelijk. Eén aangesloten verbinding creëren is niet mogelijk door de doorsnijding van het spoor.

Omzetting van agrarisch grasland met natuur en landschapswaarden naar een natuurgrasland past in de versterking van de ecologische verbinding tussen Veluwe en IJssel. Op het landgoed Biljoen is deze verbinding het meest optimaal ter hoogte van kasteel en parkbossen. Door voorgestelde inrichting is het beheer niet langer gericht op agrarische productie, maar wordt vanaf nu gericht op natuurwaarden, waardoor de verbinding robuuster wordt.

6.4.2 Gewenste inrichting

Primair zal de in te richten perceel voor compensatie uitdrukkelijk begrenst dienen te worden. Hiertoe zal in het veld een duidelijke afscheiding moeten worden aangebracht tussen het landbouwperceel en het natuurperceel. Dit kan door plaatsen van paaltjes en/of een draadafscheiding.

GLK wil nadrukkelijk de openheid van dit historisch weidse uiterwaardcomplex behouden, door geen hoge scheidingen tussen de percelen te plaatsen.

De huidige situatie als landbouwperceel laat zich het best beschrijven als een bemest productiegrasland op een rivierkleibodem. Om te komen tot een kruiden- en faunarijk grasland is een actief verschralingsbeheer aan de orde teneinde de productiviteit te verminderen.

[3] Sweco, 2023. Landschappelijke inpassing ontsluitingsweg boerderij Elzenhof. Prj.nr. 51000455. Eindhoven, 19 september 2023. Sweco Nederland B.V.

Daardoor zal de homogene grasmat geleidelijk opener worden en ruimte bieden aan een scala aan grassoorten en graslandkruiden. De voorgestelde inrichting komt niet alleen ten goede aan flora, maar ook aan insecten, zoogdieren en vogels die hier, direct of indirect, van afhankelijk zijn.

De aanwezige meidoornhaag wordt versterkt tussen de bestaande poort van het landgoed Biljoen en het hekwerk van het spoor. Door het herstellen van de meidoornhaag wordt de ecologische samenhang versterkt omdat de ondergroei tussen het bos en het spoor met elkaar met houtigen wordt hersteld dan wel versterkt. Het doortrekken van de haag of een andere vorm met houtigen tot aan de weg Biljoen is eveneens vanuit cultuurhistorisch oogpunt en openheid niet wenselijk en is het niet opgenomen in het plan.

Aan de noordzijde van het spoor is het aanbrengen van houtigen, gezien de korte afstand van maximaal enkele meters tot het bos aan de noordzijde, te klein om een daadwerkelijke invloed te hebben op de ecologische samenhang en wordt om die reden ook niet opgenomen in het compensatie- en/of landschapsplan.

Om Beek en Bron (N03.01) op het compensatieperceel tot z'n recht te laten komen, wordt langs de watergangen een taludverflauwing toegepast. De sloot noordwest en zuidwest langs het perceel betreft de oude loop van de Beekhuizense Beek (sprengenbeek) richting IJssel. Dit is thans niet langer de hoofdwatergang, maar voert nog steeds beekwater. De hierbij vrijkomende grond wordt lokaal verwerkt op de nabijgelegen landbouwgrond en/of ter verhoging van sloot-/greppelbodems. Verbreding van de oevers en weghouden van inspoelen van meststoffen zal hier bijdragen aan een verhoging van de natuurkwaliteit van de watergang.

6.4.3 Gewenst beheer

GLK wil het beheer samen met en door agrariërs laten uitvoeren. Hierbij staat het agrarisch medegebruik volledig in dienst van de natuurwaarden. Het beheer zal bestaan uit de nog vrij hoge productie (tijdelijk) te maaien en het maaisel af te voeren. Als de productie naar gewenst niveau is teruggebracht kan eveneens worden na-beweid. De eerste jaren zullen meerdere snedes per jaar kunnen worden gemaaid, zodra het perceel zo ver is verschraald dat er maar één snede per jaar meer afkomt, kan worden overgestapt op beweiding als beheermaatregel.

Bemesting blijft achterwege. Zolang een maaibeheer wordt toegepast mag nimmer de gehele oppervlakte in één werkgang worden gemaaid en afgevoerd, maar moet altijd wisselend op het perceel tenminste 10 % van de oppervlakte onbehandeld blijven.

Kleinschalige structuurvariatie kan ontstaan door de veedichtheid permanent te verlagen, of door delen permanent of tijdelijk uit te rasteren (bijvoorbeeld slootkanten of randen langs bos of struweel).

Het beheer van de bestaande bosranden wordt door GLK zelf uitgevoerd.

De sloot zal niet jaarlijks worden geschoond, maar afhankelijk van de mate van verruiging of verbossing.

6.4.4 Stappenplan

Zodra instemming van de bevoegde gezagen is verkregen, volgen de volgende stappen:

- Aanmelden van het compensatieperceel ten behoeve van het GNN bij de provincie en laten opvoeren hiervan in het natuurbeheerplan.
- Communicatie van de ontwikkelingen naar de omgeving. In individueel contact met de buren en betrokkenen de voorgestane inrichting en wijziging van beheer toelichten.
- Huidige pachtsituatie aanpassen naar een nieuwe situatie van natuurpacht onder strikte voorwaarden.
- Aanvraag indienen voor Subsidieregeling Natuur en Landschap (SNL) bij de provincie.
- Geldersch Landschap & Kasteelen is een professioneel natuurbeheerder. Hiertoe heeft GLK het Certificaat Natuurbeheer SNL en hiervoor vindt er periodiek een onafhankelijke audit plaats bij de organisatie of voldaan wordt aan de eisen van SNL en de beschreven beheerpraktijk in het Kwaliteitshandboek Natuurbeheer SNL van Geldersch Landschap & Kasteelen.
- In het veld de oevers langs de sloot verflauwen naar een natuurvriendelijke oever.
- Vrijkomende grond op het landgoed verwerken.
- Ontwikkelingen in het natuurbeheer monitoren en volgen en indien nodig bijsturen.

6.5 Versterking Park- en Stinzenbos

Het landschap rondom Biljoen kent van oudsher een agrarisch gebruik met erven, weiden en akkers. In de 19^{e} eeuw werd het landschap ingericht in aansluiting op het kasteel. De vorm van een open ruimte werd bepaald door aanwezige bospercelen en de loop van de Beekhuizense Beek. Vanuit kasteel Biljoen gezien begeleiden de bosranden een weids vergezicht dat ontstond en dat werd aangekleed met enkele solitaire bomen.

Het inpassingsplan (Sweco, 2023) omvat vier maatregelen voor de landschappelijke compensatie voor de niet verharde weg gelegen tussen De Biljoen en het agrarische erf aan de Zutphensestraatweg 5. Deze maatregelen versterken ook het Park- en Stinzenbos (Figuur 6.3):

1. De aansluiting van de weg op de Biljoen.
2. Het ‘herstructureren’ van het zuidelijk deel van het Blauwe Laantje ter compensatie van de aanleg van de weg.
3. Het parklandschap versterken en ‘inpassen’ van het trafohuisje ter compensatie van de aanleg van de weg.
4. Het afsluiten van het Blauwe Laantje ten noorden van de Zutphensestraatweg voor gemotoriseerd verkeer.

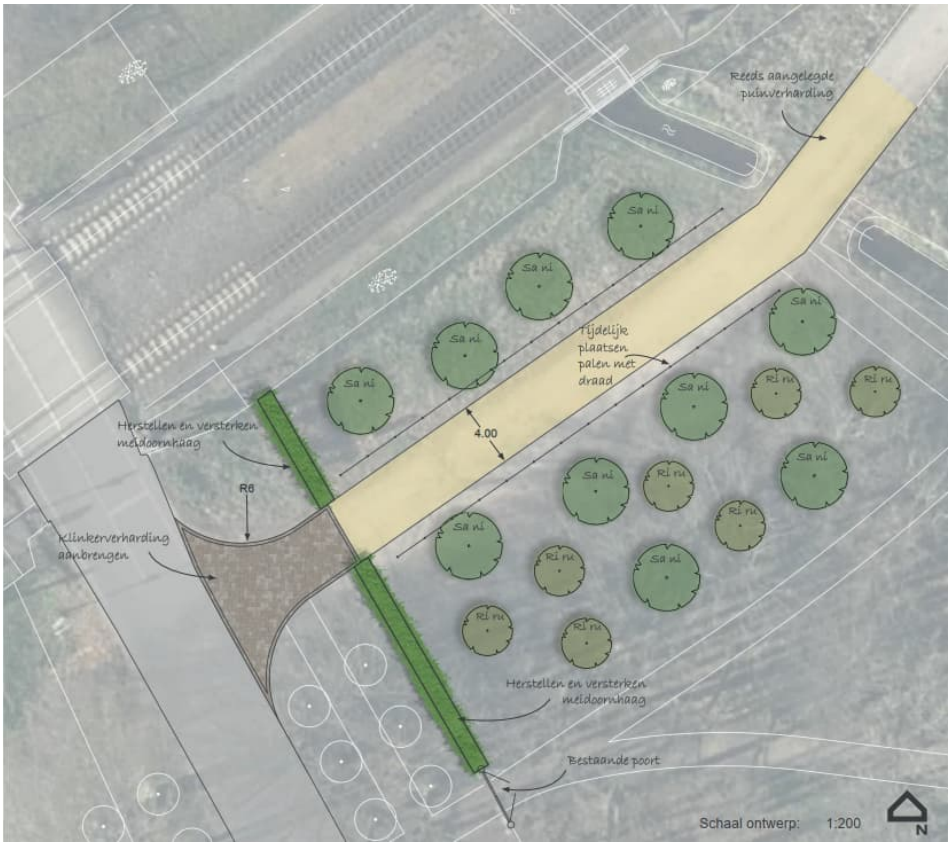

Figuur 6.3 Landgoed Biljoen met omliggend landschap en de vier maatregelen uit het inpassingsplan.

De tijdelijke weg naar Boerderij De Elzenhof sluit in zijn huidige vorm niet goed aan op de weg Biljoen. De nieuwe weg met aansluiting op de Biljoen doorbreekt deze lijnvormige structuur. Daarnaast loopt de bosrand van het aangrenzende beukenbos niet meer door tot aan de tijdelijke weg. Om de lijnvormige structuur in stand te houden en de nieuwe aansluiting duurzaam- en veilig in te richten worden verschillende maatregelen genomen (Figuur 6.4).

<u>De aansluiting van de weg op Biljoen:</u>

1. Klinkerverharding aanbrengen.
2. Herstellen en versterken meidoornhaag.
3. Herstellen bosrand.
4. Tijdelijk plaatsen palen met draad.

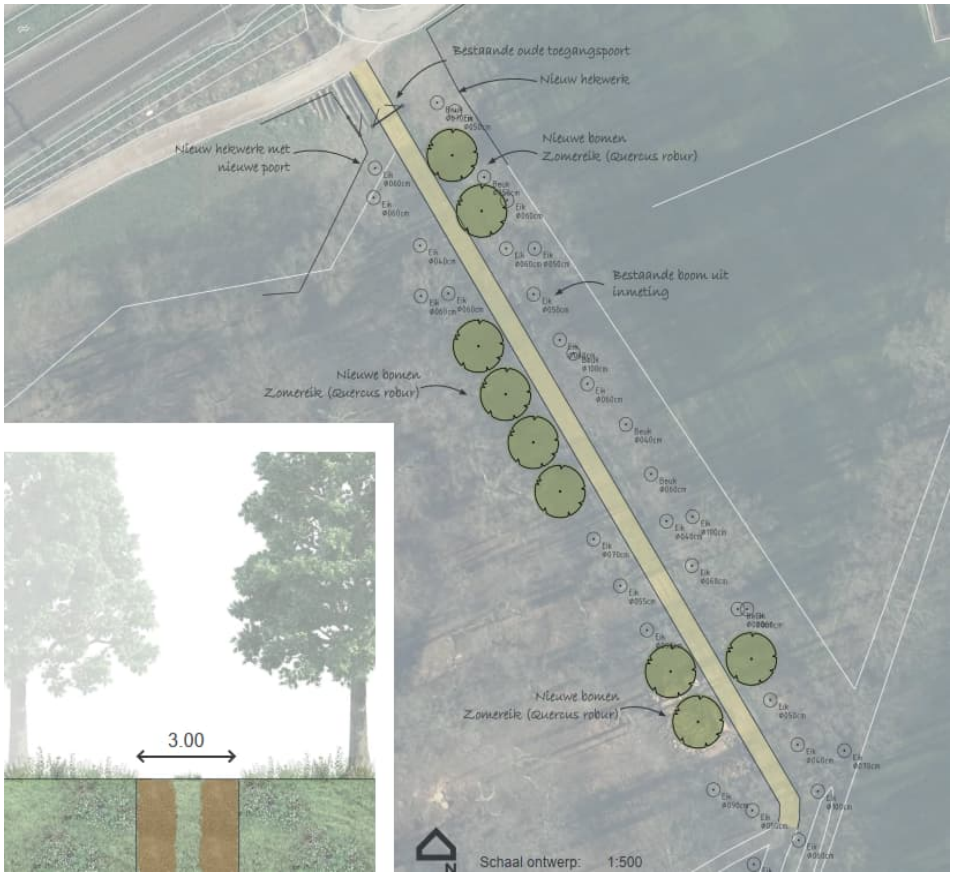

Figuur 6.4 Inpassingsmaatregelen aansluiting van de weg op Biljoen.

Op het landgoed Biljoen zijn een aantal historische laanstructuren aanwezig. Aan het zuidelijk deel van het Blauwe Laantje is dit laanbeeld minder sterk aanwezig. Een van de compensatiemaatregelen is herstel van dit laanbeeld. Er worden nieuwe bomen aangeplant om de laan te herstellen (Figuur 6.5).

<u>Herstructureren van het zuidelijk deel van het Blauwe Laantje:</u>

1. Nieuwe bomen aanplanten in laanstructuur.
2. Pad herstellen.
3. Hekwerk en poorten rondom weiden vervangen.
4. Voorjaarsbloeiers aanplanten.

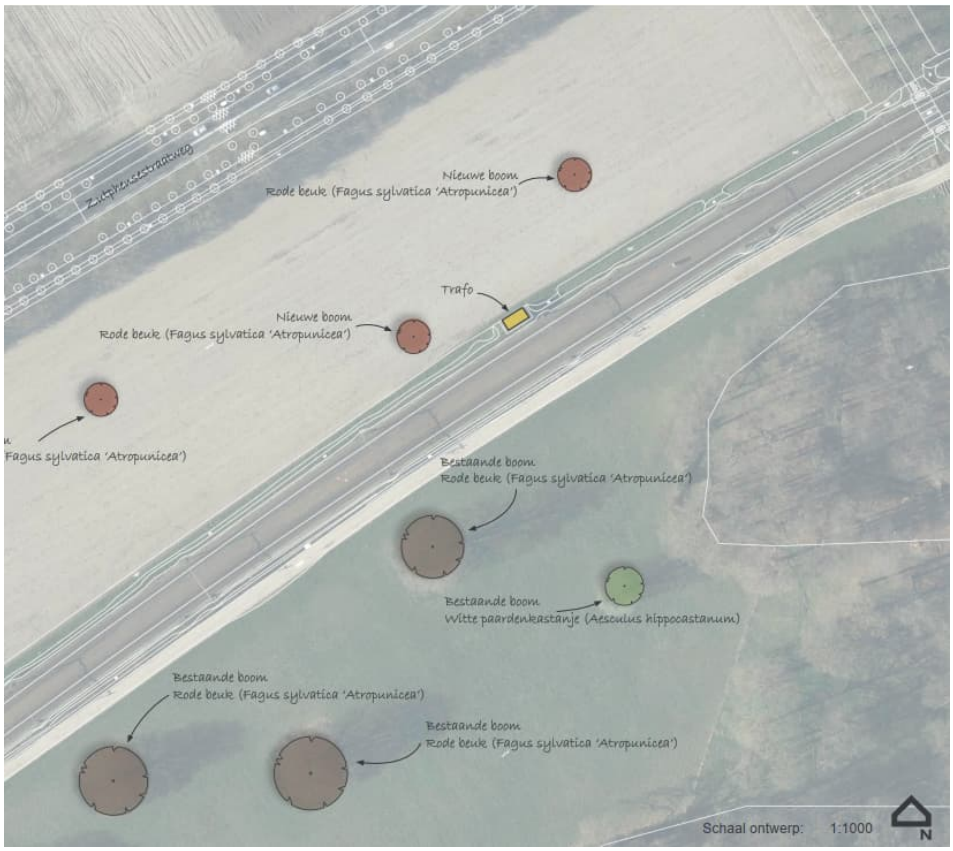

Figuur 6.5 Herstructureren van het zuidelijk deel van het Blauwe Laantje.

De ruimtelijke connectie van het parklandschap kan worden vergroot door enkele solitaire bomen aan te brengen in de akker tussen het spoor en de Zutphensestraatweg. Om zicht op het transformatiehuisje te beperken worden de bomen in het gezichtsveld van de kruisingen Biljoen - Zutphensestraatweg en Blauwe Laantje - Zutphensestraatweg geplaatst (Figuur 6.6).

<u>Het parklandschap versterken en ‘inpassen’ van het trafohuisje:</u>

1. Solitaire bomen aanplanten.

Figuur 6.6 Het parklandschap versterken en 'inpassen' van het trafohuisje.

Referenties

Bronnen

Sweco (2023) Landschappelijke inpassing ontsluitingsweg boerderij Elzenhof. Sweco Nederland B.V., Eindhoven, 19 september 2023.

Sweco, (2017) Alternatievenstudie Blauwe Laantje. Referentienummer SWNL0201176. Sweco Nederland B.V. De Bilt.

Gebruikte websites

Omgevingsverordening Gelderland:
https://gldanders.planoview.nl/planoview/NL.IMRO.9925.PVOmgverordening-vst1?s=SAAXIYAKQgF7vzJFhERCBAN4P4P_____wP38wJiAMdOCzhy3qgpM4ZOGbcCBA

Kernkwaliteiten Gelders Natuurnetwerk en Groene Ontwikkelingszone:
https://gldanders.planoview.nl/planoview/proxy/NL.IMRO.9925.PVOmgverordeningGC-gc11/doc/b_NL.IMRO.9925.PVOmgverordeningGC-gc11_733.pdf

Atlas kernkwaliteiten:
https://gelderland.maps.arcgis.com/apps/webappviewer/index.html?id=ec1ecdbf259c42f7ba498e7a589b3aee

Natuurbeheerplan Gelderland kaart:
https://geoportaal.gelderland.nl/portaal/apps/webappviewer/index.html?id=d8fc942b0c7646ff8900c26f05effef9

Ontwikkeltijd natuurbeheertype:
https://gldanders.planoview.nl/planoview/proxy/NL.IMRO.9925.PVOmgverordeningGC-gc11/doc/b_NL.IMRO.9925.PVOmgverordeningGC-gc11_731.pdf

Gelijkwaardige natuurbeheertypen:
https://gldanders.planoview.nl/planoview/proxy/NL.IMRO.9925.PVOmgverordeningGC-gc11/doc/b_NL.IMRO.9925.PVOmgverordeningGC-gc11_730.pdf

Berekening versterking Groene ontwikkelingszone:
https://www.gelderland.nl/themas/natuur/natuurwetten-en-regels/regels-groene-ontwikkelingszone

BIJ12 Natuurbeheertypen:
https://www.bij12.nl/onderwerpen/natuur-en-landschap/index-natuur-en-landschap/natuurtypen/

Bijlage 1 Samenvatting versterkingsopgave GO

Verliesfactor

Verliesfactor 1

Categorie	Droge natuurgraslanden
Punten per eenheid	1000
Oppervlakte (ha)	0,0019
Punten	2

Totalen

Totale oppervlakte (ha)	0,0019
Verliespunten	2

Impactfactor

Impactfactor 1

Categorie	Wegen < 80 km/uur
Basispunten per eenheid	2000
Aantal eenheden	0,0019

Toeslagfactoren

Is er sprake van een nieuwe functie op deze locatie?	Ja
Is er sprake van open landschap?	Nee
Voor zover het gebied BUITEN open landschap ligt; Is er sprake van aardkundige waarden?	Nee
Is er sprake van een Ecologische verbindingszone (EVZ)?	Nee

Impactpunten

Basis	4
Incl. toeslagen	8

Totalen

Totale oppervlakte (ha), excl. windturbines	0,0019
Impactpunten	8

Versterkingsmaatregelen

Versterkingsmaatregel 1

Categorie	Droge natuurgraslanden
Basispunten per eenheid	1000
Oppervlakte	0,01

Kortings- en toeslagfactor

Is er sprake van een tijdelijke maatregel?	Nee

Draagt de maatregel bij aan een EVZ?	Nee

Versterkingspunten

Basis	10
Incl. kortings- en toeslagfactor	10

Totalen

Totale oppervlakte (ha) excl. speciale elementen	0,0100
Versterkingspunten	10

Balans versterkingsopgave en versterkingsmaatregelen

Verliesfactor

Totaal verliespunten	2,00

Totale oppervlakte

Hectare	0,00
m²	0

Impactfactor

Totaal impactpunten	8,00

Totale oppervlakte excl. windturbines

Hectare	0,00
m²	0

Versterkingsopgave

Totaal punten	10

Versterkingsmaatregelen

Totaal versterkingspunten	10,00

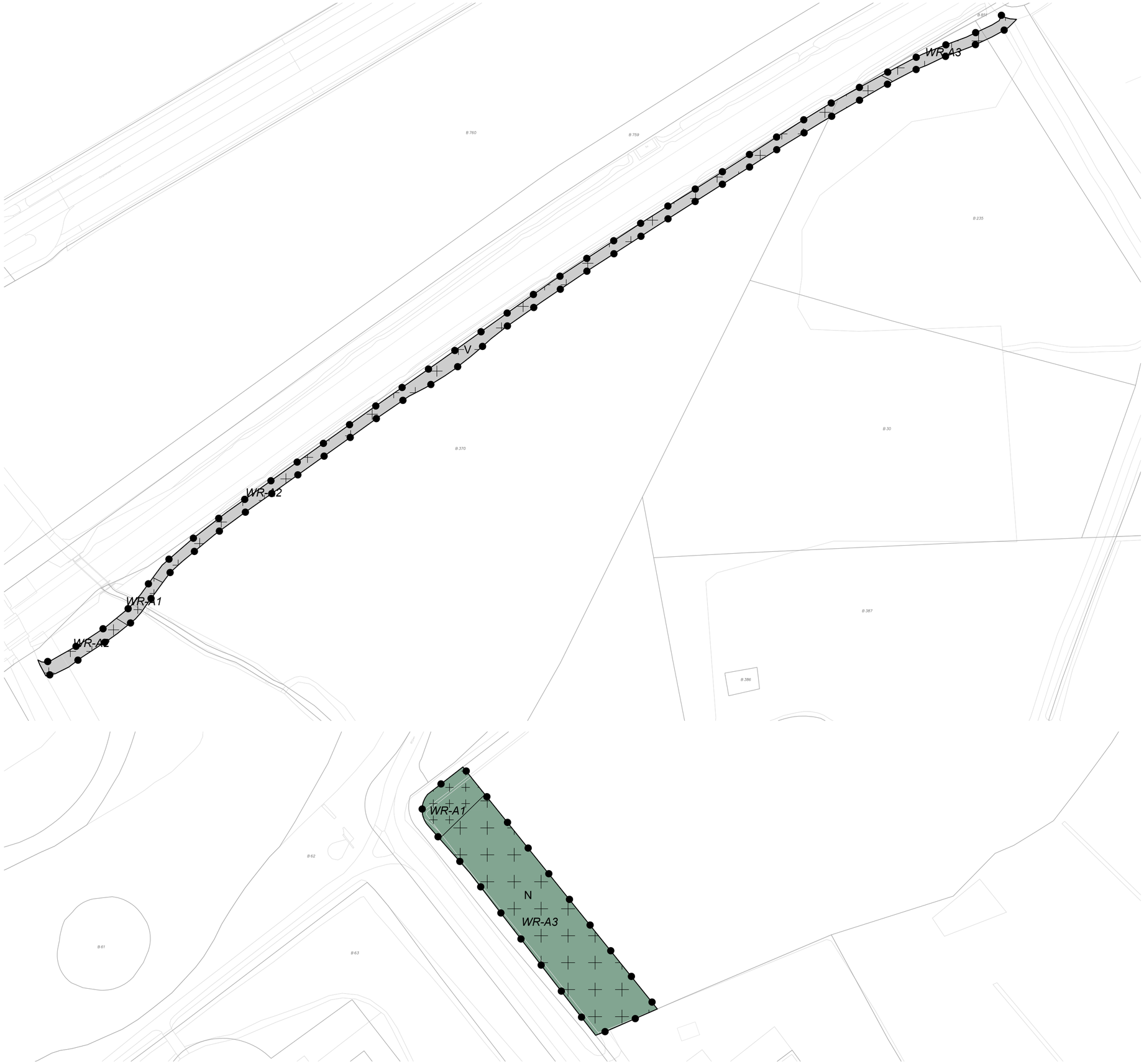
Totale oppervlakte excl. speciale elementen

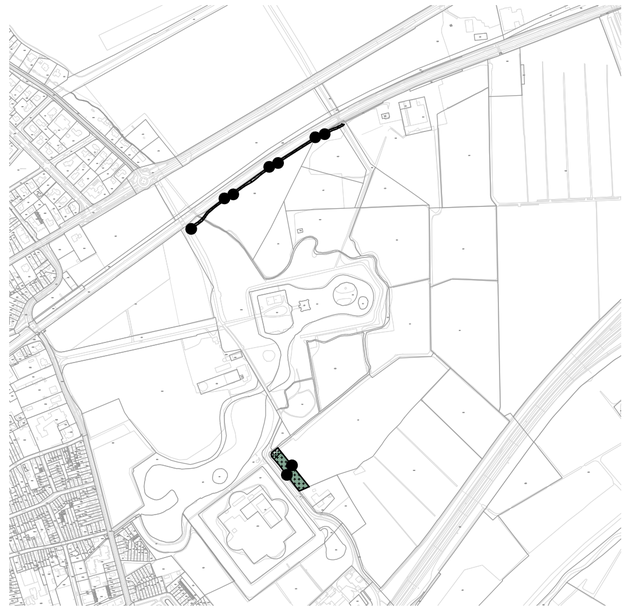
Hectare	0,01
m²	100

Balans

Balans = versterkingsmaatregelen - versterkingsopgave =	0

Bijlage 2 Bestemmingsplan Landelijk Gebied, locatie langs de spoorlijn tussen Biljoen en Zutphensestraatweg 5b [kaart]

LEGENDA

Plangebied

Buitengebied Westerveld 2018

Enkelbestemmingen

N — Natuur

V — Verkeer

Dubbelbestemmingen

WR-A1 — Waarde - Archeologie 1

WR-A2 — Waarde - Archeologie 2

WR-A3 — Waarde - Archeologie 3

Verklaringen

ondergrond

SWECO
in samenwerking met

project:
Bestemmingsplan Landelijk Gebied, locatie langs de spoorlijn tussen Biljoen en Zutphensestraatweg 5b

Gemeente Rheden

onderdeel
verbeelding

projectnummer:
23SWECO004

status
ontwerp

identificatienummer:
NL.IMRO.0275.BLR-ON01

opdrachtgever:
Prorail

bladnummer:
1 van 1

SCHAAL : 1 : 1 000
FORMAAT : A2

datum : 16 augustus 2023
bestandsnaam : 23SWECO004-003

RUIMTE LOKET NL
Ruimteloket, data in kaart
| Linker Rottekade 292 | 3034 CV Rotterdam |
| 085 016 38 74 | info@ruimteloket.nl |
| www.ruimteloket.nl |

Landschappelijke inpassing

ontsluitingsweg boerderij de Elzenhof

SWECO

Sweco Nederland B.V. Handelregister 30129769

Project	Blauwe Laantje Rheden
Onderwerp	Landschappelijke inpassing ontsluitingsweg boerderij Elzenhof
Projectnummer	51000455-001
Klant	ProRail
Datum	19 september 2023
Status	Definitief
Versie	01
Formaat	A3 liggend
Auteur en ontwerper	Bram van Mil
Gecontroleerd door	Margriet Snaaijer
Vrijgegeven door	Pim Verhoef

SWECO

Inhoud

1.	**Inleiding**	**4**
1.1	Aanleiding	4
1.2	Doel	4
1.3	Leeswijzer	4
2.	**Analyse plangebied en omgeving**	**5**
3.	**Landschappelijke inpassingsmaatregelen**	**6**
3.1	De aansluiting van de weg op Biljoen	6
3.2	Herstructureren van het zuidelijk deel van het Blauwe Laantje	8
3.3	Het parklandschap versterken en ‘inpassen’ van het trafohuisje	10
3.4	Afsluiten van het Blauwe Laantje ten noorden van de Zutphensestraatweg voor gemotoriseerd verkeer	12

1. Inleiding

1.1 Aanleiding

Op het spoortracé Arnhem - Zutphen werkt ProRail aan het project Verbetermaatregelen Overwegen Rheden. In dit project worden, omwille van de veiligheid en een betere doorstroming van het spoortracé, de onbewaakte spoorwegovergangen verwijderd.

Zo ook de onbewaakte spoorwegovergang ter hoogte van het agrarisch bedrijf aan de Zutphensestraatweg 5 te Velp. Dit agrarische bedrijf maakt van oudsher onderdeel uit van het landgoed Biljoen. Dit landgoed heeft de status van een beschermd rijksmonument.

Het bestemmingsverkeer voor het agrarische bedrijf maakte i.v.m. risico's voor de veiligheid al geen gebruik meer van de onbewaakte en onbeveiligde overgang. Ten behoeve van de bedrijfsvoering van het agrarisch bedrijf is daarom al eerder een andere ontsluiting aangelegd. De studie van Sweco (Alternatievenstudie Blauwe Laantje, 12-09-2017) heeft verschillende varianten voor een ontsluiting onderzocht. De variant gelegen parallel aan het spoor, die aansluit op de Biljoen, is als beste optie geadviseerd. Een belangrijk afweginscriterium is dat de weg zo min mogelijk afbreuk doet aan het beschermde status van het rijksmonument. Middels een tijdelijke vergunning is deze variant door ProRail aangelegd om zo de bereikbaarheid van het agrarisch bedrijf te borgen. De spoorwegovergang is reeds afgesloten met hekwerken en deze worden in de toekomst verwijderd.

Omdat de spoorwegovergang nu definitief gesloten wordt is het belangrijk om de nieuwe aansluiting definitief te gaan borgen. De tijdelijke bestemming wordt omgezet in een definitieve bestemming. Hiervoor wordt door Sweco een bestemmingsplan opgesteld.

In opdracht van ProRail, in samenspraak met de gemeente Rheden en Geldersch Landschap & Kasteelen, is Sweco tevens verzocht om voor dit bestemmingsplan een beknopt inpassingsplan op te stellen.

1.2 Doel

Omdat de nieuwe weg afbreuk doet aan het monument is dit inpassingsplan opgesteld. Het inpassingplan laat de landschappelijke inpassing van de weg en de landschappelijke compensatie zien van de weg en 'verloren' grond voor het landgoed Biljoen. Het doel is om de concrete maatregelen hiervoor in beeld te brengen zodat deze geborgd worden in het bestemmingsplan en tot uitvoer worden gebracht.

Het inpassingsplan omvat vier maatregelen voor de landschappelijke compensatie voor de niet verharde weg gelegen tussen De Biljoen en het agrarische erf aan de Zutphensestraatweg 5:

1. de aansluiting van de weg op De Biljoen,
2. het 'herstructureren' van het zuidelijk deel van het Blauwe Laantje ter compensatie van de aanleg van de weg.
3. Het parklandschap versterken en 'inpassen' van het trafohuisje ter compensatie van de aanleg van de weg.
4. Het afsluiten van het Blauwe Laantje ten noorden van de Zutphensestraatweg voor gemotoriseerd verkeer.

In afbeelding 1.1 is een luchtfoto weergegeven met landgoed Biljoen en de locaties van de verschillende maatregelen.

1.3 Leeswijzer

In hoofdstuk 2 wordt een beknopte analyse geschetst van het plangebied met omgeving. Hierna volgen in hoofdstuk 3 de vier maatregelen. Per maatregel wordt eerst de huidige situatie omschreven met gewenste aanpak. Daarna volgt een plankaart op schaal met bijbehorende inpassingsmaatregelen.

1.1 Landgoed Biljoen met omliggend landschap

2. Analyse plangebied en omgeving

Landgoed Biljoen ligt aan de rand van Velp. Dit landgoed ligt op de overgang van de hoger gelegen zandgronden van de Veluwe naar de IJssel met riviergronden. Hier gebeurt landschappelijk gezien veel op een relatief korte afstand (zie afbeelding 2.1). Bovenop de stuwwallen van de Veluwe liggen de bossen en heidevelden en tussen de stuwallen en de spoorbaan liggen de lager gelegen flanken met oude akkers. Ten zuiden van de flanken liggen beekeerdgronden met ijzerrijk kwelwater uit de Veluwe. De nog lager gelegen delen bestaan uit de uiterwaarden van de IJssel met rivierklei.

Het landschap van Biljoen ligt grotendeels op de beekeerdgronden. Het kwelwater uit de Veluwe is van belang voor zeldzame dieren en planten die op Biljoen voorkomen. Het landgoed kenmerkt zich door het kasteel met waterpartijen, bossen en laanstructuren. Het landgoed met bijbehorende gronden staat opgenomen in het natuurbeheerplan van de provincie Gelderland (zie afbeelding 2.2). Hierin zijn de bossen van Biljoen aangemerkt als *park- en stinzenbos* en worden *lanen, houtwallen en houtsingels* genoemd. De weiden en/of akkers zijn aangemerkt als *kruiden- en faunarijk*.

Het parklandschap van Biljoen met open en gesloten delen is een van de grote visuele kwaliteiten van het landgoed. Daarbij is de variatie aan verschillende landschappen een kwaliteit die kansen biedt voor bijzondere natuur.

Geldersch Landschap & Kasteelen is eigenaar van landgoed Biljoen en bijbehorende gronden. Boerderij Elzenhof, gelegen aan de Zutphensestraatweg 5 hoort hier ook bij en heeft melkvee als bedrijfsvoering. De boerderij was ontsloten via de onbewaakte spoorwegovergang ter hoogte van het Blauwe Laantje (zie afbeelding 2.3 en 2.4). De overgang kruiste de spoorlijn Arnhem - Zutphen. Na de sluiting is een tijdelijke noodweg aangelegd en deze loopt vanaf de boerderij parallel aan het spoor richting de weg Biljoen (zie afbeelding 2.5 en 2.6).

Omdat de vergunning voor de tijdelijke weg verloopt is een alternatievenstudie voor een permanente toegangsweg uitgevoerd door Sweco. Hieruit blijkt dat de noodweg in huidige vorm het meest gunstige alternatief is. Met de aanleg van de permanente weg worden een aantal landschappelijke inpassingsmaatregelen genomen.

2.1 Landgoed Biljoen met omliggend landschap

2.2 Natuurbeheerplan

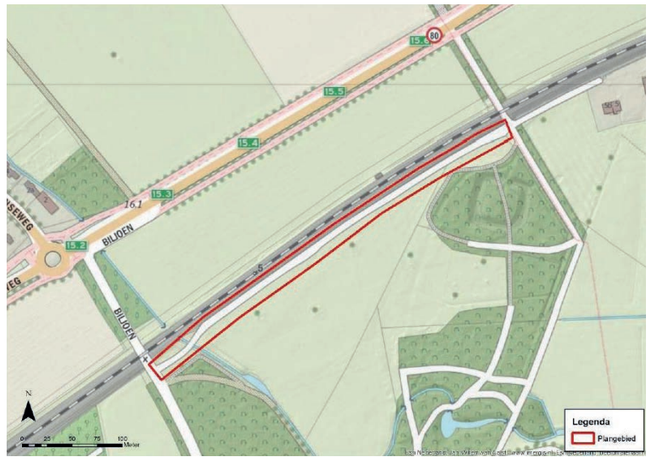
2.3 Boerderij Elzenhof met het Blauwe Laantje

2.4 Afgesloten spoorwegovergang

2.5 Tijdelijke noodweg vanaf Blauwe Laantje

2.6 Ligging plangebied tijdelijke noodweg

3. Landschappelijke inpassingsmaatregelen

3.1 De aansluiting van de weg op Biljoen

De tijdelijke weg naar Boerderij Elzenhof sluit in zijn huidige vorm niet goed aan op de weg Biljoen. In afbeelding 3.1 is een luchtfoto van de huidige situatie weergegeven.

De Biljoen is een lijnvormige hoofdstructuur welke is aangezet met een dubbele beukenlaan (zie afbeelding 3.2). Achter de laan staan een toeganspoort en restanten van een meidoornhaag (zie afbeelding 3.3). Net als de beukenlaan benadrukt deze haag met toegangspoort de lijnvormige structuur. De poort is tevens de toegang tot het achterliggende beukenbos.

De nieuwe weg met aansluiting op de Biljoen doorbreekt deze lijnvormige structuur. De weg bestaat uit halfverharding (puin) en is niet bestand tegen het in- en uitdraaien van zwaar (landbouw)verkeer (zie afbeelding 3.4). Daarnaast loopt de bosschage van het aangrenzende beukenbos niet meer door tot aan het spoor. Hierdoor wordt geparkeerd in de bosschage en kan deze zich niet herstellen (zie afbeelding 3.5).

Om de lijnvormige structuur in stand te houden en de nieuwe aansluiting duurzaam- en veilig in te richten worden verschillende maatregelen genomen. De lijnvormige structuur van Biljoen moet de hoofdroute blijven en de nieuwe toegangsweg moet hier ondergeschikt aan zijn. Dit betekent iets voor de aard, vorm en grootte van de nieuwe wegaansluiting en groene inpassing. De aansluiting krijgt een nieuwe inrichting en de meidoornhaag en bosschage worden hersteld.

3.1 Luchtfoto van huidige situatie

3.2 Dubbele beukenlaan Biljoen

3.3 Toeganspoort met restanten meidoornhaag

3.4 Huidige aansluiting niet bestand tegen draaiend verkeer

3.5 Parkeren in bosschage is niet wenselijk

De aansluiting van de weg op Biljoen

Inpassingsmaatregelen:

1. Klinkerverharding aanbrengen
De nieuwe aansluiting bestaat uit een klinkerverharding en wordt duurzaam- en veilig ingericht. De verharding loopt door tot de meidoornhaag zodat deze lijn wordt geaccentueerd. De uitvoering van de verharding is een gebakken klinker in bruine kleur zonder afwijking (zie afbeelding 3.6). Dit materiaal is passend in de omgeving en ondergeschikt aan de asfaltweg van Biljoen.

2. Herstellen en versterken meidoornhaag
De meidoornhaag wordt hersteld door het aanplanten van nieuw haagplantsoen. Verder wordt de haag gesnoeid en worden ongewenste soorten verwijderd. Dit accentueert de lijnvormige structuur en toegang tot het achterliggende beukenbos.
- Eenstijlige meidoorn - Crataegus monogyna

3. Herstellen bosschage
De bosschage krijgt een nieuwe aanplant met struikvormers die in het beukenbos voorkomen. Met de nieuwe struiken wordt de bosschage herstelt en loopt deze weer door tot aan het spoor. Hiermee wordt tevens voorkomen dat in de bosschage wordt geparkeerd.
- Gewone vlier - Sambucus nigra (Sa ni)
- Aalbes - Ribes rubrum (Ri ru)

De grond onder de struiken wordt geëgaliseerd. Hier worden geen nieuwe kruidenmengsels ingezaaid maar uitgegaan van spontaan opkomende vegetatie.

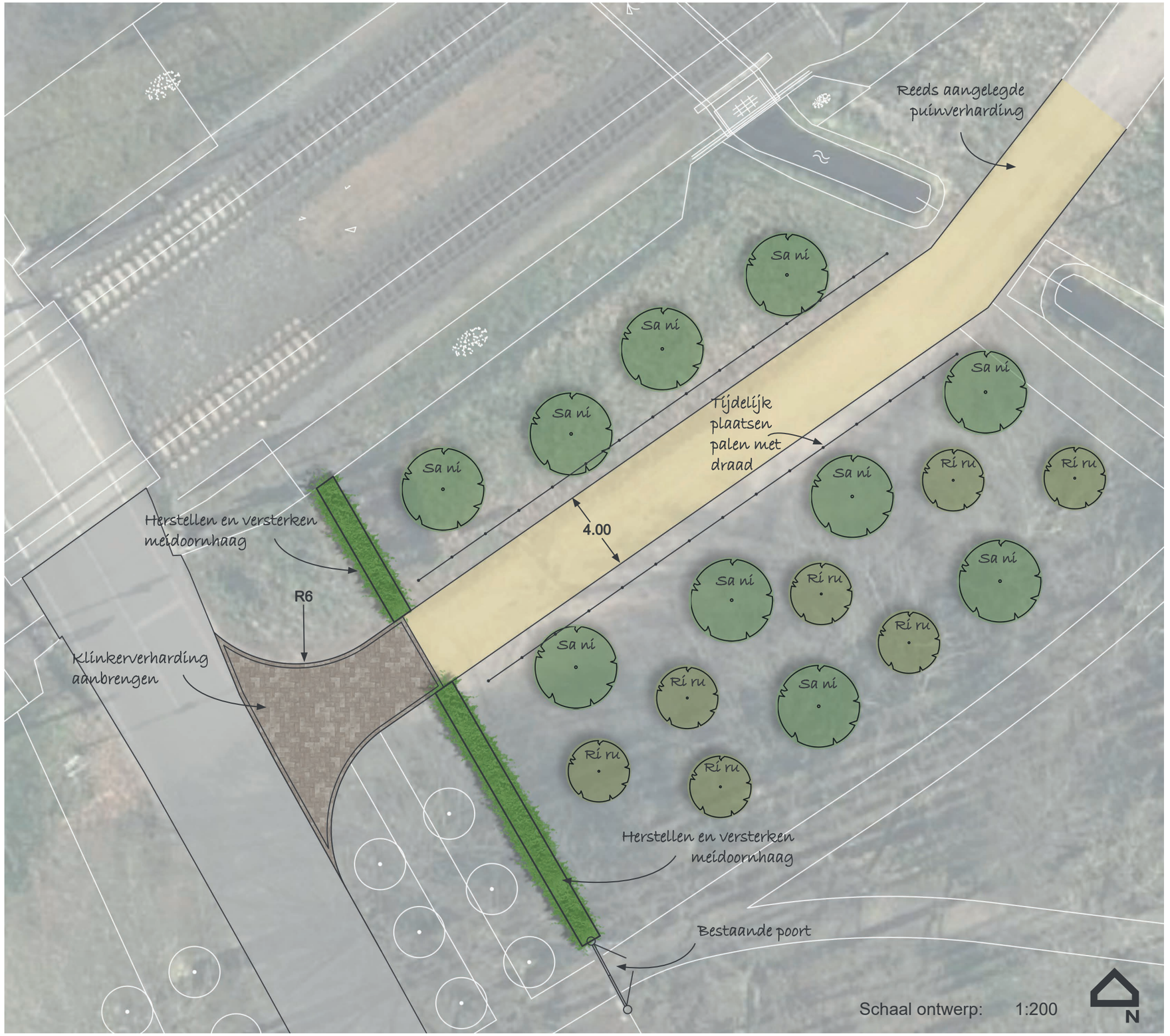
4. Tijdelijk plaatsen palen met draad
Er worden tijdelijk palen met draad geplaatst tot de nieuw aangeplante struiken een volwaardige groei hebben bereikt. Hiermee krijgt de bosschage de kans zich te herstellen. Zie afbeelding 3.7.

3.6 klinkerverharding

3.7 palen met draad

3.2 Herstructureren van het zuidelijk deel van het Blauwe Laantje

Op het landgoed Biljoen is een aantal historische laanstructuren aanwezig. Deze bestaan veelal uit eikenbomen en een halfverhard pad met begroeide middenberm (karrespoor). Dit beeld is voor het zuidelijk deel van het Blauwe Laantje duidelijk minder sterk aanwezig. Eikenbomen die deel uitmaakten van de laan zijn uitgevallen of verdwenen in de bosschages van het landgoed (zie afbeelding 3.9). Daarbij is het pad onder de laan niet zichtbaar en is onduidelijk waar deze ligt (zie afbeelding 3.10). In afbeelding 3.8 is een luchtfoto van de huidige situatie weergegeven.

Een van de oude toegangspoorten tot landgoed Biljoen staat aan het begin van dit deel van het Blauwe Laantje. Deze staat nog in lijn met de oorspronkelijke laanstructuur. Tegenover de toegangspoort staan de poorten met hekwerk van de gesloten spoorwegovergang. Deze vormen een visuele barriere in het doorgaande beeld van de laan (zie afbeelding 3.11). Het is wenselijk dat de poorten met hekwerk worden verwijderd zodat het doorgaande beeld wordt versterkt. Hierdoor komt ook de oude toegangspoort weer beter tot zijn recht. Ter vervanging kan de bestaande afscherming langs de spoorweg worden doorgezet.

Vanuit landschap en cultuurhistorisch perspectief is het wenselijk te zorgen voor behoud van het laanbeeld over de gehele lengte van het Blauwe Laantje. Een van de compensatiemaatregelen is herstel van dit laanbeeld. Er worden nieuwe bomen aangeplant om de laan te herstellen. Het onderliggende pad wordt rechtgetrokken en aangelegd met een halfverharding, hiermee wordt het beeld van een karrespoor nagestreefd (zie afbeelding 3.12). Ook worden de poorten met hekwerk aan de gesloten spoorwegovergang verwijderd. Dit versterkt het doorgaande beeld en de oude toegangspoort komt beter tot zijn recht.

3.8 Luchtfoto Blauwe Laantje

3.9 Laanbeeld niet aanwezig

3.10 Onduidelijk waar pad ligt

3.11 Poort met hekwerk belemmerd doorgaand beeld

3.12 Gewenst eindbeeld

Herstructureren van het zuidelijk deel van het Blauwe Laantje

Inpassingsmaatregelen:

1. Nieuwe bomen aanplanten in laanstructuur
In de laanstructuur zijn eikenbomen uitgevallen waardoor het laanbeeld niet sterk aanwezig is. Daarom worden op een aantal plekken nieuwe bomen teruggeplaatst.

Hiervoor wordt zomereik aangeplant. Deze past binnen het cultuurhistorische beeld van het Blauwe Laantje en zorgt voor een eenduidig beeld van de laan.
- Zomereik - Quercus robur

2. Pad herstellen
Het pad wordt rechtgetrokken en in lijn gebracht met de zichtas van het Blauwe Laantje, hierdoor sluit het pad aan op de oude toegangspoort. Een halfverharding van 3 meter komt overeen met andere paden van het landgoed (zie afbeelding 3.13). Het gewenste eindbeeld is een karrespoor met een natuurlijk ontstane middenberm. Zie afbeelding 3.15.

3. Voorjaarsbloeiers aanplanten
Langs het karrespoor worden pleksgewijs voorjaarsbloeiers aangeplant. De toe te passen soort is de bosanemoon, die ook op meer plekken op het landgoed voorkomt. Zie afbeelding 3.14.

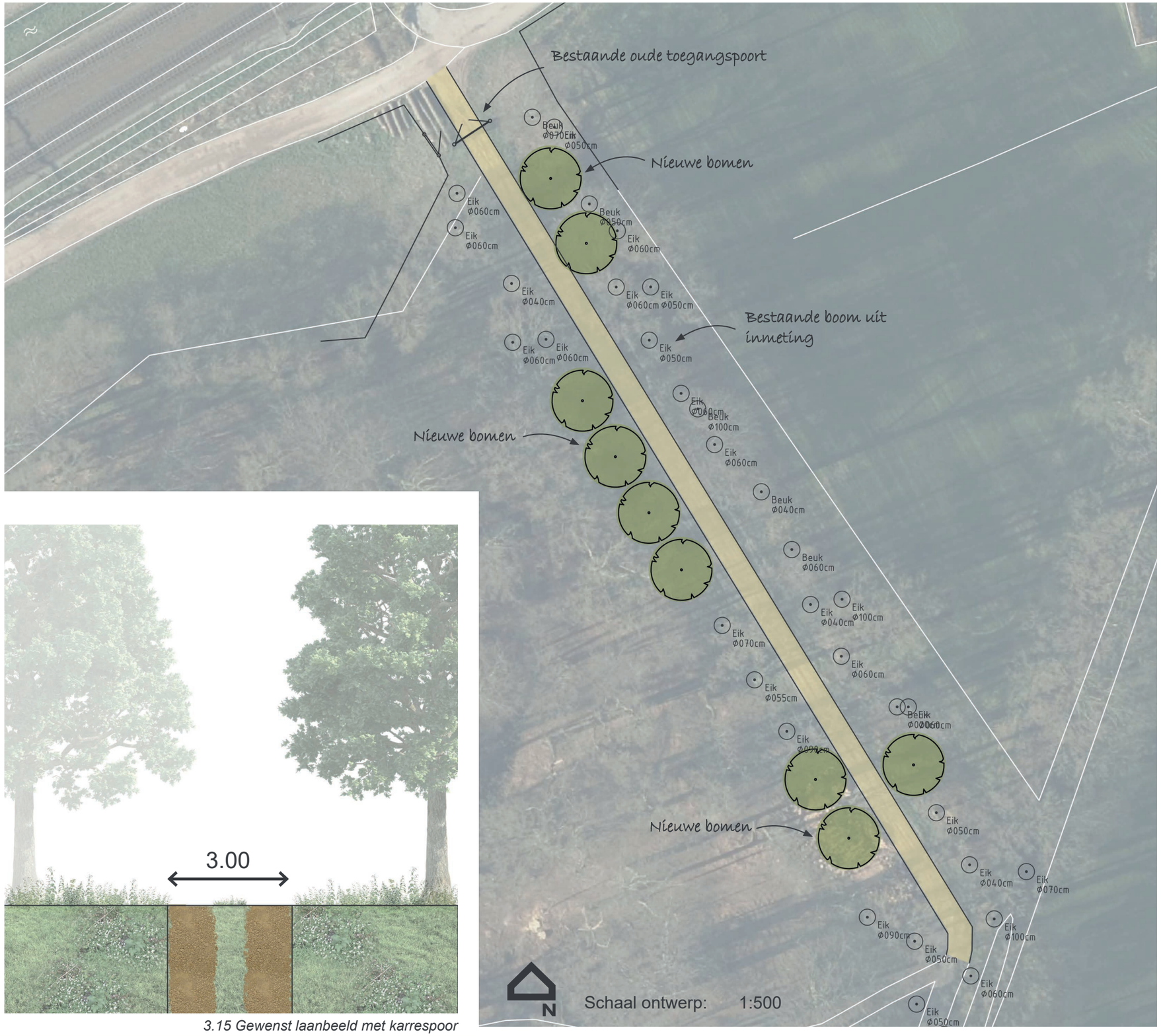

3.13 Materialisering

3.14 Bosanemoon

3.15 Gewenst laanbeeld met karrespoor

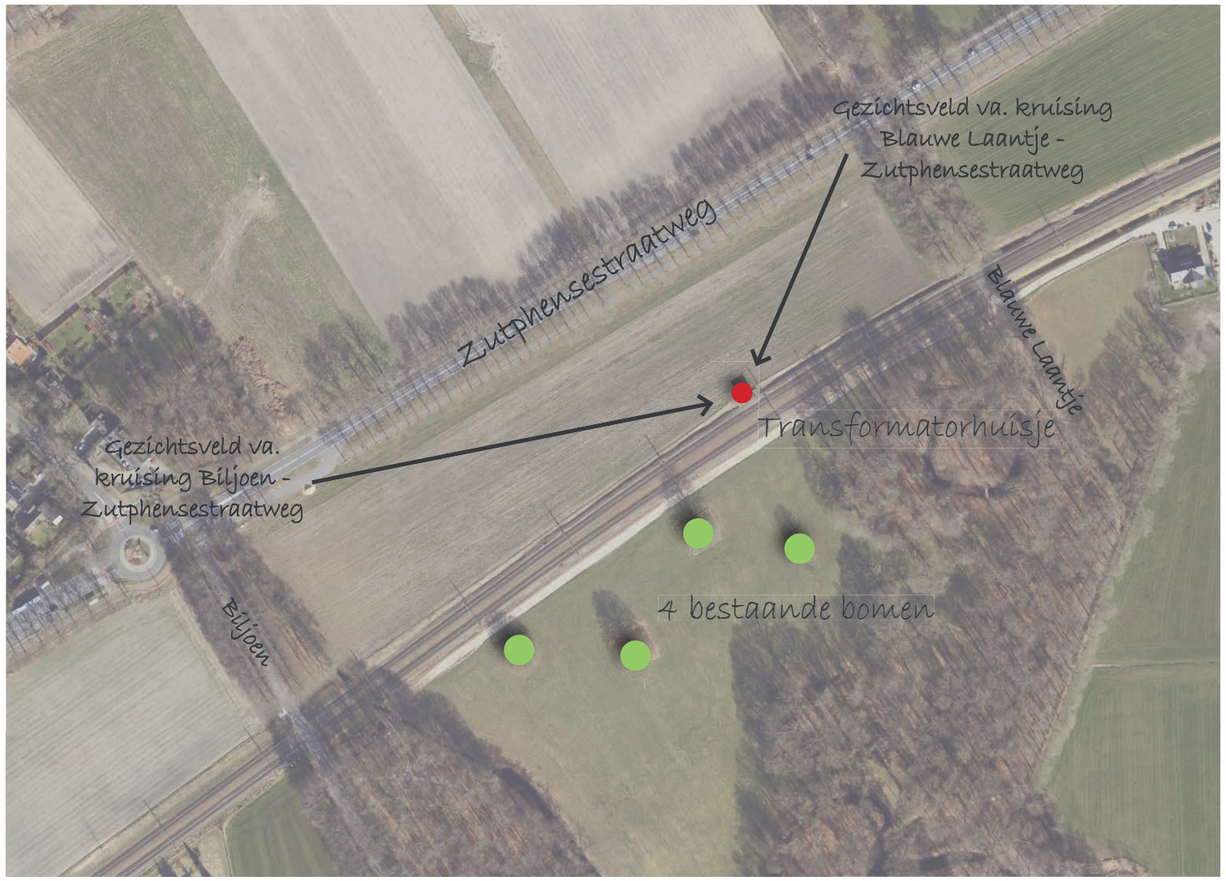

3.3 Het parklandschap versterken en ‘inpassen’ van het trafohuisje

De gronden rondom Biljoen hebben van oudsher een agrarisch gebruik en bestaan uit weiden, akkers en erven. In de 19e eeuw werd het landschap ingericht met aansluiting op het kasteel. Bosranden begeleiden een weids vergezicht dat is aangekleed met enkele solitaire bomen zoals ten zuiden van het spoor (zie afbeelding 3.18). Op de cultuurhistorische waardenkaart staan deze gronden aangegeven als *beschermde historische buitenplaats* (zie afbeelding 3.17). In afbeelding 3.16 is een luchtfoto van de huidige situatie weergegeven.

De aanleg van het spoortracé Arnhem - Zutphen heeft het parklandschap in tweeën gedeeld maar op de luchtfoto is de ruimtelijke connectie nog steeds te zien. Langs de spoorlijn staat een transformatorhuisje die door aangebrachte grafitti een opvallend object in het landschap is (zie afbeelding 3.19).

Om de ruimtelijke verbinding van het noordelijk perceel met het parklandschap te herstellen worden enkele solitaire bomen aangeplant. De landschapsstijl wordt zo doorgetrokken. De bomen worden in het gezichtsveld van de kruisingen Biljoen - Zutphensestraatweg (zie afbeelding 3.20) en Blauwe Laantje - Zutphensestraatweg (zie afbeelding 3.21) geplaatst. Hiermee kan zicht op het transformatorhuisje worden beperkt. Het aanplanten van de nieuwe bomen is een compensatiemaatregel die geprojecteerd is op de gronden die zijn aangemerkt als ‘beschermde historische buitenplaats’ (cultuurhistorische waardenkaart).

3.16 Luchtfoto met omgeving en zichtveld vanaf Zutphensestraatweg

3.17 Uitsnede cultuurhistorische waardenkaart

3.18 Solitaire bomen in parklandschap

3.19 Trafo gezien vanaf zuidkant spoor

3.20 Trafo gezien vanaf kruising Biljoen

3.21 Trafo gezien vanaf kruising Blauwe Laantje

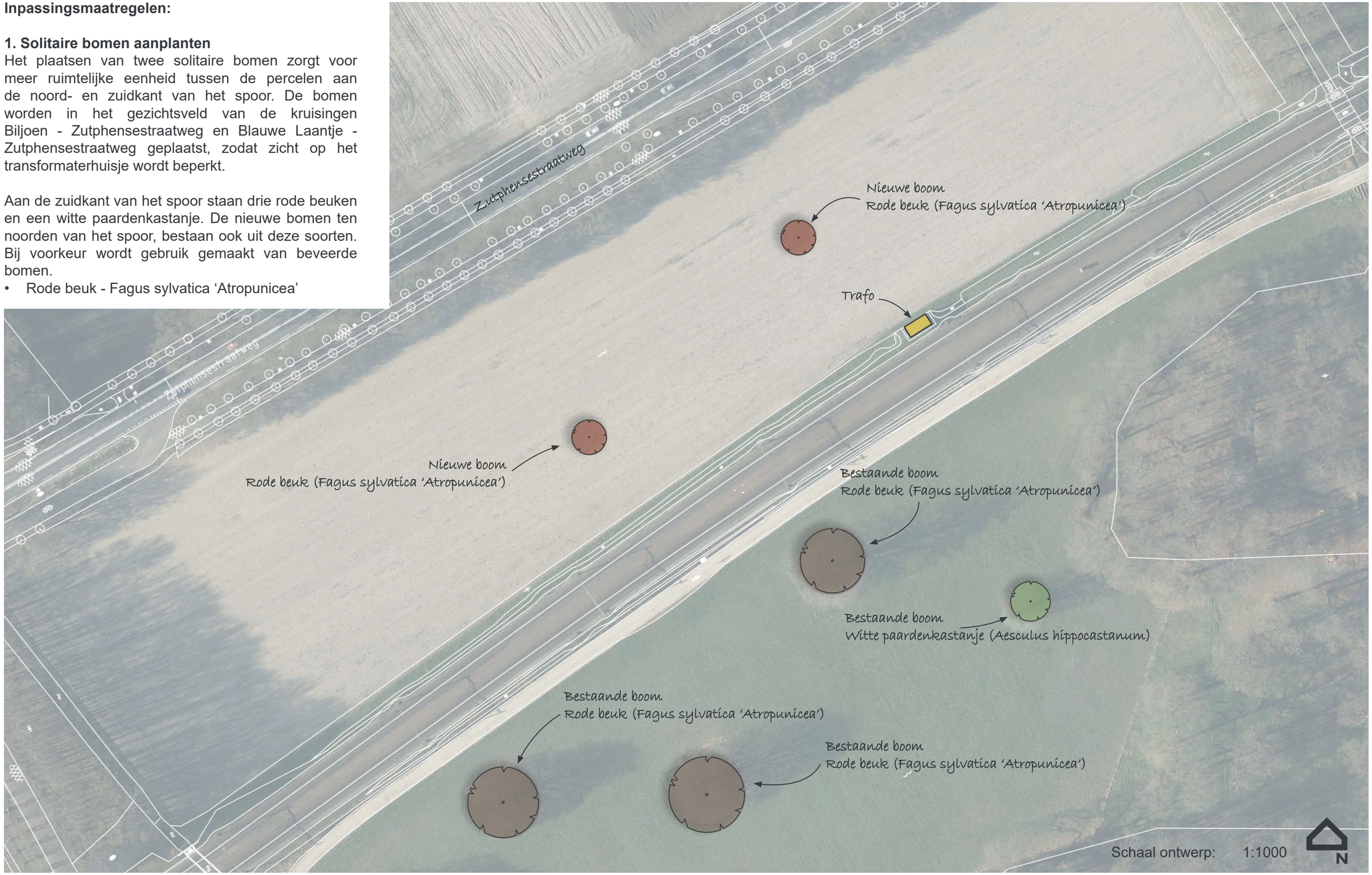
Het parklandschap versterken en ‘inpassen’ van het trafohuisje

Inpassingsmaatregelen:

1. Solitaire bomen aanplanten
Het plaatsen van twee solitaire bomen zorgt voor meer ruimtelijke eenheid tussen de percelen aan de noord- en zuidkant van het spoor. De bomen worden in het gezichtsveld van de kruisingen Biljoen - Zutphensestraatweg en Blauwe Laantje - Zutphensestraatweg geplaatst, zodat zicht op het transformaterhuisje wordt beperkt.

Aan de zuidkant van het spoor staan drie rode beuken en een witte paardenkastanje. De nieuwe bomen ten noorden van het spoor, bestaan ook uit deze soorten. Bij voorkeur wordt gebruik gemaakt van beveerde bomen.

- Rode beuk - Fagus sylvatica ‘Atropunicea’

3.4 Afsluiten van het Blauwe Laantje ten noorden van de Zutphensestraatweg voor gemotoriseerd verkeer

Als landschappelijke compensatie was al langer de wens in beeld tot versterken van het Blauwe laantje. Vanuit landschap en cultuurhistorisch perspectief is het wenselijk te zorgen voor behoud van het laanbeeld over de gehele lengte van het Blauwe Laantje (van Ossendaalselaan tot in het kasteelpark van Biljoen).

Ten noorden van de spoorwegovergang werd het Blauwe laantje gebruikt door parkerende bezoekers van Nationaal Park Veluwezoom dat noordelijk grenst aan de gronden behorende bij het landgoed. Dagelijks parkeerden tientallen auto's tussen de monumentale beukenbomen. Ten behoeve van behoud van deze laanbomen in het noordelijke deel van het Blauwe Laantje is per juli 2020 de parkeermogelijkheid opgeheven, zodat boomwortels van de laanbomen niet beschadigen en grond niet langer wordt verdicht. De structuur van het laantje blijft zo beschermd en wordt zelfs versterkt. In overleg met Natuurmonumenten is besloten om geen nieuwe parkeerplaatsen te faciliteren. De huidige capaciteit van de parkeerplaatsen voor het Nationaal Park is toereikend. Zie afbeelding 3.22.

3.22 Trafo gezien vanaf kruising Blauwe Laantje

SWECO

02-10-2023

Versie: C1

Aanmeldingsnotitie

1 Inleiding

Aan de Zutphensestraatweg 5 te Velp bevindt zich 'Melkveebedrijf de Elzenhof'. Dit bedrijf werd vanaf de provinciale weg Zutphensestraatweg N785 ontsloten. Deze ontsluiting, ook wel het Blauwe Laantje genoemd, is meer een pad dan een weg en kruist de spoorlijn Arnhem-Zutphen. Hier is sprake van een zogenaamde particuliere overweg in de vorm van een onbeveiligd overpad dat met hekken van de spoorbaan is afgescheiden. Vanwege het drukke treinverkeer en het passeren van goederentreinen in de nacht was dit een onwenselijke situatie. De overweg was de enige mogelijkheid om het bedrijf te bereiken.

Er is in het verleden besloten een tijdelijke ontsluitingsweg aan te leggen parallel aan het spoor die aansluit op de Biljoen. Na aanleg van deze tijdelijke ontsluitingsweg kon de onbeveiligde overweg buiten gebruik worden gesteld. Om de tijdelijke ontsluitingsweg permanent te kunnen behouden, wordt een nieuw bestemmingsplan voorbereid dat dit mogelijk maakt.

De weg is gelegen in het Gelders natuurnetwerk. Vanuit de Omgevingsverordening van de provincie Gelderland volgt dat voor een dergelijke ontwikkeling in het Gelders natuurnetwerk compensatie nodig is. Deze natuurcompensatielocatie maakt ook deel uit van dit bestemmingsplan.

In figuur 1.1 is de geografische begrenzing van het plangebied van het bestemmingsplan weergeven. In het noorden langs de spoorlijn bevindt zich de weg, in het zuiden op enkele honderden meters afstand van de weg bevindt zich de natuurcompensatielocatie.

Om het milieu een volwaardige plaats te geven in de besluitvorming van dit bestemmingsplan, moet worden getoetst of in het kader van deze ontwikkeling een milieueffectrapportage[1] nodig is. Uit het Besluit milieueffectrapportage (Besluit m.e.r.) volgt dat de ontsluitingsweg niet m.e.r.-beoordelingsplichtig is. Echter voor de natuurcompensatie geldt dat een vormvrije m.e.r.-beoordeling moet worden uitgevoerd. In deze aanmeldingsnotitie is de benodigde informatie voor de vormvrije m.e.r.-beoordeling van de voorgenomen activiteit ‘natuurcompensatie’ opgenomen. Achtereenvolgens wordt ingegaan op de voorgenomen activiteit (hoofdstuk 2), de m.e.r.-procedure (hoofdstuk 3) en de potentiële effecten van de voorgenomen activiteit (hoofdstuk 4).

[1] Milieueffectrapportage wordt afgekort als m.e.r. als het om de procedure gaat en als MER als het om het rapport gaat.

Figuur 1.1 | begrenzing plangebied bestemmingsplan.

2 Voornemen

Het voornemen bestaat zoals hiervoor aangegeven uit het definitief bestemmen van een weg en het bestemmen en realiseren van natuurcompensatie. In deze aanmeldnotitie wordt verder niet in gegaan op het definitief bestemmen van de weg, omdat dit zoals reeds aangegeven niet m.e.r.-beoordelingsplichtig is en de natuurcompensatie wel.

Het gebied waar de weg wordt gerealiseerd is in eigendom van Geldersch Landschap & Kasteelen (GLK). GLK is ook eigendom van de omliggende gronden. In overleg met GLK is een locatie gevonden waar de benodigde natuurcompensatie van maximaal 2.600 m^2 kan worden gerealiseerd. Deze locatie is te zien in figuur 1.1. In figuur 2.1. is een luchtfoto opgenomen waarop (globaal) de compensatielocatie is ingetekend.

Figuur 2.1 | Luchtfoto compensatielocatie.

Op grond van het provinciaal beleid dient er te worden gecompenseerd voor ontwikkelingen in het Gelders Natuurnetwerk (GNN). Deze compensatie dient plaats te vinden buiten het bestaande GNN. De locatie voor de compensatie- en versterkingsopgave is in de bestaande situatie een grasland met lage natuurwaarden gelegen binnen het Landgoed Biljoen.

Gezien de ligging en het historisch gebruik van het compensatieperceel streeft GLK naar ontwikkeling van een extensief grasland. Hiermee wordt aansluiting gezocht tegen het bestaande Gelders Natuurnetwerk (GNN). Er wordt gekozen voor het natuurtype Kruiden- en Faunarijke grasland (N12.02) en een klein deel voor de verbetering t.b.v. Beek en Bron (N03.01) naast bestaande watergangen. De omstandigheden van de bodem (Kalkhoudende ooivaaggronden; zware zavel en lichte klei) zijn geschikt om dit type te realiseren.

In de beheervisie van Biljoen heeft GLK bepaald dat de doelstelling van dit terrein ‘cultuurhistorie’ is. Het gebruik van de percelen als kruiden- en faunarijk grasland grijpt terug op het historisch gebruik en waarborgt de openheid van het terrein vanuit dorp en landgoedbebouwing richting IJssel en vertolkt daardoor de doelstelling van GLK.

Omzetting van agrarisch grasland met natuur en landschapswaarden naar een natuurgrasland past in de versterking van de ecologische verbinding tussen Veluwe en IJssel. Op het landgoed Biljoen is deze verbinding het meest optimaal ter hoogte van kasteel en parkbossen. Door voorgestelde inrichting is het beheer niet langer gericht op agrarische productie, maar wordt vanaf nu gericht op natuurwaarden, waardoor de verbinding robuuster wordt.

Primair zal het in te richten perceel uitdrukkelijk begrenst dienen te worden. Hiertoe zal in het veld een duidelijke afscheiding moeten worden aangebracht tussen het landbouwperceel en het natuurperceel. Dit kan door plaatsen van paaltjes en/of een draadafscheiding.

GLK wil nadrukkelijk de openheid van dit historisch weidse uiterwaardcomplex behouden, door geen hoge scheidingen tussen de percelen te plaatsen.

De huidige situatie als landbouwperceel laat zich het best beschrijven als een bemest productiegrasland op een rivierkleibodem. Om te komen tot een kruiden- en faunarijk grasland is een actief verschralingsbeheer aan de orde teneinde de productiviteit te verminderen. Daardoor zal de homogene grasmat geleidelijk opener worden en ruimte bieden aan een scala aan grassoorten en graslandkruiden. De voorgestelde inrichting komt niet alleen ten goede aan flora, maar ook aan insecten, zoogdieren en vogels die hier, direct of indirect, van afhankelijk zijn.

Om Beek en Bron (N03.01) op het compensatieperceel tot z'n recht te laten komen, wordt langs de watergangen een taludverflauwing toegepast. De sloot noordwest en zuidwest langs het perceel betreft de oude loop van de Beekhuizense Beek (sprengenbeek) richting IJssel. Dit is thans niet langer de hoofdwatergang, maar voert nog steeds beekwater. De hierbij vrijkomende grond wordt lokaal verwerkt op de nabijgelegen landbouwgrond en/of ter verhoging van sloot-/greppelbodems. Verbreding van de oevers en weghouden van inspoelen van meststoffen zal hier bijdragen aan een verhoging van de natuurkwaliteit van de watergang.

GLK wil het beheer van de natuurcompensatielocatie samen met en door agrariërs laten uitvoeren. Hierbij staat het agrarisch medegebruik volledig in dienst van de natuurwaarden. Het beheer zal bestaan uit de nog vrij hoge productie (tijdelijk) te maaien en het maaisel af te voeren. Als de productie naar gewenst niveau is teruggebracht kan eveneens worden na-beweid. De eerste jaren zullen meerdere snedes per jaar kunnen worden gemaaid, zodra het perceel zo ver is verschraald dat er maar één snede per jaar meer afkomt, kan worden overgestapt op beweiding als beheermaatregel.

Bemesting blijft achterwege. Zolang een maaibeheer wordt toegepast mag nimmer de gehele oppervlakte in één werkgang worden gemaaid en afgevoerd, maar moet altijd wisselend op het perceel tenminste 10 % van de oppervlakte onbehandeld blijven.

Kleinschalige structuurvariatie kan ontstaan door de veedichtheid permanent te verlagen, of door delen permanent of tijdelijk uit te rasteren (bijv. slootkanten of randen langs bos of struweel).

3 Toets aan het Besluit m.e.r.

3.1 Welke m.e.r.-procedure is van toepassing

Het instrument milieueffectrapportage (m.e.r.) is ontwikkeld om het milieu een volwaardige plaats in de besluitvorming te geven. Het Besluit milieueffectrapportage (Besluit m.e.r.) geeft aan of voor een project een m.e.r.-plicht of m.e.r.-beoordelingsplicht van toepassing is. Voor de activiteiten die zijn opgenomen in de C-lijst van het Besluit m.e.r., geldt de zogenoemde m.e.r.-plicht voor besluiten genoemd in kolom 4. Activiteiten in bijlage C worden gekenmerkt door het feit dat zij over het algemeen belangrijke nadelige milieugevolgen hebben. Voor de activiteiten die zijn opgenomen in bijlage D van het Besluit m.e.r., geldt voor een 'besluit' genoemd in kolom 4, de zogenoemde m.e.r.-beoordelingsplicht. Voor activiteiten in bijlage D geldt dat zij, afhankelijk van de omstandigheden, nadelige milieugevolgen kunnen hebben.

De onderhavige ontwikkeling valt te scharen onder activiteit D9: '*Een landinrichtingsproject dan wel een wijziging of uitbreiding daarvan.*'

Het Besluit m.e.r. geeft onder 'gevallen' per activiteit aan wat de relevante (indicatieve) drempel is voor een m.e.r.-(beoordelings)plicht. Met de wijziging van het voornemen worden de (indicatieve) drempelwaarden uit het Besluit m.e.r. niet overschreden. Aangezien het planvoornemen een natuurcompensatie van maximaal 2.600 m^2 betreft blijft het planvoornemen onder de indicatieve drempelwaarde uit kolom twee blijft. Op grond van de selectiecriteria in de Europese richtlijn milieueffectbeoordeling dient te worden vastgesteld of belangrijke nadelige gevolgen van de activiteit voor het milieu kunnen worden uitgesloten, een zogenaamde 'vormvrije m.e.r.- beoordeling'. Pas als is vastgesteld dat belangrijk nadelige gevolgen zijn uitgesloten, geldt voor de activiteit geen m.e.r.- plicht.

Tabel 3.1: Activiteit D9 uit het Besluit milieueffectrapportage (d.d. 17-08-2023)

	Kolom 1 Activiteiten	Kolom 2 Gevallen	Kolom 3 Plannen	Kolom 4 Besluiten
D 9	Een landinrichtingsproject dan wel een wijziging of uitbreiding daarvan.	In gevallen waarin de activiteit betrekking heeft op 1°. een functiewijziging met een oppervlakte van 125 hectare of meer van water, natuur, recreatie of landbouw of 2°. vestiging van een glastuinbouwgebied of bloembollenteeltgebied van 50 hectare of meer.	De structuurvisie, bedoeld in de artikelen 2.1, 2.2 en 2.3 van de Wet ruimtelijke ordening, en de plannen, bedoeld in de artikelen 3.1, eerste lid, 3.6, eerste lid, onderdelen a en b, van die wet, de vaststelling van het inrichtingsplan, bedoeld in artikel 17 van de Wet inrichting landelijk gebied, het plan, bedoeld in artikel 11 van de Reconstructiewet concentratiegebieden en het plan bedoeld in artikel 18 van de Reconstructiewet concentratiegebieden.	De vaststelling van het inrichtingsplan, bedoeld in artikel 17 van de Wet inrichting landelijk gebied dan wel een plan bedoeld in artikel 18 van de Reconstructiewet concentratiegebieden dan wel bij het ontbreken daarvan het plan bedoeld in artikel 3.6, eerste lid, onderdelen a en b, van de Wet ruimtelijke ordening dan wel bij het ontbreken daarvan van het plan, bedoeld in artikel 3.1, eerste lid, van die wet.

3.2 Te volgen procedure

Met deze aanmeldingsnotitie verzoeken de initiatiefnemers de gemeente Rheden om te beoordelen of een m.e.r. nodig is (conform artikel 7.16 Wet milieubeheer). In deze aanmeldingsnotitie is de benodigde informatie opgenomen die voor deze beoordeling nodig is. De vormvrije m.e.r.-beoordelingsbeslissing wordt opgenomen in het ontwerp van het moederbesluit of -plan (in dit geval het bestemmingsplan).

Het bevoegd gezag neemt uiterlijk zes weken na ontvangst van de mededeling en deze aanmeldingsnotitie een m.e.r.-beoordelingsbeslissing[2]. Het besluit

[2] Indien het bevoegd gezag tevens initiatiefnemer is, neemt het in een zo vroeg mogelijk stadium de m.e.r.-beoordelingsbeslissing.

wordt niet apart gepubliceerd in de Staatscourant[3]. Op het ontwerp van het bestemmingsplan is inspraak mogelijk. De vormvrije m.e.r.-beoordeling staat daarmee in die procedure open voor reacties: in de zienswijzen kan ook worden ingegaan op de vormvrije m.e.r.-beoordeling en de beslissing dat het bevoegd gezag daarover heeft genomen.

3.3 Doel van de aanmeldingsnotitie

De vormvrije m.e.r.-beoordeling is een toets van het bevoegd gezag om te bepalen of er bij de voorgenomen activiteit mogelijk belangrijke nadelige milieugevolgen kunnen optreden. In deze aanmeldingsnotitie wordt op objectieve wijze de informatie verzameld en gepresenteerd die voor deze afweging noodzakelijk is. Op basis van de informatie in de aanmeldingsnotitie besluit het bevoegd gezag of een uitgebreidere m.e.r-procedure nodig is.

Bij de vormvrije m.e.r.-beoordeling dient het bevoegd gezag expliciet te beoordelen of zij het noodzakelijk acht om de m.e.r.-procedure te doorlopen. Er kunnen twee uitkomsten zijn:

- Belangrijke nadelige milieugevolgen kunnen niet uitgesloten worden → er dient een m.e.r.-procedure doorlopen worden.
- Belangrijke nadelige milieugevolgen treden niet op → er wordt gemotiveerd aangegeven dat geen m.e.r.-procedure wordt doorlopen.

Het uitgangspunt bij deze beoordeling is: **Nee, tenzij ….** (zie hiervoor verder kader 3.1).

Dit uitgangspunt betekent dat er geen nadere m.e.r.-(beoordeling) nodig is, tenzij er sprake is van mogelijke ‘belangrijke nadelige gevolgen’ voor het milieu op basis waarvan een dergelijke procedure wel noodzakelijk moet worden geacht. Deze ‘belangrijke nadelige gevolgen’ moeten worden beoordeeld op basis van het toetsingskader van *Bijlage III EU richtlijn milieubeoordeling projecten*.

Het project dient te worden getoetst aan:

1. Kenmerken van de activiteit
   a. Omvang van het project
   b. Cumulatie met andere projecten
   c. Gebruik natuurlijke hulpbronnen
   d. Productie afvalstoffen
   e. Verontreiniging en hinder
   f. Risico op zware ongevallen en/of rampen, waaronder rampen door klimaatverandering
   g. Risico’s voor de menselijke gezondheid

2. Plaats van de activiteit
   a. Bestaand grondgebruik
   b. Rijkdom aan en kwaliteit en regeneratievermogen natuurlijke hulpbronnen van het gebied
   c. Opnamevermogen milieu met aandacht voor specifieke gevoelige gebieden

3. Kenmerken van het potentiële effect
   a. De orde van grootte en het ruimtelijk bereik van het effect
   b. De aard van het effect

[3] Dit is bepaald in het Besluit m.e.r. in artikel 2.5 onder b.

c. Grensoverschrijdend karakter
d. Intensiteit en complexiteit effect
e. Waarschijnlijkheid effect
f. Verwachte aanvang, duur, frequentie en omkeerbaarheid effect
g. De cumulatie van effecten met de effecten van andere projecten
h. De mogelijkheid om effecten doeltreffend te verminderen

In hoofdstuk 4 wordt de toetsing behandeld. Eerst wordt een beschrijving gegeven van de kenmerken van de activiteit en de plaats van de activiteit en de potentiële effecten die daaruit naar voren komen. Vervolgens wordt ingegaan op de kenmerken van de gevolgen van deze effecten. Hierbij wordt gekeken of er sprake is van mogelijk (belangrijke) nadelige milieugevolgen en of er verzachtende mitigerende maatregelen kunnen worden genomen om eventueel het milieueffect te verminderen of teniet te doen.

KADER 3.1: UITLEG AANMELDINGSNOTITIE

Zoals aangegeven is het uitgangspunt bij de vormvrije m.e.r.-beoordeling het ‘nee, tenzij’ principe. Dit heeft gevolgen voor inhoud en diepgang van deze aanmeldingsnotitie. In dit kader wordt kort toegelicht hoe deze aanmeldingsnotitie is opgebouwd en op welke wijze naar de inhoud moet worden gekeken.

Waarom Nee, tenzij?

Dat het ‘nee, tenzij’ principe geldt, vloeit voort uit het feit dat het een activiteit betreft uit de D-lijst van het Besluit m.e.r., waarvoor tevens geldt dat de activiteit onder de drempelwaarde ligt zoals in deze D-lijst genoemd. In het Besluit m.e.r. zijn alle activiteiten die mogelijk gevolgen hebben op het milieu verdeeld over twee lijsten: de C en de D lijst. Activiteiten uit de C-lijst worden gekenmerkt door het feit dat zij over het algemeen belangrijke nadelige milieugevolgen hebben. Voor deze activiteiten geldt dan ook een directe m.e.r.-plicht. Voor activiteiten uit de D-lijst geldt dat deze afhankelijk van de omstandigheden nadelige milieugevolgen *kunnen* hebben. Wanneer de activiteit op de D-lijst staat én onder de drempelwaarde blijft zoals in die lijst opgenomen, is de verwachting dat deze activiteit waarschijnlijk geen belangrijk nadelige milieugevolgen oplevert. Op voorhand geldt voor deze activiteiten daarom ook geen m.e.r.-plicht. Dit moet echter wel worden getoetst middels de vormvrije m.e.r.-beoordeling. In bepaalde gevallen kan een activiteit met een kleinere omvang namelijk wel degelijk belangrijke nadelige milieugevolgen hebben. Dat kan bijvoorbeeld doordat die activiteit in of bij een kwetsbaar gebied is gepland.

Inhoud aanmeldingsnotitie

Voor een aanmeldingsnotitie die wordt opgesteld in het kader van de vormvrije m.e.r.-beoordeling bestaan geen vereisten voor de diepgang van het onderzoek. In de meeste gevallen kan de vormvrije m.e.r.-beoordeling worden gebaseerd op ‘expert judgement’, zonder (model)berekening of (veld)onderzoek. Het uitgangspunt is dat de aanmeldingsnotitie kort en bondig is en alleen inzoomt op die kenmerken en gevolgen die mogelijk kunnen leiden tot nadelige gevolgen voor het milieu. In veel gevallen zal snel helder zijn dat een activiteit geen belangrijke nadelige gevolgen voor het milieu heeft (vanwege grote afstand tot gevoelige gebieden, de locatie en de omgeving hebben geen bijzondere kenmerken waardoor er een verwaarloosbare kans is op belangrijke nadelige effecten, de activiteit leidt niet tot grote emissies, heeft een klein ruimtebeslag e.d.). Dan is ook geen uitgebreide motivering nodig: er wordt dan beknopt beschreven dat naar alle Europese criteria is gekeken.

4 Vormvrije m.e.r.-beoordeling

1. Kenmerken van het project	**Natuurcompensatie Blauwe Laantje Rheden** Het planvoornemen heeft een oppervlakte van maximaal 2.600 m^2 aan natuurcompensatie.
Omvang van het project (relatie met drempel D lijst)	De onderhavige ontwikkeling valt te scharen onder activiteit D9: '*Een landinrichtingsproject dan wel een wijziging of uitbreiding daarvan'.* De grenswaarden die voor deze activiteiten worden gehanteerd zijn: In gevallen waarin de activiteit betrekking heeft op een leiding met: 1°. een functiewijziging met een oppervlakte van 125 hectare of meer van water, natuur, recreatie of landbouw of 2°. vestiging van een glastuinbouwgebied of bloembollenteeltgebied van 50 hectare of meer. Het voornemen blijft onder de grenswaarden, er is dus sprake van een vormvrije m.e.r.-beoordeling.
Cumulatie met andere projecten	In de directe omgeving van het plangebied vinden geen andere projecten plaats. Er is geen sprake van cumulatie.
Gebruik natuurlijke hulpbronnen[4]	Er is voornamelijk sprake van een ander beheer van de gronden. Er zijn vrijwel geen aanlegactiviteiten. Enkel dient er een duidelijke afscheiding te worden aangebracht tussen het landbouwperceel en het nieuwe natuurperceel. Dit kan door plaatsen van paaltjes en/of een draadafscheiding. Doordat er vrijwel geen sprake is van aanlegactiviteiten worden er zeer weinig natuurlijke hulpbronnen gebruikt.
Productie afvalstoffen[5]	In de aanlegfase van het voornemen zal er slechts beperkt sprake zijn van de productie van afvalstoffen. Dit bestaat voornamelijk uit afval dat eventueel ontstaat tijdens het plaatsen van de afscheiding tussen het landbouwperceel en het natuurperceel. Dit zal volgens de Nederlandse wet- en regelgeving worden verwerkt. Afvalstoffen die vrijkomen tijdens de gebruiksfase betreffen enkel maai/snoei resten. Dit wordt, indien nodig, volgens de gemeentelijke voorschriften afgevoerd. Er is geen sprake van productie van (gevaarlijke) afvalstoffen met nadelige milieugevolgen.
Verontreiniging en hinder	**Verontreiniging luchtkwaliteit** Tijdens de aanlegfase kan als gevolg van eventueel bouwverkeer voor het plaatsen van de afscheiding tijdelijk een zeer beperkte en lokale verslechtering van de luchtkwaliteit optreden.

[4] Toelichting: Van gebruik van natuurlijke hulpbronnen kan sprake zijn als een ontwikkeling gevolgen heeft voor op, of in de nabijheid van, de locatie aanwezige natuurlijke hulpbronnen. Denk bijvoorbeeld aan de onttrekking van grondwater of het delven van grondstoffen zoals zand of klei. Ook het kappen van bos als leefomgeving voor dieren of recreatiegebied voor mensen valt hieronder. Dit criterium is vooral van belang bij industriële activiteiten.

[5] Afvalstoffen zijn stoffen (preparaten of voorwerpen) waarvan de houder zich ontdoet, voornemens is zich te ontdoen of zich moet ontdoen (artikel 1.1, lid 1 Wet milieubeheer). Nadelige milieugevolgen kunnen ontstaan bij het vrijkomen van gevaarlijke afvalstoffen.

	In de gebruiksfase zal geen verslechtering optreden van de luchtkwaliteit omdat het in principe niet veel verschilt van het bestaande gebruik. Het beheer van de gronden (maaibeleid) wordt zelfs minder intensief dan in de bestaande situatie. **Hinder aanlegfase** Tijdens de aanleg kan als gevolg van het bouwverkeer en de werkzaamheden ten behoeve van het plaatsen van de afscheiding lokaal een beperkte verkeershinder en geluidhinder optreden. In de gebruiksfase zal er geen sprake zijn van hinder, of in ieder geval niet meer hinder dan in de bestaande situatie. **Hinder door verkeer aantrekkende werking** Er zal geen hinder zijn omdat er geen sprake is van een verkeersaantrekkende werking door het omvormen van agrarisch gebruik naar een natuur gebruik/bestemming.
Risico op zware ongevallen en/of rampen, waaronder rampen door klimaatverandering	**Effecten met betrekking tot externe veiligheid** Niet van toepassing. **Effecten met betrekking tot klimaatverandering** Effecten met betrekking tot klimaatverandering kunnen bestaan uit wateroverlast, droogtestress of het stedelijk hitte eiland effect. Door de aard van het project treden geen nieuwe effecten op met betrekking tot klimaatverandering.
Risico op de menselijke gezondheid	Risico's op de menselijke gezondheid kunnen optreden als gevolg van een verslechtering van de luchtkwaliteit, een toename van de geluidemissie of door risico's met het werken met gevaarlijke stoffen. Deze aspecten zijn niet relevant gelet op de aard van het project.
2. Plaats van het project	
Bestaande grondgebruik	De compensatielocatie maak onderdeel van een perceel bestaande uit agrarisch grasland.
Rijkdom aan en kwaliteit en regeneratievermogen natuurlijke hulpbronnen van het gebied	De compensatielocatie bestaat uit onbebouwd grasland, grenzend aan een watergang met op de oever wat begroeiing (riet).
Opnamevermogen milieu met aandacht voor wetlands, kustgebieden, berg- en bosgebieden, reservaten en natuurparken, H/V richtlijngebieden, gebieden waar milieunormen worden overschreden, gebieden met hoge bevolkingsdichtheid, landschappelijk historisch cultureel of archeologische gebieden van belang.	*Beschermde gebieden* Op ongeveer 350 meter afstand ligt het Natura-2000 gebied 'Rijntakken'. Het Natura-2000 gebied 'Veluwe' bevindt zich op circa 950 meter afstand. Het plangebied grenst direct aan het Natuurnetwerk Nederland (NNN). Het plangebied wordt zelf onderdeel van het GNN/NNN. Directe effecten op beschermde gebieden als gevolg van het planvoornemen zijn op voorhand uitgesloten. Wel kunnen er indirecte gevolgen optreden als gevolg van stikstofdepositie op stikstofgevoelige Natura-2000 gebieden. Uit een AERIUS berekening (Sweco, 2023) blijkt dat de stikstofdepositie in de aanleg- en gebruiksfase 0,00 mol/ha/jaar betreft.

	Belangrijk negatief nadelige effecten op beschermde gebieden kunnen daarom op voorhand worden uitgesloten. *Soortenbescherming* De beoogde ontwikkeling zal geen verstoring tot gevolg hebben. *Landschappelijke en cultuurhistorische waarden* Het plangebied maakt onderdeel uit van landgoed Biljoen. Biljoen is een typisch voorbeeld van een landgoederenlandschap. De beoogde ontwikkeling, het gebruiken van een deel van het perceel ten behoeve van natuur, is niet schadelijk aan het karakter van het landgoederenlandschap. *Archeologie* Het plangebied ligt in een gebied waar een gemeentelijk archeologisch beleid is vastgesteld. Er gelden verschillende archeologische verwachtingswaarden in het gebied. De beoogde ontwikkeling zal deze niet verstoren en de bescherming van de eventueel aanwezige archeologische waarden wordt, net als in de huidige situatie, geborgd in het bestemmingsplan. *Woongebieden* Het plangebied bevindt zich niet in een dichtbevolkt gebied. In de directe omgeving bevinden zich geen (grote)woongebieden welke hinder kunnen ondervinden van de beoogde ontwikkeling.
Op basis van (1.) de kenmerken en (2.) de plaats van het project zijn geen mogelijk belangrijk nadelige gevolgen naar voren gekomen. Overige belangrijk nadelige gevolgen zijn ook niet te verwachten als gevolg van de beoogde ontwikkeling.	
Conclusie Gelet op de aard en omvang van de beoogde ontwikkeling, waarbij alleen een afscheiding wordt geplaatst, worden geen belangrijk nadelige gevolgen voor het milieu verwacht als gevolg van het planvoornemen.	

Stikstofdepositie-onderzoek

Blauwe laantje

SWECO

Sweco Nederland B.V.	Handelsregister 30129769
Onderwerp	Blauwe Laantje Rheden stikstofonderzoek
Projectnummer	51000455-001
Klant	ProRail B.V.
Versie	1
Datum	06-09-2023
Auteur	Willem Fenten
Document referentie	NL23-648800269-58732

Gecontroleerd door	Tessa Driessen	.....
Vrijgegeven door	Rob Cornelis	.....

Inhoudsopgave

1 Inleiding 4

2 Toetsingskader 5

3 Uitgangspunten 7

3.1 Onderzochte situaties 7

3.2 Referentiesituatie 7

3.2.1 Wegverkeer 7

3.3 Gebruiksfase 8

3.3.1 Wegverkeer 8

4 Resultaten 10

5 Conclusie 11

Bijlage 1 – Resultaat AERIUS Calculator berekening gebruiksfase

1 Inleiding

In de gemeente Rheden is door ProRail B.V. een alternatieve wegligging gerealiseerd voor Zutphensestraatweg 5 (de Elzenhof). Aanleiding voor de aanpassing is het verwijderen van een spoorwegovergang.
Hiervoor is een onderzoek uitgevoerd in het kader van de wet- en regelgeving voor natuur. Het doel is om te bepalen of er mogelijke belemmeringen vanuit deze wet- en regelgeving zijn voor de planontwikkeling. Als onderdeel hiervan dienen de effecten van het project op de stikstofdepositie in stikstofgevoelige Natura 2000-gebieden inzichtelijk te worden gemaakt. Daarbij dient te worden nagegaan of ten gevolge van het project een toename van de stikstofdepositie optreedt in stikstofgevoelige habitattypen en/of stikstofgevoelige leefgebieden.
In deze rapportage zijn de uitgangspunten en resultaten vastgelegd van de berekeningen van de stikstofdepositie als gevolg van de voorgenomen planontwikkeling. Op basis van de resultaten wordt duidelijk of er significante effecten optreden.

Figuur 1-1 Nieuwe situatie van de weg Blauwe Laantje (rood) en de omliggende Natura 2000-gebieden (groen) met de daarin gelegen stikstofgevoelige habitattypen/leefgebieden (paars).

2 Toetsingskader

Inleiding

Met de Wet natuurbescherming worden soorten en habitattypen van Natura 2000-gebieden waarvoor instandhoudingsdoelen zijn geformuleerd beschermd. Het uiteindelijke doel is het bereiken van een landelijk gunstige staat van instandhouding voor alle door de richtlijnen beschermde soorten en habitats. Hieruit volgt dat een project of plan niet mag leiden tot negatieve effecten voor het behalen van de instandhoudingsdoelstellingen. In veel Natura 2000-gebieden is door een overbelasting van stikstof een probleem met de realisatie van de instandhoudingsdoelstellingen. Nieuwe ontwikkelingen die een toename van de stikstofdepositie tot gevolg hebben kunnen hierdoor significant negatieve effecten hebben voor de instandhoudingsdoelstellingen.

Rekenmodel

Effecten van een plan of een project op de stikstofdepositie kunnen ontstaan tijdens de realisatiefase en/of de gebruiksfase. Met het rekenmodel AERIUS Calculator kan deze stikstofdepositie op de relevante stikstofgevoelige habitattypen en stikstofgevoelige leefgebieden van soorten binnen Natura 2000-gebieden worden berekend. Het gebruik van dit rekeninstrument is in de Regeling natuurbescherming voorgeschreven. Het rekeninstrument wordt beheerd onder verantwoordelijkheid van de minister van Natuur en Stikstof.

Beoordelingslocaties

Voor elk Natura 2000-gebied zijn habitattypen en/of soorten aangewezen. Elk habitattype of het leefgebied van deze soorten is in meer of minder mate gevoelig voor de gevolgen van stikstofdepositie. De kritische depositiewaarde (KDW) geeft voor elk habitattype en elk leefgebied van soorten aan bij welke mate van stikstofdepositie (mol N/ha/jaar) er een risico is dat de kwaliteit verslechtert ten gevolge van de verzuring en/of vermesting die de stikstofdepositie veroorzaakt. Voor de beoordeling van de stikstofdepositie wordt gekeken naar de locaties binnen Natura 2000-gebieden waar er een overbelasting met stikstof is. Dat wil zeggen dat de heersende achtergronddepositie groter is dan de KDW van de aanwezige habitattypen en/of leefgebieden. Uit voorzorg worden ook locaties beoordeeld waar de achtergronddepositie tot 70 mol N/ha/jaar onder de KDW ligt (een naderende overschrijding KDW).

Beoordeling stikstofdepositie projecten

Indien uit de berekeningen met AERIUS blijkt dat er geen sprake is van een toename van de stikstofdepositie (kleiner dan of gelijk aan 0,00 mol N/ha/jaar) op overbelaste habitats, dan kunnen significante effecten ten gevolge van stikstofdepositie op voorhand worden uitgesloten. Voor het onderdeel stikstofdepositie is er dan geen vergunningplicht op grond van de Wet natuurbescherming.

Indien uit de berekening blijkt dat er sprake is van een toename van de stikstofdepositie (groter dan 0,00 mol N/ha/jaar) op overbelaste habitats, maar wordt voldaan aan één van onderstaande voorwaarden, dan is er ook geen vergunningplicht op grond van de Wet natuurbescherming:

- Verslechtering van stikstofgevoelige habitattypen of habitats van soorten kan, ondanks een toename van de depositie, volledig uitgesloten worden in een ecologische beoordeling (voortoets).
- Na intern salderen is de toename van de stikstofdepositie niet groter dan 0,00 mol N/ha/jaar.

Indien uit de berekening blijkt dat er sprake is van een toename aan stikstofdepositie (groter dan 0,00 mol N/ha/jaar) en niet aan één van bovenstaande voorwaarden wordt voldaan, is er sprake van een vergunningplicht op grond van de Wet natuurbescherming. Een vergunning kan worden verleend als uit een passende beoordeling eventueel inclusief extern salderen[1] en eventueel het succesvol doorlopen van de ADC-toets[2] blijkt dat er geen risico's zijn voor het behalen van de instandhoudingsdoelstellingen van de betreffende Natura 2000-gebieden.

[1] Hieronder valt ook het gebruik van het stikstofregistratiesysteem. Voorlopig is het stikstofregistratiesysteem alleen beschikbaar voor woningbouwprojecten, een beperkt aantal infrastructurele projecten en de legalisering van PAS-melders.

[2] Dit is een onderzoek waaruit naar voren komt dat er geen Alternatieven zijn voor het project, er Dwingende reden van groot openbaar belang zijn en waarbij Compensatie voor Natura 2000-gebieden plaatsvindt.

3 Uitgangspunten

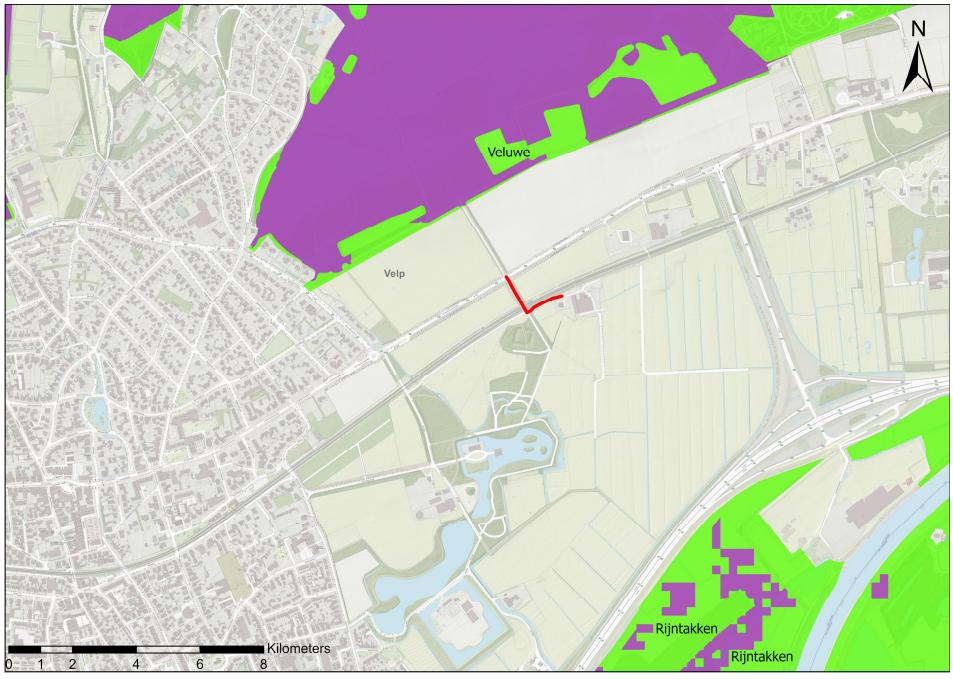
3.1 Onderzochte situaties

In dit onderzoek zijn de effecten onderzocht van het project op de stikstofdepositie in stikstofgevoelige Natura 2000-gebieden. Hiervoor is gebruik gemaakt van het rekenprogramma AERIUS Calculator, versie 2022. Het rekenprogramma berekent de stikstofdepositie op basis van de ingevoerde parameters van de verschillende emissiebronnen.
In dit hoofdstuk zijn de uitgangspunten beschreven die zijn gehanteerd voor de emissiebronnen in AERIUS Calculator. In dit onderzoek zijn de effecten van de gebruiksfase op stikstofdepositie onderzocht.

Het project bestaat uit de in gebruik name van de nieuwe ontsluitingsweg, het Blauwe Laantje. Tijdens de gebruiksfase zijn er verkeersbewegingen omtrent regulier vervoer en vervoer naar de veehouderij. De berekening is uitgevoerd met het rekenjaar 2023.

3.2 Referentiesituatie

In de referentiesituatie zijn er emissies ten gevolge van verkeer. De referentiesituatie betreft de feitelijke en planologisch legale situatie (Figuur 3-1).

Figuur 3-1 Situatie ontsluitingsweg voor Zutphensestraatweg 5 in de referentiesituatie. Bron: SPOTinfo

3.2.1 Wegverkeer

De emissies bij wegverkeersbewegingen worden automatisch bepaald door het rekenmodel op basis van de emissiefactoren (g/km) behorende bij het snelheidsprofiel van de voertuigen, het aantal vervoersbewegingen en de lengte van de afgelegde weg per vervoersbeweging.

De aantallen verkeersbewegingen zijn weergeven in tabel 3-1. Het wegverkeer volgt de route zoals weergeven in figuur 3-1. Vanaf daar is de verkeersgeneratie van de inrichting qua rijsnelheid en stopgedrag niet meer onderscheidend van het overige verkeer, is de verkeersgeneratie verdund tot enkele procenten van het reeds aanwezige verkeer, en gaat het daarmee op in het heersende verkeersbeeld.

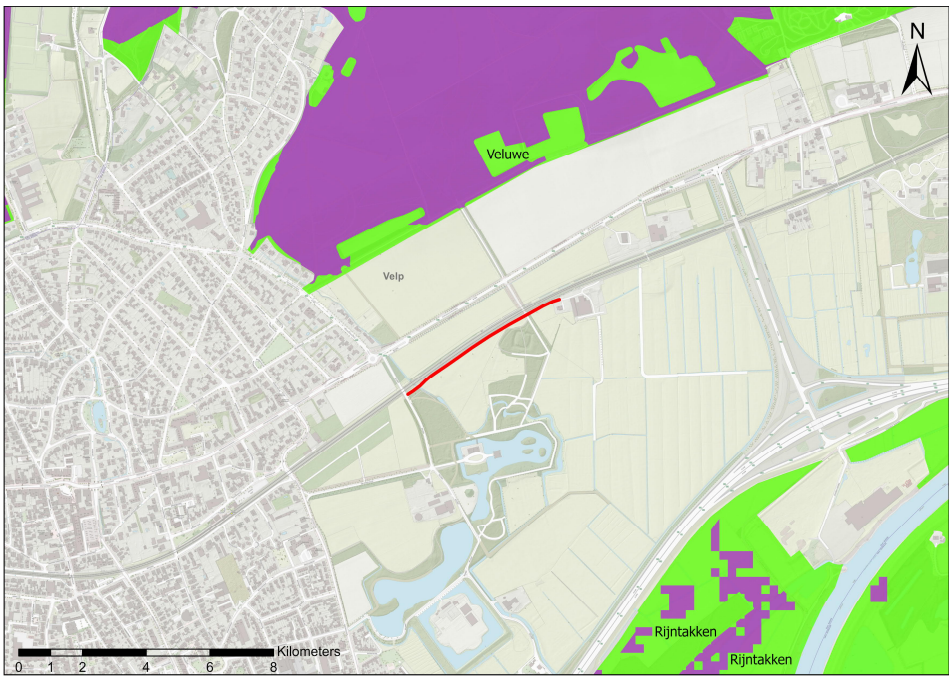
Voor de ontsluitingsroute is het snelheidsprofiel ‘Binnen bebouwde kom’ gehanteerd.

Tabel 3-1 verkeersbewegingen Referentie.

	Type verkeer	Hoeveelheid	Eenheid
Licht Verkeer	Persoonlijk vervoer	28	bewegingen/dag
Zwaar Verkeer	Vrachtverkeer	2	bewegingen/dag

3.3 Gebruiksfase

In de gebruiksfase zijn er alleen emissies door het verkeer dat wordt gegenereerd door bewegingen genereerd door bewoners en bedrijvigheid bij de nabij gelegen veehouderij de Elzenhof. De nieuwe situatie is zoals weergeven in figuur 3-2.

Figuur 3-2 Situatie Blauwe Laantje in de gebruiksfase. Bron: SPOTinfo

3.3.1 Wegverkeer

De emissies bij wegverkeersbewegingen worden automatisch bepaald door het rekenmodel op basis van de emissiefactoren (g/km) behorende bij het snelheidsprofiel van de voertuigen, het aantal vervoersbewegingen en de lengte van de afgelegde weg per vervoersbeweging.

De aantallen verkeersbewegingen zijn weergeven in tabel 3-2. Het wegverkeer volgt de route zoals weergeven in figuur 3-2. Vanaf daar is de verkeersgeneratie van de inrichting qua rijsnelheid en stopgedrag niet meer onderscheidend van het overige verkeer, is de verkeersgeneratie verdund tot enkele procenten van het reeds aanwezige verkeer, en gaat het daarmee op in het heersende verkeersbeeld.

Voor de ontsluitingsroute is het snelheidsprofiel ‘Binnen bebouwde kom’ gehanteerd.

Tabel 3-2 verkeersbewegingen Gebruiksfase.

	Type verkeer	Hoeveelheid	Eenheid
Licht Verkeer	Persoonlijk vervoer	28	bewegingen/dag
Zwaar Verkeer	Vrachtverkeer	2	bewegingen/dag

4 Resultaten

Op basis van bovenstaande emissiebronnen is voor de gebruiksfase de stikstofdepositie berekend op de Natura 2000-gebieden. De berekening voor de gebruiksfase is uitgevoerd met het rekenjaar 2023. De resultaatbestanden van de AERIUS Calculator zijn los meegeleverd met deze rapportage en zijn tevens opgenomen in bijlage 1.

In tabel 4-1 zijn de maximale waarden van de depositie op de stikstofgevoelige habitattypen/leefgebieden, met een (naderende) overschrijding van de KDW (Kritische Depositie Waarde), opgenomen.

Tabel 4-1 Maximale toename stikstofdepositie (mol N/ha/jaar).

Natura 2000-gebied	Gebruiksfase
-	0,00

5 Conclusie

ProRail heeft nabij Rheden een alternatieve weg (Blauwe Laantje) gerealiseerd. In deze rapportage zijn de effecten van de gebruiksfase onderzocht op de stikstofdepositie in stikstofgevoelige Natura 2000-gebieden door deze aangepaste activiteit.

Het project geeft geen toename van de stikstofdepositie in de gebruiksfase. Hiermee zijn significante effecten ten gevolge van stikstofdepositie op voorhand uitgesloten. Voor de beoogde activiteiten is er daarmee voor het onderdeel stikstofdepositie geen vergunningplicht Wet natuurbescherming.

Bijlage 1 – Resultaat AERIUS Calculator berekening gebruiksfase

Projectberekening

Dit document geeft een overzicht van de invoer en rekenresultaten van een Projectberekening met AERIUS Calculator. De berekening is uitgevoerd binnen stikstofgevoelige Natura 2000-gebieden, op rekenpunten die overlappen met habitattypen en/of leefgebieden die aangewezen zijn in het kader van de Wet natuurbescherming, gekoppeld aan een aangewezen soort, of nog onbekend maar mogelijk wel relevant, en waar tevens sprake is van een overbelaste of bijna overbelaste situatie voor stikstof.

- Overzicht
- Samenvatting situaties
- Resultaten
- Detailgegevens per emissiebron

Deze PDF is een digitaal bestand dat weer in te lezen is in AERIUS. Meer toelichting over deze PDF kunt u vinden in een bijbehorende leeswijzer. Deze leeswijzer en overige documentatie is te raadplegen via:
www.aerius.nl/handleidingen-en-leeswijzers

Contactgegevens

Rechtspersoon	--
Inrichtingslocatie	--, -- --

Activiteit

Omschrijving	--
Toelichting	Gebruiksfase Blauwe laantje

Berekening

AERIUS kenmerk	RerL6Pg5VpPx
Datum berekening	29 augustus 2023, 13:00
Rekenconfiguratie	Wnb-rekengrid incl. eigen rekenpunten

Totale emissie

	Rekenjaar	Emissie NH_3	Emissie NO_x
Oude weg - Referentie	2023	54,0 g/j	1,3 kg/j
Nieuwe weg - Beoogd	2023	0,1 kg/j	2,8 kg/j

Resultaten

	Hoogste bijdrage	Hexagon	Gebied
Oude weg - Referentie	-		
Nieuwe weg - Beoogd	0,01 mol/ha/j	4256244	Veluwe
Gekarteerd oppervlak met toename (ha)	-		
Gekarteerd oppervlak met afname (ha)	-		
Grootste toename	-		
Grootste afname	-		

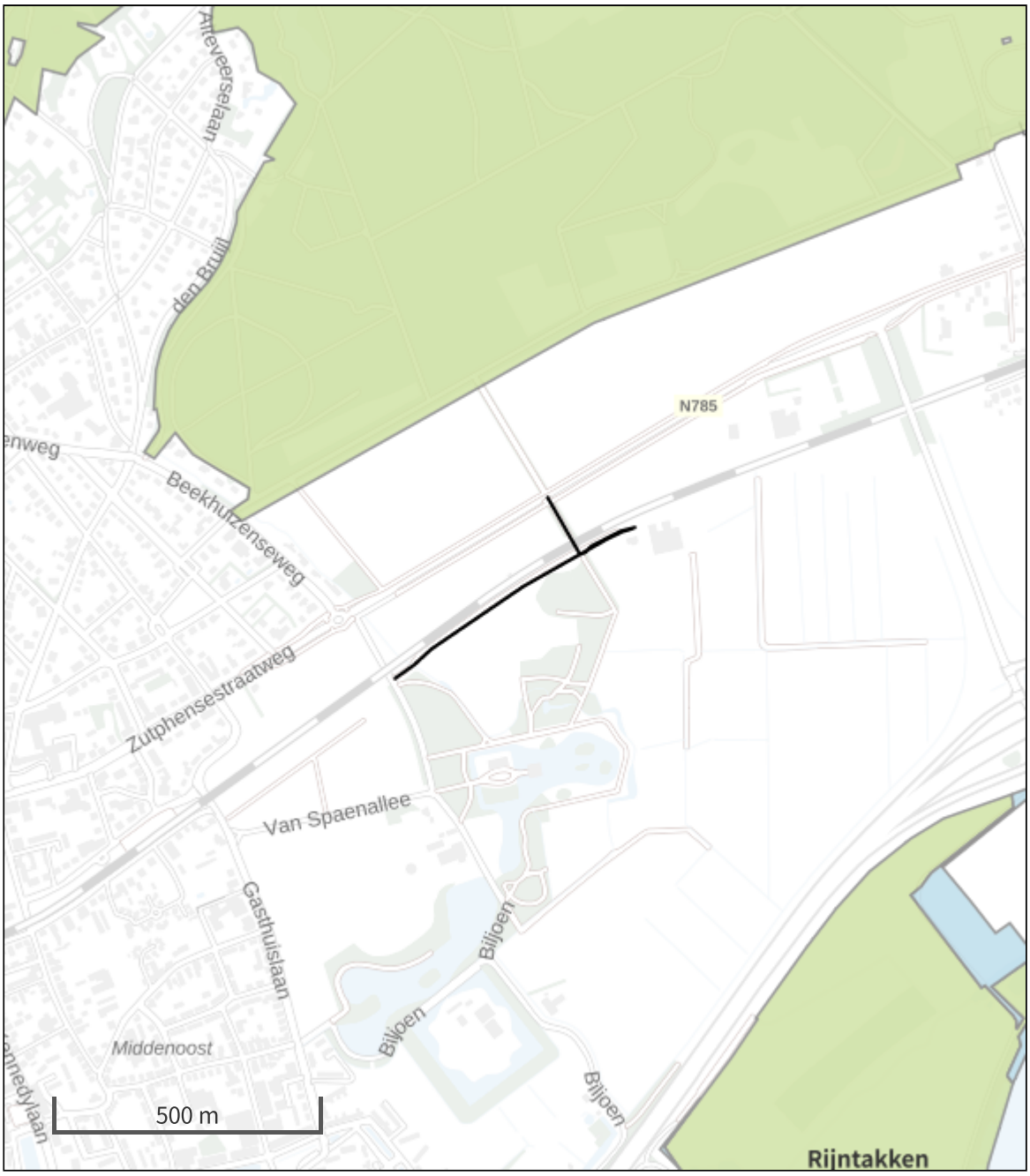
Oude weg (Referentie), rekenjaar 2023

Emissiebronnen	Emissie NH_3	Emissie NO_x
Verkeersnetwerk	54,0 g/j	1,3 kg/j

Nieuwe weg (Beoogd), rekenjaar 2023

Emissiebronnen	Emissie NH_3	Emissie NO_x
Verkeersnetwerk	0,1 kg/j	2,8 kg/j

Hoogste af- en toename op (bijna) overbelaste stikstofgevoelige Natura 2000 gebieden.

- Habitatrichtlijn
- Vogelrichtlijn
- Vogelrichtlijn, Habitatrichtlijn
- Niet bepaald
- Grootste toename (projectberekening)
- Grootste afname (projectberekening)
- Hoogste totaal (achtergrond + projectberekening)

De letters bij de bronlabels op de kaart geven bij welke type situaties de bronnen horen: beoogde situatie (B), referentiesituatie (R) en/of salderingssituatie (S).

Resultaten stikstofgevoelige Natura 2000 gebieden situatie "Nieuwe weg" (Beoogd) incl. saldering e/o referentie

	Berekend (ha gekarteerd)	Hoogste totale depositie (mol N/ha/jr)	Met toename (ha gekarteerd)	Grootste toename (mol N/ha/jr)	Met afname (ha gekarteerd)	Grootste afname (mol N/ha/jr)
Totaal	-	-	-	-	-	-

Onderstaand is een overzicht opgenomen van alle Natura 2000-gebieden (binnen de maximale rekenafstand van 25 km) waar in de "Beoogde situatie" een bijdrage groter dan 0,00 mol/ha/jaar is berekend, maar waar in de "Projectberekening" (=verschilberekening) geen toe- of afname is berekend. Het effect vanuit de "Projectberekening" op deze gebieden is daarmee 0,00 mol/ha/jaar.

Veluwe

Per eigen rekenpunt	Naam	Coördinaat	Projectbijdrage (mol N/ha/jr)
1	Vogelschutzgebiet 'Unterer Niederrhein' (14 km)	X:205304 Y:435050	-
5	NSG Emmericher Ward (21 km)	X:208672 Y:428833	-
7	NSG Kellener Altrhein, nur Teilfläche, mit Erweiterung (24 km)	X:209564 Y:426120	-
2	Rhein-Fischschutzzonen zwischen Emmerich und Bad Honnef (16 km)	X:201561 Y:430910	-
3	NSG Salmorth, nur Teilfläche (16 km)	X:201509 Y:430746	-
4	Wyler Meer (Teilfläche des NSG Düffel) (20 km)	X:193540 Y:426386	-
6	NSG Kranenburger Bruch (23 km)	X:199018 Y:422619	-

Oude weg, Rekenjaar 2023

1 Wegverkeer | Weg

			Links	Rechts		
Naam	Bron 1				NO_x	1,3 kg/j
Locatie	X:196671,64 Y:445957,18	Type scherm	-	-	NO_2	0,3 kg/j
Lengte	242,41 m	Hoogte	-	-	NH_3	54,0 g/j
Wegtype	Binnen bebouwde kom (doorstromend)	Afstand tot de weg	-	-		
Rijrichting	Beide richtingen					
Tunnelfactor	1					
Type hoogteligging	Normaal					
Weghoogte	0 m					

Verkeer	Max. snelheid	Aantal voertuigbewegingen	In file
Licht verkeer	Voorgeschreven factoren	28,0 p/etmaal	0,0 %
Middelzwaar vrachtverkeer	Voorgeschreven factoren	0,0 p/etmaal	0,0 %
Zwaar vrachtverkeer	Voorgeschreven factoren	2,0 p/etmaal	0,0 %
Busverkeer	Voorgeschreven factoren	0,0 p/etmaal	0,0 %

Nieuwe weg, Rekenjaar 2023

1 Wegverkeer | Weg

			Links	Rechts		
Naam	Nieuwe weg				NO_x	2,8 kg/j
Locatie	X:196538,3 Y:445875,7	Type scherm	-	-	NO_2	0,7 kg/j
Lengte	536,00 m	Hoogte	-	-	NH_3	0,1 kg/j
Wegtype	Binnen bebouwde kom (doorstromend)	Afstand tot de weg	-	-		
Rijrichting	Beide richtingen					
Tunnelfactor	1					
Type hoogteligging	Normaal					
Weghoogte	0 m					

Verkeer	Max. snelheid	Aantal voertuigbewegingen	In file
Licht verkeer	Voorgeschreven factoren	28,0 p/etmaal	0,0 %
Middelzwaar vrachtverkeer	Voorgeschreven factoren	0,0 p/etmaal	0,0 %
Zwaar vrachtverkeer	Voorgeschreven factoren	2,0 p/etmaal	0,0 %
Busverkeer	Voorgeschreven factoren	0,0 p/etmaal	0,0 %

Disclaimer

Hoewel verstrekte gegevens kunnen dienen ter onderbouwing van een vergunningaanvraag, kunnen er geen rechten aan worden ontleend. De eigenaar van AERIUS aanvaardt geen aansprakelijkheid voor de inhoud van de door de gebruiker aangeboden informatie. Bovenstaande gegevens zijn enkel bruikbaar tot er een nieuwe versie van AERIUS beschikbaar is. AERIUS is een geregistreerd handelsmerk in Europa. Alle rechten die niet expliciet worden verleend, zijn voorbehouden.

Rekenbasis

Deze berekening is tot stand gekomen op basis van

AERIUS versie	2022.2_20230808_506285819f
Database versie	2022.2_506285819f

Voor meer informatie over de gebruikte methodiek en data zie:
https://www.aerius.nl/

Omgevingsdienst
Regio Arnhem

Product: Advies Wnb
Datum aanvraag: 2 oktober 2023
Adres: Zutphensestraatweg 5, Velp

Omschrijving adviesvraag:

Het beoordelen van stikstofdepositie-onderzoek in het kader van een bestemmingsplanprocedure

Beschrijving project
In het kader van de verkeersveiligheid wordt een onbewaakte overgang opgeheven. Hiervoor in de plaats is een nieuwe half-verharde weg aangelegd die een nieuwe ontsluitingroute vormt voor een melkveehouderij. Om mogelijke effecten op Natura 2000-gebieden in kaart te brengen, is een stikstofdepositieberekening gemaakt.

Locatie plangebied
Het plangebied is gelegen op een afstand van circa 400 meter tot het dichtstbijzijnde Natura 2000-gebied Veluwe.

Beoordeling aspect stikstof
In de AERIUS-berekening is de referentiesituatie (verkeer via onbew. Overgang) vergeleken met de nieuwe situatie, waarin het verkeer via Biljoen rijdt. De invoer is in de oude en nieuwe situatie gelijk: 28 lichte voertuigen en 2 zware vrachtbewegingen. Dit zijn correcte uitgangspunten.

Aanlegfase
De nieuwe weg is inmiddels aangelegd. Aangezien de weg half-verhard is, en volgens de bp-toelichting niet verhard gaat worden in de toekomst, hoeft de aanlegfase niet verder beschouwd te worden.

Gebruiksfase
Volgens de AERIUS invoerinstructie moet het verkeer wat toe te schrijven is aan een ontwikkeling meegewogen worden tot het moment dat het verkeer 'opgaat in het heersende verkeersbeeld'. Daarnaast geldt dat wanneer een weg (vrijwel) uitsluitend gebruikt wordt door één bedrijf of enkele bedrijven (zoals het melkveebedrijf in onderhavig plan), dan wordt de hele toegangsweg meegenomen. Aan bovenstaande voorwaarden is in de aangeleverde berekening voldaan. De invoergegevens zijn door de ODRA beoordeeld als juist.

Conclusie
De verschilberekening resulteert niet in een overschrijding van de norm van 0.00 mol/ha/jaar. Er geldt géén vergunningplicht op grond van de Wnb voor het aspect stikstof.

Advies

Datum
e oktober 2023

Pagina
1 van 1

Zaaknummer
ODRA23AV1271

Behandeld door
R.C. van Cooten

Omgevingsdienst Regio Arnhem

Eusebiusbuitensingel 53
6828 HZ Arnhem

Postbus 3066
6802 DB Arnhem

T 026 – 377 16 00
E postbus@odra.nl
www.odregioarnhem.nl

KvK 57137528
IBAN NL92BNGH0285158813
BTW NL 8524.52.998.B.01

L-G
WR-A3
WR-C
V
WR-A2
WR-A1
WR-A2
WR-A1
N
WR-A3

LEGENDA

Plangebied

Plangebied

Enkelbestemmingen

N Natuur

V Verkeer

Dubbelbestemmingen

L-G Leiding - Gas

WR-A1 Waarde - Archeologie 1

WR-A2 Waarde - Archeologie 2

WR-A3 Waarde - Archeologie 3

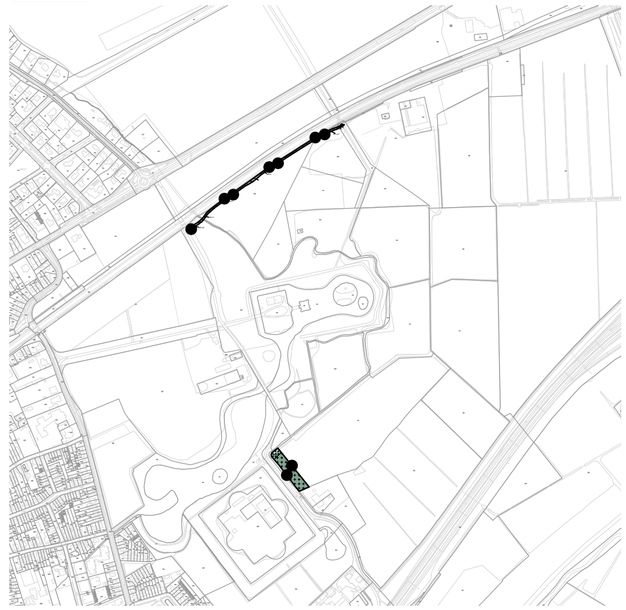
WR-C Waarde - Cultuurhistorie

Figuren

hartlijn leiding - gas

Verklaringen

ondergrond

in samenwerking met

project:

Bestemmingsplan Landelijk Gebied, locatie langs de spoorlijn tussen Biljoen en Zutphensestraatweg 5b

Gemeente Rheden

onderdeel
verbeelding

projectnummer:
23SWECO004

status
ontwerp

identificatienummer:
NL.IMRO.0275.BPLG54-VA01

opdrachtgever:
Prorail

bladnummer:
1 van 1

SCHAAL : 1 : 1 000
FORMAAT : A2

datum : 14 november 2023
bestandsnaam : 23SWECO004-006

RUIMTE LOKET NL
Ruimteloket, data in kaart
Linker Rottekade 292 | 3034 CV Rotterdam
085 016 38 74 | info@ruimteloket.nl
www.ruimteloket.nl

gemeente Rheden

Raadsvoorstel

portefeuillehouder
Paul Hofman

begrotingsprogramma
3 Gebiedsontwikkeling

draagt bij aan Global Goal(s)
11 Duurzame steden en gemeenschappen
15 Leven op het land
17 Partnerschappen om doelstellingen te bereiken

b en w-vergadering
19 maart 2024

agendapunt
4

bijlage(n) ter inzage
Naamswijziging station Rheden

rol raad
Ter besluitvorming

soort document
Raadsvoorstel -besluit

voorbereidende vergadering
9 april

agendapunt

raadsvergadering
23 april 2024

agendapunt

onderwerp
Naamswijziging station Rheden.

INHOUD VOORSTEL
In afwijking van hetgeen is opgenomen in het op 28 juni 2022 door uw raad vastgestelde Masterplan Veluwezoom af te zien van de naamswijziging van station Rheden.

1 Wat is de aanleiding?
In het Masterplan Veluwezoom is de wijziging van de naam van het station Rheden (in bijvoorbeeld Rheden-Posbank) als een van de maatregelen opgenomen. De kosten van een dergelijke naamswijziging komen volledig voor rekening van de gemeente Rheden en bedragen ongeveer € 150.000,00 à € 200.000,00. Tijdens de raadsbehandeling van het masterplan in juni 2022 zijn door uw raad vraagtekens gezet bij de baten van een dergelijke naamswijziging en is een motie aangenomen (22-193) voor het uitvoeren van nader onderzoek naar de kosten en baten van de naamswijziging. Op dat moment is door het college toegezegd dat voordat zou worden overgegaan tot het aanpassen van de stationsnaam een beknopte kosten-batenanalyse zou worden opgesteld. Met dit voorstel geven wij uw raad inzicht in deze kosten en baten.

2 Wat is het bestaand beleid c.q. kader
Het voorstel voor de naamswijziging maakt deel uit van het door uw raad vastgestelde Masterplan Veluwezoom. Op dit punt afwijken van het Masterplan vergt een raadsbesluit.

3 Wat willen wij bereiken op de Global Goals
Het Masterplan Veluwezoom zet in op het herstellen van de balans tussen natuur en recreatie in het Nationaal Park Veluwezoom. Het draagt daarmee bij aan een duurzame ontwikkeling van de kernen in de gemeente en biedt borging van goede ruimtelijke kwaliteit voor alle inwoners van de gemeente Rheden.

4 Wat gaan wij ervoor doen
Op basis van de conclusies van bijgaande memo, wordt voorgesteld af te zien van de naamswijziging van station Rheden.

5 Wat zijn de financiële consequenties?
Voor het masterplan was nog geen volledige dekking beschikbaar. Door het schrappen van het onderdeel naamswijziging wordt het bedrag waarvoor nog dekking nodig is verkleind. Deze kosten uit de begroting van het masterplan komen te vervallen.

Inzicht verloop beschikbaar budget:	*Structureel/ Incidenteel*	*2024*	*2025*	*2026*	*2027*	*2028*
Budget:	i-	0	-	-	-	-
Af: aangegane verplichtingen:	-	-	-	-	-	-
Bij: inkomsten	-	-	-	-	-	-
Beschikbaar:	-	-	-	-	-	-
Gevraagd budget:	-	-	-	-	-	-
Restant budget nog beschikbaar:	-	0	-	-	-	-

6 Wat zijn de risico's?
Het laten vervallen van de naamswijziging van het station Rheden brengt geen risico's met zich mee. Er waren nog geen afspraken met derden gemaakt over de naamswijziging en er zijn geen financiële verplichtingen aangegaan.

7 Wat is het draagvlak voor het voorstel?
De steun voor de naamswijziging is onder de betrokken belangengroepen beperkt. Hoewel het idee door meerdere partijen als 'sympathiek' wordt ervaren, worden de kosten die de naamswijziging met zich meebrengt als hoog gezien. Om die reden verwachten wij draagvlak voor dit voorstel bij de betrokken belangengroepen. Ook het laten vervallen van de investering in de naamswijziging van station Rheden kan naar verwachting rekenen op draagvlak onder de belangengroepen.

8 Hoe en met wie wordt er gecommuniceerd?
Het raadsbesluit zal worden gecommuniceerd met de 'Gebiedstafel Masterplan Veluwezoom'.

9 Wordt er een evaluatie uitgevoerd?
Nee, er wordt geen evaluatie uitgevoerd.

Velp, 19 maart 2024

Burgemeester en wethouders van Rheden,

Carol van Eert,
Burgemeester.

Bart Drewes,
secretaris.

Bijlage: Naamswijziging station Rheden

Inleiding
In het Masterplan Veluwezoom is de wijziging van de naam van het station Rheden in bijvoorbeeld Rheden-Posbank of Rheden-Veluwezoom als een van de maatregelen opgenomen. De kosten van een dergelijke naamswijziging komen volledig voor rekening van de gemeente Rheden en bedragen ongeveer € 150.000,- à € 200.000,-

De huidige situatie
In de huidige situatie stoppen er op station Rheden op zaterdag 2 treinen per richting per uur en op zondag 1 trein per richting per uur. Het aantal reizigers dat de Posbank per trein bezoekt is niet bekend, wel is bekend dat het aantal in- en uitstappers op station Rheden in het weekend beperkt is. Op een gemiddelde werkdag stappen er ruim 600 reizigers (2022) in en uit op station Rheden. Het aantal in het weekend is niet bekend, maar ligt naar verwachting rond de 200 per dag. De bestemming of het reismotief van de reizigers in het weekend is niet bekend.

Waarom een naamswijziging?
De naamswijziging sluit aan bij het streven om meer bezoekers aan het Nationaal Park van de auto in de trein te krijgen. De naamswijziging wijst bezoekers erop dat station Rheden direct naast het Nationaal Park ligt en dat de trein een prima alternatief als vervoermiddel naar het Nationaal Park.

Ervaringen elders en extern onderzoek
Uit een inventarisatie is naar voren gekomen dat een onderzoek naar de effecten van de wijziging van een stationsnaam in Nederland, voor zover bekend, slechts een keer eerder heeft plaatsgevonden. Het bedrijf Decisio heeft een dergelijk onderzoek uitgevoerd naar de naamswijziging van het station Laan van NOI in Den Haag.
Met Decisio is gesproken over aanpak, verwachtingen en resultaten van een dergelijk onderzoek. Daarbij heeft het bureau aangegeven dat het lastig is om tot eenduidige conclusies te komen, het onderzoek in alle gevallen heel subjectief zal blijven en dat een naamswijziging “iets is waar je in gelooft, of waar je niet in gelooft”.
Aan Decisio is gevraagd hoe een onderzoek voor het station Rheden er uit zou zien en welke kosten hiermee gemoeid zouden gaan. De door het bureau uitgebrachte kostenindicatie bedroeg € 30.000,-. Een dergelijke investering is door de stuurgroep in een eerder stadium bestempeld als te hoog in relatie tot de vraagstelling.

Baten van de naamswijziging
Naar aanleiding van de uitspraak van de stuurgroep is ervoor gekozen om zelf een korte inventarisatie uit te voeren naar de mogelijke baten van een naamswijziging voor het station. Dergelijke baten kunnen bestaan uit:

- Extra omzet voor de detailhandel ten gevolge van de extra bezoekers aan het gebied
- Minder overlast, onveiligheid en uitstoot van stikstof en CO2 in het gebied door de verandering van vervoerswijze
- Minder druk op de parkeerplaatsen omdat minder mensen per auto komen.
- Eenmalige investering in permanente marketing

Detailhandel
Om een inschatting te kunnen maken van de gevolgen voor de detailhandel is gesproken met vertegenwoordigers van de ORDS en de Stichting Recreatie en Toerisme Veluwezoom.
De betrokkenen zien de naamswijziging vooral als mooie reclame voor het gebied, maar verwachten er commercieel niets of bijna niets van. Het beperkt aantal treinen op de zondag (de drukste dat in het gebied), speelt hierbij ook een rol.

Beperking overlast en uitstoot
Het is lastig in te schatten hoeveel reizigers zullen omschakelen van auto naar trein ten gevolge van de naamswijziging. Maar dat aantal zal beperkt zijn. De kans ligt meer in de benadering van nieuwe bezoekers aan het gebied. Een nieuwe naam van het station biedt marketingtechnisch mogelijkheden om het station neer te zetten als poort voor het Nationaal Park.
Een positieve inschatting van de reizigersaantallen per trein levert op termijn 50 extra reizigers per weekenddag per trein op. Uitgaande van een autobezetting van 2,5 voor recreatief verkeer, zorgt dat voor 20 minder auto's op een weekenddag (op zo'n 10.000 auto's op een drukke weekenddag in de huidige situatie).
De beperking in overlast en uitstoot is daarmee beperkt, maar levert wel een bijdrage aan de leefomgeving.

Minder druk op parkeerplaatsen
De druk op de parkeerplaatsen vermindert dus op een weekenddag ook met zo'n 20 auto's in totaal. Omdat niet alle bezoekers tegelijk aanwezig zijn, gaat het om zo'n 6 parkeerplaatsen die niet hoeven te worden aangelegd cq door andere auto's kunnen worden gebruikt. Financieel kan dit worden gekwantificeerd op een eenmalige baat van € 45.000,-

Eenmalige investering in permanente marketing
Met de naamswijziging wordt het 'merk' Posbank of Veluwezoom permanent opgenomen in de communicatie van NS. Iedereen die met de trein langsrijdt wordt geconfronteerd met de aanwezigheid van de Posbank, iets wat nu, zeker in relatie tot het station en de trein als vervoermiddel, relatief onbekend is. Feit is wel dat er op zich geen wens bestaat om extra bezoekers te trekken en dat er dus geen reclame of marketing nodig is voor het gebied.

Afweging

- De kosten van de naamswijziging zijn met een eenmalige investering € 150.000 à € 200.000 relatief hoog en komen volledig voor rekening van de gemeente Rheden
- De positieve effecten voor de middenstand zijn verwaarloosbaar

- De positieve effecten voor de omgeving en natuur zijn er wel, maar relatief zeer beperkt
- Minder aan te leggen parkeerplaatsen kunnen worden gekwantificeerd op € 45.000
- De naam werkt prima als marketing, maar is vanuit reclameoogpunt niet nodig.

Geconcludeerd wordt dat de naamswijziging van station Rheden kan bijdragen aan een verschuiving in vervoerswijzen en kan bijdragen aan het beter gebruiken van de trein naar de Posbank. Maar omdat de kosten van de naamswijziging volledig voor rekening komen van de gemeente Rheden, is doorzetten van de naamswijziging nu niet haalbaar.

gemeente Rheden

Raadsvoorstel

portefeuillehouder
Gea Hofstede

begrotingsprogramma
1 Samenleving

draagt bij aan Global Goal(s)
1 Geen armoede
3 Goede gezondheid en Welzijn

b en w-vergadering
19 maart 2024

agendapunt
5

bijlage(n) ter inzage

rol raad
Ter besluitvorming

soort document
Raadsvoorstel en -besluit

voorbereidende vergadering
9 april 2023

agendapunt

raadsvergadering
23 april 2024

agendapunt

onderwerp
Aanpassing Verordening maatschappelijke ondersteuning gemeente Rheden 2023.

INHOUD VOORSTEL
Vaststellen van de verordening tot wijziging van de Verordening maatschappelijke ondersteuning Gemeente Rheden 2023.

Waartoe is het voorstel gedaan?
Een actuele Verordening maatschappelijke ondersteuning draagt bij aan het op een correcte wijze nemen van besluiten op aanvragen van inwoners in het kader van de Wet maatschappelijke ondersteuning 2015 (Wmo). Naar aanleiding van een recentelijke uitspraak van de Centrale raad van beroep (CrvB) dient een artikel in onze huidige verordening aangepast te worden. Daarnaast is er vanuit de landelijke wetgever de hoogte de eigen bijdrage abonnementstarief aangepast wat een aanpassing van de verordening vraagt.

1 Wat is de aanleiding?
De Centrale raad van Beroep (CRvB) heeft op 16 augusutus jl. een tweetal uitspraken gedaan over de wijze waarop gemeenten hun PGB-tarieven voor hulpverleners vanuit het sociale netwerk binnen de Wet maatschappelijke ondersteuning (Wmo 2015) moet vaststellen. Deze uitspraken hebben consequenties voor het beleid van de gemeente Rheden. Momenteel is in de Verordening Wmo gemeente Rheden artikel 12 lid 6 en 7 vastgelegd wat de basis is voor het vaststellen van het PGB-tarief voor hulpverleners uit het sociaal netwerk van een PGB houder. Het tarief voor dienstverlening bedraagt het wettelijk minimum uurloon inclusief vakantiebijslag voor een persoon van 21 jaar en ouder uitgaande van een 36-urige werkweek.
De CRvB stelt in haar uitspraken dat gemeenten voor het bedrag van een PGB, waarmee een persoon uit het sociaal netwerk wordt ingehuurd, moet worden uitgegaan van een uurloon uit de hoogste periodiek voor betreffende periode uit CAO VVT (Verpleeg- en Verzorgingshuizen en Thuiszorg) met vakantietoeslag en een tegenwaarde van de verlofuren als het hulp bij het huishouden betreft. Voor begeleiding dient te worden uitgegaan van de hoogste periodiek behorende bij de Functie Waardering Gezondheidszorg (FWG 30) vanuit de CAO VVT inclusief vakantietoeslag en vergoeding van verlofuren.

Aanleiding voor tekstuele wijziging artikel 14 van de Verordening Wmo is dat de hoogte van het abonnementstarief voor Wmo voorzieningen per 1 januari 2024 wettelijk aangepast wordt. In 2023 was dit € 19,00 per maand maar is dit met ingang van 1 januari 2024 landelijk aangepast naar € 20,60 per maand. Daarmee is wat wij in lid drie van artikel 14 vermeld hebben staan niet meer overeenkomstig met de geldende wettelijke regeling.

Ten derde bleek uit een praktijkcasus dat zoals artikel 5 lid 2 nu beschreven is op een tweetal manieren kon worden geïnterpreteerd. Voor ons aanleiding om dit lid wat duidelijker te omschrijven. Ditzelfde is ook het geval voor artikel 11.

2 Wat is het bestaand beleid c.q. kader?
- Wet maatschappelijke ondersteuning 2015.
- Verordening maatschappelijke ondersteuning Rheden.
- Nadere regels maatschappelijke ondersteuning Rheden.
- Beleidsregels maatschappelijke ondersteuning.
- ECLI:NL:CRVB:2023:1394 - Centrale Raad van Beroep, 16-08-2023 / 21/4010 WMO15.

3 Wat willen wij bereiken?
Doel van dit raadsvoorstel is dat wij als gemeente Rheden voldoen aan de uitspraak van de CRvB als het gaat over de hoogte van het PGB-tarief dat wij toekennen als 'sociaal netwerk tarief'.
Met een kleine tekstuele aanpassing in de Verordening Wmo willen wij het mogelijk maken om het nieuwe wettelijke abonnementstarief eigen bijdrage te kunnen hanteren en dat voor iedereen helder is wat de kaders van ons gemeentelijk beleid is.

4 Wat gaan wij ervoor doen?
Bij nieuwe toewijzingsbesluiten voor hulp en ondersteuning aan inwoners die gebruik willen maken van PGB hulp vanuit het sociaal netwerk zullen wij vanaf 1 januari 2024 nieuwe tarieven hanteren.
Alle inwoners die een eigen bijdrage betalen aan het CAK, zijn vanuit het CAK persoonlijk geïnformeerd over de wijzigingen in de hoogte van eigen bijdrage. Inwoners hebben hier vanuit het CAK een nieuwe beschikking over toegestuurd gekregen.

5 Wat zijn de financiële consequenties?
Op basis van een tarieventabel die de Vereniging Nederlandse Gemeenten gepubliceerd heeft zullen de tarieven tussen oktober 2023 en oktober 2024 in drie stappen als volgt stijgen voor toekenning van PGB sociaal netwerk tarief:

stijging tarieven	hulp bij huishouden	Wmo begeleiding
huidig PGB netwerktarief	€ 13,82	€ 13,82
Vanaf oktober 2023	€ 19,80	€ 23,23
Vanaf maart 2024	€ 20,39	€ 23,82
Vanaf oktober 2024	€ 20,99	€ 24,42

Op basis van beschikbare data van het SVB over prognose van uitbetalingen PGB voor het jaar 2023, hebben wij een inschatting gemaakt van wat de stapsgewijze aanpassing van het sociaal netwerktarief voor effect zal hebben op de kosten voor hulp en ondersteuning door middel van een PGB. Voor 2023 verwachten wij een extra last van € 40 k en voor het jaar 2024 en verder een extra last van € 180 k voor de uitgaven aan PGB gefinancierde hulp en ondersteuning vanuit de Wmo. Een deel van de extra lasten zal gecompenseerd kunnen worden uit de hogere eigen bijdrage Wmo (€ 35 k op jaarbasis) in 2024 uitgaande van een abonnementstarief. Vanaf 2025 zou het abonnementstarief vervallen (volgens het coalitie-akkoord van het inmiddels demissionaire Kabinet). Inmiddels lijkt de ingangsdatum later te worden (vermoedelijk 1 januari 2026).

De extra lasten voor 2023 worden opgevangen binnen de begroting van 2023. De extra lasten en baten voor 2024 en verder (per saldo € 145 k) worden meegenomen in de eerste Bestuursrapportage 2024 en in de Kadernota 2025 en verder. Dit overeenkomstig met de informatie uit diverse raadsbrieven rondom stijgende tarieven voor zowel Wmo en jeugdhulp (november 2023, januari 2024).

Inzicht verloop beschikbaar budget	*Structureel/ Incidenteel*	*2024*	*2025*	*2026*	*2027*
Budget:	Structureel	€ 250.000	€ 250.000	€ 250.000	€ 250.000
Af: aangegane verplichtingen (PGB):	Structureel	€ 250.000	€ 250.000	€ 250.000	€ 250.000
Aanpassing tarief PGB:	Structureel	€ 180.000	€ 180.000	€ 180.000	€ 180.000
Bij: inkomsten (Eigen bijdrage):		€ 35.000	€ 35.000	€ 35.000	€ 35.000
Beschikbaar:					
Gevraagd budget:	Structureel	€ 145.000	€ 145.000	€ 145.000	€ 145.000
Restant budget nog beschikbaar:		€ 0	€ 0	€ 0	€ 0

6 Wat zijn de risico's?

De kans is groot dat deze aanpassing van tarieven PGB hulp naar aanleiding van de uitspraken van de CRvB over de uitleg van de wet (Wmo) vanuit het sociaal netwerk niet passen binnen de huidige begroting (zie paragraaf 5).
Juridisch gezien zou een negatief besluit op het voorliggende voorstel echter betekenen dat daarmee niet overeenkostig met de wet gehandeld zal worden door onze gemeente. Het in strijd handelen met uitspraken van de CRvB kan betekenen dat inwoners in bezwaar gaan, welke met grote waarschijnlijkheid alsnog gegrond worden verklaard. Naast dat de gemeente dan alsnog gehouden is aan uitbetaling van deze voorgestelde hogere tarieven, brengt dit ook extra proceskosten voor de gemeente met zich mee.

Indien wij de tekst in de Verordening Wmo wat betreft de hoogte van eigen bijdrage volgens abonnementstarief niet aanpassen, dan is het juridisch niet mogelijk om een ander bedrag aan eigen bijdrage te vragen dan de in huidige verordening vastgestelde € 19,00 per maand.

7 Wat is het draagvlak voor dit voorstel?

De aanpassingen van de verordening zijn gedaan op basis van de eerder genoemde uitspraken van de CRvB en de wettelijke verhoging van het abbonnementstarief.
Voor wat betreft de wijziging van de artikelen die betrekking hebben op de eigen bijdrage is er geen inhoudelijke verandering van beleidsuitgangspunten. Ditzelfde geldt voor de tekstuele aanpassing van artikel 5 en 11.

8 Hoe en met wie wordt er gecommuniceerd?

De gewijzigde verordening wordt bekendgemaakt in het elektronische gemeenteblad en is daarna te raadplegen op overheid.nl. Zoals gebruikelijk wordt in de beschikking aan inwoners die hulp en ondersteuning in willen kopen door middel van een PGB, het bedrag vermeld wat zij hiervoor in kunnen zetten. Wij zullen de Sociale Verzekeringsbank (SVB) deze bedragen ook doorgeven.
De inwoners met een geldende beschikking waarop een eigen bijdrage van toepassing is volgens het abonnementstarief zijn in het najaar 2023 door het CAK al op de hoogte gebracht van de wijziging van verschuldigde eigen bijdrage. Zij ontvangen vanuit het CAK ook een nieuwe beschikking met de hoogte van de eigen bijdrage over het jaar 2024. Daarnaast hebben wij de tekst in onze eigen toekenningsbeschikkingen aangepast waarmee wij vermelden dat de maximale eigen bijdrage volgens het abonnementstarief € 20,60 bedraagt. Wij hebben inmiddels al op onze gemeentelijke website, daar waar het oude bedrag van € 19,00 vermeld stond, dit aangepast.

Op basis van de veranderingen in de artikelen van de verordening is ook de bijlage bij de verordening met artikelsgewijze toelichting aangepast. Hierin zijn ook wijzigingen opgenomen in het artikelsgewijze toelichtingen document, welke het gevolg zijn van de voorgestelde wijzigingen in de verordening. Op sommige punten hebben wij in de artikelsgewijze toelichting de uitleg die gegeven wordt op de inhoud van de diverse artikelen (welke niet gewijzigd zijn) in de verordening aangevuld.

9 Wordt er een evaluatie uitgevoerd?

Wij evalueren doorlopend op de uitvoerbaarheid en op noodzakelijke juridische aanpassingen, door middel van cliënt-ervaringsonderzoeken en uitvoering van bezwaar en beroep-procedures. Daarnaast houden wij de actuele jurisprudentie in de gaten en daar waar dat nodig is zullen wij naar u als raad een voorstel doen voor aanpassing van deze verordening.

Velp, 19 maart 2024

Burgemeester en wethouders van Rheden,

Carol van Eert,
burgemeester.

Bart Drewes,
secretaris.

gemeente Rheden

Initiatiefvoorstel

portefeuillehouder N.v.t.	**begrotingsprogramma** 3 Bestuur & organisatie	**draagt bij aan Global Goal(s)**
b en w-vergadering N.v.t.	**agendapunt**	**bijlage(n) ter inzage** 3
rol raad Ter besluitvorming	**soort document** Raadsvoorstel en -besluit	
voorbereidende vergadering 9 april 2024	**agendapunt**	
raadsvergadering 23 april 2024	**agendapunt**	

onderwerp
Vaststelling advies werkgroep verbonden partijen.

INHOUD VOORSTEL
Het advies werkgroep verbonden partijen vast te stellen.

1 Wat is de aanleiding?
Op 1 juli 2022 is de wijziging van de Wet gemeenschappelijke regelingen (Wgr) in werking getreden. Deze wijziging heeft als voornaamste doelstelling de democratische legitimatie van gemeenschappelijke regelingen te versterken. Deze wetswijziging is ook van invloed voor de gemeente Rheden. Het Bestuurlijk Coördinatieoverleg (BCO) heeft daarom besloten tot instelling van een werkgroep verbonden partijen. Deze werkgroep heeft als opdracht te komen met een advies aan de raad om de grip op de samenwerkingsverbanden te verstevigen en tot een prioritering van de Rhedense samenwerkingsverbanden te komen. In bijgaand document is het advies van de werkgroep aan de raad te lezen.

2 Wat is het bestaand beleid c.q. kader?
Wet gemeenschappelijke regelingen (Wgr);
Beleidsnotitie Samenwerkingsverbanden gemeente Rheden (april 2017).

3 Wat willen wij bereiken?
De democratische legitimatie van gemeenschappelijke regelingen versterken door tot een prioritering van de Rhedense samenwerkingsverbanden te komen en de grip op deze samenwerkingsverbanden te verstevigen.

4 Wat gaan wij ervoor doen?
De werkgroep is in een regionaal en lokaal proces gekomen tot uitvoering van de opdracht. In regionaal verband is gekeken op welke wijze uitvoering kan worden gegeven aan de wijziging van de Wgr in onze regio. Er is een Webinar en er zijn regionale bijeenkomsten georganiseerd tussen (afgevaardigden van) de gemeenschappelijke regelingen, raadsleden en collegeleden om zich per gemeenschappelijke regeling te laten informeren over de gewijzigde Wgr en de actualiteit.

Lokaal is er eind 2022 een oriënterende vergadering georganiseerd waarbij een externe adviseur op samenwerkingsprocessen, de raad heeft geïnformeerd over de wetswijziging en een lokale aanpak. Afgesproken is het vervolg lokaal op te pakken aan de hand van drie lijnen. Met deze drie lijnen is de werkgroep verbonden partijen in een aantal bijeenkomsten aan de slag gegaan. Zie hiervoor de samenvatting en het advies in bijlage 1.

Concreet stelt de werkgroep, de raad voor:
1 Kennis te nemen van het proces en de werkzaamheden van de werkgroep verbonden partijen via bijgaand advies.
2 de volgende samenwerkingsverbanden te prioriteren:
   a De Groene Metropoolregio.
   b Modulaire regeling sociaal domein.
   c De Connectie.
   d De ODRA.
3 Voorafgaand aan een formele vergadering, structureel een informeel moment in te plannen en voor te bereiden door de griffie voor de vier geprioriteerde verbonden partijen met deelname van de ambtelijk contactpersoon, de portefeuillehouder en twee raadsrapporteurs.
4 Per geprioriteerd samenwerkingsverband twee raadsrapporteurs en een coördinator raadsrapporteurs uit het midden van de raad aan te wijzen.

Het profiel van een raadsrapporteur en een coördinator raadsrapporteurs is nader uitgewerkt in de bijlage van het advies.

5 Wat zijn de financiële consequenties?
Niet van toepassing.

6 Wat zijn de risico's?
Het verkrijgen van grip en greep op verbonden partijen vraagt letterlijk én figuurlijk vasthoudend te zijn. Het risico bestaat dat er onvoldoende animo en aandacht vanuit de raad is voor de grip op verbonden partijen en het raadsrapporteurschap.

7 Wat is het draagvlak voor dit voorstel?
De werkgroep heeft dit initiatiefvoorstel besproken en vervolgens doorgeleid naar de Technische Agendacommissie voor agendering. Het definitieve advies is conform artikel 147a, lid 4 Gemeentewet (wensen en bedenkingenprocedure) voor een zienswijze bij het college neergelegd. De zienswijze van het college leest u in bijlage 3.

8 Hoe en met wie wordt er gecommuniceerd?
Het advies is kenbaar gemaakt aan het college en de ambtelijke contactpersonen van de geprioriteerde samenwerkingsverbanden. Er is geen verdere externe communicatie noodzakelijk.

9 Wat is het vervolg?
Voorgesteld wordt de werkgroep vooralsnog niet op te heffen, maar tweemaal per jaar bij elkaar laten komen tezamen met de raadsrapporteurs, coördinator en griffiemedewerkers om vinger aan de pols te houden.

Velp, 20 maart 2024

Namens de werkgroep verbonden partijen,

Sjir Hanssen,
voorzitter.

gemeente Rheden

Advies

datum	voor	Afdeling/cluster
21 maart 2024	Gemeenteraad	
behandeld door	**ons kenmerk**	**bijlage(n)**
Werkgroep verbonden partijen		

Onderwerp
Advies werkgroep verbonden partijen

Ze stuurde mij de concept regionale agenda: 80 kantjes met allemaal kreten, jargon en tabelletjes. En een plaatje. In het midden de Groene Metropoolregio. Die staat als het ware centraal. En daaromheen heb je drie pijlers waarop de regio rust. Koers, Identiteit, Ontwikkeling […] Die vallen dan weer samen met Perspectief, Fundament en Heden. En daaromheen heb je weer 12 deelgebiedjes die elk weer onder een van de pijlers vallen. […] Dit gaat tachtig kantjes zo door. Bladzijde 74 beschrijft de samenhang opgaven. Hier heb je de vijf opgaven waar wij als regio voor staan. We hadden net nog drie pijlers en twaalf deelgebiedjes, die mag je even parkeren. […] Dan kun je in de tabel dus zien waar ze elkaar raken en dat levert allemaal razend interessante dwarsverbanden op. Het ontwikkelen van een groen blauw raamwerk als uitwerking van de bouwsteen leefomgeving van de verstedelijkingsstrategie…[…]

Het gaat dus volgens mij allemaal over een fietspad…[1]

Aanleiding

Raadsleden hebben al langer het gevoel de grip op verbonden partijen kwijt te zijn. In een tijd waarin een groot deel van de gemeentelijke begroting naar samenwerkingsverbanden gaat en waarin binnen samenwerkingen beleidsrijke dossiers worden afgehandeld, geven veel raadsleden aan te weinig grip te ervaren. Daarmee bedoelen ze dat ze ten opzichte van deze samenwerkingsverbanden onvoldoende hun democratische verantwoordelijkheid kunnen invullen[2]. Ook in de gemeente Rheden is de grip op verbonden partijen al langere tijd onderwerp van discussie. De gemeente Rheden neemt deel aan meer dan 30 gemeenschappelijke regelingen en overige verbonden partijen[3] waarvan de bijdrage van de gemeente in totaal ruim 20 miljoen is. Raadsleden ervaren dat zij onvoldoende kunnen sturen op de taakuitvoering van verbonden partijen en zijn vaak benieuwd wat het concreet de gemeente Rheden oplevert.

Op 1 juli 2022 is de wijziging van de Wet gemeenschappelijke regelingen (Wgr) in werking getreden. Deze wijziging heeft als voornaamste doelstelling de democratische legitimatie van gemeenschappelijke regelingen te versterken. Deze wetswijziging is ook van invloed voor de gemeente Rheden. De gemeenteraad krijgt raadsvoorstellen aangeboden om de Gemeenschappelijke Regelingen conform de wetswijziging formeel aan te passen. Wellicht nog belangrijker heeft het Bestuurlijk Coördinatieoverleg (BCO) op 27 februari 2023 besloten tot instelling van een werkgroep verbonden partijen. Deze werkgroep heeft als opdracht te komen met een advies aan de raad om de grip, of liever gezegd de greep[4], op de samenwerkingsverbanden te verstevigen en tot een prioritering van de Rhedense samenwerkingsverbanden te komen.

---

[1] Fragment uit de cabaretvoorstelling *'Uit het niets'* van Pieter Derks met dank aan Daan Appels voor de tip.

[2] Grip op samenwerking in de praktijk (2015)

[3] De termen verbonden partijen, gemeenschappelijke regelingen en samenwerkingsverbanden lopen in dit advies soms door elkaar heen. Er wordt formeel gedoeld op de publiekrechtelijke en privaatrechtelijke samenwerkingsverbanden partijen zoals gedefinieerd in de Beleidsnotitie Samenwerkingsverbanden gemeente Rheden (april 2017).

[4] Grip en greep betekenen in grote lijnen hetzelfde, maar de uitdrukking heeft wel twee verschillende betekenissen, namelijk: iets kunnen begrijpen en ergens controle over hebben. Als je iets begrijpt, dan is het gebruikelijker om grip te gebruiken. Wordt de uitdrukking in de tweede betekenis gebruikt (in de zin van: ergens controle over hebben), dan wordt er vaker voor greep gekozen. Wat ons betreft gaat het de raad om greep te krijgen.

In dit document is het advies van de werkgroep aan de raad te lezen.

Gevoerd proces
Het gevoerde proces is te onderscheiden in een regionaal en lokaal proces, waarna hier op in wordt gegaan. We beschrijven dit gevoerde proces bewust wat uitgebreider, aangezien de inhoudelijke verdieping om te komen tot een prioritering, als neveneffect had dat daarmee de eerste grip door de werkgroep op verbonden partijen is verkregen.

Regionaal
In regionaal verband is door vertegenwoordigers van een aantal gemeenschappelijke regelingen, griffiers, secretarissen en juristen van gemeenten uit de regio Gelderland-Midden gekeken op welke wijze uitvoering kan worden gegeven aan de wijziging van de Wgr in onze regio. Er is een webinar op 6 maart 2023 georganiseerd door de griffierskring en een aanvullende presentatie over samenwerking gegeven door Rob de Greef, jurist en specialist op het gebied van samenwerkingsvraagstukken. Deze presentatie biedt een basis waarom we samenwerken en hoe dat georganiseerd is. Daarnaast is er een regionale bijeenkomst georganiseerd op 27 maart 2023 (stadhuis Arnhem) en 20 november 2023 (provinciehuis Arnhem) tussen (afgevaardigden van) de gemeenschappelijke regelingen, raadsleden en collegeleden om zich per gemeenschappelijke regeling te laten informeren over de gewijzigde Wgr en de actualiteit.
Het idee van de samenwerkende griffiers is om deze regionale bijeenkomsten twee keer per jaar een structureel vervolg te geven. In het voorjaar om de kaderbrieven aan de orde te hebben; in het najaar om los van de formele planning- en controlcyclus gemeenteraad bij te praten op actuele ontwikkelingen. De eerstvolgende bijeenkomst is op maandag 13 mei 2024 waar de kaderbrieven van de gemeenschappelijke regelingen aan de orde komen.

Lokaal
De start van het lokale proces werd gevormd door een oriënterende vergadering op 13 december 2022. De heer Hageman, extern adviseur op samenwerkingsprocessen, heeft in deze vergadering de raad met een presentatie geïnformeerd over de wetswijziging en een lokale aanpak. In de Technische agendacommissie van 19 december 2022 is afgesproken het vervolg lokaal op te pakken aan de hand van de drie geschetste lijnen door de heer Hageman:
1. het genereren van een overzicht van samenwerkingsverbanden;
2. het aanbrengen van een prioritering in de samenwerkingsverbanden door de raad;
3. het creëren van een platform om door te praten over samenwerkingsverbanden.

Met deze drie lijnen is een werkgroep verbonden partijen in een aantal werkgroep bijeenkomsten aan de slag gegaan.

Tijdens de **eerste werkgroep** op 5 juni is een overzicht (zie bijlage) van alle verbonden partijen besproken en de criteria (kolommen) bepaald die ingevuld zouden moeten worden. De basis van deze criteria werden gevormd door de criteria die de heer Hageman in zijn presentatie meegaf:

De suggestie is dat samenwerkingsverbanden die veel "groen" scoren, eerder in aanmerking komen om geprioriteerd te worden dan de samenwerkingsverbanden die meer "rode" criteria hebben. Nadien is door de griffie het overzicht met de criteria verder ingevuld en zo compleet mogelijk gemaakt.

In de **tweede werkgroep** op 29 augustus is na het doornemen van het overzicht van de verbonden partijen een eerste prioritering gemaakt van de samenwerkingsverbanden die nader gevolgd worden. Samenwerkingsverbanden die beleidsrijk, een strategische taak en waar Rheden financiële belangen heeft, komen als eerste in aanmerking voor prioritering. Wat de werkgroep betreft bestaat deze uit de volgende samenwerkingsverbanden:
1. De Groene Metropoolregio
2. Modulaire regeling sociaal domein
3. De Connectie
4. De ODRA

Deze tweede werkgroep kende echter een dip in de aanwezigheid van de leden van de werkgroep. De werkgroep overwoog te stoppen mocht dit de belangstelling uit de raad voor verbonden partijen zijn. Een oproep in het BCO heeft gelukkig geleid tot aanmelding van een aantal nieuwe raadsleden voor de werkgroep.

In de **derde werkgroep** van 17 oktober is de opdracht van de werkgroep herbevestigd en een voorzitter benoemd. De prioritering van de samenwerkingsverbanden werd herbevestigd door de nieuwe leden waarna vervolgens werd doorgepraat over het verkrijgen van grip. Er werd aandacht gevraagd voor de verbinding met de ambtelijk contactpersonen, aangezien zij ook zoeken naar manieren om de raad op de juiste manier te informeren. Geconstateerd werd dat het standaard agendapunt "mededelingen gemeenschappelijke regelingen" onvoldoende uit de verf komt. Afgesproken werd dat individueel bij de leden van de werkgroep opgehaald zou worden wat de verdere gedachten zijn om grip, of liever gezegd greep, te krijgen.

In de **vierde werkgroep** van 15 november werden deze ideeën samengebracht. De werkgroep ziet nut in een trilateraal overleg tussen (een afvaardiging van) de raad, het college en medewerkers die verbonden zijn aan de verbonden partij. Ook was men het er over eens dat de griffie hierin een voorbereidende rol speelt. Daarnaast werd aandacht gevraagd voor het zoeken naar natuurlijke momenten in de jaarkalender: een overzicht waarin de belangrijke momenten voor de komende anderhalf jaar van de verbonden partijen zijn opgenomen, zowel qua vergaderingen als P&C-documenten. Ook kan een praatplaat/sjabloon helpend zijn met basisinformatie over de verbonden partij. Bijvoorbeeld naar voorbeeld van Beuningen over de GMR of het sjabloon van Berenschot met vijf punten (bestaansrecht, doelstelling, beoogd en behaald resultaat qua effectiviteit, efficiëntie en draagvlak, oorzaken niet behalen doelstelling, risico-inschatting komende periode). Tot slot werd doorgepraat over het idee van raadsambassadeurs en de haalbaarheid van de acties. De bijeenkomst eindigde met het voornemen om een brainstormsessie te houden met de contactpersonen van verbonden partijen die geprioriteerd zijn om de eerste ideeën met hen door te nemen.

In de **vijfde werkgroep** van 9 januari werden de ideeën gedeeld en kwamen de ervaringen van de ambtelijk contactpersonen bij verbonden partijen naar voren. Zowel de raadsleden als de ambtelijke contactpersonen spraken hun behoefte uit voor een podium om elkaar laagdrempelig en snel van informatie te voorzien of informatie uit te wisselen. Dit buiten de formele voorbereidende vergadering en het agendapunt "mededelingen gemeenschappelijke regelingen" om wat daarvoor te statisch en politiek is. De portefeuillehouder kan daarbij aanschuiven en kan zijn/haar dilemma's daarbij ook actief bespreken. Ook werd de behoefte uitgesproken aan specialistische kennis/aanspreekpunten binnen de fracties, zodat er gewerkt kan worden aan een opbouw aan kennis en er een doorlopend gesprek tussen raadsleden, portefeuillehouders en ambtenaren ontstaat. Concreet is het idee om een informeel moment in te plannen (benen op tafel) voor de vier geprioriteerde verbonden partijen met deelname van de ambtelijk contactpersoon, de portefeuillehouder en een afvaardiging van de raad. De ambtelijk contactpersoon kan dit met de griffiemedewerker[5] voorbereiden waarbij aansluiting wordt gezocht

[5] De griffie heeft de geprioriteerde samenwerkingsverbanden als volgt verdeeld: de Groene Metropoolregio (Sjaak), Modulaire regeling sociaal domein (Jeroen), de Connectie (Coen) en de ODRA (Jeroen).

met de belangrijke momenten / vergaderdata van het geprioriteerde samenwerkingsverband en de mogelijkheid wordt geboden dat de ambtelijk contactpersoon collega's kan laten aanschuiven voor de inhoudelijke vertaling.

In de **zesde werkgroep** van 20 februari is het concept advies besproken en van een aantal opmerkingen voorzien. Gesuggereerd is de stukken van de geprioriteerde verbanden bij aanbieding aan het college ook aan te bieden aan de raad, zodat deze toegevoegd kunnen worden aan de werkvoorraad en de raad er alvast kennis van kan nemen. Van de raadsleden wordt dan terughoudendheid verwacht met het stellen van vragen over deze stukken, aangezien de ambtelijke organisatie eerst het college (en de raad) van een advies voorziet. Afgesproken is dit idee te bespreken met de portefeuillehouders. Er werd opnieuw aandacht gevraagd voor het agendapunt gemeenschappelijke regelingen. De werkgroep stelt voor daar het gesprek met het college over te voeren zodat de verwachtingen bij dit agendapunt over en weer helder zijn en dit ook te betrekken in het denken over het nieuwe vergadermodel. Doorgesproken is over de vorm waarin een afvaardiging van de raad het informele gesprek met de portefeuillehouders en ambtelijke contactpersonen voert. Het idee van twee raadsrapporteurs per geprioriteerd samenwerkingsverband is omarmd, evenals een coördinator/voorzitter die de verbinding houdt tussen de raadsrapporteurs, de werkgroep en de griffie. Tot is voorgesteld het definitieve advies via de gebruikelijke besluitvormingsprocedure van een initiatiefvoorstel aan de raad aan te bieden en daarbij de wensen en bedenkingenprocedure te hanteren voor een zienswijze van het college (conform artikel 147a, lid 4 Gemeentewet).

Advies raad
De raad wordt voorgesteld:
1. Kennis te nemen van het proces en de werkzaamheden van de werkgroep verbonden partijen via bijgaand advies;
2. De volgende samenwerkingsverbanden te prioriteren:
    a. De Groene Metropoolregio
    b. Modulaire regeling sociaal domein
    c. De Connectie
    d. De ODRA

3. Voorafgaand aan een formele vergadering, structureel een informeel moment in te plannen en voor te bereiden door de griffie voor de vier geprioriteerde verbonden partijen met deelname van de ambtelijk contactpersoon, de portefeuillehouder en twee raadsrapporteurs;
4. Per geprioriteerd samenwerkingsverband twee raadsrapporteurs en een coördinator raadsrapporteurs uit het midden van de raad aan te wijzen.

Het profiel van een raadsrapporteur en een coördinator raadsrapporteurs is nader uitgewerkt in de bijlage.

Vervolg
Het verkrijgen van grip en greep op verbonden partijen vraagt letterlijk én figuurlijk vasthoudend te zijn. Bovenstaand advies en extra inspanning komt bovenop de formele informatiestroom van het college aan de raad, het agendapunt mededelingen gemeenschappelijke regelingen, de afspraken die in de Beleidsnotitie Samenwerkingsverbanden gemeente Rheden (2017) zijn gemaakt en de nieuwe mogelijkheden die de Wgr de raad geeft. Voorgesteld wordt de werkgroep vooralsnog niet op te heffen, maar tweemaal per jaar bij elkaar laten komen tezamen met de raadsrapporteurs, coördinator en griffiemedewerkers om vinger aan de pols te houden.

Bijlage - profiel raadsrapporteurs en coördinator

Profiel raadsrapporteur
1. contactpersoon/aanspreekpunt voor en vertegenwoordiging van de raad voor het geprioriteerde samenwerkingsverband;
2. in samenwerking met de andere raadsrapporteur, ambtelijk contactpersoon en griffie de informele momenten voorbereiden voor het geprioriteerde samenwerkingsverband;
3. de raad signaleren op relevante informatie over afwijkingen of ontwikkelingen van het geprioriteerde samenwerkingsverband;
4. bruggenbouwer naar andere deelnemende raden om standpunten gezamenlijk naar voren te brengen en waar mogelijk (pragmatisch) samen te werken.

Profiel coördinator
1. in samenwerking met de raadsrapporteurs, ambtelijk contactpersoon verbonden partijen en griffie uitvoering geven aan de activiteiten van de raadsrapporteurs;
2. voorstellen doen voor gezamenlijke bijeenkomsten voor kennisuitwisseling/evaluatie van de raadsrapporteurs en/of de werkgroep verbonden partijen;
3. zorgdragen voor (verbetering van) efficiënt verloop van het raadsrapporteurschap.

						Regionale schaal		Financiële risico's		
Nr	Samenwerkingsverband	Instellingsbesluit	Rechtsvorm*	Beleidsrijk of beleidsarm	Strategisch of uitvoerende taak	Aantal deelnemers	Hoge of lage bestuurlijke risico's	Uitgegeven Rheden 2023	Begroot Rheden 2024	Portefeuillehouder
1	GR Groene Metropoolregio Arnhem Nijmegen	Gemeenschappelijke rege	Gemeenschappelijk openbaar lichaam	Beleidsrijk	Strategisch	17	Hoge	€ 155.000,00	€ 421.406,00	Carol van Eert
2	Sociaal Domein regio Centraal Gelderland (MGR)	Blad gemeenschappelijke	Gemeenschappelijk openbaar lichaam	Beleidsrijk	Uitvoerend	11	Hoge	€7.470.000 begroot in 2023	€ 7.298.000,00	Dorus Klomburg
3	De Connectie (IGUO)	Gemeenteblad 2016, 210	Bedrijfsvoeringsorganisatie	Beleidsarm	Uitvoerend	3	Hoge	€7.878.000 begroot in 2023	€ 7.766.000,00	Dorus Klomberg
4	Omgevingsdienst regio Arnhem (ODRA)	Instellingsbesluit van de c	Gemeenschappelijk openbaar lichaam	Beleidsrijk	Uitvoerend	11	Hoge	€675.564 begroot in 2023	€ 646.000,00	Paul Hofman
5	Administratiekantoor Dataland (Gouda)	Opgeheven								
6	Alliander N.V.	Statuten: https://www.all	NV	Beleidsarm	Uitvoerend		Lage	Geen (alleen ontvangen dividend)		
7	Bank Nederlandse Gemeenten	Statuten BNG Bank	NV	Beleidsarm	Uitvoerend		Lage	Geen (alleen ontvangen dividend)		Dorus Klomberg
8	BVO Doelgroepenvervoer Regio Arnhem Nijmegen (DRAN)	Document Rheden - Raad	Bedrijfsvoeringsorganisatie	Beleidsarm	Uitvoerend	18	Hoge	€1.935.000 begroot in 2023	€ 2.104.000,00	Gea Hofstede
9	Euregio Rijn-Waal	Änderung der Satzung des	Gemeenschappelijk openbaar lichaam	Beleidsarm	Strategisch	30 NL gem, 20 D gem, 2 D districten	Lage	€ 11.000,00		Carol van Eert
10	Gelders Genootschap	N.A.	Vereniging	Beleidsarm	Strategisch	53	Lage			
11	Gemeenschappelijk Orgaan Arnhem Nijmegen City Region	Opgeheven								
12	Het Veluwse Bosbrandweer Comité	Inactief?	Stichting							
13	Natuurnetwerk Gemeenten	Inactief?	Gemeenschappelijk openbaar lichaam	-	Strategisch	28	Lage			
14	Regionaal Historisch Centrum 'Gelders Archief'	wetten.nl - Regeling - Reg	Gemeenschappelijk openbaar lichaam	Beleidsarm	Uitvoerend	7	Lage	€ 248.000,00	€ 262.161,00	Dorus Klomberg
15	RES Arnhem/Nijmegen	Onderdeel Groene Metropoolregio								
16	Rijn 6	Opgeheven?	Bestuursovereenkomst							
17	Servicehuis Parkeer en Verblijfsrechten U.A.		Coöperatie	Beleidsarm	Uitvoerend	280	Lage			
18	Stichting A&O Fonds	CAO-AO-fonds-gemeente	Stichting	Beleidsarm	Strategisch	325	Lage	€ 16.350,00		
19	Stichting Economic Board regio Arnhem Nijmegen		Stichting	Beleidsarm	Strategisch	14	Lage	€ 43.000,00		Carol van Eert
20	Stichting RIONED	70cdce97-f17c-484c-86ab	Stichting	Beleidsarm	Strategisch	302	Lage	€ 5.452,00		
21	Stichting Samenwerkingsverband Glasvezelnetwerk Arnhem	Status?	Stichting	Beleidsarm	Uitvoerend	5	Lage			
22	Stichting Stimuleringsfonds Volkshuisvesting Nederlandse gemeenten	statuten-svn.pdf	Stichting	Beleidsarm	Uitvoerend	325	Lage			
23	Stichting Veilig Thuis	Document Rheden - Raad	Stichting	Beleidsarm	Uitvoerend		Lage	€ 276.000,00		Gea Hofstede
24	Toerisme Veluwe Arnhem Nijmegen	Document Rheden - B en	Stichting	Beleidsarm	Uitvoerend	16	Lage	€ 43.000,00		Ronald ter Hoeven
25	Veiligheid- en gezondheidsregio Gelderland Midden (VGGM)	Gemeenschappelijke rege	Gemeenschappelijk openbaar lichaam	Beleidsrijk	Strategisch	15	Hoge	€ 4.246.000,00	€4.795.882 in 2024	Carol van Eert
26	VeluweAlliantie		Samenwerkingsverband zonder rechtspersoonlijkheid	Beleidsarm	Strategisch	21	Lage			Ronald ter Hoeven
27	Vereniging Nederlandse Riviergemeenten		Vereniging	Beleidsarm	Strategisch	64	Lage			
28	Vereniging van Nederlandse Gemeenten (VNG)	vng-statuten_20201111.p	Vereniging	Beleidsrijk	Strategisch	342	Lage		€ 67.000,00	
29	Vervoersorganisatie Regio Arnhem Nijmegen (DRAN) (hetzelfde als BVO)									
30	WeHelpen Cooperatie UA	Onderdeel van Wijzelf bv	BV	Beleidsarm			Lage			
31	Werkvoorziening Midden-Gelderland (Presikhaaf Bedrijven)	Werkgeverschap SW-med	Deels onderdeel MGR							
xx	SCHOOLZAKEN	Opgeheven?		Opgeheven?						
xx	Dienstverlening aan Rozendaal	Niet bekend								
xx	Scalabor	Vanaf '22 3 jaar aangewez	BV	Beleidsarm	Uitvoerend	9	Hoge	€ 186.000,00	€ 377.000,00	

B en W-voorstel

portefeuillehouder	begrotingsprogramma	draagt bij aan Global Goal(s)
Carol van Eert	5 Bestuur & Veiligheid	11 Duurzame steden en gemeenschappen 17 Partnerschappen om doelstellingen te bereiken

b en w-vergadering	agendapunt	bijlage(n)
19-03-2024		

rol raad
Ter kennisneming

Onderwerp
Zienswijze College op Advies werkgroep Verbonden Partijen

INHOUD VOORSTEL

1. Kennisnemen van de prioritering van Verbonden Partijen zoals geformuleerd door de werkgroep.
2. Instemmen met het advies van de werkgroep Verbonden Partijen inzake informeel overleg voorafgaand aan de voorbereidende vergadering en de instelling van raadsrapporteurs.
3. De zienswijze vast te stellen een aan te bieden aan de Raad.

1 Wat is de aanleiding?

Rhedense raadsleden willen graag in voldoende mate grip hebben op verbonden partijen. In een tijd waarin een groot deel van de gemeentelijke begroting naar samenwerkingsverbanden gaat en waarin binnen samenwerkingen beleidsrijke dossiers worden afgehandeld, geven veel raadsleden aan te weinig grip te ervaren. Daarmee bedoelen ze dat ze ten opzichte van deze samenwerkingsverbanden onvoldoende hun democratische verantwoordelijkheid kunnen invullen.
Raadsleden ervaren dat zij onvoldoende kunnen sturen op de taakuitvoering van verbonden partijen en zijn vaak benieuwd wat het concreet de gemeente Rheden oplevert.
Op 1 juli 2022 is de wijziging van de Wet gemeenschappelijke regelingen (Wgr) in werking getreden. Deze wijziging heeft als voornaamste doelstelling de democratische legitimatie van gemeenschappelijke regelingen te versterken. Aanvullend hierop heeft het Bestuurlijk Coördinatieoverleg (BCO) op 27 februari 2023 besloten tot instelling van een werkgroep verbonden partijen. Deze werkgroep heeft als opdracht te komen met een advies aan de raad om de grip, of liever gezegd de greep, op de samenwerkingsverbanden te verstevigen en tot een prioritering van de Rhedense samenwerkingsverbanden te komen.

2 Kern van het advies van de werkgroep Verbonden Partijen

De kern van het advies van de werkgroep luidt;

- De volgende samenwerkingsverbanden te prioriteren:
    a. De Groene Metropoolregio
    b. Modulaire regeling sociaal domein
    c. De Connectie
    d. De ODRA
- Voorafgaand aan een formele vergadering, structureel een informeel moment in te plannen en voor te bereiden door de griffie voor de vier geprioriteerde verbonden partijen met deelname van de ambtelijk contactpersoon, de portefeuillehouder en een twee raadsrapporteurs;
- Per geprioriteerd samenwerkingsverband twee raadsrapporteurs en een coördinator raadsrapporteurs uit het midden van de raad aan te wijzen.

3 Zienswijze College

Het College valt op dat in de prioritering de VGGM niet is opgenomen. Dit is een samenwerking met een grote maatschappelijke impact, beleidsrijk en strategisch en een hoge financiële gemeentelijke bijdrage. Wellicht ten overvloede merken wij op dat de Groene Metropoolregio geen beleid vaststelt, daarvoor moet zij altijd naar de gemeenteraden.
Drie van de vier samenwerkingsverbanden zijn sterk uitvoerend/operationeel van karakter maar ontvangen wel een behoorlijke financiële bijdrage vanuit de eigen begroting.

Het College juicht de informele vrije en veilige gedachtewisseling zeer toe. Met name op de meer strategische (toekomstgerichte en lange termijn impact) samenwerkingen. Deze vrije gedachtewisseling is o.i. primair gericht op begrip en gemeenschappelijke beeldvorming, in een later stadium op grip. We zien dit informele overleg dan ook nadrukkelijk als een 2-richtingenverkeer op hoofdlijnen (verdiepend op het begrip). Portefeuillehouder en ambtenaren kunnen de gesprekken dan ook benutten voor spiegeling aan de opvattingen van de Raad (via de raadsrapporteurs).

Wij vragen aandacht voor een zorgvuldig proces waarlangs de raadsrapporteurs vraagpunten ophalen bij de Raad en weer terugkoppelen.

Ter overweging geeft het College het volgende mee;

- voor de Groene Metropoolregio zouden de raadsrapporteurs identiek kunnen zijn aan de vertegenwoordigers in de RAC (Regio Agenda Commissie).
- wellicht zou ook adhoc een directielid/vertegenwoordiger van de Verbonden Partij aan het informeel overleg kunnen deelnemen.

De Steeg,

gemeente Rheden

Raadsvoorstel

portefeuillehouder	begrotingsprogramma	draagt bij aan Global Goal(s)
N.v.t.	3 Bestuur & organisatie	
b en w-vergadering	**agendapunt**	**bijlage(n) ter inzage**
N.v.t.		4
rol raad	**soort document**	
Ter besluitvorming	Raadsvoorstel en -besluit	
voorbereidende vergadering	**agendapunt**	
9 april 2024		
raadsvergadering	**agendapunt**	
23 april 2024		

onderwerp
Vaststelling Plan van Aanpak 'Slagkracht in Samenwerking'.

INHOUD VOORSTEL
Het Plan van Aanpak 'Slagkracht in Samenwerking' vast te stellen.

1 Wat is de aanleiding?

In 2023 en 2024 zijn er door de gemeenteraad twee rapportages vastgesteld die ingaan op het functioneren van de gemeente Rheden. De rekenkamercommissie heeft onderzoek gedaan naar het samenspel tussen de gemeenteraad, het college en de ambtelijke organisatie. Daarnaast heeft het Perikles Instituut het vergadermodel en de -wijze van de gemeenteraad geëvalueerd. Beide rapportages zijn vergezeld van aanbevelingen aan de raad, het college en de ambtelijke organisatie. Naast deze rapportages is begin 2024 een raadscommunicatieplan door de raad vastgesteld. Bij de vaststelling van het rapport van de rekenkamercommissie is door de raad een motie aangenomen. In deze motie is geconstateerd dat zowel raad, college als organisatie verbeterslagen kunnen maken in het samenspel en hierin alle drie een verantwoordelijkheid te nemen hebben. Ook is vastgesteld dat zowel het rekenkamerrapport als het advies van Perikles Instituut vertaald moet worden en dat het wenselijk is dat beide trajecten uiteindelijk samen komen tot een integraal voorstel. Vandaar dat de raad via motie een werkgroep 'Slagkracht in Samenwerking' heeft ingesteld met als opdracht een Plan van Aanpak op te stellen dat ingaat op de aanbevelingen van het rekenkameronderzoek en het Perikles advies.
In het Plan van Aanpak leest u het resultaat van de werkgroep.

2 Wat is het bestaand beleid c.q. kader?

- Reglement van orde voor vergaderingen en andere werkzaamheden van de raad van de gemeente Rheden (2018).
- Onderzoek rekenkamercommissie Samen werken voor Rheden (23.64).
- Raadscommunicatieplan 2024-2026 (24.02).
- Rapportage de structuur van de werkelijkheid (24.04).

3 Wat willen wij bereiken?

Uitvoering geven aan de aanbevelingen van het rapport van de rekenkamercommissie en Perikles om daarmee het functioneren van de raad, het college en ambtelijke organisatie te verbeteren.

4 Wat gaan wij ervoor doen?
De werkgroep is in drie bijeenkomsten gekomen tot een Plan van Aanpak vanuit de behoefte om concrete stappen te zetten, maar niet zonder eerst een visie op de aanpak te formuleren. Het plan kent de volgende uitgangspunten die ons helpen in de vertaling van de aanbevelingen in de praktijk en kunnen dienen als kader of richting waarop wij tijdens de uitvoering kunnen terugvallen:

1 Inwoner centraal.
2 Luister, reflecteer en sta open.
3 Categoriseer, prioriteer en alloceer.
4 Balans in rollen.
5 Constant onderhoud.

Gezien de verbinding tussen de eerdergenoemde rapportages, het raadscommunicatie-plan en het bieden van een helder overzicht, is ervoor gekozen alle aanbevelingen te visualiseren in het plan. Het Plan van Aanpak bevat verder een overzicht van de 16 aanbevelingen met daarbij een (proces)voorstel op alle aanbevelingen waar de raad op gevraagd wordt te besluiten. Het Plan van Aanpak sluit af met een tijdlijn voor de komende periode waarin de aanbevelingen verder worden uitgewerkt.

5 Wat zijn de financiële consequenties?
Daar waar in het plan in trainingen zijn voorzien, wordt dit gedekt uit de reguliere middelen.

6 Wat zijn de risico's?
Zoals tijdens de oriënterende vergadering van 5 maart terecht is geconstateerd, vraagt het Plan van Aanpak een investering van raadsleden, collegeleden en de ambtelijke organisatie die mogelijk ten koste gaat van inhoudelijke vraagstukken die voorliggen. Vandaar dat getracht is het aantal werkgroepen voor uitwerking tot een minimum te beperken. De werkgroep denkt met dit plan een balans te hebben gevonden in snelheid (voortvarend oppakken) en zorgvuldigheid van het proces (voldoende ruimte voor raadsleden en -volgers om een bijdrage te hebben).

7 Wat is het draagvlak voor dit voorstel?
De werkgroep heeft het Plan van Aanpak besproken in de oriënterende vergadering van 5 maart en fracties hebben de mogelijkheid gehad tot 15 maart commentaar te leveren. De aanvullingen en aanscherpingen hierop zijn besproken in een derde bijeenkomst van de werkgroep en vervolgens doorgeleid naar de Technische Agendacommissie voor agendering.

8 Hoe en met wie wordt er gecommuniceerd?
Het Plan van Aanpak kent vooral een interne werking, daarvoor is op dit moment geen verdere externe communicatie noodzakelijk. Bij de introductie van het nieuwe vergadermodel zal uiteraard wel extern gecommuniceerd worden.

9 Wat is het vervolg?
Voorgesteld wordt de werkgroep vooralsnog niet op te heffen, maar tot 1 januari 2025 in stand te houden om als vliegwiel te functioneren voor de aanbevelingen die nader worden uitgewerkt. Elke aanbeveling die wordt uitgewerkt kent daarbij een lid van werkgroep om de samenhang tussen de aanbevelingen te waarborgen. Voorgesteld wordt een collectieve kick off van de werkgroepen te organiseren. Het Bestuurlijk Coördinatieoverleg wordt maandelijks geïnformeerd over de voortgang. De oplevering van de eerste resultaten is voorzien op 3 september tijdens de start van het politieke seizoen.

Velp, 20 maart 2024

Namens de werkgroep 'Slagkracht in Samenwerking',

Carol van Eert (voorzitter).

Plan van Aanpak “Slagkracht in Samenwerking”

Versie d.d. woensdag 20 maart 2024

Inleiding

In 2023 en 2024 zijn er aan de gemeenteraad twee rapportages aangeboden die ingaan op het functioneren van de gemeente Rheden. Ten eerste heeft de rekenkamercommissie onderzoek gedaan naar het samenspel tussen de gemeenteraad, het college en de ambtelijke organisatie. Ten tweede heeft het Perikles Instituut het vergadermodel en -wijze van de gemeenteraad geëvalueerd. Beide rapportages zijn vergezeld van aanbevelingen aan de raad, het college en de ambtelijke organisatie. Naast deze rapportages is er op 30 januari 2024 een raadscommunicatieplan door de raad vastgesteld met als doel de afstand tot inwoners te verkleinen en actief burgerschap (onder jongeren) te vergroten.

Bij de vaststelling van het rapport van de rekenkamercommissie is door de raad een motie aangenomen (zie bijlage). In deze motie is geconstateerd dat zowel raad, college als organisatie nog verbeterslagen kunnen maken in het samenspel en hierin alle drie een verantwoordelijkheid te nemen hebben. Ook is toen vastgesteld dat zowel het rekenkamerrapport als het advies van Perikles Instituut vertaald moet worden en dat het wenselijk is dat beide trajecten uiteindelijk samen komen tot een integraal voorstel. Vandaar dat de raad een werkgroep '*Slagkracht in Samenwerking'* heeft ingesteld met een vertegenwoordiging vanuit de raad, college én ambtelijke organisatie onder voorzitterschap van de voorzitter van de raad en begeleiding van de griffier. Deze heeft als opdracht gekregen een Plan van Aanpak op te stellen dat ingaat op de aanbevelingen van het rekenkameronderzoek en het Perikles advies. Het Plan van Aanpak moet een duidelijk onderscheid maken wie (raad, college of ambtelijke organisatie) welke aanbeveling oppakt of (beargumenteerd) niet overneemt. Tot slot zou dit Plan van Aanpak moeten worden gepresenteerd in een rondetafelgesprek voor 1 april 2024.

In dit definitieve Plan van Aanpak leest u het resultaat van de werkgroep.

Leeswijzer

De werkgroep is in drie bijeenkomsten gekomen tot een kort, maar krachtig plan van aanpak vanuit de behoefte om concrete stappen te zetten. De opmerkingen tijdens de oriënterende vergadering van 5 maart zijn daarin meegenomen alsmede de nagekomen reacties van fracties. In het volgende hoofdstuk leest u onze visie op de aanpak. Gezien de verbinding tussen de eerder genoemde rapportages, het raadscommunicatieplan en het bieden van een helder overzicht, is ervoor gekozen alle aanbevelingen te verwerken in een visual. Deze kunt u vinden in het volgende hoofdstuk. Het Plan van Aanpak sluit af met een overzicht van de 16 aanbevelingen met daarbij een (proces)voorstel op alle aanbevelingen waar de raad op gevraagd wordt te besluiten. Het plan van aanpak sluit af met een tijdlijn voor de komende periode waarin de aanbevelingen verder worden uitgewerkt.

Visie op het Plan van Aanpak

Voordat we doorstappen naar de concrete aanbevelingen en uitvoering, geeft de werkgroep graag een aantal uitgangspunten mee waarop we ons Plan van Aanpak baseren. Uitgangspunten die ons helpen in de vertaling van de aanbevelingen in de praktijk en kunnen dienen als kader of richting waarop we kunnen terugvallen. Onze visie op het Plan van Aanpak is als volgt (cursief).

1. Inwoner centraal

Het is niet voor niets dat de gemeente Rheden aan vernieuwing toe is: sommige inwoners zijn het vertrouwen in de gemeente namelijk verloren. Die inwoner heeft geen boodschap aan de wijze waarop in “samenspel” en met welk “vergadermodel” de gemeente Rheden tot besluitvorming komt. In de uitvoering van de aanbevelingen zal misschien de neiging bestaan om naar de eigen taken en verantwoordelijkheden van raad, college en organisatie te kijken, maar de gemiddelde inwoner ziet het verschil tussen raad, college en ambtelijke organisatie niet. De inwoner ziet “de gemeente” acteren. Daarom willen we in de uitvoering van de aanbevelingen de inwoner centraal stellen: waar zou die behoefte aan hebben? Wat sluit aan bij hun leefwereld? Uiteindelijk is de inwoner het eindperspectief voor wie we de aanbevelingen uitvoeren en waarop raad, college en organisatie elkaar kunnen vinden.

2. Luister, reflecteer en sta open

De inwoner centraal is ons richtsnoer, maar aan de andere kant is er de politieke werkelijkheid. Elk raads- en collegelid bedrijft de politiek op zijn/haar eigen manier en behartigt daarmee de eigen achterban. Dat is op zich niet erg: politiek gaat er immers om zo goed mogelijk met elkaar van mening te verschillen en dat op een democratische wijze in de openbaarheid te doen. De ander overtuigen en door de ander begrepen worden, vraagt echter wel eerst te begrijpen wat de ander zegt. Dit vraagt een open houding, te luisteren naar elkaars standpunten en te reflecteren op wat de ander zegt. Door daar gezamenlijk in op te trekken, komen de leefwerelden van raad, college en organisatie dichterbij elkaar.

3. Categoriseer, prioriteer en alloceer

In de 16 aanbevelingen zitten nogal wat verschillen. Sommige aanbevelingen hebben een doelstelling in zich (“verklein de afstand met de inwoner” of “kom tot een effectiever debat”), andere aanbevelingen richten zich op de verbetering van de instrumenten (“herzie de opzet van raadsvoorstellen” of “organiseer een pilot mondelinge vragen stellen”) terwijl nog weer andere aanbevelingen gaan over houding, gedrag en omgangsvormen (“investeer in argumentatieve vaardigheden” of “politieke antenne ontwikkelen”). Met andere woorden: sommige aanbevelingen zijn heel concreet en klein en andere heel groots en meeslepend. Bepaalde aanbevelingen werken ook op elkaar in. Waarschijnlijk wordt er een beter debat gevoerd als in de raadsvoorstellen ook argumenten of varianten te lezen zijn. Daarvoor is het ook nodig dat medewerkers hun politieke antenne verder ontwikkelen en daar de informatieverstrekking op aanpassen. In het vervolg zullen we dus aandacht hebben voor het categoriseren en prioriteren van die aanbevelingen waarmee we als eerste aan de slag gaan. We categoriseren de aanbevelingen richting de samenleving, de eigen

raad of als intern samenspel. Daarnaast maken we een onderscheid in aanbevelingen die we op de korte termijn oppakken (uitvoering voor 1 september 2024), de middellange termijn oppakken (uitvoering voor 1 januari 2025) en aanbevelingen die niet worden opgepakt. Tot slot stellen we ook voor een duidelijk onderscheid te maken wie (raad, college of ambtelijke organisatie) welke aanbeveling oppakt en welke personen daarmee aan de slag gaan. Er is daarbij getracht een balans te zoeken in snelheid (voortvarend oppakken) en zorgvuldigheid van het proces (voldoende ruimte voor raadsleden en – volgers om een bijdrage te hebben).

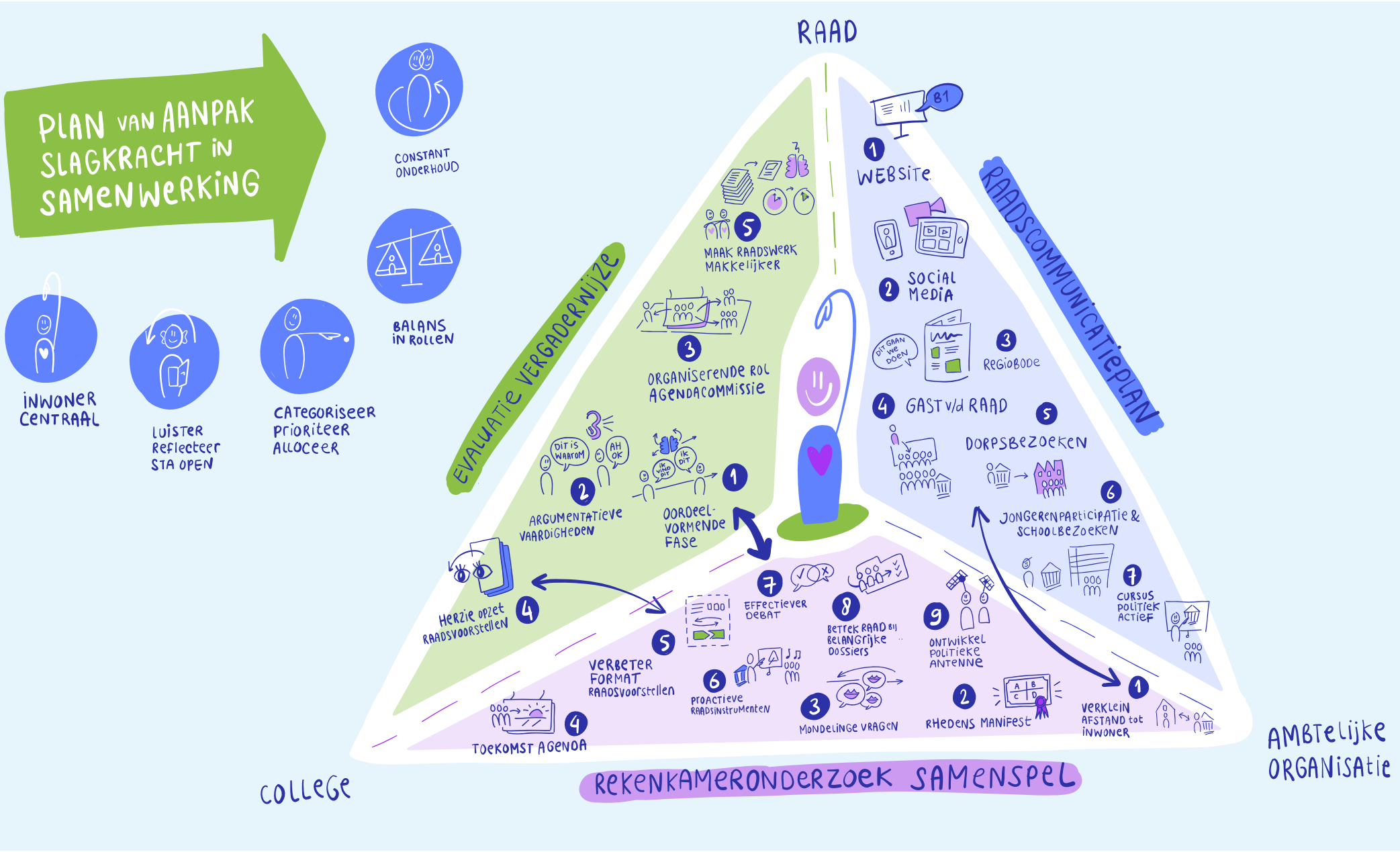
4. Balans in rollen

In het griffieplan (2023) is aanbevolen de raad te ondersteunen in de doorontwikkeling van zijn kaderstellende, controlerende en volksvertegenwoordigende rol. In de huidige situatie lijkt de raad sterk te hechten aan de controlerende rol. Die rol is ook in de toekomst belangrijk, maar om inhoudelijk richting te geven aan de toekomst van de gemeente en dichterbij de inwoner te staan, is inzet op kaderstelling en volksvertegenwoordiging noodzakelijk. Op deze manier komen de rollen meer in balans. In de prioritering van de aanbevelingen stelt de werkgroep daarom voor meer inzet te plegen op de aanbevelingen die investeren in de kaderstellende en volksvertegenwoordigende rol van de raad. De werkgroep begrijpt dat dat ook om een investering van raadsleden, collegeleden en ambtelijke organisatie gaat die mogelijk ten koste gaat van inhoudelijke vraagstukken die voorliggen, vandaar dat getracht is het aantal werkgroepen tot een minimum te beperken.

5. Constant onderhoud

Met de uitvoering van alle aanbevelingen is Rheden niet af. Het is zelfs de vraag of en wanneer bepaalde aanbevelingen “afgevinkt” kunnen worden. We scheppen daarom overzicht in (de samenhang van) de aanbevelingen om de voortgang hierop te kunnen bewaken en eigenaren te benoemen (zie overzicht). Maar met de uitvoering van alle aanbevelingen alleen zijn we er niet. De lokale democratie en bestuurscultuur vereist constante aandacht en onderhoud. Uiteindelijk moeten de aanbevelingen niet gezien worden als “losse acties” waarmee we er zijn, maar dient het gesprek over de staat van de lokale democratie in het reguliere proces een plek te krijgen. Bijvoorbeeld door het een vaste plek op de agenda van de raad, het college en de organisatie te geven tijdens de start van het politieke seizoen in september. Ook wordt het nieuwe gemeentehuis als mijlpaal gehanteerd om het nieuwe vergadermodel te implementeren.

De visie op het plan van aanpak en de samenhang in de rapportages en aanbevelingen leidt tot de volgende visual:

PLAN VAN AANPAK SLAGKRACHT IN SAMENWERKING
CONSTANT ONDERHOUD
BALANS IN ROLLEN
INWONER CENTRAAL
LUISTER REFLECTEER STA OPEN
CATEGORISEER PRIORITEER ALLOCEER
RAAD
EVALUATIE VERGADERWIJZE
RAADSCOMMUNICATIEPLAN
1 WEBSITE
2 SOCIAL MEDIA
3 REGIOBODE
4 GAST v/d RAAD
5 DORPSBEZOEKEN
6 JONGERENPARTICIPATIE & SCHOOLBEZOEKEN
7 CURSUS POLITIEK ACTIEF
5 MAAK RAADSWERK MAKKELIJKER
3 ORGANISERENDE ROL AGENDACOMMISSIE
1 OORDEEL-VORMENDE FASE
2 ARGUMENTATIEVE VAARDIGHEDEN
4 HERZIE OPZET RAADSVOORSTELLEN
7 EFFECTIEVER DEBAT
8 BETREK RAAD BIJ BELANGRIJKE DOSSIERS
9 ONTWIKKEL POLITIEKE ANTENNE
5 VERBETER FORMAT RAADSVOORSTELLEN
6 PROACTIEVE RAADSINSTRUMENTEN
3 MONDELINGE VRAGEN
2 RHEDENS MANIFEST
1 VERKLEIN AFSTAND tot INWONER
4 TOEKOMST AGENDA
COLLEGE
REKENKAMERONDERZOEK SAMENSPEL
AMBTELIJKE ORGANISATIE
Babbels in Beeld

Legenda uitvoering

Groen = korte termijn uitvoering voor 1 september 2024
Oranje = middellange termijn uitvoering voor 1 januari 2025
Rood = aanbeveling wordt niet opgepakt

Agendapunt	Titel	Aanbeveling	Categorie + termijn uitvoering	Gericht aan	(Proces)voorstel werkgroep	Eigenaren
Oriënterende vergadering sessie 1 23-01-2024 2. Toelichting evaluatie vergaderwijze Rheden	1. Zoek naar mogelijkheden het raadswerk makkelijker te maken	De in de laatste twee decennia fors toegenomen werkdruk onder raadsleden heeft een veelvoud aan oorzaken. Sommige oplossingen liggen buiten het bereik van de gemeente(raad). De raad kan wel echter zoeken naar mogelijkheden om niet alleen de werkdruk, maar ook de tijdsdruk te doen afnemen. Een pasklare oplossing is er niet.	Richting eigen raad	Raad	De werkgroep ziet deze aanbeveling als "paraplu" voor alle andere aanbevelingen. Bij de uitvoering van de aanbevelingen zal de vraag "in hoeverre draagt dit bij aan de verlaging van de werkdruk?" in het achterhoofd gehouden moeten worden. Vandaar dat er ook een keuze is gemaakt om niet alle aanbevelingen uit te voeren of aan te sluiten bij lopende initiatieven. De werkgroep stelt een combinatie van een aantal praktische maatregelen voor: 1. opnieuw kijken naar de ICT voorziening voor raadsleden – en volgers en de toegankelijkheid van oude stukken/iBabs 2. zorgen voor duidelijke regels (RvO herzien én handhaven) 3. de rol en inzet van raadsvolgers 4. het mogelijk maken van inloopspreekuren voor de vergadering op bepaalde thema's waar technische vragen aan ambtenaren kunnen worden gesteld (zoals bij de Kadernota hockeyvelden voor de zomer).	Goos Hageman, Bart Drewes, Coen Knipping
Oriënterende vergadering sessie 1 23-01-2024 2. Toelichting evaluatie vergaderwijze Rheden	2. Herzie de opzet van raadsvoorstellen	De aanlevering van informatie is een wettelijk bepaalde taak van het college. Daarnaast bereidt het college de besluitvorming van de raad voor. Om goed te passen bij de Oordeelvormende fase (aanbeveling 1) én de meer gespecificeerde rol van de raad, zullen nieuwe afspraken moeten worden gemaakt over de wijze waarop het college informatie en voordrachten verstrekt. Hiertoe moet een opzet of inlegvel voor raadsvoorstellen worden ontwikkeld, door raad, college én ambtelijke organisatie in gezamenlijkheid.	Intern samenspel	Raad	Op dit moment wordt in een ambtelijke projectgroep in samenwerking met de griffie een plan van aanpak kwaliteit raads- en collegevoorstellen uitgewerkt dat voorstellen doet op de organisatie, samenwerking en ICT (o.a. het format). Er heeft hiervoor begin januari een vragenlijst opengestaan in de organisatie om alle verbeterpunten op te halen. De uitkomsten zijn besproken in een medewerkersbijeenkomst op 1 februari. Het concept plan van aanpak wordt nu uitgewerkt tot een definitief plan voor 1 juli 2024 en wordt dan aangeboden aan directie, college en raad.	Bart Drewes, Coen Knipping, Sjir Hanssen
Oriënterende vergadering sessie 1 23-01-2024 2. Toelichting	3. Geef de Agendacommissie een organiserende rol	De agendacommissie moet meer gaan optreden als spelverdeler, naast de huidige planmatige taken. De Agendacommissie bewaakt niet alleen de agendavorming of de vergaderdruk, maar ook de rol van de raad. Hiertoe kunnen verschillende behandelwijzen	Richting eigen raad	Raad	De werkgroep stelt voor een nieuwe *strategische* agendacommissie in het leven te roepen, met enkele raadsleden – dit om de onafhankelijkheid van de raad te verstevigen. De technische agendacommissie komt daarmee te vervallen. Deze 3 a 4 raadsleden en/of -volgers hoeven geen fractievoorzitters te zijn, maar worden eerder geselecteerd op non-politieke nuance en strategische analyse (met oog voor raad,	Theo Kooijmans, Krista Heins, Jelte Kolkman, Hendri Witteveen, Nienke Overvliet, Tim Endeveld, Carol van Eert, Coen Knipping

evaluatie vergader wijze Rheden		worden aangewezen, elk met oplopend initiatief van de raad. Daarnaast kan de Agendacommissie, zeker in de invoeringsfase, feedback verzamelen over de vergaderwijze en de instrumenten, zoals de raadsvoordrachten van het college.			organisatie, college en inwoners). Aangezien zij feedback gaan verzamelen bij de verschillende gremia is het van belang dat deze strategische agendacommissie een verbindend karakter heeft, met oog voor alle participanten – maar met name de positie, behoefte én werkdruk van de raad. Zij kunnen dan vervolgens advies uitbrengen aan raad/BCO. De werkgroep zoekt hiervoor medewerking van raadsleden die deze aanbeveling nader vorm en inhoud wil geven bijvoorbeeld aan de hand van het voorbeeld van de gemeente Ede. Vragen die door de werkgroep worden meegegeven en beantwoord moeten worden: • Wel of niet alle fracties vertegenwoordigd in de strategische agendacommissie? • Hoe staat een extra vergadering i.r.t. werkdruk? • Hoe maak je de selectie? • Hoe groot moet de strategische agendacommissie worden om werkbaar te blijven en toch voldoende informatie op te halen? • Invoeren per 1 september 2024? • Kunnen raadsvolgers plaatsnemen? • Is het een idee de bezetting te rouleren? • Hoe houdt deze strategische agendacommissie feeling met de hele raad? • Hoe zorgen we ervoor dat dit een apolitiek karakter krijgt? • Wat komt er op de agenda? • Hoe gaan we bepalen wanneer de strategische agendacommissie een succes is?	
Oriënterende vergadering sessie 1 23-01-2024 2. Toelichting evaluatie vergader wijze Rheden	4. Investeer in het goed met elkaar van mening verschillen en in argumentatieve vaardigheden	In de Oordeelvormende fase faciliteert de raad in het voeren van het politieke debat. Om de oordeelsvorming goed tot z'n recht te laten komen zal de raad moeten investeren in het gebruik ervan. Zoals: het (snel) analyseren van standpunten en argumenten, politieke hoofdlijnen uit een (verbaal of schriftelijk) betoog halen en het goed 'met elkaar van mening verschillen. Door vaardigheden voor de oordeelvorming te ontwikkelen, wordt de scheidslijn tussen de verschillende fasen ook scherper.	Richting eigen raad	Raad	De werkgroep stelt een training voor raadsleden, raadsvolgers en voorzitters voor zoals ook geoffreerd door Perikles. Daarnaast meer ruimte tijdens BCO om elkaar feedback te geven over waar we verbeterpunten zien bij elkaars fracties.	Carol van Eert, Martinique Visser, Hendri Witteveen, Rosanna Huertas Mulckhuyse, Coen Knipping (begeleidingscommissie Perikles)
Oriënterende vergadering sessie 1 23-01-2024 2. Toelichting	5. Neem een oordeelvormende fase op	Een oordeelvormende fase zorgt voor toename van de politieke interactie. Hierdoor krijgen de raadsleden en -volgers meer gelegenheid om op elkaars argumenten in te gaan, elkaar te bevragen en zodoende meer tot een argumentatieve afweging te komen.		Raad	De werkgroep stelt voor (nog) niet een keuze te maken in model 1 of 2 zoals gepresenteerd in het Perikles rapport, maar even goed de tijd nemen tot de zomer om de raad te inspireren met een aantal vergadermodellen met als doel de oordeelsvormende fase beter tot zijn recht te laten komen. De volgende uitgangspunten zijn daarbij leidend:	Erik Roumen, Rob Koekkoek, Herriët Heersink, Carol van Eert, Coen Knipping

evaluatie vergader wijze Rheden		Dit zorgt voor verscherping van het beleid en een betere politieke legitimering ervan. De beeldvormende fase kan worden versterkt met beter gebruik van meer algemene verkennende themabijeenkomsten.	Richting eigen raad		• We hebben een vaste vergaderavond (dinsdag) en een vaste fractieavond (donderdag); • We gaan uit van het BOB-model: beeldvorming, oordeelsvorming en besluitvorming; • Parallel vergaderen is mogelijk; • Er kan flexibeler worden omgegaan met het agenderen van beeldvorming, oordeelsvorming en besluitvorming op één avond; • Er moet meer ruimte zijn voor inwoners om laagdrempelig aan te schuiven; • Er moet meer ruimte zijn voor informele contactmomenten tussen raad, college en ambtelijke organisatie om eens wat uitgebreider over een onderwerp te spreken. Voorgesteld wordt een of twee gemeenten (Ede, Bronckhorst) te bezoeken voor de zomer die werken met het BOB-model. Na de zomer kan dan een concreet voorstel voor het nieuwe vergadermodel worden gedaan. Invoering per 1 januari 2025 in het nieuwe gemeentehuis.	
Raadsvergadering 31-10-2023 5. Onderzoek rekenkamercommissie 'Samen werken voor Rheden' (23.64)	6. Faciliteer dat medewerkers een politieke antenne ontwikkelen en het afdoen van verzoeken van de gemeenteraad	Zorg voor 1 april 2024 voor een trainingsplan voor de ambtelijke organisatie in het ontwikkelen van een politieke antenne, zodat zij beter in staat zijn zich in te leven in de behoefte en de rol van raadsleden en daar de informatieverstrekking op kunnen aanpassen. Start voor het einde van 2024 met de uitvoering ervan. Maak meer gebruik van de mogelijkheid om raadsleden in een vroeg stadium en in een meer informele setting te informeren en te bevragen bijvoorbeeld in een themabijeenkomst of oriënterende vergadering. Zorg voor 1 januari 2024 voor een duidelijke instructie hoe toezeggingen en moties dienen te worden afgedaan, in de vorm (per mail, per memo of raadsinformatiebrief) en het proces (kan een medewerker die zelf afdoen of gaat het via de portefeuillehouder/college).	Intern samenspel	Organisatie	Dit maakt integraal onderdeel uit van het plan van aanpak kwaliteit raads- en collegevoorstellen dat voorstellen doet op de organisatie, samenwerking en ICT. Het concept plan van aanpak wordt nu uitgewerkt tot een definitief plan voor 1 juli 2024 en wordt dan aangeboden aan directie, college en raad. Waar passend stellen we verder voor gebruik te maken van een themabijeenkomst of oriënterende vergadering om raadsleden in een vroeg stadium en in een meer informele setting te informeren en te bevragen. De instructie hoe toezeggingen en moties dienen te worden afgedaan in de vorm en het proces is recent in het DT geagendeerd. Voorgesteld wordt ook (een aantal) raadsleden en collegeleden een onderdeel te laten zijn van de training, zodat het samenspel beter tot uiting komt.	Bart Drewes, Coen Knipping, Sjir Hanssen
Raadsvergadering 31-10-2023 5. Onderzoek rekenkamercommis	7. Betrek de gemeenteraad eerder bij belangrijke dossiers en maak meer	Neem de gemeenteraad eerder mee in het proces door in een vroeg stadium een belangrijk onderwerp te agenderen voor de oriënterende vergadering en daarin met elkaar over de hoofdlijnen te discussiëren, die richting geven aan de nadere uitwerking in beleid en/of mogelijke		College	De startnotitie en een startgesprek zijn al vaker onderwerp van gesprek geweest. In 2018 (?) is er een memo geschreven over de startnotitie. Het lijkt goed om deze te herijken in het kader van het veranderende vergaderproces. Voorgesteld wordt de leden van de strategische agendacommissie te laten kijken naar de inzet van een startgesprek en het format van de startnotitie en de verwachtingen	Ronald ter Hoeven en Coen Knipping agenderen dit in de (werkgroep van de) strategische agendacommissie

sie ‘Samen werken voor Rheden’ (23.64)	gebruik van een startnotitie	opties. Informeer de gemeenteraad bij alle grotere projecten/belangrijke dossiers door gebruik te maken van de startnotitie. Herijk het bestaande format en werkwijze in overleg met de gemeenteraad voor 1 april 2024. Neem daarin in ieder geval de volgende aspecten op: a) Het doel van het traject/project b) De werkwijze c) Het tijdpad d) Hoe belanghebbenden/inwoners bij het project worden betrokken e) De rol van de gemeenteraad en contactmomenten tijdens het proces f) De verwachte kosten, risico’s en ambtelijke capaciteit.	Intern samenspel		hierover tussen college en raad helder te maken. De eerste gedachte is dat startnotities in de beeldvormende fase een rol zouden kunnen spelen en vooral bij strategische keuzes, besluiten met maatschappelijke of financiële impact ingezet kan worden.	
Raadsvergadering 31-10-2023 5. Onderzoek rekenkamercommissie ‘Samen werken voor Rheden’ (23.64)	8. Maak met elkaar afspraken om tot een effectiever debat te komen	Wij hebben deze aanbeveling niet uitgewerkt omdat wij ervan uitgaan dat dit onderdeel uitmaakt van het traject dat op dit moment met een extern bureau wordt doorlopen.	Richting eigen raad	Raad	Zie aanbeveling 4.	Zie aanbeveling 4.
Raadsvergadering 31-10-2023 5. Onderzoek rekenkamercommissie ‘Samen werken voor Rheden’ (23.64)	9. Organiseer een training over de meer proactieve raadsinstrumenten	Vraag de griffie om, als vervolg van de training in januari 2023, voor het einde van het jaar een training de organiseren die erop is gericht om raadsleden en fractievolgers meer kennis te laten opdoen van de inzet van meer proactieve raadsinstrumenten. Denk daarbij aan het beleggen van een extra raadsvergadering, een initiatiefvoorstel, interpellatie, raadsonderzoek en raadsenquête. In de training wordt naast uitleg over deze instrumenten ook specifiek aandacht besteedt wanneer zulke instrumenten kunnen worden toegepast, wat nodig is om de inzet effectief te laten zijn, de voor- en nadelen van de verschillende instrumenten en hoe deze in de praktijk zouden worden toegepast bijvoorbeeld door deze in een veilige setting uit te proberen.	Richting eigen raad	Raad	Zo nu en dan wordt al geëxperimenteerd met wat meer proactieve raadsinstrumenten, zoals het toevoegen van agendapunten of het ontwikkelen van een initiatief voorstel. Het organiseren van een extra raadsvergadering, een interpellatie, raadsonderzoek en/of raadsenquête kan uiteraard, maar is alleen gebruikelijk bij (politieke) noodzaak. Er is een “Instrumentenwijzer Rheden” (2023) beschikbaar op iBabs in raadsinformatie. Geadviseerd wordt dat raadsleden, mochten ze gebruik willen maken van deze instrumenten, contact zoekt met de griffie.	n.v.t.
Raadsvergadering 31-10-	10. Verbeter format en kwaliteitsbewak	Laat de ambtelijke organisatie en griffie voor 1 december 2023 een plan van aanpak maken gericht op		Raad	Zie aanbeveling 2	Zie aanbeveling 2

2023 5. Onderzoek rekenkamercommissie ‘Samen werken voor Rheden’ (23.64)	ing van raadsvoorstellen	de kwaliteitsbewaking van raadsvoorstellen en het dusdanig aanpassen van het format dat de elementen bevat: - Een duidelijke inleiding met duidelijke beslispunten - Gerichtheid op hoofdlijnen maar toch volledig en transparant - Integraliteit en afstemming tussen elkaar rakende beleidssectoren - Keuzemogelijkheden op raadsniveau - Expliciete en meetbaar/evalueerbare doelstellingen - Inzicht in de effecten ervan - Inzicht in benodigde ambtelijke capaciteit, financiën en risico’s - Leesbaarheid. De verantwoordelijkheid voor adequate informatievoorziening ligt primair niet bij de griffie, maar bij het college. Bewaak actief dat de informatievoorziening richting gemeenteraad voldoende is afgestemd op diens behoefte en dat uit voorstellen tevens duidelijk wordt wat de consequenties hiervan zijn voor de ambtelijke capaciteit, de uitvoering van andere beleidsdoelstellingen en mogelijke alternatieven. Kom samen met de griffie voor 1 oktober 2023 met een voorstel om te komen tot een aangepast format raadsvoorstel en een betere kwaliteitsbewaking. Neem in de planning tevens een evaluatie moment op met het TAC. Zorg voor adequate sturing op de kwaliteit van de informatie aan de raad: Is de inhoud van een raadsvoorstel van dien aard dat het alle informatie bevat die raadsleden nodig hebben om tot een gedegen besluitvorming te komen? Is het zo kort en begrijpelijk mogelijk geschreven zodat het de gemeenteraad helpt om op hoofdlijnen te sturen?	Intern samenspel			
Raadsvergadering 31-10-2023 5. Onderzoek rekenkamercommissie ‘Samen	11. Besluit tot het opstellen van een toekomstagenda	Besluit om, als vervolg en in aanvulling op de Omgevingsvisie, het college opdracht te geven om gezamenlijk met inwoners te komen tot een toekomstagenda. Een toekomstagenda helpt bij het sturen op hoofdlijnen, doordat een gemeenteraad individuele beleidsplannen en raadsvoorstellen	Richting eigen raad	Raad	In het traject van de Solide Kadernota wordt een integrale discussie gevoerd over het “willen” en het “kunnen” van de gemeente. Voorgesteld wordt eerst deze discussie en de bouwstenen voor de koers sociaal en de koers fysiek (Omgevingsvisie) af te wachten. Mogelijk leidt de inhoud van deze koersen wel tot input/onderwerpen voor de strategische agendacommissie die de raad nader wil agenderen.	n.v.t.

werken voor Rheden' (23.64)		kan toetsen aan het gewenste toekomstperspectief.				
Raadsvergadering 31-10-2023 5. Onderzoek rekenkamercommissie 'Samen werken voor Rheden' (23.64)	12. Organiseer een pilot Mondeling vragen stellen	Start na het zomerreces met een pilot Mondeling vragen stellen met een looptijd van in eerst instantie een half jaar. Maak het gedurende die periode mogelijk voor raadsleden en raadsvolgers, via de leden van het directieteam, om ambtenaren rechtstreeks per telefoon te benaderen met vragen die van technische aard zijn. Medewerkers informeren de portefeuillehouders over de gestelde vragen. Organiseer na een half jaar een evaluatie, bijvoorbeeld in de Technische Agenda Commissie (TAC), waarbij aandacht wordt besteed aan: - De ervaringen van gemeenteraad en ambtelijke organisatie - De ontwikkeling van het aantal en de kwaliteit van schriftelijke vragen en antwoorden in deze periode - De vraag of voortzetting van deze werkwijze gewenst is en zo ja onder welke condities.	Intern samenspel	Raad	Voorgesteld wordt hiermee aan de slag te gaan door twee opties mogelijk te maken: 1. Raadsleden en – volgers kunnen bellen naar de griffie, dan ontvang je het nummer van de behandeld ambtenaar 2. Mondeling vragenuur met portefeuillehouders en ambtenaren voorafgaand aan vergadering organiseren Intern worden er een aantal "spelregels" met elkaar afgesproken die ingaan op: - Het punt/de acceptatie dat dan niet elk raadslid over precies dezelfde technische informatie beschikt - Wanneer wel/wanneer niet? Bestaat de mogelijkheid alleen voor geagendeerde stukken? En/of alleen in de beeldvormende fase? - Het onderscheid in technische en politieke vragen en de rol en verantwoordelijkheid van raadsleden en medewerkers	Bart Drewes, Marloes van de Kolk, Martinique Visser, Carol van Eert, Coen Knipping
Raadsvergadering 31-10-2023 5. Onderzoek rekenkamercommissie 'Samen werken voor Rheden' (23.64)	13. Leg afspraken vast in het Rhedens Manifest en bespreek de voortgang jaarlijks	Verzoek de Technische Agenda Commissie (TAC) om voor 1 december 2023 een proces in gang te zetten waarin wordt gewerkt aan een Rhedens Manifest waarin de 3 partners afspraken vastleggen over: - Centrale waarden voor het samenspel - De rolopvatting - Informatievoorziening en verantwoording - Mogelijkheden voor inwoners om te participeren.	Intern samenspel	Raad	Voorgesteld wordt deze aanbeveling niet nader uit te werken. Het inzetten van een Manifest kent een sterk "controlerend" karakter, terwijl we met dit Plan van Aanpak eigenlijk al afspraken met elkaar maken hoe we met elkaar het samenspel, de informatievoorziening en mogelijkheden voor inwoners om te participeren in het vergadermodel vormgeven.	n.v.t.
Raadsvergadering 31-10-2023 5. Onderzoek rekenkamercommissie 'Samen werken voor	14. Blijf inzetten op het verkleinen van de afstand tot de inwoner	Informeer uzelf als ambtelijke organisatie over wat er speelt in de samenleving op de diverse beleidsterreinen - Betrek inwoners en andere stakeholders bij de totstandkoming van beleid en de evaluatie ervan en communiceer als ambtelijke organisatie over wat wel/niet wordt gedaan met de inbreng van inwoners - Heb daarbij oog voor diversiteit probeer ook in	Intern samenspel	Organisatie	Van medewerkers wordt verwacht dat zij weten wat er speelt in de samenleving en in het proces om te komen tot een participatiebeleid is hier voldoende aandacht voor.	n.v.t.

Rheden’ (23.64)		gesprek te komen met mensen die niet zelf de vinger opsteken.				
Raadsvergadering 31-10-2023 5. Onderzoek rekenkamercommissie ‘Samen werken voor Rheden’ (23.64)	15. Participatienota	Besteed in de participatienota, of in aanvulling hierop, aandacht aan: - Zowel het fysieke domein als het sociale domein - Hoe wordt geanticipeerd op het wetsvoorstel Wet versterking participatie op decentraal niveau - Wat dit vraagt van de ambtelijke organisatie en hoe deze hierin wordt gefaciliteerd.	Richting de samenleving	College	In het proces om te komen tot een participatiebeleid is hier voldoende aandacht voor. Let wel, we gaan uit van participatie die twee richtingen kent. Zowel van de overheid naar de inwoners als andersom.	n.v.t.
Raadsvergadering 31-10-2023 5. Onderzoek rekenkamercommissie ‘Samen werken voor Rheden’ (23.64)	16. Bezoeken van dorpen of excursies	De griffie vragen om, in lijn met het griffieplan, voor 1 januari 2024 een voorstel uit te werken gericht op het bezoeken van dorpen of excursies door de gemeenteraad en een vervolg te geven aan het burgerberaad.	Richting de samenleving	Raad	Het bezoeken van dorpen of excursies is opgenomen als actie in het op 30 januari 2024 door de raad vastgestelde raadscommunicatieplan. De uitwerking daarvan vindt in 2024 plaats. Gedacht wordt aan een proef in een kleine kern, bijvoorbeeld Laag Soeren.	Jeroen van den Elst, Martinique Visser, Goos Hageman, Marloes van de Kolk

SPOORBOEKJE

RICHTING DE SAMENLEVING

6 JONGERENPARTICIPATIE & SCHOOLBEZOEKEN

10/1 & 9/2

4 GAST v/d RAAD

14/5 VV

1 WEBSITE

2 SOCIAL MEDIA

3 REGIOBODE

1 VERKLEIN AFSTAND tot INWONER

CURSUS POLITIEK ACTIEF 7

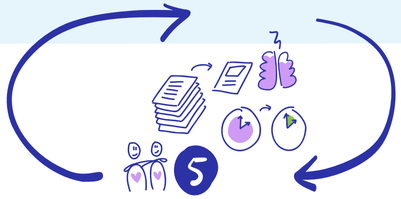

RICHTING EIGEN RAAD

PLAN VAN AANPAK SLAGKRACHT IN SAMENWERKING

3 ORGANISERENDE ROL AGENDACOMMISSIE

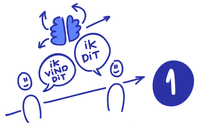
5 MAAK RAADSWERK MAKKELIJKER

2 ARGUMENTATIEVE VAARDIGHEDEN

7 EFFECTIEVER DEBAT

1 OORDEEL-VORMENDE FASE

2024

5/3 RdT
9/4 VV
23/4 raad

1/7

5/7 AFSLUITING RAADSJAAR

CONSTANT ONDERHOUD

3/9 START POLITIEK SEIZOEN

2025

1/1 OPENING NIEUW GEMEENTEHUIS

INTERN SAMENSPEL

3 MONDELINGE VRAGEN

5 VERBETER FORMAT RAADSVOORSTELLEN

HERZIE OPZET RAADSVOORSTELLEN 4

8 BETREK RAAD BIJ BELANGRIJKE DOSSIERS

9 ONTWIKKEL POLITIEKE ANTENNE

Babbels in Beeld

Besluit	**Aangenomen**
Stemming	Unaniem

Motie bij het Onderzoek Rekenkamercommissie: “Samen werken voor Rheden”

De Raad in vergadering bijeen op 31 oktober 2023,

Overwegende dat:

a) De rekenkamercommissie een onderzoek heeft ingesteld naar de samenwerking tussen raad, college en organisatie;
b) Uit dit onderzoek is gebleken dat zowel raad, college als organisatie hierin nog verbeterslagen kunnen maken;
c) Het belangrijk is dat wij als raad, college en organisatie hierin samen optrekken, omdat wij hierin ook alle drie een verantwoordelijkheid te nemen hebben;
d) Naast het onderzoek van de rekenkamercommissie er ook nog een traject ter verbetering loopt vanuit het Perikles instituut;
e) Zowel het rapport van de rekenkamercommissie als het advies van Perikles vertaald moeten worden naar de raad, college en ambtelijke organisatie;
f) Het wenselijk is dat beide trajecten (rekenkamercommissie en Perikles) uiteindelijk samen komen tot een integraal voorstel, en dat het niet langer gescheiden processen zijn (en dingen misschien dubbel worden gedaan);
g) Een gezamenlijke aanpak hierin ook voor meer eenheid, commitment, draagvlak en hoogstwaarschijnlijk ook daadkracht zorgt;
h) Er hierdoor veel meer verbinding ontstaat tussen raad, college en ambtelijke organisatie (zoals ook geconstateerd door de rekenkamercommissie), maar wel helder blijft wie/waarvoor eerste aanspreekpunt/verantwoordelijkheid heeft.

Draagt de raad en het college op:

1. Een werkgroep ‘Slagkracht in samenwerking’ in te stellen met een vertegenwoordiging vanuit de raad, college én ambtelijke organisatie onder voorzitterschap van de voorzitter van de raad en begeleiding van de griffie(r);
2. Met als opdracht een Plan van Aanpak op te stellen dat ingaat op de aanbevelingen van het rekenkameronderzoek (waaronder het Rhedens Manifest) en het voorziene Perikles advies;
3. In het Plan van Aanpak een duidelijk onderscheid te maken wie (raad, college of ambtelijke organisatie) welke aanbeveling oppakt of (beargumenteerd) niet overneemt;
4. Dit Plan van Aanpak te presenteren in een rond de tafelgesprek voor 1 april 2024.

En gaat over tot de orde van de dag.

Arnhem, 31 oktober 2023

Fractie PvdA	Fractie GroenLinks	Fractie VVD	Fractie GPRB
Goos Hagemans	Herriet Heersink	Martinique Visser	Thomas Eskes

Concept plan van aanpak “Slagkracht in samenwerking”

Rondetafelgesprek 5 maart 2024

Aanleiding

Samen Werken voor Rheden
Onderzoek naar het samenspel tussen de gemeenteraad, het college en de ambtelijke organisatie
DE INWONERS VAN GEMEENTE RHEDEN
GEMEENTE-RAAD
COLLEGE
AMBTELIJKE ORGANISATIE
Rekenkamercommissie Rheden
Versie: Definitief rapport
Datum: 27 september 2023
gemeente Rheden

De structuur van de werkelijkheid
Evaluatie van de vergaderwijze van de gemeenteraad Rheden

Raadscommunicatieplan
GEMEENTERAAD RHEDEN 2024-2026
gemeente Rheden
gemeenteraad

Motie

Draagt de raad en het college op:

1. Een werkgroep ‘Slagkracht in samenwerking’ in te stellen met een vertegenwoordiging vanuit de raad, college én ambtelijke organisatie onder voorzitterschap van de voorzitter van de raad en begeleiding van de griffie(r);
2. Met als opdracht een Plan van Aanpak op te stellen dat ingaat op de aanbevelingen van het rekenkameronderzoek (waaronder het Rhedens Manifest) en het voorziene Perikles advies;
3. In het Plan van Aanpak een duidelijk onderscheid te maken wie (raad, college of ambtelijke organisatie) welke aanbeveling oppakt of (beargumenteerd) niet overneemt;
4. Dit Plan van Aanpak te presenteren in een rond de tafelgesprek voor 1 april 2024.

Uitvoering aan de motie

- Werkgroep samengesteld via TAC 27/11
- In twee bijeenkomsten gekomen tot een kort en krachtig concept plan van aanpak
- Is nog niet 100% dichtgetimmerd, maar laat ruimte voor iedereen het zijn immers onze eigen aanbevelingen en niet die van de werkgroep
- Balans in zorgvuldigheid en snelheid
- Vandaag: oriënterend bespreken of we op de goede weg zitten, leidend tot een definitief plan van aanpak voor de cyclus van april

Onze visie op de aanpak

INWONER CENTRAAL

LUISTER
REFLECTEER
STA OPEN

SELECTEER
PRIORITEER
ALLOCEER

BALANS
IN ROLLEN

CONSTANT
ONDERHOUD

Onze visie op de aanpak

gemeente Rheden

Constatering

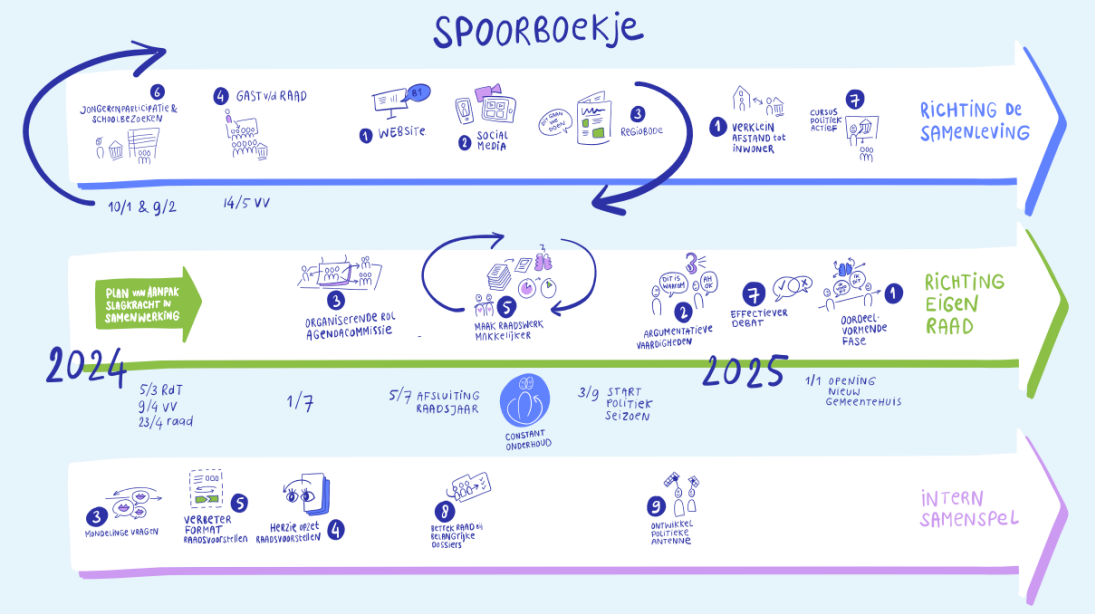
- **Aanbevelingen raadscommunicatieplan niet verder uitgewerkt, want al vastgesteld door de raad in januari (dus gaan we gewoon doen)**

Vraag

- **Herkennen jullie je in de visie?**

Rondetafelgesprek

We lopen alle 16 aanbevelingen langs, maar sommige kunnen worden gecombineerd
Volgorde a.d.h.v. first things first:

= 3e ronde met aanbevelingen

= 1e ronde met aanbevelingen

= 2e ronde met aanbevelingen

Leden werkgroep kunnen toelichting geven en noteren wat gezegd is
Duurt het te lang dan gaan we door (= agree to disagree)

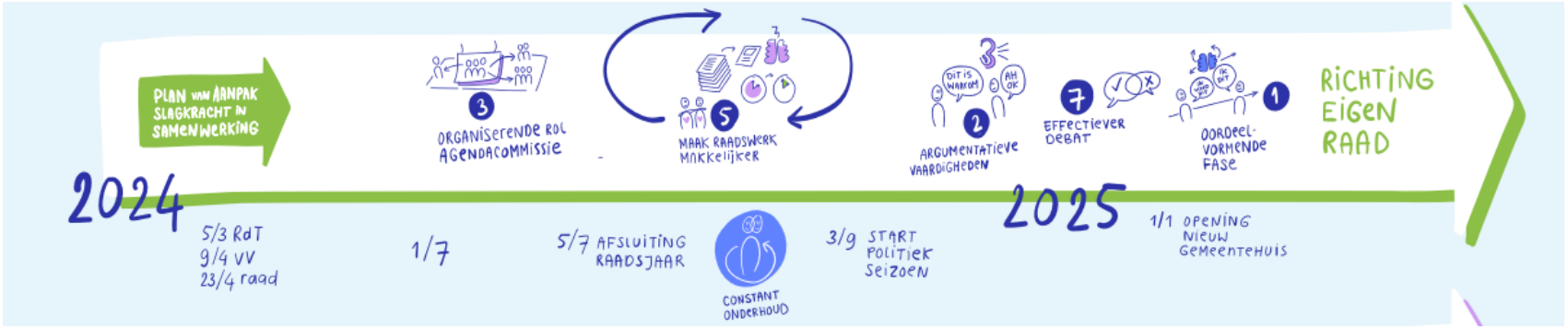
gemeente Rheden

Leeswijzer PvA en aanbevelingen

- **Balans zoeken tussen snelheid en zorgvuldigheid in uitvoering aanbevelingen**

Groen = hoge prioriteit, uitvoering voor 1 september 2024
Oranje = minder hoge prioriteit, uitvoering voor 1 januari 2025
Rood = aanbeveling wordt niet opgepakt

Geef ook aan als je dit anders ziet!

PLAN VAN AANPAK
SLAGKRACHT IN SAMENWERKING
2024
5/3 RdT
9/4 VV
23/4 raad
3
ORGANISERENDE ROL AGENDACOMMISSIE
1/7
5/7 AFSLUITING RAADSJAAR
5
MAAK RAADSWERK MAKKELIJKER
CONSTANT ONDERHOUD
3/9 START POLITIEK SEIZOEN
2
ARGUMENTATIEVE VAARDIGHEDEN
7
EFFECTIEVER DEBAT
1
OORDEEL-VORMENDE FASE
2025
1/1 OPENING NIEUW GEMEENTEHUIS
RICHTING EIGEN RAAD

RONDE 1

Aanbeveling 1

Aanbeveling

- *Zoek naar mogelijkheden het raadswerk makkelijker te maken*
- = oranje én zaak van lange adem

(Proces)voorstel werkgroep/stand van zaken/denkrichtingen:

- Is "paraplu" voor alle andere aanbevelingen
- Vandaar niet alle aanbevelingen uitvoeren of aansluiten bij lopende initiatieven
- Voorstel praktische maatregelen:
  - opnieuw kijken naar de ICT voorziening voor raadsleden – en volgers en de toegankelijkheid van oude stukken/iBabs
  - zorgen voor duidelijke regels (RvO herzien én handhaven)
  - de inzet van raadsvolgers
  - het mogelijk maken van inloopspreekuren

Dilemma's/aandachtspunten/vragen voor gesprek:

- Is dit voldoende?

Aanbeveling 3

Aanbeveling

- *Geef de Agendacommissie een organiserende rol*

(Proces)voorstel werkgroep/stand van zaken/denkrichtingen:

- Separate strategische agendacommissie in leven roepen met enkele raadsleden
- Niet per se fractievoorzitters maar selecteren op non-politieke nuance en strategische analyse
- Een verbindend karakter met oog positie, behoefte én werkdruk van de raad en brengt advies uit aan de raad/BCO.

Dilemma's/aandachtspunten/vragen voor gesprek:

- De werkgroep zoekt voor de uitwerking hiervan raadsleden die deze aanbeveling nader vorm en inhoud wil geven.
- Wie wil meedenken in de opzet hiervan? Geef namen door!

Aanbeveling 4 + 8

Aanbeveling

- *Investeer in het goed met elkaar van mening verschillen en in argumentatieve vaardigheden*
- *Maak met elkaar afspraken om tot een effectiever debat te komen*

(Proces)voorstel werkgroep/stand van zaken/denkrichtingen:

- Training afnemen voor raadsleden, raadsvolgers én voorzitters door Perikles
- Daarnaast meer ruimte tijdens BCO om elkaar feedback te geven over waar we verbeterpunten zijn bij elkaars fracties?
- Cultuur van de raad verder onderzoeken. Wat voor een soort vergaderraad willen we zijn? Welke vaardigheden streven wij na ter bevordering van welke doelen?

Dilemma's/aandachtspunten/vragen voor gesprek:

- Extra avonden = extra werkdruk?
- Verplicht stellen voor iedereen?

Aanbeveling 5

Aanbeveling

- *Neem een oordeelvormende fase op*

(Proces)voorstel werkgroep/stand van zaken/denkrichtingen:

- Nu (nog) niet een keuze maken voor model 1 of 2 maar even de tijd nemen voor inspiratie van een aantal vergadermodellen
- Wel alvast de volgende uitgangspunten leidend laten zijn:
  - We hebben een vaste vergaderavond (dinsdag) en een vaste fractieavond (donderdag)
  - We gaan uit van het BOB-model, beeldvorming, oordeelsvorming en besluitvorming
  - Parallel vergaderen is mogelijk
  - Er kan flexibeler worden omgegaan met het agenderen van beeldvorming, oordeelsvorming en besluitvorming op één avond
  - Er moet meer ruimte zijn voor inwoners om laagdrempelig aan te schuiven
  - …?
- Voor de zomer 1 of 2 gemeenten bezoeken die werken met het BOB-model, na de zomer concrete vertaling. Invoering per 1 januari 2025 in het nieuwe gemeentehuis.

Dilemma's/aandachtspunten/vragen voor gesprek:

- De werkgroep zoekt voor de uitwerking hiervan raadsleden die deze aanbeveling nader vorm en inhoud wil geven.
- Wie wil meedenken in de opzet hiervan? Geef namen door!

Aanbeveling 9

Aanbeveling

- *9. Organiseer een training over de meer proactieve raadsinstrumenten*

(Proces)voorstel werkgroep/stand van zaken/denkrichtingen:

- = rood dus gaan we niet oppakken!

Dilemma's/aandachtspunten/vragen voor gesprek:

- Wordt soms al gedaan
- Alleen noodzakelijk bij (politieke) noodzaak
- In dit geval: vraag advies griffie
- Verder is er een "Instrumentenwijzer Rheden" (2023) beschikbaar op iBabs in raadsinformatie

Aanbeveling 11

Aanbeveling

- Besluit tot het opstellen van een toekomstagenda

(Proces)voorstel werkgroep/stand van zaken/denkrichtingen:

- = rood dus gaan we niet oppakken!

Dilemma's/aandachtspunten/vragen voor gesprek:

- Wordt al in het traject Solide Kadernota opgepakt
- Eerst deze discussie en bouwstenen koers sociaal en koers fysiek afwachten

RONDE 2

gemeente Rheden

Aanbeveling 2 + 10

Aanbeveling

- *Herzie de opzet van raadsvoorstellen*
- *Verbeter format en kwaliteitsbewaking van raadsvoorstellen*

(Proces)voorstel werkgroep/stand van zaken/denkrichtingen:

- = Work in progress

Dilemma's/aandachtspunten/vragen voor gesprek:

- Het concept plan van aanpak is geagendeerd in het BCO van 27 november 2023, maar (nog) niet alle fracties hebben gereageerd.
- Spreek met elkaar een realistische termijn af waarop ook de andere fracties reageren, zodat het plan van aanpak met de input van de fracties afgerond kan worden.
- Het concept plan van aanpak wordt dan uitgewerkt tot een definitief plan voor 1 juli 2024 en wordt dan aangeboden aan directie, college en raad.

Aanbeveling 6

Aanbeveling

- *Faciliteer dat medewerkers een politieke antenne ontwikkelen en het afdoen van verzoeken van de gemeenteraad*

(Proces)voorstel werkgroep/stand van zaken/denkrichtingen:

- = onderdeel van het plan van aanpak kwaliteit raads- en collegevoorstellen
- College wil raad te maken van een themabijeenkomst of oriënterende vergadering om raadsleden in een vroeg stadium en in een meer informele setting te informeren en te bevragen.
- De instructie hoe toezeggingen en moties dienen te worden afgedaan in de vorm en het proces is in directie bespreken.

Dilemma's/aandachtspunten/vragen voor gesprek:

- …

Aanbeveling 7

Aanbeveling

- *Betrek de gemeenteraad eerder bij belangrijke dossiers en maak meer gebruik van een startnotitie*

(Proces)voorstel werkgroep/stand van zaken/denkrichtingen:

- De startnotitie en een startgesprek is een bekend onderwerp
- Afspraken hierover herijken
- Voorgesteld wordt de leden van de strategische agendacommissie te laten kijken naar het format van de startnotitie.

Dilemma's/aandachtspunten/vragen voor gesprek:

- De startnotitie is vaak al bijna een beleidsstuk. Om dit te voorkomen moeten de afspraken helder zijn.
- Bij welke onderwerp zetten we een startnotitie in?

Aanbeveling 12

Aanbeveling

- *Organiseer een pilot Mondeling vragen stellen*

(Proces)voorstel werkgroep/stand van zaken/denkrichtingen:

- Gewoon doen! Twee opties:
  - Dit precies zo uitvoeren. Bel naar de griffie, dan ontvang je het nummer van de medewerker
  - Mondeling vragenuur met portefeuillehouders en ambtenaren voorafgaand aan vergadering -> goed vormgeven

Dilemma's/aandachtspunten/vragen voor gesprek:

- Accepteren we dan dat dan niet elk raadslid over precies dezelfde informatie beschikt?
- Moeten we nadere spelregels maken voor raadsleden én medewerkers maken?
- Hoe zit het met behoefte van partijen om aan achterban te laten zien 'dat ze vragen hebben gesteld aan het college over…'? Hoe vervul je die dan?

Aanbeveling 13

Aanbeveling

- *Leg afspraken vast in het Rhedens Manifest en bespreek de voortgang jaarlijks*

(Proces)voorstel werkgroep/stand van zaken/denkrichtingen:

- = rood dus gaan we niet oppakken
- Manifest = “controleren” ≠vertrouwen
- Met dit Plan van Aanpak worden al afspraken gemaakt en die gaan we constant onderhouden

Dilemma’s/aandachtspunten/vragen voor gesprek:

- …

Aanbeveling 14

Aanbeveling

- *Blijf inzetten op het verkleinen van de afstand tot de inwoner*

(Proces)voorstel werkgroep/stand van zaken/denkrichtingen:

- = rood dus gaan we niet oppakken / wordt al gedaan
- Van medewerkers wordt verwacht dat zij weten wat er speelt in de samenleving
- Participatiebeleid volgt in 2024

Dilemma's/aandachtspunten/vragen voor gesprek:

- …

RONDE 3

gemeente Rheden

Aanbeveling 15

Aanbeveling

- *Besteed in de participatienota aandacht aan zowel het fysieke domein als het sociale domein, hoe wordt geanticipeerd op het wetsvoorstel Wet versterking participatie op decentraal niveau, wat dit vraagt van de ambtelijke organisatie en hoe deze hierin wordt gefaciliteerd.*

(Proces)voorstel werkgroep/stand van zaken/denkrichtingen:

- = rood dus gaan we niet oppakken / wordt al gedaan
- In het proces om te komen tot een participatiebeleid is hier voldoende aandacht

Dilemma's/aandachtspunten/vragen voor gesprek:

- **…**

Aanbeveling 16

Aanbeveling

- *De griffie vragen om, in lijn met het griffieplan, voor 1 januari 2024 een voorstel uit te werken gericht op het bezoeken van dorpen of excursies door de gemeenteraad en een vervolg te geven aan het burgerberaad.*

(Proces)voorstel werkgroep/stand van zaken/denkrichtingen:

- = al actie raadscommunicatieplan
- De uitwerking vindt in 2024 plaats. Gedacht wordt aan een proef in een kleine kern, bijvoorbeeld Laag Soeren.

Dilemma's/aandachtspunten/vragen voor gesprek:

- Burgerberaad krijgt geen vervolg, Duurzaamheidsagenda 2023 – 2026 is namelijk al vastgesteld.

Vraag

- **Hoe was dit?**
- **Goede balans zorgvuldigheid en snelheid?**

En hoe nu verder?

Procesvoorstel:

- Fracties reageren **uiterlijk 15 maart** op procesvoorstellen naar de werkgroep. Geen reactie = akkoord
- Werkgroep komt tot definitief PvA met benoeming eigenaren/bemensing werkgroepen
- Definitief PvA in voorbereidende vergadering 9 april en 23 april besluitvormende vergadering
- Werkgroep “Slagkracht in Samenwerking” houdt vinger aan de pols tot 1 januari 2025 (en misschien wel langer)

gemeente Rheden

Gemeente Rheden

Raadsvergadering 26 maart 2024

Datum:	26 maart 2024
Locatie:	Stadhuis Arnhem
Voorzitter:	dhr. C. van Eert
Griffier:	dhr. C. Knipping
Wethouders:	mw. G. Hofstede, dhr. R. Ter Hoeven, dhr. D. Klomberg, dhr. P. Hofman
Gemeentesecretaris:	dhr. B. Drewes

Aanwezig

De heer T. Endeveld	GL
De heer J. Verhoeven	GL
Mevrouw M. van de Kolk	GL
Mevrouw H. Heersink	GL
De heer E.P.F.L. Roumen	D66
De heer D.J.P. Appels	D66
De heer T. Kuijpers	D66
Mevrouw M. Visser	VVD
De heer R. Koekkoek	VVD
De heer J.M.A. Kolkman	VVD
De heer J.G. Hansen	VVD
Mevrouw M. Noorland	PvdA
De heer M. Sahan	PvdA
De heer W.A. Heesen	PvdA
De heer G. Hageman	PvdA
De heer F. Kooistra	GPR/B
De heer B. van de Geijn	GPR/B
De heer M. Kooistra	GPR/B
De heer P.P. Geelen	CDA
De heer C.C.J.M. Weijers	CDA
Mevrouw N.T. Overvliet	CDA
De heer T. Kooijmans	VPR
De heer P. van Heumen	VPR
De heer H. Witteveen	CU
Mevrouw R. Huertas Mulckhuyse	BR

Afwezig

De heer T.K.J. Eskes	GPR/B
De heer M. van Heijgen	BR

1 Opening en vaststellen agenda

De **voorzitter** opent de vergadering.
Hij deelt mee dat er een afmelding is ontvangen van de heren Van Heijgen en Eskes. De heer Van Heijgen heeft zijn ontslag aangekondigd met ingang van 27 maart. Daarvoor zal morgen de procedure voor vervanging in gang worden gezet.

Dat betekent dat er bij aanvang 25 leden aanwezig zijn.

De heer **Kooijmans** (fractie VPR) kondigt een motie vreemd aan de orde van de dag aan 'Pré-mantelzorgwoning'. Deze motie wordt ingediend door de fracties VPR en BR en zal worden behandeld als agendapunt 4a.

De heer **Appels** (fractie D66) kondigt een motie vreemd aan de orde van de dag aan 'Participatietraject beter regelen'. Deze motie zal worden behandeld als agendapunt 4b.

De agenda wordt met deze wijzigingen vastgesteld.

2 Rondvraag

Er wordt een vraag gesteld door mevrouw **Heersink** (fractie GL) over de intensivering vrachtvervoer over het spoor via IJssellijn. Deze vraag wordt mondeling beantwoord door **wethouder Hofstede**.

Naar aanleiding van de beantwoording verzoekt mevrouw **Heersink** de Technische Agenda Commissie om dit onderwerp te agenderen voor een oriënterende vergadering.

BESPREEKSTUKKEN (waarover debat en besluitvorming plaatsvindt)

3 Visie Recreatie & toerisme; van leefbaarheid tot bloeiende vrijetijdssector (24.09)

Een door fracties VVD en GPR/B ingediend amendement 'Temporiseren nu het nog kan' wordt na een verduidelijking van het college en de toezegging om het raadsvoorstel aan te passen ingetrokken.

Een door de fractie CDA ingediend amendement 'Uitloopgebieden ter compensatie van autonome groei' wordt verworpen met 4 stemmen voor (CDA, BR) en 21 stemmen tegen (GL, D66, VVD, PvdA, GPR/B, VPR, CU).

Het voorstel wordt unaniem aangenomen.

De raad besluit:
- de visie "Recreatie & toerisme gemeente Rheden; Van leefbaarheid tot bloeiende vrijetijdssector" vast te stellen.
- de strategische uitgangspunten op te nemen in de, in ontwikkeling zijnde, Omgevingsvisie Rheden.
- in te stemmen met het meenemen van de extra budgetvraag bij de integrale besluitvorming van de kadernota 2025 e.v.

TOEZEGGINGEN
- Naar aanleiding van een vraag van de heer **Verhoeven** (fractie GL) zegt **wethouder Ter Hoeven** toe de raad jaarlijks te informeren over de jaarplannen en de realisatie van het versterkte aanbod voor wandelaars en fietsers buiten de Veluwezoom.
- Naar aanleiding van een vraag van de heer **Heesen** (fractie PvdA) zegt **wethouder Ter Hoeven** toe om samen met de raad te komen tot een afwegingskader voor toekomstige evenementen.
- Naar aanleiding van een vraag van de heer **Koekkoek** deelt **wethouder Ter Hoeven** mee dat de kosten voor de uitvoeren van het uitvoeringsprogramma ad € 50.000 per jaar geldt vanaf het boekjaar 2025 en niet, zoals in het raadsvoorstel vermeld staat, vanaf 2024. De toezegging wordt gedaan dat het raadsvoorstel daarop zal worden aangepast.

4 Startnotitie Bouwsteen Mobiliteit (24.06)

Een door de fracties D66 en CU ingediend amendement 'Doelen startnotitie bouwsteen mobiliteit' wordt verworpen met 8 stemmen voor (GL, D66, CU)en 17 stemmen tegen (VVD, PvdA, GPR/B, CDA, VPR, BR).

Een door fractie VVD ingediend amendement 'Een auto soms onontkoombaar' wordt aangenomen met 13 stemmen voor (VVD, GPR/B, CDA, VPR, BR) en 12 stemmen tegen (GL, D66, PvdA, CU).

Het geamendeerde voorstel wordt aangenomen met 22 stemmen voor (GL, VVD, PvdA, GPR/B, CDA, VPR, BR, CU) en 3 stemmen tegen (D66).

Stemverklaring:
Fractie D66 wil geen beleid steunen dat louter uitgaat van het faciliteren van mobiliteit, zonder de vraag te stellen of het iets minder kan. De principiële vraag aan welke mobiliteit de gemeente plaats wil bieden en ten koste waarvan dit moet gaan is niet opgenomen in de startnotitie. D66 richt zich op de lange termijn, het college op de korte termijn. De fractie stemt daarom tegen dit voorstel, maar zal zich vanzelfsprekend weer constructief opstellen bij de behandeling van de bouwstenen.

De raad besluit:
Vaststellen van de Startnotitie Bouwsteen Mobiliteit, met dien verstande dat hoofdstuk 2.1.1. Thema's, wordt aangevuld met:

- **Omgaan met de auto**
  Voorlopig zal de auto nog als een noodzakelijk vervoermiddel worden ingezet voor de vervoersvraag van onze inwoners. Dit respecteert de gemeente en ondertussen willen we onze inwoners faciliteren en verleiden om meer van andere vervoersmogelijkheden gebruik te maken.

Een door de fracties GL, CU en PvdA ingediende Motie 'Gemeente Rheden: 30 km in alle kernen' wordt aangehouden.
De voorzitter merkt op dat wanneer de indieners wensen om dit onderwerp te bespreken in een oriënterende vergadering zij hiervoor een verzoek kunnen doen aan de Technische Agenda Commissie.

4a **Motie vreemd aan de orde 'Pré-Mantelzorgwoning'**

De motie wordt unaniem aangenomen.

4b **Motie vreemd aan de orde 'Participatie beter regelen'**

De motie wordt na discussie ingetrokken.

HAMERSTUKKEN (waarover alleen besluitvorming plaatsvindt)

5 **Vaststellen bestemmingsplan Landelijk Gebied, locatie Brinkweg 24-26 Rheden (24.05)**

Het voorstel wordt unaniem aangenomen.

De raad besluit:
1. aan te geven dat gebruik is gemaakt van de ondergrond met bestandsnaam o_NL.IMRO.0275.BPLG59-VA01.dgn;
2. in de regels onder bestemmingsomschrijving 'Agrarisch met waarden – natuur en landschap', in artikel 3.1.c. en artikel 3.5a.7. de term "hemelwaterinfiltratievoorzieningen" te veranderen in "hemelwaterinfiltratie- en hemelwaterbergingsvoorzieningen";
3. met inachtneming van het hiervoor gestelde langs elektronische weg en met een volledige verbeelding daarvan op papier, gewijzigd vast te stellen het bij dit besluit behorende bestemmingsplan 'Landelijk Gebied, locatie Brinkweg 24-26 Rheden', met de daarbij behorende toelichting, als vervat in de bestandenset met de planidentificatie NL.IMRO.0275.BPLG59-VA01;
4. geen exploitatieplan vast te stellen;

6 **Stedenbouwkundige Visie en Beeldkwaliteitsplan geluidsschermen (24.13)**

Het voorstel wordt unaniem aangenomen.

De raad besluit:
1 Het Beeldkwaliteitsplan geluidsschermen spoor, behorend bij de Stedenbouwkundige Visie, vast te stellen
2 Het vastgestelde Beeldkwaliteitsplan integraal toe te voegen aan de vigerende Welstandsnota van de gemeente Rheden.

7 **Naamgeving nieuw aan te leggen straten op het terrein vallende onder het bestemmingsplan `Velp Zuid, locatie IJssel District' te Velp.(24.07)**

Het voorstel wordt unaniem aangenomen.

Stemverklaring:
Fractie GL is tevreden met de voordracht van het college, te meer omdat begin 2023 meerdere mensen de naam van verzetsheld zuster Van Zwol hebben aangedragen. Dit doet volgens de fractie niets af aan de andere namen die zijn voorgedragen. De fractie stemt daarom volmondig in met het voorstel.

De raad besluit:
- de volgende staatnamen toe te kennen aan nieuw aan te leggen straten op het terrein vallende onder het bestemmingsplan `Velp Zuid, locatie IJssel District', conform bijgevoegde situatietekening:
· Zuster Vuurensstraat,
· Zuster Kwerreveldstraat,
· Zuster Harteveltstraat,
· Dokter Scherpenhuysenstraat,
· Dokter Pantekoekstraat,
· Dr. Aletta Jacobsstraat
· Zuster van Zwolstraat
- Voornoemd besluit in werking te laten treden de dag na bekendmaking

8 Heroverwegen onafhankelijke Ombudsvoorziening (24.08)

Het voorstel wordt unaniem aangenomen.

Stemverklaringen:
Fractie GL heeft na de voorbereidende vergadering twijfel gehouden over wat de juiste keuze is voor de invulling van de ombudsfunctie, die een belangrijke rol vervult bij een goed functionerende democratie. De fractie stemt voor, maar zal in de gaten houden hoe deze keus zal uitpakken.
Fractie PvdA hoopt dat met dit voorstel een minder formele en laagdrempelige oplossing wordt gevonden voor de inwoners en kijkt uit naar de uitkomsten van de eerste evaluatie.

De raad besluit:
- de afhandeling van verzoekschriften met ingang van 1 januari 2025 op te dragen aan een lokale Ombudsman;
- ons college op te dragen de keuze voor een lokale Ombudsman uit te werken en af te stemmen met de gemeenten Doesburg en Rozendaal.

9 Verordening Commissie bezwaarschriften 2024 (24.11)

Het voorstel wordt aangenomen, met dien verstande dat de heer Koekkoek wordt geacht tegen het voorstel te hebben gestemd.

Stemverklaring:
De heer **Koekkoek** stemt tegen het voorstel omdat de openbaarheid van de hoorzittingen van de commissie niet volledig zijn gewaarborgd als gevolg van het ontbreken van bepalingen hierover in de verordening en het niet publiceren van informatie hierover op de website van de gemeente.

De raad besluit:
vast te stellen: de verordening commissie bezwaarschriften

10 Normenkader Rechtmatigheid 2024 (24.15)

Het voorstel wordt unaniem aangenomen.

De raad besluit:
Voor het verantwoordingsjaar 2024 vast te stellen:
Normenkader rechtmatigheid voor verantwoording en controle van boekjaar 2024.

11 Bommenregeling 2024 (24.16)

Het voorstel wordt unaniem aangenomen.

De raad besluit:
· De kosten ten behoeve van het opsporen en ruimen van ontplofbare oorlogsresten voor 2 projecten en de ambtelijke inzet in 2023 vast te stellen op € 51.061,00 (excl. BTW).
· In te stemmen met het indienen van een suppletieverzoek uit het gemeentefonds, ter hoogte van € 34.721,48 (= 68% van € 51.061,00), bij het ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties (BZK).

12 Besluitenlijst van de raadsvergadering van 27 februari 2024

De besluitenlijst wordt ongewijzigd vastgesteld.

13 Ingekomen brieven

De raad besluit conform voorstel.

14 Stukken ter kennisname

V.k.a.

14.a Afhandeling Motie e-vervoer in relatie tot toerisme

Woordmelding:
Fractie GL is blij dat er actief wordt gewerkt aan het faciliteren van het e-bike gebruik in de regio. Als aandachtspunt wordt meegegeven dat bij het benoemen van hubs en tops niet teveel wordt gefocust op de Veluwezoom, maar om ook andere top locaties mee te inventariseren om zo het bezoek op andere plekken te stimuleren, zoals bijvoorbeeld een pont over de IJssel.

14.b Raadsinformatiebrief - update tarieven Wmo en jeugdhulp

Woordmelding:
Fractie VPR spreekt de bezorgdheid uit over een risico van een tekort van € 3 miljoen en vraagt hiervoor aandacht van de raad.

14.c Raadsinformatiebrief Masterplan Veluwezoom

Woordmelding:
Fractie GL is blij dat het projectteam weer op volle sterkte is, aangezien dit plan de fractie erg aan het hart gaat. Zij is daarom ook blij met het verkeersbesluit Geslotenverklaringen (venstertijden) in het Posbankgebied (zie agendapunt 14.h).

14.d Mandaatbesluit toezichthouder brandveiligheid

14.e Subsidieregeling lokale aanpak isolatie Rheden

14.f **Adm. Helfrichlaan Verkoopprocedure**

14.g **Tarieven afvalstoffenheffing 2024**

Woordmelding:
Fractie VPR wijst op een financiële tegenvaller van € 750.000, aangezien alerte medewerkers van De Connectie hebben ontdekt dat de tarieven voor de afvalstoffenheffing in de verordening te hoog zijn opgenomen, waardoor de geraamde opbrengsten in de begroting 2024 te hoog zijn ingeschat.

14.h **Ontwerp-verkeersbesluit Geslotenverklaringen (venstertijden) in het Posbankgebied**

Woordmelding:
Fractie VPR ziet kleine lichtpuntjes, zoals de ontheffing voor mensen met een handicap, maar ook dat wielerkoersen met vergunning en jaarlijks terugkerende evenementen mogelijk blijven. Hij hoopt dat in de toekomst ook een Giro, een Vuelta, of een Tour de France over de Posbank kunnen gaan.

14.i **Ontwerp wijziging omgevingsplan - Technische wijzigingen Bruidsschat**

14.j **Raadsinformatiebrief Bezwaarafhandeling belastingen 2023**

14.k **Raadsinformatiebrief Resultaten Ik buurt mee! inwonersinitiatieven 2023**

Woordmelding:
Fractie GL dankt het college voor de vragen die zij heeft gesteld over de AED. Een recent praktijkvoorbeeld ondersteunt volgens de fractie het belang van een zo goed mogelijke dekking van bereikbare AED's. De fractie dankt de inwoners die de 'Ik buurt mee!' cheques hebben gebruikt om dit mogelijk te maken. Zij hoort graag of deze ronde ook weer nieuwe AED's heeft opgeleverd en of de gemeente mogelijkheden ziet om mensen te helpen bij het onderhouden van dergelijke belangrijke, levensreddende, hulpmiddelen.

14.l **Raadsinformatiebrief vuistregel 3-30-300**

Woordmelding:
Fractie GL is blij dat deze motie van GL is uitgevoerd en gaat ervan uit dat deze vuistregel in de omgevingsvisie verder wordt uitgewerkt en toegepast.

14.m **Intensivering Samenwerking Rozendaal Rheden**

14.n **Aanwijzing drie gemeentelijke monumenten**

14.o **Verlengen samenwerkingsovereenkomst JOGG 2024 e.v.**

14.p **Bloemershof, Koop-ontwikkel- en realisatieovereenkomst**

15 **Sluiting**

De **voorzitter** sluit de vergadering.

Aldus vastgesteld in de openbare vergadering van de raad d.d. 23 april 2024.

voorzitter.

griffier.

gemeente Rheden

Raadsvergadering dinsdag 23 april 2024
Agendapunt: Lijst van aan de raad gerichte brieven.

	Aan de raad gerichte brieven	**Voorstel:**	**iBabs:**
1.	Scalabor: Jaarverslag 2023 Scalabor BV	V.k.a.	13-3-2024
2.	Gemeenteraad Kerkrade: motie gelijke subsidieregeling voor landelijke en lokale politieke partijen en afdelingen	V.k.a.	13-3-2024
3.	VNG: Begrotingsadvies 2025-2028	V.k.a.	14-03-2024
4.	Leger des Heils: update overnametraject Rozenheuvel	v.k.a.	15-03-2024
5.	Verschillende omwonenden: Bezwaar speeltoestellen Koning Willem Alexanderplein Velp	College ter afhandeling	20-03-2024
6.	Ondersteuningsteam Weerbaar Bestuur: versterken weerbaarheid tegen agressie en intimidatie	v.k.a.	19-03-2024
7.	VNG: Update VNG-inzet kabinetsformatie	v.k.a.	19-03-2024
8.	Gelders Archief: Ontwerpbegroting Gelders Archief 2025	College ter afhandeling	20-03-2024
9.	Gemeenteraad Berg en Dal: Gelijke subsidieregeling voor landelijke en lokale partijen	v.k.a.	21-03-2024
10.	D.S.: Opmerking/wens/idee Arnhemsestraatweg/Velp	College ter afhandeling	25-03-2024
11.	L.M.: buurtspeelplaats KWAplein	College ter afhandeling	28-03-2024
12.	Provincie Gelderland: Verzoek petitie wolf aan Tweede Kamer	v.k.a.	28-03-2024
13.	F.S.: Zienswijze m.b.t. ontwerp verkeersbesluit geslotenverklaringen Posbankgebied	College ter afhandeling	02-04-2024
14.	Veluwe op 1: Jaarverslag 2023	v.k.a.	02-04-2024
15.	Groenemetropoolregio: adviesbrief Regioagendacommissie aan DB & AB Groenemetropoolregio van de vergadering Regioagendacommissie GMR	v.k.a.	02-04-2024
16.	Stichting Natuurbehoud Veluwezoom: svz aanvraag projectontwikkelaar Introvast inzake Buitenplaats Beekhuizen/Woodz	v.k.a.	09-04-2024
17.	VGGM: Raadsconsultatie conceptbegroting 2025, jaarverslag 2023, beleidsplannen VGGM	College ter afhandeling	10-04-2024
18.	Gemeente Bronckhorst: Bronckhorst zoekt nieuwe burgemeester!	ter bespreking in het BCO 22/4.	10-04-2024

Toelichting op de Lijst van aan de Raad gerichte brieven.
Aan de raad gerichte brieven kunnen op de volgende wijze worden behandeld:
Als er geen antwoord of nadere actie wordt vereist neemt de raad de brief voor kennisgeving aan; het voorstel luidt dan: "v.k.a.".

Als er wel een antwoord wordt vereist zijn er twee mogelijkheden:
- De raad verzoekt het college om een antwoord-brief voor te bereiden, die vervolgens door de raad wordt vastgesteld (brief en concept-antwoordbrief komen dan enige tijd later terug op de lijst); het voorstel luidt dan: "pré-advies College";
- De raad vraagt aan het college om de brief verder af te handelen; het voorstel luidt dan: "college ter afhandeling".

gemeente Rheden

Raadsinformatiebrief

portefeuillehouder
G. Hofstede
R. ter Hoeven

begrotingsprogramma
2 Welzijn

draagt bij aan Global Goal(s)
3 Goede gezondheid en Welzijn

bijlage(n)
-

rol raad
Ter kennisneming

onderwerp
Tariefstijgingen en proces tarievenonderzoek ambulante jeugdhulp en Wmo

In november 2023 en januari 2024 hebben wij u met raadsinformatiebrieven geïnformeerd over diverse ontwikkelingen welke structureel invloed zullen hebben op de begroting voor de onderdelen Wmo en Jeugdhulp.

In deze raadsinformatiebrief informeren wij u over de laatste stand van zaken rondom het tariefonderzoek ambulante Wmo en jeugdhulp wat afgelopen maanden door onafhankelijk Onderzoeksbureau TransitiePartners in opdracht van de Bestuurscommissie Inkoop Zorg (verder genoemd BCI) heeft plaatsgevonden.

<u>Verloop proces tarievenonderzoek en besluitvorming</u>
Onderzoeksbureau TransitiePartners heeft de resultaten van haar onderzoek opgeleverd aan de Bestuurscommissie Inkoop Zorg (verder genoemd BCI). De BCI heeft in haar vergadering van 8 maart 2024 besloten om het algemeen bestuur van de MGR positief te adviseren om per 1 april 2024 nieuwe tarieven voor regionaal in te kopen ambulante Wmo en jeugdhulp te hanteren.
Het gaat hierbij niet om een nieuwe aanbesteding (en bijbehorende verplicht benodigde zienswijze).
Er wordt gebruik gemaakt van de mogelijkheid welke is opgenomen in de huidige overeenkomsten om deze jaarlijks te kunnen verlengen.
Naar aanleiding van "Algemene maatregel van Bestuur reële prijs" (verder te noemen Amvb), zijn wij als gemeente, als onderdeel van een regionaal inkooporganisatie, wettelijk verplicht een reëel tarief te hanteren voor zorg en dienstverlening die wij bij zorgaanbieders inkopen. Wij voldoen hieraan met deze nieuwe tarievenstructuur.

<u>Financiële gevolgen tariefstijgingen</u>
In de u toegezonden raadsinformatiebrief afgelopen januari 2024 hebben wij op basis van de toen bekende informatie een ruwe inschatting gemaakt van wat de financiele impact van diverse tariefstijgingen. Nu de tarieven voor onderdelen ambulante jeugdhulp en Wmo definitief bekend zijn zoals deze per 1 april 2024 gaan gelden, hebben we nogmaals een doorrekening gemaakt. Op basis van deze nieuwe doorrekening verwachten wij voor 2024 dat de extra lasten van alle in januari genoemde opgelegde tariefaanpassingen uitkomen op € 3,0 mln. Voor de meerjareninschatting (vanaf 2025) loopt het bedrag voor jeugd verblijf, Jeugdbescherming- en – reclassering op. De opbouw van de aanpassingen is in onderstaand overzicht weergegeven[1]:

Inzicht verloop beschikbaar budget:	*Structureel./ Incidenteel*	*2024*	*2025*	*2026*	*2027*
Bedragen x € 1.000					
Wmo - Ambulant	Structureel	1.440	1.440	1.440	1.440
Jeugd - Ambulant	Structureel	670	670	670	670
Jeugd – Verblijf	Structureel	300	600	600	600

[1] Eventuele toekomstige indexaties zijn niet opgenomen in deze berekening.

Jeugd – Lokaal	Structureel	510	510	510	510
Jeugd - Jeugdbescherming en - reclassering	Structureel	80	110	110	110
Saldo		3.000	3.330	3.330	3.330

Zoals vermeld in de raadsinformatiebrief van januari 2024, nemen wij de extra lasten mee in de 1e bestuursrapportage 2024 en tijdens de besprekingen met uw raad over een solide kadernota 2025.

Tot slot
Het college zal zich gaan inspannen om vanuit het Rijk een passende vergoeding te ontvangen ter compensatie van de gevolgen waarmee wij als gemeente geconfronteerd worden, maar waar wij vanuit de opgelegde taakstellingen geen invloed op uit kunnen oefenen.

Met vriendelijke groet,
burgemeester en wethouders van Rheden,

Carol van Eert,
burgemeester

Bart Drewes
secretaris.

B en W-voorstel

portefeuillehouder
Gea Hofstede en Ronald ter Hoeven

begrotingsprogramma
1 Samenleving

draagt bij aan Global Goal(s)
3 Goede gezondheid en Welzijn

b en w-vergadering

agendapunt

bijlage(n)
1

rol raad
N.v.t

onderwerp
Voorstel Inkoop Sociaal Domein Centraal Gelderland aanpassing tarieven ambulante Wmo en Jeugdhulp

INHOUD VOORSTEL

Positief in te stemmen met de voorgenomen adviezen zoals verwoord in de memo vanuit de MGR (zie bijlage), en dit ter besluitvorming voor te leggen aan het algemeen bestuur van de MGR.

1 Wat is de aanleiding?

De bestuurscommissie Inkoop Zorg heeft op 7 juli 2023 opdracht gegeven tot het uitvoeren van een tarievenonderzoek. Op 15 december 2023 heeft onderzoeksbureau TransitiePartners de resultaten van haar onderzoek opgeleverd aan de MGR. In vervolg op het opgeleverde rapport van TransitiePartners is in januari 2024 een interne check op de parameters die in het adviesrapport zijn gebruikt uitgevoerd door een ambtelijke werkgroep. Hieruit komt onderliggende voorstel uit voort zoals verwoord in een Memo (zie bijlage) geschreven door de MGR en wat ter besluitvorming aan de colleges voor ligt tijdens het BCI op 8 maart 2024.

De aanleiding voor het tarievenonderzoek was enerzijds het signaal vanuit zorgaanbieders dat huidige tarieven niet meer kostendekkend zijn en anderzijds dat gemeenten bij het inkopen van maatschappelijke ondersteuning en jeugdhulp gehouden zijn aan de Algemene maatregelen van Bestuur 'Reële prijs' (hierna AmvB), om van reële kostprijzen uit te gaan in de totstandkoming van haar tarieven. E.e.a. is ook eerder aan college en raad gecommuniceerd. Onder andere via een raadsinformatiebrief januari dit jaar.

In vervolg op het opgeleverde rapport van TransitiePartners is in januari 2024 een interne check op de parameters die in het adviesrapport zijn gebruikt uitgevoerd door een ambtelijke werkgroep. Deze werkgroep bestond uit beleidsambtenaren uit enkele regiogemeenten en Inkoop Sociaal Domein. Aan de hand hiervan is nu een voorstel opgesteld dat ter besluitvorming voorligt in komende Bestuurscommissie Inkoop (BCI) van 8 maart 2024. De memo van de Module Inkoop Sociaal Domein is toegevoegd als bijlage bij dit B&W voorstel.

2 Wat is het bestaand beleid c.q. kader?

- AmvB Reële Prijs.
- Wet maatschappelijke ondersteuning 2015
- Jeugdwet 2015
- Programmabegroting 2024
- Gemeenschappelijke regeling sociaal domein centraal Gelderland

3 Wat willen wij bereiken op de genoemde Global Goal(s)?

Doel van het voorgestelde besluit is dat de tarieven die wij als gemeente hanteren (via de regionale inkoop organisatie) passend zijn bij de kostprijs van gecontracteerde zorgaanbieders. Daarmee voldoen wij als gemeente aan onze verplichting voortkomend uit de AmvB reële tarieven te hanteren voor de hulp en dienstverlening die wij inkopen bij zorgaanbieders Jeugdwet en Wmo.

Welke argumenten zijn er voor/tegen dit voorstel
Er heeft een gedegen en onafhankelijk onderzoek naar de tarieven plaatsgevonden waarbij de gehanteerde bronnen en parameters aansluiten bij de marktomstandigheden zoals we die in de regio Centraal Gelderland kennen. Intern is op meerdere parameters verkend en doorgerekend of er mogelijkheden zijn hierop weloverwogen en verantwoorde andere keuzes te maken dan door het onafhankelijke bureau wordt geadviseerd. Uitkomst van deze interne check is dat, behalve voor PNil, er niet gesleuteld kan worden aan de parameters. Hiermee is voor de gemeenten bevestigd dat het adviesrapport leidend is en wij voldoen aan de AmvB reële prijzen.

In de berekening om te komen tot een reële kostprijs bij zorgaanbieders door onderzoeksbureau TransitiePartners is geen differentiatie toegepast in wat kleine zorgaanbieders ten opzichte van grote zorgaanbieders als meer/minder kosten hebben. Er is nu uitgegaan van een gemiddelde kostprijs voor alle zorgaanbieders. Wel is in de vergadering van de Bestuurscommissie Inkoop Zorg op 24 januari 2024 afgesproken dat er in 2024 een onderzoek naar tariefdifferentiatie zal gaan plaatsvinden.

4 Wat gaan wij ervoor doen?
Na besluitvorming van onderliggend voorstel door het algemeen en dagelijks bestuur van de MGR zullen de nieuwe tarieven per 1 april 2024 gaan gelden. Deze zullen dan per deze datum gefactureerd kunnen worden door zorgaanbieders.

5 Wat zijn de financiële consequenties?
In het collegevoorstel van januari 2024 over dit onderwerp en de bijbehorende raadsinformatiebrief is op basis van de in december 2023 door TransitiePartners genoemde tarieven die passend zouden zijn een raming[1] gemaakt over de financiële consequenties voor onze gemeente. Zie onderstaand schema:

Inzicht verloop beschikbaar budget:	*Structureel / Incidenteel*	*2024*	*2025*	*2026*	*2027*
Bedragen x € 1.000					
Wmo - Ambulant	Structureel	1.440	1.440	1.440	1.440
Jeugd - Ambulant	Structureel	670	670	670	670
Jeugd – Verblijf[2]	Structureel	300	600	600	600
Jeugd – Lokaal	Structureel	510	510	510	510
Jeugd - Jeugdbescherming en -reclassering	Structureel	80	110	110	110
Saldo		3.000	3.330	3.330	3.330

Bovenstaand overzicht is gecommuniceerd naar college en gemeenteraad in januari 2024. De extra lasten voortkomend uit bovenliggend schema worden bij de 1e berap 2024 aangeboden aan de gemeenteraad.

6 Wat zijn de risico's?
We voorzien vooralsnog geen substantiële aanvullende bijdragen vanuit het Rijk. Dit zorgt ervoor dat er extra druk komt te staan op het proces om voor de komende jaren tot een passende en sluitende begroting te komen.

Anderzijds zijn wij als gemeente verplicht als gevolg van de AmvB een reële kostprijs te hanteren in de berekening van tarieven die wij verstrekken voor de diensten geleverd door zorgaanbieders. Als we dit niet doen handelen we in strijd met de AmvB.

---

[1] Deze raming is van vele factoren afhankelijk en deze zijn niet altijd helemaal goed op voorhand te voorspellen. Daarom moet er rekening gehouden worden met een zekere bandbreedte van €2.150.000 tot €3.000.000 in jaar 2024; en voor het jaar 2025 en verder een bandbreedte tussen €2.400.000 – €3.330.000.

[2] Dit onderdeel is inmiddels vastgesteld tijdens Bestuurscommissie Inkoop op 26 januari 2024.

De werkgroep heeft inhoudelijk beargumenteerd waarom zij op één element voor de regio Centraal Gelderland een aanpassing voorstellen op de te hanteren parameterwaarde. Omdat wij slecht op één parameter afwijken inclusief onderbouwing en niet op meerdere parameters, schat de MGR in dat het risico bij eventuele juridische procedures beperkt is.

7 Wat is het draagvlak voor dit voorstel?

Zorgaanbieders geven al geruime tijd aan te lage tarieven voor hulp en dienstverlening die zij leveren te ontvangen. Zij zullen positief gestemd zijn over het feit dat de tarieven verhoogd zullen gaan worden. Graag hadden zij gezien dat dit per 1 januari 2024 zou plaatsvinden. Formeel zouden de tarieven pas vanuit de regionale inkooporganisatie aangepast hoeven te worden per ingangsdatum verlenging van contracten per 1 juli 2024. De wijzigingsdatum van de tarieven per 1 april 2024 moet gezien worden als een handreiking naar de zorgaanbieders.
Inwoners die nu door onze gecontracteerde zorgaanbieders zorg ontvangen zullen ongetwijfeld blij zijn met het feit dat door deze tariefsaanpassing de hulpverlening aan hen gecontinueerd blijft.
Aanpassing van deze tarieven heeft effect op de begroting van gemeenten. Er staat geen compensatie vanuit het gemeentefonds tegenover deze vanuit wettelijke verplichtingen voortkomende tariefswijziging.

8 Hoe en met wie wordt er gecommuniceerd?

Zorgaanbieders zullen vanuit de Inkoop Sociaal Domein Centraal Gelderland geïnformeerd worden over aanpassingen in de tarieven, welke als voorstel ter besluitvorming in de bestuurscommissie Inkoop voor ligt.
De raad van gemeente Rheden is via een raadsinformatiebrief in januari 2024 al op de hoogte gebracht van de te verwachten financiële gevolgen voor de begroting komende jaren n.a.v. het tarievenonderzoek uitgevoerd door onderzoeksbureau TransitiePartners. Wel is het van belang om de gevolgen van de voorgestelde tariefswijziging op te nemen in de eerstvolgende bestuursrapportage (1e berap) richting de raad.

9 Wordt er een evaluatie uitgevoerd?

In regionaal verband worden er evaluaties uitgevoerd op proces en uitvoering. De wijze waarop het proces van komen tot een tarievenonderzoek en besluitvorming hierover, denk met name aan verhouding tussen gemeenten als opdrachtgever naar de MGR en de invloed van zorgaanbieders op dit proces, verdient specifiek aandacht. Zodat dergelijke processen in het vervolg beter kunnen verlopen.

Velp,

Inkoop sociaal domein
Centraal Gelderland

MGR sociaal domein centraal Gelderland

Aan	: **Bestuurscommissie Inkoop Zorg**	**Ter informatie**	☐
Van	: **Module Inkoop Sociaal Domein CG**	**Ter bespreking**	☒
Opsteller	: Emma Nikkelen, Danielle Slokker & Joan de Graaf	**Ter advisering**	☐
Onderwerp	: Voorstel tarieven 2024		
Datum	: 8 maart 2024	*(Aanvinken wat van toepassing is)*	

Routing van de memo

Het memo heeft de volgende vervolg routing:
☒ RAF Zorg: d.d. 6 februari 2024 - mondeling
☒ RAO Zorg: d.d. 20 februari 2024
☒ BCI: d.d. 8 maart 2024

Voor BC Inkoop Zorg - Te besluiten dat

1. BC Inkoop Zorg een positief advies geeft aan het algemeen bestuur van de MGR over de te hanteren parameterwaarde PNil in lijn met het advies van de werkgroep voor het tariefonderzoek Ambulant. Daarmee adviseren zij positief op het afwijken van de advies tarieven van het onafhankelijk bureau.
2. BC Inkoop Zorg een positief advies geeft aan het algemeen bestuur van de MGR over de te hanteren parameterwaarde Functiewaardering gedragswetenschapper op FWG 65 in lijn met het advies van de werkgroepen voor het tariefonderzoek Ambulant en Verblijf Jeugd.
3. BC Inkoop Zorg een positief advies geeft aan het algemeen bestuur van de MGR over het voor het jaar 2024 hanteren van de huidige geïndexeerde tarieven 2024 op de zorgvormbehandeling in afwijking van de lagere reële tarieven.
4. BC Inkoop Zorg een positief advies geeft aan het algemeen bestuur van de MGR over de ingangsdatum van 1 april 2024 voor de tarieven Ambulant 2024.
5. BC Inkoop Zorg geeft opdracht aan Inkoop SDCG om samen met enkele beleidsexperts voor de zomer 2024 aangaande de zorgvorm behandeling te komen met een nieuwe inkoopopdracht (inhoudelijk wat).
6. BC Inkoop Zorg een positief advies geeft aan het dagelijks bestuur van de MGR over het stoppen van de pilot begeleiding specialistisch per 1 april 2024.

Aanleiding

De bestuurscommissie Inkoop Zorg heeft op 15 december de rapporten tariefonderzoek ambulant opgeleverd gekregen. Afgesproken is dat in januari 2024 een interne check op de parameters die in het adviesrapport zijn gebruikt uit te voeren. Daarbij heeft BC Inkoop Zorg besloten in haar vergadering van 8 maart 2024 verder advies te geven over het vervolg van het tariefonderzoek.

Vooruitlopend op besluitvorming over de tarieven 2024 zijn de tarieven 2023 per 1 januari 2024 regulier geïndexeerd. De aanbieders zijn, conform afspraak, over de indexatie en over het besluitvormingsproces op 21 december 2023 geïnformeerd.

Advies

Interne check afgerond

Conclusie van de interne check is dat er een gedegen onafhankelijk onderzoek heeft plaatsgevonden waarbij de gehanteerde bronnen en parameters aansluiten bij de marktomstandigheden zoals we die in de regio Centraal Gelderland kennen. Er is op meerdere parameters verkend en doorgerekend of

er mogelijkheden zijn hierop weloverwogen en verantwoord ander keuzes te maken dan door het onafhankelijke bureau wordt geadviseerd op de waarden hiervan. Uitkomst van deze interne check is dat, behalve voor PNil er niet gesleuteld kan worden aan de parameters.

Parameter waarden

Het advies is de uitkomsten van het onafhankelijke bureau te volgen. De uitzondering hierop is Personeel-niet-in-loondienst waar de werkgroep de parameterwaarde 0% adviseert. Daarmee wordt geadviseerd de tarieven te hanteren zoals vermeld in *'Rapportage Tarievenonderzoek Wmo en Jeugd Ambulant – Tarieven 2024 vanuit keuzes regionale werkgroep'*

Parameter PNil

De regiogemeenten hebben in de beleidsvisies opgenomen dat zij het van belang vinden dat in de zorg zoveel mogelijk wordt gewerkt met personeel in loondienst. Daarom voeren zij een actief ontmoedigingsbeleid op het inzetten van ZZP-ers in de zorg. In aansluiting op deze beleidsvisie wordt voorgesteld om daarom geen opslag in de tarieven mee te nemen voor het inzetten van Personeel-niet-in-loondienst (PNil). Het percentage PNil wordt daarom op 0% gezet.

Parameter FWG gedragswetenschappers heroverwegen

Voor Verblijf jeugd is voor de inschaling Gedragswetenschappers op 26 januari 2024 de keuze gemaakt op FWG 60 i.p.v. de door TransitiePartners geadviseerde FWG 65. Dit op basis van een inhoudelijke onderbouwing en met een voorbehoudt op eventuele aanpassingen gedurende de inkoopprocedure als er gegronde bezwaren vanuit de markt komen. De keuze voor deze inschaling bij Verblijf Jeugd is onlosmakelijk verbonden met Ambulant.
Binnen de lopende procedure Verblijf is reeds een vraag gesteld over deze keuze. Hierbij is inhoudelijke onderbouwing aangeleverd gebaseerd op binnen de beroepsgroep/beroepsvereniging gebruikelijke inschalingsmodellen. Hieruit blijkt dat FWG 65 passend en marktconform is. Daarnaast zijn we verdiepend in de oorspronkelijke tariefonderbouwing gedoken en ook hier constateren we dat in 2020 door de regio FWG 65 is gehanteerd. Daarom wordt geadviseerd om conform deze voortschrijdende inzichten de eerdere keuze van januari 2024 te herzien en voor deze parameter het advies van TransitiePartners te volgen zowel bij ambulant als Verblijf Jeugd.

Parameter opleidingskosten

Voor de goede orde vermelden we tevens dat opleidingskosten zoals ook bij verblijf Jeugd is vastgesteld uitsluitend worden berekend over de personele kosten.

Conflicterende tarieven behandeling

Binnen de zorgvorm behandeling zijn op diverse producten de nieuw berekende reële tarieven marginaal lager dan de geïndexeerde tarieven 2024.
Echter juist binnen deze zorgvorm zijn veel knelpunten en aanbieders die niet uit kunnen met de huidige tarieven. Ook is tijdens de interne check duidelijk geworden dat binnen de zorgvorm behandeling vanaf de start weeffouten zijn ontstaan die maken dat deze zorgvorm in zijn geheel niet meer aansluit bij de beoogde doelstellingen.
Daarom wordt voorgesteld om deze zorgvorm nog in 2024 opnieuw in te richten en per januari 2025 opnieuw neer te zetten.
Tot die tijd is het advies de op 01-01-2024 geïndexeerde tarieven voor deze producten te handhaven.
Wij adviseren een klein kernteam van (beleids)experts, onder leiding van de strategisch adviseur Inkoop voor de zomer 2024 met een uitgewerkt inhoudelijke voorstel komt voor de zorgvorm behandeling. Afhankelijk van de uitkomst past dat wel of niet binnen de huidige inkoop. Zo niet dan volgt een nieuwe openstellingsprocedure.

Aanpassing Indexering 2025 e.v.
Het adviesrapport van TransitiePartners bevat tevens een rapportage met aanbevelingen waarmee de jaarlijkse indexering meer bijdraagt aan het meerjarig reëel houden van de nu berekende tarieven. Hiervoor wordt een voorstel geformuleerd om in de bestuurscommissie Inkoop Zorg van juni 2024 te bespreken, ook in relatie tot de contractstandaarden.

Beëindigen Pilot Begeleiding specialistisch
Vorig jaar is een pilot gestart om knelpunten in het beschikbare aanbod Begeleiding specialistisch en de betreffende financiering van de dienstverlening op te lossen. Met het invoeren van nieuwe reële tarieven is het niet langer noodzakelijk middels pilot begeleiding specialistisch afwijkend afspraken te maken.

Ingangsdatum
Geadviseerd word de tarieven met prijspeil 1 januari 2024 te hanteren en als ingangsdatum te kiezen voor 1 april 2024. Dit is een middenweg die is gebaseerd op het financiële argument dat gemeenten 'ook niet' worden gecompenseerd voor hogere tarieven en het feit dat aanbieders niet de keuze hebben het hogere salaris op een ander moment uit te keren en moeten betalen met terugwerkende kracht. Evenmin is hier sprake zijn van een bedrijfsrisico, omdat wij met elkaar in een gesloten systeem van afhankelijkheid zitten dat niet elders gecompenseerd kan worden door aanbieders.

Er zijn 3 scenario's verkend waarbij het belang van aanbieders en gemeenten zijn gewogen in bovenstaand advies.
Scenario 1: Prijspeil 1-1-2024, ingangsdatum 1-1-2024
Scenario 2: Prijspeil 1-1-2024, ingangsdatum 1-4-2024
Scenario 3: Prijspeil 1-7-2024, ingangsdatum 1-7-2024

Consequenties voor de uitvoering
Het voorgestelde scenario ingangsdatum 1 april 2024 heeft administratief de kleinste impact zowel bij gemeenten als aanbieders.

Beide overige scenario's zijn tevens uitvoerbaar. Hierbij merken we wel op dat indien gekozen wordt voor aanpassen van de tarieven met terugwerkende kracht (1 januari 2024) hiervoor geadviseerd wordt om de correctie die hiervoor nodig is over de eerste 3 maanden van 2024 buiten het GGK berichten verkeer om te laten plaatsvinden omdat dit de administratieve lasten voor zowel aanbieders als gemeenten zoveel mogelijk beperkt.

Financiële consequenties
Invoeren van reële tarieven heeft financiële gevolgen voor de gemeentelijke begrotingen. De impact en omvang is per gemeenten verschillend en afhankelijk van diverse factoren waaronder volume zorggebruik en beleidsmatige keuzes over de inzet hiervan.

Om regionale schaal kunnen we enkel constateren dat bij gelijkblijvend zorggebruik en beleid de kosten door deze tarief herijking gemiddeld hoger zullen uitvallen. In de bijlage tabel is dit per zorgvorm inzichtelijk gemaakt.

Juridische consequenties
Hoewel het opnieuw vaststellen van reële tarieven als wijziging kan worden aangemerkt zien we vooralsnog geen noodzaak om hiervoor een tussentijdse openstelling te doen. Er worden met de

vaststelling van de nieuwe tarieven geen inhoudelijke wijzigingen aangebracht en derhalve ook geen marktpartijen benadeeld.

Risico's / aandachtspunten

Parameter waarden
De werkgroep heeft inhoudelijk beargumenteerd waarom zijn op één element voor de regio Centraal Gelderland een aanpassing voorstellen op de te hanteren parameterwaarde. Gegeven deze inhoudelijke argumentatie wordt voorgesteld een afwijkende parameter te hanteren t.o.v. het advies van het onafhankelijk onderzoeksbureau. Er is jurisprudentie wanneer op meerdere parameters, zonder gedegen toelichting naar beneden is bijgesteld ten gunste van de financier. Omdat wij slecht op één parameter afwijken inclusief onderbouwing schatten we dat dit risico bij eventuele juridische procedures daarom beperkt is.

Ingangsdatum
De AmvB reële prijs schrijft voor dat tarieven bij een verlenging van overeenkomst reëel moeten worden vastgesteld. Onze overeenkomsten worden per 1 juli 2024 verlengd. De voorgestelde ingangsdatum van de nieuwe tarieven ligt voor de verlengingsdatum. Daarmee voldoen we aan de wettelijke verplichting. Het risico bij eventuele juridische procedures is daarom laag.

Vanuit aanbieders perspectief wordt ervaren dat zij al langere tijd kampen met onvoldoende kostendekkende tarieven. De voorgestelde ingangsdatum ligt kort op de datum besluitvorming en ruim voor de contractuele verleningsdatum. Daarmee komen we als regiogemeenten in redelijke mate tegemoet aan de aanbieders ondanks dat gemeenten hier (vermoedelijk) niet voor gecompenseerd gaan worden. Het risico dat (groepen) aanbieders in bezwaar gaan tegen de ingangsdatum is aanwezig en groter wanneer een ingangsdatum na 1 januari 2024 wordt gekozen.

Communicatie

Parameter waarden
Door uitgestelde besluitvorming is bij aanbieders veel onrust ontstaan over het tariefonderzoek en wat de nieuwe tarieven uiteindelijk gaan worden. Vanuit transparantie en omdat het een onterecht beeld is zullen we daarom alle rapportages (versie december 2023) en de definitieve rapportage versie februari 2024 voorzien van een toelichting op de verschillen zodat transparant is waar de aanpassingen zitten. Daarnaast is er een separaat rapport met de adviezen van de regionale werkgroep die we transparant gaan delen.

Ingangsdatum
Hoewel 1 april 2024 vanuit bestuurlijk en inkoop perspectief een handreiking is naar zorgaanbieders moeten we er rekening mee houden dat voor zorgaanbieders vanuit hun perspectief hiermee ook de eerste drie maanden van 2024 de gestegen kosten voor eigen rekening komen. Vooral voor aanbieders die weinig tot geen reserves (meer) hebben zal het besluit van de regiogemeenten geen reden zijn voor een jubel stemming, hier zal in de communicatie rekening mee gehouden worden.

Bijlage 1 Overzicht verschillen tarieven

Perceel	Subperceel	Productcode	Productnaam	Tarief 2024	Keuzes werkgroep prijspeil 1-1-2024 Bespreking 8-2-2024	▲	%
Inkoop sdCG	Begeleiding	02A16	Begeleiding basis Wmo	€ 1,04	€ 1,19	€ 0,15	14%
Inkoop sdCG	Begeleiding	02A70	Begeleiding specialistisch Wmo	€ 1,35	€ 1,55	€ 0,20	15%
Inkoop sdCG	Groepsbegele	07A51	Groepsbegeleiding stabiel	€ 10,01	€ 11,27	€ 1,25	13%
Inkoop sdCG	Groepsbegele	07A52	Groepsbegeleiding ontwikkeling	€ 15,27	€ 16,05	€ 0,79	5%
Inkoop sdCG	Huishoudelijk	01H01	Algemene voorziening Huishoudelijke	€ 0,62	€ 0,65	€ 0,04	6%
Inkoop sdCG	Huishoudelijk	01H02	Huishoudelijke ondersteuning	€ 0,62	€ 0,65	€ 0,04	6%
Inkoop sdCG	Huishoudelijk	01H03	Combi-ondersteuning thuis	€ 0,64	€ 0,76	€ 0,12	18%
Inkoop sdCG	Huishoudelijk	01H04	Maatwerkvoorziening Huishoudelijke	€ 0,62	€ 0,65	€ 0,04	6%
Inkoop sdCG	Begeleiding	45J62	Begeleiding basis Jeugd	€ 1,04	€ 1,21	€ 0,16	15%
Inkoop sdCG	Begeleiding		Begeleide omgang	€ 1,33	€ 1,48	€ 0,14	11%
Inkoop sdCG	Begeleiding	45J61	Begeleiding specialistisch Jeugd	€ 1,35	€ 1,65	€ 0,30	22%
Inkoop sdCG	Groepsbegele	41A18	Groepsbegeleiding jeugd ontwikkelin	€ 15,59	€ 23,25	€ 7,67	49%
Inkoop sdCG	Behandeling	45J21	Behandeling A1	€ 1,62	€ 1,51	€ -0,11	-7%
Inkoop sdCG	Behandeling	45J22	Behandeling A2	€ 1,75	€ 1,66	€ -0,09	-5%
Inkoop sdCG	Behandeling	41A14	Behandeling A (Groep)	€ 30,69	€ 35,06	€ 4,37	14%
Inkoop sdCG	Behandeling	45J23	Behandeling B (J&O)	€ 2,01	€ 2,08	€ 0,07	3%
Inkoop sdCG	Behandeling	54J11	Behandeling B GGZ	€ 1,91	€ 1,96	€ 0,05	3%
Inkoop sdCG	Behandeling	41A15	Behandeling B (Groep)	€ 41,99	€ 47,73	€ 5,74	14%
Inkoop sdCG	Behandeling	45J24	Behandeling C (J&O)	€ 2,19	€ 2,30	€ 0,11	5%
Inkoop sdCG	Behandeling	54J12	Behandeling C GGZ	€ 2,11	€ 2,22	€ 0,11	5%
Inkoop sdCG	Behandeling	54J13	Behandeling D	€ 2,31	€ 2,50	€ 0,19	8%
Inkoop sdCG	Behandeling	54D11	Dyslexie diagnose	€ 1,89	€ 1,94	€ 0,06	3%
Inkoop sdCG	Behandeling	54D12	Dyslexie behandeling	€ 1,89	€ 1,94	€ 0,06	3%
Inkoop sdCG	Behandeling	45J15	Consultatie A	€ 1,66	€ 1,56	€ -0,10	-6%
Inkoop sdCG	Behandeling	45J16	Consultatie B	€ 1,92	€ 1,92	€ 0,01	0%
Inkoop sdCG	Behandeling	45J17	Consultatie C	€ 2,39	€ 2,54	€ 0,16	7%
Inkoop sdCG	Behandeling	45J18	Consultatie D	€ 3,16	€ 3,11	€ -0,06	-2%
Inkoop sdCG	Behandeling	45A25	BSO+ (plus gescheiden)	€ 16,58	€ 25,76	€ 9,18	55%
Inkoop sdCG	Behandeling	45A26	BSO+ (totaal product ivm IB 60 form)	€ 25,43	€ 34,88	€ 9,45	37%
Inkoop sdCG	Behandeling	53A01	Kindergeneeskunde midden	€ 910,99	€ 974,09	€ 63,10	7%
Inkoop sdCG	Behandeling	53A02	Kindergeneeskunde licht	€ 372,63	€ 299,12	€ -73,51	-20%
						Gem	10%

gemeente Rheden

B en W-voorstel

portefeuillehouder	begrotingsprogramma	draagt bij aan Global Goal(s)
R. ter Hoeven	1 Economische Ontwikkeling3 Gebiedsontwikkeling	4 Kwaliteitsonderwijs 8 Eerlijk werk en economische groei 11 Duurzame steden en gemeenschappen 17 Partnerschappen om doel--stellingen te bereiken

b en w-vergadering	agendapunt	bijlage(n)
23-01-2024		2

rol raad
Ter kennisgeving

onderwerp
Kenniscampus regio Arnhem -Velp

INHOUD VOORSTEL
- Instemmen met het ambitiedocument "Kenniscampus Regio Arnhem-Velp" (bijlage 1);
- Instemmen met het aangaan van de samenwerkingsovereenkomst Kenniscampus regio Arnhem-Velp samenwerkingsovereenkomst (bijlage 2).

1 Wat is de aanleiding?
Ter versterking van de economie in het stedelijk netwerk Arnhem-Nijmegen hebben de gemeenten Arnhem en Nijmegen en de provincie Gelderland hun krachten gebundeld. De drie partijen hebben voorjaar 2017 een bestuursakkoord ‘Ruimte voor werk, kennis en innovatie in Health en Energy’ gesloten met een looptijd van tien jaar.

Bij Health en Energy zetten de partijen in op het ontwikkelen en verder versterken van een aantal hoogwaardige kennisconcentraties in de regio. In Arnhem zijn dat IPKW (IndustriePark Kleefse Waard), Arnhems Buiten en Kenniscampus regio Arnhem- Velp (omgeving Presikhaaf en Velp-Zuid). Locaties en netwerken die als aanjager voor kennisontwikkeling, (jong) talent en ondernemerszin fungeren worden versterkt.

Onder de noemer Arnhem Studiestad (2018) is in 2019 het plan van aanpak “Kenniscampus regio Arnhem-Velp” binnen Human Capital gebracht en stelde de Provincie Gelderland budget beschikbaar voor visievorming. De onderwijsinstellingen[1] en de gemeenten Arnhem en Rheden hebben cofinanciering beschikbaar gesteld.

[1] Hogeschool Arnhem-Nijmegen, Hogeschool Van Hall Larenstein, ArtEZ, Helicon MBO Velp (nu Yuverta), COG

De wens was te willen investeren in de ontwikkeling van (een visie op) de Kenniscampus regio Arnhem-Velp. Van belang voor de kennisinstellingen zelf (aantal studenten) en voor de ontwikkeling en behoud van de economie in de regio. Daarnaast wil de regio (Arnhem Nijmegen) zich profileren als een dynamische en aantrekkelijke studeer- en leeromgeving; als hotspot voor brede innovatieve kennisontwikkeling en met een accent op energie. Aanwezigheid van voldoende en goed opgeleid personeel (human capital) is van groot belang voor de ontwikkeling van de regio. En daarmee is het van belang blijvend in te zetten op huidige en toekomstige tekorten op de arbeidsmarkt en die te verhelpen. Een goede aansluiting tussen onderwijs en arbeidsmarkt op alle niveaus van de onderwijsketen (VMBO-HBO-WO) is hierbij zeer belangrijk.

Kenniscampus regio Arnhem-Velp moet een bruisende en groene kenniscampus worden waar mensen elkaar kunnen ontmoeten (studenten, bewoners, bedrijven en organisaties) en van elkaar kunnen leren. Ook zijn o.a. een aantrekkelijke woonomgeving voor studenten en ruimte voor sport en ontspanning van belang bij de ontwikkeling van de Kenniscampus regio Arnhem-Velp.

Het project -en daarmee het budget- is voor twee fasen ingezet met het volgende resultaat van fase:

1. Het resultaat van de eerste fase betrof een document van de onderwijsinstellingen, “Kenniscampus Regio Arnhem-Velp: toekomstvisie op onderwijs en praktijkgericht onderzoek”, waarin zij kansrijke initiatieven benoemen op het gebied van samenwerking. Ter informatie is dit document als bijlage 2 toegevoegd.
   Binnen deze fase zijn twee sporen onderzocht en besproken:
   Spoor 1: fysieke campus: het aantrekkelijker maken de plek om te leren, onderzoeken, werken, sport bedrijven, recreëren, wonen, bedrijvigheid, op een groene plek om elkaar te ontmoeten. Zowel een mentale als fysieke verbinding tussen HAN Presikhaaf en Larenstein[2] is noodzakelijk; een zogenaamde kennis-as waarlangs faciliteiten worden gerealiseerd, zo mogelijk onder gezamenlijke verantwoordelijkheid en eigenaarschap. Dit mondde uit in een verdieping in fase 2.
   Spoor 2: Netwerken en samenwerken: Het tweede spoor leverde een aantal aanbevelingen op. Met name het vormen van een netwerk, waarin samenwerken essentieel is. Na een inventarisatie onder onderwijsinstellingen en wat nodig is voor een toekomstige Kenniscampus Regio Arnhem-Velp leidde dat tot aanbevelingen in het rapport. Drie concrete projecten en andere aanbevelingen vindt u op pagina 24 van het rapport.
2. Voor u ligt het ambitiedocument “Kenniscampus regio Arnhem-Velp” (bijlage 1) dat het vervolg is op fase 1, de fysieke campus. Op de langere termijn is het doel een levendige en toekomstbestendige campus te creëren. Door fysieke verbindingen tussen de kennisinstellingen te maken en functies als onderwijs, innovatie, studentenhuisvesting, werken en sport toe te voegen.
   Het document bevat een inventarisatie van de ruimtelijke verbeterpunten en brengt ingrepen en ontwikkelingsmogelijkheden in beeld die het zogenaamde kennislandgoed versterken. Dit vormt de basis voor een uitvoeringsprogramma. Opnieuw werkten de genoemde partners bij de vorming van het document samen. Maar ook studenten van alle onderwijsinstellingen hebben input geleverd.

   Het ambitiedocument schetst een beeld van wat de deelnemende partijen in de projectgroep belangrijk vinden en waar zij met elkaar in de toekomst naar toe willen op ruimtelijk en programmatisch vlak in het gebied. De uiteindelijke ambitie is in drie delen geknipt:
   1. De hardware = de basis met de bestaande gebouwen, kennis(wandel/fiets)pad en het landschap
   2. De software = zoekgebieden voor uitbreiding studentenwoningen, testlabs etc.
   3. De orgware = netwerk en organisatie van het landgoed.

[2] Op Landgoed Larenstein is al sprake van multifunctioneel gebruik. Studio026 heeft daar zijn onderkomen als regionale opleider voor dans en als kweekvijver voor talent.

In fase 3 gaat het om de ontwikkeling en uitvoering van fase 2. Hiervoor moet een eerste stap genomen worden, namelijk een samenwerkingsovereenkomst (hierna SOK) tussen de deelnemende partijen. De SOK gaat over de afspraken die we maken om het ambitiedocument verder uit te werken en tot uitvoering van de plannen te komen. De impact van deze SOK op de gemeente Rheden wordt pas op een later moment duidelijk. In dit stadium is de rol van de Gemeente Rheden niet meer dan de publiekelijke rol (ruimtelijke ordening)

2 Wat is het bestaand beleid c.q. kader?

- Besluit gemeenteraad 30-10-2018: Samenwerking Arnhem Studiestad
- Besluit college van B&W 17-12-2021
- Economische visie 'Economische Bloei, 2022)
- Structuurvisie Velp
- Lokale Triple Helix VeluwezOOm
- Groene Metropool Regio Arnhem Nijmegen

3 Wat willen wij bereiken op de genoemde Global Goal(s)?

Door een samenwerking op te zetten tussen gemeenten en onderwijsinstellingen willen we een stabiele markt behouden waarin het aantal studenten toeneemt, alumni in de regio gevestigd blijven evenals dat startende ondernemers hier hun basis leggen.

4 Wat gaan wij ervoor doen?

Het ambitiedocument ligt er en het is nu de vraag hoe de verdere ontwikkeling van de kenniscampus regio Arnhem-Velp vorm kan krijgen. De stuurgroep, waarvan wethouder ter Hoeven lid is, stemde in met het verder brengen van het ambitiedocument en de SOK naar de betrokken colleges van Arnhem en Rheden en het bestuur van de deelnemende onderwijspartijen. Het verzoek is gedaan of de betrokken partijen in kunnen stemmen met het ambitiedocument en het instemmen met de samenwerkingsovereenkomst tussen alle partijen. Het doel van de overeenkomst is dat alle partijen[3] zich verbinden aan het verder onderzoeken van het ambitiedocument en de gemoeide kosten.
De uitkomsten van de verschillende onderzoeken worden aan uw college van b&w voorgelegd.

Gemeente Rheden stelt voor het opstellen van een samenwerkingsovereenkomst een budget beschikbaar. Zoals eerder aangegeven is de impact van de plannen nu niet te overzien.

5 Wat zijn de financiële consequenties?

Voor het opstellen van de samenwerkingsovereenkomst wordt de bijdrage van de gemeente Rheden gedekt uit het budget van economische zaken: 659203/43421.

Inzicht verloop beschikbaar budget:	*Structureel./ Incidenteel*	*2023*
Budget:		24.124,00
Af: aangegane verplichtingen:		5.011,00
Bij: inkomsten:		
Beschikbaar:		

[3] De huidige partners zijn: Hogeschool Arnhem Nijmegen, Van Hall Larenstein, Yuverta, Arentheem, gemeenten Arnhem en Rheden. Mogelijk en wenselijk uitgebreid met Artez, ROC Rijn IJssel en de Provincie Gelderland.

Gevraagd budget:		10.000,00
Restant budget nog beschikbaar:		9.133,00

6 Wat zijn de risico's?
Imago: De gemeente Rheden heeft tot nu meegewerkt aan het project. Het voorstel is mee te betalen aan het laten opstellen van een samenwerkingsovereenkomst zoals een partner betaamt.
Capaciteit: waar nodig wordt een beroep gedaan binnen de organisatie op diverse teams, afhankelijk van de voortgang van het uitvoeringsprogramma. Denk hierbij aan ruimtelijk planologische capaciteit etc.
Aan de stuurgroep is doorgegeven dat de ambtelijke capaciteit vanuit de gemeente Rheden beperkt is. Reguliere inzet wordt vooral benut voor het vervolgonderzoek 'Functioneel Programma, blz. 9 Ambitiedocument Kenniscampus Regio Arnhem-Velp ' en vervolgonderzoek 'Duurzame Mobiliteit'.

7 Wat is het draagvlak voor dit voorstel?
De stuurgroep is enthousiast over het document "Kenniscampus regio Arnhem-Velp; een innovatief landgoed", maar is eveneens benieuwd naar de uitwerking. De stuurgroep onderschrijft de inhoud van de SOK.

8 Hoe en met wie wordt er gecommuniceerd?
N.v.t.

9 Wordt er een evaluatie uitgevoerd?
Na elke fase verschijnt een financieel verslag voor de stuurgroep.

De Steeg,

Samenwerkingsovereenkomst Kenniscampus regio Arnhem-Velp

TER UITVOERING VAN de vervolgonderzoeken zoals genoemd in het ambitiedocument ‘Ambitiedocument Kenniscampus Regio Arnhem,

ONDERGETEKENDEN:

1. De gemeente Arnhem, ten dezen rechtsgeldig vertegenwoordigd door de burgemeester, namens deze, wethouder Nermina Kundić verder ‘de gemeente Arnhem’,
2. De gemeente Rheden, ten dezen rechtsgeldig vertegenwoordigd door de burgemeester, namens deze, wethouder Ronald ter Hoeven, verder ‘de gemeente Rheden’,
3. De Hogeschool van Arnhem en Nijmegen, ten dezen rechtsgeldig vertegenwoordigd door de vicevoorzitter van College van Bestuur Yvonne de Haan, verder ‘Hogeschool van Arnhem en Nijmegen of HAN’,
4. De Hogeschool van Hall Larenstein (HVHL), ten dezen rechtsgeldig vertegenwoordigd door de voorzitter van College van Bestuur Jan van Iersel, verder ‘ Hogeschool van Hall Larenstein of HVHL’,
5. Onderwijsinstelling Yuverta, locatie MBO Velp, ten dezen rechtsgeldig vertegenwoordigd door de regiodirecteur, Anke Aalmers, verder ‘Yuverta,

in overweging nemende dat,

- Een sterke kennis, onderwijs-, en onderzoeksstructuur in Arnhem en Rheden van groot belang is voor de economische ontwikkeling en de aantrekkelijkheid als vestigingsklimaat voor bedrijven, ondernemers en talent in de beide gemeenten en de Groene Metropool Regio (GMR);
- Het van belang is om de aantrekkelijkheid van Arnhem en Rheden als centra voor onderwijs en onderzoek voor studenten, en de voorzieningen en organisatie die daarvoor nodig zijn, blijvend te ondersteunen;
- Het voor de regio economisch erg belangrijk is dat het aanbod van MBO- en HBO-onderwijs en -onderzoek in Arnhem-Rheden niet verder afneemt en waar mogelijk versterkt gaat worden;
- In de eerste fase van de samenwerking Kenniscampus regio Arnhem-Velp de toekomstvisie op onderwijs en praktijkgericht onderzoek is opgesteld met als doel de onderwijs-, kennis- en onderzoekstructuur te versterken. In Arnhem Studiestad en met de Citydeal Kennismaken wordt hierop actief ingezet. In de tweede fase van de samenwerking staan de ambities voor de campusontwikkeling centraal en de wijze waarop deze het versterken van de onderwijs-, kennis en onderzoekstructuur verder ondersteund.
- Het resultaat van deze tweede fase het ambitiedocument Kenniscampus Regio Arnhem is (2 oktober 2023). In de derde fase van de ontwikkeling van de Kenniscampus zal een aantal programmatische en ruimtelijke verkenningen uitgevoerd gaan worden die in het ambitiedocument zijn opgenomen als aanbevelingen voor het vervolg. Deze richten zich op het functioneel programma, duurzame mobiliteit, herkenbare identiteit en campusmanagement.
- In de derde fase Kenniscampus regio Arnhem-Velp als nieuwe titel voor de ontwikkeling en de samenwerking genoemd wordt.
- De Kenniscampus het economisch profiel van de gemeenten en regio versterkt, doordat er ingezet wordt op:

CONCEPT

    - Kennis- en innovatie ontwikkeling die bijdraagt aan de regionale economische structuur;
    - Talentontwikkeling en de doorstroming naar starters, startups en scale ups en de groei van het (innovatieve) MKB;
    - Het uitbouwen van de economische clusters, en met name het Energy-cluster, die belangrijk zijn voor de regionale, en (inter-)nationale profilering. Voor het Energy cluster is voor de afstemming tussen de Kenniscampus, IPKW/Connectr en Arnhems Buiten met betrekking tot onderwijs en onderzoek van belang.
    - Het uitbouwen van het cluster “Groene bloei”. De regio beschikt met o.a. HVHL en Yuverta over een uniek groen opleidingsaanbod en een breed palet aan praktijkonderzoek. Er liggen grote maatschappelijke opgaven als het gaat om vergroening, verduurzaming en circulariteit. Dit profiel wordt binnen het concept van de Kenniscampus regio Arnhem-Velp verder versterkt en uitgebouwd.
- De Kenniscampus onderdeel is van het Ontwikkelperspectief Spoorzone Arnhem-Oost. Dit is een uitwerking van de voorontwerp Omgevingsvisie waarin is opgenomen dat samen met de onderwijsinstellingen wordt gewerkt aan de Kenniscampus regio Arnhem-Velp als vitaal, levendig en gemengd cluster van onderwijs, onderzoek en innovatie.
- De ambitie is om met de Kenniscampus toekomstgericht onderwijs- en (praktijkgericht) onderzoek te realiseren dat bijdraagt aan het oplossen van maatschappelijke en arbeidsmarktvraagstukken in de regio. Hierbij willen de partijen de Kenniscampus profileren als een dynamische en aantrekkelijke studeer- en leeromgeving en een hotspot voor innovatieve kennisontwikkeling in de volle breedte, met het accent op energie en andere sectoren met knelpunten op de arbeidsmarkt, zoals circulair bouwen, onderwijs, technologie, groen en IT.
- De Kenniscampus bij wil dragen aan het versterken van de regionale arbeidsmarkt en daarin de verbinding zien met het regionale Human Capital Akkoord dat meerdere regionale partijen op 13 april 2023 gesloten hebben.
- De ambitie van de Kenniscampus regio Arnhem-Velp aansluit op de doelstelling die de Groene Metropool Regio, The Economic Board en de provincie Gelderland vastgelegd hebben in de *Investeringsagenda Regio Arnhem – Nijmegen 2022* om samen de potentie van de regio Arnhem-Nijmegen ten volle te benutten en hiervoor hun krachten te bundelen. En in het bijzonder door te groeien naar een groene metropoolregio van internationale betekenis. De Groene Metropool Regio, The Economic Board, de provincie Gelderland en OostNL worden gevraagd om deze samenwerkingsovereenkomst en de daaruit voortkomende afspraken te ondersteunen.
- Dat de onderwijsinstellingen in hun strategisch huisvestingsplannen rekening houden met de ambities voor de Kenniscampus.
- De ontwikkeling van de Kenniscampus een positieve bijdrage levert aan de omgeving doordat de verbindingen met direct omliggende gebieden, voorzieningen en infrastructuur (zoals Arnhem-Oost en Velp, Winkelcentrum Presikhaaf, andere onderwijs- en kennisinstellingen, stations Velp en Presikhaaf) versterkt wordt.
- De bereikbaarheid van de campus, zowel met openbaar vervoer (trein en bus) als per auto en fiets op een slimme en duurzame wijze dient te worden georganiseerd (rekening houdend met de mobiliteitsplannen in de regio en de samenwerking bij mobiliteit bij de aparte werkgroep Campusaanpak Regio Arnhem).
- De eerste fase van de ontwikkeling (Kenniscampus Regio Arnhem: toekomstvisie op onderwijs en praktijkgericht onderzoek, 2020) en tweede fase (Het ambitiedocument Kenniscampus Regio Arnhem, 2 oktober 2023) de ambities weergeven voor de volgende

fases. De ambities voor de samenwerking tussen de kennisinstellingen op onderwijs en praktijkgericht onderzoek lopen nu vooral via Arnhem Studiestad, de Citydeal kennismaken en bij projecten, onderwijs en onderzoek. Dit wordt gecontinueerd.
- Het vastleggen van rollen en afspraken over de volgend fase bij de ontwikkeling Kenniscampus daarbij van groot belang is.

spreken het volgende af over het vervolg van de ontwikkeling van de Kenniscampus:

1. De volgende fase van de samenwerking Kenniscampus regio Arnhem-Velp betreft een onderzoeksfase. In deze derde fase wordt door middel van verschillende onderzoeken inzichtelijk gemaakt of en op welke wijze, in welke vorm en in welke stappen de ambities uit het ambitiedocument, verder uitgewerkt kunnen worden.
2. De onderzoeken en verkenningen worden onder verantwoordelijkheid van een onafhankelijk externe projectleider uitgevoerd. De stuurgroep, bestaande uit bestuurlijke vertegenwoordigers van de vijf deelnemende partijen, fungeert daarbij als opdrachtgever. De projectleider bereid de stuurgroep vergaderingen voor. De projectleider wordt ondersteund door een ambtelijke werkgroep met vertegenwoordigers van de vijf partijen. Deze vertegenwoordigers adviseren en informeren hun eigen bestuurders. Daarbij is de externe projectleider trekker voor het realiseren van de verkenningen A en D (zie hieronder) en bewaakt de voortgang van de verkenningen B en C. De kosten die gepaard gaan met deze werkzaamheden zijn meegenomen in de kosten per thema. Per thema worden de volgende onderzoeken en acties uitgewerkt:

A. Functionele programmering

- Verkenning gezamenlijk gebruik middengebied (zoals benoemd in het ambitiedocument) en invulling beoogd programma (o.a. studentenhuisvesting, short stay, onderzoeks- en werkruimtes, bedrijfsruimten, ontmoetingsplekken, sportfaciliteiten etc.) en met aandacht voor de relatie met bestaand programma en ontwikkelperspectief.
  - Trekker: de hiervoor genoemde onafhankelijke externe projectleider, ondersteund door werkgroep waar de vijf deelnemende partijen zitting hebben.
  - Beoogd resultaat: startdocument met daarin een uitgewerkte behoefteraming voor een beoogd programma van verschillende functies en ontwikkelperspectief. Inclusief aandachtspunten en aanbevelingen voor de uitwerking ervan, waaronder een eerste indicatie van de financiële consequenties van de plannen en een verkenning op financieringsmogelijkheden.
  - Betrokken partijen: de onderwijs- en kennisinstellingen en andere bedrijven en organisaties, die geen onderdeel vormen van de stuurgroep, maar wel relevant kunnen zijn voor de Kenniscampus regio Arnhem-Velp, worden meegenomen in de verkenning om af te stemmen over mogelijke kansen en uitdagingen.
  - Planning: start Q4 2023 – afronden Q2 2024
  - Inschatting kosten: € 45.000

CONCEPT

B. Duurzame mobiliteit

- Gebiedsstudie in relatie tot duurzaam mobiliteitsplan en met aandacht voor de positie van het campuspad, fietsen en wandelen, verbinding OV-locaties, autobereikbaarheid en parkeren.
  - Trekker: gemeente Arnhem, ondersteund door werkgroep waarin de overige vier deelnemende partijen zitting hebben en in samenwerking met de werkgroep Campusaanpak Regio Arnhem m.b.t. mobiliteit.
  - Beoogd resultaat: gebiedsstudie met daarin een analyse van de bestaande bereikbaarheid en de mobiliteitsbehoefte naar de toekomst. Inclusief aanbevelingen voor verbetering.
  - Planning: start Q1 2024 – afronden Q3 2024
  - Inschatting kosten € 25.000

C. Herkenbare identiteit

- Verkennen wat de gemeenschappelijke identiteit is en hoe deze vervolgens in het gebied versterkt kan worden, onder andere door beeldtaal.
  - Trekker: één van de onderwijs- en kennisinstellingen, ondersteund door werkgroep waarin de overige vier deelnemende partijen zitting hebben
  - Beoogd resultaat: analyse en aanbevelingen voor uitvoering van het versterken van de gemeenschappelijke identiteit van de Kenniscampus.
  - Planning: start Q3 2024 – afronden Q4 2024
  - Inschatting kosten: € 15.000

D. Campusmanagement

- Verkennen van een aanpak voor campusmanagement met aandacht voor doelstelling, werkwijze en organisatiestructuur.
  - Trekker: die hiervoor genoemde onafhankelijke externe projectleider; ondersteund door werkgroep waar de vijf deelnemende partijen zitting hebben.
  - Beoogd resultaat: verkennen kansrijke vormen van campusmanagement en aanbevelingen voor de uitvoering
  - Planning: start Q3 2024 – afronden Q42024
  - Inschatting kosten: € 15.000

N.B. alle bedragen zijn incl. BTW (voor zover van toepassing)

3. De stuurgroep wordt gecontinueerd met de vijf partijen die deze samenwerkingsovereenkomst ondertekenen. De leden van de Stuurgroep kiezen uit haar leden een voorzitter en de penvoerder.
4. De penvoerder is namens de vijfdeelnemende partijen verantwoordelijk voor de opdrachtverlening en de (voor)financiering van werkzaamheden door derden die uitgevoerd worden als gevolg van deze samenwerkingsovereenkomst. Deze kosten worden door partijen gezamenlijk gedragen conform de verdeelsleutel uitgewerkt in artikel 9 van deze samenwerkingsovereenkomst. De penvoerder factureert in het eerste kwartaal van 2024 eenmalig de op grond daarvan verschuldigde bijdrage aan elke deelnemende partij.
5. Stakeholders worden waar relevant actief betrokken bij de verkenningen. Hierbij gaat het om:
   - Onderwijs- en kennisinstellingen;
   - Partners in de relevante clusters, waaronder het energiecluster en het “Groene Bloei”-cluster;
   - Regionale overheden en organisaties

CONCEPT

- Landelijke overheden en organisaties
- Bedrijfsleven en maatschappelijke organisaties

6. Het verbinden en opnemen van de doelstellingen van de Kenniscampus in regionale en provinciale agenda's is van belang voor de verdere uitvoering en realisatie.
   De gemeente Arnhem is voor het realiseren van deze verbinding daarvoor eerst verantwoordelijke in afstemming met onder andere de gemeente Rheden en de provincie Gelderland. Hiervoor worden bestaande werkgroepen benut zoals bijvoorbeeld die van de Campusaanpak Regio Arnhem dat onderdeel is van de GMR (binnen het onderdeel Verbonden regio waarin mobiliteitsontwikkeling centraal staat).
7. De gemeenten Arnhem en Rheden zijn, vanuit haar publieke rol, verantwoordelijkheid voor het regulier omgevingsbeleid waarin nadere ruimtelijke uitwerkingen volgens de geldende kaders getoetst en vastgesteld dienen te worden.
8. Voor de uit te voeren verkenningen en daaraan gekoppelde werkzaamheden onder 2 wordt uitgegaan van een indicatief bedrag van € 100.000 (incl. BTW, voor zover van toepassing)
9. Deze kosten worden door partijen gezamenlijk gedragen. Hiervoor geldt de volgende verdeelsleutel, die is gebaseerd op een gelijke verdeling over de publieke partijen en onderwijsinstellingen en vervolgens een onderverdelingen tussen deze twee categorieën op basis studentenaantallen en inwoneraantallen:
   - HAN 38%
   - HVHL 8%
   - Yuverta 4%
   - Arnhem 40%
   - Rheden 10%
10. Partijen gaan er van uit dat ten gevolge van deze overeenkomst geen BTW verschuldigd is. Mocht toch BTW verschuldigd blijken te zijn zal deze, onder verantwoordelijkheid van de penvoerder, over de onderling verdeelde bedragen in rekening worden gebracht en is deze BTW op eerste verzoek verschuldigd.
11. Voor partijen die deelname aan de samenwerkingsovereenkomst en stuurgroep op willen zeggen geldt een opzegtermijn van een half jaar.
12. Deze overeenkomst is geldig tot uiterlijk 31-12-2025. De stuurgroep maakt daarna afspraken, op basis van de onderzoeksresultaten, over hoe de samenwerking en in welke vorm een vervolg krijgt. De intentie van partijen is om de samenwerking te continueren.

CONCEPT

Overeengekomen op …, door

1. **Hogeschool van Arnhem en Nijmegen**	Mw. Yvonne de Haan vicevoorzitter van College van Bestuur
Datum:	Handtekening:
2. **Hogeschool van Hall Larenstein**	Dhr. Jan van Iersel voorzitter van College van Bestuur
Datum:	Handtekening:
3. **Yuverta**	Mw. Anke Aalmers regiodirecteur
Datum:	Handtekening:
4. **Gemeente Arnhem**	Mw. Nermina Kundić wethouder
Datum:	Handtekening:
5. **Gemeente Rheden**	Dhr. Ronald ter Hoeven wethouder
Datum:	Handtekening:

CONCEPT

KENNISCAMPUS REGIO ARNHEM -VELP

Ambitiedocument
2 oktober 2023

ZUS
ZONES URBAINES SENSIBLES

Inleiding

Voor u ligt het Ambitiedocument voor Kenniscampus Regio Arnhem (KRA). De ambitie voor de Kenniscampus wordt met woorden en beelden aan u toegelicht. De nadruk van dit document ligt op de ruimtelijk programmatische kant van de Kenniscampus. Hiervoor is bewust gekozen omdat de onderwijs programmatische kant al in het eerder gemaakte rapport: 'Kenniscampus Regio Arnhem: toekomstvisie op onderwijs en praktijkgericht onderzoek' (2020) is onderzocht en uitgewerkt. Dit ambitiedocument borduurt voort op die Toekomstvisie en is in overleg en samenwerking met gemeentes Arnhem en Rheden gemaakt. Daarnaast volgt het de gestelde kaders uit de Omgevingsvisie en sluit het aan op actuele lokale en regionale beleidsstukken.

Aanleidingen

Aanleiding voor een Kenniscampus volgt uit de ambitie om van regio Arnhem-Nijmegen een circulaire, economische topregio te maken en bij te dragen aan oplossingen voor knelpunten op de arbeidsmarkt, beschreven in de Human Capital Agenda. Hiervoor is het project Kenniscampus Regio Arnhem gestart: een verzameling kennisinstellingen en (toekomstig) publieke en private organisaties, verspreid over de verschillende onderwijslocaties.

Om alle individuele partijen te verbinden en samen te laten werken zodat de optelsom meer wordt dan de som der delen, is versterking van de samenwerking nodig. Versterken van de samenwerking op organisatieniveau ten aanzien van communicatie, onderwijs en ondersteunende faciliteiten. Ook het vergroten van de samenhang in het fysieke domein draagt bij aan de samenwerking van de partijen binnen de KRA. Verschillende aspecten dragen bij aan deze ambitie zoals:

- gemeenschappelijke beeldtaal en vormgeving (met name in de openbare ruimte) over de hele campus draagt bij aan de herkenbaarheid en gemeenschappelijke identiteit;
- gemeenschappelijke mobiliteitsoplossingen en mobiliteitsstrategieën om slimme en schone bereikbaarheid verder te verbeteren;
- gemeenschappelijke faciliteiten en functies ontwikkelen die voor, en van alle partijen zijn en de campus versterken;
- het verder optimaliseren, versterken en uitbreiden van de onderwijs- en onderzoeksfunctie en het mogelijk ontwikkelen van gemeenschappelijke leerlijnen.

Vanuit de actualiteit komen enkele aanleidingen waardoor een spoedige ontwikkeling van de Kenniscampus gewenst is. In Velp ervaart Hogeschool Van Hall Larenstein een groei van studenten. Om die groei te kunnen faciliteren wil HVHL investeren in nieuwe onderwijs-, en onderzoeksgebouwen. Daarnaast signaleert HVHL dat studenten bij de start van hun opleiding moeilijk woonruimte kunnen vinden. Daarom is voldoende studentenhuisvesting noodzakelijk, zodat eerstejaars zonder zorgen kunnen instromen, en vervolgens elders in Arnhem of Velp woonruimte kunnen vinden. Het studentenaantal van Yuverta is stabiel, zij blijven actief betrokken via de Stuurgroep KRA.

Hogeschool van Arnhem en Nijmegen wil in Arnhem, aansluitend op knelpunten op de arbeidsmarkt en vraagtukken uit de regio, meer (inter)nationale studenten aantrekken. Daarvoor is het essentieel dat de bereikbaarheid van de campus goed is en er voldoende goede studentenhuisvesting is. Daarbij zijn investeringen nodig op en rond het terrein van de HAN om de aantrekkelijkheid en toegankelijkheid van locatie Arnhem te vergrotengen.

Vanuit deze aanleidingen en met de gedeelde ambities van de gemeentes, van de kennisinstellingen en van de regio is een ambitiedocument gemaakt dat uitgaat van de kracht en identiteit van het landschap in Arnhem en Rheden. Arnhem Studiestad en de Citydeal Kennismaken Arnhem sluiten goed aan bij de plannen van KRA, evenals de economische visie van gemeente Rheden. Dit Ambitiedocument geeft een basis voor de concretisering en verdere ontwikkeling van de Kenniscampus waarop benodigde besluitvorming volgt voor het realiseren van Kenniscampus Regio Arnhem.

Samenwerkingsovereenkomst

Dit Ambitiedocument vormt mede de basis van de te sluiten Samenwerkingsovereenkomst (SOK) tussen de vijf organisaties verenigd in de Stuurgroep KRA: de gemeentes Rheden en Arnhem en de kennisinstellingen Yuverta, Hogeschool van Arnhem en Nijmegen en Hogeschool Van Hall Larenstein. Waar dit ambitiedocument de ambities voor de Kenniscampus beschrijft, geeft de SOK duidelijkheid over planning en verantwoordelijkheid.

INLEIDING _P2 | REGIONAAL EN LOKAAL MOMENTUM _P3 | REGIO ARNHEM'S GROENE IDENTITEIT_ P4/5 | AMBITIE EN IDENTITEIT _P6/7 | AMBITIEKAART _P8 | OPGAVEN EN AANBEVELINGEN _P9

Regionaal en lokaal momentum

Kenniscampus Regio Arnhem (KRA) is onderdeel van een sterk regionaal en lokaal momentum. Sinds 2017 worden samenwerkingsverbanden opgetuigd en investeringen gedaan door overheden, kennisinstellingen en het bedrijfsleven om de regio te laten uitgroeien tot (inter) nationale circulaire, economische topregio.

Het studiegebied voor de Kenniscampus ligt in twee gemeenten: Arnhem en Rheden. In het studiegebied zijn meerdere publieke en private eigenaren en gebruikers. Ten noorden van het gebied en van de stad liggen de uitgestrekte bossen van Nationaal Park Veluwezoom en de oude landgoederen Angerenstein en Klarenbeek, wat nu parken zijn. De natuur komt van twee kanten de stad binnen en vormt met Park Presikhaaf, ook een voormalig landgoed, en Kennislandgoed Larenstein de laatste uitlopers van het groene landschap.

De Groene Metropoolregio Arnhem-Nijmegen is op 1 januari 2021 van start gegaan en bestaat uit achttien gemeenten. Deze gemeenten werken samen aan complexe opgaven om gezamenlijk de koers van de regio vorm te geven, met als ambities: - positioneren als dé groene metropoolregio van Nederland; - profileren als dé (inter) nationale circulaire topregio 2050; - samenwerken aan dé ontspannen groeiregio in balans.

Een belangrijk gevolg van deze samenwerking is bijvoorbeeld het Human Capital Akkoord (13 april 2023): een intensieve samenwerking tussen overheden, kennisinstellingen en het bedrijfsleven om te werken aan een productieve arbeidsmarkt waar vraag een aanbod goed op elkaar aansluiten en tekorten in de zorg, techniek en energiesector worden aangepakt. Op het vlak van *Health* en *Energy* zetten de partijen in op het ontwikkelen en verder versterken van een aantal hoogwaardige kennisconcentraties in de regio. In Arnhem en Velp spelen deze ontwikkelingen zich af rond Industriepark Kleefse Waard (IPKW), Arnhems Buiten en de Kenniscampus. Deze drie locaties in Arnhem-Velp zijn sterk verbonden met Campus Heijendaal en de Noviotech Campus in Nijmegen. Afstemming van activiteiten en mobiliteitsvragen op en tussen de clusters gebeurt mede uit regioperspectief.

In 2021 is het **Ontwikkelperspectief Spoorzone Arnhem-Oost en Velp** opgesteld. In de spoorzone komen veel vraagstukken bij elkaar, zowel sociaal als fysiek. Het Ontwikkelperspectief brengt deze opgaven met elkaar in verband en vertaalt dit naar een wenkend perspectief. Dit ambitiedocument sluit aan op het Ontwikkelperspectief. Een fragment van de ambitiekaart uit het Ontwikkelperspectief, dat over het plangebied KRA gaat, is rechts opgenomen.

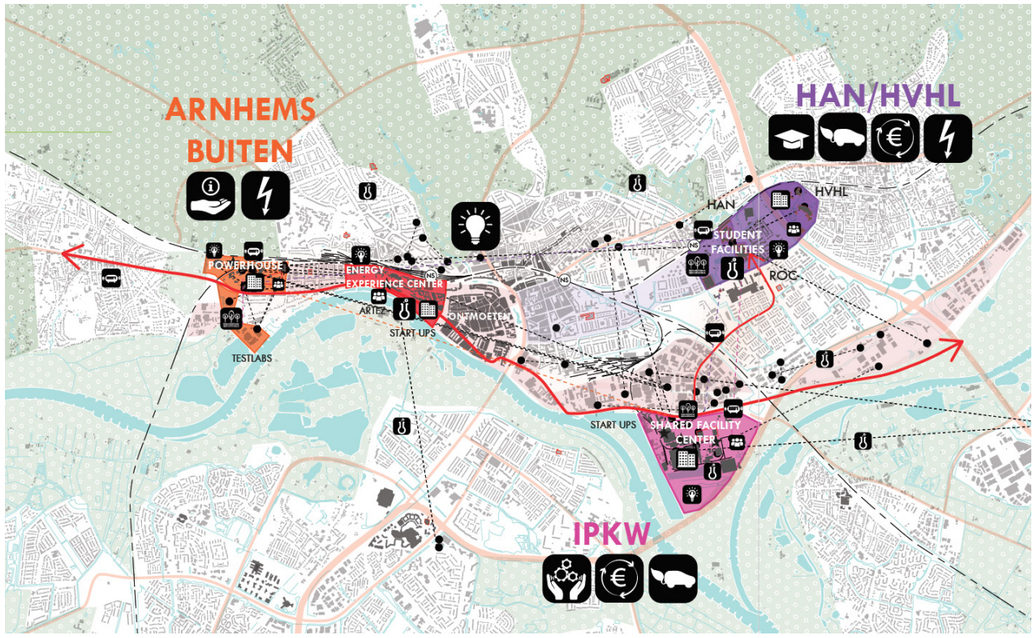
Hotspot Energy Arnhem

Voor de regio Arnhem Nijmegen en voor Arnhem zelf vormen de maatschappelijke opgaven op het gebied van energietransitie, duurzaamheid en circulaire economie niet alleen uitdagingen, maar ook economische kansen. Daarom wil Arnhem een Europese hotspot op het gebied van energie zijn. Om die ambitie waar te maken stimuleert gemeente Arnhem de komende jaren een programmatische aanpak en de uitvoering daarvan in publiek-private ‘energieke coalities’. Die coalities bieden een bundeling van krachten tussen onderzoekers, opleiders en ondernemers in het energiecluster met regionale overheden. De gemeente werkt met deze energiecoalities aan vijf programmalijnen: 1_Bouwen aan innovatieve campussen, 2_Energie-innovaties stimuleren en toepassen, 3_Voldoende en goed gekwalificeerd personeel, 4_Versterking van onderlinge relaties en samenwerkingen binnen het energiecluster, 5_Betere (inter)nationale positionering.
Binnen Hotspot Energy Arnhem ligt de focus voor KRA op onderwijs en onderzoek. Een sterke en goed functionerende Kenniscampus draagt bij aan de realisatie van de ambitie om een Europese Hotspot Energy te zijn, via alle programmalijnen.

Omgevingsvisie: Arnhem 2040

Arnhem staat de komende jaren voor een aantal belangrijke opgaven. Met de Omgevingsvisie wil gemeente Arnhem uitgangspunten, criteria en randvoorwaarden bieden, waarbinnen en waarmee de gemeente beleid en gebiedsvisies kan ontwikkelen en projecten tot uitvoering kan brengen. In de Omgevingsvisie staan voor Arnhem vier ‘afwegingsprincipes’ centraal, die helpen bij het maken van keuzes. In thema- en gebiedsgerichte uitwerking biedt de Omgevingsvisie vervolgens houvast.

De gemeente Arnhem zet in op een duurzame, economische ontwikkeling waarin innovatie en kennisontwikkeling belangrijke pijlers zijn. De onderwijs- en kennisinstellingen

Visiekaart ‘Hotspot Energy Arnhem’ uit Ruimtelijk-economische verkenning 2018
Elk van de drie locaties in Arnhem heeft zijn eigen focus

voorzien in een toenemende vraag naar kwalitatief goed opgeleide professionals en zorgen voor innovatie, valorisatie, werkgelegenheid, verjonging van de stad, dynamiek in de (binnen)stad en werken hierbij samen met de gemeente en het bedrijfsleven. Aantrekkelijk, excellent onderwijs én een aantrekkelijke stad zorgen ervoor dat de kennisinstellingen nieuwe (internationale) studenten blijven aantrekken om er te studeren. Goed opgeleid sociaal kapitaal en aanwezigheid van kennis die aansluit op wat werkgevers nodig hebben, maakt de regio Arnhem aantrekkelijk voor vernieuwende bedrijven om hier te starten en zich te vestigen. De Kenniscampus Regio Arnhem zal hierin een stimulerende rol gaan spelen en de duurzame economische ontwikkeling van stad en regio verder bevorderen.

“Groene Bloei” gemeente Rheden

Met het grootste Natura2000-gebied van West-Europa, de Gelderse Arcadië en de prachtige groenstructuren en beken die doorlopen tot diep in de bebouwde omgeving is “groen” de kern van Rheden’s DNA. “Groen” niet alleen in de betekenis van schone vruchtbare bodem, zuiver (drink-)water, gezonde lucht en diversiteit in flora en fauna, maar ook in de brede zin van duurzaam en circulair. Voor de Groene Metropoolregio is de versterking van natuur, watersystemen en biodiversiteit een topprioriteit. Niet voor niets heet de Verstedelijkingsstrategie “meer landschap, meer stad” en streeft zij naar “groene groei”. Er liggen grote maatschappelijke opgaven als het gaat om vergroening, verduurzaming en circulariteit. Ingrijpende transities staan op de agenda. Innovaties en ondernemerschap zijn hierbij onmisbaar.

De gemeente Rheden beschikt met onder andere HVHL, Yuverta en Aeres over een uniek groen opleidingsaanbod en een breed palet aan praktijkonderzoek. Wij willen dit profiel mede binnen het concept van de Kenniscampus Regio Arnhem verder versterken en uitbouwen met o.a. fieldlabs, faciliteiten voor “groene (door-)starters” en een intensivering van triple-helix samenwerking met “groene” ondernemers zoals publiek-private groen-coalities. De gemeente Rheden, de kennispartners en de regionale groene ondernemers willen de komende periode dit programma verdiepen en concretiseren. Deze profilering is verankerd in de economische visie van Rheden (vastgesteld november 2022). In samenwerking met onderwijs-partners wil zij komen tot vernieuwende producten die aansluiten op het duurzame economische profiel van de gemeente. Onderdeel hiervan is ook de verkenning van mogelijkheden om in de gemeente “fieldlabs” te realiseren.

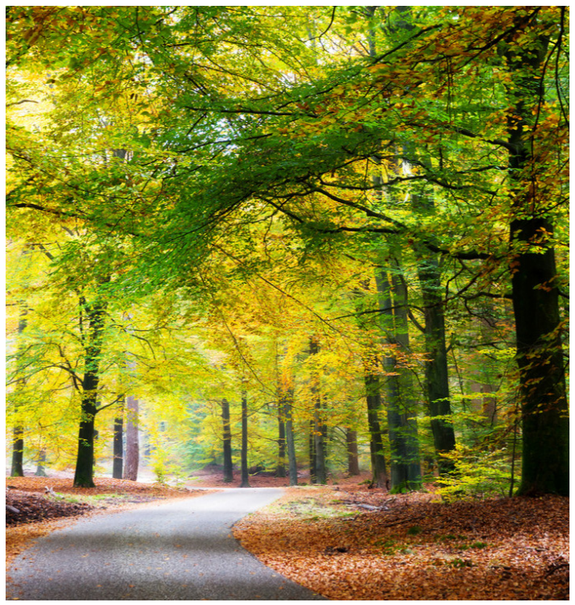
Regio Arnhem's groene identiteit

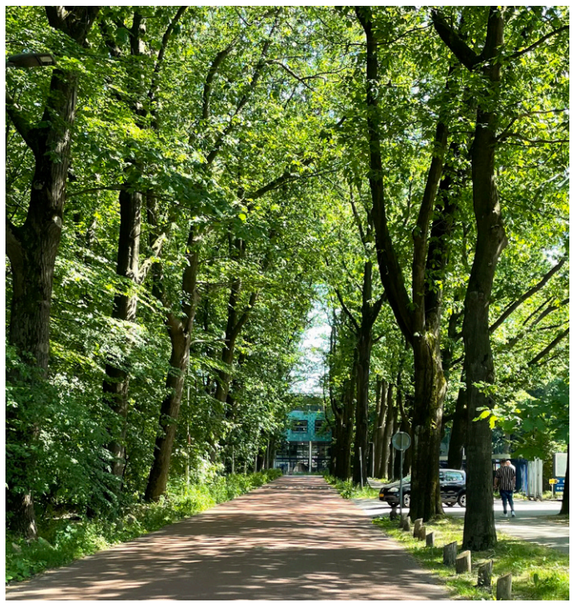
Arnhem en Rheden bezitten veel ruimtelijke, landschappelijke, ecologische en cultuurhistorische kwaliteiten. Daar zijn deze gemeenten trots op en dat maakt ze uniek. Ze kennen vier landschapstypen waarvan het stuwwallenlandschap en gradiëntlandschap vanaf het noorden de stad binnenlopen, zichtbaar in de Veluwezoom en de vele landgoederen en parken. De landgoederen kennen vaak hun oorsprong al in de late Middeleeuwen en hebben zich over de eeuwen heen naadloos in het landschap genesteld. De landgoederen vormen daarmee een doorlopende structuur van natuur en ecologie die het landschap in de stad brengt.

Op de plek van het projectgebied komt dit landschap in de vorm van Park Presikhaaf en Landgoed Larenstein het diepst de bebouwde omgeving in. Park Presikhaaf is een restant van het voormalig Landgoed Presikhaaf, één van de oudste landgoederen van Regio Arnhem. Nu is het een park en vrij toegankelijk voor alle inwoners. Op veel verschillende manieren maken inwoners gebruik van het park. Veel laag gras maakt het mogelijk te barbequeën, te sporten, te picknicken en nog veel meer. Een skatepark, stadsboerderij, heemtuin en paviljoen trekken allerlei verschillende gebruikers aan. Op sommige plekken krijgen natuurlijke processen de ruimte wat een grote ecologische waarde oplevert.

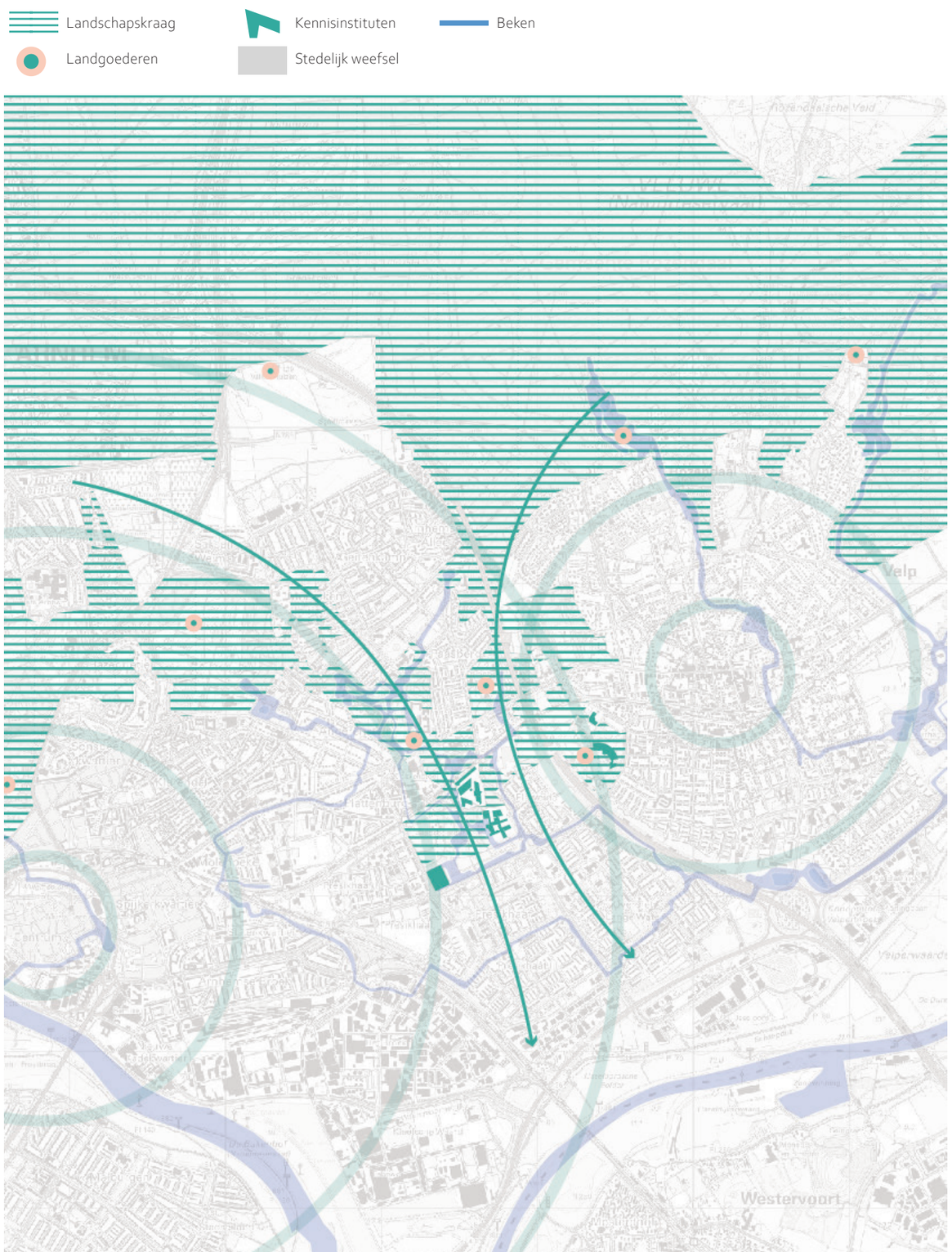
De Kenniscampus in Arnhem en Velp omarmt deze groene identiteit. Hier ligt de kans om de identiteit van de campus onlosmakelijk te verbinden met de landschappelijke identiteit en waarde van regio Arnhem. De campus kan als verlengstuk van de ecologische structuur functioneren en die versterken.

Door de sterke natuurwaarde van het landschap te verbinden met een kennisomgeving, ontstaat een unieke campus waar landschap, ecologie, stedenbouw en architectuur met elkaar verweven zijn. Uitgangspunt: nieuwe investeringen zijn onlosmakelijk verbonden met het versterken van het landschap en de ecologie. Waar Landgoed Larenstein floreert onder vakkundig beheer, is Park Presikhaaf niet meer als landgoed herkenbaar. Door de harde erfafscheidingen van de kennisinstellingen liggen zij als afgesloten eilanden in het gebied. De verschillende landgoederen, parken en groengebieden in en om de kenniscampus maken het geheel tot een sterk versnipperd gebied. De potentie van dit park en de groene campus is groot. De verdere ontwikkeling kenniscampus kan een mooie bijdrage leveren aan het laten glanzen van deze gebieden als groene parel in het stedelijk weefsel van Arnhem-Oost en Velp.

De unieke bosnatuur van de Veluwezoom reikt via de Kenniscampus tot diep in de stad

De Veluwezoom en 'Gelders Arcadië' vormen een een groene long die diep de stad in reikt.

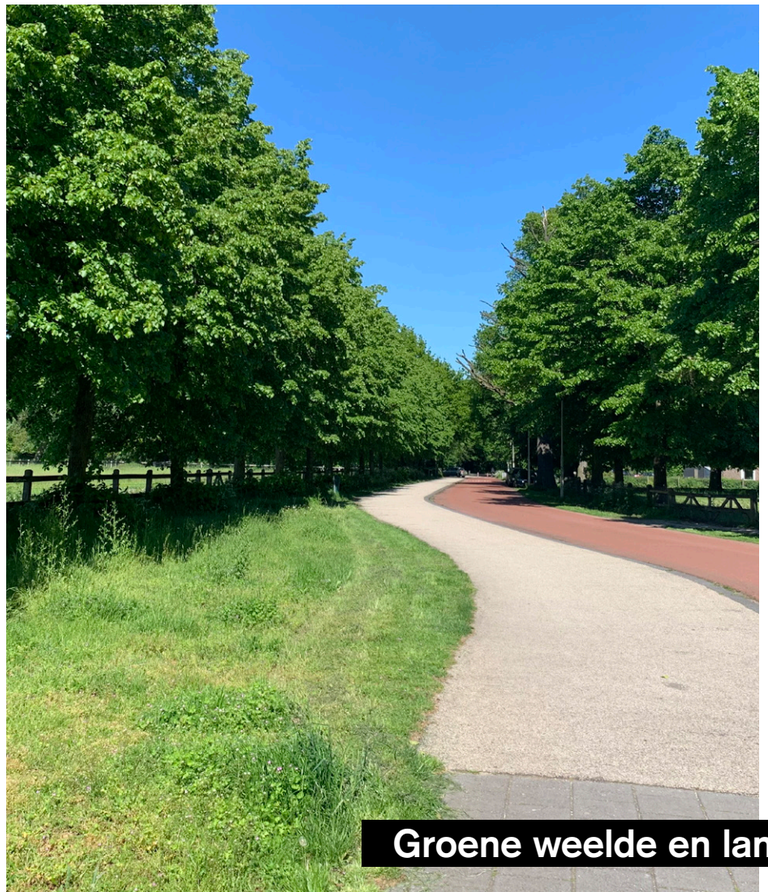

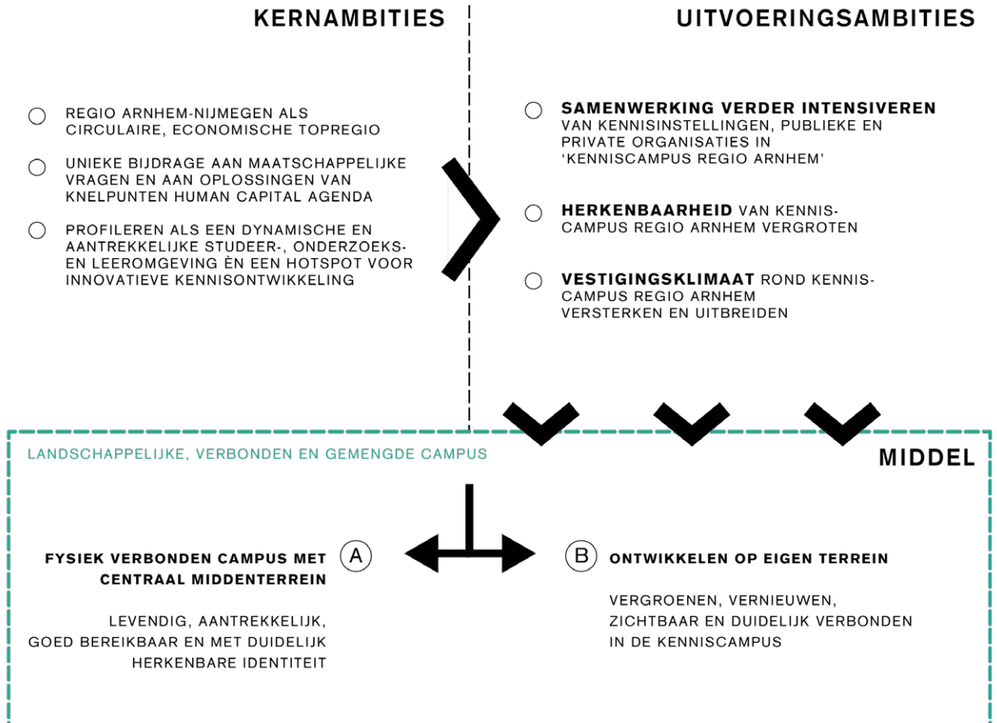
Afgesloten eilanden maken een versnipperd gebied

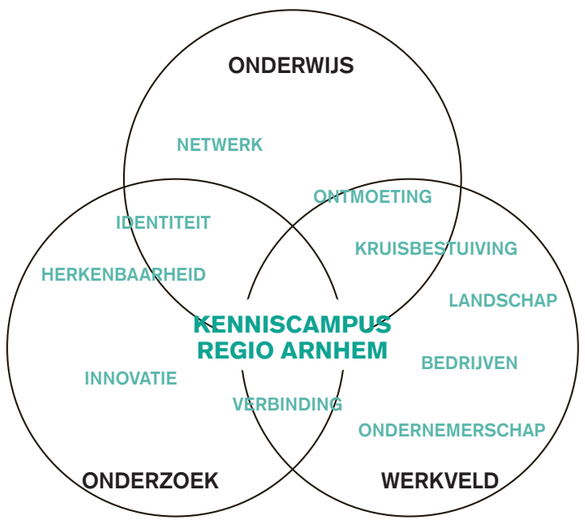

Groene weelde en landschappelijke rijkdom

Kernambities worden waargemaakt door uitvoeringsambities

In Kenniscampus Regio Arnhem komen onderwijs, onderzoek en werkveld samen. De campus faciliteert met haar verbindende, ruimtelijke structuur en plekken: kruisbestuiving, innovatie, ontmoeting en netwerken.

Ambitie en identiteit

Onderwijs en onderzoek vormen een belangrijk onderdeel van de economische vitaliteit en veerkracht van Arnhem, van Velp en van de regio. Na een periode van onderzoek en overleggen is nu het moment om aan te sluiten bij het regionaal momentum.

In de afgelopen jaren is de toekomst van de kennisinstellingen in Arnhem en Velp uitvoerig onderzocht. De centrale ambitie is in 2020 in het rapport 'Toekomstvisie KRA' als volgt beschreven: 'De ambitie van het project Kenniscampus regio Arnhem is het realiseren van toekomstgericht onderwijs- en (praktijk)onderzoek dat bijdraagt aan het oplossen van maatschappelijke vraagstukken en relevant is voor arbeidsmarkt van de regio. "We willen ons profileren als een dynamische en aantrekkelijke studeer- en leeromgeving en een hotspot voor innovatieve kennisontwikkeling in de volle breedte."' Het accent ligt op energie en andere sectoren met knelpunten op de arbeidsmarkt, zoals circulair bouwen, onderwijs, technologie, groen en IT. Samen met het regionaal en lokaal momentum volgen uit dat onderzoek drie kernambities (linkerpagina) en drie uitvoeringsambities.

Uitvoeringsambitie: samenwerking

Om de drie kernambities te verwezenlijken is een goede samenwerking tussen alle kennisinstellingen, publieke- en private organisaties noodzakelijk. Die samenwerking kan plaatsvinden in 'Kenniscampus Regio Arnhem' tussen verschillende opleidingen onderling, maar ook tussen opleidingen en het bedrijfsleven en de stad (bijv. leven lang ontwikkelen). Uit deze verschillende vormen van samenwerking op passende niveau's in *minors*, onderzoeken, stages, prestigeprojecten, *living labs* etc. ontstaat kennis en innovatie. Met zo'n unieke manier van scholing kan de KRA bijdragen aan de Human Capital Agenda en oplossingen voor de maatschappelijke uitdagingen van de regio.

Uitvoeringsambitie: herkenbaarheid

Door Kenniscampus Regio Arnhem een herkenbare identiteit te geven, kunnen kennisinstellingen en anderen als collectief opereren en kan een (inter)nationale naam worden opgebouwd. Omdat de instellingen individueel blijven bestaan is een collectieve plek nodig om de campus gezicht te geven en de verschillende instellingen met elkaar te verbinden. De groene inrichting en beleving van het gebied maken het geheel tot een unieke en samenhangende omgeving. Gemeenschappelijke beeldtaal en vormgeving van gebouwen en van buitenruimte over de gehele campus draagt bij aan de herkenbaarheid en gemeenschappelijke identiteit.

Uitvoeringsambitie: vestigingsklimaat

Door fysieke ingrepen en de ontwikkeling van netwerk en samenwerking kan er een sterk en aantrekkelijk vestigingsklimaat worden gerealiseerd. Een goede interne fysieke verbinding stimuleert de samenwerking en ontmoeting. Tegelijk delen gebruikers van de campus faciliteiten en functies zoals studentenhuisvesting, sportvoorzieningen, studeer- en onderzoeksplekken, proeftuinen/*living labs* en een diversiteit van ontmoetingsplekken. Op de campus wordt nadrukkelijk verbinding gezocht met bedrijven en andere organisaties. Vanuit OV-punten is de campus uitstekend te voet of met fiets bereikbaar, terwijl ook wordt voorzien in goede bereikbaarheid per auto en parkeerplaatsen. Door de kennisinstellingen wordt geïnvesteerd in functies die het onderwijs- en onderzoeksklimaat versterken, terwijl ook nieuwe verbindingen met publieke- en private organisaties worden gelegd.

Landschappelijke, verbonden en gemengde campus

Als middel om de ambities te bereiken wordt geïnvesteerd in een landschappelijke, verbonden en gemengde campus. Daarvoor wordt tegelijk naar twee sporen gekeken:
A) een fysiek verbonden campus met centraal middengebied waar alle kennisinstellingen en betrokken publieke en private organisaties gezamenlijk de ontwikkeling gaan vormgeven;
B) individuele ontwikkelingen op eigen terrein zoals verder vergroenen, vernieuwen en zichtbaar en duidelijk verbinding maken met de Kenniscampus.

In het rapport Toekomstvisie KRA uit 2020 wordt de wens van de kennisinstellingen om een fysiek goed verbonden campus met gedeelde functies als noodzakelijk omschreven. Men wil een levendige, aantrekkelijke en goed bereikbare campus met plek om te leren, werken, onderzoeken, sporten, recreëren, ondernemen, innoveren en op een groene plek elkaar te ontmoeten. Bij enkel ontwikkeling op eigen terrein blijft de gewenste samenwerking, uitstraling en herkenbaarheid een uitdaging. Daarom wordt ingezet op deze twee sporen tegelijkertijd.

LANDSCHAPPELIJKE CAMPUS

VERBONDEN CAMPUS

GEMENGDE CAMPUS

Kenniscampus Regio Arnhem moet uitgroeien tot een unieke plek in de stad en in de regio. De bijzondere ligging tussen stad en landschap geeft KRA veel potentie en is een drager van haar identiteit en karakter. De ambitie voor de Kenniscampus is vertaald in drie principes en een aantal belangrijke ruimtelijke en programmatische opgaven. De drie principes vormen de basis van de ontwikkeling van Kenniscampus Regio Arnhem. In de vervolgfase wordt de uitwerking van deze principes onderzocht:

Principe: landschappelijke campus

Kenniscampus Regio Arnhem bevindt zich op het snijvlak tussen stad en landschap. Omringd door parken en oude landgoederen en als laatste uitloper van de Veluwe ligt KRA midden in de stad. Deze unieke positie bepaalt het karakter van de campus. Overal op de campus is de groene identiteit voelbaar. De buitenruimte met paden, entrees, ontmoetingsplekken en sportvoorzieningen, heeft een sterk natuurlijk karakter en draagt samen met de gebouwen bij aan de biodiversiteit. Het landschappelijke karakter is een drager van de identiteit van de campus: logo, *signage*, beplanting, ontmoetingsplekken etc.

Principe: verbonden campus

De campus heeft intern en extern een uitstekende bereikbaarheid. Vanaf OV-stations is de campus goed en veilig bereikbaar. Met een nieuwe centrale verbinding wordt geambieerd dat alle kennisinstellingen efficiënt met elkaar verbonden zijn voor voetgangers en fietsers. Een uitgebreid netwerk van paden ondersteunt het centrale pad. Aan het centrale pad hebben alle gebouwclusters een duidelijke entree wat zorgt voor een heldere oriëntatie op alle delen van de campus. Bij de gebouwclusters zijn voldoende parkeerplekken. Vanaf hier kunnen bezoekers en gebruikers te voet of per deelfiets (of gelijkwaardig) de andere gebouwen bereiken. De fysieke verbinding maakt ook de mentale verbinding sterk. Studenten van alle verschillende opleidingen ontmoeten elkaar op de campus in de gedeelde buitenruimte en in de gedeelde gebouwen. Een inspiratieroute tussen KRA en IPKW vormt een kans om beide gebieden met elkaar verbinden en van meerwaarde te zijn voor bewoners uit omliggende wijken. Deze route is geen onderdeel van KRA, maar vindt wel aansluiting op de campus.

Principe: gemengde campus

Het streven is een kenniscampus te realiseren waar niet alleen wordt gestudeerd en onderzoek gedaan, maar ook ruimte is om te sporten, te ondernemen, te wonen, te presenteren en te exposeren. Waar bedrijven zich willen vestigen op, en verbinden aan de campus kan door samenwerking in minoren, onderzoeken, *living labs* en prestigeprojecten, kennis en human capital op verschillende niveau's verder worden vergroot. Er zal onderzoek worden gedaan naar hoe programma goed kan worden gecombineerd: gemengde woonconcepten gaan bijvoorbeeld samen met sportfaciliteiten en onderzoeks- en werkruimtes. Evenementen op de campus kunnen variëren van carriérebeurzen tot seminars en de presentatie van de nieuwe waterstofauto.

Ruimtelijke en programmatische opgaven

De belangrijkste ruimtelijke en programmatische opgaven voor het realiseren van KRA zijn:

- duidelijke & herkenbare identiteit op de hele campus
- inrichting van bestaande- en nieuwe campusdelen versterkt groene karakter
- 'campuspad' als drager voor de campus van de toekomst
- van introvert naar extravert: bestaande en nieuwe gebouwen krijgen waar mogelijk een voorkant aan het campuspad
- onderzoekslocatie middengebied: nieuw gedeeld programma wordt geconcentreerd op een centrale plek; het hart van de campus
- uitstekende bereikbaarheid van de hele campus volgens STOMP-principe

Deze opgaven zijn verbeeld op de hierna-volgende ambitiekaart. Op de pagina na de ambitiekaart worden zij verder kort toegelicht. Daarnaast wordt de aanbeveling gedaan een aantal vervolgonderzoeken te doen. De vervolgonderzoeken worden op dezelfde pagina toegelicht.

Ambitiekaart

Route naar
IPKW

LEGENDA

- Onderzoekslocatie middengebied
- Zone voor Campuspad
- Ecologische verbinding spoor
- Van introvert naar extravert
- Vergroenen van bestaand en nieuw campusgebied

0 50 100 150 200

gemeente Rheden
Yuverta
gemeente Arnhem
HAN_
van hall larenstein
ZUS
ZUIDS URBANES SENSIBELES

Opgaven en aanbevelingen

Het Ambitiedocument en de bijbehorende ambitiekaart brengen de gewenste groei van Kenniscampus Regio Arnhem in beeld. In de volgende fase van de ontwikkeling van de KRA zal een aantal programmatische en ruimtelijke opgaven nader onderzocht moeten worden.

Duidelijke & herkenbare identiteit op de hele campus

Kenniscampus Regio Arnhem is een verzameling kennisinstellingen en (toekomstig) publieke en private organisaties. Om alle individuele partijen te verbinden in één campusomgeving is een duidelijke & herkenbare identiteit van de campus nodig. Hiervoor wordt gedacht aan een gemeenschappelijke beeldtaal en vormgeving van openbare ruimte en gebouwen over de gehele campus nodig, evenals het vergroten van de samenhang in het fysieke domein.

Inrichting van bestaande en nieuwe campusdelen versterkt groene karakter van de campus

Investeringen en veranderingen van de nieuwe en bestaande buitenruimte of gebouwen op de campus hebben bij voorkeur een versterking van het groene karakter tot gevolg. Met het ontwerp van buitenruimte wordt actief bijgedragen aan de biodiversiteit. Voor nieuwbouw wordt voorgesteld met het puntenplan ‘natuurinclusief bouwen’ van gemeente Arnhem te werken. Kennisinstellingen hebben de ambitie, in lijn met de landelijke afspraken, om bestaande gebouwen en terreinen waar mogelijk verder te verduurzamen en te vergroenen. Partijen willen gezamenlijk onderzoeken waar de ambities verder versneld kunnen worden.

Campuspad als drager voor de campus van de toekomst

Om bestaande en nieuwe locaties binnen de Kenniscampus op een herkenbare manier met elkaar en met de omgeving te verbinden is een gemeenschappelijke drager nodig. Het is de ambitie om een gemeenschappelijk Campuspad te ontwikkelen, wat als efficiënte, veilige en herkenbare verbinding tussen de kennisinstellingen functioneert, met een herkenbaar profiel met ruimte voor voetgangers en fietsers. Het vormt ook de belangrijkste gezamenlijke openbare ruimte van de campus, waarbij de inrichting en vormgeving bijdraagt aan de identiteit van de campus.

Op welke wijze het Campuspad stap voor stap kan worden ontwikkeld van de huidige voet- en fietsverbindingen naar een volwaardige ruggengraat van de campus is onderdeel van de vervolgopgave. Hierbij onderzoeken we niet alleen de functionaliteit en de vormgeving van deze route, maar brengen we ook ‘probleemplekken’ in beeld zoals: waar dichte bossages problemen voor sociale veiligheid en oriëntatie veroorzaken, waar infrastructuur een barrière vormt en waar beheer en openingstijden van gevoelige campusterreinen een rol spelen.

Van introvert naar extravert: bestaande en nieuwe gebouwen krijgen een voorkant aan het Campuspad

Nagenoeg alle gebouwen van Kennisinstellingen staan in de huidige situatie met hun rug naar buiten waardoor het onduidelijk is waar de ingangen zijn en bezoekers zich niet welkom voelen. In de nieuwe situatie krijgen bestaande en nieuwe gebouwen waar mogelijk een duidelijke voorkant naar het Campuspad. De ruimte bij de ingangen wordt zoveel mogelijk ingericht als groene ontmoetingsplek. Hiermee wordt de functionaliteit van het campuspad versterkt en de gemeenschappelijke identiteit ondersteund. Het definiëren van de specifieke maatregelen maakt deel uit van de vervolgopgave.

Onderzoekslocatie middengebied: nieuw gedeeld programma wordt geconcentreerd op een centrale plek/hart van de campus

Het geloof in het centraal clusteren van nieuwe, gedeelde voorzieningen waar studenten, docenten, bedrijven, wijkbewoners en culturele instanties elkaar kunnen vinden is groot. De inrichting biedt een *common ground* voor alle gebruikers van de Kenniscampus en gezamenlijke activiteiten kunnen hier plaatsvinden. Studentenhuisvesting en mogelijk *short stay* kunnen in het middengebied een plek krijgen. De toepassing daarvan dient nader te worden onderzocht waarbij gedacht kan worden aan gemengde concepten voor verschillende doelgroepen (studenten, kenniswerkers, starters) in combinatie met sport-, onderzoeks- en werkruimtes. Naast studentenhuisvesting wordt bijvoorbeeld gedacht aan gedeelde functies zoals: sportruimtes, studieplekken, onderzoeksplekken, expo- en congresruimtes, tentamenfaciliteiten, ruimte voor startups, een campusshop en meer. Onderzocht wordt of en hoe gebruik gemaakt kan worden van (sport-) faciliteiten in de omgeving. Het ontwikkelen van een gemeenschappelijk hart van de campus opent kansen voor kennisinstellingen en bedrijven om samen te werken in onderwijs en praktijkgericht onderzoek.

Uitstekende bereikbaarheid van de hele campus volgens STOMP-principe

Onderzocht wordt hoe het STOMP-principe (Stappen, Trappen, OV, deelMobiliteit en Privéauto) leidend kan zijn voor mobiliteit op de campus. Voetgangers, fietsers en OV krijgen voorrang en voorkeur over privé-auto’s. De campus blijft voor alle modaliteiten goed bereikbaar. Een verkeersonderzoek en onderzoek naar mobiliteit moeten uitwijzen welke mogelijkheden er zijn om de bereikbaarheid volgens het STOMP-principe in te voeren. Een werkgeversbenadering maakt daarbij deel uit van het palet aan mogelijkheden. Onderzoek naar de verbinding tussen OV-punten (de stations Presikhaaf en Velp) en de campus is noodzakelijk. Naast een brede verkeersstudie zijn er twee opgaven die de interne bereikbaarheid en ontsluiting van de campus bepalen. Deze twee opgaven zijn randvoorwaardelijk voor het toekomstige verkeerssysteem:

- Het Campuspad en een uitgebreider padensysteem maken het voor voetgangers en fietsers mogelijk om zich efficiënt over de campus te verplaatsen. Fietsenstallingen worden duidelijk zichtbaar en vlakbij ingangen gesitueerd om gebruik van fietsen en soortgelijken te stimuleren. Deelfietsen of soortgelijken krijgen de ruimte om efficiënte verplaatsing van bezoekers zonder fiets (bijv. gebruikers die met de auto komen) te faciliteren (onderdeel van vervolgonderzoek).

- Onderzocht wordt of de Kenniscampus autoluw kan worden. De huidige parkeerterreinen liggen verspreid over de verschillende onderwijslocaties. Parkeeronderzoek kan worden gedaan om mogelijk tot een slimmer en collectiever systeem te komen wat bijdraagt aan het STOMP-principe. Het verminderen van de ruimte die verkeer en parkeren inneemt schept mogelijk ruimte voor de vergroeningsopgave van de campus.

Vervolgonderzoeken

Om de ambities verder te brengen zullen er in de volgende fase een aantal vervolgonderzoeken moeten worden uitgevoerd. Deze onderzoeken richten zich op vier thema’s:

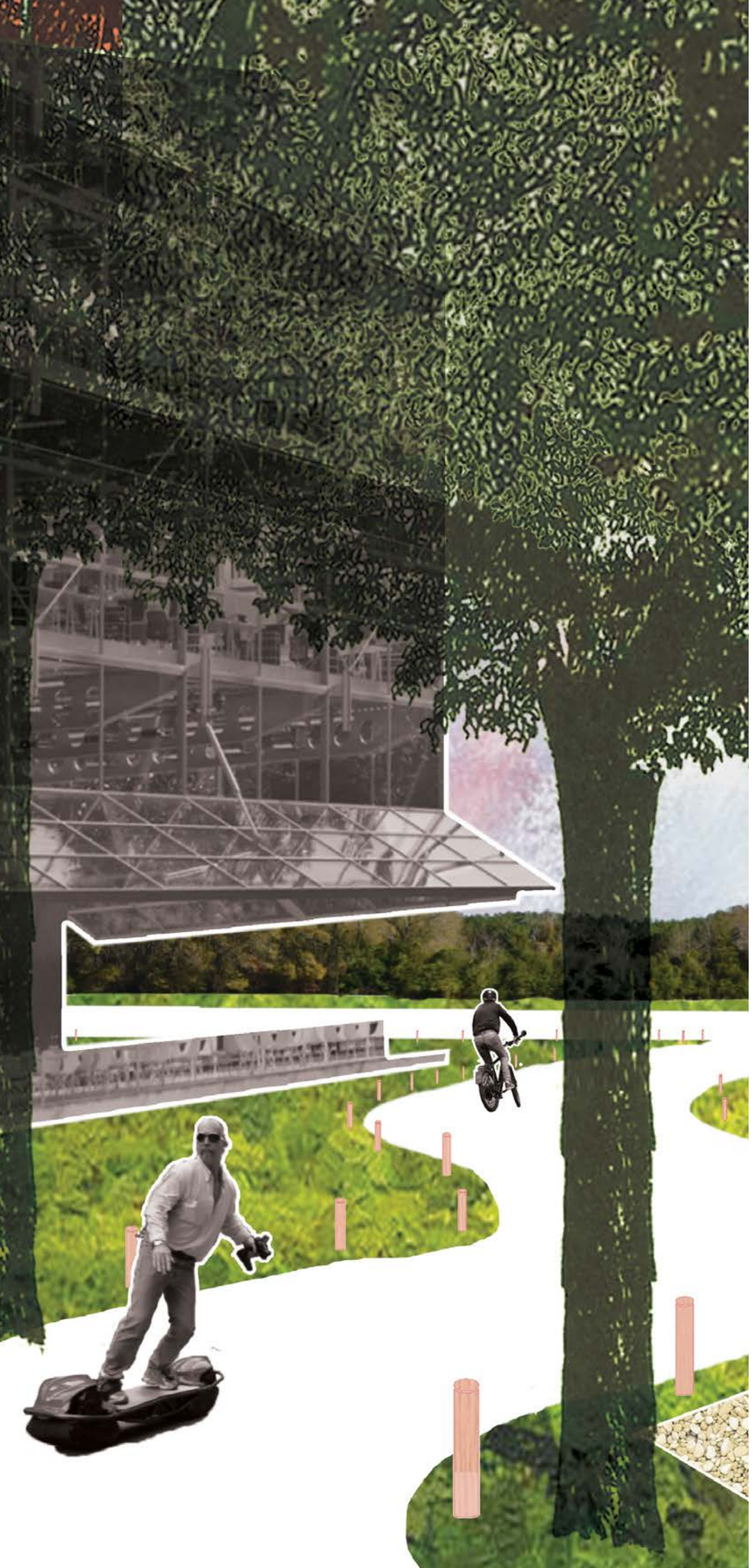
Vervolgonderzoek
FUNCTIONEEL PROGRAMMA
Verkenning gezamenlijk gebruik middengebied en invulling beoogd programma (hierboven opgesomd) en met aandacht voor de relatie met bestaand programma en het ontwikkelperspectief

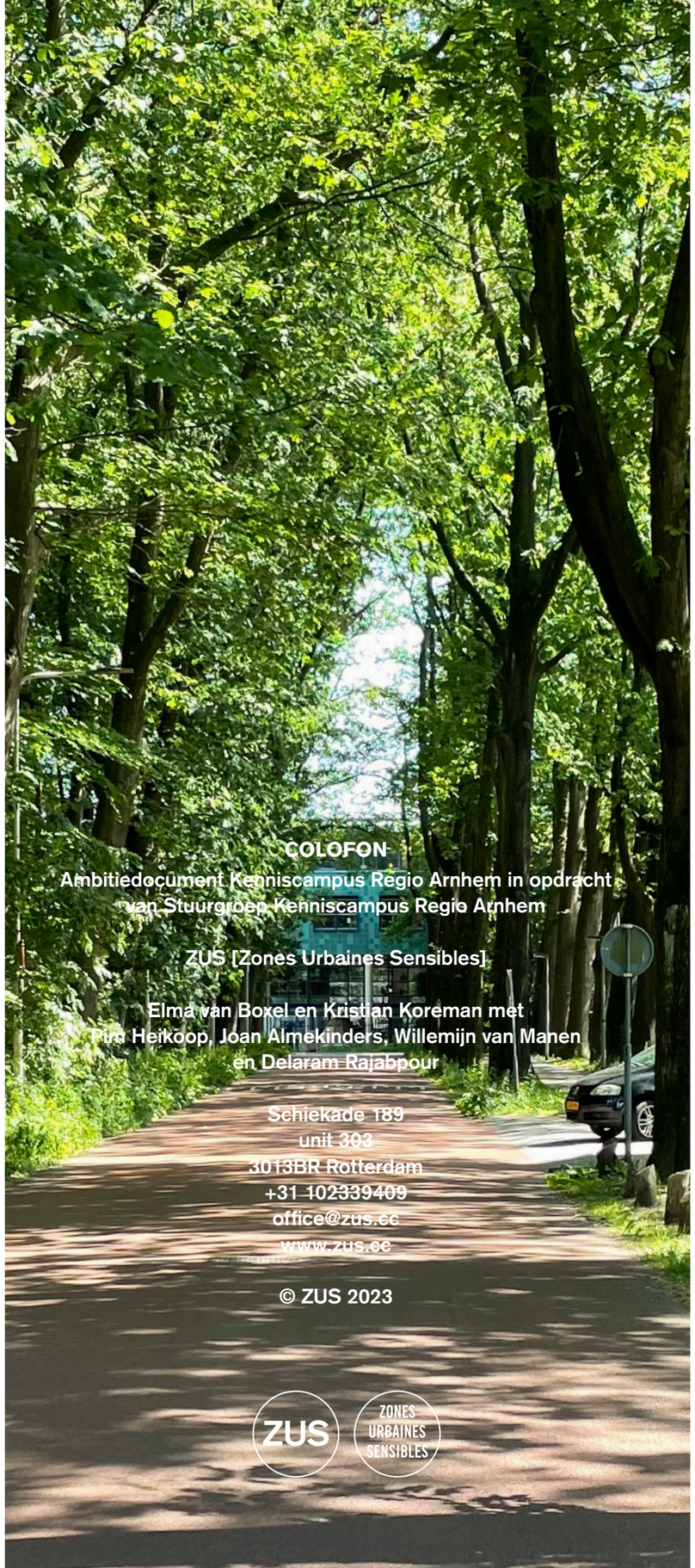
Vervolgonderzoek
HERKENBARE IDENTITEIT
Verkennen wat de gemeenschappelijke identiteit is en hoe deze vervolgens in het gebied versterkt kan worden, onder andere door beeldtaal.

Vervolgonderzoek
DUURZAME MOBILITEIT
Gebiedsstudie in relatie tot duurzaam mobiliteitsplan en met aandacht voor de positie van het campuspad, fietsen en wandelen, verbinding OV-locaties, autobereikbaarheid en parkeren.

Vervolgonderzoek
CAMPUSMANAGEMENT
Verkennen van een aanpak voor campusmanagement met aandacht voor doelstelling, werkwijze en organisatiestructuur.

In een samenwerkingsovereenkomst tussen de vijf partijen kunnen concrete afspraken gemaakt worden over de uitvoering van de onderzoeken en de verdere samenwerking

COLOFON

Ambitiedocument Kenniscampus Regio Arnhem in opdracht van Stuurgroep Kenniscampus Regio Arnhem

ZUS [Zones Urbaines Sensibles]

Elma van Boxel en Kristian Koreman met
Pim Heikoop, Joan Almekinders, Willemijn van Manen
en Delaram Rajabpour

Schiekade 189
unit 303
3013BR Rotterdam
+31 102339409
office@zus.cc
www.zus.cc

© ZUS 2023

ZUS

ZONES URBAINES SENSIBLES

B en W-voorstel

portefeuillehouder	begrotingsprogramma	draagt bij aan Global Goal(s)
Carol van Eert	5 Bestuur & Veiligheid	11 Duurzame steden en gemeenschappen 17 Partnerschappen om doelstellingen te bereiken

b en w-vergadering	agendapunt	bijlage(n)
19-03-2024		

rol raad
Ter kennisneming

Onderwerp
Zienswijze College op Advies werkgroep Verbonden Partijen

INHOUD VOORSTEL

1. Kennisnemen van de prioritering van Verbonden Partijen zoals geformuleerd door de werkgroep.
2. Instemmen met het advies van de werkgroep Verbonden Partijen inzake informeel overleg voorafgaand aan de voorbereidende vergadering en de instelling van raadsrapporteurs.
3. De zienswijze vast te stellen een aan te bieden aan de Raad.

1 Wat is de aanleiding?

Rhedense raadsleden willen graag in voldoende mate grip hebben op verbonden partijen. In een tijd waarin een groot deel van de gemeentelijke begroting naar samenwerkingsverbanden gaat en waarin binnen samenwerkingen beleidsrijke dossiers worden afgehandeld, geven veel raadsleden aan te weinig grip te ervaren. Daarmee bedoelen ze dat ze ten opzichte van deze samenwerkingsverbanden onvoldoende hun democratische verantwoordelijkheid kunnen invullen.
Raadsleden ervaren dat zij onvoldoende kunnen sturen op de taakuitvoering van verbonden partijen en zijn vaak benieuwd wat het concreet de gemeente Rheden oplevert.
Op 1 juli 2022 is de wijziging van de Wet gemeenschappelijke regelingen (Wgr) in werking getreden. Deze wijziging heeft als voornaamste doelstelling de democratische legitimatie van gemeenschappelijke regelingen te versterken. Aanvullend hierop heeft het Bestuurlijk Coördinatieoverleg (BCO) op 27 februari 2023 besloten tot instelling van een werkgroep verbonden partijen. Deze werkgroep heeft als opdracht te komen met een advies aan de raad om de grip, of liever gezegd de greep, op de samenwerkingsverbanden te verstevigen en tot een prioritering van de Rhedense samenwerkingsverbanden te komen.

2 Kern van het advies van de werkgroep Verbonden Partijen

De kern van het advies van de werkgroep luidt;

- De volgende samenwerkingsverbanden te prioriteren:
    a. De Groene Metropoolregio
    b. Modulaire regeling sociaal domein
    c. De Connectie
    d. De ODRA
- Voorafgaand aan een formele vergadering, structureel een informeel moment in te plannen en voor te bereiden door de griffie voor de vier geprioriteerde verbonden partijen met deelname van de ambtelijk contactpersoon, de portefeuillehouder en een twee raadsrapporteurs;
- Per geprioriteerd samenwerkingsverband twee raadsrapporteurs en een coördinator raadsrapporteurs uit het midden van de raad aan te wijzen.

3 Zienswijze College

Het College valt op dat in de prioritering de VGGM niet is opgenomen. Dit is een samenwerking met een grote maatschappelijke impact, beleidsrijk en strategisch en een hoge financiële gemeentelijke bijdrage. Wellicht ten overvloede merken wij op dat de Groene Metropoolregio geen beleid vaststelt, daarvoor moet zij altijd naar de gemeenteraden.
Drie van de vier samenwerkingsverbanden zijn sterk uitvoerend/operationeel van karakter maar ontvangen wel een behoorlijke financiële bijdrage vanuit de eigen begroting.

Het College juicht de informele vrije en veilige gedachtewisseling zeer toe. Met name op de meer strategische (toekomstgerichte en lange termijn impact) samenwerkingen. Deze vrije gedachtewisseling is o.i. primair gericht op begrip en gemeenschappelijke beeldvorming, in een later stadium op grip. We zien dit informele overleg dan ook nadrukkelijk als een 2-richtingenverkeer op hoofdlijnen (verdiepend op het begrip). Portefeuillehouder en ambtenaren kunnen de gesprekken dan ook benutten voor spiegeling aan de opvattingen van de Raad (via de raadsrapporteurs).

Wij vragen aandacht voor een zorgvuldig proces waarlangs de raadsrapporteurs vraagpunten ophalen bij de Raad en weer terugkoppelen.

Ter overweging geeft het College het volgende mee;

- voor de Groene Metropoolregio zouden de raadsrapporteurs identiek kunnen zijn aan de vertegenwoordigers in de RAC (Regio Agenda Commissie).
- wellicht zou ook adhoc een directielid/vertegenwoordiger van de Verbonden Partij aan het informeel overleg kunnen deelnemen.

De Steeg,

Aan de colleges van B&W van gemeenten Rheden en Rozendaal

Betreft: ongevraagd advies tbv wachttijden WMO voorzieningen

21 oktober 2023

Geachte Collegeleden,

In de vergadering van de Adviesraad Sociaal Domein zijn door leden zorgen geuit over de onaanvaardbare, lange wachttijden voor de behandeling van meldingen voor Wmo-voorzieningen, met name voor 'wonen', 'rollen' en 'vervoer'. Meerdere leden hebben signalen ontvangen van hun achterban.

Voor onze vergadering van 29 september hebben wij - met dank - de raadsinformatiebrief over dit onderwerp ontvangen. Hierop geven we graag een reactie in de vorm van dit ongevraagd advies. Dit doen wij niet zozeer om kritiek te leveren, maar vooral om helpend te zijn in het belang van onze inwoners. Wij hopen dat u dit advies ter harte neemt en worden graag op de hoogte gehouden van het vervolg.

Kijkje in de keuken bij andere gemeenten
De raadsinformatiebrief roept veel vragen op en neemt de zorgen over het ontbreken van een oplossing geenszins weg. Er wordt een opsomming gegeven van maatschappelijke ontwikkelingen die de wachttijden doen oplopen. De genoemde ontwikkelingen bestaan al veel langer zoals de wachttijden ook al langer bestaan. Als eerste wordt de dubbele vergrijzing genoemd. Rheden is niet de enige gemeente met een dubbele vergrijzing en dit gegeven is ook zeker niet nieuw (zie de artikelen in het themanummer in het tijdschrift Medisch Contact in 2018 over de aanpak van de dubbele vergrijzing in onze gemeente, met name in Velp). We mogen toch verwachten dat de ambtelijke formatie en deskundigheid past bij de lokale kenmerken en behoeften van onze inwoners.
Ons advies: leer van vergelijkbare gemeenten waar geen of nauwelijks wachtlijsten zijn. Zijn er verbeteringen mogelijk in uw werkproces?

Vereenvoudigen van gemeentelijke procedures
U wijt de wachttijden aan het zorgvuldige proces dat nodig is om een aanvraag in behandeling te nemen, het onderzoek dat vervolgens door de gemeente zelf moet worden uitgevoerd, de beperkte beschikbaarheid van aannemers voor uitvoering van woningaanpassingen en/of de levertijden van hulpmiddelen. Dat is ons inziens niet het gehele probleem. De klachten die wij horen gaan namelijk vooral over de doorlooptijd van de gemeentelijke procedures en de gebrekkige communicatie met inwoners hierover.
Ons advies: versnel het verstrekken van vergunningen voor Wmo-voorzieningen die vrij 'standaard' toegewezen moeten worden, zoals de overkapping voor een scootmobiel.

Behoud van bruikbare aanpassingen aan woningen
De Adviesraad heeft de starre houding van Vivare als het gaat om de eis om hun huurwoningen weer in oorspronkelijke staat terug te brengen bij verhuizing eerder bij u aangekaart. Het is een verspilling van geld, goederen en menskracht. Maar er wordt ook niet goed samengewerkt met het Wmo-loket als goed bruikbare aanpassingen worden verwijderd. Ook belemmert deze starheid de doorstroming. Van de wooncoaches van Incluzio begrijpen we dat inwoners opzien tegen het in oorspronkelijke staat terug brengen en daarom minder snel doorstromen naar een geschiktere woning. Vervelend voor de inwoner die in een minder geschikte woning zit, en voor de inwoner die daardoor langer op

een huurwoning moeten wachten.
Ons advies: ga nogmaals het gesprek aan met Vivare over het behoud van bruikbare aanpassingen in woningen.

Voldoen aan wettelijke kaders en de inwoner hierover informeren
Er zit ook een andere kant aan de wachttijden. De gemeente stelt zelf de kaders vast voor een wettelijke doorlooptijd van melding, onderzoek en toewijzing van een voorziening. Deze worden schromelijk overtreden wat in juridisch opzicht volstrekt niet kan. Reden genoeg om in bezwaar te gaan of een klacht in te dienen. Kwetsbare en niet mondige inwoners doen dit niet, soms ook uit angst om benadeeld te worden of omdat zij hun rechtspositie niet kennen. U heeft als overheid een taak om inwoners te beschermen in hun rechtspositie. U doet zelfs momenteel onderzoek naar de verbetering hiervan.
Ons advies: wijs de inwoner (beter) op zijn/haar rechten bij overschrijding van de termijnen.

Meedoen in de samenleving
De consequentie van de lange wachttijden voor het in behandeling nemen van een melding voor bijvoorbeeld een scootmobiel is dat inwoners ernstig gehinderd worden in het meedoen in de samenleving, zelfredzaamheid, welzijn en geluk. Een van onze inwoners heeft onlangs als voorbeeld hiervan zijn verdrietige verhaal in de Gelderlander gedaan over wat het betekent om aan huis gekluisterd te zijn en onnodig een beroep te moeten doen op zijn netwerk.

Perspectief voor inwoners
U beoordeelt de gevolgen van uw eigen tekortkomingen als schrijnend voor de inwoner. En dat oordeel delen wij met u. Helaas verwacht u op korte termijn ook geen verbetering. Hoezeer wij uw inspanningen ook waarderen, het is onaanvaardbaar dat onze inwoners hier voorlopig maar mee moeten leren leven zonder enige vorm van perspectief en houvast. Deze houding doet het vertrouwen van de samenleving in de overheid geen goed.
Ons advies: bied de inwoner een perspectief. Informeer hem/haar over hoe lang hij/zij nog moet wachten. En kijk naar het bieden van alternatieven of tijdelijke oplossingen in de tussenliggende periode, zeker als niets doen in zijn/haar specifieke situatie onverantwoord is.

Tot slot
Communiceer respectvol met de inwoner. Geef de inwoner het gevoel dat de overheid er voor hen is, juist nu. Zo voorkomt u de vele boze telefoontjes en klachten van inwoners en een negatieve pers, maar bovenal voorkomt u dat burgers het vertrouwen in hun overheid nog verder verliezen.

Met vriendelijke groet, namens de Adviesraad Sociaal Domein

Angela Vos, voorzitter

gemeente Rheden

Velp | Rheden | De Steeg | Ellecom
Dieren | Spankeren | Laag-Soeren

Gemeentehuis Pres. Kennedylaan 104-108 | 6883 AX Velp | Postbus 9110 | 6994 ZJ De Steeg
T (026) 49 76 911 | F (026) 49 76 518 | E gemeente@rheden.nl | www.rheden.nl

Adviesraad sociaal domein Rheden en Rozendaal
T.a.v. mevrouw Vos

datum	zaaknummer	uw brief/kenmerk
6 maart 2024	RHD- 894301	
behandeld door	**doorkiesnummer**	**bijlage(n)**
Gerthy Starink		

onderwerp
Reactie op advies wachttijden Wmo voorzieningen

Beste mevrouw Vos,

Op 21 oktober 2023 heeft u ons een brief gestuurd met uw zorgen over de wachttijden van behandeling van meldingen voor Wmo voorzieningen voor de onderdelen: wonen, rollen en vervoer. Hartelijk dank voor uw brief en wij stellen het op prijs dat u ons wijst op zaken en ons de ruimte geeft hierop te reageren.

Vooruitlopend op deze brief bent u in uw vergadering van 17 november 2023 al geïnformeerd door mevrouw Jansen (manager domein Samenleving). Hier is ook een nadere toelichting gegeven op de informatie uit de raadsinformatiebrief (september 2023) die u heeft ontvangen. Graag geven wij aan dat wij het ook heel vervelend vinden dat er wachttijden zijn in onze gemeente en dat wij er alles aan doen, binnen onze mogelijkheden, deze wachttijden aan te pakken. Hieronder onze reactie op uw opmerkingen en adviezen.

1. Kijkje in de keuken bij andere gemeenten

adviesraad: *leer van vergelijkbare gemeenten waar geen of nauwelijks wachtlijsten zijn. Zijn er verbeteringen mogelijk in uw werkproces?*
Antwoord:
Een rondje langs verschillende gemeenten in de regio leert ons dat onze werkprocessen in grote lijnen overeenkomen met die in vergelijkbare gemeenten. Wel viel op dat een aantal gemeenten meer vragen telefonisch afhandelt dan in Rheden gebruikelijk is. Daarnaast worden bepaalde vragen vaak al gelijk bij de toegang, sociaal meldpunt, afgehandeld. Wij onderzoeken of wij in Rheden ook meer vragen telefonisch kunnen afhandelen en of bepaalde vragen door onze collega's van het sociaal meldpunt kunnen worden afgehandeld.

2. Vereenvoudigen gemeentelijke procedures

adviesraad: *versnel het verstrekken van vergunningen voor Wmo-voorzieningen die vrij 'standaard' toegewezen moeten worden, zoals de overkapping voor een scootmobiel.*
Antwoord:
Wij gaan nieuwe vragen van inwoners die al langer bij ons bekend zijn uit eerdere aanvragen sneller afhandelen. Om de wachtlijst op korte termijn zoveel als mogelijk in te lopen zijn meerdere dagen (wij noemen dit 'buffeldagen') georganiseerd waarop de consulenten inwoners met een eenvoudige vraag, en inwoners die al langer bekend zijn bij de gemeente, bellen om telefonisch onderzoek te doen en vragen af te handelen. Op deze manier is de wachttijd 6 maanden.

3. Behoud van bruikbare aanpassingen aan woningen

adviesraad: *ga nogmaals het gesprek aan met Vivare over het behoud van bruikbare aanpassingen in woningen.*

Antwoord:

Wij zijn, en blijven, hierover met Vivare in gesprek. Woningen die rolstoelgeschikt zijn worden altijd passend aangeboden. Vivare neemt daarover contact op met de gemeente om te vragen of er een inwoner is met een indicatie voor een rolstoelgeschikte woning. Deze werkwijze willen wij ook voor woningen die zijn aangepast als 'levensloopgeschikt'. Het gaat dan vaak over eengezinswoningen waar door de gemeente een traplift is gerealiseerd, de toegang en de doorgang zijn aangepast en waarin keuken- en/of badkameraanpassingen zijn gedaan. Vivare gaat bestaand bezit zoveel mogelijk aanpassen als levenssloopgeschikt en meer levensloopgeschikt bouwen.

4. Voldoen aan wettelijke kaders en de inwoners hierover informeren

adviesraad: *wijs de inwoner (beter) op zijn/haar rechten bij overschrijding van de termijnen.*

Antwoord:

Inwoners kunnen zich laten adviseren en ondersteunen door een onafhankelijk clientondersteuner van Stichting MEE. Ook bij de sociaal raadsman van Incluzio kan een inwoner terecht voor advies en ondersteuning. Onze consulenten brengen inwoners op de hoogte van de klachtenprocedure. Informatie hierover staat ook op de site van de gemeente. In de beschikkingen die worden verstuurd staat informatie over het indienen van bezwaar op een besluit.

5. Meedoen in de samenleving en perspectief voor inwoners

advies: *bied de inwoner een perspectief. Informeer hem/haar over hoe lang hij/zij nog moet wachten. En kijk naar het bieden van alternatieven of tijdelijke oplossingen in de tussenliggende periode, zeker als niets doen in zijn/haar specifieke situatie onverantwoord is.*

Antwoord:

Met een brief gaan wij inwoners die een melding doen bij de Wmo informeren over de actuele wachttijden. In deze brief leggen wij inwoners ook uit wat zij in de tussentijd kunnen doen om het probleem (tijdelijk) op te lossen. Te denken valt aan een hulpmiddel via de uitleen of het huren van een hulpmiddel, gebruik van algemene voorzieningen zoals bv. de Plusbus. Inwoners die telefonisch contact opnemen met de gemeente, worden ook op de hoogte gebracht van de wachttijden en zoveel als mogelijk verder geholpen.

U heeft tot slot in uw brief aangegeven om respectvol te communiceren naar de inwoners. Dit advies nemen wij ons ter harte en is een constant aandachtspunt voor ons en onze organisatie.

Wij hopen dat wij u met deze brief inzicht hebben gegeven wat wij doen en wij nemen uw adviezen ter harte en pakken deze op. Indien u aanvullende vragen heeft dan zien wij deze graag tegemoet via uw ambtelijk secretaris.

Met vriendelijke groet,

Carol van Eert,
Burgemeester

Bart Drewes,
gemeentesecretaris

GEMEENTE Arnhem

Aan de leden van de raad

Datum : 22 maart 2024
Zaaknummer : 4140961
Contactpersoon : Marloes van Daalen
Telefoonnummer : 026-3773966

Onderwerp: Ontwikkelingen NK Wielrennen 2024

Geachte voorzitter en leden,

Op 1 december 2023 informeerden wij u middels een memo dat de start en finish van het NK wielrennen in 2024 op zondag 23 juni in Arnhem zullen zijn. Het parkoers loopt langs de Arnhemse parken, maar over de openbare weg. De rest van het parkoers zal plaatsvinden in de gemeenten Rheden en Rozendaal, en loopt grotendeels volgens dezelfde route als de Simac Ladies Tour en de Giro d 'Italia. Samen met deze gemeenten en de organisator Courage Events hebben we de afgelopen maanden intensief overlegd om het evenement zo duurzaam mogelijk te organiseren met minimale verstoring van de natuur. Ook met Vereniging Natuurmonumenten zijn diverse gesprekken gevoerd omdat zij vreest voor schade aan de natuur op hun grondgebied dat langs de route loopt.

De gemeenten Arnhem, Rheden, Rozendaal en Courage Events hechten eveneens veel waarde aan de natuur(gebieden) en hebben de gemeenteraden afgelopen maandagavond bijgepraat tijdens een informatiebijeenkomst over het evenement (Agenda Rozendaal - 1.4 Bestuurlijke informatiebijeenkomst maandag 18 maart 2024 19:30 - 22:00 - iBabs Publieksportaal). Er worden diverse maatregelen uitgevoerd om de kwetsbare natuur zo goed mogelijk te beschermen en verstoring te voorkomen. Om te voorkomen dat publiek op grond van Natuurmonumenten komt, loopt de route in Velp door de hoofdstraat zodat het publiek daar de renners kan aanmoedigen. Ook organiseren we diverse side events in Arnhem bij de start en de finish en vliegen er geen helikopters boven de Posbank. Daarnaast zijn er nog meer maatregelen, welke zijn terug te zien zijn in de informatiebijeenkomst van 18 maart. Zo wordt de weg over de hele koers, waaronder de Posbank, gedurende die dag afgesloten voor regulier verkeer. Daarnaast zijn alle auto's van de organisatie en juryleden elektrisch.

Aan twee van de randvoorwaarden die Natuurmonumenten gesteld heeft kan niet worden voldaan. Zo wenst Natuurmonumenten al het publiek van de Posbank te weren. Dit is echter een maatregel buiten de bevoegdheid van de gemeenten om. We organiseren geen publiekstrekkende activiteiten op de Posbank en proberen publiek op andere plaatsen van het evenement te laten genieten.

Daarnaast wil Natuurmonumenten een aanzienlijke financiële bijdrage ontvangen ten behoeve van structurele verbetering van het natuurgebied. Dit is een ongebruikelijke eis die bovendien een precedent zou kunnen scheppen met onzekere gevolgen.

Vervolg
Zoals gebruikelijk bij een evenement als deze wordt door de organisator de benodigde vergunningen aangevraagd, dit gebeurt voor eind maart. De vergunningen worden verleend door de provincie Gelderland en de gemeente Arnhem (aangevuld door een verklaring van geen bezwaar van de gemeenten Rheden en Rozendaal). Hoewel we het betreuren dat we er niet uit zijn gekomen met Natuurmonumenten zijn alle partijen voornemens om het evenement plaats te laten vinden.

De gemeenten Arnhem, Rozendaal, Rheden en Courage Events zijn gemotiveerd om er een inspirerend evenement van te maken voor alle inwoners en sportliefhebbers. Hierbij staat respect voor de natuur hoog in het vaandel en is duurzaamheid het uitgangspunt.

Hoogachtend,
het college van burgemeester en wethouders van Arnhem,
de secretaris, de burgemeester,

J.H. de Baas A. Marcouch

Sjaak Leenders

Van: Griffie
Onderwerp: FW: Ontwikkelingen NK Wielrennen; 2024 uitkomsten overleggen met Stichting Natuurmonumenten
Bijlagen: Raadsbrief Ontwikkelingen NK Wielrennen 2024_defversie220324.pdf

Beste raadsleden,

Op 18 maart hebben we u middels een informatiebijeenkomst geïnformeerd over de plannen voor het NK Wielrennen. En met name de aandacht voor de kwetsbare natuur.
Zie ook: Agenda Rozendaal - 1.4 Bestuurlijke informatiebijeenkomst maandag 18 maart 2024 19:30 - 22:00 - iBabs Publieksportaal

In de afgelopen periode is er intensief overleg geweest tussen organisator Courage Events, de drie betrokken gemeenten en met Stichting Natuurmonumenten. Wij hebben aangekondigd om u nog te informeren over de uitkomsten van de overleggen met Stichting Natuurmonumenten. In bijgevoegde raadsbrief van de gemeente Arnhem vindt u deze toelichting. Deze toelichting geldt ook voor de gemeente Rheden.

Namens het college van B&W,

Ronald ter Hoeven
Wethouder Sport

gemeente Rheden

Raadsinformatiebrief

datum	voor	Afdeling/cluster
26 februari 2024	Gemeenteraad gemeente Rheden	Leefomgeving

behandeld door	ons kenmerk	bijlage(n)
R.Haouli		

Onderwerp
Ontheffingsaanvraag van Albert Heijn Rheden

Geachte leden van de Raad,

Hierbij informeren wij u over de recente ontwikkeling met betrekking tot het verzoek van Albert Heijn Rheden om op zondag eerder haar deuren te mogen openen. Op 19 december 2023 hebben wij een ontheffingsaanvraag van Albert Heijn Rheden ontvangen, voor de verruiming van de openingstijden op zondag. Het college van B&W is op basis van lokale winkeltijdenverordening bevoegd om dergelijke aanvragen af te handelen. Deze aanvraag is als kopie door Albert Heijn Rheden aan de griffie verstuurd. De aanvraag past niet in de door uw raad vastgestelde verordening winkeltijden (d.d. 04 februari 2014), het college heeft op basis hiervan in haar vergadering van dinsdag 20 februari jl. besloten niet accoord te gaan met de ontheffingsaanvraag.

Bij de ambtelijke uitwerking van het dossier is echter gebleken dat het onderhavige verzoek van rechtswege moet worden verleend, omdat de termijn voor de beoordeling van de vergunningsaanvraag na 8 weken (13 februari 2024) was verlopen. Middels deze informatiebrief stelt het college u op de hoogte van de situatie en verdere afhandeling van het verzoek.

De ontheffing is van rechtswege verleend
Op het verzoek van de Albert Heijn Rheden blijkt de Europese dienstenrichtlijn van toepassing. Het gevolg hiervan is dat de zogenaamde "lex silencio positivo" van kracht is geworden. Dit houdt in dat indien een bestuursorgaan niet binnen de gestelde termijn van acht weken een besluit neemt, en de aanvraag niet binnen de termijn van acht weken opschort, de aanvrager van rechtswege een ontheffing verkrijgt. Waar deze termijn normaliter een termijn van orde is zonder directe rechtsgevolgen, is dat in dit geval dus niet zo. Omdat het college niet binnen de termijn een ontheffing heeft verleend, dan wel de termijn tijdig heeft opgeschort, is van rechtswege en conform de aanvraag een ontheffing verleend aan de Albert Heijn Rheden tot verruiming van haar openingstijden op zondag van 08:00 tot 22:00.

Bezwaar en beroep
Het verleende besluit zal binnenkort openbaar bekend worden gemaakt aan aanvrager en worden gepubliceerd conform wettelijke regels. Het besluit staat open voor bezwaar en beroep. Dit betekent dat, indien een bezwaarschrift wordt ingediend, er een volledige herbeoordeling van alle

feiten en omstandigheden kan plaatsvinden door ons college.

Het college vindt het spijtig dat deze fout is gemaakt en kijkt hoe deze situatie in de toekomst voorkomen kan worden.

Met vriendelijke groet,

Burgemeester en wethouders van Rheden,
Carol van Eert,
burgemeester

Bart Drewes,
secretaris

gemeente Rheden

B en W-voorstel

portefeuillehouder
Ronald ter Hoeven

begrotingsprogramma
2 Leefomgeving

draagt bij aan Global Goal(s)
8 Eerlijk werk en economische groei

b en w-vergadering
05-03-2024

agendapunt

bijlage(n)
2

rol raad
Ter kennisname.

onderwerp

Van rechtswege verleende vergunning

INHOUD VOORSTEL
Instemmen met het besluit in de bijlage inzake de van rechtswege verleende ontheffing voor het verruimen van de openingstijden van de Albert Heijn in Rheden.

1 Wat is de aanleiding?

Op 18 december 2023 is, namens de Albert Heijn Rheden verzocht om een ontheffing van de Winkeltijdenwet ten behoeve van de Albert Heijn aan de Groenestraat 78 te Rheden, tot verruiming van de openingstijden op zondagen van 08:00 tot 22:00 uur.
Uw college is op basis van de lokale winkeltijdenverordening bevoegd om te besluiten op dergelijke verzoeken.

Bij de ambtelijke uitwerking van het dossier is gebleken dat er van rechtswege een ontheffing is verleend, omdat de termijn voor de behandeling van het verzoek, was verstrekkenOp het verzoek van de Albert Heijn is de Europese Dienstenrichtlijn van toepassing. Het gevolg hiervan is dat de zogenaamde "lex silencio positivo" van kracht is geworden. Dit houdt in dat indien een bestuursorgaan niet binnen de gestelde termijn van acht weken een besluit neemt, en de aanvraag niet binnen de termijn van acht weken opschort, de aanvrager van rechtswege een ontheffing verkrijgt. Waar deze termijn normaliter een termijn van orde is zonder directe rechtsgevolgen, is dat in dit geval dus niet zo. Omdat het college niet binnen de termijn een ontheffing heeft verleend, dan wel de termijn tijdig heeft opgeschort, is van rechtswege en conform de aanvraag een ontheffing verleend aan de Albert Heijn Rheden tot verruiming van haar openingstijden op zondag van 08:00uur tot 22:00 uur. Het college kan nu geen zelfstandige beoordeling meer maken op het verzoek.

Een van rechtswege ontstane ontheffing moet conform de Algemene wet bestuursrecht bekendgemaakt worden aan de aanvrager en deze ontheffing moet gepubliceerd worden in het elektronische gemeenteblad. Conform de werkwijze van de gemeente, wordt de ontheffing ook gepubliceerd in de Regiobode. Belanghebbenden kunnen tegen het besluit bezwaar maken. Indien er bezwaar wordt ingediend, moet het college een algehele heroverweging van het besluit maken.

Verzoeker heeft het college prematuur in gebreke gesteld en verzocht om een dwangsom. Dit betekent dat het college geen dwangsom is verschuldigd. In het besluit wordt zijn verzoek om dwangsom daarom afgewezen.

2 Wat is het bestaand beleid c.q. kader?

- Winkeltijdenwet
- Verordening winkeltijden Rheden 2014
- Europese Dienstenrichtlijn.

3 Wat willen wij bereiken op de genoemde Global Goal(s)?
N.v.t

4 Wat gaan wij ervoor doen?
De van rechtswege verleende ontheffing wordt via het bijgevoegde besluit schriftelijk bevestigd. Het besluit dient conform de wettelijke vereisten gepubliceerd te worden.

5 Wat zijn de financiële consequenties?
Aan dit voorstel zijn geen kosten verbonden omdat het beoogde onderzoek binnen bestaande capaciteit kan worden verricht.

Inzicht verloop beschikbaar budget:	*Structureel./ Incidenteel*	*2024*	*2025*	*2026*	2027
Budget:					
Af: aangegane verplichtingen:					
Bij: inkomsten:					
Beschikbaar:					
Gevraagd budget:	0	0	0	0	0
Restant budget nog beschikbaar:					

6 Wat zijn de risico's?
Aan dit voorstel zijn geen risico's verbonden.

7 Wat is het draagvlak voor dit voorstel?
In dit stadium is het onduidelijk hoe het draagvlak is voor dit voorstel.

8 Hoe en met wie wordt er gecommuniceerd?
Uw besluit zal schriftelijk worden bekendgemaakt aan verzoeker en op de gebruikelijke manier bekend gemaakt worden in het elektronische gemeenteblad en de regiobode

9 Wordt er een evaluatie uitgevoerd?
Niet van toepassing

Velp,

gemeente Rheden

Raadsinformatiebrief

datum	voor	afdeling/portefeuillehouder
25 maart 2024	Gemeenteraad	Leefomgeving, Dorus Klomberg
behandeld door	**ons kenmerk**	**bijlage(n)**
Jacco Sterk		1

Onderwerp
Afdoening (punt 1 en 2) van motie 'Toegankelijkheid en Veiligheid station Dieren'

Geachte raad,

Tijdens uw raadsvergadering op 30 januari 2024 heeft u unaniem de motie aangenomen 'Toegankelijkheid en Veiligheid bij station Dieren'. De motie betrof drie actiepunten, waarvan de eerste 2 punten opgedragen werden om vóór 1 april 2024 bij de gemeenteraad aan te leveren.

U heeft het college het volgende opgedragen:
1. ProRail op een krachtige en indringende toon voor 1 april 2024 uit te nodigen voor een gesprek met daarin de volgende agendapunten:
a. Zo hoog mogelijke beschikbaarheid van de liften;
b. Snelle reparatie van de liften en het zoeken naar structurele oplossingen om defecte liften te voorkomen;
c. Goed functionerende alternatieve vervoersmogelijkheden bij defecte liften.
2. Een overzicht op te stellen en voor 1 april 2024 aan de raad aan te leveren over de situatie van het station Dieren de afgelopen jaren met hierin minimaal:
a. Welke acties het college tot nu toe op welke momenten heeft ondernomen;
b. De uitkomsten van het gesprek genoemd onder punt 1;

Via deze raadsbrief brengen we u op de hoogte van de uitkomsten van het gesprek met ProRail en krijgt u een overzicht van de acties die zijn ondernomen.

Recente gesprekken met ProRail (25 januari en 26 februari)

Kort na de jaarwisseling kregen wij meldingen dat alle liften in storing waren (ook de gemeentelijke lift van de parkeergarage). Hierop is ProRail onderzoek gaan doen naar de oorzaak van deze bijzondere situatie. Hieruit bleek dat de storingen gerelateerd waren aan de extreme regenval in de voorliggende periode in combinatie met de zeer hoge grondwaterstand. Gewacht moest worden op een afname van de grondwaterstand alvorens de liften weer in werking konden worden gezet. Hierdoor heeft deze storing langer geduurd dan je normaal gesproken van een storing mag verwachten. In de gesprekken met ProRail is deze specifieke storing uiteraard een onderwerp van gesprek geweest. De focus lag vooral op het voorkomen van storingen in de toekomst en het in kaart brengen van de aard van de storingen om vanuit hieruit te zoeken naar mogelijke verbeterpunten. Wij hebben ProRail gevraagd om schriftelijk te reageren op de onderdelen, zoals u die heeft aangegeven in de motie.

De reactie van ProRail:
De beschikbaarheid van de liften is hoger dan de norm. Bijgevoegd een overzicht van de storingen, waarbij te zien is dat de meeste meldingen van exogene aard zijn. Deze zijn vaak binnen korte tijd opgelost (binnen 6 uur), waarmee de lift dezelfde dag weer in bedrijf is. De belangrijkste meldingen die langere tijd hebben geduurd hangen samen met hevige regenval en een hoge grondwaterstand, waardoor er water in de liftschacht komt en niet weg kan. ProRail is bezig om haar stations klimaat adaptief te maken, waarbij ook de liftschachten op stations waterdicht worden gemaakt. ProRail heeft 450 liften op diverse stations in beheer. Wanneer station Dieren gepland staat is nog niet bekend.

Voor de meldingen van exogene aard (vandalisme, baldadigheid, verkeerd gebruik van de liften) gaan ProRail, NS en gemeente gezamenlijk in overleg om het toezicht te verbeteren op het station. Hiervoor zal in samenwerking een plan worden opgesteld.
Als een lift defect is, is dat heel vervelend voor reizigers die van de lift afhankelijk zijn. ProRail en NS zijn bezig om de beschikbaarheid van liften aan de reisplanner toe te voegen. Vanuit NS is er een regeling dat reizigers naar het volgende station kunnen reizen en van daaruit hun extra kosten voor bijvoorbeeld taxi en/of bus vergoed krijgen.

Met de reactie van ProRail zien we dat we niet op alle storingen evenveel grip hebben. De ontwerpkeuzes bij de ontwikkeling van het stationsgebied hebben ertoe geleid dat om het hoogteverschil te overbruggen er niet gekozen is voor hellingbanen. Sterker nog bij doorrijhoogtes van meer dan 4,50 meter en ongelijkvloers oversteken kan, zonder gebruik te maken van liften, bij dergelijke hoogtes aan de eisen voor mensen met een mobiliteitsbeperking praktisch niet worden voldaan. Er moet dan een te groot hoogteverschil worden overwonnen voor mensen met een mobiliteitsbeperking en de ruimteslag op de stationspleinen is dan erg groot. Als nadelen van een lift wordt vanuit de ontwerprichtlijnen genoemd dat er hoge onderhoudskosten mee gemoeid zijn en uiteraard uitval door storingen.

De lijst met schades die als bijlage bij deze brief is gevoegd en de (nieuws)berichten die wij hebben ontvangen, zijn een aanwijzing dat liften met opzet door gebruikers in storing worden gebracht. ProRail heeft hierdoor aangeboden open te staan voor een onderzoek naar de mogelijkheid de binnenkant van de liften van ProRail te laten voorzien van camerabewaking.
De liften zullen dan naar verwachting minder te maken krijgen met schades en storingen van exogene aard en die betreffen zoals ProRail ook heeft aangegeven meer dan de helft van de gevallen.

Overzicht eerdere ondernomen acties

Om de gelijkvloerse overweg te kunnen opheffen is in september 2018 de passerelle geopend (als onderdeel van een omvangrijk project van gemeente, provincie, ProRail en NS) om zo een conflictvrije kruising te krijgen en zijn de liften in bedrijf gegaan. Een gelijkvloerse overweg zorgt vaak voor gevaarlijke situaties van reizigers die de lichten en/of de gesloten spoorbomen negeren. Een paar maanden later al kwamen de eerste signalen dat er bij het uitvallen van de lift zeer vervelende situaties zich voordeden voor mensen met een mobiele beperking. In de periode daarna, zo rond oktober 2020, zijn er verschillende gesprekken geweest met Politie en scholengemeenschap Het Rhedens als het ging om toezicht. Gelijktijdig zijn de gesprekken geïntensifieerd met ProRail om verbeteringen door te voeren zoals afspraken over het op voorraad nemen van storingsgevoelige onderdelen zodat reparatie snel zou kunnen plaatsvinden, opkomsttijden van de monteur en noodnummers bij de liften. NS biedt alternatieve reismogelijkheden aan als een lift in storing is en reizigers niet van de trappen gebruik kunnen maken.

Vanuit uw raad is er in juli 2022 nog een brief uitgegaan naar de directie van ProRail en de staatsecretaris van Infrastructuur en Waterstaat over de urgentie om defecte liften snel te herstellen. Dit naar aanleiding van de unaniem aangenomen motie Vreemd aan de orde van de dag Dynamische uitvoering en openstelling:
Document Rheden - 837635 Brief ProRail Liften station Dieren - Motie vreemd aan de orde van de dag Dynamische uitvoering en opstelling.pdf - iBabs RIS (bestuurlijkeinformatie.nl)

Naar aanleiding van de toezegging T22/12 Beheer Stationsliften Rheden - iBabs RIS (bestuurlijkeinformatie.nl) is er overleg geweest tussen de beheerders van de gemeente (vastgoed, parkeergarage), de stationsmanager (NS) en de spoorbeheerder (ProRail). Daarbij zijn concrete afspraken gemaakt om sneller te kunnen handelen met de juiste personen op het moment dat er zich weer vandalisme voordoet op of rondom het station. Onderverdeeld in thema's is het gesprek aangegaan.

Hierna volgde de uitzonderlijk lange periode van liftuitval als gevolg van de wateroverlast.

Conclusie College uit de gesprekken met ProRail

Uit het onderzoek naar de storingen komen twee belangrijke verbeterpunten naar voren. Het eerste punt is de aanpak van de schade van exogene aard. Dit verbeterpunt uit de aangenomen motie van 30 januari komt aan de orde bij punt 3. Hierover zal uw raad zoals aangegeven voor 1 juni worden geïnformeerd. Het tweede punt betreft de verbetering van de waterbestendigheid van de liftschachten. Daarover heeft ProRail aangegeven dat hiervoor een landelijk programma gaat worden opgericht en dat onze liften in Dieren hier onderdeel van gaan worden.

Het college ziet dat ProRail zich inspant om storingen aan liften zo veel mogelijk te voorkomen, maar dat dit nog niet heeft geleid tot een merkbare afname van de storingen door de gebruikers. Wij hebben met ProRail afgesproken dat wij begin volgend jaar wederom een lijst krijgen met de storingen die in 2024 hebben plaatsgevonden en dat het College dan samen met ProRail deze gaat bespreken. Hopelijk kunnen we dan de conclusie trekken dat er voor 2024 verbeteringen zijn waar te nemen.

Wij vertrouwen erop u hiermee voldoende te hebben geïnformeerd over de gesprekken met ProRail, de gemaakte afspraken en de afhandeling van punt 1 en 2 van de motie.

Hieronder ziet u nog punt 3 uit de motie van 30 januari:
Samen met ProRail, de politie en (in ieder geval) de buurt te onderzoeken welke mogelijkheden er zijn om de overlast en het vandalisme op en om het station Dieren te beperken.

Wij komen hierop bij u terug vóór 1 juni 2024.

Met vriendelijke groet,
burgemeester en wethouders van Rheden,

Carol van Eert,
burgemeester.

Bart Drewes,
secretaris.

Bijlagen
Bijlage 1 – Storingsoverzicht liften station Dieren 2023

B&W-voorstel

Algemene gegevens

Titel	:	Afdoening (punt 1 en 2) van motie 'Toegankelijkheid en Veiligheid station Dieren'
Portefeuillehouder	:	Dorus Klomberg
Begrotingsprogramma	:	Leefomgeving
Draagt bij aan Global Goal(s)	:	 Industrie innovatie en infrastructuur Duurzame steden en gemeenschappen
Rol van de gemeenteraad	:	ter kennisneming
Zaaknummer	:	
Bijlage(n)	:	Raadsinformatiebrief Afdoening (punt 1 en 2) van motie 'Toegankelijkheid en Veiligheid station Dieren'

Voorstel

Instemmen met verzenden van bijgevoegde raadsinformatiebrief over de afdoening (punt 1 en 2) van de motie 'Toegankelijkheid en Veiligheid station Dieren' ter kennisname voorleggen aan de gemeenteraad.

Aanleiding

Met dit voorstel doen we punt 1 en 2 af van de motie 'Toegankelijkheid en Veiligheid station Dieren' van 30 januari 2024. Graag brengen we de gemeenteraad op de hoogte van de uitkomsten van het gesprek met ProRail en krijgt u een overzicht van de acties die zijn ondernomen.

Welk resultaat willen we met dit voorstel behalen?

- Punt 1 en 2 van de motie 'Toegankelijkheid en Veiligheid station Dieren' afdoen en daarmee informeren we over de uitkomsten van het gesprek met ProRail en de ondernomen acties.

Welke argumenten zijn er voor dit voorstel?

- n.v.t.

Wat zijn de risico's van dit voorstel?

- n.v.t.

Waar moeten we rekening mee houden?

Financiële consequenties

Inzicht verloop beschikbaar budget:	*Structureel./ Incidenteel*	*2023*	*2024*	*2025*	*2026*
Budget:					
Af: aangegane verplichtingen:	-	-	-	-	-
Bij: inkomsten:	-	-	-	-	-
Beschikbaar:					
Gevraagd budget:	-	-	-	-	-
Restant budget nog beschikbaar:	-	-	-	-	-

Personele consequenties

- n.v.t.

Communicatie en participatie

- n.v.t.

Evaluatie

- n.v.t.

Dit zijn de storingen van de liften tot begin januari 2024. De groene zijn meldingen die geen storingen zijn. Bij de rest is de reden van de storing te zien.

46031620026 DR-LIF-001 BUSZIJDE

Datum	Storingsomschrijving
1-1-2023	Liften waren door NS uitgezet i.v.m. oud en nieuw.
2-1-2023	Contact op kooidak t.b.v. hekje gaf vreemde meldingen.
26-1-2023	Spangewicht contact defect door wateroverlast.
17-2-2023	Lift bij aankomst in bedrijf
24-2-2023	Lift bij aankomst in bedrijf
10-3-2023	Lift bij aankomst in bedrijf
23-3-2023	Lift bij aankomst in bedrijf
02-4-2023	Drukknop kapot gedrukt.
01-7-2023	Lift bij aankomst in bedrijf
10-7-2023	Put reset foutmelding.
01-09-2023	Rommel tussen de deuren
09-10-2023	Deurschaats krom. Deze vervangen
25-10-2023	Lift bij aankomst in bedrijf
26-10-2023	Deurproblemen. Dit opnieuw afgesteld.
2-12-23	Kooideurcontact verroest. Dit vervangen
3-1-24	Lift staat stil, door wateroverlast

46031620027 DR-LIF-002 Spoor 1-2

Datum	Storingsomschrijving
1-1-2023	Liften waren door NS uitgezet i.v.m. oud en nieuw.
12-1-2023	Opsluiting. Deurgrendel viel niet.
19-4-2023	Schaats is verroest waardoor contact niet gemaakt wordt.
21-4-2023	Meenemer afgesteld.
24-4-2023	Lift bij aankomst in bedrijf
24-5-2023	Persoon tegen de deuren aangeduwd. Grendel weer gangbaar gemaakt.
09-7-2023	Rommel tussen de deuren
10-7-2023	Put reset foutmelding.
19-10-2023	Deurproblemen. Grendels nagezien en afgesteld.
7-11-23	Verkeerde lift gemeld.
14-11-23	Lift bij aankomst in gebruik
25-12-23	Lift hersteld n.a.v. wateroverlast.
02-01-24	Lift stil door wateroverlast. Vandaag geweest om pomp leeg te pompen.

46031620028 DR-LIF-003 Achterzijde

Datum	Storingsomschrijving
1-1-2023	Liften waren door NS uitgezet i.v.m. oud en nieuw.
21-2-2023	Deuren krom. Dit hersteld
20-3-2023	Schachtdrukknop defect. Deze vervangen

11-4-2023	Kooidrukknop 0 gangbaar gemaakt.
21-9-2023	Vuil tussen de deuren.
24-9-2023	Lift bij aankomst in bedrijf
16-10-2023	Lift bij aankomst in bedrijf
21-10-2023	Relais slecht. Deze vervangen
25-10-2023	Lift bij aankomst in bedrijf
28-10-2023	Lift bij aankomst in bedrijf
22-11-23	Lift defect. Spanningsproblemen
11-12-23	Lift stil. Geleiders droog. Opnieuw gesmeerd en lift weer in bedrijf
20-12-23	Lift bij aankomst in bedrijf
25-12-23	Lift hersteld n.a.v. wateroverlast.
3-1-24	Lift staat stil, door wateroverlast

gemeente Rheden

B en W-voorstel

portefeuillehouder	begrotingsprogramma	draagt bij aan Global Goal(s)
Ronald ter Hoeven	2 Leefomgeving	11 Duurzame steden en gemeenschappen 12 Verantwoorde consumptie en productie

b en w-vergadering	agendapunt	bijlage(n)

rol raad
Ter kennisneming

onderwerp
GFT - Aanbesteding verwerking

INHOUD VOORSTEL

- Instemmen met de uitgangspunten voor de Europeese aanbesteding van de overslag, transport en verwerking van het GFT-afval.
- In te stemmen dat voor het vrijgeven van het bestek voor publicatie en de mandatering van Arnhem voor het aanbestedingsproces gebruik wordt gemaakt van een circulatievoorstel

1 Wat is de aanleiding?

De huidige overeenkomst die Rheden heeft voor de overslag, natransport en verwerking van gft-afval eindigt per 31 december 2024. Deze overeenkomst is in 2014 tot stand gekomen, via een gezamenlijke aanbestedingsprocedure met de MRA.

De gemeenten Arnhem, Duiven, Lingewaard, Overbetuwe, Renkum, Rheden, Rozendaal, Westervoort en Zevenaar werken informeel samen op het gebied van afvalbeleid. Deze samenwerking beoogt synergie in de regio te creëren en schaal- en kostenvoordelen te benutten bij grootschalige projecten. Zij wisselen informatie uit bij verschillende aspecten in het afvalbeleid en trekken waar mogelijk samen op bij grote aanbestedingen. Zo ook bij de voorliggende aanbesteding voor de verwerking van gft-afval.

Voor de nieuwe overeenkomst is het doorlopen van een Europees aanbestedingstraject noodzakelijk. Ten behoeve van het aanbestedingstraject is een werkgroep samengesteld bestaande uit afval- en inkoopdeskundigen, afkomstig uit een deel van de deelnemende gemeenten. Deze werkgroep is aangevuld met een deskundige van een ingehuurd adviesbureau.
De werkgroep heeft een Nota van Uitgangspunten uitgewerkt in het kader van de gemeenschappelijke aanbesteding van overslag, natransport en verwerking van gft-afval van de genoemde gemeenten. Ten behoeve van verdere deelname aan de gemeenschappelijke aanbesteding moet een gemeente met deze Nota van Uitgangspunten hebben ingestemd.

De uitgangspunten worden doorvertaald in een bestek dat via TenderNed gepubliceerd gaat worden. Het streven is om de voorlopige gunning voor de nieuwe overeenkomst vóór het zomerreces in juli te realiseren.

2 Wat is het bestaand beleid c.q. kader?

Europeese aanbestedingsregels
Inkoopbeleid gemeente Rheden

3 Wat willen wij bereiken op de genoemde Global Goal(s)?

Door de gezamelijke aanbesteding ontstaat de mogelijkheid om (extra) eisen te stellen aan duurzaamheid.

4 Wat gaan wij ervoor doen?

Algemeen
Doelstelling is het verkrijgen van schaalvoordeel door de gezamenlijke aanbesteding. Door deze schaalvergroting wordt prijsvoordeel gerealiseerd en wordt de mogelijkheid gecreerd om extra aandacht te besteden aan duurzaamheid.

In totaal wordt circa 39.000 ton GFT aanbesteed, waarvan 5.840 ton afkomstig van de gemeente Rheden.
Deelname aan de aanbesteding is niet vrijblijvend. Als wordt ingestemd met het voorliggende voorstel verplicht de gemeente zich tot contractvorming met de winnaar van de aanbesteding.

Marktverkenning
Door deze werkgroep is een marktverkenning uitgevoerd. Uit de marktverkenning blijkt dat er momenteel weinig GFT-verwerkers in de markt zijn die de capaciteit beschikbaar hebben om de aangeboden hoeveelheid te verwerken. Ook blijkt uit de verkenning dat alternatieve mogelijkheden tot verwerking (= anders dan vergisting en compostering) niet aanwezig zijn.
Op basis van deze marktverkenning en gesprekken met de verantwoordelijke wethouders van de deelnemende gemeenten zijn de uitgangspunten voor de aanbesteding bepaald, zie bijlage.

Uitgangspunten aanbesteding
De belangrijkste elementen in de nota van uitgangspunten zijn:

Algemene uitgangspunten
- De aanbestedingsprocedure wordt gezamenlijk met de MRA-gemeenten doorlopen.
- Iedere gemeente krijgt een eigen overeenkomst met een opdrachtnemer. De verschillende af te sluiten overeenkomsten kunnen onafhankelijk van elkaar worden verlengd en beëindigd.
- Gemeente Arnhem krijgt het mandaat om als penvoerder de gehele aanbesteding uit te voeren, tot en met het ondertekenen van de definitieve gunning namens de deelnemende gemeenten.

Opdrachtomschrijving
- De aanbesteding is gericht op het afsluiten van een overeenkomst die toeziet op de overslag van het ingezamelde GFT op een door de opdrachtnemer in te richten locatie[1], transport naar de verwerkingslocatie en verwerking van gft-afval dat in de MRA-gemeenten wordt ingezameld. Dit is inclusief (toekomstig) gft-afval van (hoogbouw)aansluitingen en exclusief grof tuinafval van milieustraten en speciale tuinafvalroutes.
- De verwerking van gft-afval is de afgelopen jaren nauwelijks vernieuwd. Er zijn nog geen grootschalige en hoogwaardige(re) alternatieven voor het verwerken van gft-afval. Composteren, al dan niet voorafgegaan door vergisten, is de gangbare toepassing voor het verwerken van gft-afval. Potentiële gegadigden kunnen met deze technieken inschrijven op de opdracht. De potentiële gegadigden voor deze opdracht kunnen zich van elkaar onderscheiden in de verwerkingstechniek en de mate waarin compost hoogwaardiger wordt afgezet.
- Er is de mogelijkheid voor de gemeenten om voor innovatieve doeleinden te kunnen beschikken over een deel van het gft-afval.

Selectie- en gunningscriteria
- De beoordeling van de inschrijvingen vindt plaats op basis van prijs en duurzaamheid.
- Punten voor duurzaamheid worden toegekend voor de mate van duurzaamheid van de verwerkingstechniek en de compostkwaliteit. Er wordt verder een score gegeven voor

[1] Er worden eisen gesteld aan de rijafstand tot deze overslaglocatie

duurzaamheid van transport op basis van de afstand in km tot de verwerkerslocatie en type brandstof van de in te zetten voertuigen.
- De CO_2 tool wordt ingezet als basis om de score voor duurzaamheid van gft-afvalverwerking te bepalen. Deze vindt haar aansluiting bij de Parijsdoelstellingen. Dit betekent dat de CO_2-prijs in ieder geval aansluit bij een beleid dat de opwarming van de aarde beperken blijft tot maximaal 2°C, en idealiter bij een 1,5°C-beleid.
- Inschrijvers met een significant duurzamere verwerking en/of hoge mate van hoogwaardig toegepast compost[2] hebben hierdoor extra voordeel op inschrijvers met minder duurzame verwerking en een hoge afzet richting andere toepassingen van compost.

Perceelindeling
- De opdracht wordt in percelen verdeeld. Verdelen in percelen is om juridische redenen verplicht[3]. Het is om economische en organisatorische redenen aantrekkelijk om de opdracht in twee percelen te verdelen (Perceel A en B).
- De deelnemende gemeenten hechten waarde aan het gezamenlijk optrekken bij deze aanbesteding en daarom is voorzien in twee zo gelijkwaardige mogelijke percelen waarbij ieder perceel ongeveer 50% van de totale hoeveelheid gft-afval bevat;
- Perceel A bestaat uit de gemeenten Arnhem, Renkum en Rheden en perceel B uit de gemeenten Overbetuwe, Lingewaard, Rozendaal en Zevenaar.[4]

Vereveningssysteem
- Om de kosten voor overslag, transport en verwerking tussen de twee percelen gelijk te trekken wordt een vereveningssysteem toegepast. Dit gebeurt om eventuele tariefverschillen tussen de percelen te compenseren. Hier is sprake van wanneer elk perceel een eigen tarief heeft. Dit resulteert erin dat de gemeenten jaarlijks onderling kosten verrekenen op basis van een vooraf bepaalde verdeelsleutel/vereveningstarief. Voorafgaand het ingaan van de overeenkomst dienen afspraken te worden vastgelegd over o.a. verdeelsleutel, penvoerderschap, de frequentie van de verrekening, de wijze van administratie.[5]
- De verantwoordelijkheid voor eventuele afkeur van (verontreinigd) gft-afval ligt bij de individuele gemeente en niet voor de volledige MRA of het collectief binnen een perceel. De gemeente sluit namelijk een individuele overeenkomst met de opdrachtnemer af.

Social return
- De Aanbestedende dienst stelt als eis dat de Opdrachtnemer tenminste 3% van de omzet aan Social Return besteedt. Wanneer gebruik wordt gemaakt van de verlengingsoptie, zal het genoemde percentage voor Social Return ook van toepassing zijn op de verlengingsjaren.
- Voor de verrekening van de Social Return verplichting wordt de bouwblokkenmethode toegepast.

[2] Hoogwaardig toegepast compost is compost dat fungeert als veenvervanger en wordt ingezet in de potgrond- en opzaksector en glastuinbouw

[3] Zie Nota van Uitgangspunten, par. 2.4

[4] Deze perceelindeling houdt geen rekening met deelname van de gemeenten Westervoort en Duiven (zie onderdeel: Deelname gemeenten Westervoort en Duiven aan aanbesteding). De Nota van Uitgangspunten beschrijft voor de volledigheid ook een perceelindeling inclusief de twee gemeenten.

[5] Zie Nota van Uitgangspunten, par. 3.3

Proces
Om te komen tot een nieuwe overeenkomst is een Europeese aanbesteding noodzakelijk.
De gemeente Arnhem zal voor een gestructureerd proces het mandaat krijgen om als penvoerder de gehele aanbesteding uit te voeren, tot en met het ondertekenen van de definitieve gunning namens de deelnemende gemeenten.

Op basis van de uitgangspunten wordt een bestek gemaakt.
Vanuit zorgvuldigheid (= toetsing van de vertaling van de uitgangpunten naar het bestek) kiest Rheden er voor om het bestek vóór publicatie aan uw College ter goedkeuring aan te bieden. Dit zal rond eind april zijn. In het voorstel zal ook de mandatering van Arnhem worden opgenomen. Pas na goedkeuring van het bestek verbindt de gemeente Rheden zich aan definitieve deelname aan de aanbesteding.
Omdat in de projectplanning geen rekening is gehouden met de Rhedense tussenstap zit er tijdsdruk op de goedkeuring van het bestek. Om geen vertragende factor te zijn wordt voorgesteld dat het voorstel tot goedkeuring van het bestek worden behandeld via een circulatievoorstel.

Planning

12 april 2024	- instemming door deelnemende gemeenten met de uitgangspunten
1 mei 2024	- start aanbestedingsprocedure
medio juli	- voorlopige gunning
1 januari 2025	- ingangsdatum nieuwe overeenkomst

5 Wat zijn de financiële consequenties?

Bij Europeese aanbesteding ontstaat de prijs door marktwerking. Er is op voorhand geen voorspelling te geven van de nieuwe verwerkingsprijs.

Er is sprake van een krappe verwerkingscapaciteit; er zijn weinig verwerkers beschikbaar. Gezien de huidige tarieven in de markt moeten we er vanuit gaan dat de aanbesteding zal leiden tot een verhoging van de verwerkingstarieven (en dus hogere afvalbeheerkosten en dus hogere afvalstoffenheffing).

De verwerkingstarieven worden gedekt uit de Afvalstoffenheffing. Dit is een doelbelasting: wijzigingen in de tarieven hebben geen direct effect op de gemeentelijke begroting. Omdat de Afvalstoffenheffing bijdraagt aan de lastendruk van de inwoners is er, afhankelijk van politieke keuzes, wel een potentieel indirecte effect op de begroting.

6 Wat zijn de risico's?

Geen regionale verwerking
In principe leent een Europeese aanbesteding zich niet om regionale verwerking als harde eis op te nemen. In het bestek zijn wel de transportafstand opgenomen in de wegingsfactoren van de gunning. De kans wordt hierdoor groter dan een regionale verwerker de aanbesteding wint.
Het is mogelijk dat er maatschappelijke onvrede ontstaat op het moment dat de nieuwe verwerker buiten de regio ligt. De kans op verwerking buiten de regio is, ondanks het bovenstaande, nooit uit te sluiten.

Bezwaar tegen voorgenomen gunning
Wanneer een inschrijver het niet eens is met de gunning kan dit leiden tot een juridische procedure. In principe is dit al meegenomen in de gehele aanbestedingsprocedure maar als de bezwaarmaker een fundamentele zaak aankaart kan dit leiden tot een later tijdstip van gunning. Dit zou er toe kunnen leiden dat het contract niet per 1 januari 2025 kan ingaan en de gemeente vanaf dat moment het GFT niet kwijt kan. Er zal in dat geval contact met de huidige verwerker Attero worden

opgenomen om het bestaande contract tijdelijk te verlengen. Het huidige contract biedt deze mogelijkheid.

Andere overslaglocatie
De gemeente brengt momenteel het ingezamelde GFT vanuit de inzamelroute naar de huidige overslaglocatie in Duiven. In de nieuwe situatie kan het zijn dat het GFT naar een andere locatie gebracht moet worden. Dit leidt mogelijk tot een aanpassing van de kosten van de inzameling. Dit kan zowel in positieve zin als in negatieve zin zijn. Dit is inherent aan aanbesteden en marktwerking. In het bestek zijn randvoorwaarden opgenomen waardoor de mogelijke wijziging beperkt blijft.

7 Wat is het draagvlak voor dit voorstel?
De Nota van Uitgangspunten is door de vakinhoudelijke ambtenaren van de deelnemende gemeenten geaccordeerd.

8 Hoe en met wie wordt er gecommuniceerd?
Het voorliggende besluit wordt gedeeld met de ambtelijke vertegenwoordigers van de deelnemende gemeenten en het bureau dat is ingehuurd voor de aanbesteding.

9 Wordt er een evaluatie uitgevoerd?
Ja, de inschrijvingen van marktpartijen worden beoordeeld en gescoord op de mate waarin zij aan de uitgangspunten voldoen.

Velp,

B&W-voorstel

Algemene gegevens

Titel	:	Achtervangovereenkomst WSW
Portefeuillehouder	:	Gea Hofstede
Begrotingsprogramma	:	Leefomgeving
Draagt bij aan Global Goal(s)	:	Duurzame steden en gemeenschappen Partnerschappen om doelstellingen te bereiken
Rol van de gemeenteraad	:	ter kennisneming
Zaaknummer	:	
Bijlage(n)	:	4

Voorstel

1. In te stemmen met het aangaan van een nieuwe achtervangovereenkomst, zoals opgenomen in bijlage 3, tussen de gemeente en het WSW, met ingang van 1 mei 2024, waarbij:
   a. De nieuwe achtervangovereenkomst alle voorgaande overeenkomsten vervangt;
   b. De nieuwe overeenkomst verbeteringen bevat ten opzichte van de overeenkomst van voor 1 augustus 2021;
   c. Een beperkt aantal aanvullende wijzigingen zijn doorgevoerd ten opzichte van de overeenkomst die van toepassing is sinds 1 augustus 2021;
   d. De verdeelsleutel voor het achtervangrisico niet gewijzigd wordt.
2. In te stemmen met het verzenden van een rechtsgeldig ondertekende achtervangovereenkomst naar het WSW.

Aanleiding

Het Waarborgfonds Sociale Woningbouw (WSW) en de Vereniging van Nederlandse Gemeenten (VNG) vragen in de brief van 1 november 2023 in te stemmen met een nieuwe achtervangovereenkomst voor de gemeente Rheden (zie bijlagen 1 en 2). Het WSW borgt leningen van woningcorporaties. Corporaties zijn hierdoor in staat om met gunstige financieringsmogelijkheden sociale huurwoningen te realiseren en in stand te houden. Het rijk en de gemeenten staan elk voor 50% in de achtervang bij het WSW (25% wordt verdeeld over alle gemeenten en 25% wordt toegerekend aan één gemeente die in de leningovereenkomst is vermeld of aan de gemeenten waar de corporatie sociale huurwoningen bezit). Wanneer een corporatie in financiële problemen raakt, zorgt het WSW dat rentebetalingen en aflossing van leningen doorgaan. Het WSW betaalt dit uit eigen kapitaal. Dat kapitaal kan worden aangevuld door obligo bij alle deelnemende corporaties op te halen. Pas wanneer dat onvoldoende is, komen rijk en gemeenten als achtervanger in beeld om renteloze leningen te verstrekken. Het risico voor de achtervangers is overigens beperkt, tot nu toe heeft het WSW daar nooit een beroep op gedaan.

Welk resultaat willen we met dit voorstel behalen?

Gemeente Rheden heeft een achtervangovereenkomst met WSW. Gemeente Rheden staat in leningovereenkomsten genoemd voor de volgende corporaties: Vivare, Veluwonen, Habion, Portaal, Mooiland, De Woonplaats en Vestia.
Sinds 1 augustus 2021 wordt een nieuwe verbeterde achtervangovereenkomst gehanteerd voor alle rechten en verplichtingen die worden aangegaan na die datum. Het college van de gemeente Rheden heeft hier op 31 augustus 2021 mee ingestemd. Zoals in 2021 door het WSW aangekondigd moeten deze verbeteringen nog verwerkt worden in de oudere achtervangovereenkomsten. VNG en het WSW verzoeken de gemeente in te stemmen met één nieuwe generieke achtervangovereenkomst zodat de achtervangpositie van de gemeente

uitsluitend worden beheerst door één overeenkomst. Alle voorgaande overeenkomsten worden hiermee vervangen.

Welke argumenten zijn er voor dit voorstel?

In te stemmen met het aangaan van een nieuwe achtervangovereenkomst (zie bijlage 2 en 3) tussen de gemeente en het WSW, met ingang van 1 mei 2024:

Ad 1a. De nieuwe achtervangovereenkomst vervangt alle voorgaande overeenkomsten.
De verbeteringen zoals die per 1 augustus 2021 zijn doorgevoerd moeten ook van toepassing worden verklaard worden voor de achtervang zoals die geldt bij leningen die aangegaan zijn voor 1 augustus 2021. Dit kan door een wijzigingsovereenkomst of een volledige nieuwe achtervangovereenkomst. Het WSW en de VNG zijn tot de conclusie gekomen dat het beter is dat alle rechten en verplichtingen beheerst worden door één achtervangovereenkomst die de voorgaande overeenkomsten vervangt.

Ad 1b. De nieuwe overeenkomst bevat verbeteringen ten opzichte van de overeenkomsten van voor 1 augustus 2021.
De nieuwe overeenkomst bevat een aantal verbeteringen voor de gemeente als achtervanger. Deze waren al van toepassing sinds 1 augustus 2021, maar worden nu ook doorgevoerd voor de periode voor 1 augustus 2021.
De belangrijkste verbeteringen zijn:

- De achtervang voor de nieuwe obligolening wordt geregeld;
- De regels rond herfinanciering van bestaande geborgde leningen zijn aangescherpt;
- De borgbare doelen zijn aangepast aan de Woningwet 2015;
- Algehele modernisering in relatie tot taalgebruik en aansluiting op wet- en regelgeving.

Deze verbeteringen worden nader toegelicht in de bijlage bij de ontvangen brief van WSW (zie bijlage 2).
De standaardachtervangovereenkomst die wordt gebruikt als basis voor deze nieuwe overeenkomst is opgesteld door WSW en goedgekeurd door het Ministerie van BZK en de VNG, Bovendien is de standaardovereenkomst getoetst door landsadvocaat Pels Rijcken (zie bijlage 4).

Ad 1c. Een beperkt aantal aanvullende wijzigingen zijn doorgevoerd ten opzichte van de overeenkomst die van toepassing is sinds 1 augustus 2021
Op een aantal punten is de standaardovereenkomst verder aangepast ten opzichte van de versie zoals die sinds 1 augustus 2021 toegepast wordt. Het gaat dan onder meer om het toevoegen van overwegingen en definities, het aanpassen van de definities met betrekking tot herfinanciering en risicovermogen, de toepasselijkheid van de overeenkomst en de combinatie van de verdeelsleutels. Deze wijzigingen zijn ook doorgevoerd in de voorliggende nieuwe achtervangovereenkomst tussen de gemeente en WSW.

Ad 1d. De verdeelsleutel voor het achtervangrisico wordt niet gewijzigd.
Met ingang van 1 augustus 2021 wordt in de achtervangovereenkomsten het risico verdeeld over alle gemeenten waar een corporatie actief is. Dit voorkomt een verdere scheefheid in de achtervangpositie van gemeenten. Alle gemeenten waar een corporatie bezit heeft staan in de achtervang voor geborgde leningen en niet langer één gemeente. De leningen van een corporatie zijn bedoeld voor financiering van activiteiten in het gehele werkgebied van een corporatie. De nieuwe verdeelsleutel wordt jaarlijks geactualiseerd, dus veranderingen in de omvang en waarde van het bezit worden verwerkt. Voor geborgde geldleningen aangegaan voor 1 augustus 2021 is de verdeelsleutel niet gewijzigd per 1 augustus 2021. Ook met deze nieuwe overeenkomst wijzigen de verdeelsleutels niet, wel worden ze in één achtervangovereenkomst gecombineerd.

Ad 2. Een rechtsgeldig ondertekende achtervangovereenkomst te verzenden naar het WSW
Het ondertekenen van de nieuwe achtervangovereenkomst is een collegebevoegdheid. Het WSW dient over een door de gemeente ondertekende achtervangovereenkomst te beschikken. Indien het college de ondertekende overeenkomst voor 31 maart 2024 opstuurt naar WSW wordt de volledige achtervang van de gemeente beheerst door één overeenkomst met ingang van 1 mei 2024

Wat zijn de risico's van dit voorstel?

Het niet instemmen en ondertekenen van de nieuwe achtervangovereenkomst heeft als consequentie dat voor geborgde leningen van voor 1 augustus 2021 de ongewijzigde achtervangovereenkomst van toepassing blijft zonder de verbeteringen die in de nieuwe overeenkomst zijn doorgevoerd. Voor alle geborgde leningen na die datum zijn de verbeterde voorwaarden wel van toepassing, behalve de verbeteringen die in de laatste standaardovereenkomst zijn doorgevoerd. Er blijven voor de gemeente bovendien twee of meer overeenkomsten van toepassing. Naast het niet doorvoeren van de verbeteringen is dit omwille van het overzicht en de beheersbaarheid niet wenselijk. De rechten en plichten van de gemeente zijn dan immers opgenomen in meerdere overeenkomsten.

Waar moeten we rekening mee houden?

Financiële consequenties

De achtervang van bestaande leningen blijft ongewijzigd, dus de risicopositie van de gemeente verandert niet. Voor nieuwe leningen sinds 1 augustus 2021 gold reeds de nieuwe verdeelsleutel, waardoor het risico voor de gemeente een afspiegeling wordt van de marktwaarde van het corporatiebezit per gemeente. (voor gemeenten die meetekenen per lening of gelimiteerd in de achtervang staat geldt dat zij geen of minder mogelijkheden voor risicobeperking krijgen).

Personele consequenties

Er zijn geen personele consequenties.

Communicatie en participatie

De nieuwe achtervangovereenkomst treedt onder voorbehoud van tijdige ondertekening per 1 mei 2024 in werking. Vanaf dat moment wordt de volledige achtervang beheerst door één overeenkomst tussen gemeente en het WSW. De gemeente ontvangt, net als nu, jaarlijks een overzicht van haar achtervangpositie. Daarbij zal een onderscheid worden gemaakt tussen de bestaande geborgde leningen
De nieuwe achtervangovereenkomst is ook van belang voor de in de gemeente werkzame corporaties. Zij worden geïnformeerd door WSW nadat de overeenkomst is ondertekend.

Evaluatie

Niet van toepassing.

Bijlage bij het collegevoorstel:

1. Brief WSW, van 1 november 2023
2. Toelichting van WSW op de nieuwe achtervangovereenkomst
3. Nieuwe achtervangovereenkomst tussen gemeente Rheden en WSW
4. Endorsement letter van de landsadvocaat

Ons kenmerk BO/20231101
Onderwerp Nieuwe achtervangovereenkomst WSW/gemeente
Datum Hilversum, 1 november 2023

1873 Gemeente Rheden
het college van burgemeester en wethouders
Postbus 9110
6994 ZJ DE STEEG

Geacht college,

Met deze brief bieden wij u uw nieuwe achtervangovereenkomst (‘AO Nieuw’) met Stichting Waarborgfonds Sociale Woningbouw (‘WSW’) aan. Wij vragen uw gemeente de voor ondertekening van AO Nieuw benodigde besluitvorming te doorlopen, na besluitvorming deze rechtsgeldig te (laten) ondertekenen en nadien de ondertekende AO Nieuw uiterlijk 31 maart 2024 aan WSW terug te sturen. AO Nieuw treedt in werking op 1 mei 2024.

In het vervolg van deze brief lichten wij toe waarom u AO Nieuw ontvangt en informeren wij u over de vorm en de inhoud van AO Nieuw. Ook vertellen wij u waar u meer informatie kunt vinden en waar u terecht kunt met vragen.

De achtervangovereenkomst tussen uw gemeente en WSW is een randvoorwaarde voor optimale financiering van de volkshuisvestelijke opgave van woningcorporaties in uw gemeente. Op 1 augustus 2021 trad een gewijzigde achtervangovereenkomst tussen WSW en uw gemeente in werking (‘AO 2021’). Alle vóór 1 augustus 2021 tussen WSW en uw gemeente gesloten achtervangovereenkomsten (‘AO’s Bestaand’) bleven bestaan naast de AO 2021. In AO 2021 voerden wij een aantal belangrijke verbeteringen door. In onze communicatie aan uw gemeente over AO 2021 kondigden wij toen al aan dat wij voornemens waren een aantal van die verbeteringen ook door te voeren in de AO’s Bestaand door middel van een wijzigingsovereenkomst.

WSW en de Vereniging van Nederlandse Gemeenten (‘VNG’) concludeerden gezamenlijk dat het echter niet wenselijk is verschillende achtervangovereenkomsten naast elkaar te laten bestaan. Daarom introduceren WSW en VNG nu één nieuwe achtervangovereenkomst tussen WSW en uw gemeente ter vervanging van alle voorgaande achtervangovereenkomsten, zodat nog maar één set voorwaarden met uw gemeente van toepassing is. AO Nieuw kwam tot stand door nauwe samenwerking tussen WSW, VNG en de Staat. Deze partijen hebben de overeenkomst ook formeel goedgekeurd.

Eén nieuwe generieke achtervangovereenkomst WSW/gemeente

AO Nieuw – die nu ter ondertekening voorligt - vervangt zowel de AO’s Bestaand als AO 2021. AO Nieuw zorgt ervoor dat met ingang van de datum van inwerkingtreding alle rechten en verplichtingen van uw gemeente en van WSW ten aanzien van de achtervangpositie van uw gemeente uitsluitend worden beheerst door AO Nieuw.

Waarborgfonds Sociale Woningbouw
Postbus 1964 | 1200 BZ Hilversum | Olympia 1G | 1213 NS Hilversum | t +31 35 528 64 00 | info@wsw.nl | www.wsw.nl
NL81 INGB 0697 3322 41/INGBNL2A | NL95 BNGH 0285 0345 02/BNGHNL2G | Handelsregisternummer 41180946

Als gevolg hiervan wordt geen onderscheid meer gemaakt tussen de rechten en verplichtingen van uw gemeente en WSW van vóór en vanaf 1 augustus 2021. De enige uitzondering hierop is de te hanteren verdeelsleutel voor gemeenten.

Wijzigingen in de nieuwe achtervangovereenkomst met WSW

Voor AO Nieuw namen wij AO 2021 als uitgangspunt. Wij voegden enkele bepalingen toe voor de toepasbaarheid van AO Nieuw en wij voerden enkele wijzigingen door ter verduidelijking. Deze wijzigingen lichten wij toe in de toelichting die wij meesturen met deze brief.

Voor wat betreft de voor gemeenten te hanteren verdeelsleutels geldt dat voor geborgde geldleningen aangegaan vóór 1 augustus 2021 de verdeelsleutel zoals opgenomen in de AO's Bestaand van toepassing blijft. Voor geborgde geldleningen aangegaan vanaf 1 augustus 2021 geldt de verdeelsleutel zoals opgenomen in AO 2021. Inhoudelijk wijzigen de verdeelsleutels niet, wel worden ze in AO Nieuw gecombineerd.

Meer informatie

Wanneer u meer informatie over AO Nieuw wilt ontvangen, dan kunt u daarvoor vanzelfsprekend bij ons terecht. Dat kan op verschillende manieren.

1. Op het informatieplatform van WSW. Op dit platform vindt u:
   a. wat wij u vragen: alle informatie over uw besluitvorming, ondertekening van de overeenkomst en wat wij graag van u retour ontvangen en waar u dat naartoe kunt sturen.
   b. een animatie die toelicht hoe wij kwamen tot AO Nieuw.
   c. een toelichting op de werking van de verschillende (gecombineerde) verdeelsleutels.
   d. een animatie uit 2021 over de achtergrond van het borgstelsel.
2. Op de website van WSW (www.wsw.nl). Hierop plaatsten wij (i) deze brief, (ii) AO Nieuw (in word-format), (iii) de toelichting bij AO Nieuw en (iv) het informatieplatform.

Ook op de website van VNG (www.vng.nl) kunt u terecht voor meer informatie (gebruikt u daarvoor de zoektermen 'Waarborgfonds Sociale Woningbouw' of 'achtervangovereenkomst'). Daar vindt u onder meer een model-collegebesluit die u kunt gebruiken voor uw besluitvorming.

Wat wij u vragen

In het kort vragen wij u AO Nieuw rechtsgeldig te (laten) ondertekenen. Vervolgens vragen wij u deze zo spoedig mogelijk daarna – maar uiterlijk op 31 maart 2024 – aan WSW terug te sturen, samen met het college-of raadsbesluit en - voor zover van toepassing - het (onder)mandaatbesluit. Alle informatie over besluitvorming, ondertekening en het terugsturen van de ondertekende overeenkomst vindt u op ons informatieplatform.

Vragen

Heeft u inhoudelijke vragen over AO Nieuw dan kunt u WSW bereiken via het e-mailadres achtervangovereenkomst@wsw.nl of op telefoonnummer 035-5286400. Heeft u beleidsmatige vragen, dan kunt u terecht bij VNG via info@vng.nl of op telefoonnummer 070-3738393.

Met vriendelijke groet,

Stichting Waarborgfonds Sociale Woningbouw

R. Rötscheid
Bestuursvoorzitter

Vereniging van Nederlandse Gemeenten

A.J. Vermuë
Directeur Leefomgeving

Bijlagen:
- AO Nieuw
- Toelichting bij AO Nieuw

Toelichting bij AO Nieuw

De in deze bijlage gebruikte definities hebben de betekenis die daarin wordt toegekend in de brief.

Deze bijlage adresseert de wijzigingen in AO Nieuw ten opzichte van de AO's Bestaand. In dit kader is van belang dat WSW medio 2021 gemeenten al informeerde over AO 2021 die WSW destijds met gemeenten sloot. WSW kondigde toen al aan dat hij voornemens was ook de AO's Bestaand, die naast AO 2021 bleven bestaan, te gaan wijzigen met als doel de verbeteringen die onderdeel uitmaken van AO 2021 ook toe te passen op de AO's Bestaand. Dit doet WSW door de AO Nieuw te introduceren.

AO Nieuw is opgesteld op basis van de AO 2021. Om die reden gaat deze bijlage onder 1. ter volledigheid ook kort in op voornaamste wijzigingen tussen AO 2021 en de AO's Bestaand. Hierover zijn gemeenten in 2021 reeds uitvoeriger geïnformeerd. Daarnaast adresseert deze bijlage onder 2. de wijzigingen in AO Nieuw ten opzichte van AO 2021.

1. Wijzigingen in AO 2021 ten opzichte van de AO's Bestaand

De wijzigingen die in 2021 zijn doorgevoerd, zorgden voor (i) het voorkomen van verdere scheefheid in de achtervangpositie van gemeenten, (ii) verbeterde afspraken over terugbetaling van renteloze geldleningen door WSW aan Staat en gemeenten, (iii) verbeterde afspraken over de mogelijkheid tot herfinanciering, (iv) verwerking van ontwikkelingen vanuit het strategisch programma van WSW, (v) oplossen van ontstane discrepantie tussen de AO's Bestaand en de veranderde wetgeving en praktijk, onder andere ten aanzien van de borgbare doelen, en (vi) een algehele modernisering van de achtervangovereenkomsten.

Op een aantal van deze onderwerpen gaan wij hieronder nogmaals kort in. Het betreft een toelichting op:

- Terugbetaling van renteloze geldleningen
- Herfinanciering
- Borgbare doelen
- Algehele modernisering

Terugbetaling van renteloze geldleningen
Het moment van terugbetaling van renteloze geldleningen is nader gespecificeerd. Het minimale risicovermogen van WSW, dat relevant is voor het moment waarop WSW overgaat tot terugbetaling van renteloze geldleningen aan achtervangers, is gewijzigd van 1% naar 0,65% (als percentage van het totaal geborgd schuldrestant). Dat betekent dat WSW ontvangen renteloze geldleningen op een eerder moment gaat terugbetalen aan Staat en gemeenten. De liquiditeit van WSW blijft onverkort gewaarborgd onder de achtervangovereenkomsten. Achtervangers blijven verplicht in dezelfde situaties renteloze geldleningen aan WSW te verstrekken.

Herfinanciering
De mogelijkheid van borging van herfinanciering, alsmede de dekking daarvoor door de achtervang en de omvang daarvan, is duidelijker omschreven. Het is voor de continuïteit van deelnemers van WSW belangrijk voldoende zekerheid te hebben dat verplichtingen die zij aangaan langjarig gefinancierd kunnen worden.

Borgbare doelen
In 2007 ging WSW over van projectfinanciering naar balansfinanciering. Hierdoor bestaat er geen koppeling meer tussen een specifieke geldlening en vastgoed. Om die reden verwijzen de achtervangovereenkomsten nu naar 'borgbare doelen', zoals verwoord in de Woningwet, in plaats van specifieke woongelegenheden. Hiermee sluiten de achtervangovereenkomsten weer aan bij de huidige praktijk.

Algehele modernisering
AO 2021 is geheel gemoderniseerd in taalgebruik en sluit aan op huidige wet- en regelgeving.

2. Aanvullende wijzigingen in AO Nieuw ten opzichte van AO 2021

De AO Nieuw bevat ook een beperkt aantal wijzigingen ten opzichte van de AO 2021.

Toegevoegde overwegingen en definities ten behoeve van de toepasbaarheid en leesbaarheid AO Nieuw
WSW heeft een aantal overwegingen toegevoegd die de verhouding tussen AO's Bestaand, AO 2021 en AO Nieuw duiden. Artikel 1 (definities) bevat een aantal nieuwe definities die met het oog daarop zijn toegevoegd en enkele nieuwe definities die de leesbaarheid van de overeenkomst bevorderen. Het betreft onder meer de definities van Bijdrageverplichting, Borgtochtbetaling, Onderschrijding, Onderschrijdingsmededeling en Prognose. In een aantal andere bepalingen van de AO Nieuw zijn tekstuele wijzigingen doorgevoerd ter verbetering van de leesbaarheid.

Definitie Herfinanciering (artikel 1)
In de definitie Herfinanciering is een tekstuele verduidelijking aangebracht. De verduidelijking ziet op de mogelijkheid dat herfinanciering mogelijk is ofwel door een storting ofwel door een administratieve afwikkeling van de transactie (met gesloten beurzen).

Definitie Risicovermogen (artikel 1)
In AO 2021 voerden wij al een wijziging door in de definitie Risicovermogen. Dit om de classificatie van voorzieningen in de jaarrekening te ondervangen. Voortschrijdende inzichten maken dat een nieuwe wijziging van de definitie Risicovermogen noodzakelijk is.

De definitie Risicovermogen bevat daarom een nieuwe wijziging waarmee tot uitdrukking wordt gebracht dat voor de berekening van het Risicovermogen onder 'vreemd vermogen' (zoals in de aanhef van de definitie Risicovermogen genoemd) niet wordt begrepen de voorzieningen die WSW heeft getroffen *en de kort- en langlopende schulden van WSW* in het kader van aanspraken op door WSW verstrekte borgtochten.

Dit komt erop neer dat wanneer WSW wordt aangesproken op door WSW verstrekte borgtochten en daaruit voortvloeiende toekomstige betalingsverplichtingen op zijn eigen balans moet opnemen als voorziening dan wel als kort- of langlopende schuld, dit niet meetelt in het Risicovermogen. Het gaat nadrukkelijk niet om andere kort- of langlopende schulden anders dan verplichtingen uit hoofde van verstrekte borgtochten. In dit kader is het relevant te benoemen dat dit de werking van het achtervangstelsel dus niet wijzigt.

De aanvulling in de definitie Risicovermogen is bedoeld ter voorkoming van onwenselijke gevolgen door mogelijke (wijzigingen in) accountinguitgangspunten, en beoogt niet om materiële wijzigingen aan te brengen in de wijze waarop het Risicovermogen wordt berekend noch om sneller of eerder sprake te laten zijn van een onderschrijding van het Risicovermogen. De Staat en gemeenten blijven renteloze geldleningen verstrekken op basis van liquiditeitsbehoefte.

Toepasselijkheid overeenkomst (artikel 2)
In lid 1 is opgenomen dat AO Nieuw betrekking heeft op zowel geborgde geldleningen van vóór 1 augustus 2021 als ook op geborgde geldleningen van op of na 1 augustus 2021, alsmede alle toekomstige geborgde geldleningen. Ook is verduidelijkt dat onder 'aangaan' van een geborgde geldlening tevens valt het overnemen van een geborgde geldlening door middel van contractsoverneming (dit doet zich voor in geval van activa/passiva-transacties), (af)splitsing of fusie.

Verdeelsleutels (artikel 5)
WSW paste in AO 2021 de verdeelsleutel voor geborgde geldleningen van op of na 1 augustus 2021 aan in een verdeling op basis van de marktwaarde in verhuurde staat van het DAEB-bezit van een WSW-deelnemer in een gemeente. Voor alle vóór 1 augustus 2021 aangegane geborgde geldleningen blijft de 'oude' verdeelsleutel, zoals die al gold op grond van de AO's Bestaand, van kracht. Inhoudelijk wijzigen de verdeelsleutels niet, wel worden deze in AO Nieuw gecombineerd.

Voor de leesbaarheid zijn ook enkele definities toegevoegd.

10 jaar terugkijkperiode schadegemeente (artikel 5)
In AO's Bestaand en AO 2021 worden twee verschillende perioden gehanteerd voor het vaststellen van schadegemeenten. Dit betreft perioden van twintig (20) jaar voor de AO's Bestaand en nul (0) jaar voor AO 2021, gerekend vanaf het moment van de betreffende aanspraak die leidt tot de verplichting tot het verstrekken van renteloze leningen aan WSW. In AO Nieuw wordt dit geüniformeerd naar één en dezelfde periode van 10 jaar. De vaststelling van schadegemeenten is bepalend voor de onderlinge draagplicht van gemeenten tot het verstrekken van renteloze geldleningen aan WSW.

Geen achtervangpositie voor nieuwe geborgde geldleningen en uitzondering voor herfinanciering (artikel 7)
Aan het slot van lid 1 is een toevoeging gedaan voor de goede werking van de achtervang.

Nakoming van deze overeenkomst (artikel 10)
Deze bepaling bevat ter bevordering van de werking van het achtervangstelsel enkele tekstuele verduidelijkingen aan het slot van lid 4. Een eventueel beroep op opschorting of verrekening door de gemeente met het oog op voldoening van haar verbintenissen is uitdrukkelijk uitgesloten.

Wijziging van deze overeenkomst (artikel 12)
Aan het slot van lid 4 is een toevoeging gedaan voor de goede werking van de achtervang.

Bijzondere omstandigheden (artikel 13)
Dit artikel bepaalt kort gezegd dat de Staat en gemeenten ook verplicht zijn renteloze geldleningen aan WSW te verstrekken in het uitzonderlijke geval van surséance van betaling (huidig sub a), WSW failliet is verklaard (huidig sub b) of WSW is ontbonden of haar rechtspersoonlijkheid heeft verloren (sub c).

In dit artikel is een nieuw onderdeel b toegevoegd (voorbereiding van een onderhands akkoord en de aanwijzing van een herstructureringsdeskundige) als gevolg van de invoering van de Wet Homologatie Onderhands Akkoord (WHOA) in 2021, een nieuwe herstructureringsmaatregel in de Faillissementswet.

Inwerkingtreding (artikel 16)
Dit artikel regelt de inwerkingtreding van de AO Nieuw en de verhouding tot de AO's Bestaand en AO 2021.

ACHTERVANGOVEREENKOMST WSW / GEMEENTE RHEDEN

DE ONDERGETEKENDEN:

1. **Stichting Waarborgfonds Sociale Woningbouw**, statutair gevestigd te Hilversum en kantoorhoudende aan Olympia 1 G te Hilversum, geregistreerd in het handelsregister van de Kamer van Koophandel onder nummer 41180946, hierna te noemen '**WSW**', hierbij ingevolge artikel 10 van de Statuten rechtsgeldig vertegenwoordigd door [naam en functie];

en

2. **Gemeente Rheden**, zetelende te Hoofdstraat 3 in de Steeg te dezen vertegenwoordigd door C. van Eert, burgemeester, daartoe ingevolge artikel 171 lid 2 Gemeentewet op basis van het mandaatbesluit d.d. 1-7-2020 aangewezen C. van Eert, de burgemeester van de gemeente, handelend ter uitvoering van het besluit van het college van burgemeester en wethouders d.d. xx-xx-xxx, hierna te noemen '**Gemeente**'.

OVERWEGENDE DAT:

(i) het wenselijk is, dat de beschikbaarheid van (her)financieringsmiddelen ten behoeve van toegelaten instellingen als bedoeld in de Woningwet wordt bevorderd;
(ii) daartoe WSW is opgericht en het borgstelsel is opgezet en vorm en inhoud is gegeven;
(iii) in dat kader WSW borgtochten verstrekt ten behoeve van Geldgevers in verband met de betalingsverplichtingen van Deelnemers uit hoofde van door hen aangetrokken Geborgde Geldleningen;
(iv) WSW onderdeel is van de gelaagde zekerheidsstructuur binnen het borgstelsel, waarvan (i) de eerste laag wordt gevormd door het Risicovermogen van WSW, (ii) de tweede laag wordt gevormd door de voorwaardelijke bijdragen die Deelnemers aan WSW verschuldigd zijn (het Obligo) en (iii) de derde laag wordt gevormd door geldleningen die door de Staat en Gemeenten (voorwaardelijk) aan WSW worden verstrekt;
(v) voor de derde laag van de zekerheidsstructuur zowel de nakoming van de betalingsverplichtingen van WSW tegenover Geldgevers als de nakoming van de betalingsverplichtingen van WSW tegenover de Staat en Gemeenten in voldoende mate moet zijn verzekerd;
(vi) hiertoe - tot meerdere zekerheid voor de nakoming van de betalingsverplichtingen van WSW tegenover Geldgevers dan wel uit andere hoofde - de Gemeente op de hieronder omschreven wijze geldleningen aan WSW zal verstrekken, met het oogmerk te allen tijde liquiditeitstekorten bij WSW te voorkomen;
(vii) de Staat en WSW een overeenkomst als bedoeld in artikel 4 van de Statuten hebben gesloten, zodat het door WSW in totaal van alle Gemeenten (met inbegrip van de Gemeente) ter leen opgenomen bedrag, in principe gelijk is aan het door WSW van de Staat ter leen opgenomen bedrag;
(viii) de Gemeente en WSW één of meer Achtervangovereenkomsten Gemeente Oud hebben gesloten;

(ix) ter verbetering en modernisering van het borgstelsel, hebben WSW en de Gemeente daarnaast de Achtervangovereenkomst Gemeente 2021 gesloten, waarin onder meer een nieuwe verdelingssystematiek bij aanspraken op WSW is geïntroduceerd, en hebben WSW en de Staat de Achtervangovereenkomst Staat 2021 gesloten;

(x) WSW, de Staat en de Gemeenten hebben geconcludeerd dat het wenselijk is niet langer verschillende Achtervangovereenkomsten naast elkaar te laten bestaan voor Geborgde Geldleningen daterend van voor 1 augustus 2021 en op of na 1 augustus 2021 en daarom één Achtervangovereenkomst voor de Staat en één Achtervangovereenkomst per Gemeente te introduceren, met dien verstande echter dat voor de Gemeenten zal gelden dat een verschillende Verdeelsleutel wordt toegepast al naar gelang het aanspraken op WSW betreft onder borgtochten verstrekt voor Geborgde Geldleningen die zijn gesloten voor 1 augustus 2021 of op of na 1 augustus 2021;

(xi) de Gemeente en WSW om voornoemde reden alle tussen hen gesloten Achtervangovereenkomsten Gemeente Oud en de Achtervangovereenkomst Gemeente 2021 wensen te wijzigen op de hierna omschreven wijze, als gevolg waarvan de bepalingen van alle Achtervangovereenkomsten Gemeente Oud en de Achtervangovereenkomst Gemeente 2021 zullen worden gewijzigd en komen te luiden conform de bepalingen van deze Overeenkomst; alle rechten en verplichtingen van de Gemeente en WSW ten aanzien van de achtervangpositie van de Gemeente en door haar aan WSW te verstrekken geldleningen geheel en uitsluitend worden beheerst door het bepaalde in deze Overeenkomst;

(xii) geen onderscheid meer wordt gemaakt tussen de rechten en verplichtingen van de Gemeente en WSW ten aanzien van door de Gemeente te verstrekken geldleningen in verband met Geborgde Geldleningen die dateren van voor en van op of na 1 augustus 2021, met uitzondering van de te hanteren verdeelsleutel zoals opgenomen in artikel 5 van deze Overeenkomst;

(xiii) de Gemeente ermee bekend is dat WSW conform artikel 4 van de Statuten niet bevoegd is middellijk of onmiddellijk voorstellen te doen tot, dan wel op welke wijze dan ook haar medewerking te verlenen aan een wijziging van een of meer bepalingen van een Achtervangovereenkomst (waaronder deze Overeenkomst), dan wel aan beëindiging of modificatie van een of meer daaruit voortvloeiende verbintenissen, anders dan op de wijze als in de betreffende Achtervangovereenkomst is bepaald;

(xiv) de Gemeente en WSW de in de Achtervangovereenkomsten Gemeente Oud en de Achtervangovereenkomst Gemeente 2021 opgenomen wijzigingsprocedure hebben gevolgd;

(xv) de Gemeente ermee bekend is dat Geldgevers die de ten behoeve van hen in de hieronder weergegeven Overeenkomst gemaakte derdenbedingen hebben aanvaard, zowel gezamenlijk als ieder afzonderlijk zelfstandig nakoming kunnen vorderen van de bij deze Overeenkomst door de Gemeente tegenover WSW en de door WSW tegenover de Gemeente aangegane verbintenissen.

ZIJN HET VOLGENDE OVEREENGEKOMEN:

Artikel 1. DEFINITIES

In deze Overeenkomst wordt verstaan onder:

a. **Achtervangovereenkomst:**
De tussen WSW en de Staat bij notariële akte van 6 december 1999 gesloten overeenkomst (verleden voor mr. P.P.J.M. van Dullemen, destijds notaris te Den Haag), de tussen WSW en de Staat bij notariële akte van 30 juli 2021 gesloten overeenkomst (verleden voor (een waarnemer van) mr. C.A. de Zeeuw, destijds notaris te Den Haag), deze Overeenkomst, de

Achtervangovereenkomst Gemeente 2021, iedere Achtervangovereenkomst Gemeente Oud en iedere overeenkomst tussen WSW en een van de Gemeenten, zoals mogelijk van tijd tot tijd gewijzigd, waarbij of de Staat of de betreffende gemeente zich verplicht heeft, tot meerdere zekerheid voor de nakoming van de betalingsverplichtingen van WSW geldleningen aan WSW te verstrekken met het oogmerk te allen tijde liquiditeitstekorten bij WSW te voorkomen.

b. **Achtervangovereenkomst Gemeente 2021:**
De tussen WSW en de Gemeente gesloten Achtervangovereenkomst met ingangsdatum 1 augustus 2021 die betrekking heeft op Geborgde Geldleningen die op of na 1 augustus 2021 zijn gesloten, zoals mogelijk van tijd tot tijd gewijzigd.

c. **Achtervangovereenkomst Gemeente Oud:**
Iedere tussen WSW en de Gemeente voor 1 augustus 2021 gesloten Achtervangovereenkomst met betrekking tot een of meer Geborgde Geldleningen gesloten voor 1 augustus 2021, zoals mogelijk van tijd tot tijd gewijzigd, waaronder maar niet beperkt tot (i) generieke Achtervangovereenkomsten tussen WSW en de Gemeente en (ii) Achtervangovereenkomsten die onderdeel uitmaken van een meerpartijendocument, bestaand uit een standaardgeldleningsovereenkomst, borgtochtovereenkomst en achtervangovereenkomst, waarbij een Geldnemer, een Geldgever, de Gemeente en WSW partij zijn.

d. **Achtervangovereenkomst Staat 2021:**
De op 30 juli 2021 tussen WSW en de Staat gesloten Achtervangovereenkomst met betrekking tot Geborgde Geldleningen die op of na 1 augustus 2021 zijn gesloten, zoals mogelijk van tijd tot tijd gewijzigd.

e. **Beleidsregels:**
De beleidsregels die WSW op grond van een op hem rustende wettelijke verplichting opstelde en die tevens onderdeel vormen van de overeenkomst tussen WSW en VNG van 29 april 2022, zoals mogelijk van tijd tot tijd gewijzigd.

f. **Bijdrageverplichting:**
De verplichting van de Gemeente om geldleningen aan WSW te verstrekken indien sprake is van een Onderschrijding, zoals bedoeld in artikel 4 lid 2 van deze Overeenkomst.

g. **Borgingsdoeleinden:**
De borgingsdoeleinden van WSW zoals die gelden op het moment van het aantrekken van een Geborgde Geldlening; ten tijde van ondertekening van deze Overeenkomst zijn deze opgenomen in zowel (i) Bijlage I bij het Reglement van Deelneming als (ii) Bijlage B bij Beleidsregel II.

h. **Borgtochtbetaling:**
Iedere betaling die WSW doet ingevolge een aanspraak op WSW in verband met Geborgde Geldleningen uit hoofde van (i) verstrekte borgtochten of (ii) een verbintenis tot vrijwaring of (iii) betaling in welke vorm dan ook.

i. **DAEB-Registergoederen:**
Registergoederen die kwalificeren als zaken en daarmee verbonden rechten van de Deelnemer die samenhangen met werkzaamheden op het gebied van de volkshuisvesting die behoren tot de diensten van algemeen economisch belang als bedoeld in de Woningwet.

j. **Deelnemer:**
Toegelaten Instelling zoals bedoeld in de Woningwet, die als deelnemer bij WSW is geregistreerd conform de voorwaarden van het Reglement van Deelneming.

k. **Garantieniveau:**
0,25% van de som van de Schuldrestanten per eenendertig december van het laatst verstreken kalenderjaar, voor welke betaling WSW zich in welke vorm dan ook heeft borg gesteld of zich tot vrijwaring of betaling in welke vorm dan ook heeft verbonden.

l. **Geborgde Geldlening:**
Door een Geldgever aan een Geldnemer verstrekte geldlening ter financiering van Borgingsdoeleinden ten aanzien waarvan WSW een overeenkomst van borgtocht dan wel een verbintenis tot vrijwaring of betaling in welke vorm dan ook is aangegaan.

m. **Geldgever:**
Verstrekker en/of diens rechtsopvolger van een (gedeelte van een) Geborgde Geldlening of de (middellijk) bezitter van een door een Deelnemer ondertekende schuldbekentenis waarvoor WSW een borgtocht heeft afgegeven.

n. **Geldnemer:**
Deelnemer wiens betalingsverplichtingen door WSW zijn geborgd.

o. **Gemeente:**
De gemeente die partij is bij deze Overeenkomst en die of zelf eerder of haar rechtsvoorganger(s) eerder een of meer Achtervangovereenkomsten met WSW is aangegaan.

p. **Gemeenten:**
Alle gemeenten tezamen die – ieder voor zich – een Achtervangovereenkomst met WSW zijn aangegaan.

q. **Herfinanciering:**
Het aflossen van een Geborgde Geldlening op een aflosdatum door middel van het aangaan van een nieuwe Geborgde Geldlening waarbij op diezelfde datum ofwel een storting plaatsvindt ofwel een administratieve afwikkeling van de transactie met gesloten beurzen, waarbij de omvang van de nieuwe Geborgde Geldlening gelijk is aan of kleiner is dan de afgeloste Geborgde Geldlening. In afwijking van het voorgaande mogen aflossingen op lineaire en annuïtaire geldleningen per kalenderjaar worden samengevoegd tot één nieuwe Geborgde Geldlening.

r. **Marktwaarde:**
De marktwaarde van een DAEB-registergoed van een Deelnemer in verhuurde staat op basis van de laatst vastgestelde jaarrekening van die Deelnemer.

s. **Ministerie:**
De minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties dan wel, indien de portefeuille volkshuisvesting elders is belegd, de minister die verantwoordelijk is voor de portefeuille volkshuisvesting.

t. **Obligo:**
Het obligo als bedoeld in het Reglement van Deelneming.

u. **Obligolening:**
Een Geborgde Geldlening in verband met de beschikbaarheid van het gecommitteerd obligo zoals gedefinieerd in artikel 1 van het Reglement van Deelneming.

v. **Onderschrijding:**
De situatie blijkend uit een Prognose waarbij het Risicovermogen het Garantieniveau onderschrijdt of zal onderschrijden.

w. **Onderschrijdingsmededeling:**
De schriftelijke kennisgeving van WSW aan de Gemeente dat uit een Prognose blijkt dat van een Onderschrijding sprake is en die in ieder geval de informatie genoemd in artikel 5 lid 1 bevat.

x. **Overeenkomst:**
Deze Achtervangovereenkomst tussen de Gemeente en WSW.

y. **Prognose:**

De prognose van het Risicovermogen voor de eerstkomende vijf kalenderjaren, rekening houdend met (onder meer, maar niet uitsluitend) te verrichten Borgtochtbetalingen en te innen Obligo in die bewuste periode.

z. **Reglement van Deelneming:**
Het reglement van deelneming van WSW zoals gedefinieerd in artikel 19 van de Statuten en dat van toepassing is op de rechtsverhouding tussen WSW en zijn Deelnemers, zoals mogelijk van tijd tot tijd gewijzigd.

aa. **Risicovermogen**:
De som van de activa van WSW, voor zover bestaande uit beleggingen en liquide middelen, verminderd met de passiva van WSW (uitsluitend voor zover bestaand uit vreemd vermogen), die door WSW worden vastgesteld conform de systematiek gebruikt in de laatst vastgestelde enkelvoudige jaarrekening geldend voor de bedoelde activa en passiva van WSW. In aansluiting op het voorgaande geldt voor berekening van het Risicovermogen dat:

1. de hierboven bedoelde ‘beleggingen’ worden gewaardeerd naar de aankoopwaarde dan wel naar de actuele beurswaarde, indien deze laatste waarde minder bedraagt dan de aankoopwaarde;
2. onder de hierboven bedoelde ‘liquide middelen’ wordt verstaan: door WSW bij een financiële onderneming als bedoeld in de Wet op het financieel toezicht die als zodanig krachtens die wet onder toezicht staat van De Nederlandsche Bank N.V. of de Europese Centrale Bank – al dan niet direct opvorderbaar – uitgezette gelden met een resterende looptijd van maximaal twee jaar;
3. de hierboven bedoelde ‘liquide middelen’ worden gewaardeerd op het nominale bedrag;
4. onder het hierboven bedoelde ‘vreemd vermogen’ niet wordt begrepen de door de Staat en Gemeenten aan WSW uit hoofde van Achtervangovereenkomsten verstrekte geldleningen;
5. onder het hierboven bedoelde ‘vreemd vermogen’ niet wordt begrepen de voorzieningen die WSW heeft getroffen en de kort- en langlopende schulden van WSW in het kader van aanspraken op door WSW verstrekte borgtochten.

bb. **Schuldrestant:**
Het nominale schuldrestant van door Deelnemers aangegane Geborgde Geldleningen.

cc. **Staat:**
De Staat der Nederlanden.

dd. **Statuten:**
De statuten van WSW, zoals mogelijk van tijd tot tijd gewijzigd.

ee. **Totaalbedrag Gemeenten:**
Het totaalbedrag aan geldleningen dat de Gemeenten aan WSW moeten verstrekken op basis van de Achtervangovereenkomsten in geval van een Onderschrijding.

ff. **Verdeelsleutel(s):**
De mate waarin iedere Gemeente dient bij te dragen in het geval van Onderschrijding conform artikel 5 van deze Overeenkomst.

gg. **VNG:**
De Vereniging van Nederlandse Gemeenten.

hh. **WSW:**
Stichting Waarborgfonds Sociale Woningbouw.

Artikel 2. TOEPASSELIJKHEID OVEREENKOMST

1. Deze Overeenkomst is van toepassing op (i) iedere Geborgde Geldlening die een Deelnemer aangaat dan wel is aangegaan, behoudens voor zover in deze Overeenkomst anders is

bepaald, (a) vanaf de datum van ondertekening van deze Overeenkomst en (b) is aangegaan op of na 1 augustus 2021 en tevens op (ii) iedere Geborgde Geldlening die een Deelnemer voor 1 augustus 2021 is aangegaan. Onder aangaan onder (i) en (ii) hiervoor wordt ook verstaan het overnemen door een Deelnemer van een Geborgde Geldlening van een andere Deelnemer door contractsoverneming, (af)splitsing, fusie of op een andere wijze als gevolg waarvan alle rechten en verplichtingen van die andere Deelnemer daaronder worden overgenomen door de Deelnemer en waarbij die Geborgde Geldlening blijft bestaan, met dien verstande dat voor de verdeelsleutel genoemd in artikel 5 van deze Overeenkomst steeds de oorspronkelijke datum waarop de Geborgde Geldlening is gesloten wordt toegepast. Op iedere door een Deelnemer aangetrokken Geborgde Geldlening zijn te allen tijde naast de Achtervangovereenkomsten met de Staat één of meerdere andere Achtervangovereenkomsten met Gemeenten van toepassing.

2. De geldelijke omvang van de (voorwaardelijke) Bijdrageverplichting van de Gemeente op grond van artikelen 4 en 5 van deze Overeenkomst wordt jaarlijks door WSW vastgesteld.
3. WSW maakt ten behoeve van de Gemeente jaarlijks door middel van een overzicht inzichtelijk op basis waarvan haar (voorwaardelijke) Bijdrageverplichting op grond van artikelen 4 en 5 van deze Overeenkomst wordt vastgesteld.

Artikel 3. MOGELIJKHEID TOT LIMITERING

1. Deze Overeenkomst stelt, behoudens de uitzondering daarop die in dit artikel is opgenomen, geen limiet aan het totaalbedrag dat een Deelnemer in enig kalenderjaar aan Geborgde Geldleningen mag aantrekken en heeft aangetrokken.
2. De Gemeente kan, met inachtneming van hetgeen in dit artikel is bepaald, voor een Deelnemer die DAEB-Registergoederen bezit in de Gemeente een limiet bepalen voor het totale Schuldrestant van die Deelnemer per ultimo van een kalenderjaar.
3. Wanneer een Deelnemer werkzaam is in meerdere Gemeenten wordt de limiet als bedoeld in lid 2 van dit artikel slechts dan bepaald in geval alle betrokken Gemeenten hiertoe besluiten.
4. De limiet bedoeld in lid 2 van dit artikel (i) is gelijk aan of groter dan het op het moment van het ingaan van de limiet geldende Schuldrestant van de Deelnemer en (ii) geldt voor een periode van maximaal vijf kalenderjaren vanaf het moment van ingaan van de limiet.
5. Indien een Gemeente of Gemeenten gezamenlijk een limiet bepaalt dan wel bepalen als bedoeld in lid 2 respectievelijk lid 3 van dit artikel informeert dan wel informeren zij onverwijld WSW en de Deelnemer waarvoor de limiet geldt hierover schriftelijk. Deze mededeling bevat in ieder geval de volgende informatie:
    a. de Deelnemer waarvoor de limiet geldt;
    b. de periode waarvoor de limiet geldt;
    c. het maximaal Schuldrestant van de Deelnemer per ultimo van ieder kalenderjaar voor de periode waarvoor de limiet geldt.
6. Indien een limiet is bepaald en de periode waarvoor die limiet is bepaald afloopt, vervalt de limiet. Een eventuele nieuwe limiet dient opnieuw te worden bepaald in overeenstemming met hetgeen in dit artikel is bepaald.

Artikel 4. VERPLICHTING GEMEENTE TOT VERSTREKKING VAN GELDLENINGEN

1. WSW publiceert ten minste eenmaal per kalenderjaar een Prognose. WSW stuurt de Gemeente een Onderschrijdingsmededeling wanneer uit een Prognose een Onderschrijding blijkt.
2. In geval van een Onderschrijding is de Gemeente vanwege de Bijdrageverplichting zowel ten opzichte van WSW als ten opzichte van Geldgevers verplicht om geldleningen aan WSW te

verstrekken op de wijze en tot de bedragen als in artikel 5 van deze Overeenkomst is bepaald, ongeacht de aanleiding voor die Onderschrijding. Op zijn beurt is WSW verplicht zich zowel ten opzichte van de Gemeente als ten opzichte van Geldgevers om de hiervoor genoemde geldleningen van de Gemeente op te nemen op de wijze en tot de bedragen als in artikel 5 van deze Overeenkomst is bepaald. De in dit artikellid vermelde verplichtingen tegenover ieder van de Geldgevers kwalificeren als door de Gemeente respectievelijk WSW tegenover ieder van de Geldgevers onherroepelijk gemaakte derdenbedingen.

3. De Bijdrageverplichting geldt onverkort zodra en zolang uit een Prognose op enig moment blijkt dat sprake is van een Onderschrijding.
4. Over de verstrekte geldleningen als bedoeld in deze Overeenkomst is WSW geen rente of andere vergoeding verschuldigd.

Artikel 5. OMVANG, VERDELING EN STORTING GELDLENINGEN

1. Iedere Onderschrijdingsmededeling bevat in elk geval (i) een raming van de omvang van de geldleningen die de Gemeente maandelijks aan WSW moet verstrekken uit hoofde van deze Overeenkomst, (ii) een opgave van de datums waarop deze geldleningen moeten worden verstrekt en (iii) het bankrekeningnummer waarop de bedragen moeten worden gestort. WSW verstrekt de Gemeente vervolgens tenminste ieder kwartaal een geactualiseerde raming als bedoeld in de vorige volzin.
2. De Bijdrageverplichting geldt voor alle Gemeenten die een Achtervangovereenkomst zijn aangegaan. Het Totaalbedrag Gemeenten is gelijk aan de helft van het totaalbedrag van de Onderschrijding zoals dat door WSW is vastgesteld. Het Totaalbedrag Gemeenten is gelijk aan het door de Staat aan WSW ter leen te verstrekken totaalbedrag op grond van de Achtervangovereenkomst tussen WSW en de Staat.
3. WSW stelt de wijze vast waarop het Totaalbedrag Gemeenten over alle Gemeenten wordt verdeeld en past hierbij steeds een Verdeelsleutel toe overeenkomstig de leden 4 tot en met 7 van dit artikel.
4. Het Totaalbedrag Gemeenten wordt verdeeld in twee evenredige helften, behoudens in geval van de situaties van lid 7 van dit artikel. In alle gevallen waarin het Totaalbedrag Gemeenten in twee evenredige helften wordt verdeeld, wordt de eerste helft van dat bedrag over de Gemeenten verdeeld overeenkomstig lid 5 van dit artikel. De tweede helft van dat bedrag wordt over de Gemeenten verdeeld overeenkomstig lid 6 van dit artikel.
5. WSW stelt het bedrag vast waarvoor een Gemeente participeert in de eerste helft van het Totaalbedrag Gemeenten. Voor de verdeling hiervan is bepalend of en zo ja onder welke Geborgde Geldlening(en) WSW Borgtochtbetalingen heeft verricht in de periode van tien jaar voorafgaand aan het moment van ontstaan van de Onderschrijding. De precieze verdeling per Gemeente vindt plaats naar rato van de Borgtochtbetalingen die in de periode van tien jaar voorafgaande aan het moment van de Onderschrijding zijn verricht. WSW stelt die verdeling van de eerste helft van het Totaalbedrag Gemeenten als volgt per Gemeente vast:
    a. Met betrekking tot Borgtochtbetalingen die zijn verricht in verband met Geborgde Geldleningen die zijn aangegaan op of na 1 augustus 2021, en waarop derhalve voor inwerkingtreding van deze Overeenkomst de Achtervangovereenkomst Gemeente 2021 van toepassing was, wordt een Borgtochtbetaling over alle Gemeenten verdeeld waarin de betreffende Deelnemer waarvoor WSW de Borgtochtbetaling heeft verricht, een of meer DAEB-Registergoederen bezat op 31 december van het laatst verstreken kalenderjaar. De verdeling over de betrokken Gemeenten geschiedt steeds naar evenredigheid van de Marktwaarde van de DAEB-Registergoederen die de Deelnemer in de betrokken Gemeenten bezat op 31 december van het laatst verstreken kalenderjaar.

b. Met betrekking tot Borgtochtbetalingen die zijn verricht in verband met Geborgde Geldleningen die zijn aangegaan voor 1 augustus 2021, en waarop derhalve voor inwerkingtreding van deze Overeenkomst de Achtervangovereenkomst Oud van toepassing was, wordt een Borgtochtbetaling volledig toegerekend aan die Gemeente die een Achtervangovereenkomst is aangegaan voor de Geborgde Geldlening met het oog waarop WSW de Borgtochtbetaling heeft verricht.
c. Indien de Onderschrijding het gevolg is van Borgtochtbetalingen die in de periode van tien jaar voorafgaande aan het moment van ontstaan van de Onderschrijding zijn verricht in verband met Geborgde Geldleningen en die deels zijn aangegaan op of na 1 augustus 2021 als bedoeld in lid 5 sub a. en deels zijn aangegaan voor 1 augustus 2021 als bedoeld in lid 5 sub b. wordt de eerste helft van het Totaalbedrag Gemeenten verdeeld over de Gemeenten die ingevolge het bepaalde in lid 5 sub a. als ook in lid 5 sub b. betrokken zijn en conform de Verdeelsleutels die volgen uit sub a. en sub b. en steeds naar evenredigheid van de Borgtochtbetalingen die zijn verricht vanwege een situatie onder a. en b.

6. WSW stelt ook het bedrag vast waarvoor een Gemeente participeert in de tweede helft van het Totaalbedrag Gemeenten. Deze tweede helft van het Totaalbedrag Gemeenten wordt verdeeld over alle Gemeenten die een Achtervangovereenkomst zijn aangegaan naar evenredigheid van het Schuldrestant van alle Geborgde Geldleningen per 31 december van het laatst verstreken kalenderjaar. WSW stelt het Schuldrestant per Geborgde Geldlening als volgt per Gemeente vast:
   a. Met betrekking tot Geborgde Geldleningen die zijn aangegaan op of na 1 augustus 2021, en waarop derhalve voor inwerkingtreding van deze Overeenkomst de Achtervangovereenkomst Gemeente 2021 van toepassing was, wordt het Schuldrestant van een Geborgde Geldlening van een Deelnemer aan een Gemeente toegerekend naar evenredigheid van de Marktwaarde van de DAEB-Registergoederen die de betreffende Deelnemer per 31 december van het direct voorafgaande kalenderjaar bezat in die Gemeente;
   b. Met betrekking tot Geborgde Geldleningen die zijn aangegaan voor 1 augustus 2021, en waarop derhalve voor inwerkingtreding van deze Overeenkomst de Achtervangovereenkomst Gemeente Oud van toepassing was, wordt het Schuldrestant van een Geborgde Geldlening volledig toegerekend aan de Gemeente die voor die Geborgde Geldlening een Achtervangovereenkomst Gemeente Oud is aangegaan.
7. Indien ofwel
   (i) de Onderschrijding uitsluitend het gevolg is van een andere aanleiding dan Borgtochtbetalingen door WSW uit hoofde van lid 5 en in de periode van tien jaar voorafgaande aan de Onderschrijding tevens geen Borgtochtbetaling als bedoeld in 5 onder a. en/of b. heeft plaatsgevonden, ofwel
   (ii) de Onderschrijding het gevolg is van Borgtochtbetalingen onder een Geborgde Geldlening als bedoeld in lid 5 onder a. van dit artikel maar de betrokken Deelnemer op de datum van die Borgtochtbetaling, zoals WSW die vaststelt, geen DAEB-Registergoederen meer bezit,

   dan kan geen verdeling plaatsvinden op basis van lid 5 van dit artikel en geldt dat lid 6 van overeenkomstige toepassing is voor de verdeling van het gehele Totaalbedrag Gemeenten over de Gemeenten. In dat geval wordt het Totaalbedrag Gemeenten geheel verdeeld over alle Gemeenten die een Achtervangovereenkomst zijn aangegaan voor een of meer Geborgde Geldleningen.
8. De Bijdrageverplichting komt de Gemeente na door betaling aan WSW van alle door de Gemeente verschuldigde bedragen uiterlijk op de datums zoals die door WSW zijn opgenomen

in de Onderschrijdingsmededeling aan de Gemeente, met dien verstande dat de eerste datum waarop de Gemeente geldleningen aan WSW moet verstrekken als gevolg van een eerste Onderschrijding uiterlijk de vijftiende dag is van de tweede kalendermaand, volgend op de maand waarin het Risicovermogen het Garantieniveau voor het eerst onderschrijdt. De verplichting van de Gemeente tot het verstrekken van aanvullende geldleningen komt de Gemeente na uiterlijk op de vijftiende dag van iedere volgende kalendermaand, een en ander conform de instructies van WSW.

9. WSW spant zich in al hetgeen te doen wat noodzakelijk is om de van de Staat en/of van de overige Gemeenten te vorderen bedragen uit hoofde van de Achtervangovereenkomsten te innen.
10. Indien en voor zover door niet, onvolledige of niet-tijdige stortingen van door de Staat en/of door een of meer andere Gemeenten aan WSW te verstrekken geldleningen het Garantieniveau wordt onderschreden, dan wel de geprognosticeerde Onderschrijding wordt vergroot als gevolg waarvan de geraamde Bijdrageverplichting van de Gemeente mogelijk niet afdoende is, heeft WSW het recht de in lid 1 van dit artikel genoemde raming bij te stellen. In dat geval is de Gemeente verplicht (aanvullende) geldleningen aan WSW te verstrekken in de omvang en op de datums conform die bijgestelde raming, zoals door WSW aan de Gemeente wordt meegedeeld. Indien en zodra WSW nadien alsnog geldleningen ontvangt van die partijen die hun betalingsverplichtingen tegenover WSW eerder niet, onvolledig of niet-tijdig nakwamen, wordt het meerdere dat de Gemeente aan WSW in de vorm van geldleningen heeft verstrekt boven het bedrag dat de Gemeente anders had bijgedragen in het geval dat die andere partijen hun betalingsverplichtingen volledig en tijdig waren nagekomen, terugbetaald conform artikel 9 lid 4 van deze Overeenkomst. WSW heeft het recht die ontvangen bedragen naar evenredigheid op basis van de bijdrage van de Staat enerzijds en die van de gezamenlijke Gemeenten anderzijds in mindering te brengen op toekomstige geldleningen die de Gemeente mogelijk nog aan WSW moet verstrekken.

Artikel 6. INNING OBLIGO EN VERREKENING

1. WSW spant zich in om, ter voorkoming van een Onderschrijding als gevolg waarvan Gemeenten geldleningen aan WSW moeten verstrekken, al datgene te doen wat nodig is om het Obligo bij Deelnemers te innen.
2. Indien en voor zover door niet, onvolledige of niet-tijdige stortingen van het Obligo door Deelnemers het Garantieniveau wordt onderschreden dan wel de geprognosticeerde Onderschrijding wordt vergroot als gevolg waarvan de geraamde Bijdrageverplichting van de Gemeente mogelijk niet afdoende is, heeft WSW het recht de in artikel 5 lid 1 genoemde raming bij te stellen, in welk geval de Gemeente verplicht is geldleningen aan WSW te verstrekken in de omvang en op de datums conform die bijgestelde raming, zoals door WSW aan de Gemeente meegedeeld. In de situatie bedoeld in de vorige volzin zal WSW van de Staat enerzijds en de gezamenlijke Gemeenten anderzijds in omvang gelijke geldleningen verlangen ter dekking van het totaalbedrag waarmee het Garantieniveau wordt onderschreden als gevolg van die niet, onvolledige of niet-tijdige stortingen dan wel waarmee de geprognosticeerde Onderschrijding wordt vergroot. Indien en zodra WSW nadien alsnog Obligo ontvangt van die Deelnemers die hun betalingsverplichtingen tegenover WSW eerder niet, onvolledig of niet-tijdig nakwamen, heeft WSW het recht die ontvangen bedragen naar evenredigheid in mindering te brengen op toekomstige geldleningen die de Gemeente mogelijk nog conform de door WSW opgestelde ramingen aan WSW moet verstrekken. Indien en voor zover WSW op grond van de opgestelde Prognoses vaststelt dat niet wordt verwacht dat de Gemeente nog verdere geldleningen aan WSW moet verstrekken, wordt het meerdere dat de

Gemeente aan WSW in de vorm van geldleningen heeft verstrekt boven het bedrag dat de Gemeente anders had bijgedragen in het geval dat die andere partijen hun betalingsverplichtingen volledig en tijdig waren nagekomen, terugbetaald conform artikel 9 lid 4 van deze Overeenkomst.

Artikel 7. GEEN ACHTERVANGPOSITIE VOOR NIEUWE GEBORGDE GELDLENINGEN EN UITZONDERING VOOR HERFINANCIERING

1. Indien de Gemeente bij aangetekende brief aan WSW en de in de Gemeente actieve Deelnemers meedeelt dat de Gemeente vanaf een door de Gemeente te bepalen datum niet langer een achtervangpositie voor nieuwe Geborgde Geldleningen wenst in te nemen, dan zal WSW met ingang van die datum in die Gemeente geen nieuwe borgtochtverplichtingen uit hoofde van Geborgde Geldleningen meer aangaan, behoudens verplichtingen ten behoeve van Herfinanciering indien en voor zover deze voldoen aan hetgeen is bepaald in dit artikel. Als gevolg van voornoemde mededeling door de Gemeente zal WSW, wanneer sprake is van een Onderschrijding, de Gemeente niet verplichten conform artikel 5 lid 5 sub a. van deze Overeenkomst geldleningen aan WSW te verstrekken indien de Onderschrijding het gevolg is van een Borgtochtbetaling uit hoofde van een door WSW in verband met een Geborgde Geldlening aangegane borgtochtverplichting en die Geborgde Geldlening is aangegaan na de ingangsdatum bedoeld in de voorgaande volzin. Het voorgaande laat onverlet de verplichting van de Gemeente geldleningen aan WSW te verstrekken conform artikel 5 lid 5 sub b. en sub c. en artikel 6 van deze Overeenkomst, alsmede conform artikel 5 lid 5 sub a. met betrekking tot Geborgde Geldleningen die zijn aangegaan voor de ingangsdatum als bedoeld in de eerste volzin van dit artikellid.
2. De datum als bedoeld in lid 1 van dit artikel zal niet eerder zijn gelegen dan zes maanden na de datum waarop de Gemeente WSW en de in de Gemeente actieve Deelnemers van de in lid 1 van dit artikel bedoelde aangetekende brief in kennis heeft gesteld.
3. Indien de situatie als bedoeld in lid 1 van dit artikel zich voordoet geldt dat WSW ook na de datum als bedoeld in lid 1 van dit artikel borgtochtverplichtingen kan aangaan in verband met Herfinanciering met dien verstande dat:
    a. dit slechts is toegestaan voor Geborgde Geldleningen met een vervaldatum die uiterlijk gelegen is binnen vijfentwintig kalenderjaren na de datum als bedoeld in lid 1 van dit artikel; en
    b. dit voor elke Geborgde Geldlening slechts eenmaal is toegestaan, met uitzondering van lineaire en annuïtaire geldleningen, waarbij dit eenmaal per aflossing is toegestaan; en
    c. dit niet is toegestaan ten behoeve van (sloop van registergoederen gevolgd door) nieuwbouw.
4. Indien de situatie als bedoeld in lid 1 van dit artikel zich voordoet geldt dat WSW ook na de datum als bedoeld in lid 1 van dit artikel, in afwijking van lid 3 van dit artikel, borgtochtverplichtingen kan aangaan ten behoeve van Herfinanciering van de Obligolening of herijking van de Obligolening.
5. Indien de situatie als bedoeld in lid 1 van dit artikel zich voordoet is Herfinanciering in afwijking van lid 3 onder c. van dit artikel niettemin toegestaan wanneer reeds bestaande verplichtingen voor (sloop van registergoederen gevolgd door) nieuwbouw van de Deelnemer door middel van niet door WSW geborgde financiering aantoonbaar onmogelijk is, mits met inachtneming van het bepaalde in lid 3 onder a. en b. van dit artikel. Herfinanciering zoals bedoeld in de vorige volzin is slechts toegestaan tot de hoogte van het bedrag waarvoor WSW zonder de genoemde Herfinanciering uit hoofde van een door WSW in verband met een Geborgde Geldlening aangegane borgtochtverplichting zou kunnen worden aangesproken.

Artikel 8. ONTOEREIKEND RISICOKAPITAAL EN HERFINANCIERING

1. Indien sprake is van een ontoereikend risicokapitaal en WSW hiervan op de hoogte is gesteld, een en ander zoals gedefinieerd en bepaald in Beleidsregel I, zal WSW tot het moment waarop het risicokapitaal weer toereikend is geen nieuwe borgtochtverplichtingen in verband met door Deelnemers aan te trekken geldleningen meer aangaan, anders dan borgtochtverplichtingen in het kader van Herfinanciering met inachtneming van de vereisten hiervoor zoals opgenomen in dit artikel.
2. Indien de situatie als bedoeld in lid 1 van dit artikel zich voordoet geldt voor Herfinanciering dat:
   a. dit niet is toegestaan ten behoeve van (sloop van registergoederen gevolgd door) nieuwbouw; en
   b. slechts is toegestaan indien niet door WSW geborgde financiering voor reeds bestaande verplichtingen van de Deelnemer aantoonbaar onmogelijk is; en
   c. slechts tot de hoogte van het bedrag waarvoor WSW zonder de genoemde Herfinanciering uit hoofde van een door WSW in verband met een Geborgde Geldlening aangegane borgtochtverplichting zou kunnen worden aangesproken.
3. Indien de situatie als bedoeld in lid 1 van dit artikel zich voordoet kan WSW, in afwijking van lid 2 van dit artikel, borgtochtverplichtingen aangaan ten behoeve van Herfinanciering van de Obligolening of herijking van de Obligolening.

Artikel 9. TERUGBETALING VAN GELDLENINGEN

1. Terugbetaling door WSW aan de Gemeente van op grond van deze Overeenkomst geleende gelden geschiedt op het moment waarop het Risicovermogen 0,65 procent van de som van de Schuldrestanten per 31 december van het laatst geëindigde kalenderjaar overschrijdt. Indien en zolang van de in de vorige volzin bedoelde overschrijding geen sprake is, is WSW niet verplicht door de Gemeente op grond van deze Overeenkomst aan WSW verstrekte geldleningen terug te betalen.
2. De omvang van voornoemde terugbetalingsverplichting van WSW tegenover alle Gemeenten wordt door WSW vastgesteld op de helft van het bedrag waarmee het Risicovermogen 0,65 procent van de som van de Schuldrestanten per 31 december van het laatst geëindigde kalenderjaar overschrijdt.
3. De terugbetalingsverplichting van WSW tegenover de Gemeente als bedoeld in lid 1 van dit artikel geschiedt naar rato van het aandeel dat de Gemeente heeft in het totaalbedrag dat alle Gemeenten op grond van de Achtervangovereenkomsten aan geldleningen aan WSW heeft verstrekt.
4. Indien en voor zover door de Staat dan wel door een of meer Gemeenten meer aan geldleningen aan WSW is verstrekt dan eerder door WSW geraamd als gevolg van niet, onvolledige of niet-tijdige stortingen door een of meer Deelnemers, de Staat en/of door een of meer andere Gemeenten, dan zal WSW die bedragen, die de Staat en/of die Gemeenten meer hebben bijgedragen dan dat zij anders hadden bijgedragen in het geval dat die andere partijen hun betalingsverplichtingen wel volledig en tijdig waren nagekomen, eerst terugbetalen en wel zodra en slechts voor zover WSW die hiervoor bedoelde bedragen alsnog van die andere partijen ontvangt, dan wel, wanneer die bedragen niet door WSW zijn ontvangen maar de situatie als bedoeld in lid 1, eerste volzin van dit artikel zich voordoet, voordat WSW overgaat tot voldoening van de reguliere terugbetalingsverplichtingen van WSW tegenover de Staat en de Gemeenten conform lid 2 van dit artikel en de Achtervangovereenkomsten met de Staat.

Artikel 10. NAKOMING VAN DEZE OVEREENKOMST

1. De Gemeente verbindt zich tegenover Geldgevers om de door de Gemeente bij deze Overeenkomst tegenover WSW aangegane verbintenissen stipt, juist, tijdig en volledig na te komen. De voormelde verplichting en de verplichtingen uit lid 2 en 3 van dit artikel kwalificeren als door de Gemeente respectievelijk WSW, zoals uit de betreffende bepalingen blijkt, tegenover iedere Geldgever onherroepelijk gemaakte derdenbedingen.
2. WSW verbindt zich tegenover Geldgevers nooit afstand te doen van enig recht dat WSW op grond van deze Overeenkomst tegenover de Gemeente geldend kan maken.
3. De Gemeente en WSW verbinden zich ieder, zowel gezamenlijk als individueel, tegenover iedere Geldgever nimmer middellijk of onmiddellijk voorstellen te doen tot, dan wel op welke wijze dan ook medewerking te verlenen aan een wijziging van een of meer bepalingen van deze Overeenkomst, dan wel aan een beëindiging of modificatie van een of meer uit deze Overeenkomst voortvloeiende verbintenissen, anders dan op de wijze als in artikel 12 van deze Overeenkomst is bepaald.
4. Niet, niet-juiste, niet-tijdige dan wel niet-volledige nakoming door WSW van de door WSW tegenover de Gemeente bij deze Overeenkomst aangegane verbintenissen zal niet kunnen leiden tot niet, niet-juiste, niet-tijdige dan wel niet-volledige nakoming door de Gemeente van de door de Gemeente tegenover WSW bij deze Overeenkomst aangegane verbintenissen. Een eventueel beroep op opschorting of verrekening door de Gemeente met het oog op voldoening van haar verbintenissen is uitdrukkelijk uitgesloten.
5. In geval van discrepantie tussen de bepalingen van de Beleidsregels en de bepalingen van deze Overeenkomst, prevaleren de bepalingen van deze Overeenkomst.

Artikel 11. INFORMATIEVERSTREKKING

WSW zal de Gemeente al die informatie verschaffen die de Gemeente voor de bewaking van de financiële belangen van de Gemeente in redelijkheid noodzakelijk acht omtrent de achtervangpositie van de Gemeente en de mutaties daarin.

Artikel 12. WIJZIGING VAN DEZE OVEREENKOMST

1. Deze Overeenkomst geldt als gewijzigd indien en zodra een door WSW aan de Gemeente gestuurd wijzigingsvoorstel door de Gemeente is geaccepteerd, een en ander steeds met inachtneming van de voorwaarden die voor wijziging(en) in dit artikel zijn opgenomen.
2. Wijziging van de Overeenkomst is slechts mogelijk na goedkeuring van het wijzigingsvoorstel van WSW door het Ministerie en VNG, op de volgende wijze:
    a. WSW zal de Gemeente, binnen twee weken na schriftelijke goedkeuring door het Ministerie en VNG, schriftelijk op de hoogte brengen van de voorgenomen wijziging inclusief de datum van beoogde inwerkingtreding van de voorgenomen wijziging;
    b. De wijziging zal niet eerder in werking treden dan zes maanden na de datum waarop de wijziging is goedgekeurd door het Ministerie en VNG.
3. Wanneer de Gemeente niet instemt met de wijziging dient de Gemeente WSW hiervan, bij aangetekende brief, uiterlijk drie maanden voor de datum van inwerkingtreding in kennis te stellen. Indien de Gemeente WSW er niet tijdig conform de voorgaande volzin van in kennis stelt dat zij het wijzigingsvoorstel van WSW niet accepteert, geldt het wijzigingsvoorstel als onherroepelijk en onvoorwaardelijk door de Gemeente geaccepteerd.
4. In de in lid 3 van dit artikel bedoelde situatie dat de Gemeente niet instemt met de voorgestelde wijziging verbindt WSW zich, behoudens hetgeen is bepaald in artikel 7 van deze Overeenkomst, met ingang van de oorspronkelijke datum van beoogde inwerkingtreding van de wijziging als bedoeld in lid 1 van dit artikel, ten aanzien van de Gemeente geen nieuwe borgtochtverplichtingen uit hoofde van Geborgde Geldleningen meer aan te gaan. Als gevolg

van voornoemde mededeling door de Gemeente zal WSW, wanneer sprake is van een Onderschrijding, de Gemeente niet verplichten conform artikel 5 lid 5 onder a. van deze Overeenkomst geldleningen aan WSW te verstrekken indien de Onderschrijding het gevolg is van een Borgtochtbetaling uit hoofde van een door WSW in verband met een Geborgde Geldlening aangegane borgtochtverplichting en die Geborgde Geldlening is aangegaan na de oorspronkelijke datum van beoogde inwerkingtreding van de wijziging als bedoeld in lid 1 van dit artikel. Het voorgaande laat onverlet de verplichting van de Gemeente geldleningen aan WSW te verstrekken conform artikel 5 lid 5 sub b. en sub c. en artikel 6 van deze Overeenkomst, alsmede conform artikel 5 lid 5 sub a. met betrekking tot Geborgde Geldleningen die zijn aangegaan voor de oorspronkelijke datum van beoogde inwerkingtreding van de wijziging als bedoeld in lid 1 van dit artikel.

5. Wijziging van deze Overeenkomst is bovendien slechts mogelijk, wanneer en niet eerder dan nadat Geldgevers van de voorgenomen wijziging schriftelijk in kennis zijn gesteld en een of meer Geldgevers niet binnen een tijdvak van drie maanden na de hiervoor bedoelde schriftelijke kennisgeving hebben gesteld en aangetoond dat zijn (hun) belangen door de effectuering van de voorgenomen wijziging worden geschaad of in redelijkheid verwacht moet worden dat zijn (hun) belangen zullen worden geschaad.
   De belangen van Geldgevers zullen in ieder geval geacht worden te zijn geschaad, wanneer:
   a. de voorgenomen wijziging tot gevolg heeft of kan hebben dat de verplichting van de Gemeente tot verstrekking van geldleningen als in deze Overeenkomst is bepaald, komt te vervallen of wordt verminderd voordat de verbintenissen, welke voor WSW voortvloeien uit de tot het tijdstip van inwerkingtreding van de wijziging door WSW aangegane borgtochtovereenkomsten volledig zijn tenietgegaan;
   b. met de voorgenomen wijziging wordt beoogd casu quo de voorgenomen wijziging tot gevolg heeft, dat de tussen de Gemeente en WSW bestaande rechtsverhouding met terugwerkende kracht wordt herzien.

Artikel 13. BIJZONDERE OMSTANDIGHEDEN

1. Indien zich een of meer van de hieronder in sub a. tot en met d. vermelde feiten en/of omstandigheden voordoen, laat dit de verplichtingen van de Gemeente tegenover WSW onverlet en zal de Gemeente voor de toepassing van deze Overeenkomst zich tegenover WSW en Geldgevers gedragen, als hadden deze feiten en/of omstandigheden zich niet voorgedaan:
   a. verlening van (voorlopig) surséance van betaling aan WSW;
   b. het voorbereiden en aanbieden van een akkoord als bedoeld artikel 370 lid 1 Faillissementswet, en de aanwijzing van een herstructureringsdeskundige als bedoeld in artikel 371 Faillissementswet;
   c. faillietverklaring van WSW;
   d. ontbinding of verlies van rechtspersoonlijkheid van WSW.
2. De door de Gemeente bij deze Overeenkomst tegenover WSW aangegane verbintenissen zullen worden geacht mede te zijn aangegaan tegenover de rechtsopvolger(s) onder algemene titel van WSW.

Artikel 14. EINDE VAN DEZE OVEREENKOMST

1. Deze Overeenkomst eindigt van rechtswege op het moment dat alle verplichtingen van WSW uit hoofde van deze Overeenkomst en uit hoofde van door hem aangegane borgtochten met betrekking tot de Geborgde Geldleningen waarop deze Overeenkomst van toepassing is, zijn voldaan.

2. De Gemeente en WSW doen over en weer afstand van het recht om op welke grond dan ook deze Overeenkomst te ontbinden, alsmede om deze te vernietigen en/of wijziging van deze Overeenkomst te vorderen op welke (rechts)grond dan ook.

Artikel 15. RECHTS- EN FORUMKEUZE

1. Op deze Overeenkomst, alsmede op de daaruit voortvloeiende dan wel daarmee verband houdende geschillen, is uitsluitend Nederlands recht van toepassing.
2. Geschillen voortvloeiende uit of samenhangende met deze Overeenkomst zullen uitsluitend worden voorgelegd aan de ter zake bevoegde rechter van de rechtbank Midden-Nederland.

Artikel 16. INWERKINGTREDING

1. Deze Overeenkomst treedt in werking op 1 mei 2024.
2. Deze Overeenkomst heeft betrekking op alle bestaande en toekomstige Geborgde Geldleningen.
3. WSW en de Gemeente zijn reeds een of meer Achtervangovereenkomsten Gemeente Oud en/of een Achtervangovereenkomst Gemeente 2021 aangegaan. Alle voornoemde Achtervangovereenkomsten, ongeacht de exacte datum waarop die Achtervangovereenkomsten zijn gesloten, de inhoud daarvan en de gehanteerde variant (een generieke Achtervangovereenkomst Gemeente Oud dan wel een generieke Achtervangovereenkomst Gemeente Oud als onderdeel van een meerpartijendocument dan wel anderszins), worden met ingang van de datum van inwerkingtreding van deze Overeenkomst geacht te zijn gewijzigd en luiden vanaf die datum conform de tekst van deze Overeenkomst, opdat alle rechten en verplichtingen van de Gemeente en WSW ten aanzien van de achtervangpositie van de Gemeente en door de Gemeente aan WSW reeds verstrekte en te verstrekken geldleningen geheel en uitsluitend worden beheerst door deze Overeenkomst.
4. Verwijzingen in standaardleningdocumentatie van WSW naar de Achtervangovereenkomst Gemeente 2021, een generieke Achtervangovereenkomst Gemeente Oud tussen de Gemeente en WSW, en/of verwijzingen naar een Achtervangovereenkomst Gemeente Oud die onderdeel uitmaakt van een meerpartijendocument, bestaande uit een standaardgeldleningsovereenkomst, borgtochtovereenkomst en achtervangovereenkomst, waarbij een Geldnemer, een Geldgever, de Gemeente en WSW partij zijn, zijn – na inwerkingtreding van deze Overeenkomst – hiermee dus verwijzingen geworden naar deze Overeenkomst.
5. Deze Overeenkomst geldt naast de Achtervangovereenkomst tussen WSW en de Staat en de Achtervangovereenkomsten die de overige Gemeenten met WSW zijn aangegaan en die na wijziging inhoudelijk gelijkluidend zijn geworden aan de onderhavige Overeenkomst.

HANDTEKENINGENPAGINA

Aldus in tweevoud opgemaakt en getekend, door iedere hieronder met naam genoemde partij ter aanvaarding van de overeenkomst.

Gemeente:

Naam: C. van Eert

Functie: Burgemeester

Plaats: de Steeg

Datum: xx-xx-xxx

Stichting Waarborgfonds Sociale Woningbouw:

Naam: ……

Functie: ……

Plaats: Hilversum

Datum: ……

PELS RIJCKEN

Landsadvocaat

Ministerie van Binnenlandse Zaken en
Koninkrijksrelaties
Directie Woningmarkt
Mevrouw J. de Lint
Postbus 20011
2500 EA DEN HAAG

onze ref. RvK/IB/11015927
uw ref.
inzake Wijzigingen achtervangovereenkomsten tussen WSW en de Staat en WSW en de Gemeenten

R. van de Klashorst
advocaat · partner
t +31 70 515 3847
f +31 70 515 3394
rene.vandeklashorst@pelsrijcken.nl

31 mei 2021

Geachte mevrouw De Lint,

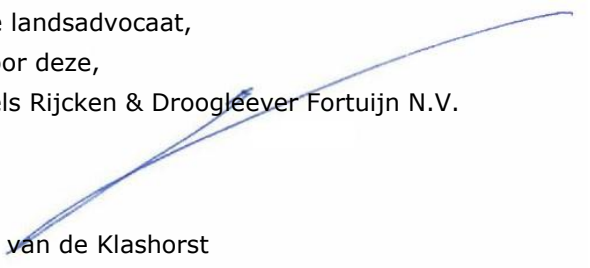
1 Wij hebben kennisgenomen van de voorgestelde wijzigingen in de achtervangovereenkomsten tussen de Staat en het WSW en de Gemeenten en het WSW. Deze wijzigingen hebben wij besproken met BZK, VNG en het WSW gezamenlijk. Dit heeft geleid tot een aantal verdere wijzigingen in de voorgestelde achtervangovereenkomsten (de versies van 4 mei 2021).

2 De herziene achtervangovereenkomsten tussen het WSW en de Staat respectievelijk de Gemeenten (versies 4 mei 2021) bieden naar ons inzicht een adequate regeling van de voorwaardelijke financiële verplichtingen van de Staat en de Gemeenten jegens het WSW. De wijzigingen leiden niet tot toename van de financiële risico's voor de Staat en de gezamenlijke Gemeenten.

3 In de achtervangovereenkomst tussen de Gemeenten en het WSW is een voor de Gemeenten nieuwe mogelijkheid tot limitering van een door een Deelnemer aan te trekken Geborgde Geldleningen opgenomen. Ook is in die overeenkomst de

verdeelsleutel ten aanzien van de onderlinge bijdraagplicht van de Gemeenten aangepast en geldt er een nieuw wijzigingsregime van de overeenkomst.

Met vriendelijke groet,
de landsadvocaat,
voor deze,
Pels Rijcken & Droogleever Fortuijn N.V.

R. van de Klashorst

gemeente Rheden

Raadsinformatiebrief

datum	voor	afdeling
26 maart 2024	Gemeenteraad	Griffie

behandeld door	Onderwerp
Jeroen van den Elst	Motie 'de Jeugd heeft de toekomst' jongeren en de politiek

Geachte raad,

Met deze brief informeert de werkgroep jongerenparticipatie u over de uitvoering van de motie 'De Jeugd heeft de toekomst' en stelt zij voor de motie af te doen.

Wat was de opdracht van de werkgroep?
Op 26 april 2022 heeft de raad de motie "de jeugd heeft de toekomst – jeugdraad of jongerenpanel" aangenomen. In aanvulling op de oriënterende vergadering van 7 februari is er een oriënterende vergadering georganiseerd op 6 juni. Een raadswerkgroep heeft de opdracht gekregen om overweging A. 'Praten over politiek en debatteren met jongeren […] is een effectieve manier om jongeren te betrekken bij de politiek' verder uit te werken[1].

De werkgroep van raadsleden is aan de slag gegaan in de uitvoering van de motie en met begeleiding van Hilde Wierda (onderzoeker HAN) en de griffie. De werkgroep heeft afgesproken de scope van de motie iets te verbreden en niet meteen naar het instrument van een jeugdraad of jongerenpanel te kijken, maar zich in het kader van jongerenparticipatie te richten op de vraag hoe jongeren betrokken kunnen worden bij de politiek en de besluitvorming. Het BCO is daarover middels een memo eerder over geïnformeerd (zie bijlage 1).

Welke stappen zijn er gezet?
In eerste instantie is gekeken naar het opzetten van een avond om de vraag te beantwoorden waar jongeren behoefte aan hebben. Daarvoor zijn de jongeren tussen de 12 en 24 jaar oud benaderd die in een onderzoek van Opiniepijlers hadden aangegeven eens mee te willen denken met de gemeente. Ook zijn alle middelbare en MBO scholen binnen de gemeente benaderd om jongeren bij dit initiatief te betrekken. Hierop is onvoldoende respons gekomen. Dit bleek bij een vergelijkbaar initiatief om input te krijgen van jongeren voor het Koersdocument Sociaal Domein ook het geval te zijn.

Daarom is in overleg met de werkgroep besloten de benadering om te gooien en jongeren op te zoeken door het aanbieden van gastlessen. Het aanbod hiervan zorgde voor een aantal positieve reacties vanuit verschillende scholen. Inmiddels zijn er drie gastlessen geweest: twee gastlessen voor 4-havo op het Titus Brandsma College en één voor een groep tweedejaars MBO-studenten op het Aeres in Velp. Aan het eind van deze gastlessen is aan de leerlingen gevraagd op welke manier zij betrokken willen worden bij de gemeente(raad) en de besluitvorming.

Hieruit komt een gemengd beeld naar voren. De MBO-studenten stonden niet open voor een jongerenraad, -panel, of iets vergelijkbaars. Een korte vragenlijst met ja/nee vragen via bijvoorbeeld Whatsapp was volgens hun een goed middel om input bij jongeren op te halen. De 4-havo studenten waren verdeeld: grofweg de helft vond gastlessen een goed idee, de andere helft was voor een jongerenraad, alhoewel er weinig enthousiasme was om zich daarvoor op te geven.

Vervolg uitvoering motie
Het trekken van een eindconclusie voor het opzetten van een jeugdraad of jongerenpanel op basis van de gegeven gastlessen is op dit moment te voorbarig. De werkgroep stelt daarom twee acties voor die de ingeslagen weg voortzetten:

[1] Met betrekking tot overweging B. uit de motie, die gaat over het meer betrekken van jongeren bij het opstellen van Rhedens beleid, is door de raad op 28 februari jl. aangegeven dat het college dit kan gaan uitvoeren.

1. Gastlessen bij scholen
De werkgroep wil de gastlessen voortzetten en daarmee de behoefte onder jongeren verder in kaart brengen. Met de gastlessen worden jongeren in ieder geval op een manier betrokken bij de lokale politiek en gemeenteraad. Deze momenten kunnen meteen gebruikt worden om enthousiaste jongeren die wel open staan voor een actievere rol opgevangen worden. In eerste instantie zal in dit kader het Rhedens en het Astrum college benadert worden.

2. Jongerendebat in het nieuwe gemeentehuis
Op den duur kunnen klassen ook uitgenodigd worden voor een debat in de nieuwe raadzaal. Dit zal opgepakt worden zodra het nieuwe gemeentehuis in gebruik is.

Door het contact te blijven zoeken met jongeren en ze actief op te zoeken kan uiteindelijk bepaald worden of er genoeg animo is onder jongeren om betrokken te worden bij de gemeenteraad en welke vorm de voorkeur heeft van jongeren om dit te doen. Mocht uit de gastlessen en het bezoek van scholen blijken dat er voldoende animo van jongeren is om daadwerkelijk een jongerenpanel of jeugdraad op te zetten, dan zou daar aan de hand van pizzasessies of iets dergelijks vorm en inhoud aan kunnen worden gegeven.

Voorstel afhandeling motie
De werkgroep heeft ook stil gestaan bij de scope van de motie/opdracht en is van mening dat het betrekken van jongeren bij de beleidsvoorbereiding aan het college is, zoals eerder afgesproken. Initiatieven zoals “Speaking Minds” van Save the Children vallen wat betreft de werkgroep in de beleidsvormende fase en zijn dus aan het college. De werkgroep voelt zich wel verantwoordelijk voor het actief promoten van “politiek burgerschap” onder jongeren of kennismaking met de lokale politiek. Voorgesteld wordt de gastlessen en het jongerendebat jaarlijks te borgen in het griffieplan, zoals ook is vastgesteld in het raadscommunicatieplan. Voorgesteld wordt de werkgroep niet langer te laten voortbestaan, maar wel als aanjager te zien van de raad wanneer gevraagd wordt om gastlessen te verzorgen of een schooldebat te organiseren. Daarmee is de motie wat betreft de werkgroep afgedaan.

gemeente Rheden

Memo

datum	voor	Behandeld door
22 november 2023	Werkgroep / BCO	Jeroen van den Elst

Onderwerp
Update jongerenparticipatie: jongeren betrekken bij de politiek

In de oriënterende vergadering van 6 juni jl. is het onderwerp jongerenparticipatie besproken. Tijdens deze sessie is afgesproken dat het deel van de jongerenparticipatie dat zicht richt op het betrekken van jongeren bij de politiek opgepakt wordt door de werkgroep en de griffie. Met deze memo wordt een update gegeven van de stappen die gezet zijn en wat er gepland staat.

Overleg werkgroep 11 juli
De werkgroep is op 11 juli bij elkaar gekomen om vervolg te geven aan de uitvoering van de motie 'De jeugd heeft de toekomst'. Ook Hilde Wierda, onderzoeker vanuit de HAN, was daarbij aanwezig om de werkgroep van advies te voorzien. Er is toen afgesproken om een avond te gaan voorbereiden voor en met jongeren om op te halen hoe zij betrokken willen worden bij de politiek in Rheden en over welke onderwerpen zij het willen hebben. Er zijn jongeren uit het onderzoek van Opiniepijlers benaderd voor de te organiseren avond en voor het meedenken met de opzet van deze avond.

Resultaat uitgezette acties
Het bleek lastig om jongeren te betrekken bij de ingezette richting. Van de groep van ongeveer 100 jongeren uit het onderzoek bleven er 14 over die binnen de leeftijdscategorie van de motie vallen (12-14 jaar). Alleen de e-mailadressen zijn bekend en daarvan bleken een aantal e-mailadressen niet te kloppen. Op onze uitnodigingen zijn ook na herinneringen geen reacties gekomen.

Alle middelbare scholen en MBO's in de gemeente Rheden zijn gebeld voor contactgegevens van medewerkers die ons kunnen helpen met dit initiatief. Op de vraag of zij jongeren kenden die op staan om mee te denken met de politiek kwamen geen reacties.

Een vergelijkbaar initiatief om jongeren om input te vragen voor het Koersdocument Sociaal Domein bleek eveneens lastig van de grond te komen en de avond op 7 november hiervoor ging niet door.

Nieuwe strategie
Hierop is samen met de werkgroep besloten de aanpak om te gooien en het organiseren van een avond, voorlopig, los te laten en te kiezen voor het opzoeken van jongeren op scholen door gastlessen. Tijdens die gastlessen kan gevraagd worden op wat voor manier jongeren betrokken willen worden bij de politiek. Hierop is opnieuw contact opgenomen met de scholen.

Huidige stand van zaken
De contactpersonen reageren enthousiast op dit voornemen en denken graag mee hoe deze in te vullen. De eerste gastles staat gepland voor woensdag 13 januari, waarbij twee leden uit de werkgroep (Marloes van der Kolk en Jelte Kolkman) bereid zijn deze te geven. Deze les zal in samenwerking met de docent en met feedback van Hilde vormgegeven worden. Met twee andere scholen wordt gekeken wanneer een gastles gepland kan worden. Het vervolg op deze lessen wordt verder uitgewerkt.

gemeente Rheden

B en W-voorstel

portefeuillehouder	begrotingsprogramma	draagt bij aan Global Goal(s)
Gea Hofstede	geen	1 Geen armoede 3 Goede gezondheid en Welzijn 8 Eerlijk werk en economische groei 10 Ongelijkheid verminderen

b en w-vergadering	agendapunt	bijlage(n)

rol raad
Ter kennisneming

onderwerp
Convenant Pilot "BBL-maatwerkopleiding helpende niveau 2 Oekraïners en statushouders"

INHOUD VOORSTEL
- Instemmen met het ondertekenen van het Pilot "BBL-maatwerkopleiding helpende niveau 2 Oekraïners en statushouders.

1 Wat is de aanleiding?
De gemeente Rheden vangt sinds april 2022 Oekraïense ontheemden op. Naast haar taakstelling om goed onderkomen te realiseren voor Oekraïners, draagt de gemeente ook zorg voor de huisvesting en integratie van Oekraïners en statushouders. De gemeente Rheden ziet het als haar taak nieuwkomers zo goed mogelijk mee te laten doen in de samenleving. Een belangrijk onderdeel hiervan is het vinden van betaald werk. De gemeente heeft diverse gesprekken gevoerd met regionale zorgorganisaties die hebben aangegeven wat te willen betekenen voor nieuwkomers. Daarnaast hebben de zorgorganisaties te maken met personeelstekorten waar de Oekraïners en statushouders met de nodige taalondersteuning een waardevolle toevoeging kunnen zijn. In samenwerking met het Stichting Christelijke Onderwijs Groep Vallei & Gelderland-Midden, Stichting STMG, Stichting Innoforte en Stichting Driegasthuizengroep wordt de pilot BBL maatwerkopleiding 'helpende niveau 2' gestart. Het doel van de pilot is meerdelig:

1. Het actief integreren van Oekraïners en statushouders in de maatschappij middels werken in de zorg.
2. Het verbeteren van taalvaardigheid bij Oekraïners en statushouders.
3. Het opvullen van tekorten in de zorgsector.

2 Wat is het bestaand beleid c.q. kader?
- Regeling opvang ontheemden Oekraine
- Wet inburgering 2021

3 Wat willen wij bereiken op de genoemde Global Goal(s)?
Door de pilot en de samenwerking met de partners bevorderen we door onderwijs en werk in de zorg de integratie en deelname aan de maatschappij van Oekraïners en statushouders. Door de taallessen verbeteren we daarnaast de taalvaardigheid.

4 Wat gaan wij ervoor doen?
We ondertekenen het convenant 'Pilot "BBL-maatwerkopleiding helpende niveau 2 Oekraïners en statushouders en starten met de pilot waarbij de gemeente en haar samenwerkingspartners de doelstelling hebben geuit om minimaal 12 deelnemers met een diplomering of deelcertificering 'helpende niveau 2' op te leveren. De gemeente Rheden voert regie over het proces en de samenwerking tussen de partners en faciliteert het taalaanbod. Daarbij draagt de gemeente de kosten voor de extra taalondersteuning en taaltoetsing.
De gemeente faciliteert evaluatiebijeenkomsten met de betrokken partijen en zijn actief betrokken bij evaluatiebijeenkomsten om het traject te monitoren en eventuele knelpunten op te lossen.

5 Wat zijn de financiële consequenties?
Met het ondertekenen van het convenant commiteren wij ons aan deelname aan de Pilot en het faciliteren en financieren van de (extra) taalondersteuning voor deelnemers aan de maatwerkopleiding. De taalondersteuning wordt geboden vanuit de beschikbare uren van de gemeentelijke taaldocent opvang Oekraïners. De financiering van de taallessen is reeds onderdeel van de begroting van de

gemeentelijke opvang Oekraïners. Aan het ondertekenen van het convenant en deelname aan de pilot zijn geen verdere kosten verbonden.

Inzicht verloop beschikbaar budget:	*Structureel./ Incidenteel*	*2024*	2025	2026	2027
	Structureel./ Incidenteel				
Budget:	structureel	€0	€0	€0	€0
Af: aangegane verplichtingen:					
Bij: inkomsten:					
Beschikbaar:		€0			
Gevraagd budget:		€0	-	-	-
Restant budget nog beschikbaar:		€0			

6 Wat zijn de risico's?
Het zou kunnen dat er minder dan 12 deelnemers zijn voor de Pilot. Er hebben zich 22 deelnemers aangemeld, maar uitval van deelnemers is altijd mogelijk. Indien er sprake is van hoge aantallen uitval, dan gaan partijen met elkaar in gesprek om naar een passende oplossing te zoeken.

7 Wat is het draagvlak voor dit voorstel?
Zowel vanuit de Oekraïners als vanuit de zorginstellingen is er veel belangstelling voor de pilot.

8 Hoe en met wie wordt er gecommuniceerd?
Na besluitvorming zal het convenant op 21 maart 2024 door alle partijen worden ondertekend tijdens een gezamenlijk tekenmoment.

9 Wordt er een evaluatie uitgevoerd?
In het convenant is afgesproken dat er tussentijds en na afloop van de pilot geëvalueerd zal worden.

Velp,

Convenant
Pilot "BBL-maatwerkopleiding helpende niveau 2 Oekraïners en statushouders"

De ondergetekenden

1. Stichting Christelijke Onderwijs Groep Vallei & Gelderland-Midden, gevestigd te Ede, in dezen handelend in haar hoedanigheid van bevoegd gezag van het Astrum college, gevestigd te Velp, Gruttostraat 10 6883 CN, te dezen rechtsgeldig vertegenwoordigd door de voorzitter college van bestuur de heer Jan Jacob van Dijk.
2. Gemeente Rheden, gevestigd te Velp, President Kennedylaan 104 – 108 6881 EA, te dezen rechtsgeldig vertegenwoordigd door de wethouder Gea Hofstede.
3. Stichting STMG, gevestigd te Velp, Parkstraat 19F 6881 JB, te dezen rechtsgeldig vertegenwoordigd door de bestuurder mevrouw Nadja Renkema.
4. Stichting Innoforte, gevestigd te Velp, Hoofdstraat 1 6881 TA, te dezen rechtsgeldig vertegenwoordigd door de bestuurder mevrouw Saskia van der Lyke.
5. Stichting Driegasthuizengroep, gevestigd te Arnhem, Rijnstraat 71 6811 EZ, te dezen rechtsgeldig vertegenwoordigd door de bestuurder mevrouw Karin Reesing-Som.

In dit convenant gezamenlijk aan te duiden met: "de partijen" of "we".

STMG, Driegasthuizengroep en Innoforte zijn gezamenlijk aan te duiden met "werkgevers".

Definities

Statushouders: Personen die door de Nederlandse overheid erkend zijn als vluchtelingen, en daarom een verblijfsvergunning hebben gekregen om in Nederland te wonen. Er is meestal sprake van gedwongen migratie en zij hebben de status van vluchteling verkregen vanwege veiligheids- of humanitaire redenen.

Oekraïners: Personen die zijn gevlucht vanuit Oekraïne en rechtmatig verblijven onder de Richtlijn Tijdelijke Bescherming (RTB).

Maatwerkopleiding: Opleidingsprogramma dat is aangepast aan de specifieke behoeften en omstandigheden van de deelnemers. In dit geval verwijst het naar een opleiding die is ontworpen om Oekraïners en statushouders te helpen bij het verwerven van vaardigheden en kennis die nodig zijn om te werken in de zorgsector in Nederland. De maatwerkwerkopleiding is in deze Pilot een BBL Helpende Zorg niveau 2 opleiding.

Deelcertificering: Uitreiking van een certificaat voor het succesvol afronden van een deel van de opleiding, maar niet alle vereiste onderdelen. Het is mogelijk dat deelnemers niet alle onderwerpen van de BBL-maatwerkopleiding afronden. Voor deze groep kan er een certificaat uitgereikt worden voor de specifieke delen die ze hebben voltooid binnen het curriculum van BBL Helpende Zorg niveau 2.

Opleidingsjaar: Een jaar dat minimaal bestaat uit 4 maal 10 weken les met uitloop voor eventuele herkansingen. De einddatum van het jaar is afhankelijk van maatwerk en wordt nader bepaald. Een opleidingsjaar kan langer zijn dan een kalenderjaar.

Overwegende dat

- De gemeente Rheden als taak heeft ontheemden en nieuwe Nederlanders zo goed mogelijk mee te laten doen in de samenleving. Een belangrijk onderdeel hiervan is het vinden van betaald werk.

- De partijen de Pilot BBL maatwerk opleiding 'helpende niveau 2' (hierna: de Pilot) willen starten met als doel Oekraïners en statushouders te laten leren en werken in de zorg.
- De Pilot als doel heeft om naast het bevorderen van integratie een bijdrage te leveren aan het verbeteren van het Nederlandse taalniveau onder Oekraïners en statushouders.
- De Pilot kan bijdragen aan het invullen van tekorten in de woon- en thuiszorg in de regio.
- Het opleiden van Oekraïners in de zorg zal bijdragen aan de toekomstige wederopbouw van het thuisland.
- De partijen de wens hebben om hun afspraken over deze Pilot te beschrijven en vast te leggen in dit convenant.

De partijen komen het volgende overeen:

1. Doelstellingen
   Partijen hebben met de Pilot de volgende doelstellingen voor ogen:
   a. Het actief integreren van Oekraïners en statushouders in de maatschappij middels werken in de zorg.
   b. Bevorderen van de Nederlandse taal door extra op maat gemaakte taalondersteuning.
   c. Het invullen van tekorten in de woon- en thuiszorg bij werkgevers in de regio.
   d. Het opleiden van Oekraïners voor toekomstige wederopbouw van het thuisland.

2. Uitgangspunten van de samenwerking

a. De partijen komen overeen om te starten met de pilot "BBL-maatwerkopleiding voor Oekraïners en statushouders".
b. De partijen hebben de intentie uitgesproken om tijdens de Pilot in gesprek te blijven en indien nodig af te schalen op opleidingsniveau. Met afschalen bedoelen we het overgaan tot deelcertificering of plaatsing in andere opleidingen op basis van maatwerk op klantniveau.
c. De partijen komen overeen dat er op basis van interesse vanuit Oekraïners en statushouders overleg plaatsvindt tussen de partijen voor het starten van een nieuwe opleidingsklas.

3. Kosten

a. De kosten voor de BBL-maatwerkopleiding komen ten laste van de werkgevers. Voor de dekking van de kosten kunnen werkgevers gebruik maken van subsidies vanuit het Rijk.
b. De kosten voor taalondersteuning worden gedragen door de gemeente Rheden. Deelnemers van de maatwerkopleiding krijgen extra taalondersteuning op opvanglocatie de Roskam te Rheden.
c. De mogelijke onvoorziene kosten tijdens de opleiding 'helpende niveau 2' worden naar rato verdeeld onder de werkgevers. Dit betekent dat wanneer een werkgever zes van de twaalf deelnemers in dienst heeft, de werkgever de helft van deze kosten draagt mits de zes deelnemers allemaal hulp behoeven.

4. Rol en taakverdeling

a. Gemeente Rheden
   - Voert regie op de samenwerking tussen de partijen van de Pilot.
   - Draagt de kosten voor taalondersteuning en taaltoetsing voor deelnemers in een gemeentelijke opvanglocatie.
   - Faciliteert taalaanbod voor de deelnemers voorafgaand aan indiensttreding.
   - Stelt het taalniveau van de deelnemers vast en biedt taalondersteuning in de avonduren middels een ingehuurde taaldocent.
   - Biedt een vast aanspreekpunt voor samenwerkingspartners.
   - Faciliteert evaluatiebijeenkomsten met de betrokken partijen. De frequentie van deze bijeenkomsten wordt nader tussen de partijen afgestemd.

- Zijn betrokken bij evaluatiebijeenkomsten om het traject te monitoren en eventuele knelpunten op te lossen.

b. Astrum college
   - Verzorgt het reguliere lespakket van de BBL-maatwerkopleiding 'helpende niveau 2'.
   - Biedt extra taallessen binnen het opleidingscurriculum aan voor de deelnemers wanneer dat nodig wordt geacht. De noodzaak voor extra lessen wordt door de partijen bepaald in de evaluatiemomenten.
   - Levert extra taallijsten aan bij de gemeentelijke taaldocent met vakjargon zodat er gericht door deelnemers geoefend kan worden.
   - Zijn betrokken bij evaluatiebijeenkomsten om het traject te monitoren en eventuele knelpunten op te lossen.
   - Biedt de mogelijkheid tot uitbreiding van het lespakket met inhoud van de opleiding 'helpende plus'.
   - Het Astrum college factureert per student aan de zorginstelling. Het bedrag van de studiekosten betreft een opleidingstraject van 1 opleidingsjaar. Dat wil zeggen veertig weken, inclusief examinering en exclusief leermiddelen (boekengeld). Een eventuele verlenging van de opleiding wordt naar rato in rekening gebracht. De kosten bestaan uit de volgende twee onderdelen:
     - Lesgeld € 270,- voor opleidingsjaar 2023-2024;
     - Aanvullende voorzieningen in verband met kleinschalig onderwijs en maatwerktraject € 837,- (deze kosten worden via een zogenaamde derde verklaring verhaald);

     In totaliteit € 1107,- per student uitgaande van minimaal 12 studenten per groep.

c. Werkgevers
   - Zijn verantwoordelijk voor het werkgeverschap en het bieden van ondersteuning op de werkvloer.
   - Dragen de kosten van de BBL-maatwerkopleiding helpende niveau 2. Hiervoor kunnen werkgevers gebruik maken van subsidieregelingen vanuit het Rijk.
   - Garanderen begeleiding op de werkvloer totdat de deelnemers zelfstandig zijn in hun werkzaamheden.
   - Gaan in gesprek met geïnteresseerde deelnemers tijdens speeddates. De speeddates worden georganiseerd door de gemeente Rheden en de werkgevers.
   - Bepalen of de indiensttreding kan plaatsvinden op basis van eerdere gesprekken, motivatiebrief en resultaten van de meeloopdag.
   - Zijn betrokken bij evaluatiebijeenkomsten om het traject te monitoren en eventuele knelpunten op te lossen.
   - Organiseren in april 2024 een meeloopdag voor deelnemers na de speeddates.

5. <u>Tussenevaluatie</u>
   In het kader van de BBL-maatwerkopleiding organiseert de gemeente Rheden bijeenkomsten met alle betrokken partijen om de voortgang van het traject te monitoren en te evalueren. Het hoofddoel van deze evaluatie is om te beoordelen hoe het traject verloopt, welke resultaten zijn behaald, en of er eventuele aanpassingen nodig zijn om het traject succesvol voort te zetten.

a. Planning
   De tussentijdse evaluaties worden op initiatief van de gemeente gepland.
- Na de start van de opleiding en indiensttreding bij de werkgevers zal de eerste evaluatie worden ingepland.
- Na de eerste bijeenkomst wordt een overlegcyclus ingepland.
- Op basis van behoefte van de partijen kan de overlegcyclus geïntensiveerd worden.

b. Onderwerpen van de evaluatie

- De ondersteuning op school en op werk.
- Of de deelnemers ergens tegenaan lopen en zo ja, welke problemen zich voordoen.
- De haalbaarheid van het taalniveau en de mate waarin de deelnemers vooruitgang boeken in hun taalvaardigheid.
- Of er extra begeleiding nodig is, zoals job coaching, om eventuele problemen aan te pakken en uitval te voorkomen.
- Of de beoogde kwaliteit door de deelnemers wordt behaald op de werkvloer (niet op casus niveau).

c. Maatwerk en benodigde aanpassingen

- Op basis van de resultaten van de tussenevaluatie worden eventuele aanpassingen doorgevoerd om het traject te verbeteren. Dit kan bijvoorbeeld inhouden dat extra ondersteuning wordt geboden aan deelnemers die moeite hebben met bepaalde aspecten van de opleiding of het werk.
- Bij grootschalig uitval gaan partijen in met elkaar in gesprek over mogelijke oplossingen en aanpassingen.

6. looptijd
   a. Dit convenant treedt in werking nadat hij door partijen is ondertekend en geldt voor de duur van één opleidingsjaar.
   b. Partijen kunnen deze overeenkomst op elk moment en zonder opgaaf van redenen met inachtneming van een opzegtermijn van drie maanden door middel van een aangetekende brief opzeggen.

7. Algemene verordening gegevens bescherming (AVG)
   Partijen staan jegens elkaar ervoor in dat alle wettelijke voorschriften betreffende de te verwerken gegevens, daaronder in het bijzonder begrepen de voorschriften bij of krachtens de AVG gesteld, stipt in acht worden genomen. Partijen dragen zorg voor een naar de stand van de techniek adequate beveiliging van persoonsregistraties.

8. Wijzigingen
   Wijzigingen van deze overeenkomst, alsmede aanvullingen daarop en nadere uitwerking in de vorm van Addenda, zijn slechts geldig voor zover deze schriftelijk door daartoe bevoegde personen zijn overeengekomen, door alle partijen zijn goedgekeurd door middel van ondertekening en als addendum zijn toegevoegd aan dit convenant.

9. Onvoorziene omstandigheden
   Als zich tijdens de looptijd van de Pilot onvoorziene omstandigheden voordoen, waardoor onverkorte nakoming van de afspraken in dit convenant niet mogelijk is of in redelijkheid niet van partijen kan worden verlangd, zullen partijen er naar streven hierover in goed overleg met elkaar binnen redelijke termijn nadere afspraken over te maken.

10. Eindevaluatie en vervolg

a. De eindevaluatie wordt georganiseerd door de gemeente Rheden, waarbij alle betrokken partijen samenkomen. Tijdens deze evaluatiebijeenkomst wordt gekeken naar de resultaten van het traject en wordt beoordeeld of de gestelde doelen zijn bereikt binnen de beoogde kaders van de partijen. Tevens wordt geëvalueerd of het traject op eenzelfde of andere wijze voortgezet kan worden in de daaropvolgende jaren. Deze eindevaluatie wordt gepland uiterlijk 1 maand vóór het aflopen van de eerste klas deelnemers. In dit overleg worden wijzigingen aan, en een mogelijke verlenging van dit convenant besproken.

b. Indien de evaluatie positief uitvalt en de samenwerkingspartners besluiten het traject voort te zetten, zal er een follow-up plan worden opgesteld voor de komende jaren. Dit plan omvat mogelijk aanpassingen op basis van de evaluatieresultaten om het traject te verbeteren en de effectiviteit te maximaliseren. Eventuele financiële en organisatorische aspecten voor de voortzetting van het traject zullen worden besproken en vastgelegd.

11. Geschillen en bevoegde rechter

a. Verschillen van mening tussen de partijen zullen zoveel mogelijk langs minnelijke weg worden opgelost. Indien een verschil van mening niet langs minnelijke weg is opgelost, wordt geacht een geschil te bestaan.
b. Alle geschillen, daaronder begrepen die welke door slechts één der partijen als zodanig wordt beschouwd, die naar aanleiding van of in verband met de uitleg of de tenuitvoerlegging van deze bepalingen of het convenant mochten ontstaan zullen bij uitsluiting worden voorgelegd aan de bevoegde rechter in het arrondissement Arnhem, tenzij partijen alsnog een andere vorm van geschillenbeslechting, zoals mediation, overeenkomen.
c. Op de overeenkomst en alle overeenkomsten die daaruit voortvloeien, is uitsluitend Nederlands recht van toepassing.

Ondertekening

Deze overeenkomst is in vijfvoud opgemaakt en ondertekend op ……
Arnhemsestraatweg 62, te Rheden.

Driegasthuizengroep, Karin Reesing-Som ……

STMG, Nadja Renkema ……

Innoforte, Saskia van der Lyke ……

Astrum college, Jan Jacob van Dijk ……

Gemeente Rheden, Gea Hofstede ……

gemeente Rheden

B en W-voorstel

portefeuillehouder	begrotingsprogramma	draagt bij aan Global Goal(s)
P. Hofman	2 Leefomgeving	12 Verantwoorde consumptie en productie
b en w-vergadering	**agendapunt**	**bijlage(n)**
		1

rol raad
Ter kennisneming

onderwerp
Kadernota begroting ODRA 2025

INHOUD VOORSTEL
De kadernota begroting ODRA 2025 ter kennisneming sturen aan de raad.

1 Wat is de aanleiding?
ODRA heeft ter voorbereiding van het begrotingsjaar 2025 de kadernota begroting ODRA 2025 opgesteld. Het beschrijft de uitgangspunten en maatschappelijke trends waar ODRA in haar begroting 2025 – 2028 rekening mee gaat houden.

2 Wat is het bestaand beleid c.q. kader?
In de Gemeenschappelijke Regeling Omgevingsdienst Arnhem (GR-ODRA) is de begrotingsprocedure vastgelegd.

3 Wat willen wij bereiken op de genoemde Global Goal(s)?
Wij willen een gezonde en veilige leefomgeving en zetten daartoe milieuvergunning-, toezicht- en handhaving in. Met samenwerken in de regio met en via ODRA werken we aan een kwalitatief goede uitvoering van de vergunning-, toezicht- en handhavingstaken (vth-taken) voor milieu voor een reële prijs. Ook werken we in regioverband aan versterking van overige milieutaken.

4 Wat gaan wij ervoor doen?
ODRA voert voor de gemeente Rheden jaarlijks ruwweg 30 controles asbestsanering uit, 130 integrale en 65 thematische milieucontroles bij bedrijven, 10 controles op grondverzet, handelt 200 milieuklachten over bedrijven af en 10 uit het toezicht volgende (juridische) handhavingstrajecten, handelt 50 aanvragen om milieuvergunningen en –meldingen en 280 asbestmeldingen af, beoordeelt 40 milieurapportages en geeft 100 specialistische milieu-adviezen. Met ODRA samen doen we verder (regionale) projecten rond onder meer ondermijning, energiebesparing bij bedrijven en kantoren, circulaire economie en Omgevingswet.

5 Wat zijn de financiële consequenties?

De financiële kaders, beschreven in de kadernota zijn samengevat:

- De omvang van de begroting voor 2025 is geraamd op € 26,4 miljoen. De begroting 2024 is € 24,1 miljoen.
- Het uurtarief voor 2025 zal stijgen met € 5,- van € 99,- tot € 104,-. Dit om de structurele effecten van de komende gemeentelijke CAO en inflatie op te vangen.
- ODRA hanteert 25% van de omzet als overhead percentage.

Meerjarenprogramma

ODRA concretiseert voorjaar 2024 de uitgangspunten en kaders verder en verwerkt dit in de (meerjaren) ODRA-begroting 2025- 2028. Onderdeel hiervan is het opstellen van een meerjarenprogramma 2025-2028 waarin de (gezamenlijke) ambities en opgaven van gemeenten en provincies vertaald en uitgewerkt zijn voor het ODRA-takenpakket. Mogelijk heeft deze uitwerking financiële consequenties. ODRA biedt voor eind april 2024 de ontwerp-begroting voor zienswijzen aan aan de raden en staten.

Mogelijkheden besparingen

In antwoord op de brief van de wethouders financiën in de regio van 8 december met het verzoek bezuinigingsmogelijkheden te zoeken ziet ODRA kansen in het nog verder terugbrengen van het aandeel extern ingehuurde medewerkers en op langere termijn in schaalvergroting (zie de brief in de bijlage). Met de doorgevoerde besparingen op de bedrijfsvoering van afgelopen jaren ziet ODRA in de bedrijfsvoering zelf geen verdere besparingsmogelijkheden.

Bijdrage Rheden

De verhoging van het uurtarief in 2025 zal voor Rheden bij een gelijkblijvend werkpakket een tariefsverhoging van 5% betekenen. Afgelopen jaren neemt het vraaggestuurde werk toe en dan met name een grote toename van het aantal milieuklachten. Voor het jaar 2024 hebben we de verhoging van het uurtarief en de toename van milieuklachten kunnen opvangen binnen het ODRA-budget, mede door de uitgestelde Omgevingswet. Het budget zal in 2025 vanwege de tariefsverhoging en de toename van milieuklachten niet toereikend zijn. Najaar 2024 wordt het definitieve werkprogramma vastgesteld.

Inzicht verloop beschikbaar budget	*2021*	*2022*	*2023*	*2024*	*2025*
Budget	€540.000	€540.000	€675.564	€740.000	€707.000
Geraamde bijdrage Rheden aan ODRA	€523.000	€536.000	€675.000	€740.000	€782.000
Feitelijke bijdrage	€536.707	€560.386	€685.205	Nvt.	Nvt.

Noot:

- In 2023 en 2024 is het ODRA-budget vanuit het klimaatbudget incidenteel verhoogd ten behoeve van de handhaving op energiemaatregelen.
- Het budget bestaat uit het ODRA-budget en een deel van het geluidbudget (verkeersmilieukaart en sanering geluidslawaai).

- Vanaf 2024 is extra milieu-advisering opgenomen in het Werkprogramma ODRA, gedekt door vacaturegelden (functie geluid en ro; €67.000,-).

6 Wat zijn de risico's?

Er is het risico dat:

1. ODRA over het geheel de begroting overschrijdt;
2. ODRA meer werk (moet) leveren dan dat geraamd is in het werkprogramma voor Rheden.
3. Onzekerheid vanwege gevolgen rapport Commissie Van Aartsen.

Ad 1.
Wanneer ODRA het geraamde werk voor alle partners volledig uitvoert, zijn daarmee alle kosten gedekt. Wanneer dit niet lukt (bv. minder vergunningaanvragen), zal een tekort kunnen ontstaan. De partners zullen dit tekort naar rato van inbreng in ODRA moeten bijbetalen. Het risico hierop wordt klein ingeschat aangezien ODRA in voorgaande jaren heeft laten zien dat zij de bedrijfsvoering op orde heeft en strak stuurt op volledige uitvoering van de werkprogramma's en een dynamische capaciteitsplanning hanteert. Daarbij heeft ODRA een algemene reserve van €500.000,- (geraamd eind 2024).

De onzekerheid rond inflatie en CAO is groot. Gerekend is met een tariefsverhoging van 5%. Het risico is dat de werkelijke prijsstijgingen hoger uitvallen. Daarbij nemen de kosten van externe inhuur van medewerkers toe vanwege de schaarste van specialisten op de arbeidsmarkt. ODRA heeft geen invloed op deze externe autonome ontwikkelingen.

Onzeker zijn de consequenties van de Omgevingswet voor ODRA. Risico's zijn op dit punt conservatief begroot. Het is echter niet onwaarschijnlijk dat de uitvoering van de vth-taken in ieder geval tijdelijk significant meer tijd zal vergen, waardoor het risico bestaat dat de volledige uitvoering van de werkprogramma's onder de Omgevingswet onder druk zal komen staan.

Ad 2.
Onvoorzien meerwerk zal leiden tot een hogere rekening van ODRA. Wat betreft het vraaggestuurde deel van het werk van ODRA (vergunningen, klachten en advisering) hebben we hier geen invloed op. Eerder was de fluctuatie door de jaren heen niet groot. Afgelopen jaren is echter het aantal milieuklachten sterk toegenomen. ODRA gaat in 2024 de toename analyseren en onderzoeken of hoe de stijgende trend (in klachten en kosten) te keren. In ieder geval deels betreft het een landelijke trend en ligt het buiten de invloedsfeer van ODRA.

Ad 3
In het voorjaar van 2021 heeft de Commissie Van Aartsen aanbevelingen gedaan ter verbetering van het landelijke milieu-vth-stelsel. Binnen het landelijke Interbestuurlijk Programma VTH (IBP-VTH) en het Gelderse project Versterking Gelders Stelsel worden de aanbevelingen uitgewerkt. Inmiddels zijn robuustheidcriteria voor omgevingsdiensten ontwikkeld. Waar mogelijk zijn de financiële criteria verwerkt in de meerjarenbegroting.

Ook wordt binnen het IBP-VTH onderzocht of een andere financieringssystematiek van de omgevings-diensten het landelijke vth-stelsel kan versterken. Naar verwachting wordt dit in de loop van 2024

concreter. Een andere financieringssystematiek zal hoe dan ook implementatiekosten en zeer waarschijnlijk herverdelingskosten meebrengen. Of herverdeling voor Rheden positief of negatief zal uitvallen, is nog niet in te schatten.

ODRA is volgens de genoemde robuustheidscriteria grotendeels robuust. ODRA verwacht dit echter op langere termijn niet meer te zijn. ODRA onderzoekt daarom samenwerking en eventueel fusie met de Omgevingsdienst Regio Nijmegen, waarmee al een intensieve samenwerking bestaat vanwege gedeelde provinciale vth-taken. Uitgangspunt in deze verkenning is dat het niet mag leiden tot meer kosten voor de deelnemers in ODRA en ODRN.

7 Wat is het draagvlak voor dit voorstel?

Het Algemeen Bestuur heeft 14 december jl. besloten de voorgestelde kaders als richtinggevend vast te stellen. Het bestuur heeft ODRA daarbij de opdracht gegeven te onderzoeken wat mogelijk is om het tarief minder te laten stijgen dan in de kadernota is aangegeven. Deze vraag loopt parallel met eerdergenoemde verzoek van de wethouders financiën.

8 Hoe en met wie wordt er gecommuniceerd?

De kadernota wordt conform afspraak van het bestuur ter informatie naar de raad gestuurd.

9 Wordt er een evaluatie uitgevoerd?

Evaluatie is een structureel onderdeel van de PC-cyclus.

De Steeg,

Kaders voor de begroting 2025

En raming en inzicht in de trends voor 2026-2028

en financiële uitgangspunten.

Inhoud

Hoofdstuk 1 3

1. Inleiding 3
2. Reguliere werkzaamheden 3
3. Projecten en innovaties 4
4. Organisatie ontwikkeling; budgettaire consequenties 5

Hoofdstuk 2 6

5. Inrichting begroting 6
6. Productie begroting cf methodiek 'outputfinanciering' 7
7. Tariefstelling 7
8. Begroting gespecificeerd 8
9. Overhead 11
10. Voorlopig kader voor begroting 2025; Samenvattend 11
11. Meerjarenraming 12

Hoofdstuk 3 14

12. Risico's voor de begroting 2025 14
13. Weerstandsratio 15

Bijlage 1; Indicatie 2025 per partner 16

Hoofdstuk 1

1. Inleiding

Het startpunt voor de begrotingscyclus 2025 is een kadernota, waarin een financiële vertaling plaatsvindt van economische, maatschappelijke en beleidsmatige ontwikkelingen die gevolgen hebben voor de bedrijfsvoering van ODRA. Voorgaande jaren hebben we deze ontwikkelingen beschreven in een zgn. uitgangspuntennotitie als basis voor een kadernota. Dit jaar zijn we gestart met het opzetten van een uitvoeringsbeleidskader, welke komende maanden met de partners wordt besproken. De bedoeling is dat in het voorjaar 2024 er een meerjaren uitvoeringsplan ligt, waarmee de begroting voor 2025, en de daarna volgende afspraken met de partners over het werkpakket) kunnen worden uitgewerkt.

Deze kadernota voor 2025 is gebaseerd op 'staand beleid', zoals beschreven in de uitgangspunten en begroting 2024, aangevuld met de veranderingen uit de omgevingswet, aangevuld met economische ontwikkelingen die voor alle omgevingsdiensten zullen gelden. De ontwikkeling met de grootste financiële impact voor 2025 betreft de loonindexering die reeds gestalte heeft gekregen in de CAO voor 2024 en de verwachte loon – en prijsstijging (CPB-index) voor 2025.
Daarnaast wordt in deze kadernota 'aangehaakt' op de criteria en normeringen die vanuit het Inter-Bestuurlijke-Programma VTH (IBP-VTH) zijn ontwikkeld ten behoeve van de zgn. Robuustheids-toetsing van OD's. De belangrijkste criteria zijn: de budgetomvang voor de basistaken en gekwalificeerde eigen medewerkers om deze uit te voeren; innovatie en opleidingsbudgetten; en het weerstandsvermogen in relatie tot de risico's.

In de hoofdstukken hieronder een korte schets van de economische-ontwikkelingen die leiden tot aanpassingen van de toekomstige begrotingen.

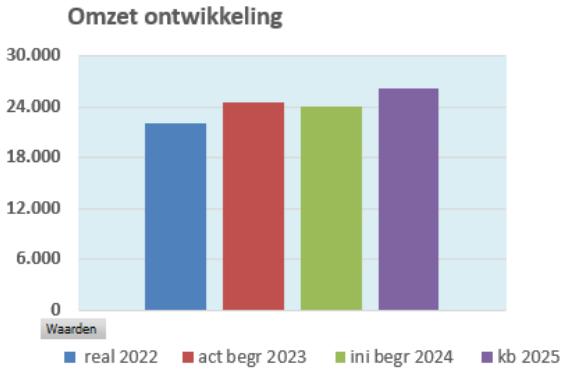
2. Reguliere werkzaamheden

Al enige jaren ziet ODRA dat het volume aan werkzaamheden toeneemt. Dat is onder meer op het gebied van bouw (opgave om meer te bouwen), meer klachten vanuit burgers en dus uiteindelijk toezicht en handhaving. De omgevingswet gaat mede leiden tot meer advies aanvragen, en een integrale benadering van vraagstukken van bedrijven en burgers. De financiële-consequenties van de WKB en overdracht bodemtaken naar de gemeenten (beide gekoppeld aan de omgevingswet) zijn nog steeds niet ten volle duidelijk. Onze PDC (producten en diensten catalogus) is hierop wel aangepast, echter pas vanaf medio 2025 verwachten we de effecten in financiële zin helderder te hebben.

De verwachting is dat in 2025 de omzet van ODRA stijgt naar € 26,4 miljoen.

Het is gebaseerd op een lichte volume toename, en een prijsindex. (zie § 7).

De begroting'24 is stabiel tov 2023 omdat daarin nog niet alle gesubsidieerde projecten (o.a. SPUK) zijn opgenomen. Deze zijn op een latere datum binnengekomen.

De verwachte toename van de omzet heeft ODRA ingeschat op basis van historische trends in combinatie met de beleidslijnen die reeds voor de begroting en werkpakketten 2024 golden. Samengevat leidt dat tot enkel procenten toename in de afname van diensten en producten bij ODRA.

Volume-effecten (in %)									
	bouw				milieu				
	VV	toezicht	handhaving (sancties)	advies	VV	maatwerk-voorschr.	toezicht	handhaving (sancties)	advies
Geschatte volume groei	1%		1%	0%	1%	2%	1%	1%	5%

Bovengenoemde percentages zijn een gemiddelde over de hele regio. Per partner kan het verschillen, vanwege de specifieke omstandigheden in de betreffende gemeente.
In deze kadernota zijn een aantal aannamen gemaakt voor de betreffende partner, en verwerkt in de geraamde bijdrage.
In het proces naar de begroting 2025, zullen deze aannames worden besproken met de partners en eventueel worden 'gefinetuned'.

3. Projecten en innovaties

In de begroting 2023 – 2024 is een aantal projecten opgenomen binnen de gezamenlijke diensten. Daarnaast beschikt ODRA over een vrij innovatiebudget.
In deze kadernotitie stellen we voor dit te bundelen tot één innovatiekalender voor 2025 en de jaren daarna. In de tabel is een aantal projecten genoemd die mogelijk in 2025 kunnen worden opgestart, met een indicatie van de omvang. Vanuit het later nog vast te stellen MJP, kunnen ook andere accenten of prioriteiten worden gesteld of projecten worden toegevoegd.

Het de verwachtingen weergegeven voor 2025: Op de indexering van de tarieven na, is dit nagenoeg budgetneutraal. In het kader van de 'robuustheid' wordt een innovatie budget van > 1% van de omzet aangehouden. Voor 2025 ramen we met deze kalender 1,8%.

Indicatie Innovatie-agenda **x € 1.000**	**Begroting 2024**	**Bedrag 2025**	index
Verbeteren luchtkwaliteit		100	
Tegengaan verspreiding ZZS		50	
Beschermen bodem en grondwater		50	
Bijdragen aan RO-opgaven en natuurinclusieve bouw		35	
Stimuleren circulaire economie	50	175	
Programma Duurzaamheid / energie	149		
Programma omgevingswet	139		
Nader te bepalen / vrij budget innovatie	108	59	
Totaal	**444**	**469**	**5,6%**

De post nader te bepalen zijn onder meer projecten als energie/guov en andere projecten die voorheen in het programma zaten, maar waarvoor nog geen exacte invulling bekend is.

Naast de projecten binnen de gezamenlijke diensten, voert ODRA projecten uit voor partners en voor landelijke overheden. Dit jaar en volgend jaar (2024) zijn dat de SPUK-projecten Energie en IBP. Energie loopt door naar 2025.
In 2023 is gebleken dat de 'projecten-portefeuille' snel volloopt met specifieke projecten van opdrachtgevers zoals de Provincie (Theseus, WNB-pilot). Voor 2025 is nog niet aan te geven hoeveel projecten worden gegund. In deze kaders is met een stelpost van € 1,8 miljoen gewerkt.

4. Organisatie ontwikkeling; budgettaire consequenties

Er zijn voor ODRA een aantal organisatorische ontwikkelingen die van belang zijn voor de financiële kaders 2025:

Groei van ODRA

ODRA is de afgelopen jaren fors gegroeid in taken, en dus ook in omvang qua fte's. Vanwege de span of control zal er vanaf 2024 een extra team (van 6 naar 7) in de reguliere uitvoering erbij komen. Ook de interne organisatie zal qua omvang meegroeien; meer mensen en meer werk betekent een grote belasting voor de personele- en financiële administratie.
ODRA gaat naar een systeem van dynamische budgettering voor de bedrijfsvoering; We stellen voor een meerjarig kader van 25% (van de omzet) voor de overhead te hanteren.

Investeren in de mens

De omgevingswet vraagt om een andere aanpak van ons werk. Meer adviserend, integraal en multidisciplinair. Er wordt meer op kennis en vaardigheden en competenties gestuurd, van buiten naar binnen, in plaats van langs de lijn van afdelingen. Het gaat om elkaar vinden, innovatie en leiderschap. De budgetten voor ontwikkeling (opleiding) willen we laten groeien naar 3% van de loonsom. Dit is een percentage dat door het IBP als robuustheidscriterium wordt aanbevolen.

Voldoen aan informatie-wetten

Er is veel nieuwe wetgeving waaraan we moeten voldoen; waaronder AVG en Informatiebeveiliging, de Wet elektronisch publiceren (Web), de Wet digitale toegankelijkheid (Wdt) en de Wet open overheid (Woo, totaal 23 wetten)). Ook onze online-communicatie zal moeten voldoen aan de richtlijnen voor digitale toegankelijkheid (Wdt). Dat heeft impact op hoe wij onze informatie opslaan en aanbieden.
Om dit verder te ontwikkelen en te implementeren is inhuur van specifieke kennis nodig. Dit leidt tot een hoger benodigd adviesbudget dan afgelopen jaren.

Duurzame ODRA.

In 2022 zijn we verhuisd naar de Airborne Tower. Daar zijn we erg tevreden mee. Het is ook een duurzaam pand, ingericht met refurbished materialen en meubilair. De groei van de organisatie leidt tot nu toe nog niet tot problemen qua werkplekken. Een verdere groei naar 240 over enkele jaren, zullen wel investeringen met zich meebrengen.
Onze huisvesting knelt wel op het gebied van opslag, en stalling van (e-)fietsen en mogelijkheden voor het elektrificeren van ons wagenpark. Daarnaast is onze 2^{e} locatie op de Markt (voor de meetdienst) niet meer geschikt qua omvang, faciliteiten en het voldoen aan wettelijke richtlijnen. Er wordt onderzocht of er kan worden verhuisd naar een andere locatie.
Ook hiervoor is extra adviesbudget nodig en mogelijke stijging van de huisvestingslasten.

Vanaf 2024 is het verplicht dat we onze CO2 emissie gaan meten en rapporteren. Via een nulmeting in 2024 en ons beleid hopen we verder te kunnen reduceren. De stappen die in gang zijn gezet betreffen onder meer een leaseplan voor e-bikes (i.p.v. automobiliteit) en volledige vervanging van alle 'fossiele' auto's. Dit brengt de nodige investeringen met zich mee.

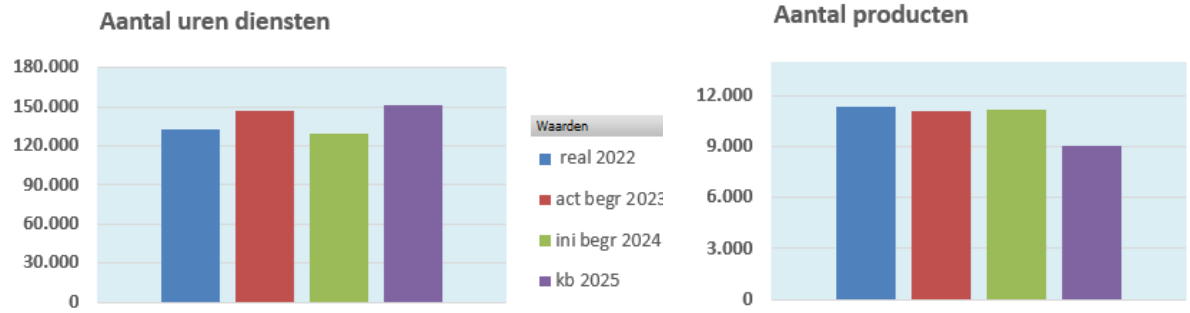
Hoofdstuk 2

5. Inrichting begroting

Binnen het Gelders Stelsel is de afspraak gemaakt dat onze werkzaamheden worden gecategoriseerd in programma's en taakvelden. We werken tot nu toe binnen ODRA met drie taakvelden (milieu, bouw en algemeen) en vijf programma's (vergunningverlening, toezicht en handhaving, advies, stelseltaken, projecten).
Afgelopen jaar is vanuit het programma IBP-VTH een extra 'dimensie' naar voren gekomen. Voor het bepalen van het robuustheids-criterium 'omvang omzet in €', wordt uitgegaan van een indeling in: basistaken; milieu gerelateerde taken; en plustaken.
Deze indeling is grotendeels, maar nét niet volledig, congruent met de huidige taakvelden. Omdat het in de administratieve organisatie ondoenlijk is om vanuit een 'drie- dimensionale matrix' te werken, stellen we voor om in de begroting 2025 de indeling aan te passen. Dit doen we door de afzonderlijke producten en diensten (uit de PDC) één op één te koppelen aan de nieuwe indeling. De indeling vanuit het IBP-VTH wordt dan de leidende indeling.

Vooralsnog blijft ons systeem van 'beheerste outputfinanciering' ook in 2025 overeind. Vanuit het IBP-VTH zullen voorstellen komen om de financieringswijze van omgevingsdiensten aan te passen. Het is nog onduidelijk hoe ze er precies gaan uitzien, en wanneer deze dan zouden ingaan. ODRA wacht deze ontwikkeling af, en blijft de huidige systematiek volgen in de begroting 2025.

In onze producten en dienst catalogus (PDC) wordt onderscheid gemaakt tussen diensten (worden op uur-basis afgerekend), producten (via vaste prijs per product) en gezamenlijke diensten; fixed price via een verdeelsleutel. In de grafieken is de ontwikkeling van het aantal diensten en producten weergegeven.

De afname van het aantal producten in 2025 heeft te maken met een verandering in de PDC. De klachtbehandeling was een product. Door de enorme variëteit in tijdsbesteding van klachten en spreiding over de partners, is de deze omgezet naar een dienst. Het gaat om ruim 2000 klachten.

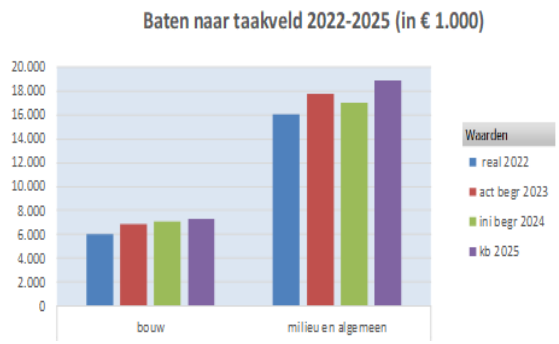
ODRA heeft een onderzoek gestart naar de kengetallen van de producten. Niet alleen bij klachten blijkt dat de variatie in tijdsbesteding van een product toeneemt, afhankelijk van de complexiteit van de omstandigheden waar het product wordt geleverd. Er ontstaan dus steeds meer verschillen, in plaats van uniforme producten met gelijke tijdsbesteding.
Dit wordt in de weg naar de begroting 2025 nog verder uitgewerkt en onderzocht welke consequenties dit heeft voor de budgetten van partners.

6. Productie begroting cf methodiek 'outputfinanciering'

In bijgaande 'kern-tabel' is het kader vanuit de productcategorieën (PDC) weergegeven, waarin de aantallen met financiële vertaling uit bovenstaande grafieken zijn weergegeven.

Raming 2025 op hoofdlijnen x € 1.000	ini begroting aantallen	ini begroting 2024 in €		aantallen	capaciteit (uren)	begroting 2025 in €	
Baten							
Producten (obv aantallen)	11.164	8.702	33%	9.037	*80.238*	8.345	32%
Diensten (obv uren)	129.366	12.877	49%		*151.732*	15.780	60%
Gezamenlijke diensten		2.172	8%		*19.884*	1.986	8%
Materiële kosten		332	1%			283	1%
Vrijval balansposten						pm	
Totaal baten		**24.083**			***251.855***	**26.393**	
Lasten	aantal fte	x € 1.000		aantal fte		x € 1.000	
Lasten programma's	169,7	18.028	68%	179,6		19.764	75%
Lasten overhead	35,3	6.054	23%	38,9		6.629	25%
Totaal lasten	**204,9**	**24.083**		**218,5**		**26.393**	
gemid. kengetal producten	7,7			8,9			
tarief per uur	€ 99,00	tov 2023	4,2%	€ 104,00	tov 2024	5,1%	
Saldo		**0**				**0**	

De omzet groeit naar verwachting tot € 26,4 miljoen. De cijfers in de raming 2025 zijn bepaald door extrapolatie van de diensten in de werkpakketten 2024 (vastgesteld op 1 november 2023), met inachtneming van in hoofdstuk 1 geformuleerde trends. Het aandeel diensten neemt door veranderingen in de PDC toe naar 60%. De overhead komt uit op 25% van de omzet.

De omvang van het taakveld bouw neemt al jaren toe. Er is door de stikstof en economisch tij, een voorzichtige kentering. De toename is ook een gevolg van het toetreden van een 4e gemeentelijke bouw partner.
De afname in 2024 van diensten is vooral een gevolg van projecten die toen nog niet bekend waren.

7. Tariefstelling

Het gehanteerde tarief in de raming 2025 is € 104,- per uur. Onze huidig tarief in de begroting 2023 is € 95,- per uur. Voor 2024 is € 99,- begroot.
Voor 2025 verwachten we een stijging met circa 5% ten opzichte van 2024. Deze heeft alles van doen met de loonindexeringen. Het onderhandelingsresultaat voor de CAO 2024 (loopt tot maart 2025) gaat uit 6% stijging van de lonen. Daarnaast is er een uitbreiding van bovenwettelijke verlofdagen naar 8. Dit heeft effect op de 'productiviteit'.

Voor 2025 wordt door het CPB (mev) een index van 4,3% gehanteerd voor de lonen. Voor materieel geldt gemiddeld 2% per jaar.
De kosten voor ODRA stijgen tussen nu (2023) en 2025 met circa 11% (verlof meegerekend). ODRA stelt voor om de tarieven met € 9 euro te verhogen (= 9,4%) te verhogen t.o.v. 2023.

Tariefopbouw in euro	realisatie 2022	begroting 2023	begroting 2024	begroting 2025	benchmark
Personeelskosten direct	€ 66	€ 67	€ 73	€ 77	€ 58
Personeelskosten indirect	€ 15	€ 16	€ 16	€ 17	€ 20
Materieel					
- huisvesting & facilitair	€ 3	€ 3	€ 4	€ 3	€ 9
- ict	€ 4	€ 3	€ 3	€ 3	€ 5
- overige kosten	€ 3	€ 6	€ 3	€ 4	€ 5
Overhead	€ 10	€ 13	€ 10	€ 10	€ 18
Beleidsruimte *)	€ 1				€ 3
Totaal	**€ 92**	**€ 95**	**€ 99**	**€ 104**	**€ 99**
- stijging tov voorgaand jaar		3,3%	4,2%	5,1%	
Aantal productieve uren	1.412		1.400	1.368	1.368

ODRA gebruikt voor haar tariefstelling en productieve uren de benchmark 'overheidstarieven' .
De benchmark 2025 is nog niet op de nieuwe indexen en verlof aangepast.

8. Begroting gespecificeerd

Baten per klantgroep & robuustheidscriterium.

Bovenstaand tarief x de begrote inzet van ODRA op producten en diensten vormt de omzet, weergegeven in de 'kerntabel'. De omzet van ODRA stijgt in deze raming 2025 naar € 26,4 miljoen. Een stijging van € 1,7 miljoen t.o.v. 2023 en € 2,2 miljoen t.o.v. 2024.

Baten x € 1.000	ini begr. 2024	begroting 2025	Specificatie taaktype '25 basistaak	plustaak milieu	plustaak niet-milieu
Partners	17.091	18.287	8.199	2.597	7.085
Provinciale programma's	5.005	5.700	3.119	2.526	54
Omgevingsdiensten	439	596	272	323	
Derden	1.253	1.810	111	1.699	
Doorberekende kosten	294		75	331	
Baten	**24.083**	**26.393**	**11.777**	**7.477**	**7.139**
- verhouding			45%	28%	27%

In de tabel van de baten per partner is tevens de nieuwe indeling opgenomen, die vanuit de robuustheidscriteria wordt voorgeschreven. Hieruit blijkt dat we in 2025 ook gaan voldoen aan het criterium van € 16,5 miljoen omzet uit basis- en milieu gerelateerde taken. Ook als de norm wordt geïndexeerd.

Baten en kosten per programma en taakveld. En baten en kosten per categorie.

Conform de BBV-indeling specificeren we naar programma's / taakvelden en kostencategorieën. De ontwikkelingen vanuit de omgevingswet (meer integrale aanpak, overleg en advies) is qua geprognosticeerde omzet in het programma Advies zichtbaar.

Baten x € 1.000	ini begr. 2024		begroting 2025		Specificatie taakveld '25 basistaak	 plustaak milieu	 plustaak niet-milieu
1. Vergunningverlening	5.241	22%	5.535	21%	1.595	408	3.532
2. Toezicht en Handhaving	10.505	44%	11.391	43%	7.708	887	2.796
3. Advies	2.698	11%	3.286	12%	2.474		811
4. Stelseltaken							
5. Algemeen en Projecten	5.639	23%	6.182	23%		6.182	
Baten	**24.083**	100%	**26.393**	100%	**11.777**	**7.477**	**7.139**
- verhouding					45%	28%	27%
Lasten **x € 1.000**	**ini begr.** **2024**		**begroting** **2025**		**Specificatie taakveld '25** **basistaak**	 **plustaak milieu**	 **plustaak niet-milieu**
1. Vergunningverlening	4.997	21%	5.287	20%	1.523	390	3.374
2. Toezicht en Handhaving	10.524	44%	11.405	43%	7.718	888	2.799
3. Advies	2.606	11%	3.151	12%	2.373		778
4. Stelseltaken	333	1%	358	1%			358
5. Algemeen en Projecten	5.623	23%	6.192	23%		6.192	
Lasten	**24.083**		**26.393**		**11.614**	**7.470**	**7.309**
- verhouding					44%	28%	28%
Saldo	**0**		**0**		**164**	**6**	**-170**

Raming baten en lasten (categoriaal) x € 1.000	ini begr. 2024		begroting 2025		% tov 2024
Baten	**24.083**		**26.393**		10%
Lasten					
Personeel loonkosten					
Medewerkers ODRA	16.350	68%	18.557	70%	13%
Inhuur externe capaciteit	3.685	15%	3.328	13%	-10%
Personeel overige kosten					
Opleidingen	327	1%	557	2%	70%
Algemene personeelskosten	719	3%	816	3%	13%
Dotatie personeelsvoorzieningen	70	0%	100	0%	43%
Harmonisatie/detacheringen	-80	0%	-50	0%	-38%
Totaal personeel	21.072	87%	23.308	88%	11%
Huisvesting en facilitair	828	3%	842	3%	2%
ICT	778	3%	789	3%	1%
Stelselkosten	333	1%	358	1%	8%
Advieskosten	350	1%	357	1%	2%
Overige kosten	10	0%	36	0%	261%
Risico's (onvoorzien)	197	1%	264	1%	34%
Programmakosten	515	2%	439	2%	-15%
Totaal lasten	**24.083**	100%	**26.393**	100%	**10%**
Saldo	**0**		**0**		

De ontwikkelingen in 2025 zitten, zoals hierboven beschreven, vooral in de personeelskosten. De verwachte prijsstijgingen (vanuit het CPB-mev) voor de materiele kosten zijn geringer.

Omdat de stijging van personeelskosten veel harder gaat dan de stijging van de materiele kosten, wordt het aandeel in de totale begroting groter. We stijgen naar 70% aandeel internen.

Toelichting op de kaderstelling voor de afzonderlijke posten

In onderstaande grafieken is de ontwikkeling van een aantal belangrijke kengetallen rond bezetting en loonkosten in kaart gebracht. In de begroting 2025 van ODRA worden deze als kader genormeerd:

Formatie bezetting en personele kengetallen	ini begroting 2024				begroting 2025			
	intern	extern	totaal		intern	extern	totaal	
Formatie bezetting								
Productief	141,1	28,6	169,7	83%	153,2	26,4	179,6	82%
Niet productief	35,3		35,3	17%	38,9		38,9	18%
Totaal bezetting en formatie	176,4	28,6	204,9		192,1	26,4	218,5	
Loonkosten x € 1.000	16.350	3.685	20.035		18.557	3.328	21.885	
Gemiddelde kosten /fte (in €)	**92.699**	**129.020**	**97.761**		**96.591**	**126.121**	**100.157**	
% van de loonsom	82%	18%			85%	15%		
% stijging gemid loonkosten tov jaar eerder					5%	-2%	13%	

- **Salariskosten**
  In de actuele begroting 2023 gaan we uit van een gemiddelde salarislast van € 86.295. Hierin is de CAO van 2023 verwerkt. In deze kadernota gaan we uit van de loonindexeringen cf het voorstel CAO 2024 (6%) en MEV 2025 (laatste versie sept. 23) van 4,3%.
- **Inhuur**
  Ondanks de krappe arbeidsmarkt hebben we afgelopen jaren (2022 en 2023) de tariefstijgingen voor inhuur beperkt kunnen houden. Door een goede mix van 'junioren – senioren' blijven we min of meer stabiel. Natuurlijk rekenen ook detacheerders de gestegen kosten aan ons door. Vanuit de 'robuustheidscriteria' geldt een percentage van 80% medewerkers in vaste dienst. We ramen nu een externe bezetting van 17% bij de uitvoering (productieve fte's).
- **Personele overhead**
  Het aantal fte's in de bedrijfsvoering is afgelopen jaar meegegroeid met de omzet. Daarnaast zijn er medewerkers bijgekomen die verbandhouden met onze verzelfstandiging op ICT, huisvesting en post/archief en teamleiding. Procentueel zal de personele overhead niet groeien in 2025. De blijft op 18% van de totale capaciteit.
- **Huisvesting en ICT**
  De financiële doelstellingen (besparingen) uit 2022 rond huisvesting en ICT zijn gehaald. De kosten voor huisvesting en ICT stijgen mee met de inflatie. Voor de kosten ICT verwachten we een geringere stijging dan de inflatie. Deze hangt samen met het traject (herinrichting ICT) en verbetering contractenbeheer, met name voor office licenties.
- **Advieskosten**
  Gezien het aantal ontwikkelingen die op ODRA afkomt in het kader van wet- en regelgeving, en de ambities om te kunnen inspelen op de maatschappelijke ontwikkelingen, is (naast indexering) een budget benodigd van circa € 360.000,-.

- **Stelsel taken**
  In de stelseltaken zijn kosten opgenomen die de Gelderse omgevingsdiensten (en ODNL) bij ons in rekening brengen voor de taken die zij voor het hele stelsel uitvoeren. Het voorstel is om voor de begroting 2024 de kosten nagenoeg gelijk niveau te houden, namelijk afgerond € 0,4 miljoen.

- **Risico's**
  In hoofdstuk 4 zijn de risico's beschreven die we voorzien in de komende jaren. Deze zijn divers en op sommige onderdelen omvangrijk. Vanwege de vele onzekere ontwikkelingen in de economie en wet- en regelgeving stelt ODRA voor om 0,75% van de omzet te reserveren als risico bedrag.

9. Overhead

We hebben een (meerjarig) doel gesteld voor de overhead van 25% van de omzet.
In absolute zin groeit de overhead (t.o.v 2024) met € 0,6 miljoen. Deels is dit prijscompensatie, deels wordt deze aangewend voor versterking van de bedrijfsvoering vanwege de groei van ODRA.

Overhead specificatie (indirecte kosten) x € 1.000	ini begr. overhead 2024	directe kosten 2024	totaal kosten 2024	begroting overhead 2025	directe kosten 2025	totaal kosten 2025
Subtotaal personeel	**3.674**	**17.397**	**21.072**	**4.101**	**19.207**	**23.308**
Overige overhead						
Huisvesting en facilitair	830		830	842		842
ICT	776		776	789		789
Advieskosten	350		350	357		357
Stelselkosten	217	116	333	240	118	358
Onvoorzien en overig	207	515	722	300	439	739
Subtotaal overige overhead	**2.380**	**631**	**3.011**	**2.528**	**557**	**3.085**
Totaal	**6.054**	**18.028**	**24.083**	**6.629**	**19.764**	**26.393**
totale kosten	24.083			26.393		
% van de totale kosten	25,1%	74,9%		25,1%	74,9%	

10. Voorlopig kader voor begroting 2025; Samenvattend

Met alle hiervoor beschreven kaders en uitgangspunten, kan er een sluitende begroting voor 2025 opgesteld worden. We gaan dan uit van het volgende:

- In oktober 2023 is samen met de partners de omvang van de werkprogramma's 2024 vastgesteld. Deze zijn geëxtrapoleerd naar een begroting op programma -en taakveld niveau, rekening houdend met de ontwikkelingen in de maatschappij. Veel partners hebben dit in de gemeentelijke begroting nog niet gesynchroniseerd; het advies van ODRA is om dat te doen.
- Voor de provinciale programma's en de diensten aan omgevingsdiensten en derden is een voorlopig kader bepaald, voornamelijk gebaseerd op de cijfers van 2023.
- Voor de projecten geldt dat er in het meerjarenbeleidsprogramma een indicatie is gegeven van op te starten projecten. We hebben deze geheel gepositioneerd als innovatie-budget. Daarnaast is in het kader 2025 een stelpost voor projecten opgenomen van € 0,5 miljoen. Hieronder vallen

in ieder geval het SPUK-project (energie). De ervaring leert dat er de komende jaren tal van projecten bij zullen komen.

- Het overhead percentage zal met 25% gaan voldoen aan ons meerjarig doel.
- Het uurtarief voor 2025 wordt met € 5,- verhoogd van € 99,- (in 2024) tot € 104,- in 2025. Dit om de structurele effecten van de komende gemeentelijke CAO's en inflatie op te vangen.
- Er wordt meer geïnvesteerd in kennis, competentie en vaardigheden. Het opleidingen budget is 3% van de loonsom, cf de robuustheidscriteria
- Voor innovatie is € 470 K beschikbaar. Dit is bijna 2% van de begroting.
- De omvang van de begroting voor 2025 is € 26,4 miljoen, (begroting 2023 respectievelijk 2024 is € 24,6 en € 24,1 miljoen).

11. Meerjarenraming

Onze ambitie is om elk jaar ook de meerjarige ontwikkelingen te kwantificeren. Zowel op programmaniveau als op taakveldniveau. Dit is een moeilijk proces omdat het op veel punten nog onduidelijk is qua beleid, zowel vanuit de regering, als wel vanuit onze partners.

Ondanks dat, is in de tabel een eerste aanzet gegeven voor kwantificering per programma en per kostencategorie.
De intentie is om in de komende maanden, ter voorbereiding op de definitieve begroting 2025, en het nog op te stellen meerjarig uitvoeringsplan met de partners te bespreken.

baten per programma x € 1.000	begroting 2024	begroting 2025	raming 2026	raming 2027	raming 2028	raming 2029	toelichting
1. Vergunningverlening	5.241	5.535	5.460	5.386	5.313	5.242	invloed Omgevingswet
2. Toezicht en Handhaving	10.505	11.391	12.035	12.715	13.433	14.192	invloed Omgevingswet
3. Advies	2.698	3.286	3.570	3.879	4.214	4.579	invloed Omgevingswet
4. Stelseltaken							is ondergebracht
5. Algemeen en Projecten	5.639	6.182	6.716	7.297	7.928	8.614	hogere projectomvang
	24.083	26.393	27.781	29.277	30.889	32.627	
% verandering		9,6%	5,3%	5,4%	5,5%	5,6%	volume- en prijsindex

categoriaal meerjaren x € 1.000	begroting 2024	begroting 2025	raming 2026	raming 2027	raming 2028	raming 2029	toelichting
Baten							
Partners	17.386	18.287	19.675	21.171	22.783	24.521	
Provinciale programma's	5.005	5.700	5.700	5.700	5.700	5.700	
OD's en derden	1.692	2.406	2.406	2.406	2.406	2.406	
Totaal baten	24.083	26.393	27.781	29.277	30.889	32.627	

lasten x € 1.000	begroting 2024	begroting 2025	raming 2026	raming 2027	raming 2028	raming 2029	toelichting
Personeelskosten	21.072	23.308	24.615	26.027	27.552	29.198	
volume		*5,9%*	*1,6%*	*1,7%*	*1,9%*	*2,0%*	hogere projectomvang
prijspeil		*4,0%*	*4,0%*	*4,0%*	*4,0%*	*4,0%*	loonindex
Bedrijfsvoering	2.496	2.646	2.699	2.753	2.808	2.864	
- huisvesting & facilitair	828	842	858	876	893	911	
- ict	778	789	805	821	838	854	
- overige kosten	890	1.015	1.036	1.056	1.077	1.099	
Programmakosten	515	439	447	456	465	475	
Totaal lasten	24.083	26.393	27.762	29.236	30.825	32.537	
Saldo	0	0	19	40	64	90	

Hoofdstuk 3.

12. Risico's voor de begroting 2025

In de risico benadering van ODRA wordt een aantal categorieën onderscheiden. Hieronder worden ze voor 2025 geduid:

- **Exploitatierisico's**
  Omzetrisico: Het meest reële risico is dat de werkpakketten (dus omzet) niet worden gehaald, terwijl de (vaste) kosten doorlopen. Dit treedt op als een deel van het vraag-gestuurde werk in de werkpakketten (bv. Vergunningaanvragen bouw, projecten die vertragen) niet wordt gerealiseerd. In het nu lopende jaar (2023) gaat het waarschijnlijk om 3% minder omzet in de werk- en aanvullende programma's. Dit mitigeren we door een dynamische capaciteitsplanning op te stellen, waarmee we de werving en inhuur van medewerkers kunnen sturen.
  Kostenrisico; er zijn twee belangrijke risico's voor 2025.
  - De inflatie en wat dit betekent voor de CAO en overige kosten. Vooralsnog gaan we uit door de hoge inflatie en looncompensatie dat er een tariefsverhoging van € 5,- per uur nodig is t.o.v. 2024. De onzekerheidsmarges zijn echter enkele procenten.

  Realisatie kengetallen; De processen zullen, mede door de omgevingswet, gaan veranderen. We hebben nieuwe en veranderende activiteiten reeds verwerkt in de PDC voor 2024. Wat de exacte uitwerking doet voor de kengetallen en dus de exploitatie, is nog onduidelijk. Er is al zichtbaar dat op een aantal producten de kengetallen niet adequaat zijn, en moeten worden verhoogd.
- **Risico's op de taakuitvoering**
  Dit risico betreft de aansprakelijkheid voor fouten en nalatigheid in de uitvoering. Omdat burgers en ondernemers 'mondiger' worden en ook als zodanig acteren, wordt dit risico voor ons groter. Het risico is in principe via een verzekering afgedekt.
  Daarnaast merken we dat de impact van ons hele handelen meer onder een vergrootglas komt te liggen. Steeds meer berichten in de media over de omgevingsdiensten, onderzoeken naar functioneren van het VTH-stelsel (I&W/ commissie Aartsen) en mogelijk toenemende Woo-verzoeken kunnen impact hebben op ons image en indirect op bedrijfsvoering. We kunnen anticiperen door scherp te blijven focussen op de kwaliteit van onze dienstverlening.
- **Frictiekosten**
  Frictiekosten ontstaan meestal als gevolg van grote veranderingen in de organisatie. Bijvoorbeeld als partners besluiten om de niet-wettelijke taken in eigen beheer op te pakken. Ook kunnen grote fricties ontstaan bij medewerkers die (niet meer) passen op het werk dat moet worden uitgevoerd. Voor 2025 verwachten we dat er geen noemenswaardige frictie zal optreden. Wel wordt er nog € 70.000 (0,3% van de omzet) gereserveerd voor personele frictie.
- **Compliance aan wet- en regelgeving**
  Vooral een risico dat effect heeft op ons imago van betrouwbare overheidsdienst en als we het 'te bont' maken, een afkeurende accountantsverklaring. Om compliant te blijven moeten in de bedrijfsvoering investeringen worden gedaan. De Woo (sinds 2022 van kracht) zal nog de nodige energie (en kosten) met zich meebrengen, evenals informatiebeveiliging en AVG. Er is voorgesteld om het adviesbudget te verhogen.

- **Liquiditeit**
  Met de partners is afgesproken dat zij aan het begin van elk kwartaal een kwart van het werkprogramma als voorschot betalen. Zonder dit systeem zou ODRA niet aan haar betalingsverplichtingen kunnen voldoen. Het eigen vermogen is in de huidige GR gelimiteerd tot een € 0,5 miljoen (2% van de omzet). Te klein om fluctuaties in de liquiditeit op te vangen zonder systeem van bevoorschotting. (Nb: Ik het kader van de robuustheidscriteria over het weerstandvermogen, wordt een wijziging in de GR voorbereid (per juli 2024)- zie volgende paragraaf).
  De grote investeringen in onze huisvesting in 2022 zijn qua liquiditeit voor een deel afgedekt met een lening bij de BNG. Toekomstige grote vervangingsinvesteringen, de eerste zijn te verwachten in IT apparatuur in 2026, kunnen eveneens gefinancierd worden met een lening.

13. Weerstandsratio

In de robuustheidscriteria vanuit het IBP is een ratio van 80% als ondergrens aangegeven. Dit is een ratio tussen het totaal van de geïnventariseerde risico's en het vermogen + de post onvoorzien in de begroting.
Voor ODRA geldt het volgende.

Weerstandsratio (bedragen x € 1.000)	**stand 31-12-2024**	**stand 31-12-2025**
Algemene reserve	500	500
Te bestemmen batig saldo	58	
Bestemmingsreserves	115	76
Resultaat boekjaar	0	0
Onvoorzien	197	264
Totaal weerstandsvermogen (ex bestemmingsres.)	755	764
Totaal risico	900	900
Weerstandsratio	*84%*	*85%*
Norm	*80%*	*80%*

De risico's zijn nu ingeschat op € 0,9 miljoen. In 2024 zullen deze via een zgn. 'kans x effect' meting verder worden gespecificeerd op de hierboven beschreven onderdelen.

Bijlage 1; Indicatie 2025 per partner

Baten per klant x € 1.000	Bouw producten x tarief	Milieu producten x tarief	Totaal producten x tarief	Bouw diensten x € 104	Milieu diensten x € 104	Algemeen diensten x € 104	Totaal diensten x € 104	Gezamenlijke diensten: Alle partners *)	Deel partners **)	Innovatie ***)	Totaal	Overige baten ****)	Totaal baten 2025	aandeel bouw	aandeel mil. & alg.	%	Aantal producten	Uren diensten	Totaal baten ini begr. 2024
Arnhem	2.820	934	3.755	782	859	910	2.551	287	268	156	711	-0	7.017	*3.870*	*3.147*	29%	3.684	24.533	6.544
Doesburg	324	66	390	63	59	33	156	25	17	14	56	-0	602	*405*	*198*	3%	382	1.498	565
Duiven	11	226	237	0	126	28	154	42		14	57	-0	448	*12*	*437*	2%	262	1.485	426
Lingewaard	968	410	1.379	326	634	656	1.617	119	77	66	262	-0	3.257	*1.371*	*1.886*	14%	1.508	15.547	3.284
Overbetuwe	101	525	626	32	330	105	467	91		50	140	-0	1.233	*133*	*1.101*	5%	845	4.495	1.194
Provincie regulier		350	350		204	229	433	114		29	143	250	1.175	*250*	*925*	5%	295	4.162	1.203
Provincie Bodemtaken				358	372	6	736						736	*358*	*378*	3%		7.075	530
Provincie Complexe Handhaving				54	3.057	1.146	4.257					23	4.280	*77*	*4.203*	18%		40.936	3.766
Provincie Aandachtsbedrijven						1.410	1.410					10	1.420	*10*	*1.410*	6%		13.555	1.239
Renkum	708	168	876	127	149	315	592	84	52	47	183	-0	1.651	*887*	*764*	7%	961	5.692	1.539
Rheden	57	249	306	12	197	64	273	85		46	131	0	710	*69*	*642*	3%	647	2.625	646
Rozendaal	3	6	9	1	5	2	7	13		8	21	-0	37	*4*	*33*	0%	10	71	35
Westervoort	2	43	45	0	31	6	37	30		10	40	-0	123	*2*	*121*	1%	49	359	116
Zevenaar	22	340	362	17	301	51	369	86		29	115	-0	846	*40*	*806*	4%	382	3.549	800
Partners algemeen					450		450						450		*450*	2%		4.327	
Subtotaal partners	5.017	3.318	8.335	1.773	6.774	4.963	13.510	976	413	469	1.859	283	23.987	*7.485*	*16.501*	100%	9.025	129.908	21.887
% van de omzet			35%				56%				8%	1%							
Subtotaal OD's		10	10	125	239	104	467	119			119	0	596		*596*		12	4.494	439
Subtotaal derden					111		1.802	8			8		1.810		*1.810*			17.330	1.757
Totaal klanten	5.017	3.328	8.345	1.898	7.125	5.067	15.780	1.103	413	469	1.986	283	26.393	7.485	18.907		9.037	151.732	24.083
% van de omzet			32%				60%				8%	1%							

*) *betreft data- en ketengedreven services, strafrecht, klantadvies milieu en piketdienst*

8,9 gemiddeld kengetal

**) *betreft klantadvies bouw*

***) *betreft verbeteren luchtkwaliteit, tegengaan verspreiding ZZS, beschermen bodem en grondwater, stimuleren circulaire economie, bijdragen aan ruimtelijke opgaven en natuurinclusieve bouw*

****) *betreft meetdienst provincie en out-of-pocketkosten PCH/PAB*

Modelbrief voor het aanbieden van de kadernota 2025
aan de raden en staten van de partners van ODRA

Geachte Raad / Staten,

Graag informeren we u over de kadernota 2025 (bijgevoegd als bijlage) die het Algemeen Bestuur van ODRA op 14 december jl. heeft besproken.
De kadernota is een product uit de zgn. P&C-cyclus van ODRA, die voorafgaand aan de begroting 2025 (en meerjarenraming naar 2028) wordt opgesteld. Zoals de naam al aangeeft, het geeft de kaders waarbinnen de begroting wordt opgesteld en waarop ODRA haar bedrijfsvoering inricht. De belangrijkste kaders betreffen het tarief, de omvang van de projectenportefeuille die door de partners worden bekostigd en bijstelling van normen die voortkomen uit het IBP (interbestuurlijk programma) voor het robuust worden van omgevingsdiensten, zoals opleidingsbudget, innovatie en business intelligence).

Het algemeen bestuur heeft besloten om de kaders nog niet definitief vast te stellen, maar deze als richtinggevend te beschouwen, waarbij de belangrijkste norm (het uurtarief à € 104,--) vooralsnog blijft staan. Aan ODRA is de opdracht meegegeven om te onderzoeken wat mogelijk is om het tarief minder te laten stijgen, dan in de kadernota is aangegeven.
Deze vraag loopt parallel met de vraag die de wethouders financiën hebben gesteld in een brief van 8 december aan de ODRA, waarin scenario's worden gevraagd om voor 21 januari 2024 aan te geven wat de consequenties zijn om minder te indexeren dan de CPB-index(en) die ODRA in haar begrotingen volgt.

Ook parallel loopt het traject van ODRA voor het opstellen van een meerjaren uitvoeringsplan (mjp). In de eerste maanden van 2024 wordt dit plan verder vormgegeven samen met de partners. Dit plan betreft de inhoudelijke onderbouwing van de begroting, en zal, als de begroting in april 2025 wordt aangeboden aan de Raden, ook ter informatie worden aangeboden.

Samenvatting Kadernota 2025
De kadernota omvat drie hoofdstukken:
Hoofdstuk 1: overzicht van de (autonome) ontwikkelingen voor 2025
Hoofdstuk 2: de raming voor 2025, toelichting en specificaties
Hoofdstuk 3: risicobeschrijving en weerstandsratio

De volgende uitgangspunten en kaders zijn van belang voor de begroting 2025:
- Volumewijzigingen in het going concern leiden bij een aantal partners tot een budgettaire groei in het werkpakket. Over het algemeen gaat dit maximaal over 1 tot 2% de komende jaren op onderdelen. Dit wordt in de komende gespreksronde met de partners (jan-feb) uitgewerkt en gespecificeerd, en daarna opgenomen in de begroting voor 2025.
- De budgetten van de projecten die nu binnen de gezamenlijke diensten worden uitgevoerd, worden voor 2025 samengevoegd tot één budget voor innovatie en projecten. Dit budget is € 470 K. Dit leidt niet tot extra bijdragen van partners, binnen de gezamenlijke diensten waren projecten opgenomen die worden afgebouwd (zoals omgevingswet) dan wel her-gepositioneerd. Een exacte invulling voor 2025 staat nog open.
- De grootste impact op de financiën betreft de ontwikkelingen in de lonen en prijzen. De CAO voor 2024 is net vastgesteld. (+ 6% loon op jaarbasis + extra verlofdagen).
  De CPB-index voor 2025 gaat uit van indexering van de lonen met ruim 4%. Dit heeft als gevolg dat ODRA een tarief voorstelt in de begroting van € 104,- (2024 € 99,-) is 5% stijging t.o.v. 2024.

- Vanuit het IBP zijn zgn. robuustheidscriteria opgenomen voor innovatie (1% budget), opleidingen 3% van de loonsom en een weerstandsratio van 0,8. Deze zijn als uitgangspunten in de kaderstelling opgenomen.

Hoogachtend,

R. Vlaander
(Directeur ODRA)

Omgevingsdienst
Regio Arnhem

Aan de gemeente Rheden
T.a.v. dhr. D. Klomberg
Postbus 9110
6994 ZJ De Steeg

Datum : 19 januari 2024
Uw kenmerk : F20231208
Ons kenmerk : 20240119.01
Contactpersoon : F. Mossink
Telefoonnummer : 0650194015

Ingekomen
gemeente Rheden
23 JAN. 2024
Nummer:
Behandelaar:
Kopie aan:
Arg:

Onderwerp : Reactie ODRA op uw brief "Aanloop begroting 2025 gemeenten regio Arnhem"

Geachte heer Klomberg,

In uw brief d.d. 8 december jongstleden heeft u, mede namens alle wethouders financiën van de gemeenten in de regio Arnhem, uw zorgen uitgesproken over het financieel perspectief van de gemeenten. Wij herkennen en erkennen dat de financiële situatie van gemeenten de komende jaren met onzekerheden gepaard gaat en dat budgetten onder druk komen te staan door onder meer de herschikking van het gemeentefonds in 2026, de (niet altijd ten volle gecompenseerde) CAO-loonontwikkelingen en de inflatie van afgelopen ja(a)r(en).

Wij voelen ons mede verantwoordelijk, als verlengd lokaal bestuur, om na te denken over mogelijke scenario's die een positief effect zouden kunnen hebben in de begrotingen van de individuele gemeenten. In het financiële beleid van de afgelopen jaren is dit zichtbaar geworden door al te besparen op huisvesting en ict, en door efficiency op de processen, waardoor onze tarieven minder zijn gestegen dan de toen geldende CBS-indexaties.

<u>Kostenbesparing</u>
Op 15 oktober 2020 heeft ODRA de gemeenteraden, via een besparingsbrief, meer in detail inzicht gegeven in de kostenbesparingen die ODRA voornemens was. In de jaarrekening 2022 is aangegeven dat deze besparingen ook feitelijk zijn gerealiseerd. De grootste besparing zit in de overheadkosten, grotendeels gerealiseerd door onze verhuizing naar de Airborne Tower. Deze waren in 2020 nog 28% van de omzet. In het meerjarig kader voor 2024 - 2027 hanteren wij nu een percentage van 25%, conform ons eerder gestelde lange termijn doel. Voor verdere besparingen op huisvesting, ict en andere (vaste) overheadkosten ziet ODRA in de huidige structuur en omvang vrijwel geen mogelijkheden, hoewel ODRA permanent blijft zoeken naar mogelijkheden voor een efficiëntere bedrijfsvoering en besparingen op de overhead.
In de (primaire) processen is afgelopen jaar eveneens geïnvesteerd door deze efficiënter te laten verlopen. Dit komt tot uitdrukking in een hogere productiviteit per fte. Deze besparingen hebben ertoe geleid dat wij o.a. ons uurtarief in 2021 en 2022 gelijk hebben kunnen houden. In 2023 is weliswaar een tariefsverhoging doorgevoerd (van 3,3%), echter is dit enkele procenten lager dan de CBS-index voor dat jaar.

Benchmark

ODRA heeft in haar financieel beleid het uitgangspunt om ons te spiegelen aan de benchmark 'overheidstarieven'. Hieruit blijkt dat we voor 2024 een tarief hebben (€ 99,- per uur) gelijk aan die benchmark. Uit andere benchmarks waarbij OD's met elkaar worden vergeleken, blijkt dat ODRA al ruim drie jaar één van de goedkoopste omgevingsdiensten van Nederland is qua integraal tarief. ODRA heeft een omzet (2024) van 24 miljoen euro. 70% bestaat uit loon- en personeelskosten die gerelateerd zijn aan de CAO. Hierop kan ODRA geen invloed uitoefenen om kosten te beheersen. De overige 30% bestaat voor de helft uit inhuur, de andere helft uit vaste kosten voor huisvesting, ict en apparatuur/onderzoeken t.b.v. de uitvoering. De vrije ruimte in de begroting van ODRA is vrij gering.

Keuzes in de dienstverlening ODRA

In uw brief vraagt u ODRA welke inhoudelijke keuzes te maken zijn in onze dienstverlening. Daartoe kunnen wij u de volgende voorstellen voorleggen:

1.a. Schaalvergroting

Door het ministerie I&W is het IBP (interbestuurlijk programma) opgezet. Het doel van het programma is om te komen tot robuuste omgevingsdiensten. De ODRA is op dit moment 'nagenoeg' robuust. Voor 1 april dient ODRA een plan van aanpak in om de laatste stappen richting robuustheid te maken. In het plan van aanpak zullen kwaliteit verhogende voorstellen worden opgenomen, die de begroting van ODRA eerder verhogen, dan verlagen.
Vanuit het IBP wordt nadrukkelijk gekeken of schaalvergroting van OD's kan helpen in de doelstelling. In dat kader is afgelopen jaar al een verkennend onderzoek uitgevoerd voor intensieve(re) samenwerking met de ODRN. Andere opties voor samenwerking met OD's zijn nog in mindere mate onderzocht.

Door te fuseren met een andere omgevingsdienst of door andere "gemeenten" toe te voegen aan de gemeenschappelijke regeling, zijn er efficiencyvoordelen te behalen in de bedrijfsvoering. ODRA heeft een overhead van ruim € 5 miljoen (25% van de totale omzet). Een vergelijkbare organisatie als de ODRN heeft een vergelijkbare, iets hogere overhead.
Een fusie (of herschikking van gemeentes in de regio) zal altijd gepaard gaan met éénmalige (frictie) kosten, die de begroting in het jaar van een fusie zullen verhogen. Hoewel vanuit het IBP er geen besparingen worden beoogd (het is een kwaliteitsverbetering), zullen er wel structurele besparing kunnen optreden in begrotingsjaren na de fusie. Het duurt enkele jaren voordat de eenmalige kosten zijn terugverdiend. Het is uiteindelijk een bestuurlijke keuze of ODRA deze optie kan invullen.

1.b. Acquireren nieuw taken

Een andere mogelijkheid is het acquireren van nieuwe taken bij andere klanten dan de partners, en/of de huidige stelseltaken reorganiseren. Dit kan leiden tot een hogere dekkingsgraad van de overheadkosten. Ter indicatie: elke € miljoen meer omzet, leidt tot € 0,50 tariefreductie.

2. Meerjarig programmeren (als voorwaarde om externe inhuur te reduceren)

ODRA heeft in de begroting 2024 een inhuurpercentage van 18% opgenomen. De gemiddelde salariskosten van externe inhuur liggen circa € 35.000,- per jaar hoger dan van interne medewerkers met een regulier arbeidscontract. Voor een deel van de externe inhuur geldt dat onze kostprijs zelfs hoger ligt dan onze verkoopprijs, veelal onvermijdelijk gezien de gespannen arbeidsmarkt.

Terugdringen van het aandeel externen is alleen mogelijk indien we meerjarig zicht hebben op de omvang van het werkpakket en de aanvullende opdrachten/projecten. ODRA kan dan met minder risico van 'leegloop' interne medewerkers aannemen. Indien de meerjarige werkprogramma's er zijn, kan geleidelijk het percentage externe inhuur (nu 18%) worden verlaagd. Ter indicatie; terug naar 15% inhuur zouden 7 fte zijn en geeft circa 1 euro tariefverlaging.

3.Tariefdifferentiatie

In aanvulling op bovenstaande: het relatief hoge aandeel externen wordt mede veroorzaakt door de verstrekte aanvullende opdrachten van de gemeenten. ODRA heeft ruim 150 aanvullende opdrachten (van € 1.000 tot € 0,5 miljoen) in 2023(!).
Aanvullende opdrachten geven twee problemen: het is lastig om tijdig de capaciteit te hebben, waardoor realisaties achterblijven op de planning. En de inhuur is veelal duurder.

Terugdringen van aanvullende opdrachten (door ze vroegtijdig onder te brengen in de werkpakketten) is een win-win situatie voor de gemeenten en ODRA. De begrotingen/afrekeningen worden voorspelbaarder, zijn per saldo lager en het geeft administratief voordeel bij ODRA.
Als 'prikkel' kunnen we overgaan tot tariefdifferentiatie. Het uurtarief voor aanvullend werk wordt dan gebaseerd op de werkelijke kostprijs (van de veelal duurdere inhuur). In dat geval gaan de tarieven voor aanvullende opdrachten omhoog naar circa € 120,-.
Voor gemeenten / provincie die veel aanvullende opdrachten bij ODRA blijven neerleggen zullen per saldo niet goedkoper uit zijn.

4. Volume aanpassingen

De begroting van ODRA is gebaseerd op de werkpakketten van de partners. Veruit het grootste deel in het werkpakket bestaat uit wettelijke basistaken en plustaken op gebied van bouw. Er is een klein deel van de diensten in de werkpakketten, die samenhangen met beleidskeuzes van partners. Veelal zijn die in de aanvullende opdrachten (zie optie 3) dan wel gezamenlijke diensten vormgegeven. Hierin kunnen gemeenten keuzes maken. Dit heeft geen invloed op het tarief, echter wel op de bijdrage die ODRA aan de partners vraagt.

Indexatie 2025 ODRA

In uw brief vraagt u eveneens wat de drie verschillende indexaties betekenen voor de uitvoering van de werkzaamheden voor ODRA:

a: aansluiten bij de MEV-indexatie ad 4,18%. Dit zou leiden tot een tarief van € 103,-

b; aansluiten bij CPI-index ad 2,5%. Dit zou leiden tot een tarief van € 101,50

c; geen indexatie. Tarief voor 2025 is dan € 99,-

Scenario 1: indexatie van 4,18%

Met dit scenario voor de begrotingen vanaf 2025, zal er een besparing van circa € 250.000 gevonden moeten worden. De enige optie om hierbij in de buurt te komen is door voorstel 2 uit te werken. Door vroegtijdig de werving van capaciteit op te starten, o.b.v. meerjarig inzicht in de werkprogramma's, is een aantal externen mogelijk te verminderen.
Voorstel 4 is ook een mogelijkheid voor de korte termijn (begroting 2025). Dit houdt in dat er door het bestuur een beleidskeuze moet worden gemaakt in de gezamenlijke diensten die ODRA aanbiedt.

Scenario 2: indexatie van 2,5%

Indien ODRA deze indexatie zou toepassen voor de begroting 2025, zou dit betekenen dat ODRA een overbrugging/bezuiniging in haar begroting moet vinden van afgerond € 630.000,--. Dit is niet volledig te bereiken met voorstel 2 en 3.
Omzetvergroting, dan wel zeer intensieve samenwerking kan over enkele jaren dit scenario dichterbij brengen. Maar dit leidt waarschijnlijk tot verhoging van de begroting in 2025/2026. Pas in de jaren daarna zijn de structurele baten te zien.

Scenario 3: niet indexeren

Indien ODRA geen indexatie zou toepassen voor de begroting 2025, blijft het uurtarief van € 99,- gehandhaafd. Dit zou betekenen dat ODRA een overbrugging/bezuiniging in haar begroting moet vinden van € 1.250.000,--. Dit bedrag is onrealistisch om op korte- en middellange termijn te bereiken.

Samenvattend en proces

Bij elk van de geschetste scenario's vraagt u ODRA te bezuinigen. De vraag heeft ODRA in december 2023 bereikt. Op dat moment was de begroting voor 2024 al vastgesteld, evenals de kaderstelling voor 2025 (in AB van 14 dec. '23). Het bestuur van ODRA had ten behoeve van die kadernota geen opdracht meegegeven om al besparingen in de kaders op te nemen. De kadernota 2025 is door het bestuur van ODRA in december 2023 vastgesteld, met als belangrijkste uitgangspunten een extrapolatie van het werkpakket 2024 en een tarief van € 104,- per uur.

Op 17 april 2024 wordt, cf de afspraken in de Gemeenschappelijke regeling, de begroting 2025 voorgelegd aan het Algemeen Bestuur van ODRA, waarna deze voor zienswijzen aan de raden en Staten wordt aangeboden. De begroting is de vertaling van het meerjarenplan dat ODRA gelijktijdig ontwikkelt. In de komende maanden wordt de inhoud van het meerjarenplan afgestemd met de partners, en vertaald in de definitieve begroting 2025. De keuzes die al gemaakt kunnen worden, op basis van deze voorstellen, zullen worden meegenomen in het meerjarenplan en begroting vanaf 2025. De begroting 2024 blijft ongewijzigd met betrekking tot deze vraagstelling.

Omgevingsdienst
Regio Arnhem

Samenvattend geldt:

- Voorstel 2 en 3 (minder externe inhuur en tariefdifferentiatie) van ODRA geeft op korte termijn al enige besparing, mits dit kwalitatief verantwoord is. Of daarmee het genoemde index % van 4,18 kan worden gehaald in 2025, moet nog worden 'doorgerekend'.
- Voorstel 1; (schaalvergroting) leidt niet tot verlaging van het tarief in 2025 (eerder een verhoging door éénmalige kosten), maar pas op langere termijn. Op die langere termijn kan met dit voorstel voor een deel invulling worden gegeven aan de max. indexering van 2,5%.

Het niet indexeren van de tarieven acht ODRA niet haalbaar op korte termijn in de huidige structuur met het huidige werkgebied en de huidige opgaven (o.a. IBP-VTH robuustheidscriteria).

ODRA is altijd bereid om dit voorstel te bespreken met haar bestuur in februari/maart 2024.
Vertrouwende dat u hiermee voldoende bent geïnformeerd,

Met vriendelijke groet,

De heer J. Maouche
Voorzitter bestuur ODRA

Drs. R.M. Vlaander
Directeur ODRA

B en W-voorstel

portefeuillehouder	begrotingsprogramma	draagt bij aan Global Goal(s)
Paul Hofman	2 Leefomgeving	11 Duurzame steden en gemeenschappen

b en w-vergadering	agendapunt	bijlage(n)
……februari 2024		1

rol raad
t.k.n.

onderwerp
Oude hockeyvelden, Adm.Helfrichlaan, Intentieovereenkomst met Vivare

INHOUD VOORSTEL
Instemmen met het aangaan van Intentieovereenkomst met Vivare.

1 Wat is de aanleiding?
In de vergadering van 26 september 2023 stelde de Raad de Kadernota voormalige hockeyvelden Dieren vast. Recentelijk informeerden wij u in een separaat voorstel over de openbare verkoopprocedure als nadere uitwerking van deze kadernota, inclusief geplande gedachtewisseling met Raad in oriënterende vergadering op 20-2-2024.
Beoogd resultaat van deze tender is een ontwikkelaar/ bouwer die de max. 50 (reguliere) woningen en 10 Tiny Houses gaat ontwikkelen. Streven is erop gericht om de 25 sociale huurwoningen turn-key door ontwikkelaar/bouwer aan toegelaten instelling op te leveren. Op dit moment is Vivare, als toegelaten instelling waarmee de gemeente prestatieafspraken heeft gemaakt, de meest gerede partij voor de afname van de sociale huurwoningen.
In bijgaande intentieovereenkomst (hierna: iok) zijn de afspraken met Vivare vastgelegd over o.a. de samenwerking gedurende de verkoopprocedure. Hierover gaat dit voorstel.

2 Wat is het bestaand beleid c.q. kader?
Nota Grondbeleid 2020-2023;
Aangezien openbare verkoopprocedure wordt gehouden, wordt voldaan aan Burgerlijk Wetboek/ Didam-arrest met gelijke kansen beginsel; onderdeel verkoopprocedure is afname s.h. woningen door Vivare als toegelaten instelling.
Voor de overige (beleids-)kaders verwijzen wij kortheidshalve naar ons in procedure zijnde voorstel/ besluit van februari 2024 inzake de verkoopprocedure voor de oude hockeyvelden aan de Admiraal Helfrichlaan, te Dieren.

3 Wat willen wij bereiken op de genoemde Global Goal(s)?
Dit besluit draagt bij aan Global Goal 11 duurzame steden en gemeenschappen en aan Global Goal16 Vrede, veiligheid en sterke publieke diensten.

4 Wat gaan wij ervoor doen?
Om een goede tender te kunnen houden moeten ontwikkelaren/ bouwers weten waaraan ze toe zijn. Daarom is het nu nodig om met Vivare -aan de voorkant- afspraken te maken over het gewenste Programma van Eisen met functionele en financiële uitgangspunten van de te realiseren sociale huurwoningen.
In de bijgaande iok zijn deze verwerkt evenals een vaste grondprijs (bedrag per appartement) voor de sociale huurwoningen; grondprijs conform het bepaalde in de Nota Grondbeleid (art.2 en 3 iok).
Tevens is de rolverdeling omschreven zoals het gegeven dat gemeente verantwoordelijk is voor de tender rekening houdend met haar publiekrechtelijke rol (art 3 iok). Iedere partij handelt voor eigen rekening en risico (art 4 iok).
Gemeente en Vivare zullen in overleg gaan over vervolgovereenkomst indien de openbare verkoopprocedure tot het voor hun gewenste resultaat heeft geleid en de Gemeente tot gunning

wenst over te gaan (art 5 iok). Bovendien is afgesproken dat gemeente gedurende looptijd van de iok, niet andere partij benadert voor realisatie s.h. woningen (art 6 iok exclusiviteit jo. art 8 iok).

5 Wat zijn de financiële consequenties?
Het aangaan van de intentieovereenkomst met Vivare heeft geen financiële consequenties. Indien er een vervolgovereenkomst met Vivare gesloten kan worden (art. 5 iok), gaan we in een separaat voorstel hierop in.

Inzicht verloop beschikbaar budget:	*Structureel./ Incidenteel*	*2024*	*2025*	*2026*	*2027*
Budget:					
Af: aangegane verplichtingen:					
Bij: inkomsten:					
Beschikbaar:					
Gevraagd budget:					
Restant budget nog beschikbaar:					

6 Wat zijn de risico's?
Aan het sluiten van de iok. zijn op zichzelf, zijn geen bijzondere risico's verbonden.
Voor de risico's verbonden aan de verkoopprocedure/ gebiedsontwikkeling, verwijzen wij u kortheidshalve naar in procedure zijnde voorstel/besluit van februari 2024 over de verkoopprocedure (zoals: bijzondere economische tijden met kostenstijgingen en Stikstofprobleem).

6 Wat is het draagvlak voor dit voorstel?
Vivare kan zich vinden in de inhoud van de iok.

7 Hoe en met wie wordt er gecommuniceerd?
Vivare;
Raad (ter kennisname).

9 Wordt er een evaluatie uitgevoerd?
Neen.

RO dd 12-2-2024

INTENTIEOVEREENKOMST

20-2-2024

Locatie “Voormalige Hockeyvelden”
te Dieren

gemeente Rheden en Stichting Vivare

Inhoudsopgave

Ondergetekenden	**3**
Overwegingen	**3**
Verklaren te zijn overeengekomen als volgt	**4**
Artikel 1. Definities	**4**
Artikel 2. Doel van de overeenkomst	**4**
Artikel 3. Algemene en inhoudelijke uitgangspunten	**4**
Artikel 4. Financiële uitgangspunten	**5**
Artikel 5. Vervolgovereenkomst(en)	**6**
Artikel 6. Exclusiviteit	**7**
Artikel 7. Communicatie	**7**
Artikel 8. Totstandkoming, duur en tussentijdse beëindiging Overeenkomst	**7**
Artikel 9. Overdracht contractpositie	**8**
Artikel 10. Geschillen	**8**
Artikel 11. Slotbepalingen	**8**
Artikel 12. Bijlagen	**9**
Overeengekomen	**9**

Ondergetekenden

1. De publiekrechtelijke rechtspersoon de **gemeente Rheden**, ingeschreven in de Kamer van Koophandel onder het nummer 52066169 zetelende en kantoorhoudende te (6883 AX) Velp, aan de President Kennedylaan 106, te dezen op grond van artikel 171 Gemeentewet en Mandaatbesluit Rheden 2020 rechtsgeldig vertegenwoordigd door de heer P.L.P.S. Hofman handelend ter uitvoering van het collegebesluit van burgemeester en wethouders van 18 februari 2024, hierna te noemen '**Gemeente**',

en

2. De stichting **Stichting Vivare,** statutair gevestigd te Arnhem, kantoorhoudende te (6825 MH) Arnhem, aan de Meander 825, ingeschreven in het handelsregister onder nummer 09031467 hierbij krachtens volmacht rechtsgeldig vertegenwoordigd door de heer A. van den Bosch, directeur-bestuurder, hierna te noemen: '**Vivare**'

Ondergetekenden hierna ook gezamenlijk aan te duiden als '**Partijen**'.

Overwegingen

A. De Gemeente is eigenaar van de gronden van de locatie "voormalige hockeyvelden" in Dieren. De Gemeente is voornemens om middels een openbare verkoopprocedure met dialoog een ontwikkelaar/bouwer de beoogde woningbouw van maximaal 50 woningen en 10 tiny houses te laten ontwikkelen en realiseren. De locatie van de voorgenomen ontwikkeling, het Projectgebied, is aangegeven op **Bijlage 1.**

B. De Gemeente streeft ernaar om van de (max.) 50 woningen, 50% (25 woningen) in de sociale huursector te laten realiseren en turn-key door de ontwikkelaar/bouwer aan een toegelaten instelling, verhuurder van sociale huurwoningen op te laten leveren.

C. Op dit moment is Vivare de meest gerede partij voor de afname en in verhuur brengen van deze 25 sociale huurwoningen

D. Partijen zijn in gesprek gegaan om afspraken te maken over de ontwikkeling en realisatie bouw van de 25 sociale huurwoningen op de locatie.

E. Vivare heeft aan de Gemeente haar Programma van Eisen verstrekt, **Bijlage 2.** Als uit de door de Gemeente nog te houden openbare verkoopprocedure met dialoog blijkt dat de geselecteerde partij de 25 sociale huurwoningen conform het Programma van Eisen bereid is te ontwikkelen en realiseren, is Vivare in staat en bereid om met die partij daar een overeenkomst over te sluiten.

F. Partijen vinden het belangrijk om hun afspraken hierover schriftelijk vast te leggen in deze Intentieovereenkomst.

H. Na de ondertekening door Partijen van deze Intentieovereenkomst, zal de Gemeente de openbare verkoopprocedure met dialoog starten.

Verklaren te zijn overeengekomen als volgt

Artikel 1. Definities

a. Artikel: een artikel van deze Intentieovereenkomst.
b. Bijlage: een bijlage bij deze Intentieovereenkomst.
c. Overeenkomst: deze Intentieovereenkomst tussen Partijen.
d. Programma van Eisen: het door Vivare verstrekt Programma van Eisen met financiële en functionele uitgangspunten d.d.7 februari 2024 , waarbij de
   - de 1e kolom betrekking heeft op en voldoet aan het programma in de Kadernota voor het Projectgebied (partijen genoegzaam bekend), zijnde levensloopbestendige Meergezinswonen(1-2persoonshuishoudens, jongeren, starters, senioren);
   - de 2e kolom betrekking heeft op Eengezinswoningen (Gezin, grondgebonden woning e.a.) en als wensen van Vivare gezien worden. **Bijlage 2**
e. Project: de ontwikkeling en realisatie van (maximaal) 50 reguliere woningen en 10 tiny houses, waarvan 25 woningen in de categorie sociale huur, in het Projectgebied met als doel tot een kwalitatief hoogwaardig plan te komen voor wonen.
f. Projectgebied: het gebied zoals aangeduid op **Bijlage 1**, waarop de voorgenomen ontwikkeling van het Project beoogd wordt te gaan plaatsvinden.
g. Vervolgovereenkomst: de op basis van het door de beslissingsbevoegde organen van Partijen goedgekeurde resultaat van de openbare verkoopprocedure met dialoog en met inachtneming van Artikel 5 tussen Partijen te sluiten vervolgovereenkomst voor de ontwikkeling en realisatie van (delen van) het Project.

Artikel 2. Doel van de overeenkomst

2.1 Het doel van deze Overeenkomst is het vastleggen van de afspraken tussen Partijen over hun samenwerking gedurende de openbare verkoopprocedure met dialoog met betrekking tot het Project. Deze afspraken zien op:
   a. de onderlinge rol-, taak-, kosten- en risicoverdeling;
   b. het vastleggen van (tijdelijke) wederzijdse exclusiviteit;
   c. de voorwaarden waaronder al dan niet (een) Vervolgovereenkomst(en) wordt/worden aangegaan.

   Een en ander conform hetgeen zoals overeengekomen in de onderhavige Overeenkomst.

2.2 Partijen zijn zich ervan bewust dat bij ondertekening van deze Overeenkomst de uitkomst van de openbare verkoopprocedure met dialoog nog niet inzichtelijk is.

Artikel 3. Algemene en planinhoudelijke uitgangspunten

3.1 Partijen gaan bij de uitvoering van deze Overeenkomst uit van de volgende rolverdeling:
   a. De Gemeente is verantwoordelijk voor de openbare verkoopprocedure met dialoog en neemt alle kosten die daarmee samenhangen op zich.
   b. de Gemeente handelt vanuit haar rol als eigenaar, als publiekrechtelijk orgaan en zal zoveel mogelijk Vivare m.b.t. de 25 sociale huurwoningen daarin betrekken in de openbare verkoopprocedure met dialoog.
   c. Vivare zal op verzoek van de Gemeente, de Gemeente van de nodige – aanvullende – informatie met betrekking tot de 25 sociale huurwoningen voorzien.

3.2 Bij de uitvoering van deze Overeenkomst gelden de onderstaande documenten, het onderstaande als uitgangspunt:
1. Kaart Projectgebied (Bijlage 1)
2. Het Programma van Eisen van Vivare d.d. 7 februari 2024 (Bijlage 2).
3. Vaste grondprijs per sociale huurwoning van € 15.000,-- excl. BTW voor appartement (gestapeld) en voor grondgebonden sociale huurwoning van € 20.000,-- excl. BTW

3.3 Het aangaan van deze Overeenkomst en eventuele vervolgovereenkomsten laat onverlet dat de Gemeente gehouden is om de geldende regelgeving op het gebied van onder meer Burgerlijk Wetboek, staatssteun en de mogelijke gevolgen van het zogenaamde Didam-arrest van 26 november 2021 (ECLI:NL:HR:2021:1778) na te leven. Het naleven hiervan levert op geen enkele wijze een tekortkoming op in de nakoming van de verplichtingen van de Gemeente uit hoofde van deze Overeenkomst en eventuele vervolgovereenkomsten.

3.4 De Gemeente behoudt bij de nakoming van hetgeen in deze Overeenkomst – en eventuele vervolgovereenkomsten – is bepaald volledig haar publiekrechtelijke bevoegdheden, taken en verantwoordelijkheden. Dit houdt in, dat er van de zijde van de Gemeente geen sprake van wanprestatie zal zijn en de Gemeente niet tot vergoeding van schade, kosten en interesten aan Vivare is gehouden, indien het handelen naar deze verantwoordelijkheid eist, dat de Gemeente publiekrechtelijke (rechts)handelingen verricht of nalaat, die niet in het voordeel zijn van de aard of de strekking van deze Overeenkomst – en/of eventuele vervolgovereenkomsten – of van de voortgang van de voorgenomen openbare verkoopprocedure met dialoog.

3.5 Indien op enig moment mocht blijken, dat (een deel van) hetgeen Partijen in deze Overeenkomst zijn overeengekomen strijdig is met de op dat moment geldende wet- en regelgeving en/of jurisprudentie, komen Partijen in onderling overleg tot een zodanige aanpassing van deze Overeenkomst dat deze strijdigheid niet langer bestaat. Daarbij respecteren zij zo veel als mogelijk de geest van de in deze Overeenkomst vastgelegde afspraken, met dien verstande dat zij eventuele strijdige afspraken zodanig herformuleren dat de inhoud daarvan zo dicht mogelijk blijft bij hetgeen Partijen oorspronkelijk zijn overeengekomen.

Artikel 4. Financiële uitgangspunten

4.1 De door Partijen ter uitvoering van deze Overeenkomst te maken eigen kosten komen voor hun eigen rekening en risico.

4.2 Enige tussentijdse beëindiging conform het in artikel 8 bepaalde geschiedt zonder dat Partijen ter zake enige aanspraak op vergoeding van kosten, schaden en/of interesten hoe dan ook genaamd jegens elkander kunnen doen gelden.

4.3 Als Partijen na de openbare verkoopprocedure met dialoog en gelet op het bepaalde in artikel 5, geen vervolgovereenkomst(en) tussen Partijen sluiten, of deze Overeenkomst tussentijds is beëindigd, dan dragen ieder der Partijen hun intern gemaakte kosten geheel.

Artikel 5. Vervolgovereenkomst(en)

5.1 Indien de openbare verkoopprocedure met dialoog voor Partijen tot het voor hun gewenste resultaat heeft geleid en de Gemeente tot gunning wenst over te gaan, treden Partijen zo spoedig mogelijk met elkaar in overleg om te bezien of Partijen binnen (8) acht weken na de gunning een vervolgovereenkomst kunnen sluiten voor de voorgenomen levering t.b.v. de ontwikkeling, realisatie en afname van de 25 sociale huurwoningen.

5.2 In de eventueel te sluiten voornoemde vervolgovereenkomst(en) voor (onderdelen van) het Project – welke gebaseerd zal/zullen zijn op de stukken van de openbare verkoopprocedure met dialoog en de daarop gebaseerde inschrijving – gaan Partijen in ieder geval afspraken maken over:

a. de concretisering van een samenwerkingsmodel en de onderlinge rol-, taak-, kosten- en risicoverdeling daarbinnen;
b. de voor de uitvoering van de plannen eventueel benodigde vastgoed- en/of grondtransacties;
c. de kostenverdeling tussen Partijen;
d. de planning en fasering van het Project.

De ontwikkelaar /bouwer zal het omgevingsplan (ruimtelijk instrument) laten opstellen. Partijen stellen vast dat de Gemeente inhoudelijk verantwoordelijk is voor het voeren van de (uiteindelijk) benodigde planologische procedures en het verlenen van noodzakelijke omgevingsvergunning(en) en de inzet van andere publiekrechtelijke instrumenten. Het bepaalde in deze Overeenkomst laat onverlet de bevoegdheid van de Gemeente en haar organen voor wat betreft de uitoefening van haar publiekrechtelijke taken. De Gemeente blijft dan ook onverminderd autonoom in de uitoefening van haar publiekrechtelijke taken en bevoegdheden, zodat zij, met inachtneming van alle betrokken belangen en na afweging daarvan, onverminderd de bevoegdheid zal hebben zich te laten leiden door de betrokken regelingen van publiekrechtelijke aard en de belangen die deze beogen te beschermen.

Waar in deze Overeenkomst over de Gemeente (als publiekrechtelijke lichaam) wordt gesproken, worden daaronder zo nodig mede het college van burgemeester en wethouders of de gemeenteraad (van de gemeente Rheden) verstaan.

5.3 Op basis van het sluiten van deze Overeenkomst kunnen Partijen geen rechten ontlenen aan het sluiten van (een) vervolgovereenkomst(en), dan wel enige andere vervolgovereenkomst(en). Of (een) dergelijke overeenkomst(en) zal / zullen worden gesloten is mede afhankelijk van de resultaten uit de openbare verkoopprocedure met dialoog.

Het aangaan van deze Overeenkomst omvat voor geen van de partijen mede de verplichting om een volgende fase in te zetten. Zij zijn derhalve vrij af te zien van een vervolg, zulks ongeacht de uitkomsten van deze Overeenkomst. Partijen zijn, met aangaan van deze Overeenkomst dan ook niet rechtens afdwingbaar gehouden tot het sluiten van enige vervolgovereenkomst. Indien enige partij van een vervolg afziet, vormt zulks ook geen aanleiding tot enige verrekening of (schade)vergoeding van welke aard of in welke vorm ook. Dit alles laat evenwel onverlet dat Partijen zich zullen inspannen bij een succesvol gehouden openbare verkoopprocedure met selectie van een ontwikkelaar, om tot een (vervolgovereenkomst(en) te komen.

Artikel 6. Exclusiviteit

Deze Overeenkomst wordt aangegaan op basis van exclusiviteit, dit wil zeggen dat het Partijen niet is toegestaan om gedurende de looptijd van deze Overeenkomst direct of indirect enigerlei vorm van samenwerking c.q. onderhandelingen met derden te hebben met betrekking tot het Projectgebied als bedoeld in deze Overeenkomst, voor zover deze handelingen hetzelfde of een soortgelijk doel c.q. dezelfde strekking hebben, als in deze Overeenkomst bedoeld, dan wel indien zij het bereiken van het in Artikel 2 omschreven doel kunnen belemmeren.
Indien partijen na de openbare verkoopprocedure met dialoog besluiten de onderlinge samenwerking voort te zetten en tot een vervolgovereenkomst te komen, zal ook een voortzetting van de hier bedoelde exclusiviteit onderdeel van deze vervolgovereenkomst zijn. Eén en ander geldt behoudens voorafgaande schriftelijke toestemming van de andere partij.

Artikel 7. Communicatie

7.1 Partijen onderkennen het belang van een goede wederzijdse betrokkenheid en informatie-uitwisseling. Partijen zullen al hetgeen doen dat in hun mogelijkheden ligt om elkaar over en weer in staat te stellen hun taken in het kader van deze Overeenkomst naar behoren te vervullen. Partijen zullen elkaar steeds voorzien van alle informatie die relevant is in verband met de uitvoering van deze Overeenkomst. Zij zullen jegens derden vertrouwelijkheid betrachten met betrekking tot die informatie, die gezien haar aard en/of inhoud als vertrouwelijk moet worden aangemerkt, rekening houdend met de Wet open overheid.

Artikel 8. Totstandkoming, duur en tussentijdse beëindiging Overeenkomst

8.1 Ondertekening van deze Overeenkomst door Partijen vindt plaats nadat het college van B&W van de Gemeente alsmede Vivare heeft besloten tot het aangaan van deze Overeenkomst.
Deze Overeenkomst treedt in werking op de datum van ondertekening door Partijen en loopt in beginsel tot het moment dat Partijen (een) vervolgovereenkomst(en) hebben gesloten als bedoeld in Artikel 5 lid 1.

8.2 Tussentijdse beëindiging van deze Overeenkomst is mogelijk indien Partijen op enig moment tijdens openbare verkoopprocedure met dialoog danwel op basis van het resultaat van de tot de gezamenlijke conclusie komen dat geen integraal haalbaar plan mogelijk is voor (delen van) het Project. Partijen leggen hun gezamenlijke besluit tot beëindiging in dit geval vast in een schriftelijk document.

8.3 Ieder der Partijen kan deze Overeenkomst tussentijds eenzijdig, zonder inachtneming van enige termijn en zonder dat rechterlijke tussenkomst zal zijn vereist, bij aangetekend schrijven aan de overige Partijen beëindigen, indien:

a. blijkt dat de openbare verkoopprocedure met dialoog niet tot het door Partijen gewenste resultaat heeft geleid;
b. Partijen er niet in slagen om binnen de in Artikel 5 bedoelde termijn een vervolgovereenkomst(en) als bedoeld in Artikel 5 te sluiten.

Voordat een van de Partijen overgaat tot gebruikmaking van een van voornoemde tussentijdse beëindigingsmogelijkheden, treedt zij in overleg met de ander om te bezien of met inachtneming van elkaars gerechtvaardigde belangen tot een regeling in der minne kan worden gekomen. Indien Partijen binnen twee (2) maanden nadat is aangevangen met voornoemd overleg – om wat voor reden dan ook – niet tot overeenstemming zijn gekomen, kan een van de Partijen (pas) gebruikmaken van voornoemde tussentijdse beëindigingsmogelijkheden. De in dit artikellid genoemde uiterste termijnen/data kunnen in onderling overleg tussen Partijen worden verlengd, in welk geval Partijen die verlenging bij aangetekend schrijven aan elkaar bevestigen.

8.4 Ingeval van enigerlei tussentijdse beëindiging van deze Overeenkomst, staat het de Gemeente vrij om een andere partij te vinden voor de realisatie en afname van de 25 sociale huurwoningen. En alle intellectuele (eigendom)rechten gerelateerd aan het Project komen volledig en om niet toe aan de Gemeente.

Artikel 9. Overdracht contract positie

Het is voor Partijen zonder nadrukkelijke, schriftelijke toestemming van de ander niet mogelijk zijn rechten en/of plichten uit hoofde van deze Overeenkomst en/of eventueel daaruit voortvloeiende overeenkomsten geheel of gedeeltelijk, direct of indirect over te dragen, te vervreemden, te verkopen en/of anderszins te bezwaren (zoals doch niet uitsluitend door het vestigen van een stil pandrecht).

Rechten en/of plichten uit hoofde van deze Overeenkomst en/of eventueel daaruit voortvloeiende overeenkomsten zijn zonder nadrukkelijke, schriftelijke toestemming van de ander goederenrechtelijk dus onoverdraagbaar / onbezwaarbaar in de zin van art. 3:83 lid 2 BW.

Artikel 10. Geschillen

10.1 Partijen zullen te allen tijde trachten de geschillen, die naar aanleiding van en/of in verband met deze Overeenkomst ontstaan, zowel juridische als feitelijke, van welke aard die ook mogen zijn, ook al worden zij slechts door één der Partijen als zodanig aangemerkt, in goed onderling overleg op te lossen. Iedere Partij heeft de mogelijkheid het geschil voor te leggen aan de bevoegde rechter conform lid 2 van dit Artikel.

10.2 Indien het in lid 1 bedoelde overleg niet binnen 2 maanden leidt tot een oplossing van het geschil, zal het geschil worden beslecht door de door de daartoe bevoegde rechter van de Rechtbank Gelderland, locatie Arnhem.

10.3 Het bepaalde in lid 1 laat onverlet het recht van Partijen om zich te wenden tot de voorzieningenrechter bij genoemde rechtbank teneinde een voorlopige voorziening te vragen of een kort geding aan te spannen. Het voorgaande doet uitdrukkelijk niets af aan de mogelijkheid voor Partijen om deze Overeenkomst buitengerechtelijk op te zeggen dan wel te ontbinden

Artikel 11. Slotbepalingen

11.1 De considerans maakt integraal onderdeel uit van deze Overeenkomst.

11.2 Op deze Overeenkomst en alle hieruit voortvloeiende overeenkomsten is Nederlands recht van toepassing.

11.3 Alle formele mededelingen die Partijen aan elkaar dienen te doen in het kader van deze Overeenkomst dienen schriftelijk te geschieden. Wijzigingen/afwijkingen van deze Overeenkomst zijn slechts rechtsgeldig indien deze schriftelijk tussen Partijen zijn vastgelegd.

11.4 Partijen verplichten zich wederzijds geen handelingen te zullen verrichten of nalaten die de uitvoering van deze Overeenkomst in de weg kunnen staan, tenzij deze uit de wet of een uitspraak van een bevoegde rechterlijke instantie voortvloeien.

Artikel 12. Bijlagen

De volgende onverbrekelijk bij deze Overeenkomst gevoegde Bijlagen maken integraal onderdeel van uit van deze overeenkomst:
Bijlage 1 – Kaart Projectgebied
Bijlage 2 – Programma van Eisen van Vivare d.d. 7 februari 2024

Overeengekomen

Aldus overeengekomen, in drievoud opgemaakt en ondertekend te Velp d.d. 20-2-2024

Gemeente Rheden	**Stichting Vivare**
……..	…….
de heer P.L.P.S. Hofman	de heer A. van den Bosch
Wethouder	Directeur - bestuurder

BIJLAGE 1

Projectgebied

(binnen zwarte omlijning)

ter attentie van
Gemeente Rheden
t.a.v.
President Kennedylaan 104 -108
6883 AX Velp

vivare

ons kenmerk	onderwerp	contactpersoon	datum
Voormalige hockeyvelden te Dieren	Voormalige hockeyvelden		07-02-24

Beste

Hierbij zoals besproken het programma van eisen van Vivare voor de locatie 'voormalige hockeyvelden' te Dieren. Hierbij gaan we uit van een afname van 50% van de circa 50 te bouwen woningen.

Programma van Eisen
Vivare heeft in de gemeente Rheden behoefte aan appartementen, maar ook reguliere- en kleine eengezinswoningen waarbij we differentiatie willen aanbrengen qua doelgroep en oppervlakte. Onderstaand is per type het programma van eisen beschreven met hierbij referentie Product-Markt combinaties (PMC's), zoals uitgewerkt door Aedes.

Omschrijving	Programma van Eisen	Programma van Eisen
Doelgroep	1-2 persoonshuishoudens (jongeren, starters, senioren)	Gezin
Type woning	MGW	EGW
Aantal kamers	2 slaapkamer app	2 of 3 slaapkamer egw
Oppervlakte (GBO)	Circa 65m2	Circa 80 - 90m2
Duurzaamheid	Minimaal BENG	Minimaal BENG
Toegankelijk-heid	Levensloopgeschikt conform de huisvestingsverordening	Levensloopgeschikt conform de huisvestingsverordening wenselijk
Huurklasse	1B (eerste aftoppingsgrens)	1C (tweede aftoppingsgrens)
Maximale stichtings-	€ (prijspeil 2024)	€ (prijspeil 2024)

vivare

kosten Vivare voor afname MGW/EGW incl. grond.	(incl. bouw- en woonrijpe grond/ bouwkavel, bouwkosten, leges, advieskosten ed. en incl. BTW)	(incl. bouw- en woonrijpe grond/ bouwkavel, bouwkosten, leges, advieskosten ed. en incl. BTW)
Grondprijs	Sociale grondprijs	Sociale grondprijs
Getaxeerde waarde	<105% MW-HW	<105% MW-HW
PMC's Aedes	PMC 7: Meergezinswoning onder eerste aftoppingsgrens Zie https://www.conceptueelbouwen.nl/dewoonstandaard en bijlage: De Woonstandaard 3.0	PMC 3: Grondgebonden woning onder tweede aftoppingsgrens Zie https://www.conceptueelbouwen.nl/dewoonstandaard en bijlage: De Woonstandaard 3.0

Ik vertrouw erop u hiermee voldoende geïnformeerd te hebben. Mochten er vragen en/of opmerkingen zijn over het programma van eisen, dan bespreken we deze graag.

Hartelijke groet,

Vivare

Conceptontwikkelaar Nieuwbouw

gemeente Rheden

B en W-voorstel

portefeuillehouder	begrotingsprogramma	draagt bij aan Global Goal(s)
Paul Hofman	2 Leefomgeving	15 Leven op het land
b en w-vergadering	**agendapunt**	**bijlage(n)**
		Onderzoeksrapportage Honingbijen en wilde bestuivers op het Rozendaalse Veld
rol raad		
Ter kennisneming		

onderwerp
Gemeentelijke toestemming voor de plaatsing van bijenkasten op het Rozendaalse Veld

INHOUD VOORSTEL

1. De aanbevelingen van het onderzoeksrapport van EIS Kenniscentrum ten aanzien van het aantal bijenkasten op het Rozendaalse veld overnemen en besluiten het aantal plaatsen voor bijenkasten op het Rozendaalse Veld terug te brengen tot maximaal vijf;
2. Gelet op het schaarse karakter van de gemeentelijke toestemmingsverklaringen voor het plaatsen van een bijenkast op het Rozendaalse Veld de vijf beschikbare plaatsen verloten onder belangstellende imkers uit de gemeente Rheden.

1 Wat is de aanleiding?

Gemeente Rheden heeft, vanuit haar rol als terreineigenaar, het gebruik van heidegebied het Rozendaalse Veld door imkerverenigingen gereguleerd. In 2023 waren er 10 imkerverenigingen die een gemeentelijke toestemming hebben ontvangen om hun leden, onder voorwaarden, bijenkasten te laten plaatsen in ons heidegebied voor de periode dat meer dan 10% van de struikheide bloeit (doorgaans vanaf eind juli) tot uiterlijk 15 september. Deze toestemming liep op 15 september 2023 af. Er dient bestuurlijk een standpunt ingenomen te worden over de plaatsing van bijenkasten.

2 Wat is het bestaand beleid c.q. kader?

- Wet Natuurbescherming
- Het provinciale Natura 2000-beleidsplan Veluwe
- Gemeentelijk biodiversiteitsplan
- Beheervisie Rozendaalse Veld 2019

3 Wat willen wij bereiken op de genoemde Global Goal(s)?

Dit voorstel levert een bijdrage aan het herstel van ecosystemen en het behoud van biodiversiteit. Tevens wordt hiermee het duurzaam gebruik van ecosystemen bevorderd, en wordt het verlies aan biodiversiteit een halt toe geroepen.

4 Wat gaan wij ervoor doen?

<u>Situatie tot op heden</u>
Van oudsher staan er al imkers met bijenkasten op het Rozendaalse Veld. De gemeente Rheden heeft in 2011 het plaatsen van bijenkasten gereguleerd. Er is toen aan een aantal imkerverenigingen toestemming verleend om hun leden, onder voorwaarden, bijenkasten te laten plaatsen op het Rozendaalse Veld. Voor nieuwe verenigingen was/is geen plaats. Voor de beeldvorming: in onderzoekjaar 2022 stonden er 208 bijenkasten op het Rozendaalse Veld.

Natura-2000-beleidsplan Veluwe
Een belangrijke maatregel uit het Natura 2000-beheerplan Veluwe is het opstellen en uitvoeren van herstelprogramma's voor de Veluwse natuur en de bijbehorende soorten (door de provincie). Voor ons heidegebied is het herstelprogramma voor heiden en stuifzanden van toepassing. Dit plan bevat een analyse van de oorzaken waardoor de instandhoudingsdoelen nog niet behaald kunnen worden voor de heiden en stuifzanden, en benoemt de sleutelfactoren. De sleutelfactoren zijn leidend voor het bepalen van de maatregelen die moeten leiden tot herstel van de heiden en de stuifzanden.

In het nu, in ontwerp, vastgestelde herstelprogramma voor heiden en stuifzanden is onderstaande passage opgenomen:

> **Concurrentie wilde bestuivers door honingbij (MHS178)**
> Er zijn voldoende onderzoeken die aanwijzen dat honingbijen negatieve effecten hebben op de wilde bijen en andere bestuivers, zie § 5.1.9. Onderzoek van EIS in opdracht van het Rijksvastgoedbedrijf op onder meer de Arnhemse Heide en Doornspijkse Heide laten in ieder geval zien dat de dichtheid aan wilde bestuivers samenhangt met de aanwezigheid van honingbijkasten en de afstand daartoe (Bron: Smit et al, 2021). Een zoneringsplan lijkt nodig om de wilde bestuivers en het houden van honingbijen in goede banen te leiden. Vragen die daarbij openstaan zijn:
> - Hoeveel kasten van honingbijen van welke omvang (en omvang volken) is in welke periode waar (clustering) toelaatbaar?
> - Moet er een zonering komen van honingbijkasten?
> - Hoe anticipeer je op effecten van processen als de aanleg van extensieve graan-akkers met boekweit, wellicht grasklaverstroken en Gelderse Maatregelen Stikstof en overgangsgebieden en aanpassingen in de landbouw (strokenteelt e.d.)?
> - Hoe kan je anticiperen op droogte en verminderde bloei?

Hieruit blijkt dat de provincie de negatieve effecten van honingbijen op wilde bijen en andere bestuivers erkend, en het treffen van herstelmaatregelen hieromtrent in het herstelprogramma voor heiden en stuifzanden heeft opgenomen.

Onderzoek naar impact van de aanwezigheid van gehouden bijen op wilde bestuivers in het heidegebied Rozendaalse veld
Het is algemeen bekend dat insecten in natuurgebieden sterk achteruit gaan. Dit geeft reden tot zorg. Voor het Rozendaalse Veld heeft de gemeente Rheden daarom door EIS Kenniscentrum Insecten een uitgebreid onderzoek laten doen naar de aanwezigheid van bestuivende insecten. Dit omvat zowel gehouden bijen (honingbijen) als wilde bestuivers (wilde bijen en zweefvliegen). In dit onderzoek is tevens eventuele concurrentie tussen honingbijen en wilde bestuivers onderzocht, en op basis daarvan een onderbouwd advies gegeven voor het maximum aantal te plaatsen honingbijkasten.

Het onderzoek is inmiddels uitgevoerd. De onderzoekers concluderen in hun rapportage:

> "*Het is duidelijk dat het Rozendaalse Veld op dit moment verzadigd is met honingbijen ten gevolge van de aanwezigheid van een (te) groot aantal honingbijvolken. Dat beperkt niet alleen de honingopbrengst per kast, maar ook wilde bestuivers lijden onder concurrentie met de honingbij.*"
>
> "*Onze aanbeveling voor het Rozendaalse veld is om het aantal honingbijkasten zeer sterk terug te brengen waarbij rekening gehouden wordt met de afnemende kwaliteit van de heide, dit jaar was dat dus slechts zo'n 35% van het totaal.*
> *Tevens bevelen we aan om hierover ook in overleg te treden met de buren, Natuurmonumenten. Aanbevolen dichtheden honingbijkasten kunnen vermoedelijk bereikt worden door alleen lokale imkers toe te laten en imkertoeristen te weren.*"
>
> "*Met de huidige getallen komt de aanbeveling, bij een kwart van het terrein met concurrentiedruk, op een maximum van 5 kasten op één locatie van maximaal enkele vierkante meters.*"

De volledige onderzoeksrapportage is als bijlage bij dit voorstel gevoegd.

Herkomst imkers
Er waren tijdens het onderzoek (2022) 13 imkerverenigingen die met toestemming, onder voorwaarden, bijenkasten plaatsten op het Rozendaalse Veld:

- Imkersvereniging Wehl e.o.
- Imkervereniging Liemers
- Imkervereniging Laren
- Bijenvereniging Varsseveld e.o.
- Imkervereniging Dieren e.o.
- Imkervereniging Arnhem-Velp e.o.
- Imkervereniging Doesburg e.o.
- NBV-afdeling Doetinchem e.o.
- Bijenvereniging "De Vooruitgang" (Hengelo Gld.)
- Imkersvereniging Eensgezindheid Eerbeek e.o.
- Imkersvereniging Brummen
- Bijenvrienden Zelhem e.o.
- Imkervereniging De Bij & Wij Montferland/Didam

Uit bovenstaande lijst blijkt dat verreweg de meeste imkerverenigingen niet uit de buurt van het Rozendaalse Veld komen.

Verstoring fauna door rijbewegingen imkers
De imkerverenigingen mogen voor het plaatsen en ophalen van de bijenkasten gebruik maken van een voertuig, iets wat vanwege verstoring van fauna eigenlijk onwenselijk is. Vooral in de ochtend (de tijd om kasten te plaatsen) en de avond kunnen verkeersbewegingen een verstorend effect hebben op onder andere de trek en rust tijdens foerageren van reeën, wilde zwijnen, edel- en damherten in het gebied. Ook vormen deze een bedreiging voor verstoringsgevoelige rode lijst vogelsoorten zoals de Draaihals, welke in het gebied voorkomt en de status ernstig bedreigd heeft.

Voorstel voor nieuwe werkwijze
Zoals eerder in dit voorstel is vermeld, blijkt uit het onderzoek dat het Rozendaalse Veld op dit moment verzadigd is met honingbijen ten koste van de wilde bestuivers. Met het overnemen van de aanbevelingen uit het onderzoeksrapport zijn voortaan vijf plaatsen beschikbaar voor bijenkasten. Gelet op de historische relatie van de Geërfden van Velp met het heidegebied en onze gemeentelijke eigendom van dit terrein stellen wij voor om alleen imkers woonachting binnen de gemeente Rheden in aanmerking te laten komen voor toestemming om bijenkasten te mogen plaatsen op het Rozendaalse Veld. Toewijzing zal plaatsvinden via loting, om zo iedere lokale imker gelijke kansen te geven. Toestemmingen worden aan personen verleend i.p.v. aan imkerverenigingen.

5 Wat zijn de financiële consequenties?

Er zijn geen financiële consequenties.

Inzicht verloop beschikbaar budget:	*Structureel./ Incidenteel*	*2024*	*2025*	*2026*	*2027*
Budget:					
Af: aangegane verplichtingen:					
Bij: inkomsten:					
Beschikbaar:					
Gevraagd budget:					
Restant budget nog beschikbaar:					

6 Wat zijn de risico's?

N.v.t.

7 Wat is het draagvlak voor dit voorstel?

Het Rozendaalse Veld heeft een bijzondere historie: het was van oorsprong geërfdengrond, gemeenschappelijk bezit van de Velpse boerengemeenschap. De geërfden van het dorp Velp waren eeuwenlang de gezamenlijke eigenaren en gebruikers van het terrein. In 1917 besloten de geërfden een klein deel van het gezamenlijk eigendom (de "Voorheide") aan de gemeente Rheden te schenken en in 1921 volgde het resterende deel (de "Achterheide"). Aan deze schenking was een aantal notariële voorwaarden verbonden. Deze zijn in 1998 vertaald naar een, voor de huidige tijd werkzaam, convenant. Uitgangspunt is dat het natuurterrein wordt beheerd ten nutte van het algemeen belang én dat de gemeente Rheden de historische relatie met de voormalige eigenaar erkent. In de praktijk betekent dit dat de Geërfden van Velp door de gemeente Rheden betrokken wordt bij het opstellen van beleidsvoornemens en de uitvoering van het beheer. Ook bij het proces t.a.v. dit dossier zijn de Geërfden van Velp bij het gehele proces betrokken geweest. Het draagvlak voor dit voorstel is groot vanuit de Geërfden van Velp.
Gelet op het sterk beperkende karakter van dit voorstel ten opzichte van de huidige situatie, moet rekening gehouden worden met het ontbreken van draagvlak bij imkers afkomstig van buiten de gemeente Rheden.

8 Hoe en met wie wordt er gecommuniceerd?

Allereerst zullen de imkerverenigingen, die vorig jaar bijenkasten op het Rozendaalse Veld hebben geplaatst, schriftelijk geïnformeerd worden dat zij als vereniging niet in aanmerking komen voor een nieuwe toestemming. Vorig jaar is bij het verstrekken van de toestemming voor 2023 reeds in de (wederzijds getekende) toestemmingsbrief benadrukt dat deze toestemming alleen gold voor 2023. Tevens was in dezelfde brief benadrukt dat het beleid ten aanzien van het plaatsen van bijenkasten op het Rozendaalse Veld naar verwachting zal gaan veranderen, en dat het daarmee dus niet vanzelfsprekend is dat zij ook in 2024 gebruik kunnen maken van het Rozendaalse Veld en dat ze hier rekening mee dienen te houden. Ook hebben deze imkerverenigingen destijds, voorafgaand aan de toestemmingsbrief voor 2023, een kopie van de onderzoeksrapportage van EIS Kenniscentrum Insecten ontvangen.

De communicatie ten aanzien van de inschrijving voor 2024 (en verder) zal in overleg met de collega's van afdeling Communicatie en de Geërfden van Velp nader worden uitgewerkt. We streven ernaar om deze communicatie uiterlijk in de eerste helft van april te realiseren.

9 Wordt er een evaluatie uitgevoerd?

Nadat de inschrijvingsperiode is afgerond en de eerste toewijzing heeft plaatsgevonden, zal een eerste (tussen)evaluatie plaatsvinden. Na afloop van het eerste "imkerseizoen" zal een tweede evaluatie plaatsvinden. De wijze van evaluatie wordt de komende periode verder uitgewerkt.

Velp,

John T. Smit &
Theo Zeegers

Honingbijen en wilde bestuivers op het Rozendaalse Veld

2022

kenniscentrum insecten EIS en andere ongewervelden

Honingbijen en wilde bestuivers op het Rozendaalse Veld

november 2022

TEKST
John T. Smit & Theo Zeegers

FOTO'S
John T. Smit

PRODUCTIE
EIS Kenniscentrum Insecten, Leiden

RAPPORTNUMMER
EIS2022-17

OPDRACHTGEVER
Gemeente Rheden

CONTACTPERSONEN OPDRACHTGEVER
Sjoerd Huijbregts

CONTACTPERSOON EIS
John T. Smit

FOTO'S VOORPAGINA
Hoofdfoto: Een deel van de geplaatste honingbijkasten op het Rozendaalse Veld in 2022. Inzet: Vrouwtje van de ernstig bedreigde Ericabij *Megachile analis* foeragerend op dopheide op het Rozendaalse Veld.

FOTO ACHTERKANT
Vrouwtje van de bedreigde zadeldwergzandbij *Andrena falsifica* foeragerend op tormentil.

Inhoudsopgave

Samenvatting 2
Inleiding 3
Doel 3
Methode 4
Kwalitatief 4
Kwantitatief 4
Terminologie 6
Onderzochte groepen 6
Weersinvloeden 8
Resultaten en discussie 9
Kwalitatief 9
Bespreking bijzondere soorten 12
Hotspots 20
Kwantitatief 24
Conclusie 32
Kwalitatief 32
Kwantitatief 32
Aanbevelingen 33
Literatuur 34
Bijlage 1. Overzicht van de waargenomen bijen 36
Bijlage 2. Overzicht van de waargenomen zweefvliegen 38
Bijlage 3. Overzicht van de waargenomen overige vliegen 39

Samenvatting

In opdracht van de gemeente Rheden heeft EIS Kenniscentrum Insecten in 2022 onderzoek gedaan op het Rozendaalse Veld naar eventuele concurrentie tussen honingbijen en wilde bestuivers om op basis van de resultaten een onderbouwd advies te kunnen geven voor het maximum aantal te plaatsen honingbijkasten. Het onderzoek bestaat uit een kwalitatief en een kwantitatief deel.

Tijdens het kwalitatief onderzoek zijn 9 proefvlakken van 5 hectare op een gestandaardiseerde wijze onderzocht op bestuivers. In totaal zijn er 68 soorten bijen en 48 soorten zweefvliegen waargenomen. Deze soortenlijst is aangevuld met enkele losse waarnemingen van andere vliegengroepen. Voor een terrein van dergelijke omvang valt de soortrijkdom een beetje tegen. In vergelijking met de andere drie onderzocht te terreinen van de afgelopen drie jaar is de soortrijkdom vergelijkbaar met die van de Doornspijkse heide, met respectievelijk 68 en 39 soorten en iets soortenrijker dan de Arnhemse heide, met respectievelijk 50 en 23 soorten, maar beduidend minder soortenrijk dan Havelte met respectievelijk 109 en 48 soorten. Havelte had een hogere diversiteit aan biotopen dan het Rozendaal Veld, vooral de verschillende stukken heischraal grasland, die ontbreken in Rozendaal. In totaal 29 soorten zijn vermeldenswaardig, deze worden besproken bij de resultaten. Deels zijn deze insecten kenmerkend voor de aanwezige habitattypen (o.a. droge hei, natte hei, randen van naaldbos), deels betreft het zeldzame soorten of soorten van een rode lijst. De aanwezigheid van deze soorten wijst op de waarde van de het Rozendaalse Veld van een zeer kwetsbaar geworden habitattype. Het Rozendaalse veld bevat een aantal plekken die rijk zijn aan (bijzondere) insecten. Het betreft de heidecorridor bij de Koningsweg, de Brandtoren, het bosbesbos ten noorden van het Rozendaalse zand, het fietspad in het zuidoosten, het stuk bremgaspeldoornheide en de bosrand in het zuidwesten. De belangrijkste soorten die hier zijn aangetroffen betreffen de bedreigde zadeldwergzandbij en vooral de ernstig bedreigde ericabij. Deze laatste is concurrentiegevoelig voor honingbijen en afhankelijk van dopheide.

De dichtheid honingbijkasten per hectare bloeiende struikhei is op het Rozendaalse Veld in vergelijking met de andere onderzochte terreinen zeer hoog. De waargenomen dichtheid honingbijen op struikhei is aanzienlijk hoger dan in de andere onderzochte heidevelden maar lager dan dat op grond van het aantal aanwezige honingbijkasten, de oppervlakte van het gebied en de mate van bloei van de struikhei verwacht had mogen worden. De dichtheid honingbijen neemt niet af met de afstand tot de honingbijkasten. Alle bovenstaande constateringen wijzen erop dat de struikhei op Rozendaal volledig verzadigd is met honingbijen, en dat de struikhei ‘vol’ zit. In andere woorden, het aantal honingbijkasten van 258 was hoger dan de draagkracht van het heideveld. Op plekken waar een hoge dichtheid aan honingbijen zat is gemiddeld niet een hoge dichtheid aan wilde bestuivers geconstateerd. Er lijkt geen correlatie te zijn tussen beide dichtheden, wat duidt op concurrentie.

Uitgaande van het voorzorgsbeginsel en de constatering dat het aantal honingbijkasten in 2022 beduidend hoger was dan de draagkracht van de heide op het Rozendaalse Veld luidt onze aanbeveling op basis van de huidige getallen, waarbij geaccepteerd wordt een kwart van het terrein onder invloed staat van concurrentiedruk, tot het plaatsen een maximum van 5 kasten op één locatie van maximaal enkele vierkante meters.

Inleiding

De laatste jaren wordt steeds vaker de vraag gesteld in hoeverre het plaatsen van honingbijvolken in de natuur een probleem kan zijn voor wilde bijen en andere wilde bestuivers. Aan de ene kant is er de traditie van imkerij, aan de andere kant is er – zeker in natuurgebieden – een primaire taak van natuurbescherming en bescherming van de biodiversiteit. Hier is het voorzorgsbeginsel van toepassing ("Nee, tenzij .."). De zorgen rond concurrentie tussen honingbijen en wilde bestuivers maken dat het traditionele beleid heroverwogen moet worden.

Traditioneel zijn heidevelden van groot belang voor de imkerij, vanwege de superieure kwaliteit honing dit het oplevert. Bovendien bloeit struikhei in een periode – voornamelijk augustus – waarin weinig andere goede drachtplanten bloeien. Imkers komen dan ook van heinde en verre om hun kasten langs heidevelden te plaatsen. De struikhei is ons land is de laatste jaren hard achteruit gegaan, enerzijds door vergrassing ten gevolge van stikstofdepositie, anderzijds door slechte bloei door hete zomers en droogte, een verschijnsel dat vroeger uitzonderlijk was maar tegenwoordig de norm.

Op basis van eerder onderzoek op heideterreinen heeft EIS Kenniscentrum Insecten vastgesteld dat de dichtheid wilde bestuivers duidelijk waarneembaar en statistische significant samenhangt met de aanwezigheid van honingbijkasten en de afstand daartoe. Deze resultaten zijn omgezet naar een richtlijn voor het aantal te plaatsen honingbijkasten. De gemeente Rheden heeft EIS Kenniscentrum Insecten gevraagd om in 2022 onderzoek te doen op het Rozendaalse Veld naar eventuele concurrentie om op basis daarvan een onderbouwd advies te kunnen geven voor het maximum aantal te plaatsen honingbijkasten.

Doel

Het doel van dit onderzoek is om een onderbouwd advies te geven voor het maximum aantal te plaatsen honingbijkasten op het Rozendaalse Veld.

Methode

Hier wordt de onderzoeksmethode besproken voor achtereenvolgens het kwalitatieve en het kwantitatieve onderzoek. Deze zijn conform het onderzoek dat eerder is uitgevoerd op enkele terreinen van defensie, welke ten grondslag hebben gelegen aan de opgestelde richtlijn (Smit et al. 2021). Bezoekdata voor het Rozendaalse veld zijn te vinden in tabel 1.

Tabel 1 Bezoekdata Doornspijkse Hei. Tijdens kwantitatief onderzoek zijn ook, tussen de bedrijven door, kwalitatieve data verzameld. Figuur 1 geeft een overzicht van de plots en hun ligging.

Datum	Onderzoeker	Werkzaamheden
12 april	JTS	Kwalitatief
5 mei	JTS, TZ	Kwalitatief
27 mei	JTS	Kwalitatief
9 juni	JTS	Kwalitatief
20 juni	JTS	Kwalitatief
29 juni	TZ	Kwalitatief
4 augustus	JTS, TZ	Kwalitatief, kwantitatief
8 augustus	JTS, TZ	Kwalitatief, kwantitatief
16 augustus	JTS, TZ	Kwalitatief, kwantitatief
16 oktober	JTS	Kwalitatief

Kwalitatief

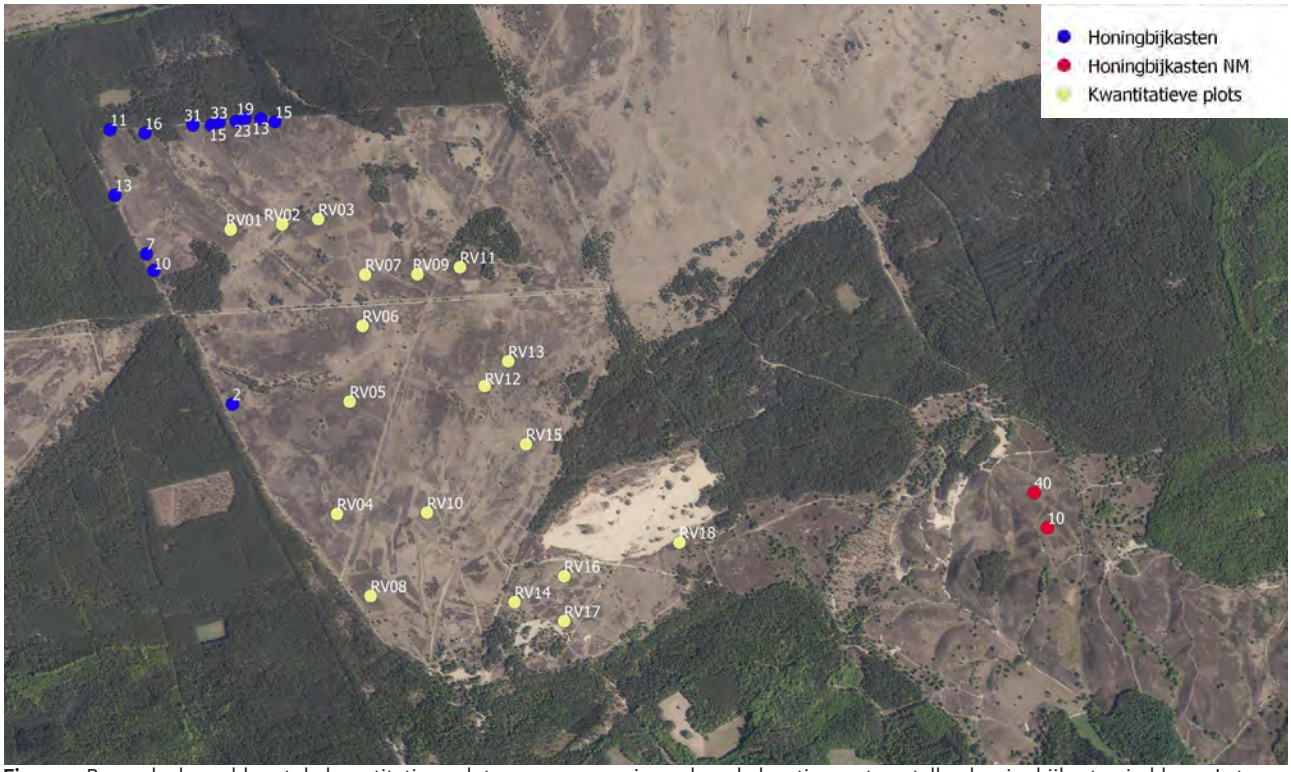
Om de diversiteit van bestuivers op de geselecteerde terreinen te onderzoeken, worden de terreinen onderzocht op de diversiteit van bijen en zweefvliegen. Voor het veldwerk wordt een protocol gevolgd dat is ontwikkeld voor monitoring van bijen in de provincie Noord-Brabant; een tijdsinvestering van 2 uur per ronde voor het inventariseren van een deelgebied van 5 hectare op de aanwezigheid van bijen en zweefvliegen (Raemakers et al. 2018). Binnen deze deelgebieden wordt vooral aandacht besteed aan plekken die potentieel interessant zijn voor bestuivers, zoals bloeiende planten en open grond. Door deelgebieden van een standaardgrootte te gebruiken is het mogelijk het onderzoek te herhalen en het tot op zekere hoogte zelfs te vergelijken met andere onderzoeken.

Per velddag worden 3 deelgebieden bezocht. Deze worden op kaart vastgelegd. Per terrein worden de deelgebieden zo uitgelegd dat de diversiteit van het terrein zoveel mogelijk gedekt wordt. De deelgebieden bij elkaar zijn dus zo veel mogelijk representatief voor de diversiteit in habitats en soorten van het totale terrein.

Kwantitatief

Om het eventuele effect van de aanwezigheid van honingbijen te meten, worden op de terreinen plots van 50 bij 50 meter uitgezet op verschillende afstanden van bijenkasten. Binnen de plots worden in 45 minuten alle aanwezige bestuivers (bijen en zweefvliegen), inclusief honingbijen, per soort geteld. Honingbijen worden exact geteld met een klikteller, andere soorten worden geturfd, waarbij eventuele hoge aantallen (>50) worden afgerond op vijftallen.

De plots worden zo uniform mogelijk gekozen zodat ze onderling vergelijkbaar zijn. Daarbij wordt gestreefd naar bloemrijke plots die interessant zijn voor bloembezoekende insecten. In de praktijk houdt dit voor de geselecteerde terreinen in dat de plots uitgelegd worden op plekken met zo uniform mogelijke bloeiende struikhei. Omdat zo uniform mogelijke plots worden uitgezocht, is het niet mogelijk om elke plot op exact gelijke afstand van en in een rechte lijn met de

Figuur 1 Rozendaalse veld met de kwantitatieve plots weergegeven in geel en de locaties met aantallen honingbijkasten in blauw. Later bleken er ook op het naburige terrein van Natuurmonumenten nog honingbijkasten te staan, deze zijn in rood weergegeven.

vorige plot te leggen. Er wordt gestreefd naar een afstand tussen twee plots van omstreeks 200 meter. In de analyse is er gerekend met de gemeten afstand tussen de plots en de bijenkasten.

Op één dag worden per persoon 5 à 6 plots onderzocht tussen 10.00 – 17.00 uur zomertijd. Om zoveel mogelijk onder gelijke weersomstandigheden te kunnen tellen is er voor gekozen om met twee veldmedewerkers tegelijk de tellingen uit te voeren.

Op het Rozendaalse Veld zijn 18 plots onderzocht op twee dagen in augustus, tijdens de bloei van de struikhei (fig. 1). Aanvankelijk leken alle honingbijkasten allemaal in dezelfde hoek geconcentreerd te zijn, maar tijdens het veldwerk bleken er ook tenminste een 50-tal kasten op het naastgelegen Herikhuizerveld van Natuurmonumenten te staan (fig. 1), deze hebben terdege invloed gehad op de gevonden resultaten en zullen in de discussie meegenomen worden. De struikhei bloeide uitbundig begin augustus, maar door de droogte duurde de bloei niet lang. Op de eerste dag van de tweede ronde, 16 augustus, bleek nog slecht 40% van de heide te bloeien en was de struikhei bovendien erg droog. Bovenal bleken de honingbijen zich vooral te verschansen in de kasten en niet actief aan het foerageren te zijn. Hierdoor heeft de tweede ronde kwantatieve tellingen niet kunnen plaatsvinden. De struikhei bloeide op sommige plaatsen uitbundig, maar op andere plaatsen was de bloei arm en verre van vlakdekkend. De meeste plots zijn 50 x 50 meter, maar een enkele is noodgedwongen kleiner. Ook de aanwezigheid van mate van bloei van de heide varieert tussen plots. Overal in deze rapportage worden dichtheden gerapporteerd (aantal individuen per vierkante meter), waarbij als oppervlakte de oppervlakte bloeiende heide genomen wordt. Door alles in dichtheden om te rekenen, worden de resultaten voor verschillende plotgroottes onderling vergelijkbaar, en ook makkelijker te vergelijken met de resultaten uit andere studies.

Terminologie

Bijen hiermee worden de bijna 370 Nederlandse soorten wilde bijen, inclusief hommels, aangeduid, daar waar het over de honingbij gaat wordt die ook als zodanig gemeld.
Broedparasiet een soort die niet haar eigen nest maakt, maar haar eieren afzet in een nest van een geschikte gastheer.
Clypeus het onderste deel van het gezicht, bij mannetjes van sommige soorten bijen is dit geel of wit van kleur.
Communaal een nestelwijze waarbij verschillende vrouwtjes gebruik maken van één nestingang, maar wel ieder hun eigen broedcel aanleggen.
Nestaggregatie een klein of groot aantal nesten van dezelfde bijensoort bij elkaar in de grond, ieder nest door een eigen vrouwtje aangelegd en bevoorraad.
Oligolectisch een bijensoort die stuifmeel verzamelt op één plantensoort of een beperkt spectrum aan nauwverwante plantensoorten.
Polylectisch een bijensoort die stuifmeel verzamelt op en breed spectrum aan plantensoorten.

Onderzochte groepen

Bijen
De honingbij is bij iedereen bekend. Deze honingproducerende bij leeft in sociale volken en wordt door imkers gehouden in bijenkasten. Minder bekend zijn de bijna 370 soorten wilde bijen die in Nederland voorkomen. Deze worden niet verzorgd door imkers en moeten zelf zorgen voor hun onderdak. Ook hommels behoren tot de wilde bijen.

Wilde bijen nestelen op allerlei plekken. Veel soorten graven zelf hun nest in de bodem, met name op schaars begroeide plekken. Sommige hommels maken gebruik van verlaten muizenholen. Andere soorten nestelen bovengronds in dood hout, waarin andere insecten gangen hebben uitgeknaagd. Ook zijn er diverse soorten die hun nesten in holle takjes en stengels bouwen, en zelfs enkele soorten die uitsluitend nestelen in lege slakkenhuisjes. Hoe meer variatie er in een terrein is aan zulke ‘microstructuren’, hoe meer bijensoorten er een geschikte nestelplek kunnen vinden. Bijen houden van warmte, dus belangrijke voorwaarde voor een geschikte nestelplek is dat deze een flink deel van de dag in de zon moet liggen.

Alle bijen bezoeken bloemen. Zij drinken nectar voor hun eigen energievoorziening en verzamelen stuifmeel als voedsel voor de larven. Met dit stuifmeel vliegen ze naar hun nest, waar ze het in de nestcellen opbergen en er hun eieren op leggen. Veel soorten bijen zijn in bepaalde mate gespecialiseerd in hun bloembezoek. Gespecialiseerde bijen verzamelen bijvoorbeeld alleen stuifmeel op wilgen, schermbloemen, kattenstaart, klavers of heide. Een bij vliegt dagelijks diverse malen op en neer tussen nest en bloemen om voldoende voedsel te verzamelen. Het is dus belangrijk dat geschikte nestelplaatsen niet te ver van de bloemen vandaan liggen.

Zweefvliegen
Zweefvliegen kunnen als kleine helikoptertjes stilstaan in de lucht. Veel soorten lijken in uiterlijk op bijen, hommels of wespen, maar steken kunnen ze niet. Zweefvliegen hebben met bijen gemeen dat ze vaak bloemen bezoeken. In tegenstelling tot bijen gebruiken zweefvliegen nectar en stuifmeel echter alleen als voedsel voor de volwassen vliegen, niet voor hun larven.

Juist in de voedingsgewoonten van de larven verschillen de 330 Nederlandse soorten zweefvliegen sterk van elkaar. De voedselkeuze van de larven bepaalt in grote mate waar een zweefvlieg voorkomt. Grofweg zijn er vier ecologische hoofdgroepen te onderscheiden:

Bladluiseters - Dit zijn predatoren die over kruiden, bomen en struiken lopen en zich voeden met bladluizen. Net als lieveheersbeestjes zijn deze zweefvliegenlarven belangrijke biologische bestrijders van bladluizen. Sommige soorten hebben een breed dieet van uiteenlopende soorten bladluizen, andere zijn kieskeuriger.

Planteneters - Deze leven in wortels, stengels en bladeren van planten. Deze soorten zijn sterk gespecialiseerd in bepaalde plantensoorten. Zo zijn er soorten die in fluitenkruid leven, in koninginnekruid of in distels.

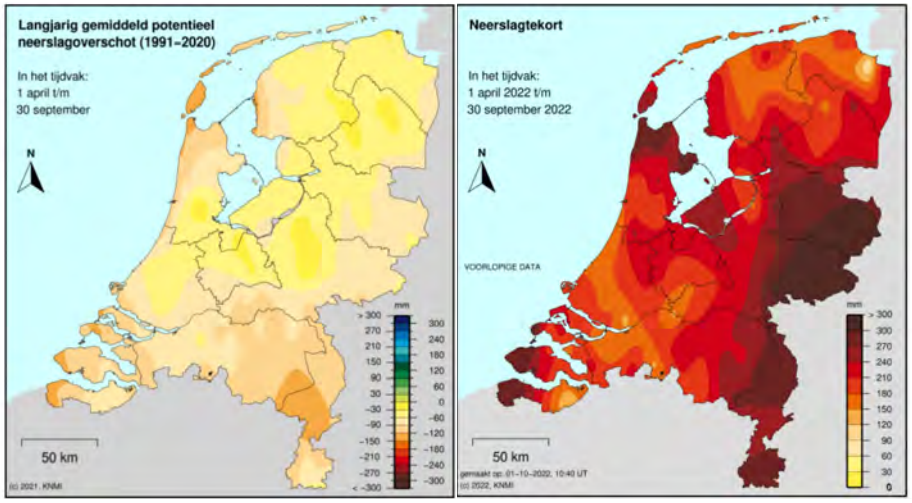
Water- en modderbewoners - Deze larven voeden zich met bacteriën in nat, rottend materiaal, zoals in de modder langs oevers. Sommige soorten leven in voedselrijke omstandigheden, terwijl andere juist schoon en minder voedselrijk water prefereren. Ze halen adem door een lange, telescopisch uitschuifbare buis aan het uiteinde van hun achterlijf.

Houtmolmbewoners - Net als de water- en modderbewoners voeden deze larven zich met bacteriën, alleen doen houtmolmbewoners dit op allerlei plekjes die met dood hout en oude bomen te maken hebben. Enkele soorten boren zich een weg door dood, rottend hout, andere leven in natte boomholten of in sap dat uit beschadigde boombast vloeit.

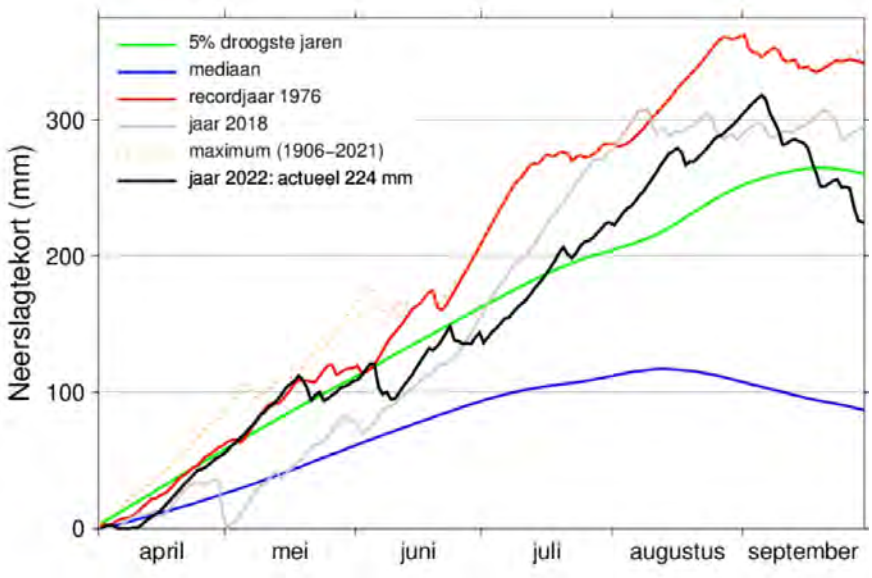
Een klein aantal soorten laat zich niet in deze hoofdcategorieën vangen. Dit zijn bijvoorbeeld de gewone snuitvlieg *Rhingia campestris*, die zich in koeienmest ontwikkelt. De verschillende knikspriet*en Microdon* leven als larve in mierennesten, waar ze afval onderin het nest opruimen.

Weersinvloeden

Het jaar 2022 begon ongekend zacht met weliswaar drie stormen in februari en erg veel neerslag die maand, maar ook een erg zachte temperatuur. Gevolgd door een zeer zonnige, warme en extreem droge maand maart. Hierdoor begonnen veel voorjaarssoorten al vroeg in het jaar. April daarentegen begon juist weer erg nat en was erg koel maar wel zeer zonnig. Begin mei werden reeds de eerste tropische temperaturen gemeten en liep het neerslagtekort verder op. Dit hield aan tot en met de zomer, met af en toe een wat nattere periode en een extreem warme en zeer droge augustus. Het neerslagtekort liep in die periode flink op (fig. 2, 3). Deze droogte heeft zonder twijfel gevolgen gehad voor de nectarproductie van bloemen en daarmee ook voor de activiteit van bloembezoekende insecten.

Figuur 2 Doorlopend potentieel neerslagoverschot in de periode 1 april t/m 30 september 2022 (rechts), in vergelijking met het langjarige gemiddelde uit de periode 1991-2000 (links). Bron KNMI.

Figuur 3 Neerslagtekort in Nederland in 2022 gebaseerd op het landelijke gemiddelde van 13 weerstations. Ter vergelijking zijn het recordjaar 1976, het extreem droge jaar 2018 evenals de 5% droogste jaren en de mediaan weergegeven. Bron KNMI.

Resultaten en discussie

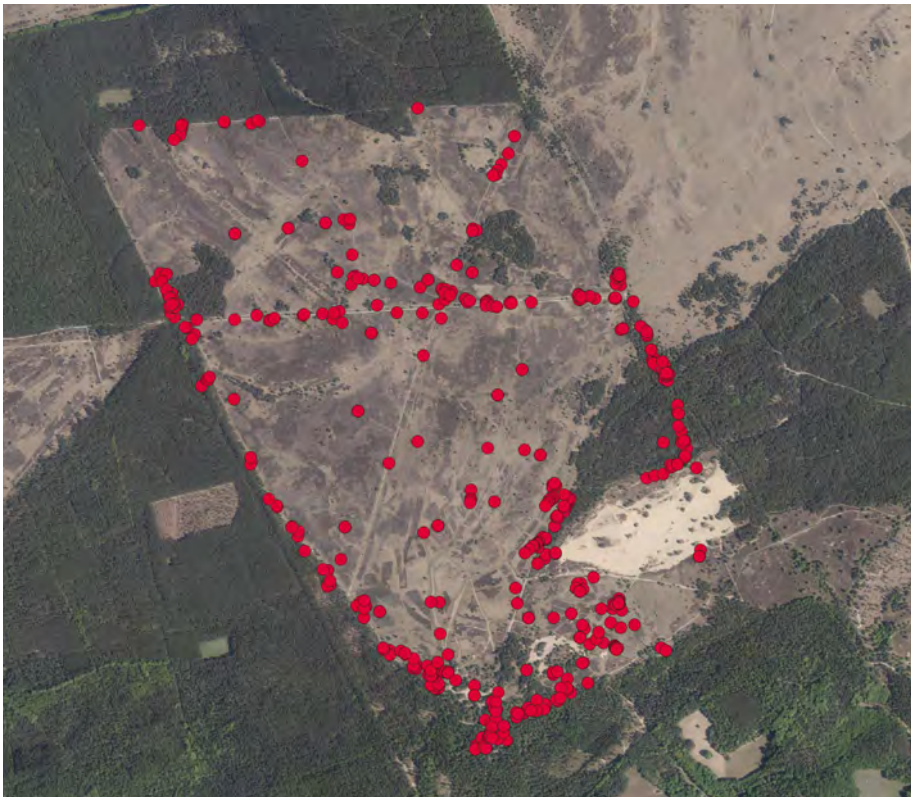
Kwalitatief

Tijdens zowel het kwalitatieve als het kwantitatieve onderzoek zijn waarnemingen verzameld van bestuivers op het Rozendaalse Veld. Voor het kwalitatieve onderzoek is gewerkt met 9 plots van 5 hectare (fig. 4, 5) die zijn onderzocht op de aanwezigheid van bijen en zweefvliegen. Aanvullend zijn op niet-gestandaardiseerde wijze waarnemingen van enkele andere vliegengroepen genoteerd.

Diversiteit

In totaal zijn 68 soorten bijen en 48 soorten zweefvliegen aangetroffen. De totale soortenlijst is te vinden in Bijlage 1. Tabel 2 toont een overzicht van de aandachtsoorten, in figuur 26 zijn de waarnemingen van deze soorten op de kaart te zien. Hieronder worden kort de categorieën waartoe deze soorten behoren besproken, daarna volgt per soort een korte beschrijving.

Rode lijstsoorten zijn soorten die een in enige mate bedreigde status hebben. Voor bijen is er een Nederlandse rode lijst opgesteld (Reemer 2018). Voor zweefvliegen is die er nog niet, maar er is dit jaar wel een Europese rode lijst uitgekomen, waarin ook enkele Nederlandse soorten zijn opgenomen (Vujic et al. 2022), let wel deze categorieën zeggen wat over de achteruitgang op Europese schaal, voor de Nederlandse situatie zal die lijst naar alle waarschijnlijkheid veel uitgebreider zijn gezien de geconstateerde achteruitgang en zowel Duitsland als Nederland (Barendregt et al. 2022, Hallman et al. 2021). De ***zeldzaamheidsklassen*** worden voor de bijen eveneens ontleend aan de rode lijst (Reemer 2018), voor de zweefvliegen aan de atlas (Reemer et al. 2009) en voor de overige vliegengroepen aan Smit et al (2019). De categorie ***heide / zandgrond*** betreft soorten die vrijwel uitsluitend of voornamelijk voorkomen op heideterreinen of op zandgronden, deze informatie is afkomstig van de respectievelijke atlassen; bijen (Peeters et al. 2012), zweefvliegen (Reemer et al. 2009), overige vliegen (Smit et al. 2019, Zeegers & Schulten 2021).

Figuur 4 Rozendaalse veld met alle waarnemingen van 2022.

Figuur 5 Rozendaalse veld met de plots voor kwalitatief onderzoek. Elk plot heeft een oppervlakte van 5 hectare.

Tabel 2 Overzicht van de aandachtsoorten die in 2022 op het Rozendaalse veld zijn waargenomen.

Wetenschapelijke naam	Nederlandse naam	Aantal	Rode lijst	Zeldzaamheid	Heide / zandgrond
Bijen					
Andrena falsifica	zadeldwergzandbij	17	Bedreigd	zeer zeldzaam	x
Andrena fuscipes	heidezandbij	864		vrij zeldzaam	x
Andrena lapponica	bosbesbij	19		zeldzaam	x
Andrena ovatula	bremzandbij	51	Kwetsbaar	vrij zeldzaam	
Bombus jonellus	veenhommel	20	Kwetsbaar	vrij zeldzaam	x
Bombus rupestris	rode koekoekshommel	5	Bedreigd	zeldzaam	
Bombus vestalis	grote koekoekshommel	16	Kwetsbaar	vrij zeldzaam	
Colletes succinctus	heizijdebij	17		vrij zeldzaam	x
Halictus confusus	heidebronsgroefbij	2		vrij zeldzaam	x
Hylaeus incongruus	weidemaskerbij	5	Kwetsbaar	vrij zeldzaam	
Lasioglossum brevicorne	kortsprietgroefbij	6	Kwetsbaar	zeldzaam	
Lasioglossum fratellum	bosgroefbij	1		zeldzaam	x
Lasioglossum monstrificum	glanzende franjegroefbij	5		zeldzaam	x
Lasioglossum prasinum	viltige groefbij	7	Bedreigd	zeldzaam	x
Megachile analis	ericabij	2	Ernstig bedreigd	zeer zeldzaam	x
Nomada rufipes	heidewespbij	45	Kwetsbaar	vrij zeldzaam	x
Panurgus banksianus	grote roetbij	3	Kwetsbaar	vrij zeldzaam	
Zweefvliegen					
Chalcosyrphus piger	roodpuntbladloper	4		zeer zeldzaam	x
Dasysyrphus neovenustus	zwartbandwimperzweefvlieg	1		zeldzaam	x
Didea intermedia	dennendidea	7			x
Eupeodes bucculatus	variabele kommazweefvlieg	1		zeldzaam	
Microdon major	grote knikspriet	2	Bedreigd	zeldzaam	x
Paragus haemorrhous	gewoon krieltje	4			x
Pelecocera lusitanicus	duinheidedwerg	2	Gevoelig	zeldzaam	x
Psilota atra	dennenspitsbek	2		zeldzaam	
Sphaerophoria batava	zandlanglijf	7			x
Blaaskopvliegen					
Myopa fasciata	heideblaaskaakje	3	Afgenomen	zeldzaam	x
Spinvliegen					
Paracrocera orbiculus	kleine spinvlieg	1			x
Wolzwevers					
Exoprosopa capucina	roodbruine heiderouwzwever	1	Afgenomen		x

Figuur 6 Vrouwtje zadeldwergzanbij *Andrena falsifica,* foerage-rend op tormentil.

Figuur 7 Vrouwtje heidezandbij *Andrena fuscipes*.

Figuur 8 Vrouwtje bosbesbij *Andrena lapponica*.

Bespreking bijzondere soorten

Zadeldwergzandbij *Andrena falsifica*
Rode lijst: Bedreigd.
Status: Zeer zeldzaam.
Specialist van heideterrein.
Voorkomen: Tot 2022 uitsluitend bekend van een populatie in Zuid-Limburg en twee in Drenthe: Dwingelderveld en Holtingerveld. Na de vondst van enkele exemplaren op de Ginkelse heide in mei werden enkele gerichte zoekacties ondernomen en is de soort op verschillende heideterreinen op de Veluwe aangetroffen (zie dit natuurbericht: https://www.naturetoday.com/intl/nl/nature-reports/message/?msg=29464). Altijd gevonden op plekken met een heischraal karakter en vrijwel uitsluitend langs betonnen fietspaden of afwateringen, die nog voor enige buffering zorgen in het verder zure zandlandschap.
Biologie: Verzamelt vermoedelijk uitsluitend stuifmeel van tormentil, mogelijk ook van andere ganzerik-soorten.
Waarnemingen: Er zijn in totaal 17 individuen waargenomen langs drie verschillende fietspaden.

Heidezandbij *Andrena fuscipes*
Status: Vrij zeldzaam.
Specialist van heideterrein.
Voorkomen: Op heideterreinen op binnenlandse zand- en lössgronden.
Biologie: Stuifmeelspecialist op struikhei
Waarnemingen: In grote aantallen en verspreid over het terrein aanwezig.

Bosbesbij *Andrena lapponica*
Status: Zeldzaam.
Uitsluitend op zandgronden.
Voorkomen: Zeldzaam, in naaldbos met veel bosbes op de hogere zandgronden.
Biologie: Stuifmeelspecialist op bosbessoorten.
Waarnemingen: Er zijn in totaal 19 individuen waargenomen vooral in het stukje bos aan de westkant van de Koningsweg en het stuk bos ten noorden van de zandverstuiving.

Bremzandbij *Andrena ovatula*
Rode lijst: Kwetsbaar.
Status: Vrij zeldzaam.
Voorkomen: Verspreid aanwezig op de binnenlandse zandgronden en in Zuid-Limburg.
Biologie: Specialist van vlinderbloemigen, voorkeur voor (stekel)brem.
Waarnemingen: Een vijftigtal exemplaren is verspreid over het zuidoostelijke deel en nabij de brandtoren waargenomen.

Figuur 9 Vrouwtje veenhommel *Bombus jonellus*.

Veenhommel *Bombus jonellus*
Rode Lijst: Kwetsbaar.
Status: Vrij zeldzaam.
Uitsluitend op zandgronden.
Voorkomen: Op vochtige terreinen op zandgrond.
Biologie: Polylectisch, heeft van maart tot september voldoende bloemen nodig, waarbij vooral struikhei, dophei en bosbes belangrijke voedselplanten zijn.
Waarnemingen: Er zijn twintig exemplaren verspreid over het terrein waargenomen.

Figuur 10 Mannetje rode koekoekshommel *Bombus rupestris*.

Rode koekoekshommel *Bombus rupestris*
Rode Lijst: Bedreigd.
Status: Zeldzaam.
Voorkomen: Verspreid over het land en lijkt sinds eind vorige eeuw weer meer waargenomen te worden.
Biologie: De rode koekoekshommel is een parasitaire hommel die de nesten van de steenhommel *Bombus lapidarius* overneemt. Hierbij wordt de koningin gedood of verstoten en worden de werksters aan het werk gezet voor het verzorgen van het broed van de parasiet
Waarnemingen: Er zijn vijf mannetjes waargenomen, allemaal in oostelijke deel.

Grote koekoekshommel *Bombus vestalis*
Rode Lijst: Kwetsbaar.
Status: Vrij zeldzaam.
Voorkomen: Verspreid over heel Nederland.
Biologie: De grote koekoekshommel is een parasitaire hommel die nesten van de aardhommel *Bombus terrestris* overneemt. Hierbij wordt de koningin gedood of verstoten en worden de werksters aan het werk gezet voor het verzorgen van het broed van de parasiet
Waarnemingen: Er zijn vier vrouwtjes waargenomen.

Figuur 11 Mannetje heizijdebij *Colletes succinctus*.

Heizijdebij *Colletes succinctus*
Status: Vrij zeldzaam.
Specialist van heideterrein.
Voorkomen: Vrij zeldzaam, op heideterreinen op de hogere zandgronden en in de kalkarme kustduinen.
Biologie: Stuifmeelspecialist op struikhei.
Waarnemingen: Er zijn 17 exemplaren waargenomen, verspreid over het terrein.

Heidebronsgroefbij *Halictus confusus*
Status: Vrij zeldzaam.
Uitsluitend op zandgronden.
Voorkomen: Op heideterreinen op de hogere zandgronden en in de duinen.
Biologie: Polylectisch, verzameld stuifmeel op een grote verscheidenheid aan bloemen en nestelt in de grond.
Waarnemingen: Er is één mannetje en één vrouwtje waargenomen.

Figuur 12 Mannetje Weidemaskerbij *Hylaeus incongruus*.

Figuur 13 Vrouwtje kortsprietgroefbij *Lasioglossum brevicorne*.

Figuur 14 Vrouwtje Viltige groefbij *Lasioglossum prasinum*.

Weidemaskerbij *Hylaeus incongruus*
Rode Lijst: Kwetsbaar.
Status: Vrij zeldzaam.
Voorkomen: Verspreid over het land, vooral zandgrond, maar lijkt te ontbreken op grote delen van de Veluwe.
Biologie: Polylectisch, nestelt in holle stengels en takjes.
Waarnemingen: Er zijn vijf exemplaren waargenomen, allemaal op braam in de bosrand aan de westkant van het terrein.

Kortsprietgroefbij *Lasioglossum brevicorne*
Rode lijst: Kwetsbaar.
Status: Zeldzaam.
Specialist van heideterrein.
Voorkomen: Verspreid maar zeer lokaal, zwaartepunten zijn de zuidelijke Veluwe en het Gooi. Vooral gevonden op heischrale graslanden.
Biologie: Heeft een sterke voorkeur voor muizenoor, maar ook gemeld van andere kleine gele composieten.
Waarnemingen: Zes vrouwtjes, allemaal langs twee fietspaden; de Koningsweg en in het zuidoosten.

Bosgroefbij *Lasioglossum fratellum*
Status: Zeldzaam.
Uitsluitend op zandgrond.
Voorkomen: Verspreid over de binnenlandse zandgronden. Vooral gevonden in bosranden en op open plekken in bos.
Biologie: Heeft een sterke voorkeur voor bosbes als voedselbron.
Waarnemingen: Er is één vrouwtje waargenomen aan de rand van het bos aan de westkant van de Koningsweg.

Glanzende franjegroefbij *Lasioglossum monstrificum*
Status: Zeldzaam.
Uitsluitend op zandgrond.
Voorkomen: Verspreid over de hogere zandgronden, lijkt in het noorden veelal te ontbreken.
Biologie: Polylectisch, bekend van biggenkruid, braam, sporkehout en tormentil.
Waarnemingen: Vier exemplaren waargenomen, verspreid over het terrein.

Viltige groefbij *Lasioglossum prasinum*
Rode lijst: Bedreigd.
Status: Zeldzaam.
Specialist van heideterrein.
Voorkomen: Zeldzaam, beperkt tot kalkarme zandgronden.
Biologie: Lijkt een voorkeur te hebben voor dopheide, mogelijk zelfs oligolectisch op dopheide.
Waarnemingen: Er zijn zeven exemplaren waargenomen, verspreid over het terrein. Alle waarnemingen gedaan op dopheide.

Figuur 15 Vrouwtje ericabij *Megachile analis*.

Ericabij *Megachile analis*
Rode lijst: Ernstig bedreigd.
Status: Zeer zeldzaam.
Specialist van heideterrein.
Voorkomen: Was begin deze eeuw uitsluitend bekend van een tweetal populaties; in het Bargerveen en het Dwingelderveld. In 2020 is er een uitgebreid ecologisch onderzoek uitgevoerd naar deze soort en is die op diverse plekken (her)ontdekt, en is nu bekend van een twintigtal vindplaatsen, verspreid over het oostelijk deel van ons land.
Biologie: Oligolectisch op dopheide, een van de weinige bladsnijders die in de grond nestelt.
Waarnemingen: Er zijn twee vrouwtjes waargenomen op de kleine veldjes dopheide in het zuidoosten van het terrein, net ten noorden van het fietspad.

Figuur 16 Vrouwtje heidewespbij *Nomada rufipes*.

Heidewespbij *Nomada rufipes*
Rode Lijst: Kwetsbaar.
Status: Vrij zeldzaam.
Specialist van heideterrein.
Voorkomen: Op de hogere zandgronden in gebieden met struikhei.
Biologie: Broedparasiet van de heidezandbij.
Waarnemingen: Verspreid over het terrein waargenomen, vooral op de kwantitatieve plots, met een enkeling daarbuiten.

Grote roetbij *Panurgus banksianus*
Rode lijst: Kwetsbaar.
Status: Vrij zeldzaam.
Voorkomen: Verspreid over de hogere zandgronden.
Biologie: Oligolectisch, gespecialiseerd op kleine gele composieten.
Waarnemingen: Drie exemplaren in het zuidelijke deel, het honden uitlaatgebied.

Figuur 17 Mannetje roodpuntbladloper *Chalcosyrphus piger*.

Zweefvliegen

Roodpuntbladloper *Chalcosyrphus piger*
Status: Zeer zeldzaam.
Uitsluitend op zandgronden.
Voorkomen: Was tot 2000 uitsluitend bekend van een tweetal waarnemingen uit de 19e eeuw. In 2000 voor het eerst na honderd jaar weer waargenomen en heeft zich sindsdien sterk uitgebreid over de binnenlandse zandgronden en de duinen van Noord-Holland.
Biologie: Komt vooral voor in naald- en gemengde bossen op zandgrond. De larven zijn gevonden in vochtige rotte plekken achter de bast van spar en den. De volwassen dieren bezoeken geen bloemen.
Waarnemingen: Er zijn vier exemplaren waargenomen, allemaal op bladeren van braam in de bosrand aan de westkant.

Figuur 18 Mannetje zwartbandwimperzweefvlieg *Dasysyrphus neovenustus*.

Figuur 19 Vrouwtje grote kniskpriet *Microdon major*.

Figuur 20 Lege poppenhuid van de grote kniskpriet *Microdon major,* aangetroffen op het Rozendaalse veld.

Zwartbandwimperzweefvlieg *Dasysyrphus neovenustus*
Status: Zeldzaam.
Uitsluitend op zandgronden.
Voorkomen: Wordt pas recent onderscheiden van de gewone wimperzweefvlieg *D. venustus*, waardoor de verspreiding nog niet duidelijk is. Alle zekere waarnemingen komen vooralsnog uitsluitend van de Veluwe.
Biologie: Wordt vooral waargenomen op bloeiende struiken in bosranden. De larven leven van bladluizen.
Waarnemingen: Er is één mannetje waargenomen op brem nabij de brandtoren.

Dennendidea *Didea intermedia*
Status: Algemeen.
Uitsluitend op zandgronden.
Voorkomen: Verspreid over de zandgronden en de duinen, met een duidelijk zwaartepunt op de Veluwe en de Utrechtse heuvelrug.
Biologie: Wordt vooral waargenomen in naald- en gemengde bossen. De larven leven van bladluizen en zijn gevonden op zwarte den.
Waarnemingen: Er zijn zes exemplaren waargenomen, verspreid over het terrein.

Variabele kommazweefvlieg *Eupeodes bucculatus*
Status: Zeldzaam.
Voorkomen: Verspreid over het land, en vooral op de zandgronden. De soort lijkt een voorkeur te hebben voor meer open habitats zoals parken, graslanden, moerassen en bosranden.
Biologie: De larven leven van bladluizen.
Waarnemingen: Er is één vrouwtje waargenomen aan de rand van het bos aan de westkant van de Koningsweg.

Grote kniskpriet *Microdon major*
Rode Lijst: Bedreigd volgens Europese rode lijst (Vujic et al. 2022).
Status: Zeldzaam.
Uitsluitend op zandgronden.
Voorkomen: Het verspreidingsbeeld is incompleet omdat de adulten niet te ondersheiden zijn van de boskniskpriet *M. analis* (Smit & de Bree 2018). Beide soorten zijn uitsluitend op basis van de larven en de poppen van elkaar te onderscheiden en hebben verschillende mierensoorten als gastheer. Hierdoor zijn veel waarnemingen niet aan een van beide soorten toe te wijzen.
Biologie: De larven leven in nesten van bosmieren *Formica* waar ze het afval onderin het nest opeten.
Waarnemingen: Er is een vrouwtje en een pop gevonden bij een nest van een bosmier aan de rand van het bos aan de westkant van de Koningsweg.

Figuur 21 Copula gewoon krieltje *Paragus haemorrhous*.

Figuur 22 Vrouwtje duinheidedwerg *Pelecocera lusitanica*.

Figuur 23 Mannetje langlijfje *Sphaerophoria* spec.

Gewoon krieltje *Paragus haemorrhous*
Status: Algemeen.
Voornamelijk op zandgronden.
Voorkomen: Voorheen beperkt tot de zandgronden, de duinen en Zuid-Limburg, tegenwoordig op meer schrale en zandige plekken, ook in stedelijke omgeving. Deze soort is een gewone verschijning op heideterreinen en is meestal te vinden op de schraler begroeide delen, bijvoorbeeld langs zandpaden.
Biologie: De larven leven van bladluizen op diverse kruiden.
Waarnemingen: Er zijn slechts vier exemplaren aangetroffen.

Duinheidedwerg *Pelecocera lusitanicus*
Rode Lijst: Gevoelig volgens Europese rode lijst (Vujic et al. 2022).
Status: Zeldzaam.
Specialist van heideterreinen.
Voorkomen: Verspreid over de Noord-Hollandse duinen en het binnenland, met een mogelijk zwaartepunt op de Veluwe.
Biologie: De larven leven hoogstwaarschijnlijk van vezeltruffels *Rhizopogon* die symbiotisch leven op de wortels van dennen.
Waarnemingen: Er zijn twee vrouwtjes waargenomen.

Dennenspitsbek *Psilota atra*
Status: Zeldzaam.
Uitsluitend op zandgronden.
Voorkomen: Verspreid over de zandgronden van Noord-Brabant, de Veluwe en enkele plekken op de Utrechtse heuvelrug en Overijssel. Lijkt een duidelijk zwaartepunt te hebben op de Veluwe.
Biologie: De larven leven van onder schors van dennen.
Waarnemingen: Er zijn twee vrouwtjes waargenomen op een meidoorn nabij de brandtoren.

Zandlanglijf *Sphaerophoria batava*
Status: Vrij zeldzaam.
Uitsluitend op zandgronden.
Voorkomen: Verspreid over de zandgronden en de duinen, met tegenwoordig schijnbaar een zwaartepunt op de Veluwe.
Biologie: Wordt vooral gevonden op heidevelden waar ze foerageren op heide en tormentil. De larven leven van bladluizen.
Waarnemingen: Er zijn zeven exemplaren waargenomen, verspreid over het terrein.

Figuur 24 Vrouwtje heideblaaskaakje *Myopa fasciata*.

Figuur 25 Roodbruine heiderouwzwever *Exoprosopa capucina*

Blaaskopvliegen

Heideblaaskaakje *Myopa fasciata*
Status: Zeldzaam en afgenomen.
Specialist van heideterrein.
Voorkomen: Heideterreinen in zuid en centraal Nederland, ontbreekt in het noorden.
Biologie: Parasiteert naar alle waarschijnlijkheid op de heidezandbij *Andrena fuscipes*.
Waarnemingen: Er zijn slechts drie exemplaren waargenomen, allemaal op het kwantitatieve plot RV16, in het zuidoosten.

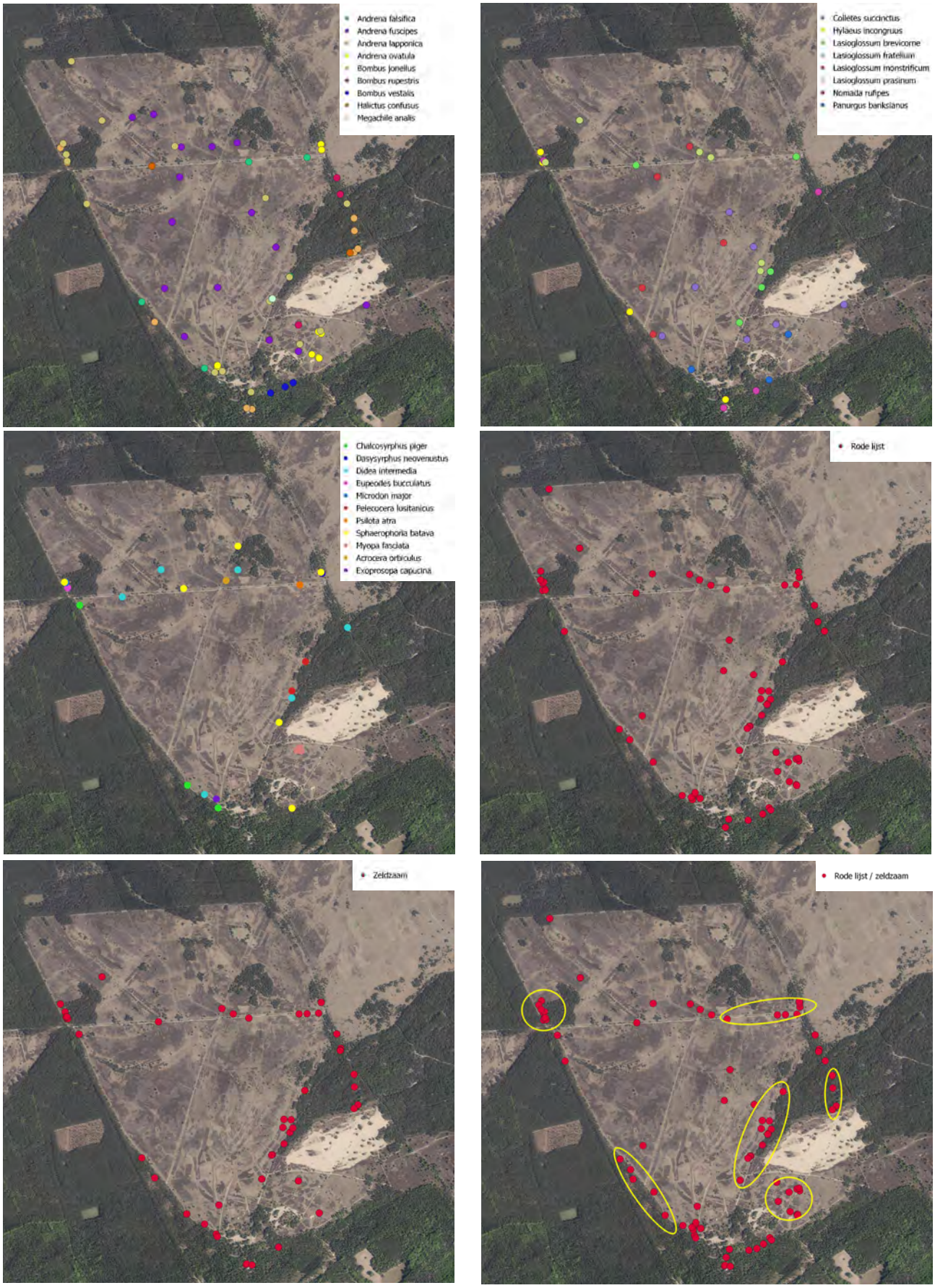
Spinvliegen

Kleine spinvlieg *Acrocera orbiculus*
Status: Zeldzaam.
Specialist van heideterrein.
Voorkomen: Enkel bekend van de heideterreinen in Gelderland, Overijssel en Drenthe.
Biologie: Endoparasiet van spinnen. Is vooral te vinden op stammen van solitaire bomen aan de rand van de heide.
Waarnemingen: Er is slechts één vrouwtje waargenomen in het noordelijk deel.

Wolzwevers

Roodbruine heiderouwzwever *Exoprosopa capucina*
Status: Afgenomen.
Voorkomen: Lokaal vrij algemeen, op binnenlandse zandgronden en de duinen.
Biologie: De larve parasiteert op graafwespen.
Waarnemingen: Zeven exemplaren, verspreid door het terrein.

Figuur 26 Kaarten van de aangetroffen aandachtsoorten op het Rozendaalse veld, inclusief een kaart met alle rode lijst- en alle zeldzame, de laatste kaart tevens de hotspots.

Soortenrijkdom

Naast de in de tabel 2 genoemde en hierboven besproken zeldzame of typische soorten die zijn aangetroffen op het Rozendaalse Veld zijn er toch ook nog de nodige soorten die ontbreken en die wel veel op heideterreinen op de Veluwe worden aangetroffen. Het gaat dan bijvoorbeeld om een groot aantal voorjaarssoorten van bijen, maar dat is te wijten aan het ontbreken van wilgen in het terrein. Tevens blinkend in afwezigheid is de heideviltbij *Epeolus cruciger*, dit is de broedpasrasiet van de heizijdebij, die wel is aangetroffen.
Ook onder de zweefvliegen zijn er diverse typische voorjaarssoorten die ontbreken door het gebrek aan wilgen, voorbeelden hiervan zijn: onderbroken-bandzweefvlieg *Syrphus nitidifrons*, gevlekt roetneusje *Parasyrphus punctulatus,* donkerklauw en lichtklauw zandgitje *Cheilosia psilophthalma* en *C. urbana.* Beide laatstgenoemde leven als larve in de wortels van muizenoortje, een plant die wel degelijk aanwezig is. Anderzijds zijn er verschillende typische zomersoorten die niet of in zeer lage aantallen zijn aangetroffen, zo is het het gewoon krieltje een soort die normaal gesproken in grote aantallen aanwezig is op heideterreinen terwijl er op het Rozendaalse Veld slechts 4 individuen zijn waargenomen. Daarnaast zijn er enkele fopwespen die typisch zijn voor heideterreinen die niet zijn waargenomen: heidefopwesp *Chrysotoxum octomaculatum*, een zeldzame maar typische soort van de Veluwe, en twee algemenere soorten; stip- en streepfopwesp *C. festivum* en *C. vernale.* Beide zijn wel op andere heideterrein op de Veluwe waargenomen afgelopen seizoen.

Hotspots

Vooral op basis van de waarnemingen van rode lijst- en zeldzame soorten zijn er enkele hotspots aan te wijzen op het Rozendaalse Veld (fig. 26, rechtsonder). Deze zullen hieronder kort besproken worden, van linksboven met de klok mee. Buiten die hotspots om zijn ook enkele andere plekken met relatief veel rode lijst- of zeldzame soorten zoals de bosranden nabij de beide parkeerplaatsen. Dit betreft vooral waarnemingen van dieren op braam, zoals de rode en grote koekoekshommel, de veenhommel en de roodpuntbladloper. Waarbij de laatste ten onrechte nog de status zeer zeldzaam heeft gezien de spectaculaire uitbreiding van de laatste 20 jaar. Daarnaast is de veenhommel een soort die typisch is voor zandgrond en die relatief veel op heideterreinen wordt aangetroffen. De grote koekoekshommel is een parasiet van de aardhommel en zodra een nest uitvliegt kan de soort ineens in aantal aanwezig zijn, zoals hier het geval op 20 juni, de enige dag waarop alle 16 individuen zijn waargenomen. Hetzelfde geldt eveneens voor het stukje bos net ten zuiden van de brandtoren, ook hier gaat het voornamelijk om waarnemingen van hommels op braam en een enkele vlooienkruid dat langs het fietspad in het bos staat. Hier ging het om een viertal individuen van de rode koekoekshommel en één vrouwtje veenhommel.

Heidecorridor Koningsweg

Aan de westkant van de Koningsweg ligt, net ten noorden hiervan, tegen de bosrand aan een stukje bos. Hier is langs de zandweg een deel van het bos verwijderd bedoeld als toekomstige heidecorridor, volgens de beheervisie (2019). Hierdoor is een deel van de aanwezige rode bosbes meer in de openheid komen te staan. Vooral in augustus bloeide dit erg goed, beter dan op menig andere plek op het Rozendaalse Veld, en dit leverde enkele aandachtsoorten op, waaronder de bosgroefbij en de bosbesbij. Tevens was er een boomstronk van een den met een bosmierennest erin, dit leverde een poppenhuid en een vrouwtje op van de bedreigde grote knikspriet, één van de 30 Nederlandse zweefvliegen die op de Euro-

Figuur 27 Het fietspad Koningsweg, het beton zorgt voor enige buffering waardoor planten zoals tormentil (linksonder) hier nog kunnen groeien.

pese rode lijst staan (Vujic et al. 2022). Vermoedelijk zorgt de beschutte ligging, tussen beide stukken bos in, en het beetje hoogteverschil in bodem ervoor dat de rode bosbes goed tot bloei komt. Dit is een welkome voedselbron in de zomer, naast de bloeiende heide.

Brandtoren

Voor de Koningsweg geldt dat dit een van de weinig bloemrijke plekken is op het Rozendaalse Veld, los van de beide heidesoorten. Hier staat onder andere witte klaver, jacobskruiskruid, kamille, kleine gele composieten, sint janskruid en tormentil. Verder staat er een meidoornstruik en wat brem, langs het fietspad aan de noordkant van de brandtoren. Dit laatste leverde op 5 mei enkele bremzandbijen op en het mannetje van de zwartbandwimperzweefvlieg. Langs de Koningsweg zijn op de tormentil (fig. 27) enkele exemplaren waargenomen van de bedreigde zadeldwergzandbij. Deze was tot voor kort slechts bekend van een drietal populaties, twee in Drenthe en één in Zuid Limburg. Na de vondst van enkele exemplaren op de Ginkelse heide in mei werden enkele gerichte zoekacties ondernomen en is de soort op verschillende heideterreinen op de Veluwe aangetroffen. Echter altijd op plekken met een heischraal karakter en waar leem, schelpenpaden of betonnen fietspaden zorgen voor nog enige buffering in de verder zure zandgrond. Vroeger was de soort niet zeldzaam op de Veluwe en in het Gooi, wat aangeeft dat de heideterreinen vroeger in betere staat waren dan tegenwoordig, ze waren minder zuur, minder vergrast en bloemrijker. Nog steeds lijkt de zadeldwergzandbij redelijk wijdverspreid op de Veluwe voor te komen, maar wel uitsluitend langs paden met enige buffering. De zadeldwergzandbij heeft hier dus letterlijk een marginaal bestaan.

Bosbesbos

Het stukje bos ten noorden van het Rozendaalse zand bevat redelijk wat blauwe en rode bosbes, waar dan ook diverse exemplaren van de bosbesbij zijn waargenomen. Verder zijn hier vooral wat algemenere soorten waargenomen die weinig op andere plekken in het terrein zijn waargenomen, evenals de vrij zeldzame hei-

debronsgroefbij. Dergelijke stukken bos hebben een toegevoegde waarde voor soorten van heideterreinen, zeker als ze een mooie gevarieerde overgang naar het open veld hebben. Niet alleen biedt dit plaats voor de beide soorten bosbes met de bijbehorende bijen, maar er zijn ook diverse soorten zweefvliegen waarvan de larven leven van bladluizen in naaldbomen zoals grove den, zoals de bosbandzweefvlieg en de dennendidea. In dit geval spelen de grove dennen in dit stuk bos nog een aanvullende rol, aan de noordkant van dit stuk bos zijn in verschillende jaren enkele exemplaren waargenomen van de duinheidedwerg, zo ook dit jaar twee vrouwtjes. De larven leven van deze soort leven hoogstwaarschijnlijk van vezeltruffels *Rhizopogon* die symbiotisch leven op de wortels van dennen. Het is een zeldzame soort die als gevoelig op de Europese rode lijst staat (Vuijc et a;. 2022). Er is een kleine populatie van deze soort aanwezig op het Rozendaalse Veld, de eerste waarnemingen stammen uit 2010, daarna is de soort nog in 2014 en 2015 waargenomen en op 16 oktober van dit jaar zijn er twee vrouwtjes waargenomen.

Fietspad ZO

Langs dit fietspad zelf is het vooral weer de grotere bloemenrijkdom dan in de rest van het terrein, met vooral kleine gele composieten en tormentil. Ook hier zijn weer enkele exemplaren van de zadeldwergzandbij waargenomen, evenals een kortsprietgroefbij en de hierboven genoemde dennendidea. Aanvullend is er een strook aan de noordkant van het fietspad met enkele kleine veldjes dopheide (fig. 28). Hier werden niet alleen enkele exemplaren gevonden van de bedreigde viltige groefbij, maar ook een tweetal vrouwtjes van de ernstig bedreigde ericabij. Beide zijn oligolectische soorten van dopheide. Deze laatste was een leuke verrassing omdat de dopheide op grote delen van de Veluwe in abominabele staat is. Tijdens het gerichte onderzoek naar de ericabij in 2020 was de aandacht vooral gericht op Drenthe en enkele plekken in Overijssel waar de dopheide nog in relatief goede staat is. In Drenthe is de bodem veelal leemhoudend wat een betere buffering heeft dan puur zand en bovendien beter in staat is water vast te houden. Op grote delen van de Veluwe is dat niet het geval en gaat de dopheide erg hard achteruit door verdroging of vergrassing met pijpestrootje. Des te verrassender was het te zien dat er nog redelijk wat dopheide op het Rozendaalse Veld aanwezig is en dat deze op plekken nog van behoorlijke kwaliteit lijkt. Voor het behoud van kleine populatie ericabij, evenals de viltige groefbij, van belang en de moeite waard om te behouden. Idealiter niet te ver van open zand met wat schaarse begroeiing, liefst met een kleine helling, waar ze in nestelen.

Brem gaspeldoorn heide

Op verschillende plekken is hier op de heide gewone brem, stekelbrem en gaspeldoorn aanwezig (fig. 29). Vrijwel uitsluitend op de gaspeldoorn zijn diverse individuen van de bremzandbij waargenomen. Waarschijnlijk was dit de enige van de drie die nog nectar produceerde gedurende de hete en droge periode in het voorjaar, de stekelbrem was op 5 mei al volledig uitgedroogd. Het leeuwendeel van de bremzandbijen is in dit gebied waargenomen. Andere interessante planten die zijn aangetroffen waren een tweetal meidoorns, meestal goed voor enkele soorten zandbijen en vooral zweefvliegen. Maar alle meidoorns hadden dit voorjaar het zwaar op het Rozendaalse Veld door de droogte en kwamen nauwelijks tot bloeien. Met een minder extreem voorjaar zijn dit normaal gesproken goede voedselbronnen.

Figuur 28 Dopheide en struikhei veldjes ten noorden van fietspad in het zuidoosten en het stuk bos. De vindplaatsen van de ericabij en de duinheidedwerg.

Figuur 29 Een van de gaspeldoornstruiken in dit terrein waar veel exemplaren van de bremzandbij op zijn waargenomen.

Figuur 30 Het fietspad aan de westkant, met een schrale en bloemrijkere begroeiing, met hier vooral gele composieten.

Figuur 31 Het noordelijk deel van het fietspad aan de westkant, met een lange rij berken er langs.

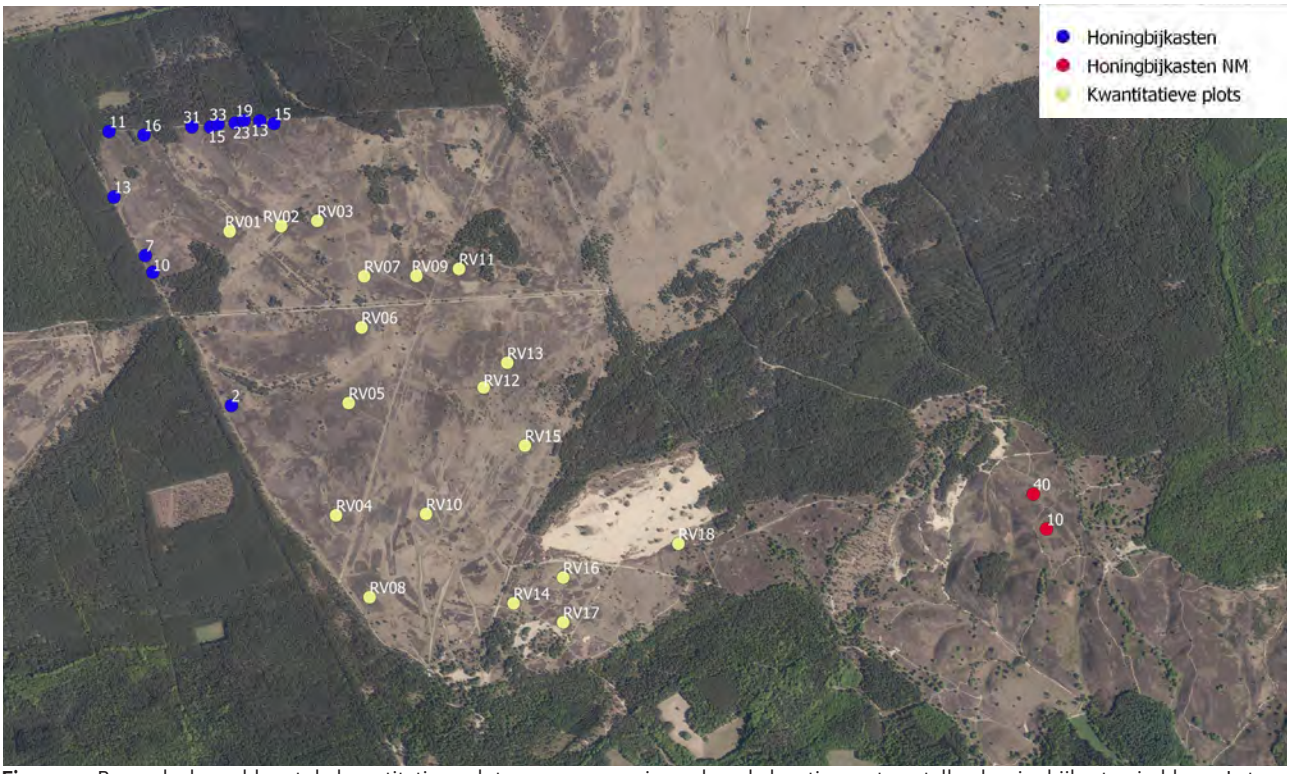
Bosrand ZW

De bosrand in het zuidwesten van het terrein heeft vooral enkele soorten opgeleverd die op de braam aanwezig waren, zoals de roodpuntbladloper en enkele hommels, maar bijvoorbeeld ook een tweetal exemplaren van de zeldzame andoornbij. Dit is een soort die nestelt in vermolmd hout en eerder in vochtigere terreinen thuishoort dan op heideterreinen. Het nabijgelegen fietspad bevat (fig. 30), zoals ook langs de andere fietspaden, een hogere bloemrijkdom met onder andere weer tormentil, en ook hier zijn weer een paar exemplaren van de zadeldwergzandbij waargenomen. Hogerop is het fietspad een stuk minder interessant voor bloembezoekende insecten omdat het fietspad langs een lange laan berkenbomen ligt wat zorgt voor veel schaduw en waar ook maar weinig bloemen meer staan (fig. 31). Tormentil staat vooral langs het zuidelijke deel van het fietspad en neemt snel af na het kerkpad.

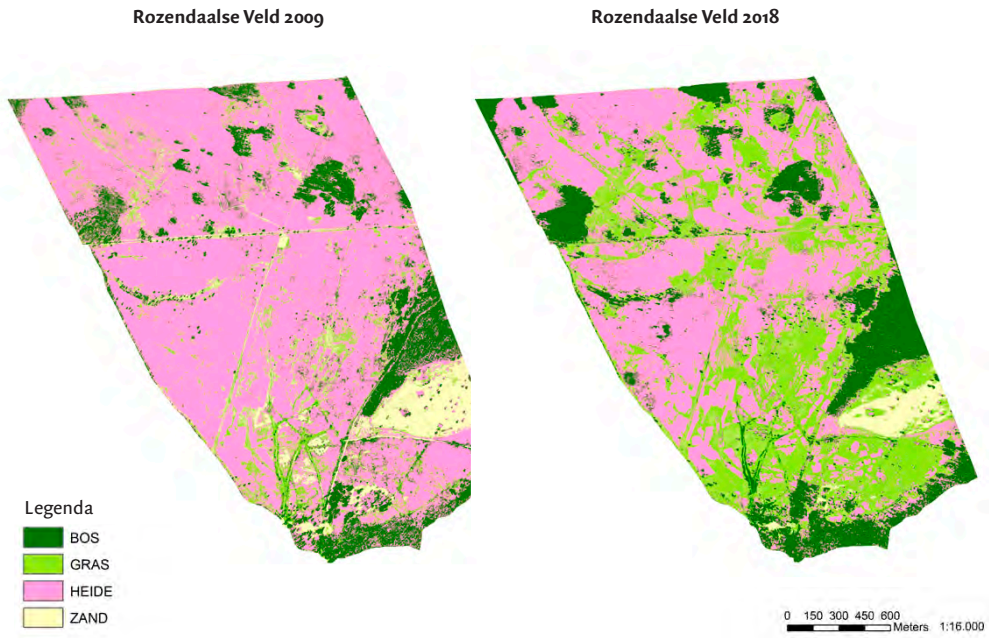
Kwantitatief

Centrale vraag in dit onderzoek is of er sprake is van concurrentie tussen honingbijen en wilde bestuivers (wilde bijen en zweefvliegen) op struikhei en zo ja, in welke mate en op welke afstanden. Eerder is dit onderzocht op de Doornspijkse heide (Slikboer et al., 2019), Arnhemse heide (Smit & Zeegers, 2020a) en in Havelte (Smit & Zeegers, 2020b). Deze onderzoeken lieten zien dat er verder van honingbijkasten meer wilde bestuivers en minder honingbijen op de heide te vinden zijn. Dit wijst op concurrentie tussen honingbijen en wilde bestuivers. Op grond hiervan gaven Smit et al. (2021) aanbevelingen voor het plaatsen van honingbijkasten op heideterreinen.

Op het Rozendaalse veld is het kwantitatieve onderzoek op dezelfde manier opgezet als in bovengenoemde onderzoeken. Op voorhand leek het Rozendaalse veld hiervoor zeer geschikt: het is een middelgroot tot groot heideterrein met honingbijkasten verzameld in één hoek van de heide. Hierdoor zou het goed mogelijk moeten zijn onderzoek te doen naar de relatie tussen dichtheden honingbijen en wilde bestuivers met de afstand tot de honingbijkasten. Helaas bleek de praktijk weerbarstiger, onder andere door een aantal van ten minste 50 honingbijkasten die op het naburige terrein van Natuurmonumenten bleken te staan, precies in de tegenoverliggende hoek van de eigen kasten (fig. 32). Daarom breiden wij voorgaande analyse om de mate van concurrentie te onderzoeken uit, waarmee deze drie facetten krijgt: 1. dichtheden honingbijen, 2. relatie van deze dichtheden tot de afstand van de honingbijkasten en 3. correlatie tussen dichtheden honingbij en wilde bestuivers.

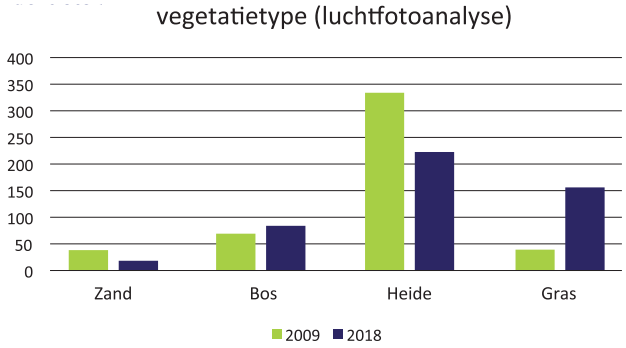
Figuur 32 Rozendaalse veld met de kwantitatieve plots weergegeven in geel en de locaties met aantallen honingbijkasten in blauw. Later bleken er ook op het naburige terrein van Natuurmonumenten nog honingbijkasten te staan, deze zijn in rood weergegeven.

Figuur 33 Aandelen bos, gras, heide en zand op het Rozendaalse veld in 2009 en 2018. Bron: Gemeente Rheden (2019).

Tabel 3 Geschatte oppervlakten heide op het Rozendaalse veld in 2009, 2018 en 2022 aldus Gemeente Rheden (2019) en (*) een inschatting tijdens het veldwerk in 2022.

Jaar	Opp heide (ha)
2009	330
2018	220
2022*	184

Figuur 34 Geschatte oppervlakten bos, gras, heide en zand op het Rozendaalse veld in 2009 en 2018 op grond van een luchtfotoanalyse. Bron: Gemeente Rheden (2019).

Onderzoeksgebied

De staat van de struikhei was, ongetwijfeld onder invloed van de droge en hete zomer, gemiddeld genomen matig tot slecht te noemen. Naast mindere bloei door droogte is ook de vergrassing (onder invloed van stikstof) duidelijk waarneembaar. Historische data onderstrepen dit; figuur 33 toont de voortschrijdende vergrassing op het Rozendaalse Veld over de jaren 2009-2018 (Gemeente Rheden 2019). De bijbehorende geschatte oppervlakten van heide en gras in de genoemde jaren wordt gegeven in figuur 34, eveneens afkomstig uit dezelfde publicatie. Uiteraard zijn deze ontwikkelingen niet in 2018 opgehouden. Aan de hand van een eenvoudige exponentiële extrapolatie kan het oppervlakte heide in 2022 geschat worden op 184 ha. (tabel 3). Dit is onder aanname van constante omstandigheden aan stikstof en droogte, wat een conservatieve aanname lijkt, waardoor vermoedelijk het werkelijk areaal in 2022 dus nog lager was. Extra kanttekening is dat de indeling in ‘gras’ en ‘heide’ een versimpeling is: er vindt ook in de heide veel vergrassing plaats en tussen het gras groeit her en der ook nog wat heide. Bovendien bloeit niet alle aanwezige heide door verdroging. De oppervlakte bloeiende heide is dus nog aanzienlijk lager. De plots voor het kwantitatieve onderzoek zijn zo gekozen dat ze zo uniform mogelijk bloeien. Daarmee zijn ze per definitie niet representatief voor de totale oppervlakte heide, omdat de beste stukken gekozen worden. Het aandeel bloeiende heide in de plots betrof 53% (± 23%) van de oppervlakte. Omdat de mate van bloei in de plots per definitie hoger is dan daarbuiten, schatten we de gemiddelde bloei daarbuiten conservatief op 35 %, met de kanttekening dat het best nog (veel) lager zou kunnen zijn.

Op grond hiervan schatten we het oppervlakte daadwerkelijk bloeiende struikhei op het Rozendaalse Veld in 2022 op (maximaal) 65 hectare.

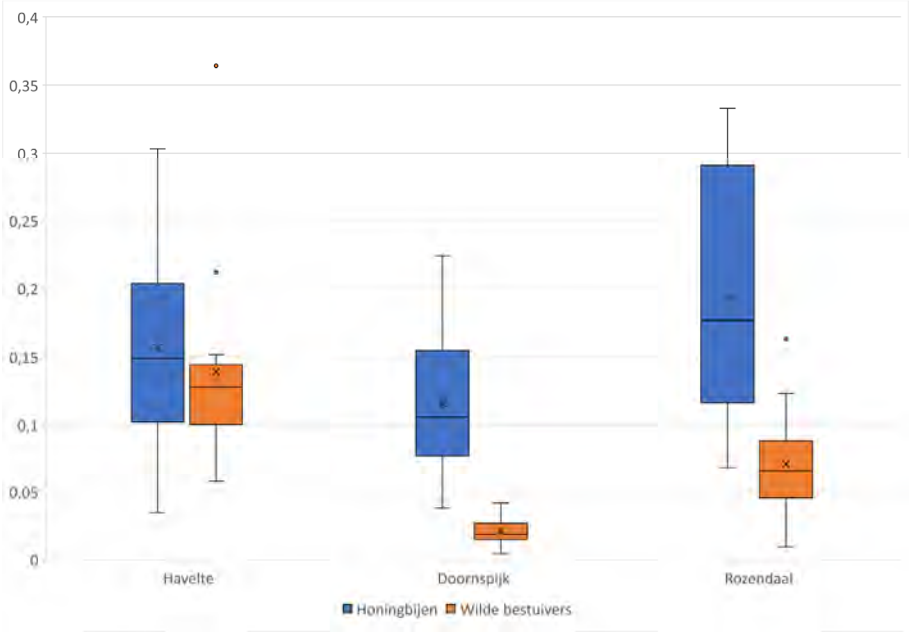
In het noordwesten van het Rozendaalse Veld hebben wij in 2022 in het totaal 208 honingbijkasten aangetroffen. Volgens opgave van Natuurmonumenten stonden er op het westelijke deel van het Herikhuizerveld 50 kasten (fig. 32). Honingbijen uit deze kasten zullen ook op het zuidoostelijke deel van het Rozendaalse Veld gefoerageerd hebben.

Dichtheden honingbijen op de heide

Op het Rozendaalse veld hebben wij in 2022 in de plots een gemiddelde dichtheid van 0,19 honingbijen per vierkante meter bloeiende heide vastgesteld, dat komt neer op 1.900 foeragerende honingbijen per hectare. Deze plots zijn niet aselect gekozen maar betreffen de stukken met beter bloeiende struikhei. De dichtheden liggen in Rozendaal hoger dan die vastgesteld in de eerdere onderzoeken op Doornspijk en Havelte (fig. 35). Hoewel er tussen de drie onderzochte gebieden overlap is in de spreiding van dichtheden op de onderzoeksplots, is duidelijk dat de gemiddelde(en de mediane) dichtheid beduidend hoger liggen in Rozendaal dan op de beide andere locaties, met ten minste 25% en dit verschil in gemiddelde dichtheid is zeer significant ($p << 0{,}001$). Kortom de Rozendaalse heide is dus bovengemiddeld dicht bevolkt met honingbijen.

Omdat er geen alternatieve foerageerplanten aanwezig zijn hangen de dichtheden honingbij op struikhei direct af van de kwaliteit van de heidebloei en van de dichtheid honingbijkasten. De dichtheid honingbijkasten op het Rozendaalse Veld was veel hoger dan op de eerder onderzochte terreinen (tabel 4).

De hoge dichtheid honingbijen en het grote aantal honingbijkasten roepen de vraag op of de struikhei op het Rozendaalse Veld mogelijk verzadigd was, dat wil zeggen of de heide ‘vol zat’ met honingbijen. In en om het onderzoeksgebied Rozendaalse veld hebben wij, inclusief de kasten van het Herikhuizerveld, 258 honingbijkasten vastgesteld. Het oppervlakte bloeiende struikhei hebben we geschat op (maximaal) 65 hectare. Van der Steen (2015) geeft mede gebaseerd op Winston (1987) kentallen voor de activiteit van honingbijen per kast, de vluchttijd en vluchtsnelheid, deze kennen evenwel een grote mate van spreiding. Op grond van deze kentallen mag verwacht worden dat er per volk honingbijen van 20.000 – 40.000 honingbijen op ieder willekeurig moment van de dag zo’n 2000 – 2500 honingbijen in het veld aan het foerageren zijn. De Groot en Roessink (2022) geven als maximum aantal actieve honingbijen per kast zelfs een aanzienlijk hoger aantal: 7000. Bij 258 volken op effectief 65 hectare bloeiende struikhein leidt dit tot een gemiddelde dichtheid van 9000 (Van der Steen 2015) tot maar liefst bijna 28.000 (De Groot & Roessink 2022) honingbijen per hectare bloeiende heide. De Groot & Roessink (2022) geven daarnaast een dichtheid van 64 honingbijen per hectare per kast, waarbij geen rekening gehouden wordt met een eventuele beperkte grootte van het terrein, wat bij 258 kasten nog steeds neer zou komen op 16.000 honingbijen per hectare. Al deze waarden liggen aanzienlijk hoger dan de in de plots vastgestelde gemiddelde dichtheid van 1900 honingbijen per hectare.

Figuur 35 Dichtheden honingbijen en wilde bestuivers voor alle drie de onderzochte locaties. Aantallen zijn per vierkante meter bloeiende heide.

Tabel 4 Overzicht van de drie onderzochte gebieden met de geschatte (*) oppervlakten (in hectare) bloeiende struikheide, het aantal honingbijkasten en de dichtheden. (** aangepaste schatting ten opzichte Slikboer et al. 2019).

Locatie	jaar	Totale oppervlakte	Oppervlakte bloeiende struikhei*	Aantal kasten	Dichtheid (kasten / ha)
Doornspijk	2020	1500	205**	231	1,13
Havelte	2021	230	70	9	0,13
Rozendaal	2022	408	65	258	3,97

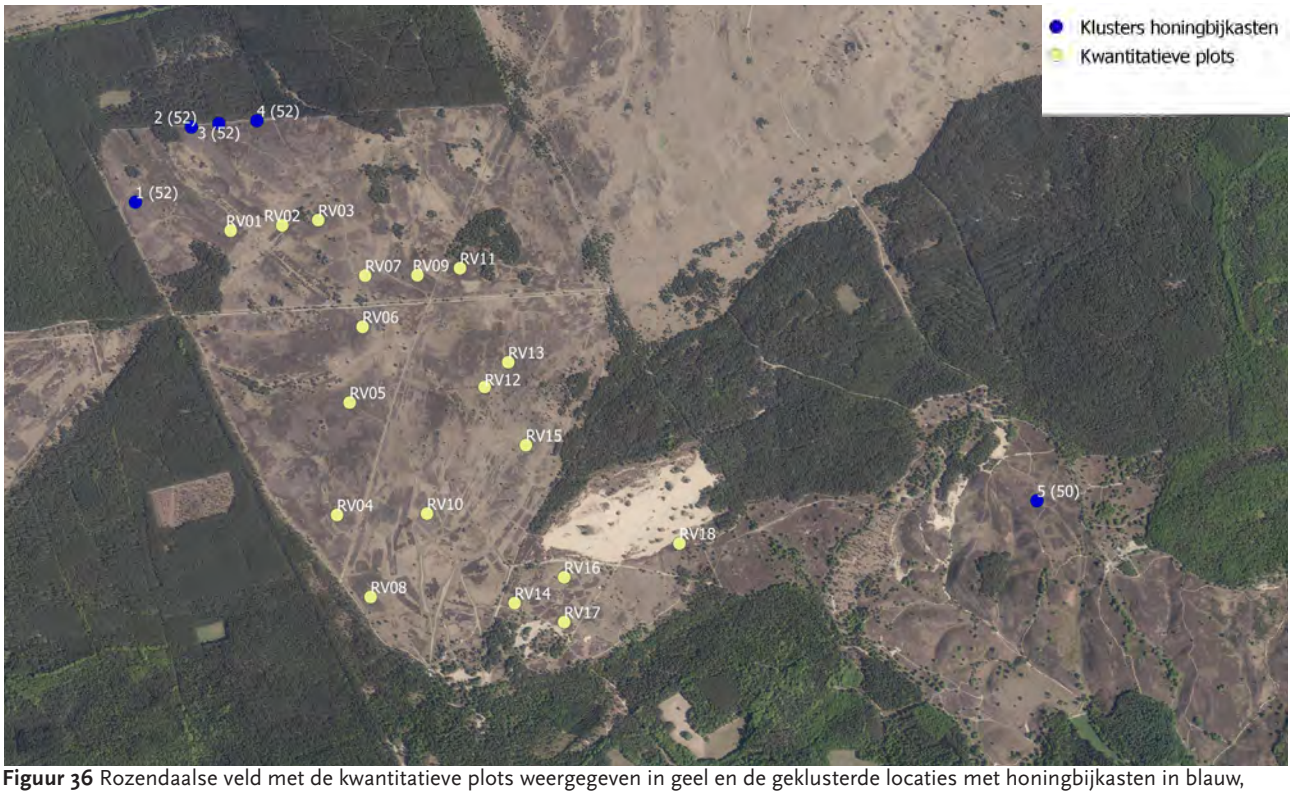
Wanneer men veronderstelt dat de heide in Rozendaal inderdaad met 1900 honingbijen per hectare effectief vol zat en het kental van De Groot en Roessink (2022) van 64 honingbijen per kast per hectare zou volgen, dan zou er op het Rozendaalse Veld maximaal ruimte zijn voor 30 honingbijkasten. Dit is gebaseerd op de waargenomen dichtheden in de proefvlakken en houdt dus geen rekening met de slechtere staat van de heide buiten de proefvlakken. Ook houdt dit resultaat geen rekening met concurrentie op de wilde bestuivers.

De conclusie is dat, ondanks de aanzienlijke mate van onzekerheid, de waargenomen dichtheid honingbijen op struikhei in het Rozendaalse veld aanzienlijk lager lagen (ten minste een factor 4,5) dan dat op grond van het aantal aanwezige honingbijkasten, de oppervlakte van het gebied en de mate van bloei van de struikhei verwacht had mogen worden. Honingbijen zouden verder kunnen vliegen dan het Rozendaalse veld, maar zullen dat alleen doen als de heide op het Rozendaalse veld als voedselbron niet meer toereikend is. Omdat struikhei een superieure waardplant is, leidt dit tot de alternatieve verklaring dat de heide 'vol' zat, en dus compleet verzadigd was. In andere woorden, het aantal honingbijkasten van 258 was hoger dan de draagkracht van het heideveld, en wel ten minste met een factor 9. Bij verzadiging hangt de dichtheid honingbijen in het veld niet langer af van het aantal honingbijkasten, maar uitsluitend van de kwaliteit van de struikhei. In retrospectief speelt dit niet alleen in Rozendaal, maar ook in het eerdere onderzoek van Doornspijk. Alleen in het onderzoek Havelte was geen sprake van verzadiging, maar daar was het aantal honingbijkasten ook aanzienlijk lager dan in beide andere gebieden.

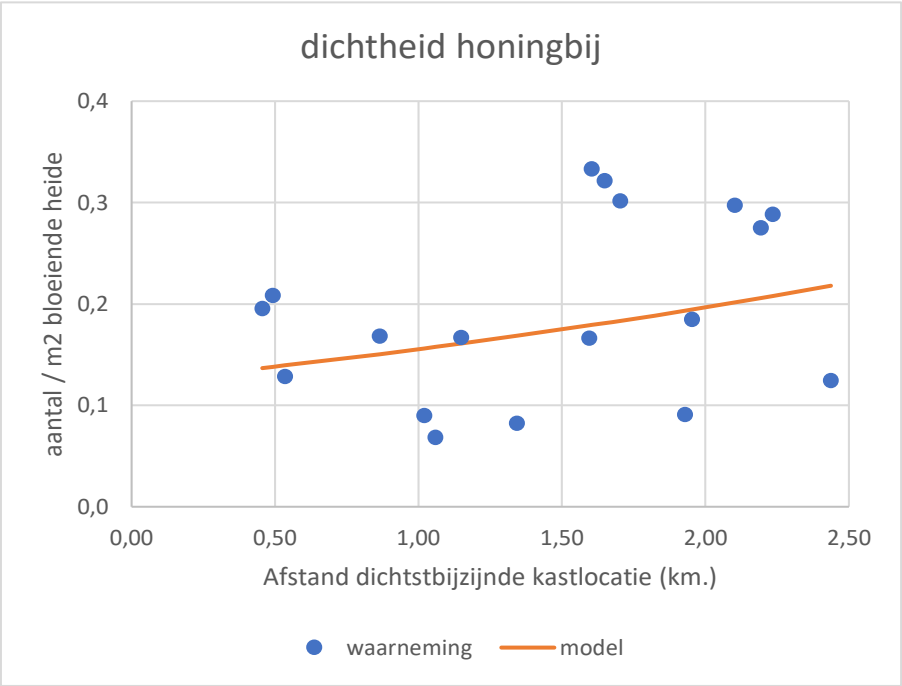
Dichtheden in relatie tot de afstand van de honingbijkasten

De oorspronkelijke doelstelling van het onderzoek naar honingbijen en wilde bestuivers op struikhei op het Rozendaalse veld was om te kijken of er net als eerder op Havelte en Doornspijkse heide een relatie zou zijn tussen de dichtheden honingbijen en wilde bestuivers en de afstand tot de honingbijkasten. Hoewel honingbijen zeker 5 kilometer ver kunnen vliegen naar rijke foerageergebieden, zullen ze om redenen van energie-efficientie een voorkeur hebben minder ver te vliegen wanneer dat mogelijk is. Omdat struikheide een superieure waardplant voor honingbij is en de kasten op de heide staan, moet verwacht worden dat de honingbijen op de heide eerst lokaal zullen foergareen. Een positieve relatie zou een bewijs zijn voor negatieve invloed van de kasten op wilde bestuivers. Helaas stonden de honingbijkasten op het Rozendaalse veld niet allemaal bij elkaar, in tegenstelling tot Havelte. Bij de start van het onderzoek was bekend dat honingbijkasten geplaatst zouden worden in het noordwesten van het Rozendaalse veld, verspreid over de bosrand. Uiteindelijk bleken de kasten over een afstand van zo'n 700 meter verspreid te staan. Extra complicatie is dat het aantal kasten per locatie uiteen liep van 2 tot 33 (fig. 32). Later bleek dat ook in het zuidoosten, in het naastgelegen Herikhuizerveld van Natuurmonumenten, 50 kasten te staan. Om bovenstaande verstorende factoren een plek te geven in de analyse, klusteren we naburige honingbijkasten van elk 50-52 kasten. Er liggen dan vier locaties in het noordwesten en eentje op het Herikhuizerveld (fig. 36).

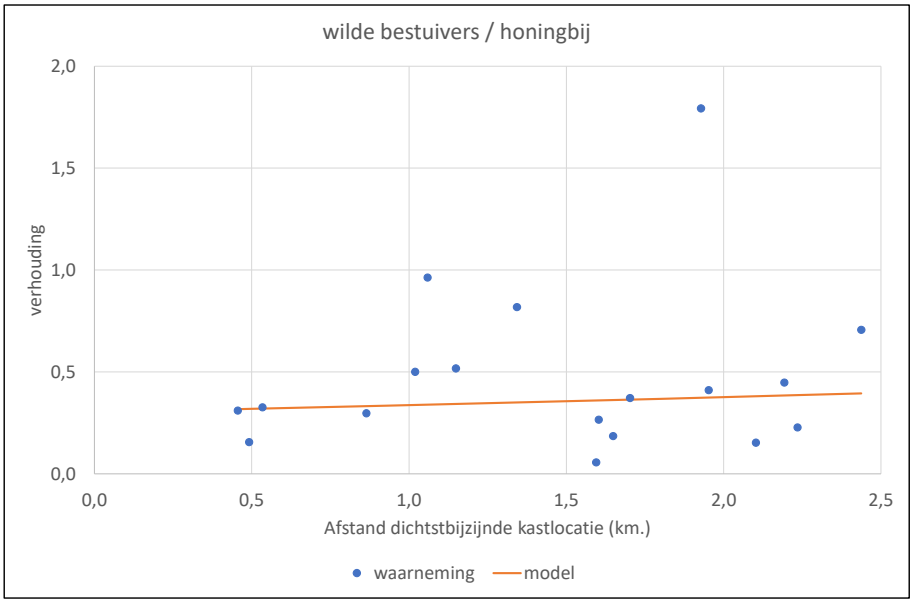
Een overzicht van de relatie van de dichtheid honingbij met de afstand tot het dichtstbijzijnde cluster honingbijkasten wordt weergegeven in figuur 37. De oranje lijn is de exponentiële regressielijn. De dichtheid honingbijen lijkt toe te nemen met de afstand tot de kasten, maar deze stijging is niet significant (rc = 0,24; sd = 0,19). Desalniettemin is het een opvallend resultaat, omdat je zou verwachten dat de dichtheid honingbijen afneemt met de afstand naar de kasten, een resultaat dat we ook eerder vonden. Het lijkt er dus op dat honingbijen op het Rozen-

Figuur 36 Rozendaalse veld met de kwantitatieve plots weergegeven in geel en de geklusterde locaties met honingbijkasten in blauw, welke zin genummerd van 1-5, met tussen haakjes erachter het aantal honingbijkasten per kluster.

Figuur 37 Dichtheid honingbijen per m² bloeiende heide als functie van de afstand tot de dichtstbijzijnde cluster honingbijkasten in km, met exponentieel verband, welke niet significant is.

Figuur 38 Verhouding van wilde bestuivers / honingbijen op struikheide als functie van de afstand tot de dichtstbijzijnde cluster honingbijkasten in km, met exponentieel verband, welke niet significant is.

daalse veld veel verder moesten vliegen dan verwacht. Dat kan ofwel het gevolg zijn van de wisselende kwaliteit van de struikhei (verder weg beter dan dichtbij, hiervoor zijn geen aanwijzingen in het veld gevonden) ofwel het gevolg zijn van verzadiging van de struikhei.

Ook de verhouding van wilde bestuivers (wilde bijen plus zweefvliegen) met honingbijen lijkt hier niet af te hangen van de afstand tot de dichtstbijzijnde kasten (fig 38) (rc = 0,11; sd = 0,31). Deze verhouding hebben we eerder als de belangrijkste variabele beschouwd, omdat verwacht mag worden dat deze niet of minder gevoelig is voor wisselende kwaliteit van de heide, die zou immers honingbijen en wilde bestuivers in gelijke mate beïnvloeden. In Havelte vonden we eerder een duidelijke stijging van de verhouding met de afstand tot de honingbijkasten en was dit verband sterk significant.

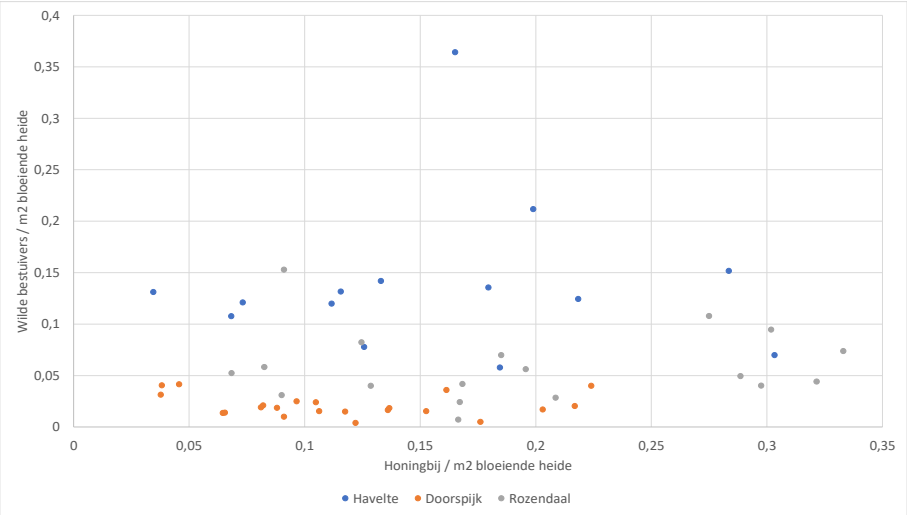
Samenvattend kunnen we stellen dat 1. er geen significante relatie is tussen dichtheden honingbijen met de afstand tot honingbijkasten op het Rozendaalse veld en 2. er geen significante relatie is tussen dichtheden wilde bestuivers met de afstand tot honingbijkasten op het Rozendaalse veld. Dit resultaat staat in contrast met het eerdere resultaat in Havelte. De mate van verzadiging van de struikhei met honingbijen (geheel verzadigd op Rozendaalse veld, niet verzadigd in Havelte) kan de gevonden verschillen verklaren.

Correlaties tussen dichtheden honingbijen en wilde bestuivers

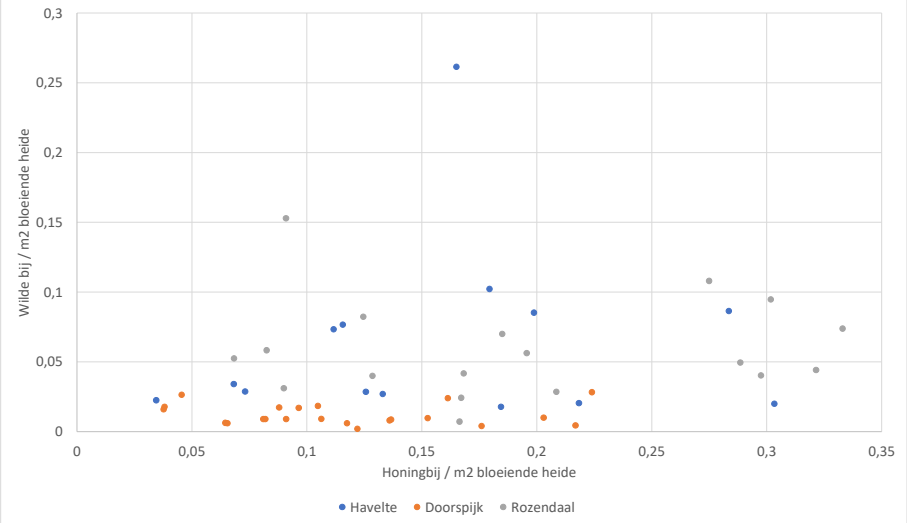
Op een heideveld in bloei vliegen honingbijen, wilde bijen en zweefvliegen vrijwel uitsluitend op struikhei. De wilde bijen in het onderzoek (heidezandbij en heizijdebij, met hun bijbehorende broedparasieten de heidewespbij en heideviltbij) zijn zelfs strikt gebonden aan struikhei. Honingbijen en veel soorten zweefvliegen hebben theoretisch een veel breder spectrum aan bloemen die ze kunnen bezoeken, maar in de praktijk vliegen ook zij op een heideveld vrijwel uitsluitend op de struikhei zelf, omdat er weinig andere bloeiende planten aanwezig zijn. Plekken op de heide die goed zijn voor honingbijen, zijn naar verwachting ook goed voor andere bestuivers. Zonder interactie zouden zowel honingbijen, wilde bijen als zweefvliegen allemaal naar de beste plekken met de best bloeiende heide (de beste heidebloemen) vliegen.

Als er geen concurrentie zou zijn zou er dus een positieve correlatie tussen de gevonden dichtheden zichtbaar moeten zijn. Door de dichtheden honingbijen per plot af te zetten tegen de dichtheden wilde bestuivers kan getest worden of er inderdaad een positieve correlatie tussen die twee aanwezig is. Figuur 39 toont een scatterplot van de dichtheden van honingbij en wilde bestuivers (wilde bijen plus zweefvliegen), figuur 40 voor honingbij en uitsluitend wilde bijen, voor de drie onderzochte locaties. Op het oog is er per locatie geen duidelijke correlatie tussen de dichtheden van honingbijen en wilde bestuivers of honingbijen en wilde bijen. Exacte berekening van correlaties bevestigt dit (tabel 5). Omdat aantallen statistisch niet normaal, maar Poisson verdeeld zijn, kan er geen standaard lineaire regressie op deze data toegepast worden. Het aantal plots is – in statistische zin – te laag om verdelingsvrije methoden kansrijk te kunnen toepassen. Daarom wordt de correlatie berekend, net als in eerdere rapporten (Slikboer et al. 2019, Smit & Zeegers 2020a, 2020b), op de (natuurlijke) logaritme van de dichtheid van insecten (in exemplaren per m^2). De gevonden correlaties zijn alle laag tot negatief. De waarnemingen wijzen dus op aanwezigheid van concurrentie.

Figuur 39 Waarnemingen aan dichtheden van honingbij (x-as) en wilde bestuivers (y-as) voor de drie onderzochte locaties.

Figuur 40 Waarnemingen aan dichtheden van honingbij (x-as) en wilde bijen (y-as) voor de drie onderzochte locaties.

Tabel 5 Correlaties tussen de logaritme van dichtheden honingbij en bestuivers of wilde bijen voor de drie onderzochte locaties, met tevens het aantal plots per locatie.

Locatie	Bestuivers	Wilde bijen	n plots
Havelte	-0,011	0,203	14
Doornspijk	-0,286	-0,247	22
Rozendaal	0,027	0,024	18

Conclusie

Kwalitatief

Tijdens het kwalitatief onderzoek zijn 9 proefvlakken van 5 hectare op een gestandaardiseerde wijze onderzocht op bestuivers. In totaal zijn er 68 soorten bijen en 48 soorten zweefvliegen waargenomen. Deze soortenlijst is aangevuld met enkele losse waarnemingen van andere vliegengroepen. Voor een terrein van dergelijke omvang valt de soortrijkdom een beetje tegen. In vergelijking met de andere drie onderzochte terreinen van de afgelopen drie jaar (Arnhemse heide, Doornspijk en Havelte) is de soortrijkdom vergelijkbaar met die van de Doornspijkse heide, met respectievelijk 68 en 39 soorten en iets soortenrijker dan de Arnhemse heide, met respectievelijk 50 en 23 soorten, maar beduidend minder soortenrijk dan Havelte met respectievelijk 109 en 48 soorten. Havelte had een hogere diversiteit aan biotopen dan het Rozendaalse Veld, vooral de verschillende stukken heischraal grasland, die ontbreken in Rozendaal.

In totaal 29 soorten zijn vermeldenswaardig, deze worden besproken bij de resultaten. Deels zijn deze insecten kenmerkend voor de aanwezige habitattypen (o.a. droge hei, natte hei, randen van naaldbos), deels betreft het zeldzame soorten of soorten van een rode lijst. De lijsten van soorten wijzen op de waarde van de het Rozendaalse Veld als één van de vertegenwoordigers van een zeer kwetsbaar geworden habitattype.

Het Rozendaalse veld bevat een aantal plekken die rijk zijn aan (bijzondere) insecten. Het betreft de heidecorridor bij de Koningsweg, de brandtoren, het bosbesbos ten noorden van het Rozendaalse zand, het fietspad in het zuidoosten, het stuk brem gaspeldoornheide en de bosrand in het zuidwesten. De belangrijkste soorten die hier zijn aangetroffen betreffen de bedreigde zadeldwergzandbij en vooral de ernstig bedreigde ericabij. Deze laatste is concurrentiegevoelig voor honingbijen en afhankelijk van dopheide.

Kwantitatief

De dichtheid honingbijkasten per hectare bloeiende struikhei is op het Rozendaalse Veld in vergelijking met de andere onderzochte terreinen zeer hoog. De waargenomen dichtheid honingbijen op struikhei is aanzienlijk hoger dan in de andere onderzochte heidevelden maar lager dan dat op grond van het aantal aanwezige honingbijkasten, de oppervlakte van het gebied en de mate van bloei van de struikhei verwacht had mogen worden. De dichtheid honingbijen neemt niet af met de afstand tot de honingbijkasten. Alle bovenstaande constateringen wijzen erop dat de struikhei op Rozendaal volledig verzadigd is met honingbijen, en dat de struikhei ‘vol’ zit. In andere woorden, het aantal honingbijkasten van 258 was hoger dan de draagkracht van het heideveld.

Op plekken waar een hoge dichtheid aan honingbijen zat is gemiddeld geen hoge dichtheid aan wilde bestuivers geconstateerd. Er lijkt geen correlatie te zijn tussen beide dichtheden, wat duidt op concurrentie. Exacte berekening van correlaties bevestigt dit, waarbij de gevonden correlaties alle laag tot negatief zijn (tabel 5). De waarnemingen wijzen dus op aanwezigheid van concurrentie.

Aanbevelingen

De aanbeveling voor het aantal te plaatsen honingbijkasten hangt sterk af van de beleidsdoelstellingen (natuurbescherming, bevorderen imkerij) en van de mate van bloei van de struikhei. Doordat de struikhei meer en meer vergrast onder druk van stikstofdepositie en de bloei sterk afneemt ten gevolge van de vele droge en hete zomers, is het aandeel effectief bloeiende struikhei aanzienlijk lager dan dertig jaar geleden.
Het is duidelijk dat het Rozendaalse Veld op dit moment verzadigd is met honingbijen ten gevolge van de aanwezigheid van een (te) groot aantal honingbijvolken. Dat beperkt niet alleen de honingopbrengst per kast, maar ook wilde bestuivers lijden onder concurrentie met de honingbij.

Het Rozendaalse Veld had in de onderzoeksperiode een oppervlakte van 409 hectare, waarvan 184 ha heide, waarop 258 honingbijvolken gehuisvest waren. Voor een dergelijke situatie is de aanbeveling volgens Van der Spek (2012) een maximum van 92 honingbijkasten en volgens Slikboer & Smit (2019) 27 honingbijkasten. De effectieve hoeveelheid bloeiende heide was evenwel veel lager en werd geschat op (maximaal) 65 hectare, waarmee de aanbevelingen naar beneden geschroefd zou moeten worden naar respectievelijk 33 en 10 kasten. Op basis van De Groot & Roessink (2022) zou er op het Rozendaalse Veld een vergelijkbaar aantal kasten kunnen staan als Van der Spek (2012) adviseert, namelijk 30, dit advies houdt echter geen rekening met eventuele concurrentie op wilde bestuivers.

Wanneer gekozen wordt voor een natuurbeschermingsuitgangpunt, waarbij een kwart van het terrein binnen de invloedssfeer van de honingbijkasten ligt, zou volgens de eerdere aanbeveling van het aantal kasten tot 5 beperkt moeten worden (Smit et al. 2021). Dat is zeer veel lager dan de huidige praktijk, maar in verhouding weinig lager dan de situatie in Havelte in 2020. Onze aanbeveling voor het Rozendaalse veld is om het aantal honingbijkasten zeer sterk terug te brengen waarbij rekening gehouden wordt met de afnemende kwaliteit van de heide, dit jaar was dat dus slechts zo'n 35% van het totaal. Tevens bevelen we aan om hierover ook in overleg te treden met de buren, Natuurmonumenten. Aanbevolen dichtheden honingbijkasten kunnen vermoedelijk bereikt worden door alleen lokale imkers toe te laten en imkertoeristen te weren.

De rekenmodule voor het maximaal aantal te plaatsen honingbijkasten op basis van de grootte van het terrein en het oppervlakte bloeiende heide, evenals het aantal locaties waarop de kasten komen te staan, is te vinden op: https://www.bestuivers.nl/bijenkasten-op-heideterreinen.

Met de huidige getallen komt de aanbeveling, bij een kwart van het terrein met concurrentiedruk, op een maximum van 5 kasten op één locatie van maximaal enkele vierkante meters.

Literatuur

Barendregt, A., Th. Zeegers, W. van Steenis & E. Jongejans 2022. Forest hoverfly community collapse: Abundance and species richness drop over four decades. – Insect Conservation and Diversity, 2022: 1-12; https://doi.org/10.1111/icad.12577

De Groot, A., I. Roessink 2022. Haalbaarheid van context-afhankelijke richtlijnen ter preventie van concurrentie tussen wilde en gehouden bijensoorten op basis van risicoschattingen. – Wageningen Environmental Research Rapport 3158, Wageningen.

Gemeente Rheden 2019. Beheervisie Rozendaalse Veld 2019.

Hallmann, C.A., A. Ssymank, M. Sorg, H.de Kroon & E. Jongejans 2021. Insect biomass decline scaled to species diversity: General patterns derived from a hoverfly community. – PNAS January 12, 2021 118 (2) e2002554117; https://doi.org/10.1073/pnas.2002554117

Peeters, T.M.J., H. Nieuwenhuijsen, J. Smit, F. van der Meer, I.P. Raemakers, W.R.B. Heitmans, K. van Achterberg, M. Kwak, A.J. Loonstra, J. de Rond, M. Roos & M. Reemer 2012. De Nederlandse bijen (Hymenoptera: Apidae s.l.). – Natuur van Nederland 11: 1–544.

Reemer, M. 2018. Basisrapport voor de Rode lijst. – EIS2018-06, EIS Kenniscentrum Insecten, Leiden.

Reemer, M., W. Renema, W. van Steenis, Th. Zeegers, A. Barendregt, J.T. Smit, M.P. van Veen, J. van Steenis & L.J.J.M. van der Leij 2009. De Nederlandse zweefvliegen (Diptera: Syrphidae). – Nederlandse Fauna 8: 1-442.

Slikboer, L., Smit, J.T. & Zeegers, Th. 2019. Honingbijen en wilde bestuivers in defensieterreinen. Deel I: Doorspijkse heide. – EIS2019-24, EIS Kenniscentrum Insecten, Leiden.

Smit, J.T. & E. de Bree 2018. De grote knikspriet *Microdon major* nieuw voor Nederland (Diptera: Syrphidae). – Nederlandse Faunistische Mededelingen 51: 39-47.

Smit, J.T., E. de Bree, R. van den Broek, M. Reemer, M. van Veen & Th. Zeegers 2019. Verspreidingsatlas 'leuke vliegen'. Blaaskopvliegen, dazen, roofvliegen, wapenvliegen, bastvliegen, wolzwevers & mierwolzwevers (Diptera: Conopidae, Tabanidae, Asilidae, Stratiomyidae, Xylomyidae, Bombyliidae & Mythicomyiidae). – EIS Kenniscentrum Insecten, 180 pp.

Smit, J.T. & Zeegers, Th., 2020a. Honingbijen en wilde bestuivers in defensieterreinen. Deel II: Arnhemse heide. – EIS2020-18, EIS Kenniscentrum Insecten, Leiden.

Smit, J.T. & Zeegers, Th., 2020b. Honingbijen en wilde bestuivers in defensieterreinen. Deel III: Militair oefenterrein Havelte. – EIS2020-19, EIS Kenniscentrum Insecten, Leiden.

Smit, J.T., Th. Zeegers & L. Slikboer 2021. Richtlijn plaatsing honingbijkasten op heideterreinen van defensie. – EIS2021-05, EIS Kenniscentrum Insecten, Leiden.

Van der Spek, E. 2012. Effecten van honingbijen, *Apis mellifera*, op insecten in natuurterreinen. – Entomologische berichten, 72(1-2): 103-111.

Van der Steen, J. 2015. Factoren die het foerageergedrag van honingbijen bepalen. Plant research international, Wageningen UR.

Vujic, A., Gilbert, F., Flinn, G., Englefield, E., Ferreira, C.C., Varga, Z., Eggert, F., Woolcock, S., Böhm, M., Mergy, R., Ssymank, A., van Steenis, W., Aracil, A., Földesi, R., Grkovic, A., Mazanek, L, Nedeljkovic, Z., Pennards, G.W.A., Pérez, C., Radenkovic, S., Ricarte, A., Rojo, S., Ståhls, G., van der Ent, L.-J., van Steenis, J., Barkalov, A., Campoy, A., Jankovic, M., Likov, L., Lillo, I., Mengual, X., Milic, D., Milicic, M., Nielsen, T., Popov, G., Romig, T., Sebic, A., Speight, M., Tot, T., van Eck, A., Veselic, S., Andric, A., Bowles, P., De Groot, M., Marcos-García, M.A., Hadrava, J., Lair, X. , Malidzan, S., Nève, G., Obreht Vidakovic, D., Popov, S., Smit, J.T., Van De Meutter, F., Velickovic, N. and Vrba J. 2022. Pollinators on the edge: our European hoverflies. The European Red List of Hoverflies. Brussels, Belgium: European Commission.

Wallis de Vries, J. Bokelaar, J.T. Smit, R. Versluijs & A.J.M. Jansen 2021. Knelpunten voor terugkeer van bedreigde insecten in het natte zandlandschap: zijn de grote gebieden hersteld? – Rapportnummer 2021/OBN246-NZ, Kennisnetwerk OBN, Driebergen.

Winston, M.L. 1987. The biology of the honey bee. – Harvard University Press.

Zeegers, Th. & A. Schulten 2021. De vliegenfamilies met drie voetkussentjes. Veldgids voor Noordwest Europa. – Jeugdbondsuitgeverij, Utrecht.

Bijlage 1 Overzicht van de waargenomen bijen op het Rozendaalse veld

Per soort is het aantal waargenomen individuen, de zeldzaamheidsklasse en de rode lijstcategorie weergegeven.

Wetenschapelijke naam	Nederlandse naam	Aantal	Rode Lijst	Zeldzaamheid
Andrena barbilabris	witbaardzandbij	7		
Andrena cineraria	asbij	3		
Andrena denticulata	kruiskruidzandbij	2		vrij zeldzaam
Andrena falsifica	zadeldwergzandbij	17	Bedreigd	zeer zeldzaam
Andrena fucata	gewone rozenzandbij	2		vrij zeldzaam
Andrena fulva	vosje	3		
Andrena fuscipes	heidezandbij	864		vrij zeldzaam
Andrena haemorrhoa	roodgatje	22		
Andrena helvola	valse rozenzandbij	1		zeldzaam
Andrena lapponica	bosbesbij	19		zeldzaam
Andrena nigroaenea	zwartbronzen zandbij	7		vrij zeldzaam
Andrena nitida	viltvlekzandbij	2		
Andrena ovatula	bremzandbij	51	Kwetsbaar	vrij zeldzaam
Andrena scotica	meidoornzandbij	1		
Andrena subopaca	witkopdwergzandbij	2		
Andrena vaga	grijze zandbij	3		
Anthophora furcata	andoornbij	2		zeldzaam
Apis mellifera	honingbij	4742		
Bombus campestris	gewone koekoekshommel	2		
Bombus hortorum	tuinhommel	7		
Bombus hypnorum	boomhommel	22		
Bombus jonellus	veenhommel	20	Kwetsbaar	vrij zeldzaam
Bombus lapidarius	steenhommel	43		
Bombus lucorum	veldhommel	1		
Bombus pascuorum	akkerhommel	89		
Bombus pratorum	weidehommel	48		
Bombus rupestris	rode koekoekshommel	5	Bedreigd	zeldzaam
Bombus sylvestris	vierkleurige koekoekshommel	102		
Bombus terrestris complex	aardhommel complex	473		
Bombus vestalis	grote koekoekshommel	16	Kwetsbaar	vrij zeldzaam
Colletes succinctus	heizijdebij	17		vrij zeldzaam
Dasypoda hirtipes	pluimvoetbij	12		
Epeolus variegatus	gewone viltbij	1		vrij zeldzaam
Halictus confusus	heidebronsgroefbij	2		vrij zeldzaam
Halictus rubicundus	roodpotige groefbij	8		
Halictus scabiosae	breedbandgroefbij	1		zeldzaam
Hylaeus communis	gewone maskerbij	4		
Hylaeus incongruus	weidemaskerbij	5	Kwetsbaar	vrij zeldzaam
Lasioglossum albipes	berijpte geurgroefbij	1		vrij zeldzaam
Lasioglossum brevicorne	kortsprietgroefbij	6	Kwetsbaar	zeldzaam
Lasioglossum calceatum	gewone geurgroefbij	1		
Lasioglossum fratellum	bosgroefbij	1		zeldzaam
Lasioglossum fulvicorne	slanke groefbij	10		vrij zeldzaam
Lasioglossum leucopus	gewone smaragdgroefbij	9		vrij zeldzaam
Lasioglossum leucozonium	matte bandgroefbij	93		
Lasioglossum monstrificum	glanzende franjegroefbij	5		zeldzaam
Lasioglossum prasinum	viltige groefbij	7	Bedreigd	zeldzaam
Lasioglossum punctatissimum	fijngestippelde groefbij	21		vrij zeldzaam
Lasioglossum sexnotatum	zesvlekkige groefbij	1		vrij zeldzaam

Bijlage 1 vervolg Overzicht van de waargenomen bijen op het Rozendaalse veld

Per soort is het aantal waargenomen individuen, de zeldzaamheidsklasse en de rode lijstcategorie weergegeven.

Wetenschapelijke naam	Nederlandse naam	Aantal	Rode Lijst	Zeldzaamheid
Lasioglossum villosulum	biggenkruidgroefbij	21		
Megachile analis	ericabij	2	Ernstig bedreig	zeer zeldzaam
Megachile versicolor	gewone behangersbij	1		vrij zeldzaam
Megachile willughbiella	grote bladsnijder	1		
Nomada alboguttata	bleekvlekwespbij	10		
Nomada flava	gewone wespbij	2		
Nomada goodeniana	smalbandwespbij	3		vrij zeldzaam
Nomada lathburiana	roodharige wespbij	3		
Nomada leucophthalma	vroege wespbij	1		vrij zeldzaam
Nomada panzeri	sierlijke wespbij	2		vrij zeldzaam
Nomada ruficornis	gewone dubbeltand	1		
Nomada rufipes	heidewespbij	45	Kwetsbaar	vrij zeldzaam
Nomada succincta	geelzwarte wespbij	1		vrij zeldzaam
Panurgus banksianus	grote roetbij	3	Kwetsbaar	vrij zeldzaam
Panurgus calcaratus	kleine roetbij	1		
Sphecodes albilabris	grote bloedbij	2		
Sphecodes monilicornis	dikkopbloedbij	1		
Sphecodes reticulatus	rimpelkruinbloedbij	1		vrij zeldzaam

Bijlage 2 Overzicht van de waargenomen zweefvliegen op het Rozendaalse veld

Per soort is het aantal waargenomen individuen, de zeldzaamheidsklasse en de rode lijstcategorie weergegeven.

Wetenschappelijke naam	Nederlandse naam	Aantal	Rode Lijst	Zeldzaamheid
Chalcosyrphus nemorum	korte bladloper	1		
Chalcosyrphus piger	roodpuntbladloper	4		zeer zeldzaam
Cheilosia albipila	tweekleurig gitje	1		
Cheilosia bergenstammi	kruiskruidgitje	1		
Cheilosia vernalis	kustgitje	1		
Chrysotoxum cautum	grote fopwesp	5		
Criorhina floccosa	pluimwoudzwever	1		vrij zeldzaam
Dasysyrphus albostriatus	bretelwimperzweefvlieg	2		
Dasysyrphus neovenustus	zwartbandwimperzweefvlieg	1		zeldzaam
Didea intermedia	dennendidea	7		
Epistrophe nitidicollis	zwarthaarbandzweefvlieg	1		
Episyrphus balteatus	snorzweefvlieg	18		
Eristalis arbustorum	kleine bijvlieg	1		
Eristalis horticola	bosbijvlieg	2		
Eristalis intricaria	hommelbijvlieg	8		
Eristalis nemorum	puntbijvlieg	2		
Eristalis pertinax	kegelbijvlieg	7		
Eristalis similis	onvoorspelbare bijvlieg	3		
Eristalis tenax	blinde bij	189		
Eupeodes bucculatus	variabele kommazweefvlieg	1		zeldzaam
Eupeodes corollae	terrasjeskommazweefvlieg	20		
Eupeodes latifasciatus	gele kommazweefvlieg	4		
Eupeodes luniger	grote kommazweefvlieg	8		
Helophilus hybridus	moeraspendelvlieg	1		
Helophilus pendulus	gewone pendelvlieg	34		
Helophilus trivittatus	citroenpendelvlieg	11		
Melanostoma mellinum	gewone driehoekszweefvlieg	3		
Melanostoma scalare	slanke driehoekszweefvlieg	2		
Meliscaeva auricollis	variabel elfje	1		
Microdon major	grote kniksprietpriet	2	Bedreigd	zeldzaam
Myathropa florea	doodskopzweefvlieg	18		
Paragus haemorrhous	gewoon krieltje	4		
Pelecocera lusitanicus	duinheidedwerg	2	Gevoelig	zeldzaam
Pipizella viduata	gewone langsprietplatbek	1		
Platycheirus albimanus	micaplatvoetje	5		
Psilota atra	dennenspitsbek	2		zeldzaam
Scaeva pyrastri	witte halvemaanzweefvlieg	2		
Scaeva selenitica	gele halvemaanzweefvlieg	11		
Sphaerophoria batava	zandlanglijf	7		
Sphaerophoria scripta	grote langlijf	5		
Syritta pipiens	menuetzweefvlieg	1		
Syrphus ribesii	bessenbandzweefvlieg	4		
Syrphus torvus	bosbandzweefvlieg	88		
Syrphus vitripennis	kleine bandzweefvlieg	18		
Volucella bombylans	hommelreus	2		
Volucella pellucens	witte reus	1		
Xanthandrus comtus	platte zweefvlieg	1		
Xylota segnis	gewone rode bladloper	4		

Bijlage 3 Overzicht van enkele waargenomen vliegen op het Rozendaalse veld

Per soort is het aantal waargenomen individuen, de zeldzaamheidsklasse en de rode lijstcategorie weergegeven.

Wetenschappelijke naam	Nederlandse naam	Aantal	Rode Lijst	Zeldzaamheid
Blaaskopvliegen Conopidae				
Conops vesicularis	hoornaarblaaskop	3	afgenomen	
Myopa buccata	bont blaaskaakje	3		
Myopa fasciata	heideblaaskaakje	3	afgenomen	zeldzaam
Myopa testacea	stipblaaskaakje	1		
Physocephala rufipes	gewoon knuppeltje	1		
Sicus ferrugineus	roestbruine kromlijf	2002		
Spinvliegen Acroceridae				
Paracrocera orbiculus	kleine spinvlieg	1		
Wolzwevers Bombyliidae				
Exoprosopa capucina	roodbruine heiderouwzwever	1	afgenomen	

EIS Kenniscentrum Insecten en andere ongewervelden

Stichting EIS is het kenniscentrum voor insecten en andere ongewervelden. De stichting doet onderzoek en geeft adviezen over beleid en beheer. Daarnaast houden we ons bezig met voorlichting en educatie. We hebben een brede kennis over de ecologie, verspreiding en bescherming van ongewervelden. Het bureau werkt samen met ruim 3000 vrijwilligers verdeeld over meer dan 60 werkgroepen, elk gericht op een specifieke diergroep. Door dit netwerk van specialisten en vrijwilligers hebben we naast goede kennis over populaire groepen zoals libellen en sprinkhanen ook ruime expertise met betrekking tot andere insecten en ongewervelden. EIS Kenniscentrum Insecten is daardoor in staat om projecten uit te voeren met betrekking tot een grote diversiteit aan diergroepen.

gemeente Rheden

B en W-voorstel

portefeuillehouder	begrotingsprogramma	draagt bij aan Global Goal(s)
R. ter Hoeven	1 Samenleving	4 Kwaliteitsonderwijs
b en w-vergadering	**agendapunt**	**bijlage(n)**
		- Ingevulde vragenlijst ministerie van OCW.

rol raad
Ter kennisneming

onderwerp
Vragenlijst ministerie OCW wettelijke taken onderwijsachterstanden 2023

INHOUD VOORSTEL
1. Vaststellen van de bijgevoegde verplichte vragenlijst waarin we verantwoorden hoe we de gemeentelijke wettelijke taken op onderwijsachterstanden hebben uitgevoerd in 2023.
2. Instemmen met het indienen van deze vragenlijst bij het ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap (OCW).

1 Wat is de aanleiding?

Het college moet volgens de nieuwe regeling 'Periodieke verstrekking systematische toezichtinformatie vve en lea' vanaf 1 januari 2024 jaarlijks verantwoording afleggen aan de Inspectie van het onderwijs. Specifiek gaat het over de uitvoering van de wettelijke gemeentelijke taken op het gebied van voorschoolse educatie en de Lokaal Educatieve Agenda (LEA).

Voor de verantwoording wordt jaarlijks een vragenlijst ingevuld, welke vastgesteld door het college wordt toegestuurd aan de inspectie. De verantwoording wordt afgelegd over:

- Het gerealiseerde aanbod van voorschoolse kindplaatsen;
- Het aantal geïndiceerde kinderen voor voorschoolse educatie;
- Het aantal geïndiceerde kinderen dat gebruik maakt van gesubsidieerde voorschoolse educatie;
- De gehanteerde doelgroepdefinitie;
- De toeleiding van kinderen naar voorschoolse educatie;
- De organisatie van de doorgaande lijn van voorschoolse naar vroegschoolse educatie;
- De resultaatafspraken voor de vroegschoolse educatie;
- Taken ten aanzien van:
    - Het voorkomen van segregatie;
    - Het bevorderen van integratie;
    - De afstemming over toelatings- en inschrijvingsprocedures en;
    - Het bestrijden van onderwijsachterstanden.

2 Wat is het bestaand beleid c.q. kader?

- Wet op primair onderwijs (Wpo)
- Wet op voortgezet onderwijs (Wvo)
- Regeling Periodieke verstrekking systematische toezichtinformatie vve en lea

3 Wat willen wij bereiken op de genoemde Global Goal(s)?

Met het onderwijsachterstandenbeleid zetten we in op gelijke kansen voor kinderen. Met het vaststellen van deze verantwoording voldoet uw college aan de wettelijke plicht om jaarlijks verantwoording af te leggen aan de IvhO over de LEA/VVE.

4 Wat gaan wij ervoor doen?

Om te voldoen aan de wettelijke verplichting dienen wij de in de bijlage bijgevoegde vragenlijst in.

5 Wat zijn de financiële consequenties?
Dit voorstel heeft geen financiële consequenties.

Inzicht verloop beschikbaar budget (bedragen in €)	*2024*	*2025*	*2026*	*2027*
Budget				
Beschikbaar				
Totaal	0	0	0	0

6 Wat zijn de risico's?
Inhoudelijk gezien kan het ministerie nadere vragen stellen omdat we nog niet op alle onderwerpen concrete afspraken hebben geformuleerd. Tijdens een landelijke bijeenkomst is dit voorgelegd en door het ministerie aangegeven dat een omschrijving van de inzet voldoende is.

7 Wat is het draagvlak voor dit voorstel?
De vragenlijst is tijdens het LEA-overleg voorgelegd aan kinderopvang en schoolbesturen. Zij zijn akkoord met het insturen van deze vragenlijst.

8 Hoe en met wie wordt er gecommuniceerd?
De vragenlijst wordt uiterlijk 1 april ingediend bij het ministerie en partners worden hiervan op de hoogte gesteld.

9 Wordt er een evaluatie uitgevoerd?
De vragenlijst is een evaluatie.

Velp,

Welkom bij de vragenlijst voor de Jaarverantwoording Onderwijsachterstandenbeleid (LEA/vve) 2023

Onderaan deze pagina kunt u doorklikken naar de vragenlijst voor de jaarverantwoording van de gemeente Rheden.
Lees voor u dat doet onderstaande informatie alstublieft helemaal door.

Aandachtspunten bij het invullen

- Met het invullen van deze jaarlijkse vragenlijst voldoet uw gemeente aan de verplichting om periodiek gegevens te verstrekken aan de minister van OCW over de uitvoering van de gemeentelijke taken rondom het onderwijsachterstandenbeleid.
- Aan het einde van de vragenlijst zijn enkele inventariserende vragen over de Tijdelijke wet tijdelijke nieuwkomersvoorzieningen in het onderwijs. Dit zijn dus geen verantwoordingsvragen.
- Telkens en alleen wanneer u op ‘Verder’ klikt, worden de door u ingevulde gegevens/antwoorden bewaard.
- U kunt op elk gewenst moment de vragenlijst tussentijds afsluiten door uw browser te sluiten. Wanneer u later verder gaat met de beantwoording van de vragen, opent de vragenlijst waar u was gebleven (mits u op dezelfde computer werkt).
- **De vragenlijst dient uiterlijk 1 april definitief ingezonden te zijn.**
- Als u vragen en/of opmerkingen heeft over het invullen van de vragenlijst, neem dan alstublieft contact met ons op via gemeentelijktoezicht@onderwijsinspectie.nl

VRAGEN OVER DE UITVOERING VAN DE GEMEENTELIJKE TAKEN RONDOM HET ONDERWIJSACHTERSTANDENBELEID

Wettelijke verplichtingen

Vanuit de Wet op het primair onderwijs (artikel 160 en 161) en de Wet op het voortgezet onderwijs (artikel 3.42) hebben gemeenten de taak om minimaal 1 keer paar jaar te overleggen met de schoolbesturen voor primair en voortgezet onderwijs en de houders van kinderopvangorganisaties. Dit overleg moet gericht zijn op het maken van gezamenlijke afspraken over:

- Het bevorderen van integratie;
- Het voorkomen van segregatie;
- Het afstemmen van toelatings- en inschrijvingsprocedures;
- Het bestrijden van onderwijsachterstanden.

De afspraken die in het jaarlijks overleg worden gemaakt, moeten zoveel mogelijk het karakter van meetbare doelen hebben.

NB: Een belangrijk instrument ter bestrijding van onderwijsachterstanden is het aanbieden van voorschoolse educatie (op kinderdagverblijven) en vroegschoolse educatie (in groep 1 en 2 van het basisonderwijs). Gemeenten zijn niet alleen verplicht te overleggen over voor- en vroegschoolse educatie, maar ook verplicht om voldoende aanbod ervan te realiseren (artikel 158 Wpo) en er een aantal afspraken over te maken (artikel 160 Wpo).

Toelichting jaarlijks overleg

De term jaarlijks overleg uit de wet kan breed worden geïnterpreteerd. De vier hierboven genoemde onderwerpen hoeven bijvoorbeeld niet in hetzelfde overleg te worden besproken. Ook is het niet noodzakelijk dat het besproken onderwerp het enige gesprekspunt tijdens een overleg is. Gemeenten kunnen de onderwerpen ook in gezamenlijkheid met andere gemeenten (regionaal) bespreken en oppakken. Ten slotte kunnen de verschillende onderwerpen ook aan de orde komen in het overleg tussen de samenwerkingsverbanden passend onderwijs en gemeentebestuurders binnen een regio. Het is wel noodzakelijk dat, wanneer een onderwerp besproken wordt, alle relevante partijen bij het overleg aanwezig zijn of een afvaardiging hebben gestuurd.

Voor het jaarlijks overleg zijn verschillende benamingen in omloop, waarvan ‘LEA-overleg’ de meest gangbare is (LEA staat daarbij voor Lokale Educatieve Agenda). Dit is dan ook de benaming die wij hanteren in deze vragenlijst.

Er volgen nu over elk LEA-onderwerp een aantal vragen.

BEVORDEREN VAN INTEGRATIE

Integratie is het socialisatieproces waarbij individuen of groepen worden opgenomen in een (groter) geheel, zoals de Nederlandse samenleving, zonder de eigen identiteit op te geven. Hierbij is sprake van zowel cultuurbehoud en participatie binnen de eigen groep, als van participatie binnen en aanpassing aan de andere groep. Beide groepen erkennen het recht van elke groep om te leven volgens de eigen cultuur. De groep die wordt opgenomen in een samenleving moet daartoe de geldende basiswaarden van de ontvangende groep in grote lijnen accepteren.

De regering is van mening dat integratie van essentieel belang is voor zowel de individuen zelf als voor de Nederlandse samenleving. Een succesvolle integratie vereist zowel het nemen van eigen verantwoordelijkheid als kansen krijgen vanuit de samenleving om talenten te ontwikkelen. Afspraken om integratie te bevorderen zijn doorgaans gericht op het samenbrengen van kinderen in het kader van elkaar ontmoeten en leren kennen, vaak gekoppeld aan het onderwijs (bijvoorbeeld gezamenlijke cultuur-, sport- en projectactiviteiten).

Heeft uw gemeente in 2023 overleg gevoerd over het bevorderen van integratie?

- (●) Ja
- ( ) Nee
- ( ) Onbekend

Had uw gemeente in 2023 afspraken over het bevorderen van integratie?

- (●) Ja
- ( ) Nee
- ( ) Onbekend

In welk jaar zijn (de meeste van) deze afspraken gemaakt?

- ( ) 2023
- ( ) 2022
- (●) 2021
- ( ) 2020
- ( ) 2019
- ( ) 2018 of eerder
- ( ) Onbekend

Waar gingen deze afspraken over (meerdere antwoorden mogelijk)?
Dit kunnen ook afspraken zijn, die gemaakt zijn met andere partners dan schoolbesturen en houders van kinderopvangorganisaties.

- [x] Taalondersteuning
- [ ] Werkgelegenheid en arbeidsmarktintegratie
- [ ] Huisvesting/wonen
- [x] Onderwijs
- [x] Kinderopvang
- [x] Welzijn

- [x] Cultuur
- [x] Recreatie/vrijetijdsbesteding
- [x] Gezondheid
- [x] Sport
- [ ] Juridische ondersteuning
- [x] Armoedebestrijding/inkomensondersteuning
- [ ] Anders, namelijk:
- [ ] Anders, namelijk

Zijn er bij het maken van de afspraken over het bevorderen van integratie meetbare doelen geformuleerd?

Onder meetbare doelen worden verstaan: specifieke resultaten/uitkomsten die gemeten en geëvalueerd kunnen worden. Meetbare doelen helpen bij het vaststellen van duidelijke criteria voor succes, waardoor het makkelijker wordt om de voortgang te volgen en resultaten te beoordelen.

- (●) Ja
- ( ) Nee
- ( ) Onbekend

In welke mate zijn de doelen m.b.t. het bevorderen van integratie bereikt?

- ( ) We hebben alle doelen bereikt.
- ( ) We hebben het grootste deel van de doelen bereikt.
- (●) We hebben de helft van de doelen bereikt.
- ( ) We hebben een klein deel van de doelen bereikt.
- ( ) We hebben geen van de doelen bereikt.
- ( ) We weten niet of we de doelen hebben bereikt.

Waarom zijn de doelen m.b.t. het bevorderen van integratie (deels) niet bereikt?

Meerdere antwoorden mogelijk.

- [ ] De doelen waren te ambitieus.
- [ ] Er was sprake van capaciteitsproblemen binnen de gemeente en/of de betrokken partners.
- [ ] De samenwerking verliep moeizaam.
- [x] De termijn waarbinnen de doelen moeten worden bereikt is nog niet verlopen.
- [ ] Anders, namelijk:

Dit waren alle vragen over het bevorderen van integratie.
Indien gewenst, kunt u de door u gegeven antwoorden hieronder verder toelichten en/of aanvullen.

VOORKOMEN VAN SEGREGATIE

Van segregatie is sprake als specifieke groepen of kenmerken (bijvoorbeeld een lage sociaaleconomische status van ouders) in scholen, straten, buurten of wijken zijn oververtegenwoordigd in vergelijking met het gemiddelde van een stad (of bijvoorbeeld dorp of wijk). Segregatie in het onderwijs is deels te verklaren door woonsegregatie, maar ook door het keuzegedrag van ouders en leerlingen voor een school.

Gemeenten kunnen bijvoorbeeld in samenspraak met besturen proberen om iedere school een afspiegeling van de wijk te laten zijn (basisonderwijs) of om scholen zo gemengd mogelijk te laten zijn (voortgezet onderwijs). Dit kan bijvoorbeeld via heterogene brugklassen, brede scholen voor voortgezet onderwijs, aannamebeleid op basis van gezamenlijk vastgestelde criteria en het stimuleren van ouderinitiatieven.

Heeft uw gemeente in 2023 overleg gevoerd over het voorkomen van (onderwijs)segregatie?

- (●) Ja
- ( ) Nee
- ( ) Onbekend

Had uw gemeente in 2023 afspraken over het voorkomen van (onderwijs)segregatie?

- ( ) Ja
- (●) Nee
- ( ) Onbekend

Waarom had uw gemeente in 2023 geen afspraken over het voorkomen van (onderwijs)segregatie?
Meerdere antwoorden mogelijk.

- [x] We waren nog bezig met het maken van afspraken.
- [ ] Er was niet voldoende capaciteit beschikbaar binnen de gemeente/en of de betrokken partners voor het maken van afspraken.
- [ ] Door prioritering van andere beleidsonderwerpen is het niet gelukt om afspraken te maken.
- [ ] Het is niet gelukt om met de betrokken partners inhoudelijk op 1 lijn te komen.
- [ ] Dit beleidsonderwerp speelde niet in onze gemeente.
- [ ] Anders, namelijk:

Dit waren alle vragen over het voorkomen van (onderwijs)segregatie.
Indien gewenst, kunt u de door u gegeven antwoorden hieronder verder toelichten en/of aanvullen.
We zijn in 2023 naast het tweejaarlijkse LEA overleg met de verschillende besturen van po, vo, kinderopvang en gezondheidszorg (deelnemers aan het LEA) individueel in gesprek gegaan. Onderwerp van gesprek waren de opgaven die we zien, en de inzet op de wettelijke verplichtingen aan het overleg. Daar hebben we nu meer zicht op, maar nog geen gezamenlijke afspraken over gemaakt. Deze afspraken maken we in 2024 .

INSCHRIJVING EN TOELATING

Bij inschrijving en toelating in het onderwijs gaat het erom dat er afspraken worden gemaakt en nagekomen worden over de procedures rondom inschrijving en toelating voor scholen in het basis- en voortgezet onderwijs. Het is belangrijk dat deze procedures transparant zijn en bekend bij ouders en leerlingen.

Gemeenten kunnen in dit kader afspraken maken om te borgen dat er in het toelatingsbeleid geen formele of informele drempels zijn waardoor het ene kind meer kans heeft om op een school te komen dan het andere. Hierbij kan gedacht worden aan afspraken over:

- Aanmeldformulieren;
- Gezamenlijk inschrijfmoment;
- Gezamenlijk inschrijfloket (centraal aanmeldsysteem).

Heeft uw gemeente in 2023 overleg gevoerd over de procedures rondom inschrijving en toelating?

- (●) Ja
- ( ) Nee
- ( ) Onbekend

Had uw gemeente in 2023 afspraken over de procedures rondom inschrijving en toelating?

- ( ) Ja
- (●) Nee
- ( ) Onbekend

Waarom had uw gemeente in 2023 geen afspraken over de procedures rondom inschrijving en toelating?

Meerdere antwoorden mogelijk.

- [x] We waren nog bezig met het maken van afspraken.
- [ ] Er was niet voldoende capaciteit beschikbaar binnen de gemeente/en of de betrokken partners voor het maken van afspraken.
- [ ] Door prioritering van andere beleidsonderwerpen is het niet gelukt om afspraken te maken.
- [ ] Het is niet gelukt om met de betrokken partners inhoudelijk op 1 lijn te komen.
- [ ] Dit beleidsonderwerp speelde niet in onze gemeente.
- [ ] Anders, namelijk:

Dit waren alle vragen over inschrijving en toelating.
Indien gewenst, kunt u de door u gegeven antwoorden hieronder verder toelichten en/of aanvullen.
We zijn in 2023 naast het tweejaarlijkse LEA overleg met de verschillende besturen van po, vo, kinderopvang en gezondheidszorg (deelnemers aan het LEA) individueel in gesprek gegaan. Onderwerp van gesprek waren de opgaven die we zien, en de inzet op de wettelijke verplichtingen aan het overleg. Daar hebben we nu meer zicht op, maar nog geen gezamenlijke afspraken over gemaakt. Deze afspraken maken we in 2024 .

BESTRIJDEN VAN ONDERWIJSACHTERSTANDEN

Het onderwijsachterstandenbeleid heeft als belangrijkste doel onderwijsachterstanden van kinderen vroegtijdig te signaleren en te bestrijden. We spreken van onderwijsachterstanden als leerlingen door minder gunstige economische, sociale of culturele omgevingskenmerken slechter op school presteren in de Nederlandse taal dan ze bij gunstiger omgevingskenmerken zouden kunnen. Dat betekent niet dat deze kinderen altijd lager dan gemiddeld presteren. Er is een duidelijk onderscheid tussen de doelgroepen van het onderwijsachterstandenbeleid en kinderen die ten gevolge van lichamelijke, cognitieve of psychische beperkingen problemen ondervinden in het onderwijs. Voor deze laatste groep kinderen is er het passend onderwijs.

Binnen het onderwerp ‘bestrijden van onderwijsachterstanden’ kan onderscheid worden gemaakt tussen onderwerpen waarover gemeenten afspraken moeten maken (voor- en vroegschoolse educatie) en onderwerpen waarover gemeenten afspraken kunnen maken (bijvoorbeeld het inrichten van zomerscholen en schakelklassen).

Nu volgen een aantal vragen over de verplichte afspraken rondom voor- en vroegschoolse educatie. Achtereenvolgens komen aan bod:

- De doelgroepdefinitie;
- De toeleiding naar voorschoolse educatie;
- Het aanbod (en het bereik) van voorschoolse educatie;
- De doorgaande lijn van voorschoolse naar vroegschoolse educatie;
- Resultaatafspraken over vroegschoolse educatie.

Doelgroepdefinitie

Voor- en vroegschoolse educatie (vve) is bedoeld voor peuters (tot 4 jaar) en kleuters (vanaf 4 jaar) met een risico op een onderwijsachterstand. Gemeenten bepalen welke kinderen in aanmerking komen voor vve in hun gemeente. Zij stellen hiervoor in ieder geval een doelgroepdefinitie voor peuters op. De doelgroepdefinitie geeft aan op basis van welke (omgevings)kenmerken peuters in aanmerking komen voor voorschoolse educatie, oftewel een indicatie voor voorschoolse educatie krijgen.

Met de term doelgroepdefinitie wordt een nauwkeurige omschrijving van de te bereiken doelgroep bedoeld. Deze omschrijving geeft aan welke kinderen door hun omgeving een risico op een mogelijke achterstand in de Nederlandse taal hebben en daarom in aanmerking komen voor voorschoolse educatie.

Gemeenten krijgen geld van de Rijksoverheid om de voorschoolse educatie aan te bieden. De overheid verdeelt dit geld conform een regeling die is gebaseerd op de omgevingskenmerken van het kind. De gemeente kan deze kenmerken gebruiken om te bepalen welke peuters tot de doelgroep behoren (de doelgroepdefinitie), maar mag daarvan gemotiveerd afwijken.

Heeft uw gemeente in 2023 overleg gevoerd over de doelgroepdefinitie voor peuters?

- (●) Ja
- ( ) Nee

Beschikte uw gemeente in 2023 over een vastgestelde doelgroepdefinitie voor peuters?

- (●) Ja
- ( ) Nee

In welk jaar is de doelgroepdefinitie vastgesteld?

- (●) 2023
- ( ) 2022
- ( ) 2021
- ( ) 2020
- ( ) 2019
- ( ) 2018 of eerder
- ( ) Onbekend

Uit welke elementen was de doelgroepdefinitie opgebouwd?

Meerdere antwoorden mogelijk.

- [ ] Het opleidingsniveau van de ouders
- [x] Taal- of ontwikkelingsachterstand van het kind, vastgesteld door het consultatiebureau
- [ ] Taal- of ontwikkelingsachterstand vastgesteld door het kinderdagverblijf
- [ ] Land van herkomst van het kind
- [ ] Land van herkomst van de ouders
- [ ] Aantal jaren in Nederland
- [ ] Thuistaal
- [ ] Kinderen van inburgeraars
- [ ] Kinderen van expats

- ☐ Kinderen in een AZC
- ☐ De financiële situatie van de ouders
- ☑ Anders, namelijk
  opgroeien in een taalarme omgeving.

Dit waren alle vragen over de doelgroepdefinitie.
Indien gewenst, kunt u de door u gegeven antwoorden hieronder verder toelichten en/of aanvullen.

Toeleiding naar voorschoolse educatie

Onder toeleiding verstaan we het begeleiden van doelgroepkinderen naar een kinderdagverblijf dat (door de gemeente gesubsidieerde) voorschoolse educatie aanbiedt. Van gemeenten en betrokken partners wordt verwacht dat zij afspraken maken over wie ervoor verantwoordelijk is dat doelgroeppeuters toegeleid worden naar deze zogenaamde 'voorscholen'. Er kunnen verschillende toeleidingsactiviteiten op initiatief van de gemeente uitgevoerd worden, zoals advisering vanuit een consultatiebureau.

Heeft uw gemeente in 2023 overleg gevoerd over de toeleiding?

- (●) Ja
- ( ) Nee

Had uw gemeente in 2023 afspraken over de toeleiding?

- (●) Ja
- ( ) Nee

In welk jaar zijn (de meeste van) deze afspraken gemaakt?

- (●) 2023
- ( ) 2022
- ( ) 2021
- ( ) 2020
- ( ) 2019
- ( ) 2018 of eerder
- ( ) Onbekend

Dit waren alle vragen over de toeleiding.
Indien gewenst, kunt u de door u gegeven antwoorden hieronder verder toelichten en/of aanvullen.

Aanbod (en bereik) van voorschoolse educatie

In de wet is vastgelegd dat gemeenten zorg moeten dragen voor voldoende aanbod voor voorschoolse educatie. Onder het aanbod wordt verstaan: het aantal voorschoolse kindplaatsen. Het aantal peuters dat de gemeente op basis van haar definitie als doelgroeppeuter definieert, vormt de basis van de beoordeling van het aanbod.

Het bereik is het aantal doelgroeppeuters dat gebruik maakt van gesubsidieerde voorschoolse kindplaatsen. Aan het bereik zijn geen wettelijke eisen verbonden.

De onderstaande vragen hebben betrekking op het aantal doelgroeppeuters in uw gemeente, het aantal voorschoolse kindplaatsen en het aantal bereikte doelgroeppeuters op 1 januari 2023. Deze begrippen worden hieronder toegelicht.

- Doelgroeppeuters: peuters die voldoen aan de doelgroepdefinitie die in uw gemeente wordt gehanteerd. Het gaat dus om de peuters met een indicatie (geïndiceerde peuters).
- Kindplaatsen met gesubsidieerde voorschoolse educatie: de kindplaatsen op kinderdagverblijven met gesubsidieerde voorschoolse educatie, waar doelgroeppeuters gebruik van kunnen maken.
- Bereikte doelgroeppeuters: de doelgroeppeuters die gebruik maken van de kindplaatsen met gesubsidieerde voorschoolse educatie.
- Niet bereikte doelgroeppeuters: de doelgroeppeuters die geen gebruik maken van de kindplaatsen met gesubsidieerde voorschoolse educatie.

	Aantal	Onbekend
Op 1-1-2023 bedroeg het aantal doelgroeppeuters	131	○
Op 1-1-2023 bedroeg het totaal aantal kindplaatsen met gesubsidieerde voorschoolse educatie	320	○
Op 1-1-2023 bedroeg het aantal bereikte doelgroeppeuters	110	○
Op 1-1-2023 bedroeg het aantal niet bereikte doelgroeppeuters	21	○

U heeft aangegeven dat het aantal doelgroeppeuters groter is dan het aantal kindplaatsen met voorschoolse educatie. Hoe komt dat?

Meerdere antwoorden mogelijk.

- ☐ Er zijn kinderopvangorganisaties gestopt met het aanbieden van voorschoolse educatie.
- ☐ Er is in onze gemeente sprake van de situatie dat de ‘subsidie het kind volgt’ (het aantal gesubsidieerde kindplaatsen volgt het aantal geplaatste doelgroeppeuters).
- ☐ Er zijn wachtlijsten voor voorschoolse educatie.
- ☐ We hebben te weinig financiële middelen om voor voldoende kindplaatsen met voorschoolse educatie te zorgen.
- ☐ Niet alle doelgroeppeuters nemen (gelijktijdig) deel aan vve, dus er zijn ook minder kindplaatsen nodig.
- ☐ Weet ik niet
- ☐ Anders, namelijk:

U heeft aangegeven dat een deel van de doelgroeppeuters niet is bereikt. Waarom hebben deze kinderen niet deelgenomen aan voorschoolse educatie?

Meerdere antwoorden mogelijk.

- ☑ Er zijn wachtlijsten in onze gemeenten, dus niet alle kinderen kunnen deelnemen.
- ☐ Ouders willen niet dat hun kind deelneemt vanwege geloofs- en/of culturele overtuigingen.
- ☐ Ouders willen niet dat hun kind deelneemt om praktische redenen, bijvoorbeeld omdat de voorschool te ver weg is.

- ☐ Ouders vinden hun kind te jong om al zoveel dagdelen naar voorschool te gaan.
- ☑ Ouders hebben geen belangstelling of zien het nut van de voorschool niet in.
- ☑ Het kind gaat al naar een andere dagopvang (waar geen voorschoolse educatie wordt aangeboden).
- ☐ Ouders willen niet dat hun kind deelneemt om financiële redenen.
- ☐ Weet ik niet
- ☑ Anders, namelijk:
  in de helft van de gevallen is nog onbekend waarom. de overige helft heeft geen belangstelling of heeft al kinderopvang.
  Soms is er een wachtlijst (deze is nooit langer dan 2 maanden)

Dit waren alle vragen over aanbod en bereik van voorschoolse educatie.
Indien gewenst, kunt u de door u gegeven antwoorden hieronder verder toelichten en/of aanvullen.

Doorgaande lijn van voorschoolse naar vroegschoolse educatie

Bij de doorgaande lijn gaat het om een ononderbroken ontwikkeling van kinderen van de voorschoolse voorziening naar de vroegschoolse voorziening (basisonderwijs). Een soepele overgang daartussen is belangrijk. Gemeenten moeten afspraken maken met aanbieders van voorschoolse educatie en schoolbesturen over de (warme) overdracht van relevante gegevens over doelgroepkinderen. Daarnaast kan een gemeente nadere afspraken maken met de verschillende partners over bijvoorbeeld het gebruik van eenzelfde vve-programma en observatiesysteem.

Heeft uw gemeente in 2023 overleg gevoerd over de doorgaande lijn?

- (●) Ja
- ( ) Nee

Had uw gemeente in 2023 afspraken over de doorgaande lijn?

- (●) Ja
- ( ) Nee

In welk jaar zijn (de meeste van) deze afspraken gemaakt?

- (●) 2023
- ( ) 2022
- ( ) 2021
- ( ) 2020
- ( ) 2019
- ( ) 2018 of eerder
- ( ) Onbekend

Dit waren alle vragen over de doorgaande lijn.
Indien gewenst, kunt u de door u gegeven antwoorden hieronder verder toelichten en/of aanvullen.

Resultaatafspraken vroegschoolse educatie

Onder resultaten van vroegschoolse educatie verstaan we het gewenste gevolg (of de gewenste invloed) van vroegschoolse educatie op de ontwikkeling van jonge kinderen met een risico op een achterstand in de Nederlandse taal. Het doel van vroegschoolse educatie is het verbeteren van de start in groep 3 voor deze kinderen.

De gemeente maakt met de schoolbesturen afspraken over wat de resultaten van vroegschoolse educatie moeten zijn als het gaat om de ontwikkeling van de kinderen. Welke resultaten behaald moeten worden kan per school en per gemeente verschillen. Hoe deze resultaten bereikt worden is de verantwoordelijkheid van de scholen en schoolbesturen. Zij moeten concrete gegevens aanleveren, zodat voor de gemeente duidelijk is in hoeverre de afgesproken resultaten worden bereikt. De resultaatafspraken kunnen ook in voorgaande jaren geformuleerd zijn.

Heeft uw gemeente in 2023 overleg gevoerd over resultaatafspraken?

- (●) Ja
- ( ) Nee

Had uw gemeente in 2023 afspraken over de resultaten van vroegschoolse educatie?

- (●) Ja, wij hebben afspraken gemaakt over het verwachte ontwikkelingsresultaat van kleuters die voorschoolse educatie hebben gehad.
- ( ) Ja, wij hebben afspraken gemaakt over de verwachte ontwikkelingsresultaat van alle kleuters.
- ( ) Nee, wij hebben geen afspraken gemaakt over de verwachte ontwikkelingsresultaten van kleuters.

In welk jaar zijn (de meeste van) deze afspraken gemaakt?

- ( ) 2023
- (●) 2022
- ( ) 2021
- ( ) 2020
- ( ) 2019
- ( ) 2018 of eerder
- ( ) Onbekend

Dit waren alle vragen over resultaatafspraken.
Indien gewenst, kunt u de door u gegeven antwoorden hieronder verder toelichten en/of aanvullen.

Nu volgen een aantal vragen over de onderwerpen binnen het bestrijden van onderwijsachterstanden waarover gemeenten niet verplicht hoeven te overleggen en/of afspraken over hoeven te maken. Het gaat hier dus om andere onderwerpen dan vve, zoals bijvoorbeeld zomerscholen en schakelklassen.

Heeft uw gemeente in 2023 overleg gevoerd over andere onderwerpen dan vve binnen de bestrijding van onderwijsachterstanden?

- (●) Ja
- ( ) Nee
- ( ) Onbekend

Had uw gemeente in 2023 afspraken over andere onderwerpen dan vve?

- (●) Ja
- ( ) Nee
- ( ) Onbekend

Waar gingen deze afspraken over?
Meerdere antwoorden mogelijk.

- [x] Zomerscholen
- [x] Schakelklassen
- [x] Anders, namelijk:
  vergroten van geletterdheid, bevorderen van gezondheid (fysiek en mentaal).
- [ ] Anders, namelijk:

In welk jaar zijn (de meeste van) deze afspraken gemaakt?

- ( ) 2023
- (●) 2022
- ( ) 2021
- ( ) 2020
- ( ) 2019
- ( ) 2018 of eerder
- ( ) Onbekend

Zijn er bij het maken van de afspraken over andere onderwerpen dan vve meetbare doelen geformuleerd?
Onder meetbare doelen worden verstaan: specifieke resultaten/uitkomsten die gemeten en geëvalueerd kunnen worden. Meetbare doelen helpen bij het vaststellen van duidelijke criteria voor succes, waardoor het makkelijker wordt om de voortgang te volgen en resultaten te beoordelen.

- ( ) Ja
- (●) Nee
- ( ) Onbekend

Kunt u toelichten waarom er geen meetbare doelen zijn geformuleerd?
Meerdere antwoorden mogelijk.

☐ Het was voor ons voldoende om (proces)afspraken te maken.

☐ We hebben wel geprobeerd meetbare doelen op te stellen, maar dit is niet gelukt

☑ Anders, namelijk:
sommige afspraken en onderwerpen lenen zich meer voor een doel/afspraak. Andere onderwerpen lenen zich voor een visie en richting voor de komende jaar. Wat niet betekent dat er niet al activiteiten zijn die hierop inzetten.

Dit waren alle vragen over andere onderwerpen dan vve.
Indien gewenst, kunt u de door u gegeven antwoorden hieronder verder toelichten en/of aanvullen.

VRAGEN OVER DE WET TIJDELIJKE NIEUWKOMERSVOORZIENINGEN IN HET ONDERWIJS

Gezien de recente inwerkingtredingsdatum van deze wet (11 oktober 2023) zijn dit geen verantwoordingsvragen, maar inventariserende vragen. Wij stellen deze vragen om een beeld te krijgen van de mate waarin al overlegd werd over dit onderwerp.

De Tijdelijke wet tijdelijke nieuwkomersvoorzieningen brengt (via een aantal wijzigingen in de Wpo en de Wvo) voor gemeenten de verplichting mee om ten minste jaarlijks te overleggen met de bevoegde gezagen van alle scholen voor basis- en voortgezet onderwijs in de gemeente en zorg te dragen voor het maken van afspraken over de wijze waarop:

- wordt voorzien in voldoende onderwijsplaatsen voor nieuwkomers;
- wordt verzekerd dat nieuwkomers op een school worden ingeschreven;
- een doorlopende leerlijn voor nieuwkomers wordt georganiseerd.

Deze nieuwe overlegplicht is geïnspireerd op de overlegplichten die gelden voor het onderwijsachterstandenbeleid, en mag dus even ruim worden geïnterpreteerd.

Het toezicht op deze nieuwe overlegplicht valt (vanwege zijn oorsprong in de onderwijswetten) onder het interbestuurlijk toezicht dat wordt uitgevoerd door de Inspectie van het Onderwijs.

Heeft uw gemeente in 2023 overlegd gevoerd met schoolbesturen over: het voorzien in onderwijsplaatsen voor, de inschrijving van, en/of het organiseren van een doorlopende leerlijn voor nieuwkomers?

- (●) Ja
- ( ) Nee
- ( ) Weet ik niet

Hieronder kunt u, indien gewenst, uw antwoord toelichten.
Dat overleg is gevoerd met het basisonderwijs. Voor het voortgezet onderwijs worden de jongeren verwezen naar gemeente Arnhem.

Heeft uw gemeente in 2023 afspraken gemaakt over: het voorzien in onderwijsplaatsen voor, de inschrijving van, en/of het organiseren van een doorlopende leerlijn voor nieuwkomers?

- (●) Ja
- ( ) Nee
- ( ) Weet ik niet

Hieronder kunt u, indien gewenst, uw antwoord toelichten.

Alle vragen zijn beantwoord. Dank u wel.

Indien er volgens u met het invullen van de vragenlijst nog geen compleet beeld is ontstaan van alles wat er in uw gemeente in 2023 op het gebied van de LEA en vve is gebeurd, kunt u hieronder aanvullende informatie verstrekken. Indien u tevens documenten wilt opsturen, kunt u gebruik maken van het emailadres gemeentelijktoezicht@onderwijsinspectie.nl

Op welk direct telefoonnummer bent u te bereiken indien wij contact met u willen opnemen?
0625767646

gemeente Rheden

B en W-voorstel

portefeuillehouder	begrotingsprogramma	draagt bij aan Global Goal(s)
T.A.F.A. Klomberg	7 Overhead	16 Vrede, veiligheid en sterke publieke diensten.

b en w-vergadering	agendapunt	bijlage(n)
		1

rol raad
Ter kennisname.

onderwerp
Wijziging van de nadere regels uitvoeringsvoorschriften

INHOUD VOORSTEL
De nadere regels tot wijziging van de nadere regels uitvoeringsvoorschriften naamgeving en nummering (adressen) vaststellen.

1 Wat is de aanleiding?
Het college heeft een aantal taken inzake huisnummering gemandateerd aan De Connectie. Op grond van artikel 7 van de Verordening naamgeving en nummering (adressen) is het college bevoegd om uitvoeringsvoorschriften vast te stellen.

Vanuit het Ministerie BZK en de VNG is er informatie beschikbaar gesteld over het beheer van de Basisregistratie Adressen en Gebouwen in relatie tot de inwerkingtreding van de Omgevingswet en de Wet Kwaliteitsborging. Om te kunnen bewerkstelligen dat De Connectie over de juiste informatie beschikt, is het van belang dat er nadere informatie kan worden opgevraagd bij de aanvrager. Ten behoeve hiervan dient een artikel te worden toegevoegd aan de nadere regels uitvoeringsvoorschriften naamgeving en nummering (adressen).

In de uitvoeringsvoorschriften dient te worden opgenomen dat het college ter uitvoering van artikel 6 van de wet BAG bevoegd is de rechthebbende te verzoeken om plattegronden en geveltekeningen aan te leveren. Deze informatie is benodigd om de juiste begrenzingen vast te kunnen stellen en op een juiste manier nummers te kunnen toekennen.

2 Wat is het bestaand beleid c.q. kader?
Algemene wet bestuursrecht;
Wet Basisregistratie Adressen en Gebouwen;
Verordening Naamgeving en Nummering (adressen).

3 Wat willen wij bereiken op de genoemde Global Goal(s)?
Voldoen aan onze wettelijke verplichting en de daarbij behorende bevoegdheden en afspraken goed beleggen. De uitvoeringsvoorschriften dragen bij aan helderheid over de uitvoering. Een goede uitvoering leidt tot een juiste registratie met betrouwbare data. Betrouwbare gegevens zijn van belang voor goede publieke dienstverlening. De vele afnemers gebruiken juiste data wat bijdraagt aan de vindbaarheid en daarmee veiligheid van onze inwoners.

4 Wat gaan wij ervoor doen?
De nadere regels uitvoeringsvoorschriften naamgeving en nummering (adressen) wijzigen door het toevoegen van één artikel.

5 Wat zijn de financiële consequenties?

Inzicht verloop beschikbaar budget	*Structureel/ Incidenteeel*	*2023*	*2024*	*2025*	*2026*
Budget	nvt	nvt	nvt	nvt	nvt
Af: aangegande verplichtingen:	nvt	nvt	nvt	nvt	nvt
Bij: inkomsten:	nvt	nvt	nvt	nvt	nvt
Beschikbaar:	nvt	nvt	nvt	nvt	nvt
Gevraagd budget:	nvt	nvt	nvt	nvt	nvt
Restant budget nog beschikbaar:	nvt	nvt	nvt	nvt	nvt

6 Wat zijn de risico's?
n.v.t.

7 Wat is het draagvlak voor dit voorstel?
Dit voorstel is tot stand gekomen na afstemming met de kwaliteitsbeheerder Basisregistraties van De Connectie.

8 Hoe en met wie wordt er gecommuniceerd?
De nadere regels worden bekend gemaakt in het elektronische gemeenteblad en zijn daarna te raadplegen op https://lokaleregelgeving.overheid.nl.

9 Wordt er een evaluatie uitgevoerd?
n.v.t.

De Steeg,

Nadere regels tot wijzing van de nadere regels uitvoeringsvoorschriften naamgeving en nummering (adressen)

Het college van burgemeester en wethouders van de gemeente Rheden;

gelet op de artikelen 4:81, eerste lid, 4:83 en 1:3, vierde lid, van de Algemene wet bestuursrecht, Wet basisregistratie adressen en gebouwen, artikel 7 van de Verordening naamgeving en nummering (adressen);

overwegende dat het gewenst is om nadere regels vast te stellen tot wijziging van de nadere regels uitvoeringsvoorschriften naamgeving en nummering (adressen)

Besluit vast te stellen: **de nadere regels tot wijziging van de nadere regels uitvoeringsvoorschriften naamgeving en nummering (adressen)**

Artikel I Wijziging nadere regels

Na artikel 9 van de nadere regels uitvoeringsvoorschriften naamgeving en nummering (adressen) wordt het volgende nieuwe artikel 9a toegevoegd:

Artikel 9a Opvragen plattegronden en geveltekeningen
Om de juiste begrenzingen vast te kunnen stellen en op een juiste manier nummers te kunnen toekennen ter uitvoering van artikel 6 van de wet BAG kan het college de rechthebbende verzoeken plattegronden en geveltekeningen aan te leveren.

Artikel II Inwerkingtreding
Deze nadere regels treden in werking op de dag na bekendmaking.

Aldus vastgesteld in de openbare college vergadering van: [datum]

Burgemeester en wethouders voornoemd,

Burgemeester.

Secretaris.